

C O R P U S
SCRIPTORUM HISTORIAE
B Y Z A N T I N A E.

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE
BORUSSICAE

CONTINUATA.

CONSTANTINUS PORPHYROGENITUS.

VOLUMEN III.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXJ.

**CONSTANTINUS
PORPHYROGENITUS
DE THEMATIBUS
ET
DE ADMINISTRANDO IMPERIO.**

ACCEDIT

**HIBROCLIS SYNECDEMUS CUM BANDURII
ET WESSELINGII COMMENTARIIS.**

RECOGNOVIT

IMMANUEL BEKKERUS.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXL.

CONSTANTINUS
PORPHYROGENITUS
DE THEMATIBUS
ET DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

VULCANII DEDICATIO LIBRI PRIMI DE THEMATIBUS.

NOBILISSIMIS AMPLISSIMISQUE VIRIS,
IANO DOUSAE A NOORTWYCK, PAULO BUSIO, ABRAHAMO
AB ALMONDA,
CURATORIBUS ACADEMIAE LEYDENSIS

S. D.

Immanis profecto tempestas bellica Belgicam nostram totos iam annos viginti concussit iactavit laceravit, Nobilissimi amplissimique viri; neque adhuc faustum aliquod sidus affulsit, quod nobis terram videndi tandem spem faciat: finem enim laborum tantorum optamus potius miseri quam speramus. ex omnibus vero malis quae catervatim secum traxit bellum hoc vere atrox, ad quorum recordationem merito exhorrescit animus, gravissimum propemodum censere soleo dissipationem bibliothecarum, quarum splendore ac multitudine Belgium nulli provinciarum totius orbis ante hos tumultus cedebat. quid enim aliud ex bibliothecarum interitu quam barbaries et ignorantia, ex ignorantia confusio omnium rerum, ex confusione *παραλεθρία* est exspectanda? prudenter igitur munerique Vestro convenienter facitis, curatores, qui flagrante adhuc bello saevientibusque tumultibus publicis, quicquid Vobis rei publicae clavus, ad quem constanter fortiterque excubatis, otii relinquit, id omne academiae promovendae et bibliothecae publicae in ea instaurandae impenditis, et laceras ex superiorum annorum naufragiis tabulas, inque extremos prope orbis angulos eiectas, maximis Vestris sumptibus conquiritis, collectas publicatis. de libro antiquarum per universam Europam inscriptionum loquor, quem Vos aere Vestro in usum publicum edendum curastis. eximium certe opus, si quod unquam e typographicis praelis prodiit; cuius fama dudum ante editionem totum orbem pervagata incredibili eum sui exspectatione erectum tenuit, quippe qui nunc tandem, exuto senio, pristinum

Vestro beneficio inventutis decus sit recuperaturus. quo quidem nomine immortales Vobis, quamdiu stabit, gratias debet. atque ut in praesentiarum de utilitate nihil dicam quae ex hoc opere ad omnes antiquae reconditaeque doctrinae studiosos est perventura, quae est profecto maxima, excitabitis, immo inflammabitis illustri hac quam praeluxistis face etiam alios, ut quicquid lacerarum ex hoc communi bibliothecarum Belgicarum naufragio tabularum ad ipsos pervenerit, pari alacritate in usum publicum conferant. quorum in numero nomen meum libens profiteor. simulatque enim consilii Vestri rationem de operis huius editione cognovi, continere me non potui quin testandi privati mei gaudii studiique erga rem literariam causa Constantinum Porphyrogennotam *περὶ θεμάτων*, auctorem nunquam antehac editum, primum e multis arriperem publicique iuris facerem. tres vero causae fuerunt quibus adductus dignissimum enim iudicavi qui uno eodemque tempore quo renatae sunt orbis deficiæ, hoc est inscriptiones Vestrae, in clarissimam doctissimi huius seculi lucem amplissimi nominis Vestri auspiciis prodiret. prima quod imperator, Leonis illius filius; deinde quod optime de studiis literarum meritus, quippe qui extinctas propemodum ac semisepultas sua aetate bonas artes ac scientias suscitavit et ab interitu vindicavit; tertia quod pari fere cum inscriptionibus Vestris fortuna bis captus, militarem furorem expertus, redemptus. nam primum Mechliniae apud medicum quendam Anglum, Thomam Clementem, parum clementer habitus multos annos in bibliothecae vel *βιβλιοπέδης* potius squalore et pulvere latuit; postea in altera miseræ illius urbis direptione *αἰχμάλωτος*, militari violentiae obnoxius, perierat nisi periisset: nescio enim quo bono suo fato mihi tandem, una cum Procopio de aedificiis Instiniani et Agathia, oblatus persolutis *λύτροις* servatus est. cuius quidem imperatoris simul et scriptoris optimi prolixam apud Vos laudationem instituere nihil attinet, cum et ad calcem huius libri illustria aliquot historicorum illius aevi de eo testimonia congesserim, et Vos ipsi pro singulari Vestra eruditione summaque iudicii acrimonia facillime eas, veluti ex ungue, quod aiunt, leonem, sitis agnitori scriptumque hoc rei literariae summopere utile indicatari, cum totius fere Asiae accuratam descriptionem agminaue militaria per eam distributa contineat, et praeterquam quod multa contineat aliis geographis vel ignota vel ab eis silentio praeterita, non pauca habeat praeterea ad antiquitatis et historiae cogni-

tionem, adde etiam artis militaris peritiam conducibilia. quarum quidem rerum gravitatem iucundis passim narrationibus et variis veterum poetarum auctoritatibus veluti condimentis quibusdam miscet, ut eius lectio vel ter repetita nequaquam fatiget. utitur vero interdum nominibus aliquot officiorum militarium remotis a consuetudine loquendi veterum Graecorum; quam ob causam notae necessario mihi adii-ciendae fuerunt, per quas lucem aliquam iis ipsis vocabulis afferrom. in quibus si forsitan a scopo aberravi, veniam et peto et mereor, cum ea doctissimis etiam nostri aevi viris non exiguum negotium facessant *). accipite vero Vos, Nobilissimi amplissimique viri, Constantinum per me Orco ereptum lucique pariter et Latio donatum, accipite, inquam, ut testem ingentis gaudii, quod ego ex summa animi Vestri ad isvanda studia alacritate, quam Vos sumptuosissima harum inscriptionum editione luclentissime declarastis, intimo pectore concepi. simulque Vobis persuadete me deinceps, Vestro imprimis exemplo incitatum, datarum operam ut mihi nec voluntas neque (absit verbo invidia) facultas promovendae rei literariae ornandaeque Vestrae academiae 'd'efuisse videatur.

Valete, viri Nobilissimi amplissimique, et rem publicam eiusque seminarium academiam feliciter curantes fremente furentaque invidia perseverate.

D. V.

Lugduni Batavorum a. d. 1588

cal. Martiis.

addictissimus

Bonaventura Vulcanius.

*) quibus certa lucem non exiguam afferre potuisset codex ms de officii palatii sive aulae Cpolitanae, cuius cum ego ante annos circiter viginti cl. v. Ioachimo Hoppero Belgico in Hispania praesidi copiam fecissem, periit mihi una cum optimo illo doctissimoque viro. cum tamen *ἀντίγραφον* eius libelli in bibliotheca Christianissimi Gallorum regis asservari intelligam et aliud in bibliotheca Augustana exstare sciam, bona spes me habet fore aliquando ut aut mea aut, quod non invidiam, alterius alicuius opera auctori simul et sibi haec in parte subveniatur. *Vulcanius, ubi notis suis praefatur.*

**MORELLI DEDICATIO LIBRI SECUNDI
DE THEMATIBUS.**

**ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO CARDINALI
PERRONIO,**

ARCHIEPISCOPO SENONENSI, GERMANIAE PRIMATI,

**CHRISTIANISSIMI REGIS FRANCIAE ET NAVARRAE ELEHMOΣYHABCHAE,
FEDERICUS MORELLUS PROFESSOR REGIUS S. P.**

Εἰς Constantini Porphyrōgennetae, Cardinalis illustrissime, ὀλοπορφύρων ἀνάξει πολλῶν, commentarius de Thematibus prae-
fecturisve occidentalis partis imperii orientis, hactenus desideratus
et ab ἱστοριογραφολογοφίλοις notitiae Romanae studiosis omnibus
votis expetitus: nunc, si minus integer, ὀλοσχερής, at certe quantus
quantus in unico veteri codice ms Regiae bibliothecae recens a me,
dextro Mercurio, compertus est, descriptus, recognitus, utraque
lingua imperatorum editus notisque illustratus prodire et sub eximio
caelestis ingenii Tui candore et ostri Tui splendore apparere gestit.
quidni vero imperator φιλομουσότητος καὶ θεοσεβέστατος, in Por-
phyro Palatio natus et extemplo purpura indutus, cardinaliciae pur-
purae Tuae decus et praesidium non ambiret? immo quidni impe-
rator Porphrogenitus, cuius maiestas φιλολογία et scientia ἀρχι-
τεκτονικῇ, quam tot βασιλικῶν voluminibus exaggeravit, magis
quam pallio purpureo decorata est, hunc quoque Musarum regiarum
fetus Minervae Tuae aetherae peplo, hoc est ἐγκυκλοπαιδείας,
scientiarum ac virtutum orbe, includi perciperet? cum praesertim
idem huic principi votum fuerit atque Alexandro magno, ταῖς περὶ
τὰ ἄριστα ἐμπειρίας μᾶλλον ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν. hinc opti-
mis curis pro salute patriae animum semper exercuit et stilum, opti-
mum dicendi magistrum, siquidem ad Romanum filium, qui regno
paterno successit et Hugonis Italiae regis filiam Bertam, Eudoxiam
postea dictam, uxorem duxit, librum gemmeum scripsit, in quo de-
scripta fuerat summa totius Graeci imperii, pacta omnia sociorum,
et hostium vires; quem Veneti φιλόκαλοι velut thesaurum, Egnatio
perhibente, in bibliotheca sua sedulo conservant. idem Romano

more noverat parcere subiectis et debellare superbos. et ut in pri-
 mæ iustitiam coluit legumque silentia rupit, ita Hesychia seu quiete
 eius nata, quippe quæ φιλόφρων Δίκας θυγάτηρ a Pindaro cele-
 bratur, felicissime usus ac potitus est, expertus etiam quam vere
 Pausanias dixerit τὸ ἐκ θεοῦ εὐμενὲς ἐπὶ παντὶ ἐργάζεσθαι φαστώ-
 νην. non est igitur quod dubitem ne tanti imperatoris πολιτικὸν
 σύγγραμμα Tibi sit καταθύμιον, gratum et acceptum; cuius divino
 ingenio consilioque, felicissimis Henrici IV, regis Christianissimi
 invictissimi clementissimi, auspiciis, nunc et ullo unquam ævo, apud
 Gallos sermonum stat honos et gratia vivax. duret in longam ge-
 nerosa vis illa φιλολόγος καὶ εὐεργετική. Tibi, Cardinalis illustris-
 sime, de re publica Christiana patria literis optime merito θεὸς
 ὄλβια δοίη καὶ οὐ σὲ ἐρῆς τὸ τυχεῖν. bene diaque vale, ἀρχιερεῦ
 ὀσιώτατε.

Latetiae Parisiorum idibus Ianis a. s. 1609.

MEURSHI PRAEFATIO LIBRI DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

BENIGNE LECTOR.

Compellabo te hic in limine, sed paucis. accipe Constantinum, et pro beneficio, si non gratiam, certe favorem redde. nihil praeter istum peto; neque magis in proclivi quicquam tibi dare. scias autem unde habeam. descripsi ante quattuor annos ex codice qui est in bibliotheca Palatina et Ioannis Baptistae Egnatii olim fuisse perhibetur. sed neque dissimulandum hic censeo quam multum hoc ipso nomine debeam viro amplissimo, Georgio Lingelhemio, Serenissimi electoris consiliario, qui ut in literas et literatos omnes et in me privatim egregie affectus est, omnem illam instructissimam bibliothecam pro arbitrio tractandi veniam mihi a principe suo impetravit. quin accessit huc quoque comitas v. c. Iani Gruteri, eius praefecti, per quem liber mihi quotidie ad eam accessus patuit. quo beneficio adeo me quidem uterque sibi devinxit ut publice id hic profitendum existimaverim. ago igitur gratias quas possum maximas; quas tu quoque agas licet, siquidem operis huius editione gratiam a te ullam ego inivi. hoc volebam nescius ne esses. vale et, quisquis es, aeternitatem cogita.

EX BANDURII DE IMPERIO SUO ORIENTALI PRAEFATIONE.

Prima parte, in qua de divisione provinciarum imperii Romani in themata, necnon de provinciis ac urbibus imperatori Cpolitano olim subiectis, continetur Constantini Porphyrogeniti liber unus de thematibus Orientis et alter de thematibus Occidentis, necnon Hieroclis grammatici Synecdemus. his autem duobus libris Porphyrogenitus ita themata describit (olim quippe *θέματα* idem quod legio dicebatur; deinde *θέματα* appellatae provinciae, in quibus legiones in praesidiis locatae erant) ut terras in quibus locata fuerunt, adeoque populos quibus partim cognomina sua debuerunt, insertis antiquitatibus narrationibusque variis commemoret. liber prior in Oriente i. e. in Asia cum minori tum etiam maiori, posterior in Occidente i. e. in Europae provinciis, Thracia Macedonia Hellade Peloponneso et nonnullis alijs imperio Cpolitano subiectis locis, themata complectitur. horum priorem Vulcanius primus publici iuris fecit ex sua bibliotheca, Latina versione et notis brevioribus illustratum, Lugduni Batavorum, per Franciscum Raphelengium, a. 1588, in 8. iterum prodiit idem liber cum variis lectionibus emendationibus ac supplementis ex ms codice Regio, studio ac opera Federici Morelli, in operibus Constantini editis ibidem, ex officina Elzeviriana, a. 1617, in 8. alterum vero Porphyrogeniti librum, nimirum de thematibus Occidentis, idem Morellus primus edidit ex codice ms bibliothecae Regiae cum Latina interpretatione ac notis, in operibus Constantini, laudato loco *). hunc autem utrumque Porphyrogeniti librum, ad illustrandam rem Byzantinam pernecessarium, collatum cum codice ms Regio bombycino n. 2431, ante quingentos annos circiter scripto, hic cum nostra Latina interpretatione et animadversionibus emendatum ac illustratum iterum proponimus, sperantes inde aliquid lucis et historicis et geographicis accessurum.

*) Themata utraque nunc ad cod. Paris. Reg. 854 (fol. 105—120) contulit Eduardus Simson. L. B.

Parte autem secunda habetur inprimis liber Constantini Porphyrogeniti ad Romanum filium; qui quidem a Meursio titulo *de administrando imperio* donatur. in hoc autem opere, dum imperii prudenter administrandi rationem praescribit Porphyrogenitus, plurimarum gentium quae Cpolitano imperio formidabiles erant, Patzinacitarum Russorum Bulgarorum Turcarum Saracenorum Dalmatarum Chrobatorum Slavorum Francorum Italarum et aliorum, terras origines mores et gesta describit, ita ut in eo summam totius imperii, sociorum omnium foedera, hostium vires rationes consilia explicaverit; atque adeo operis huius argumentum tam historicum quam politicum est, ut ipse in prooemio docet Constantinus. prodiit primum hoc opus Graece et Latine interprete Io. Meursio et cum eius notis brevioribus, Lugduni Batavorum, Io. Balduini typis, Lud. Elzevirii impensis, a. 1617, in 8. quam autem ipse operam Constantino navaverim in hac nova editione, licet planum sit ei qui utramque invicem contulerit, breviter tamen exponam. inprimis textum Graecum contuli cum codice ms membranaceo bibliothecae Regiae, optimae notae, n. 2661, quem annis abhinc circiter quingentis scriptum fuisse aiunt. innumerabiles mendas, quibus Meursiana editio undique scatebat, sustulimus; loca corrupta ac mutila, quae plurima erant in textu Graeco edito, ex eodem ms Regio sarcivimus. praeterea caput 23 de Iberia et 24 de Hispania; quae Meursius utpote nimis corrupta, ut ipso in notis ait, sine interpretatione Latina reliquerat, Latina fecimus. denique versionem totius libri multis in locis emendavimus auximus, totumque opus animadversionibus illustravimus. quanti autem faciendum sit hoc Porphyrogeniti opus, in quo plurima habentur historicis ac geographis vel ignota vel ab eis silentio praetermissa, nemo vel mediocriter doctus ignorat.

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ

περὶ τῶν θεμάτων τῶν ἀνηκόντων τῇ βασιλείᾳ τῶν Ῥωμαίων, P 1
 πόθεν ἔσχον τὰς ὀνομασίας, καὶ τί σημαίνουσι αἱ τούτων προσ-
 ηγορίαι, καὶ ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ἀρχαῖζουσι, τὰ δὲ νέαν ἐκτίσαντο
 τὴν προσηγορίαν. P 2

5 Οὐ κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ἐπόληψιν, ὡς ζῆμοι καταφαίνεται,
 ἢ τῶν θεμάτων ἐγένετο προσηγορία. οὐδὲ γὰρ παλαιὰ τίς ἐστιν,
 οὐδέ τις τῶν ἱστορίας γραψάντων ἐμνήσθη τοιαύτης ὀνομασίας ὡς
 λέγεται νῦν· ἀλλὰ πρῶτην καὶ κατ' ἀρχὰς τάγματά τινα καὶ λε-
 γεῶνες ὑπῆρχον ἀναγεγραμμένοι κατ' ἔθνος, ὡς ἡ λεγεὼν ἢ τῶν
 10 τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐλέγετο κεραινοβόλος, καὶ ἄλλη Μαρ-

inscr. τοῦ — Πορφ.] φιλοπόνημα Κωνσταντίνου υἱοῦ βασιλέως
 Λέοντος τοῦ σοφοῦ A i. e. codex Regius a Morello, deinde a
 Bandurio ad editionem Vulcanianam (V) collatus. quem addunt
 titulum ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ, omisi, tituli esse ratus ea quae infe-
 runtur, περὶ τῶν θεμάτων — προσηγορίαν. 1 τῶν ante P.
 om C i. e. codex Paris. Reg. 854 2 πόθεν] καὶ πόθεν A
 5 τῶν om C 7 τῆς τοιαύτης C 9 ἢ τῶν om A 10 ἐλέ-
 γετο κεραινοβόλος add A

SAPIENTISSIMI IMPERATORIS
 CONSTANTINI PORPHYROGENITI
 DE THEMATIBUS LIBER PRIMUS.

de thematibus, quae ad Romanum imperium spectant, acturi, et
 unde appellationem duxerint, et haec ipsae appellationes quid signifi-
 cent, et quod nonnulla themata antiquum retineant nomen, alia vero
 novicium ac recens nacta sint.

Thematium appellatione, ut mihi quidem videtur, nequaquam eam
 quam multi opinantur originem habet, siquidem neque antiqua est, ne-
 que quisquam eorum qui historias condidere eiusmodi appellationis,
 quae nunc in usu est, mentionem facit. olim vero et ab initio turmae
 quaedam ac legiones per singulas provincias distributae erant, quemad-
 modum legio quadraginta martyrum dicebatur fulminatrix et alia: Mar-

μαριτων και ἄλλη Πισιδικὴ και ἑτέρα Θεσσαλικὴ και ἄλλη ἄλλως ὠνομασμένη, ὑπὸ δούκα και ἡγεμόνα τυγχάνουσαι, πολλάκις δὲ και πρὸς πόσιον. και ταῦτα πότε; ὅτε οἱ βασιλεῖς μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπεστράτεον και τοῖς ἀνταίρουσι τὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς δουλείας ζυγὸν ἐπετίθεισαν και μικροῦ δεῖν πῦσαν τὴν οἰκουμένην ἐπολιόρκον 5 ἀτακτοῦσαν και ἀντιλέγουσαν, ὡς ὁ Κουΐσαρ Ἰούλιος, ὡς ὁ σεβαστὸς Αὔγουστος, ὡς ὁ Τραϊανὸς ἐκεῖνος ὁ περιβόητος, ὡς ὁ μέγας ἐν βασιλεῦσι Κωνσταντῖνος και Θεοδόσιος και οἱ μετ' ἐκείνου τὸν χριστιανισμόν και τὴν θεοσέβειαν ἀσπασάμενοι. οὐκ ἦν γὰρ εἰκὸς βασιλεῖος ἐπὶ στρατοπέδου παρόντος στρατηγὸν διατάττει- 10 σθαι· ὅψ' ἡγεμόνας γὰρ και ταξιάρχους ἐτέλουν, και ὅλα τὰ τῶν πολεμίων πρῶγματα ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλεῖος βουλῇ ἀπεκρέμνυτο, και πᾶς ὁ λαὸς εἰς ἓνα και μόνον τὸν βασιλέα ἐώρα. ὅτε δὲ τοῦ στρατεύειν οἱ βασιλεῖς ἀπεπαύσαντο, τότε και στρατηγούς και θέματα διωρίσαντο. και εἰς τοῦτο κατέληξεν ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ μέχρι 15 τῆς σήμερον. νυκτὶ δὲ στενωθείσης κατὰ τε τὰς ἀνατολάς και δυσμὰς τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας και ἀκρωτηριασθείσης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς Ἡρακλείου τοῦ Ἄλβου, οἱ ἀπ' ἐκείνου κρατήσαντες, οὐκ ἔχοντες ὕποι και ὅπως καταχρῆσονται τῇ αὐτῶν ἐξουσίᾳ, εἰς μι-

2 τυγχάνουσα V cum Bandurio, A invito 3 και ante πο.
add A πότε;] ποτέ, vulgo 6 θαυμαστός V 12 πολέ-
μων? 13 εἰς add A 15 ταῦτα V μέχρις C 16 τῆς]
και V στενωθείσης τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ἡγοῦν τῆς Ῥωμαϊ-
κῆς βασιλείας και ἀκρωτηριασθείσης κατὰ τε ἀνατολάς και δυσμὰς
ἀπὸ AC

maritarum, alia Pisidica, alia Thessalica, aliaque aliter nuncupatae; quae ducibus et praefectis, saepe etiam praepositis subditae fuerunt. atque haec quidem olim, cum imperatores una cum populo expeditiones facerent, et in eos qui Romanae servitutis iugum detrectabant copias ducerent, ac totum fere orbem terrarum renitentem reluctantemque subigerent, quemadmodum Iulius Caesar, ut venerabilis ille Augustus, ut celeberrimus ille Traianus, ut magnus ille imperator Constantinus, et Theodosius, et qui post illos Christianam religionem ac divini numinis cultum sunt amplexi. neque enim par erat ipso imperatore in exercitu versante praetorem designari, si quidem sub ducibus et centurionibus debebant, omniaque bellica negotia ab imperatoris voluntate pendebant, et populi totius oculi in unum ac solum imperatorem erant coniecti. cum vero imperatores expeditionibus interesse desierunt, tum demum praetores et themata constituta. atque hanc quidem rationem Romanum imperium in hodiernum usque diem tenuit. verum nunc, cum Romano- rum principatus seu Romanum imperium angustius sit factum, et extre- mis aliquot provinciis tam orientem quam occasum versus sit mutila- tum ab imperio Heraclii Libyici, qui post eum regnarunt, cum non ha- berent ubi aut quomodo potentiam dominatumque suum exercerent, in

κρά τινα μέρη κατέτεμον τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν καὶ τὰ τῶν στρατιω-
τῶν τάγματα μάλιστα, καὶ ἑλληνίζοντες καὶ τὴν πάτριον καὶ Ῥω-
μαϊκὴν γλαῦττον ἀποβυλιόντες. λογγίνους γὰρ ἔλεγον τοὺς χιλιάρ-
χους, καὶ κεντουρίωνας τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ κόμητας τοὺς
στρατηγούς. αὐτὸ γὰρ τὸ ὄνομα τοῦ θέματος Ἑλληνικὸν ἔστι
καὶ οὐ Ῥωμαϊκόν, ἀπὸ τῆς θέσεως ὀνομαζόμενον.

Πρῶτον μὲν οὖν τοῦ καλουμένου Ἀνατολικοῦ, εἰ δοκεῖ, μνη-
μονεύσωμεν.

Πρῶτον θέμα τὸ καλούμενον Ἀνατολικόν.

10 Ἀνατολικὸν τοῖνον τὸ θέμα καλεῖται οὐχ ὅτι τῆς ἄνω καὶ
πρώτης ἀνατολῆς ἔστιν, ὅθεν ἀνίσχει ὁ ἥλιος, ἀλλ' ὅτι πρὸς
ἡμῶς τοὺς κατοικοῦντας τὸ Βυζάντιον καὶ τὸν τῆς Εὐρώπης τόπον P 3
λέγεται ἀνατολικόν. πρὸς δὲ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Μεσοποτα-
μίαν Συρίαν καὶ τὴν μεγάλην Ἀσίαν, ἐν ἣ κατοικοῦσιν Ἴνδοι καὶ
15 Αἰθίοπες καὶ Αἰγύπτιοι, λέγεται δυτικὸν μίσον καὶ Ἀσία μικρά·
ἣ γὰρ ἀνατολή, καθὼς περ ἔφημεν, Ἴνδῶν ἔστι καὶ Αἰθιόπων καὶ
Αἰγυπτίων καὶ τῶν λοιπῶν τῶν τὴν ἀνατολὴν κατοικούντων. ὁμοίως
ἵνα μὴ μακρολογῶμεν καὶ δοκῶμέν τισι τερατεύεσθαι περὶ τῆς τῶν

1 τινα om C 5 συνι C γὰρ om C 6 τῆς om C
7 Πρῶτον — 9 Ἀνατολικόν] haec vulgo supra ponunt, post
τὴν προσηγορίαν, p. 11 4, AC quidem ita concepta, τὴν
προσηγορίαν, εἰ δοκεῖ, τοῦ καλουμένου θέματος ἀνατολικοῦ μνη-
μονεύσωμεν. Πρῶτον κ. τ. λ. pro titulo V: ἐνταῦθα τῆς ἀνατο-
λῆς θέματα ἦγον τῆς μικρᾶς ἀσίας. 10 τὸ om C 12 τὴν
τῆς Εὐρώπης γῆν V 15 δυτικὸν C 16 ἔφην V 17 οἰκούν-
των C

parvas aliquot partes imperium suum ac militum turmas secuerunt; et
tunc maxime Graecum sermonem affectabant, patrium vero ac Roma-
num repudiabant; longinos quippe vocabant qui mille militibus, et cen-
turiones qui centum praeerant, et comites quos nunc strategos. ipsum
enim thematis nomen Graecum est, non Romanum, ἀπὸ τῆς θέσεως,
hoc est a positione sive locatione ita nuncupatum.

Primum quidem, si videtur, thematis Anatolici cognominati men-
tionem faciemus.

Primum thema Anatolicum appellatum.

Anatolicum igitur thema appellatur non quod superioris illius ac
primi Orientis sit, unde sol oritur, sed quod nostrum, qui Byzantiis
habitamus, et totius Europae respectu, Anatolicum, id est Orientale
dicatur: respectu vero eorum qui Mesopotamiam Syriam et magnam
Asiam habitant, in qua degunt Indi et Aethiopes et Aegyptii, dicitur
Occidentale quod interiacet et Asia minor. Oriens quippe, ut diximus,
Indorum est et Aethiopum et Aegyptiorum et reliquorum qui Orientem
incolunt. at vero ne prolixiores simus et videamur nonnullis monstrosa

Θεμάτων ὀνομασίας, ἐν συντόμῳ ἐροῦμεν ὡς ἔχει αὐτὴ ἡ ἀλήθεια.

Τὸ τοίνυν Ἀνατολικὸν θέμα, ὡς τῶν ὀνομάζεται, ἐκ πέντε ἔθνων τὴν ἄλλην κατοικίαν ἔσχηκεν. ἀρχὴν γὰρ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κωμοπόλεως τῆς ὀνομαζομένης Μηροῦ πεποιήται, καὶ λέγεται 5 Φρυγία Σαλουταρία, ἕως τοῦ Ἰκονίου. τὰ δὲ πρόσοικα τῶν Ἰσαύρων τὰ πρὸς τὸν Ταῦρον καλεῖται Λυκαονία. τὰ δὲ πρὸς Θάλασσαν καὶ τὸν ῥότον, καὶ τὰ τοῦ καλουμένου Ψυχροῦ ὄρη, καὶ ἕως αὐτῆς Ἀτταλείας, καλεῖται Παμφυλία. τὰ δὲ ἄνω καὶ μεσόγαια καλεῖται Πισιδία. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀκροῖνου καὶ μέχρι 10 τοῦ Ἀμορίου καλεῖται Φρυγία Πακατιανή. τὰ δὲ πρὸς Θάλασσαν νεύοντα καὶ διορῶντα τὴν Καρίαν καλεῖται Λυκία. ὅσα μὲν οὖν εἰσι μεσόγαια καὶ πρόσοικα τῷ Ταύρῳ καὶ διήκοντα μέχρι τῶν ὄρων Καππαδοκίας, καλεῖται Ἀνατολικά· μέρη γάρ εἰσι τοῦ Ἀνατολικοῦ θέματος. ἐνταῦθα τοίνυν τὸ τοῦ Ἀνατολικοῦ θέμα- 15 τὸς ἐστὶ πέρους, ἀρχὴν μὲν ἔχον ἀπὸ τῆς Μηροῦ, ἣ ἐστὶ τέλος τοῦ Ὀψικίου, τερματίζον δὲ μέχρι τῶν ὄρων Ἰσαυρίας πρὸς μῆκος· πρὸς δὲ πλάτος ἔχει μὲν ἕξ ἀριστερῶν μέρη τινὰ τοῦ Βουκέλλαριον καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Καππαδοκίας, πρὸς δὲ δεξιῶν τὴν τε Ἰσαυρίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν μερῶν τοῦ Κιβυρραϊώτου. 20

1 συντομώτερον V 6 Φρύγη A, Φρυγίας V Σαλουτα-
 ρίας AV 9 αὐτῆς] τῆς C 10 Κροῖνου V 11 καὶ
 πατιανῆ AC, καπατιανῆς Vulcanius et Bandurius. sed Bandurius
 in animadvers. ut editum est. 14 ἀνατολικόν AC 16 μι-
 κροῦ A

dicere de thematum appellatione, breviter rei ipsius, ita ut sese habet, veritatem exponemus.

Anatolicum itaque thema, ut nunc appellatur, ^ἔα quinque gentibus totum incolitur. initium enim a Comopoli, quae dicitur Merus, sumit, et vocatur Phrygia Salutaris, Iconium usque. finitima vero Isauris Taurum versus appellantur Lycaonia; quae vero ad mare, ad austrum et ad montes Frigidi cognominatos vergunt, Attaliam usque, Pamphylia nuncupatur. ulteriora autem et mediterranea Pisidia dicuntur; quae vero ab Acroino Amorium usque, Phrygia Pacatiana vocatur. at quae ad mare vergunt et Cariam disternant, Lycia dicitur. quaecunque igitur sunt mediterranea et finitima Tauro et ad montes Cappadociae usque pertingunt, Anatolica nuncupantur, partes siquidem sunt Anatolici thematis. his igitur limitibus Anatolicum thema terminatur, initium quidem habens a Mero, quae est finis Obsequii, pertingens vero in longitudinem ad montes Isauriae usque. quod autem ad latitudinem attinet, habet quidem a sinistra partes quasdam Buccellarii et initium Cappadociae, ad dextram vero Isauriam et initium partium Cibyrtaeotici thematis.

Ἰδοὺ τοίνυν τὸ θέμα τὸ Ἀνατολικόν. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν οὐκ ἦν οὕτως, ἀλλ' εἰς χιλιαρχίας καὶ πεντακοσιαρχίας καὶ εκατονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας διήρητο τὸ τάγμα τὸ στρατιωτικόν, εἷς δὲ τις ἀνθύπατος ἐκράτει τῶν ὅλων ταγμάτων, ὥσπερ ἐπὶ τῶν κάτω χρόνων, καὶ ἕως Ἰουστινιανοῦ, μάλιστα ἐπέμπετο τοῖς τάγμασιν ἕξαρχος. καὶ μάρτυς ὁ ἐν Σμύρῃ κείμενος τάφος Ποπλίου τινὸς ἀνθυπάτου, γράφων οὕτως "Πόπλιος ἀνθύπατος ἄρχων Ἰωνίας Φρυγίας Αἰολίδος Μηονίας Λυδίας Ἑλλησπόντου Μυαίας Βιθυνίας Ταρσίας Γαλατίας Μαυρανδυνῶν Πόντου Παφλαγονίας Καππαδοκίας μικρᾶς καὶ μεγάλης Ἰσαυρίας τε καὶ Λυκαονίας, καὶ μέχρι τῶν ὄριων τοῦ Ταύρου καὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας." ἰδοὺ ἀρχὴ ἐνὸς ἀνθυπάτου. γένητο δὲ ἐν τοῖς κάτω χρόνοις ἄλλος τις στρατηλάτης τὴν ἀξίαν πατρικίως, τοῦνομα Ἰορδάνης, οὗ τινὸς εἰσι τὰ ἀργυρᾶ μισσοῦρια τὰ ἀνάγλυφα, ἅπερ κεῖται ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιαρίῳ, ἐπιγραφὴν ἔχοντα τοιάνδε "Ἰορδάνου στρατηλάτου τῆς ἀνατολῆς καὶ τῶν λοιπῶν ἔθνων τῶν ὑπὸ τὴν μικρὰν Ἀσίαν." καὶ οὗτος γὰρ μύναρχος ἦν τῆς αὐτῆς ἀνατολῆς, ἦνθι δὲ καὶ εὐδοκίμει ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως. ὡς οὖν προείπομεν, τὸ νῦν Ἀνατολικόν καλούμενον θέμα ὑπὸ πέντε ἔθνων κατοικεῖται, Φρυγῶν Λυκαόνων Ἰσαύρων Παμφύλων Πισιδῶν. κατ' ἔθνος οὖν

2 καὶ εκατονταρχίας καὶ πεντηκονταρχίας add A 7 πομπλίου
AV et mox πομπλίου 9 μαυρανδυνῶν C 14 ἀρχὰς A 15 ἀνάγλυφα C κείται C β. καὶ ἐπιγραφὴν C 16 ἔχον V
18 τῆς ἀνατολῆς ἔχον μικρᾶς Ἀσίας V

Habes itaque thema Anatolicum. atque initio quidem res ita se non habuit, sed agmen militare dividebatur in praefecturas, quarum aliae mille, aliae quingentij, aliae centum, aliae vero quinquaginta capitibus constabant. unus vero quidam proconsul praeerat omnibus agminibus, quemadmodum posterioribus temporibus, etiam ad Iustinianum usque mittebatur magister agminum praefectus. cuius rei fidem facit monumentum quod Smyrnae positum est Publico cuidam proconsuli, cum hac inscriptione "Publius procos. praefectus Ioniae Phrygiae Aeolidis Meoniae Lydiae Hellepontii Mysiae Bithyniae Tarsiae Galatiae Mariandynorum Ponti Paphlagoniae Cappadociae minoris et maioris Isauriae et Lycaoniae, et usque ad montes Tauri et minoris Armeniae." habes praefecturam unius proconsulis. fuit autem posterioribus temporibus alius quidam dux agminum, dignitate patricius, nomine Iordanes, cuius sunt albae lances sculptiles, quae in regio vestuario asservantur, cum hac inscriptione "Iordani praefecti agminum Orientis et reliquarum gentium Asiae minoris." erat enim hic monarcha ipsius Orientis. floruit autem et claruit temporibus Arcadii imperatoris. Anatolicum igitur thema a quinque, uti diximus, gentibus incolitur, Phrygibus videlicet Lycaonibus Isauris Pamphyliis et Pisidis. singulae autem gentes suum

αὐτῶν ἦν ἀρχηγός, ὅτε ἦσαν ἐλεύθεροι καὶ πρὸ τοῦ τὸν ζυγὸν καὶ τὴν ἀρχὴν ἐμπεσεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν Ῥωμαϊκὴν. ἐμπεσόντος δὲ τοῦ τῶν Ῥωμαίων ζυγοῦ καὶ ἀξήθειας τῆς βυσιλείας αὐτῶν ἐδουκίωθησαν ἅπαντες καὶ ἐγένοντο συμμειγείς ὑπὸ μιᾶν ἀρχήν. διηρέθησαν δὲ καὶ ἐγένοντο θέματα, ὅτε ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ 5 παρὰ τῶν Ἀθίων Ἀγαρηῶν ἤρξατο κολοβοῦσθαι καὶ ἀκρωτηριάζεσθαι καὶ συστέλλεσθαι κατὰ μικρόν. καὶ ἕως μὲν Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ μιᾶν ἀρχὴν ἦσαν ἅπαντες, καὶ τῆς Μαυρικίου βυσιλείας· καὶ μάρτυς αὐτὸς Βελισάριος, ὃς ἦν μονοστράτηγος ὅλης ἀνατολῆς. ἐπὶ δὲ ἤρξαντο οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐκστρατεύειν κατὰ 10 Ῥωμαίων καὶ διαφθεῖρειν τὰς κώμας καὶ πόλεις αὐτῶν, ἠνυγκάσθησαν οἱ κατὰ καιρὸν βασιλεῖς τέμνειν εἰς μικρὰ τὴν μιᾶν ἀρχήν, καὶ τὸ μὲν ἀπένειμαν στρατηγῷ τινὶ καὶ ἐκάλεσαν Ἀνατολικόν, διότι, ὡς προείπομεν, πρὸς ἡμᾶς τοὺς κατοικοῦντας τὸ Βυζάντιον πρὸς ἀνατολὴν κεῖται. τὸ δὲ παλαιὸν κατὰ ἔθνος ἦν ἀρχηγός, 15 ἐπολιτεύοντο δὲ ὡς ἦν ἔθνος αὐτοῖς, ἄλλοι μὲν δημοκρατίαις ἄλλοι δὲ τυράννοις ὑποταττόμενοι. ὑπὸ δὲ τὴν τῶν Ῥωμαίων βυσιλείαν γενόμενοι εἰς ἐπαρχίας διηρέθησαν καὶ ἡγεμονίας καὶ δουκάτα καὶ τοὺς καλουμένους κομισαρίους, τοῦτέστι βουλευτάς. ἦσαν δὲ καὶ τινες αὐτῶν πρίγκιπες, ὡς ἐν τοῖς τῶν ἁγίων μαρτυ- 20 ρίοις διεγράφη. ἀλλὰ μὴν καὶ σκρινιάριοι. ὕπαρχοι δὲ ἦσαν διττοί, ἕτεροι μὲν πραιτωρίων ἕτεροι δὲ πόλεων· καὶ οἱ τῶν πραι-

2 αὐτοῖς C 3 τῶν om C 11 χώρας V 13 ἀπένει-
 μων V et Bandurius 17 ὑπατευόμενοι V

habebant principem, dum adhuc liberae essent et priusquam iugo Romanī imperii subderentur; at immissō iis Romanorum iugo auctoque eorum imperio, omnes in servitutem redacti et permisti sub uno imperio fuere. divisae vero sunt factaque ex eis themata, cum imperium Romanum ab impiis Agarenis convelli mutilari et in angustum redigi coepit. et quidem ad Iustiniani et Mauricii imperium usque omnes gentes sub uno imperio erant; cuius rei testis est Belisarius ipse, qui solus universi Orientis imperator fuit. cum vero Agareni Romanos bello infestare eorumque vicos ac urbes devastare coeperunt, coacti fuere subsecuti imperatores unum imperium in exiguas portiones partiri. atque hanc quidem tribuerunt praefecto cuidam, et vocarunt Anaticam, quod, ut antea dixi, respectu nostrum, qui Byzantium incolimus, orientem versus sita sit. olim vero singulae gentes suum habebant principem, et patriis legibus ac moribus regebantur, alii quidem populi democraticae, alii regiae administrationi subiecti. verum a Romanis subacti in provincias divisi fuerunt et in praefecturas et ducatus, et in eos qui vocantur consiliarii, hoc est βουλευταὶ consultores. erant porro etiam quidam eorum principes, uti in actis sanctorum martyrum scriptum legitur; quia et scriniarii. praefecti autem erant duorum generum, alii quidem praetiorum, alii vero urbium, ac praefecti quidem praetorio-

τωρίων δικηρόνου τοῖς βασιλεῦσι στρατεύουσι, καὶ τὰς τῶν στρα-
 τωτῶν τροφὰς ἐξ ἐτοίμου παρέχοντες, τὰ τε τῶν βασιλέων ἄπλη-
 κτα διενθετοῦντες καὶ τὰς ὁδοὺς ἐκκαθαίροντες. καὶ ταῦτα μὲν
 τὰ τῶν Ῥωμαίων· ὅτε δὲ Πέρσαι ἐκράτουν καὶ μετ' αὐτοὺς Μα-
 κεδόνες, εἰς σατραπείας ἦν διηρημένη ἡ πᾶσα Ἀσία, καὶ σα-
 τραπείης μὲν ἦν Ἀνδῶν, ἕτερος δὲ Φρυγῶν, ἄλλος δὲ Ἰώνων, ἕτε- P 5
 ρος δὲ Παμφύλων, ἄλλος δὲ Καρῶν, ἄλλος δὲ Παφλαγόνων,
 ἄλλος δὲ Βιθυνῶν, καὶ ἄπλῶς πᾶσα ἡ Ἀσία μικρὰ καλουμένη,
 ὡς ἐδόκει τῷ Πέρσῃ κᾶπειτα τοῖς Μακεδόσι, διεμεμέριστό τε καὶ
 10 διετάττετο, καὶ ἄλλος μὲν τῶν δημοσίων πραγμάτων ἤρχεν, ἄλλος
 δὲ τῶν στρατιωτικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον.

Ἐνταῦθα τοίνυν ἕστω τὸ πέρασ τοῦ τῆς ἀνατολῆς θέματος.
 οἱ δὲ λεγόμενοι τουρμάρχαι εἰς ὑπουργίαν τῶν στρατηγῶν ἐτά-
 χθησαν. σημαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα τὸν ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὸν
 15 στρατιώτας τοξοφόρους πεντακοσίους καὶ πελταστὰς τριακοσίους
 καὶ δεξιολάβους ἑκατόν. οὕτως γὰρ κεῖται ἐν τῇ βίβλῳ Ἰωάννου
 Φιλαδέλφῳ τοῦ καλουμένου Ἀνδοῦ.

Θέμα δεύτερον τὸ καλούμενον Ἀρμενιακόν.

Τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ἀρμενιακόν οὐ κύριον ἔχει τὸ
 20 ὄνομα, οὐδὲ ἀρχαία τίς ἐστίν ἡ τούτου προσσηγορία, ἀλλὰ ἀπὸ

1 στρατιῶν V 4 τὰ τῶν om V 5 Ἀσία] βασιλεία AC 7 καρ-
 φυλλῶν A δὲ ante Παφλαγόνων add C 20 ἀρχή C

rum inserviebant imperatoribus expeditionem facientibus, commeatum
 exercitai prompte procurantes, et imperatoria tentoria componentes, et
 vias purgantes, et haec quidem Romanorum. quando vero Persae im-
 perium obtinebant et post hos Macedones, universa Asia in satrapias
 divisa erat. atque alius quidem erat satrapa Lydorum, alius Phrygum,
 alius Iouum, alius Pamphyliorum, alius Carum, alius Paphlagonum, alius
 Bithynorum, et ut verbo dicam, universa Asia, minor dicta, prout Per-
 sis visum erat et postea Macedonibus, divisa administrataque fuit. at-
 que alius quidem rebus civilibus praeerat, alius vero militaribus. atque
 haec quidem hactenus.

Et hic finis esto de themate Ahatolico. ceterum qui dicti sunt
 τουρμάρχαι, ad ministerium praefectorum instituti sunt. significat vero
 eiusmodi dignitas eum qui praeesat sagittariis quingentis, scutatis tre-
 centis, stipiatoribus centum. Ita enim habetur in libro Ioannis Philadel-
 phensis, qui dictus est Lydus.

Thema secundum, dictum Armeniacum.

Armeniacum quod dicitur thema, propriam appellationem non habet.
 neque enim vetusta est haec appellatio, sed eam a vicinis atque finiti-
 Const. Porph.

τῶν ὁμοροῦντων καὶ συνοικούντων Ἀρμενίων τὴν προσηγορίαν ἐκτίθειτο. δοκῶ δὲ εἰπεῖν ὅτι ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν κάτω χρόνων τὴν τοιαύτην προσηγορίαν ἐκληρονόμησεν· οὔτε γὰρ Στράβων ὁ γεωγράφος τῆς τοιαύτης ὀνομασίας ἐμνήσθη, καί τοι Καππαδόκης ὡν τὸ γένος, ἐξ Ἀμασσίας τῆς πόλεως, οὔτε 5 Μένιππος ὁ τοῦς σπουδασμοῦς τῆς ὅλης οἰκουμένης ἀπογραφάμενος, οὔτε μὴν Σκύλαξ ὁ Καρνανθηρὸς, οὔτε Πανσανίας ὁ Λαμασκηρὸς, οὔτε ἄλλος τις τῶν ιστορῶν γεγραφότων. καὶ φαίνεται νεωτέρα ἢ τοιαύτη ὀνομασία· οὔτε γὰρ Προκόπιος οὔτε μὴν Ἀγαθίας οὔτε Μένανδρος οὔτε Ἡσύχιος ὁ Ἰλλουστριος ἐμνημόνευσαν 10 τοῦ τοιοῦτου ὀνόματος, οἱ τὰ χρονικὰ συντάξαντες ἐπὶ τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλείας. τὴν γὰρ Καππαδοκίαν οἱ παλαιοὶ εἰς τρία τέμνουσι μέρη, εἰς τε Κατιονίαν τὴν ἀπὸ Μελιτηνῆς ἀρχομένην, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ Ταύρου Ταυρικὴν ὀνομασμένην, καὶ αὐτὴν τὴν μεσόγειον, ἐν ἧ Καισάρεια ἡ πόλις τῶν Καππαδοκῶν μητρόπολις 15 ἴδρυται. καλοῦσι δὲ οἱ παλαιοὶ μεγάλην τε καὶ μικρὰν Καππαδοκίαν, μεγάλην μὲν τὴν ἀπὸ Καίσιουρίας τε καὶ τοῦ Ταύρου καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ἣν διορίζει Ἄλως μὲν ποταμὸς ἐκ δυσμῶν, Μελιτηνὴ δὲ ἐξ ἀνατολῶν. καὶ αὕτη μὲν ἡ μεγάλη Καππαδοκία. καὶ τούτων μάρτυς Πολύβιος ὁ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν 20 γεγραφώς, ὃς διορίζει τὴν Καππαδοκίαν ἀπὸ τε Ταύρου καὶ Λυκαονίας καὶ ἕως τῆς Ποντικῆς θαλάττης· καὶ αὕτη γὰρ ἡ Νεοκαι-

2 δὲ om C 3 προσηγορίαν om C 7 οὔτε αὐτὸς Πανσαν-
 νίας ὁ Λαμασκηρὸς V, idque post γεγραφότων 8 συγγεγραφό-
 των C 9 οὔτε γὰρ] οὔδὲ γὰρ C 10 ἐμνημόνευσεν V 14 ταυ-
 ρωνικὴν A 21 τε] τοῦ C

mis Armeniis accepit. imo vero dixerim sub Heraclio imperatore huius-
 comodi appellationem sumpsisse. nam neque Strabo geographus eius
 vocis mentionem fecit, Cappadox alioqui genere, ex Amasea urbe; ne-
 que Menippus, qui totius orbis terrarum per stadia dimensionem con-
 scripsit, neque Scylax Caryandenus, neque Pausanias Damascenus. sed
 neque alius quisquam eorum qui historiam scripserunt. atqui recentio-
 rem esse hanc appellationem ex eo colligi potest, quod neque Procopius
 neque Agathias neque Menander neque Hesychius illustrius ullam huius
 nominis mentionem faciunt, licet ipsi historiam Iustiniano imperante
 conscripserint. Cappadociam enim veteres in tres partes secuerunt,
 videlicet in Cataoniam, quae a Melitena initium accipit, et in eam quae
 a Tauro monte Taurica nuncupatur, nec non in regionem ipsam medi-
 terraneam, in qua et Caesarea urbs est, Cappadociae metropolis. vete-
 res autem maiorem et minorem Cappadociam appellant; ac maiorem qui-
 dem a Caesarea et Tauro ad Ponticum mare usque, quam terminat
 Halys quidem fluvius ab occasu, Melitene vero ab oriente. atque haec
 quidem est maior Cappadocia, ut testatur Polybius, qui Romanam hi-
 storiam scripsit; qui quidem terminat Cappadociam a Tauro et Lycao-
 nia ad Ponticum mare usque, ipsa siquidem Neocaesarea et Colonea et

σάρευται ἢ τε Κολώνεια καὶ ἡ Μελιτωνὴ σύμπασα Καππαδοκία λέγε-
 ται. ἔστι δὲ τὸ ὄνομα Περσικόν· Πέρσης γὰρ τις ἀνὴρ — ἐν P 6
 κινήγιω Ἀρταξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, ἡ οὐκ οἶδα ἄλλω τινί, λέων
 προσεπανήσας τοῦ ἵππου τοῦ βασιλέως ἐδράξατο· καὶ κατὰ τό-
 5 πῃν εὔρεθεις ὁ Πέρσης ἐν τῷ τοῦ θηρὸς συναντήματι, τὸν ἀκινύ-
 κην σπασάμενος ἐρρύσατο τὸν βασιλέα παρὰ μικρὸν κινδυνεύοντα
 καὶ τὸν λέοντα ἐθανάτωσεν. οὗτος οὖν ὁ Πέρσης ἐπὶ τιος ὄρους
 ἐψηλοτάτου ἀναβάς, καὶ πῦσαν τὴν γῆν περισκοπήσας ὄσσην
 ὀφθαλμὸς ἀνθρώπινος περιβλέπει κατὰ τε ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς
 10 ἄρκτον τε καὶ μεσημβρίαν, δωρεὰν παρὰ τοῦ βασιλέως πᾶσαν
 εἴληφε. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Πολύβιος. καὶ κατοικεῖται πρὸς μὲν
 Κολώνειαν παρὰ Ἀρμενίων, πρὸς δὲ τὴν μεσόβγειον, ὅπου περ ἔστιν
 ἡ Ἀμάσεια καὶ ὁ λεγόμενος Λαζυμών, παρὰ τῶν καλουμένων
 Λευκοσύρων· ὁμοῦ πάντας τοὺς Καππαδόκας, καὶ τοὺς μέχρι
 15 θαλάττης τῆς Ποντικῆς κατοικοῦντας, Ἡρόδοτος Λευκοσύρους
 καλεῖ, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν Σύρων τῶν ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου
 καὶ Κιλικίας οἰκούντων, Μελανοσύρων προσεγορευομένων. μικρὰ
 δὲ Καππαδοκία ἢ νῦν χρηματίζουσα εἰς θέμα, ἣτις ὁμορὸς ἔστι
 Λυκαονίας καὶ διαβαίνει μέχρις αὐτῆς Καισαρείας, πλατύνεται
 20 δὲ ἕως ἀρχῆς τῶν Βουκελλαρίων, καταλήγει δὲ πρὸς ἀνατολὰς
 μέχρις αὐτῆς Ῥοδεντοῦ καὶ τοῦ φρουρίου τοῦ καλουμένου Λούλου
 καὶ αὐτῆς Ποδενδοῦ. τὰ δὲ ἐπέκεινα τῆς Κιλικίας εἰσὶ μέρη, ὧν
 ἀπάρχεται ἡ Ταρσὸς καὶ ἡ Μόψου ἐστία καὶ Ἄδανα. καὶ ἡδε

4 προσεπανήσας C τὸν ἵππον C 9 τε add A 21 μέχρι C
 22 σκοδενδοῦ V 23 ὁδε V

Melitene universa Cappadocia appellatur. est vero nomen Persicum:
 nam cum Artaxerxi regi, aut nescio an alteri cuidam, leo inter venan-
 dum occurrisset eiusque equum invasisset, oblatus casu Persa quidam
 in hoc leonis occursu, stricto acinace, regem de vita periclitantem libe-
 ravit et leonem interfecit. hic itaque Persa cum altissimum quandam
 montem conscendisset, quoad longissime humani
 oculi acies pertingere posset, circumspiciens, tam orientem et occidentem
 quam meridiem et septentrionem versus, omnem eam dono a rege accepit.
 haec porro narrat Polybius. atque habitat quidem Coloneam versus ab
 Armenia, ad mediterranea vero, ubi est Amasea et Dasymon qui dicitur,
 a Leucosyris. omnes tamen Cappadoces, etiam usque ad mare
 Ponticum habitantes, Herodotus Leucosyros nuncupat, ad discrimen Sy-
 rorum qui ultra Taurum et Ciliciam incolunt, qui Melanosyri appellan-
 tur. minor autem Cappadocia, quae nunc inter themata censetur, fini-
 tima est Lycaoniae et Caesaream usque pertingit, ac extenditur ad ini-
 tium thematis Buccellariorum usque; desinit vero ad orientem Rodentum
 usque, et ad propugnaculum quod vocatur Luli, atque ad ipsam Poden-
 dum usque. ulteriora autem sunt partes Ciliciae, quarum praecipuae
 urbes sunt Tarsus Mopsuestia et Adana. et haec quidem est minor

μὲν ἢ μικρὰ Καππαδοκία, ἢ ἄρτιως εἰς θέματος ὄνομα χρηματί-
 ζουσα. ἐπὶ δὲ τῶν ἄνω χρόνων εἴτε Ἰουστινιανοῦ εἴτε ἄλλου τινὸς
 τῶν βασιλέων τμηθείσης τῆς Καππαδοκίας εἰς τρία μέρη τὸ μὲν
 μεσόγειον ἐκλήθη Χαρσιανὸν ἀπὸ Χαρσίου τινὸς ἀρχοντος τῷ
 τότε καιρῷ εὐδοκίμησαντος ἐν τῷ πρὸς Πέρσας πολέμῳ, καὶ διὰ 5
 τοῦτο εἰς θέματος τάξιν καὶ στρατηγίδα μέχρι τοῦ νῦν ἐχρημά-
 τισε· τὸ δὲ κάτω καὶ πρὸς θάλασσαν ἐκλήθη Ἀρμενιακὸν διὰ τὸ
 εἶναι αὐτὸ πλησιόχωρον τῶν Ἀρμενίων, τὸ δὲ ἄνωθεν καὶ ὁμοροῦν
 τοῖς Λυκάοσι καὶ τῷ Ταύρω Καππαδοκία μικρά, ἢ νῦν, ὡς ἔφα-
 μεν, εἰς θέματος ὄνομα χρηματίζουσα. ἐβασιλεύετο δὲ μέχρις 10
 Ἀγούστου Καίσαρος. ἦν δὲ ὑπὸ τὴν Περσικὴν ἐξουσίαν, πρὶν
 ἢ τὸ Ῥώμης ἀῶξῆθῃναι βασιλεῖον. ἐγένετο δὲ καὶ αὐτόνομος,
 ὅτε Ἀριαράθης ἤρχεν αὐτῆς ὁ βασιλεύς, ἔξ οὗ καὶ ἡ ἕμνη ἢ τὸ
 ἄλας τίκτουσα, ἦν ἄρτιως βαρβαρίζοντες Καρὰτιαν καλοῦσιν,
 Ἀριαράθεια ἐπωνόμαστο. μετὰ δὲ Ἀριαράθην βυσιλεύει αὐτῆς 15
 Ἀρχέλαος ὁ κηδεστῆς Ἡρώδου τοῦ βασιλῆως τῆς Ἰουδαίας. μετὰ
 δὲ τοῦτον πανσαμένης τῆς βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν παρὰ τῶν Ῥω-
 μυαίων τὸ σῆμα μετέβαλε, καὶ ἀνθύπατος ταύτην ἐδασμολόγει τε
 καὶ διετάττετο. εἰσι δὲ πόλεις ἐπίσημοι κατὰ τὴν πρώτην ἐπαρχίαν
 P 7 τέσσαρες, Καισάρεια μητρόπολις, ἢ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Καίσαρος 20
 Ἰουλλίου ὀνομασθεῖσα, ἧτις πρότερον ἐκαλεῖτο Μάζακα ἀπὸ Μο-

1 ὄνομα θέματος AV	2 ἄλλων τινῶν V	5 παρενδοκίμη-
σαντος V	8 αὐτὸ] τὸ V	9 ἢ add A
10 ὄνομα θέ-	12 ἢ τῶν Ῥωμαίων A	13 τὸ om V
ματος AV	16 κηδε-	17 ταῦτα A
στῆς ἦτοι ὁ συμπεθερός Ἡρώδου A	18 ἐδασμολόγει V	ἐπαρ-
χίας AV		χίας AV

Cappadocia, quae non ita pridem thematis nomen nacta est. superiori-
 bus vero temporibus, sive Iustiniani sive alterius cuiusdam ex impera-
 toribus, Cappadocia in tres partes secta, mediterranea pars Charsianum
 vocabatur, a Charsio quodam duce, qui tum bello adversus Persas pro-
 spero gesto celebris erat; atque iccirco in thematis et praefecturae ordi-
 nem in hunc usque diem relata est. inferior vero pars, ad mare ver-
 gens, Armeniacum appellata est, quod sit regio Armeniis vicina. supe-
 rior autem pars, finitima Lycaonibus et Tauro, Cappadocia minor; quae
 nunc, ut diximus, thematis appellationem nacta sub regum dominatu fuit
 usque ad Augustum Caesarem; ante vero Romani imperii incrementum
 sub Persica potestate erat. sed et sui iuris fuit, cum Ariaratha rex ibi
 regnaret; ex quo etiam lacus sales gignens, quem modo barbari Caratia
 appellant, Ariarathaea nuncupabatur. post autem Ariaratham regnavit in
 eadem Archelaus affinis Herodis regis Iudaeorum. at postmodum cum
 desiisset gubernatio regia, in praefecturam a Romanis forma administra-
 tionis est immutata, et proconsul tributa ab ea colligebat et ipsi prae-
 erat. sunt autem in prima praefectura urbes celebriores quattuor, Cae-
 sarea metropolis, a magno illo Caesare Iulio ita nuncupata; quae antea
 vocabatur Mazaca, a Mosoch primo Cappadocum auctore. altera urbs

παῖς τοῦ τῶν Καππαδοκῶν ἀρχηγόνου, δευτέρα δὲ πόλις Νύσσα, τρίτη Θερμά, τετάρτη Ρεγεποδανδός. τῆς δὲ δευτέρας Καππαδοκίας εἰσι πόλεις ὑπὸ ἡγεμόνα δικτῶ, Τύανα Φουστινοπούλις Κέβιστρα Ναζιανζός Ἐρύσιμα Παρνασός Ρεγέδωρα Μιωκισσός, 5 καὶ φρούριον τὸ καλούμενον Κόρον. τῆς δὲ τρίτης Καππαδοκίας, ἣ τῶν ὀνομάζεται Ἀρμενιακόν, εἰσι πόλεις ἐπτὰ, Ἀμάσεια Ἴβωρα Ζάλιχος Ἄνδραπα Ἀμινσός Νεοκαισάρεια Σινώπη.

Διαβεβήθηται δὲ παρὰ πᾶσιν ἐπὶ κακοτροπίᾳ τὸ τῶν Καππαδοκῶν γένος, ὡς καὶ παροιμίαν περὶ αὐτῶν ἐξενεχθῆναι τοιαύτην, 10 "τρία κάππα κάκιστα, Καππαδοκία Κρήτη καὶ Κιλικία." καὶ ἐν ἐπιγράμμασι

Καππαδόκαι φαῦλοι μὲν αἶε, ζώνης δὲ τυχόντες

φαυλόταροι, κέρδους δ' εἵνεκα φαυλότατοι·

ἦν δ' ἄρα δις καὶ τρις μεγάλης δράξονται ἀπήνης,

15 δῆ τότε γίγονται φαυλεπιφαυλότατοι.

καὶ ἄλλως

Καππαδόκων ποτ' ἔχιδνα κακῆ δόκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτῆ

καίθυκε γεσσαμένη αἵματος ἰσθόλου.

ἐκ δὲ ταύτης τῆς τὰ τοιαῦτα βλασφημουμένης ἐβλάστησαν ἄνδρες, 20 μᾶλλον δὲ εἰπεῖν ἑξανέτειλαν ὥσπερ ἀστέρες παλῶφωτοι, ἐπὶ σοφίᾳ διαβόητοι; ζηλωταὶ τῆς Χριστιανῶν πίστεως, Γρηγόριος ὁ θαυματουργός ὁ Νεοκαισαρείας ἐπίσκοπος, Φαίδιμος τε ὁ Ἀμασειας,

1 τῶν om C ἀρχηγόνου C 2 Ρεγεποδαντός V 5 φρούριον A τρίτης add A 7 Ἄνδραπα V 12 καππαδόκες A δὲ τυχόντες] δ' εἵνεκα A, δὲ εἵνεκα C 14 μεγάλης om C 17 ποτ' ἔχιδν' ἴδαιεν. ἀλλ' αὐτῆ C 18 αἵματος γεσσαμένη C 19 τῆς om A

Nyasa, tertia Therma, quarta Rhegepodandus. secunda vero Cappadociae praefectura urbes habet octo, Tyana Faustianopolin Cybistram Nazianzum Erysiama Parnasum Rhegedora Mocissum, et propugnaculum quod Corum dicitur. tertiae autem Cappadociae quae nunc appellatur Armeniacum, urbes sunt septem, Amasea Ibora Zalichus Andrapa Aminusus Neocaesarea Sinope.

Ceterum famosa apud omnes est ob nequitiam Cappadocum gens, adeo ut proverbium eiusmodi de illis feratur "tria cappa pessima, Cappadocia Creta et Cilicia." et in epigrammatibus "Cappadoces semper mali, cingulum vero nacti peiores, lucri vero gratia pessimi. cum vero bis aut ter magnum prehenderint currum, tunc sane evadunt mali ter et amplius." et aliud, "Cappadocem quondam eohidna mala momordit. sed et ipsa mortua est gustans sanguinem venena iaculantem." ex hac autem adeo infami gente pullularunt, imo vero veluti fulgidae quaedam stellae emicuerunt, vera sapientiae laude celeberrimi et Christianae fidei propugnatores acerrimi, Gregorius ille thauumatargus, Neocaesariensis episcopus, et Phaedimus Amaseus, et rex celeberrimus, qui sub Lici-

καὶ βασιλεὺς ὁ ἀοιδίμος ὁ ἐπὶ Λικίνου μαρτυρήσας ὑπὲρ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως, καὶ Βασίλειος ὁ Κομάνων ἀρχιεπίσκοπος, ὃς καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ἐτελειώθη, μεθ' οὗ κατετέθη τὸ λείψανον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασίλειός τε ὁ μέγας ὁ Καισαρείας ἐπίσκοπος, καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος ὁ Ναζιωνζοῦ τὴν ἐπισκοπὴν κληρωσόμενος, νυνὶ δὲ ἐν τῷ τῶν ἀποστόλων καθ' κατατεθεῖς μετὰ τῶν πατριαρχῶν ταύτης τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλοχρίστου βασιλέως Κωνσταντίνου, αἱ τε ἀδελφοὶ τοῦ μεγάλου Βασιλείου, Πέτρος τε καὶ Γρηγόριος καὶ Νουκράτιος, Καισαρίης τε ὁ ἀδελφὸς Γρηγορίου τοῦ θεολόγου. 10

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς Καππαδοκίας ὡς ἐν ἐπιτομῇ.

Θέμα τρίτον τὸ τῶν Θρακησιῶν.

Τὸ δὲ νῦν καλούμενον Θρακησιῶν θέμα πάλαι μὲν καὶ κατ' ἀρχὰς Ἀσία μικρὰ ὀνομάζετο, καὶ ὁ ταύτης κρατῶν ἀνθύπατος Ἀσιάρχης ἐλέγετο. καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἔξωθεν, αὐτὸς ὁ μάρ-
 P 8 τυς τῆς ἀληθείας Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστὴς καὶ ἀπόστολος ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων τὸ αὐτὸ λέγει, μνημονεύων Ἀλεξάνδρου τοῦ τότε πρωτεύοντος τῶν Ἐφεσίων, Ἀσιάρχην αὐτὸν ἀποκαλῶν. Θρακησίοι δὲ ἐπεκλήθησαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης αἰτίας. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἀλνάττου τοῦ τῶν Λυδῶν βασιλέως ἀνὴρ τις μετὰ τῆς 20 γυναικὸς καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων ἐκ Μυσίας τῆς τῶν Θρακικῶν χωρᾶς ὀφρῶμενος, ἧς καὶ Ὀμηρος μνημονεύει λέγων οὕτως,

1 τῶν om C

2 καὶ ὁ βασιλεὺς AV

5 ἀρχιεπίσκοπος V

6 ἐν add A

8 Κωνσταντίνου om C

9 καγκράτιος V

καὶ καισαρίης τε V, καὶ καισαρίου δὲ A

11 ὡς om C

του C

τῆς om V

21 ἐαυτοῦ V

nio martyrium pro fide Christiana subiit. et Basiliscus Comanensium archiepiscopus, qui etiam ipse martyrio obiit et cum quo conditae fuerunt reliquiae Ioannis Chrysostomi; praeterea Basilius magnus Caesariensis episcopus, et Gregorius theologus, qui fuit episcopus Nazianzenus et nunc in aede apostolorum una cum patriarchis huius urbis a pio et Christianae fidei studiosissimo imperatore Constantino positus iacet. insuper fratres Basili magni, videlicet Petrus Gregorius et Naukratius, nec non Caesarius Gregorii theologi frater.

Atque haec quidem de Cappadocia veluti compendio dicta sint.

Thema tertium dictum Thraciesiorum.

Quod vero nunc Thraciesiorum thema appellatur, olim quidem et ab initio Asia minor dicebatur, et qui huic praeerat proconsul praefectus Asiae nuncupabatur. et ne externos afferam, ipse testis est veritatis Lucas evangelista et apostolus, qui in Actis apostolorum idem asserit, ubi mentionem faciens Alexandri, qui tum temporis apud Ephesios primatum obtinebat, eum appellat praefectum Asiae. Thraciesiorum vero appellatio hanc originem habet. temporibus Alyatti Lydorum regis, vir quidam cum uxore et liberis profectus ex Mysia Thraciae regione, cuius

Μυσῶν τ' ἀγγεμέλων καὶ ἀγαυῶν Ἰαπημβόλων,
 διεπέρασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀσίας εἰς χώραν τὴν λεγομένην Λυ-
 δίαν, καὶ κατέκηκε πλησίον τῆς πόλεως Σάρδεων. τοῦ οὖν βα-
 σιλέως πρὸς τῷ τῆς πόλεως τείχει καθέζομένου διήροχοτο ἡ γυνή
 5 τοῦ Θρακῆος ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς βυστάζουσα στάμινον, ἐπὶ δὲ
 τῶν χειρῶν ἡλακίτην καὶ ἄτρακτον, ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην
 ἵππος τις προσεδέδετο· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κορυφῆς ὁ στάμιτος ἦν
 μοτὸς τοῦ ὕδατος, ἐν δὲ ταῖς χερσὶν εἰργάζετο νήθουσα ἐκ τῆς
 ἡλακίτης τὸν ἄτρακτον, ὅπισθεν δὲ πρὸς τὴν ζώνην ἠκολούθει ὁ
 10 ἵππος ἀπὸ τῆς πηγῆς πεπυσισμέτος. ταύτην ἰδὼν ὁ βασιλεὺς με-
 γάλως ἐθαύμασε, καὶ ἠρώτησε· πῶθεν καὶ τίς καὶ ποῦς ἐστὶ πό-
 λεως. ἣ δὲ ἀπεκρίνατο Μυσῶν μὲν εἶναι τὸ γένος, Θρακῆος δ'
 ἐστὶν αὕτη τὸ πῶλινον. λιβῶν οὖν βασιλεὺς ἀπὸ τῆς γυναικὸς
 ἀφορήτην, πρὸς τὴν τῆς Θρακῆος βασιλεία-ποιησάμενος,
 15 Κότυν ὀνομαζόμενον, ἐκείθεν ἔλαβεν ἄνδρας μετοίκους μετὰ γυ-
 ναικῶν καὶ τέκνων, ὄχλον ἰκανόν. ἐκ τούτου τοῦ γένους ὠνομή-
 σθησαν οἱ τὴν μικρὰν Ἀσίαν οἰκοῦντες Θρακῆσιδι διὰ τὸ εἶναι
 αὐτοὺς ἐργασίους ἐργάσιους τε καὶ χειρῶνακτας. ἔλον δὲ τὸ τῶν
 Θρακῆσιων θέμα ἐκ γενῶν συνίσταται τοιῶνδε, Λυδῶν Μαιώνων
 20 Κυρῶν Ἰώνων· καὶ Ἴωνες μὲν καλοῦνται οἱ κυτσοκούντιες Μιλητῶν
 τε καὶ Ἐφεσῶν, οἱ δὲ τὸ μεσόγειον Σαρδιανοὶ Λυδοὶ τε καὶ Μαιό-
 νες καὶ Κᾶρες καὶ οἱ τῆς μικρᾶς Φρυγίας οὐκίητορες. καὶ οὕτως

4 τὸ πόλιος τείχος V 5 τῆς κεφαλῆς μὲν C 7 ἡ στάμιτος V
 ἢ μετὰ A 10 τῆς om A 13 πῶλινον C 19 τούτων V
 20 Ἰώνων καρῶν C

etiam meminît Homerus, inquiring sic "Mysorumque comminus pugnan-
 tium et illustrium Hippemolgorum," in eam Asiae regionem venit, quae
 Lydia dicitur, et prope Sardorum urbem habitavit. rege itaque ad mu-
 rum urbis consistente, praeteriit Thracis uxor urnam capite gestans,
 manibus vero colum et fustum, a tergo autem equus zonae alligatus; at-
 que urna quidem, quam vertice gerebat, referta erat aqua, manibus vero
 nens colum et fustum exercebat; pone autem equus, quem adaquarat,
 cingulo annexus sequebatur. hac conspecta rex vehementer admiratus
 est, et unde, quanam, ex qua urbe esset, interrogavit; quae respondit
 Mysiam se natione esse: est vero id Thraciae oppidulum. rex itaque
 arrepta ex hac muliere occasione, missa ad regem Thracum Cotyn nan-
 cupatam legatione, colonos inde cum uxoribus et liberis accepit, turbam
 satis numerosam. ex hac natione appellati sunt Asiae minoris incolae
 Thracēsii, quod sint operosi ac laboriosi et opere manuario victam sibi
 quaerentes. universam vero Thracēsiorum thema hisce gentibus con-
 stat, Lydis Maeonibus Caribus Ionibus. atque Iones quidem nuncupan-
 tur qui Miletum et Ephesum incolunt; qui vero mediterranea habitant,
 Sardiiani Lydi Maeones et Cares et minoris Phrygiae incolae. atque

μὲν οἱ Θρακῆσιοι· ταύτην δὲ τὴν ἱστορίαν Νικόλαος ὁ Λαμιασκ-
 νός γράφει ἐν τῷ δεκάκτι καὶ δεκάτῳ αὐτοῦ βιβλίῳ, ὃ γεγονώς ὑπο-
 γραφεὺς Ἡρώδου τοῦ βασιλέως. ἀνομάσθησαν δὲ Θρακῆσιοι
 διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐκ τῆς τῶν Θρακῶν γῆς, ὡς περ εἶπομεν.
 εἰσι δὲ πόλεις περὶ τὴν Ἀσίαν καί, πρώτη μὲν Ἐφεσος, δευτέρα⁵
 δὲ Σμύρνα, τρίτη Σάρδεις, τετάρτη Μίλητος, πέμπτη Πριήνη,
 ἕκτη Κολοφών, ἑβδόμη Θυάτιρα, ὄγδοη τὸ Πέργαμον, ἐνάτη
 Μαγνησία, δεκάτη Τράλλεις, ἑνδεκάτη Ἱεράπολις, δωδεκάτη
 Κολόσσαι αἱ νῦν λεγόμεναι Χῶναι, ὃ ἔστι ναὸς διαβόητος τοῦ
 ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ιγ Λαοδικαίαι, ιδ Νύσσα, ιε Στρατονί-
 10 κια, ις Ἀλάβανδα, ιζ Ἀλίνδα, ιη Μύρινα, ιθ Τεός, κ'
 P 9 Λέβεδος, καὶ Φιλαδέλφεια, καὶ ἄλλαι τινές. καὶ ταῦτα μὲν
 περὶ τούτων.

Τέταρτον θέμα τὸ καλούμενον Ὀψίκιον.

Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Ὀψίκιον πᾶσιν ἔχει γνώριμον¹⁵
 τὴν προσηγορίαν· ὀψίκιον γὰρ Ῥωμαῖσι λέγεται, ἅπερ σημαίνει
 τῇ τῶν Ἑλλήνων φωνῇ τοὺς προπορευομένους ἐμπροσθεν τοῦ βα-
 σιλέως ἐπὶ ἐνταξίᾳ καὶ τιμῇ. ὅθεν οὐδὲ στρατηγὸς χρηματίζει ὁ
 τοῦ ὀψικίου ἡγούμενος, ἀλλὰ κόμης καὶ τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν
 προσωπίαν προσαγορεύεται, ἣ δὲ περιοχὴ τοῦ Ὀψικίου ὑπὸ²⁰
 τασούτων φυλῶν τε καὶ ἐθνῶν κατοικεῖται, ἀπὸ μὲν Θαλάσσης

5 κατὰ A κ' V 8 τοῦ δὲ C 11 ἀλάβανδος C 12 καί
 Φιλαδέλφεια om V 15 δὲ om C 16 ὀψίκιον δὲ λέγεται
 Ῥωμαῖσι C 17 τὴν τῶν Ἑλλήνων φωνῇ C τῶν om V et
 Bandurius: in codice id esse testatur Morellus προρευομένους C
 21 τς om C

ita quidem se habent Thracessii. hanc vero historiam scribit Nicolaus
 Damascenus decimo octavo historiae suae libro; qui quidem fuit scriba
 Herodis regis. Thracessii autem appellati sunt, quod ex Thracum re-
 gione orti essent. ceterum in Asia habentur urbes viginti et una, prima
 quidem Ephesus, altera Smyrna, tertia Sardes, quarta Miletus, quinta
 Priene, sexta Colophon, septima Thyatira, octava Pergamum, nona Ma-
 gnesia, decima Trallis, undecima Hierapolis, duodecima Colossae, quae
 nunc Chonae dicuntur, ubi visitur celeberrimum templum Michaëlis
 archangeli, decima tertia Laodicea, decima quarta Nyssa, decima quinta
 Stratonicia, decima sexta Alabanda, decima septima Alinda, decima
 octava Myrina, decima nona Teos, vigesima Lebedos, vigesima prima
 Philadelphia, et aliae nonnullae. atque haec quidem de his.

Thema quartum dictum Obsequium.

Thema vero quod Obsequium vocatur, omnibus appellatione ipsa
 notum est: obsequium enim Latine dicitur id quod Graecorum lingua
 appellantur ii qui imperatori, ordinis tuendi et honoris causa, praesunt.
 unde fit ut qui obsequio praesent, praetor non vocetur, sed comes et no-
 mine et cognomine dicatur. Obsequii vero ambitus his popalis atque
 gentibus circumscribitur. a mari quidem initium sumens, hoc est a sinu

ἀρχομένον, τουτέστιν τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου καὶ τοῦ Δασκυλλίου ἀκρωτηρίου, καὶ μέχρι τοῦ Τρίτωνος καὶ τῶν ὄρεων Σιγριανῆς καὶ Προικονήσου, καὶ ἕως αὐτῆς τῆς Ἀβύδου Κυζικίου τε καὶ Παρίου· καὶ τὰ μὲν κἄτω καὶ παρὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου ἀρχόμενα καὶ τῶν καλουμένων Πυλῶν, καὶ ἕως τῆς μεσογαίου τοῦ Μυσίου Ὀλύμπου προσαγορευόμενον καὶ τῆς χώρας τῶν καλουμένων Δαγοθηρῶν καὶ αὐτῆς Προουσιάδος, κατοικοῦσα Βιθυνία· τὰ δὲ πρὸς νότον τοῦ Ὀλύμπου καὶ ἕως τοῦ ποταμοῦ Ῥυνδακοῦ κατοικοῦσι Μυσοί, τὰ δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν Κόζμον κατοικοῦσι Φρύγες τε καὶ Γραικοί, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Γρανίκου τὴν ὀνομασίαν πλουτήσαντες, ἐν ᾧ ποταμῷ γέγονεν ἡ πρώτη μάχη πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν Περσῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος. ἄντα δὲ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Δορυλαίου καὶ αὐτοῦ τοῦ Κοτυαίου, ἔξ ὧν ἔστιν ὁ ὀνομασθέντατος καὶ παλαιὸς ἐκεῖνος Αἰώωπος, ὁ τὴν μυθοποιίαν πρῶτος εἰς τὸν βίον εἰσαγαγών, καὶ ἕως τῆς κωμοπόλεως Μηροῦ κατὰ ἀνατολάς. πρὸς δὲ τὰς δυσμὰς καταλήγει εἰς Ἀβυδον, πρὸς δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ Ῥυνδακοῦ ποταμοῦ καὶ μέχρι τῆς κωμοπόλεως τῆς καλουμένης Δοματηροῦ. καὶ οὕτω μὲν τὸ Ὀψίκιον. καὶ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ εἶπομεν, διὰ τὸ προπορεύεσθαι ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως καὶ καταρτίζειν καὶ διενδύειν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ μονάς. εἰσὶ δὲ

1 ἀρχόμενον AV	τουτέστιν om C	8 καὶ αὐτῆς προικονήσου AV	κῆζικόν τε καὶ παρίου AV	4 τὰ μὲν καὶ παραθαλάσσια V	7 Γουθηρῶν V	9 Ῥυνδακοῦ C	τῆς om V
11 ποταμῷ add A	14 τοῦ om V et Bandurinus	15 κόζμον εἰσενεγκῶν A	16 μικροῦ C	17 δὲ τὰς om C	18 τοῦ λεγομένου A	20 ἔμπροσθεν add A	

Astaceno et a promontorio Dascyllo, ad Tritonem usque et montes Sigrigianae atque ipsam Proconesum, ad ipsam quoque Abydum Cyzicum et Parium, se porrigit. et quidem inferiorem ac maritimam oram ab Astaceno sinu incipientem et a Pylis quae vocantur, usque ad mediterranea Olympi qui Mysius dicitur, et ad regionem Dagotthenorum dictam, et ad ipsam Prusiadem usque Bithyni habitant. australem vero Olympi partem ad fluvium Rhyndacum usque incolant Mysii. maritima autem et Cyzicum inhabitant Phryges et Graeci, a Granico fluvio ita nuncupati, ubi Alexander Macedo primum praelium cum Persarum ducibus commisit. ulterius vero ad Dorylaeum et ipsam Cotyaeum usque extenditur; ex qua quidem urbe prodiit celeberrimus ac vetustus ille Aesopus, qui fabularum usum primus in mundum inexit; et usque ad Comopolim Meri orientem versus. ad occasum vero desinit in Abydum. in latitudine autem a Rhyndaco fluvio usque ad Comopolim Domateri cognomine. atque haec quidem est ratio Obsequii, quam profecto appellationem si iudicam esse diximus, quod praerent imperatori, ut vias et domicilia ei praepararent atque concinnarent. gentes vero ac populi

ἔθνη τὰ συμπληροῦντα τὸ Ὀνήκιον τσαυτὰ, Βιθυνοί, Μυσοί, Φρύγες, Αἰρῶνιοι οἱ καὶ Τρωῆς λεγόμενοι. ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τὸ θέμα τὸ καλούμενον Ὀνήκιον τσαυτάς, πρώτην μὲν Νίκαιαν τὴν μητρόπολιν χρηματίζουσαν, δευτέραν δὲ Κοτύαιον, τρίτην Δορύλαιον, τετάρτην Μίδαιον, πέμπτην Ἀπήμεϊαν, ἕκτην 5 Μύρλειαν, ἑβδόμην Λάμψακον, ὄγδοήν Παρίον, ἐνάτην Κόζικον, δεκάτην Ἄβυδον.

Πέμπτον θέμα τὸ καλούμενον Ὀπτιμάτων.

Τὸ καλούμενον οὐκ οἶδ' ὅπως εἰπεῖν θέμα Ὀπτιμάτων οὐδεμίαν ἔχει κοινωνίαν πρὸς θέματα· εἰς γὰρ δουλείαν μόνην προσ- 10
 P 10 εἰληπται διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ οἰκτρότατον καὶ μήτε τόθραις μήτε δρούγγοις τετιμημένον, ἀλλ' ἢ τὸν τούτου κρατοῦντα δομέστικον μόνον ἀγορευόμενον. εἰς γὰρ ὑπηρεσίαν ἐτέτακτο τῶν στρατιω-
 τῶν, ὅτε οἱ βασιλεῖς τοῖς ἔθνεσι μετὰ τοῦ λαοῦ ἐπεστράτευον, στρατιωτῶν δὲ ἐκείνων τῶν ἐν τοῖς βασιλικαῖς τάγμασι τεταγμένων· 15
 ὅσοι γὰρ ἐν ταῖς σχολαῖς καὶ τοῖς ἰκανάτοις καὶ τοῖς λοιποῖς τάγμασιν ἐστρατεύοντο, εἰς ὑπηρεσίαν εἰς ἕκαστος αὐτῶν Ὀπτιμάτων ἐκέκτητο. ἔστι δὲ ὄνομασία τῶν ἀτίμων, ἴσην ἕβριν φέρουσα τῶν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένων Κορτελίων. διὸ οὐδὲ εἰς θέματος τύξιν λελθγισται, οὐδὲ στρατηγὸς ὁ τούτου ἄρχων κατονομάζεται, ἀλλὰ 20

1 ταῦτα Bandur. 5 Μηδάειον V 8 ὀπτιμάτων C plerum-
 que. an Ὀπτιμάτων? 9 εἰπεῖν add A Ὀπτιμάτων? sed
 confer in sexto themate: ὅδε καταλήγει ὁ βουκελλάριος. 12 δρού-
 γοις C τὴν V τούτου πρὸ κρατοῦντος A: corr Bandurius
 14 οἱ] τοῖς C μετὰ τοῦ λαοῦ add A 15 ταττομένων V
 17 ἀπτιμάτων V. an ὀπτιμάτων? vel ἀνά . . ὀπτιμάτων, ut exci-
 derit numerus 18 ἀντιμων ἕβριν ἴσην C 19 λεγομένων
 om C 20 post οὐδὲ omisi ὁ cum C

qui Obsequium constituunt sunt hi, Bithyni, Mysii, Phryges, Dardani, qui et Troiani dicuntur. ceterum thema Obsequii urbes celebres hasce habet, primam quidem Nicaeam, quae est metropolis, alteram Cotyaeum, tertiam Dorylaeum, quartam Midaeum, quintam Arameam, sextam Myrleam, septimam Lampsacum, octavam Parium, nonam Cyzicum, decimam Abydum.

Thema quintum dictum Optimatum.

Id quod nescio quo pacto vocatum est thema Optimatum, nihil habet commune cum thematibus, servitii siquidem tantum causa assumptum est, utpote miserrimum, neque turmis neque drungis cohonestatum, et qui huic praest, domesticus tantum nuncupatur: quippe ad ministeria militibus, cum imperatores una cum populis expeditionem aliquam facerent, praestandum, instituti fuerunt, iis inquam qui in imperatoris agminibus versabantur. quotquot enim in scholis et icanatis reliquisque agminibus militabant, eorum singulis unus optimatum, cuius ministerio uteretur, erat designatus. porro appellatio ipsa tantum fere in se contumeliae habet atque vilium hominum, qui apud Romanos cortelini vocantur; ideoque nec inter themata censetur, nec qui huic praest, praetor aive

δομέστικος, ὃ ὑπὸ χεῖρα ὧν στρατηγοῦ καὶ τὴν ἀξίαν καταδείσσει-
 ρος. εἰσὶ δὲ ἔθνη τὰ συμπληροῦντα, μᾶλλον δὲ ὑπερροῦντα
 εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν τῶν στρατιωτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ βασι-
 λείως τοσαῦτα, Βιθυνοὶ Ταρσιῶται Θυνοί. προσάπτεται δὲ καὶ
 5 Φρυγῶν. ἔχει δὲ πόλεις ἐπιστήμιους τοσαύτας, πρώτην μὲν Νικο-
 μήδειαν τὴν μητροπόλιν, δευτέραν δὲ Ἐλενούπολιν, τρίτην Πραί-
 νειον, τετάρτην Ἀστακὴν, πέμπτην Παρθενούπολιν. ῥέει δὲ ἐν
 τῷ θέματι τῶν Ὀπτιμάτων ποταμὸς ὃ καλούμενος Σαγγάριος, ἐν
 ᾧ ἔστιν ἡ ἀξιολάττος γέφυρα ἣν ἐποίησεν Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς
 10 ἐκείνος ὁ πολυμήντης, ἐπιγραφὴν ἔχουσα τοιαύτην, ἣτις γέγρα-
 πται ἐν μιᾷ τῶν πλακῶν οὕτως λέγουσα·

καὶ σὺ μεθ' Ἑσπερίην ὑψαυχένα καὶ μετὰ Μήδων
 ἔθνηα καὶ πῦσαν βαρβαρικὴν ἀγέλην,
 Σαγγάριε, κρατραῖσι ρόας ἀψῖσι πεδηθεῖς
 15 αὐτὸς ἰδουλάθης κοιρανικῆ παλάμῃ·
 ὃ πρὶν γὰρ σκαφέεσσιν ἀνέμβυτος, ὃ πρὶν ἀτειρῆς
 κείσαι λαϊνῆ σφυγχιτὸς ἀλκτοπέδῃ.

καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ καλουμένου θέματος τῶν Ὀπτιμάτων.

Ἐκτοσ θεμα τὸ καλούμενον Βουκελλαρίων.

20 Ὀμοίως δὲ καὶ τὸ θεμα τῶν Βουκελλαρίων οὐκ ἀπὸ τόπου
 τινὸς τὴν προσηγορίαν ἐκτήσατο, οὔτε μὴν ἀπὸ ἔθνους οὔτω

9 ἔστιν om C ἡ add AC 13 πᾶσα βαρικήν C 15 οὔτως
 ἰδουλάθης τυραννικῆ C 16 γὰρ] δὲ C ἀναίματος C
 ἀτηρῆς C 19 βουκελλάριος C

strategus appellatur, sed domesticus, praetori subditus et dignitate longe
 inferior. gentes vero quae adimplent vel potius ministrando servilia
 haec officia militibus atque ipsi imperatori praestant, sunt haec, Bithyni
 Tarsidae Thyni; sed et Phryges attingunt. habent autem urbes ce-
 lebres haec, primam quidem Nicomediam metropolim, alteram Heleno-
 polim, tertiam Praenetum, quartam Astacum, quintam Parthenopolim.
 ceterum fuit per Optimatum thema Sangarius fluvius, iunctus ponte visu
 dignissimo, quem struxit imperator Iustinianus ille nunquam satis cele-
 bratus. in eo talis inscriptio est, in lapidum uno insculpta, istis verbis:

tu quoque post tumidam Hesperiam Medosque feroces
 barbaricamque gregem, quantus erat, domitum,
 Sangari praevalida fluctus modo fornice vincte,
 induperatoris servitio premeris.

invie namque olim ratibus, nullique subacte,
 iam rigida saxi compede vincte iaces.

atque haec quidem de themate Optimatum.

Thema sextum dictum Buccellariorum.

Similiter et thema Buccellariorum non a loco aliquo appellationem
 accepit, neque a gente aliqua quae ita vocaretur, sed quod militum as-

κολουμένον, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπακολουθεῖν τοῖς στρατιώταις καὶ τὰς
 τροφὰς αὐτῶν ἐπιφέρεσθαι (βουκελλάριος γὰρ κατὰ Ῥωμαίων
 διάλεκτον ὁ φύλαξ τοῦ ἄρτου καλεῖται), ὥστε εἶναι τοὺς στρατιώ-
 τας ἐλαφροὺς καὶ ἀβυρεῖς πρὸς τὸν πόλεμον· βρυκέλλος γὰρ τὸ
 κρικελοειδὲς ψωμίον καλεῖται, κέλλάριος δὲ ὁ φύλαξ τῶν ἄρτων. 5
 τὸ γὰρ οἰκεῖον ὄνομα τοῦ ἔθνους καὶ Ἑλληνικὸν Μαρριανδουνοὶ ὀνο-
 μάζονται, ἐπεκλήθησαν δὲ Γαλάται. ἔστι δὲ ἀρχὴ τοῦ θέματος
 P 11 ἀπὸ μὲν τῆς κωμοπόλειως Μοδρηνῆς ἀρχόμενον, ἦγον τῆς συμ-
 πληρώσεως τοῦ Ὀπτιμάτου, ἀναβαίειν δὲ πρὸς τὴν μητρόπολιν
 Ἀγκύραν; καὶ παρεκτεῖνον μέχρι τῶν ὄριων Καππαδοκίας καὶ 10
 αὐτοῦ τοῦ φρουρίου τοῦ καλουμένου Σανίανου, ἐν οἷς παρεκτείνε-
 ται τὸ τῶν Γαλατῶν ἔθνος. οἱ δὲ Γαλάται ἄποικοι εἰσι τῶν
 Φράγγων, ἐγένετο δὲ ἡ τούτων ἀποικία ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ἦν
 Ἀτταλος ὁ Περγαμηνὸς καὶ Νικομήδης ὁ τοῦ Ζειποῦ υἱός. τὰ
 δὲ πρὸς Θάλασσαν καὶ τὸν Ἰβορρᾶν πλατύνεται πρὸς αὐτὸν τὸν 15
 Πόντον καὶ τὴν καλουμένην πόλιν Ἡράκλειαν, καὶ μέχρι τοῦ Παρ-
 θενίου ποταμοῦ, καὶ αὐτὴν τὴν Τίον. συμπερικλιμασθῆναι δὲ καὶ
 αὐτὴν Κλυδισιούπολιν Κρατιάν τε καὶ αὐτὸ τὸ Βασίλειον, καὶ ἕως
 τῶν ὄριων Παφλαγονίας καὶ μέχρι Ἄλνους ποταμοῦ. καὶ ὧδε
 μὲν καταλήγει ὁ Βουκελλάριος, εἰσι δὲ πόλεις αἱ συμπληροῦσαι 20
 τὸ θέμα τῶν Βουκελλαρίων τσσαῦται, πρώτη μὲν Ἀγκύρα, μη-
 τρόπολις ἡ τῶν Γαλατῶν, δευτέρα δὲ Κλυδισιούπολις, καὶ αὕτη

2 γὰρ om C 5 καλεῖται ψωμίον C 7 δὲ] δὲ καὶ C· δὲ ἡ
 ἀρχὴ C. 8 μοδρηνῆς C 14 Ζηπότου C et teste Morello A
 15 βορρᾶν C 17 τῆν om V 20 αἱ om C

seclae essent et comestum eis veherent (buccellarius enim Latina lin-
 gua vocatur is qui rei pamariae custodiam gerit), ut milites expediti et
 ab omni onere liberi ad bellum essent. buccellus quippe vocatur panis,
 circularem figuram prae se ferens; cellarius vero custos panis. proprio
 autem et Graecanico nomine populi, illi Mariandyni nuncupantur, cognomi-
 nati etiam Galatae. est autem initium huius thematis a Comopoli
 Modrenae sive a complemento Optimatum, atque ita ascendens ad metro-
 polim Ancyram, et protendens se usque ad confinia Cappadociae, et us-
 que ad propugnaculum Saniana dictum, in quae extenditur Galatarum
 natio. sunt vero Galatae coloni Francorum. deducta porro fuit haec
 colonia temporibus Attali Pergameni et Nicomedis Zipoeti filii. quae
 vero ad mare et aquilonem, ad Pontum ipsum usque extenduntur, et ad
 urbem quae Heraclea dicitur, et usque ad Parthenium fluvium atque
 ipsam Tium. comprehendit vero etiam ipsam Claudiopolim et Cratham
 atque ipsum Basilaicum, ad confinia Paphlagoniae usque et usque ad
 Halyn fluvium. atque hic quidem est terminus Buccellariorum. sunt
 vero urbes quae thema Buccellariorum constituunt hae, prima Ancyra
 metropolis Galatarum, altera Claudiopolis, et ipsa metropolis Mariandy-

μητρόπολις τῶν Μαριανδυνῶν, τρίτη Ἡράκλεια, τετάρτη Προουσία, πέμπτη τὸ Τήιον. ἔθνη δὲ κατὰ μέρος ὀνομαζόμενα τοσαῦτα, Γαλάται Μαριανδυνοὶ Βιθυνοί.

Ἐβδομον θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων.

- 5 Τὸ δὲ θέμα τὸ καλούμενον Παφλαγόνων ἀρχαιότατον ἔθνος ἐστὶ καὶ ἐπίθογον, ἐπὶ ἀναισχυντία τε καὶ κακοτροπία διαβαλλόμενον. καὶ Ὅμηρος αὐτοῦ μνημονεύει ἐν τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ, ἐπικούρους ἐλθόντας Πριάμου πρὸς τὴν πόλιν Ἴλιον, λέγων οὕτως,
- 10 Παφλαγόνων δ' ἠγείτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ
 ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων·
 οἳ ῥα Κύτωρον ἔχον καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
 ἀμφὶ τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματα ἔναιον,
 Κρῶμνάν τ' Αἰγιαλὸν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυσίνους.
- 15 διὸ καὶ τὸ τῶν ἡμιόνων γένος ἐκεῖθεν πρῶτον ἐκφῶναι λέγει, τεκμήριον τοῦτο τῆς αὐτῶν πονηρίας καὶ μοχθηρίας δεικνύς. καὶ ταῦτα μὲν Ὅμηρος περὶ Παφλαγόνων· αἱ δὲ παραθαλάσσιοι πόλεις, ἧ τε Σινώπη καὶ Ἀμάστρα καὶ τὸ Τήιον καὶ ἡ λεγομένη Ἀμινός, Ἑλληίδες εἰσὶ πόλεις καὶ Ἑλλήνων ἀποικοί. διορῆζει
- 20 δὲ τὴν Παφλαγονίαν Ἄλυσ μὲν ποταμὸς ἐξ ἀνατολῶν, πρὸς δὲ δυσμᾶς ὁ καλούμενος Βίλλαιος. καὶ αὕτη μὲν ἡ Παφλαγονία,

2 δὲ τὰ κατὰ C	3 βαρνανθηνοί A, βαρνανδυνοί C	4 προαγορευόμενον C
5 ἔθνος om C	6 κακοπραγία AC	διαστελλόμενον V
8 λέγεται V	12 κτώριον ἔχον καὶ σίσσαμον C	14 τ' om C
15 ἐμφανέσθαι C	16 μοχθηρίας καὶ πονηρίας πρῶτον δεικνύς C	19 Ἀμινός? καὶ ἑλληίδες οἰκίαι C

norum, tertia Heraclea, quarta Prusias, quinta Teium. gentes autem quae sigillatim nominantur, haec, Galatae Mariandyni Bithyni.

Thema septimum dictum Paphlagonum.

Quod vero Paphlagonum thema dicitur, stolidissima et contemptissima gens est, impudentia et nequitia famosa; cuius etiam Homerus in catalogo navium meminit, quod auxiliares copias ad Ilium Priami urbem duxerint, ita scribens: "Paphlagonες duxit pectus Pylaemenis hirtum ex Enetis, unde mularum generatio agrestium qui Cytorum tenebant, et Sesamum incolabant, circaque Parthenium fluvium inclytas domos habitabant, Cromnamque et sublimis Erythinos." quo propter et mularum genus inde primum ortum dicit, manifestum pravitatis eorum atque nequitiae argumentum. atque haec quidem Homerus de Paphlagonibus. maritimae vero urbes, Sinope et Amastra et Teium, et quae dicitur Aminus, Graecanicae sunt urbes et Graecorum coloniae. determinat autem Paphlagoniam Halys quidem fluvius ab oriente, ad occasum vero Billaeus fluvius. atque haec quidem est Paphlagonia.

εἰσὶ δὲ οἱ Παφλαγόνες γένος Αἰγύπτιον, ἀπὸ Φινέως τοῦ πρώτου τὴν Παφλαγονίαν οἰκήσαντος, ὃς ἔσχεν υἱὸν Παφλαγόνα, ἐξ οὗ καὶ ἡ χώρα τὴν προσηγορίαν ἐκληρονόμησεν. ἔχει δὲ πόλεις ἐπι-
 P 12 σήμους ἢ Παφλαγονία τοσαύτας, πρώτην μὲν μητρόπολιν Γάγγραν, δευτέραν δὲ Ἀμάστραν, τρίτην Σώραν, τετάρτην Δάδιβραν, 5 πέμπτην Ἰωνόπολιν, ἕκτην Πομπηιοῦπολιν· πομπή γάρ εἰσι καὶ ὠνεῖδος καὶ ἔξουθέννημα τοῦ ἀνθρωπίου γένους.

Ἔσθον θέμα τὸ καλούμενον Χαλδία.

Τὸ δὲ καλούμενον θέμα Χαλδία καὶ ἡ μητρόπολις λεγομένη Τραπεζοῦς Ἑλλήνων εἰσὶν ἀποικίαι, καθὼς καὶ Ξενοφῶν ἐν τῇ 10 ἀναβάσει Κύρου λέγει. τὰ δὲ ἄνω καὶ μεσόγαια τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας εἰσὶ προοίμια. τοῦτο δὲ πιστοῦται ἐξ αὐτῶν τῶν ὀνομάτων· ἢ τε γὰρ Κελτζηνή καλουμένη καὶ ὁ Συρίτης καὶ τὸ Γοζιάνον. μαρτυρεῖ δὲ καὶ περὶ τούτων ἡ θεία γραφή ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν βασιλείων· τοὺς γὰρ κατοικοῦντας τὴν Σαμάρειαν αἰχμαλώτους 15 λαβόντες Ἀσσύριοι κατώκισαν αὐτοὺς ἐν τῷ ποταμῷ Γοζιάνῳ. ἔλαβε δὲ τὴν προσωνυμίαν τοῦ καλεῖσθαι Χαλδία ἐκ τῆς τῶν Περσῶν προσηγορίας καὶ τῆς αὐτῶν ἀρχαιογόνου πατρίδος Χαλδίας, ὅθεν καὶ Χαλδαῖοι προσονομίζονται.

Ἔνατον θέμα Μεσοποταμία.

20

Τὸ δὲ θέμα τῆς Μεσοποταμίας οὐ πολυχρόνιον ἐστίν, οὐδὲ μέγα τι ἦν καὶ περιβόητον, ἀλλὰ κλεισούρα τις ἀνώνυμος καὶ

1 φήνεος C

4 γάγγραν μητρόπολιν C

5 Δάδιβραν V

8 ὀνομαζόμενον C

13 κελτζὴν A

καλουμένη add A

Συ-

σπειρίτης Bandurius cum V

16 Γοζιανῷ V, γοζιάνων C

19 ὀνομάζονται C

sunt autem Paphlagonες Aegyptii genere, a Phineo, qui primus Paphlagoniam habitavit; qui quidem filium habuit Paphlagonem; a quo etiam regio appellationem accepit. habet vero urbes illustres Paphlagonia has, primam quidem metropolim Gangram, alteram Amastram, tertiam Soram, quartam Dadibram, quintam Ionopolim, sextam Pompeiopolim. sunt enim πομπή, id est ludibrium, probrum et vituperium generis humani.

Thema octavum dictum Chaldia.

Thema vero Chaldia nuncupatum, et metropolis quae dicitur Trapezus, Graecorum sunt coloniae, quemadmodum et Xenophon in expeditione Cyri tradit. ulteriora vero ac mediterranea sunt minoris Armeniae primordia; cuius quidem rei fides faciunt ipsa nomina, Celtzene scilicet et Sysperites et Goezanum; de quibus etiam sacra scriptura testatur, quarto regum libro: Assyrii enim cum Samariae incolas captivos abduxissent, ad fluvium Goezanum eos transtulerunt. quod vero Chaldia dicta sit, a Persarum appellatione fluxit et a patria Chaldia, unde primam originem ducunt; unde et Chaldaei cognominati sunt.

Thema nonum, Mesopotamia.

Thema vero Mesopotamiae vetustum non est, neque vel magnum vel celebre quiddam erat, sed obscurum quoddam, nominis atque appel-

ἀκατονόμαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερῶν Λέοντος τοῦ αὐοίδιμου καὶ σοσωτάτου ἐν βασιλεῦσι προσέφυγε Παγκρατούκας ἐκείνος ὁ Ἀρμενίος καὶ Ποκρικός καὶ Ταυτούκας οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρῆδωκαν τὰ ἐκείσε καστέλλα, καὶ ἐπλατύνθη ὁ τύπος καὶ ἐγένετο εἰς ὄνομα στρατηγίδος.

Δέκατον θέμα Κολωνείας.

Ἡ δὲ Κολώνεια κύστρον μὲν ἐστὶν ὀχυρώτατον καὶ κρημνώδεις· καὶ ἐκ τοῦδε τοῦ πολιτισμοῦ ἔλαβεν ἡ χώρα τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ καλεῖσθαι Κολώνεια· κολωνοὺς δὲ τοὺς ὑψηλοὺς καὶ ἐπηρμη-
 10 νους τόπους ἐκάλου· Ἕλληνες. ἀπυρξὴ δὲ ἐστὶ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας, ἀρχομένη μὲν ἀπὸ Νεοκαισαρείας τῆς τοῦ θαυματουργοῦ Γρηγορίου πατρίδος καὶ τοῦ καλουμένου Φαλακροῦ ὄρους, πλα-
 τυνομένη δὲ πρὸς τε τὴν Ἀραβροικηνῶν πόλιν, τὴν τοῦ περιφανε-
 σιάτου καὶ μεγαλομήτρου Εὐστρατίου πατρίδα, καὶ διήκουσα
 15 μέχρι Νικοπόλεως καὶ τῆς καλουμένης Τεφρικής, ἧς ἦρχε Χρυσόχειρ ἐκείνος ὁ τῶν Μυνηγίων περιβόητος ἀρχηγὸς καὶ Καρβέας ὁ τοῦτου ἀνοσιώτερος, οὗς ἐξωλόθρευσε καὶ πρὸς τοὺς ἕξδον κεν-
 θμῶνας ἀπέπεμψε Βασίλειος ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς, ὁ τῶν καθ' ἡμᾶς
 20 βυσιλείων εὐτυχίς τε καὶ εὐσεβέστατος. καὶ ὧδε μὲν ἡ Κολώνεια· ὡς δὲ προείπομεν, ἡ ἀρχαιογονία τοῦ θέματος ἐκ τῆς P 13; πρῶτης τῶν Ἀρμενίων ἀρχῆς κατὰγεται.

1 ἡμερῶν τοῦ μακαρίου καὶ ἀγίου πατρὸς μου Λέοντος V 3 ὁ
 ἀνταδελφός C ταύτου A 10 λόφους V οἱ Ἕλληνες C
 14 διήκον C 16 στρατηγός V 18 ἀπέπεμψεν ὁ ἕμὸς πάππος
 κύριος Βασίλειος ὁ τῶν V

lacionis expers claustrum. temporibus autem Leonis illius praeclari ac sapientissimi imperatoris profugit Pancratucas ille Armenius, et Pucricas et Tautucas eius fratres, et castella quae iis in locis erant tradiderunt; et dilatata regio praeturæ nomen accepit.

Thema decimum, Colonea.

Colonea vero est castrum munitissimum ac praecipue; atque ex hac parva urbe regio appellationem accepit, ut vocetur Colonea: κολωνοὺς enim ardua ac editissima loca Graeci appellaverunt. initium autem est minoris Armeniae, incipiens quidem a Neocaesarea, Gregorii thaumaturgī patria, et a monte Phalacro dicto. extenditur vero ad Arabracenorum urbem, clarissimi illius celeberrimique martyris Eustratii patriam, pertingens Nicopolim usque et oppidum quod Tephrike vocatur, cui dominatus est Chrysocher ille famosus Manichaeorum princeps, et Carbeas, qui hunc ipsum impietate superabat; quos quidem disperdidit et ad infernales lacus detruxit Basilius Christi studiosus imperator, nostrorum imperatorum felicissimus pariter et piissimus. atque ita quidem se habet Colonea. prima vero, ut iam diximus, thematis origo a primo Armenio-
 ram initio deducitur.

ια' θέμα Σεβαστείας.

Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ θέμα τῆς Σεβαστείας καὶ αὐτὸ ἐκ τῆς δευτέρας Ἀρμενίας ἀπάρχεται τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα ἐκ τοῦ σεβαστοῦ Καίσαρος Ἰουλλίου προσεληφθε, τοῦ τὴν Καίσαρος ἀρχὴν πρώτου κρατυναμένου καὶ μοναρχίαν τὴν πολυαρχίαν κατασκευά-5 σαντος. Καίσαρ δὲ ἐπεκλήθη οὐκ ἐκ τῆς ἀξίας ἀλλὰ ἐκ τῆς ἀνατομῆς τῆς γαστροῦς τῆς μητέρος αὐτοῦ. τελευτησάσης γὰρ αὐτῆς ἔσπαιρε τὸ βρέφος καὶ ἀπελάκτιζε, καὶ διατηρηθείσης τῆς γαστροῦς αὐτῆς ἐξῆλθε βρυχώμενος ὥσπερ τις σκύμνος λέοντος· τὴν δὲ ἀνατομὴν τζαῖσαι καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι. ὅθεν καὶ Καίσαρ ἐπω-10 νομάσθη διὰ τὴν ἀνατομὴν, ὥσπερ εἶπομεν. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σεβαστείας. πῦσαι οὖν αἱ πόλεις αἱ καλούμεναι Καισάρειαι ἐκ τοῦδε τοῦ φιλιτάτου Καίσαρος τὴν προσωνημίαν ἐσχῆκυσιν.

ιβ' θέμα τὸ καλούμενον Λυκανδοῦ.

Ὁ δὲ Λυκανδὸς χθὲς καὶ πρὸ μικροῦ εἰς τάξιν θέματος καὶ 15 πόλεως ἐξημάτισεν, ἐπὶ τῶν χρόνων Λέοντος τοῦ αἰοιδίμου βουσιλέως. ἔρημος γὰρ ἦν τὸ πρότερον καὶ ἀοίκητος κἀκείνη καὶ ἡ καλουμένη Τζαμανδὸς καὶ τὰ συμπαρακείμενα μέρη τῶν Ἀρμενίων· καὶ οὐκ ἦν ὄνομα αὐτῶν, οὔτε ἐν λόγῳ οὔτε ἐν ἀριθμῷ. ὅτε δὲ ὁ μέγας ἐκείνος καὶ γιγαντοειδὴς Ἀρμένιος, ὁ τῆς Ἄγγου-20 ρίνης τῆς λαικαστρίας γαμβρός, ὁ μακρόχειρ ἐκείνος καὶ περι-

2 τῆς πρὸς θέμα om C 7 τῆς γαστροῦς add AC τελευτήσσης V
10 ἐξέσσε AC οἱ om C τζέσαρ AC ἐκλήθη C 14 τὸ
καλούμενον] τοῦ C 15 θέματος ἐξημάτιζεν ἀλλὰ καὶ πόλεως V
16 χρόνων τοῦ μακαρίτου καὶ ἀγίου μου πατρός. ἔρημος γὰρ ἦν
τὸ πρῶτον V 18 καλουμένη om V παρακείμενα C

Thema undecimum Sebasteae.

Similiter et Sebasteae thema ex minore Armenia initium habet. urbs vero nomen suum ἐκ τοῦ σεβαστοῦ, id est ab Augusto Caesare Iulio accepit; qui Caesar imperium primus occupavit et monarchiam ex πολυαρχίᾳ, id est multorum dominatione, constituit. Caesar autem cognominatus fuit non a dignitate, sed ab incisione uteri matris suae, mortua siquidem ipsa palpitabat infans ac resilliebat; quapropter caeso matris utero erupit fremens instar catuli leonis. incisionem vero Romani τζαῖσαι vocant. unde et Caesar nuncupatus est ob illam sectionem, uti diximus. atque haec quidem de Sebastea. omnes itaque urbes quae Caesareae dicuntur, ab hoc carissimo Caesare appellationem sumpserunt.

Thema duodecimum dictum Lycandi.

Lycandus non ita pridem inter themata ac urbes censerī coepit, temporibus nimirum Leonis illius praeclari imperatoris: antea enim vacua ab incolis et inhabitata erat, tam ipsa quam Τζαμανδus et universa Armeniae finitima regio, neque eorum nomen ullo in pretio aut numero erat. magnus vero ille et giganti similis Armenius, Angurines Laeca-

δέξις, ὃν κατὰ τὴν τῶν Ἀρμενίων διάλεκτον Ἀζῶτον ἐκάλουον, —
 ἐκεῖνος γὰρ ἔλθων πρὸς Λέοντα τὸν αἰοίδιμον βασιλέα, εἴτε ὡς
 πρόσφραξ εἴτε ὡς φίλος, οὐκ οἶδα, ἐκεῖνος εἶχε θεράποντα τὸν
 χθρῆς καὶ πρὸ μικροῦ τελευτήσαντα, Μελίαν λέγω τὸν περιβόητον,
 5 ὃς καὶ συνεστράτευσεν αὐτῷ πρὸς τὸν δυστυχέστατον πόλεμον, τὸν
 τοῦ Βουλγάρου λέγω. τοῦ γοῦν Ἀρμενίου πεσόντος ἐν τῷ προ-
 λεχθέντι πολέμῳ πρὸς Συμεῶνα τὸν ἀθειώτατον Βούλγαρον (ἦν
 γὰρ ἐξάρχων τοῦ βασιλικῆς τάγματος τῶν καλουμένων ἔξκουβί-
 των), ὅτε καὶ Θεοδόσιος ὁ πρωτοβεστιάριος τοῦ αἰοιδίου βασι-
 10 λέως ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ ἤφαντώθη καὶ γέγονεν ἄδηλος, ὁ γοῦν
 προλεχθεὶς Μελίας ἐκ τούτου τοῦ πολέμου διασωθεὶς καὶ πρὸς
 τὴν τῶν Ἀρμενίων χώραν ἀπάρας, εὐφυγῆς ὢν καὶ πρὸς λησιουργίαν
 βαρβαρικὴν ἐπιτήδειος, συμμορίαν τινα τῶν Ἀρμενίων ἀνα-
 λεξόμενος, καὶ ταυτησὶ τῆς πόλεως τὴν ἄκραν κατοχυρώσας ὡς
 15 ἡδύνατο, καὶ κατὰ μικρὸν προῖων ὄλην ὡς εἰπεῖν τὴν πόλιν τοῦ
 πτώματος ἤγειρε, καὶ προβαίνουσα ἐπὶ τὸ πρόσθεν πᾶσα ἡ χώρα
 μεστὴ γέγονε τῶν Ἀρμενίων, κουροτρόφος οὖσα ἀγαθῆ τε καὶ ἰπ- P 14
 πόβοτος καὶ παντοίων βοσκημάτων εἰς τροφήν ἐπιτήθειος. διὸ
 καὶ θέμα κατωνομάσθη καὶ εἰς στρατηγίδα περιδοξὸν ἀνήχθη
 20 σπουδῇ τουτουῖ τοῦ Μελίου τοῦ κραταιοφρονος. ἡ δὲ ὀνομασία
 τῆς πόλεως ἀρχαία τις καὶ παλαιὰ ἀπὸ τῆς τῶν Ἀρμενίων γενεᾶς

1 τῶν om C 2 πρὸς τὸν μακαρίτην καὶ ἅγιόν μου πατέρα,
 εἶτε V 6 γὰρ C 7 Συμεῶν τοῦ ἀθειωτάτου Βουλγάρου V
 9 τοῦ μακαρίου μου πατρὸς V 12 τῶν om C 13 συλ-
 λεξόμενος C 16 καὶ om C προβαίνων AC πᾶσα σὺν ἡ C
 19 εἰς om C περιδοξος C ἀνήχθη om C

striae gener, longimanus ille et ambidexter, quem Armeniorum lingua Azotum vocarunt, ille, inquam, cum ad Leonem illum celebrem imperatorem venisset, sive ut profugus sive ut amicus, non satis scio, famulum habuit celebrem illum Meliam, qui non ita pridem e vivis decessit; qui etiam cum eodem imperatore expeditionem fecit infelici illo praelio, nimirum Bulgarico. cum itaque in praedicto praelio, quod cum impiissimo illo Symeone Bulgaro commissum fuerat, profligatus esset Armenius (erat enim praefectus imperatorii agminis quod excubitorum dicitur), in quo etiam Theodosius protovestiarius praeclari illius imperatoris desideratus neque ultra visus est, Melias itaque, de quo modo diximus, ex hoc praelio salvus cum ad Armenios se contulisset, industrius alioqui et ad barbaricam praedationem peridoneus, manu Armeniorum collecta, cum arcem etiam huius urbis quam poterat optime munivisset, paulatim procedens totius propemodum urbis ruinas instauravit; atque ita regio universa in veterem statum restituta Armenius fuit referta, quippe quae fertilis admodum et pascendis equis ac pecori paracommodata esset. quocirca et thematis appellationem accepit, atque inter celebriores praeturas est relata cura ac studio praefati Meliae fortis ac prudentis. urbis vero appellatio vetusta admodum est, ab ipsa Armeniorum gente et lin-

Const. Porph.

3

τε καὶ γλώττης ὠνόμαστο. ἔστι δὲ λόγος τις περὶ αὐτοῦ χαρτεῖς τε καὶ πρὸς μυθοποιῶν οὐκ ἄμουσος. γραφὴ γὰρ ἐν τῷ περι-
 στύλῳ τῆς πόλεως ἐντετύπεται οὕτως διαγορεύουσα, "τί Κων-
 σταντινούπολις; τί Λυκανδός; τί Θωμᾶς ὁ πρόοικος; τί βασι-
 λεύς;" ἔστι δὲ ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς αὕτη. ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ 5
 περιβόητος βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ὅτε τῶν σκήπτρων ἐκράτει τῆς
 Ῥωμαϊκῆς βασιλείας ὁ τούτου θεῖος Ἰουστίνος, μονοστράτηγος
 τῶν Ῥωμαϊκῶν ταγματῶν Καῖσαρ ὢν ἐρηματίσσει, καὶ διερχόμε-
 νος τὰ μέρη τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας κατήντησε ἐν τῇ Λυκανδῷ. ὁ γοῦν
 Θωμᾶς ἐκεῖνος, ὁ πρόοικος τῆς αὐτῆς πόλεως, τηλικούτος ἦν ἐπὶ 10
 βοσκήμασι πλούσιος οἷον τὸν μακάριον Ἰωβ ἢ θεόγραφος ἱστορία
 παρίστησι, προσήνεγκε δὲ τῷ Ἰουστινιανῷ δῶρον ἐν τάξει κανι-
 σκίου θανμασιώτατον καὶ γραφῆς ἄξιον, μυριάδα προβάτων ταῖς
 χροαῖς διαλλάττουσαν, χίλια πρόβυα μέλανα, καὶ ἕτερα λευκό-
 τριχα χίλια, καὶ ἕτερα σποδοειδῆ χίλια, καὶ ἕτερα ῥαντὰ τὸν αὐ- 15
 τὸν ἀριθμὸν διασώζοντα, καὶ ἕτερα πυρρὰς ἔχοντα τὰς ὕψεις
 χίλια, καὶ ἕτερα φαῖά ἠσαύτως, καὶ ἕτερα ξανθὰς ἔχοντα τὰς
 τρίχας, τὴν αὐτὴν ποσότητα φέροντα, καὶ ἕτερα περὶ τῆς αὐ-
 τῆς ὄντα ἰσότητος, καὶ ἕτερα φοινικότριχα χίλια, καὶ ἕτερα χρο-
 σίζοντα, ἔχοντα τοὺς μαλλοὺς οἰονεὶ πιρνινότριχα, χίλια, ὁποῖον 20
 φημιζουσι τὸ χρυσοῦν δέρας ἐκεῖνο τὸ περιβόητον Ἕλληνας. καὶ
 ἀπλῶς αἱ δέκα χιλιάδες ἑτερόχροιοι καὶ πυρηλλαγμέναι τοῖς χρω-

1 τις λόγος C	2 περιβόλα V	10 τηλικός AC	11 ἡ θεία
παρίστησιν ἱστορία V	13 καὶ] δὲ καὶ C		15 καὶ ἕτερα
ῥαντὰ — 17 χίλια add A	20 πιρνινότριχα C		22 ἑτερό-
χροιαὶ AV			

gua ita dicta. porro elegans quidam sermo de hac circumfertur, fabu-
 lae propemodum affinis. inscriptio vero in peristylio urbis expressa est
 ita habens: "quid Cpolis? quid Lycandus? quid Thomas prooecus?
 quid imperator?" causa vero huius inscriptionis haec est. magnus ille
 et celebratissimus imperator Iustinianus, cum Romano imperio potiretur
 avunculus ipsius Iustinus, unicus praetor Romanorum agminum Caesar
 existens appellatus fuit. cum itaque omnes Asiae minoris partes obiret,
 tandem Lycandum pervenit. Thomas igitur ille, prooecus eius urbis,
 adeo dives pecoris atque a deo conscripta historia beatum Iobnm fuisse
 testatur, obtulit hic Iustiniano donum instar sportulae summopere admi-
 randum et memorabile, decem videlicet milia ovium, coloribus inter se
 discrepantia, mille nigras, alias albo villo mille, aliasque mille cinerei
 coloris, nec non sparsi coloris totidem, alias item mille rufum colorem
 referentes, alias mustellini coloris totidem, totidem flavas, totidem nigris
 maculis distinctas, totidem phoenicei coloris, totidem auri speciem refe-
 rentes et rutilanti vellere, cuiusmodi fuisse aiunt Graeci celeberrimum
 illud aureum vellus; et ut verbo dicam, decem chiliades diverso omnes

μασι. τοῦτο θαυμάσας ὁ Καῖσαρ, καὶ τὸ δῶρον τοῦ Θωμαῖ προσδεξάμενος, παύων ἐκέλευσε γραφῆναι ἐν τῇ πόλει τῆς πόλεως τουτοῦ τὸ ἐπίγραμμα ὅπερ ἐν τοῖς ἄνωθεν ἔφημεν. αὕτη ἡ πόλις ἐπὶ Λέοντος τοῦ αὐοιδίμου βασιλέως διὰ τὴν ἀρετὴν τοῦ προλε-
5 χθέντος Μέλλου, μᾶλλον δὲ τοῦ σοφοῦ βασιλέως τοῦ προμηθῶς τὰ πράγματα διευθύνοντος καὶ σκοποῦντος ἀνδρὸς ἀρετῆν, εἰς ὄνομα θέματος ἐχρημάτισε. καὶ τοσαῦτα μὲν τὰ περὶ Λυκανδοῦ καὶ τῆς ὁμόρου αὐτῆς Τζαμανδοῦ.

ἢ θέμα Σελευκείας.

- 10 Ἡ δὲ Σελεύκεια μέρος ἐστὶν Ἰσαυρίας, πρὸς μὲν δυσμὰς ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ Ταύρου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν Ἰσαυροί· πρὸς δὲ τὰς ἀνατολὰς ἀποκέκλεισται παρὰ τῶν Κιλικίας ὄρεων, ἐν οἷς εἰσι πόλεις παραθαλάσσιοι πρώτη μὲν αὕτη Σελεύκεια, ἔπειτα Κάρου- P 15
κος καὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον καὶ λειμῶν ὁ κυλούμενος Κροκοφόρος,
15 Σόλοι τε καὶ Αἰγαῖαι καὶ Πομπηϊούπολις καὶ Ἀφροδισιάς, ἡ τε Ἴσος καὶ κόλπος ὁμώνυμος, ἐν ᾧ ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος ὁ γεννῆδας τε καὶ περικλυτός (Ἀλέξανδρον λέγω τὸν τοῦ Φιλίππου) τὸν πρὸς Δυρεῖον τὸν Πέρσῃν διηγωνίσαστο πόλεμον. σύνεργος δὲ τούτων καὶ Ταρσὸς ἡ Παύλου πατρὶς καθίδρυται. ἡ τοίνυν Σελεύκεια
20 οὗ θέμα τὸ πρὶν ἐχρημάτιζεν, οὐδὲ στρατηγίδος ἐκεκλήρωτο ὄνομα, ἀλλὰ κλεισούρα τις ἦν καὶ φυλακὴ διὰ τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἐκ

1 Θωμαῖ] θαύματος C 4 ἐπὶ τοῦ μακαρίου μου πατρὸς V
5 τοῦ ἐμοῦ πατρὸς V 6 διακρίνοντος V, non διευθύνοντος
7 τὰ add C 10 ἐστὶ τῆς Ἰσαυρίας C 12 τὰς om C 16 ὁ
post φ add C 17 ἀλέξανδρος C 18 ἠγωνίσαστο V

inter se colore erant distinctae. quod quidem miratus Caesar, accepto Thomae dono, iocans iussit inscribi portae urbis inscriptionem, cuius supra mentionem fecimus. haec urbs a Leone praeclaro illo imperatore ob fortitudinem Meliae, cuius supra meminimus, ac potius ab illo sapiente imperatore, rem prudenter ordinante et virtutem eius viri considerante, thematis appellatione donata fuit. atque haec quidem de Lycando et finitima ei Tzamando.

Thema decimum tertium Seleucias.

Seleucia vero pars est Isauriae, quae ad occasum terminatur Tauro monte, quem incolunt Isauri, ad orientem vero circumscribitur montibus Ciliciae, in quibus sunt urbes maritimae. prima quidem ipsa Seleucia, deinde Corycus et Corycium antrum et pratium crociferum dictum. praeterea Soli et Aegaeae et Pompeiopolis et Aphrodisias et Issus sinusque eiusdem appellationis, ubi strenuus ille ac celeberrimus Macedo, Alexander inquam Philippi filius, praelium cum Dario Persarum rage commisit. his vicina est Tarsus Pauli patria. Seleucia igitur primum neque thematis appellationem neque praefecturae nomen habuit, sed claustrum

Ταρσοῦ προϊόντων Σαρακηνῶν, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον δυσπρόσο-
 δον· ὁ δὲ κῆρις Ῥωμινός, ὁ καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς βασιλεὺς,
 ὡσερ πλάτος μῆκος τε καὶ μέγεθος ἐπιτιθεὶς τῇ τῶν Ῥωμαίων
 ἀρχῇ, στρατηγίδα αὐτὴν ἀπετέλεσε. τὸ δὲ τῆς πόλεως ὄνομα
 καὶ τὸ καλεῖσθαι Σελεύκεια ἀπὸ τοῦ κτίστου Σελεύκου τοῦ καλου- 5
 μένου Νικάνορος τὴν προσωνυμίαν ἐπλούτησε. τὰ δὲ ἄνω Σελευ-
 κείας καὶ μεσόγαια καλεῖται Δεκάπολις, καὶ ἔστι πρώτη μὲν
 Γερμανικούπολις, δευτέρα δὲ Τιτιούπολις, τρίτη Δομετιούπολις,
 τετάρτη Ζηρούπολις, πέμπτη Νεάπολις, ἕκτη Κλανδιούπολις,
 ἑβδόμη Εἰρηνούπολις, ὄγδῃ Καισάρεια, ἐνάτῃ Λαυζάδος, δε- 10
 κάτῃ Δαλισανδός, ἐν ᾗ τὸ σκουτάριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος
 Θεοδώρου ἐν τῷ τρούλλῳ τοῦ ναοῦ αὐτοῦ ἀποκρέματα. καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ Σελευκείας.

ιδ' θέμα τὸ καλούμενον Κιβυρραιωτῶν.

Τὸ δὲ θέμα τῶν Κιβυρραιωτῶν ἀπάρχεται μὲν ἀπ' αὐτῆς 15
 τῆς Σελευκείας τὰ πρὸς θάλασσαν τῆς ἀνατολῆς κειμένης, κατα-
 λήγει δὲ πρὸς μῆκος ἐπὶ δυσμὰς ἕως αὐτῆς Μιλήτου τῆς πόλεως
 καὶ τῆς Ἰασοῦ καὶ τοῦ Βαργυλιακοῦ κόλπου ἧγονν τῶν καλουμέ-
 νων Ἀνδανίων, ἐν ᾧ κεῖται ἡ τε Μύλασσα, πόλις διάφημος, καὶ
 αὐτὰ τὰ Βαργύλια ἡ τε Μύνδος καὶ ἡ καλουμένη Στροβήλος ἡ τε 20

3 ὄστε C 7 μεσογαιας V μὲν om C 10 Διοκαισάρεια V
 11 ἢ ἡ ἄσπις ἧγονν τὸ AC 12 ἀπῆσθηται AC 14 ὀνομαζό-
 μενον C 15 ἀπέρχεται C 16 πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολὴν
 κειμένην AC 17 ἐπὶ] ὡς V, ὡς ἐπὶ AMorelli 18 Ἰασοῦ V,
 Ἰασοῦ AMorelli 19 Ἀντανίων V et AC ἡ τε] τὰ C 20 Μα-
 γύλια V Μένδος V, Μίνδος A ὁ καλούμενος C Στρο-
 βίλος AC

quoddam erat et specula ob Saracenorum e Tarso excursiones, quod
 nimirum arduo et difficilem aditum habente loco sita esset. optimus
 vero imperator dominus Romanus, qui latitudinem quodammodo et lon-
 gitudinem magnitudinemque imperio Romano adiecit, praeturam ex ea
 fecit. nomen vero urbis, et quod vocata sit Seleucia, a conditore Se-
 leuco, qui nuncupatus Nicanor, fluxit. ulteriora autem Seleucia et me-
 diterranea vocantur Decapolis, id est decem urbes; quarum quidem pri-
 ma est Germanicopolis, altera Titiopolis, tertia Dometiopolis, quarta
 Zenopolis, quinta Neapolis, sexta Claudiopolis, septima Irenopolis,
 octava Caesarea, nona Lauzadus, decima Dalisandus, in qua clipeus seu
 scutum magni illius martyris sancti Theodori in trullo templi ipsius pen-
 det. atque haec quidem de Seleucia.

Thema decimum quartum, dictum Cibyrraeotarum.

Thema vero Cibyrraeotarum ab ipsa Seleucia initium sumit, quae
 ad mare orientis sita est. desinit autem in longitudine occasum versus
 ad ipsam usque urbem Miletum et Iasum, et ad sinum Bargylicum sive
 eos qui Andanii nuncupantur, ubi sita est Mylassa urbs celebris, et ipsa
 Bargyilia et Myndus et quae dicitur Strobilus et Halicarnassus, Hero-

Ἀλικαρνασός, ἢ Ἡροδότου πατρίς, ἢ τῆς Ἀρτεμισίας πόλις ἢ πολυθρόνητος, ἐν ἧ ὁ Μανσώλου τάφος ὁ περιβόητος ἴδρυται. ἀνερχόμενος τοίνυν πρὸς ἀνατολὴν εὐρήσεις τὸν Κεραμεικὸν κόλπον καλούμενον καὶ πόλιν τῷ κόλπῳ ὁμώνυμον. ἐπ' ἄκρων δὲ τοῦ 5 κόλπου ἢ τε πόλις Κνιδίων κατώκισται καὶ τὸ τῆς Ἀφροδίτης τέμενος περιβόητον, ἐν ᾧπερ ἦν τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄγαλμα, μνημείον τῆς Πραξιτέλους τέχνης ἀπαραμίλητον. ἀπαναβαίνοντι δὲ αὐθις πρὸς ἀνατολὰς κόλπος ἐστὶν Οἰδημος ὄνομα καὶ λιμὴν καλούμενος Λάρυμα, ὧν κατένυντι νῆσος ἢ Σύμη, καὶ πρὸς τὸ 10 πέλαγος, καταντικρὸ τῆς Ῥοδίων περαιῖς καὶ ὀπλοθήκης, νῆσος ἢ Ῥόδος· αὕτη πελαγία ἐξήπλωται, πρὸς βορρῶν τε καὶ νότον ἐναποβλέπουσα. διαβαίνων τε τὴν ἐφεξῆς Θάλασσαν εὐρήσεις P 16 πόλιν Τελμισσὸν ἐκείνην τὴν περιώνυμον, ἔπειτα Πάταρα, εἶτα Ξάνθον τὴν Πρωτογένους ἐκείνου τοῦ ζωγράφου πατρίδα, ὃς τὸ 15 Διονύσιον τὸ ἐν Ῥόδῳ τοῖς ζωγραφικοῖς κατελάμπρυνε πίναξιν, εἶτα τὴν Λυκίων πόλιν τὴν μυρίωνον τε καὶ τρισόλβιον, ἐν ἧπερ ὁ μέγας Νικόλαος, ὁ τοῦ θεοῦ θεράπων, ἀναβλύζει τὰ μύρρα κατὰ τὸ τῆς πόλεως ὄνομα. εἶτα Φοῖνιξ ὁ ποταμῖός, καὶ πόλις ὁμώνυμος. εἶτα Φασηλὶς ἢ περὶ κλυτος. εἶτα ἡ Ἀττάλου τοῦ Περγα- 20 μνηοῦ πόλις ἐπώνυμος. εἶτα τὸ Σύλαιον. ἔπειτα Πέργη ἢ περιώνυμος. εἶτα Σίδη τὸ τῶν πειρατῶν ἐργαστήριον. εἶτα Σέληγη ἢ τῶν

2 ὁ περιβόητος add A 3 τὸν καλούμενον κεραμεικὸν κόλπον C
 6 ᾧπερ C 8 αὐθις om A Οἰδημος V 9 οὗ V 11 πελαγία V
 12 καθεξῆς C 13 Τελμισσὸν V 14 τὸν διονύσιον τὸν C
 19 φασίλις A, βασιλὶς V ἢ om A 21 Σέληγη τὴν — ἄποικον VC

doti patria, et Artemisiae urbs celeberrima, in qua nominatissimum Mausoli sepulchrum exstat. si vero orientem versus tendas, reperies sinum qui Ceramicus dicitur, et urbem eiusdem ac sinus appellationis. in extrema autem sinus ora Cnidiorum urbs habitatur, et celebre Veneris templum, in quo erat et eius simulacrum, Praxitelis monumentum, omnium citra controversiam praestantissimum. eunti vero orientem versus sinus est Oedemus nomine, et portus qui Laryma dicitur; quorum ex adverso sita est insula Syme. et versus mare, e regione transitorialis Rhodiorum orae et armamentarii, insula ipsa Rhodus, quae etiam Pelagia dicitur, extenditur, boream et austrum versus respiciens. ulterius vero mare traiciens celebrem illam urbem Telmissum reperies, deinde Patara, hinc Xanthum, Protogenis illius pictoris patriam, qui Bacchi aedem apud Rhodios pictoriis tabulis illustravit; deinde Lyciorum urbem, unguenta spirantem et valde beatam, in qua magnus ille Nicolaus, dei servus, myra, id est unguenta, scaturit iuxta urbis nomen. hinc Phoenix fluvius et urbs eiusdem nominis cernitur; mox Phaselis celeberrimum oppidum, deinde Attali Pergameni urbs, ab eo nomen habens. inde Sylaeum, deinde Perge, celebris urbs, mox Side, piratarum officina; exinde Selga

Λακεδαιμονίων ἄποικος. εἶτα τὸ Κυστέλλιον ὄρος καλούμενον. εἶτα τὸ καλούμενον Ἀνεμούριον. εἶτα Ἀντιόχεια ἡ μικρά. ἔπειτα Κιβύρρα πόλις ἐκείνη, ἐξ ἧς καὶ τὸ θέμα τὴν ἐφύβριστον καὶ πονηρὰν ὄνομασίαν ἐκληρονόμησεν. εἶτα Σελινθεῖς, μικρὸν πολι-
 σμάτιον καὶ ποταμὸν ὁμώνυμον ἔχουσα. εἶτα Μέλας ὁ ψυχρὸς 5
 ποταμὸς. ἔπειτα τῆς Συκῆς πολισμάτιον. εἶτα λιμὴν ὁ καλού-
 μενος παλαιός. εἶτα αὐτὴ ἡ Σελεύκεια. καὶ αὐταὶ μὲν αἱ παρα-
 θαλάσσιοι πόλεις, αἷς ὁ τῶν Κιβυρραιωτῶν στρατηγὸς διανέμε-
 ται· ἄνω δὲ πρὸς τὴν ἡπειρον καὶ αὐτὴν τὴν μεσόγειον, ἐν ᾗ
 καταλήγει τὸ τῶν Θρακησίων καλούμενον θέμα, ἀπάρχεται μὲν 10
 ἀπὸ αὐτῆς τῆς Μιλήτου, εἶτα διαβαίνει τὴν Στρατονίκειαν καὶ
 τὰ καλούμενα Μογολᾶ καὶ τὴν πόλιν Πισύης, διεκτρέχει δὲ τὴν
 καλουμένην Ἄγλιαν καὶ παρέρχεται τὴν Ταυρόπολιν, συνάπτει δὲ
 πρὸς τὴν Τλω καὶ Οἰνιάδα, εἶτα παρέρχεται Φιλητα καὶ αὐτὴν
 τὴν Ποδάλειαν, διεκτρέχει δὲ τὸ καλούμενον Ἀνεμότειχος καὶ συν- 15
 ἄπτει πρὸς τὴν πόλιν Σαγαλασσόν, εἶτα καταλήγει πρὸς τὰ μέρη
 τοῦ Ταύρου, ἐν ᾧ τὸ τῶν Ἰσαύρων γένος κατώκισται. καὶ τοσαύτη
 μὲν ἡ τοῦ Κιβυρραιώτου περιοχὴ, ἔλαβε δὲ τὴν προσωνυμίαν,
 ὥσπερ ἔφαμεν, τοῦ καλεῖσθαι Κιβυρραιώτης ἀπὸ Κιβύρρας, ἐδ-
 τελοῦς καὶ ἀκατονομάστον πολισματος, πρὸς ὕβριν, οὐ πρὸς ἔπαι- 20
 ρον, διὰ τὸ πολλάκις αὐθάδεις τε καὶ ὕβριστὰς γενέσθαι πρὸς τὰς
 τῶν βασιλέων ἐπιταγὰς. ἡ δὲ Ῥόδος ἡ νῆσος μέση μὲν κεῖται τοῦ

1 Κέλλιστον V 2 ἀνεμόριον C ἡ μικρὰ ἀντιόχεια C
 3 ἐκείνη om A 5 καὶ ποταμὸν — 6 πολισμάτιον add A 6 τῆς
 τὸ? an τὸ τῆς? 7 αὐταὶ vulgo 12 Μόγολα V 15 παν-
 δάλειαν C 16 ἀγαλασσόν C 19 ὡς C

urbs, Lacedaemoniorum colonia. inde mons Castellium cognominatus, hinc Anemurium, exinde Antiochia minor, ulterius Cibyrra urbs, a qua et thema ignominiosam ac vilem appellationem accepit. inde Selinus, parvum oppidulum, et flumen eiusdem nominis; postea Melas gelidus fluvius; deinde Syces oppidulum. hinc portus dictus antiquus; inde Seleucia ipsa. atque hae quidem sunt maritimae urbes, quas Cibyrraeotarum praetor administrat. superius autem continentem et mediterranea versus, ubi desinit thema Thraceseorum dictam, incipit quidem ab ipsa Mileto, transit deinde Stratoniciam et quae vocantur Mogola, et urbem Pisyam; percurrit etiam eam quae Hagia dicitur, et Tauropolim; pertingit vero etiam Tlon et Oniadem usque. transit deinde Phileta et ipsam Podaliam; pertransiensque id quod Anemotichos dicitur, pertingit ad urbem Sagalassum. hinc desinit in partes Tauri, quas Isauri incoluerunt. atque hic quidem est thematis Cibyrraeotici ambitus. Cibyrraeotae autem appellatio a Cibyrra vili et obscuri nominis oppidulo, uti diximus, fluxit; eaque appellatio ad ignominiam, non ad laudem indita est, quod frequenter res novas moliti, et refractarios sese adversus imperatorum mandata praebuerint. Rhodus autem insula in mediterraneo qui-

Θέματος, ἀποβλέπει δὲ πρὸς βορρᾶν τε καὶ νότον, δελτωτὴ τὸ σχῆμα, τὴν δὲ γραμμὴν τριγωνος. Δωρικῶν δὲ ἔστιν ἄποικος τῶν ἐκ Πελοποννήσου, Ἀργείων τε καὶ Λακεδαιμονίων τῶν ἀπὸ τῆς Ἡρακλέους γενεᾶς καταγομένων, καθὼς καὶ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν 5 τῷ τῶν νεῶν καταλόγῳ περὶ αὐτῆς τάδε φησί,

Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης ἦψ' τε μέγας τε
ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων,
οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
Λίνδον Ἰήλυσσον τε καὶ ἀργινόντα Κάμειρον.

10 καὶ ὧδε μὲν τὰ περὶ Ῥόδου.

ἢ θέμα τὸ καλούμενον ἐπαρχία Κύπρου.

P 17

Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου ὑπὸ κομισιάριον, τουτέστι βουλευτήν, πόλεις δεκαπέντε, Κωνσταντία μητρόπολις, Κίτιον, Ἀμμοθούς, Κυρήνεια, Πάφος, Ἀρσινόη, Σόλοι, Λάπιθος, 15 Κέρμια ἦτοι Λευκοσία, Κυθέρεια, Τάμασος, Κούριον, Νέμενος, Τρίμυθος, ὅθεν ὁ ἅγιος Σπυρίδων, Καρπάσιον. ἡ μὲν οὖν Κύπρος ἡ νῆσός ἐστι μεγάλη καὶ ἐπιφανεστάτη, κειμένη ἐν τῷ Παμφυλίῳ κόλπῳ, καθὼς φησιν ὁ περιηγητὴς Διονύσιος
Κύπρος δ' εἰς ἀγὰς Παμφυλίου ἔνδοθι πόντου.

1 τε om C δελτῶ C 6 ἦψ' τε μέγας τε ἐκ Ῥόδου om C
8 Ῥόδου — κοσμηθέντες om C 9 Λίνδον ἄποιον Ἰήλυσσον C
11 ἢ — Κύπρου] ἐπαρχία τῆς νήσου κύπρου. ἢ C 13 δεκα-
τρεῖς V 15 Κέρμια ἦτοι Λευκ.] Κέφρεια V Ταμασία V
Κούριον, Νέμενος add A. sed apud Morellum Νέμεβος 16 Κά-
πασος V ἡ μὲν Κύπρος νῆσος V 19 ἐνδόθῃ C

dem huius thematis sita est, ad boream pariter et austrum respiciens: literae enim A speciem praes se fert, triangulari videlicet figura. ceterum Doriensium colonia est, qui ex Peloponneso, Argivis et Lacedaemoniis, ab Hercule genus ducunt; quemadmodum et ipse Homerus in catalogo navium de ea scribit:

quā et Tlepolemus satus Hercule, fortis et ingens,
ipse Rhodo naves ter trinas duxit, onustas
magnanimis Rhodiis: Rhodum enim triquetra ordine cingunt
Lindos Ialysusque atque argillosa Camirus.

atque haec quidem de Rhodo.

Thema decimum quintum praefectura Cypri dictum.

Praefectura Cypri insulae a consiliario administrata fuit: urbes in ea sunt quindecim, Constantia metropolis, Citium, Amathus, Cyreneia, Paphus, Arsinoë, Soli, Lapithus, Cermia seu Leucusia, Cythaerea, Tamassus, Curium, Nemevus, Trimythus, ex qua S. Spyridion, Carpasium. Cyprus itaque est magna et illustris insula, in sinu Pamphylio sita, quemadmodum scribit Dionysius Periegetes:

Pamphylio in ponto Cyprus se tendit ad ortum.

ἐκλήθη δὲ ἀπὸ Κύπρου τῆς Θυγατρὸς Κινύρου, ἣ τῆς Βίβλου καὶ Ἀφροδίτης, ὡς Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ νήσων καὶ Ἰστρος ἐν ἀποικίαις Αἰγυπτίων ἰστέρησαν. ἐβασιλεύετο δὲ πρότερον ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων βασιλέων, κατελύθη δὲ ἡ τοιαύτη βασιλεία ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, τούτεστι τῶν Πτολεμαίων. ἕως γὰρ Ἀλε-5 ξάνδρου τοῦ Μακεδόνοιο ἐβασιλεύετο ἦγον ἐτυραννεῖτο, ὅφ' ὧν τυράννων Ἀνάξαρχος ὁ φιλόσοφος ἀναιρεῖται μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου. καὶ Ἰσοκράτης ὁ ῥήτωρ πρὸς Δημόνικον τὸν ἀ- τῆς βασιλεύοντα λόγους διαφόρους πεποίηκε. κρατησάντων δὲ τῶν Ῥωμαίων ἐπαρχία γέγονε, καὶ διηρέθη, ὡς προλέλεκται, εἰς 10 πόλεις ιε'. τοῦ χρόνου δὲ παραδραμόντος, καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὄπλων κατιωθέντων ἕξ ἀμελείας, ἐκράτησαν αὐτῆς οἱ Σαρακηνοὶ ἐπὶ τῆς Ἡρακλείου βασιλείας, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ διαπεράσας Ἀβουβάχαρος, οὗ καὶ τῆς Θυγατρὸς ἐν αὐτῇ τάφος φαίνεται, ταύτης ἐκράτησεν. ὁ δὲ μακάριος καὶ περιώνυμος καὶ αἰοίδιμος 15 ἐν βασιλεῦσι Βασίλειος εἰς θέματος τάξιν ταύτην κατέστησε, καὶ διεπέρασεν ἐν αὐτῇ στρατηγὸν Ἀλέξιον ἐκείνον τὸν περιβόητον, τὸ γένος Ἀρμένιον, οὗ καὶ ἐπεκράτησεν αὐτῆς χρόνους ἑπτὰ. πάλιν δὲ ἀφῆρέθη ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ταύτην φορολογοῦσιν ὡς καὶ πρότερον.

20

1 δὲ om C 3 ἰστέρησαν om C 4 τοιαύτη AMorelli et C,
αὐτῆς V et Bandurinus 6 τοῦ βασιλέως Μακεδόνων A ἐκρα-
τεῖτο ἐφ' AC 8 καὶ] διὸ καὶ V 9 ἐπεποίηκε C 11 ιγ' V
12 κατιωθέντων C: ceteri κατωθέντων 13 βασιλείας Ἡρακλείου AV
περάσας V 14 ὁ βουβάχαρος A, ὁ βούβαχος C τάφος ἐν
αὐτῇ C 15 περιώνυμος ἐν βασιλεῦσιν, ὁ ἐμὸς πάππος Βασ. V
16 αὐτῆν C 17 Ἀλέξανδρον στρατηγὸν V

appellationem vero suam accepit a Cypro filia Cinyrae vel Bibli et Veneris, ut Philostephanus libro de insulis et Istrus de coloniis Aegyptiorum memoriae prodiderunt. multi autem ac diversi reges antea in ea regnarunt. dissipata vero est regia eius administratio sub Macedonibus, hoc est Ptolemaeis: nam ad Alexandrum regem Macedonum usque regibus sive tyrannis paruit, a quibus tyrannis Anaxarchus philosophus sublatus est post Alexandri obitum. et Isocrates rhetor varias orationes ad Demonicum in ea regnantem conscripsit. postquam vero Romani eam occuparunt, in praefecturam redacta et in quindecim, ut diximus, urbes fuit divisa. at successu temporis enervatis per negligentiam armis Romanorum, in Saracenoꝝ potestatem venit, regnante Heraclio. ac primus quidem in eam cum traiecisset Abubacharus, cuius pariter et filiae sepulchrum ibi cernitur, in suam potestatem eam redegit. beatus vero ac nobilis praeclarusque imperator Basilius eam in numerum thematum redegit, traiecitque in eam Alexium praefectum, magni nominis virum, natione Armenium, qui et annis septem ei imperavit. rursus autem a Saracenis erepta est, quibus et tributum pendit, ut et antea.

εἰς θέμα τὸ καλούμενον Σάμος νήσος.

Ἡ νήσος αὕτη ὀνομασίαν ἔσχε τοῦ καλεῖσθαι Σάμιος ἀπὸ Αἰγαίου καὶ Σαμίας τῆς Μαιάνδρου τοῦ ποταμοῦ θυμαίτης, ἢ διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς νήσου καὶ ἀπόκρημον· οἱ γὰρ παλαιοὶ Ἕλλη-
 5 νες σάμον τὸν ὑψηλὸν ἐκάλουν τόπον. ταύτης ἐκράτησε τῆς νήσου Πολυκράτης ἐκεῖνος ὁ εὐτυχεστάτος, οὗ καὶ Ἡρόδοτος μνείαν οὐ μικρὰν ἐποίησατο. σοφοὶ δὲ γέγονασιν ἐξ αὐτῆς ἐξοχώτατοι, ὃ
 10 τε Πυθαγόρας ἐκεῖνος ὁ Σάμιος, ὁ Μνησάρχου υἱός, Ἐπικουρός τε ὁ Νευκλέους καὶ Μέλισσος καὶ ἄλλοι πλείονες. ὅτε οὖν ἐγένετο P 18
 15 ὁ μερισμὸς τῶν θεμάτων, διὰ τὸ εἶναι ἐπιφανεστάτην τὴν νήσον, μητρόπολιν αὐτὴν καὶ ἀρχὴν τοῦ θέματος τῶν πλωιζομένων τε-
 θεύκασιν· ἢ γὰρ μεσόγειος καὶ ἢ καταντικρὺ ἄκρα τῆς Σάμου, αὐτὴ τε ἢ Ἐφεσος καὶ Μαγνησία καὶ Τράλλεις ἢ τε Μύρινα καὶ
 Τέως καὶ Λέβεδος, καὶ ἕως τοῦ Ἀτραμυττίου, τὰ ἄνω καὶ πρόσ-
 20 Σάμου. ὁ δὲ στρατηγὸς τοῦ θέματος αὐτὴν ἔλαχε Σμύρ-
 25 Σάμου. ναν τὴν πόλιν πραιτώριον. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ θέματος

1 θέμα ἑκαδέκατον τῆς σάμου C 3 Ἀγαίου AMorelli et C
 8 ἐκεῖνος add A 9 νεόκλους AV γούν V 12 μεσόγειος C
 τῆς σάμου ἄκρα C 14 πρόσγαια C 16 δε add C 17 τῆς
 om V ἐφεσίων ABandurii, non Morelli 18 Σμύρνην (vel
 σμύρναν) τὸ θέμα AC

Thema decimum sextum Samus insula.

Samus insula appellationem suam accepit ab Aegaeo et Samia, Maeandri fluminis filia; vel quod ipsa insula sublimis ac praerupta sit: veteres enim Graeci σάμον sublimem locum nuncuparunt. huic insulae imperavit Polycrates ille felicissimus, cuius et Herodotus non exiguum mentionem fecit. ex hac porro prodierunt viri sapientiae laude insignes, Pythagoras nimirum ille Samius, Mnesarchi filius, et Epicurus Neoclis et Melissus aliique non pauci. cum igitur thematum partitio facta est, hanc, quod illustrissima insula esset, metropolin et caput thematis navalis constituerunt. mediterranea enim regio, et promontorium quod e regione Sami est, ipsaque Ephesus et Magnesia et Tralles et Myrina et Teos et Lebedus et Atramyttium usque, ulteriora ac contigua Thraeciorum praefecto sive equestris agminis duci, ipsi themati attributa sunt. divisum autem est thema Sami in turmas duas, unam quidem Ephesiā, alteram Atramyttinensem. praefectus vero thematis ipsam urbem Smyrnā praetorium habuit. atque haec quidem de themate Sami.

εἰς θέμα τὸ καλούμενον Αἰγαῖον πέλαγος.

Τὸ δὲ καλούμενον Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ αὐτὸ χρηματίζον εἰς θέμα, ἀπὸ Αἰγῆως τοῦ Ποσειδῶνος υἱοῦ τὴν προσωνομίαν ἔλαχε, καθὼς φασιν οἱ τὸν Ὅμηρον σχολιάσαντες. οὐκ ἔστι δὲ νῦν χρεῖα τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ψεύδους 5 μεμεστωμένην. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος ἄλλως αὐτοῦ τὴν ὀνομασίαν τέθεικεν· ἀπὸ γὰρ τῆς ἄκρας Αἰολίδος, ἣν Αἶγα οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν, ὅθεν ὁ Αἰγατικὸς ἀπάρχεται κόλπος, τὴν ὀνομασίαν εἴληφεν, ὁμωνύμως τῷ ζῳῷ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἄρτεμιδωρος τὰ αὐτὰ φησι τῷ Στράβωνι. ἄκρα τις ἔστιν Αἰολίδος, 10 ἣν Αἶγα οἱ ἐπιχώριοι ὀνομάζουσιν, ἀφ' ἧς καὶ τὸ πέλαγος τὴν τοιαύτην ὀνομασίαν προσεἴληφεν. Αἰολίδος δὲ λέγω οὐκ ἔθνος ὀνομασίαν, ἀλλὰ γλώττης ἰδίωμα. ἡ γὰρ τῶν Ἑλλήνων γλῶττα εἰς πέντε διαλέκτους διήρηται, πρώτην μὲν τὴν τῆς Ἀττικῆς, δευτέραν τὴν Ἰωνῶν, τρίτην δὲ τὴν Αἰολέων, τετάρτην δὲ τὴν 15 Δωριέων, πέμπτην δὲ τὴν κοινήν, ἣ πάντες χρώμεθα. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς Μιλήτου μέχρι τῆς Ἐφεσίων πόλεως καὶ αὐτῆς Σμύρνης καὶ Κολοφῶνος Ἰωνῶν ἔστι κατοικία, οἵτινες τῇ τῶν Ἰωνῶν διαλέκτῳ χρῶνται· ἀπὸ δὲ Κολοφῶνος μέχρι Κλαζομένων καὶ τῆς ἀντιπέρας τῆς Χίου γῆς καὶ αὐτῆς τῆς Μιτυλήνης καὶ τοῦ καλου- 20 μένου Περγάμου Αἰολέων ἔστιν ἀποικία, οἵτινες διαλέκτῳ χρῶν-

1 θέμα αἰγαῖον πελάγους ἑπτακαίδεκατον C 4 σχολιογραφή-
σαντες A 5 νῦν om C 6 τὴν ὀνομασίαν ἄλλως αὐτοῦ C
7 ἀντέθεικεν AV 10 τὸ αὐτὸ C 11 οἱ ἐπιχώριοι] τινὲς C
15 τὴν τῶν ἰωνῶν AV 18 ῥωμαίων C 20 καλουμένου om V
21 κατοικία AMorelli et C

Thema decimum septimum Aegaeum pelagus.

Aegaeum vero pelagus etiam ipsum inter themata relatum, ab Aegeo Neptuni filio appellationem suam accepit, ut aiunt ii qui scholia in Homerum scripserunt. nullus autem nunc usus est historiae Graecae, quod mendacii sit referta. at Strabo geographus eius appellationem aliunde derivat, siquidem a promontorio Aeolidis, quod incolae Aega appellant, unde Aegeticus sinus initium sumit, ita dictum est, communi cum animali appellatione. eiusdem est ac Strabo sententiae etiam Artemidorus. promontorium quoddam est Aeolidis, quod Aega incolae appellant, a quo et pelagus eiusmodi appellationem accepit. Aeolidis autem dico non gentis appellationem, sed linguae proprietatem: Graecorum enim lingua in quinque dialectos divisa est, primam quidem Atticam, alteram Ionicam, tertiam Aeolicam, quartam Doricam, quintam communem, qua omnes utimur. atqui a Mileto quidem Ephesum usque et Smyrnam ipsam et Colophonem, Ionum est sedes et colonia, qui quidem Ionum dialecto utuntur. a Colophone autem usque ad Clazomenas, et trans Chium atque ipsam Mitylenen et Pergamum, Aeolum est colonia, qui quidem

ται τῶν *Αιολέων*. τὰ δὲ ἐπέκεινα τούτων, ἀπὸ τοῦ λεγομένου *Λεκτοῦ* καὶ ἕως *Ἀβύδου* καὶ αὐτῆς *Προποντίδος* καὶ μέχρι *Κυζίκου* καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ λεγομένου *Γρανίκου*, πάντες *Γραικοὶ* ὀνομάζονται καὶ κοινῇ διαλέκτῳ χρῶνται, πλην *Βυζαντιῶν*, ὅτι *5 Δωριέων* ἐστὶν ἀποικία. προσωκείωνται δὲ τῷ στρατηγῷ τοῦ *Αἰγαίου* πελάγους αἱ τε *Κυκλάδες νῆσοι* καλούμεναι, καὶ τῶν *Σποράδων*, ὧν προέχουσιν, ἧ τε *Μιτυλήνη* καὶ *Χίος* καὶ αὐτὴ ἡ *Ἀἴμος*. οὐκ εἰσὶ δὲ τῶν *Κυκλάδων* ἀλλὰ τῶν *Σποράδων* καλούμενων· αἱ γὰρ *Κυκλάδες Ἀἴλον* τὴν νῆσον ἐκύκλωσαν, ὡς φησὶν
10 ὁ περιηγητῆς *Διονύσιος*,

Ἀἴλον ἐκύκλωσαντο, καὶ ὄνομα Κυκλάδες εἰσίν.

P 19

καλοῦνται δὲ διαφόροις ὀνόμασι, *Ἀἴμος* *Σκῦρος* *Μῆλος* *Ἀμολγὸς* *Θήρα* *Θηρασία* καὶ *Ῥήνεια*. οὐκ οἶδα δὲ εἰ τῶν *Κυκλάδων* εἰσὶ πᾶσαι διὰ τὸ εἶναι αὐτὰς προσγειοὺς καὶ τῇ Ἑλλάδι συνομο-
15 ρούσας. τὸ δὲ *Αἰγαῖον πέλαγος βαρύνπλον* ἐστὶ καὶ δυσπέρατον, καὶ κύματα μακρὰ καὶ ὄρεσιν ζοικότα προσανεγείρον τοῖς πλέουσιν, εἴτε διὰ τὸ πυκνὸν τῶν νήσων, εἴτε καὶ διὰ τὸ ῥεῦμα τοῦ πόντου τὸ καταβαῖνον εἰς *Ἀβύδον* καὶ προσαρασώμενον ταῖς νήσοις μετὰ
20 μέγαν ῥοιζήματος. ἀπὸ δὲ τοῦ *Λεκτοῦ* καὶ ἕως τῆς *Προποντίδος* τῆς τε *Κυζίκου* καὶ τοῦ *Παρίου*, καὶ αὐτὸς ὁ καλούμενος Ἑλλησπόντος ἧ τε *Προικόνησος*, καὶ μέχρι τοῦ *Ῥυνδακοῦ* ποτα-

2 *Ἰησοῦ* V
 21 τοῦ om C

8 δὲ om C
 13 *θηρία* C

9 *νῆσον τὴν Ἀἴλον* V
 16 *ἀνεγείρον* V

10 *Διονύσιος* om V
 17 καὶ om C

Asolum dialecto utuntur. ulteriora his a Lecto et usque Abydum et ipsam Propontidem et Cyzicum et flumen Granicum appellatum, omnes Graeci vocantur et communi utuntur dialecto, exceptis Byzantiis, quia Dorum est colonia. pertinent autem ad Aegaei maris praefecturam et insulae Cyclades nuncupatae, et ex Sporadibus quae reliquas excellunt, Mitylene et Chius et ipsa Lemnus. neque enim sunt hae ex Cycladibus, sed ex iis quae Sporades appellantur: Cyclades enim Delum insulam in orbem cingunt, ut ait Dionysius Periegetes:

Delum cinxerunt et Cyclades appellantur.

variis autem hae ac diversis appellantur nominibus, Lemnus Scyrus Melus Amolgus Thera Therasia et Rhenea: neque tamen scio an omnes Cycladam sint, quod ipsae sint terrae proximae atque Helladi contiguae. est autem Aegaeum mare navigatum et traiectu perquam difficile: ingentes enim ac decumanos fluctus volvit, qui navigantibus montium instar assurgunt, vel ob densitatem ac frequentiam insularum, vel propter Ponti in Abydum defluxum, qui magno impetu in has insulas fertur eisque illiditur. a Lecto vero ad Propontidem usque et Cyzicum et Parium, atque adeo ipse Hellespontus et Proconesus, ad Rhyndacum flu-

μου, και ἕως αὐτοῦ τοῦ Δασκυλίου και τοῦ Κιανοῦ κόλπου, τῷ τοῦ Αἰγαίου πελάγους κρατοῦντι προσεκεκῦρωτο. και ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Θέματος τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

P 20

Τ Ο Τ Β Α Σ Ι Λ Ε Ω Σ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ⁵ΠΕΡΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΤΣΕΩΣ ΗΓΟΤΗ ΤΗΣ ΕΤΡΩΠΗΣ,
ΤΟ Β.

Πρῶτον θέμα τὸ ἐπὶ τῆς δύσεως Εὐρώπης κείμενον γῆς, τὸ ὀνομαζόμενον Θρακῶν, ἐν ᾧ τὸ Βυζάντιον ἴδρυται και τὸ τῶν Ῥωμαίων βασιλειον. δίκαιόν ἐστι προκατάρχειν τῆς Εὐρώπης 10 γῆς τὸ Βυζάντιον, τὴν νῦν ὄσσαν Κωνσταντινούπολιν, ἐπεὶ και πόλις ἐστὶ βυσιλειούσα τοῦ τε κόσμου παντὸς ὑπερέχουσα ὡς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου και βασιλέως τὴν ἐπωνυμίαν κληρονομίασασα· ἀρχὴν δὲ τῆς Εὐρώπης ἐγὼ τίθημι, ἐπεὶ και αὐτὸ τὸ Βυζάντιον τῆς Θράκης ἐστὶ μέρος τὸ κάλλιστόν τε και τιμιώτατον. 15 τὸ τοίνυν θέμα τῆς Θράκης ἄρτι τὴν θέσειν και τὴν ὀνομασίαν ἔλαχε θέματος, ἀφ' οὗ τὸ τῶν Βουλγάρων γένος τὸν Ἰστρον ποταμὸν διεπέρασεν, ἐπεὶ πρότερον εἰς βασιλείας διττὰς διήρητο·

1 τοῦ om C κανοῦ C 2 τὸ αἰγαῖον πέλαγος C και om V
μὲν] δὲ V 6 περὶ — β'] ἐνταῦθα τὰ τῆς δύσεως A et, qui
ἦγουν τῆς εὐρώπης addit, C

men usque et ipsum Dascylium et Cianum sinum, Aegaei maris praefecto adscribuntur. atque haec quidem de themate Aegaei maris.

CONSTANTINI PORPHYROGENITI

IMPERATORIS LIBER II. DE THEMATIBUS OCCIDENTIS,
SIVE EUROPAE.*Thema primum.*

Primum thema, quod ad occasum terrae Europae situm, nominatur Thracium, in quo Byzantium conditum est et Romanorum regia. aequum est Byzantium, quae nunc urbs Cpolis est, initium facere Europae soli, quia et urbs imperatoria est, et universi orbis praerogativam tenet, quippe quae Constantini magni imperatoris heres est nominis. principium autem Europae iccirco eam statuo, quia ipsum Byzantium pars est Thraciae pulcherrima atque honoratissima. igitur Thraciae thema nuper in numerum ac ordinem thematum positum fuit, ex quo tempore Bulgarorum gens Istrum fluvium traiecit, quandoquidem prius in duo regna divisa fuerat Thracia. testantur id ipsa urbium nomina,

καὶ μαρτυροῦσιν αὐτὰ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἢ τε Μεσημβρία καὶ ἢ Σηλυμβρία, βασιλέων προσηγορίας ἔχουσι πόλεις πρὶν ἢ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν ἀδξήθῆναι τε καὶ διαδραμεῖν πάντα τὰ τοῦ κόσμου πληρώματα. ἀφ' οὗ γὰρ ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴ τὴν 5 ἑαυτῆς σαγήνην ἐξήπλωσεν εἰς πάντα τὰ τοῦ κόσμου τέρατα, πάντας ὡς εἰπεῖν διεσκέδασε καὶ μετεσκεύασεν εἰς μίαν ἀρχήν, καὶ ζυγὸν ἠνάγκασε τελεῖν ἕνα πάντας. ἀρξαμένης δὲ τῆς σαγήνης διασπείσθαι καὶ διαρρηγνυθῆναι, ἄλλως καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ ὀνόματα μετεποιήθησαν. ἐπαρχία δὲ Θράκης ὑφ' ἡγεμόνα ἐτέ-
 10 τακτο καὶ ὑπὸ τὸν λεγόμενον κονσιλιάριον, τουτέστι βουλευτήν· Ταῦρος γὰρ ἀνθύπατος ἐκράτει τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντινίου, ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν πόλεις ὑφ' ἡγεμόνα καὶ κονσιλιάριον γγ'. διασπείσης δὲ τῆς σαγήνης, ὡς εἴπομεν, καὶ τῶν βυρβάρων ἐκπορθησάντων τὰς πόλεις, εἰς μικρὰ τμήματα διηρέθη ἢ
 15 τῆς Θράκης ἀρχή· ἢ τε γὰρ Βουλγαρία καὶ αὐτὸς ὁ Ἰστρος καὶ τὸ περιώνυμον ὄρος τὸ διήκον ἄχρι τοῦ Πόντου, τὸ καλούμενον Αἶμος, τῆς Θράκης εἰσι μέρη, νυνὶ δὲ ἀλλότρια χρηματίζουσι. τὸ δὲ τῆς Θράκης θέμι ὑπὸ τὸν βασιλεῦ Κωνσταντινουπόλεως ἐτέτακτο καὶ εἰς ὑπορχίαν αὐτοῦ ἐχρημάτιζε, καὶ οὐδέπω τις P 21
 20 στρατηγὸς ἦν ἐν αὐτῷ. ἀφ' οὗ δὲ τὸ θεομίσθον τῶν Βουλγάρων ἔθνος ἐπεραιώθη εἰς τὸν Ἰστρον ποταμόν, τότε καὶ αὐτὸς βασιλεὺς ἠναγκάσθη διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σκυθῶν καὶ αὐτῶν τῶν Βουλγάρων εἰς θέματος τάξιν ἀγαγεῖν αὐτὸ καὶ στρατηγὸν ἐν αὐ-

6 διεσκεύασε? 8 τὰ ὀνόματα καὶ τὰ πράγματα C 21 αὐτὸς ὁ β. C

tum Mesembria tum Selymbria, quae civitates a regibus appellationem habebant, priusquam Romanorum imperium auctum fuisset et omnes terrarum fines percurrisset. etenim ex quo Romanorum principatus sagenam suam ad omnes mundi limites expandit, cunctos, ut ita dicam, dispersit et ad unum imperium reduxit ac iugum unum subire omnes coegit. verum cum sagena rimis fatisce ac perfringi coepit, iam varie et res et nomina commutata sunt. praefectura autem Thraciae sub ducis ac consiliarii potestate constituta est. Taurus quippe proconsul obtinebat Thraciam temporibus Constantini magni, tenens sub ditione sua urbes tres et quinquaginta, a duce et consiliario administratas. sed cum sagena, ut dixi, rimas fecisset, urbibus a barbaris expugnatis ac dirutis, Thraciae imperium in exigua segmenta divisum est. etenim Bulgaria et Ister fluvius et mons percelebris, Haemus nuncupatus, qui usque ad Pontum pertinet, Thraciae partes fuerunt; nunc autem alienae ac seiunctae sunt. ceterum Thraciae thema sub imperatore Cpolitano constitutum atque ad eius iura et ministeria redactum erat, nec ullus unquam praetor in ea fuerat: at ex quo infensa deo Bulgaria natio ad Istrum fluvium traiecit, tunc etiam imperator ipse coactus fuit, ob incursus et impressiones Scytharum et ipsorum Bulgarorum, ad the-

τῷ χειροτονῆσαι. ἐγένετο δὲ ἡ τῶν βαρβάρων περὶ αὐτοὺς ἐπὶ τὸν Ἰστρον ποταμὸν εἰς τὰ τέλη τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πρωγωνάτου, ὅτε καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν φανερὸν ἐγένετο· πρότερον γὰρ Ὀνογουνδούρους αὐτοὺς ἐκάλουσαν. ἡ δὲ Θράκη ὀνομασίαν μὲν εἶχεν ἀπὸ Θρακῆς βασιλέως τοῦ πάλαι ἐν αὐτοῖς τελευτήσαντος, ἢ ἀπὸ νύμφης Τιτανίδος, ἀφ' ἧς καὶ Κρόνου Δόλογος, ὅθεν τὸ πρῶτον ἔθνος τῶν Θρακῶν Δόλογοι ὀνομάζονται. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ καὶ Ἰεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν Συνέκδημον, τὸ τῶν Δολόγων ἔθνος τῇ Θράκῃ συναριθμῶν, λέγων οὕτως "εἰσὶν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν 10 Ῥωμαίων διοικούμεναι τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαρχίαι μὲν ξδ', πόλεις δὲ Ὀδέ." ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων καὶ τοῦ κόσμου παντός, τὴν νέαν Ῥώμην Κωνσταντινούπολιν ἐγὼ τίθημι· διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θράκη, τῶν ἐν τοῖς Εὐρώπης μέρεσι θεμάτων πρῶτον τε- 15 θεύκαμεν, ὡς καὶ αὐτῆς τῆς πόλεως τῆς πάλαι Βυζαντίδος καλουμένης ἐν τῇ τῶν Θρακῶν ἰδρυθείσης χώρα. αὐτὸ δὲ τὸ Βυζάντιον Μεγαρέων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν ἐστὶν ἀποικία, τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων· διὸ καὶ τῆς τῶν Δωριέων γλώττης ἐν ἐπιστήμῃ τυγχάνουσιν. εἴπωμεν τοίνυν, ὡς ἀρχαία τάξις ἐκρά- 20 τει, καὶ αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν τὰ ὀνόματα.

7 τῶν Θρακῶν add C 15 τῶν] τὸ libri 20 εἴπωμεν AC et F
i. e. Federici Morelli editio: correxit Bandurius

metis ordinem Thraciam reducere et praetorem in eo themate creare. barbarorum autem transitus ad Istrum fluvium circa finem imperii Constantini Pogonati exstitit; unde eorum nomen inclaruit ac pervagatum est: antea quippe Onogunduros eos appellabant. Thracia vero appellationem accepit a rege Thrace, qui olim illic e vivis excesserat; aut a nymphea Titanide, ex qua et Saturno Dolonchus natus est, unde Dolonchorum natio primum nomen nacta est. testis autem huius rei est Hierocles grammaticus, qui conscripsit Συνέκδημον, id est commentarium peregrinationis comitem, Dolonchorum gentem Thraciae connumerans, cum ita loquitur "sunt omnes praefecturae et urbes, quae ab imperatore Romanorum Cpoli degente administrantur, praefecturae quidem 64, urbes autem 935." quocirca principium Europae imperatricem urbium et mundi totius, novam Romam ego constituo; ac propterea thema circa ipsam, quod appellatur Thracia, in Europaeis partibus situm, thematum primum statuimus, quippe cum urbs ipsa olim Byzantis nuncupata in Thracum regione stabilita sit. attamen Byzantium ipsam Megarensium et Lacedaemoniorum ac Boeotorum est colonia, Graecorum antiquissimorum: iccirco etiam Doriensium lingua utuntur scite et eleganter. dicamus itaque, ut antiquus ordo obtinebat, et ipsarum praefectarum nomina.

Ἐπαρχία Θρακίης ἦγον Εὐρώπης, ὑπὸ κονσουλίων, τουτ-
έστι βουλευτῶν, πόλεις ἰδ', Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκα-
διούπολις, Βιζύη, Πάνιον, Ὀρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μή-
ριζος, Σαλτικὴ, Σαβάδα, Ἀφροδισία, Ἄπρωσ, Κοιλία.

5 Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ τὴν αὐτὴν, πόλεις ζ', Παρθικόπο-
λις, Ἡράκλεια Στρώμνου, Αἶνος, Μαξιμιανούπολις, Σέρραι,
Φίλιπποι, Τραιανούπολις.

Ἐπαρχία Αἰμιμόντου, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ξξ', Ἀδριανού-
πολις, Ἀγγιῶλος, Δεβέλλος, Πλουτινόπολις, Τζόϊδος.

10 Ἐπαρχία Θρακίης, ὑπὸ κονσουλίου, πόλεις ε', κλίμα Με-
στικὸν καὶ Ἀκόντισμα, Φιλιππούπολις, Βερόη, νῆσος Θάσος,
νῆσος Σαμοθράκη.

Ἐπαρχία Μυσίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ιε', Τόμις, Διονυ-
σόπολις, Ἄφραι, Καλλάτις, Ἴστρος, Κωνσταντιάνα, Ζέλπα,
15 Τρόπκιος, Ἀξιούπολις, Καπιδάβα, Κάρπος, Τρωῶσις, Νοβιό-
δοννος, Αἰγισσος, Ἀλμυρίς.

Ἔως ὧδε τὸ τῆς Θρακίης θέμα κατὰ τὸν Ἱεροκλέους Συν- P 22
έκδημον, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τῆς Μακεδονίας θέμα, ὃ ὑπὸ τὸ
Ἰλλυρικὸν καὶ τὴν ἐκείσε τοποθεσίαν τέτακται. ἄρχεται οὖν
20 οὕτως.

1 ἦγον om Hierocles ἀπὸ C 5 τῶν αὐτῶν F. malim τὸν
αὐτόν, coll. th. 9 praef. Pann. 8 ε'] immo ε' 13 ἰδ' F
14 Κωνσταντιάνα om C 18 κατὰ F

Praefectura Thraciae sive Europae. a consiliariis reguntur urbes
quattuordecim, Eudoxiopolis, Heraclea, Arcadiopolis, Bizya, Panion,
Orni, Ganos, Callipolis, Merizus, Saltice, Savada, Aphrodisia, Apros,
Coelia.

praefectura Rhodopes: sub eadem urbes septem, Parthicopolis, He-
raclaea Strymni, Aenus, Maximianopolis, Serrae, Philippi, Traianopolis.

praefectura Haemimonti, sub duce, sex urbes, Adrianopolis, Anchia-
lus, Develtus, Plutinopolis, Tzoidus.

praefectura Thraciae sub consiliario, urbes quinque, Clima Mesti-
con, Acontisma, Philippopolis, Beroë, insula Thasus, insula Samothrace.

praefectura Mysiae, sub duce, urbes 14, Tomis, Dionysopolis,
Acræ, Callatis, Ister, Constantiana, Zelpa, Tropaeus, Axiopolis, Capi-
dava, Carpus, Trosmis, Noviodunum, Aegissus, Halmyris.

Hucusque Thraciae thema, ut habetur in Hieroclis comite peregrina-
tionis: postea vero Macedoniae thema, quod sub Illyrico et eius de-
scriptione locatur: sic ergo incipit.

Δεύτερον θέμα Μακεδονίας.

Μακεδονία ἡ χώρα ἀνομάσθη ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Αἰὸς καὶ
Θυίας τῆς Δευκαλίωνος, ὡς φησιν Ἡσίοδος ὁ ποιητής·
ἡ δ' ὑποκυσσαμένη Δαί γείνατο τερπικεραύνῳ
ὔτε δῶμα, Μάγνητα Μακηδόνα θ' ἵππιόχαρμην, 5
οἱ περὶ Πιερίην καὶ Ὀλυμπον δώματ' ἔναιον.

ἄλλοι δ' ἀπὸ Μακεδόνος τοῦ Αἰόλου, ὡς Ἑλλάνικος ἱερείων
πρώτη τῶν ἐν Ἄργει “καὶ Μακεδόνος Αἰόλου, οὗ νῦν Μακεδόνες
καλοῦνται, μόνοι μετὰ Μυσῶν τότε οἰκοῦντες.” λέγεται δὲ
καὶ Μακεδονίας μοῖρα Μάκετα, ὡς Μαρσύας ἐν πρώτῳ Μακε- 10
δονιακῶν “καὶ τὴν Ἡριστείαν δὲ Μάκεταν λέγουσιν ἀπὸ τοῦ
Μακεδόνος.” ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην Μακεδονίαν Μακετίαν οἶδεν
ὀνομαζομένην Κλειδήμος ἐν πρώτοις Ἀτθίδος· “καὶ ἐξωκίσθησαν
ὑπὲρ τὸν Αἰγιαλὸν ἄνω τῆς καλουμένης Μακετίας.” οἱ δὲ τῆς
Μακεδονίας βασιλεύσαντες ἀπογόνους ἑαυτοῦς Ἡρακλέους δυο- 15
μᾶζουσιν, Ἡρακλέους ἐκείνου τοῦ βουφάγου καὶ λεοντοφόνου
τυγχάνοντος, οὗ τὴν εἰκόνα καὶ τὸ μέγεθος καὶ ὅλον αὐτοῦ τὸν
χαρακτήρα ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ ὁ χαλκοῦς ἀνδριάς ἀπεμάξατο· ὅς
ἦν Ἀλκμήνης καὶ Ἀμφιτρούωνος υἱός, ὡς Ἕλληες ψευδολογοῦσι
τοῖς γράμμασι. διὸ καὶ ἀντὶ ταινίας καὶ στέμματος καὶ πορφύρας 20
βασιλικῆς τῷ δέσματι τῆς κεφαλῆς τοῦ λέοντος ἑαυτοῦς ταινιοῦσι,
καὶ στέμμα τοῦτο καὶ κόσμον ἡγοῦνται, καὶ ὑπὲρ πάντα λίθον καὶ

5 δ' C 7 ἱερῶν vulgo - 8 οἶ] οὔτω F 11 Ἡριστείαν F
13 πρώτῳ? αἱ πρώτῃ Ἀτθίδι? 15 Ἡρακλέως ὀνομάζουσιν Ἡρα-
κλέως C 17 καὶ ὅλον] περὶ ὅλον F

Secundum thema Macedoniae.

Macedonia regio appellationem hanc accepit a Macedone Iovis filio
ex Thyia Deucalionis, ut ait poeta Hesiodus:

illa satu Saturnigenae genuisse tonantis
natos Magnetem atque Macedona fertur, equestri
arte insignes, Pierias aedesque colentes.

alii vero a Macedone Aeoli filio, ut auctor est Hellanicus libro primo
de sacris quae in Argo: “et ex Macedone Aeoli filio, a quo nunc Ma-
cedones vocantur, soli cum Mysia tunc habitantes.” Macedonia autem
portio Maceta dicitur, ut scribit Marsyas libro primo rerum Macedoni-
carum: et Ereteam quoque appellant Macetiam a Macedone.” verum
totam quoque Macedoniam nuncupavit Macetiam Clidemus in primis re-
rum Atticarum commentariis: “et emigrarunt trans Aegialium supra Ma-
cetiam nuncupatam.” qui vero Macedoniae reges exstiterunt, nepotes
Herculis se vocarunt, Herculis inquam illius, qui buphagus et leonicida
dictus est; cuius quidem effigiem staturam et omnem characterem in
Hippedromo aenea statua expressit. hic Alcmenae et Amphitryonis
filius fuit, ut Graeci fabulosis literis consignerunt. ideoque pro redimi-
culo et corona et purpura regia leonini capitis exuvio se redimunt,
atque hoc gestamen coronam et ornatum esse censent; eoque magis

μάργαρον τούτω ἐγκαλλωπίζονται. καὶ μάρτυς ἀξιοπίστος αὐτὸ τὸ νόμισμα τοῦ Μακεδόνο^ς Ἀλεξάνδρου, τοιαύτη εἰκόνη καλλωπιζόμενον. [εἰ] ἐκράτησε δὲ ἡ βασιλεία τῶν Μακεδόνων ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ τρίτου υἱοῦ Ἡρακλέους Καρανοῦ προσαγορευομένου, αὐξήθεισα δὲ ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου, μεγαλυνθείσα θὲ καὶ ὑπερφυῆς γενομένη καὶ τῶν ἄκρων τῆς γῆς αὐτῶν ἐπαυάσασα ἐπ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν αὐτοῦ διαδόχων, καταλήξασα δὲ εἰς Περσέα τὸν Φιλίππου, ὥστε καὶ αὐτὸ ἀποβαλεῖν τὸ τῆς βασιλείας ἀξίωμα· ἀλγυμάλωτος γὰρ αὐτὸς ὁ Περσεὺς 10 μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων, ἤτηθεις ὑπὸ Αἰμιλίῳ ἄνθυπαίου καὶ στρατηγοῦ τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὴν Ῥώμην ἀπήχθη δέσμιος, καὶ πάντα τὰ τῆς βασιλείας τῶν Μακεδόνων ἐπίσημα, ὥστε ἀπὸ βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν τὸ σχῆμα μεταβαλεῖν, καὶ νῦν εἰς θέματος τῆς καὶ στρατηγίδος αὐτὴν καταλήξει.

15 Ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑπὸ κωνσουλίου, πόλεις λα΄, Θεσ- P 23
σαλονίκη, Πέλλη, Εὐρωπος, Δίος, Βέρροια, Ἐορδαῖοι, Ἐδεσσα, Κέλλη, Ἀλωπία, Ἡράκλεια Λάκκου, Ἀντιανία, Γέμινδος, Νικεδής, Διόβουρος, Ἡδομένη, Βράγγυλος, Πρίβανα, Μαρώνεια, Ἀμφίπολις, Νεάπολις, Ἀπολλωνία, Τόπειρος τὸ νῦν Ῥούσιον, 20 Νικόπολις, Ἰθάπολις, Ἀκανθος, Κεραιόπυργος, Βέρπη, Ἀραλος, Διοκλιτιανούπολις, Σεβαστόπολις.

3 ἐκράτει F. fortean scribendum ἐπεκράτει (pro εἰ ἐκράτει) Morellus
5 ὑπό? 8 φιλιππον C 15 λβ C 18 πρίβανα A

quam pretiosis lapillis et unionibus se decorari putant; ac testis huius rei fide dignus est nummus Alexandri Macedonis, eiusmodi figura insignitus. siquidem regnum Macedonum florere ac vigere coepit a tertio Herculis filio, qui Caranus vocabatur; auctum vero propagatumque a Philippo, patre Alexandri; denique magnitudinem ac splendorem admirabilem assecutum est atque extremas terrarum oras attigit sub ipso Alexandro eiusque successoribus; ac tandem decidit ac desiit sub Perseo Philippi filio, qui regiam quoque dignitatem amisit: etenim captus est ipse cum coniuge et liberis ab Aemilio proconsule et duce Romani exercitus, a quo victus fuerat, et mox Romam in vinculis adductus, et una cum eo omnia regni Macedonum insignia, ita ut a regio statu ad praefecturae formam Macedonia mutata fuerit, ac nunc in thematis et provinciae ordinem redacta.

Praefectura Macedoniae, sub consiliario, urbes 31, Thessalonice, Pelle, Europus, Dius, Berroea, Eordaei, Edessa, Celle, Altopia, Hetaeae Lacci, Antania, Gemindus, Nicedes, Dioburus, Hedomene, Braggylus, Pribana, Maronea, Amphipolis, Neapolis, Apollonia, Topirus Rhasium nunc dicta, Nicopolis, Ithapolis, Acanthus, Ceraeopyrgus, Berpe, Aralus, Diocletianopolis, Sebastopolis.

Const. Porph.

ἐπαρχία Μακεδονίας, ὑφ' ἡγεμόνα, πόλεις ἧ', Στόλοι, Ἄργος, Εὐστραϊον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελανίδιον, Ἄρμονια, Ζάπαρα.

ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ τὸν αὐτόν, πόλεις ιζ', Λάρισσα, Δημητριάς, Θῆβαι, Ἐχιναιός, Λάμια, Τρίκη, Γόμφοι, Ἀπάτη, 5 μητρόπολις αἱ νῦν λεγόμεναι Νέαι Πάτραι, Καισάρεια, Φάρσαλος, Βουραμίνσιος, Σάλτος, Ἰωαννούβιος. νῆσος Σκίαθος, νῆσος Σκεπλά, νῆσος Πεπάρηθος.

Ἔως ὧδε τὸ θέμα Μακεδονίας.

Τρίτον θέμα Στρυμόνος.

10

Τὸ δὲ θέμα τοῦ Στρυμόνος τῇ Μακεδονίᾳ συντέτακται, καὶ οὐδαμοῦ τούτου λόγος ἐστὶ περὶ θέματος, ἀλλ' εἰς κλεισούρας τάξιν λελόγισται καὶ σκῦθαι αὐτὸ ἀντὶ Μακεδόνων διανέμονται, Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτιμήτου ἐν τοῖς ὄρεισι τοῦ Στρυμόνος καὶ ταῖς διαβάθραις τῶν κλεισουρῶν τούτους ἐγκατοικίσαντος.

15

Τέταρτον θέμα Θεσσαλονίκη.

Τὸ δὲ νῦν εἰς θέματος τάξιν χρηματίζον Θεσσαλονίκη καὶ αὐτὸ Μακεδονίας μέρος τυγχάνει. καὶ ἵνα μὴ λέγω τοὺς ἔξωθεν καὶ παλαιοὺς τοῦ τοιοῦτου μάρτυρας πράγματος, ἀξιόχρεως μάρτυς ὁ ἅγιος τοῦ Χριστοῦ ἀπόστολος Παῦλος, Μακεδόνιαν 20 ταύτην ἀποκαλῶν. γράφει δ' οὕτως "παρόντος ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνης Θεσσαλονικέως." ἢ γὰρ Θεσσαλονίκη μητρόπολις ἐστὶ

4 ις' F 7 Βουραμίνσιος F

praefectura Macedoniae, sub duce, urbes octo: Stoli, Argos, Eustracum, Pelagonia, Bargala, Celaenidium, Harmonia, Zapara.

praefectura Thessaliae, sub eodem duce urbes 17: Larissa, Demetrias, Thebe, Echinaeus, Lamia, Trice, Gomphi, Apate, metropolis quae nunc Novae Patrae nuncupantur, Caesarea, Pharsalus, Buraminisus, Saltus, Ioannubius, insula Sciathus, insula Scepila, insula Peparethus.

Hucusque Macedoniae thema porrigitur.

Tertium thema Strymonis.

Thema Strymonis Macedoniae coniunctum est, neque usquam eius mentio fit nomine thematis, sed in clausurae ordinem reputatum est; et Scythae ipsum loco Macedonum depascuntur, postquam Iustinianus Rhinotmetus eorum sedes in montibus Strymonis seu in trajectu clausuram collocavit.

Quartum thema Thessalonice.

Thessalonice, quae hoc tempore in thematis ordine existit, et ipsa Macedoniae pars est; et ne externos et antiquos huius rei testes proferram, locuples testis est S. Christi apostolus Paulus, qui Macedoniam hanc appellat, dum ita scribit "perseverante nobiscum Aristarcho Macedone Thessalonicensi." etenim Thessalonice metropolis est Macedoniae.

τῆς Μακεδονίας. ἀλλὰ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς Μακεδονικαῖς αὐτὴν τέθεικε πόλεσιν. ἔχει δὲ τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας· Φίλιππος ὁ Ἀμύντου Θεσσαλὸς ἐκεῖ νικήσας τῇ Θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει ὁμωνύμως τὸ ὄνομα ἔθετο.

5 Πέμπτον θέμα τῆς Εὐρώπης Ἑλλάς.

Ἑλλάς ἡ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ Ἑλληνοσ τοῦ Δευκαλίωνος, ὃς δυναστεύσας τῆς Φθιώτιδος τοὺς ὑπηκόους ἑαυτῷ γενομένους ἀπὸ Γραικῶν Ἑλληνας ἐκάλεσε· καὶ τότε πρῶτον Ἑλλάς ὠνομάσθη. οὐκ ἦν δὲ τοῦτο παλαιὸν ὄνομα ἔθνους ἀλλὰ φωνῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἰδιώμα, ὡς ὁ τὴν γράφειν Ἀλέξανδρός φησι, τὴν ὀνομασίαν νεωτερικὴν εἰδώς. δοκεῖ δέ μοι, οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦτο σύμπασά P 24 πῶς εἶχεν ἡ χώρα. οὐδ' ὁ ποιητὴς ἐμνήσθη Ἑλλήνων, Ἀργείους αὐτοὺς ἀποκαλῶν, ἀλλὰ Θεσσαλοὺς μόνον ἀποκαλῶν, καὶ Ἑλλάδα τὴν ὑπ' Ἀχιλλεῖ πόλιν, ὡς Ἀλέξανδρός φησιν ὁ πολῖτωρ, 15 οὐδαμοῦ τοὺς σύμπαντας ὠνόμασεν Ἑλληνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μετὰ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος πρὸς τὴν Ἴλιον ἐκπεύσαστας. ἔχει δὲ τὸ θέμα τῆς Ἑλλάδος πόλεις οὗ, πρώτην μὲν Σκάρφειαν, β' Ἐλευσίνα, γ' Δαύλιον, δ' Χαιρώνειαν, ε' Ναύπακτον, ς' Δελφούς, ζ' Ἀμφισσαν, καὶ τὰς λοιπὰς. συναριθμοῦμε δὲ ταύτας 20 καὶ νῆσον τὴν Εὐβοίαν, ἣν τινες Χάλιν ἢ Χαλκίδα ἐπονυμιάζουσιν. ἔχει δὲ μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὰς καλουμένας νήσους Κυκλάδας καὶ νῆσον τὴν Αἰγίον, καταγεῖ δὲ καὶ μέχρι Θερμοπυλῶν, ἐν ᾧ τόπῳ

2 αὐτὸ C ὑπὸ vulgo: corr C 3 θεσσαλεῖς C 11 δοκεῖν?

quin etiam Hierocles grammaticus inter Macedoniae urbes eam collocavit. appellationem autem ab eiusmodi causa obtinet: Philippus Amyntae filius, ibi victoria a Thessalis reportata, filiae et civitati idem nomen imposuit.

Quintum thema Europae Hellas.

Hellas regio appellationem accepit ab Hellene Deucalionis filio; qui cum dominatus easset Phthiotidi, subditos sibi incolas pro Graecis Hellenas nuncupavit; ac tunc primum Hellas nominata fuit. hoc vero nomen haud antiquum fuit gentis, sed Graecanicae vocis proprietates, ut Alexander historicus ait se compertum habuisse Helladis vocem recentiorem esse. quia etiam opinor universam regionem id nominis non obtinere; neque vero poeta Hellenum meminit, cum Argivos ipsos appellat: verum Thessalos solos, et Helladem vocat urbem quae Achilli parebat, ut Alexander polyhistor scribit. nusquam universos Graecos Hellenas nuncupavit, neque alios praeter eos qui cum Achille ex Phthiotide Ilium navigarunt. ceterum thema Helladis urbes continet 79, quarum prima est Scarpchia, secunda Eleusin, tertia Daulium, quarta Chaeronea, quinta Naupactum, sexta Delphi, septima Amphissa, et ceterae. his adnumera etiam insulam Euboeam, quam nonnulli Chalin vel Chalcida nuncupant. haec porro secum habet etiam insulas Cyclades cognominatas, et Aegiam insulam, atque inferiora usque ad Thermopylas, ubi Leonides ille

Λαωνίδης ἐκεῖνος ὁ Λακεδαιμόνιος μετὰ τριακοσίων στρατιωτῶν ἀντίστη Ξέρξῃ τῷ τῶν Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τοσαῦτα μὲν ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν Ἱεροκλέα.

Ἔκτον θέμα Πελοπόννησος.

Κόρινθος ἢ ποτε Ἐφύρα, μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος καὶ 5 αὐτῆς Πελοποννήσου, τουτέστιν Ἀχαιῶν· οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι τοὺς τὴν Πελοπόννησον οἰκοῦντας Ἀχαιοὺς ὀνομάζουσι. ἔστι δὲ πᾶσα ἡ νῆσος ὑπὸ ἐνὶ στρατηγῷ τεταγμένη, πόλεις ἔχουσα μί, ἕξ ὧν εἰσὶν ἐπίσημοι Κόρινθος μητρόπολις, Σικυῶν, Ἄργος, Λακεδαιμονία τῆς Λακωνικῆς, ἡ πρὶν Σπάρτη, ἑτέρα μητρόπολις αἱ λε- 10 γόμεναι Πάτραι. ἡ δὲ Πελοπόννησος τρεῖς ἔχει ἐπωνυμίας, ὡς Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς γράφει ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ. μέγιστον οὖν τῶν τότε ἔχονον οἱ Πελοπίδαι, καὶ ἡ Πελοπόννησος εἰς αὐτοὺς ἀφείρωα, καὶ αὐτὸ τοῦνομα ἔχουσα ἀπ' ἐκείνων, τρεῖς ἤδη πρότερον ἀλλάξασα τὰς ἐπωνυμίας· ἐπὶ μὲν γὰρ Ἀπίου τοῦ Φορ- 15 νέως ἐκαλεῖτο Ἀπία, ἐπὶ δὲ Πελαγοῦ τοῦ αὐτόχρονος Πελασγία, ἐπὶ δὲ Ἄργου καὶ αὐτὴ ὁμωνύμως ἐκαλεῖτο Ἄργος. ἐπὶ δὲ Πέλοπος τοῦ τὸν Οἰνόμαον νικήσαντος Πελοπόννησος ἔσχε ταῦτο τὸ αὐριον ὄνομα. ἔστι δὲ χειρρόνησος ἀμπέλου φάλλω τῷ σχήματι παρεμφερής. Διονύσιος δὲ πλατάνου φάλλω ἀπεικάζει, λέγων 20 οὕτως "εἰδομένη πλατάνου μνουρῶντι πετήλω." περὶ δὲ τὸν

11 ὡς C: vulgo ὡς ὁ

Lacedaemonius cum trecentis militibus obstitit Xerxi Persarum regi. atque haec sunt quae continentur in Hellade, ut scribit Hierocles.

Sextum thema Peloponnesus.

Corinthus, olim Ephyra nuncupata, metropolis est totius Hellados atque ipsius Peloponnesi, hoc est Achaiae: nam Romani Peloponnesi incolae Achaeos appellant. est autem universa insula sub uno praetore constituta, et urbes 40 continet; ex quibus insignes Corinthus metropolis, Sicyon, Argus, Lacedaemonia Laconicae, quae antea Sparta dicebatur, alia metropolis Patrae nuncupata. Peloponnesus autem tres appellationes obtinet, ut Nicolaus Damascenus scribit in 4 histor. itaque maxime inter illius temporis principes Pelopidae pollebant; ac Peloponnesus ipsos spectabat et ab ipsis nomen suum retinebat, cum tribus iam antea nominibus appellata fuisset, siquidem sub Apio Phoronei filio dicebatur Apia, sub Pelago indigena Pelasgia, sub Argo etiam ipsa Argos dicebatur: denique sub Pelope, qui Oenomaum vicerat, Peloponnesus proprium hoc nomen vindicavit. est autem Cherronesus vitis pampino figura persimilis: Dionysius tamen platani folio Peloponnesum comparat, hoc versu "persimilis platani folio, cui cuspis acuta est." circa

τόπον αὐτὸν εἰσὶ νῆσοι ζ', Πελοποννήσιοι λεγόμεναι. καὶ οὕτως μὲν ἡ Πελοπόννησος.

Ἐβασιλεύετο τὸ πρὶν ἡ Πελοπόννησος ἐκ τοῦ τῶν Ἡρακλειδῶν γένους, μέχρις ἂν Φίλιππος ὁ Μακεδῶν τούτων ἐκράτησε. διενεχθέντων γὰρ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ πρωτείων, ἀφ' ὅσπερ ὑπ' ἀμφοτέρων ὁ Πέρσης ἠττήθη, Ξέρξης ἐκείνος ὁ περιβόητος, πεζῇ μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ὅτε Μαρδόνιος ἐκείνος σὺν παντὶ τῷ λαῷ ἐπετώκει, νητῇ δὲ στόλῳ ὑπ' Ἀθηναίων, ὅτε Θεμιστοκλῆς ἐνανάρχει τοῦ στόλου, — μάχη οὖν ἐκροτήθη πρὸς ἀμφοτέρων περὶ πρωτείων, καὶ διεκράτησεν ἐπ' ἀμφοτέροις ὁ πόλεμος ἔτη κζ', καθὼς Θουκυδίδης ὁ περιώνυμος γράφει. ὑπ' ἀλλήλων οὖν διαφθαρέντων καὶ τῆς νεολαίας ἀπολυμένης εἰσῆλθε Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ, καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐδουλώσατο, ὥστε φηθῆναι ἐπ' αὐτοῦ τουτοῖ τὸ λόγιον "ἐν δὲ διχοστασίῃ καὶ ὁ πάγκακος ἔλλαχε τιμῆς." ὕστερον δὲ πάλιν τῶν Μακεδόνων ὑπὸ Ῥωμαίων ἠττηθέντων, πῦσα ἡ Ἑλλάς τε καὶ ἡ Πελοπόννησος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων σαγήνην ἐγένετο, ὥστε δούλους ἀντ' ἐλευθέρων γενέσθαι. ἐσθλαβώθη δὲ πῦσα ἡ χώρα καὶ γέγονε βάρβαρος, ὅτε ὁ λοιμικὸς θάνατος πᾶσαν βίβασκετο τὴν οἰκουμένην, ὀπηνίκι Κωνσταντίνος ὁ τῆς κοπρίας ἐπώνυμος τὰ σκῆπτρα τῆς τῶν Ῥωμαίων διεῖπεν ἀρχῆς, ὥστε τινὰ τῶν ἐκ Πελοποννήσου μέγα φρονοῦντα ἐπὶ τῇ αὐτοῦ εὐγενείᾳ, ἴνα

1 αὐτῆς C 3 τὸ om C τῶν om C 18 δούλοις vulgo

haec ipsa loca septem sunt insulae, quae Peloponnesiae nuncupantur. ac sic quidem Peloponnesus se habet.

Olim quidem regio illa gubernabatur imperio ab Heraclidarum genere, donec Philippus Macedo eos devicit. etenim cum Athenienses adversus Lacedaemonios de principatu contendissent, ex quo ab utrisque Persa victus est, Xerxes ille famosissimus, pedestri praelio a Lacedaemoniis superatus tum cum Mardonius cum universis copiis concidit, navali vero expeditione ab Atheniensibus tum cum Themistocles classi praesuit; certamine itaque inter utrosque commisso de praerogativa, bellum utrinque per 27 annos productum est, ut percelebris Thucydides memoriae prodit. ergo profligatos a se invicem, inventute prostrata, invasit Philippus, Alexandri pater, et utrosque servituti addixit, ita ut hoc carmen de ipso prolatum sit "in dissidiis autem vel nequissimus principatum obtinet." postea autem, vice versa Macedonibus a Romanis superatis, omnis Graecia et Peloponnesus Romanorum saenae iugum subierunt, ita ut Graeci servi pro liberis evaserint. ceterum in servitatem redacta fuit universa regio ac barbara regio ac barbara pestilens morbus in omnem terrarum orbem grassatus est, quo tempore Constantinus Copronymus Romanorum imperii sceptrum rexit. itaque quempiam Peloponneso oriundum de nobilitate sua, ne dicam ignobilitate gloriam-

μη λέγω δυσγενεία, Εὐφήμιον ἐκείνον τὸν περιβόητον γραμματικὸν ἀποσκῶψαι εἰς αὐτὸν τοιοῦτὸ τὸ θρυλούμενον λαμβεῖον “γαρυσουίδης ὄψις ἐσθλαβωμένη.” ἦν δὲ οὗτος Νικήτας ὁ κηδεύσας ἐπὶ θυγατρὶ Σοφίᾳ Χριστοφόρον τὸν υἱὸν τοῦ καλοῦ Ῥωμανοῦ καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως.

5

[Ἑβδομον θέμα Κεφαλληνία.]

Ἡ δὲ Κεφαλληνία συμπεριελήπτει τῇ Πελοποννήσῳ· οὐδέποτε γὰρ εἰς τάξιν ἐξηραμύτιζε θέματος, οὐδὲ ὀνομαστός τις ἐκ ταύτης ἐγένετο εἰ μὴ ὁ παρ’ Ὀμήρῳ πολυθρύλητος Ὀδυσσεύς. ὁμοίως δὲ καὶ νῆσος ἡ Ζάκυνθος ἢ τε Λευκάς καὶ ἡ Ἰθάκη ἢ τοῦ Ὀδυσσεύος πατρίς, καὶ ἄλλα τινὰ νησίδα, καὶ αὐτῇ Κέρκυρα ἢ τῶν Φαιάκων πόλις, τὸ τοῦ Ἀλκινόου βασιλεῖον, ὑπερ’ Ὀμηρος ἐκθειάζει ὑπὲρ πάντας τοὺς τότε τινῶν ἀνδρῶν βασιλεύοντας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων.

Ἄγδοον θέμα Νικόπολις.

15

Ἐπαρχία τῆς παλαιᾶς Ἠπειροῦ τῆς Φωκικῆς, ἕφ’ ἡγεμόνα, πόλεις δώδεκα, Νικόπολις μητρόπολις. ἐκλήθη δὲ Νικόπολις δι’ αἰτίαν τοιαύτην. Καῖσαρ ἐκεῖνος ὁ σεβαστός καὶ περιώνυμος Ἀύγουστος πόλεμον ἔσχε μετὰ Κλειοπάτρας τῆς Αἰγυπτίας καὶ

6 κεφαλληνία C 12 ὄπερ C

tem Euphemius, illustris ille grammaticus, cavillatus salse fuit hoc trito et pervagato senario “vieta facies in servitutum redacta.” hic autem fuit Nicetas, qui filiam suam Sophiam collocavit Christophoro filio Romani, egregii ac probi imperatoris.

Septimum thema Cephallenia.

Cephallenia Peloponneso comprehensa est: nunquam enim ex numero thematum fuit, neque celebris quisquam ex ea oriundus erat, nisi clarissimus apud Homerum Ulysses; ac pariter etiam Zacynthus insula et Leucas et Ithaca, Ulyssis patria, et aliae quaedam parvae insulae, atque ipsa Corcyra, Phaeacum civitas, Alcinoi regia, quem quidem Homerus divinis laudibus in caelum extollit supra cunctos principes qui tunc in paucos dominabantur. atque haec quidem de his.

Octavum thema Nicopolis.

Praefectura veteris Epiri Phocensis, sub duce, urbes duodecim: Nicopolis est metropolis. vocata autem est Nicopolis ob eiusmodi causam. Caesar ille Augustus et fama super aethera notus bellum gessit

Ἀντωνίου τοῦ ταύτης ἀνδρός, ὃς ἦν πρότερον ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ
 Καίσαρος γαμβρός, ἀπίστη δὲ τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς δι' ἔρωτα
 τῆς Κλεοπάτρας αὐτῆς, καὶ τῆς Αἰγυπτίων γῆς πάσης ἐκράτησεν. P 26
 ναυτικῶ οὖν στόλῳ ἐπὶ ναυσὶ χιλίαις καὶ διακοσίαις συνέβαλον
 5 μετὰ Καίσαρος ἐν πολέμῳ, ἐν αὐτῷ τῷ ἀκρωτηρίῳ τῷ καλουμένῳ
 Ἄκτιῳ· καὶ νικήσας ὁ Καῖσαρ τὸν Ἀντώνιον καὶ τὴν Κλεοπάτραν
 ἔκτισε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Νικόπολιν διὰ τὸ ἐκεῖσε ἡττηθῆναι
 τὸν Ἀντώνιον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ καλουμένου Ἄκτιου
 καὶ τὰς καλουμένας Ἰνδικτίωνας ἐκάλεσεν. οὕτω γὰρ γράφει
 10 Ἡσύχιος ὁ Ἰλλοῦστριος. "Ἰνδικτίων τοῦτ' ἔστιν Ἰνακτίων, ἣ περὶ
 τὸ Ἄκτιον νίκη· διὰ τοῦτο ἄρχεται μὲν Ἰνδικτίων ἀπὸ πρώτης καὶ
 καταλήγει μέχρι τῆς ιε', καὶ πάλιν ὑποστρέφει καὶ ἄρχεται ἀπὸ
 πρώτης, διὰ τὸ τὸν Ἀντώνιον συνάρχοντα γενέσθαι Ἀγούστῳ τῷ
 Καίσαρι μέχρι τοῦ ιε' χρόνου. μετὰ δὲ ταῦτα μόνος ἐκράτησεν
 15 Αὔγουστος." μητρόπολις δὲ τοῦ θέματος πόλις Δωδώνη, ἐφ'
 ἧς ἡ δρυς ἡ φθεγγομένη τὰ τῶν δαιμόνων μυστήρια· ἧς μνημο-
 νεύει καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, λέγων οὕτως "ἡ Δωδωνιάς δρυὸς
 ληρήματα ἡ Κασταλιάς μαντικώτατον πόμα." ἐκεῖσε γὰρ ἦν ἡ
 πηγὴ Κασταλιάς ὄνομα ἔχουσα ἀπὸ νόμφης τινὸς οὕτω καλουμέ-
 20 νης, καὶ ποταμοῦ ὃν Ὅμηρος Ἀχελῶον ὀνομάζει, οὗ τὸ ὕδωρ
 ὑπερβαίνει ἐπὶ γλυκύτητος πάντα τὰ τῶν ποταμῶν νάματα. καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ Νικοπόλεως.

12 τῆς add C
 Banduriana

18 μαντικὸν Morellus in notis

21 ἐπὶ om

adversus Cleopatram Aegyptiam et Antonium eius virum, qui prius Caesaris affinis ob sororem fuerat. ceterum a Romanorum dominata descivit ob amorem Cleopatrae, et universam Aegyptiorum terram obtinuit: itaque navali praelio, cum navibus mille ducentis, cum Caesare in acie congressus in ipso promontorio quod Actium nuncupatur; et cum Caesar Antonium et Cleopatram vicisset, urbem condidit, quam Nicopolin nominavit, quod eo loci superatus esset Antonius. iam vero a dicto promontorio Actio etiam vocari indictiones instituit: sic enim Hesychius Illustrius scribit "indictio, hoc est inactio, victoria scilicet circa Actium. ideo certe incipit indictio a prima et desinit in decima quinta, et retro comeat atque incipit a prima, quia Antonius collega fuerat Augusti Caesaris usque ad decimum quintum annum, postea vero solus imperavit Augustus." ceterum thematis huius metropolis urbs est Dodone, in qua quercus erat, quae daemonum arcana et oracula edebat; cuius quidem meminit et Gregorius theologus, sic inquit "aut roboris Dodonaei aniles fabulae, aut Castaliae divina valde pocula." nam eo loci fons erat Castaliae nomen obtinens, a nymphea quadam sic nuncupata, et a fluvio, quem Homerus Acheloum appellat; cuius aqua dulcedine omnes fluminum liquores superat. atque haec quidem de Nicopoli.

Ἔσται δὲ θέμα Δυρράχιον.

Δυρράχιον ἢ ποτε Ἐπίδαμνος, ὑπὸ κοινοβιαρίου, πόλεις θ', Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βουλλῖς, Ἀμαντία, Πουλχεριόπολις, Ἀῦλων, Ἀήστρων, Σκεύπτων, Ἀλήνιδος μητρόπολις.

Ἐπαρχία Δακίας μεσογαίου, ὑπὸ κοινοβιαρίου, πόλεις πέντε, 5 Πανταλία, Γερμανός, Νάϊσος ἢ πατρίς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, Ῥεμισιάνα.

ἐπαρχία τῆ παλαιᾷ, ὑπὸ κοινοβιαρίου, πόλεις ε'.

ἐπαρχία Δαρδανίας, ὅφ' ἠγεμόνα, πόλεις γ'.

ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ τὸν αὐτὸν, πόλεις β'. 10

Καὶ ὧδε μὲν ἐπαρχίαι τῆς νέας Ἠπείρου, τοῦτ' ἔστι τοῦ Δυρραχίου τοῦ πάλαι καλουμένου Ἐπιδάμνου. ῥητέον δὲ περὶ τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ, πόθεν καλεῖται Δυρράχιον. Δυρράχιον πόλις Ἑλληνική, καὶ Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμνου τοῦ ἀρχαίου ἥρωος. οὗτου θυγάτηρ Μέλισσα, ἥς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ 15 Δυρράχιος· ἀφ' ἧς ἔστι τόπος ἐν Ἐπιδάμνῳ Μελισσώνιος, ἔνθα Ποσειδῶν αὐτῇ συνῆλθε. μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον Διοσῆς ἔστι πόλις καὶ Ἀκρόλισσος καὶ Ἐπίδαμνος, Κερκυραίων κτίσμα, ἢ νῦν Δυρράχιον ὀμωνύμως τῇ χειρρονήσῳ λεγομένη ἐφ' ἧς ἴδονται, ὡς Ὡλων γράφει. Ἀξίπιπος ἐν χρονικῶν δεκάτῳ Μακεδονικῇ 20

3 Σκάμπα ed ante Bandurium, Σκάμπα et Σκάμπα Hierocles
 πουλχεριόπολις C 4 Σκεπῶν Hierocles 7 Νεμισιάνα ACF
 11 μὲν αὖ ἐπαρχία? 13 καλεῖται Δυρράχιον C: vulgo καλεῖται
 τὸ Δυρράχιον 14 ἐπὶ C 15 ἧς ἠράσθη Ποσειδῶν AFC
 20 χειρρονικῶ AF: corr Valesius

Nonum thema Dyrrachium.

Dyrrachium, olim Epidamnus, sub consiliario, urbes novem, Scampta, Apollonia, Bullis, Amantia, Pulcheriopolis, Aulon, Lestron, Sceupton, Alenidus metropolis.

Praefectura Daciae mediterraneae, sub consiliario, urbes quinque, Pantalia, Germanus, Naisus, patria magni Constantini, Remesiana.

praefectura antiqua, sub consiliario, urbes quinque.

praefectura Dardaniae, sub duce, urbes tres.

praefectura Pannoniae, sub eodem, urbes duae.

Atque ita se habent praefecturae novae Epiri, hoc est Dyrrachii, quod oppidum olim Epidamnus dicebatur; de cuius nominis ratione aliquid memorandum est. Dyrrachium urbs Graecanica et Epidamnus appellata ab Epidamno heroe prisco: huic erat filia Melissa nomine, ex qua et Neptuno Dyrrachius natus est; a qua est locus Epidamni Melissonius dictus, ubi Neptunus cum Melissa rem habuerat. post Rizonicum autem sinum Lissus est urbs et Acrolissus et Epidamnus a Corcyraeis condita, quae nunc a peninsula, cui insidet, nomen Dyrrachii tenet, ut scribit Philo. Dexippus in 10 Chronicorum urbem ipsam

πόλιν αὐτὴν καλεῖ, γράφων οὕτως "καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον, ἰσσότερον Δυρράχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα οὖσαν, κατὰ κράτος αἰροῦσιν." P 27

"Ἔως ἄδε ὁ μερισμὸς τῆς βυσιλείας ἐγένετο τοῦ κρατοῦντος βασιλέως τὸ Βυζάντιον. τὰ δὲ ἀντίπερα, ἄπερ Ἰόνιος κόλπος, τῷ βασιλεύοντι τῆς Ῥώμης ὑπήκοα. οὕτω γὰρ ἐμέρισεν ὁ μέγας βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοῖς τρισὶν υἱέσιν αὐτοῦ, Κωνσταντῖνον καὶ Κωνσταντῖον καὶ Κώνσταντι, τῷ μὲν πρώτῳ υἱῷ τὰς ἄνω Γαλλίας καὶ τὰ ἐπέκεινα Ἰλλυριῶν ἕως τοῦ ἰσπερίου ὠκεανοῦ καὶ 10 ἐς αὐτὴν πόλιν τὴν Κάνταβρον, τῷ δὲ Κώνσταντι τῷ ὑστάτῳ υἱῷ τὴν Ῥώμην καὶ τὰς κάτω Γαλλίας τὴν τε νῆσον Σαρδῶ καὶ αὐτὴν Σικελίαν καὶ τὴν ἀντίπερα Λιβύην Καρχηδόνα τε [καὶ] τὴν τῶν Ἰσπεριῶν μητροπόλιν, καὶ ἕως Κυρήνης αὐτῆς, τῷ δὲ Κωνσταντῖνον τὰ ὑπὸ τοῦ Δυρραχίου καὶ αὐτὸ τὸ Ἰλλυρικὸν τὴν Ἑλλάδα τε καὶ 15 τὰς ἐπέκεινα νήσους, τὰς τε Κυκλάδας καὶ τὰς καλουμένας Σποράδας καὶ ἕως Ἑλλησπόντου, τὴν τε καλουμένην μικρὰν Ἀσίαν, ἀμφοτέρως τε καὶ Συρίας καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν Κιλικίαν καὶ αὐτὴν Αἴγυπτον· ἣ γὰρ Λιβύη τῷ τῆς Ῥώμης ὑπέκειτο βασιλεύοντι. καὶ οὕτως μὲν ὁ παλαιὸς τε καὶ ὁ πρῶτος μερισμὸς τῆς 20 βασιλείας Ῥωμαίων· ἣ δὲ Δαλματία τῆς Ἰταλίας ἐστὶ χώρα, ἧς ὅπερ ἐβλάστησεν ὁ πάντων ἀνθρώπων ἀνοσιώτατος καὶ ἄσεβ-

3 αἰροῦσιν vulgo.

6 ὑπήκουον C

7 κωνσταντῖνον καὶ

κωνσταντῖον C

9 τοῦ add C

12 τῶν om

Banduriana

17 τε καὶ] τε τὰς?

Macedonicam vocat, sic inquit "et Macedonum Epidamnum, quae postea Dyrrachium nominata est, urbem Macedoniae magnam ac beatam vi capiant."

Hucusque imperii divisio facta est, ut illa essent imperatoris qui Byzantium tenet; quae vero ulterius sunt et Ionico sinu continentur, imperatori Romae obtemperabant. sic enim magnus Constantinus imperator partitus est imperium tribus suis liberis, Constantino Constantio et Constanti; ac primo quidem superiora Galliae loca, et quae trans Alpes sunt, usque ad occidentum Oceanum atque urbem Cantabram, Constanti vero, minimo nato, Romam et inferiorem Galliam atque insulam Sardiniam ipsamque Siciliam et Africam ulteriorem Carthaginemque Afrorum metropolim ad ipsam Cyrenem usque, Constantio denique, quae citra Dyrrachium, et Illyricum, Helladem et insulas posteriores, et quae Cyclades ac Sporades nuncupantur, usque ad Hellespontum, ac parvam Asiam dictam, utramque Syriam ac Palaestinam itemque Ciliciam ipsamque Aegyptum: nam Libya Romano imperatori subdita fuit. atque eiusmodi quidem fuit antiqua et prima Romani imperii divisio. ceterum Dalmatia Italiae regio est, ex qua ortum habuit omnium qui unquam fuerunt hominum profligatissimus maximeque impius impe-

στατος βασιλεὺς Διοκλητιανός, ἀπὸ τινος χωρίου καλουμένου Σα-
λῶναι, ἐν ᾧ ἔστιν ὕδωρ πότιμον καὶ γλυκύτατον ὑπὲρ πάντα τὰ
ὕδατα, ὡς φασιν οἱ γεωσάμενοι.

Δέκατον θέμα Σικελία.

Νῆσός ἐστι μεγίστη καὶ ἐπιφανιστάτη ἡ Σικελία. οὐκ ἦν 5
δὲ τὸ πρότερον ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ βασιλέως Κωνσταντινουπόλεως,
ὄτε ἡ Ῥώμη ἐβασιλεύετο· νῦν δὲ ἐγένετο ἡ καινονομία αὕτη διὰ
τὸ τὴν Ῥώμην ἀποθέσθαι τὸ βασιλικὸν κράτος καὶ ἰδιοκρατορικὴν
ἔχειν καὶ δεσπόζεσθαι κυρίως παρὰ τινος κατὰ καιρὸν πάνα. κρα-
τεῖται δὲ νῦν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὸ τὸν αὐτο- 10
κράτορα Κωνσταντινουπόλεως θαλασσοκρατεῖν μέχρι τῶν Ἡρα-
κλέους στηλῶν καὶ πάσης ὁμοῦ τῆς ὕδρι θαλάσσης. ἔσχε δὲ τὴν
ἱστορίαν τοῦ καλεῖσθαι Σικελία ἀπὸ ἱστορίας τοιαύτης, καθὼς ὁ
γραμματικὸς Στέφανος γράφει. "Σικελία ἡ νῆσος Σικανία πρότε-
ρον ὠνομάζετο, εἶτα Σικελία ἐκλήθη, ὡς φησὶν Ἑλλάνικος ἱερευῶν 15
τῆς Ἡρας β'. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ Αὔσονες ὑπὸ τῶν Ἰαπύ-
γων ἐξ Ἰταλίας ἀνέστησαν, ὧν ἦρχε Σικελός· καὶ διαβάντες εἰς
τὴν νῆσον τὴν τότε Σικανίαν καλουμένην περὶ τὴν Αἴτναν καθιζό-
μενοι ὤκουν αὐτοὶ τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Σικελός, βασιλεὶην
ἐγκαταστησάμενος καὶ ἐντεῦθεν ὀρμώμενος [ὁ Σικελός οὗτος], 20
πάσης ἤδη τῆς νήσου τότε ταύτης Σικελίας καλουμένης ἀπὸ τοῦ

7 τὸν C
τε vulgo

11 ἠρακλείων C

13 τὴν αἰτίαν?

18 τότε]

rator Diocletianus, ab oppido oriundus cui nomen erat Salonae; unde
manat aqua ad potum suavissima supra omnes aquas, ut asserunt, qui
gustarunt.

Decimum thema Sicilia.

Sicilia insula maxima et celeberrima est. haec utique non fuit
antea sub potestate imperatoris Cpolitani, quando Roma imperatori
subiecta erat: nunc autem haec innovatio facta est, quia Roma regnum
deposuit principatum, et propriam administrationem ac iurisdictionem
obtinnit, eique proprie ac legitime dominatur qui suo tempore papa est.
nunc vero sub ditione est Cpolis, quia Cpolitanius imperator maris prin-
ceps est usque ad Herculis columnas et nostri totius mediterranei. fama
autem est Siciliam appellationem accepisse ab eiusmodi historia, ut scri-
bit Stephanus grammaticus. "Sicilia insula Sicania prius nominabatur,
deinde Sicilia appellata est, ut ait Hellenicus lib. 2 De sacris Iunonis.
eodem tempore etiam Ausones ab Iapygibus ex Italia detrusi sunt, qui-
bus praeerat Sicelus; et traiecta insula, Sicania dicta, circa Aetnam
sedes stabilientes et ipsi et rex eorum Sicelus habitarunt, ibi regno
constituito; atque inde profectus Sicelus totam sibi mox subegit insulam,

Σικελῶς τοῦτον, ὃς καὶ ἐν αὐτῇ ἐβασίλευσε.” καὶ Μένιππος δὲ ταῦτά φησιν “ἐλθόντες εἰς Σικελίαν στρατὸς πολλὸς ἐξ Ἰταλίας P·28 τοὺς τε Σικανὸς κρατήσαντες μάχῃ ἀπέστειλαν εἰς τὰ μισημβρονά καὶ τὰ ἐσπέρια μέρη αὐτῆς, καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν καλεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ὤκνησαν ἔχοντες.” μεγίστη δὲ αὐτῇ μνηστεύεται τῶν ἑπτὰ, καθά φησιν Ἀλέξιος ὁ κωμικός.

τῶν ἑπτὰ νήσων, ἃς δέδειχεν ἡ φύσις
 10 θνητοῖς μεγίστας, Σικελλα μὲν, ὡς λόγος,
 ἔστι μεγάλη, καὶ δευτέρα Σαρδῶ, τρίτη
 Κύπρος, τετάρτη δ' ἡ Λιδὸς Κρήτη τροφὸς,
 Εὐβοία πέμπτη στενοφυής, ἕκτη Κύπρος.
 Λέσβος δὲ τῆξιν ἑβδόμην λαχοῦσ' ἔχει.

τῶν δὲ νησιωτῶν οἱ μὲν Ἰθαγενεῖς πάσαι Ἀθῆνες ἐξ Ἰταλίας Σικελῶι
 15 λέγονται, οἱ δὲ ἐπηλυδεις Ἕλληνές εἰσι Σικελιωῖται, ὡς Ἰταλιῶται.
 ἔχει δὲ πόλεις ἐπισήμους τὴν τε Συράκουσαν καὶ τὸ καλούμενον
 Ταυρομένιον καὶ αὐτὴν τὴν Ἀκράγαντα, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις
 τὰς μὲν ἡρημιωμένας τὰς δὲ κρουτομένας παρὰ τῶν Σαρακηνῶν.
 20 τὴν μὲν οὖν Συράκουσαν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ αἰοιδίμου βασιλέως
 παρελάβον οἱ Σαρακηνοί, τὸ δὲ Ταυρομένιον ἐπὶ Λέοντος τοῦ
 σοφωτάτου βασιλέως. ὅσα τοίνυν κατελείφθησαν κύστρα, παρὰ
 τῶν ἀθῆων Σαρακηνῶν κρατοῦνται· μόνη δὲ ἀντιπέραν ἡ Καλα-

6 Ἀλεξίς?

12 πέμπτη εὐβοία C

17 ταυρομένιον C

quae tum ab hoc Siculo Sicilia nuncupata est, qui in ipsa regnavit.” haec vero Menippus his verbis narrat. “profecti in Siciliam cum ingenti exercitu ex Italia, Sicanis praelio superatis, ad meridionales et occidentales regionis partes eos delegarunt; et ut pro Sicania Sicilia insula vocaretur effecerunt, uberrimamque soli regionem habitantes incoluerunt.” maxima autem insula e septem esse probatur etiam Alexii comici testimonio, cuius hi sunt versus:

ex insulis septem, indicavit quas parens
 natura terrigenis, Sicilia est maxima,
 ut fama fert; secunda Sardo, tertia
 Cyprus; Iovis quae Creta nutrix quarta stat.
 Kuboëa quinta angusta, sexta Cyprus est:
 at Lesbos ordinem est adepta septimum.

porro ex insularibus indigenae quondam Ligures ex Italia Siculi dicuntur, advenae autem Graeci sunt Siceliotae, ut Italiotae. ceterum insignes urbes habet, Syracusas et Tauromenium dictum, ipsumque Agrigentum, et ceteras civitates, partim desertas partim a Saracenis occupatas. Syracusas certe sub Basilio illo praefato imperatore ceperunt Saraceni, Tauromenium vero sub Leone sapientissimo imperatore. quotquot igitur deserta fuerunt oppida, haec ab impiis Saracenis detinen-

βρία κρατεῖται παρὰ τῶν Χριστιανῶν, ἐν ἧ καὶ τὸ Ῥήγιόν ἐστι καὶ τὸ πολισμάτιον τῆς ἁγίας Κυριακῆς τῆς τε ἁγίας Σεβηρήνης καὶ ὁ Κρότων καὶ ἄλλα τινά, ὥσπερ ὁ στρατηγὸς Καλαβρίας κυριεύει. εἰσι δὲ αἱ ὑπὸ Σικελίαν καὶ τὸν ταύτης στρατηγὸν πόλεις κβ'. τὸ δὲ ἀρχαῖον αὐτῆ ἡ κῆσος ἐτυραννεῖτο, ἵνα μὴ λέγω ἔβασιλεύετο, ὑπὸ τε Ἰέρωνος καὶ Διονυσίου τοῦ τυράννου· παρέλαβον δὲ αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ στόλου μεγάλου, ὅτε Μάρκελλος ἐκεῖνος ἐστρατήγει καὶ ναύαρχος τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου ἐνεδεικνυτο, ὅτε καὶ Ἀρχιμήδης ὁ γεωμέτρης ἐν αὐταῖς ταῖς Συρακούσαις ὦν νυκτὸς ἀλόουσης τῆς πόλεως ὑπὸ στρατιωτῶν τινὸς ἀνῆ-
 ρέθη· ὃν ὁ Μάρκελλος ἐκεῖνος τοσοῦτον ἐθρήνησεν ὡς μηδένα κοπετὸν ἀπολειφθῆναι τῆς ἐκείνου ταφῆς. καὶ ταῦτα μὲν περὶ Σικελίας.

Ἐνδέκατον θέμα Λογγιβαρδίας.

Ἡ δὲ Λογγιβαρδία δισοῦς ὀνόμασι κέκληται, παρὰ μὲν τισι 15 Λογγιβαρδία, τοῦτ' ἔστι πολυγένεια, παρὰ δὲ τισι Λαγοβαρδία ὡς πολυγένεια. ἡ δὲ γῆ ἦν κατοικοῦσιν, ἧ τε Βοθρευοτὸς καὶ Νεάπολις ἡ μητρόπολις καὶ τὸ Βέσβιον ὄρος καὶ ὁ ἐν αὐτῷ Πυρχάνος, Ἑλλήνων εἰσιν ἀποικίαι. καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἰουστινιανοῦ, μᾶλλον δὲ Ζήνωνος, παρέλιβον οἱ Γότθοι τὴν τε Νεάπολιν καὶ 20 τὰς λοιπὰς παρακειμένας πόλεις· ὦν ἤρχε Βουτελῖνος ὁ τῶν Φράγ-

8 στόλον C: ceteri στρατοῦ ἀνεδείκνυτο? 18 Οὐασούβιον
 Morellus, Δέσβιον Bandurius cum mss

tur. sola vero trans mare Calabria a Christianis tenetur, in qua etiam Rhegium est et oppidulum S. Cyriacae et S. Severinae, et Croto, et alia quaedam oppida, quibus dux Calabriae dominatur. sunt autem sub Sicilia et eius duce urbes viginti duae. ceterum haec insula antiquitus dominatu tyrannico regebatur, ne dicam regio, ab Hierone et Dionysio tyranno; Romani vero eam ceperunt cum magna classe, quando Marcellus ille exercitum imperabat et navarchus classis Romanae constitutus erat, tum cum Archimedes geometra, Syracusis manens, noctu expugnata urbe, a milite quodam interfectus est; quem Marcellus usque adeo luxit ut nullus abfuerit planctus ab eius sepultura. atque haec quidem de Sicilia.

Undecimum thema Longobardiae.

Longobardia duobus nominibus est appellata, siquidem a nonnullis Longibarbia a promissa barba incolarum dicta est, a quibusdam vero Lagobardia eadem origine. terra autem quam incolunt, et Bothrenotus et Neapolis metropolis et Vesuvius mons, et qui in ipso est Pырchanus, Graecorum sunt coloniae. Iustiniani autem seu potius Zenonis temporibus Gotthi ceperunt et Neapolim et reliquas urbes adiacentes. his

γων στρατηγός, ὃν κατεπολέμησεν ὁ Νάρσης παρὰ τὸν ποταμὸν
Κασουλῖνον καὶ τελείως ἠφάνισε, καθὼς τὸ ἐπιγράμμα λέγει·

P 29

ῥεῖθρα Κασουλῖνον ποταμοῦ βεβαρημένα νεκροῖς
δέξαστο Τυρσηνῆς ἠΐονος κροκίλη,
5 ἦνικα Φραγκικὰ φύλα κατέκτανεν Ἀύσονις αἰχμή,
ὀππόσα δειλαίῳ πέθειτο Βουτιλίῳ.
ὄλβιον ἂν τόδε χεῦμα, καὶ ἴσσεται ἀντὶ τροπαίου
αἵματι βαρβαρικῷ θηρὸν ἔρευθόμενον.
ὑπετάγησαν οὖν οἱ Φράγγοι τῷ τότε χρόνῳ, ἔχοντες καὶ Λαγο-
10 βάρδους συμμίκτους· καὶ ἔκτοτε μέχρι τῆς σήμερον χρηματίζει
εἰς τάξιν θέματος ἢ καλουμένη Λογγιβαρδία. ἐπὶ δὲ τῆς βασι-
λείας Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου ἀνῆλθεν ἀπὸ Ἀφρικῆς στόλος ἐς
κομπαρίων, ἔχων κεφαλὴν τὸν τε Σολδανὸν καὶ τὸν Σάμαν καὶ
τὸν Καλφούς, καὶ ἐχειρώσαντο διαφόρους πόλεις τῆς Δαλματίας
15 καὶ τὴν τε Βούτοβαν καὶ τὴν Ῥώσαν καὶ τὰ κάτω Δεκάτερα.
ἦλθον δὲ καὶ πρὸς τὴν τούτων μητρόπολιν, ἣ Ῥαούσιον λέγεται,
καὶ ταύτην ἐπὶ χρόνον ἐπολιόρκουν ἱκανόν. οἱ δὲ τοῦ κύστρου
Ῥαουσίου ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα, ἔξαιτούμενοι διὰ στόλου
βοήθειαν. τῶν δὲ εἰς τοῦτο ἀποσταλέτων ἀνελθόντων, εἶρον
20 ἐπὶ Θεοῦ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν Βασίλειον τὸν αἰδίδιμον βα-
σιλέα ἤδη λαβόντα, ὅς καὶ τὰ τῆς αὐτῶν πρεσβείας καὶ δειήσεως

2 Κασουδῖνον vulgo
αἰχὴ A, ommissis ἠΐονος —
ὀβλιστον τόδε Iacobs.

3 Κασουδῖνου vulgo
αἰχμή. eadem om C
χεῦμα AC

4 τυρσηνῆς
7 ἂν] καὶ AC:
8 δειῶν AC

imperabat Butelinus Francorum dux, quem Narses debellavit prope
flumen Casulinum et internecione delevit, ut epigramma narrat:

plena cadaveribus taboque infecta fluenta
Tusca Casulini cepit arena rubens,
cum Francos acies populos Romana cecidit,
et quot parebant agmina Butilino.
nae felix amnis, qui praefert signa tropaei,
dum rubet aeternum sanguine barbarico.

igitur Franci subditi sunt tunc temporis, etiam Longobardis admixti;
et exinde ad hodiernum usque diem Longobardia in ordinem thematis
redacta fuit. sub imperio autem Michaëlis, filii Theophili, classis ab
Africa ascendit triginta sex navigiorum, quae Soldanum et Samanum
et Calphum duces habebant. hi subegerunt sibi varias Dalmatiae urbes,
et Butoban et Rosan et inferiora Decatera. venerunt etiam ad eorum
metropolim, quae Ragnsium dicebatur, eamque satis longo tempore ob-
sederunt. urbis autem Ragusinae cives ad imperatorem legatos mise-
runt, qui auxiliarem classem exposcerent. cum legati ad regiam venis-
sent, invenerunt Basilium praeclarum illum imperatorem dei numine iam
imperatoris dignitate ornatum; qui cum eorum legationis ac supplica-

ἐπακούσας καὶ στόλον ἰκανὸν καὶ δραστήριον ἄρχοντα πρὸς τὴν τούτων βοήθειαν εὐθὺς ἐξαπέστειλε. τοῦτο δὲ ἀπὸ αὐτομόλου μαθόντες οἱ Ἄφροι; καὶ περὶ τὴν πολιορκίαν ἀπρακτήσαντες, μᾶλλον δὲ πτήξαντες τὴν τοῦ βασιλικοῦ στόλου κατ' αὐτῶν παρουσίαν, ἀνεπέρασαν ἐν Λογγιβαρδία, καὶ πολιορκήσαντες τὸ κά-5 στρον Βάρης ὤκνησαν ἐν αὐτῷ, παραλαβόντες πάντα τὰ κάστρα καὶ τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα Καλαβρίας μέχρι Ῥώμης, ὡς εἶναι πάντα τὰ ὑπ' αὐτῶν πορθηθέντα κάστρα ρν'. Βασίλειος οὖν ὁ αἰδίδιμος βασιλεύς, τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν παρὰ Θεοῦ εἰληφώς καθὰ προείρηται, καὶ ταῦτα ἀναμαθῶν, 10 προαπέστειλε μὲν στρατὸν καθαλλαρικὸν καὶ πλοῖα ρ', ἔγραψε δὲ πρὸς Λοδοῦχον τὸν ῥήγα Φραγγίας καὶ τὸν πάπα Ῥώμης τοῦ συνεπαμῦναι τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ. οἱ δὲ ὑπέβξαντες τῇ βασιλικῇ ἐντεύξει, καὶ ἀμφοτέροι ἐνώθι'τες τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντι στρατῷ καθαλλαρικῷ καὶ πλωτῶν, κατεπολέμησαν τοὺς 15 ἀπὸ Ἀφρικῆς Σαρακηνοὺς καὶ ἐπόρθησαν τὸ κάστρον Βάρης, δέσμιον λαβόντες καὶ τὸν ἀμνηρᾶν Σολδανόν· ὃν καὶ ἀναλαβόμενος μετὰ τῶν Σαρακηνῶν Λοδοῦχος ὁ ῥήξ Φραγγίας οἴκαδε ἀπήει. ὁ δὲ βασιλεὺς κατέσχε τὴν πᾶσαν Λογγιβαρδίαν, καθὼς καὶ σήμερον παρὰ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων δεσπόζεται. 20

P 30

Λοδῆκατον θέμα Χερσῶνος.

Ἡ δὲ Χερσῶν τὸ παλαιὸν οὐκ ἦν εἰς ὄρομα θέματος οὐδὲ ἐν μητροπόλει σχήμιτι· ἀλλ' οἱ τοῦ Βοσπόρου κριτοῦντες ἐκρά-

2 διὰ C

12 Λοδοῦχον?

23 τὴν βόσκορον C

tionis capita audisset, et classem idoneam et ductorem strenuum ad suppetias ipsis ferendas extemplo misit. hoc autem cum per transfugam rescivissent Afri, et nihil in obsidione promoverent, immo etiam imperatoriae classis adversus se impetum exhorrescerent, traiecerunt in Longobardiam; ubi castro Baris obsesso immorati sunt, omnibus castellis expugnatis cum universa Longobardia ac reliquis Calabriae oppidis Romam usque, ita ut omnium castrorum ab iis expugnatorum numerus esset centum quinquaginta. Basilius itaque ille praeclarus imperator iam imperatoria dignitate a deo accepta, ut paulo ante dictum est, simulatque id rescivit, exercitum praemisit equitum et naves centum. scripsit etiam ad Ludovicum regem Franciae et papam Romae, ut exercitui auxiliares manus praeberent: hi imperatoriae legationi faventes, et ambo iuncti exercitui equestri et navali ab imperatore missio, Saracenos Afros debellarunt et castrum Baris expugnarunt, captivum etiam ameran Soldanum tenuerunt, quem cum Ludovicus rex Franciae una cum Saracenis accepisset, ad suos rediit. imperator vero totam Longobardiam subditam habuit, ut etiam nunc imperator Romanus ei dominatur.

Duodecimum thema Chersonis.

Cherson antiquitua nomen thematis haud usurpavit neque in metropolis forma exstitit, sed qui Bosporum occupabant, etiam Chersonem

των και Χερσῶνος αὐτῆς και τῶν λοιπῶν κλιμάτων, ὥστε και βασιλεύειν τοὺς ἐν τῷ Βοσπόρῳ κατοικοῦντας λέγεται. ἔχει δὲ ἡ ἱστορία οὕτως. Βόσπορος πόλις Πόντου κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, και πορθμὸς ὁμώνυμος, ἀπὸ τοῦς τῆς Ἰνάχου καλούμενος, καθὼς Αἰσχύλος ἐν τῷ Προμηθεῖ γράφει·

ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ' ἐπώνυμος
κεκλήσεται.

Στράβων δὲ ἐν ἐνδεκάτῳ τῶν γεωγραφικῶν τάδε γράφει “ τοῖς δὲ 10 τοῦ Βοσπόρου δυνάσταις ἐπήκοοι Βοσποριανοὶ πάντες καλοῦνται, και ἔστι τῶν μὲν Εὐρωπαϊῶν μητρόπολις τὸ Παντικάπαιον, τῶν δὲ Ἀσιανῶν τὸ Φαναγόρειον.” μαρτυρεῖ δὲ και Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδι πεντεκαιδεκάτῃ ὅτι ἐβασιλεύετο ὁ Βόσπορος Κότυϊ τῷ Βοσποριανῷ βουσιεῖ, ὃ και διάδημα ἐκέλευσε φορεῖν ὁ Καῖσαρ, και 15 τὰς πόλεις αὐτῷ καθυπέταξεν, ἐν αἷς συναριθμεῖ και αὐτὴν Χερσῶνα. δύο δὲ εἰσι τόποι Βόσποροι καλούμενοι, εἷς μὲν ὁ Κιμμέριος καλούμενος πλησίον Χερσῶνος, ἐν ᾧ και τὸ βουσιεῖον τῶν Βοσποριανῶν ἦν, ἕτερος δὲ ἐν Βυζαντίῳ, καθὰ Φαβωρίνος γράφει “ Βυζαντίων λιμὴν Βόσπορος καλεῖται.” μαρτυρεῖ δὲ και τὸ ἐπι- 20 γραμμα τοῦ κίονος τῆς ἀντιπέραν γῆς Χρυσοσπόμεως, ἐν ᾧ μαρμαρίνη δάμαλις ἴδρυνται, φάσκον οὕτως·

7 σῆς om C 9 δεκάτῳ vulgo 10 ἐπήκοοι vulgo 11 μαντι-
κάπαιον A, μαντικιάπειον C 12 και] και ὁ F ἐν] ὁ ἐν C
13 ὅτε C ὁ om C 16 βοσπόριοι C 17 καλούμενος
add A 19 βοσπόριον C

ipsam regebant, nec non reliquas regiones, adeo ut Bospori incolae regnare dicerentur. sic autem historia se habet. Bosporus Ponti civitas, iuxta Cimmericum sinum, et traiectus cognominis ab Ione Inachi filia nominantur, velut Aeschylus in Prometheus scribit:

mortalibus dein sempiterna fama erit
traiectionis, Bosporusque inde audies.

Strabo autem lib. 11 Geographiae haec scribit: “Bospori proceribus subditū omnes Bosporitae nuncupantur. atque Europaeorum quidem metropolis est Panticapaeum, Asianorum vero Phanagorium.” testificatur etiam Phlegon in Olympiade 15 Bosporum sub dominatu fuisse Cotyis Bosporiani regis, cui Caesar iussit diadema gestare, et urbes eius ditioni subegit, in quibus connumerat hanc etiam Chersonem. duo autem sunt etiam loci Bospori appellati, unus quidem Cimmericus dictus, iuxta Chersonem, in quo et regia Bosporianorum fuit, alter Byzantii, ut Favorinus scribit “Byzantinorum portus Bosporus dicitur.” testatur id etiam epigramma inscriptum columnae erectae ex adverso terrae Chrysopolis, cui marmorea iuvenca insidet, quae sic loquens inducitur:

Ἰναχίης οὐκ εἰμι βοῶς τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμοῖο
 κλήζεται ἀντιπὸν Βοσπόριον πέλαγος·
 κείνην γὰρ τὸ πάροιθε βαρὺς χόλος ἤλασεν Ἥρης
 ἐς Φάρων· ἥδε δ' ἐγὼ Κεκροπίς εἰμι νέκυς·
 εὐνέτις ἦν δὲ Χάρητος· ἔπλων δ' ὅτε πλῶεν ἐκεῖνος 5
 τῆδε Φιλιππειῶν ἀντίπαλος σκαφέων.
 Βοῖδιον οὖνομα δ' ἦεν ἐμοὶ τότε, νῦν δὲ Χάρητος
 εὐνέτις, ἡπίροις τέρπομαι ἀμφοτέραις.

ὁ δὲ Χάρης ἐκεῖνος ἦν στρατηγὸς Ἀθηναίων. οἱ δὲ ἐγγύριοι
 Φωσφόριον αὐτὸ καλοῦσι παραγραμματίζοντες, ὅθεν οἱ τὰ πάτρια 10
 συγγεγραφότες τοῦ Βυζαντίου ἄλλην ἐπιτιθέασι μυθικὴν ἱστορίαν,
 ὅτι Φιλίππου τοῦ Μακεδόνοσ τὸ Βυζάντιον πολιορκοῦντος

1 Ἰναχίης βοῶς οὐκ εἰμι τύπος, οὐδ' ἀπ' ἐμοῖο Βοσπόριον ἀντι-
 πὸν κέκληται πέλαγος AC, cf. Symeon mag. p. 479 4 κάφον
 ἄθε A 5 ἔπλων δὲ ὅτ' A ἔπλων A, κλέεν C 7 βοῖδιον
 δὲ καλεῖμαι ἐγὼ νῦν AC

Inachiae non sum bovis figura, nec a me
 vocatur adversum mare Bosporium:
 quippe hanc pridem ira gravis abegit Innonis
 in Pharum, ast ego mortua sum Cecropis.
 uxor eram Charetis, comes illi facta navigationis,
 cum ille contra Philippi classem proficisceretur.
 buculae mihi nomen fuit, nunc vero Charetis
 coniux utraque terra deipotat.

Chares autem ille fuit dux exercitus Atheniensium. ceterum indigenae
 nomen depravant Phosphorium illud appellant, unde factam est ut qui
 Origines Byzantinas scripsere, aliam adiunxerint fabulosam historiam,
 Philippo Macedone Byzantium obsidente

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΒΑΣΙΛΕΙ ΑΙΩΝΙΩ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΡΩΜΑΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΔΙΟΝ ΥΙΟΝ ΡΩΜΑΝΟΝ

ΤΟΝ ΘΕΟΣΤΕΦΗ ΚΑΙ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ.

Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, καὶ πατὴρ φιλόστοργος ἐπὶ υἱῷ P 53
τέρπεται φρονίμῳ. κύριος γὰρ δίδωσι νοῦν ἥνικα δεῖ εἰπεῖν, καὶ
προστίθῃσιν οὗς τοῦ ἀκούειν. παρ' αὐτῷ θησαυρὸς σοφίας, καὶ
ἐξ αὐτοῦ δίδεται πᾶν δώρημα τέλειον. καθιστῶ βασιλεῖς ἐπὶ θρό- P 54
νου, καὶ κυρίαν τοῦ παντὸς δίδωσιν αὐτοῖς. νῦν οὖν ἄκουσόν μου,
υἱέ, καὶ τήνδε μεμυθηκῶς τὴν διδαχὴν ἔση σοφὸς παρὰ φρονίμοις
καὶ φρόνιμος παρὰ σοφοῖς λογισθήσῃ· εὐλογήσουσί σε οἱ λαοί,
καὶ μακαριοῦσί σε πλήθῃ ἐθνῶν. διδάχθητι ἂ ἤχη σε πρὸ πάν-
των εἰδέναι, καὶ νουνεχῶς τῶν τῆς βασιλείας οὐρανῶν ἀντιλαβοῦ.
10 πρὸ τῶν ἐνεστώτων μελέτησον καὶ περὶ τῶν μελλόντων διδάχθητι,
ἵνα πείρασ μετ' εὐβουλίης ἀθροίσῃς, καὶ μεγαλεπήβολος ἔση περὶ

11 μεγαλεπίβουλος P i. e. codex Palatinus

CONSTANTINI,

CHRISTI AETERNI REGIS GRATIA IMPERATORIS
ROMANORUM,

AD ROMANUM FILIUM

A DEO CORONATUM ET PORPHYROGENITUM
IMPERATOREm.

Fillius sapiens laetificat patrem, et pater proles amans in filio prudente
delectatur. dominus quippe est qui mentem indit quando loquendum est,
et aurem ad audiendum impertit. penes ipsum sapientiae thesaurus re-
conditur, et ab illo omne donum perfectum emanat. reges in throno
collocat, universisque dominatum ipsis elargitur. nunc ergo aurem praebere,
fili, et hac imbutus doctrina sapiens apud prudentes eris et apud sa-
pientes prudens censeberis. benedicent tibi populi, et beatum praedi-
cabunt multae gentes. discite quae prae omnibus scitu opus sunt, et
prudenter imperii gubernacula accipe. de praesentibus tecum cogita,
futura edisce, ut una cum recto consilio experientiam colligas, et prae-

Const. Porph.

τὰ πράγματα. ἰδοὺ ἐκτίθημί σοι διδασκαλίαν ὥστε τῇ ἐκ ταύτης
 πείρᾳ καὶ γνώσει συνετισθέντα περὶ τὰς βελτίστας βουλὰς καὶ [τῶ]
 τὸ κοινῇ συμφέρον μὴ διαμαρτάνειν. πρῶτον μὲν ποῖον ἔθνος κατὰ
 τί μὲν ὠφελῆσαι δύναται Ῥωμαίους κατὰ τί δὲ βλάψαι, [καὶ ποῖον]
 καὶ πῶς ἕκαστον τούτων, καὶ παρὰ ποίου δύναται ἔθρους καὶ πο- 5
 λεμῖσθαι καὶ ὑποτάσσεσθαι, ἔπειτα περὶ τῆς ἀπλήστου καὶ ἀκο-
 ρέστου αὐτῶν γνώμης, καὶ ὧν παραλόγως ἔξαιτοῦνται λαμβάνειν,
 εἰθ' οὕτως καὶ περὶ διαφορᾶς ἐτέρων ἐθνῶν, γενεολογίας τε ἐθνῶν
 καὶ βίον διαγωγῆς, καὶ θύσεως καὶ κράσεως τῆς κατοικουμένης
 παρ' αὐτῶν γῆς καὶ περιγησίσεως αὐτῆς, καὶ σταδιασμοῦ πρὸς 10
 τούτοις, καὶ περὶ τῶν ἐν τινι καιρῷ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ διαφό-
 ρων ἐθνῶν συμβεβηκότων, καὶ μετὰ ταῦτα ὅσα ἐν τῇ καθ' ἡμῶν
 πολιτείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ κατὰ τινὰς χρόνους
 ἐκαινοτομήθη. ταῦτα ἐσοφισάμην κατ' ἐμαντὸν καὶ εἶπα γνω-
 στά σοι ποιῆσαι τῷ ἡγαπημένῳ μου υἱῷ, ἵν' ἔχῃς εἰδέναι τὴν 15
 ἑκάστου τούτων διαφορὰν, καὶ πῶς ἢ μεταχειρίζεσθαι ταῦτα καὶ
 οἰκειοῦσθαι ἢ πολεμεῖν καὶ ἀντιτάσσεσθαι. πτοηθήσονται γὰρ σε
 ὡς μεγαλοφυῆ, καὶ ὡς ἀπὸ πυρὸς φεύξονται ἀπὸ σοῦ· φιμωθή-
 σονται τὰ χεῖλη αὐτῶν, καὶ ὡς ὑπὸ βελῶν τοῖς σοῖς κατατρωθή-
 σονται ῥήμμασιν. ὀφθήσῃ αὐτοῖς φοβερός, καὶ ἀπὸ προσώπου σου 20
 τρόμος λήψεται αὐτούς. καὶ σου ὁ πυντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ, καὶ
 συνετιεῖ σε ὁ πλάσας σε· κατευθνεῖ σου τὰ διαβήματα, καὶ ἰδρά-
 σει σε ἐπὶ βύσιν ἀσάλευτον. ὁ θρόνος σου ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον

2 συνετισθέντι B (i. e. codex Regius) cum P: corr Meursius
 8 δὲ P

clare res magnas aggredi valebis. ecce doctrinam tibi propono, ut ex
 eius usu et notitia ad optima consilia peritus in publicae utilitatis rebus
 ne aberres. primum quidem tradam quae gens in qua re prodesse Ro-
 manis possit, in qua obesse; item qualiter et quomodo singulae se ha-
 beant, et a qua gente possint et bello impeti et subiugari. deinde vero
 de inexplebili insatiabilique earum animo ac de iniquis earundem postu-
 latis. sub haec de aliarum quoque gentium discrimine, origine, vivendi
 instituto, de situ, de conditione terrae quam incolunt; insuper de cir-
 cuitu et mensura terrae, ac de iis quae vario tempore inter Romanos
 diversasque gentes acciderint; deinde de iis quae penes nos, imo etiam
 in universo Romano imperio certis temporibus innovata sunt. haec me-
 cum ex sapientiae legibus considerata tibi dilecto filio meo nota facere
 decrevi, ut singulorum discrimen apprime teneas, sciasque qua ratione
 istae vel tractandae sive conciliandae vel debellandae ac repellendae
 sint. te quippe ut magnanimum reformidabunt, et abs te velut ab igne
 fugient. labia eorum fronabuntur, verbisque tuis veluti telis confodien-
 tur. ipsis aspectu terribilis eris, et a conspectu tuo tremor invadet
 illos, deusque omnipotens te proteget, ac creator tuus te prudentia in-
 struct, gressus tuos dirigit atque in basi immobili constituet. thronus

αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἴσονται βλέποντες ἐπὶ σε, καὶ οὐδὲν
οὐ μὴ ἔνχηται σου τῶν χαλεπῶν, καθότι αὐτός σε ἐξελέξατο καὶ
ἀπὸ μητέρας ἀφώρισεν, καὶ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν ὡς ἀγαθῶ ὑπὲρ
πάντας σοι ἔδωκε, καὶ τέθεικεν ὡς σκοπὴν ἐπὶ βουνοῦ καὶ ὡς
5 χρυσοῦν ἀνδριάντα ἐφ' ὑψηλοῦ, καὶ ὡς πόλιν ἐπ' ὄρους ἀνύψω-
σιν, ὥστε ὄρωφοροεῖσθαι ὑπ' ἔθνων καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τῶν
κατοικούντων τὴν γῆν. ἀλλὰ σὺ κύριε ὁ θεός μου, οὗ ἡ βασι-
λεῖα ἀνώλεθρος καὶ αἰώνιος, εἴης κατενοδῶν τὸν διὰ σοῦ ἐξ ἑμοῦ
γεννηθέντα, καὶ ἔστω ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ προσώπου σου ἐπ' αὐτόν,
10 καὶ τὸ οὖς σου ἐπικλιθέσθω ταῖς τούτου δεήσεσι. σκεπασάτω αὐ-
τὸν ἡ χεὶρ σου, καὶ βασιλευέτω ἔνεκεν ἀληθείας, καὶ ὀδηγήσῃ
αὐτόν ἡ δεξιὰ σου. κατευθυνθείησαν αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐνώπιόν σου P 55
τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου. πρὸ προσώπου αὐτοῦ
15 πεσοῦνται πολέμιοι, καὶ λείψουσι χοῦν οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ. κατα-
σκιασθεῖη τὸ στέλεχος τοῦ γένους αὐτοῦ πολυγωνίας φύλλοις, καὶ
ἡ σκιά τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἐπικαλύψαι ὄρη βασιλεία, ὅτι διὰ σοῦ
βασιλεύουσι βασιλεῖς δοξάζοντές σε εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ἁ.

περὶ τῶν Πατρινακιδῶν, καὶ πρὸς πᾶσα συμβάλλονται μετὰ τοῦ
20 βασιλέως Ῥωμαίων εὐρηγεύοντες.

Ἄκουσον τοῖνον, υἱέ, ἃ μοι δοκεῖ σε μὴ ἄγνοεῖν, καὶ νοή-
μων γενοῦ, ἵνα κτήσῃ κυβέριν. φημι γὰρ καὶ τοῖς ἄλλοις

4 σκέπων P 15 πολυγενείας φύλλοις M i. e. editio Meursiana

tuis quasi sol erit coram ipso; oculi eius te respicient, neque te res
adversae contingent, quoniam ipse te elegit et ab utero matris segre-
gavit, imperiumque suum tibi tanquam ceteris praecellenti tradidit, po-
suitque te quasi speculam in colle ac veluti auream statuam in excelsio,
et veluti urbem in monte te exaltavit, ut munera tibi ferant gentes et
adorent te habitatores terrae. sed tu, domine deus meus, cuius regnum
incorruptibile et aeternum est, eum in via dirige qui per te ex me na-
tus est. ipsi vultus tui praesentia colluceat, et auris tua ad preces eius
inclinetur. protegat eum manus tua; regnet propter veritatem; deducat
eum dextera tua, et dirigantur vias eius in conspectu tuo, ut custodiat
iustificaciones tuas. coram eo procident hostes, et inimici eius terram
lingent. adumbretur stirps eius fecundae sobolis foliis, et umbra fru-
ctus eius montes regio operiat, quia per te reges regnant, te cele-
brantes in saecula.

Caput 1. de Patrinacitis, et quantum prosint imperatori Romano.
si pacem cum ipsis habeat.

Audi ergo, fili, quae tibi non ignoranda existimo, et intelligens
esto ut rectam gubernandi rationem assequaris, siquidem vel subditis

ἅπασιν εἶναι καλὸν τῶν ὑποτεταγμένων τὴν μάθησιν, διαφερόντως δὲ σοὶ τῷ ὑπὲρ τῆς πάντων σωτηρίας ὀφειλοντι διαμεριμνῆν καὶ τὴν κοσμικὴν ὀλκάδα πηδαλιουχεῖν τε καὶ κυβερνᾶν. εἰ δὲ σαφεῖ καὶ κατημαξευμένῳ λόγῳ καὶ ὄϊον εἰκῆ ῥέοντι πεζῷ καὶ ἀπλοῖκῷ πρὸς τὴν τῶν προκειμένων ἐχρησάμενην δήλωσιν, μηδὲν 5 θανατώσεως νίε· οὐ γὰρ ἐπίδειξεν καλλιγραφίας ἢ φράσεως ἡτικισμένης καὶ τὸ διηρημένον διογκούσης καὶ ὑψηλοῦ ποιήσουσι ἔσπουδασαι, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ κοινῆς καὶ καθωμιλημένης ἀπαγγελίας διδάξει σε ἔσπευσα ἅπερ οἶομαι δεῖν σε μὴ ἀγνοεῖν, καὶ ἂ τὴν ἐκ μακρᾶς ἐμπειρίας σύνεσιν τε καὶ φρόνησιν εὐμαρῶς σοι δύνатаι 10 προξενεῖν. ὑπολαμβάνω γὰρ κατὰ πολὺ συμφέρειν αἰεὶ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων εἰρήνην ἐθέλειν ἔχειν μετὰ τοῦ ἔθνους τῶν Πατιζινακικῶν, καὶ φιλικὰς πρὸς αὐτοὺς ποιῆσθαι συνθήκας τε καὶ σπονδὰς, καὶ ἀποστέλλειν καθ' ἕκαστον χρόνον ἐντεῦθεν πρὸς αὐτοὺς ἀποκρισιώριον μετὰ ξενίων ἀρμοζόντων καὶ πρὸς τὸ ἔθνος 15 ἐπιτηδεῖων, καὶ ἀναλαμβάνεσθαι ἐκείθεν ὁμήρους ἤτοι ὄψιδας καὶ ἀποκρισιώριον, ὅτινες ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ ταύτῃ πόλει μετὰ τοῦ καθυπουργοῦντος εἰς ταῦτα συνελύσσονται, καὶ βασιλικῶν ἐδεργεσιῶν καὶ φιλοτιμιῶν τῶν ἐπαξίων πάντων τοῦ βασιλεύοντος ἀπολαύσουσιν, ὅτι γειτνιάζει τὸ τοιοῦτον ἔθνος τῶν Πατιζινακικῶν τῷ 20 μέρει τῆς Χερσῶνος, καὶ εἰ μὴ φιλίως ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς, δύνονται κατὰ τῆς Χερσῶνος ἐξέρχεσθαι καὶ κουρσεύειν καὶ ληΐζεσθαι αὐτὴν τε τὴν Χερσῶνα καὶ τὰ λεγόμενα κλίματα.

7 διηρημένον M φηλὸν BP: corr Meursius . 17 θεοφυλάκτῳ
vulgo 23 κλίματα vulgo

omnibus opportunam esse scientiam dico, praecipue vero tibi, qui omnium salutem prospicere ac mundi navem regere et gubernare debeas, quodsi perspicuo trito atque ut par est fluido, pedestri ac simplici loquendi genere utar ad ea quas proposui declaranda, ne mirere, filii. non enim recte scribendi neque Atticae dictionis turgidae ac sublimis specimen odere in animo habui, sed potius communi ac familiari sermone ea enuntiare destinavi, quae non ignota tibi esse debere putavi, quaeque diuturno usu et experimento intelligentiam tibi ac prudentiam facile conciliare possint. arbitror autem e re imperatoris Romanorum esse, ut cum Patzinacitis pacem semper agat, amice cum illis paciscatur et foedera ineat, singulis annis apocristarium cum donis genti competentibus ad illos mittat, inde vero obsides recipiat et apocristarium qui in urbem hanc a deo servatam cum administro convenient, ac condignis omnibus beneficiis honoribusque ab imperatore afficiuntur. haec quippe Patzinacitarum gens parti Chersonis finitima est, et nisi amice nobiscum sentiat, in Chersonem impressionem et excursions facere valet, ipsamque Chersonem et regiones infestare ac depopulari.

Κεφάλαιον β'.

περὶ τῶν Πατζινακῆων καὶ τῶν Ῥῶς.

Ὅτι καὶ τοῖς Ῥῶς οἱ Πατζινακῆται γειτονες καὶ ὄμοροι καθ-
 ἑστῆσαι, καὶ πολλῶν, ὅταν μὴ πρὸς ἀλλήλους εἰρηνεύουσι,
 5 πραιδέουσι τὴν Ῥωσίαν καὶ ἰκανῶς αὐτὴν παραβλάπτουσι καὶ
 λυμαίνονται.

ὅτι καὶ οἱ Ῥῶς διὰ σπουδῆς ἔχουσι εἰρήνην ἔχειν μετὰ τῶν
 Πατζινακῆων. ἀγοράζουσι γὰρ ἐξ αὐτῶν βόας καὶ ἵππους καὶ
 πρόβατα, καὶ ἐκ τούτων εὐμαρέστερον διαζῶσι καὶ τρυφερώτερον, P 56
 10 ἐπεὶ μηδὲν τῶν προειρημένων ζῴων ἐν τῇ Ῥωσίᾳ καθέστηκεν.
 ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ὑπερορίους πολέμους ἀπέρχομαι δύναται ὅλως
 οἱ Ῥῶς εἰ μὴ μετὰ τῶν Πατζινακῆων εἰρηνεύοντες, διότι δύνα-
 ται ἐν τῷ ἱκίνοισι τῶν οἰκείων ὑποχωρεῖν αὐτοὶ ἐπερχόμενοι τὰ
 ἱκίνων ἀφανίζειν τε καὶ λυμαίνεσθαι διὸ μᾶλλον αἰεὶ σπουδῆν
 15 οἱ Ῥῶς τίθενται, διὰ τε τὸ μὴ παραβλάπτεσθαι παρ' αὐτῶν καὶ
 διὰ τὸ ἰσχυρὸν εἶναι τὸ τοιοῦτον ἔθνος, συμμαχίαν παρ' αὐτῶν
 λαμβάνειν καὶ ἔχειν αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, ὡς ἂν καὶ τῆς ἐχθρας
 αὐτῶν ἀπαλλάττωνται καὶ τῆς βοήθειας καταπολαύοιεν.

ὅτι οὐδὲ πρὸς τὴν βασιλεύουσάν ταύτην τῶν Ῥωμαίων πόλιν
 20 οἱ Ῥῶς παραγίνεσθαι δύναται εἰ μὴ μετὰ τῶν Πατζινακῆων εἰρη-
 τεύοντες, οὔτε πολέμῳ χάριν οὔτε πραγματείας, ἐπειδὴ ἐν τῷ
 μετὰ τῶν πλοίων εἰς τοὺς στρατοὺς τοῦ ποταμοῦ γίνεσθαι τοὺς
 Ῥῶς καὶ μὴ δύνασθαι διελθεῖν, εἰ μὴ ἐξαγάγῃσι τοῦ ποταμοῦ τὰ
 πλοῖα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων βασιάζοντες διαβήσωσιν, ἐπιτί-

4 πρὸς ἀλλήλους add B

2. de Patsinacitis et Russis.

Russis Patsinacitae vicini sunt et contermini; quare nisi pacem in-
 vicem colant, Russiam saepe depraedantur ingentique damno afficiunt.

ideo Russi operam dant ut pacem cum Patsinacitis habeant. ab
 ipsis enim boves equos et oves comparant, atque horum ope facilius
 suaviusque vitam agunt: nullum quippe horum animalium in Russia na-
 scitur. sed neque ad bella quae extra fines geruntur ire omnino Russi
 possunt, nisi cum Patsinacitis pacem servant, quoniam dum illi extra
 fines abecedant, ipsi irrumpentes possunt terram eorum pessumdare et
 devastare. ideoque Russi summopere satagunt ne damnum ab ista gente
 sibi importetur; et quia strenua illa et admodum bellicosa est, eam sibi
 ad belli consortium et auxilium pellicere curant, uti simul et eius ini-
 micitiam devitent et auxilio fruantur.

neque possunt item Russi imperatricem hanc Romanorum urbem
 sive belli sive commercii causa petere, nisi pacem cum Patsinacitis co-
 lant: nam ubi cum navibus Russi ad loca fluminis praerupta devenerint,
 cum non ultra procedere queant, nisi naviculas suas flumine educias

θενται τότε αὐτοῖς οἱ τοῦ τοιοῦτου ἔθνους τῶν Πατζινακῶν, καὶ ῥαδίως, ἅτε πρὸς δύο πόνους ἀντέχειν μὴ δύνανται, τροποῦνται καὶ κατασφάζονται.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν γ'.

περὶ τῶν Πατζινακῶν καὶ Τούρκων.

5

Ὅτι καὶ τὰ τῶν Τούρκων γένος μεγάλως πτοεῖται καὶ δέδωκε τοὺς εἰρημένους Πατζινακίτας διὰ τὸ πολλάκις ἤττηθῆναι παρ' αὐτῶν καὶ τελείως σχεδὸν παραδοθῆναι ἀφανισμῷ. καὶ διὰ τοῦτο ἄει φοβεροὶ τοῖς Τούρκοις οἱ Πατζινακῆται νομιζονται, καὶ συστέλλονται ἢ π' αὐτῶν.

10

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν δ'.

περὶ τῶν Πατζινακῶν καὶ Ῥῶς καὶ Τούρκων.

Ὅτι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων μετὰ τῶν Πατζινακῶν εἰρηνεύοντος οὔτε Ῥῶς πολέμου νόμῳ κατὰ τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας οὔτε οἱ Τούρκοι δύνανται ἐπιλαθεῖν· ἀλλ' οὔτε διὰ τῆς εἰρήνης 15 μεγάλα καὶ ὑπέρογκα χρήματά τε καὶ πράγματα παρὰ τῶν Ῥωμαίων δύνανται ἀπαιτεῖν, δεδιότες τὴν διὰ τοῦ τοιοῦτου ἔθνους παρὰ τοῦ βασιλέως κατ' αὐτῶν ἰσχὴν ἐν τῷ ἐκείνου κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρατεύειν. οἱ δὲ Πατζινακῆται καὶ τῇ πρὸς τὸν βασιλέα φιλαφῶν συνδούμενοι καὶ παρ' ἐκείνου διὰ γραμμάτων καὶ δώρων 20 ἀναπειθόμενοι δύνανται ῥαδίως κατὰ τῆς χώρας τῶν τε Ῥῶς καὶ τῶν Τούρκων ἐπιέρχεσθαι, καὶ ἐξανδραποδίσσεσθαι τὰ τούτων γύναια καὶ παιδάρια, καὶ ληΐζεσθαι τὴν χώραν αὐτῶν.

humero impositas transferant, tum illos Patzinacitae invadunt et facile, quia duplici labori ferendo pares non sunt, in fugam vertunt et interficiunt.

3. de Patzinacitis et Turcis.

Turcarum gens memoratos Patzinacitas magnopere reformidat, quia frequenter in praeliis ab iis devicti et ad internecionem fere caesi sunt. ideoque Turcis Patzinacitae semper formidolosi sunt, ab iisque coërcentur.

4. de Patzinacitis Russis et Turcis.

Si pacem cum Patzinacitis habeat Romanorum imperator, imperium Romanum neque Russi neque Turcae infestare possunt; neque item possunt a Romanis pro redimenda pace magnam pecuniarum vim exigere, imperatorem huiusce gentis subsidiis ac potentia nixum pertimescentes. dum enim illi in bellum contra Romanos proficiscuntur, Patzinacitae, sive amicitia cum imperatore devincti sive literis eius atque muneribus pellecti, facile Turcarum Russorumque terram invadere ac uxores liberosque illorum in servitutem agere regionemque devastare possunt.

Κεφάλαιον ε΄.

P 57

περὶ τῶν Πατζινακῆων καὶ Βουλγάρων.

Ὅτι καὶ τοῖς Βουλγαροῖς φοβερώτερος ἂν εἶναι δόξειεν ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς, καὶ ἀνάγκην ἤσυχλίας ἐπιτιθέναι τούτοις δύναται, ἐκ τοῦ μετὰ τῶν Πατζινακῆων εἰρηγεῖν, ἐπειδὴ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Βουλγάρους οἱ εἰρημένοι Πατζινακῆται πλησιάζουσι, καὶ ἡνῖκα βουληθῶσιν ἢ δι' οἰκεῖον κέρδος ἢ τῇ πρὸς τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων χάριτι, εὐχερῶς δύνανται κατὰ Βουλγαρίας ἐκστρατεύειν, καὶ ἀπὸ τοῦ περιόντου πλήθους καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῶν ὑπερνεκῶν αὐτοὺς καὶ ἡττῶν. διὰ τοῦτο καὶ οἱ Βούλγαροι ἀγῶνα καὶ σπουδὴν διηνεκῶς ἔχουσι τοῦ εἰρηγεῖν καὶ ὁμονοεῖν μετὰ τῶν Πατζινακῆων· ἐκ τοῦ γὰρ πολλάκις ὑπ' αὐτῶν καταπολεμηθῆναι καὶ πραιδευθῆναι τῇ πειρᾷ ἔγγνωχασι καλὸν καὶ συμφέρον εἶναι τὸ εἰρηγεῖν αἰεὶ πρὸς αὐτούς.

15

Κεφάλαιον ς΄.

περὶ τῶν Πατζινακῆων καὶ Χερσωνιτῶν.

Ὅτι καὶ ἕτερος λαὸς τῶν τοιούτων Πατζινακῆων τῷ μέρει τῆς Χερσῶνος παράκεινται, οἵτινες καὶ πραγματεύονται μετὰ τῶν Χερσωνιτῶν, καὶ ποιῶσι τὰς δουλείας αὐτῶν τε καὶ τοῦ βασιλέως τοῦ εἰς τὴν Ῥωσίαν καὶ Χαζαρίαν καὶ τὴν Ζιχλίαν καὶ εἰς πάντα τὰ ἐκείθεν μέρη, δηλονότι λαμβάνοντες παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν τὸν προσυμπεφωνημένον μισθὸν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης διακονίας κατὰ τὸ

22 συμπεφωνημένον M

5. de Patzinacitis et Bulgaria.

Bulgaris quoque formidabilior Romanorum imperator videbitur, ipsoque ad pacem et quietem adigere valet, si sit foedere cum Patzinacitis iunctus, siquidem memorati Patzinacitae Bulgari etiam finitimi sunt, et arbitrato suo, sive proprii quaestus causa sive ad ineundam cum Romano imperatore gratiam, Bulgariam nullo negotio invadere possunt, ac multitudine roboreque suo ipsos devincere et profligare. quapropter Bulgari magnam pacis ac concordiae cum Patzinacitis servandae curam sollicitudinemque gerunt. nam frequenter ab iis debellati atque vastati experimento didicerunt quantum sibi conferat pacate cum illis semper agere.

6. de Patzinacitis et Chersonitis.

Patzinacitarum gens altera Chersonis parti contermina est, quae etiam cum Chersonitis negotiationem exercet, et tam ipsis quam imperatori ministerium praebent in Russia Chazaria Zichia atque in omnibus istis positis regionibus, pactam videlicet mercedem a Chersonitis accipientes, de qua pro tali ministerio mutuo convenerant, pro ratione

ἀνήκον τῆς δουλείας καὶ τοῦ κόπου αὐτῶν, ὅλον βλαττία, πρᾶνδια, χαρέρια, σήμεντα, πέπερι, δερμάτια ἀληθινὰ πάροδικα, καὶ ἕτερα εἶδη τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐπιζητούμενα, καθὼς ἂν ἕκαστος Χερσωνίτης ἕκαστον Πατζινακίτην πείσῃ συμφωνῶν ἢ πεισθῆ· ἐλεύθεροι γὰρ ὄντες καὶ ὅλον αὐτόνομοι οἱ τοιοῦτοι Πατζινακίται οὐδεμίαν δου-5 λείαν ἄνευ μισθοῦ ποιοῦσὶ ποτε.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ζ .

περὶ τῶν ἀποστελλομένων βασιλικῶν ἀπὸ Χερσῶνος ἐν Πατζινακίᾳ.

Ἵτι ἦν ἡκα περάσῃ βασιλικὸς εἰς Χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν καὶ ἐπιζη-10 τεῖν ὄψιδας παρ' αὐτῶν καὶ διωσώστας, καὶ ἐρχομένων αὐτῶν τοὺς μὲν ὄψιδας εἰς τὸ κάστρον Χερσῶνος κρατούμενους καταλιμπάνειν, αὐτοὺς δὲ μετὰ τῶν διασωστῶν πρὸς Πατζινακίαν ἀπέρχεσθαι καὶ τὰ ἐντεταλμένα ἐπιτελεῖν. οἱ δὲ τοιοῦτοι Πατζινακίται ἀπληστοὶ ὄντες καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς σπανίων δέξις ἐπιθυμηταὶ 15 P 58 ἀναλίδην ἐπιζητοῦσι ξενάλια ἰκανά, οἱ μὲν ὄψιδες ἄλλα μὲν λόγῳ αὐτῶν καὶ ἄλλα λόγῳ τῶν αὐτῶν γυναικῶν, οἱ δὲ ἀποσώσται τὰ μὲν ὑπὲρ τοῦ κόπου αὐτῶν τὰ δὲ ὑπὲρ τοῦ κόπου τῶν ἀλόγων αὐτῶν. εἶτα εἰσερχομένου τοῦ βασιλικοῦ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ζητοῦσι πρότερον τὰ τοῦ βασιλέως δῶρα· καὶ πάλιν ὅτε χωρήσουσι 20 τοὺς ἀνθρώπους αὐτῶν, ζητοῦσι τὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν καὶ τῶν γονέων αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἐν τῷ ἀποσώζειν αὐτὸν ὑποστρέ-

2 πέπεριν M Παρθικά? cf. ad Coripp. Iustin. 2 106
8 ἀπὸ Χερσῶνος post τῶν B

susceptae operae et laboris. eiusmodi porro mercés exportant, blattas, prandea, pannos rariores, segmenta, pipor, pelles pardorum purpureas, oesteraque rerum species quas exquirunt, prout inter Chersonitas singulos et Patzinacitas pactum fuit. liberi enim et quasi sui iuris cum sint Patzinacitae, operam sine mercede nullam praebent.

7. de Caesariensis missis a Chersone in Patzinaciam.

Cum itaque talis ministerii causa Caesarianus quispiam in Chersonem venerit, statim in Patzinaciam mittat ac obsides itinerisque duces petat oportet; qui cum venerint, obsides in castro Chersonis sub custodia relinquere, ipse vero cum itineris ducibus in Patzinaciam se conferre debet, ut iussa exaequatur. Patzinacitae autem, utpote insatiabiles eorumque quae rara apud ipsos percupidum, munera ab illis bene multa exposcere non erubescunt, obsides quidem tum suo tum uxorum nomine, itineris vero duces pro suscepto sui equorumque labore. postea cum Caesarianus in ipsorum regionem ingressus est, imperatoris munera expetant. deinde cum homines ipsorum accipiant, pro uxoribus et pa-

γοντα πρὸς Χερσῶνα κατέλθωαι μετ' αὐτοῦ, ζητοῦσι παρ' αὐτοῦ
 ῥογευθῆναι διὰ τὸν κόπον αὐτῶν τε καὶ τῶν ἀλόγων αὐτῶν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ἦ.

5 περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Θεοφυλάκτου πόλεως ἀποστελλομένων βασιλικῶν
 μετὰ χελανδίων διὰ τε τοῦ Δανουβίου καὶ Δάναπρι καὶ
 Δάναστρι ποταμοῦ ἐν Πατζινακίᾳ.

Ἵτι καὶ εἰς τὸ μέρος τῆς Βουλγαρίας καθέβηται λαὸς τῶν
 Πατζινακίτων ἐπὶ τὸ μέρος τοῦ Δάναπρι καὶ τοῦ Δάναστρι καὶ
 τῶν ἐτέρων τῶν ἐκίσει ὄντων ποταμῶν, καὶ βασιλικῶ ἀποστελλο-
 10 μένου ἐντεῦθεν μετὰ χελανδίων δύναται καὶ χωρὶς τοῦ εἰς Χερ-
 σῶνα ἀπελθεῖν ἐνταῦθα συντόμως καὶ ταχέως ἐφρίσκειν τοὺς αὐ-
 τοὺς Πατζινακίτας· οὗς καὶ εὐρῶν μηνύει διὰ ἀνθρώπου αὐτοῦ ὁ
 βασιλικὸς ἐντὸς τῶν χελανδίων μένων καὶ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ βασιλικὰ
 ἐπιφερόμενος καὶ φυλάκτων ἐν τοῖς χελανδίοις πράγματα. καὶ
 15 κατέρχονται πρὸς αὐτόν, καὶ ὅτε κατέλθωσι, δίδωσι πρὸς αὐτοὺς
 ὁ βασιλικὸς ἀνθρώπος αὐτοῦ ὄψιδας, καὶ λαμβάνει καὶ αὐτὸς
 ἀπὸ τῶν τοιούτων Πατζινακίτων ἑτέρους ὄψιδας, καὶ κρατεῖ αὐ-
 τοὺς εἰς τὰ χελάνδια, καὶ τότε συμφωνεῖ μετ' αὐτῶν· καὶ ὅτε
 20 ποιήσουσιν οἱ Πατζινακίται πρὸς τὸν βασιλικὸν τοὺς ὄρκους κατὰ
 τὰ ζάκατα αὐτῶν, ἐπιδίδωσιν αὐτοῖς τὰς βασιλικὰς δωρεάς, καὶ
 ἀναλαμβάνεται φίλους ἐξ αὐτῶν ὅσους βούλεται, καὶ ὑποστρέφει.
 οὕτω δὲ χρῆ συμφωνεῖν μετ' αὐτῶν ὥστε, ὅπου ἂν χρεωποιηθῇ
 αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, ποιήσωσι δουλείαν, εἴτε εἰς τοὺς Ῥῶς εἴτε εἰς
 τοὺς Βουλγάρους εἴτε καὶ εἰς τοὺς Τούρκους· εἰσι γὰρ δυνατοὶ

rentibus exigunt. denique qui redeuntem in Chersonem comitantur, pro
 labore tum a se tum ab equis suscepto mercedem sibi postulant.

8. de Caesariensis ab urbe a deo custodita missis in Patzinaciam cum
 chelandiis per Danubium, Danaprim et Danastrim flumina.

Bulgariam versus in partibus Danapri et Danastrim reliquorumque
 illic fluviorum Patzinacitae quoque sedes habent; ac Caesarianus hinc
 cum chelandiis missus non necesse habet Chersonem adire, sed potest
 illic nullo negotio celeriterque Patzinacitas invenire; quos autem Patzi-
 nacitae Caesarianus dum ipse in chelandiis manet servans et custodiens res im-
 peratoris, ipsis per famulum adventum renuntiat. tum illi ipsum adeunt,
 qui advenientibus obsides e suis offert, ab iisque vicissim accipit, quos
 in chelandiis retinet, atque inde cum iis paciscitur. cum autem Patzi-
 nacitae Caesariano pro lege et consuetudine ipsorum sese iuramento
 obstrinxerint, tum ille ipsis imperatoria munera elargitur, et amicos ex
 illis quotquot voluerit accipit, atque ita revertitur. sic vero cum illis
 incedenda foedera, ut ex pacto teneantur operam praebere ubicunque usus
 postulaverit, sive adversus Russos sive contra Bulgarios vel Turcas,

τοῦ πάντας τούτους πολεμεῖν, καὶ πολλάκις κατ' αὐτῶν ἐλθόντες φοβεροὶ νῦν καθεστήκασιν. καὶ τοῦτο δῆλον καὶ ἐντεῦθεν ἴσται. τοῦ γὰρ κληρικῶν Γαβριήλ ποτε πρὸς τοὺς Τούρκους ἀποσταλέντος ἀπὸ κελύσεως βασιλικῆς, καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰπόντος ὅτι ὁ βασιλεὺς δηλοποιεῖ ὑμᾶς ἀπελθεῖν καὶ ἀποδιῶξαι τοὺς Πατζινακίτας 5 ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτῶν καὶ καθεσθῆναι ὑμᾶς (ὑμεῖς γὰρ καὶ πρότερον ἐκείσε ἐκαθίσθετε) πρὸς τὸ εἶναι πλησίον τῆς βασιλείας μου, καὶ ὅτε θέλω ἀποστέλλω, καὶ ἐν τάχει εὐρίσκω ὑμῖς, πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν Τούρκων μὴ φωνῇ ἔξεβόησαν ὅτι ἡμεῖς μετὰ τοὺς P 59 Πατζινακίτας ἑαυτοὺς οὐ βάλλομεν· οὐ γὰρ δυνάμεθα πολεμεῖν 10 πρὸς αὐτούς, ὅτι καὶ χώρα μεγάλη καὶ λαὸς πολλὸς καὶ κακὰ παιδία εἰσὶ. καὶ τοῦ λοιποῦ τὸν λόγον τοῦτον πρὸς ἡμᾶς μὴ εἴτης· οὐ γὰρ ἀγαπῶμεν αὐτόν.

ὅτι καὶ οἱ Πατζινακίται ἐκείθεν τοῦ Δανάπριως ποταμοῦ μετὰ τὸ ἔαρ διέρχονται, καὶ αἰεὶ ἐκείσε καλλοκαιρίζουσι. 15

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν θ'.

περὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥωσίας ἐρχομένων Ῥῶς μετὰ τῶν μονοξέλων ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ὅτι τὰ ἀπὸ τῆς ἕξω Ῥωσίας μονόξυλα κατερχόμενα ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰσὶ μὲν ἀπὸ τοῦ Νεμογαρδάς, ἐν ᾧ Σφενδοοθλά-20 βος ὁ υἱὸς Ἰγγωρ τοῦ ἄρχοντος Ῥωσίας ἐκαθίστατο, εἰσὶ δὲ καὶ ἀπὸ τὸ κάστρον τῆν Μιλινίσκαν καὶ ἀπὸ Τελιούτζαν καὶ Τζερνιγῶγαν καὶ ἀπὸ τοῦ Βουσεγραδέ. ταῦτα οὖν ἅπαντα διὰ τοῦ ποταμοῦ κατέρχονται Δανάπριως, καὶ ἐπισυνάγονται ἐπὶ τὸ κάστρον

siquidem hos omnes bello adoriri possunt, ac saepe contra illos profecti iam ipsis sunt perquam formidabiles. quod vel hoc uno exemplo palam erit. cum aliquando Gabriel clericus iussu imperatoris ad Turcas legatus esset, sicque ipsos compellaret "vobis imperator denuntiat ut ad-moto exercitu Patzinacitas sedibus pellatis eorumque regionem obtineatis (nam istic olim habitastis), ut imperio meo finitimi sitis, et mittere cum velim quam celeriter vos inveniam", omnes Turcarum principes uno ore clamaverunt "nos Patzinacitas bellum non inferimus: neque enim illis oppugnandis pares sumus, siquidem illorum regio perampla, infinita populi multitudo, et admodum pugnaces sunt. ne igitur nobis in posterum tam ingrata verba facias."

adde quod Patzinacitae elapso vere ab ulterioribus Danapris partibus venientes, traiectoque flumine, istic semper aestatem transigant.

9. de Russis e Russia Cpolim in lintribus venientibus.

Lintres ab ulteriore Russia Cpolim appellentes a Nemogarda proficiscuntur, ubi Sphendosthabus Ingor Russiae principis filius habitabat. sunt etiam a castro Milinisca, Telitza, Tzernigoga et Busegrade. haec itaque omnia secundo Danapri flumine descendunt, coeuntque ad

τὸ Κιοάβα τὸ ἐπονομαζόμενον Σαμβατῆς, οἱ δὲ Σκλάβοι οἱ πα-
 κτιῶται αὐτῶν, οἱ Κριβηταιηνοὶ λεγόμενοι καὶ οἱ Λενζανῆνοι καὶ
 οἱ λοιποὶ Σκλαβῖνοι, εἰς τὰ ὄρη αὐτῶν κόπτουσι τὰ μονόξυλα ἐν
 τῷ τοῦ χειμῶνος καιρῷ, καὶ καταρτήσαντες αὐτῶν τοῦ καιροῦ
 5 ἀνοιγομένου, ἤνικα διαλυθῆ ὁ παγετός, εἰς τὰς πλησίων οὔσας
 λίμνας εἰσάγουσιν αὐτά. καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνα εἰσβάλλουσι εἰς πο-
 ταμὸν τὸν Δανάπρω, ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε οὗτοι εἰς τὸν αὐτὸν ποτα-
 μὸν εἰσέρχονται καὶ ἀπέρχονται εἰς τὸ Κιόβα, καὶ σύρουσιν εἰς
 τὴν ἑξάρτησιν, καὶ ἀπεμπολοῦσιν αὐτὰ εἰς τοὺς Ῥῶς. οἱ δὲ Ῥῶς
 10 σκαφῖδια καὶ μόνον αὐτὰ ἀγοράζοντες, τὰ παλαιὰ αὐτῶν μονό-
 ξυλα καταλύοντες ἐξ αὐτῶν βάλλουσι καὶ πέλλας καὶ σκαρμους
 εἰς αὐτὰ καὶ λοιπὰς χρείας, ἐξοπλίζουσιν αὐτά. καὶ Ἰουνίου
 μηνὸς διὰ τοῦ ποταμοῦ Δανάπρωως ἀποκονοῦντες κατέρχονται εἰς
 τὸ Βακετζέβη, ὅπερ ἔστι πακτιωτικῶν κάστρον τῶν Ῥῶς. καὶ
 15 συναθροίζονται ἐκεῖσε μέχρι δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, ἤνικα ἄν-
 ἅπαντα ἀποσυναχθῶσι τὰ μονόξυλα, τότε ἀποκνοῦσι καὶ κατέρ-
 χονται διὰ τοῦ εἰρημένου Δανάπρωως ποταμοῦ. καὶ πρῶτον μὲν
 ἔρχονται εἰς τὸν πρῶτον φραγμὸν τὸν ἐπονομαζόμενον Ἐσοσσηπῆ,
 ὃ ἐρμηνεύεται Ῥωσισι καὶ Σκλαβῖνισι μὴ κοιμᾶσθαι. ὃ δὲ
 20 τοῦτου φραγμῶς τοσοῦτόν ἔστι στενὸς ὅσον τὸ πλάτος τοῦ τζυκα-
 νιστηρίου· μέσον δὲ αὐτοῦ πέτραι εἰσι ριζικαῖαι ὑψηλαὶ νησιῶν
 δίκην ἀποφινόμεναι. πρὸς αὐτὰς οὖν ἐρχόμενον τὸ ὕδωρ καὶ

5 λυθῆ M	8 καὶ ἀπέρχονται om M	12 καὶ οὕτως ἐξοπλίζουσιν?
	13 Δανάπρωως add B	19 ἐρμηνεύονται M
κοιμάσαι vulgo	21 ριζικαῖαι Ducangius Gl. Gr. s. v.: libri	
ριζημαῖαι		

castrum Cioba, cui cognomen Sambatus. Sclavi autem ipsorum tribu-
 tarii, Cribetaeni dicti et Lenzaneni, necnon ceteri Sclavinii, in mon-
 tibus suis monoxyla sive lintres hiemis tempore caedunt, ipsosque in
 aptam formam concinnatos, postquam sudo et sereno aëre soluta glacies
 est, in proximas paludes deducunt. postquam autem illos in Danaprim
 fluvium immiserunt, inde eodem flumine Cioba se conferunt, deinde
 monoxyla extrahunt atque suspendunt Russisque venundant. Russi vero
 has tantum scaphulas emunt, ex veteribusque solutis remos scalmos et
 reliquum apparatus conficiunt, easque omnibus ad usum instruunt. tum
 mense Junio per flumen Danaprim navigantes ad Bitetzebe castrum sibi
 tributarium descendunt. illic per duos tresve dies congregati, postquam
 omnia monoxyla convenerunt, postea movent ac per memoratum fluvium
 Danaprim descendunt. ac primo quidem ad primum locum fluminis prae-
 ruptum veniunt, qui Essupe cognominatur, quod Russorum Sclavorum-
 que lingua valet "non dormire." ita vero locus praedictus angustus est,
 ut tzycanisterii latitudinem non superet; in medio autem praerupta ac
 praecipita saxa sunt, quae eminens insularum speciem praeferant. ad haec

πλημμυροῦν, κακέϊθεν ἀποκρημιζόμενον πρὸς τὰ κάτω μέρος, ἤχον μέγα καὶ φόβον ἀποτελεῖ. καὶ διὰ τοῦτο μέσον αὐτῶν οὐ τολμῶσιν οἱ Ῥῶς διελθεῖν, ἀλλὰ πλησίον σκαλώσαντες, καὶ τοὺς μὲν ἀνδράποους ἐκβαλόντες εἰς τὴν ξηράν, τὰ δὲ λοιπὰ πράγματα ἐάσαντες εἰς τὰ μονόξυλα, εἶθ' οὕτως γυμνοί, τοῖς ποσίν αὐτῶν 5 ψηλαφοῦντες, ἵνα μὴ τινι λίθῳ προσκρούσωσιν. τοῦτο δὲ ποιούσιν οἱ μὲν πλώραν, οἱ δὲ μέσον, οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν πρῶμναν μετὰ

P 60. κονταρίων κοντοβενόμενα. καὶ μετὰ τοιαύτης ἀπάσης ἀκριβείας διέρχονται τὸν τοιοῦτον πρῶτον φραγμὸν διὰ τῆς γωνίας καὶ τῆς ἄκτης τοῦ ποταμοῦ. ἤρῃκα δὲ διελθῶσι τὸν τοιοῦτον φραγμὸν, 10 πάλιν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἀγαλαμβανόμενα τοὺς λοιποὺς ἀποπλέουσι, καὶ κατέρχονται εἰς τὸν ἕτερον φραγμὸν τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσισι μὲν Οὐλβοροὶ Σκλαβινιστὶ δὲ Ὀστροβουνίπραχ, ὅπερ ἐρμηνεύεται τὸ νησίον τοῦ φραγμοῦ. ἔστι κακέϊνος ὅμοιος τῷ πρώτῳ, χαλεπὸς τε καὶ δυσδιεξοδός. καὶ πάλιν ἐκβαλόντες τὸν λαὸν διαβιβά- 15 ζουσι τὰ μονόξυλα καθὼς καὶ πρότερον. ὁμοίως δὲ διέρχονται καὶ τὸν τρίτον φραγμὸν τὸν λεγόμενον Γελανδρί, ὃ ἐρμηνεύεται Σκλαβινιστὶ ἄχος φραγμοῦ. εἶθ' οὕτως τὸν τέταρτον φραγμὸν, τὸν μέγαν, τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσισι μὲν Ἀειφάρ, Σκλαβινιστὶ δὲ Νεασήτ, διότι φωλεύουσιν οἱ πελεκᾶνοι εἰς τὰ λιθάρια τοῦ φρα- 20 γμοῦ. ἐν τούτῳ οὖν τῷ φραγμῷ σκαλώνουσιν ἅπαντα εἰς τὴν γῆν δροθόπλωρα, καὶ ἐξέρχονται οἱ ὠρισμένοι ἄνδρες φυλάττειν τὴν βίγλαν μετ' αὐτῶν, καὶ ἀπέρχονται, καὶ τὰς βίγλας οὗτοι διὰ τοῦς Πατζινακίτας ἀγρόπνως φυλάττουσιν. οἱ δὲ λοιποὶ τὰ

igitur allidens et intumescens aqua, deindeque cum magno strepitu praeceps acta metum incutit. quapropter illac transire Russi non audent, sed hand procul excensu facto, eductis hominibus rebusque ceteris in lintre relictis, pedibus nudis vadum tentant, ne ad saxum aliquod offendant. dum autem id faciunt, alii proram, alii medium naviculae, ceteri puppim contis impellunt; atque cum hac summa cautela et sollicitudine hanc primam munitionem per angulum et ripam fluminis transgrediuntur. superato hoc loco fluminis praerupto, reductis iis quos exposuerant cursum navigationis repetunt, et ad alium locum praeruptum descendunt, qui Russis Ulborsi, Sclavis Ostrobuniprach dicitur, significatque insulam loci praerupti. hic porro priori similis est et hand facile transitum permittit. rursus itaque eductis hominibus monoxyla, ut ante dictum est, traducunt, parique modo tertium locum praeruptum transmittunt, nuncupatum Gelandri, quem Sclavice sonum loci praerupti interpretantur. similique ratione quartam munitionem maiorem, quam Russi Aiphar, Sclavi Neaset nuncupant, quoniam in saxis munitionis pelicani nidificant. ad has itaque fauces rectis proris appellant; virique ad hoc destinati ad excubias servandas cum ipsis excendunt abeuntque. excubias autem pervigiles hi agunt propter Patzinacitas. ceteri vero, eductis ex

πράγματι ἄπερ ἔχουσιν εἰς τὰ μονόξυλα ἀναλαβόμενοι, τὰ ψυχά-
 ρια μετὰ τῶν ἀλύσειων διὰ τοῦ ξηροῦ αὐτὰ διαβιβάσουσι μιλια ἕξ,
 ἕως ἂν διελθῶσι τὸν φραγμὸν. εἰθ' οὕτως οἱ μὲν σῶροντες οἱ δὲ
 καὶ εἰς τοὺς ὤμους βιασιάζοντες τὰ αὐτῶν μονόξυλα εἰς τὸ τοῦ
 5 φραγμοῦ ἐκεῖθεν μέρος διαβιβάσουσι, καὶ οὕτως ῥίπτοντες αὐτὰ
 εἰς τὸν ποταμὸν καὶ τὰ πετλιμέντα αὐτῶν ἐμβλησόμενοι εἰσέρ-
 χονται καὶ αὐθις ἐναποπλέουσιν. ἀπερχόμενοι δὲ εἰς τὸν πέμπτον
 φραγμὸν τὸν ἐπονομαζόμενον Ῥωσισιτὶ μὲν Βαρουφόρος Σκλαβι-
 νισιτὶ δὲ Βουλνηπράχ, διότι μεγάλην λίμνην ἀποτελεῖ, πάλιν
 10 εἰς τὰς τοῦ ποταμοῦ γωνίας τὰ αὐτῶν μονόξυλα διαβιβάσαντες
 καθῶς καὶ εἰς τὸν πρῶτον φραγμὸν καὶ εἰς τὸν δεύτερον, κατω-
 λαμβάνουσι τὸν ἕκτον φραγμὸν, λεγόμενον μὲν Ῥωσισιτὶ Λειάτι
 Σκλαβινισιτὶ δὲ Βιρούτζη, ὃ ἔστι βράσμα νεροῦ, καὶ διαβαίνουσι
 καὶ αὐτὸν ἰμοίως. καὶ ἀπὸ τούτου ἀποπλέουσι καὶ πρὸς τὸν
 15 ἕβδομον φραγμὸν τὸν ἐπιλεγόμενον Ῥωσισιτὶ μὲν Στρούβον Σκλα-
 βινισιτὶ δὲ Ναπριζή, ὃ ἐρμητεύεται μικρὸς φραγμὸς, καὶ διαβαί-
 νοντες εἰς τὸ λεγόμενον πέραμα τοῦ Κραρίου, ἐν ᾧ διάπερῶσιν
 ἀπὸ Ῥωσίας οἱ Χερσωνῆται, καὶ οἱ Πατζινακῆται ἐπὶ Χερσῶνα,
 ἔχον τὸ αὐτὸ πέραμα τὸ μὲν πλάτος ὅσον τοῦ Ἴπποδρομίου, τὸ δὲ
 20 ὕψος ἀπὸ κάτω ἕως ὅτου παρακύντουσιν οἱ φίλοι, ὅσον καὶ φθά-
 νειν συγκύττιον τοῦ τοξέουτος ἕθεν ἐκίσει· ὅθεν καὶ εἰς τὸν τοιοῦ-
 τον τόπον κατέρχονται οἱ Πατζινακῆται, καὶ πολεμοῦσι τοὺς Ῥῶς.
 μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸν τοιοῦτον τόπον τὴν νῆσον τὴν ἐπιλεγομένην

13 βερόντζη M 16 διαβαίνονται Meursias Meursiamque secutus
 Bandurinus . 20 φίλοι] ὀφθαλμοὶ Bandurinus

linter rebus suis, mancipia catenis constricta per tetram ducunt, ad
 sex milia passuum, donec locum praeruptum pertransierint: deinde linter
 hi quidem trahentes, alii gestantes humeris, ultra locum praeruptum de-
 portant, coniectisque in flumen monoxyllis impedita et sarcinas depo-
 nunt, ipsique demum ingrediuntur et navigare pergunt. at ubi ad quin-
 tum locum fluminis praeruptum devenerunt, quem Russi Barophorum,
 Sclavi Bulneprach, quod paludem magnam efficiat, denominant, rursum
 pro more ad fluminis angulos navigia traducunt, ut in primo et secundo
 loco praerupto fecerant, et ad sextum perveniunt, a Russis Leanti, a
 Sclavis Berutze nominatum, quasi dicas aquae scaturigo. quo loco prae-
 rupto pari ratione superato ad septimum navigant, qui Russorum lingua
 Strabun, Sclavorum autem Napresi vocatur, id est exiguus locus prae-
 ruptus. transeuntque ad traiectionem Craril, ubi e Russis Chersonitae et
 in Chersonem Patzinacitae traiciunt; qui traiectionis Hippodromi latitudi-
 nem habet, altitudinem vero ab inferiori parte quantum oculi perspicere
 possunt, quantumque factus sagittae pertingere potest. quamobrem eum
 in locum descendunt Patzinacitae ac cum Russis manus conserunt. hoc
 autem transmissio loco, ad S. Gregorii insulam appellant, ubi propter

ὁ ὄγιος Γρηγόριος καταλαμβάνουσιν, ἐν ᾗ νῆσῳ καὶ τὰς θυσίας αὐτῶν ἐπιτελοῦσιν διὰ τὸ ἐκείσε ἴσταςθαι παμμεγέθη δρῶν. καὶ
 P 61 θύουσιν πετεινὸς ζῶντας. πηγνύουσιν δὲ καὶ σαγίττας γυρόθεν, ἄλλοι δὲ καὶ ψαμία καὶ κρέατα, καὶ ἐξ ὧν ἔχει ἕκαστος, ὡς τὸ ἔθος αὐτῶν ἐπικρατεῖ. ῥίπτουσι δὲ καὶ σκαρφηὰ περὶ τῶν πετει- 5
 κῶν, εἴτε σφάξαι αὐτοὺς εἴτε καὶ φαγεῖν εἴτε καὶ ζῶντας ἕλσειν. ἀπὸ δὲ τοῦ νησίου τούτου Πατζινακίτην οἱ Ῥῶς οὐ φοβοῦνται, ἕως ἂν φθάσωσιν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Σελινῶν. εἰθ' οὕτως ἀπο-
 κινουῦντες ἐξ αὐτοῦ μέχρι τεσσάρων ἡμερῶν ἀποπλέουσιν, ἕως οὗ καταλάβωσιν εἰς τὴν λίμνην τοῦ ποταμοῦ στόμιον οὖσαν ἐν ᾗ 10
 ἔστι καὶ ἡ νῆσος τοῦ ἁγίου Αἰθερίου. καταλαβόντες οὖν οἷτοι τὴν τοιαύτην νῆσον προσαναπύουσιν ἑαυτοὺς ἐκείσε ἕως δύο καὶ τριῶν ἡμερῶν, καὶ πάλιν τὰ ἑαυτῶν μονόξυλα εἰς ὄσας ἂν λεί-
 πωνται χρείας περιποιούσιν, τὰ τε ἔρμενα καὶ τὰ κατάρτια καὶ τὰ ἀσχέλια ἅπαντα ἐπιφέρουσι. ἐπεὶ δὲ τὸ στόμιον τοῦ τοιούτου 15
 ποταμοῦ ἐστὶν ἡ τοιαύτη λίμνη, καθὼς εἴρηται, καὶ κρατεῖ μέχρι τῆς θαλάσσης, καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν κεῖται ἡ νῆσος τοῦ ἁγίου Αἰθερίου, ἐκ τῶν ἐκείσε ἀπέρχονται πρὸς τὸν Δάναπριν ποταμὸν, καὶ διασωθέντες ἐκείσε πάλιν ἀναπαύονται. ἡμέρα δὲ γένηται κωρὸς ἐπιτήδειος, ἀποσκαλώσαντες ἔρχονται εἰς τὸν ποταμὸν τὸν 20
 ἐπιλεγόμενον Ἄσπρον, καὶ ὁμοίως κάκεισε ἀναπαυόμενοι πάλιν ἀποκινουῦντες ἔρχονται εἰς τὸν Σελινῶν, εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου πο-
 ταμοῦ λεγόμενον παρακλάσιον. καὶ ἕως οὗ διέλθωσι τὸν Σελινῶν

6 εἴτε καὶ φαγεῖν εἴτε καὶ σφάξαι αὐτοὺς Bandurius cum M
 εἶδειν αὐτοὺς B 7 οὐ add B 11 ἴθαιριον BP 20 τωρὸς
 BP: corr Meursius

ingentem quercum sacrificia obeunt viventesque aves immolant. circum autem sagittas defigunt, alii vero panes et carnes aut alia, prout cuique suppetit: id enim in more habent. sortes item mittunt de avibus, edere, an occidere, an vivas illas dimittere debeant. ab hac vero insula Patzinacitam Russi nullo modo metuunt, donec ad fluvium Selinam devenerint. istinc porro moventes quattuor diebus navigant, donec ad paludem fluminis ostium perveniant, ubi S. Aetherii insula cernitur; quam in insulam postquam appulerint, ibi duos tresve dies in quiete transigunt, ac rursus monoxyla necessariis, si qua desunt, instruant, velis malis clavibus, quae secum deferunt, at quandoquidem fluminis huius ostium haec palus est, ut diximus, et porrigit se usque ad mare, ad quod etiam insula S. Aetherii sita est, inde ad Danaprium fluvium condescunt, quo cum salvi pervenerint, quiescere solent, inde excensus facto profecti, si tempus faveat, Album fluvium petunt; et illic similiter refecti rursus moventes Selinam se conferunt, ad Danubii fluminis, ut vocant, Paracladium. donec vero Selinam fluvium traiecerint, a latere

ποταμόν, παρατρέχουσιν αὐτοῖς οἱ Παιζινακίται· καὶ ἐκ πολλάκις ἢ θάλασσα μονόξυλα εἰς τὴν γῆν ἀπορρήγη, ἀκαλιώνουσι δλα, ἵνα τοῖς Πατζινακίταις ἀντιπαραταχθῶσιν ὁμοῦ. ἀπὸ δὲ τὸν Σελινὰν οὐ φοβοῦνται τινα, ἀλλὰ τὴν τῆς Βουλγαρίας γῆν ἐνδυσάμενοι εἰς τὸ τοῦ Διουβρίου στόμιον ἔρχονται. ἀπὸ δὲ τοῦ Διουβρίου καταλαμβάνουσι εἰς τὸν Κωνοπάν, καὶ ἀπὸ τοῦ Κωνοπά εἰς Κωνοσιανὴν εἰς τὸν ποταμὸν Βάρνας, καὶ ἀπὸ Βάρνας ἔρχονται εἰς τὸν ποταμὸν τὴν Διτζίναν, ἅπερ πάντα εἰσὶ γῆς τῆς Βουλγαρίας. ἀπὸ δὲ τῆς Διτζίνας εἰς τὰ τῆς Μεσημβρίας μέρη καταλαμβάνουσι, καὶ οὕτω μέχρι τούτων ὁ πολυώδυνος αὐτῶν καὶ περίφοβος δυσδιεξοδός τε καὶ χυλεπὸς ἀποπεραίνεται πλοῦς.

Ἡ δὲ χειμῆρος τῶν αὐτῶν Ῥῶς καὶ σκληρὰ διαγωγὴ ἐστὶν αὐτῆ. ἥνικα ὁ Νοέμβριος μὴν ἐσέλθῃ, εὐθὺς οἱ αὐτῶν ἄρχοντες ἐξέρχονται μετὰ πάντων τῶν Ῥῶς ἀπὸ τὸν Κίβρον, καὶ ἀπέρχονται εἰς τὰ πολύδια ἃ λέγεται Γύρα, ἧγον εἰς τὰς Σκλαβίνιας τῶν τε Βερβιάνων καὶ τῶν Δρουγουβιτῶν καὶ Κριβιτζῶν καὶ τῶν Σερβίων καὶ λοιπῶν Σκλάβων, οἵτινές εἰσι πακτιῶται τῶν Ῥῶς δι' ὅλον δὲ τοῦ χειμῶνος ἐκεῖσα διάτρεφόμενοι, πύλιν ἀπὸ μητρός Ἀπριλλίου διακλυόμενου τοῦ πάγου τοῦ Δανάπερος ποταμοῦ κατέρχονται πρὸς τὸν Κίβρον. καὶ εἰθ' οὕτως ἀπολαμβάνονται τὰ αὐτῶν μονόξυλα καθὼς προείρηται, καὶ ἐξοπλίζονται, καὶ πρὸς Ῥωμιανὰν κατέρχονται.

Ἵτι οἱ Οὐζοὶ δύνανται τοῖς Πατζινακίταις πολεμεῖν.

15 πολύδια Meursius

currunt Patzinacitae; et si, ut saepe evenit, mare monoxyla ad terram profecerit, omnes exscedunt, ut coniunctim Patzinacitis obsistere valeant. Selinam fluvium praetergressi neminem formidant: sed ubi Bulgariam attigerant, in Danubii ostium ingrediuntur. a Danubio Conopam transiunt, inde Constantiam ad flumen Varnas, a Varnis ad flumen Ditzinam proficiunt, quae omnia ad Bulgariam regionem pertinent, a Ditzina fluvio Mesembriae terram petunt. atque hunc in modum huc usque difficilis illa, aerumnarum ac metus plena navigatio absolvitur.

Hiberna vero et aspera Russorum vivendi ratio haec est. Iuente Novembri mense quam primum eorum principes cum universa Russorum gente egrediuntur Ciabo et in oppida proficiunt, quae Gyra appellantur, aut in Sclavica loca Berbianorum Drungubitarum Cribitarum Serviorum, reliquorumque Sclavorum qui Russis tributarii sunt. illic vero peracta tota hieme, rursus Aprili mense soluta glacie Danapris fluvii Ciabum descendunt. deinde receptis, ut supra dictum est, monoxylis iisdemque probe instructis Romaniam descendunt.

Quoniam Uzi Patzinacitas bello infestare possunt.

Κεφάλαιον ι'.

περὶ τῆς Χαζαρίας, πῶς δεῖ πολεμῆσθαι καὶ παρὰ τινων.

Ὅτι οἱ Οὐζοὶ δύνανται πολεμῆν τοὺς Χαζάρους ὡς αὐτοῖς πλησιάζοντες. ὁμοίως καὶ ὁ ἔξουσιοκράτωρ Ἀλανίας, ὅτι τὰ ἐννεὰ κλίματα τῆς Χαζαρίας τῇ Ἀλανίᾳ παράκεινται, καὶ δύνου- 5 ταὶ ὁ Ἀλανός, εἰ ἄρα καὶ βούλεται, ταῦτα πραιδεῦν καὶ μεγάλην βλάβην καὶ ἔνδειαν ἐντεῦθεν τοῖς Χαζάροις ποιῆν· ἐκ γὰρ τῶν ἐννεὰ κλιμάτων τούτων ἡ ἡᾶσα ζωὴ καὶ ἀφθονία τῆς Χαζαρίας καθίστηκεν.

Κεφάλαιον ιι'.

περὶ τοῦ κάστρου Χερσῶνος, καὶ τοῦ κάστρου Βοσπόρου.

Ὅτι τοῦ ἔξουσιοκράτορος Ἀλανίας μετὰ τῶν Χαζάρων μετ' εἰρηνεύοντος, ἀλλὰ μᾶλλον προτιμότεραν τιθιμένον τὴν φιλίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, ἐὰν οἱ Χαζάροι οὐ βούλωνται τὴν πρὸς τὸν βασιλέα φιλίαν καὶ εἰρήνην τηρεῖν, δύνανται μεγάλως αὐτοὺς 15 κακοῦν, τὰς τε ὁδοὺς ἐνεδρεύων καὶ ἀφυλάκτως αὐτοῖς ἐπιτιμήμενος ἐν τῷ διέρχεσθαι πρὸς τε τὸ Σάρκελ καὶ τὰ κλίματα καὶ τὴν Χερσῶνι. καὶ εἰ ποιήσεται σπουδῆν ὁ τοιοῦτος ἔξουσιοκράτωρ τοῦ κωλύειν αὐτοὺς, μεγάλης καὶ βυθείας εἰρήνης μετέχουσιν ἢ τε Χερσῶν καὶ τὰ κλίματα· φοβούμενοι γὰρ οἱ Χαζάροι τὴν τῶν 20 Ἀλανῶν ἐπίθεσιν, καὶ μὴ εὐρίσκοντες ὕδειαν μετὰ φασσάτου ἐπιτίθεσθαι τῇ Χερσῶνι καὶ τοῖς κλίμασι ὡς μὴ πρὸς ἀμφοτέρους ἐν ταῦτι πολεμῆν ἐξισχύοντες, εἰρηνεύειν ἀναγκασθήσονται.

10. de Chazaris, quomodo et quorum opera eam bello impetere oporteat.

Chazaris bellum inferre Uzi possunt utpote contermini. sic etiam princeps Alaniae, quia novem Chazaris regiones Alaniae adiacent; possuntque Alani, si velint, illos depraedari magnamque inde Chazaris damnum importare, atque eos rerum penuria premere. ex illis quippe novem regionibus Chazaris omnia ad victum necessaria suppeditantur.

11. de castro Chersonae, et de castro Bosporo.

Alaniae principe cum Chazaris pacem non habente, sed Imperatoris Romani amicitiam potius ducente, si illi in amicitia et pace perseverare nolint, potest ille ingenti Chazaris damno afficere, in viis excubando et ex improviso illos aggrediendo dum ad Sarcel et ad regiones Chersonemque proficiuntur. quodsi princeps ille operam ponat ut illis aditum prohibeat, alta sane pax erit in Chersonae et in regionibus Chazaris quippe Alanorum irruptionem reformidantes, neque facultate data Chersonem et regiones cum exercitu invadendi, quia simul utriusque bellum inferre nequeunt, in pace degere cogentur.

Κεφάλαιον ιβ'.

περὶ τῆς μαύρης Βουλγαρίας καὶ Χαζαρίας.

Ὅτι καὶ ἡ μαύρη λεγομένη Βουλγαρία δύναται τοῖς Χαζάροις πολεμεῖν.

5

Κεφάλαιον ιγ'.

περὶ τῶν κλησιαζόντων ἰδίων τοῖς Τούρκοις.

Ὅτι τοῖς Τούρκοις τὰ τοιαῦτα ἔθνη παράκεινται, πρὸς μὲν τὸ δυτικώτερον μέρος αὐτῶν ἡ Θρακία, πρὸς δὲ τὸ βορειότερον οἱ Πατζινακῖται, καὶ πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος ἡ μεγάλη Μοραβία ἦτοι ἡ χώρα τοῦ Σφενδοπλόκου, ἧτις καὶ παντελῶς ἠφρανόθη παρὰ τῶν τοιούτων Τούρκων καὶ παρ' αὐτῶν κατεσχέθη. οἱ δὲ Χρωβάτοι πρὸς τὰ ὄρη τοῖς Τούρκοις παράκεινται.

P 63

Ὅτι δύναται καὶ οἱ Πατζινακῖται τοῖς Τούρκοις ἐπιτίθεσθαι καὶ μεγάλως πραιδεύειν καὶ παραβλάπτειν αὐτούς, καθὼς καὶ ἐν 15 τῷ περὶ Πατζινακιδῶν κεφαλαίῳ προείρηται.

Ἐπιστησον, υἱέ, διανοίας ὄμμα τῆς σῆς λόγοις ἔμοις, καὶ γῶθι ἃ σοι ἐντέλλομαι, καὶ ἔξεις ἐν καιρῷ ὡς ἐκ πατρικῶν θησαυρῶν προφέρειν πλοῦτον φρονήσεως καὶ ἐπιδείκνυσθαι χύμα συνείσεως. ἴσθι οὖν ὅτι τοῖς βορείοις ἄπασι γένεσι φύσις ὡσπερ 20 καθέστηκεν τὸ ἐν χρήμασι λίγρον καὶ ἀπληστον καὶ μηδέποτε κορεννύμενον, ὅθεν πάντα ἐπιζητεῖ καὶ πάντων ἐφιέται καὶ οὐκ ἔχει τὰς ἐπιθυμίας ὄρω περιγραφομένας, ἀλλ' αἰεὶ τοῦ πλείονος ἐπιθυμεῖ, καὶ ἀντὶ μικρᾶς ὠφελείας μεγάλα κέρδη προσπορίζεται

3 ἢ vulgo om

12. de nigra Bulgaria et Chazaria.

Bulgaria, quam nigram vocant, potest Chazaros bello infestare.

13. de gentibus quae Turcis finitimae sunt.

Turcis haec gentes conterminae sunt. ad occidentem Francia, ad septentrionem Patzinacitae, ad meridiem magna Moravia sive Sphendoploci regio, quae omnino a Turcis vastata est et ab ipsis iam obtinetur. Chroboti vero ad montes Turcis adiacent.

Possunt autem Patzinacitae Turcas bello impetere, depopulari magnumque praedam agere ipsosque ingenti damno afficere, quemadmodum in eo quod de Patzinacitis instituimus capite declaratum est.

Intende, o fili, sermonibus meis oculos mentis tuae, ac praecepta mea considera, atque opportune poteris divitias prudentiae quasi ex paternis thesauris proferre magnamque prudentiam exhibere. scito itaque boreis omnibus populis quasi a natura insitam esse divitiarum cupidinem insatiabilem, quamobrem omnia quaerunt, omnia expetant, neque concupiscentiam termino ullo circumscriptam habent, sed plura semper cupiunt, ac pro exigua opera maximam mercedem referri postu-

Const. Porph.

6

βούλεται. διὸ δεῖ τὰς τούτων ἀκαίρους αἰτήσεις καὶ παρρησιαστικὰς ἀξιώσεις διὰ λόγων πιθανῶν καὶ φρονίμων καὶ συνετῶν ἀπολογιῶν ἀνατρέπειν καὶ ἀνακρούεσθαι, αἵτινες, ὅσον ἀπὸ τῆς πείρας ἡμεῖς καταλαβεῖν ἠδυνήθημεν, ὡς ἐν τύπῳ περιλαβεῖν, τοιαῦται χινας ἔσονται. 5

Εἰ ἀξιῶσονσι ποτε καὶ αἰτήσονται εἴτε Χάζιμοι εἴτε Τοῦρκοι εἴτε καὶ Ῥῶς ἢ ἕτερόν τι ἔθνος τῶν βορείων καὶ Σκυθικῶν, οἷα πολλὰ συμβαίνει, ἐκ τῶν βασιλείων ἐσθῆτων ἢ στεμμάτων ἢ στολῶν ἕνεκά τινος δουλείας καὶ ὑπουργίας αὐτῶν ἀποσταλῆναι αὐτοῖς, οὕτω χρή σε ἀπολογίσασθαι, ὅτι αἱ τοιαῦται στολαὶ καὶ τὰ 10 στέμματα ἃ παρ' ἡμῶν καμελαῦκία ὀνομάζεται οὔτε παρὰ ἀνθρώπων κατεσκευάσθησαν οὔτε ἐξ ἀνθρωπίνων τεχνῶν ἐπενοήθησαν ἢ ἐξεργάσθησαν· ἀλλ' ὡς ἀπὸ παλαιᾶς ἱστορίας ἐν ἀπορρήτοις λόγοις γεγραμμένον εὐρίσκομεν, ἦν ἡμεῖς ὁ Θεὸς βασιλεὺς ἐποίησε Κωνσταντῖνον ἐκείνον τὸν μέγαν τὸν πρῶτον Χριστιανὸν βασιλεύσαντα, 15 δι' ἀγγέλου αὐτῷ τὰς τοιαύτας στολὰς ἐξαπέστειλεν καὶ τὰ στέμματα ἃ παρ' ἡμῶν καμελαῦκία λέγεται, καὶ διωρίσαστο αὐτῷ θεῖναι ταῦτα ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Θεοῦ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ ἣτις ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ἐνυποστάτου σοφίας Θεοῦ ἁγία σοφία κατονομάζεται, καὶ μὴ καθ' ἐκάστην αὐτὰ ἀμφιέννυσθαι, ἀλλ' ὅτε δημοτελὴς καὶ με- 20 γάλῃ τυγχάνῃ δεσποτικῇ ἐορτῇ. διὸ δὴ Θεοῦ προστάγματι ταῦτα ἀπέθετο, ἅτινα καὶ ἄνωθεν τῆς ἁγίας τραπέζης ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἀποκρέματα καὶ εἰς κόσμον τῆς ἐκκλησίας κατέστηκεν. τὰ δὲ λοιπὰ ἱμάτια καὶ σιγῖα βασιλικά τῆς ἱερᾶς

17 ἄπειρ ὑμεῖς καμελ. λέγετε BM

lant. ideoque importunas illorum petitiones ac impudentes postulationes suasionē ac prudenti excusatione subvertere atque inhibere oportet; quae quidem, quantum usu et experimento percepī, ut compendio dicam, huiusmodi futurae sunt.

Si quando sive Chazari sive Turcae sive Russi sive aliae quaequam boreales et Scythicae gentes, ut plerumque accidit, imperiales vestes coronas aut stolas, cuiusdam praebiti ministerii causa, sibi transmitti postulent, ita te excusatum oportet. huiusmodi stolae et coronae, quae nos camelaucia vocamus, neque hominum opera confecta neque humana industria excogitatae sunt. sed ut ab historia veteri in libris arcanis scriptum reperimus, quando deus Constantinum illum magnum imperatorem effecit, qui primus Christianorum imperium tenuit, illi per angelum tales stolas et coronas, quas nos camelaucia vocamus, misit, iussisque ea deponere in magna sancta dei ecclesia, quae de nomine sapientiae dei enhypostatae S. Sophia appellatur; nec quotidie illis uti praecipit, sed tantum in publico et magno dominico festo: quare ex iussu dei haec deposita et supra sacram mensam in altari ipsius templi suspensa manent, et in ornatum ecclesiae deputatae sunt. reliqua autem indumenta

ταύτης τραπέζης ἄνωθεν ἐπίκεινται ἐφαπλούμενα. ἤνικα δὲ καταλάβῃ τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑορτῇ, ἀναλαμβάνεται τε ἐκ τοιοῦτων στολῶν καὶ στεμμάτων τὰ πρὸς τὸν κυρὸν ἐπιτέθεικα καὶ ἁρμόζοντα ὃ πατριάρχῃ καὶ ἀποστέλλει πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀμφιέννυται αὐτὰ ἐκείνος ὡς ὑπηρετῆς Θεοῦ καὶ διάκονος ἐν τῇ προελεύσει καὶ μόνον, καὶ πάλιν μετὰ τὴν χρεῖαν ἀνιστρέφει αὐτὰ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀπόκεινται ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔστιν ἐν τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ τραπέζῃ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας ἐγγεγραμμένη, P 64
 10 καὶ ὡς αὐτῷ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ ἀγγέλου διωρίσαστο, ἵνα ἐὰν βουληθῇ βασιλεὺς διὰ τινὰ χρεῖαν ἢ περιστάσιν ἢ ἐπιθυμίαν ἄκαιρον ἐξ αὐτῶν ἐπαῖρει καὶ ἢ αὐτοὺς καταχρησασθαι ἢ ἑτέροις χαρίσασθαι, ὡς πολέμιος καὶ τῶν τοῦ Θεοῦ προσταγμάτων ἐχθρὸς ἀναθεματίζεται καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρύσσεται. εἰ δὲ καὶ αὐτοὺς ἕτερα
 15 ὅμοια καμῖν βουληθῇ, ἵνα καὶ αὐτὰ ἢ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία ἀναλαμβάνηται, τῶν ἀρχιερέων πάντων εἰς ταῦτα παρρησιαζομένων καὶ τῆς συγκλήτου· καὶ μὴ ἔχειν ἐξουσίαν μήτε τὸν βασιλέα μήτε τὸν πατριάρχῃν μήτε ἕτερόν τινὰ τὰς τοιαύτας ἀναλαμβάνεσθαι στολὰς ἢ τὰ στέμματα ἀπὸ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας. καὶ
 20 φόβος μέγας ἐπήρηται τοῖς βουλομένοις ἀνατρέπειν τι τῶν τοιούτων θεϊκῶν διατάξεων· εἷς γὰρ τις τῶν βασιλέων, Λέων δνόματι, ὃς καὶ ἀπὸ Χαζαρίας γυναῖκα ἠγάγετο, ἀβούλῳ τόλμῃ χρησάμενος ἐν τῶν τοιούτων ἀνελάβετο στεμμάτων δεσποτικῆς μὴ παρούσης

3 τε] τὰ vulgo

et saga imperialia supra hanc sacram mensam extensa iacent. cum porro domini et dei nostri Iesu Christi festum inciderit, ex huiusmodi stolis et coronis ea accipiuntur a patriarcha quae tum opportuna et convenientia sunt, qui ea ad imperatorem mittit, isque illis tanquam minister dei in processu tantum induitur; atque rursus postquam illis est usus, ea remittit in ecclesiam, ubi reponuntur de more. quin etiam sancti et magni Constantini in dei ecclesiae sacra mensa maledictio scripta est, ut ipsi per angelum deus mandavit, ut si quis imperator pro quacunque necessitate aut rerum condicione, sive ex intempere cupidine, ex iis quaedam auferat ac ipse iis utatur aut aliis praebere audeat, quasi hostis et dei iussorum inimicus anathemate feriat et ab ecclesia expellatur, si vero ipse quoque alia illis similia efficere velit, ea quoque ecclesia recipiat, libera voce petentibus episcopis omnibus et senatu; neque vel imperatori vel patriarchae vel cuiquam hominum facultas sit rerum huiusmodi quampiam ex sancta dei ecclesia exportare, sive stolae eae sint sive coronae. sane iis qui ex huiusmodi dei mandatis quodquam evertere velint, magna impendet formido. nam quidam imperator, Leo is vocabatur, qui etiam ex Chazaría uxorem duxerat, cum incompulso ausu quodpiam ex hisce stemmatibus abstulisset, dominico non

εορτῆς, καὶ δίχα γνώμης τοῦ πατριάρχου τοῦτο περιβάλετο, καὶ ἐδθέως ἀνδρακα ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐκβαλὼν καὶ ταῖς ἐκ τούτου δδύνας κατατροχόμενος κακινκάκως ἀπέρρηξε τὸ ζῆν καὶ πρὸ καιροῦ τὸν θάνατον ἐπεσπάσατο. καὶ τοῦ τοιοῦτου συντόμως ἐδικηθέντος τολμήματος ἔκτοτε τύπος ἐγένετο ὥστε ἐν τῷ μέλλειν στέφεισθαι τὸν βασιλέα πρότερον δμνύειν καὶ ἀσφαλίζεσθαι ὅτι οὐδὲν ἐναντίον τῶν πρόστεταγμένων καὶ ἐκ παλαιοῦ φυλαττομένων τολμήσει ποιήσειν ἢ ἐννοήσασθαι, καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πατριάρχου στέφεισθαι καὶ τὰ ἀρμόζοντα τῇ καθιστάσει εορτῇ ἐπιτελεῖν τε καὶ διαπραττεσθαι.

10

Ἐσαύτως χρῆ σε καὶ περὶ τοῦ ὕγρου πυρὸς τοῦ διὰ τῶν σιφώνων ἐκφερομένου μεριμνᾶν τε καὶ μελετᾶν, ὡς εἴπερ ποτὲ τολμήσωσι τινες καὶ αὐτὸ ἐπιζητῆσαι, καθὼς καὶ παρ' ἡμῶν πολλάκις ἐζήτησαν, τοιούτοις αὐτοὺς ἔχοις ἀποκρούεσθαι καὶ ἀποπέμπεσθαι ῥήμασιν, ὅτι καὶ αὐτὸ δι' ἀγγέλου τῷ μεγάλῳ καὶ 15 πρῶτῳ βασιλεῖ Χριστιανῷ ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ ἐφανερῶδη καὶ ἐδώχθη, παραγγέλλας δὲ μεγάλας καὶ περὶ τούτου παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀγγέλου ἐδέξατο, ὡς παρὰ πατέρων καὶ πάππων πιστωθέντες πληροφοροῦμεθα, ἵνα ἐν μόνοις τοῖς Χριστιανοῖς καὶ τῇ 20 ἐπ' αὐτῶν βασιλευσμένῃ πόλει κατασκευάζηται, ἀλλαχοῦ δὲ μηδαμῶς, μήτε εἰς ἕτερον ἔθνος τὸ οἶον δῆποτε παραπέμπηται μήτε διδάσκηται. ὅθεν καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ὁ μέγας οὗτος βασιλεὺς ἐξασφαλιζόμενος περὶ τούτου ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ τῆς τοῦ θεοῦ

3 κακῆν κάκος B, κακῆν κακῶς M

occurrens festo, atque praeter patriarchae voluntatem, hunc sibi ornamentum imposuit; ac subito carbone in faciem erumpente, magnis inde cruciatus doloribus misere periit ac sibi ante tempus mortem maturavit. atque ex subitanea illa huiusmodi audaciae ultione is exinde mos inductus est, ut imperator coronam accepturus iuret et profiteatur se nihil mandatis et consuetudinibus antiquis huiusmodi adversum aggressurum aut cogitaturum esse, atque ita a patriarcha coronetur, et statutaesolemnitati congruentia peragat et absolvat.

Ita quoque de Graeco igne, qui per siphones emittitur, curam habeas et sollicitudinem oportet, ut si quando hunc petere audeant, ut a nobis plerumque petierunt, huiusmodi eos verbis repellere et amandare possis. istud quoque per angelum magno et primo Christiano imperatori S. Constantino ostensum est, qui monita et praecepta gravia ea de re ab eodem angelo accepit (id quod a maioribus certo testimonio edidicimus), ut apud solos Christianos et in imperatoria tantam urbe paretur, et non alibi; neque ad aliam quamcunque gentem transmittatur vel tradatur. quamobrem magnus idem imperator, ut hac de re successuam fidem obstringeret, in sacra dei ecclesiae mensa diras inscribi

ἐκκλησίας ἀρὰς ἐγγραφήναι πεπολήκεν, ἵνα ὁ ἐκ τοῦ τοιοῦτου πυ-
 ρός εἰς ἕτερον ἔθνος δοῦναι τολμήσας μήτε Χριστιανὸς ὀνομάζη-
 ται μήτε ἀξίας τινὸς ἢ ἀρχῆς ἀξιοῦται, ἀλλ' εἴ τινα καὶ ἔχων
 τύχη, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐκβάλληται καὶ εἰς αἰῶνα αἰώνων ἀναθε-
 ματίζεται καὶ παραδειγματίζεται, εἴτε βασιλεὺς εἴτε πατριάρχης
 εἴτε τις ἄλλος οἶος ὄν ἄνθρωπος εἴτε ἄρχων εἴτε ἀρχόμενος τυγχά- P 65
 νοι ὁ τὴν τοιαύτην ἐντολὴν παραβαίνειν πειρώμενος. καὶ προντρέ-
 ψατο πάντας τοὺς ζῆλον καὶ φόβον Θεοῦ ἔχοντας ὡς κοινὸν ἐχθρὸν
 καὶ παραβάτην τῆς μεγάλης ταύτης ἐντολῆς τὸν τοιοῦτο ἐπιχει-
 10 ροῦντα ποιεῖν ἀναίρειν σπουδάζειν καὶ ἐκτίστω τῷ χαλεπῷ παρα-
 πέμπεσθαι θανάτῳ. συνέβη δὲ ποτε τῆς κακίας αἰεὶ χώραν εὐρι-
 σκοδότης τινὰ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν, δῶρα παρὰ τινων ἔθνι-
 κῶν πύμπολλα εἰληφότα, μεταδοῦναι αὐτοῖς ἐκ τοῦ τοιοῦτου πυ-
 ρός, καὶ μὴ ἀνεχομένου τοῦ Θεοῦ ἀνεκδέκτητον καταλιπεῖν τὴν
 15 παρὰ βασιν, ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ εἰσεῖναι ἐκ-
 κλησία πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατελθὼν τοῦτον κατέφαγε καὶ ἀτή-
 λωσεν. καὶ ἀπὸ τότε φόβος μέγας καὶ τρόμος ἐν ταῖς ἀπάντων
 ἐνετέθη ψυχαῖς, καὶ οὐκέτι οὐδεὶς τοῦ λοιποῦ, οὔτε βασιλεὺς
 οὔτε ἄρχων, οὔτε ἰδιώτης οὔτε στρατηγός, οὔτε οἶος ὄν ὄλων
 20 ἄνθρωπος κατετέλμησέ τι τοιοῦτον ἐνθυμηθῆναι, μήτι γε καὶ ἔργῳ
 ἐπιχειρήσαι ποιῆσαι ἢ διαπράξασθαι.

Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθε, καὶ πρὸς ἕτερον εἶδος αἰτήσεως
 παραλόγου καὶ ἀπρεποῦς ἐδπρεπεῖς καὶ ἀρμόζοντας λόγους ἀνα-

9 τοῦτο Meursius 10 ἔκτος P, εἰδὸς Meursius. an ἐχθίστῳ
 vel οὐκίστῳ, omissis τῷ χαλεπῷ? 22 ἀλλὰ γε vulgo

caravit, ut qui ex huiusmodi igne aliis gentibus dare praesumpserit,
 ne Christianus quidem vocetur neque dignitate aliqua vel magistratu
 dignus habeatur, sed et si quem teneat ab illo deiciatur, et in secula
 saeculorum anathemate feriatur et traducatur, sive imperator sive patri-
 archa sive alius quispiam, sive princeps sive subditus fuerit, qui tale
 praeceptum violare aggressus fuerit; omnesque zelo et timore dei in-
 structos hortatus est ut talem hominem tanquam hostem publicum ma-
 gisque huius praecepti transgressorem de medio tolli satagant statimque
 dira morte afficiant. accidit autem aliquando, malitia semper locum in-
 veniente, aliquem e ducibus nostris, acceptis gentilium quorundam mu-
 seribus quamplurimis, hunc ipsis ignem tradidisse: at deo hoc scelus
 inultum non relinquirente, cum sanctam dei ecclesiam ingressurus esset,
 ignis caelitus delapsus ipsum devoravit et absumpsit. hinc metus tre-
 morque magnus animos omnium invasit; et iam inde nemo, vel impera-
 tor vel princeps vel privatus vel militiae praefectus vel alius quispiam
 mortalium, quid simile in animum inducere, multoque minus rem agredi
 aut perficere ausus est.

Verum ad aliam petitionis speciem transeas, sane irrationabilem et
 indecoram; ac congruentem honestamque responsionem excogites et edi-

ζῆται καὶ ἀναμάνθαι. εἰ γὰρ ποτε ἔθνος τι ἀπὸ τῶν ἀπίστων τούτων καὶ ἀτίμων βορείων γενῶν αἰτήσεται συμπενθερίασαι μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ ἡ θυγατέρα αὐτοῦ εἰς νόμφην λαβεῖν ἢ ἐπιδοῦναι οἰκίαν θυγατέρα ἢ γυναῖκα χρηματίσαι βασιλέως ἢ βασιλέως υἱοῦ, χρή σε τοιούτοις φήμασι καὶ τὴν τοιαύτην αὐτῶν 5 παρὰ λόγον ἀποκροῦσασθαι αἰτήσιν, λέγοντα ὅτι καὶ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως παραγγέλλαι καὶ διάταξις φοβερὰ καὶ ἀπαρμπούητος τοῦ μεγάλου καὶ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐναπογέγραπται ἐν τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ τῆς καθολικῆς τῶν Χριστιανῶν ἐκκλησίας τῆς ἁγίας σοφίας, τοῦ μηδέποτε βασιλεῦ Ῥωμαίων συμπενθερίασαι μετὰ 10 ἔθνος παρηλλαγμένοις καὶ ξένοις ἔθεσι χρωμένου τῆς Ῥωμικῆς καταστάσεως, μάλιστα δὲ ἄλλοπίστου καὶ ἀβασπίστου, εἰ μὴ μετὰ μόνων τῶν Φράγγων· τούτους γὰρ μόνους ὑπέξειλετο ὁ μέγας ἐκεῖνος ἄνθρωπος Κωνσταντίνος ὁ ἅγιος, ὅτι καὶ αὐτὸς τὴν γένεσιν ἀπὸ τῶν τοιοῦτων ἔσχε μερῶν ὡς συγγενείας καὶ ἐπιμιξίας πολλῆς 15 τυγχανούσης Φράγγους τε καὶ Ῥωμαίους· καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τούτων μόνων προντρέψατο συνιστῆν γαμικὰ συναλλάγμια τοῦ βασιλεῦς Ῥωμαίων διὰ τὴν ἄνωξεν τῶν μερῶν ἐκείνων καὶ γενῶν περιφάνειαν καὶ εὐγένειαν, μετ' ἄλλου δὲ τοῦ οἴου δῆποτε ἔθνος μὴ δυναμένους τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ὁ τοῦτο ποιῆσαι τολμήσας ἵνα ὡς 20 παραβάτης πατρικῶν εἰσηγήσεων καὶ βασιλείων θεσμῶν ἀλλότριος κρίνοιτο τῶν Χριστιανῶν καταλόγων καὶ τῷ ἀναθέματι παραδίδοιτο. ὁ δὲ προμνημονευθεὶς Λέων ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς, ὁ καὶ

11 ἦθεσι vulgo

scas. si enim unquam natio quaedam ex infidelibus et inhonoratis borealibus affinitatem cum Romano imperatore contrahere voluerit, et vel filiam eius sponsam accipere vel suam illi elocare, ita ut vel imperatoris vel filii eius uxor sit, huiusmodi te verbis absurdam hanc petitionem propulsare oportet. hac item de re interdictum, ac terribilis immutabilisque constitutio a magno et sancto Constantino in sacra mensa catholicae Christianorum ecclesiae S. Sophiae descripta est, ne unquam imperator Romanus affinitatem contrahat cum gente quae peregrinis et a Romano statu alienis moribus utatur, maximeque si alienae fidei et baptizata non sit, Francis tantum exceptis: hos quippe solos excepit magnus ille et sanctus Constantinus, quia illis ex partibus originem duxerat: cognatio enim et commercia magna erant inter Francos et Romanos. ideoque cum iis solis matrimonia inire Romanis imperatoribus permisit, propter antiquam gentium nationumque illarum claritatem nobilitatemque. cum alia vero quacunque natione id agere vetuit, ita ut etiam si quis id facere ausus fuerit, tanquam paternarum traditionum imperialiumque legum transgressor Christianorum catalogo alienus censetur dirisque deoveatur. certe supra memoratus Leo imperator, qui

τὸ στέμμα, καθὼς ἀνωτέρω προείρηται, παρανόμως καὶ τολμη-
 ρῶς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας δίχα γνώμης τοῦ τότε πατριαρχέοντος
 λαβὼν καὶ περιθήμενος καὶ τὴν δίκην συντόμως δοὺς ἄξιαν τῆς P 66
 αὐτοῦ πονηρᾶς ἐγχειρήσεως, ἐτόλμησε καὶ τὴν τοιαύτην ἐντολὴν
 5 τοῦ ἁγίου βασιλέως ἐκεῖνου, ἥτις, ὡς ἤδη δεδήλωται, ἐν τῇ
 ἁγίᾳ τραπέζῃ ἀναγεγραμμένη καθέστηκεν, παρὰ φεῦλον θέσθαι
 καὶ ὡς μηδὲν λογίσεσθαι, καὶ ὡς ἅπαξ ἔξω τοῦ θεῖου φόβου καὶ
 τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ πεποήκεν ἑαυτὸν, συνεστήσατο καὶ μετὰ τοῦ
 χαγάνου Χαζαρίας γαμικὸν συναλλάγιον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ
 10 εἰς γυναῖκα ἐδέξατο, καὶ μέγα ἐκ τούτου ὄνειδος καὶ τῇ Ῥωμαίων
 ἀρχῇ καὶ ἑαυτῷ προσετρήψατο ὡς τὰ προγονικὰ παραγγέλματα
 ἀκράτως καὶ παρ' οὐδὲν λογισάμενος. πλὴν οὐδὲ ὀρθόδοξος
 Χριστιανὸς ἦν ἐκεῖνος, ἀλλ' αἰρετικὸς καὶ εἰκονομάχος. διὸ χύ-
 ριν τῶν τοιούτων αὐτοῦ παρανόμων ἀσεβημάτων ἐν τῇ τοῦ θεοῦ
 15 ἐκκλησίᾳ διηνεκῶς ἀποκηρύττεται καὶ ἀναθεματίζεται ὡς καὶ τῆς
 τοῦ θεοῦ καὶ τῆς τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου
 διατύξεως παραβάτης καὶ ἀνατροπέυς. πῶς γάρ ἐστι τῶν ἐνδε-
 χομένων Χριστιανὸς μετὰ ἀπίστων γαμικὰς κοινωνίας ποιεῖν καὶ
 συμπεριεραΐζειν, τοῦ κανόνος τοῦτο κωλύοντος καὶ τῆς ἐκκλησίας
 20 ἀπάσης ἀλλότριον αὐτὸ λογιζομένης καὶ ἔξω τῆς Χριστιανικῆς
 καιασιτάσεως; ἢ τίς τῶν ἐγκρίτων καὶ εὐγενῶν καὶ σοφῶν βασι-
 λέων Ῥωμαίων κατεδέξατο; εἰ δὲ ἀντίεπωσιν, πῶς ὁ κύριος Ῥω-
 μανὸς ὁ βασιλεὺς μετὰ Βουλγάρων συνεπεθερίασεν καὶ τὴν ἰδίαν

11 προετρήψατο M

20 αὐτῷ BF

coronam, ut iam diximus, improbe ac temere absque patriarchae consensu ex ecclesia accepit sibi que imposuit ac condignas subito sceleris poenas dedit, ausus item hoc sancti illius imperatoris praeceptum, quod, ut iam declaratum est, in sacra mensa descriptum erat, vilipendere et pro nihilo habere, ubi semel dei legumque divinarum metum omnem excuserat, cum Chazariae chagano matrimoniale contractum instituit filiamque ipsius uxorem accepit, cum magno tam suo quam imperii Romani opprobrio, quod avita praecepta violasset ac pro nihilo habuisset, praeterquam quod ne Christianus quidem orthodoxus esset, sed haereticus et imaginum hostis. ideo, harum scilicet impietatum causa, in sancta dei ecclesia assidue excommunicatur et anathemate damnatur, utpote qui dei et sancti magni imperatoris Constantini constitutionem violaverit et evertit. quomodo enim fas esse possit Christianos cum infidelibus matrimonia inire affinitatesque contrahere, id cautions prohibente et universa ecclesia indignum illud et a Christiano statu alienum esse arbitrante? aut quis ex conspicuis generosis et sapientibus imperatoribus Romanis rem huiusmodi admisit? quodsi reponant "cur dominus Romanus imperator cum Bulgaris affinitate iunctus est, neptem-

ἐγκόνην δέδωκεν τῷ κυρίῳ Πέτρῳ τῷ Βουλγάρῳ, δεῖ ἀπολογή-
 σασθαι ὅτι ὁ κύριος Ῥωμανὸς ὁ βασιλεὺς ἰδιώτης καὶ ἀγράμματος
 ἄνθρωπος ἦν, καὶ οὔτε τῶν ἀνωθεν ἐν βασιλείοις τετραμμένων
 οὔτε τῶν παρηκολούθηκόντων ἔξ ἀρχῆς τοῖς Ῥωμαίκοις ἔθισμοῖς
 οὔτε ἀπὸ γένους βασιλείου καὶ εὐγενοῦς, καὶ διὰ τοῦτο ἀσθιδέ- 5
 στερον καὶ ἔξουσιαστικώτερον τὰ πολλὰ κατεπράττετο, καὶ ἐν
 τούτῳ οὔτε τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπαγορευοσῆ ὑπήκουσεν οὔτε τῇ ἐντολῇ
 καὶ διαταγῇ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κατηκολούθησεν, ἀλλ' ἐκ
 γνώμης ἀσθιδόους καὶ αὐτοβούλου καὶ τῶν καλῶν ἀμαθῶς καὶ μὴ
 βουλομένης ἔπεισθαι τῷ πρόποντι καὶ καλῶ μὴδὲ ταῖς πατροπαρα- 10
 δότοις στοιχεῖν διατάξεισι τοῦτο ποιῆσαι τετέλληκεν, ταύτην μόνην
 εὐλογον δηλονότι προβαλλόμενος πρόσφασιν, τοσοῦτον πλῆθος
 αἰχμυλώτων Χριστιανῶν διὰ τῆς τοιαύτης πράξεως ἀναρρῦεσθαι,
 καὶ τὸ Χριστιανὸς εἶναι καὶ τοὺς Βουλγάρους ὁμοπίστους ἡμῶν,
 ἄλλως τε καὶ ὅτι οὐδὲ αὐτοκράτορος καὶ ἐνθέσμου βασιλέως θυ- 15
 γάτηρ ἢ ἐκδιδομένη ἐτόγγανεν, ἀλλὰ τρίτον καὶ ἰσχύτου καὶ ἔτι
 ὑποχειρίου καὶ μηδεμίαν ἔξουσίαν ἐν τοῖς τῆς ἀρχῆς μετέχοντος
 πράγμασι· καὶ οὐδὲν διέφερον τὸ τοιοῦτον τοῦ καὶ ἄλλην τινὰ τῶν
 βασιλικῶν συγγενίδων τῶν πορρωτέρω τε καὶ ἕγγυς τῆς βασιλείας
 εὐγενείας τυγχανουσῶν, καὶ διὰ τινὰ κοινωφελῆ δουλείαν, καὶ τοῦ 20
 ἰσχύτου καὶ μὴδὲν σχεδὸν ἔξουσιάζοντος. ἔπει ἔξω τοῦ κανόνος
 P 67 καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως καὶ τῆς τοῦ μεγάλου ἁγίου
 βασιλέως Κωνσταντίνου διαταγῆς τε καὶ ἐντολῆς τοῦτο πεποιτήκεν,
 πολλὰ καὶ ζῶν ὠνεῖσθαι ὁ προρρηθεὶς κύρις Ῥωμανὸς καὶ διε-

11 στοιχεῖν Bandurius pro τυχῆν

21 ἐπει δ' ?

que propriam domino Petro Bulgaro elocavit?" ita respondendum est: quia dominus Romanus imperator vir indoctus et illiteratus erat, neque in regia educatus, neque a principio Romanis legibus et moribus obsecutus, neque ex imperatorio et nobili genere ortus, ideo audacius et liberius multa peragebat; atque in hac re neque prohibenti ecclesiae morigerus fuit neque magni Constantini decreto obtemperavit, sed pro lubito et arbitrato suo, honesti ignarus, honestum et bonum respiciens paternasque traditiones vilipendens, id aggredi ausus est; hoc tantum usus rationabili obtentu, isto modo ingentem captivorum Christianorum multitudinem liberari; Christianos item esse Bulgaros et eiusdem fidei; praeterea neque vere principis et legitimi imperatoris filiam esse, sed tertii postremi atque subiecti, qui nullam in rebus imperii potestatem haberet, sed nihil referebat sive remotiore sive propinquiore cognatione ad imperatoriam stirpem illa accederet; nec referebat item summam hinc publicis rebus utilitatem obvenire, aut ultimum esse patrem nec quidquam fere potestatis habere, quandoquidem contra ecclesiasticae traditionis canonem ac magni saneque Constantini decretum id agebat: nam multis, dum superstes esset, idem dominus Romanus contumeliis

βλήθη καὶ ἑμισήθη παρὰ τε τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τοῦ δήμου παντὸς καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, ὡς καὶ τὸ μῖσος ἐπὶ τοῦ τέλους γενέσθαι καταφανές, καὶ μετὰ θάνατον ὁμοίως ἐξουθενεῖται καὶ διαβύλλεται καὶ ὑπὸ καταγνώμῃ τιθεταὶ καὶ οὗτος, ἀνάξιον ἑπαῖμα καὶ ἀπρεπές εἰς τὴν ἐγγενῆ πολιτείαν Ῥωμαίων καινοτομίας. ἕκαστον γὰρ ἔθνος διάφορα ἔχον ἔθη καὶ διαλλάττοντας νόμους τε καὶ θεσμοὺς ὑφείλει τὰ ἀλκεία κρατεῖν καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους τὰς πρὸς ἀνάκρισιν βίου κοινωνίας ποιεῖσθαι καὶ ἐκτελεγεῖν. ὥσπερ γὰρ ἕκαστον ζῶον μετὰ τῶν ὁμογενῶν τὰς μίξεις ἐργάζεται, οὕτω καὶ ἕκαστον ἔθνος οὐκ ἐξ ἄλλοφύλων καὶ ἄλλογλώσσων ἀλλ' ἐκ τῶν ὁμογενῶν τε καὶ ὁμοφώνων τὰ συνοικέσια τῶν γάμων ποιεῖσθαι καθεστῆκε δίκαιον. ἐντεῦθεν γὰρ καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ὁμοφροσύνη καὶ συνομιλία καὶ προσφιλεῖς συνδιατριβὴ καὶ συμβίωσις περιγίνεσθαι πέφυκε· τὰ δὲ ἀλλότρια ἔθη καὶ διαλλάττοντα νόμιμα ἀπεχθείας μᾶλλον καὶ προσκρούσεις καὶ μίση καὶ στάσεις εἶωθεν ἀπογεννῶν, ἅπερ οὐ φίλιαι καὶ κοινωνίαι ἀλλ' ἔχθρας καὶ διαστάσεις φιλεῖ ἀπεργάζεσθαι. καὶ ὅτι μὴ δεῖ τὰ κακῶς παρὰ τινῶν ἐξ ἀμαθείας ἢ ἀσθαλείας καταπραχθέντα τοὺς ἐνόμους ἄρχων βουλομένους μιμεῖσθαι τε καὶ ζηλοῦν, ἀλλὰ τῶν ἐνόμους καὶ δικαίως βεβασιλευκότων τὰς ἀοιδίμους πράξεις ἔχειν ὡς εἰκόνας ἀγαθὰς εἰς παράδειγμα προκειμένας μιμήσεως, καὶ κατ' ἐκείνας πειραῖσθαι καὶ αὐτὸν ἀπειθῆναι πάντῃ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐνεργούμενα, ἐπεὶ καὶ τὸ διὰ τὰς τοιαύτας αὐτοβούλους πρά-

17 φίλιαι ἀπεργάζεται M, φίλων ἀπεργάζεται Meursius

oneratus est, et calumniae atque odio obnoxius fuit, cum apud senatum tum apud plebis multitudinem et ipsam ecclesiam, quod tandem odium in apertum prorupit, ita ut etiam mortuus vilipendatur traducatur et condemnatur, quod rem indecoram ac illustri Romanorum imperio indignam inceptaverit. singulae namque gentes, cum diversos mores, diversas item leges et constitutiones habeant, ea retinere debent quae sibi propria sunt, et ab ipsa gente pro condicione proprii status consortia inire. quemadmodum enim singula animalia cum iis quae eiusdem sunt generis commiscuntur, sic et singulas gentes non ex alienigenis neque ex diversae linguae nationibus, sed ex contribulibus et eiusdem linguae connubia iungere consentaneum est. inde quippe mutua concordia et amabilis consuetudo atque convictus oriri solet: mores autem diversi et diversae leges inimicitias potius, discordiam, odia et seditiones gignere solent, quae non amicitias aut communionem sed inimicitias ac divortia efficere consueverunt. neque illos qui legitime imperare volunt, ea quae perperam a quibusdam sive ex inscitia sive ex arrogantia peracta sunt imitari oportet, sed illorum qui secundum leges et ius imperaverunt laudabilia gesta veluti bonas imagines ad sequendum propositas habere, curareque ut ad eas omnia facta sua dirigant, siquidem vel is qui ipsum

Ξεις αὐτοῦ ἐπελθὼν αὐτῷ τέλος, φημί δὲ τῷ κυρῷ Ῥωμανῷ, ἱκανόν ἐστι πρὸς σωφρονισμὸν παράδειγμα τῷ βουλομένῳ τὰ κακῶς παρ' ἐκείνου προχθέντα ζηλοῦν.

Χρειὼν δὲ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταῦτά σε γινώσκειν, νιὲ πολυέραστε, ἅτε τῆς τούτων γνώσεως μεγάλως σοι συμβυλέσθαι 5 δυναμένης καὶ θαυμασιότερον ἀποδειξάι. τὰ δὲ ἐστὶ περὶ διαφορᾶς πάλιν ἑτέρων ἰθῶν, γενεαλογίας τε αὐτῶν καὶ ἰθῶν καὶ βίου διαγωγῆς, καὶ θέσεως καὶ κράσεως τῆς παρ' αὐτῶν κατοικουμένης γῆς, καὶ περιηγήσεως αὐτῆς καὶ σταδιασμοῦ, καθῶς ἕξις πλατύτερον διεξηγησέσθαι. 10

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ἰ δ'.

περὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ Μουσοῦμετ.

Γενεολογῆται ὁ δυσσεβῆς καὶ ἀκάθαρτος Μουσοῦμετ, ὃν λέγουσιν οἱ Σαρακηνοὶ προφήτην αὐτῶν εἶναι, ἐκ φυλῆς γενικωτάτης Ἰσμαήλ υἱοῦ Ἀβραάμ καταγόμενον. Ζηναρὸς γὰρ ὁ τοῦ 15 Ἰσμαήλ ἀπόγονος πατὴρ αὐτῶν ἀναγορεύεται πάντων. οὗτος οὖν P 68 γενῆ υἱὸς δύο, Μούνδαρον καὶ Ραβελαν. ὁ δὲ Μούνδαρος τίκει Κούσαρον καὶ Κάισον καὶ Θυμίμην καὶ Ἀσανδον καὶ ἄλλους τινὰς ἀνωνύμους, οἳ καὶ τὴν Μαδιαντικὴν ἔρημον κληρωσάμενοι ἐκτηνοτρόφουν, ἐν σκηναῖς κατοικοῦντες. εἰσὶ δὲ καὶ ἐνδότεροι 20 τούτων, οὐκ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῶν ἀλλὰ τοῦ Ἰεκτῶν, οἱ λεγόμενοι

7 καὶ ἰθῶν add B
διξηγησέσθαι B

10 διεξηγησέσθαι Meursius, διεξηγήσεται M,
19 ἀνωνύμους Meursius pro ὁμωνύμους

dominum Romanum propter illa ex libito perpetrata oppressit exitus, ad exemplum iis qui improbas eius actiones imitari velint satis superque est.

Haec porro te, carissime fili, una cum aliis scire opus est, quorum notitia magno tibi usui esse et admirabilem te praebere possit. haec vero quae sequuntur, de discrimine aliarum gentium tractant, de genealogia earum, de moribus et vivendi instituto, de situ et temperie regionum quas inhabitant, item de finibus et dimensionibus earum, ut in sequentibus latius explicabitur.

14. de genealogia Mahometis.

Iam ad genealogiam improbi et impuri Mahometis veniatur, quem prophetam esse suum dicunt Saraceni, ex amplissima tribu Ismaëlis Abrahami filii deductum. Zenarus enim Ismaëlis pronepos ipsorum omnium pater dicitur. hic igitur filios duos suscepit, Mundarum et Rhabiam. Mundarus autem Cusarum genuit, Caisum item, Thymimen, Asandum et alios eiusdem nominis; qui sane Madianiticam solitudinem sortiti pastores agebant in tentoriis habitantes. interiores vero partes occupant, non ex eadem tribu, sed ex Iectanis, qui Homeritae dicun-

Ὀμηρεῖται, τουτέστιν Ἀμανῖται. ἀναδείκνυται δὲ οὕτως. ἀπόρου ὄντος αὐτοῦ τοῦ Μουχούμετ καὶ ὄρφανου, ἔδοξεν αὐτῷ μισθοδοτήσεσθαι γυναίκιν τινην πλουσίαν καὶ συγγενεῖ αὐτοῦ, κυλουμένην Χαδίαν, ἕως τὸ καμηλεύειν καὶ πραγματεύεσθαι ἐν Αἰγύπτῳ 5 μετὰ τῶν ἄλλοφύλων καὶ ἐν Παλαιστίνῃ. εἶτα κατὰ μικρὸν παρρησιωσάμενος καὶ ἐπελθὼν τῇ γυναικὶ χήρα οὖση λαμβάνει αὐτὴν εἰς γυναῖκα. καὶ δὴ ἐπιχωριάζων ἐν Παλαιστίνῃ, καὶ συναστρεφόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Χριστιανοῖς, ἐθηράτο λόγους καὶ γραφικὰς λύσεις τινάς. ἔχων δὲ τὸ πάθος τῆς ἐπιληψίας, ἐλυ- 10 πῆτο σφόδρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὡς περιφανῆς καὶ πλουσία καὶ τῷ τοιοῦτῳ ἀνδρὶ συναφθεῖσα, οὐ μόνον ἀπόρῳ ἀλλὰ καὶ ἐπιληπτικῷ ἦν καὶ τροπωσάμενος φάσκων ὅτι φεβερὰν ὀπτασίαν ἀγγέλου θεωρῶ Γαβριὴλ ὀνόματι, καὶ μὴ ὑποφέρων αὐτοῦ τὴν θέαν ὀλεωρῶ καὶ πῆτω, ἐπιστεῦδῃ, συμψευδομαρτυροῦντος αὐτῷ Ἀρειανοῦ τινὸς 15 μοναχοῦ ψευδωνύμου δι' ἀσχροκέρδειαν. καὶ οὕτως ἡ γυνὴ πλανηθεῖσα καὶ ἄλλαις γυναιξὶν δημοφύλοις κηρύξουσα προφήτην αὐτὴν εἶναι, προῆλθε τὸ ψεῦδος τῆς ἀπάτης καὶ εἰς ἄνδρα φύλαρχον τοῦνομα Βουβιάχαρ. ἡ οὖν γυνὴ θανοῦσα καὶ τοῦτον διάδοχον καὶ κληρονόμον καταλείψουσα τῶν ἑαυτῆς, ἐγένετο περιφανῆς καὶ 20 ἄγαν ἐπεραύσιος, καὶ κατέσχεν ἡ πονηρὰ πλάνη τε καὶ αἴφρσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίου, καὶ ἐδίδουξεν οὕτως ὁ παρὰ φρων καὶ πεφρακισμένος τοὺς αὐτῷ πειθομένους ὅτι ὁ φονεῖων ἐχθρὸν

7 συναστρεφόμενος vulgo
χον Meursius pro φίλαρχον

16 ὁμοφύλοις vulgo

17 φύλαρχον

tur, id est Amanitae. isto autem modo narratur. cum pauper et orphanus esset Mahomet, mulieri cuidam diviti et consanguineae, cui nomen Chadiga, operam suam locavit ad camelos agendos negotiandumque cum alienigenis in Aegypto et Palaestina. deinde paulatim confidentior evadens, mulieris, quae vidua erat, gratiam captans, eam duxit uxorem. Palaestinam autem cum frequentaret ac cum Iudaeis et Christianis viveret, sermones aliquot et solutiones scripturae investigavit. cum autem comitiali morbo laboraret, hinc dolor ingens uxori, quod illustris et opulenta cum esset tali nupsisset viro, non solum egeno sed etiam epileptico; quam ut placaret, dicebat se angeli nomine Gabriëlis terribilem visionem videre, cuius spectaculum cum ferre non posset, deficere se ac humi decidere. huic vero fides habita est, falsum testimonium addente Ariano quodam monachi nomen eminenti, turpis lucri gratia. sic decepta muliere, contribulibusque suis prophetam ipsum esse depraedicante, hoc callidum mendacium ad phylarchum quendam nomine Babacharam emanavit. cum porro mulier obiens heredem ipsum instituisset, conspicuus admodum et carus fuit, nefariusque error eius atque haeresis in partes Aethiopi propagata est; docebatque amens hic impostor credulos quosque, si quis aut inimicum occideret aut ab eo

ἢ ὑπὸ ἐχθροῦ φανερούμενος εἰς τὸν παράδεισον εἰσέρχεται, καὶ ἄλλα
 ὄσα φλυαρεῖ. προσεύχονται δὲ καὶ εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄστρον,
 ὃ καλοῦσι Κουβάρ, καὶ ἀναφωνοῦσιν ἐν τῇ προσευχῇ αὐτῶν οὕτως
 “ἀλλᾶ οὐὰ κουβάρ,” ὃ ἐστὶν ὁ θεὸς καὶ Ἀφροδίτη. τὸν γὰρ
 θεὸν ἀλλᾶ προσονομάζουσι, τὸ δὲ οὐὰ ἀντὶ τοῦ καὶ συνδέσμων 5
 τιθέασι, καὶ τὸ κουβάρ καλοῦσι τὸ ἄστρον, καὶ λέγουσιν οὕτως
 “ἀλλᾶ οὐὰ κουβάρ.”

Κεφάλαιον ιε΄.

περὶ τοῦ γένους τῶν Φατεμιτῶν.

Ἰστέον ὅτι ἡ Φατέμ θυγάτηρ ἦν τοῦ Μουχούμετ καὶ ἀπ’ 10
 ἐκείνης γεννῶνται οἱ Φατεμίται. οὐκ εἰσι δὲ οὗτοι ἐκ τοῦ Φατέμη
 ἀπὸ τῆς Λιβύης χώρας, ἀλλὰ κατοικοῦσι πρὸς τὰ βορειότερα
 μέρη τοῦ Μέκε βαθύτερα τάφου τοῦ Μουχούμετ. εἰσι δὲ ἔθνος
 P 69 Ἀραβικὸν πρὸς πολέμους καὶ μάχας ἀκριβῶς ἐξησκημένον· μετὰ
 γὰρ τοῦ τοιοῦτου γένους ἐπολέμησεν ὁ Μουχούμετ, καὶ πολλὰς 15
 πόλεις καὶ χώρας ἐπόρθησεν καὶ καθυπέταξεν. εἰσι γὰρ ἠνδρειω-
 μένοι καὶ πολεμισταί, ὅτι εἰ εὐρεθῶσι μέχρι μιᾶς χιλιάδος εἰς
 φροσάτον, τὸ τοιοῦτον φροσάτον ἀήτητον καὶ ἀκαταμάχητον γίνε-
 ται. οὐ καβαλλικεύουσι δὲ ἵππους ἀλλὰ καμήλους. ἐν δὲ τῷ
 καιρῷ τοῦ πολέμου οὐκ ἐνδύονται θώρακας οὔτε κλιβάνια ἀλλὰ 20
 περιβόλαια ῥοδωτά, καὶ ἔχουσι δόρατα μακρὰ καὶ ἀσπίδας ἀν-
 δρομήκεις καὶ τόξα ξύλινα παμμεγέθη, σχεδὸν μὴ δυνάμενα τεί-
 νεσθαι παρ’ ἄλλων ἀνδρῶν.

2 φλυαρή vulgo 4 καὶ] ἢ BP: corr Meursius 16 χρόας
 add B 21 ἠντιδωτά Meursius

occideretur, in paradisum ingressurum, et alias multas huiusmodi nugas.
 Veneris quoque sidus invocant, quod Cubar appellant, et inter oran-
 dum ita clamant “alla ova Cubar,” id est deus et Venus. deum enim
 alle vocant, ova vero pro coniunctione et ponunt; Cubar sidus denotat.
 et ita dicunt alla ova Cubar.

15. de genere Phatemitarum.

Sciendum est Phatem filiam fuisse Mahometis, et ab illa Phatemitas
 originem ducere, non autem a Phateme quae Libyae regio est, siqui-
 dem boreales partes Mecae ultra sepulcrum Mahometis ipsi incolunt.
 est autem gens Arabica conserendo praelio et bello admodum exercitata.
 nam horum ope bellum gessit Mahomet multasque urbes regionesque
 vastavit atque subegit: sunt enim robusti et bellatores, ita ut si vel
 mille in castris agant, huiusmodi castra inexpugnabilia et insuperabilia
 sint. non equis vehuntur, sed camelis; et belli tempore non loricas
 vel cibanias induunt, sed amicula corrugata; habentque hastas oblongas,
 et scuta quae totum hominem obtegant, arcusque ligneos praegrandes,
 quos qui minoris staturae sunt vix tendere valeant.

Κεφάλαιον ις'.

ἐκ τοῦ παρόντος ὃν ἐθεμάτισεν Στέφανος ὁ μαθηματικὸς περὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐξόδου, ἐν κείνῳ χρόνῳ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως ἐγένετο, καὶ εἰς ἣν τότε ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων.

5 Ἐξῆλθον οἱ Σαρακηνοὶ μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τρίτῃ, Ἰνδικτιῶνος δεκάτης, εἰς τὸ δωδέκατον ἔτος Ἡρακλείου. ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 594'. τὸ δὲ θεμάτιν τῶν αὐτῶν Σαρακηνῶν ἐγένετο εἰς μῆνα Σεπτέμβριον τρίτην, ἡμέρᾳ πέμπτη. εἰς τοὺς αὐτοὺς χρόνους πρῶτος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων Μουάμεθ, ὃν οἱ Ἄραβες κα-
10 λούσι Μουχούμετ, ὁ καὶ προφήτης αὐτῶν χρηματίσας, ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων ἔτη ἑννέα.

Κεφάλαιον ις'.

ἐκ τοῦ χρονικοῦ τοῦ μακαρίου Θεοφάνους.

Τούτῳ τῷ ἔτει, ἦγον 594', ἀπεβίω Μουάμεθ ὁ τῶν Σα-
15 ρακηνῶν ἀρχηγὸς καὶ ψευδοπροφήτης, προχειρισάμενος ἀντ' αὐ-
τοῦ Ἀβουβάχαρον τὸν καὶ Βουτάκτωρα, συγγενῆ αὐτοῦ. οἱ δὲ πεπλανημένοι Ἑβραῖοι ἐν ἀρχῇ τῆς πικρουσίας αὐτοῦ ἐνόμισαν εἶναι τοῦτον τὸν παρ' αὐτοῖς προσδοκώμενον Χριστόν, ὡς καὶ τινὰς τῶν προυχόντων αὐτῶν προσελθεῖν αὐτῷ καὶ δέξασθαι τὴν αὐτοῦ
20 θρησκείαν καὶ καταλιπεῖν τὴν τοῦ θεόπτου Μωσείως. θεωρή-
σαντες δὲ αὐτὸν ἀπὸ καμῆλου ἐσθλοντα ἔγνωσαν ὅτι οὐκ ἔστιν ὃν ἐνόμισαν. εἰδόμενον δὲ αὐτὸν ἀθέμιτα κατὰ τῶν Χριστιανῶν,

9 ὃν οἱ Ἄραβες καλούσι Μουχούμετ add B

16. *ex canone, quem vaticinando ex astris posuit Stephanus Mathematicus de Saracenorum expeditione, et quo anno ab orbe condito fuerit, et quo Romanorum imperatore.*

Egressi sunt Saraceni die tertia mensis Septembris indictionis decimae, anno Heraclii duodecimo, mundi 6130. vaticinatio autem ex astris haec de ipsis Saracenis facta fuit die tertia mensis Septembris, feria quinta. hoc ipso tempore primas Arabum princeps fuit Muameth, quem ipsi Muchumet appellant, qui et propheta eorum exstitit. imperiam Arabum tenuit annis novem.

17. *ex chronico beati Theophanis.*

Hoc ipso anno, id est 6139, vita functus est Mahomet Saraceno-
rum princeps et pseudopropheta, postquam in sui locum Abubacharam, qui etiam Butactor nuncupatur, cognatum suum constituisset. Hebraei autem errore ducti initio adventus eius, eum quem ipsi expectabant, Christum esse arbitrabantur, ita ut etiam quidam ex optimatibus eorum ad eius partes accederent cultumque eius amplecterentur, relicta Moysis qui deum viderat, religione. cum autem vidissent eum e camelo comedentem, cognoverant non esse eum quem putaverant. docebant autem ipsam nefaria contra Christianos, et cum eo conversabantur. hi sunt

καὶ διεῖγον σὸν αὐτῷ. οὗτοι εἰσιν οἱ διδάσκοντες αὐτὸν παραδέ-
 χεσθαι μέρη τινὰ τοῦ νόμου, τὴν τε περιτομὴν καὶ ἄλλα τινὰ,
 ἅπερ παραφυλάττονται οἱ Σαρακηνοί. πρῶτος οὖν Ἀβουβάχαρ
 ἠκολούθησεν αὐτὸν καὶ προφήτην ἐκήρυξεν, διὸ καὶ διάδοχον αὐ-
 P 70 τὸν κατέλειπεν. ἐκράτησεν δὲ ἡ αἵρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς ΑΙ-5
 Θρίβου, πρῶτην μὲν ἐν κρυπτῷ ἔτη δέκα, τὸ δὲ ἔσχατον διὰ πο-
 λέμιον ὁμοίως ἔτη δέκα, καὶ φανερωῶς ἔτη ἑννέα. εἰδίδαξε δὲ τοὺς
 ἑαυτοῦ ὑπηκόους ὅτι ὁ ἀποκτείνας ἐχθρὸν ἢ ὑπὸ ἐχθροῦ ἀποκτεινό-
 μενος ἀκωλύτως εἰς τὸν παράδεισον εἰσέρχεται. τὸν δὲ παράδεισον
 σαρκικῆς βρώσεως καὶ πόσεως καὶ μίξεως γυναικῶν ἔλεγεν, ποτα-10
 μὸν δὲ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καταρρεῖν, καὶ γυναικῶν
 τὴν ὄρασιν ἀσύγκριτον, οὐ τῶν παρόντων ἀλλ' ἄλλων. καὶ τὴν
 μίξιν πολυχρόνιον ἔφασκεν καὶ διαρκῆ τὴν ἡδονήν, καὶ ἄλλα τινὰ
 ἀσωτίας καὶ μωρίας ἔμπλεα. συμπαθεῖν τε ἀλλήλοις καὶ βοηθεῖν
 ἀδικουμένοις. 15

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ι η'.

δεύτερος ἀεργηὸς τῶν Ἀράβων Ἀβουβάχαρ ἔτη γ'.

Οὗτος ὁ Ἀβουβάχαρ πρῶτος λαμβάνει τὴν πόλιν Γάζαν καὶ
 πῦσαν αὐτῆς τὴν περὶχωρον. τελευταῖα δὲ ὁ αὐτὸς Ἀβουβάχαρ
 ἀμηρεύσας ἔτη τρία, καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχὴν Οὔμαρ, καὶ 20
 κρατεῖ τῶν Ἀράβων ἔτη δώδεκα.

13 διαρκῆ τὴν Theophanes, διακριτικῶν BPM cum Banduriana
 17 ἔτη γ' om M

qui illi auctores fuerunt, ut partes quasdam legis acciperet, circumci-
 sionem et alia quaedam, quae observant Saraceni. primus igitur Abu-
 bachar secutus ipsum est et prophetam praedicavit, quamobrem ipsum
 sibi successorem reliquit. secta porro eius partes Aethribi occupavit,
 primo quidem occulte serpens annis decem, postremo cum belli tumultu
 annis pariter decem, ac demum publice annis novem. subditos vero
 suos edocuit, eum, qui vel hostem occidisset vel ab hoste occisus esset,
 nullo obice in paradisum introire. paradisum autem dicebat locum esse
 carnalis cibi et potus atque mulierum coitus; fluvium autem vini mellis
 et lactis ibi manare, mulierumque speciem incomparabilem, non quales
 nunc sunt, sed aliarum; diuturnum coitum dicebat et voluptatem singu-
 larem, itemque alia nonnulla luxuriae et amentiae plenissima. conde-
 lere item mutuo iussit, et iniuria affectis opem ferre.

18. secundus Arabum princeps Abubachar annis tribus.

Hic Abubachar primus cepit urbem Gazam, universamque adiacen-
 tem regionem. diem autem obiit idem Abubachar, cum imperasset annis
 tribus; et hunc excepit Umar, qui Arabum principatum obtinuit annis
 duodecim.

Κεφάλαιον ιθ'.

τρίτος ἀρχηγὸς Ἀράβων Οὐμαρ.

Ὁ αὐτὸς οὖν Οὐμαρ ἀπειστράτευσεν κατὰ τῆς Παλαιστίνης, καὶ παρακαθίσας ἐν αὐτῇ ἐπολιόρησεν τὴν Ἱερουσαλήμ διετῆ χρόνον, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν δόλω. Σωφρόνιος γὰρ ὁ Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος θείῳ κινούμενος ζήλω καὶ ἀγχινοίᾳ διαπρέπων λόγον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πάσης Παλαιστίνης ἀσφαλέστατον, ὥστε ἀκαθαιρέτους μείναι τὰς ἐκκλησίας καὶ ἀπορθήτους. τοῦτον ἰδὼν ὁ Σωφρόνιος ἔφη “ἐν’ ἀληθείας 10 τοῦτό ἐστι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δαυιὴλ τοῦ προφήτου, ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ.” οὗτος τὸν ναὸν ἐζήτησε τῶν Ἰουδαίων, ὃν ᾠκοδόμησε Σολομών, πρὸς τὸ ποιῆσαι αὐτὸν προσκυνητήριον τῆς αὐτοῦ βλασφημίας, καὶ ἔστιν ἕως τῆς σήμερον.

15

Κεφάλαιον κ'.

τέταρτος ἀρχηγὸς Ἀράβων Οὐθμάν.

Οὗτος λαμβάνει τὴν Ἀφρικὴν πολέμῳ, καὶ στοιχήσας φόρους μετὰ τῶν Ἀφρων ὑπέστρεψεν. τοῦτον στρατηγὸς χρηματίζει Μάβρις ὁ παραλύσας τὸν κολοσσὸν Ῥόδου καὶ πορθήσας Κύπρον 20 τὴν νῆσον καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς. οὗτος παραλαμβάνει καὶ P 71 νῆσον τὴν Ἀραδον, καὶ τὴν πόλιν αὐτῆς ἐνέπρησεν, καὶ τὴν νῆσον ἀόικητον κατέστησεν ἕως τοῦ νῦν. οὗτος τὴν νῆσον Ῥόδον καταλαβὼν καθέειλε τὸν αὐτῆς κολοσσὸν μετὰ χίλια τῆς αὐτοῦ

23 ἐαυτῆς vulgo

19. *tertius Arabum princeps Umar.*

Ipse igitur Umar expeditionem fecit in Palaestinam, ibique considens Hierosolymam biennio obsedit doloque cepit. Sophronius vero Hierosolymorum episcopus divino permotus zelo et perspicacitate praestans fidem ab illo accepit eamque certissimam de conservandis totius Palaestinae ecclesiis, ita ut nec diruerentur nec vastarentur. hunc cum videret Sophronius dixit “haec profecto est abominatio desolationis, stans in loco sancto, praedicta a Daniele propheta.” hic templum Iudaeorum quaevisit a Salomone exstructum, ut blasphemiae suae adorandae locum efficeret, qui hodieque superest.

20. *quartus Arabum princeps Uthman.*

Hic bello Africam expugnavit, et pactione tributum cum Afris inita reversus est. eius militiae praefectus Mavias dictus colossum Rhodium destruxit, Cypro insula cum universis eius urbibus devastata. hic insuper Aradam insulam cepit, eiusque urbem incendit, et insulam in hodiernum usque diem habitatoribus desertam reddidit. hic insula Rhodo capta colossus eius sustulit, post mille trecentos sexaginta annos quam

ιδρύσεως, ὃν Ἰουδαῖός τις ἔμπορος ἀνησάμενος Ἐδεσηνὸς ἐννακο-
σίας καμήλους ἐφόρτωσεν αὐτοῦ τὸν χαλκόν. οὗτος ὁ Μαβίας
ἐπεστράτευσε καὶ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐλυμήνατο τὴν
τε Ἐφεσον καὶ Ἀλικαρνασσὸν καὶ Σμύρναν καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις
Ἰωνίας· ὃς καὶ γέγονεν τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς πέμπτος μετὰ τὴν 5
Οὐδμὰν τελευτήν ἕτη εἴκοσι τέσσαρα.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κα΄.

ἐκ τοῦ χρονικοῦ Θεοφάνους· ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 7904΄.

Ἰστίον ὅτι πρὸς τῇ τελευτῇ Μαβίου τῶν Ἀράβων πέμπτος
ἀρχηγὸς εἰσῆλθον οἱ Μαρδαῖται εἰς τὸν Λιβανόν, καὶ ἐκράτησαν 10
ἀπὸ τοῦ Μαύρου ὄρους ἕως τῆς ἁγίας πόλεως, καὶ ἐχειρώσαντο
τὰς τοῦ Λιβάνου περιωπίας· καὶ πολλοὶ δοῦλοι καὶ αὐτόχθονες
πρὸς αὐτοὺς κατέφυγον, ὥστε δι’ ὀλίγου χρόνου εἰς πολλὰς χιλιά-
δας γενέσθαι. καὶ τοῦτο μαθὼν Μαβίας καὶ οἱ σύμβουλοι αὐ-
τοῦ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ ἀποστέλλει πρέσβεις πρὸς τὸν αὐ- 15
τοκράτορα Κωνσταντῖνον ζητῶν εἰρήνην. ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει
πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ δευτοδόξου [νίου],
τοῦ Παγωνάτου, Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Πιτζηκαῦδης. τούτου δὲ
καταλαβόντος ἐν Συρίᾳ, Μαβίας ἐδέξατο αὐτὸν μετὰ μεγάλης
τιμῆς, καὶ συνειρηνήθη πρὸς ἀμφοτέρους ἔγγραφον γενέσθαι εἰ- 20
ρήνης μετ’ ὄρκου λόγον ἐπὶ συμφώνου ἐπιθήσειν πάκτου, παρέχε-
σθαι τῷ τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖ παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν χρυσοῦ

6 δύο M
κάδης M

18 τοῦ om M, ex viis facit Mourais

πειρη-

erectus fuerat; quem Iudaeus quidam mercator Edessenus cum emisset,
nongentos camelos aere ipsius oneravit. hic quoque Mavias contra
Cpolim castra posuit, ac Ephesum Halicarnassum Smyrnam et reliquas
Ioniae urbes devastavit. Arabum item quintus princeps fuit post Uth-
manis obitum, imperavitque annis viginti quattuor.

21. ex chronico Theophanis: anno ab orbe condito 6171.

Sciendum est paulo ante obitum Maviae, quinti Arabum principis,
Mardaitas in Libanum ingressos et a Nigro monte usque ad sanctam
urbem occupasse, omnesque Libani speculas cepisse, multosque servos
et indigenas ad illos confugisse, ita ut exiguo tempore ad multa milia
aucti sint. re comperta Mavias eiusque consiliarii timore magno per-
culsi sunt, misitque ipse legatos ad imperatorem Constantinum pacis
expetendae gratia. qua de causa ab imperatore Constantino Pogonato,
orthodoxo filio, mittitur Ioannes cognomento Pitzecaudes. is cum in
Syriam advenisset, perhonorifice a Mavia exceptus est, et de pace inter
utrosque convenit, per scriptam pactionem iureiurando confirmatam,
Agarenos ex pacto imperatori quotannis daturos esse auri libras ter

χιλιάδας τρεῖς καὶ ἄνδρας αἰχμαλώτους ὡ καὶ ἵππους εὐγε-
νεῖς ἑ. ἐπὶ τούτου διηρέθη ἡ τῶν Ἀραβίων ἀρχὴ εἰς μέρη
δύο, καὶ εἰς μὲν τὴν Αἰθριβον ἐκράτησε τὴν ἀρχὴν ὁ Ἄλλῃ,
τὴν δὲ Αἴγυπτον καὶ Παλαιστίνην καὶ Δαμασκὸν ἐκράτει ὁ
5 Μαβίας. καὶ οἱ μὲν τὴν Αἰθριβον οἰκοῦντες μετὰ τῶν υἱῶν
τοῦ Ἄλλῃ ἐστράτευσαν κατὰ τοῦ Μαβίου, ὁ δὲ Μαβίας ἀν-
θωπλίσατο κατ' αὐτῶν καὶ συνῆψεν πόλεμον παρὰ τὸν ποτα-
μὸν Εὐφράτην, καὶ ἠτήθη τὸ μέρος Ἄλλῃ, καὶ παρέλαβεν ὁ
Μαβίας τὴν Αἰθριβον καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Συρίας. ἐκράτησε
10 δὲ ἡ αὐτοῦ γενεὰ ἕτη ὀ.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐξῆλθον οἱ λεγόμενοι Μαυροφόροι ἀπὸ
Περσίδος, οἱ κρατοῦντες ἕως τῆς σήμερον, καὶ ἐπολέμησαν
τὴν γενεὰν τοῦ Μαβίου καὶ ἠφάνισαν αὐτήν, ἔσφαξαν δὲ
καὶ Μαρουάμ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ὑπελείφθησαν δὲ ὀλίγοι
15 τοῦ Μαβίου, καὶ ἐδιώχθησαν παρὰ τῶν Μαυροφόρων ἕως
τῆς Ἀφρικῆς μετὰ καὶ ἐνὸς ἐκγόνου τοῦ Μαβίου. ὁ δὲ αὐ- P 72
τὸς ἐκγονος τοῦ Μαβίου μετ' ὀλίγων τινῶν διεπέρασεν εἰς
τὴν Ἰσπανίαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουστινιανοῦ τοῦ ξινομητοῦ,
οὐχὶ δὲ τοῦ Πρωγονάτου. τοῦτο δὲ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἱστο-
20 ρικοῖς οὐ γέγραπται· ἀφ' οὗ γὰρ παρελήφθη ἡ μεγάλη
Ῥώμη παρὰ τῶν Γότθων, ἤρξατο ἀκρωτηριάζεσθαι τὰ Ῥω-
μαϊκὰ πράγματα, καὶ οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν τῶν τῆς Ἰσπανίας
μερῶν ἐποίησατο μνειάν οὔτε τῆς γενεῆς τοῦ Μαβίου. ἔχει

2 τούτῳ vulgo

mille, captivos octingentos et equos generosos quinquaginta. tum
divisus fuit Arabum principatus duas in partes sic: Aethribum qui-
dem Ale, Aegyptum vero Palaestinam et Damascum Mavias sub di-
cione habuit. Aethribi autem incolae cum filiis Ale contra Maviam
bellum moverunt. Mavias instructo adversum exercitu praelium con-
seruit ad fluvium Euphratem, victaque pars Ale fuit, Aethribumque
Mavias cum tota Syria cepit. eius porro posteritas annos septua-
ginta imperavit.

Postmodum vero ex Perside egressi sunt Maurophori, ut vo-
cant, qui etiam hodie imperant, bellumque Maviae posteritati in-
tulerunt, ipsamque deleverunt, caeso Maruam ipsorum capite. pauci
autem ex gente Maviae residui fuerunt, quos una cum unico Ma-
viae nepote in Africam usque insecuti sunt Maurophori. ille porro
nepos Maviae cum paucis asseclis in Hispaniam traiecit tempo-
ribus Iustiniani Rhinotmeti, non vero Pogonati. id vero ab histo-
ricis nostris scripto consignatum non est. ex quo enim a Gothhis
capta magna Roma fuit, Romanorum res labefactari et minui coepe-
runt; nec quispiam historicorum Hispaniae mentionem fecit, neque

Const. Porph.

7

δὲ τοῦ μακαρίου Θεοφάνους ἡ ἱστορία οὕτως. ἀπεβίω οὖν ὁ Μαβίας ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγός, γεγονώς στρατηγός ἔτη κς', ἀμηρεύσας δὲ ἔτη κδ'. καὶ ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων Ἰζίδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ε'. τούτου τελευτήσαντος ἐταράχθησαν οἱ Ἀραβες τῆς Αἰθρίβου, καὶ διεγερθέντες κα- 5 τέστησαν ἑαυτοῖς ἀρχηγὸν Ἀβδελάν τὸν υἱὸν Ζουβέρ. τοῦτο ἀκούσαντες οἱ τὴν Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην καὶ Λαμασκὸν κατοικοῦντες Ἀγαρηνοὶ ἔρχονται πρὸς Οὐσάν ἀμηρεῶν Παλαιστίνης, καὶ κροβάλλονται Μαρουάμι, καὶ ἰστώσιν αὐτὸν ἀρχηγόν, καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς μῆνας θ'. τούτου δὲ τελευτήσαν- 10 τος Ἀβιμέλεχ ὁ υἱὸς αὐτοῦ διαδέχεται τὴν ἀρχήν, καὶ κρατεῖ ἔτη κβ' καὶ μῆνας ε', καὶ χειροῦται τοὺς τυραννοὺς, καὶ ἀποκτείνει τὸν Ἀβδελάν υἱὸν Ζουβέρ καὶ διάδοχον. ἐν τούτοις τελευτᾷ Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Πωγωνάτου, κρατήσας τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν ἔτη ις', καὶ ἐβασίλευσεν 15 ἀντ' αὐτοῦ Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Ἰστέον ὅτι ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός Μαβίας, πέμπτος ἀπὸ τοῦ Μουάμεθ ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀράβων, οὐκ ἐκ τοῦ γένους ἦν τοῦ Μουάμεθ, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας φυλῆς. καὶ πρῶτον μὲν ἐχειροτονήθη στρατηγός καὶ ναύαρχος παρὰ Οὐθμᾶν 20 ἀρχηγοῦ τῶν Ἀράβων, καὶ ἀπεστάλη κατὰ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας μετὰ χειρὸς ἰσχυρᾶς καὶ καταφράκτων νηῶν ας', καὶ

3 ἀρχῆς τῶν add B 17 Μαβίας δες πέμπτος? 18. ἐκρά-
τησε — Μουάμεθ add B 22 νηῶν add B

Maviae posteros memoravit. beati autem Theophanis historia sic habet. extinctus itaque est Mavias Saracenorum princeps, postquam exercitum duxerat annis viginti sex et ameras fuerat annis viginti quattuor. Arabumque imperium tenuit filius eius Izid annos 6. quo mortuo tumultuati sunt Arabes Aethribi, atque insurgentes ducem sibi constituerunt Abdelam filium Zuber. quibus auditis ii qui Phoenicem Palaestinam et Damascus incolunt Agareni, veniunt ad Usam Palaestinae ameram ac Maruam promovent in exercitusque ducem cooptant, qui imperium tenuit mensibus novem. illo autem defuncto Abimelech filius eius imperium excipit, et obtinet annis viginti duobus, mensibus sex. hic tyrannos capit, et occidit Abdelam Zuberis filium et successorem. inter haec moritur Constantinus imperator, * filius Pogonati, postquam Romanorum imperium tenuerat annis decem et septem; cui Iustinianus filius successit.

Sciendum autem Maviam Arabum principem, qui a Mahomete quintus imperium tenuit, non ex genere Mahometis fuisse sed ex alia tribu. et primo quidem dux exercitus et classis praefectus constitutus ab Uthmano Arabum principe missus fuerat contra Romanos

εἰσῆλθεν ἕως τῆς Ῥόδου, κατέειπεν ἐξοπλισάμενος ἀνῆλθεν ἕως Κωνσταντινούπολιν, καὶ διατρίψας χρόνον ἰκανόν, ἦτοι ἔτη ζ', λεηλατήσας τε τὰ ἔξω τοῦ Βυζαντίου ὑπέστρεψεν ἄπρακτος. ἔλθων ἰδὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ καθεῖλε τὸν κολοσσόν τὸν ἐν αὐτῇ διστάμενον. ἄγαλμα δὲ ἦν τοῦ ἡλίου χαλκοῦν κεχρυσωμένον ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, ἔχον ὕψος πῆχεις π' καὶ πλάτος ἀναλόγως τοῦ ὕψους, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ ἐπίγραμμα τὸ πρὸς τὴν βάσιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ γεγραμμένον, ἔχον οὕτως·

τὸν ἐν Ῥόδῳ κολοσσόν ὀκτάκις δέκα

10 Λάχης ἐποίει πηχέων ὁ Λίνδιος.

ἔλαβε δὲ τὸν χαλκὸν αὐτοῦ καὶ διεπέρασεν ἐν τῇ Συρίᾳ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν εἰς ἀγορὰν παντὶ τῷ βουλομένῳ· ὠνήσατο δὲ αὐτὸν Ἑβραῖος ὁ * Ἐμεσηνός, ἐπιφορτώσας αὐτὸν ἀπὸ θαλάσσης καμήλους ἐννακοσίας καὶ ὄγδοήκοντα. τελευτήσαντος οὖν τοῦ

15 Οὐθμᾶν διεδέξατο τὴν τῶν Ἀράβων ἀρχὴν ὁ Μαβίας, ἐκράτησε δὲ τῆς ἀγίας πόλεως καὶ τῶν τῆς Παλαιστίνης μερῶν, τὴν τε Δαμασκὸν καὶ Ἀντιόχειαν καὶ πύσας τὰς τῆς Αἰγύ- P 73
πτου πόλεις. ὁ δὲ Ἀλήμ, ὃς ἦν γαμβρὸς τοῦ Μουάμεθ ἐπὶ θυγατρὶ τῇ καλουμένῃ Φατιμέ, ἐκράτησε τῆς Αἰθιοπίου καὶ

20 πάσης τῆς τραχείας Ἀραβίας. ἐν ταύταις οὖν ταῖς ἡμέραις διηγέθησαν πρὸς πόλεμον κατ' ἀλλήλων ὁ τε Ἀλήμ καὶ ὁ Μαβίας, ἐρίζοντες περὶ τῆς ἀρχῆς, τίς αὐτῶν κυριεύσει πά-

8 ἔχον οὕτως add B

com praevalida manu et cataphractis navibus mille ducentis; et penetravit usque Rhodum, indeque cum copiarum apparatu Cpolim usque progressus est, ubi multo tempore, septem videlicet annis, moratus, omni circa Cpolim agro devastato, re infecta reversus est. Rhodom autem cum venisset, colossum illic stantem sustulit. erat vero statua solis aenea, deaurata a capite usque ad pedes, altitudine cubitorum 80 et latitudine congruenti, ut testificatur epigramma ad basim pedum eius descriptum, quod sic habet:

Rhodo colossum bis quater cubitis decem
superbientem Lindius fecit Laches.

aes autem, ex quo confectus erat, abstulit transportavitque in Syriam et cuilibet venale proposuit. emit vero illud Hebraeus quidam Emesenus, qui a mari advehendum imposuit camelis nongentis et octoginta. mortuo igitur Uthmane Arabum principatum suscepit Mavias, ac sub imperio suo habuit sanctam urbem, Palaestinae partes, Damascum, Antiochiam et omnes Aegypti urbes. Alim vero qui Mahometis filiam Phatimen uxorem duxerat, tenuit Aethribum et Arabiam Petraeam universam. his itaque diebus de Syriae imperio multo disceptantes Alim et Mavias in apertum bellum proruperunt,

σης Συρίας. συνήχθησαν δὲ παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ συνάπτουσι πόλεμον ἰσχυρὸν μετ' ἀλλήλων. τοῦ δὲ πολέμου κρατοῦντος καὶ πολλῶν ἐξ ἀμφοτέρων πιπτόντων, ἔκραξαν τὰ πλήθη τῶν Ἀγαρηῶν [ἀμφοτέρων] τῶν δύο μερῶν "τίνι τρόπῳ σφάζομεν καὶ σφαζόμεθα καὶ ἀφανίζεται τὸ γένος ἡμῶν ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων βιοτῆς; ἀλλὰ χωρισθήτωσαν δύο γέροντες ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ὃν ἂν προκρίνωσιν ἐχέτω τὴν ἀρχήν." ὁ δὲ Ἀλήμ καὶ ὁ Μαβίας ἠέσκησαν ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτῶν, καὶ ἐκβάλλοντες ἐκ τῶν χειρῶν τοὺς ἑαυτῶν δακτυλίους δεδώκασι τοῖς δυοῖν γέρονσιν, ὅπερ ἔστι 10 σημεῖον τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀγαρηῶν, καὶ παρέσχον τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν εἰς τὴν θέλησιν τῶν δύο γερόντων, τὸ πρᾶγμα ἔνορκον ποιησάμενοι, καὶ τοῦτο στοιχίσαντες ἵνα ὃν ἂν προκρίνωσιν οἱ γέροντες, ἐκεῖνος ἔσται κύριος καὶ ἀρχηγὸς πάντων τῶν Σαρακηῶν. καὶ εἰσελθόντων τῶν δύο γερόντων ἀνα 15 μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ πολέμου τῶν δύο μερῶν, καὶ σταθέντων ἐν τῷ μαιαιχμίῳ τοῦ στρατοπέδου ἀντιπροσώπου, τοῦ μὲν Ἀλήμ ὁ γέρον ὑπῆρχε κατὰ τὸ τῶν Σαρακηῶν ἔθνος εὐλαβῆς, οἷους ἐκεῖνοι λέγουσι καθῆς, τουτέστι πιστοὺς καὶ ἠγιασμένους, ὁ δὲ τοῦ Μαβίου γέρον ἐν σχήματι μόνῳ ἦν 20 εὐλαβῆς, τὰ δ' ἄλλα δολερὸς καὶ αὐθάδης καὶ πονηρὴς πάντας ὑπερβάλλον ἀνθρώπους. εἶπε δὲ ὁ τοῦ Μαβίου γέρον πρὸς τὸν γέροντα τοῦ Ἀλήμ ὅτι σὺ πρῶτος εἶπέ ὅπερ βούλη

4 ἀμφοτέρων om M 8 ἠρέσθησαν? 22 Μαβίου γέρον
πρὸς τὸν γέροντα τοῦ om ed

atroxque praelium ad Euphratem conseruerunt. durante conflictu, ac multis hinc inde cadentibus, ex utraque Agarenorum parte conclamatum est "quare mutuum in caedem ruimus, genusque nostrum ex hominibus tollitur? verum duo senes deligantur ex utraque parte, et is principatum obtineat quem ipsi alteri praetulerint." placuit consilium Alim et Maviae, detractosque de manibus annulos duobus senibus dederunt (quod quidem apud Agarenos principatus signum est), potestatemque suam senum duorum voluntati commiserunt, sacramento prius edito se, quemcunque senes deligerent, pro domino ac principe omnium Saracenorum habituros. senibusque ambobus in medium castrorum progressis et in spatio inter duas acies interposito consistentibus, qui a partibus Alim stabat senex, vir pius a Saracenis habebatur ex illorum numero, quos ipsi caedes appellant, hoc est fideles et sanctos. Maviae autem senex habitu tantum pietatem praeferebat, cetera dolosus contumaxque malitiaque mortalibus omnibus superior. qui Alemi senem ita compellavit: "tu" inquit "prior

ὅποτε φρόνιμος καὶ εὐλαβῆς καὶ μακρὰ τοῖς ἐμοῖς χρόνοις
 ὑπερβαλλόμενος, καὶ ἀπεκρίθη ὁ γέρον τῶν Ἀλήμ τοῦτο,
 ὅτι ἐξέβαλον τὸν Ἀλήμ ἐκ τῆς ἀρχῆς, ὡς ἐξήγαγον τὸν δακτύ-
 λιον αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ εἰσήγαγον εἰς τὸν ἐμὸν
 5 δάκτυλον. ἐβάλλω καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ Ἀλήμ ἐκ τοῦ δα-
 κτύλου μου, συνεκβαλὼν αὐτὸν καὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. καὶ
 ἀνταπεκρίθη ὁ τοῦ Μαβίου γέρον ὡς ὅτι εἰσήγαγον τὸν Μά-
 βίαν εἰς τὴν ἀρχήν, ὡσπερ εἰσήγαγον τὸν δακτύλιον αὐτοῦ
 εἰς τὸν δάκτυλόν μου. εἰσαγάγω καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ Μα-
 10 βίου εἰς τὸν δάκτυλον αὐτοῦ. καὶ τότε διεχωρίσθησαν ἀπ'
 ἀλλήλων. παραλαμβάνει οὖν ὁ Μαβίας τὴν ἐξουσίαν Συρίας,
 ἐπειδὴ ὁμομόκεσαν ἀλλήλοις οἱ ἀμηρατοὶ πάντες ὡς ὅ τι ἂν
 εἴπωσιν οἱ γέροντες, ἵνα ἐπώμεθα εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν. ὁ
 γοῦν Ἀλήμ παραλαβὼν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὰ μέρη
 15 Αἰθρίβου μετὰ πάσης τῆς συγγενείας αὐτοῦ, κἀκεῖσε τελευτᾷ
 τὸν βίον. μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλήμ, λῆρον ἠγησάμενοι
 οἱ τούτου υἱοὶ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν βουλήν, ἐπανετίθησαν
 κατὰ τοῦ Μαβίου καὶ συνῆψαν πόλεμον ἰσχυρὸν μετὰ τοῦ Μα-
 βίου, καὶ ἠτιηθέντες ἔφυγον ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ P 74
 20 ἀποστείλας Μαβίας ἀπέκτεινεν ἅπαντας. καὶ ἔκτοτε ἦλθε
 πᾶσα ἡ ἀρχὴ τῶν Ἀράβων εἰς τὸν Μαβίαν. Ἰστέον δὲ ὅτι οὗτος
 ὁ Μαβίας ἔκγονος ἦν τοῦ Σοφιάμ ἔκγονος δὲ τοῦ Μαβίου
 ἐπῆρχεν ὁ Μάσαλμας ὁ κατὰ Κωνσταντινουπόλιν ἐκστρατευ-
 σας, ὃ τινός καὶ δι' αἰτήσεως ἐκίσθη τὸ τῶν Σαρακηνῶν

1 ὡς ἔστι M, ὡσεὶ τε Meursius

21 πάση vulgo

sententiam dicito, utpote prudens, plus ac me multis annis provector."
 respondit senex Alemi "ut Alim principatu deieci, cum anulum manu
 eius extractum digito meo circumdedi, ita eicci Alemi anulum e
 digito meo, atque una ipsum e principatu." cui reponit senex Ma-
 viae "ut Maviam in principatum introduxi, cum anulum eius digito
 meo inserui, ita anulum Maviae in digitum eius induco." et tunc ab
 invicem discesserunt. assumit igitur Mavias Syriae principatum, quod ami-
 raei omnes iurassent senum se dictis obsecuturos esse. Alim igitur cum
 suis et tota cognatione in Aethribi partes abscessit, ibique diem obiit su-
 premum. post mortem Alim filii eius consilium patris pro nugis et delira-
 mentis habentes, bellum moverunt contra Maviam, atrocique conserto
 praelio superati in fugam se dederunt; misitque Mavias qui eos in-
 terneeione delerent. exinde vero totum Arabum imperium Maviae
 cecidit. sciendum autem est hunc Maviam nepotem fuisse Sophiami,
 Maviae nepotem fuisse Masalman, qui adversus Cpolim exercitum du-
 xit, cuiusque rogatu Saracenorum sacellum in praetorio imperatoris

μαγίσδιον ἐν τῷ βασιλικῷ πραιτωρίῳ. οὐκ ἦν δὲ οὗτος ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων, ἀλλὰ Σουλεμῶν ὑπῆρχεν ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σαρακηνῶν, ὃ δὲ Μάσαλμας ἐν τάξει στρατηγοῦ ἐχορημάτιζεν. ἦλθε δὲ Σουλεμῶν μετὰ τοῦ στόλου αὐτοῦ κατὰ Κωνσταντινούπολιν, ὃ δὲ Μάσαλμας διὰ Ξηρᾶς, καὶ διεπέρασεν ἐν 5 Λαμψάκῳ ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Θρακίης, ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ στρατιώτας χιλιάδας π'. καὶ διὰ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας ὃ τε στόλος Σουλεμῶν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀράβων καὶ ὁ πεζὸς στρατός τοῦ Μασάλμα ὑπέστρεψαν ἅπαντες μετ' αἰσχύνης, ἥτηθέντες καὶ καταπολεμηθέντες παρὰ τε τοῦ στόλου καὶ τῶν 10 στρατιωτῶν τῶν βασιλέως. καὶ εἰρήνευσεν ἡ καθ' ἡμᾶς πολιτεία ἐπὶ μήκιστον χρόνον, στρατηγούσης καὶ περιεπούσης τῆς δεσποίνης ἡμῶν καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Θεοτόκου τῆνδε τὴν πόλιν. ἥς καὶ τὴν ἄχραντον καὶ ἁγίαν εἰκόνα καὶ αὐτός ὁ Σουλεμῶν ἠδέσθη καὶ ἐνετράπη καὶ τοῦ ἵππου κατέ- 15 πεσεν.

Κεφάλαιον κβ.

ἐκ τοῦ χρονογράφου τοῦ μακαρίου Θεοφάνους περὶ τῶν αὐτῶν καὶ περὶ Μαρτίου καὶ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ, ὅπως διεπέρασεν ἐν Ἰσπανίᾳ. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ὁ ῥινόμητος.

Αὕτη ἐστὶν ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα 20 ἐξεβλήθη ὑπὸ Λεοντίου, καὶ πάλιν ἀντισηλῆθεν ἐκβαλὼν τὸν Λεόντιον καὶ Ἀψίμαρον, καὶ ἀμφοτέρους αὐτοὺς ἐν τῇ ἰπ-

9 ὑπέστρεψε μετ' Μ

structum est. hic vero non erat princeps Arabum, sed Suleeman; Masalmas vero ducis exercitus partes obtinebat. Suleeman autem classem contra Cpolim duxit: Masalmas terrestri itinere venit et Lamp-saco in partes Thraciae traiecit, ducens secum militum milia octoginta. deique providentia et classis Suleemanis Arabum principis et exercitus Masalmas pedestris a classe et militibus imperatoris superati ac debellati cum pudore ac dedecore redierunt; imperiumque nostrum diuturno tempore pacem habuit, ductu et praesidio dominae nostrae et semper virginis Mariae deiparae hanc urbem protegentis; cuius inviolatam et sanctam imaginem ipse etiam Suleeman reveritus et confusus equo decedit.

22. excerptum ex Beato Theophane chronographo de iisdem; ac de Mabilia deque Hispania, et quomodo in Hispaniam traiecerit. Iustinianus Rhinometus Romanorum imperator.

Hoc imperii eius initium est: postea vero a Leontio deiectus fuit, ac deinde iterum restitutus, deiectis Leontio et Apsimaro, quem

ποδρομία θριαμβεύσας και ἀποκτείνας. τούτῳ τῷ ἔτει ἀπο-
 στέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανὸν βεβαιῶσαι τὴν εἰρήνην
 οὕτως ἵνα ὁ βασιλεὺς παύσῃ τὸ τῶν Μαρδαϊτῶν τάγμα ἐκ
 τοῦ Λιβάνου και διακωλύσῃ τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν, και Ἀβι-
 5 μέλεχ δώσῃ τοῖς Ῥωμαίοις καθ' ἐκάστην νομίσματα χίλια και
 ἔκπον εὐγενῆ ἕνα και Αἰθίοπα δοῦλον ἕνα, και ἵνα ἔχῃσι
 κοινὰ κατὰ τὸ ἴσον τοὺς φόρους τῆς Κύπρου και Ἀρμενίας
 και Ἰβηρίας. και ἐπεμψεν ὁ βασιλεὺς Παῦλον τὸν μαγιστρια-
 ρὸν πρὸς Ἀβιμέλεχ ἀσφαλίσασθαι τὰ στοιχηθέντα, και γέ-
 10 γονεν ἔγγραφος ἀσφάλεια μετὰ μαρτύρων, και φιλοτιμηθεὶς
 ὁ μαγιστριαρὸς ὑπέστρεψεν. και πέμψας ὁ βασιλεὺς προσελά-
 βετο τοὺς Μαρδαίτας χιλιάδας ἑβ', τὴν Ῥωμαϊκὴν δυναστείαν
 ἀκρωτηριάσας· πᾶσαι γὰρ νῦν αἱ οἰκούμεναι παρὰ τῶν
 Ἀράβων εἰς τὰς ἀκροπόλεις ἀπὸ Μοψουεστίας και ἕως τε- P 75
 15 τάφτης Ἀρμενίας ἀνίσχυροι και ἀοίκητοι ἐτύχανον διὰ τὴν
 ἔφοδον τῶν Μαρδαϊτῶν, ὧν παρασταλέντων πάνδεινα κακὰ
 πέπονθεν ἡ Ῥωμανία ὑπὸ τῶν Ἀράβων μέχρι τοῦ νῦν. τῷ
 δ' αὐτῷ ἔτει εἰσελθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς Ἀρμενίαν ἐκεῖ ἐδέξατο
 τοὺς ἐν τῷ Λιβάνῳ Μαρδαίτας, χάλκσον τεῖχος διαλύσας.
 20 παρέλυσε δὲ και τὴν μετὰ τῶν Βουλγάρων παγιωθείσαν εἰ-
 ρήνην, διαταράξας τοὺς ὑπὸ τοῦ οἰκείου πατρὸς ἐνορδίνως
 γεγονότας τύπους. ἔτι κρατοῦντος τοῦ Ἀβιμέλεχ ἐπεστρά-

6 και Αἰθίοπα δοῦλον ἕνα om M 13 αἱ νῦν? 22 δι M

utrumque in Hippodromum triumphans duxit et occidit. hoc ipso
 anno mittit Abimelech ad Iustinianum legatos, qui hac condicione
 firmam pacem stabilirent, ut imperator Mardaitarum legionem in Li-
 bano monte compesceret excursionsque illorum prohiberet, Abime-
 lech vero quotidie Romanis daret nomismata mille et equum gene-
 rosus unum Aethiopenque servum unum, essentque Cypri Armeniae
 et Iberiae vectigalia communia. misitque imperator ad Abimelech
 Paulum Magistrinum, qui pacta firmaret; quae quidem adhibitis te-
 stibus scripto firmata fuere: Magistrinus muneribus exornatus domum
 rediit. missi itaque sunt ab imperatore, qui Mardaitarum duodecim
 milia sedibus abduxerunt; quae res Romanam potentiam minuit et
 labefecit. omnes enim terrae quarum arces nunc obtinent Arabes, a
 Mopnaestia usque ad quartam Armeniam, ob Mardaitarum incursionem
 invalidae et desertae erant; quibus inhibitis atrocissima mala Orien-
 tale imperium ab Arabibus ad hoc usque tempus perpeccum est. eo-
 dem autem anno Armeniam ingressus imperator illic Mardaitas Libani
 suscepit, aeneo muro destructo. pacem quoque cum Bulgaris firma-
 tam dissolvit, iis perturbatis quae pater recte atque prudenter sanxe-

τευσαν οἱ Ἀραβες τῇ Ἀφρικῇ, καὶ ταύτην παρέλαβον, καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ταξιαίωνα ἐν αὐτῇ κατέστησαν. Λεόντιος δὲ ἦν τῷ τότε χρόνῳ ἐκβαλὼν τὸν Ἰουστινιανὸν τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, καὶ ἐξορίσας αὐτὸν ἐν Χερσῶνι τῆς βασιλείας ἐκράτησεν. Ἀβιμάρου δὲ τοῦ Τιβερίου τὸν Λεόντιον διαδεξαμένον τῆς βασιλείας καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα κρατήσαντος τέθνηκεν Ἀβιμέλεχ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, καὶ ἐκράτησεν Οὐαλιδὸς υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ἑννέα.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πάλιν ὑπέστρεψεν Ἰουστινιανὸς εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ ῥαθύμως καὶ ἀμελῶς ταύτην διακυβερνῶν, τῆς Ἀφρικῆς ἐπεκράτησαν ὀλοσχερῶς οἱ Ἀγαρηνοί. τότε δὲ τοῦ Μαβίου ἔγγονος μετὰ ὀλιγοστοῦ τινὸς λαοῦ διεπέρασεν ἐν Ἰσπανίᾳ, καὶ ἐπισυνάξας πάντας τοὺς ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐκράτησε τῆς Ἰσπανίας μέχρι τῆς σήμερον. ὅθεν οἱ τὴν Ἰσπανίαν κατοικοῦντες Ἀγαρηνοὶ Μαβιαῖται κατονομάζονται. 15 τούτων ἀπόγονοι τυγχάνουσι οἱ τὴν Κρήτην οἰκοῦντες Ἀγαρηνοί· ὅτε γὰρ Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς ἐπεκράτησεν καὶ ἡ τοῦ Θωμᾶ ἀνταρσία ἐγένετο μέχρι τριετοῦς χρόνου ἐπικρατήσασα, τότε τοῦ βασιλέως ἀσχολουμένου ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι πράγμασιν εὐρόντες διορίαν οἱ τὴν 20 Ἰσπανίαν οἰκοῦντες Ἀγαρηνοὶ στόλον ἱκανὸν ἐξαρτίσαντες καὶ ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν τῆς Σικελίας μερῶν πᾶσας τὰς Κυκλάδας νήσους ἠρῆμωσαν, καὶ ἐλθόντες ἐν Κρήτῃ, καὶ ταύτην εὐκαι-

12 τινὸς λαοῦ] στρατου M

rat. imperante ipso adhuc Abimelech, Arabes admotis in Africam copiis eam subegerunt, et ex suo exercitu praesidium in ea posuerunt. eodem vero tempore Iustinianum Romano imperio deiecit Leontius, eoque in Chersonem relegato imperium tenuit. Tiberio Apsimaro Leontii successore imperium obtinente mortuus est Abimelech Arabum princeps, post quem filius Valid imperavit annos novem.

Eodem ipso anno in imperium restitutus est Iustinianus; quod cum negligenter ac supine administraret, Agareni universam Africam subiugarunt. tunc Maviae nepos cum exiguis copiis in Hispaniam traiecit, collectisque consanguineis omnibus Hispaniam ad hanc usque diem occupavit. quamobrem Agareni Hispaniam incolentes Maviae vocantur; ab his vero prognati sunt Agareni qui Cretam incolunt. cum enim Michaël Balbus Romanorum imperium teneret ac Thomae rebellio ad usque triennium perseveraret, tum imperatore instantibus negotiis vacante Agareni Hispaniae incolae occasionem nacti, valida instructa classe, a Siciliae partibus initium facientes Cycladas omnes insulas vastarunt, et in Cretam appellentes, opportunitam et praesidiis

ρον και ανεμιμένην εϋρόντας, μηδενός ανταιρομένον ἢ μαχομέ-
του ταύτην παρέλαβον, και διακρατοῦσιν ἕως τῆς σήμερον.

Τὸν δὲ Οὐαλιδ διαδέχεται ὁ Σουλημᾶν, και κρατεῖ ἕτη
τρία. ἐπὶ τούτῳ ἐπεστράτευσεν Μάσαλμας ὁ στρατηγός Σου-
5 λημᾶν μετὰ στρατοῦ διὰ ξηραῖς, Οὐμαρος δὲ διὰ θαλάττης,
και τῆ τοῦ Θεοῦ συνεργείᾳ ἀπρακτοὶ μετ' αἰσχύνῃς ὑπέστρε-
ψαν. τὸν δὲ Σουλημᾶν διαδέχεται Οὐμαρ, και κρατεῖ τῆς
τῶν Ἀράβων ἀρχῆς ἕτη δύο. τὸν δὲ Οὐμαρ διαδέχεται
Ἀζήδ, και κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ ἐνιαυτοῦς τέσσαρας. τοῦ-
10 τον δὲ διαδέχεται Ἰσάμ, και κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἕτη εἴ. τοῦ-
του τελευτήσαντος κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Μαρουάμ ἕτη εἴξ. Μα-
ρουάμ δὲ τελευτήσαντος Ἀβδελάς τῆς τῶν Ἀράβων ἀρχῆς
κύριος γίνεται, και κρατεῖ ἕτη κα'. τούτου τελευτήσαντος
Μαδὶς ἀρχηγός Ἀράβων γίνεται, και κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἕτη
15 ἑννέα. τούτου παρελθόντος, Ἀαρὼν τῆς τῶν Ἀράβων ἀρχῆς
κύριος γίνεται, και κρατεῖ τῆς ἀρχῆς ἕτη κγ'. ἐν τούτῳ τῷ
χρόνῳ, ἤγουν τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς * Εἰρήνης και Κων- P 76
στατος, ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου 591. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει
Ἀαρὼν ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός τέθνηκεν εἰς τὴν ἐνδοτέραν
20 Περσίδα τὴν καλουμένην Χωρασάν, και διεδέξατο τὴν ἀρχὴν
Μοάμεθ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἀφυῆς κατὰ πάντα και ἀσυνάρτητος
ὑπάρχων· πρὸς ὃν Ἀβδελάς ὁ ἀδελφός αὐτοῦ στασιάζσας ἐκ

12 Ἀβδελάς τις τῶν vulgo 14 Μάδης M 15 Ἀαρων τις
vulgo 17 ἤγουν 591 τῆς M 20 Περσίδα διὰ τὴν M
21 ἀσυνάρτητος vulgo

vacuam invententes, nemine obsistente illam dicionis suae fecerunt,
et ad hoc usque tempus occupant.

Valid autem excipit Suleman, et triennio imperat. hoc principe
Masalmas dux Sulemani terrestres copias, Umarus vero classem con-
tra urbem duxerunt, deoque opitulante re infecta cum dedecore re-
versi sunt. Sulemanum excipit Umar, qui Arabum principatum an-
nis duobus tenuit. Umara succedit Azed, et quadriennio regnat;
huic Isam, qui annis novemdecim imperium tenet. hoc defuncto Ma-
ruam annis sex principatum gessit. mortuo Maruam imperium Ara-
bum excipit Abdelas quidam, qui annis viginti uno regnavit. post
cuius obitum Arabum principatum capessit Madis, et regnat annos
novem. hunc excepit Aaron, qui Arabicae dicionis imperium annos
viginti tres occupavit. hoc tempore, videlicet imperantibus Irene et
Constantino, anno ab orbe condito 6288. eodem ipso anno Aaron
Arabum princeps in interiore Persia, Chorasana nuncupata, mortuus
est; imperiumque suscepit Mahomet filius eius, iners et ineptus
omnino, contra quem Abdelas eius frater seditione mota, ex eadem

τῆς αὐτῆς χώρας τοῦ Χωρασάν ἅμα ταῖς πατρικαῖς δυνάμει-
 σιν ἐμφυλίου πολέμου γέγονεν αἷτιος. κἀντεῦθεν οἱ κατὰ τὴν Συ-
 ρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Διβύην, εἰς διαφόρους καταμηθέντες
 ἀρχὰς τὰ τε δημόσια πράγματα καὶ ἀλλήλους κατέστρεψαν, σφα-
 γαῖς καὶ ἀρπάγαῖς καὶ παντοίαις ἀτοπίαις πρὸς τε ἑαυτούς 5
 καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς Χριστιανούς συγκεχυμένοι. ἔνθεν δὴ
 καὶ αἱ τῆς ἁγίας Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν πόλεως ἐκκλησίαι
 ἠρῆμωνται, τὰ τε μοναστήρια τῶν δύο μεγάλων λαυρῶν τοῦ
 ἐν ἁγίοις Χαρίτωνος καὶ Κυριακοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Σάβα,
 καὶ τὰ λοιπὰ κοινόβια τῶν ἁγίων Εὐθύμιου καὶ Θεοδοσίου. 10
 ἐπεκράτησε δὲ τῆς τοιαύτης ἑκαρχίας ἡ κατ' ἀλλήλων καὶ
 ἡμῶν μαιφονία ἔτη πέντε.

Ἔως ἴσθα ἑκανόνισε τοὺς χρόνους τῶν Ἀράβων ὁ ἐν
 ἁγίοις Θεοφάνης, ὁ τὴν μονὴν συστήσας τοῦ καλουμένου με-
 γάλου Ἀγροῦ, μητρόθεις τυγχάνων τοῦ μεγάλου καὶ εὖσε- 15
 βεῦς καὶ χριστιανικωτάτου βασιλέως Κωνσταντίνου, υἱοῦ
 Λέοντος τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀγαθοῦ βασιλέως, ἐγγόνου δὲ
 Βασιλείου τοῦ ἐκ Μακεδονίας, τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μητρίᾳ τὰ
 σκηπτρα τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας κρατήσαντος.

Κ σ φ ἄ λ α ι ο ν κ γ'.

20

περὶ Ἰβηρίας καὶ Ἰσπανίας.

Ἰβηρίαί δύο, ἡ μὲν πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις, ἀπὸ

6 ἔνθα Β

7 αβ] αἱ κατὰ Β

14 Ἐπιφάνιος Μ

regione Chorasán cum paternis viribus erumpens civilis belli auctor
 fuit. atque inde Syriae Aegypti et Libyae populi in varios principa-
 tus divisi, rem publicam et sese mutuo caedibus rapinis omnisque
 generis flagitiis pessumdederunt, cum in se invicem tum in subditos
 Christianos confuse desaevientes. hinc sane etiam templa circa urbem
 sanctam Christi dei nostri vastata et desolata sunt, monasteria item
 utriusque magnae Laurae SS. Charitonis et Cyriaci ac S. Sabae, ce-
 teraque coenobia SS. Euthymii et Theodosii. huiusmodi porro tu-
 multus ac mutuae caedes inter se et nobis illatae annis quinque per-
 durarunt.

Hucusque Arabum tempora in ordinem digessit S. Theophanes,
 qui monasterium Magni Agri dictum constituit, avunculus magni pii
 et Christianissimi imperatoris Constantini, Leonis sapientissimi opti-
 mique imperatoris filii, Basilii autem Macedonis nepotis, cuius me-
 moria ob praeclarè administratum Romanorum imperium celebratur.

23. de Iberia et Hispania.

Iberiae duae sunt. altera circa columnas Herculeas, ab Ibero

Ἰβηρος ποταμοῦ, οὗ μένεται Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ περὶ γῆς β. "ἐπὶ δὲ Πυρηγῆς Ἰβηρ τ' ἐστὶ μέγας ποταμὸς φερόμενος ἐνδοτέρω." ταύτης δὲ πολλὰ φασιν ἔθνη διαιρεῖσθαι, καθάπερ Ἡρόδωρος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν καθ' Ἡρακλέου γέγραπεν ἱστορίᾳ, οὕτως. "τὸ δὲ Ἰβηρικὸν γένος τοῦτο, ὅπερ φημὶ οἰκεῖν τὰ παράλια τοῦ διάπλου, διώρισται ὀνόμασιν ἐν γένος ἐὼν κατὰ φύλα. πρῶτον μὲν οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις οἰκούντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται, ἀπ' ἐκείνων δὲ ἦδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γλητες, μετὰ δὲ Ταρτήσιοι, μετὰ δὲ Ἐλβυσίνιοι, μετὰ δὲ Μαστιηνοί, μετὰ δὲ Καλπιανοί, ἔπειτα δὲ ἦδη ὁ Ῥοδανός." Ἀρτεμίδωρος δὲ ἐν τῇ β τῶν γεωγραφουμένων οὕτω διαιρεῖσθαι φησίν. "ἀπὸ δὲ τῶν Πυρηναίων ὄρων ἕως τῶν κατὰ Γάδειρα τόπων ἐνδοτέρω καὶ συνωνύμως Ἰβηρία τε καὶ Σπανία καλεῖται. διήρηται δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς δύο ἐπαρχίας . . . διατείνουσα ἀπὸ τῶν Πυρηναίων ὄρων ἅπανα μέχρι τῆς καινῆς Καρχηδόνης καὶ τῶν τοῦ Βαιτίας πηγῶν τῆς δὲ δευτέρας ἐπαρχίας τὰ μέχρι Γαδείρων καὶ Λουσιτανίας." λέγεται δὲ καὶ Ἰβηρίτης. Παρθένιος ἐν Λευκαδίαις "Ἰβηρίτη πλεύσειεν αἰγιαλῷ." ἡ δὲ ἕτερα Ἰβηρία

3 ταύτην δὲ εἰς πολλὰ Bandurius post Berkellium 4 Ἡρόδωρος Bandurius pro, Ἡρόδοτος 6 διαροῦ Μ an ὠκεανοῦ? certe τὰ παράλια τῆς θαλάσσης p 113,2 8 πρὸς add B 9 Ἐλευσίνιοι — μαστινοί — κελπιανοί, ἔπειτα δὲ ἡ διορδάνος libri: correxit Berkellius q. v. 15 post ἐπαρχίας Berkellius πρῶτη μὲν ἐπαρχία 18 ante λέγεται Berkellius: τὸ ἔθνικόν Ἰβηρ immo Λευκαδίη, moniet Meinekius 19 πλεύσῃ ἐν?

flumine sic dicta, cuius Apollodorus libro secundo descriptionis terrae meminit: "intra Pyrenaeos est Iberus magnus fluvius, qui in interiores fertur regiones." hanc in multas gentes divisam perhibet Herodorus libro suae historiae decimo, quam de Hercule consignavit, his verbis. "gens haec Iberica, quam dico maritima traieci habitare, quamvis una gens sit, diversis tamen nominibus secundum tribus distincta est. primum quidem, qui ultimi versus occasum habitant, Cynetes appellantur. ab his versus aquilonem tendenti occurrunt Gletes, tunc Tartessii, deinde Elbysinii, post hos Mastieni, tum Calpiani, denique etiam Rhodanus." Artemidorus vero libro secundo geographicorum ita divisam refert: "a Pyrenaeis montibus usque ad mediterraneas, quae sunt apud Gades, communi nomine Iberia et Spania nuncupatur. a Romanis in duas provincias divisa est: prima se extendit universa a Pyrenaeis montibus usque ad novam Carthaginem et fontes fluminis Baetis; secunda autem provincia occupat, quod superest ad Gades et Lusitaniam usque." dicitur et Iberites. Parthenius in Leucadiis "navigabit in littore Iberita" id est Iberico.

πρὸς Πέρσας ἑστί. τὸ ἔθνος Ἰβηρες, ὡς Πίερης Βύζηρης. Διονύσιος “ἀγχοῦ στηλάων μεγαθύμων ἔθνος Ἰβήρων,” καὶ Ἀριστοφάνης Τριφάλῃτι “μανθάνοντες τοὺς Ἰβηρας τοὺς Ἀριστάρχου πάλαι” καὶ “τοὺς Ἰβηρας οὖς χορηγεῖς μοι βοηθῆσαι δρόμῳ.” καὶ Ἀρτεμίδωρος ἐν δευτέρῳ τῶν γεωγραφουμένῳ 5 “γραμματικῇ δὲ χρῶνται τῇ τῶν Ἰταλῶν οἱ πικρὰ θάλατταν αἰκοῦντες τῶν Ἰβήρων.” καὶ ἀπὸ τῆς Ἰβηρος γενικῆς Ἰβηρίς τὸ θηλυκόν. “Ἑλληνίς, οὐκ Ἰβηρίς” Μέναδρος Ἀσπίδι. λέγεται καὶ Ἰβηρικὸς. Διονύσιος “πόντος μὲν πρώτιστος Ἰβηρικὸς ἀρχομένοισι.” διηρεῖτο δὲ Ἰβηρία εἰς δύο, νῦν δὲ εἰς 10 τρία, ὡς Μαρκιανὸς ἐν περίπλῳ αὐτῆς. “πρότερον μὲν οὖν ἢ Ἰβηρία εἰς δύο διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρία, Βαιτικὴν Λουσιτανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν.” ἀπὸ τῆς γενικῆς Ἰβηρος εὐθείαν Ἀπολλώνιος, ὡς τοῦ φύλακος ὁ φύλακος. 15 ἐν τοῖς παρωνύμοις, φησὶν, ἀπὸ γενικῶν εὐθείαι παραγόσται. τὸ μὲν ὕδωρ δύο συλλαβῆς, ὁμοίως τῇ εὐθείᾳ, κατὰ τὸν τόνον παροξυνόμετον, καὶ ἢ ἐν ἀπλῷ σχήματι ἢ ἐν συνδέτῳ. ἀπλὸν μὲν οὖν μάρτυρ μάρτυρος – ὁ μάρτυρος, χάροψ χάροπος – ὁ Χάροσος “Χαρόποιο τ’ ἀνακτος,” Τροίζην Τροίζην

7 τοῦ vulgo 8 Μέναδρος] Meinek. p 31 et 563 9. Διονύσιος add Berkelius πρώτος μὲν πρὸς τινος libri: corr Berkelius 13 Βαιτικὴν Σπανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν ed, Βαιτικὴν Σπανίαν καὶ Σπανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν B: correxit Salmasius 14 post εὐθείαν Berkelius παράγει 16 ὕδωρ] Ἰβηρ Berkelius

altera vero Iberia apud Persas sita est. gens ipsa Iberes vocatur, uti Pieres, Byzeres. Dionysius “prope columnas magnanimorum gens Iberorum,” et Aristophanes in Triphalete “ut cognoverunt Iberas illos, qui Aristarchi antiquitus.” et rursum “Iberas quos publico ludo exhibes, curriculo mihi auxilio fuisse.” et Artemidorus libro secundo operis geographici “grammatica Itolorum utuntur, qui ad mare habitant Iberi.” a genitivo Ἰβηρος deducitur femininum Ἰβηρίς. Menander in Aspide ait “Ἑλληνίς, οὐκ Ἰβηρίς”: Graeca est, non Iberica. dicitur quoque Ibericus. Dionysius “pontus quidem primus Ibericus incipientibus.” divisa autem fuit Iberia in duas provincias, nunc autem in tres, ut Marcianus in eius Periplo perhibet: “primum quidem Iberia in duas provincias divisa erat, at nunc in tres, in Hispaniam Baeticam, Hispaniam Lusitaniam, et Tarrhaconesiam.” a genitivo Ἰβηρος casum rectum deducit Apollonius Iberus, uti a phylacis phylacus. In denominativis, inquit, casus recti a genitivis formantur. Iber quidem duas syllabas similes nominativo, quod ad accentum in penultima, et in simplici forma et in composito habet. simplex quidem est martyr martyris, hic martyrus; Charops Charopis.

ρος - ὁ Τροίζηνος "υἱὸς Τροίζηνου," Ἴβηρ Ἴβηρος - ὁ Ἴβηρος, ἀφ' οὗ κατὰ Κοναδράτω ἐν Ῥωμαϊκῆς χιλιάδος ε' ἔστιν Ἴβηροισιν, οὕτως "καίτοι Λίγυσι θ' ἄμα καὶ Ἴβηροισι πολέμευοντες." τὸ αὐτὸ καὶ Ἀβρων ἐν παρωνύμοις φησί. καὶ αὐτὸς Ἴβηρος τραγοπῶγον ἐν Μαλθακοῖς εἴρηται Κρατίνου. λέγονται οἱ Ἴβηρες ὑδροποτεῖν, ὡς Ἀθήναιος ἐν Δειπνοσοφιστῶν β' οὕτω. "Φίλαρχος μὲν ἐν τῇ ζ' καὶ τοὺς Ἴβηρας φησιν ὑδροποτεῖν πάντας, καίτοι πλουσιωτάτους πάντων ἀνθρώπων τυγχάνοντας· κέκτηται γὰρ ἄργυρον καὶ χρυσὸν πλείστον. μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς ἀεὶ λέγει διὰ μικρολογίαν, ἐοθῆτάς τε φορεῖν πολυτελεστάτας."

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κδ'.

P 78

περὶ Ἰσπανίας.

Πόθεν εἴρηται Ἰσπανία; ἀπὸ Ἰσπάνου γίγαντος οὕτω
15 καλουμένου. Ἰσπανίαι δύο τῆς Ἰταλίας ἐπαρχίαι, ἡ μὲν μεγάλη ἡ δὲ μικρά. ταύτης ἐμνήσθη Χάραξ ἐν ἰ χρονικῶν. "ἐν Ἰσπανίᾳ τῇ μικρᾷ τῇ ἔξω Λουσιτανῶν πάλιν ἀποστάντων ἐπέμφθη ὑπὸ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπ' αὐτοὺς Κύντος." δ αὐτὸς ὁμοῦ περὶ τῶν δύο "Κύντος ὁ τῶν Ῥωμαίων πολέμαρ-
20 γος ἐν ἀμφοτέραις ταῖς Ἰσπανίαις ἠσώμενος δὲ ὑπὸ Οὐριάδου σπονδὰς πρὸς αὐτὸν ἐποίησατο." ταύτην κεκλήσθαι φησιν Ἴβηρίαν ἐν Ἑλληνικῶν γ'. "τὴν δὲ Ἰσπανίαν Ἕλληνες τὰ

22 ἐν] ἐν δ' M

hic Charopus, veluti "Charopique régis;" Troezen Troezenis, hic Troezenus, ut "Troezeni filius." similiter quoque Iberis, hic Iberus: unde apud Quadratum libro quinto Romanae Chiliadis dativus Iberis hisce verbis: "cum Liguribus simul et Iberis belligerantes." idem Abro in denominativis tradit. et apud Cratinum in Malthacis Iberus hircina barba appellatur. dicuntur Iberes aquam portare apud Athenaeum libro secundo Deipnosophistarum hisce verbis: "Philarchus libro septimo ait Iberos omnes aquam portare, etiamsi ditissimi hominum sint: argenti quippe et auri plurimum possident; semel vero in die tantum cibum eos sumere parsimoniae causa ait, ac vestitu uti splendidissimo."

24. de Hispania.

Unde dicitur Hispania? ab Hispano huius nominis gigante. Hispaniae duae Italiae provinciae; una quidem magna, alia vero parva. huius meminit Charax lib. x Chronicorum: "in Hispaniam minorem exteriorem, Lusitanis rursum deficientibus, a Romanis exercitus dux missus est Quintus, qui simul in duabus Hispaniis belli praefecturam gereret. is antem a Viriatho superatus foedus cum illo iussit." hanc vocari ait Iberiam [idem Charax] libro tertio rerum

πρωτα Ἰβηρίαν ἐκάλουον, οὕτω ξύμπαντος τοῦ ἔθνους τὴν προσηγορίαν μεμαθηκότες, ἀλλ' ἀπὸ μέρους τῆς γῆς ὃ ἔστι πρὸς ποταμὸν Ἰβηρίαν καὶ ἀπ' ἐκείνου ὀνομάζονται, τὴν πᾶσαν οὕτω καλοῦντες. ὕστερον δὲ φασὶν αὐτὴν μετακαλεῖσθαι Πανίαν.”

5

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κ ε'.

ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ δούλου Θεοφάνους τῆς Σιγγριανῆς.

Τούτῃ τῇ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς οὐ μόνον Βρετανίαν καὶ Γαλλίαν καὶ Ἰσπανίαν ἀνασώσασθαι οὐκ ἴσχυεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσπερίον Λιβύην τὴν τῶν Ἄφρων καλουμένην χώραν προσ-10 ἀπώλεσε τρόπῳ τοιῷδε. δύο στρατηγοὶ ἦσαν, Ἄετιος καὶ Βονιφάτιος, οὓς Θεοδόσιος κατὰ αἴτησιν Οὐαλεντινιανοῦ εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν. Βονιφατίου δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐσπερίου Λιβύης λαβόντος, φθονήσας ὁ Ἄετιος διαβολὴν ποιεῖται κατ' αὐτοῦ ὡς ἀνταρσίαν μελετῶντος καὶ τῆς Λιβύης κρατῆσαι 15 σπεύδοντος. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς Πλακιδίαν ἔλεγε τὴν τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ μητέρα, γράφει δὲ καὶ Βονιφατίῳ ὅτι ἐὰν μεταπεμφθῆς παραγενέσθαι μὴ θελήσης· διεβλήθη γάρ, καὶ δόλῃ σε οἱ βασιλεῖς βούλονται χειρώσασθαι. ταῦτα δεξάμενος Βονιφάτιος, καὶ ὡς γνησίῳ φίλῳ Ἄετιῳ πιστεύσας, μεταπεμ-20 φθεῖς οὐ παρεγένετο. τότε οἱ βασιλεῖς ὡς εὐνοῦστατον τὸν

2 μεμαθηκότες M 4 οὕτω add B 5 Πανίαν Bandur-
rius pro Πανονίαν 8 καὶ Γαλλίαν] ἀλλὰ καὶ Γαλλίαν M
9 καὶ post ἀλλὰ om M 10 τὴν τῶν — χώραν om M 12 Βο-
νιφάτιος — λαβὼν ed: correxit Bandurius ex Theophane 18
μεταπεμφθῆς Theophanes: libri παραπεμφθῆς

Graecarum: "Hispaniam vero Graeci primum Iberiam nuncupabant, cum nondum totius gentis nomen edidicissent; sed a tractu regionis Ibero flumini adiacente totam terram Iberiam nuncuparunt. postremo autem aiunt illam Paniam appellatam esse."

25. ex historia S. Theophanis Sigrianae monachi.

Hoc anno Valentinianus non modo Britanniam Galliam et Hispaniam servare non valuit; quin etiam Libyam occidentalem, quae Afrorum dicitur regio, amisit hoc pacto. duces erant duo Aëtius et Bonifacius; quos petente Valentiniano Romam miserat Theodosius. Bonifacio autem, qui occidentalis Libyae praefecturam acceperat, invadens Aëtius calumniatur eum, quod rebellare et Libyam occupare meditaretur. et haec quidem Placidiae dixit matri Valentiniani. Bonifacio autem literis significavit ne evocatus veniret: "crimibus enim calumniam passus es, et te imperatores dolis comprehendere moliantur." his acceptis Bonifacius Aëtio tanquam sincero amico fidem ha-

Ἄκειον ἀπεδέξαντο. ἦσαν δὲ τῶν τότε Γότθοι καὶ ἔθνη πολλά
 τε καὶ μέγιστα μέχρι τοῦ Δανουβίου ἐν τοῖς ὑπερβορείοις τό-
 ποις κατοικισμένα. τούτων δὲ ἀξιολογώτερά εἰσι Γότθοι Γή-
 πεδες καὶ Οὐανδήλοι, ἐν ὀνόμασι μόνον καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ
 5 διαλλάττοντες, μιᾷ διαλέκτῳ κεχρημένοι· πάντες δὲ τῆς
 Ἄκειου ὑπάρχουσι κακοπιστίας. οὗτοι ἐπ' Ἀρκαδίου καὶ
 Ὀνωρίου τὸν Δανούβιον διαβάντες ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων γῆ
 κατοικίσθησαν. καὶ οἱ μὲν Γήπεδες, ἐξ ὧν ὕστερον διηρέθη-
 σαν Λογγίβαρδοι καὶ Ἀβάρεις, τὰ περὶ Σιγγιδῶνα καὶ Σερ-
 10 μείων χωρία ἔκκησαν, οἱ δὲ Ἰσιγότθοι μετὰ Ἀλαρίχου τὴν P 79
 Ῥώμην πορθέσαντες εἰς Γαλλίας ἐχώρησαν καὶ τῶν ἐκεῖ
 ἐκράτησαν. Γότθοι δὲ Πανωνίαν ἔχοντες πρῶτον, ἔπειτα εἰς
 ἔτι τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ νέου ἐπιτρέψαντος τὰ τῆς
 Θράκης χωρία ἔκκησαν. καὶ ἐπὶ νῆ χρόνους ἐν τῇ Θράκῃ
 15 διατρέψαντες, Θεουδερίχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν πατρικίου καὶ
 ὑπάτου, Ζήνωνος αὐτοῖς ἐπιτρέψαντος, τῆς ἐσπερίου Λιβύης
 βασιλείας ἐκράτησαν. οἱ δὲ Οὐανδήλοι Ἀλανοὺς ἐταιρυσά-
 μενοι καὶ Γερμανοὺς τοὺς νῦν καλουμένους Φράγγους, δια-
 βάντες τὸν Ῥῆνον ποταμὸν ἡγουμένον ἔχοντας Γογιδίσκλον,
 20 κατέκκησαν ἐν Ἰσπανίᾳ πρώτῃ οὐσῇ χώρα τῆς Εὐρώπης ἀπο

2 μέχρι] πέραν Theophanes 3 εἰσι τέσσαρα, Γότθοι, Ὑπό-
 γοτθοὶ (vel Ἰσιγότθοι), Γήπεδες Theophanes 10 Ἀλαρίχου
 M cum Theophane: corr Meursius. frustra, si conferas c. 29
 μετὰ τὰς φασιλίας 19 Ῥῆνον Theophanes: libri νῖνον ἔχον-
 τες add Theophanes, qui Μοδίγισκλον

bens, accitus non venit. tum vero ceu fidum et benevolum imperatores habuerunt Aëtium. eodem autem tempore Gotthi et aliae multae ac copiosae gentes in Hyperboreis locis usque ad Danubium habitabant; quarum praecipuae erant Gotthi Gepedes et Vandali, nullo alio quam nominum appellatione a se invicem discretas, et ubique una communi lingua utentes: omnes alioqui pravas Arii sectantur opiniones. hi sub Arcadio et Honorio transmissio Danubio in Romanorum terra sedes posuerunt. et Gepedes quidem, ex quibus postea Longobardi et Avars segregati sunt, regionem Singidoni et Sirmio proximam coluerunt. Wisigothi autem cum Alaricho postquam Romam devastarunt, in Gallias profecti eas sibi subegerunt. Gotthi vero, qui primo in Pannonia consederant, deinde anno Theodosii iunioris decimo nono Thraciae agros incolere, eodem Augusto ita permittente; inque Thracia quinquaginta et octo annis commorati, Theodericho duce, patricio et consule, Zenone ipsis permittente occidentalis Libyae regnum occuparunt. Vandali autem adiunctis sibi Alanis et Germanis, qui nunc Franci appellantur, trajecto Rheno flumine, duce Gogidisclo in Hispania, quae ab Oceano occidentali prima Eu-

τοῦ ἑσπερίου Ὠκεανοῦ. Βονιφάτιος δὲ φοβηθεὶς τοὺς τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖς περάσας ἀπὸ Λιβύης εἰς Ἰσπανίαν πρὸς τοὺς Οὐανδήλους ἦλθεν· καὶ εὐρῶν τὸν μὲν Γογιδισκλον τελευτήσαντα, τοὺς δὲ ἐκείνου παιδας Γότθαρὸν τε καὶ Γηζέριχον τὴν ἀρχὴν διέποντας, τούτους προτρεψάμενος τὴν ἐσπέριον Λιβύην εἰς τρία μέρη διαλεῖν ὑπέσχετο, ἐφ' ᾧ ἕκαστον τοῦ τρίτου μέρους ἄρχειν σὺν αὐτῷ, κοινῇ δὲ ἀμύνεσθαι τὸν οἶον δήποτε πολέμιον. ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις Οὐανδήλοι τὸν πορθμὸν διαβάντες τὴν Λιβύην κατέκρησαν ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ μέχρι Τριπόλεως τῆς κατὰ Κυρήνην. οἱ δὲ Ἰσίοιοι ἀνα-10 στάντες ἀπὸ Γαλλίας ἐκράτησαν καὶ τὴν Ἰσπανίαν. τινὲς δὲ τῆς συγκλήτου Ῥωμαίων φίλοι Βονιφατίου τὴν τοῦ Ἀετίου ψευδοκατηγορίαν ἀνήγγειλαν τῇ Πλακιδίᾳ, ἐμφανῆ ποιήσαντες καὶ τὴν πρὸς Βονιφάτιον Ἀετίου ἐπιστολὴν, τοῦ Βονιφατίου ταύτην αὐτοῖς ἀποστείλαντος. ἡ δὲ Πλακιδία ἐκπλαγεῖσα τὸν 15 μὲν Ἀέτιον οὐδὲν ἠδίκησεν, Βονιφατίῳ δὲ λόγον προτρεπτικὸν μεθ' ὄρκων ἀπέστειλεν. τοῦ δὲ Γοτθαρίου τελευτήσαντος Γηζέριχος τῶν Οὐανδήλων γέγονεν αὐτοκράτωρ. Βονιφάτιος δὲ τὸν λόγον δεξάμενος τῶν Οὐανδήλων κατεστράτευσεν, στρατοῦ μεγάλου ἐλθόντος αὐτῷ ἀπὸ τε Ῥώμης καὶ τοῦ 20 Βυζαντίου, στρατηγούντος Ἀσπαρος. πολέμου δὲ κροτηθέντος πρὸς Γηζέριχον ἤττηθη ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατός. καὶ οὕτω

4 Γόνθαρῶν τε καὶ Γηζέριχον Theophanes
correctum ex Theophane .

10 Κυρήνης libri:

ropae regio est, sedem posuerunt. Bonifacius autem Romanorum imperatorum metu e Libya in Hispaniam traiciens ad Vandalos se recepit. cumque iam obiisset Gogidisclus, ipsius filios Gottharum et Gezerichum principatum tenentes offendit. hos pluribus hortatus Libyam occidentalem in tres partes se divisurum promisit, ut unusquisque secum tertiam partem obtineret, cunctique simul adversarium omnem, quisquis ille foret, ulciscerentur. hoc pacto foedere, Vandalali freto transmissio Libyam occuparunt ab Oceano Tripolim usque, quae est iuxta Cyrenem. Wisigothi autem e Gallia moventes Hispaniam occuparunt. senatores porro quidam Romani, amici Bonifacii, falsam Aëtii criminationem Placidiae patefecerunt producta Aëtii ad Bonifacium epistola, quam ipsis Bonifacius miserat. hac re perculsa Placidia Aëtium quidem nullatenus laesit: ad Bonifacium vero literas cum iureiurando misit, quae officium suaderent. defuncto autem Gotthario, Gezerichus factus est Vandalorum imperator. Bonifacius accepta fide contra Vandalos exercitum movit, numerosissimis copiis Roma et Byzantio duce Aspare missis. inita cum Gezeri-

Βονιφάτιος μετὰ Ἀσπαρος εἰς Ῥώμην ἐλθὼν τὴν ἐπιβολὴν διέλυσεν, ἀποδείξας τὴν ἀλήθειαν. ἡ δὲ Ἀφρικὴ ἐπ' Οὐανδῆλοις γέγονε. τότε καὶ Μαρκιανὸς στρατιώτης ὢν καὶ δουλεύων τῷ Ἀσπαρι ζῶν συνελήφθη ὑπὸ Γηζερύχου, ὁ μετὰ ταῦτα βασιλεύσας.

Ἰστέον ὅτι τρεῖς ἀμερουμνεῖς εἰσὶν ἐν ὄλῃ τῇ Συρίᾳ ἦγον ἐν τῇ τῶν Ἀράβων ἀρχῇ, ὧν ὁ μὲν πρῶτος καθέζεται ἐν τῷ Βαγδάδ, ἔστι δὲ ἐκ τῆς τοῦ Μουάμεθ γενεᾶς ἦτοι τοῦ Μουχοῦμετ, ὁ δὲ β' καθέζεται ἐν Ἀφρικῇ καὶ ἔστιν ἐκ τῆς τοῦ Ἀλῆμ γενεᾶς καὶ Φατιμὲ τῆς θυγατρὸς Μουάμεθ ἦτοι τοῦ Μουχοῦμετ, ἐξ οὗ καὶ Φατιμῆται ὀνομάζονται. ὁ δὲ 80
 20 τρίτος καθέζεται ἐν Ἰσπανίᾳ, ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Μαβίου.

Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ κατ' ἀρχάς, ἐν τῷ κυριεῦσαι τοὺς Σαρακηνούς πάσης τῆς Συρίας, ἐκαθέσθη ἀμερουμνῆς ἐν τῷ Βαγδάδ, ἐδέσποξε δὲ πάσης τῆς Περσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς εὐδαιμονος Ἀραβίας, καὶ εἶχεν ἀμηραδίας μεγάλας ἦτοι στρατηγίδας ταύτας, πρῶτην ἀμηραδίαν τὴν Περσίαν ἦγον τὸ Χωροσάν, δευτέραν ἀμηραδίαν 20 τὴν Ἀφρικὴν, τρίτην ἀμηραδίαν τὴν Αἰγυπτον, τετάρτην ἀμηραδίαν τὴν Φιλιστιήμ ἦτοι τὸ Ῥάμβλε, πέμπτην ἀμηραδίαν τὴν Δάμασκον, ἕκτην ἀμηραδίαν τὸ Χέμψ ἦτοι τὸ Ἐμεσσα, ἑβδόμην ἀμηραδίαν τὸ Χάλεπ, ὄγδοην ἀμηραδίαν τὴν Ἀν-

4 τῷ Ἀσπαρι. Theophanes: libri Ἀσπαρον 7 τῷ — ἐν om M
 19 δευτέραν τὴν Αἰγυπτον, τρίτην ἀμηραδίαν τὴν ἀφρικὴν M

cho pugna Romanorum exercitus superatus est. atque ita cum Aspare Romam veniens Bonifacius, rei veritate probata, conceptam de se suspicionem diluit. Africa vero Vandalis sublita mansit. tunc etiam Marcianus, qui sub Aspare militem agebat domesticum, et postea imperium nactus, vivus a Gezericho captus est.

Sciendum est tres amermumnes in universa Syria esse, id est in Arabum principatu; quorum quidem primus residet in Bagdad estque ex Muamethi sive Muchumeti progenie, secundus sedet in Africa et est ex prosapia Alim et Phatemae filiae Muameth sive Muchumet, unde etiam Phatemitae vocantur; tertius vero in Hispania sedes habet et a Mavia originem ducit.

Nec ignorandum est a principio, cum Saraceni totum Syriae imperium obtinerent, amermumnem in Bagdad resedissee. imperabat vero Persiae universae, Africae, Aegypto et Arabiae felici, et Ameradias magnas sive praeturas habuit hasce: prima Ameradia erat Persia sive Chorossan; secunda erat Africa, tertia Aegyptus, quarta Philistim sive Rhamble, quinta Damascus, sexta Chemps sive Emessa,

τιόχειαν, ἐνάτην ἀμηνραδίαν τὸ Χαράν, δεκάτην ἀμηνραδίαν τὸ Ἐμετ, ἑνδεκάτην ἀμηνραδίαν τὴν Ἐσιβή, δωδεκάτην ἀμηνραδίαν τὸ Μουσελ, τρισδεκάτην ἀμηνραδίαν τὸ Τικριτ. τῆς δὲ Ἀφρικῆς ἀποσπασθείσης ἀπὸ τῆς τοῦ ἀμερμουμνῆ ἐν τῷ Βαγδάδ ἐξουσίας καὶ ἰδιοκρατησάσης καὶ ἀμηνρῶν ἰδιον ἀναγορευσάσης ὅ γέγονε, καθὼς καὶ προὔπηρχεν, πρώτη ἀμηνραδία ἡ Περσία, δευτέρα ἡ Αἴγυπτος, καὶ καθ' ἑξῆς αἱ λοιπαὶ καθὼς προϊρίζηται. ἀρτίως δὲ πάλιν τοῦ ἀμερμουμνῆ ταῦ ἐν τῷ Βαγδάδ ἀδυνατήσαντος γέγονεν ἰδιόρρυθμος ὁ τῆς Περσίας ἀμηνρῶς ἦγον τοῦ Χορασάν, καὶ ἀπεκάλεσεν ἑαυτὸν ἀμερμουμνῆν, φορῶν καὶ 10 τὸ κουράν διὰ πινακιδίων εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δίκην μαυιακίου. λέγει δὲ αὐτὸν εἶναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἀλήμ. ὁ δὲ ἀμηνρῶς τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ὑπῆρχεν αἰεὶ καὶ πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀμηνρῶ Αἰγύπτου, γέγονε δὲ καὶ αὐτὸς ἰδιόρρυθμος, καὶ ἀπεκάλεσεν καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἀμερμουμνῆν. 15 λέγει δὲ καὶ αὐτὸς εἶναι ἀπὸ τῆς τοῦ Ἀλήμ γενεᾶς.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κς'.

ἡ γενεαλογία τοῦ περιβλέπτου ῥηγὸς Οὐγῶνος.

Ἰστέον ὅτι ὁ ῥῆξ Ἰταλίας ὁ μέγας Λωθάριος, ὁ πάππος τοῦ περιβλέπτου ῥηγὸς Οὐγῶνος, ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ μεγάλου Κάρου. 20 λου κατήγετο, περὶ οὗ πολὺς ἔπαινος ἐγκωμιά τε καὶ διηγῆματα καὶ περὶ πολέμους ἀνδραγαθήματα. οὗτος οὖν Κάρολος

4 ἐν] τοῦ ἐν?
τοῦ] τὸ vulgo
19 τοῦ vulgo om

5 ἀναγορεύσασα libri: corr Meursius 9
15 καὶ αὐτὸς add B 18 ῥηγὸς add B

septima Chalep, octava Antiochia, nona Charan, decima Fmet, undecima Esibe, duodecima Musel, decimatertia Ameradia Ticit. Africa vero ab amerumnis Bagdadensis potestate avulsa, sui iuris facta et proprium sibi ameram constituyente, prima Ameradia, quemadmodum solebat, fuit Persia, secunda Aegyptus, et reliquae deinceps, ut supra dictum est. nuper vero cum amerumnnes Bagdadensis viribus impar esset, ameras Persiae sive Chorasan sui iuris et potestatis factus est, seseque amerumnem appellavit, gestans Alcoranum e collo per tabellas instar torquis pendentem; deque genere Alim oriundum se dicit. ameras autem Arabiae feliciae sub potestate amerae Aegypti semper fuit. verum hic quoque suae dicionis effectus amerumnem sese nuncupat, atque ad Alim originem refert.

26. Genealogia conspiciui Regis Hugonis.

Sciendum est Italiae regem, magnum Lotharium, conspiciui regis Hugonis avuni, a Carolo magno originem ducere, qui a bellica fortitudine atque gestis admodum celebratur. hic itaque Carolus unus

ἦν μονοκράτωρ πάντων τῶν ῥημάτων, ἐβασίλευσε δὲ εἰς τὴν
 μεγάλην Φραγγίαν. ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐδεὶς τῶν ὑπο-
 λοιπῶν ῥημάτων ἐτόλμησε ῥῆγμα εαυτὸν καλέσαι, ἀλλὰ πάντες
 5 ὑπῆρχον ὑπόσπονδοι αὐτοῦ· ὅστις χρήματα ἰκανὰ καὶ πλου-
 τὸν ἄφθονόν ἐν Παλαιστίνῃ ἀποστείλας ἐδείματο μοναστήρια
 πάμπολλα. ὁ τοίνυν Λωθάριος οὗτος ἀναλαβόμενος τὰ εαυ-
 τοῦ στρατεύματα, κατὰ Ῥώμης ἐκστρατεύσας ἀπὸ πολέμου
 ταύτην ἐκράτησε, καὶ ἐστέφθη παρὰ τοῦ τότε πάπα· καὶ ἤνικα
 10 ὑπέστρεφεν εἰς τὴν εαυτοῦ ἐξουσίαν ἤγουν εἰς Παπίαν, κα-
 τήνηται εἰς τὸ κάστρον Πλαζέντα τὸ ὄν ἀπὸ τριάκοντα μι-
 λίων τῆς Παπίας. κατέκτισε μὲν οὗτος τελευτῶν, ἔτεκεν δὲ υἱόν P 81
 ὀνόματι Ἀδέλβερτον, ὃς ἔγημε γυναῖκα τὴν μεγάλην Βέρταν,
 καὶ ἐξ αὐτῆς τὴν προρρηθέντα ῥῆγμα τὸν Οὔγα α ἔτεκεν. μετὰ
 δὲ τὸ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Λωθάριον, Λοδόϊκος ὁ ἴδιος τοῦ
 15 Λοδοϊκου ἀπὸ τοῦ μεγάλης Φραγγίας ἐλθὼν ἐκράτησε τὴν
 Παπίαν. καὶ ἦν μὲν ἄστεπτος, ὕστερον δὲ ἦλθεν εἰς Βεμῶ-
 ναν, εἰς τὸ κάστρον τὸ ὄν ἀπὸ ρκῶ μιλίων τῆς Παπίας, καὶ
 ἐλθόντος αὐτοῦ ἐκεῖσε ἐπανέστησαν αὐτῷ οἱ τοῦ αὐτοῦ κά-
 στρον, καὶ κρατήσαντες ἐτύφλωσαν. καὶ τότε ἐκράτησε Βε-
 20 ριγγέριος ὁ πάππος τοῦ νυνὲ Βεριγγέρι, καὶ εἰσελθὼν ἐν Ῥώμῃ
 ἐστέφθη. καὶ μετὰ τοῦτο ἐδηλοποίησε λαὸς πολὺς, τῷ Ῥο-
 δούλφῳ εἰς Βεργόνιαν ὄντι, λέγοντες· οἱ ἐλθὲ ἐνταῦθα, καὶ
 παραδιδόμεν σοι τὸ ῥημάτων, καὶ ἀποκτενοῦμεν τὸν Βεριγγέ-

8 καὶ ἐστέφθη παρὰ τοῦ τότε πάπα add B

omnibus regnis imperabat. regnavit autem in magna Francia, ipsoque
 regnante nemo alius sese regem appellare ausus est, sed foedus cum
 eo omnes pepigerant. ille autem multis opibus ingentique pecunia-
 rum vi in Palaestinam transmisisis, monasteria quamplurima excitavit.
 Lotharius igitur iste, admotia exercitibus, adversus Romam expedi-
 tionem suscepit, quam bello subiecit; atque ab eo qui tum sedebat
 pontifice coronatus est. cum autem in dicionem suam, Papiam sci-
 licet, revertetur, in urbem Placentiam triginta a Papia miliaribus
 dissitam pervenit, ibique diem obiit. filium vero habuit Adalbertum,
 nomine, qui uxorem duxit magnam Bertam et ex ea Hugonem regem,
 cuius supra mentionem fecimus, suscepit. Lothario autem magno fa-
 tis functo, Ludovicus consanguineus Ludovici e magna Francia pro-
 sectus Papiam occupavit non coronatus. postea Veronam se contulit,
 quae urbs centum viginti miliaribus Papia distat; quo cum venisset,
 insurgentes contra illum cives captum oculis orbarunt. tunc regnum
 adiit Berengarius, Berengarii qui nunc in vivis est avus, Romamque
 ingressus coronatus est. hinc populi multi Rodulphum in Burgundia
 versantem hisse verbis evocant. Huc accede, et occiso Berengario

ριον. ὁ δὲ ἦλθε ἀπὸ Βεργώνιαν πρὸς τὰ μέρη τῆς Παιπίας, καὶ ὁ μὲν ἡμισυ λαὸς ἦν μετὰ τοῦ Βεριγγέρι, ὁ δὲ λοιπὸς μετὰ τοῦ Ῥοδούλφου. καὶ πολεμήσαντες, ἐνίκησεν ὁ Βεριγγέρις τὸν πρῶτον πόλεμον, καὶ πάλιν πολεμήσαντες, ἐνίκησεν ὁ Ῥοδούλφος, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς τοῦ Βεριγγέρι. καὶ μόπος δὲ καταλειφθεὶς ὁ Βεριγγέρις ἐποίησεν ἑαυτὸν ὡς τεθνεῶτα, καὶ ἔπεσεν μέσον τῶν τεθνεῶτων, σκεπάσας αὐτὸν μετὰ τῆς δορκᾶς αὐτοῦ, τὸν δὲ πόδα αὐτοῦ εἶχεν ἔξω. ἔλθων δὲ εἰς ἐκ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ῥοδούλφου δέδωκεν αὐτῷ μετὰ μιν αὐλοῦν εἰς τὸν πόδα, αὐτὸς δὲ τὸ σύνολον οὐκ ἐσαλεύθη· τοῦ δὲ μὴ σαλευθέντος, ἀφίησιν αὐτὸν ὡς δῆθεν νεκρὸν ὄντα. ἠγνῶσει δὲ ὁ τοῦ Ῥοδούλφου λαὸς ὅτι ὁ Βεριγγέρις ἐστί. καὶ παύσαντος τοῦ πολέμου ἠγέρθη ὁ Βεριγγέρις, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ μόνος, καὶ νύκτιν ἐκράτησε τῆς βασιλείας, καὶ ἐπολέμησε τὸν Ῥοδούλφον, καὶ ἐνίκησεν αὐτόν. μετὰ δὲ 15 τοῦτο συνεβιβάσθησαν εἰς ἀλλήλους καὶ ἐμερίσθησαν τὴν χώραν εἰς δύο, καὶ ὁ μὲν εἰς ἀνελάβετο τὸ ἐν μέρος τῆς χώρας, ὁ δὲ ἕτερος τὸ ἕτερον. ἦν δὲ ὁ Ῥοδούλφος ὑπὸ τὴν βουλῆν καὶ ἐξουσίαν τοῦ Βεριγγέρι. καὶ μετὰ τοῦτο ἦλθον ἀπὸ Βεργώνια τρεῖς μαρκήσιοι πρὸς Παιπίαν τοῦ ἐκδιώξαι τοὺς κρα- 20 τοῦντας καὶ κρατῆσαι αὐτοί· ἦσαν δὲ οὗτοι Οὐγγων ὁ Ταλιαφέρνην καὶ Βόζων καὶ Οὐγγων ὁ ἀδελφὸς τοῦ Βόζου, ὁ προρηθεὶς εὐγενέστατος ῥῆξ. ἦλθε δὲ μετὰ λαοῦ ἱκανοῦ. καὶ

20 κρατοῦντας καὶ add B 22 Βούζου M

regnum tibi trademus." hic ex Burgundia movit, versusque Papiam concessit; divisioque populo, pars Berengarium sequebatur, residua vero pars Rodulpho haerebat. collatisque signis primo Berengarius vicit; praelioque rursus inito victor fuit Rodulphus, Berengariusque exercitus in fugam actus est. ipse autem Berengarius, a suis desertus, se mortuum simulavit, meliusque inter cadavera collapsus, pelle cervina, quam ferebat, se contegens et operiens, pedem extra protensum habuit. accedens autem quidam ex Rodulphi militibus pedem eius venabulo feriit: at immotus ille mansit; cumque ipsum absque ullo motu miles cerneret, pro mortuo habuit ac reliquit. Rodulphi vero exercitus hunc Berengarium esse ignorabat. praelium autem cum cessasset, surrexit Berengarius solusque palatium suum adiit; iterumque regno politus, armis contra Rodulphum sumptis, eum superavit. posthaec autem pacto foedere regnum inter se dividerunt, ita ut pars una uni, altera alteri cederet. Rodulphus tamen sub consilio et potestate Berengarii manebat. veneri postea ex Burgundia Papiam tres marchiones, ut principes exturbarent, Hugo Taliapherni, Boso et Hugo Bosonis frater, rex ille nobilissimus, cuius antea mentionem fe-

μαθῶν ὁ Βεριγγέρις ἠτοιμάσθη, καὶ ἀπῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ πρὸς πόλεμον, καὶ παρακαθίσας εἰσιενοχώρησεν αὐτοῦς ἀπὸ λιμοῦ, καὶ ὄρισε τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ φρονεῖν τινα, ἀλλ' ὅπου ἂν κρατήσωσί τινα ἐξ αὐτῶν κόπτωσι τὴν ῥίην αὐτοῦ καὶ τὰ δύο ὠτία καὶ ἀπολύωσιν· ὃ δὴ καὶ ἐποίουν. Θεουσάμενοι οὖν τοῦτο αἱ προρρηθεῖσαι τρεῖς κεφαλαί, ἄρναντες ἄνυπόδετοι τὰ θεῖα εὐαγγέλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον πρὸς τὸν Βεριγγέριον, αἰτούμενοι συγχώρησιν καὶ ὀμνύοντες τοῦ μηκέτι ἐλθεῖν ἐνθάδε μέχρι τέλους ζωῆς αὐτοῦ· καὶ τότε P 82
 10 εἶασεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. ἴστερον δὲ τοῦ Βεριγγέρι ἀπελθόντος εἰς Βερῶναν, ἀπέκτεινεν αὐτὸν Φαλάμβερτος ὁ σύντεκνος αὐτοῦ, καὶ τότε ἐκράτησεν ὄλον τὸ ῥηγῆτον Ῥοδοῦλφος. καὶ μετὰ τοῦτο ἐμίγησεν ὁ λαὸς τῆς χώρας ὅλης εἰς Βεργωνίαν τῷ Οὔγωνι τῷ προρρηθέντι ῥηγί, 15 λέγοντες ὅτι ἔλθε καὶ παραδίδομέν σοι τὴν χώραν. καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ, ἐπῆρον αὐτὸν ὁ λαὸς καὶ ἀπήγαγον εἰς τὸ παλάτιον καὶ ἀπεκατέστησαν αὐτὸν ρῆγα. τὸν δὲ Ῥοδοῦλφον εἶπον ὅτι ἀπέλθε μετὰ τοῦ πλοίου σου, θέλης εἰς τὴν χώραν σου, θέλης ἀλλαχοῦ. ὃ δὲ ἀπῆλθεν εἰς Βεργωνίαν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, 20 καὶ κατεῖχεν ἐκεῖσε λαὸν ἰκανόν. καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ ἀπῆλθεν Οὔγων ὁ προρρηθείς ῥῆξ εἰς Βεργωνίαν, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ Ῥοδοῦλφου, ἣτις καὶ Βέρτα ὀνομάζεται, ἔλαβεν εἰς γυναῖκα, τὴν δὲ θυγατέρα αὐτῆς ὀνόματι Ἀδέλεσσαν δέ-

5 δύο add B

cimus. is porro magna stipatus multitudine accessit; quo comperto Berengarius bellum instruxit atque in occursum eius venit, interceptoque commeatu famem exercitui eius intulit, interdixitque suis ne quempiam occiderent, sed quomcumque caperent, naso et duabus auriculis mutilarent, sicque dimitterent. id vero factum est. qua re conspecta tres memorati duces, nudis pedibus, divina evangelia prae manibus tenentes Berengarium adierunt, veniam petentes, iurantesque se nunquam illo superstite isthuc venturos esse. tunc sivit eos liberum in regionem redire. deinde vero cum Veronam abisset Berengarius, a Phalamberto compatre suo occisus est: et tunc toto regno positus est Rodulphus. sub haec universae regionis populus praefatum regem Hugonem ex Burgundia accersivit, oblato regionis suae principatu, si accederet; cumque venisset, sustulit eum populus et in palatium adduxit regemque constituit. Rodulpho vero edixerunt ut in regionem suam, sive quocumque vellet, sublatis opibus suis abiret. is in Burgundiam regionem suam se contulit, ibique satis amplae multitudinī imperavit. mortuo Rodulpho, memoratus rex Hugo Burgundiam adiit ac Rodulphi uxorem Bertam nomine matrimonio sibi

δοκεν Αωθαρίω τῆ νιῶ αὐτοῦ, τῆ νυι ὄντι Ἰταλίας ῥηγί.
 ἡ δὲ ἀνελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ συναφθεῖσα Ῥω-
 μανῶ τῆ πορφυρογεννήτῳ νιῶ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου
 δεσπότου, ἦτοι ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ περιβλέπτου ῥηγός Οὐ-
 γωνος, ἡ ἀνωμάζετο Βέρτα κατὰ τὸ ὄνομα τῆς μάμμης αὐτῆς 5
 τῆς μεγάλης Βέρτας, ἣτις μετὰ θάνατον τοῦ Ἀδελβέρτου
 ἀνδρός αὐτῆς ἐβασίλευσεν ἔτη *. μετωνομάσθη δὲ Εὐδοκία
 κατὰ τὸ ὄνομα τῆς τε μάμμης καὶ ἀδελφῆς Κωνσταντίνου
 τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κ ζ.

10

περὶ τοῦ θέματος Λογουβαρδίας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πριγκιπάτων καὶ
 ἀρχοντιῶν.

Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις κατακρατεῖτο ἡ πᾶσα
 ἐξουσία τῆς Ἰταλίας, ἡ τε Νεάπολις καὶ Καπύη καὶ ἡ Βενε-
 βενδὸς τὸ τε Σαλερινὸν καὶ ἡ Ἀμάλφη καὶ Γαιτή καὶ πᾶσα 15
 ἡ Λογουβαρδία, παρὰ τῶν Ῥωμαίων, δηλονότι βασιλευομένης τῆς
 Ῥώμης. μετὰ δὲ τὸ ἀνελθεῖν τὸ βασιλεῖον ἐν Κωνσταντινουπόλει
 διεμερίσθησαν ταῦτα πάντα εἰς ἀρχὰς δύο, εἷς οὗ καὶ παρὰ τοῦ
 βασιλεύοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπεστέλλοντο πατριῖοι δύο,
 καὶ ὁ μὲν εἰς πατριῖος ἐκράτει τὴν Σικελίαν καὶ τὴν Καλαβρίαν 20
 καὶ τὴν Νεάπολιν καὶ Ἀμάλφην, ὁ δὲ ἕτερος πατριῖος ἐκαθέ-
 ζετο εἰς Βενεβενδὸν καὶ ἐκράτει τὴν Παπίαν καὶ τὴν Κάπυαν καὶ
 τὰ λοιπὰ πάντα, καὶ ἐτέλουν κατ' ἔτος τῶ βασιλεῖ τὰ νενομισμένα
 τῶ δημοσίῳ. αὐταὶ δὲ πᾶσαι αἱ προρρηθεῖσαι χῶραι κατῳ-

4 ἦτον? 15 Γαιτή Meursius 16 βασιλευομένων M

copulavit, eius vero filiam Adelesam nuptui dedit Lothario filio suo,
 qui nunc Italiae rex est. filia vero conspicit⁴ regis Hugonis Cpolim
 profecta Romano Porphyrogenito, Constantini Christi amantis impe-
 ratoris filio, locata est. haec autem filia conspicui regis Hugonis
 Berta vocabatur de aviae suae magnae Bertae cognomine, quae post
 Adelberti mariti sui obitum regno praefuit annis **. illius vero no-
 men in Eudociam mutatum est, de nomine aviae et sororis Const-
 antini Christi amantis imperatoris.

27. de Longobardiae Thémate, eiusque principatibus ac ducatus.

Sciendum est antiquis temporibus omnem Italiae dicionem, Nea-
 polim Capuam Beneventum Salernum Amalphiim Gaietam et univer-
 sam Longobardiam, Romanis Romae imperantibus subditam fuisse.
 post translata vero Cpolim imperii sedem haec omnia in duos prin-
 cipatus divisa sunt. ex eo tempore ab imperatore Cpolitano missi
 sunt patricii duo, quorum alter Siciliam Calabriam Neapolim et
 Amalphiim administrabat, alter vero Beneventi residebat imperabat-
 que Vupiae Capuae .et reliquis omnibus; qui ambo quetannis impe-

κούνητο παρὰ τῶν Ῥωμαίων. ἐν δὲ τοῖς καιροῖς Εἰρήνης τῆς βασιλίδος ἀποσταλεῖς ὁ πατρίκιος Ναρσῆς ἐκράτει τὴν Βενεβενδὸν καὶ τὴν Παπίαν, καὶ Ζαχαρίας ὁ κίπιας Ἀθηναῖος ἐκράτει τὴν Ῥώμην. συνέβη δὲ πολέμους γενέσθαι εἰς τὰ τῆς Παπίας μέρη, P 83
 καὶ ἐξωδίασεν ὁ πατρίκιος Ναρσῆς εἰς τὸν στρατὸν τὰ εἰσκομιζόμενα πάντα τῷ δημοσίῳ, καὶ οὐκ ἀπεστάλη ἢ κατὰ τύπον εἰσκομιδῆ παρ' αὐτοῦ· ὁ δὲ Ναρσῆς ἀντεμήνυσεν ὅτι ἀπὸ τῶν αὐτόθι μᾶλλον ἐλλίξω μοι ἀποσταλῆναι χρήματα, ἐπειδὴ πῦσαν τὴν ἀπὸ τῶν ὧδε εἰσκομιζομένην εἰσκομιδὴν εἰς τοὺς
 10 ἀνεκύναντας πολέμους κατηράλωσα, καὶ μᾶλλον ἡμεῖς ἀπὸ τῶν ὧδε ζητεῖτε εἰσκομιδάς. ταῦτα ἀκούσασα ἡ βασίλισσα Εἰρήνη καὶ ὀργισθεῖσα ἀπέστειλεν αὐτῷ ἄτρακτον καὶ ἡλακάτην, γράψασα πρὸς αὐτὸν ὅτι λάβε ταῦτα, ἃ καὶ ἀρμόζει σοι· νῆθειν σε γὰρ μᾶλλον ἐκρίναμεν δίκαιον ἢ μετὰ ὀπλων
 15 ὡς ἄνδρα διεκδικεῖν καὶ διευθύνειν καὶ ὑπερπολεμεῖν Ῥωμαίων. ταῦτα ἀκούσας ὁ πατρίκιος Ναρσῆς ἀντέγραψε πρὸς τὴν βασιλίδα ὅτι ἐπεὶ οὕτω παρ' ἡμῖν ἐνομίσθη νῆθειν καὶ κλωθεῖν καθάπερ γυνή, κλωσαι ἔχω νήματα μετὰ τῆς ἀτρακτου καὶ ἡλακάτης, ἵνα μέχρις ἂν ζῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι μὴ δυ-
 20 νηθῶσιν ἐξυφᾶναι ταῦτα. οἱ δὲ Λογουβάρδοι τῷ τότε καιρῷ κατήκουν εἰς Πανωνίαν, ἔνθα ἀρτίως οἰκοῦσιν οἱ Τοῦρκοι. καὶ ἀποστείλας ὁ πατρίκιος Ναρσῆς πρὸς αὐτοὺς ὀπώρας παντοίας ἐδήλοποίησεν αὐτοῖς ὅτι δεῦτε ἐνταῦθα, καὶ θεάσασθε

ratoris fisco assignatam pecuniam pendebant. hae porro omnes, quas supra recensui, regiones a Romanis habitabantur. temporibus autem imperatricis Irenes missus patricius Narses et Beneventum et Papiam administrabat; Romam vero papa Zacharias Atheniensis. accidit autem ut in Papiæ partibus bella gererentur, Narsesque patricius fisco assignatas ex pacto pecunias in exercitus usum impenderet; et ordinarius ab illo redditus non tantum non mittebatur, sed potius illinc pecunias sibi missum iri, sperare se significabat, quippe cum omnes redditus bellis ingruentibus impendisset, ac proinde non hinc aliquid esse quaerendum. his auditis imperatrix Irene, ira accensa, fustum illi et colum misit, hisce verbis ad ipsum scribens "accipe haec quae tibi conveniunt: nere enim te aequius iudicavimus quam armis tantam virum uti ac pro Romanis pugnare." quibus intellectis Narses patricius rescripsit imperatrici hoc modo: "postquam nere me rectius et filum torquere videtur tibi veluti feminam, telam me ordiri nosse scias, quam nunquam Romani detexant" tunc autem temporis Longobardi Pannoniam incolebant, quae nunc Turcarum sedes est, et missis ad eos fructibus omnis generis patricius isthaec ipsis significavit "venite huc et videbitis, pro veteri verbo, terram mel et lac fluentem, et qua, ut puto, neque deus meliorem habet; et si vobis

γῆν θέουσαν κατὰ τὸ εἰρημένον μέλι καὶ γάλα, ἧς, ὡς οἶμαι, ὁ θεὸς κρείττονα οὐκ ἔχει· καὶ εἰ ἔστιν ὑμῖν ἀρεστόν, κατοικήσατε ἐν αὐτῇ, ὅπως εἰς αἰῶνα αἰῶνος μακαρίζεσθε με. ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Λογούβαρδοι καὶ πεισθέντες, ἀναλαβόμενοι τὰς φAMILIÁS αὐτῶν, ἦλθον εἰς Βενεβενδόν. οἱ δὲ 5 τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ οὐκ εἶασαν αὐτοὺς ἔνδον τοῦ κάστρου εἰσελθεῖν, ῥῆκσαν δὲ ἔξωθεν τοῦ κάστρου πλησίον τοῦ τείχους εἰς τὸν ποταμὸν, οἰκοδομήσαντες ἐκεῖσε κάστρον μικρόν, ἃξ οὗ καὶ ὀνομάζεται Τζιβιτανόβα, τουτέστι νεόκαστρον· ὃ καὶ μέχρι τῆς σήμερον συνίσταται. εἰσῆρχοντο δὲ καὶ ἔνδο- 10 θεν τοῦ κάστρου καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ μηχανῆς κυριεύσαντες τοὺς οἰκητορας τοῦ κάστρου Βενεβενδοῦ ἀνείλον πάντας καὶ κατέσχον τὸ κάστρον· ἔσωθεν γὰρ διὰ τῶν ῥάβδων αὐτῶν σπαθία βαστάζοντες, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑποτρόπον ποιήσαντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ μάχην, πάντας, ὡς εἴρη- 15 ται, ἀπέκτειναν. καὶ ἔκτοτε ἐκστρατεύσαντες πᾶσαν τὴν γῆν ἐκείνην ὑπέταξαν τοῦ τε θέματος Λογουβαρδίας καὶ Καλαβρίας καὶ ἕως Παπίας, ἄνευ τῆς Ἰδρεντοῦ καὶ Καλλιπόλεως καὶ τοῦ Ρουσιάνου καὶ τῆς Νεαπόλεως καὶ τῆς Γαίτης καὶ Συρεντοῦ καὶ Ἀμάλφης. πρῶτον δὲ κάστρον ὑπῆρχεν 20 ἀρχαῖον καὶ μέγα ἢ Κάπυα, δευτέρα ἢ Νεάπολις, τρίτη ἢ Βενεβενδός, τετάρτη ἢ Γαίτη, πέμπτη ἢ Ἀμάλφη. τὸ δὲ Σαλερινὸν ὑψίστη ἐπὶ τοῦ Σικάρδου, ὅτε διεμέρισαν οἱ Λογούβαρδοι τὰ προγκινάτα. εἰσὶ δὲ μέχρις τῆς σήμερον, ἧτις ἔστιν ἰνδικτιῶν ἐβδόμη, ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 595, ἀφ' 25

3 μακαρίζετ? 9 τζιτὰ νόβα M 13 κατέχουν M

placuerit, hanc inhabitabit, ut in perpetuum faustis me precationibus ac benedictionibus prosequamini." his vero auditis, persuasi Longobardi cum familiis Beneventum venerunt. cives autem Beneventani cum intra urbem illos admittere nollent, extra eam prope murum ad flumen habitarunt, aedificata urbe parva, quae Civita nova, id est nova civitas, appellatur, extatque etiam hodie. intrabant vero etiam urbem et ecclesiam, doloque superiores facti habitatoribus omnibus eos universos occiderunt urbemque occuparunt: gladiis enim intra fustes occultatis, ecclesiam ingressi, pugna excitata univemos, ut supra dictum est, interemerunt. et inde excursione in omnem dicionem thematis Longobardiae et Calabriae facta, subiecerunt eam usque ad Papiam, excepta Hydrunte Callipoli Rusiano Neapoli Gaieta Surrento et Amalphe. prima vero urbs antiqua et magna erat Capua, secunda Neapolis, tertia Beneventum, quarta Gaieta, quinta Amalphe. Salernum autem habitatum fuit a Sicardo, cum principatus dividerent Longobardi. et sunt in hodiernum usque diem, quae septima indictio est, anni a condito mundo 6457 (Christi 949), a divisa

οὗ ἐμερίσθη ἡ Λογουβαρδία ἔτη σ'. ὑπῆρχον δὲ ἀδελφοὶ
 δύο, ὁ Σίκων καὶ ὁ Σικάρδος· καὶ ὁ μὲν Σίκων ἐκράτησε τὴν
 Βενεβενδὸν καὶ τὰ μέρη τῆς Βάρεως καὶ τῆς * Σιπενδοῦ, ὁ
 δὲ Σικάρδος τὸ Σαλερινὸν καὶ τὴν Κίπυαν καὶ τὰ μέρη τῆς P 84
 5 Καλαβρίας. ἡ δὲ Νεάπολις ἦν ἀρχαῖον πραιτώριον τῶν κα-
 τερχομένων πατρικίων, καὶ ὁ κρατῶν τὴν Νεάπολιν κατέλαβε
 καὶ τὴν Σικελίαν, καὶ ἠνίκα κατέλαβεν ὁ πατρικίος ἐν Νεαπό-
 λει, ἀπῆρχετο ὁ δούξ Νεαπόλεως ἐν Σικελίᾳ. ἡ δὲ Κίπυα
 ἦν πόλις ὑπερμεγέθης, καὶ ἐάλω ὑπὸ τῶν Οὐαϊδῆλων ἦτοι
 10 τῶν Ἀφρικῶν, καὶ κατέλυσαν αὐτήν. ἐρημοκάστρου δὲ οὐσῆς
 ὄκουν ἐν αὐτῇ Λογούβαρδοι. καὶ πάλιν τῶν Ἀφρικῶν ἐπερ-
 χομένων κατ' αὐτῶν ὠκοδόμησεν ὁ ἐπίσκοπος Λανδουλφος
 κάστρον εἰς τὴν γέφυραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ *
 Κίπυαν νέαν, τὴν καὶ νῦν οὖσιν. ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσθη ἡ αὐτὴ
 15 Κίπυα εἰσὶν ἔτη σγ'. ἡ δὲ Νεάπολις καὶ ἡ Ἀμάλφη καὶ
 ἡ Συρκεντὸς ὑπῆρχον αἰεὶ ὑπὸ τὸν βασιλεῖα Ῥωμαίων.

Ἰστέον ὅτι μαστρομήλης ἐρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων δια-
 λέκτρῳ κατεπάνω τοῦ στρατοῦ.

Ἰστέον ὅτι πρὸ τοῦ περᾶσαι τοὺς Βενετίκους καὶ οἰκῆσαι
 20 εἰς τὰ νησιά εἰς ἃ νῦν οἰκοῦσιν, ἐκαλοῦντο * Ἐνετικοί, καὶ
 κατῴκουν εἰς τὴν ξηρὰν εἰς αὐτὰ τὰ κάστρα, κάστρον Κόγ-
 κορδα, κάστρον * Ἰουστινιάνα, κάστρον τοῦ Νούνου, καὶ
 ἕτερα πλείστα κάστρα.

11 τὴν ἀφρικὴν ἐπερχομένην libri: corr Meursius 13 Κα-
 πατην καὶ libri: corr Bandurius 21 κατῴκουν αἰτικίω libri,
 et mox αἰτικίων: corr Meursius αὐτὰ] ταῦτα?

Longobardia anni 200. erant autem fratres duo, Sico atque Sicardus.
 et Sico quidem Benevento imperabat ac Bareos, et Sipendi partibus,
 Sicardus vero Salernum Capuam et partes Calabriae possidebat. at
 Neapolis antiquum praetorium erat patriciorum qui mittebantur; et
 qui Neapoli imperabat, imperabat et Siciliae; cumque patricius Nea-
 polim appelleret, dux Neapoleos in Siciliam abibat. Capua vero erat
 urbs ingens, captaque est a Vandalis sive Afris, et vastata; atque ita
 desolata cum iaceret, inhabitarunt eam Longobardi. et mox Afris
 rursum ingruentibus, Landulphus episcopus ad pontem fluminis urbem
 aedificavit, quam Capantem nuncupavit; quae quidem etiamnum super-
 est. ex quo autem haec Capua constructa fuit, anni sunt 73. ceterum
 Neapolis Amalphe et Surrentum Romano imperatori semper paruerunt.
 Sciendum quod magister militum Romanorum lingua significat
 praefectum exercitus.

Sciendum quod Veneti antequam traicerent, inhabitarentque in-
 sulas quas nunc inhabitant, Henetici nuncupabantur, et incolebant in
 continentis has urbes, Concordiam Iustiniana Nunum et reliquas ple-
 rasque.

Ἰστέον δτι περσάντων τῶν νῦν καλουμένων Βενετίκων, πρῶτον δὲ * Ἐνετικῶν, ἔκτισαν ἐν πρώτοις κάστρον ὀχυρὸν, ἐν ᾧ καὶ σήμερον καθέζεται ὁ δοῦξ Βενετίας, ἔχον κύκλωθεν θάλασσαν ὡσεὶ μιλίων ἕξ, εἰς ἣν καὶ εἰσέρχονται ποταμοὶ κζ. ὑπάρχουσι δὲ καὶ νῆσοι κατ' ἀνατολὰς τοῦ αὐτοῦ. ἔκτι- 5 σαν δὲ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς νήσοις οἱ νῦν Βενετικοὶ καλουμένοι κάστρα, κάστρον Κογραδόν, ἐν ᾧ καὶ μητρόπολις ἔστι μεγάλη, καὶ πολλὰ λείψανα ἁγίων ἐν ταύτῃ ἀπόκεινται, κάστρον Ῥιβαλενσής, κάστρον Λουλιανόν, κάστρον Ἄψανον, κάστρον Ῥωματινά, κάστρον Λικεντζία, κάστρον Πίνεται, ὅπερ 10 λέγεται Στρόβιλος, κάστρον Βινιόλα, κάστρον Βόες, ἐν ᾧ ὑπάρχει ναὸς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου, κάστρον Ἡλιτουάλβα, κάστρον Λιτουμανκέρσεσ, κάστρον Βρόνιον, κάστρον Μαδαῦκον, κάστρον Ἡβόλα, κάστρον Πριστῆνα, κάστρον Κλουγία, κάστρον Βροῦνδον, κάστρον Φοσαῶν, κάστρον Λαυριτῶν. 15

Ἰστέον δτι καὶ εἰσὶν ἕτεραι νῆσοι ἐν τῇ αὐτῶν χώρᾳ Βενετίας.

Ἰστέον δτι καὶ ἐν τῇ στερεᾷ εἰς τὸ μέρος τῆς Ἰταλίας ὑπάρχουσι κάστρα τῶν Βενετίκων, ἅτινά εἰσι ταῦτα, κάστρον Κάπρε, κάστρον Νεόκαστρον, κάστρον Φινές, κάστρον Αἰκυλον, κάστρον Ἀειμάνας, ἐμπόριον μέγα Τορτζελῶν, κάστρον Μου- 20 ράν, κάστρον Ῥίβαντον, ὃ ἐρμηνεύεται τόπος ὑψηλότατος, ἐν ᾧ καθέζεται ὁ δοῦξ Βενετίας, κάστρον Καβερτζέντζης.

Ἰστέον δτι καὶ ἐμπόρια εἰσὶ καὶ καστέλλια.

5 ἔκτισαν Meursius pro ἔκτισεν

Sciendum Venetos nunc appellatos, qui olim Henetici dicebantur, cum traiecissent, munitam imprimis urbem condidisse, in qua hodie habitat dux Venetiarum, mari undique cinctam spatio circiter sex miliarium, quod influunt flumina 27. sunt etiam insulae versus orientem urbis, in quibus Veneti nunc appellati oppida aedificarunt, Cogradum, ubi metropolis magna est, in qua multae sanctorum reliquiae depositae iacent; Rhibalenses, Lulianum, Apsanum, Rhomatina, Licentia, Pinetae, sive Strobilus, Biniola, Boës, ubi templum S. Petri apostoli, Elituaiba, Litumanceres, Bronium, Madaucum, Hebola, Pristena, Clugia, Brundum, Phosaon, Lauriton.

Sciendum etiam alias esse insulas in Venetorum regione.

Sciendum etiam in terra firma Italiae regione etiam urbes Venetorum has existere, Capre, Neocastrum, Phines, Aeculum, Aimanas, magnum emporium Tortzelorum, Muran, Rhibantum, quod significat locum valde excelsum, in quo residet dux Venetiarum, et Cabertzentza.

Sciendum etiam emporia esse et castella.

Κ ε φ α λ α ι ο ν κ η'.

διήγησις πῶς κατεκράθη ἡ νῦν καλουμένη Βενετία.

Ἰστέον ὅτι ἡ Βενετία τὸ μὲν παλαιὸν ἦν τόπος ἔρημὸς τις αἰκίητος καὶ βαλτωδής, οἱ δὲ νῦν καλούμενοι Βενέτικοι ὑπῆρχον
 5 Φράγγοι ἀπὸ Ἀκουηλεγίας καὶ ἀπὸ τῶν ἐτέρων τόπων τῆς Φραγ-
 γίας, καὶ κατέκον εἰς τὴν ξηρὰν ἀντικρὺ τῆς Βενετίας. τοῦ δὲ P 85
 Ἀτίλα τοῦ βασιλέως τῶν Ἀβάρων ἐλθόντος καὶ πάσας τὰς
 Φραγγίας καταλήισαμένου καὶ ἀφανίσαντος, ἤρξαντο φεύγειν
 μὲν πάντες οἱ Φράγγοι ἀπὸ Ἀκουηλεγίας καὶ ἀπὸ τῶν ἐτέρων
 10 τῆς Φραγγίας κίστρων, ἔρχεσθαι δὲ πρὸς τὰς αἰκίητους νή-
 σους τῆς Βενετίας καὶ ποιεῖν ἐκεῖσε καλύβια διὰ τὸν τοῦ
 βασιλέως Ἀτίλα φόβον. αὐτοῦ οὖν τοῦ βασιλέως Ἀτίλα ληΐ-
 σαμένου πᾶσαν τὴν χώραν τῆς ξηρᾶς καὶ μέχρι Ῥώμης καὶ
 15 Κυλαβρίας ἐλθόντος καὶ τὴν Βενετίαν μακρόθεν καταλιπόν-
 τος, ἄδειαν εὐρόντες οἱ προσπεφυγότες ἐν ταῖς νήσοις τῆς
 Βενετίας, καὶ οἶον τὴν δειλίαν ἀποσεισάμενοι, ἅπαντες ἐβου-
 λέυσαντο τοῦ κατοικῆσαι ἐκεῖσε· ὅπερ καὶ ἐποίησαν, κατοι-
 κήσαντες ἐκεῖσε μέχρι τῆς σήμερον. μετὰ δὲ τὸ ἀναχωρη-
 σαι τὸν Ἀτίλαν μετὰ χρόνους πολλοὺς πάλιν παρεγένετο Πι-
 20 πίνος ὁ ῥήξ, ὃς ἤρχε τότε τῆς τε Παιπίας καὶ ἐτέρων ῥηγά-
 των· εἶχεν γὰρ οὗτος ὁ Πιπίνος ἀδελφοὺς τρεῖς, οἵτινες
 ἤρχον πασῶν τῶν Φραγγιῶν καὶ Σκλαβινιῶν. τοῦ δὲ ῥηγός

8 ἤρξαντο add B

28. *narratio, quomodo conditae fuerint, quae nunc Venetiae nuncupantur.*

Venetiae olim quidem erant locus quispiam desertus, non habitatus, et palustris: qui autem nunc Veneti appellantur, Franci erant ab Aquileia et ceteris Franciae locis, et inhabitabant terram quae e regione Venetiarum est. cum autem venisset Attila Abarum rex ac universam Franciam depopulatus esset ac perdidisset, Franci omnes Aquileiam cum reliquis Franciae urbibus deserere coeperunt, et ad Venetiarum insulas habitatoribus vacuas venerunt, et tuguria illic fecerunt ob Attilae regis metum. hic autem Attila rex cum terram omnem devastasset et Romam usque atque in Calabriam venisset, Venetiasque longe reliquisset, inventa securitate qui in insulas Venetiarum confugerant, et tanquam timore deposito, omnes commorari ibi statuerunt, et commorati sunt in hodiernum usque diem. postquam vero Attila recessisset, multis post annis venit rursus rex Pipinus, qui Papiam tunc et cetera regna tenebat: habebat enim tres fratres Pipinus, qui Franciae omni et Sclavoniae imperabant. cum

Πιπίνου ἐλθόντος κατὰ τῶν Βενετίκων μετὰ δυνάμεως καὶ λαοῦ πολλοῦ, παρεκάθισεν διὰ τῆς ξηρᾶς ἐκεῖθεν τοῦ περάματος τῶν νήσων τῆς Βενετίας, εἰς τόπον λεγόμενον Ἀειβόλας. οἱ οὖν Βενετικοὶ ἰδόντες τὸν ῥῆγα Πιπῖνον μετὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως κατ' αὐτῶν ἐπερχόμενον καὶ μέλλοντα μετὰ 5 τῶν ἵππων ἀποπλευσαι πρὸς τὴν νῆσον τοῦ Μαδαμαύκου (ἔστι γὰρ αὕτη ἡ νῆσος πλησίον τῆς ξηρᾶς), βαλόντες κερατάρια ἄπαν τὸ πέραμα ἐναπέφραξαν. εἰς ἀμνηχανίαν οὖν ἐλθὼν δὲ τοῦ ῥηγὸς Πιπίνου λαὸς (οὐδὲ γὰρ ἦν δυνατὸν αὐτοὺς ἀλλαχοῦ περᾶσαι) παρεκάθισαν αὐτοῖς διὰ τῆς ξηρᾶς 10 μῆνας ἕξ, πολεμοῦντες καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετ' αὐτῶν. καὶ οἱ μὲν Βενετικοὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν καὶ ἴσταντο ὀπισθεν τῶν παρ' αὐτῶν ῥιφέντων κεραταρίων, ὁ δὲ ῥῆξ Πιπῖνος ἴσταντο μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ αἰγιαλῷ. καὶ οἱ μὲν Βενετικοὶ μετὰ τοξείας καὶ ῥιπταρίων ἐπολέμουν, μὴ ἑῶντες αὐτοῖς 15 πρὸς τὴν νῆσον διαπερᾶσαι. ἀπορήσας οὖν ὁ ῥῆξ Πιπῖνος εἶπε πρὸς τοὺς Βενετικούς ὅτι ὑπὸ τὴν ἐμὴν χεῖρα καὶ πρόνοιαν γίνεσθε, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐμῆς χάρας καὶ ἐξουσίας ἐστέ. οἱ δὲ Βενετικοὶ ἀντέλεγον αὐτῷ ὅτι ἡμεῖς δοῦλοι θελομεν εἶναι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ οὐχί σου. ἐπὶ πολὺ δὲ βια- 20 σθέντες οἱ Βενετικοὶ ἀπὸ τῆς γεγυνοῦσας ὀχλήσεως πρὸς αὐτοὺς ἐποίησαντο εἰρηρικὰς σπονδὰς πρὸς τὸν ῥῆγα Πιπῖνον τοῦ παρέχειν αὐτῷ πλεῖστα πάντα. ἔκτοτε δὲ καθ' ἕκαστον χρόνον ἡλάττωτο τὸ πάκτον, ὅπερ καὶ μέχρι τῆς σήμερον δια-

6 δαμαύκου M

autem contra Venetos proficisceretur rex Pipinus, ingentem militum multitudinem secum ducens, castra metatus est in continenti ex altera parte traiectus insularum Venetarum, in loco cui nomen Aibolas. videntes autem Veneti regem Pipinum contra se cum exercitu adventantem, et cum equis appulsurum esse ad insulam Madamauci, quae continenti propinqua est, antennis iactis omnem traiectum muiverunt. cum igitur videret Pipini exercitus nihil se efficere posse, quandoquidem traiectus alibi nullus esset, obsederunt eos in continenti per semestre, quotidie manum conserentes. et Veneti quidem naves suas ingressi post antennas quas iecerant se tuebantur; quem Veneti cum sagittis et missilibus oppugnabant, ne in insulam traiceret. desperans igitur rex Pipinus ita Venetos compellavit: "subditi mei estis, siquidem a mea terra et dicione huc venistis." at illi responderunt "Romanorum imperatori subesse volumus, non tibi." tandem vero crebris molestiis fatigati Veneti pacem cum Pipino rege vel inviti fecerunt et tributa plurima promiserunt. ex illo vero tempore singulis annis minutum

σώζεται · τελοῦσι γὰρ οἱ Βενέτικοι τῷ κατέχοντι τὸ ῥηγάτον Ἰταλίας ἤτοι Παριῆς διβάρια ἀσίμιν λίτρας λς' καθ' ἑκα-
στον χρόνον. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ἔπαυσεν ὁ μεταξὺ Φράγ-
γων καὶ Βενετῶν πόλεμος. ὅτε δὲ ἤρξατο ἀποφεύγειν ὁ
5 λιὸς πρὸς Βενετιάν καὶ ἀποσυνάγεσθαι ὥστε πολλοὺς γίνε-
σθαι, ἀνηγόρευσαν ἑαυτοῖς δοῦκα τὸν εὐγενεῖα τῶν ἄλλων
διαφέροντα. ἐγεγόνει δὲ ὁ πρῶτος δοῦξ ἐν αὐτοῖς πρὶν ἢ P 86
ἐλθεῖν κατ' αὐτῶν ὁ ῥήξ Πιπίνος. ἦν δὲ τῷ τότε καιρῷ τὸ
δουκάτον εἰς τόπον λεγόμενον Τζιβιτὰ νόβα, ὅπερ ἐρμηνεύε-
10 ται νεόκαστρον. διὰ δὲ τὸ εἶναι τὸ προειρημένον νησίον πλη-
σίον τῆς ξηρᾶς, κοινῇ βουλῇ μετέθηκαν τὸ δουκάτον εἰς ἕτε-
ρον νησίον, ἐν ᾧ καὶ νῦν ἔστι σήμερον, διὰ τὸ εἶναι μηκό-
θεν τῆς ξηρᾶς, ὅσον βλέπει τις ἄνδρα ἰκπη εἰφεζόμενον.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν κ θ'.

15 περὶ τῆς Δελματίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ παρακειμένων ἐθνῶν.

Ὅτι Διοκλητιανὸς ὁ βασιλεὺς πάνν τῆς χώρας Δελμα-
τίας ἠράσθη, διὸ καὶ ἀπὸ τῆς Ῥώμης λαὸν ἀγαγὼν μετὰ
τὰς φαιμυλίας αὐτῶν ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Δελματίας χώρα τού-
τους κατεσκήνωσεν · οἱ καὶ Ῥωμαῖνοι προσσηγορεύθησαν διὰ τὸ
20 ἀπὸ Ῥώμης μετοικισθῆναι, καὶ ταύτην μέχρι τῆς σήμερον
τὴν ἐπωνυμίαν ἐναποφέρονται. οὗτος οὖν ὁ βασιλεὺς Διο-
κλητιανὸς καὶ τὸ τοῦ Ἀσπαλάθου κάστρον ὑποδόμησε, καὶ

10 νησίον] σημειον P

fuit tributum, quod etiam hodie obtinet: solvunt enim Veneti quot-
annis Italiae sive Papias regnum tenenti divaria argenti non signati
libras triginta sex. atque hoc modo bellum inter Francos et Vene-
tos cessavit. cum vero sugere Venetias populus coepisset, ibique
congregari, adeo ut ingens esset multitudo, ducem sibi crearunt qui
nobilitate ceteros antecelleret; factusque iam fuit primus dux inter
ipsum antequam contra eos arma sumeret rex Pipinus. Erat tunc tem-
poris Ducalus in loco qui dicebatur Civita nova, quod interpretantur,
Civitas nova. cum autem praedicta insula proxima continenti esset,
de communi consilio Ducatum in aliam insulam transtulerunt, ubi
etiamnum est; propterea quod tam longe a continente distet, quam
quis hominem equo insidentem videre possit.

29. de Dalmatia, et populis ei adiacentibus.

Diocletianus imperator summopere Dalmatiam amavit; quare
etiam populi Romani colonias eo deduxit; populique illi Romani
nuncupati sunt, quippe qui Roma illuc commigrassent; manetque iis
cognomen istud ad hodiernum usque diem. laudatus itaque impera-
tor Diocletianus urbem illic Aspalathium condidit, et in ea palatia

ἐν αὐτῷ παλιῆτα ἐδείματο λόγον καὶ γραφῆς ἀπάσης ἐπέ-
 κεινα, ὧν καὶ μέχρι τῆς σήμερον τῆς παλαιῆς εὐδαιμονίας
 λείψανα φέρονται, κἄν ὁ πολὺς χρόνος αὐτὰ κατηνάλωσεν.
 ἀλλὰ καὶ τὸ κάστρον Διοκλεία τὸ νῦν παρὰ τῶν Διοκλητιαν-
 ῶν κατεχόμενον ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ἐκδομήσεν, 5
 ὄθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν Διοκλητιανοὶ καλεῖσθαι οἱ τῆς ἐκείνης
 χώρας ἐναπέληψασιν. ἡ δὲ καὶ τῶν αὐτῶν Ῥωμαίων διακρά-
 τῆσις ἦν μέχρι τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ· οἱ καὶ ποτε θελή-
 σαντες τὸν ποταμὸν διαπερᾶσαι καὶ καταμαθεῖν τίνες κατοι-
 κοῦσιν ἐκείθεν τοῦ ποταμοῦ, διαπερᾶσαντες εὗρον ἔθνη Σκλα- 10
 βρικὰ ἄοπλα ὄντα, ἅτινα καὶ Ἄβαροι ἐκαλοῦντο. καὶ οὔτε
 αὐτοὶ ἤλπιζον ἐκείθεν τοῦ ποταμοῦ κατοικεῖν τινὰς οὔτε ἐκεῖ-
 νοὶ ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ. διὰ οὖν τὸ ἀόπλους εἶναι αὐτοὺς
 τοὺς Ἄβαρους οἱ Ῥωμαῖοι καὶ πρὸς πόλεμον ἀπαρασκευά-
 στους καὶ καταπολεμήσαντες ἀνελάβοντο πραιῖδαν καὶ αἰχμα- 15
 λωσίαν, καὶ ἀνέχωρησαν. καὶ ἔκτοτε ποιήσαντες ἀλλάξια
 δύο οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ πάσχα ἕως πάσχα τὸν λαὸν αὐτῶν
 ἐνήλλασσον, ὥστε τῷ μεγάλῳ καὶ ἀγίῳ σαββάτῳ ἀλλήλοις συν-
 αψᾶν, τοὺς μὲν ἀποστρεφόμενους ἀπὸ τοῦ παραμονίμου,
 τοὺς δὲ εἰς τὴν τοιαύτην δουλείαν ἀπερχομένους. καὶ γὰρ 20
 πλησίον τῆς θαλάσσης ὑπὸ τὸ αὐτὸ κάστρον ἔστι τὸ ἐπιλεγό-
 μενον Σαλώνα, μέγεθος ἔχον τὸ ἡμισυ Κωνσταντινουπόλεως,
 ἐν ᾗ πάντες οἱ Ῥωμαῖοι συνήγοντο καὶ καθωπλιζόντο, καὶ

9 καὶ καταμαθεῖν — διαπερᾶσαντες add B

omni descriptione malora extruxit, quorum etiamnum reliquiae super-
 sunt veteris magnitudinis testes, quamvis diuturnitate temporum ea
 consumpta sint. enimvero urbem quoque Diocleam, quam nunc Dio-
 cletiani incolunt, aedificavit idem imperator; unde etiam Diocletia-
 norum cognomen nacti sunt eius regionis incolae. istorum autem Ro-
 manorum protendebantur termini ad flumen Danubium usque; quod cum
 aliquando transmisissent discendi gratia quinque trans Danubium habi-
 tent, invenerunt Slavios, qui et Abari nuncupati, gentem inermem.
 neque vero hi trans flumen habitare aliquos neque eis flumen isti ar-
 bitrabantur. quia autem inermes atque ad bellum imparatos Abaros
 comperiebant Romani, debellantes eos praedam inde et captivos ab-
 ducentes recesserunt. et ex eo tempore permutationes duas insti-
 tuentes Romani a pascha ad pascha suos permutabant, ita ut magno
 sanctoque sabbato obviam sibi fierent et qui a mansionis suae loco
 discederent et qui in hanc servitute succederent. etenim prope
 mare sub hac ipsa urbe urbs est Salona nuncupata, dimidium ha-
 bens eius magnitudinis quam Cpolis; in ea congregati omnes Romani
 arma sumebant, indeque discedentes ad clausuram pergebant quattuor

προσαπεκύνουν ἐκ τῶν ἐκεῖσε καὶ πρὸς τὴν κλεισουῖραν ὑπῆρ-
 χοντο τὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κάστρου ὑπάρχουσαν μιλια τέσ-
 σαρα· ἣτις καὶ μέχρι τοῦ νῦν κλεῖται Κλεῖσα διὰ τὸ συγ-
 κλείειν τοὺς διερχομένους ἐκεῖθεν. καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀπῆρ- P 87
 5 χοντο πρὸς τὸν ποταμὸν. τὸ αὖν τοιοῦτον ἀλλάγιον ἐπὶ πολλοῖς
 γινόμενον χρόνοις, οἱ ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ Σκλάβοι, οἱ καὶ Ἄβα-
 ροι καλούμενοι, καθ' ἑαυτοὺς ἐσκόπησαν λέγοντες ὅτι οὗτοι
 οἱ Ῥωμᾶνοι, ἐπεὶ ἐπέρασαν καὶ εὖρον πρᾶϊδαν, ἀπὸ τοῦ νῦν
 καθ' ἡμῶν οὐ παύσονται διαπερῶντες· καὶ διὰ τοῦτο μηχα-
 10 γησόμεθα κατ' αὐτῶν. οὕτως οὖν οἱ Σκλάβοι οἱ Ἄβαροι
 βουλευσάμενοι, καὶ διαπερασάντων ποτὲ τῶν Ῥωμάνων ποιή-
 σαντες οὗτοι ἐγκρύμματα καὶ πολεμήσαντες ἐνίκησαν αὐτούς.
 καὶ ἀναλαβόμενοι τὰ τε ὄπλα αὐτῶν καὶ τὰ φλάμουλα καὶ
 τὰ λοιπὰ πολεμικὰ σημεῖα, διαπεράσαντες οἱ προειρημένοι
 15 Σκλάβοι τὸν ποταμὸν ἦλθον εἰς τὴν κλεισουῖραν. οὗς καὶ
 ἰδόντες οἱ ἐκεῖσε ὄντες Ῥωμᾶνοι, θρασυάμενοι δὲ τὰ φλάμουλα
 καὶ τὴν ἐξάπλιον τῶν ὁμοφύλων αὐτῶν, τοὺς αὐτῶν ὁμοφύ-
 λους εἶναι νομίσαντες, ἤνικα κατέλαβον οἱ Σκλάβοι οἱ προο-
 ρηθέντες εἰς τὴν κλεισουῖραν, παρεχώρησαν αὐτοῖς διελθεῖν.
 20 διελθόντες δὲ εὐθὺς τοὺς Ῥωμάνους οὗτοι ἐξήλασαν καὶ τὴν
 Σαλώνα τὸ προειρημένον κάστρον ἐκράτησαν. καὶ κατοική-
 σαντες ἐκεῖσε ἔκτοτε κατὰ μικρὸν ἀρξάμενοι πρᾶιδεῦειν τοὺς
 Ῥωμάνους τοὺς εἰς τοὺς κάμπους καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη

11 διαπεράσαντες ποτε οἱ Ῥωμᾶνοι ἐποίησαν οὗτοι ἐγκρύμμα M

milia passuum ab ipsa urbe Salona distantem, quae in hodiernum usque diem Clisa nuncupatur, quod illac praetereuntes quasi concludat, atque inde ad flumen proficiscebantur. hac igitur permutatione multis annis facta, Sclavi qui trans flumen habitabant, qui et Abari dicti, re considerata dixerunt inter sese "Romani hi ex quo primum traiecerunt praedamque nacti sunt, nunquam traicere desinent; itaque aliquid contra machinemur." hoc igitur consilio Sclavi sive Abari, cum Romani aliquando flumen transmisissent, positus insidiis illos adorti oppugnarunt viceruntque; ac sumptis eorum armis vexillis et reliquis signis bellicis, traiecto praedicti Sclavi flumine ad clausuram venero. quos ubi viderunt Romani qui illic excubias agebant, conspectis vexillis et armatura gentilium suorum, gentiles eos esse suos arbitrati, cum ad clausuram praefati Sclavi accessissent, transitum illis permisissent. sed intromissi Romanos oppido expulerunt, necnon etiam laudatam urbem Salonam occuparunt; ibique sedibus positus paulatim ex eo tempore incipientes praedari Romanos in campis et in locis editioribus habitantes deiecerunt, eorumque loca invaserunt.

κατοικούντας ἠφάνισαν, καὶ τοὺς τόπους αὐτῶν κατεκράτησαν. οἱ δὲ λοιποὶ Ῥωμαῖοι εἰς τὰ τῆς παραλίας κάστρα διασώθησαν, καὶ μέχρι τοῦ νῦν κρατοῦσιν αὐτά· ἅτινά εἰσι τὰδε κάστρα, τὸ Ῥαοῦσιν, τὸ Ἀσπάλαθον, τὸ Τετραγγούριν, τὰ Διάδωρα, ἡ Ἀρβη, ἡ Βέκλα καὶ τὰ Ὀψαρα· ὧν τινῶν⁵ καὶ οἰκήτορες μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦνται.

Ὅτι ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, καθ' ὃν μέλλει τρόπον δηθῆσεν ἐν τῇ τῶν Χρωβάτων καὶ Σέρβλων συγγραφῇ, πῶς ἡ Δελματία καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἔθνη, οἷον Χρωβάτοι Σέρβλοι Ζαχλοῦμοι Τερβουνιώ-10 ται Καναλεῖται Διοκλητιανοὶ καὶ Ἀρεντανοὶ καὶ οἱ Παγανοὶ προσπαγορευόμενοι, τῆς δὲ τῶν Ῥωμαίων βασιλείας διὰ τῆν τῶν τότε κρατούντων νοθερότητα καὶ ἀφέλειαν εἰς τὸ μηδὲν παράπαν μικροῦ δεῖν ἐναπονευσάσης, καὶ μάλιστα δὲ ἐπὶ Μιχαήλ τοῦ ἐξ Ἀμορίου τοῦ τραυλοῦ, οἱ τὰ τῆς Δελματίας¹⁵ κάστρα οἰκοῦντες γεγόνασιν αὐτοκέφαλοι, μήτε τῶν βασιλέων Ῥωμαίων μήτε ἐτέρῳ τινὶ ὑποκείμενοι· ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκεῖσε ἔθνη, οἷ τε Χρωβάτοι καὶ Σέρβλοι καὶ Ζαχλοῦμοι καὶ Τερβουνιώται καὶ Καναλεῖται καὶ Διοκλητιανοὶ καὶ οἱ Παγανόι, τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας ἀφηνιάσαντες γεγόνασιν ἰδιό-20 ρυθμοὶ καὶ αὐτοκέφαλοι, τινὲ μὴ ὑποκείμενοι. ἄρχοντας δέ, ὡς φασι, ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, πλὴν ζουπάνους γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβίναι ἔχουσι τύπον. ἀλλὰ οἱ

11 ὑπαγόνοι libri, οἱ Παγάνοι Menrsius
libri, τοῦ ἀμορίου Meursius et Bandurius
Ζαχλουμείται vulgo

15 τοῦ ξαμορίου
18 Ζαχλοῦμοι καὶ]

ceteri vero Romani in orae maritimae oppidis servati sunt, eaque etiamnum tenent; et sunt ista Rausium Aspalathum Tetrangorium Diodora Arbe Becla et Opsara; eorumque habitatores in hodiernum usque diem Romani nuncupantur.

Ab imperio autem Heraclii Romanorum imperatoris, uti cum de Croatis et Servis agemus dicturi sumus, universa Dalmatia, necnon finitimae illi gentes, Croati Servii Zachlumitae Terbuniotae Canalitae Diocletiani, ac Arentani qui et Pagani nuncupati sunt, dicioni Romanae se subtraxerunt; quippe cum Romanum imperium per imperantium tum ignaviam atque socordiam, maxime Michaelis Amoriensis Balbi, tantum non expirasset, qui Dalmatiae oppida incolebant, sui iuris facti, neque Romano imperatori neque cuiquam alteri subiecti. itidem conterminae illis gentes, Croati Servii Zachlumitae Terbuniotae Canalitae Diocletiani et Pagani, excussis Romani imperii habenis, liberi suisque, non alienis legibus usi sunt. principes vero, ut aiunt, hae gentes non habent, praeter zupanos senes, quosdammodum etiam

πλείονες τῶν τοιοῦτων Σκλάβων οὐδὲ ἐβαπτίζοντο, ἀλλὰ μέ-
 χρι πολλοῦ ἔμμενον ἀβάπτιστοι. ἐπὶ δὲ Βασιλείῳ τοῦ φιλο-
 χρίστου βασιλέως ἀπέστειλαν ἀποκρισιάρχους ἐξαιτούμενοι
 καὶ παρακαλοῦντες αὐτὸν τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀβάπτιστος βαπτί-
 5 σθῆναι καὶ εἶναι ὥστε ἐξ ἀρχῆς ὑποτεθηγμένους τῇ βασιλείᾳ
 τῶν Ῥωμαίων· ὃν τινῶν εἰσακούσας ὁ μακάριος ἐκεῖνος καὶ P 88
 αἰδιδιμος βασιλεὺς ἐξαπέστειλε βασιλικὸν μετὰ καὶ ἱερέων, καὶ
 ἐβάπτισεν αὐτοὺς πάντας τοὺς τῶν προρρηθέντων ἐθνῶν ἀβα-
 πτίστους τυγχάνοντας· καὶ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι αὐτούς, τότε
 10 προεβάλετο εἰς αὐτοὺς ἄρχοντας οὓς ἐκεῖνοι ἤθελον καὶ προ-
 ἔκρινον, ἀπὸ γενεῆς ἧς ἐκεῖνοι ἠγάτων καὶ ἔστεργον. καὶ ἔκ-
 τοτε μέχρι τοῦ νῦν ἐκ τῶν αὐτῶν γενεῶν γίνονται ἄρχοντες
 εἰς αὐτούς, καὶ οὐκ ἐξ ἑτέρας. οἱ δὲ Παγανοί, οἱ καὶ τῇ
 Ῥωμαίων διαλέκτῳ Ἀρεντανοὶ καλούμενοι, εἰς δυσβάτους τό-
 15 πους καὶ κρημνάδεις κατελείφθησαν ἀβάπτιστοι· καὶ γὰρ
 Παγανοὶ κατὰ τὴν τῶν Σκλάβων γλῶσσαν ἀβάπτιστοι ἐρμη-
 νεύονται. μετὰ δὲ τοῦτο καὶ αὐτοὶ ἀποστείλαντες εἰς τὸν
 αὐτὸν αἰδιδιμον βασιλέα ἐξητήσαντο βαπτισθῆναι καὶ αὐτοί·
 καὶ ἀποστείλας ἐβάπτισε καὶ αὐτούς. ἐπεὶ δὲ, ὡς προέφη-
 20 μεν, διὰ τὴν τῶν κρατούντων νωθρότητα καὶ ἀφέλειαν εἰς
 κατοπίαν τὰ τῶν Ῥωμαίων ἦλθον πράγματα, καὶ οἱ τὰ τῆς
 Δελματίας κάστρα οἰκοῦντες γεγόνασιν αὐτοκέφαλοι, μήτε τῷ
 βασιλεῖ Ῥωμαίων μήτε ἄλλῳ τινὶ ὑποκείμενοι. μετὰ δὲ χρό-

16 ἐρμηνεύεται libri: corr Bandurius ex c. 36.

reliqui Sclavorum populi. plurimi etiam ex his Sclavis non baptiza-
 bantur, imo diu baptismi expertes manserunt. imperante autem
 piissimo imperatore Basilio legatos miserunt petitum ut qui ex ipsis
 baptizati nondum essent baptizarentur, essentque veluti ab origine
 imperio Romano subiecti. horum precibus auditis beatus ille prae-
 clarusque imperator Caesarianum una cum sacerdotibus misit, omnes-
 que illos qui in praedictis gentibus nondum baptizati erant bapti-
 zavit; baptizati autem principes designavit, quos vellent eligerentque
 e stirpe quam maxime diligenter ac amarent. atque ex eo tempore
 in hodiernum usque diem principes ipsis ex eadem stirpe et non
 aliunde eliguntur. Pagani autem, qui et Arentani Romanorum lingua
 nuncupati sunt, in locis inaccessis atque praeruptis baptismi expertes
 relinquebantur: Pagani quippe Sclavorum lingua non baptizati dicun-
 tur. deinceps vero etiam hi, missis ad eundem praecclarum impera-
 torem legatis, petierunt baptizari; misit itaque et baptizavit. deinde
 vero, ut antea dixi, per imperantium ignaviam atque socordiam retro
 lapsae sunt res Romanorum, ac incolae oppidorum Dalmatiae sui iu-
 ris facti neque Romano imperatori neque cuiquam alteri paruerunt.

Const. Porph.

9

νον τινὰ ἐπὶ τῆς βασιλείας Βασιλείου τοῦ αἰοδίδμου καὶ ἀει-
 μνήστου βασιλέως ἐλθόντων Σαρακηνῶν ἀπὸ Ἀφρικῆς, τοῦ τε
 Σολδανοῦ καὶ τοῦ Σάβα καὶ τοῦ Κλαφουῦς, μετὰ καραβίων
 λς', κατέλαβον ἐν Δελματία καὶ ἐπόρθησαν τὸ κάστρον τὰ
 Βούτοβα καὶ τὸ κάστρον τὴν Ῥῶσαν καὶ τὸ κάστρον τὰ 5
 Δεκάτερα τὸ κάτω. καὶ ἤλθον καὶ εἰς τὸ κάστρον Ῥουσίον,
 καὶ παρεκίδισαν αὐτῷ μῆνας δεκαπέντε. τότε βιασθέντες οἱ
 Ῥουσαῖοι ἐδηλοποίησαν Βασιλείῳ τῷ ἀειμνήστῳ βασιλεῖ Ῥω-
 μαίων, λέγοντες αὐτῷ οὕτως "ἐλέησον ἡμῶς, καὶ μὴ ἐάσης
 ἀπολέσθαι παρὰ τῶν ἀρνητῶν τοῦ Χριστοῦ." ὁ δὲ βασι- 10
 λεὺς σπλαγχνισθεὶς ἀπέστειλε τὸν πατρικίον Νικήτα δρουγ-
 γάριον τοῦ πλωῖμου, οὗ τὸ ἐπίκλην Ὠροῦφας, μετὰ χελαν-
 δίων ἑκατόν. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ μαθόντες τὴν μετὰ τοῦ στόλου
 ἄφιξιν τοῦ πατρικίου δρουγγαρίου τοῦ πλωῖμου ἔφυγον κατα-
 λιπόντες τὸ κάστρον Ῥουσίον, καὶ ἀντεπέρασαν ἐν Λογου- 15
 βαρδία, καὶ πολιορκήσαντες τὸ κάστρον Βύρειως τοῦτο ἐπόρ-
 θησαν. τότε ὁ Σολδανὸς κτίσας ἐκεῖσε παλάτια κατεκράτησε
 πᾶσαν Λογουβαρδίαν μέχρι Ῥώμης ἔτη τεσσαράκοντα. ὁ
 οὖν βασιλεὺς διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀπέστειλε πρὸς τε τὸν
 Λοδοῖχον τὸν ἔγγα Φραγγίας καὶ τὸν πάπα Ῥώμης, ἵνα συν- 20
 επαμύνηται τῷ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντι στρατῷ.
 οἱ δὲ ὑπέβξαντες τῇ τοῦ βασιλέως αἰτήσῃ, ὃ τε ῥῆξ καὶ ὁ
 πάπας, ἤλθον ἀμφοτέροισι μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἐνωθέν-

5 Βούτοβα pro Βούγοβα Bandurius
 γας vulgo

12 Ὠροῦφας] ὁ Ὠρῶ-
 φας pro δοῦκα

post aliquod vero temporis, praeclaro illo ac semper memorando Ba-
 silio frena imperii moderante, venientes ab Africa Saraceni cum sol-
 dano Saba et Calphone navibusque 36 applicuerunt in Dalmatia, at-
 que urbes Butoba, Rosa, et inferius Decatera expugnarunt. inde ad-
 versus Ragusium profecti eam urbem obsidione cinctam quindecim
 tenuere menses. tum Ragusini cives in angustias adducti Basilio
 semper memorando Romanorum imperatori id significarunt, hisce ver-
 bis "miserere nostri, neve nos permittas ab infidelibus pessundari."
 eaque re imperator motus Nicetam patricium mittit, drungarium rei
 navalis, Orypham cognominatum, cum chelandiis centum. at Saraceni
 ubi affuturum mox cum classe patricium rei navalis drungarium rescie-
 verunt, ab obsidione Ragusinae urbis discesserunt, et in Longobar-
 diam traicientes urbem Barium obsidione cinxerunt expugnaruntque.
 tunc soldanus extractis ibi palatiis Longobardiam omnem Romam
 usque annos quadraginta tenuit. hac itaque de causa imperator ad
 Ludovicum Franciae regem et ad papam Romanum legatos misit pe-
 titum ut exercitui a se misso auxilium ferant; qui uterque petitioni

τες τῆ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποσταλέντι στρατιῇ, ἅμα τῷ Χρω-
βάτῳ, τῷ Σέρβλῳ καὶ Ζαχλούμῳ καὶ Τερβουνιώταις καὶ Κα-
ναλείταις καὶ Ραουσιόις, μετὰ πάντων τῶν ἀπὸ τῆς Δελμα-
τίας κάστρων (οὗτοι γὰρ πάντες βασιλικῇ κελεύσει παρήσαν),
5 καὶ περασάντων ἐν Λογουβαρδίᾳ ἐκάθησαν τὸ κάστρον Βά-
ρεως καὶ ἐπόρθησαν αὐτό.

Ἰστέον ὅτι τοὺς Χρωβάτους καὶ τοὺς λοιποὺς Σκλαβάρ-
χοντας οἱ τοῦ κάστρου Ραουσίον οἰκῆτορες μετὰ τῶν ἰδίων P 89
αὐτῶν καρabiών διεπέρασαν ἐν Λογουβαρδίᾳ. καὶ τὸ μὲν 8
10 κάστρον Βάρεως καὶ τὴν γῶρῶν καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν πᾶσαν
ἀνελάβετο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων· τὸν δὲ Σολδανὸν καὶ τοὺς
λοιποὺς Σαρακηνοὺς ἀνελάβετο Λοδοῖχος ὁ ῥῆξ Φραγγίας,
καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῷ κάστρῳ Καπύης καὶ ἐν τῷ κά-
στρῳ Βενεβενδοῦ. καὶ οὐδεὶς αὐτὸν εἶδεν γελῶντα. εἶπεν δὲ
15 ὁ ῥῆξ ὅτι εἴ τίς μοι τὸν Σολδανὸν μετὰ ἀληθείας ἀναγγεῖλη
ἢ ὑποδείξῃ γελῶντα, δώσω αὐτῷ χρήματα πολλά. καὶ μετὰ
τοῦτο εἶδε τις αὐτὸν γελῶντα, καὶ τῷ ῥῆγι Λοδοῖχῳ ἀπήγ-
γειλεν. ὁ δὲ προσκαλεσάμενος τὸν Σολδανὸν ἠρώτησεν αὐτὸν
20 ἐν αὐτῇ τροχῶν κυλιομένους, καὶ τούτου χάριν ἐγέλασα, ὅτι
καὶ ἐγὼ ποτε κεφαλῇ ἤμην καὶ ἀρτίως εἰμι ὑποκάτω πάντων,
καὶ πάλιν δύναται ὁ θεὸς ὑψῶσαί με." καὶ ἀπὸ τότε προσ-
εκαλεῖτο αὐτὸν ὁ Λοδοῖχος εἰς τὴν τράπεζαν αὐτοῦ καὶ συν-

5 παρεκάθισαν? 13 ἐν τῷ κάστρῳ Καπύης καὶ add B

eius obsequentes cum magna manu iungunt se copiis ipsius una enim Chrobatibus Serviliis Zachlumis Terbuniotis Canalitis et Ragusinis cunctisque Dalmatiae oppidorum incolis (nam hi omnes ex imperatoris mandato aderant); qui in Longobardiam traicientes urbem Barin ob- sederunt expugnaruntque.

Sciendum autem est quod Chrobatus reliquosque Sclavorum prin- cipes Ragusini cives suis navibus in Longobardiam transmiserint. et urbem quidem Barim totamque regionem ac praedam universam sibi habuit imperator Romanorum, soldanum vero cum ceteris Saracenis rex Franciae Ludovicus, et Capuam ac Beneventum ipsos abduxit. et soldanum quidem nemo unquam ridentem videbat; itaque multas ei pecunias rex pollicetur, qui vere ridentem ipsum aut ostendisset aut nuntiasset. evenit autem postea ut quidam ridentem soldanum videret, qui regi Ludovico significavit. ille accersitum soldanum in- terrogavit quamobrem risisset. isque respondit "currum cernebam et vertentes in eo rotas, et huius rei gratia risum edidi: nam ego quo- que aliquando caput fui, nunc autem infra omnes sum, et potest me deus rursus exaltare." atque ex illo tempore ad mensam illum

ἦσθιεν αὐτῆ. οἱ δὲ ἄρχοντες τῆς Καπύης καὶ Βενεφειδοῦ ἦρχοντο πρὸς τὸν Σολδανὸν ἐρωτῶντες αὐτὸν περὶ ἰατρειῶν καὶ θεραπειᾶς ἀλόγων καὶ λοιπῶν ὑποθέσεων ὡς γέροντα καὶ πεπειραμένον. ὁ δὲ Σολδανὸς πανοῦργος ὢν καὶ σχολιὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι πρῶγμα θέλω εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ 5 δέδοικα τοῦ μὴ παρ' ὑμῶν κατάδηλον γενέσθαι πρὸς τὸν ῥῆγα, καὶ ἀπολέσω τὴν ἔμαντοῦ ζωήν. οἱ δὲ ὤμοσαν αὐτῆ, καὶ Θαρρήσις εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι ὁ ῥῆξ ἔξορῖσαι θέλει πάντας ὑμᾶς ἐν τῇ μεγάλῃ Φραγγίᾳ, καὶ ἐὰν ἀπιστῆτε, ἐκδέξασθε μικρόν, κἀγὼ πληροφοροῦ ὑμᾶς. καὶ ἀπελθὼν εἶπε 10 πρὸς τὸν Λοδῶϊχον ὅτι οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου κακοί εἰσι, καὶ σὺ οὐ δύνασαι κυριεῦσαι τὴν χώραν ταύτην, ἐὰν μὴ ἀφανίσῃς τοὺς δυνατοὺς τοὺς ἀντιπίπτοντάς σοι· ἀλλὰ δέσμευσον τοὺς πρώτους τοῦ κάστρου, καὶ ἀπόστειλον αὐτοὺς εἰς τὴν χώραν σου, καὶ τότε ὡς θέλεις οἱ λοιποὶ ὑποταγή- 15 σονται σοι. καὶ ὅτε παρέπεισεν αὐτὸν ἵνα πληρώσῃ τὴν βουλήν αὐτοῦ, καὶ ὥρισε γενέσθαι ἀλίσεις σιδηρᾶς εἰς τὸ ἐξορῖσαι αὐτούς, ἀπῆλθεν ὁ Σολδανὸς καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἄρχοντας ὅτι ἀκμὴν οὐ πιστεύετε ὅτι ὁ ῥῆξ ἐξορῖστους ὑμᾶς ποιεῖ καὶ παντελῶς ἐξ ἀνθρώπων γίνεται τὸ μνημόσυνον ὑμῶν· ὅμως 20 εἰ θέλετε τελείως πληροφορηθῆναι, ἀπελθόντες θεάσασθε τί ἄρα ἐργάζονται πάντες οἱ χαλκεῖς τῆ προστάξει τοῦ ῥηγός·

7 ῥῆγα Meursius pro δοῦκα 11 τόπου om ed ante Bandurium

suam Ludovicus adhibuit. principes vero Capuae et Beneventi ventitabant ad soldanum interrogantes eum de medicina ac cura equorum aliisque rebus, uti senem et multo usu peritum. ille autem vaferr admodum et versutus cum esset, dixit ipsis "est quod communicatum vobis velim, sed vereor ne per vos regi innotescat, et ego in periculum vitae incidam." qui cum iureiurando se obstrinxissent, fidentior factus dixit iis "rex vos omnes in magnam Franciam transportare statuit. et si non creditis, expectate paulisper, donec plenam vobis fidem faciam." discedensque dixit Ludovico "principes huius loci improbi sunt, neque tu dominari huic regioni valebis, nisi potentioribus, qui tibi obsistunt, e medio sublatis. sed primores urbis in vincula coniectos in tuam regionem mitte, et tunc pro arbitrio ceteri sese submittent." cum autem persuasisset ipsi consilio suo obsequi, isque iam catenas ferreas faciendas decrevisset iis ablegandis, adiit soldanus principes, inquires "nondum vos creditis regem vos exterminaturum et omnino ex hominibus eruendam memoriam vestri. at si omnino certiores rei fieri vultis, abite et videte quid ubique fabri mandato regis conficiant; et nisi circa catenas ac vincula occupatos inveneritis, omnia me falsa dixisse vobis iudicate:

καὶ εἰ οὐχ εὗρητε αὐτοὺς ἐργαζομένους τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ
 δεσμιά, γινώσκειτε ὅτι πάντα τὰ παρ' ἐμοῦ λαλούμενα ὑμῖν
 ἐστὶ ψευδῆ· εἰ δὲ ἀληθεύω, φροντίσατε τὴν σωτηρίαν ὑμῶν
 καὶ ἐμὲ εὐεργετήσατε τὸν τὰ χρηστὰ καὶ σωτήρια ὑμῖν βου-
 5 λευσόμενον. οἱ δὲ ἄρχοντες πεισθέντες τῷ τοῦ Σολδανοῦ
 λόγῳ, Θεασάμενοι δὲ καὶ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ δεσμιά, τελείαν
 πληροφορίαν ἔλαβον, καὶ ἔκτοτε ἐμελέτων τὴν ἀπώλειαν τοῦ
 ῥήγος Λοδοῖχου. ὁ δὲ ῥῆξ ταῦτα πάντα ἀγνοῶν ἐξῆλθε πρὸς P 90
 τὸ κυνηγῆσαι· ὑποστρέψαντος δὲ οἱ τούτου ἄρχοντες ἐκρά-
 10 τισαν τὸ κάστρον, μὴ εἰσάσαντες αὐτὸν εἰσελθεῖν. ὁ δὲ ῥῆξ
 Λοδοῖχος τὴν τῶν ἀρχόντων ἔνστασιν Θεασάμενος εἰς τὴν
 ἰδίαν χώραν ὑπέστρεψεν. οἱ δὲ ἄρχοντες εἶπον πρὸς τὸν Σολ-
 δανὸν "τί ἄρα θέλεις ἡμῶς ποιῆσαι σοι περὶ τῆς γενομένης
 εἰς ἡμᾶς παρὰ σοῦ σωτηρίας"; ὁ δὲ ἤτησατο ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ
 15 ἀποκλῦσαι αὐτόν, καὶ τούτου γενομένου ἀπῆλθεν ἐν Ἀφρικῇ εἰς
 τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. μὴ ἐπιλαθόμενος δὲ τῆς ἀρχαίας
 αὐτοῦ κακίας ἐστρατοπέδευσε, καὶ ἦλθε μετὰ δυνάμεως ἐν
 Καπύῃ καὶ ἐν Βενεβενδιῷ πρὸς τὸ πολιορκῆσαι καὶ ὑποτάξαι
 αὐτούς. οἱ δὲ τὰ τοιαῦτα κάστρα κρατοῦντες ἀπέστειλαν πρέ-
 20 σβεις πρὸς τὸν ἡἴγου Λοδοῖχον ἐν Φραγγίᾳ, ἵνα ἐλθὼν συνε-
 παμύνηται αὐτοῖς κατὰ τοῦ Σολδανοῦ καὶ τῶν Ἀφρικῶν. ὁ
 δὲ ῥῆξ Λοδοῖχος ταῦτα μαθὼν, καὶ ὄνπερ ἐποίησε τρόπον
 ὁ Σολδανὸς πείους καὶ τοὺς ἄρχοντας ὅτι δεσμίους μέλλει
 ὑμῶς ὁ ῥῆξ ἐν Φραγγίᾳ ἐξορίσαι, ἀντεδήλωσεν αὐτοῖς ὅτι

sin vera dixero, curae vobis sit propria salus, mihi que, qui utilia vo-
 bia et salutaria consilia dederim, beneficium reddite." persuasi vero
 principes soldani verbis, compedibus et vinculis conspectis, omnino
 id quod erat crediderunt, atque ex eo tempore de tollendo rege Lu-
 dovico consilium ceperunt. rex autem horum omnium ignarus vena-
 tum egreditur; cumque reverteretur, principes ipsius loci urbe occu-
 pata intrare eum minime permiserunt. rex itaque Ludovicus insur-
 gentes contra se principes videns ad sua regreditur. principes vero
 soldano dixerunt "quid tibi vis faciamus pro eo quod nos servaveris?"
 ille vero dimitti ad suos voluit, eoque facto in Africam profectus in
 propriam regionem se recepit. pristinae autem malitiae minime obli-
 tus, exercitu collecto cum magna manu ad obsidendas capiendasque
 urbes Capuam ac Beneventum venit. Capuani vero ac Beneventani
 legatos in Franciam ad regem Ludovicum mittunt, uti suppetias ipsis
 adversus soldanum et Afros ferret. at rex Ludovicus his cognitis, et
 quomodo egisset soldanum, principibus persuadens regem compeditos
 in Franciam mittere voluisse, sic ipsis respondit "poenitet quidem

καὶ ἄπερ ἐποίησα πρότερον εἰς ἑμᾶς μεταμελέημι, ὅτι ἔσωσα ἑμᾶς ἄπο τῶν ἐχθρῶν ἑμῶν, καὶ ἀνταπεδώκατέ μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν· καὶ καθὼς ἐδιώχθη παρ' ἑμῶν, ἀρτίως χαίρω ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ ἑμῶν. τότε ἀπορήσαντες ἀπὸ τοῦ ἑγγύς Λοδοῦχου ἀπέστειλαν πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων τοῦ δοῦναι αὐτοῖς βοήθειαν καὶ λυτρώσασθαι τοῦ τοιούτου κινδύνου· ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπέσχετο βοηθῆσαι αὐτοῖς. τοῦ δὲ ἀποκρισιαρίου ἀπὸ τῆς πόλεως ὑποστρέψαντος καὶ ἀγαθὰς ἀγγελίας τοῖς πέμψασιν αὐτὸν ἀποκομιζόντος περὶ τῆς τοῦ βασιλέως συμμαχίας, μήπω τούτου ἀποσωθέντος ἐν τῇ κάστρῳ, ἐκρατήθη παρὰ τῶν βιγλῶν τοῦ Σολδανῶ· προεγνώκει γὰρ ὁ Σολδανὸς τὴν γεγυῖαν ἀποστολὴν πρὸς ἐκείνην τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ ἐπύκειυσε τοῦ τὸν ἀποκρισιαρίον αὐτῶν κρατῆσαι, ὕπερ καὶ γέγονε. κρατηθέντος δὲ αὐτοῦ ἔμαθε τὴν ἀποτελεσθεῖσαν παρ' αὐτοῦ δουλείαν, καὶ 15 ὅτι δι' ὀλίγων ἡμερῶν καταλαμβάνει ἡ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων βοήθεια. ὁ δὲ Σολδανὸς εἶπε τῷ αὐτῇ ἀποκρισιαρίῳ ὅτι εἰ ποιήσεις ὅπερ σοι εἶπω, ἐλευθερίας καὶ δωρεῶν μεγίστων ἀξιώσῃ. εἰ δὲ μή, πονηροῦ θανάτου τὴν ζωὴν ἀπολέσεις. τοῦ δὲ ὑποσχομένου ἐκκληρῶσαι τὰ κελεύόμενα αὐτῷ, 20 εἶπεν ὁ Σολδανὸς πρὸς αὐτὸν ὅτι κελεύω στήναι σε πλησίον τοῦ τείχους, καὶ προσκαλέσασθαι τοὺς ἀποστειλάντας σε, καὶ εἰπεῖν πρὸς αὐτοὺς "ἐγὼ μὲν τὴν δουλείαν ἣν ὄφειλον ποιῆ-

13 τοῦ τὸν] τοῦτον vulgo

me etiam eorum quae antea vobis praestiti, cum vos ab hostibus servurim, pro quo beneficio mala mihi reposuistis; et quemadmodum eiectus ipse a vobis fui, ita nunc de vestro exitio gaudeo." tunc ad summam angustiam redacti, a rege Ludovico ad Romanorum imperatorem legatos mittunt petitum ut ipsis opitularetur atque ab eiusmodi periculo eos liberaret. pollicetur opem imperator; sed legatus ab urbe Cpolitana rediens atque laeta suis nuntia afferens de auxilio ab imperatore mittendo, priusquam in urbem se recipere posset, a soldani excubiis captus fuit. praesciverat quippe ille legationem factam ad imperatorem Romanum, et omni studio incubuit ut legatum caperet; quod et factum fuit. comprehenso autem legato, intellexit quo defunctus fuerat officio, et post paucos dies auxilia Romani imperatoris asutura. dicit itaque ei soldanus "si quae dixero feceris, libertate et maximis muneribus coonestaberis: sin minus, mala morte peribis." cumque legatus facturum se mandata pollicitus esset, dixit ei soldanus „iubeo te proxime muros accedere ac eos qui te miserunt advocare, ipsisque dicere: ego quidem quod vobis officium debui

σαι πεποίηκα, καὶ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων περὶ ὑμῶν ἐδυσώ-
 ησα· πλὴν οὖν γινώσκετε ὅτι εἰς κενὸν ἐγένετο ἡ ὁδὸς μου,
 καὶ ὁ βασιλεὺς παμφαῦλον ἔθηκε τὴν παρ' ἐμῶν γενομένην
 ἰκείαν, καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλέως μὴ ἐλπίζετε βοήθειαν.” τῷ
 5 δὲ ὑποσχομένον ταῦτα μετὰ χαρᾶς ἐκπληρῶσαι, ἤγαγον αὐ-
 τὸν πλησίον τοῦ κάστρου, καὶ ἐν οὐδενὶ θέμενος τὰ παρὰ
 τοῦ Σολδανῷ ῥηθέντα πάντα, μήτε τὰς ἀπειλὰς αὐτοῦ
 φοβηθεὶς μήτε ταῖς ὑποσχέσεσιν αὐτοῦ πεισθεὶς, ἀλλὰ τὸν P 91
 τοῦ Θεοῦ φόβον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ θέμενος διελογίσαστο
 10 ἐν ἑαυτῷ ὅτι συμφέρον ἐστὶν ἐμὲ μόνον ἀποθανεῖν καὶ
 μὴ τοσαύτας ψυχὰς διὰ λόγου παγιδεῦσαι καὶ προδοῦναι
 εἰς θάνατον. καὶ δὴ πλησίον τοῦ τείχους αὐτοῦ γενομένου
 καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας προσκαλεσαμένου, εἶπε πρὸς τοὺς
 15 ἔξουσιάσαντας τοῦ τοιούτου κάστρου “ἐγὼ μὲν, κύριοί μου,
 τὴν διακονίαν μου ἐξεπλήρωσα, καὶ τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως
 Ῥωμαίων δηλωθέντα ὑμῖν ἀπαγγελῶ· πλὴν ὀρκίζω ὑμᾶς
 εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν παντὸς τοῦ
 κάστρου καὶ αὐτῶν τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἵνα ἀντὶ ἐμοῦ εὐερ-
 γητήσητε τὰ τέκνα μου καὶ τὴν ἐλπίζουσαν ἀπολαβεῖν με
 20 σύμβιον μου· ὡς γὰρ ποιήσητε μετὰ αὐτῶν, παρὰ τοῦ
 δικαίου καὶ μισθυποδότου ἀγαθοῦ Θεοῦ, μέλλοντος κρῖναι
 ζῶντας καὶ νεκρούς, τὸν μισθὸν ἀπολήψεσθε.” καὶ ταῦ-
 τα εἰπὼν παρεθάρρυνεν αὐτοὺς λέγων “ἐγὼ μὲν ἀπὸ τοῦ

3 παρὰ φαῦλον?

5 ταῦτα add B

11 τοιαύτας vulgo

praestiti, imperatoremque Romanum pro vobis oravi, verum notum vobis volo frustra mihi susceptam hanc protectionem fuisse; et supplicationem vestram imperator reiecit, neque est quod opem ab illo ullam expectetis.” legatum autem haec se executurum cum laetitia promittentem ad urbem duxerunt. at spretis omnibus quae soldanus dixerat, neque minis eius territus neque pollicitationibus persuasus, sed dei timorem in pectore gestans, haec in animo cogitavit: “satius est unum me mori quam tot animas verbo compedi et ad mortem prodi.” et sane cum proxime muros esset omnesque principes advocasset, ita urbis primates allocutus est: “ego quidem, domini mei, officio meo defunctus sum, et quae significari vobis Romanorum imperator iussit nuntiabo: at obtestor vos per filium dei urbisque vestrae universae et animarum vestrarum salutem, uti pro me beneficiatis liberis meis et quae me amplecti sperat coniugi: quemadmodum enim illis feceritis, ita a iusto et bonorum remuneratore deo, qui iudicaturus est vivos et mortuos, mercedem recipietis.” et haec locutus animo illos bono esse iussit, inquietus “ego profecto de vita

Σολδανῶ ἀπολοῦμαι καὶ περὶ τὴν ζωὴν κινδυνεύω· ὅμεις δὲ στήτε ἐδραῖοι καὶ μὴ δειλανδρήσητε, ἀλλ' ὑπομείναιτε μικρόν, καὶ εἰς ὀλίγον ἡμερῶν φθάσει ἡ ἀποσταλεῖσα ἡμῖν σωτηρία παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων." ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, οἱ κατέχοντες αὐτὸν οἰκέοι τοῦ Σολδανῶ παρὰ προσδοκίαν τὰ παρ' αὐτοῦ λαληθέντα ἀκούσαντες ἔβρουξαν ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας, καὶ εἰς τοῦ ἑτέρου προέτρεχον, τίς ἄρα τῆς αὐτοῦ σφαγῆς γένειεν αὐτοεργός. τοῦ δὲ παρ' αὐτῶν ἀναιρεθέντος, πτοηθεὶς ὁ Σολδανός τὴν τοῦ βασιλέως ἐρχομένην δυναστείαν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. καὶ ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν καὶ οἱ τῆς Καπύης καὶ οἱ τῆς Βενεβενδοῦ εἰσὶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων εἰς τελείαν δούλωσιν καὶ ὑποταγὴν διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς γενομένην μεγάλην ταύτην εὐεργεσίαν.

Ὅτι τὸ κάστρον τοῦ Ῥαουσίου οὐ καλεῖται Ῥαούση τῆ Ῥωμαίων διαλέκτῳ, ἀλλ' ἐπεὶ ἐπάνω τῶν κρημνῶν ἴσταται, λέγεται δὲ Ῥωμαῖσι ὁ κρημνὸς λαῦ, ἐκλήθησαν ἐκ τούτου Λαυσαῖοι ἤθουν οἱ καθεζόμενοι εἰς τὸν κρημνόν. ἡ δὲ κοινὴ συνήθεια, ἣ πολλάκις μεταφθεύουσα τὰ ὀνόματα τῆ ἐναλλαγῆ τῶν γραμμάτων, μεταβαλοῦσα τὴν κλήσιν Ῥαουσαίους τούτους ἐκάλεσεν. οἱ δὲ αὐτοὶ Ῥαουσαῖοι τὸ παλαιὸν ἐκράτουν τὸ κάστρον τὸ ἐπιλεγόμενον Πίταυρα· καὶ ἐπειδὴ, ἤνικα τὰ λοιπὰ ἐκρατήθησαν κάστρα παρὰ τῶν Σκλάβων τῶν ὄντων

8 γέγονε B

17 δὲ vulgo post λέγεται

periclitor et a soldano interficiar: vos autem resistite fortiter, neque timefe, sed expectate paulisper: post paucos quippe dies aderunt auxilia ab imperatore Romanorum vobis missa." legatus cum haec verba pronuntiasset, soldani milites qui eum deduxerant, auditis quae praeter expectationem locutus erat, dentibus super eum stridebant, ac procurrentes certatim ipsum interficiunt. eo autem occiso, soldanus validissimum imperatoris exercitum qui adventabat metuens ad sua regreditur. et ex illo tempore in hodiernum usque diem Capuani ac Beneventiani sub potestate Romani imperatoris degunt, ipsique propter ingens hoc in illos collatum beneficium plene subiecti serviunt.

Urbs Rausium non appellatur Rausium Graeca lingua, sed quia in locis praeruptis posita est; praecipitium Graecae vocatur λαῦ, unde inhabitantes nuncupati sunt Lausaei, id est praecipitium insidentes. communis vero usus, qui saepe literarum commutatione nomina corrumpit, commutato nomine Rausaeos appellavit. atque hi ipsi Rausaei olim tenuerunt urbem Epidaurum nuncupatam: at postea cum reliquae urbes expugnatae essent a Sclavis, qui in hoc themate sunt,

ἐν τῷ θέματι, ἐκρατήθη καὶ τὸ τοιοῦτον κάστρον, καὶ οἱ μὲν ἐσφάγησαν οἱ δὲ ἠχμαλωτίσθησαν, οἱ δὲ δυνηθέντες ἐκφυγεῖν καὶ διασωθῆναι εἰς τοὺς ὑποκρήμους τόπους κατώκησαν, ἐν ᾧ ἔστιν ἀρτίως τὸ κάστρον, οἰκοδομήσαντες αὐτὸ πρότερον μικρὸν καὶ πάλιν μετὰ ταῦτα μείζον, καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν τὸ τεῖχος αὐτοῦ αὐξήσαντες μέχρι δ' ἔχειν τὸ κάστρον διὰ τὸ πλατύνεσθαι αὐτοὺς κατ' ὀλίγον καὶ πληθύνεσθαι. ἐκ δὲ τῶν μετοικησάντων εἰς τὸ 'Ραούσιον εἰσὶν οὗτοι, Γρηγόριος, Ἀρσάφιος, Βικτωρῆνος, Βιτάλιος, Βαλεντῖνος ὁ ἀρχιδιάκων, *
 10 Βαλεντῖνος ὁ πατὴρ τοῦ πρωτοσπιθαρίου Στεφάνου. ἀφ' οὗ δὲ ἀπὸ Σαλαῶνα μετώκησαν εἰς 'Ραούσιον, εἰσὶν ἔτη φ' μέχρι τῆς σήμερον, ἧτις ἰνδικτιῶνος ἐβδόμης ἔτους ζυγζ'. ἐν P 92 δὲ τῷ αὐτῷ κάστρῳ κείται ὁ ἅγιος Παγκράτιος ἐν τῷ ναῦ τοῦ ἁγίου Στεφάνου τῷ ὄντι μέσον τοῦ αὐτοῦ κάστρου.
 15 Ὅτι τὸ Ἀσπαλάθου κάστρον, ὅπερ παλάτιον μικρὸν ἐρμηνεύεται, ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς τοῦτο ἔκτισεν· εἶχε δὲ αὐτὸ ὡς ἴδιον οἶκον, καὶ αὐτὴν οἰκοδομήσας ἐνδοθεν καὶ παλάτια, εἰς ὧν τὰ πλείονα κατελύθησαν. σώζεται δὲ μέχρι τοῦ νῦν ὀλίγα, ἐξ ὧν ἐστὶ τὸ ἐπισκοπεῖον τοῦ κάστρου καὶ ὁ ναὸς τοῦ
 20 ἁγίου Δόμνου, ἐν ᾧ κατὰκειται ὁ αὐτὸς ἅγιος Δόμνος, ὅπερ ἦν κοιτῶν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ. ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ ὑπάρχουσιν εἰληματικαὶ καμάραι, αἵτινες ὑπῆρχον

6 δ' ἔχει M an μέχρι τοῦ ᾧδ' ἔχειν? 8 κατοικησάντων M
 9 Βαλεντῖνος B, Βαλεντῖνος M: corr Bandurius 11 μετωκ-
 σεν M 15 τὸ] τοῦ vulgo

haec etiam urbs ab ipsis capta fuit; et civium alii quidem interfecti fuere, alii vero in vinculis abducti. qui autem fuga salutem invenire potuerunt, loca praerupta inhabitaverunt. ubi nunc urbs est, primo exiguam illam aedificantes et postea maiorem, mox rursus et quartum paulatim aucta multitudine pomeria protulerunt. ex iis autem qui aliunde demigrarunt Ragusium, hi sunt, Gregorius, Arsaphius, Victorinus, Vitalius, Valentianus archidiaconus, Banentinus pater protospatharii Stephani. ex quo autem cives Salonitani Rausium demigrarunt, anni sunt 500 in hunc usque diem, indictione 7 anni 6457 (Christi 949). ceterum in eadem urbe depositus fuit S. Pancratius in aede S. Stephani, quae est in media urbe.

Aspalathi urbem, quae parvum palatium significat, imperator Diocletianus condidit: habuit illam ut domum propriam, aulamque ibi extruxit et palatia, quorum pleraque perierunt; quae autem etiamnum supersunt valde pauca sunt, ex quibus episcopium urbis, et templum S. Domini, ubi ille ipse sanctus depositus fuit; quod cubiculum erat eisdem imperatoris Diocletiani. subter illo sunt rotundi fornices,

φυλακαὶ ἐν αἷς τοὺς παρ' αὐτοῦ βιασανιζομένους ἄγιους ἐναπέκλειεν ἀπηνῶς. ἀπόκειται δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ κάστρῳ καὶ ὁ ἅγιος Ἀναστασίος.

Ὅτι τὸ τεῖχος τοῦ τοιοῦτου κάστρου οὔτε ἀπὸ βησάλων ἐστὶν ἐπισμμένον οὔτε ἀπὸ ἐγχορήγου, ἀλλ' ἀπὸ λίθων τετρα-⁵ πεδίκων ἐχόντων εἰς μῆκος ἀνὰ ὀργυιᾶς α', πολλάκις καὶ ἀνὰ δύο, καὶ τὸ πλάτος ἀνὰ ὀργυιᾶς μιᾶς, οἰτινές εἰσι συνηροσμένοι καὶ συνδεδεμένοι εἰς ἀλλήλους μετὰ σιδήρων ἐν μολίβδῳ ἐγχυλιασμένων. Ἰστανται δὲ καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον κά-¹⁰ στρον καὶ κίονες πυκνοί, ἔχοντες ἐπάνω κοσμίτας, ἐν οἷς ἔμελ-¹⁰ λεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς εἰληματικὰς ἐγεῖραι καμάραις, καὶ σκεπάσαι τὸ κάστρον ὅλον, καὶ ποιῆσαι τὰ παλάτια αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ οἰκήματα τοῦ κάστρου ἐπάνω τῶν εἰλημάτων ἐκείνων διόροφα καὶ τριόροφα, ὥστε μὴ ὀλίγον ἐκ τοῦ αὐτοῦ κάστρου ἐσκέπυσε. τοῦ δὲ τοιοῦτου κάστρου τὸ ¹⁵ τεῖχος οὔτε περίπατον ἔχει οὔτε προμαχῶνας, ἀλλὰ τοίχους μόνους ὑψηλοὺς καὶ τοξικὰς φωταγωγούς.

Ὅτι τὸ κάστρον τὸ Τετραγούριν μικρὸν ἐστὶ νησίον ἐν τῇ θαλάσῃ, ἔχον καὶ τράχηλον ἕως τῆς γῆς στενωτάτον δίκην γεφυρίου, ἐν ᾧ διέρχονται οἱ κατοικοῦντες εἰς τὸ αὐτὸ ²⁰ κάστρον. Τετραγούριν δὲ καλεῖται διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ μικρὸν δίκην ἀγγορίου. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κάστρῳ ἀπόκειται ὁ ἅγιος μάρτυρ Λαυρέντιος ὁ ἀρχιδιάκων.

4 τὸ αὐτὸ κάστρον M 12 ὅλον — κάστρου add B

olim custodiae, in quas sanctos immaniter a se cruciatus compingebat. in eadem vero urbe depositus etiam fuit S. Anastasius.

Murus autem huius urbis neque ex latere est neque ex encho-
rego, sed ex lapidibus quadratis unius et saepe duarum ulnarum lon-
gitudine et unius latitudine, qui coagmentati inter se sunt vinctique
ferro in plumbum-liquefactum impacto. in eadem autem urbe erectae
etiam visuntur columnae complures, super quas cosmitae, ubi idem
imperator Diocletianus aedificaturus erat rotundos fornices, totamque
urbem tecturus, et palatia sibi extracturus, omnesque urbis aedes
supra istos rotundos fornices, gemina aut triplici concameratione, ita
ut non exiguam urbis partem cooperiret. moenia autem huius urbis
ambulacrum non habent, neque propugnacula, sed sublimes tantum
muri sunt, in quibus fenestrae ad emittenda iacula.

Urbs Tetrangurium parva quaedam in mari insula est, angustis-
sima cervice, ponticuli instar, ad terram usque porrecta, qua ad op-
pidum transeunt incolae. Tetrangurium autem urbs illa vocatur, quod
parva sit veluti cucumer. in eadem vero urbe depositus fuit S. mar-
tyr Laurentius archidiaconus.

Ὅτι τὸ κάστρον τῶν Δεκατέρων ἐρμηνεύεται τῇ Ῥωμαίων
 διαλέκτῳ ἐστενωμένῳν καὶ πεπληγμένον, διότι εἰσέρχεται ἡ
 θάλασσα ὡσπερ γλῶσσα ἐστενωμένη μέχρι τῶν δεκαπέντε καὶ
 εἰκοσι μιλίων, καὶ εἰς τὸ τῆς θαλάσσης συμπλήρωμά ἐστι τὸ
 5 κάστρον. ἔχει δὲ τὸ τοιοῦτον κάστρον κύκλον αὐτοῦ ὄρη
 ὑψηλά, ὥστε μόνῳ τῷ καλοκαιρίῳ βλέπειν τὸν ἥλιον διὰ τὸ
 μεσουρανεῖν, τῷ δὲ χειμῶνι οὐδαμῶς. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κά-
 στρῳ κείται ὁ ἅγιος Τρύφων ἀκραιῶς πᾶσαν νόσον ἰώμενος,
 μάλιστα τοὺς ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων τυραννουμένους.
 10 ὁ δὲ ναὸς αὐτοῦ ἐστὶν εἰληματικός.

Ὅτι τὸ κάστρον τῶν Διαδώρων καλεῖται τῇ Ῥωμαίων
 διαλέκτῳ ἰὰμ ἔρατ, ὅπερ ἐρμηνεύεται ἀπάρτι ἦτον· δηλονό-
 τι ὅτι ἡ Ῥώμη ἐκτίσθη, προεκτισμένον ἦν τὸ τοιοῦτον κά-
 στρον· ἐστὶ δὲ τὸ κάστρον μέγα. ἡ δὲ κοινὴ συνήθεια κα-
 15 λέει αὐτὸ Διάδωρα. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κάστρῳ κείται ἐν σαρκί P 93
 ἡ ἅγια Ἀναστασία ἡ παρθένος, θυγάτηρ γεγονῶτι Εὐσταθίου
 τοῦ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον βασιλεύσαντος, καὶ ὁ ἅγιος Χρυ-
 σόγονος μοναχὸς καὶ μάρτυς, καὶ ἡ ἅγια ἄλυσις αὐτοῦ. ὁ δὲ
 ναὸς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἐστὶ δρομικός, ὁμοῖος τῷ Χαλ-
 20 κοπρατίων ναῷ, μετὰ κίωνων πρσινῶν καὶ λευκῶν, ὅλος εἰκο-
 νισμένος εἰς ὑλογραφίαν ἀρχαίας· ὁ δὲ πάσις αὐτοῦ ἐστὶν
 ἀπὸ συκοπῆς θανυμαστῆς. ἐστὶ δὲ καὶ ἕτερος ναὸς πλησίον
 αὐτοῦ εἰληματικός, ἡ ἅγια Τριάς· καὶ ἐπάνω τοῦ ναοῦ αὐ-

16 ἡ παρθένος add B 19 τῷ τῶν X.? 21 ἡλιγραφίας M
 αὐτῆς M

Urbs Decatera lingua Romanorum significat angustatum et percus-
 sum, quoniam mare ingreditur tanquam lingua coangustata ad quin-
 decim, imo ad viginti usque milia passuum, estque urbs illa sita ad
 maris complementum. habet vero circum se urbs illa montes altos,
 ita ut aestate tantum solem videat, quod tunc in medio caeli sit,
 hieme vero nunquam. In hac autem urbe depositus fuit S. Tryphon,
 qui omnes omnino aegrotos sanat, maxime eos qui ab impuris spiri-
 tibus vexantur: templum vero ipsius rotundum est.

Diadora urbs Romanorum lingua est "iam erat," videlicet quod
 ante Romam haec condita fuerit; est autem urbs haec magna, et
 vulgariter Diadora nuncupatur. in eadem vero urbe sepultum est
 corpus S. Anastasiae virginis, filiae Eustathii, qui illo tempore regna-
 bat; item S. Chrysogonus monachus et martyr, cuius, et sacra catena
 illic asservatur. templum autem S. Anastasiae oblongum est, simile
 illi quod in Chalcoptatis est, et columnas habet prasinas atque albas,
 totumque ornatum est figuris pictura vetusta elaboratis, pavementum
 vero ipsius mirifice ex opere tessellato confectum iuxta autem illud

τοῦ πάλιν ἕτερος ναὸς δίκην κατήχουμένων, καὶ αὐτὸς εἰλη-
ματικός, εἰς ὃν καὶ ἀνέρχονται διὰ κοχλείας.

Ὅτι εἰσὶ νησία ὑπὸ τὴν ἐπικράτειαν τῆς Δελματίας μέ-
χρι Βενεβενδοῦ πυκνὰ καὶ πάμπολλα, ὥστε μηδέποτε φοβεῖ-
σθαι κλύδωνα ἐκεῖσε τὰ πλοῖα. ἔξ αὐτῶν τῶν νησιῶν ἐστί 5
τὸ κάστρον ἢ Βέκλα, καὶ εἰς ἕτερον νησίον ἢ Ἄρβη, καὶ εἰς
ἕτερον νησίον ἢ Ὀψαρα, καὶ εἰς ἕτερον νησίον τὸ Λουμβρι-
κάτον, ἅτινα κατοικοῦνται μέχρι τοῦ νῦν· τὰ δὲ λοιπὰ εἰσιν
ἀοίκητα, ἔχοντα ἐρημόκαστρα, ὧν τὰ ὀνόματά εἰσιν οὕτω,
Κατατιβεβενὸ Πιζύχ Σελβὸ Σκερδὰ Ἄλωηπ Σκιρδάκισσα 10
Πυρότιμα Μελετὰ Ἐστιοννήζ, καὶ ἕτερα πάμπολλα ὧν τὰ
ὀνόματα οὐ γινώσκονται. τὰ δὲ λοιπὰ κύστρα τὰ ὄντα εἰς τὴν
ξηρὰν τοῦ θέματος καὶ κρατηθέντα παρὰ τῶν εἰρημένων Σκλά-
βων ἀοίκητα καὶ ἔρημα ἴστανται, μηδενὸς κατοικοῦντος ἐν
αὐτοῖς.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λ'.

διήγησις περὶ τοῦ θέματος Δελματίας.

Εἰ πᾶσιν ἢ γινώσις καλὸν, καὶ ἡμεῖς ἄρα τῶν πραγμά-
των τὴν γινῶσιν καταλαμβάνοντες οὐ πόρρω τούτου γινώμεθα.
ὄθεν καὶ πᾶσι φανερὰν ποιοῦμεν τῶν μεθ' ἡμῶν πῆ μὲν τοῦ- 20
των τὴν δῆλωσιν πῆ δὲ ἐτέμων τινῶν ἀξιολόγων, ἵνα δι-
πλοῦν ἐπανακολουθῆ τὸ καλόν. τοῖς οὖν καὶ τῆς Δελματίας

10 Σκερδὰ M

13 εἰρημένων add B

19 γινώμεθα?

est aliud quoque templum rotundum S. Trinitatis, et supra illud rursum
aliud instar catechumenorum, itidem rotundum, in quod cochlea ascen-
ditur.

Insulae parvae sunt Dalmatiae subiacentes Beneventum usque
frequentes plurimaeque, ita ut tempestatem illic naves nunquam ti-
meant. ex illarum una est urbs Becla, ex alia Arbe, ex alia Opsara,
ex alia rursum Lumbricatum; quae omnes in hodiernum usque diem
habitantur; reliquae vero habitatoribus vacuae desertas urbes habent,
quarum haec sunt nomina, Catautrebena, Pizuch, Selbo, Scerda, Aloëp,
Scirdacissa, Pyrotima, Meleta, Estiunez, et aliae complures, quarum
nomina ignorantur. reliquae vero urbes, quae in continente themat-
is sunt et a Sclavis praedictis captae fuerant, desertae sunt et inco-
las nullos habent.

30. de Themate Dalmatiae narratio.

Si pulcrum quid omnibus est cognitio, igitur nos quoque rerum
notitiam comprehendentes non longe ab eo aberimus. unde partim
haec partim alia relatu digna ad posteros transmittemus, ut duplex

τὴν παράληψιν ζητοῖσιν, ὅπως ἐλήφθη παρὰ τῶν Σκλαβικῶν ἔθνων, ἐντεῦθεν ἔστι μαθεῖν. ἀλλὰ πρότερον τὴν θέσιν αὐτῆς διηγητέον. ἐκ παλαιοῦ μὲν τοίνυν ἡ Δελματία τὴν ἀρχὴν μὲν εἶχεν ἀπὸ τῶν συνόρων Συρραχίου ἕως ἀπὸ Ἀντιβάρεως, καὶ παρετείνετο μὲν μέχρι τῶν τῆς Ἱστορίας ὄρων, ἐπλατύνετο δὲ μέχρι τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. ἦν δὲ ἅπασα ἡ τοιαύτη περίχωρος ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν, καὶ ἐνδοξότερον τῶν ἄλλων ἐσπερίων θεμάτων τὸ τοιοῦτον θέμα ἐτύγχανεν· πλήν παρελήφθη παρὰ τὴν Σκλαβινικῶν ἔθνων τρό-
 10 πῳ τοιῦδε. κάστρον ἐστὶ πλησίον Ἀσπυλάθου ὃ Σαλῶνα λέγεται, ἔργον Διοκλητιανοῦ βασιλέως. ἀλλ' ἡ μὲν Ἀσπάλαθος καὶ αὐτὴ παρὰ Διοκλητιανοῦ ἐκτίσθη, καὶ τὰ αὐτοῦ βασιλικά ἐκέῖσε ἐτύγχανον· εἰς δὲ Σαλῶναν κατήκουσιν οἱ μεγιστάνες αὐτοῦ καὶ τῶν ὄχλων ἱκανοί. ὑπῆρχε δὲ τὸ τοιοῦτον
 15 κάστρον κεφαλὴ πάσης τῆς Δελματίας. ἤθροίζοντο οὖν ἀνά P 94 πᾶν ἔτος ἐκ τῶν λοιπῶν κάστρον τῆς Δελματίας στρατιῶται ἐπιπποι, καὶ ἀπεστέλλοντο ἀπὸ τῆς Σαλῶνος μέχρι τῶν χιλίων, καὶ ἐφύλαττον εἰς τὸν Δανουβίου ποταμὸν ἕνεκα τῶν Ἀβάρων· οἱ γὰρ Ἀβάρεις ἐκεῖθεν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ
 20 τὰς διατριβὰς ἐποιοῦντο, ἔνθα ἀρτίως εἰσὶν οἱ Τοῦρκοι, νομάδα βίον ζῶντες. ἀπερχόμενοι δὲ οἱ Δελματίας κατ' ἔτος ἔβλεπον πολλάκις ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ τὰ τε κτῆνη καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς κατὰ τινα χρόνον διαπερᾶσαι

7 τοιαύτη ἢ vulgo

17 τὴν Σαλῶνα M

inde bonum sequatur. quamobrem de Dalmatia scire cupientibus, quomodo a Sclavicis nationibus capta fuerit, hinc discere licet. sed primo situs eius narrantus est. antiquitus igitur Dalmatia incipiebat a confiniis Dyrrachii sive ab Antibari, et ad Istriae montes usque pertingebat, in latitudine vero ad Danubium flumen se extendebat; eratque omnis ille finitimus tractus sub Romanorum potestate, et praesantissimum thema omnium occidentalium habebatur. ceterum a Sclavis occupata fuit hoc modo. prope Aspalathum urbs Salona est a Diocletiano imperatore condita, quemadmodum et Aspalathus, ubi palatium item eius erat: Salonom vero magnates incolebant, et magna populi multitudo. atque haec urbs Dalmatiae totius caput erat. congregabantur itaque quotannis ex reliquis Dalmatiae urbibus equites, et mittebantur Salona usque ad mille ad flumen Danubium, ut ibi excubias contra Abares agerent. Ad illam enim Danubii partem Abares tunc commorabantur, ubi hodie Turcae degunt, nomadum instar viventes. venientes autem quotannis Dalmatae cum saepe illic iumenta hominesque viderent, traicere illis aliquando visum fuit, et

καὶ ἐρευνῆσαι τίνες εἰσὶν οἱ ἐκεῖσε τὴν δίαιταν ἔχοντες. περὶ-
 σαντες οὖν εὗρον τὰς γυναῖκας τῶν Ἀβαρῶν καὶ τὰ παιδία
 μόνα, τοὺς ἄνδρας δὲ καὶ τὴν ἀκμάζουσαν ἑλικίαν ἐν ταξει-
 δίῳ. ἄφρω οὖν ἐπιπεσόντες ἠχμαλώτευσαν αὐτούς, καὶ ὑπέ-
 στρεψαν ἀταλαιπώρως, ἀποκομίσαντες τὴν τοιαύτην πραιδαν⁵
 εἰς Σαλώνα. ὡς οὖν ὑπέστρεψαν οἱ Ἄβαρες ἐκ τοῦ ταξει-
 δίου καὶ τὸ γενόμενον ἀφ' ὧν ἔπαθον ἔμαθον, ἐταράχθησαν
 μὲν, ἠγνόουν δὲ ὁπόθεν αὐτοῖς ἡ τοιαύτη πληγὴ προσεγένετο.
 ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς παραφυλάξαι τὸν καιρὸν καὶ μαθεῖν τὸ
 πᾶν ἐξ αὐτοῦ. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὸ συνήθες αὐθις οἱ ταξεῶται 10
 ἀπεστύλησαν ὑπὸ Σαλώνος, ἦσαν δὲ οὐκ ἐκεῖνοι ἀλλ' ἑτεροί,
 ταυτὰ ἐκείνοις καὶ οὗτοι κατὰ βουλὰς ἔθεντο. διεπέρασαν
 οὖν κατ' αὐτῶν, ἐντυχόντες δὲ αὐτοῖς συνηγμένοις ὁμοῦ, οὐχ
 ὡς τὸ πρότερον ἐσκορπισμένοις, οὐ μόνον οὐδὲν [οὐκ] ἐποίη-
 σαν ἀλλὰ καὶ τὰ πάντων δεινότατα ἔπαθον· οἱ μὲν γὰρ αὐ- 15
 τῶν ἐσφάγησαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐχειρώθησαν ζῶντες, καὶ οὐδεὶς
 ἐκείνων τῶν χειρῶν ἐξέφυγεν. ἐξετάσαντες δὲ αὐτούς τίνες
 καὶ ὅθεν εἰσὶ, καὶ ἀναμαθόντες ὅτι ἐξ αὐτῶν ἔπαθον τὴν εἰ-
 ρημένην πληγὴν, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ τόπου
 αὐτῶν ἐρευνήσαντες, καὶ ὅσον ἐξ ἀκοῆς ἔρασαντες, ἐκράτη- 20
 σαν τοὺς ζῶντας δεσμίους, καὶ ἐνεδύσαντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν
 καθὰ ἐκεῖνοι, καὶ δὴ τοὺς ἵππους ἀναβάντες, ἐπὶ χεῖρας τὰ
 τε φλάμουλα καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα ἃ ἐπεφέροντο μετ' αὐτῶν,

14 ἐκοπίσαν Μ

22 ἐπὶ λαβόντες ἐπὶ?

Investigare quinam ibi degerent. cum itaque traiecissent, Aharum
 feminas et pueros solos invenerunt, viris et iuvenibus ad expeditio-
 nem bellicam profectis; unde subito ingruentes omnes ceperunt, nul-
 loque accepto damno reversi sunt, praeda hac Salonom abducta. Abares
 autem ex bellica expeditione reversi re cognita consternati qui-
 dem erant, at unde vulnus hoc ipsis inflictum esset, ignorabant;
 quamobrem observandum sibi tempus statuerunt et ab eo omnia di-
 scenda. postquam igitur pro more rursus missi sunt Salona praesi-
 diarii, alii a primis, idem consilium et ipsi ceperunt traieceruntque
 contra Abares. incidentes vero in illos non sparsos, ut antea, sed
 collectos, non solum nihil effecerunt, sed omnium gravissima passi
 sunt, partim caesi partim capti; neque quisquam fuit qui e manibus
 illorum evaderet. percutati vero quinam et unde essent, intellecto-
 que ab ipsis se mala supra commemorata perpepos esse, insuper de
 loci qualitate inquirentes, quasi ex auditu amore accensi in vinculis
 eos tenuerunt, et vestibus eorum sumptis equisque conscensis, flam-
 mula et reliqua signa, quae secum attulerant, tollentes more exer-

ἀπήραν πάντες φοσσατικῶς καὶ κατὰ τῆς Σαλῶνος ᾠορμησαν.
 ὡς οὖν καὶ τὸν καιρὸν ἔμαθον ζητήσαντες καθ' ὃν οἱ ταξεύ-
 ται ἐκ τοῦ Δανουβίου ὑπέστρεφον (ἦν δὲ τὸ μέγα καὶ ἅγιον
 σάββατον), ἦλθον καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. καὶ τὸ μὲν
 5 πλῆθος, ὅτε δῆπου πλησίον ἐγένοντο, τοῦ φοσσαίου ἀπεκρύβη·
 μέγροι δὲ τῶν χιλίων, οἵτινες τοὺς τε ἵππους καὶ τὰς στολάς
 εἰς ἀπάτην ἐκέκτηντο τῶν Δελματινῶν, ἐξήλασαν. ἀναγνωρί-
 σαντες δὲ οἱ τοῦ κάστρου τὰ τε σημεῖα καὶ τὴν ἀμφίαισιν
 αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν ὡς ἔθους ὄντος αὐτοῖς τοῦ ὑπο-
 10 στρέφειν ἐν αὐτῇ, ἤνοιξαν τὰς πόρτας καὶ ἐπεδέξαντο αὐτοὺς
 μετὰ περιχαρείας. ἐκεῖνοι δὲ ἅμα τοῦ εἰσελθεῖν τὰς τε πόρ-
 τας ἐκράτησαν, καὶ δῆλῃν διὰ σημείου τὴν προῦξιν τῆς φοσ-
 σάτῃ πεποιηκότες συνεισδραμεῖν καὶ συνεισελθεῖν παρεσκευ-
 ασουν. κατέσφαξαν οὖν πάντας τοὺς τῆς πόλεως, καὶ ἔκτοτε κα-
 15 τεκράτησαν πᾶσαν τὴν χώραν Δελματίας καὶ κατεσκήνωσαν ἐν
 αὐτῇ. μόνα δὲ τὰ πρὸς θάλασσαν πολίχνια οὐ συνέδωκαν
 αὐτοῖς, ἀλλὰ κατείχοντο παρὰ τῶν Ῥωμαίων διὰ τὸ εἶναι P 95
 τὸν πόρον τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐκ τῆς θαλάσσης. ἰδόντες οὖν
 οἱ Ἀβάρεις καλλίστην οὖσαν τὴν τοιαύτην γῆν κατεσκήνωσαν
 20 ἐν αὐτῇ. οἱ δὲ Χρωβάτοι κατώκουν τῆνικαῦτα ἐκεῖθεν Βα-
 γιβαρείας, ἐνθα εἰσὶν ἀρτίως οἱ Βελοχρωβάτοι. μία δὲ γε-
 νεὴ διαχωρισθεῖσα ἐξ αὐτῶν, ἤγουν ἀδελφοὶ πέντε, ὃ τε Κλου-
 κὰς καὶ ὁ Λόβελος καὶ ὁ Κοσέντζης καὶ ὁ Μουχλῶ καὶ ὁ
 Χρωβάτος, καὶ ἀδελφαὶ δύο, ἡ Τοῦγα καὶ ἡ Βούγα, μετὰ

citus, Salonam petierunt. cognito igitur tempore quo a Danubio re-
 dire soliti erant praesidarii, quod erat magnum sabbatum, eodem die
 venerunt. multitudo autem omnis, cum urbi appropinquaret, sese
 occultavit: mille vero, qui equos et vestes Dalmatarum sumpserant,
 ut fallerent, ulterius perrexerunt. oppidani cognitis signis suis et
 vestitu, praeterea die quo redire ipsis solenne, portis apertis gratu-
 labundi eos exceperunt. illi vero statim ac intrassent portas occu-
 pant, et signo reliquis, qui in insidiis erant, dato, accurrere ac in-
 gredi iubent. interfecerunt itaque omnes cives, et ex eo tempore
 Dalmatiam universam occuparunt, sedemque illic suam collocarunt,
 exceptis oppidulis mari adiacentibus, quas se ipsis non tradiderunt,
 sed in Romanorum potestate permanebant eo quod ex mari victita-
 rent. videntes itaque Abares pulcherrimam esse hanc terram, sedes
 illic posuerunt. Chroboti vero tunc habitabant ultra Bagibaream,
 ubi nunc sunt Belochroboti. una autem generatio, quinque fratres,
 Clucas Lobelus Cosentzes Munchlo Chrobotus, duaeque sorores, Tuga
 et Buga, una cum suis populis discedens ab ipsis in Dalmatiam ven-
 nit, ubi Abares incolas invenerunt; belloque per annos aliquot inter

τοῦ λαοῦ αὐτῶν ἦλθον εἰς Δελματίαν, καὶ εὗρον τοὺς Ἀβάρεις κατέχοντας τὴν τοιαύτην γῆν. ἐπὶ τινος οὖν χρόνου πολεμοῦντες ἀλλήλοις ὑπέρισχυσαν οἱ Χρωβάτοι, καὶ τοὺς μὲν τῶν Ἀβάρων κατέσφαξαν, τοὺς δὲ λοιποὺς ὑποταγῆναι κατηνάγκασαν. ἔκτοτε οὖν κατεκρατήθη ἡ τοιαύτη χώρα παρὰ τῶν Χρωβάτων· καὶ εἰσὶν ἀκμὴν ἐν Χρωβατία ἐκ τοῦ τῶν Ἀβάρων, καὶ γινώσκονται Ἀβάρεις ὄντες. οἱ δὲ λοιποὶ Χρωβάτοι ἔμειναν πρὸς Φραγγίαν, καὶ λέγονται ἀρτίως Βελοχρωβάτοι ἢ γον ἄσπροι Χρωβάτοι, ἔχοντες τὸν ἴδιον ἄρχοντα· ὑπόκεινται δὲ Ὡτω τῷ μεγάλῳ ῥηγὶ Φραγγίας τῆς καὶ Σαξίας, καὶ ἀβάπτιστοι τυγχάνουσι, συμπενθερίως μετὰ τοὺς Τούρκους καὶ ἀγύπας ἔχοντες. ἀπὸ δὲ Χρωβάτων τῶν ἐλθόντων ἐν Δελματία διεχωρίσθη μέρος τι, καὶ ἐκράτησε τὸ Ἰλλυρικὸν καὶ τὴν Παννονίαν· εἶχον δὲ καὶ αὐτοὶ ἄρχοντα ἀντιέξουσιν, διαπεμπόμενον πρὸς τὸν ἄρχοντα Χρωβατίας κατὰ 15 φιλίαν. μέχρι δὲ χρόνων τινῶν ὑπετάσσοντο καὶ οἱ ἐν Δελματία ὄντες Χρωβάτοι τοῖς Φράγγοις, καθὼς καὶ πρότερον ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν· ἔσοῦτον δὲ ἐσκληρύνοντο οἱ Φράγγοι πρὸς αὐτοὺς ὅτι τὰ ὑπομάσθια τῶν Χρωβάτων φονεύοντες προσέριπτον αὐτὰ σκύλαξι. μὴ δυνάμενοι δὲ οἱ Χρω-20 βάτοι ταῦτα παρὰ τῶν Φράγγων ὑφίστασθαι διέστησαν ἀπ' αὐτῶν, φονεύσαντες καὶ οὓς εἶχον ἄρχοντας ἐξ αὐτῶν· ὅθεν ἐστράτευσαν κατ' αὐτῶν ἀπὸ Φραγγίας φροσσάτον μέγα, καὶ ἐπὶ ἑπτὰ χρόνους πολεμήσαντες ἀλλήλοις ὄψε καὶ μόγις ὑπερί-

6 ἐκ. τοῦς] ἔθνος Bandurius

eos gesto vicerunt Chrobati, Abarumque alios interfecerunt, alios parere sibi coegerunt: atque ex illo tempore a Chrobatis possessa haec regio fuit, suntque etiamnum in Chrobatia Abarum reliquiae, et Abares esse cognoscuntur. ceteri vero Chrobati versus Franciam commorabantur, et appellantur hodie Belochrobati sive Chrobati albi, qui proprio principi subiecti sunt. parent autem Othoni magno regi Franciae, quae et Saxonia; baptismique expertes affinitatem cum Turcis et amicitiam contrahunt. at a Chrobatis, qui in Dalmatiam venerunt, pars quaedam secessit, et Illyricum atque Pannoniam occupavit: habebantque et ipsi principem supremum, qui ad Chrobatiae tantum principem amicitiae ergo legationem mittebat. per aliquot vero annos etiam Dalmatiam incolentes Chrobati Franci subiiciebantur, quemadmodum et antea cum in ipsorum terra degerent. tanta autem in eos crudelitate utebantur Franci, ut lactentes adhuc eorum pueros occidentes canibus obicerent. quae res cum intolerabilis Chrobatis esset, facto dissidio principes quos ex ipsis habebant interemerunt; unde magus contra eos exercitus movit e Francia, et post septem

σχυσαν οἱ Χρωβάτιοι, καὶ ἀνεῖλον τοὺς Φράγγους πάντας καὶ τὸν ἄρχοντα αὐτῶν Κοτζίλιν καλούμενον. ἔκτοτε δὲ μείναντες αὐτοδέσποτοι αὐτόνομοι ἐξητήσαντο τὸ ἅγιον βάπτισμα παρὰ τοῦ Ῥώμης· καὶ ἀπέσταλθησαν ἐπίσκοποι καὶ ἐβάπτισαν αὐτοὺς ἐπὶ Πορίνου τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν. διμερίσθη οὖν ἡ χώρα αὐτῶν εἰς ζουπανίας ἰα΄, ἦγον ἡ Χλεβιὰνα, ἡ Τζέντζηνα, τὰ Ἕμωτα, ἡ Πλέβα, ἡ Πεσέντα, ἡ παραθαλασσία, ἡ Βρεβέρα, ἡ Νόνα, ἡ Τγήνα, ἡ Σίδραγα, ἡ Νίνα· καὶ ὁ βοάνος αὐτῶν κρατεῖ τὴν Κρίβασαν, τὴν Λίτζαν καὶ τὴν 10 Γουτζηκά. καὶ ἡ μὲν εἰρημένη Χρωβατία, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ Σκλαβίνιοι διαίκενται οὕτως· ἡ δὲ Διόκλημα πλησιάζει πρὸς τὰ καστέλλια τοῦ Δυρραχίου ἦγον πρὸς τὸν Ἐλισσὸν καὶ πρὸς τὸν Ἐκύνιον καὶ τὴν Ἀντίβαριν, καὶ ἔρχεται μέχρι τῶν Δεκατέρων, πρὸς τὰ ὄρεινά δὲ πλησιάζει τῇ Σερβλίᾳ. 15 ἀπὸ δὲ τοῦ κάστρου τῶν Δεκατέρων ἄρχεται ἡ ἄρχοντία Τερβουνίας, καὶ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Ῥαουσίου, πρὸς δὲ τὰ ὄρεινά αὐτῆς πλησιάζει τῇ Σερβλίᾳ. ἀπὸ δὲ τοῦ Ῥαου- P 96 σίου ἄρχεται ἡ ἄρχοντία τῶν Ζαχλούμων καὶ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ Ὀροντίου ποταμοῦ, καὶ πρὸς μὲν τὴν παραθαλασσίαν πλησιάζει τοῖς Παγανοῖς, πρὸς δὲ τὰ ὄρεινά εἰς ἄρκτον! 20 ἀπὸ δὲ τοῦ Ὀροντίου ποταμοῦ ἄρχεται ἡ Παγανία, καὶ παρεκτείνεται μέχρι τοῦ ποταμοῦ τῆς Ζεντίνας, τρεῖς ἔχουσα μὲν πλησιάζει τοῖς Χρωβάτοις, εἰς κεφαλὴν δὲ τῇ Σερβλίᾳ ζουπανίας, τὴν Ῥάστωτζαν καὶ τὸ Μοκρόν καὶ τὸ Δαλέν.

10 Γουτζησκά Β

annorum bellum aegre tandem superiores facti Chroboti omnes Francos eorumque principem Cotzilin e medio sustulerunt. et exinde liberi ac sui iuris facti sacrum baptismum a Romano pontifice petierunt, missique episcopi ipsos baptizarunt, principatum tenente Porino. divisio autem est eorum regio in zupanias 11, quarum nomina Chlebiania Tzentsena Eimota Pleba Pesenta Parathalassia Brebera Nona Tzena Sidraga Nina; ipsorumque Banus tenet Cribasam Litzam et Gutzecam. et quidem praedicta Chrobotia cum reliquis Sclabiniis ita sita est. Dioclea porro propinqua est Dyrrachii oppidis Elisso Helcynio et Antibarì, extenditurque Decatera usque; montana autem Serviae finitima sunt. a Decateris vero incipit Terbuniae principatus, porrigitque se Rausium usque, at versus montana Serviae adiacet. a Rausio Zachlumorum principatus initium habet, et protenditur ad Orontium flumen usque; oraque maritima Paganis, montana quae ad septentrionem Chrobotis, quae in fronte, Serviae contermina est. ab Orontio flumine Paganla incipit, et porrigitur usque ad Zentinam flumen et zupanias tres habet, Rastotzam Mocrum ac Dalen; et quidem duae zupaniae, Rastotza ac Mocrum, ad mare sitae sunt et sa-

καὶ αἱ μὲν δύο ζουπανίαι, ἦγον ἡ 'Ράστωτζα, καὶ ἡ τοῦ Μοκροῦ, πρόσκεινται τῇ θαλάσῃ· αἵτινες καὶ σαγγίνας ἔχουσιν· ἡ δὲ τοῦ Δαλενοῦ μακρόθεν ἐστὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκ τῆς ἐργασίας ζῶσι τῆς γῆς. πλησιάζουσι δὲ αὐτοῖς νῆσοι τέσσαρες, τὰ Μέλετα, τὰ Κούρκουρα, ἡ Βάρτζω καὶ ὁ Φά⁵ρος, κάλλισται καὶ εὐφορώταται, ἐρημόκαστρα ἔχουσαι καὶ ἐλώνας πολλούς· οἰκοῦσι δὲ ἐν αὐταῖς καὶ ἔχουσι τὰ κτήνη αὐτῶν καὶ ἐξ αὐτῶν ζῶσιν. ἀπὸ δὲ τῆς Ζεντίνας τοῦ ποταμοῦ ἄρχεται ἡ χώρα τῆς Χρωβατίας, καὶ παρεκτείνεται πρὸς μὲν τὴν παραθαλασσίαν μέχρι τῶν συνόρων Ἰστρίας ἦγον¹⁰ τοῦ κάστρου Ἀλβούνου· πρὸς δὲ τὰ ὄρεινά καὶ ὑπέρεκτεται μέχρι τινὸς τῷ θέματι Ἰστρίας, πλησιάζει δὲ πρὸς τὴν Τζέντινα καὶ τὴν Χλέβενα τῇ χώρᾳ Σερβλίας· ἡ γὰρ χώρα Σερβλίας εἰς κεφαλὴν μὲν ἐστὶ πασῶν τῶν λοιπῶν χωρῶν, πρὸς ἄρκτον δὲ πλησιάζει τῇ Χρωβατίᾳ, πρὸς μεσημβρίαν δὲ τῆ¹⁵ Βουλγαρίᾳ. ἅψ' οὐ δὲ κατεσκήνωσαν οἱ εἰρημένοι Σκλάβοι, κατεκράτησαν πᾶσαν τὴν περίχωρον Δελματίας. ἐργάζοντο δὲ τὰ κάστρα τῶν Ῥωμαίων τὰς νήσους, καὶ ἔζον ἐξ αὐτῶν· ὑπὸ δὲ τῶν Παγανῶν καθ' ἑκάστην ἐπαιχμαλωτιζόμενοι καὶ ἀφανιζόμενοι κατέλιπον τὰς τοιαύτας νήσους, βουλόμενοι εἰς²⁰ τὴν ἡπειρον ἐργάζεσθαι. ἐκωλύοντο δὲ παρὰ τῶν Χρωβατῶν· οὐπω γὰρ ἐτέλουν αὐτοῖς φόρους, ἀλλὰ πάντα ἀπερᾶρτίως παρέχουσι τοῖς Σκλάβοις, τῷ στρατηγῷ ταῦτα παρεῖχον. ἀδυνατῶς δὲ ἔχοντες τοῦ ζῆν προσῆλθον Βασιλείῳ τῷ

genas habent, Daleni vero zupania procul mari sita est, et eius incolae ex agricultura vivunt. habent quoque Pagani in propinquo insulas quattuor, Meletam Carcuram Bartzum et Pharum, omnes pulcherrimas fertilissimasque; oppida item deserta et paludes multas, in quibus habitant et iumenta alunt, unde victum parant a Zentina autem fluvio Chrobatia incipit, extenditurque versus mare ad Istriae usque confinia sive Albumum urbem; versus montana aliquatenus etiam supra Istriae Thema excurrit, ac versus Tzentina et Chlebena Serviae regionem attingit. Servia autem in fronte habet ceteras omnes regiones: ad septentrionem quidem Chrobatiae propinqua est, ad meridiem vero Bulgariae. ex quo dicti iam Sclavi inhabitarunt, finitima Dalmatiae omnia occuparunt, urbesque Romanorum insulas colebant, ex iisque vivebant: at cum quotidie a Paganis captivi abducerentur et exterminarentur, insulas deseruerunt, continentem colere volentes. verum a Chrobatis prohibebantur, cum nondum illis tributa penderent: nam ea quae hodie Sclavis pendunt, tunc praetori exhibebant sed cum vitam tolerare non possent, ad Basilium illum praeclarum

ἀοιδίμῃ βασιλεῖ, ἀναδιδύξαντες τὰ εἰρημένα πάντα, ὃ οὖν ἀοιδίμος ἐκεῖνος βασιλεὺς Βασίλειος προετρέψατο πάντα τὰ δίδόμενα τῷ στρατηγῷ δίδουθαι παρ' αὐτῶν τοῖς Σκλάβοις καὶ εἰρηρικῶς ζῆν μετ' αὐτῶν, καὶ βραχὺ τι δίδουθαι τῷ ⁵στρατηγῷ, ἵνα μόνον δείκνυται ἢ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων καὶ πρὸς τὸν στρατηγὸν αὐτῶν ὑποταγῇ καὶ δουλωσις. καὶ ἔκτοτε ἐγένοντο πάντα τὰ τοιαῦτα κάστρα ὑπόφορα τῶν Σκλάβων, καὶ τελοῦσιν αὐτοῖς πάντα, τὸ μὲν κάστρον ἢ Ἀσπάλαθος νομίσματα σ', τὸ κάστρον τὸ Τετραγούριον νομίσματα ρ', τὸ κάστρον τὰ Διάδωρα ρι', τὸ κάστρον τὰ Ὀψαρα ρ', τὸ κάστρον ἢ Ἀρβη ρ', τὸ κάστρον ἢ Βέκλα ρ', ὡς ὁμοῦ νομίσματα ψι', ἔκτος οἴνου καὶ ἐτέρων διαφόρων αἰδῶν· ταῦτα γὰρ πλείονά εἰσιν ἢ πρὸς τὰ νομίσματα. τὸ δὲ κάστρον τὸ Ῥαούσιον μέσον τῶν δύο χωρῶν πρὸςκει- ¹⁰ται, τῶν τε Ζαχλούμων καὶ τῆς Τερβουνίας· ἔχουσι δὲ καὶ ^{P 97} τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν εἰς ἀμφοτέρας τὰς χώρας, καὶ τελοῦσι πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα τῶν Ζαχλούμων νομίσματα λς', πρὸς δὲ τὸν ἄρχοντα Τερβουνίας νομίσματα λς'.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λ α'.

²⁰ περὶ τῶν Χρωβάτων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι οἱ Χρωβάτοι οἱ εἰς τὰ Δελματίας νῦν κατοικοῦντες

9 ἦ] ὁ vulgo 10 ρ' M 12 νομισμ.] λίτρας M

imperatorem accesserunt, eumque res a nobis commemoratas edocuerunt. is itaque imperator auctor fuit ut ea omnia quae praetori solvebant, Sclavis darent pacis causa, et praetori exiguum aliquid penderent, ad ostendendam duntaxat Romanis imperatoribus et ipsorum praetori debitam subiectionem ac servitutem. atque ex illo tempore omnes istae urbes Sclavorum tributariae pacta ipsis solvunt, Aspalathus quidem urbs nomismata ducenta, Tetrangurium nomismata centum, Diadora centum et decem, Opsara centum, Arbe centum, Becla centum, ita ut universim essent nomismata septingenta et decem, excepto vino et ceteris speciebus diversis, quas praeter praedictam nomismatum summam exhibebant. ceterum Ragusium urbs medium iacet inter has duas regiones, inter Zachlumorum regionem Terbuniamque; et habent Ragusini cives in utraque hac regione etiam vineas suas, penduntque Zachlumorum quidem principi nomismata triginta sex, Terbuniae vero principi totidem.

31. *de Chrobotis et terra quam nunc incolunt.*

Chroboti, qui Dalmatiae partes nunc inhabitant, a Chrobotis

μέρη ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Χρωβάτων καὶ τῶν ἄσπρων ἐπονομαζομένων καταγόνται, οἵτινες Τουρκίως μὲν ἐκείθεν Φραγίας δὲ πλησίον κατοικοῦσι, καὶ συνοροῦσι Σκλάβοις τοῖς ἀβαπτίστοις Σέρβλοις. τὸ δὲ Χρωβάτοι τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται, τούτεστιν οἱ τὴν πολλὴν χώραν κατέχοντες. οἱ δὲ αὐτοὶ Χρωβάτοι εἰς τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων Ἡράκλειον πρόσφυγες παρεγένοντο πρὸ τοῦ τοὺς Σέρβλους προσφυγεῖν εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα Ἡράκλειον, κατὰ τὸν καιρὸν ὃν οἱ Ἀβάρεις πολεμήσαντες ἀπ' ἐκείσε τοὺς Ῥωμαίους ἐναπεδίωξαν, οὓς ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς ἀπὸ Ῥώμης ἀγαγὼν ἐκείσε κατεσκήνωσε· διὸ καὶ Ῥωμαῖοι ἐκλήθησαν διὰ τὸ ἀπὸ Ῥώμης μετοίκους αὐτοὺς γενέσθαι ἐν ταῖς τοιαύταις χώραις, ἧγουν τῆς νῦν καλουμένης Χρωβατίας καὶ Σερβλίας. παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων ἐκδιωχθέντες οἱ αὐτοὶ Ῥωμαῖοι ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ῥωμαίων Ἡρακλείου, αἱ τούτων ἔρημοι καθεστήκασι χώραι. προστάξει οὖν τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου οἱ αὐτοὶ Χρωβάτοι καταπολεμήσαντες καὶ ἀπὸ τῶν ἐκείσε τοὺς Ἀβάρους ἐκδιώξαντες, Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως κελεύσει ἐν τῇ αὐτῇ τῶν Ἀβάρων χώρῃ, εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσι, κατεσκήνωσαν· εἶχον δὲ οἱ αὐτοὶ Χρωβάτοι τῷ τότε 20 καιρῷ ἄρχοντα τὸν πατέρα τοῦ Ποργά. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἀποστείλας καὶ ἀπὸ Ῥώμης ἀγαγὼν ἱερεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ποιήσας ἀρχιεπίσκοπον καὶ ἐπίσκοπον καὶ πρεσβυτέρους

23 καὶ ἐπίσκοπον add B

baptismi expertibus, qui et albi appellantur, originem ducunt; qui sane ultra Turciam prope Franciam incolunt, et Sclavis contermini sunt non baptizatis Serviis. Chrobati autem dicuntur lingua Sclavorum, id est terram multum possidentes. atque hi ipsi Chrobati ad Romanorum imperatorem Heraclium confugerant, antequam Servii confugissent ad eundem imperatorem Heraclium, quo tempore Abares armis inde Romanos elecerant; quos Roma adductos Diocletianus imperator illic habitare fecerat, unde et Romani nuncupati sunt, quod Roma venientes sedes possuissent in illis regionibus, nempe Chrobatia et Servia, uti nunc vocantur. pulsus vero Romanis illis ab Abaribus tempore eiusdem Romanorum imperatoris Heraclii, desolata eorum regio iacuit; quapropter iussu huius imperatoris iidem Chrobati armis arreptis Abares ex illis locis expulerunt, et in ipsorum terra, quam etiam hodie tenent, sedes collocarunt. erat autem Chrobatis illis tunc temporis princeps Porgae pater, Heracliusque imperator Roma per legatum sacerdotibus accersitis, constitutoque ex ipsis ar-

καὶ διακόνους, τοὺς Χρωβάτους ἐβάπτισεν· εἶχον δὲ τῷ τότε καιρῷ οἱ τοιοῦτοι Χρωβάτοι ἄρχοντα τὸν Ποργά.

Ὅτι ἡ τοιαύτη χώρα εἰς ἣν οἱ Χρωβάτοι κατεσκηνώθησαν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἦν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων, ἐξ οὗ καὶ παλάτια καὶ ἵπποδρόμια τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἐν τῇ τῶν αὐτῶν Χρωβάτων χώρα μέχρι τῆς νῦν περιεσώζονται εἰς τὸ κάστρον Σαλώνας, πλησίον τοῦ κάστρου Ἀσπαλάθου.

Ὅτι οὗτοι οἱ βαπτισμένοι Χρωβάτοι ἐξῴθεν τῆς ἰδίας αὐτῶν χώρας πολεμεῖν ἀλλοτρίοις οὐ βούλονται· χρησθὲν γάρ τινα καὶ ὄρισμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ πάπα Ῥώμης τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἀποστειλαντος ἱερεῖς καὶ τούτους βαπτίσαντες. καὶ γὰρ οὗτοι οἱ Χρωβάτοι, μετὰ τὸ αὐτοὺς βαπτισθῆναι, συνθήκας καὶ ἰδιόχειρα ἐποίησαντο καὶ πρὸς τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἀπόστολον ὄρκους βεβαίους καὶ ἀσφαλεῖς, ἵνα μηδέποτε εἰς ἀλλοτρίαν χώραν ἀπέλθωσι καὶ πολεμήσωσιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰρηνεύειν μετὰ πάντων τῶν βουλομένων, λαβόντες καὶ παρὰ τοῦ αὐτοῦ πάπα Ῥώμης εὐχὴν τοιάνδε ὡς εἴ τινες ἄλλοι ἔθνη κατὰ τῆς τῶν αὐτῶν Χρωβάτων χώρας ἐπέλθωσιν καὶ πόλεμον ἐπενέγκωσιν, ἵνα ὁ τῶν Χρωβάτων θεὸς προσπολεμῇ καὶ προΐσταται, καὶ νίκας αὐτοῖς Πέτρος ὁ τοῦ Χριστοῦ μαθητὴς προξενῇ· μετὰ δὲ χρόνους πολλοὺς ἐν ταῖς ἡμέραις Τερπημέρη τοῦ ἄρχον-

2 τοιοῦτοι add B

19 αὐτῶν add B

22 αὐτῷ M

chiepiscopo episcopo presbyteris et diaconis, Chrobatos baptizavit. et tunc quidem Chrobatum princeps erat Porga.

Regio autem haec quam incoluerunt Chrobati, ab initio sub potestate erat Romanorum imperatoris; unde etiam in hodiernum usque diem palatia ac hippodromus Diocletiani imperatoris supersunt in regione Chrobatum, in urbe Salona, quae est proxima urbi Aspalatho.

Hi autem Chrobati baptizati extra limites propriae terrae non libenter aliis bellum inferunt, idque quia oraculum quoddam sive statutum acceperunt a Romano pontifice, qui sub Heraclio Romanorum imperatore sacerdotes misit eosque baptizavit, Chrobati siquidem post acceptum baptismum pepigerunt et chirographis propriis datis S. Petro apostolo iuraverunt, nunquam se alienam terram armis invasuros, sed pacem habituros cum omnibus volentibus; et imprecationem vicissim a Romano pontifice acceperunt, ut si quando aliae gentes ipsorum Chrobatum terram invaderent belloque infestarent, pro iis pugnaret vindexque esset eorum deus, victoriam conciliante Petro Christi discipulo. multis vero annis elapsis in diebus principis Terpemere, qui pater fuit principis Crasemere, e Francia, quae inter

τος, τοῦ πατρὸς τοῦ ἄρχοντος Κρασημέρη, ἔλθων ἀπὸ Φρυγίας τῆς μεταξὺ Χρωβατίας καὶ Βενετίας ἀνῆρ τις τῶν πάντων μὲν εὐλαβῶν, Μαρτῖνος ὀνόματι, σχῆμα δὲ κοσμικὸν περιβεβλημένος, ὃν καὶ λέγουσιν οἱ αὐτοὶ Χρωβάτοι θανάματα ἰκανὰ ποιῆσαι· ὡσθενὴς δὲ ὢν ὁ τοιοῦτος εὐλαβῆς ἀνῆρ καὶ τοὺς πόδας ἠκρωτη-⁵ ριασμένος, ὥστε ὑπὸ τεσσάρων καὶ βασιτάζεσθαι καὶ περιφέρεσθαι ὅπου δ' ἂν καὶ βούληται, τὴν τοιαύτην τοῦ ἀγιοτάτου ἀπάνα ἐντολὴν τοῖς αὐτοῖς Χρωβάτοις διατηρεῖν μέχρι τέλους ζωῆς αὐτῶν ἐπεθέσπισεν, ἐπευξάμενος δὲ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς τὴν ὁμοίαν τοῦ πάπα εὐχὴν. διὰ τοῦτο οὔτε αἱ σαγῆναι τῶν¹⁰ τοιούτων Χρωβάτων οὔτε αἱ κοιτοῦραι οὐδέποτε κατὰ τινος πρὸς πόλεμον ἀπέρχονται, εἰ μὴ ἄρα τις κατ' αὐτῶν ἐπέλθοι. πλὴν διὰ τῶν τοιούτων πλοίων ἀπέρχονται οἱ βουλόμενοι τῶν Χρωβάτων διοικεῖν ἐμπόρια, ἀπὸ κάστρου εἰς κάστρον περιερχόμενοι τὴν τε Παγανίαν καὶ τὸν κόλπον τῆς Δελματίας¹⁵ καὶ μέχρι Βενετίας.

Οἱ δὲ ἄρχων Χρωβατίας ἐξ ἀρχῆς, ἦγον ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, δουλικῶς ἐστὶν ὑποτεταγμένος τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ οὐδέποτε τῷ ἄρχοντι Βουλγαρίας καθυπετάγη. ἀλλ' οὐδὲ Βούλγαρος ἀπῆλθε πρὸς πόλεμον²⁰ κατὰ τῶν Χρωβάτων, εἰ μὴ Μιχαὴλ ὁ ἄρχων Βουλγαρίας, ὁ Βορώσης, ἀπελθὼν καὶ πολεμήσας αὐτοῖς καὶ μηδὲν ἀνύσαι δυναθεὶς εἰρήνευσε μετ' αὐτῶν, ξενιάσας τοὺς Χρωβάτους καὶ ξενιασθεὶς παρὰ τῶν Χρωβάτων. ἀλλ' οὐδὲ πώποτε οἱ Χρω-

9 τε M 12 κατ' add B

Chrobatiam et Venetiam media est, veniens vir quidam Martinus nomine, maxime quidem pius sed habitu seculari, quem iidem quoque Chrobati miracula fecisse plurima dicunt; hic porro vir pius imbecillus admodum et pedibus mutilatus, ita ut a quattuor baiulis quocunque vellet deferretur, illud sanctissimi pontificis mandatum Chrobatis ad ultimum vitae finem servandum esse itidem sanxit, eadem illis quae antea pontifex imprecatus. quapropter neque sagenae ipsorum Chrobatorum neque condurae unquam ad aliquem bello infestandum abeunt, nisi si quis eos adoriatur. sed huiusmodi navigiis Chrobati, qui mercatus frequentant, ad emporia profisciscuntur, oppidatim circumeuntes Paganiam et sinum Dalmatiae Venetias usque.

Chrobatiae autem princeps ab initio, id est ab Heraclii imperatoris temporibus, Romano imperatori, non Bulgariae principi subditus erat. neque Bulgarus cum Chrobatis bellum gessit, praeter Michaelem Borosen Bulgariae principem, qui sumptis armis bellum ipsis intulit, sed cum nihil efficeret, muneribus datis et acceptis pacem fecit. ne-

βαίτοι οὔτοι τοῖς Βουλγάροις πάκτον δεδώκασιν, εἰ μὴ πολ-
 λάκις ἀμφοτέρωθεν ξενία τινα πρὸς ἀλλήλους παρέσχον φιλο-
 φρονήσεως ἕνεκα.

Ἵτι ἡ βαπτισμένη Χρωβατία εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα ἢ
 5 Νόνα, τὸ Βελόγραδον, τὸ Βελίτζειν, τὸ Σκόρδονα, τὸ Χλε-
 βένα, τὸ Στόλπον, τὸ Τενήν, τὸ Κόρι, τὸ Κλαβόκα.

Ἵτι ἡ βαπτισμένη Χρωβατία ἐκβάλλει καβαλλαρικὸν ἕως
 τῶν ξ̄ ᾱα, πεζικὸν δὲ ἕως χιλιάδας ρ' καὶ σαγήνας μέχρι τῶν
 π' καὶ κοντούρας μέχρι τῶν ρ'. καὶ αἱ μὲν σαγήναι ἔχουσι
 10 ἀνὰ ἀνδρῶν μ', αἱ δὲ κονδοῦραι ἀνὰ ἀνδρῶν κ', αἱ δὲ μικρό-
 τεραι κονδοῦραι ἀνὰ ἀνδρῶν ι'.

Ἵτι τὴν πολλὴν ταύτην δύναμιν καὶ τὸ τοῦ λαοῦ πλῆθος
 εἶχεν ἡ Χρωβατία μέχρι τοῦ ἄρχοντος Κρασημέρη, κακείνου
 μὲν τελευτήσαστος, τοῦ δὲ υἱοῦ αὐτοῦ Μιροσθλάβου ἄρξαν-
 15 τος ἔτη τέσσαρα καὶ ὑπὸ τοῦ Πριβουνία βοεάνου ἀναιρε-
 θέντος, καὶ διχονοιῶν καὶ πολλῶν διχοστασιῶν εἰς τὴν χώ-
 ραν γενομένων, ἡλάττωται καὶ τὸ καβαλλαρικὸν καὶ τὸ πεζι-
 κὸν καὶ αἱ σαγήναι καὶ αἱ κονδοῦραι τῆς ἐξουσίας τῶν Χρω- P 99
 βαίων. ἀρτίως δὲ ἔχει σαγήνας λ', κονδοῦρας μεγάλας καὶ
 20 μικράς, καὶ καβαλλαρικὸν καὶ πεζικόν.

Ἵτι ἡ μεγάλη Χρωβατία καὶ ἡ ἄσπρη ἐπονομαζομένη
 ἀβάπτιστος τυγχάνει μέχρι τῆς σήμερον, καθὼς καὶ οἱ πλη-
 οιαῖζοντες αὐτὴν Σέρβλοι. ὀλιγώτερον καβαλλαρικὸν ἐκβάλ-

15 Πριβουνίου Μ

que Chrobatii unquam Bulgaris tributum dederunt, sed alteri alteros
 saepe amicitiae ergo donis cohonestarunt.

Baptizatae vero Chrobatiae urbes habitatae istae sunt, Nona, Be-
 logradum, Belitzin, Scordona, Chlebena, Stolpum, Tenen, Cori, Claboca.

Exhibetque equitum sexaginta milia, peditum centum milia, et
 sagenas octoginta, conduras centum; et sagenae quidem quadraginta
 viros habent, condurae vero viginti, nempe quae maiores: nam mino-
 res decem viros tantum habent.

Atque haec quidem Chrobatiae potentia et copiae fuerunt usque
 ad principatum Crasemere; quo mortuo cum Mirosthabus filius, post-
 quam quadriennium genti praefuisset, a Pribunio hano interfectus
 esset, plurimis obortis dissidiis ac factionibus equitum peditumque
 numerus valde imminutus est, item sagenarum ac condurarum. et
 sagenae quidem nunc triginta habet, conduras magnas parvasque, et
 equitatum peditatumque.

Magna autem Chrobatia, quae etiam alba cognominatur, in ho-
 diernum usque diem sine baptismo est, quemadmodum et finitimi
 Servii: equitem peditumque non habet tam numerosum quam bap-
 ti-

λουσιν, ὁμοίως καὶ περικὸν παρὰ τὴν βαπτισμένην Χρωβατίαν ὡς συνεχέστερον πραιδενόμενοι παρὰ τε τῶν Φράγγων καὶ Τούρκων καὶ Πατζινακιδῶν. ἀλλ' οὐδὲ σαγήνας κέκτηνται οὔτε κορδούρας οὔτε ἐμπορευτικὰ πλοῖα, ὡς μήκοθεν οὐσης τῆς θαλάσσης· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐκεῖσε μέχρι τῆς θαλάσσης ὁδὸς ἔστιν ἡμερῶν λ'. ἡ δὲ θάλασσα εἰς ἣν διὰ τῶν ἡμερῶν λ' κατέρχονται, ἔστιν ἡ λεγομένη Σκοτεινή.

Κ ε φ α λ α ι ο ν λβ.

περὶ τῶν Σέρβλων καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ἰστίον ὅτι οἱ Σέρβλοι ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων τῶν καὶ ἄσπρων ἐπονομαζομένων κατάγονται, τῶν τῆς Τουρκίας ἐκεῖθεν κατοικούντων εἰς τὸν περὶ αὐτοῖς Βοϊκι τόπον ἐπονομαζόμενον, ἐν οἷς πλησιάζει καὶ ἡ Φραγγία, ὁμοίως καὶ ἡ μεγάλη Χρωβατία ἡ ἀβάπτιστος ἡ καὶ ἄσπρη προσαγορευομένη· ἐκεῖσε οὖν καὶ οὗτοι οἱ Σέρβλοι τὸ ἀπ' ἀρχῆς κατέκων. δύο δὲ ἀδελφῶν τὴν ἀρχὴν τῆς Σερβλίας ἐκ τοῦ πατρὸς διαδεξαμένων, ὁ εἰς αὐτῶν τὸ τοῦ λαοῦ ἀναλαβόμενος ἡμισυ εἰς Ἡράκλειον τὸν βουσιλέα Ῥωμαίων προσέφυγεν, ὃν καὶ προσδεξάμενος ὁ αὐτὸς Ἡράκλειος βουσιλεὺς παρέσχε τόπον εἰς κατασκήνωσιν ἐν τῷ θέματι Θεσσαλονίκης τὰ Σέρβλια, ἃ ἔκτοτε τὴν τοιαύτην προσηγορίαν παρέίληφε. Σέρβλοι δὲ τῆ τῶν Ῥωμαίων διαλέκτῳ δοῦλοι προσαγορεύονται.

zata Chrobatia, quippe frequentibus incursionibus infestata Francorum Turcarum Patzinacitarum; neque sagenas, neque conduras item, aut navigia ad mercaturam habet, utpote a mari remota, a quo quidem triginta dierum itinere distat. mare autem, a quo totidem dierum itinere distat, illud est quod nigrum appellatur.

32. de Serviis, et de regione quam nunc ipsi incolunt.

Sciendum est Servios oriundos esse a Serviis non baptizatis, qui etiam albi cognominantur et ulteriora Turciae incolunt in loco ab illis Boici nuncupato, cui finitima Francia est, uti et magna Chrobatia baptismi expers, quae etiam alba cognominatur. illic igitur initio Servii hi habitabant. principatu autem Serviae a patre ad duos fratres devoluto, alter sumpta populi parte dimidia ad Romanorum imperatorem Heraclium confugit, qui et excepto locum ad inhabitandum dedit in Thessalonicae themate, qui ex eo tempore Servia nuncupatur. Serbli autem Romanorum lingua servi dicuntur; unde Serbula vulgo servorum calceamenta appellantur, et Serbulianos illos

ὅθεν καὶ σέρβουλα ἢ κοινὴ συνήθεια τὰ δουλικῶς φησὶν ἔπο-
 δήματα, καὶ τζερβουλιανούς τοὺς τὰ εὐτελεῖ καὶ πενιχρὰ ἔπο-
 δήματα φοροῦντας. ταύτην δὲ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχον οἱ Σέρ-
 βλοι διὰ τὸ δοῦλοι γενέσθαι τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων. μετὰ
 5 δὲ χρόνον τινὰ ἔδοξε τοὺς αὐτοὺς Σέρβλους εἰς τὰ ἴδια ἀπελ-
 θεῖν, καὶ τούτους ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς· ὅτε δὲ διεπέρασαν
 τὸν Δάνουβιν ποταμόν, μετὰμειοι γενόμενοι ἐμήνυσαν Ἡρα-
 κλείῳ τῷ βασιλεῖ διὰ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ τότε τὸ Βελόγραδον
 κρατοῦντος δοῦναι αὐτοῖς ἑτέραν γῆν εἰς κατασκήνωσιν. καὶ
 10 ἐπειδὴ ἡ νῦν Σερβλία καὶ Παγανία καὶ ἡ ὀνομαζομένη Ζα-
 χλούμων χώρα καὶ Τερβουνία καὶ ἡ τῶν Καναλιτῶν ὑπὸ τὴν
 ἐξουσίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ὑπῆρχον, ἐγένοντο δὲ αἱ τοι-
 αῦται χῶραι ἔρημαι παρὰ τῶν Ἀβάρων (ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε γὰρ
 Ῥωμαίους τοὺς νῦν Δελματίαν καὶ τὸ Δυρράχιον οἰκοῦντας
 15 ἀπήλασαν), καὶ κατεσκήνωσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς αὐτοὺς Σέρ-
 βλους ἐν ταῖς τοιαύταις χώραις. καὶ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Ῥω-
 μαίων ὑποτασσόμενοι· οὗς ὁ βασιλεὺς πρεσβύτας ἀπὸ Ῥώ- P 100
 μης ἀγαγὼν ἐβάπτισε, καὶ διδάξας αὐτοὺς τὰ τῆς εὐσεβείας
 τελεῖν καλῶς αὐτοῖς τῶν χρόνων πίστιν ἐξέδωκε. ἐπεὶ δὲ ἡ
 20 Βουλγαρία ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἦν τῶν Ῥωμαίων, αὐτοῦ οὖν
 ἄρχοντος τοῦ Σέρβλου τοῦ εἰς τὸν βασιλεῖα προσφυγόντος τε-
 λευτήσαντος, κατὰ διαδοχὴν ἤρξεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ πάλιν ὁ
 ἕγων, καὶ οὕτως ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτοῦ οἱ καθ' ἑξῆς ἄρχοντες.

1 δουλικά?

10 Χλούμων Μ

19 τὴν τῶν χριστιανῶν?

21 οὖν τοῦ ἀρχοντος τῆς Σερβλίας?

vocamus qui ita viliter ac pauperum in modum sunt calceati. Servii
 autem inde sic cognominati sunt quod Romanorum imperatori servi-
 rent. aliquanto vero post visum est Servils in terram suam redire,
 et dimisit illos imperator. sed cum traiecissent Danubium flumen,
 poenitentia ducti per praetorem, qui tum Belogradum administrabat,
 ab Heraclio imperatore petierunt, aliam sibi terram ad inhabitandum
 assignare vellet. cumque ea quae nunc Servia dicitur et Pagania,
 quaeque Zachlumorum terra vocatur, item Terbunia et Canalarum
 regio, quae imperatoris Romanorum ditionis erant, propter Abarum
 excursions desertae essent, expulsis inde Romanis, qui nunc Dalma-
 tiam atque Dyrrachium incolunt, regiones illas Servius habitandas im-
 perator dedit, cui subiecti erant, a quo etiam baptizati fuere per
 presbyteros Roma accersitos, et pietatis opera edocti antiqua fide
 accepta. cum autem sub Romanorum potestate esset Bulgaria, Ser-
 viorum principe, qui ad imperatorem confugerat, vita functo filius
 ipsius successit, mox nepos, et sic omnes qui ab eo descenderunt; ex

μετὰ δὲ χρόνους τινας ἐγεννήθη ἔξ αὐτῶν ὁ Βοισέσθλαβος καὶ ἔξ αὐτοῦ ὁ Ῥοδόσθλαβος καὶ ἀπ' ἐκείνου ὁ Προσηγός καὶ ἔξ ἐκείνου ὁ Βλαστήμερος, καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ Βλαστήμερου μετὰ τῶν Σέρβλων εἰρηνικῶς διετέλουν οἱ Βούλγαροι ὡς γείτονες καὶ συνορῶνται ἀγαπῶντες ἀλλήλους, ἔχοντες δὲ δούλωσιν καὶ ὑποταγῆν εἰς τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων καὶ εὐεργετούμενοι παρ' αὐτῶν. ἐπὶ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοῦ Βλαστήμερου ἦλθεν μετὰ πολέμου Πρესιάμ ὁ ἄρχων Βουλγαρίας κατὰ τῶν Σέρβλων, θέλων αὐτοὺς ὑποτάξαι· ἀλλ' ἐπὶ τριετίαν πολεμήσας οὐ μόνον οὐδὲν ἤνυσεν, ἀλλὰ 10 καὶ λαὸν αὐτοῦ πλεῖστον ἀπώλεσε. μετὰ δὲ θάνατον Βλαστήμερου τοῦ ἄρχοντος διεδέξαντο τὴν ἀρχὴν τῆς Σερβλίας οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ὁ Μουντιμήρος καὶ ὁ Στροήμερος καὶ ὁ Γοῖνικος, μερισάμενοι τὴν χώραν. ἐπὶ τούτων παρεγένετο ὁ τῆς Βουλγαρίας ἄρχων Μιχαῆλ ὁ Βορίσης θέλων ἐκδικῆ-15σαι τὴν ἦταν Πρესιάμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ πολεμήσας, εἰς τοσοῦτον αὐτὸν ἐπτόησαν οἱ Σέρβλοι ὥστε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βλαστήμερον ἐκράτησαν δέσμιον μετὰ καὶ βολιαδῶν δώδεκα μεγάλων. τότε δὲ τῇ τοῦ υἱοῦ θλίψει καὶ μὴ θέλων ὁ Βορίσης εἰρήνευσε μετὰ τῶν Σέρβλων. μέλλων δὲ ὑποστρέ-20φειν ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ φοβηθεὶς μήποτε ἐνεδρεύσωσιν αὐτὸν οἱ Σέρβλοι καθ' ὁδοῦ, ἐπεζήτησεν εἰς διάσωσιν αὐτοῦ τὰ τοῦ ἄρχοντος Μουντιμήρου παιδία, τὸν Βόρενα καὶ τὸν Στέφανον· οἱ καὶ διέσωσαν αὐτὸν ἀβλαβῆ μέχρι τῶν συνορῶν

15 ὁ τῆς Βουλγαρίας ἄρχων add B

22 ὁδόν?

quibus post annos aliquot fuit Boiesthlabus, a quo Rodosthlabus, a quo Prosegoes, a quo Blastemerus, ad cuius usque tempora pacem cum Bulgaris habuerunt Servii utpote vicini ac confines inter sese amantes, servientes Romanis imperatoribus et ab ipsis beneficiis ornati. sed principatum tenente laudato Blastemero arma contra Servios movit Bulgariae princeps Presiam, subiicere sibi ipsos cupiens: verum post trium annorum bellum non solum nihil effecit, sed plurimos e suis amisit. post mortem autem Blastemeri regionem inter se partiti principatum Serviae exceperunt tres eius filii, Muntimerus Stroëmerus et Goinicus. hos aggressus et Michaël Borises Bulgariae princeps, stragem, quam pater Presiam passus erat, vindicare cupiens: sed eum bellantem adeo affligerunt Servii, ut filium eius Blastemerum in vinculis abducerent una cum machinis grandibus duodecim. tunc filii casu permotus Borises, quamlibet invitus, pacem cum Servii fecit. in Bulgariam vero rediturus, et Serviorum in itinere insidias timens, Muntimeri principis filios, Borena et Stephanum, viae

ἕως τῆς Ρύσης. καὶ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης χάριτος δέδωκεν
 αὐτοῖς Μιχαὴλ ὁ Βορίσης δωρεὰς μεγάλας· καὶ ἐκεῖνοι ἀν-
 τίδωκαν αὐτῷ χάριν ξενίων ψυχάρια δύο, φαλκῶνια δύο,
 σκυλιά δύο καὶ γούνας ἐννεήκοντα· ὅπερ λέγουσιν οἱ Βουλ-
 5 γαροὶ εἶναι πάκτον. μετὰ μικρὸν δὲ ἐγένοντο κατ' ἀλλήλων
 οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ οἱ ἄρχοντες Σερβλίας· καὶ γενόμενος ἐπι-
 κρατέστερος ὁ εἷς αὐτῶν ὁ Μουντίμηρος, καὶ θέλων μόνος
 τὴν ἀρχὴν ἐπέχειν, κρατήσας παρέδωκε τρὺς δύο ἐν Βουλ-
 γαρίᾳ, μόνον τὸ παιδίον τοῦ ἐνὸς ἀδελφοῦ Γοϊνίκου Πέτρον
 10 ὀνόματι παρ' ἑαυτῷ κρατήσας καὶ ἐπιμελούμενος, ὅστις καὶ
 φυχὸν ἤλθεν εἰς Χρωβατίαν· περὶ οὗ μετ' ὀλίγον ῥηθῆσε-
 ται. ὁ δὲ προρρηθεὶς ἀδελφὸς ἐν Βουλγαρίᾳ Στρομήμερος
 εἶχεν υἱὸν τὸν Κλονίμηρον, ᾧ καὶ γυναῖκα παρέσχεν ὁ Βορί-
 15 σης Βουλγάραν. ἐξ αὐτοῦ γεννᾶται ἐν Βουλγαρίᾳ Τζεσοθλά-
 βος. ὁ δὲ Μουντίμηρος τοὺς δύο ἀδελφοὺς διώξας καὶ τὴν
 ἀρχὴν δεξάμενος γενᾶ υἱοὺς τρεῖς, τὸν Πριβέσθλαβον καὶ
 τὸν Βράνον καὶ τὸν Στέφανον, καὶ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνα-
 τον διαδέχεται αὐτὸν ὁ πρῶτος υἱὸς ὁ Πριβέσθλαβος. μετὰ
 οὖν χρόνον ἕνα ἐξελθὼν ἀπὸ Χρωβατίας ὁ προσηρημένος Πέ- P 101
 20 τρος ὁ υἱὸς τοῦ Γοϊνίκου διώκει ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τὸν ἐξᾶδελ-
 φον αὐτοῦ Πριβέσθλαβον μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν, κάκεινος
 τὴν ἀρχὴν διαδέχεται· ἐκεῖνοι δὲ φυγόντες εἰσέρχονται ἐν
 Χρωβατίᾳ. μετὰ δὲ χρόνους τρεῖς ἐλθὼν ὁ Βράνος πρὸς τὸ

duces petiit, qui et indemnem usque ad Rase deduxerunt, et ingen-
 tia ab eo munera beneficii huius nomine acceperunt, vicissim donan-
 tes xeniorum vice duo mancipia, duos falcones, duos canes et pelles
 nonaginta; quod Bulgari pactum esse dicunt. paulo autem post tres
 fratres Serviae principes contra se mutuo arma sumpserunt, superior-
 que factus unus ipsorum Muntimerus; qui cum vellet solus principa-
 tum tenere, captos duos in Bulgariam transmisit, solum Petrum, fra-
 tris Goinici filium, apud se retinens et sedulam eius curam gerens;
 qui fugiens in Chrobatiam venit. sed de eo paulo post dicitur.
 Stroemerus vero frater, cuius supra mentionem fecimus, in Bulgaria
 filium habebat Clouimerum, cui uxorem Bulgaram dedit Borises, ex
 qua Tzeesthlabum in Bulgaria suscepit. at Muntimerus utroque fra-
 tre expulso, principatu potitus, filios tres genuit, Pribesthlabum Bra-
 num et Stephanum; eique mortuo successit maximus natu Pribesthla-
 bus. anno igitur sequente Chrobatia egressus Goinici filius Petrus,
 cuius supra mentionem fecimus, patrelem Pribesthlabum cum duo-
 bus eius fratribus principatu deicit, atque ipse eum capessit: illi
 vero fuga sibi consulentes in Chrobatiam abeunt. triennio autem

πολεμήσαι τὸν Πέτρον καὶ ἤττηθεις καὶ κρατηθεὶς παρ' αὐ-
 τοῦ ἐτυφλώθη. μετὰ δὲ χρόνους δύο φυγῶν καὶ Κλονίμηρος
 ἀπὸ Βουλγαρίας ὁ πατὴρ τοῦ Τζεσθλάβου καταλαμβάνει καὶ
 αὐτός, καὶ εἰσέρχεται εἰς ἓν κάστρον τῆς Σερβίας τὴν Δο-
 στινίκαν μετὰ λαοῦ πρὸς τὸ παραλαβεῖν τὴν ἀρχήν. τοῦτον⁵
 οὖν πολεμήσας ὁ Πέτρος ἀπέκτεινεν, καὶ ἐκράτησεν ἑτέρα
 ἔτη κ'. ἄρξας ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μακαριωτάτου
 καὶ ἁγίου βασιλέως, ἔχων ὑποταγὴν καὶ δούλωσιν πρὸς αὐτόν.
 εἰρήνευσε δὲ καὶ μετὰ Συμεῶν τοῦ ἄρχοντος Βουλγαρίας,
 ὅστε καὶ σύντεκνον αὐτὸν ἐποίησε. μετὰ δὲ τὸν καιρὸν ὃν¹⁰
 αὐτὸς ὁ κῆρις Λέων ἐβασίλευσε, παρεγένετο ὁ τότε εἰς τὸ
 Δυρράχιον στρατηγῶν, ὁ πρωτοσπαθάριος Λέων ὁ Ῥαβδου-
 χος, ὁ μετὰ τοῦτο μάλιστα τιμηθεὶς καὶ λογοθέτης τοῦ δρό-
 μου, εἰς Παγανίαν τὴν τότε παρὰ τοῦ ἄρχοντος Σερβίας
 διακρατουμένην, πρὸς τὸ βουλευθῆναι καὶ συντυχεῖν τῷ αὐτῷ¹⁵
 ἄρχοντι Πέτρῳ περὶ τινος δουλώσεως καὶ ὑποθέσεως. ζηλο-
 τυπήσας δὲ πρὸς τοῦτο Μιχαὴλ ὁ ἄρχων τῶν Ζαχλούμων
 ἐμήνησε Συμεῶν τῷ Βουλγάρῳ ἄρχοντι ὅτι ὁ βασιλεὺς Ῥω-
 μαίων δεξιούται διὰ δώρων τὸν ἄρχοντα Πέτρον πρὸς τὸ
 συνεπαρεῖν τοὺς Τούρκους καὶ ἐπελθεῖν κατὰ Βουλγαρίας·²⁰
 ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον καὶ πόλεμος εἰς Ἀχε-
 λῶν μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Βουλγάρων. ἐμμανῆς
 οὖν γενόμενος ἐν τούτῳ ὁ Συμεὼν κατὰ τοῦ ἄρχοντος Σερ-

10 δε γε? an ὄστε?

15 τῷ vulgo

21. εἰς add B

post Branus motis contra Petrum armis victus captusque oculis ab eo
 privatus est. biennio vero post e Bulgaria fugiens Clonimerus Tzee-
 sthlabi pater movet et ipse, urbemque Serviae Dostinica cum exercitu
 ingreditur principatus occupandi causa; quem armis superatum Petrus
 occidit, et principatum rexit alios viginti annos, imperante beatis-
 simo sanctoque imperatore Leone, cui subiectus erat. pacem habuit
 etiam cum Symeone Bulgariae principe, cuius etiam filium in bap-
 tismo suscepit. post imperium autem domini Leonis Dyrachii tunc
 praefectus, protospatharius Leo Rhabduchus, postea magister et logo-
 theta cursus publici factus, in Paganiam, quae tum a Serviae principe
 occupata erat, venit, sermonem consiliumque instituturus cum laudato
 Petro principe de aliquo negotio. invidia autem ob hanc rem motus
 Michaël Zachlumorum princeps Symeoni Bulgarorum principi signi-
 ficat Romanum imperatorem Petrum principem muneribus colere, quo
 Turcarum copiis adiutus Bulgariam invadat: erat quippe id temporis
 bellum inter Romanos et Bulgaros ad Acheloum. furens itaque quo-
 dammodo hoc nomine Symeon contra Serviae principem Petrum, mit-

βλίας Πέτρον ἀπέστειλε τὸν Σιγρίτζη Θεόδωρον καὶ τὸν Μαρ-
 μαῆν ἐκεῖνον μετὰ φοσσάτον, ἔχοντας καὶ ἀρχοντόπουλον
 Παῦλον τὸν υἱὸν Βράνου, ὃν ὁ Πέτρος ὁ ἄρχων Σερβλίας
 ἐτύφλωσε. δόλωφ οὖν ἐπελθόντες οἱ Βούλγαροι πρὸς τὸν
 5 ἄρχοντα Σερβλίας, καὶ συντεκνίαν μετ' αὐτοῦ ποιησάμενοι,
 καὶ ὄρκω βεβαιώσαντες μὴ παθεῖν τι παρ' αὐτῶν ἐναντίον,
 ἠπάτησαν αὐτὸν ἐξελεθεῖν πρὸς αὐτούς, ὃν καὶ παραντὰ δε-
 σμῆσαντες εἰσήγαγον ἐν Βουλγαρίᾳ, καὶ ἀποθνήσκει ἐν φυ-
 λακῇ. εἰσῆλθε δὲ αὐτ' αὐτοῦ Παῦλος ὁ υἱὸς Βράνου, καὶ
 10 ἐκράτησεν ἕτη τρία. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ κῦρις Ῥωμανὸς ἔχων
 ἀρχοντόπουλον ἐν τῇ πόλει Ζαχαρίαν τὸν υἱὸν Πριβεσθλί-
 βου τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας ἀπέστειλε πρὸς τὸ γενέσθαι ἄρ-
 χοντα ἐν Σερβλίᾳ· ἀλλὰ ἀπελθὼν καὶ πολεμήσας ἤττηθη
 παρὰ τοῦ Παύλου· κρατήσας γὰρ αὐτὸν παρέδωκε τοῖς
 13 Βουλγάροις, καὶ ἐκρατεῖτο δέσμιος. εἶτα μετὰ χρόνους τρεῖς,
 τοῦ Παύλου ἐναντιωθέντος τοῖς Βουλγάροις, ἀπέστειλε τὸν
 Ζαχαρίαν τὸν πρότερον παρὰ τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ βα-
 σιλέως ἀποσταλέντα, καὶ διώξας τὸν Παῦλον ἐκράτησεν αὐτὸς
 τὴν ἀρχὴν τῶν Σέρβλων· ὅστις παραντὰ τῶν εὐεργεσιῶν
 20 τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἐπιμνησθεὶς ἐγένετο κατὰ τῶν Βουλ- P 102
 γάρων, μὴδ' ὄλως θελήσας ὑποταγῆναι αὐτοῖς, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ
 βασιλέως μᾶλλον Ῥωμαίων δεσποῦσθαι. ὥστε καὶ τοῦ Συμεὼν
 φοσσάτον κατ' αὐτοῦ ἀποστείλαντος διὰ τοῦ Μαρμαῆμ καὶ τοῦ

tit cum exercitu Theodorum Sigritzen et Marmaën una cum Paulo Brani principis filio, quem Petrus Serviae princeps excaecaverat. dolo igitur Bulgari principem Serviae aggressi, et prole in sacro lavacro suscepta, et dato iuramento nihil eum mali ab ipsis passurum, per fraudem exire persuasum et in vincula e vestigio coniectum in Bulgariam abduxerunt, ubi in carcere vitam cum morte commutavit. in eius autem locum successit Paulus Brani filius, qui principatum triennio tenuit. dominus vero Romanus imperator, secum habens Pribesthlabi Serbliae principis filium Zachariam, misit eum ut principatum Serviae occuparet: sed illum venientem praelio superavit Paulus, captumque Bulgaris tradidit in vinculis asservandum. deinde elapso trium annorum spatio, Paulus Bulgaris hostis factus Zachariam misit, quem dominus Romanus imperator antea miserat; isque Paulo deiecto Serviorum principatum occupat, et illico memor beneficiorum quae a Romano imperatore acceperat, Bulgaris se opposuit, malens potius Romano imperio subesse quam Bulgaris. quare cum exercitum contra ipsam misisset Symeon sub praefectis Marmaëm et Theodoro Sigritze, capita eorum atque arma imperatori Romano misit victoriae partae

Σιγρίτζη Θεοδώρου, ὧν καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ ἄρματα ἐκ τοῦ πολέμου ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἐπιπέλια (ἔτι γὰρ μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Βουλγάρων μάχη ἦν), οὐδέποτε δὲ ἐπαύσατο, καθὼς καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἄρχοντες ἀπέστελλον πρὸς τοὺς βασιλεῖς Ῥωμαίων, καὶ ὑποτασσόμενος καὶ δουλεύων αὐ- 5 τοῖς. πάλιν δὲ ἀπέστειλεν ἕτερον φορσάτον ὁ Συμεὼν διὰ τοῦ Κνήνου καὶ τοῦ Ἡμνήκου καὶ τοῦ Ητζβόκλια κατὰ τοῦ ἄρχοντος Ζαχαρίου, συναποστείλας μετ' αὐτῶν καὶ Τζεέσθλαβον. τότε ὁ μὲν Ζαχαρίας φοβηθεὶς φεύγει ἐν Χρωβατία· οἱ δὲ Βούλγαροι μηνύσαντες τοῖς ζουπάνοις ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς καὶ παραλα- 10 βεῖν ἄρχοντα τὸν Τζεέσθλαβον, καὶ δι' ὄρκου τούτους ἀπατήσαντες καὶ ἐξαγαγόντες μέχρι τοῦ πρώτου χωρίου, καὶ παρατὰ δεσμήσαντες αὐτοὺς, εἰσῆλθον ἐν Σερβλία καὶ συνεπῆραν τὸν ἅπαντα λαὸν ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ εἰσήγαγον ἕως Βουλγαρίας· τινὲς δὲ ἀποδράσαντες εἰσῆλθον καὶ ἐν Χρωβατία, 15 καὶ ἔμεινεν ἡ χώρα ἔρημος. κατὰ τὸν καιρὸν οὖν ἐκεῖνον εἰσῆλθον οἱ αὐτοὶ Βούλγαροι εἰς Χρωβατίαν μετὰ τοῦ Ἀλογοβότου τοῦ πολεμήσαι, καὶ ἐσφάγησαν πάντες ἐκεῖσε παρὰ τῶν Χρωβάτων. μετὰ δὲ χρόνους ἑπτὰ ἀπὸ τῶν Βουλγάρων φηγών ὁ Τζεέσθλαβος μετὰ καὶ ἑτέρων τεσσάρων ἀπὸ Πρεσθλάβου 20 εἰσῆλθεν ἐν Σερβλία, οὐχ εὖρε δὲ εἰς τὴν χώραν εἰ μὴ πενήκοντα μόνους ἄνδρας μῆτε γυναῖκας ἔχοντας μῆτε παιδία, ἀλλὰ κνηγοῦντας καὶ διατρεφομένους. μετὰ τούτων κρατήσας τὴν χώραν ἐμήνυσε πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, τὴν ἐξ

1 Σιγρίτζη καὶ Θεοδώρου M 7 καὶ τοῦ Ἡμνήκου add B

signa: adhuc enim bellum inter Bulgaros et Romanos erat; nec unquam subici Romano imperatori et parere desinebat, quemadmodum et priores principes mittere ad ipsos soliti erant. Symeone vero iterum novas copias mittente contra Zachariam principem sub praefectis Cneno Hemneco ac Etzboelia, et misso simul Tzeesthlabo, metuens tunc sibi Zacharias in Chrobatiam profugit. Bulgari autem zupanis significarunt ut se convenirent et principem Tzeesthlabum exciperent; iuramentoque deceptos atque ad primum pagum adductos protinus in vincula conicientes Serviam invaserunt, populumque omnem a minimo ad maximum in Bulgariam abduxerunt: quidam vero profugi in Chrobatiam se receperunt, mansitque regio desolata. porro circa illud etiam tempus Chrobatiam cum Alogobotur armata manu ingressi Bulgari omnes a Chrobotis interiuncti sunt. et post septem annos fuga deserens Bulgaros Tzeesthlabus cum aliis quattuor Presthlabo in Serviam venit. non invenit autem in ea regione praeter viros quinquaginta. sine uxorisque liberisque venatione victitantes: cum his regionem obtinens, per nuntios tutelam et auxilium ab im-

αὐτοῦ ἀντιληψιν καὶ βοήθειαν ἐπιζητῶν, ὑπισχνούμενος δου-
 λέειν καὶ ὑπέκειν τῇ προσταξίει αὐτοῦ καθὼς καὶ οἱ πρὸ
 αὐτοῦ ἄρχοντες. καὶ ἔκτοτε οὐ διέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων
 εὐεργετῶν αὐτόν, ὥστε καὶ εἰς Χρωβατίαν καὶ Βουλγαρίαν
 5 καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις διάγοντες Σέρβλοι, οὓς ὁ Συμεὼν
 διεσκόρπισε, τοῦτο ἀκούσαντες συνήχθησαν εἰς αὐτόν. ἀλλὰ
 καὶ ἐν τῇ πόλει πολλοὶ ἀπὸ Βουλγαρίας φυγόντες εἰσηλθόν·
 οὓς καὶ ἐνδύσας καὶ εὐεργετήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων
 ἀπέστειλε πρὸς τὸν Τζεέσθλαβον. καὶ ἀπὸ τῶν πλουσίων
 10 δωρεῶν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων συστημένος καὶ ἐνοί-
 κησας τὴν χώραν ὡς τὸ πρότερόν ἐστιν ὑποτεταγμένος δου-
 λοπρεπῶς τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ διὰ τῆς τοῦ βασιλέως
 συνδρομῆς καὶ τῶν πολλῶν αὐτοῦ εὐεργεσιῶν τὴν τοιαύτην
 χώραν συστήσας καὶ ἄρχων ἐν αὐτῇ βεβαιωθείς.

15 Ὅτι ὁ ἄρχων Σερβλίος ἐξ ἀρχῆς, ἤγουν ἀπὸ τῆς βασι-
 λείας Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως, δουλικῶς ἐστὶν ὑποτεταγμέ-
 νος τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ, καὶ οὐδέποτε τῷ ἄρχοντι Βουλγα-
 ρίας καθυπετάγη.

Ὅτι ἐν τῇ βαπτισμένη Σερβλίᾳ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα τὸ
 20 Δεστινίκον, τὸ Τζεργναβουσακί, τὸ Μεγυρέτους, τὸ Δρεσνεήκ,
 τὸ Λεσνήκ, τὸ Σαληνές, καὶ εἰς τὸ χωρίον Βόσωνα τὸ Κά- P 103
 τεμα καὶ τὸ Λεσνήκ.

5 καὶ οἱ εἰς? 14 συστήσας add B 20 Τζεργναβουσακί M
 Δρεσνεήκ M

peratore Romanorum petiit, promittens obedientiam eius iussibus se
 praestitutum, qualem et ante ipsum principes Romano imperatori ex-
 hibebant. atque ex eo tempore multis illum beneficiis affectit impe-
 rator Romanorum, ita ut Servii, qui a Symeone dissipati in Chroba-
 tia Bulgaria aliisque regionibus commorabantur, re audita ad ipsum
 undique gregatim convenirent. quin et in urbem Cpolitanam plu-
 rimi e Bulgaria fugientes venerunt, quos vestibis ceterisque benefi-
 ciis ornatos imperator Romanorum ad Tzeesthlabum misit; qui magni-
 ficis Romani imperatoris largitionibus regione constituta et ad pristi-
 nam incolarum frequentiam reducta, totum se Romano imperio sub-
 lecit; quippe ipsius imperatoris auxilio frequentibusque eius benefi-
 ciis regione illa constituta, princeps quoque illic confirmatus est.

Ceterum Serviae princeps ab initio, id est ab imperio Heraclii,
 Romanorum imperatori suberat, non Bulgarorum principi; suntque in
 baptizata Servia oppida quae habitantur, Destinicum, Tzernabusceae,
 Megyretus, Dresnec, Lesnec, Salenes, in agro vero Bosonae Cetera
 at Desnec.

Κεφάλαιον λγ'.

περὶ τῶν Ζαχλούμων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι ἡ τῶν Ζαχλούμων χώρα παρὰ τῶν Ῥωμαίων πρό-
τερον ἐκρατεῖτο, Ῥωμαίων δέ φημι οὐς ἀπὸ Ῥώμης Διοκλη-
τιανὸς ὁ βασιλεὺς μετέκτισε, καθὼς καὶ εἰς τὴν τῶν Χρωβά-
των ἱστορίαν εἴρηται περὶ αὐτῶν. ὑπὸ βασιλεῖ δὲ Ῥωμαίων
ἡ τῶν Ζαχλούμων αὕτη χώρα ὑπῆρχεν, ἀλλὰ παρὰ τῶν
Ἀβάρων αἰχμαλωτισθεῖσα ἢ τε χώρα καὶ ὁ ταύτης λαὸς τὸ
πυράπαν ἠρήμωται. οἱ δὲ νῦν ἐκεῖσε οἰκοῦντες Ζαχλοῦμοι
Σέρβλοι τυγχάνουσι, ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ εἰς τὸν
βασιλέα Ῥωμαίων Ἡράκλειον προσφυγόντος. Ζαχλοῦμοι δὲ
ὠνομάσθησαν ἀπὸ ὄρους οὕτω καλουμένου Χλοῦμον. καὶ
ἄλλως δὲ παρὰ τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται τὸ
Ζαχλοῦμοι ἤγουν ὀπίσω τοῦ βουνοῦ, ἐπειδὴ ἐν τῷ τοιοῦτῳ
χωρίῳ βουνός ἐστι μέγας, ἔχων ἄνωθεν αὐτοῦ δύο κάστρα,
τὸ Βόνα καὶ τὸ Χλούμ. ὀπισθεν δὲ τοῦ τοιούτου βουνοῦ
διέρχεται ποταμὸς καλούμενος Βόνα, ὃ ἐρμηνεύεται καλόν.

Ὅτι ἡ γενεὰ τοῦ ἀνθυπάτου καὶ πατρικίου Μιχαῆλ τοῦ
υἱοῦ τοῦ Βουσεβούτζη τοῦ ἄρχοντος τῶν Ζαχλούμων ἦλθεν
ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἀβαπτίστων εἰς τὸν ποταμὸν Βίσλας,
τὸν ἐπονομαζόμενον Διτζίκη, καὶ ᾤκησεν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν
ἐπονομαζόμενον Ζαχλούμα.

Ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ τῶν Ζαχλούμων εἰσὶ κάστρα οἰκού-

21 τὸν ἐπονομαζόμενον Meursius pro τοὺς ἐπονομαζομένους

33. *de Zachlumis, et ea, quam nunc incolunt, regione.*

Zachlumorum terrae Romani primum dominabantur, illi nimirum Romani quos Diocletianus imperator Roma eo veluti in coloniam deduxit, quemadmodum et in Chrobatorum historia de iis dictum est. Romanorum igitur imperatori prius parebat Zachlumorum regio, sed ab Abaribus postea subiugata, et in vinculis abductis ipsius incolis tota haec regio deserta fuit. qui vero nunc illic habitant Zachlumi, Servii sunt, ab illo principe qui ad Heraclium Romanorum imperatorem confugit; et Zachlumi dicti sunt a monte Chlumo nuncupato; et alias Sclavorum dialecto Zachlumi dicuntur ii qui post collem habitant, quandoquidem magnus inibi collis est, in cuius vertice urbes duae sunt, Bona et Chlum; retro autem hunc collem flumen Bona nuncupatum devehitur, quod Graecis καλόν significat.

Venit autem posteritas proconsulis et patricii Michaëlis Busebutze Zachlumorum principis filii, a non baptizatis accolis fluminis Bislās, quod et Ditzice cognominatur, habitavitque ad flumen Zachluma nuncupatum.

μενα τὸ Σταγνόν, τὸ Μοκρiscία, τὸ Ίοσλή, τὸ Γαλουμαήνικ, τὸ Δοβρισκία.

Κεφάλαιον λδ'.

5 περὶ τῶν Τερβουνιατῶν καὶ τῶν Καναλιτῶν καὶ ἕς γυν οἰκεῦσι χώρας.

Ἔστι ἡ τῶν Τερβουνιατῶν καὶ τῶν Καναλιτῶν χώρα μία ὑπάρχει. ἀπὸ δὲ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων οἱ ἐκείσε καταγονται, οἱ ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος οἰκοῦντες τοῦ εἰς τὸν βασιλέα Ἡράκλειον προσφυγόντος ἀπὸ τῆς ἀβαπτίστου Σερβλίας 10 μέχρι τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας τοῦ Βλαστημέρου. οὗτος οὖν ὁ ἄρχων Βλαστημέρος τῇ ἰδίᾳ θυγατρὶ δέδωκεν ἄνδρου Κραΐναν τὸν υἱὸν Βελάη τοῦ ζουπάνου Τερβουνίας. Θέλων οὗτος τὸν ἴδιον γαμβρὸν δοξάσαι ἀνόμασεν αὐτὸν ἄρχοντα, ποιήσας αὐτὸν αὐτέξουσιον. ἐξ ἐκείνου δὲ ὁ Φαλιμέρης ἐγεννήθη, 15 καὶ ἀπ' ἐκείνου ὁ Τζουτζήμερης. ἦσαν δὲ οἱ τῆς Τερβουνίας ἄρχοντες αἰεὶ ὑπὸ τὸν λόγον τοῦ ἄρχοντος Σερβλίας. Τερβουνία δὲ τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἐρμηνεύεται ἰσχυρὸς τόπος· ἡ γὰρ τριαυτὴ χώρα ὀχυρώματα ἔχει πολλά. P 104

Ἔστι καὶ ἕτερα χώρα ὑπὸ ταύτην τὴν χώραν Τερβουνίας, Καναλή προσαγορευομένη. τὸ δὲ Καναλή ἐρμηνεύεται τῇ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ ἀμαξία, ἐπειδὴ, διὰ τὸ εἶναι

19 ἕτερα χώρα Meursius pro ἕτερα χωρία

Suntque in Zachlumorum territorio urbes habitatae, Stagnum, Mocriscis, Iosle, Galumaenic. et Dobriscic.

34. de Terbuniatis et Canalitis, eorumque regione quam nunc incolunt.

Terbuniatarum Canalitarumque eadem regio est; incolae vero a non baptizatis Serviis descendunt, qui illic habitarunt ab eo usque principe qui a Servia non baptizata ad Heraclium imperatorem confugit, usque ad Blastemerum Serviorum principem, qui filiae suae maritum dedit Crainan Belaë Terbuniae zupani filium, eumque honoris ergo principem appellavit, et ut sui iuris esset effecit. atque ex illo Phalimeres natus est, ex quo Tzutzemeris. Terbuniae vero princeps semper Serviae principi parebant; et regio ipsa lingua Sclavorum locum munitum significat, quandoquidem mullae in ea munitioes sunt.

Estque sub ea alia adhuc regio, quae Canale nuncupatur; canale vero viam plaustris Sclavorum idiomate significat: nam propter loci planitiem servitutes omnes plaustris praestant.

Const. Porph.

τὸν τόπον ἐπίπεδον· πάσας αὐτῶν τὰς δουλείας διὰ ἀμαξῶν ἐκτελοῦσιν.

Ἵτι ἐν τῇ χωρίῳ Τερβουνίας καὶ τοῦ Καναλῆ εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα ἢ Τερβουνία, τὸ Ὅρμος, τὰ Ῥίσηνα, τὸ Λουκάβετε, τὸ Ζετλήβη. 5

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λ ε'.

περὶ τῶν Διοκλητιανῶν, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ἵτι ἡ Διοκλήας χώρα καὶ αὐτὴ πρότερον παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐκρατεῖτο, οὗς ἀπὸ Ῥώμης μετώκισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός, καθὼς καὶ εἰς τὴν περὶ τῶν Χρωβάτων ἱστορίαν¹⁰ εἴρηται· ὑπὸ δὲ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ὑπῆρχε, παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων καὶ αὐτὴ ἡ χώρα αἰχμαλωτισθεῖσα ἠρήμωται, καὶ πάλιν ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως ἐνωκίσθη, καθὼς καὶ ἡ Χρωβατία καὶ ἡ Σερβλία καὶ ἡ τῶν Ζαχλούμων καὶ ἡ Τερβουνία καὶ τοῦ Καναλῆ. Διοκλήα δὲ ὀνομάζεται ἀπὸ τοῦ¹⁵ ἐν τῇ τοιαύτῃ χώρᾳ κάστρου, ὅπερ ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός· γυνὴ δὲ ἐστὶν ἐρημόκαστρον, μέχρι τοῦ νῦν ὀνομαζόμενον Διοκλήα.

Ἵτι ἐν τῇ χώρᾳ Διοκλείας εἰσὶ μεγάλα κάστρα οἰκούμενα, τὸ Γράδεται, τὸ Νουγράδε, τὸ Λοντοδόκλα. 20

20 τὸ νῦν Γράδε Μ

Habet autem tam Terbunia quam Canale oppida quae habitantur, haec, Terbuniam, Hormum, Rhisena, Lucabete et Zetlebe.

35. de Diocletianis, et ea, quam nunc incolunt, regione.

Etiam Dioclea regio primitus occupata erat a Romanis, quos illic Roma transtulerat Diocletianus imperator; quemadmodum et in Chrobatorum historia dictum est; et Romanorum imperatori erat subiecta. sed ab Abaribus haec quoque regio subiugata ac vastata fuit; et sub Heraclii imperatoris temporibus habitari iterum coepit, quemadmodum Chroatia, Servia, Zachlumorum terra, Terbunia et Canale. Dioclea autem nuncupata est illa regio ab urbe ibi condita a Diocletiano imperatore, quae nunc habitatoribus vacua in hodiernum usque diem Dioclea appellatur.

Suntque in ea regione urbes habitatae magnae, Gradetae Nugrade et Loutodocla.

Κ ε φ ά λ α ι ο ν λ ζ'.

περὶ τῶν Παγανῶν τῶν καὶ Ἀρεντανῶν καλουμένων, καὶ ἧς νῦν οἰκοῦσι χώρας.

Ὅτι ἡ χώρα εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσιν οἱ Παγανοὶ καὶ αὕτη
 5 πρῶτον παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐκρατεῖτο, οὐδ' ἀπὸ Ῥώμης ὁ
 βασιλεὺς Διοκλητιανὸς μετοικίσας ἐν Δελματία ἐνώκησεν. οἱ
 δὲ αὐτοὶ Παγανοὶ ἀπὸ τῶν ἀβαπτίστων Σέρβλων καταγόνηται,
 10 ἐξ ἐκείνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Ἡρακλείου
 προσφυγόντος. παρὰ δὲ τῶν Ἀβάρων καὶ αὕτη ἡ χώρα
 αἰχμαλωτισθεῖσα ἠρήμωται, καὶ πύλιν ἐπὶ Ἡρακλείου τοῦ
 βασιλέως ἐνωκίσθη. Παγανοὶ δὲ καλοῦνται διὰ τὸ μὴ κατα-
 15 δέξασθαι αὐτοὺς τῷ τότε καιρῷ βαπτισθῆναι ὅτε καὶ πάντες
 οἱ Σέρβλοι ἐβαπτίσθησαν· καὶ γὰρ Παγανοὶ τῇ τῶν Σκλά-
 βων διαλέκτῳ ἀβάπτιστοι ἐρμηνεύονται. τῇ τῶν Ῥωμαίων δὲ
 20 διαλέκτῳ ἡ χώρα αὐτῶν Ἀρέντα καλεῖται, ἐξ οὗ καλεῖνοι
 παρὰ τῶν αὐτῶν Ῥωμαίων Ἀρεντιανοὶ καλοῦνται.

Ὅτι ἐν Παγανία εἰσὶ κάστρα οἰκούμενα τὸ Μόκρον, τὸ
 Βεροῦλλια, τὸ Ὀστρωκ καὶ ἡ Λαβίνετζα. κρατοῦσι δὲ καὶ
 ταύτας τὰς νήσους. νῆσος μεγάλη ἡ Κοῦρκρα ἧτοι τὸ Κίκερ,
 25 ἐν ἣ ἔστι καὶ κάστρον. νῆσος ἑτέρα μεγάλη τὰ Μέλετα ἧτοι P 105
 τὸ Μαλοζαταί, ἣν ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων ὁ ἅγιος
 Λούκας μέμνηται, Μελίτην ταύτην προσεγορεύων· ἐν ἣ καὶ

14 ἀβάπτιστοι — διαλέκτῳ add B . 15 αὐτῶν add B

36. *de Paganis qui et Arentani appellantur, et de ea, quam nunc habitant, regione.*

Regio etiam illa, quam nunc Pagani incolunt, primitus a Romanis tenebatur, quibus Roma deductis imperator Diocletianus in Dalmatia sedes assignavit. Et oriundi sunt et ipsi Pagani a Servii non baptizatis, ab eo scilicet principe qui ad Heraclium imperatorem confugit. capta vero itidem ab Abaribus et vastata haec regio, sub Heraclio imperatore rursus incolis frequentari coepit. Pagani autem dicuntur, quod baptismum non accepissent eo tempore quo Servii omnes baptizati erant: etenim Pagani Sclavorum lingua baptismi expertes dicuntur. Romanorum vero dialecto regio eorum Arenta nuncupatur; nunc ipsi a Romanis Arentani appellantur.

Habet Paganiam urbes habitatas, Mocrum, Berullia, Ostroc et Labinetza. possident item Arentani insulas magnas, unam quae Curcra sive Cicer dicitur, in qua habetur et urbs; alteram, quae Meleta sive Malozeatae; cuius in Actis apostolorum S. Lucas meminit, Melitem eam appellans; ubi et vipera divi Pauli digitum mordens ab eo ex-

ἔχισ τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ τοῦ δακτύλου προσήψατο, ἦν
καὶ τῷ πυρὶ ὁ ἅγιος Παῦλος κατέφλεξε. νῆσος ἑτέρα με-
γάλη τὸ Φάρα. νῆσος ἑτέρα μεγάλη ὁ Βρατζης. εἰσὶ δὲ
καὶ ἑτεραι νῆσοι αἱ μὴ κρατούμεναι παρὰ τῶν αὐτῶν Παγα-
νῶν, νῆσος τὰ Χόαρα, νῆσος Ἴης, νῆσος τὸ Λύστοβον. 5

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λ ζ .

περὶ τοῦ ἔθνους τῶν Πατζινακίων.

Ἰστέον ὅτι Πατζινακίται τὸ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸν ποταμὸν
Ἀτὴλ τὴν αὐτῶν εἶχον κατοικήσιν, ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὸν πο-
ταμὸν Γεήχ, ἔχοντες τοὺς τε Μαζάρογς συνθοαῦντας καὶ τοὺς 10
ἐπονομαζομένους Οὐζ. πρὸ ἐτῶν δὲ πενήκοντι οἱ λεγόμενοι
Οὐζ-μετὰ τῶν Χαζάρων ὁμονήσαντες καὶ πόλεμον συμβα-
λόντες πρὸς τοὺς Πατζινακίτας ὑπερίσχυσαν, καὶ ἀπὸ τῆς
ἰδίας χώρας αὐτοὺς ἐξεδίωξαν, καὶ κατέσχον αὐτὴν μέχρι τῆς
σημερον οἱ λεγόμενοι Οὐζοι, οἱ δὲ Πατζινακίται φγγόντες 15
περιήρχοντο ἀναψηλαφῶντες τόπον εἰς τὴν αὐτῶν κατοικήνω-
σιν· καταλαβόντες δὲ τὴν σημερον παρ' αὐτῶν κρατούμενην
γῆν καὶ εὐρόντες τοὺς Τούρκους οἰκοῦντας ἐν αὐτῇ, πολέ-
μου τρόπῳ τοὺς νικήσαντες καὶ ἐκβαλόντες ἐξεδίωξαν αὐ-
τοὺς καὶ κατεσκήνωσαν ἐν αὐτῇ, καὶ δεσπόζουσι τῆς τοιαύτης 20
χώρας, ὡς εἴρηται, μέχρι τῆς σημερον ἑτη πενήκοντα πέντε.

Ἰστέον ὅτι πᾶσα ἡ Πατζινακία εἰς θέματα ὀκτώ διαι-
ρεῖται, ἔχουσα καὶ μεγάλους ἄρχοντας τσοαύτους. τὰ δὲ

cussa igne conflagravit; tertiam insulam magnam, quae Phara dicitur,
quartam, quae Bratzes. sed et aliae praeterea insulae sunt, quae ad
Paganos non pertinent, Choara les, et Lastobom.

37. de Patzinacitarum gente.

Sciendum est Patzinacitas a principio ad Atel et Geech flumina
habuisse, usque conterminos fuisse populos illos qui Mazari atque
Uzi cognominantur. ante annos vero quinquaginta si qui Uzi nun-
cupantur cum Chazaris conspirantes, et coniunctis armis Patzinacitas
aggressi, superiores facti sedibus eos suis expulerunt, illasque tenere
in hodiernum usque diem Uzi. at Patzinacitae qui fuga evaserant,
circumeuntes quaerebant ubinam sedes suas collocarent; venientesque
in terram quam nunc incolunt, inventis illic Turcis incolis, debella-
tos eiecerunt, sedesque ipsi suas ibi posuerunt, tenentque iam hodie
annum quinquagesimum quintum, uti dictum est.

Et Patzinacia quidem universa in themata octo dividitur, quae

θέματα εἰσι ταῦτα. ὄνομα τοῦ πρώτου θέματος Ἡρημ, τοῦ δευτέρου Τζούρ, τοῦ τρίτου Γύλα, τοῦ τετάρτου Κουλήνη, τοῦ πέμπτου Χαροβόη, τοῦ ἕκτου Ταλμάτ, τοῦ ἑβδόμου Χοπόν, τοῦ ὄγδου Τζοπόν. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν ὄν ἀπὸ τῶν ἰδίων τόπων οἱ Πατζινακίται ἐξεδιώχθησαν, εἶχον ἄρχοντας εἰς μὲν τὸ θέμα Ἡρημ τὸν Μαϊτζαν, εἰς δὲ τὸ Τζούρ τὸν Κούελ, εἰς δὲ τὸ Γύλα τὸν Κουρκούταν, εἰς δὲ τὸ Κουλήνη τὸν Ἰπαόν, εἰς δὲ τὸ Χαροβόη τὸν Καϊδούμ, εἰς δὲ τὸ θέμα Ταλμάτ τὸν Κώσταν, εἰς τὸ Χοπόν τὸν Γιαζή, εἰς δὲ τὸ θέμα Τζοπόν τὸν Βατάν. μετὰ δὲ θάνατον αὐτῶν διεδέξαντο τὰς ἀρχὰς οἱ τούτων ἐξάδελφοι· νόμος ἄρα ἐν αὐτοῖς καὶ τύπος ἐκράτησε παλαιὸς μὴ ἔχειν ἐξουσίαν πρὸς παῖδας ἢ ἀδελφούς αὐτῶν μεταπέμπειν τὰ ἀξιώματα, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι μόνον τοῖς κεκτημένοις τὸ καὶ μέχρι ζωῆς ἄρχειν αὐτούς, μετὰ δὲ θάνατον προχειρίζεσθαι ἢ ἐξάδελφον αὐτῶν ἢ ἐξαδέλφω παῖδας, πρὸς τὸ μὴ καθ' ὅλον εἰς ἓν μέρος γενεᾶς διατρέχειν τὸ ἀξίωμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐκπλαγίους καὶ κληρονομεῖν καὶ ἀπεκδέχεσθαι τὴν τιμὴν· ἀπὸ ξένης δὲ γενεᾶς οὐχ ὑπεισέρχεται τις καὶ γίνεται ἄρχων. τὰ δὲ ὀκτώ θέματα διαίρουνται εἰς τεσσαράκοντα μέρη, καὶ ἔχουσι καὶ ἐλάττους ἄρχοντας.

P 106

Ἰστέον ὅτι αἱ τέσσαρες τῶν Πατζινακικῶν γενεαί, ἦγον τὸ θέμα Κουαρτζιτζούρ καὶ τὸ θέμα Συρουναλή καὶ τὸ

4 τῆς ἰδίας χώρας B 9 Γιαζή M 13 ἀρχειν ?

magnos quoque principes totidem habet. themata autem isthaec sunt. primum est Ertem, secundum Tzur, tertium Gyla, quartum Culpee, quintum Charoboë, sextum Talmat, septimum Chopon, octavum Tzopon. quo autem tempore suis eieci sedibus Patzinacitae fuerunt, principes erant in themate Ertem Maitzan, in Tzur Cuel, in Gyla Curcutan, in Culpees Ipaon, in Charoboë Caidum, in Talmat Costan, in Chopon Giaze, in Tzopon Batan. his autem mortuis in principatus successerunt eorum patruales, siquidem lex illis et antiqua consuetudo est, dignitates ad filios aut fratres non transmitters: sed contenti principes esse debent, quoad vivunt, principatum tenere; post mortem vero vel patruales vel eorum filii promoventur, ne semper in eadem prosapiae parte dignitas consistat, sed ut ad collaterales quoque ea hereditate deferatur: alterius vero prosapiae qui sit, nullus in principatum succedit. haec porro octo themata in partes distribuuntur quadraginta, quae singulae habent principes minores.

Et quattuor quidem Patzinacitarum nationes sive themata, Cuar-

Θέμα Βοροτάλματ και τὸ Θέμα Βουλατζοσπόν, κείνται πέρα τοῦ Δανάπρειωσ ποταμοῦ, πρὸς τὰ ἀνατολικώτερα και βορειότερα μέρη ἐναποβλέποντα, πρὸς τε Οὐζίαν και Χαζαρίαν και Ἀλανίαν και τὴν Χερσῶνα και τὰ λοιπὰ κλίματα. αἱ δὲ ἄλλαι τέσσαρες γενεαὶ κείνται ἐνθεν τοῦ Δανάπρειωσ ποταμοῦ, πρὸς τὰ δυτικώτερα και ἀρκτικώτερα μέρη· ταυτέστι τὸ Θέμα Γιαζιχοπὸν πλησιάζει τῇ Βουλγαρίᾳ, τὸ δὲ Θέμα τοῦ κάτω Γύλα πλησιάζει τῇ Τουρκίᾳ, τὸ δὲ Θέμα Χαροβόη πλησιάζει τῇ Ῥωσίᾳ, τὸ δὲ Θέμα Ἰαβδιερτίμ πλησιάζει τοῖς ἐπαφόροις χωρίοις χώρας τῆς Ῥωσίας, τοῖς τε Οὐλτίνοις και Δερβλενίνοις και Λενξενίνοις και τοῖς λοιποῖς Σκλάβοις. ἀπφικισται δὲ ἡ Πατζινακία ἐκ μὲν Οὐζίας και Χαζαρίας ὁδὸν ἡμερῶν πέντε, ἐκ δὲ Ἀλανίας ἡμερῶν ἕξ, ἀπὸ δὲ Μορδίας ὁδὸν ἡμερῶν δέκα, ἀπὸ δὲ Ῥωσίας ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς, ἀπὸ δὲ Τουρκίας ὁδὸν ἡμερῶν τεσσάρων, ἀπὸ δὲ Βουλγαρίας ὁδὸν ἡμέρας ἡμισυ· και εἰς Χερσῶνα μὲν ἔστιν ἔγγιστα, εἰς δὲ τὴν Ἰόσπορον πλησιέστερον.

Ἰατέον ὅτε κατὰ τὸν καιρὸν ὃν οἱ Πατζινακῖται ἀπὸ τῆς ἰδίας χώρας ἐξεδιώχθησαν, θελήσει τινὲς ἐξ αὐτῶν και οἰκείᾳ γνώμῃ ἐναπέμειναν ἐκεῖσε και τοῖς λεγομένοις Οὐζοῖς συνήκησαν, και μέχρι τοῦ νῦν εἰσὶν ἐν αὐτοῖς, ἔχοντες τοιαῦτα γνωρίσματα ὡςτε διαχωρίζεσθαι αὐτοῖς και νοεῖσθαι τίνες τε ἦσαν και πῶς αὐτοὺς ἀποσπασθῆναι τῶν ἰδίων συν-

1 παρὰ τοῦ M 5 ὅθεν M 10 χωρίοις χώρας] χώρας M
13 Μορδίας M, Μηδίας Meursius, consentiente Bandurio.

tzitur Syrucalpee Borotalmar et Bulatzospon, ultra Danaprim flumen sitae sunt, orientem septentrionemque spectantes versus Uziam Chazariam Alaniam Chersonem et ceteras regiones: reliquae vero quattuor nationes positae sunt cis Danaprim flumen, ad partes occidentis septentrionisque: nam thema Giazichopon Bulgariae finitimum est, inferius thema Gylae Turciae proximum est, Charoboë thema Russiae adiacet, Iabdiertim vero thema conterminum est tributariis pagis Russiae regionis, Ultanis Derbleninis Lenxeninis reliquisque Sclavis. distat autem Patzinacia ab Uzia et Chazaria itinere dierum quinque, ab Alania dierum sex, a Mordia dierum decem, a Russia unius diei, a Turcia dierum quattuor, a Bulgaria dimidii unius diei. propinqua est Chersoni, sed magis etiam Bosporo.

Sciendum est, quo tempore expulsi sua regione Patzinacitae fuere, nonnullos eorum sponte sua illic mansisse et Uzis cohabitasse; suntque inter eos etiam nunc, ea habentes indicia ut facile discerni possint cognoscique quales sint et quomodo avelli a suis contigerit, si-

έβη· τὰ γὰρ ἱμάτια αὐτῶν εἰσι κόντευρα μέχρι γονάτων, καὶ τὰ μανίκια ἀπὸ τῶν βραχιόνων ἀποκεκομμένα, ὡς δῆθεν ἐκ τούτου δεικνύντες ὅτι ἀπὸ τῶν ἰδίων καὶ ὁμοφύλων ἀπέκοπησαν.

5 Ἰστέον ὅτι ἔνθεν τοῦ Δανάπρωος ποταμοῦ πρὸς τὸ ἀποβλέπον μέρος τὴν Βουλγαρίαν εἰς τὰ περάματα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ εἰσὶν ἐρημόκαστρα. κάστρον πρῶτον τὸ ὀνομασθὲν παρὰ τῶν Πατζινακίτων Ἄσπρον διὰ τὸ τοὺς λίθους αὐτοῦ φαίνεσθαι καταλεύκους, κάστρον δεύτερον τὸ Τουγγάται, κά-
 10 στρον τρίτον τὸ Κρακνακάται, κάστρον τέταρτον τὸ Σαλμακάται, κάστρον πέμπτον τὸ Σακακάται, κάστρον ἕκτον Γιαουκάται. ἐν αὐτοῖς δὲ ταῖς τῶν παλαιοκάστρον κτίσμασιν εὐρίσκονται καὶ ἐκκλησιῶν γνωρίσματα τινα καὶ σταυροὶ λαξευτοὶ εἰς λίθους πορίνους· ὅθεν καὶ τινες παράδοσιν ἔχου-
 15 σιν ὡς Ῥωμαῖοὶ ποτε τὰς κατοικίας εἶχον ἐκεῖσε.

Ἰστέον ὅτι Κάγκαρ ὀνομάζονται οἱ Πατζινακίται, ἀλλ' οὐχὶ πάντες, πλὴν ὁ τῶν τριῶν θεμάτων λαός, τοῦ Ἰαβδιηρτί, καὶ τοῦ Κουαρτζιτζούρ καὶ τοῦ Χαβουξιγγυλά, ὡς ἀνδρειότεροι καὶ εὐγενέστεροι τῶν λοιπῶν· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἡ τοῦ
 20 Κάγκαρ προσηγορία.

14 πορίνας, πυρτίας Meursius. nonne πορίνους?

17 Διανδιηρτι M

quidem utuntur vestibus decurtatis et ad genua tantum pertingentibus et manicis abscissis, ea re innuentes a gentilibus se suis esse diremptos.

Ultra vero Danaprim flumen, qua parte Bulgariam spectat, ad eiusdem fluminis traiectus urbes desertae sunt: prima urbs quae Patzinacitis Aspron sive alba dicitur, quod e saxo albicante constructa sit, secunda Tungatae, tertia Cracnacatae, quarta Salmacatae, quinta Sacacatae, sexta Giaiucatae. inveniuntur autem inter urbium collarum fabricas ecclesiarum indicia quaedam et cruces ex lapide tophino exsculptae; unde quasi per traditionem credunt nonnulli olim illic sedes habuisse Romanos.

Porro Cancar quoque appellantur Patzinacitae, non omnes quidem, sed trium tantum thematum incolae, thematis Iabdierti Cuar-titzur et Chabuxingyla, tanquam qui ceteris fortiores nobilioresque sunt: nam hoc vox ipsa canear significat.

περὶ τῆς γενεαλογίας τοῦ ἔθνους τῶν Τούρκων, καὶ δεῖν κατάγονται.

Ὅτι τὸ τῶν Τούρκων ἔθνος πλησίον τῆς Χαζαρίας τὸ παλαιὸν τὴν κατοίκησιν ἐποιεῖτο εἰς τὸν τύπον τὸν ἐπωνομαζόμενον Λεβεδία ἀπὸ τῆς τοῦ πρώτου βοεβόδου αὐτῶν ἐπωνυμίας, ὅστις βοεβόδος τὸ μὲν τῆς κλήσεως ὄνομα Λεβεδίας προσασγορεύετο, τὸ δὲ τῆς ἀξίας, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μετ' αὐτόν, βοεβόδος ἐκαλεῖτο. ἐν τούτῳ οὖν τῷ τόπῳ τῷ προρρηθέντι Λεβεδία ποταμὸς ἐστὶ ῥέων Χιδμάς, ὃ καὶ Χιγγυλὸς ἐπωνομαζόμενος. οὐκ ἐλέγοντο δὲ τῷ τότε χρόνῳ Τούρκοι, ἀλλὰ¹⁰ Σαβαρτοειάσφαλοι ἕκ τινος αἰτίας ἐπωνομάζοντο. καὶ οἱ μὲν Τούρκοι γενεαὶ ὑπῆρχον ἐπτά, ἄρχοντα δὲ εἰς αὐτοὺς εἶτε ἴδιον εἶτε ἀλλότριον ποτε οὐκ ἐχτήσαντο, ἀλλ' ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς βοεβόδοί τινες, ὧν πρῶτος βοεβόδος ἦν ὁ προρρηθεὶς Λεβεδίας. συνήκθησαν δὲ μετὰ τῶν Χαζάρων ἐνιαυτοὺς τρεῖς,¹⁵ συμμαχοῦντες τοῖς Χαζάροις ἐν πῦσι τοῖς αὐτῶν πολέμασι. ὃ δὲ χαγάνος ἄρχων Χαζαρίας διὰ τὴν αὐτῶν ἀνδρίαν καὶ συμμαχίαν τῷ πρώτῳ βοεβόδῳ τῶν Τούρκων Λεβεδίᾳ ἐπωνομαζομένῳ γυναῖκα δέδωκε πρὸς γάμον Χαζάραν εὐγενή, διὰ τὸ τῆς ἀνδρίας αὐτοῦ περιφημον καὶ τὸ τοῦ γένους περιφανές, ὅπως ἐξ αὐτοῦ τεκνώσῃ· ὃ δὲ Λεβεδίας ἐκεῖνος ἔκ τινος τύχης μετὰ τῆς αὐτῆς Χαζάρου οὐκ ἐπαιδοποίησεν.

38. *de Turcarum gentis genealogia, et unde ea gens originem ducat.*

Turcarum gens olim prope Chazariam habitabat, in loco cui cognomen Lebedias a primo ipsorum boëbodo; qui nomine quidem Lebedias appellabatur, dignitate vero, quemadmodum reliqui eius successores, boëbodus vocabatur. in hoc igitur loco, in praedicta Lebedia, fuit amnis Chidmas, qui etiam Chingylus cognominatur. et quidem tum non Turcae sed Sabartoeasphali quadam de causa dicebantur; erantque gentes eorum septem, et principem vel indigenam vel alienigenam habuerunt nunquam, sed erant inter ipsos boëbodi quidam, quorum primus is, cuius supra mentionem fecimus, Lebedias. habitaverunt autem cum Chazaris annos tres, omnibus eorum in bellis adintores; chaganusque Chazariae princeps primo Turcarum boëbodo Lebediae, fortitudinis eorum ac commilitii causa, uxorem dedit Chazaram nobilem, motus fortitudinis eius fama et generis splendore, ut ex eo prolem tolleret. et tamen casu factum est ut ex Chazara illa liberis non susciperet Lebedias. Patzinacitae vero, qui Cancar olim cognominabantur (nam hoc nomen cancar apud ipsos nobilitatem ac

οὐδὲ Πατζινακταὶ οἱ πρότερον Κάγγαρ ἐπονομαζόμενοι (τοῦτο γὰρ τὸ Κάγγαρ ὄνομα ἐπ' εὐγενείᾳ καὶ ἀνδρίᾳ ἐλέγτο παρ' αὐτοῖς) πρὸς Χαζάρους νῦν οὗτοι κινήσαντες πόλεμον καὶ ἠτηθέντες τὴν οἰκίαν γῆν καταλεῖψαι καὶ τὴν τῶν Τούρκων κατοικῆσαι κατηναγκάσθησαν. ἀναμεταξὺ δὲ τῶν Τούρκων συναφθέντος πολέμου καὶ τῶν Πατζινακτικῶν τῶν τριηκῶτα Κάγγαρ ἐπονομαζομένων, τὸ τῶν Τούρκων φροσάτον ἠττήθη καὶ εἰς δύο διηρέθη μέρη· καὶ τὸ μὲν ἐν μέρος πρὸς ἀνατολὴν εἰς τὸ τῆς Περσίδος μέρος κατέκρηεν, οἱ καὶ μέχρι τοῦ νῦν κατὰ τὴν τῶν Τούρκων ἀρχαίαν ἐπωνυμίαν καλοῦνται Σαβαρτοιάσφαλοι· τὸ δὲ ἕτερον μέρος εἰς τὸ δυτικὸν κατέκρησε μέρος, ἅμα καὶ τῷ βοεβόδῳ αὐτῶν καὶ ἀρχηγῷ Λεβεδία, εἰς τόπους τοὺς ἐπονομαζομένους Ἀτσκουζον, ἐν οἷς τόποις τὸ νῦν τῶν Πατζινακτικῶν ἔθνος κατοικεῖ. ὀλίγον δὲ χρόνου διαδραμόντος ὁ χαγάνος ἐκεῖνος ἄρχων Χαζαρίας τοῖς Τούρκοις ἐμήνυσε τοῦ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλῆναι χελάνδια τὸν πρῶτον αὐτῶν βοεβόδον. ὁ Λεβεδίας τοίνυν πρὸς τὸν χαγάνον Χαζαρίας ἀφικόμενος ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν μετεπέμψατο. ὁ δὲ χαγάνος εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅτι διὰ τοῦτό σε προσεκαλεσάμεθα, ἵνα ἐπειδὴ συγγενὴς καὶ φρόνιμος καὶ ἠνδρειωμένος ὑπάρχεις καὶ πρῶτος τῶν Τούρκων, ἄρχοντά σε τοῦ ἔθνους σου προβαλώμεθα, καὶ ἵνα ὑπέκκης τῷ λόγῳ καὶ τῇ προστάξει ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν χαγάνον ἀντέφησεν ὅτι τὴν περὶ ἐμέ σου σχέσιν τε καὶ

2 παρ' add B 6 συναφθέντος πολέμου add B

fortitudinem significat), armis contra Chazaros sumptis victi terram suam deserere et Turcarum regionem incolere coacti fuere. bello autem inter Turcas et Patzinacitas tum Cancar cognominatos exorto, Turcarum exercitus devictus fuit atque in partes duas divisus, et earum una quidem orientem versus partem Persidis incoluit (et hi etiam in hodiernum diem de veteri Turcarum cognomine Sabatroeasphali nuncupantur), altera vero pars occidentem versus sedes posuit cum boebodo suo ac duce Lebedia in locis Atelcusu nuncupatis, quae nunc Patzinacitarum gens incolit. paulo vero post chaganus ille Chazariae princeps per legatos petiit a Turcis ut ad se Chelandiam mittent primum eorum boebodum. itaque ad chaganum Chazariae profectus Lebedias interrogavit quae ipsius vocandi causa esset. cui chaganus, ideo se eum vocasse ut, quandoquidem nobilis prudens strenuus primusque Turcarum esset, gentis suae principem faceret, eo pacto ut sibi subesset. at ille respondit "affectum tuum erga me et voluntatem exosculor, gratiasque dignas dico: quando vero tali prin-

προαίρεσιν μεγάλως ἐναποδέχομαι, καὶ τὴν εὐχαριστίαν ὁμολογῶ σοι προσήκουσαν· ἐπεὶ δὲ ἀδυνατῶς ἔχω πρὸς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν, ὑπακοῦσαι οὐ δύναμαι, ἀλλὰ μᾶλλον ἔστιν ἕτερος ἀπ' ἐμοῦ βοέβοδος, λεγόμενος Σαλμουτζης καὶ υἱὸν κρητημένος ἀγμάτι Ἀρπαδῆν· ἐκ τούτων μᾶλλον εἴτε ἐκεῖνος 5 Σαλμουτζης εἴτε ἢ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρπαδῆς ἵνα γένηται ἄρχων, καὶ ἔστιν ὑπὸ ταῦ λόγου ὑμῶν. ἐν τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ ἀρσθεὶς ὁ χαγάνος ἐκεῖνος δέδωκεν ἀνθρώπους αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς Τούρκους ἀπέστειλεν, οἱ καὶ συλλαλήσαντες περὶ τούτου μετὰ τῶν Τούρκων, μᾶλλον οἱ Τούρκοι τὸν 10 Ἀρπαδῆ γενέσθαι προέκριναν ἄρχοντα ἤπερ Σαλμουτζη τὸν αὐτοῦ πατέρα, ὡς ἀξιολογώτερον ὄντα καὶ περιπαύδαστον ἐν τε φρονήσει καὶ βουλῇ καὶ ἀνδρίᾳ καὶ ἱκανὸν πρὸς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν· ὃν καὶ ἄρχοντα κατὰ τὸ τῶν Χαζάρων ἔθος καὶ ζάκανον πεποιήκασι, σηκώσαντες αὐτὸν εἰς σκου- 15 τῶριον. πρὸ δὲ τοῦ Ἀρπαδῆ τούτου ἄρχοντα ἕτερον οἱ Τούρκοι οὐκ ἐκτίσαντο πώποτε· ἐξ οὗ καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐκ τῆς τούτου γενεᾶς ἄρχων Τουρκίας καθίσταται. μετὰ δὲ τινὰς χρόνους τοῖς Τούρκοις ἐπιπεσόντες οἱ Πατζινακίται κατεδίωξαν αὐτοὺς μετὰ τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν Ἀρπαδῆ. οἱ οὖν 20 Τούρκοι τραπόντες καὶ πρὸς κατοίκησιν γῆν ἐπιζητοῦντες, ἐλθόντες ἀπεδίωξαν οὗτοι τοὺς τὴν μεγάλην Μοραβίαν κατοικοῦντας, καὶ εἰς τὴν γῆν αὐτῶν κατεσκήνωσαν, εἰς ἣν νῦν οἱ Τούρκοι μέχρι τῆς σήμερον κατοικοῦσι· καὶ ἔκτοτε πό-

6 Ἀλμουτζης M
11 εἰπερ libri

7 ἔσται ὑπὸ τὸν λόγον?
19 πεσόντες M

οὖν τῷ add B

cipatui non sufficio, parere non possum. sed est alter a me boïbodus, Salmutzes nomine, qui et filium habet Arpadem nuncupatum: horum sive ipse Salmutzes sive filius eius Arpades princeps fiat tibi-que subiiciatur." placuit itaque haec oratio chagano, virosque cum ipso ad Turcas misit; qui ubi cum illis sermonem communicassent, visum potius illis fuit Arpadem principem constituere quam patrem Salmutzen, utpote digniorem et prudentia consilio ac fortitudine insignem talique principatui parem; quem etiam solenni Chazarorum more ac consuetudine in scuto erectum principem fecerunt. et ante hunc Arpadem Turcae principem alium nullum unquam habuerunt; ex cuius posteris ad hunc usque diem princeps Turciae constituitur. post aliquot vero annos Turcas invadentes Patzinaciae, eos cum principe Arpade persecuti sunt. Turcae itaque profligati fugientes et terram ad sedes collocandas quaerentes, magnam Moraviam ingressi incolae eius expulerunt. ibique sedes suas posuerunt, tenentque etiam

λεμον οἱ Τούρκοι μετὰ τῶν Πατζινακιδῶν οὐκ ἐποίησαν. εἰς δὲ τὸ κυριασκηνοῦσαν τὸ προορηθὲν ἔθνος τῶν Τούρκων πρὸς τὴν ἀνατολὴν εἰς τὰ τῆς Περσίδος μέρη μέχρι τοῦ νῦν πραγματευτὰς ἀποστέλλουσιν οὗτοι οἱ πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος οἰκούντες ποιεημένοι Τούρκοι, καὶ βλέπουσιν αὐτούς, καὶ ἀποκρίσεις παρ' αὐτῶν πρὸς αὐτούς πολλάκις ἀποκομίζουσιν.

Ὅτι δὲ τῶν Πατζινακιδῶν τόπος ἐν ᾧ τῷ τότε καιρῷ κατήκησαν οἱ Τούρκοι, καλεῖται κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν ἐκεῖσιν ὄτων ποταμῶν· οἱ δὲ ποταμοὶ εἰσιν οὗτοι, ποταμὸς πρῶτος ὁ καλούμενος Βαρούχ, ποταμὸς δευτέρος ὁ καλούμενος Κουβουῦ, ποταμὸς τρίτος ὁ καλούμενος Τρουῦλλος, ποταμὸς τέταρτος ὁ καλούμενος Βροῦτος, ποταμὸς πέμπτος ὁ καλούμενος Σέρετος.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν λθ'.

περὶ τοῦ ἔθνους τῶν Καβάρων.

15 Ἰστίον ὅτι οἱ λεγόμενοι Κάβαροι ἀπὸ τῆς τῶν Χαζάρων γενεᾶς ὑπῆρχον· καὶ δὴ συμβῆσάν τινα παρ' αὐτῶν ἀποστασίαν γενέσθαι πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν, καὶ πολέμου ἐμφυλίου καθιστάντος, ἢ πρώτη ἀρχὴ αὐτῶν ὑπερίσχυσεν, καὶ οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἀπεσφάγησαν, οἱ δὲ ἐξέφυγον καὶ ἦλθον
20 καὶ κυριασκηνοῦσαν μετὰ τῶν Τούρκων εἰς τὴν τῶν Πατζινακιδῶν γῆν, καὶ ἀλλήλοις συνεφιλιώθησαν, καὶ Κάβαροι τινες ὠνομάσθησαν. ἔθεν καὶ τὴν τῶν Χαζάρων γλῶσσαν αὐτοῖς

1 παρὰ τῶν π. οὐκ ἐδέξαντο B 16 δὴ δὲ vulgo 18 κατα-
στάτος? ἀρχὴ add B 21 Βάρβαροι M

in hodiernum usque diem; et ex eo tempore bellum cum Patzinacitis Turcae non habuerunt. ad Turcas vero orientem versus in Persidis partibus habitantes, quorum supra mentionem fecimus, negotiatores suos mittunt etiamnum si qui occidentem incolunt praedicti Turcae, invisuntque illos, et responsa saepe ab ipsis per hos accipiunt.

Ceterum Patzinacitatum locus, quem tunc inhabitabant Turcae, a fluvio qui illic sunt cognominatur; fluminis autem isthaec sunt. primus fluvius Baruch appellatur, secundus Cubu, tertius Trullus, quartus Brutus, quintus denique Seretus nuncupatur.

39. de Cabarorum gente.

Cabari a Chazarorum gente descendunt. facta autem inter eos secessione belloque orto civili, prior pars vicit; quique victi, pars occisi sunt, pars fugientes ad Turcas in Patzinacitarum terram se contulerunt, ibique sedes posuerunt, contractaque mutua amicitia Cabari appellati sunt; unde et Chazarorum linguam ipsos Turcas do-

τοὺς Τούρκους ἐδίδαξαν, καὶ μέχρι τοῦ νῦν τὴν αὐτὴν δια-
λεκτὸν ἔχουσιν· ἔχουσι δὲ καὶ τὴν τῶν Τούρκων ἑτέραν
γλωττίαν. διὰ δὲ τὸ εἰς τοὺς πολέμους ἰσχυροτέρους καὶ ἀν-
δρειότερους δεικνυσθαι τῶν ὀκτὼ γενεῶν καὶ προεξάρχειν
τοῦ πολέμου προεκρίθησαν πρῶται γενεαί. εἷς δὲ ἐστὶν ἄρ-5
χων ἐν αὐτοῖς, ἦγουν ἐν ταῖς τρισὶ γενεαῖς τῶν Καβάρων,
ὅστις καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἐστὶ.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ ῖ .

περὶ τῶν γενεῶν τῶν Καβάρων καὶ Τούρκων.

Πρώτη ἡ παρὰ τῶν Χαζάρων ἀπουσασθεῖσα αὕτη ἡ 10
προροφηθεῖσα τῶν Καβάρων γενεά, δευτέρα τοῦ Νέκη, τρίτη
τοῦ Μεγέρη, τετάρτη τοῦ Κουρτυγερμάτου, πέμπτη τοῦ Τα-
ριάνου, ἕκτη Γενάχ, ἑβδόμη Καρῆ, ὄγδοη Κασῆ. καὶ οὕτως
ἀλλήλοις συναφθέντες μετὰ τῶν Τούρκων οἱ Κάβαροι εἰς τὴν
τῶν Πατζινακίτων κατέκησαν γῆν. μετὰ δὲ ταῦτα παρὰ 15
Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀοιδίμου βασιλέως προσκληθέν-
τες διεπέρασαν, καὶ τὸν Συμεὼν πολεμήσαντες κατὰ κράτος
αὐτὸν ἤτησαν, καὶ ἐξελάσαντες μέχρι τῆς Προσθλάβου διήλ-
θον ἀποκλείσαντες αὐτὸν εἰς τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Μουν-
δράγα, καὶ εἰς τὴν ἰδίαν χώραν ὑπέστρεψαν· τῷ δὲ τότε 20
καιρῷ τὸν Λιούντινα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀρπαδῆ εἶχον ἄρχοντα.
μετὰ δὲ τὸ πάλιν τὸν Συμεὼν μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥω-
μαίων εἰρηνεύεσθαι καὶ λαβεῖν ἄδειαν, διεπέμψατο πρὸς τοὺς

11 τοῦ] ἡ M

cuerunt, habentque etiam hodie eandem dialectum; aliaque item Tur-
carum lingua utuntur. quia vero fortitudine bellica et strenuitate
octo aliis gentibus praestabant iisque in praeliis antecellebant, pri-
mum in tribus locum obtinuerunt; unusque in illis tribus Caba-
rorum populis princeps est ad hodiernam usque diem.

40. de Cabaris et Turcis.

Prima a Chazaris avulsa haec Cabarorum gens est, quam dixi,
secunda Nece, tertia Megere, quarta Curtugermati, quinta Tariani,
sexta Genach, septima Care, octava Case. atque sic connexi inter
se Cabari cum Turcis Patzinacitarum terram incoluerunt. postea vero
a Leone illo Christi amante ac praeclaro imperatore accersiti traiece-
runt, bellumque Symeoni inferentes victo eo sagatoque Perathlabum
usque pervenerunt, et cum in urbe Mundraga eum inclusissent, do-
mum redierunt, quo tempore Liuntica Arpadae filium principem ha-
bebant. postquam autem iterum cum Romanorum imperatore pacem

Πατζινακίτας, καὶ μετ' αὐτῶν ὠμοφρόνητος τοῦ καταπολεμήσει καὶ ἀφανίσαι τοὺς Τούρκους. καὶ ὅτε οἱ Τούρκοι πρὸς ταξείδιον ἀπῆλθον, οἱ Πατζινακίται μετὰ τοῦ Συμεῶν ἤλθον κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ τὰς αὐτῶν φαρμιλίας παντελῶς ἐξηφάνισαν, καὶ τοὺς εἰς φύλαξεν τῆς χώρας αὐτῶν Τούρκους ἀπεκεῖθε κακικακῶς ἀπεδίωξαν. οἱ δὲ Τούρκοι ὑποστρέψαντες, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν οὕτως εὐρόντες ἔρημον καὶ κατηφρατισμένην, κατεσκήνωσαν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν καὶ σήμερον κατοικοῦσι, τὴν ἐπονομαζομένην κατὰ τὴν ἀνωτέρω, ὡς εἴρηται, τῶν ποταμῶν ἐπωνυμίαν. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ πρότερον οἱ Τούρκοι ἀπῆρχον, ὀνομάζεται κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν τῆς ἐκεῖσε διερχομένου ποταμοῦ Ἐτέλ καὶ Κουζόν, ἐν ᾧ ἀρτίως οἱ Πατζινακίται κατοικοῦσιν. αἱ δὲ Τούρκοι παρὰ τῶν Πατζινακιτῶν διωχθέντες ἤλθον καὶ κατεσκήνωσαν εἰς τὴν γῆν εἰς τὴν νῦν οἰκοῦσιν. ἐν αὐτῇ δὲ τῷ τόπῳ παλαιά τινα ἔστα γινώσιστα καὶ πρῶτον μὲν ἔστιν ἡ τοῦ βασιλέως Τρωϊανοῦ γέφυρα κατὰ τὴν τῆς Τουρκίας ἀρχὴν, ἔπειτα δὲ καὶ Βελέγραδά ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς αὐτῆς γεφύρας, ἐν ἧ καὶ ὁ πύργος ἐστὶ τοῦ ἀγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως· καὶ πάλιν κατὰ τὴν τοῦ ποταμοῦ ἐκδρομὴν ἐστὶ τὸ Σέρμιον ἐκεῖνο τὸ λεγόμενον, ἀπὸ τῆς Βελεγραδάς ὁδὸν ἔχον ἡμερῶν δύο, καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἡ μεγάλη Μοραβία ἡ ἀβάντιστος, ἣν καὶ ἐξήλειψαν οἱ Τούρ-

P 110

6 κακὴν κακῶς M.
λειψαν M

9 κατὰ Meursium pro καὶ τὴν

22 ἐξέ-

Symeon fecisset et opportunitatem nactus esset, ad Patzinacitas legatos misit et foedus cum iis iniit ad oppugnandos delendosque Turcas. cumque ad bellicam expeditionem abiissent Turcae, contra eos Patzinacitae cum Symeone profecti familias ipsorum omnino perdiderrunt, hinc misera pulsus qui ad regionis istius custodiam relictis erant, itaque reversi Turcae regionem suam desertam vastatamque invenientes, in ea terra quam ad hodiernum diem usque incolunt aedes posuerunt, in ea regione quam a fluminibus cognominatam esse supra diximus. locus autem quem primitus Turcae occupabant, a fluvio interflebente nuncpatur Etel et Cuzu, in quo nunc Patzinacitas commorantur; a quibus sane pulsi Turcae et profugientes sedes posuerunt illic ubi nunc habitant. in hoc autem loco antiqua quaedam monumenta supersunt, inter quae pons Traiani imperatoris ad initia Turciae, et Belegrada, quae trium dierum itinere ab ipso ponte distat, ubi turris est sancti ac magni Constantini imperatoris, et rursus ad cursum fluminis extat Sirmium, quod Belegrada abest duorum dierum itinere; inde magna Moravia baptismo carens, quam Turcae de-

κοι, ἧς ἤρχε τὸ πρότερον ὁ Σφενδοπλόκος. ταῦτα μὲν τὰ
κατὰ τὸν Ἰστρὸν ποταμὸν γνωρίσματά τε καὶ ἐπωνυμίας τὰ
δὲ ἀνώτερα τούτων, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ πᾶσα τῆς Τουρκίας κατα-
σκήνωσις, ἀρτίως ὀνομάζουσι κατὰ τὰς τῶν ἐκεῖσε βιότων
ποταμῶν ἐπωνυμίας. οἱ δὲ ποταμοὶ εἰσὶν οὗτοι, ποταμὸς⁵
πρῶτος ὁ Τιμήσης, ποταμὸς δεύτερος Τούτης, ποταμὸς τρίτος
ὁ Μορήσης, τέταρτος ὁ Κρίσος, καὶ πάλιν ἕτερος ποταμὸς ἡ
Τίτζα. πλησιάζουσι δὲ τοῖς Τούρκοις πρὸς μὲν τὸ ἀνατολι-
κὸν μέρος οἱ Βούλγαροι, ἐν ᾧ καὶ διαχωρίζει αὐτοὺς ὁ Ἰστρὸς
ὁ καὶ Δανούβιος λεγόμενος ποταμὸς, πρὸς δὲ τὸ βόρειον οἱ¹⁰
Πατζινακταί, πρὸς δὲ τὸ δυτικώτερον οἱ Φράγγοι, πρὸς δὲ
τὸ μεσημβρινὸν οἱ Χρωάβατοι. αἱ δὲ ἐκτὸ γενεαὶ τῶν Τούρ-
κων αἴται πρὸς τοὺς οἰκίους ἄρχοντας οὐχ ἐπηκύνουσι,
ἀλλ' ὁμόνοιαν ἔχουσι εἰς τοὺς ποταμοὺς, εἰς εἶδὸν μέρος
πρὸςβάλλει πόλεμος, συναγωγίεσθαι μετὰ πάσης φροσύνης τε¹⁵
καὶ σπουδῆς. ἔχουσι δὲ κεφαλὴν πρῶτην τὸν ἄρχοντα ἀπὸ
τῆς γενεᾶς τοῦ Ἀρπαδῆ κατὰ ἀκολουθίαν, καὶ δύο ἑτέρους,
τὸν τε γυλᾶν καὶ τὸν καρχᾶν, οἵτινες ἔχουσι ταῖξιν κριτοῦ.
ἔχει δὲ ἐκείστη γενεὰ ἄρχοντα.

Ἰστέον ὅτι ὁ γυλᾶς καὶ ὁ καρχᾶν οὐκ εἰσὶν ὀνόματα κύ-²⁰
ρια ἀλλὰ ἀξιώματα.

Ἰστέον ὅτι ὁ Ἀρπαδῆς ὁ μέγας Τουρκίας ἄρχων ἐποίησε

1 Σφενδοπλόκος M
— τέταρτος add B

4 τῶν] εὐτότων vulgo
15 προσβάλλει?

6 Τούτης

vastarunt, cuiusque princeps olim fuit Sphendoplectus. atque haec
quidem iuxta Istrum flumen monumenta sunt et cognomina. ulteriora
vero, quae omnia Turcis habitantur, cognomina nunc habeant a flu-
minibus transcurentibus. eorum primum Timeses est, alterum Tu-
tes, tertium Moreses, quartum Crisus, quintum Titzza. confines autem
Turcis sunt orientem versus Bulgari ubi eos Ister fluvius, qui et
Danubius dicitur, separat; septentrionem versus Patzinacitae, ad oc-
cidentem Franci, ad meridiem Chrobati. octo vero haec Turcarum
gentes principibus suis subiectae non sunt, sed singulae, pro flumi-
nibus quibus distinguuntur, mutuo inter se contracta statuerunt,
quamcumque partem bello infestari contigerit, ei communiter omni
studio et cura saepetias ferre. habent autem primum ducem exerci-
tus principem e prosapia Arpade, cum quo duo alii gyilas et carchan,
qui iudicum vicem obtinent.

Et habet unaquaeque gens peculiarem principem, suntque gyilas
et carchan non nomina propria sed dignitates.

Sciendum vero Arpadem magnum Turciae principem filios ge-

τέσσαρας υἱούς, πρῶτον τὸν Ταρκατζοῦν, δεύτερον τὸν Ἰέλεχ, τρίτον τὸν Ἰουτοτζάν, τέταρτον τὸν Ζαλιάν.

Ἰστέον ὅτι ὁ πρῶτος υἱὸς τοῦ Ἀρπαδῆ ὁ Ταρκατζοῦς ἐποίησεν υἱὸν τὸν Τεβέλη, ὁ δὲ δεύτερος υἱὸς ὁ Ἰέλεχ ἐποίησεν υἱὸν τὸν Ἐζέλεχ, ὁ δὲ τρίτος υἱὸς ὁ Ἰουτοτζάς ἐποίησεν υἱὸν τὸν Φαλίτζιν τὸν νυνὶ ἄρχοντα, ὁ δὲ τέταρτος υἱὸς Ζαλιάν ἐποίησεν υἱὸν Ταξίν.

Ἰστέον ὅτι πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀρπαδᾶ ἐτελεύτησαν, οἱ δὲ ἔγγονοι αὐτοῦ ὁ τε Φαλῆς καὶ Τασῆς καὶ ὁ ἐξάδελφος αὐτῶν ὁ Τάξις ζῶσιν.

Ἰστέον ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ Τεβέλης, καὶ ἔστιν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Τερματζοῦς, ὁ ἀρκίως ἀνελευθῶν, φίλος μετὰ τοῦ Βουλτζοῦ τοῦ τρίτου ἄρχοντος καὶ καρχᾶ Τουρκίας.

Ἰστέον ὅτι ὁ Βουλτζοῦς ὁ καρχᾶς υἱὸς ἐστι τοῦ Καλή τοῦ καρχᾶ, καὶ ὅτι τὸ μὲν Καλή ἐστιν ὄνομα κύριον, τὸ δὲ καρχᾶς ἐστὶν ἀξίωμα, ὡσπερ καὶ τὸ γυλιᾶς, ὁ ἐστὶ μετῶν τοῦ καρχᾶ.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ α .

περὶ τῆς χώρας τῆς Μοραβίας.

Ἰστέον ὅτι ὁ Μοραβίας ἄρχων ὁ Σφενδοπλόκος ἀνδρῆλος καὶ φοβερός εἰς τὰ πλησιάζοντα αὐτῷ ἔδρη γέγονεν· ἔσχε δὲ ὁ αὐτὸς Σφενδοπλόκος τρεῖς υἱούς, καὶ τελευτῶν διεῖπεν

4 ἐποίησεν υἱὸν τὸν Ἐζέλεχ add B .

nuisse quattuor, quorum primus Tarcatzus, secundus Ielech, tertius Iutotzas, quartus Zaltan.

Rursum Arpade primogenitus Tarcatzus filium habuit Tebele, alter Ielech filium genuit Ezelech, tertius Iutotzas filium suscepit Phalitzis, qui nunc principatum tenet; quartus Zaltas filium habuit Taxin.

Et omnes quidem Arpade filii mortui sunt, superstitibus tantum eorum nepotibus Phale et Tase cum patrueli eorum Taxi.

Tebelesque moriens filium reliquit Termatzum, qui nuper in gratiam rediit cum Bultzo tertio principe et carcha Turciae.

Bultzus autem hic carchas filius est Cale carcha; estque Cale nomen proprium, cum carchas sit dignitas, quemadmodum et gylas, quae tamen maior est quam carchas.

41. de Moraviae regione.

Moraviae princeps Sphendoplocus fortis terribilisque populis finitimis fuit, filiosque habuit tres, et fatis concedens regionem suam in tres partes dividit, filiisque singulis suam portionem tradidit, maximum

εἰς πρῶτα μέρη τὴν αὐτοῦ χώραν, καὶ τοῖς τρισὶν υἱοῖς αὐ-
 τοῦ ἀνὰ μιᾶς μερίδος κατέλιπε, τὸν πρῶτον καταλείψας ἄρ-
 χοντα μέγαν, τοὺς δὲ ἑτέρους δύο τοῦ εἶναι ὑπὸ τὸν λόγον
 τοῦ πρώτου υἱοῦ. παρήνεσε δὲ αὐτοὺς τοῦ μὴ εἰς διάστασιν
 καὶ κατ' ἀλλήλων γενέσθαι, παρίδειγμα αὐτοῖς τοιοῦτον ὑπο-
 δείξας· ῥάβδους γὰρ τρεῖς ἐνεγκὼν καὶ συνδήσας δέδωκε
 P 111 τῷ πρώτῳ υἱῷ τοῦ ταύτας κλάσαι, τοῦ δὲ μὴ ἰσχύσαντος πάλιν
 δέδωκε τῷ ἑτέρῳ, ὡσαύτως καὶ τῷ τρίτῳ· καὶ εἶθ' οὕτω
 διαιρῶν τὰς τρεῖς ῥάβδους δέδωκε τοῖς τρισὶ πρός μίαν, οἱ
 δὲ λαβόντες καὶ κελευσθέντες ταύτας κλάσαι εὐθέως αὐτὰς
 κατέκλασαν. καὶ διὰ τοιοῦτον ὑποδείγματος παρήνεσεν αὐ-
 τοὺς, εἰπὼν ὅτι εἰ μὲν διαμένετε ἐν ὁμοψυχίᾳ καὶ ἀγάπῃ
 ἀδιδίκετοι, ἀκαταγώνιστοι παρὰ τῶν ἐναντίων καὶ ἀνάλωτοι
 γενήσεσθε· εἰ δὲ ἐν ὑμῖν γένηται ἔρις καὶ φιλονεικία καὶ
 διαχωριαθῆτε εἰς τρεῖς ἀρχὰς μὴ ὑποκείμενοι τῷ πρώτῳ
 ἀδελφῷ, καὶ ὑπ' ἀλλήλων ἀφανισθήσεσθε καὶ ὑπὸ τῶν πλη-
 σιαζόντων ὑμῖν ἐχθρῶν παντελῶς ἐξολοθρευθήσεσθε· μετὰ
 δὲ τὴν τελευταίαν τοῦ αὐτοῦ Σφενδοπλόκου ἕνα χρόνον ἐν εἰ-
 ρῆνῃ διατελέσαντες, ἔριδος καὶ στάσεως ἐν αὐτοῖς ἐμπεισοῦσης,
 καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐμφύλιον πόλεμον ποιήσαντες, ἐλθόντες οἱ
 Τούρκοι τούτους παντελῶς ἐξολόθρευσαν, καὶ ἐκράτησαν τὴν
 αὐτῶν χώραν, εἰς ἣν καὶ ἀρτίως οἰκοῦσι· καὶ οἱ ὑπολει-
 φθέντες τοῦ λαοῦ διεσκορπίσθησαν προσφυγόντες εἰς τὰ πα-
 πακείμενα ἔθνη, εἰς τε τοὺς Βουλγάρους καὶ Τούρκους καὶ
 Χρῶβάτους καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη.

natu principem magnum faciens, reliquos vero duos sub eius pote-
 state constituens. hortatus vero est eos ne inter se mutuo dirime-
 rentur, hoc exemplo: virgis tribus allatis, ubi colligasset eas, primo-
 genito confringendas tradidit, cumque ille id facere nequiret, secundo
 in manum dedit, et mox tertio: deinde dissolutas singulatim divisit
 tribus, qui acceptas frangere iussi sine ullo id negotio confestim fe-
 cerunt. quo facto, exemplo per occasionem hanc arrepto, ita eos ad-
 monens dixit "si in concordia et amore manseritis coniuncti, nun-
 quam vos hostes vestri superabunt, neque captivos abducent: sin per
 contentionem ambitionemque principatum in tres partes dividetis,
 maximo fratri obedire recusantes, et a vobis ipsis vastabimini et a
 finitimis hostibus funditus delebimini." post huius autem Sphendo-
 ploci mortem anno uno in pace exacto, orto deinde dissidio et bello
 civili invadentes Turcae funditus eos extirparunt regionemque eorum
 occuparunt, quam in hodiernum usque diem incolunt; quaeque super-
 erant multitudo, dissipata confugit ad finitimas gentes, ad Bulgaros
 Turcas Chrobatos, et ad reliquas nationes.

Κεφάλαιον μβ.

γεωγραφία ἀπὸ Θεσσαλονίκης μέχρι τοῦ Δανούβειος ποταμοῦ καὶ τοῦ κάστρου Βελεγράδας, Τουρκίας τε καὶ Πατζινακίας μέχρι τοῦ Χαζαρικοῦ κάστρου Σάρκελ, τῆς Ῥωσίας, καὶ μέχρι τῶν Νεκροπύλων 5 τῶν ὄντων εἰς τὴν τοῦ Πόντου θάλασσαν πλησίον τοῦ Δανάπρειος ποταμοῦ, καὶ Χερσῶνος ὁμοῦ καὶ Βοσπόρου, ἐν οἷς τὰ κάστρα τῶν κλιμάτων εἰσὶν, εἶτα μέχρι λίμνης Μαιώτιδος τῆς καὶ θαλάσσης διὰ τὸ μέγεθος καλουμένης, καὶ μέχρι τοῦ κάστρου τοῦ Μάταρχα λεγομένου, πρὸς τούτοις δὲ καὶ Ζιχίας καὶ Παπαγίας καὶ Καζαχίας καὶ 10 Ἀλανίας καὶ Ἀβασγίας, καὶ μέχρι τοῦ κάστρου Σωτηριουπόλεως.

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ Θεσσαλονίκης μέχρι τοῦ ποταμοῦ Δανούβειος, ἐν ᾧ τὸ κάστρον ἐστὶ τὸ Βελέγραδα ἐπονομαζόμενον, ἔστιν ὁδὸς ἡμερῶν ὀκτώ, εἰ καὶ μὴ διὰ τάχους τις ἀλλὰ μετὰ ἀναπαύσεως πορεύηται. καὶ κατοικοῦσι μὲν οἱ Τοῦρκοι πέ- 15 ραθεν τοῦ Δανούβειος ποταμοῦ εἰς τὴν τῆς Μοραβίας γῆν, ἀλλὰ καὶ ἔνθεν μέσον τοῦ Δανούβειος καὶ τοῦ Σάβα ποταμοῦ· ἀπὸ δὲ κάτωθεν τῶν μερῶν Δανούβειος ποταμοῦ τῆς Δίστρας ἀντίπερα ἢ Πατζινακία παρέρχεται, καὶ κατακρατεῖ ἢ κατοικία αὐτῶν μέχρι τοῦ Σάρκελ τοῦ τῶν Χαζάρων κά- P 112 20 στρου, ἐν ᾧ ταξεῶται καθέζονται τὰ κατὰ χρόνον ἐναλλασσόμενοι. ἐρμηνεύεται δὲ παρὰ αὐτοῖς τὸ Σάρκελ ὕσπρον ὀσιπίτιον· ὅπερ ἐκτίσθη παρὰ σπαθιροκανδιδάτου Πετρωνᾶ τοῦ ἐπονομαζόμενον Καματηροῦ, τὸν βασιλέα Θεόφιλον πρὸς

4 σαρκελὲ M 5 τοῦ post τὴν add B 6 ἐν ᾧ M

42. *descriptio tractus a Thessalonica usque ad flumen Danubium et urbem Belegrada, Turciaeque et Patzinaciae usque ad Chazarorum urbem Sarcel et Russiam et Necropylas, quae sunt ad Pontum prope Danaprim flumen; Chersonis item atque Bospori, ubi climatium seu regionum urbes sunt; deinde usque ad paludem Maeotidem quae ob magnitudinem mare appellatur; et ad urbem Matorcha dictam. praeterea etiam Zichiae, Papagiae, Cazachiae, Alaniae et Abasgiae, usque ad Soteriopolim.*

A Thessalonica usque ad Danubium flumen, in quo urbs Belegrada, octo dierum iter est, si quis non festinanter sed interquiescens proficiscatur. et habitant quidem trans Danubium flumen Turcae in terra Moravia, atque etiam ulterius Danubium et Sabam fluvios. ab inferioribus vero partibus Danubii ex opposito Distræ procurrit Patzinacia, eaque extenditur ad Sarcel usque, quod Chazarorum oppidum est, in quo praesidiarii sunt singulis annis permutari soliti. significat autem Sarcel apud ipsos album hospitium; quod aedificatum est a Petrona cognomine Camatero spatharocandidato, Chazaris id a Theophilus imperatore petentibus. chaganus enim iste et Chazariae pectus

Const. Porph.

12

τὸ κτισθῆναι αὐτοῖς τὸ κάστρον τοῦτο τῶν Χαζάρων αἰτησαμένων. ὁ γὰρ χαγάνος ἐκεῖνος, ὁ καὶ πᾶς Χαζαρίας, εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα Θεόφιλον πρέσβεις ἀποστελλαντες κτισθῆναι αὐτοῖς τὸ κάστρον τὸ Σάρκελ ᾗτήσαντο· οἷς ὁ βασιλεὺς, τῇ τούτων αἰτήσει πεισθεὶς, τὸν προρρηθέντα σπαθαροκανδι.¹⁵ δᾶτον Πετρωνᾶ μετὰ χελανδίων βασιλικῶν πλωτῶν ἀπέστειλε, καὶ χελάνδια τοῦ κατεπάνω Παφλαγονίας. καὶ δὴ ὁ αὐτὸς Πετρωνᾶς τὴν Χερσῶνα καταλαβὼν τὰ μὲν μελάνδια εὗρεν ἐν Χερσῶνι, τὸν δὲ λαὸν εἰσαγαγὼν εἰς καματερὰ κάραβια ἀπῆλθεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ, ἐν ᾧ καὶ¹⁶ τὸ κάστρον ἔμελλε κτίσασθαι· καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος λίθους οὐκ εἶχε πρὸς κτίσιν τοῦ κάστρου ἐπιτηδείους, καμίνιά τινα ποιησάμενος καὶ βήσαλον ἐν αὐτοῖς ἐγκαύσας μετ' αὐτῶν τὴν τοῦ κάστρου κτίσιν ἐποίησατο, ἐκ μικρῶν τινῶν τῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ καχλιδίων ἄσβεστον ἐργασάμενος. οὗτος οὖν ὁ προρ¹⁵ρηθεὶς σπαθαροκανδιᾶτος Πετρωνᾶς μετὰ τὸ κτίσασθαι τὸ κάστρον τὸ Σάρκελ πρὸς τὸν βασιλέα Θεόφιλον εἰσελθὼν εἶπεν αὐτῷ ὅτι εἰ θέλης ὅπως τὸ τῆς Χερσῶνος κάστρον καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ τόπους κυρίως ἐξουσιάζῃς καὶ τούτους μὴ τῆς σῆς ἐπὶ τοῖς γενέσθαι χεῖρος, προβάλλου στρατηγὸν ἴδιον, καὶ μὴ²⁰ τοῖς ἐκείνων καταπιστεύσῃς πρωτεύουσι τε καὶ ἄρχουσι· μέχρι γὰρ Θεοφίλου τοῦ βασιλέως οὐκ ἦν στρατηγὸς ἀπὸ τῶν ἐνεύθεν ἀποστελλόμενος, ἀλλ' ἦν ὁ τὰ πάντα διοικῶν ὁ λεγόμενος πρωτεύων μετὰ τῶν ἐπονομαζομένων πατέρων τῆς

15 κοχλιδίων M an καχληκίων? 20 προβαλοῦ?

missis ad eundem imperatorem legatis construi sibi oppidum Sarcel petierunt; quorum petitionibus imperator obsecundans Petronam spatharocandidatum, cuius supra mentionem fecimus, misit cum chelandiis imperialibus navigiis, et insuper chelandia capitanei Paphlagoniae. atque hic Petronas Chersona appellens chelandia illic invenit, populoque navigiis onerariis imposito ad Tanaidis fluvii locum quendam discessit, urbem illic conditurus. cum vero eo loci lapides non essent structurae idonei, caminis quibusdam factis et latere in illis cocto, calceque ex minutissima quadam fluvii glare concinnata, urbem aedificavit. urbe itaque Sarcel condita, Petronas hic spatharocandidatus ad Theophilum imperatorem accedens dixit "si plene Chersonis urbi et locis circumpositis dominari cupis, et sub potestate tua ea tenere, proprium illic praetorem constitue, neque proteuentibus eorum aut principibus confide." ad Theophilum enim imperatorem usque non illuc praetor hinc mittebatur, sed omnia administrabat is qui proteuon dicebatur, cum urbis patribus, ut vocabantur, deliberante

πόλεως. τοῦ οὖν βασιλέως Θεοφίλου πρὸς ταῦτα βουλευσα-
 μένου τὸν ὀδεῖνα ἐξαποστελῆναι στρατηγὸν ἢ τὸν ὀδεῖνα, ὕστε-
 ρον ἀποστελῆναι προέκρινε τὸν προρρηθέντα σπαθαροκανδιᾶ-
 τον Πετρωνᾶ ὡς ἔμπειρον τοῦ τόπου γενόμενον καὶ τῶν πρι-
 5 γμάτων οὐκ ἀνεπιστήμονα· ὃν πρωτοσπαθᾶριον τιμήσας προε-
 βάλετο στρατηγὸν καὶ εἰς Χερσῶνα ἐξαπέστειλεν, ὁρίσας τὸν
 τότε πρωτεύοντα καὶ πάντας ὑπέεικεν αὐτῷ· ἔξ οὗ καὶ μέ-
 χρι τῆς σήμερον ἐπεκράτησεν ἀπὸ τῶν ἐντεῦθεν εἰς Χερσῶνα
 προβαλλεσθαι στρατηγούς. ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ κάστρου Σάρ-
 10 κελ κτίσις καθέστηκεν, ἀπὸ δὲ τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ μέ-
 χρι τοῦ προρρηθέντος κάστρου τοῦ Σάρκελ ὁδὸς ἐστὶν ἡμε-
 ρῶν ξ. μέσον δὲ τῆς τοιαύτης γῆς ποταμοὶ μὲν εἰσι πολλοί,
 δύο δὲ μέγιστοι ἔξ αὐτῶν, ὃ τε Δάναστρις καὶ ὃ Δάναπρις.
 εἰσὶ δὲ ἕτεροι ποταμοί, ὃ τε λεγόμενος Συγγούλ καὶ ὃ Ὑβυλ,
 15 ὃ Ἄλματαί καὶ ὃ Κοῦφισ καὶ ὃ Βογού, καὶ ἕτεροι πολλοί.
 εἰς δὲ τὰ ὑψηλότερα τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μέρη κατοικοῦ-
 σιν οἱ Ῥῶς· δι' οὗ ποταμοῦ ἀποπλόντες πρὸς Ῥωμαίους
 ποιοῦνται τὴν ἀφίξιν. ἡ δὲ Πατζινακία πᾶσαν τὴν γῆν τῆς
 τε Ῥωσίας καὶ Βοσπόρου κατακρατεῖ, καὶ μέχρι Χερσῶνος καὶ P 113
 20 ἕως τὸ Σαράτ, Βουράτ καὶ τῶν ἄλλων μερῶν. τὸ δὲ τῆς παρα-
 λίας τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ Δανούβεως ποταμοῦ διάστημα
 μέχρι τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ εἰσὶ μίλια ρκ'. ἀπὸ δὲ τοῦ
 Δανάστρεως ποταμοῦ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Δανάπρεως εἰσι μί-
 λια π', ὃ χρυσὸς λεγόμενος αἰγιαλός. ἀπὸ τὸ στόμιον ποτα-

5 προεβάλλετο vulgo 14 Ὑβύλ M

igitur Theophilo quemnam illuc praetorem missurus esset, tandem
 visum est Petronam illum, cuius supra meminimus, spatharocandida-
 tum illuc destinare utpote loci gnarum rerumque non imperitum,
 quem et protospatharii honore afficiens praetorem in Chersona misit,
 proteuante eius temporis ceterisque parere illi iussis; atque exinde
 in hunc usque diem obtinuit, ut hinc praetores isthuc mittantur. et
 hoc quidem modo urbs Sarcel condita fuit. a Danubio autem flumi-
 ne ad urbem laudatam Sarcel usque iter est dierum sexaginta: inter-
 iacent vero complures fluvii, quorum maximi duo, Danastris et Dana-
 pris; reliqui sunt Syngul, Hybul, Almatae, Cuphis, Bogu, aliique
 quamplurimi. et superiores Danapreos fluminis partes Russi accolunt,
 per quod navigantes ad Romanos proficiscuntur. Patzinacia autem
 Russiam universam et Bosporum complectitur usque Chersonem et us-
 que Sarat Burat et triginta partes. maritima vero ora a Danubio fla-
 mine ad Danaprim usque continet miliaria centum viginti. Danastris
 a Danapri constat miliaria octoginta; illudque aureum littus appella-

μοῦ τοῦ Δανάπρεως εἰσι τὰ Ἄδαρά, καὶ ἐκεῖσε κόλπος ἐστὶ μέγας ὁ λεγόμενος τὰ Νεκρόπυλα, ἐν ᾧ τις διελθεῖν ἀδυνατεῖ παντελῶς. καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ μέχρι Χερσῶνός εἰσι μίλια τ', ἐν τῷ μέσῳ δὲ λίμναι καὶ λιμένες εἰσὶν, ἐν αἷς Χερσῶνται τὸ ἄλας ἐργάζονται. ἀπὸ δὲ Χερσῶντος μέχρι Βοσπόρου εἰσι τὰ κύστρα τῶν κλιμάτων, τὸ δὲ διάστημα μίλια τ'. καὶ ἀπὸ Βοσπόρου τὸ τῆς Μαιώτιδος λίμνης στόμιόν ἐστιν, ἣτις καὶ Θάλασσα διὰ τὸ μέγεθος παρὰ πάντων ὀνομάζεται. εἰς δὲ τὴν αὐτὴν Μαιώτιδα Θάλασσαν εἰσρέουσι ποταμοὶ πολλοὶ καὶ μεγάλοι. πρὸς τὸ ἀρκτῶν αὐ-¹⁰ τῆς μέρος ὁ Δάναπρις ποταμὸς, ἐξ οὗ καὶ οἱ Ῥῶς διέρχονται πρὸς τε τὴν μινύρην Βουλγαρίαν καὶ Χαζαρίαν καὶ Συρίαν. ὁ δὲ αὐτὸς κόλπος τῆς Μαιώτιδος ἔρχεται ἀντικρὺ τῶν Νεκροπύλων τῶν ὄντων πλησίον τοῦ Δανάπρεως ποταμοῦ ὡς ἀπὸ μιλίων δ', καὶ μίσγεται, ἐν ᾧ καὶ σούδα οἱ¹⁵ παλαιοὶ ποιησάμενοι διεβίβασαν τὴν Θάλασσαν, μέσον ἀποκλείσαντες πᾶσαν τὴν Χερσῶνος γῆν καὶ τῶν κλιμάτων καὶ τὴν Βοσπόρου γῆν κρατοῦσαν μέχρι α' μιλίων ἢ καὶ πλείονων τινῶν. ἐκ δὲ τῶν πολλῶν ἐτῶν κατεχώσθη ἡ αὐτὴ σούδα καὶ εἰς δάσος ἐγένετο πολὺ. καὶ οὐκ εἰσὶν ἐν αὐτῷ²⁰ πλὴν δύο ὁδοί, ἐν αἷς οἱ Πατζινακῖται διέρχονται πρὸς τε Χερσῶνα καὶ Βόσπορον καὶ τὰ κλίματα. εἰς δὲ τὸ ἀνατολικώτερον μέρος τῆς Μαιώτιδος λίμνης εἰσέρχονται πολλοὶ τι-

8 Θάλασσα — Μαιώτιδα add B

tur. ab ostio fluminis Danapreos Adara occurrunt, ibique magnus sinus est, qui Necropylla nuncupatur; quem plane transire nemo potest. et a Danapri Chersonem usque miliaria sunt trecenta, et in medio paludes ac portus, in quibus salem Chersonitae conficiunt. a Chersone ad Bosporum climatium urbes sunt, distantque miliaria trecenta; et a Bosporo paludis Maeotidis ostium est, quae et mare ab omnibus propter magnitudinem nuncupatur; influuntque in illam fluvii multi magnique. ad septentrionem habet Danaprim fluvium, ex quo Russi profiscuntur in nigram Bulgariam Chazariam et Syriam. atque ille ipse Maeotidis sinus pertingit e regione Necropyllarum usque, quae a Danapri absunt miliaria circiter quattuor, ibique miscetur, ubi veteres mare traiciebant ducta fossa per mediam Chersonem, regiones et Bospori terram, quae mille aut amplius miliaria occupabat: sed temporis tractu ea obruta in silvam densam conversa est, et duas tantum vias habet, per quas in Chersonem Bosporum et regiones Patzinacitae profiscuntur. ad orientaliorem vero Maeotidis paludis partem fluvii quamplurimi eam ingrediuntur, ubi Danais, qui

ρες ποταμοί, ὃ τε Τάναϊς ποταμός, ὃ ἀπὸ τὸ κάστρον Σάρ-
 κελ ἐρχόμενος, καὶ τὸ Χωράκουλ, ἐν ᾧ καὶ τὸ βερζήτικον
 ἀλιεύεται· εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι ποταμοί, ὃ Βὰλ καὶ ὃ Βουρ-
 λίκ, ὃ Χαδῆρ καὶ ἄλλοι πλείστοι ποταμοί. ἐκ δὲ τῆς Μαιώ-
 5τιδος λίμνης ἐξέρχεται στόμιον τὸ Βουρλικ ἐπονομαζόμενον,
 καὶ πρὸς τὴν τοῦ Πόντου θάλασσαν καταρεῖ, ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ
 Βόσπορος. ἀντικρὺ δὲ τῆς Βοσπόρου τὸ Ταμάταρχα λεγό-
 μενον κάστρον ἐστὶ· τὸ δὲ διάστημα τοῦ περιήματος τοῦ τοι-
 ούτου στομίον ἐστὶ μίλια ιη'. ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῶν αὐτῶν ιη'
 10 μιλίων ἐστὶ νησίον μέγα χαμηλὸν τὸ λεγόμενον Ἀτέχ. ἀπὸ
 τὸ Ταμάταρχά ἐστὶ ποταμός ἀπὸ μιλίων ιη' ἢ καὶ κ', λεγό-
 μενος Οὐκρούχ, ὃ διαχωρίζων τὴν Ζιχίαν καὶ τὸ Ταμάταρχα.
 ἀπὸ δὲ τοῦ Οὐκρούχ μέχρι τοῦ Νικόψεως ποταμοῦ, ἐν ᾧ
 καὶ κάστρον ἐστὶν ὁμώνυμον τῷ ποταμῷ, ἐστὶν ἡ χώρα τῆς
 15 Ζιχίας· τὸ δὲ διάστημά ἐστὶ μίλια ι'. ἄνωθεν τῆς Ζιχίας
 ἐστὶν ἡ χώρα ἡ λεγομένη Παπαγία, καὶ ἄνωθεν τῆς Παπα-
 γίας χώρας ἐστὶν ἡ χώρα ἡ λεγομένη Κασαχία· ἄνωθεν δὲ
 τῆς Κασαχίας ὄρη τὰ Καυκάσιά εἰσι, καὶ τῶν ὀρέων ἄνω-
 θέν ἐστὶν ἡ χώρα τῆς Ἀλανίας. ἡ δὲ τῆς Ζιχίας παράλιος
 20 ἔχει νησία, τὸ μέγα νησίον καὶ τὰ τρία νησία· ἐνδοθεν δὲ
 τούτων εἰσὶ καὶ ἕτερα νησία τὰ ἐπινοηθέντα καὶ παρὰ τῶν P 114
 Ζιχῶν κτισθέντα, τὸ τε Τουργανήρχ καὶ τὸ Τζαρβυγάρι καὶ
 ἕτερον νησίον, καὶ εἰς τὸν τοῦ ποταμοῦ λιμένα ἕτερον νησίον,
 καὶ εἰς τὰς Πτελέας ἕτερον, ἐν ᾧ ἐν ταῖς τῶν Ἀλανῶν ἐπι-

7 ταμάταρχα M 24 ἐν αὐτῆς add B

a Sarcel venit, et Choracul, in quo oxiani piscis captura est; item-
 que alii fluvii, Bal, Burlic, Chader, atque alii complures. sed est et
 Maeotidis paludis ostium, quod Burlic cognominatur et in Pontum
 deluit; ubi Bosphorus est, cui opposita urbs Tamatarcha nuncupata;
 praedictum autem ostium est traiectu octodecim miliarium, et in me-
 dio octodecim miliarium insula magna et depressa est, quae Alech
 nuncupatur. a Tamatarcha octodecim aut viginti miliaribus fluvius
 est Ucruch appellatus, qui Zichiam et Tamatarcha separat. ab Ucruch
 usque Nicopsin flumen, in quo etiam urbs eiusdem nominis habetur,
 Zichia est, ad spatium miliarium trecentorum. supra Zichiam Papagia
 regio iacet, supra Papagiam Casachia, supra Casachiam mons Cauca-
 sus, supra montem Caucasum Alania regio. Zichiae autem ora mari-
 tima insulas habet, unam magnam et tres parvas, intra quas et aliae
 sunt insulae a Zichis cultae habitataeque, puta Turganerch et Tzarba-
 gani, et praeterea alia quaedam, et ad portum fluminis alia, et ad
 Pteleas alia, in quam Alanis invadentibus Zichi confugiunt. quae

δρομαῖς οἱ Ζιχοὶ καταφεύγουσι. τὸ δὲ παραθαλάσσιον ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς Ζιχίας ἦτοι Νικόψως ποταμοῦ ἐστὶν ἢ τῆς Ἀβασγίας χώρα, μέχρι τοῦ κάστρου Σωτηριουπόλεως· εἰσὶ δὲ μίλια τ'.

Κεφάλαιον μγ'.

5

περὶ τῆς χώρας τοῦ Ταρών.

Ἄλλὰ περὶ μὲν τῶν βορείων Σκυθῶν ἱκανῶς σοι δεδήλωται, τέκνον ποθούμενον, ὧν ἡ γνῶσις ἐπωφελῆς τε καὶ εὐχρηστος ἐν καιρῷ σοι πάντως γενήσεται· δεῖ δὲ σε μηδὲ τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἀγνοεῖν, ὅθεν ἐπήκοα πάλιν τοῖς Ῥωμαίοις ἐγένετο ἀφ' οὗ τὸ πρῶτον τῆς τούτων ἐπικρατείας ἐξέπεσον. πρῶτος γὰρ ὁ Κρικορίκιος ἐκεῖνος τοῦ Ταρών ἀρχων πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων ἑαυτὸν ὑπέκλινα καὶ ὑπέταξεν· ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς μὲν ἐπαμφοτερίζων ἐφαίνετο, καὶ λόγῳ μὲν τὴν τοῦ βασιλέως φιλίαν προσεποιεῖτο τιμᾶν, ἔργῳ δὲ τῶν τῶν Σαρακηνῶν κατάρχοντι τὰ καθ' ἡδονὴν διεπράττετο, καὶ διαφόρως ἡγεμῶν ἐχρημάτισε τῶν ἀπὸ Συρίας ἐξερχομένων φροσάτων κατὰ τῶν ὑπηκόων θεμάτων τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, καὶ πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐν ἀπορρητῷ μελετώμενα κατὰ τῶν ἀντιπάλων Σαρακηνῶν πρὸς Συρίαν ἀνεμήνυε, καὶ λάθρα περὶ τῶν παρ' ἡμῖν συμβαινόντων αἰεὶ πρὸς τὸν ἀμερμουμνῆν διὰ γραμμάτων ἐδηλοποιεῖ, καὶ δοκεῖν μὲν ἐβούλετο

7 μὲν περὶ vulgo
add B

15 προσεποιεῖτο add B

17 ἡγεμῶν

vero mari adiacet regio a complemento Zichiae sive Nicopsis fluvii usque ad urbem Soteriopolim, Abasgia est; suntque miliaria trecenta.

43. de regione Taro.

Sed de septentrionalibus quidem Scythis satis nunc diximus, fili dilecte; eritque haec cognitio omnino tibi utilis suo tempore: oportet vero neque ea quae ad orientem sunt ignorare, quo pacto excusso semel Romanorum iugo iterum mox sub illud venerint. nam primus Cricoricus ille princeps Taronis Romanorum se imperatori submitit, sed ab initio fidei dubiae visus est, verbo quidem imperatoris amicitiam colens, re vero ipsa Saracenorum principi gratificans, et docem se aliquoties praebens copiis e Syria contra themata Romano imperatori subiecta venientibus: cunctaque Romanis secreto cogitata adversus hostes Saracenos in Syria denuntiabat, atque de iis quae apud nos contingebant semper amertimum clam per literas certiorum fa-

τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονῶν, εὐρίσκειτο δὲ μᾶλλον τὰ τῶν Σαρακηρῶν προκρίνων τε καὶ φρονῶν. πλὴν ἀπέστειλεν αἰεὶ δῶρα, ἅπερ τοῖς ἐκεῖσε βαρβάροις δοκεῖ τίμα, πρὸς τὸν ἐν βασιλεῦσιν αἰοιδιμον Λέοντα, καὶ ἀντελάμβανε πλείονά τε καὶ 5 κρείττονα παρὰ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλεύοντος, ὃς καὶ πολλάκις αὐτῷ προυτρέψατο διὰ γραμμάτων πρὸς τὴν βασιλεύουσαν εἰσελθεῖν τὸν βασιλέα θεύσασθαι καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ φιλοφρονήσεων καὶ τιμῶν μετασχεῖν. ὁ δὲ δεδοικῶς μὴ πρὸς λύπην καὶ σκάνδαλον τοῦ ἀμερμουμνῆ γένηται τοῦτο, προφάσεις 10 ἐπλάττειτο, καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἑαυτοῦ χάραν ἔρημον τῆς ἐξ αὐτοῦ βοηθείας καταλιπεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ Σαρακηρῶν καταληθῆ, μάτην ἐσκήπτειτο. ὁ δὲ αὐτὸς ἄρχων τοῦ Ταρῶν κρατήσας ἐν πολέμῳ ποτὲ τοῦ Ἀρκαίικα τοὺς παῖδας ἤγον Κριχορήκῃ τοῦ πατρικίου τοῦ πατρὸς τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἀσωτίου τοὺς ἐξαδέλφους, εἶχε παρ' ἑαυτῷ δεσμίους. περὶ ὧν καὶ Συμβάτιος ὁ τότε ἄρχων τῶν ἀρχόντων τὸν αὐτὸν μακαριώτατον βασιλέα διὰ γραμμάτων ἤξιωσε τοῦ ἀποστελῆαι πρὸς τὸν Ταρωνίτην καὶ ἀναλαβέσθαι σπουδάσαι τοὺς οἰκείους ἀνεψιούς, οἵτινες ἦσαν υἱοὶ τοῦ εἰρημένου Ἀρκαίικα, ἵνα μὴ 20 πρὸς τὸν ἀμερμουμνῆν ἀποσταλῶσι· συγγενῆς γὰρ ἦν τοῦ Συμβατίου τοῦ ἀρχοντος τῶν ἀρχόντων * Γρηγόριος ὁ πατρικίος. ἐπακούσας δὲ τῆς τοιαύτης τοῦ Συμβατίου ἀξιώσεως Λέων ὁ μακαριώτατος βασιλεὺς τὸν Σινούτην ἐκέλευεν

5 εὐσεβῶς? 12 ἐσκέπτειτο vulgo 18 καὶ vulgo om

ciebat, cumque res Romanas curare videri vellet, inventus est Saracenis magis favere. ceterum dona semper Leoni illi praeclaro imperatori mittebat, quae barbaris illis pretiosa censentur, recipiebatque ab eodem imperatore et plura et praestantiora. et saepe per literas invitatus ut ad urbem regiam veniret imperatoremque inviseret, benevolentiam, et honorem reportaturus, metuens ne cum dolore et offensa amerimumne id fieret, causas inanes praetexebat, non posse se terram suam opis suae egentem relinquere, ne a Saracenis vastaretur. cumque idem Taronis princeps in bello cepisset filios Arcaicae, Cricoricii patricii protospatharii Aaotii patris patruelles, in vinculis eos apud se detinuit. pro quibus etiam Symbatius, tunc principum princeps, beatissimum eundem imperatorem per literas rogavit uti ad Taronitem mitteret, nuntiaretque recipere se velle patruelles suos, Arcaicae memorati filios, ne ad amerimumnem mitterentur, siquidem Symbatii principum principis propinquus erat Gregorius patricius. et Leo quidem ille beatissimus imperator, huic Symbatii petitioni morem gerens, Sinutem illum eunuchum, qui tunc temporis chartularius

τὸν εὐνοῦχον ἀπέστειλε, χαρτουλάριον τηρικαῦτα τοῦ ὀξέος δρόμου τυγχάνοντα, πρὸς τε τὸν ἄρχοντα τοῦ Ταρων τῆς τοιαύτης ἔνεκα ὑποθέσεως καὶ πρὸς τὸν Ἀδρανασῆρ τὸν κουροπαλάτην Ἰβηρίας διὰ τινος ἑτέρας ὑποθέσεις, δούς αὐτῷ καὶ πρὸς ἀμφοτέρους ξενάλια τὰ ἀρμόζοντα. διαβληθέντος δὲ τοῦ εἰρημένου Σινούτου παρὰ Θεοδώρου τοῦ τῶν Ἀρμενίων ἐρμηνευτοῦ πρὸς τὸν εἰρημένον αἰοιδιμον βασιλέα, ἐξαπεστάλη βασιλικὸς ἀντὶ αὐτοῦ ὁ πρωτοσπαθάριος Κωνσταντῖνος καὶ δομέστικος τῆς ὑποργίας, ὁ τοῦ Λιβός, ὁ τῶν ἀνθύπατος πατρικίος καὶ μέγας ἐταιρειάρχης, ἐνταλματικῶς ὀρισθεῖς τοῦ ἀναλαβέσθαι τὰ πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ Ταρων τὸν Κρικορικίον ἀποσταλέντα ξενάλια, καὶ αὐτὸς μὲν πρὸς τὸ Ταρων εἰσελθεῖν, τὸν δὲ Σινούτην προτρέψασθαι πρὸς τὸν Ἀδρανασῆρ τὸν κουροπαλάτην Ἰβηρίας κατὰ τὰ ἐνταλθέντα αὐτῷ ἀπελθεῖν. καταλαβὼν δὲ τὸ Ταρων ὁ εἰρημένος πρωτοσπαθάριος καὶ ἀποδιδούς Κρικορικίῳ τὰ πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντα τοῦ βασιλέως δῶρα καὶ γράμματα, ἀνελάβετο τὸν νόθον τοῦ Ταρωνίτου υἱόν, ὃς Ἀσώτιος ὠνομάζεται, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τὴν βασιλεύουσαν· ὃν ὁ βασιλεὺς τῆ τοῦ πρωτοσπαθαρίου τιμῆσας ἀξίᾳ καὶ ἰκανῶς φιλοφρονησάμενος πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα διὰ τοῦ αὐτοῦ πρωτοσπαθαρίου ἀπέστειλεν. ἀναλαβόμενος οὖν ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἐκεῖνος Ἀπογάνεμ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κρικορικίου τοῦ ἄρχοντος τοῦ Ταρων εἰσήγαγε πρὸς τὸν μακάριον βασιλέα μετὰ καὶ τῶν

11 τοῦ ἀναλαβέσθαι add B

13 ἐξελθεῖν M

16 ἀποδοῦς?

cursus publici erat, misit et ad Taronis principem huius negotii causa, et ad Adranaser Iberiae curopalatem alterius cuiusdam negotii causa, factis eidem muneribus deferendis utrique convenientibus. at Sinutem praedictum cum calumniis apud eundem praeclarum imperatorem traduxisset Theodorus Armeniorum interpres, in locum eius Caesarianus subrogatus est protospatharius Constantinus et domesticus inferiorum ininistrorum aulae Cpolitanae, Libis filius, nunc proconsul, patricius et magnus hetaeriarcha, cum mandatis ut ad Taronis principem Cricoricium cum muneribus ipse iret, Sinutem vero ad Adranaser Iberiae curopalatem proficisci iuberet, prout imperatum illi erat. Taronem autem cum appulisset laudatus protospatharius, traditis Cricoricio ab imperatore illi missis muneribus et literis, Asotium nothum Taronitae filium acceptum in urbem Cpolititanam duxit, eumque imperator protospatharii dignitate et multis praeterea beneficiis auctum ad patrem per eundem protospatharium remisit. cumque Apoganem Cricoricii Taronis principis fratrem idem Constantinus accepisset, una

δύο υἱῶν Ἀρκαίικα · ὃν καὶ τῆ τοῦ πρωτοσπαθαρίου ἀξία
 τιμήσας ὁ βασιλεὺς καὶ φιλοφρόνως πολλάκις δεξιωσάμενος
 ἀπέστειλεν αὐτῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου εἰς τὴν οἰκεί-
 αν χώραν καὶ πρὸς τὸν ἴδιον ἀδελφόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν
 5 Χαλδίᾳ ὁ εἰρημένος Κωνσταντῖνος ἐπὶ χρόνον ἰκανὸν διατρέ-
 ψας ἐπετρέπη διὰ κελεύσεως εἰσελθεῖν ἐν τῇ Ταρῶν καὶ ἀνα-
 λαβέσθαι Κρικορίκιον τὸν ἄρχοντα τοῦ Ταρῶν καὶ πρὸς τὴν
 βασιλεύουσαν εἰσελθεῖν · ὃ καὶ ἐποίησεν. εἰσελθόντος δὲ τοῦ
 αὐτοῦ Κρικορικίου ἐν τῇ Θεοφυλάκτῳ πόλει, καὶ τῇ τοῦ μα-
 10 γίστρου καὶ στρατηγοῦ Ταρῶν ἀξία τιμηθέντος, ἐδόθη αὐτῷ
 καὶ οἶκος εἰς κατοικίαν ὃ τοῦ βαρβάρου λεγόμενος, ὃ τῶν Βα-
 σιλείων τοῦ παρακοιμωμένου οἶκος. ἐτιμήθη δὲ καὶ ἐτησίῳ
 ῥόγῃ, χρυσοῦ μὲν δέκα λίτρας καὶ μυριαρισίων ἑτέρας δέκα
 λίτρας, ὥστε εἶναι τὸ πᾶν λίτρας εἴκοσι. καὶ ἐπὶ χρόνον ἐν
 15 τῇ βασιλευούσῃ διατρέψας καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ πρωτοσπαθα-
 ρίου Κωνσταντίνου πάλιν πρὸς τὴν οἰκείαν διεσώθη χώραν.
 μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἰσῆλθεν καὶ Ἀπογάνεμ πρὸς τὸν μα-
 κάριον βασιλέα, καὶ προεβιβάσθη παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν πατρι-
 κίότητα, ἐπετρέπη δὲ καὶ εἰς γυναῖκα λαβεῖν τοῦ εἰρημένου
 20 Κωνσταντίνου θυγατέρα, καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ προφάσει καὶ
 οἶκον ἐπεζήτησεν, καὶ ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὸν τοῦ βαρβάρου οἶ-
 κον χρυσοβουλλίου χωρὶς. καὶ φιλοφρονηθεὶς παρὰ τοῦ βα-
 σιλέως τῷ τότε μὲν πρὸς τὴν ἰδίαν χώραν ὑπέστρεψε πρὸς τὸ

15 ἐπιτρέψας vulgo

cum duobus Arcaicae filiis ad beatum imperatorem adduxit, qui pro-
 tospatharii dignitate donatus et ceteroquin benigne habitum rursus
 domum ad fratrem per eundem Constantinum remisit. postea autem
 ille ipse Constantinus, tempore multo in Chaldia exacto, Taronem
 ire iussus est, adductoque principe Taronis Cricoricio in urbem Cpo-
 lim venire, quemadmodum etiam fecit. Cricoricius autem urbem a
 deo custoditam ingressus, et magister Taronisque praetor factus, ha-
 bitandam accepit domum barbari cognominatam, quae nunc est Basili-
 i accubitoris. decretumque ei est annum stipendium auri librarum
 decem et totidem miliarisiorum, ita ut in universum librae essent vi-
 giuti. atque ad tempus aliquod in urbe versatus ab eodem protospa-
 thario Constantino in terram suam incolumis reductus est. postea
 Apoganem quoque ad beatum imperatorem rursus accessit, et ad pa-
 triciatum ab eo promotus est, permissumque ei fuit uxorem sumere
 dicti Constantini filiam, atque ea occasione aedes quaesivit, assigna-
 taque etiam ipsi barbari domus fuit sine aurea bulla. et benevole
 ab imperatore habitus terram suam repetiit, mox rediturus et nuptias

P 116 πάλιν εἰσελθεῖν καὶ τὰ τοῦ γάμου ἀπαρτίσασθαι· ἅμα δὲ τῷ εἰς τὴν οἰκίαν χώραν διασωθῆναι μετ' ὀλίγας ἡμέρας τέλει τοῦ βίου ἐχρήσατο. ὁ δὲ τούτου ἀδελφὸς Κρικορίκιος διὰ γραμμάτων αὐτοῦ ἐξητήσατο εἰσερχεσθαι εἰς τὴν βασιλεύουσαν καὶ παρὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἁγίου βασιλέως λαμβάνειν τὴν διδομένην ῥόγαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ χρόνον τινὰ ἐν τῇ Θεοφυλάκτῳ διατριβεῖν πόλει, καὶ ἐπὶ τούτῳ τὸν τῷ οἰκείῳ ἀδελφῷ προχωρισθέντα οἶκον εἰς κατοίκησιν λαβεῖν ἡξίου, ὃν καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ ὁ μακάριος βασιλεὺς διὰ τε τὸ νεωστὶ ὑποταγῆναι καὶ διὰ τὸ καὶ ἄλλους ἄρχοντας τῆς ἀνατολῆς 10 πρὸς τὸν ὅμοιον ζῆλον τῆς πρὸς Ῥωμαίους ὑποταγῆς ἐκκαλέσασθαι· ἔγραψεν δὲ χρυσοβούλλιον δωρεὰν τοῦ τοιούτου οἴκου πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐποίησε. μετὰ δὲ χρόνους ἰκανοὺς, Ῥωμανοῦ τοῦ μακαρίου βασιλέως τῶν σκήπτρων τῆς βασιλείας Ῥωμαίων ἐπειλημμένον, ἀνήγαγεν ὁ αὐτὸς Κρικορίκιος 15 μὴ ἰσχύειν κρατεῖν τὸν τοῦ βαρβάρου οἶκον ἀλλ' ἡξίου λαβεῖν αὐτ' αὐτοῦ προάστειον ἐν Κελτζηνῇ, εἴτε τοῦ Πατζάτου εἴτε ἄλλον οἶον κελεύει ὁ βασιλεὺς, ἵνα ὅτε ἐπιδρομῇ τῶν Ἀγαρηνῶν κατὰ τῆς χώρας αὐτοῦ γένηται, ἀποστέλλειν ἐκεῖσε ἔχη τὴν οἰκίαν συγγένειαν καὶ ὑπόστασιν. ὁ δὲ βασιλεὺς 20 τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν πραγμάτων μὴ κεκτημένος, ἐλπίζων δὲ ἀπὸ βασιλικῆς χρυσοβουλίας τοῦ μακαρίου Λέοντος ἔχειν τὸν Ταρωνίτην τὸν τοῦ βαρβάρου οἶκον, δέδωκεν αὐτῷ τὸ προάστειον τοῦ Γρηγορά ἐν Κελτζηνῇ, καὶ τὸν οἶκον δῆθεν

8 προχαρισθέντα? 17 τατζάτου B

consummaturus. at domum cum rediisset, paucis post diebus vita defunctus est. frater vero eius Cricoricinus per literas petit uti in urbem venire sibi acceptoque ab imperatore stipendio commorari illic aliquandiu liceret, utque hanc in rem aedes fratri prius destinatae sibi ad habitandum concederentur. et sane id a beato imperatore impetravit, cum quia non ita pridem sese subiecisset, tum ut alios quoque orientis principes ad similem Romanis semet submitteendi zelum provocaret: sed donationem hanc scripta bulla aurea non confirmavit. post annos vero multos beato imperatore Romano principatus Romanorum sceptrā tenente, ille ipse Cricoricinus ostendit in domo barbari habitare se non posse, et pro ea petit vel suburbanum in Celtzene vel Patzati, vel aliud quodcumque imperator iusserit, ut facta Agarenorum in regionem suam excursionem consanguineos suos facultesque transmittere illuc posset. imperator autem rerum non admodum peritus, et Taronitem illas barbari aedes a beato Leone cum bulla aurea habere credens, suburbanum ei Gregorae in Celtzene de-

ἀπέλαβε, χρυσοβούλλιον δὲ οὐδὲ αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῷ
 προαστείῳ ἐποίησατο. μετὰ δὲ ταῦτα ἔγραψε πρὸς τὸν αὐ-
 τὸν βασιλέα ὁ Ταρωνίης ὁ τοῦ Ταρωνίτου ἀνεψιός, ὁ τοῦ
 Ἀπογάνεμ ἐκείνου υἱός, ὅτι τὸν οἶκον τοῦ βαρβάρου ὁ μακα-
 5 ριώτατος βασιλεὺς Λέων τῷ ἐμῷ πατρὶ ἐδώρησατο· μετὰ
 δὲ τὸν τοῦ πατρὸς μου θάνατον, διὰ τὸ ἔτι ἀνήλικον καὶ
 ὄρφανὸν τυγχάνειν ἐμέ, κατ' ἐξουσίαν θεῖός μου τὸν τοιοῦτον
 οἶκον κατεκράτησεν, αἰεὶ καθυπισχνούμενός μοι, ὅταν εἰς τὸν
 τέλειον τῆς ἡλικίας ἔλθω χρόνον, ἀπολαβεῖν τὸν οἶκον τὸν
 10 πατρικόν· καὶ νῦν, ὡς ἔμαθον, δέδωκε τὸν τοιοῦτον οἶκον ὁ
 ἐμὸς θεῖος τῇ βασιλείᾳ σου, καὶ ἔλαβεν εἰς ἀντιστήκωσιν αὐ-
 τοῦ τὸ προάστειον τοῦ Γρηγοῤᾤ ἐν Κελτζηνῇ. ἀπὸ δὲ τῶν
 τοιούτων βασιλικῶν φιλοτιμιῶν τῶν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ
 Ταρῶν φθόνος ὑπεφύη καὶ ἐβλάστησε πρὸς αὐτὸν παρὰ τε
 15 τοῦ Κακιίου τοῦ ἄρχοντος Βασπαρακακὰ καὶ Ἀδρανασῆρ
 τοῦ κουροπαλάτου Ἰβηρίας καὶ Ἀσωτικίου τοῦ ἄρχοντος τῶν
 ἀρχόντων, οἵτινες ἔγραψαν πρὸς τὸν βασιλέα διαγογγύζοντες
 δι' ἣν αἰτίαν ὁ Ταρωνίτης μόνος ῥόγας ἀπολαύει βασιλικῆς,
 αὐτῶν ἀπάντων λαμβανόντων οὐδέν. “τίνα γὰρ” ἔλεγον “πε-
 20 ρισσοτέραν δουλείαν ἡμῶν ποιεῖται, ἢ τί πλέον ἡμῶν τοὺς
 Ῥωμαίους ἐπωφελεῖ; ὅθεν χρῆ ἢ καὶ ἡμᾶς ὡς ἐκείνον ῥο-
 γεύεσθαι, ἢ μηδ' ἐκείνον ἐντὸς τῆς τοιαύτης τυγχάνειν δω-
 ρεᾶς.” ὁ δὲ μακάριος Ῥωμανὸς ἀντέγραψε πρὸς αὐτοὺς μὴ
 παρ' αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τῷ Ταρωνίτῃ γενέσθαι ῥόγαν, ἔν' ἐπ'

7 τὸν τοῦτον vulgo

15 Κικίου M

dit, sine aurea bulla et ipse; domum vero vicissim accepit. post haec ad eundem imperatorem scripsit Tornices Taronitae nepos ex fratre, Apoganem illius filius, hunc in modum. “barbari aedes beatissimus imperator Leo patri meo dono dedit, post cuius obitum cum impubes et orphanus essem, patruus meus pro auctoritate illas tenuit, semper mihi promittens domum paternam, ubi maturam aetatem attigissem, me recepturum. at nunc, ut intelliigo, tuae eam maiestati dedit, accepto vice illius suburbano Gregorae in Celtzene.” ab hac vero imperiali munificentia invidia adversus Taronitem accensi sunt Cacicus princeps Basparacaca, Adranaser curopalates Iberiae, et Asoticus principum princeps; qui obmurmurantes imperatori scripserunt quid causae esset cur Taronites solus imperiali stipendio frueretur, ipsis omnibus nihil accipientibus. nam, inqueiebant, qua in re plus ille servitii praestat aut Romanis utilior nobis est? unde oportet aut nos quoque stipendium non secus atque ipsum accipere, aut neque ipsum tali dono frui. sed rescripsit beatus Romanus illum Taronitae stipen-

αὐτῷ κεῖται καὶ ἡ ταύτης νῦν ἔκκοπή, ἀλλὰ παρὰ τοῦ μακα-
 P 117 ρίου βασιλέως· καὶ μὴ δίκαιον εἶναι τὰ τῶν προβεβασιλευ-
 κότηων παρὰ τῶν ὕστερον ἀνατρέψασθαι. ἔγραψε δ' ὁμοῦ
 πρὸς τὸν αὐτὸν Ταρωνίτην, δηλοποιῶν αὐτῷ τὴν τῶν εἰρημέ-
 νων ἀνδρῶν λύπην καὶ σκάνδαλον. ὁ δὲ ἀνήγαγε μῆτε χρυ- 5
 σὸν μῆτε ἄργυρον παρέχειν δύνασθαι, ὑπισχνεῖτο δὲ ἔξωθεν
 τῶν κατὰ τύπον ἀποστελλομένων ξενίων διδόναι ἱμάτια καὶ
 χαλκῶματα μέχρι τῶν δέκα λιτρῶν συντιμώμενα· ἃ καὶ δέ-
 δωκε μέχρι τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκαυτῶν. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἀνήγαγε μὴ δύνασθαι παρέχειν τὸ τοιοῦτον πάκτον· τὴν δὲ 10
 ῥόγαν ἢ προῖκα λαμβάνειν ἡξίου καθὼς ἐπὶ τοῦ μακαριωτά-
 του βασιλέως Λέοντος, ἢ ἔκκοπῆναι αὐτήν. ἔθεν διὰ τὸ μὴ
 εἰς σκάνδαλον εἶναι τοῦ Κακικίου καὶ τοῦ κουροπαλάτου καὶ
 τῶν λοιπῶν ἐξέκοψε ταύτην ὁ εἰρημένος μακαριωτάτος βασι-
 λεὺς Ῥωμανός. παραμυθούμενος δὲ ὡσπερ αὐτόν, μετὰ ταῦτα 15
 τὸν τούτου υἱὸν Ἀσώτιον ἐν τῇ πόλει παραγεγονότα εἰς πα-
 τρικίους ἐτίμησε καὶ φιλοφρονησάμενος αὐταρκῶς πρὸς τὰ
 ἴδια ἐξαπέστειλε. τοῦ δὲ μαγίστρου τοῦ Κρικωρικίου τὸν
 βίον ἀπολιπόντος, ἀνήγαγε Τορνίκιος ὁ τοῦ Ἀπογάνεμ υἱὸς
 ἔρωτα ἔχειν ἐγκάρδιον εἰσελθεῖν καὶ τὸν βασιλεῦσθαι· 20
 ἐφ' ᾧ τὸν πρωτοσπαθάριον Κρινίτην καὶ ἐρμηνεύτην ὁ βασι-
 λεὺς ἐξαπέστειλεν, ὃς καὶ εἰσήγαγεν ἐν τῇ πόλει τὸν εἰρημέ-
 νον Τορνίκιον, καὶ προήγαγε τὸν αὐτὸν Τορνίκιον ὁ βασιλεὺς

13 Κιλιου Μ

dium non a se esse sed ab imperatore defuncto, ideoque nec in sua potestate esse id rescindere; neque iustum esse priorum imperatorum acta posterioribus aboleri. Taronitae nihilominus per literas significavit dictorum virorum dolorem et offensam; ille vero respondit neque aurum neque argentum dare se posse; promisit vero praeter munera ex more mitti solita in vestibus et aere ad decem librarum aestimationem, deditque tres aut quattuor annos. postea autem neque hoc se tributum exsolvere posse ostendit; stipendium vero sive dotem postulabat, quemadmodum sub beatissimo imperatore Leone erat, aut hoc aboleri volebat; quapropter etiam ne offencilum esset Cacicio et curopalatae reliquisque, beatissimus quem dixi imperator Romanus hoc abolevit. eiusque rei ergo, velut in solamen, postea filium eius Asotium in urbem cum venisset, patricium creavit, multoque in honore aliquandiu habitum in terram suam remisit. mortuo autem magistro Cricorcio, Tornicius Apoganem filius desiderium ingens prae se tulit urbem et imperatorem videndi; quamobrem protospatharium Criniten et interpretem illum misit imperator. qui eum in urbem adduceret, adductumque patricii honore auxit.

εἰς τὴν τῶν πατρικίων τιμὴν. προστείνεται δὲ δικαιολογίας
 ἐπὶ τῷ τοῦ βαρβάρου οἴκῳ· καὶ ἀκούσας ὅτι προάστειον λα-
 βῶν ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐν τῇ Κελτικῇ τὴν τούτου παρεχώρησεν
 ἐξουσίαν, ἔλεγε μὴ δύνασθαι τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πατρικῇ
 5 κληρονομίᾳ αὐτοῦ ποιῆσθαι ἀνταλλαγὴν, καὶ ἡξίου ἢ τὸν
 οἶκον λαβεῖν ἢ τὸ προάστειον· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἀμφοτέρω
 προσεχώρει τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ μὴ ἔχειν αὐτὰ τοὺς ἐξαδέλ-
 φους αὐτοῦ. τούτου ἕνεκεν ὁ βασιλεὺς, ἐπεὶ καὶ ὁ γέρον ὁ
 Ταρωνίτης ἐτύγγανεν ἀποθανῶν, ἀνελάβετο τὸ προάστειον καὶ
 10 οὐδὲ τὸν οἶκον ἀντέδωκεν, ἐπεὶ μηδὲ χρυσοβούλλιον, καθὼς
 ἀνωτέρω προείρηται, ἐπὶ τινι τούτων ἐξετέθη· μετὰ δὲ ταῦτα
 εἰσηλθε πρὸς τὴν βασιλεύουσαν Παγκράτειος ἐκεῖνος ὁ πρῶ-
 τος υἱὸς τοῦ μαγίστρου ἐκείνου Κρικορικίου τοῦ Ταρωνίτου,
 καὶ προεβιβιάσθη παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ τῶν πατρικίων
 15 ἄξιωμα, καὶ γέγονε καὶ στρατηγὸς τοῦ Ταρών. ἤτήσατο δὲ
 γυναικα λαβεῖν ἀπὸ τῶν βασιλικῶν συγγενίδων, καὶ δέδωκεν
 αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ μαγίστρου Θεοφυλάκτου ἀδελφὴν
 εἰς γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸν γάμον διαθήκας ἐξέθετο, ἐν αἷς
 ἐδήλου ὅτι εἰάν μοι γένωνται παῖδες ἀπὸ τῆς τοιαύτης γυ-
 20 ναϊκός, ἵνα ἔχωσι τὴν ἅπασάν μου χώραν εἰς κληρὸν προγο-
 νικόν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἤτήσατο βασιλέα δοθῆναι αὐτῷ τὸ
 προάστειον τοῦ Γρηγοῦ πρὸς τὸ ἐν αὐτῷ τὴν πατρικίαν τὴν
 τούτου γυναῖκα καθέξασθαι· μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην ἀποβίω-

14 εἰς τοῦ πατρικίου M 19 μοι] μὴ M 22 πρὸς τὸ] καὶ M

praetendebat autem ius in domum barbari, intelligensque accepto
 suburbano in Celtzene patrum suum hanc tradidisse, paternam he-
 reditatem suam permutare eum potuisse negabat, volebatque aut do-
 mum accipere aut suburbanum, nisi utraque imperatori cederent, ne
 ea patruales ipsius obtinerent. itaque et suburbanum imperator ac-
 cepit, quippe mortuo iam sene Taronite, neque domum pro eo vica-
 riam dedit, cum nulla super iis, ut dictum est supra, aurea bulla
 confecta esset. postea vero in urbem regiam venit Pancretius maxi-
 mus filiorum magistri illius Cricoricii Taronitae, evectusque est ab
 imperatore ad patriciorum dignitatem, creatusque praetor Taronis;
 cumque uxorem etiam cuperet ex sanguine imperiali accipere, data
 ei soror est Theophylacti magistri; et consummatis nuptiis testamen-
 tum fecit, in quo instituit ut si liberi ex eo matrimonio nascerentur,
 universam ipsius regionem in hereditatem paternam haberent; eoque
 nomine petiit ab imperatore dari sibi suburbanum Gregorae, ut in
 eo patricia eius uxor commoraretur, qua defuncta iterum ad maiesta-
 tem suam rediret. et huic quoque petitioni imperator annuit, ingenti-

σιν εἶναι πάλιν τὸ τοιοῦτον προάστειον τῆς βασιλείας αὐτοῦ. καὶ ἐπένευσε καὶ πρὸς τοῦτο ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλὰς φιλοτιμίαις αὐτὸν δεξιωσάμενος μετὰ τῆς ἰδίας γυναικὸς ἐξαπέ-
 P 118 στειλεν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ μαγίστρου Κρι-
 χορικήου, ὃς τε αὐτὸς Παγκράτειος ὁ πατρίκιος καὶ Ἀσώτιος⁵
 ὁ πατρίκιος, μεγάλως παρελύπουσαν καὶ ἐβιάζοντο τὸν οἰκεῖον
 αὐτῶν ἐξάδελφον Τορνίκιον τὸν πατρίκιον· ὃς μὴ ὑποφέρων
 τὴν ἀπὸ τούτων ἐπίθεσιν ἔγραψε πρὸς τὸν βασιλέα ἀποστεί-
 λαι πιστὸν ἄνθρωπον καὶ παραλαβεῖν τὴν χώραν αὐτοῦ, αὐ-
 τὸν δὲ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον αὐτῶν πρὸς τὸν βα-¹⁰
 σιλέα εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέστειλε τὸν πρωτοσπαθά-
 ριον Κρινίτην καὶ ἐρμηνέα πρὸς τὸ κατὰ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ
 ἀναλαβεῖσθαι καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτὸν ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ πόλει.
 ὅτε δὲ τὴν τοιαύτην χώραν ὁ Κρινίτης κατέλαβεν, εὗρεν αὐ-
 τὸν ἤδη τὸν βίον ἀπολιπόντα, διαταζάμενον πρὸ τῆς τελευ-¹⁵
 τῆς εἶναι πᾶσαν τὴν χώραν αὐτοῦ ὑποκειμένην τῷ βασιλεὶ
 Ῥωμαίων, τὴν δὲ γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον αὐτοῦ εἰσελθεῖν
 πρὸς τὸν βασιλέα· ἧ καὶ δέδωκεν ὁ βασιλεὺς εἰς κατοίκησιν
 εἰσελθούσης τοῦ πρωτοσπαθαρίου Μιχαὴλ τοῦ ποτὲ γεγονότος
 κομμερκιάρχου Χαλδίας καὶ Ῥωμαθῆως τὴν μονήν. καὶ πά-²⁰
 λιν ἀπεστάλη ὁ εἰρημένος Κρινίτης παρὰ τοῦ βασιλέως πρὸς
 τὸ παραλαβεῖν τὴν χώραν τοῦ Ἀπογάνεμ ἧτοι τὸ μέρος τοῦ
 πατρίκιου Τορνικήου. ἀνταπέστειλαν δὲ ἐκείθεν τοῦ Ταρωνί-

7 τὸν vulgo om 12 τὴν add B αὐτοῦ — εἰσαγαγεῖν
 add B 14 εὗρεν — αὐτοῦ post παιδίον M

que munificentia eum complexus cum uxore ad terram suam remisit. magistri vero Cricoricii filii, tam ipse Pancratius patricius quam Asotius patricius, molestiam exhibebant atque vim non exiguam inferebant patrueli suo Tornicio patricio; qui rem non ferens scripsit imperatori ut mitteret hominem fidum, qui terram suam acciperet, se vero uxoremque et filium ad eum perduceret. misitque imperator protospatharium Crinitem et interpretem, qui, uti peterat, exciperet ipsum et in urbem a deo custoditam adduceret. cum vero illuc appulisset Crinites, eum iam mortuum invenit, sed testamento ante mortem cavisse ut tota ipsius terra Romanorum imperatori pareret, uxorque cum filio ad imperatorem se conferret; cui quidem advenienti dedit imperator ad habitandum protospatharii Michaëlis, qui olim fuit Chaldiae commerciarus, et Psomatheii monasterium. rursusque missus ab imperatore est dictus Crinites, ut terram Apoganem, quae Tornicii patricii pars erat, acciperet; et contra miserunt Taronitae filii, defuncti patruelis, Ulnutem offerentes, ut ipsis patruelis sui terram re-

του υιοί οί του ἄποθανόντος ἐξάδελφοι, ἀξιούντες δοῦναι τὸ Οὐλνούτην καὶ ἔχειν τὴν χώραν τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν· μὴ γὰρ δύνασθαι ὅλως αὐτοὺς ζῆν, εἰ τὴν τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν χώραν ὡς οἰκείαν κατάσχη ὁ βασιλεὺς. οἰκεία δὲ ἀγαθότητι
 5 ὑπέιξας ὁ βασιλεὺς τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἐξεπλήρωσε, καὶ δέδωκεν αὐτοῖς μὲν τὴν χώραν τοῦ Ἀπογάνεμ τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῶν, αὐτὸς δὲ ἀνελάβετο τὸ Οὐλνούτην μετὰ πάσης τῆς περιχώρου αὐτοῦ. ἡ δὲ ὅλη τοῦ Ταρῶν χώρα εἰς δύο διανεμηθεῖσα ἐτύγγανεν· καὶ τὸ μὲν ἡμισυ οἱ τοῦ μαγίστρου
 10 Κρικορικίου εἶχον υἱοί, τὸ δὲ ἡμισυ οἱ τοῦ Ἀπογάνεμ τοῦ πατρικίου, οἱ τούτων ἐξάδελφοι.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ δ'.

περὶ τῆς χώρας τῆς Ἀπαχουνῆς καὶ τοῦ κάστρου τοῦ Μαντζικιερτ καὶ τοῦ Περκρί καὶ τοῦ Χλιατ καὶ τοῦ Ἀρζες καὶ τοῦ
 15 Τιβῆ καὶ τοῦ Χέρτ καὶ τοῦ Σαλαμάς καὶ τοῦ Τζερματζού.

Ἰστέον ὅτι πρὸ τοῦ Ἀσωτίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, ὃν ἀπεκεφάλισεν ὁ ἀμηνῶς Περσίδος ὁ Ἀποσάτας, ὃς καὶ ἐποίησε δύο υἱούς, τὸν τε Ἀσωτίον τὸν μετ' αὐτὸν γενόμενον
 20 ἄρχοντα τῶν ἀρχόντων καὶ Ἀπασάκιον τὸν μετὰ ταῦτα μάγιστρον τιμηθέντα, τὰ τρία ταῦτα κάστρα, τὸ τε Περκρί καὶ τὸ Χλιατ καὶ τὸ Ἀρσες, ὑπὸ τὴν τῆς Περσίδος ἐπικράτειαν ἐτύγγανον.

8 δλου M διανεμηθεῖσα vulgo 9 και] εἰς vulgo 10 οἱ
 vulgo om 14 παρκί M Χλιατ] χαλιατ M 22 ὑπό]
 και M

tinere liceret: neque enim vitam omnino tolerare se posse aiebant, si patruelis sui terram veluti propriam imperator teneret. et petitioni quidem illorum pro bonitate sua imperator morem gerens, omnem eis patruelis eorum Apoganem terram concessit, ipse vero Ul-nutem accepit, cum universo tractu finitimo. ceterum tota Taronis regio in duo divisa erat, et dimidium quidem Cricoricii magistri filii tenebant, dimidium vero filii Apoganem patricii, horum patrueles.

44. de terra Apachunes, oppidoque Mantziciert, et Percri, et Chliat, et Chaliat, et Arzes, et Tibe, et Chert, et Salamas, et Tzermatzu.

Ante Asotium principum principem, Symbatii item principum principis patrem, quem capitis supplicio affecit Persidis ameras Apasatas, qui que duos filios habuit, Asotium nimirum, qui post ipsum fuit principum princeps, et Apasadium, qui postea magistri honore auctus fuit, hae tres urbes, Percri Chaliat et Arses, sub Persidis dominio erant.

Ἵτι ὁ ἄρχων ἐκαθέζετο τῶν ἀρχόντων εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν, εἰς τὸ κάστρον τὸ Κάρς, καὶ ἐπέειχε καὶ τὰ τρία P 119 τὰ προγεγραμμένα κάστρα, τὸ τε Περκρί, τὸ Χαλιὰτ καὶ τὸ Ἄρζες, καὶ τὸ Τιβὴ καὶ τὸ Χέρτ καὶ τὸ Σαλαμάς.

Ἵτι Ἀπελκάρτ ἐκράτει τὸ Μαντζικιέρτ, καὶ ἦν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων. δέδωκε δὲ αὐτῷ Ἀπελβάρτ ὁ αὐτὸς Ἀσώτιος ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων καὶ τὸ κάστρον τὸ Χλιὰτ καὶ τὸ Ἄρζες καὶ τὸ Περκρί· ὁ γὰρ προρρηθεὶς Ἀσώτιος ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων, ὁ πατὴρ τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, κατέειχε πάσας τὰς τῆς ἀνατολῆς χώρας. τελευτήσαντος δὲ Ἀπελβάρτ, κατέσχε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὁ ἴδιος υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀβελχαμίτ, τοῦ δὲ Ἀβελχαμίτ τελευτήσαντος ἐκράτησε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὁ πρῶτος υἱὸς αὐτοῦ Ἀποσεβατάς. τοῦ δὲ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων παρὰ τοῦ Ἀποσάτα τοῦ ἀμηνῶ Περσίδος ἀναιρεθέντος, ἐκράτησεν αὐθεντῶς καὶ κυριῶς ὡς δεσπότης καὶ αὐτοκέφαλος τὸ τε κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα καὶ τὰς χώρας· ὅστις καὶ ὑπετάγη τῷ βασιλεῖ μετὰ τῶν ἑτέρων δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ Ἀπολεσφουέτ καὶ τοῦ Ἀποσέλμη διὰ τὸ διαφόρως καταπολεμηθῆναι τὰ τε κάστρα καὶ πραιδευθῆναι καὶ ἄφανισθῆναι καὶ τὰς χώρας αὐτῶν παρὰ τοῦ δομεστίκου τῶν σχολῶν, παρέχοντος τὸν βασιλέα Ῥωμαίων καὶ πάντα ὑπὲρ τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν. ἀπὸ δὲ τοῦ προρρηθέντος Ἀσωτίου τοῦ ἄρχοντος 25

7 Ἀβελκάρτ M 12 Ἀβελκάρτ M

Principum princeps residebat in magna Armenia, in urbe Cars, tenebatque tres quas dixi urbes, Percri Chaliat Arzes, et Tibe et Chert et Salamas.

Apelcart tenebat Mantziciert, eratque subiectus principum principi Symbatii patri. deditque huic Apelbart idem Asotius principum princeps urbes Chliat Arzes et Percri: nam laudatus Asotius principum princeps, pater Symbatii item principum principis, omnes orientis terras possidebat. satis functo autem Apelbart successit Abelchamit filius, et huic eius filius primogenitus Aposebatas. at Symbatio principum principe ab Aposata Persidis amera interfecto, solus quasi dominus supremus sui que iuris tenuit Mantziciert reliquasque urbes et terras; subiectique fuerunt Romanorum imperatori et ipse et duo fratres eius Apolesphuet et Aposelme, quod saepenumero urbes eorum terraeque bello infestarentur vastarenturque a domesticis scholarum, tributa quoque harum nomine pendentes. ab Asotio autem

τῶν ἀρχόντων, τοῦ πατρὸς μὲν τοῦ Συμβατίου πάππου δὲ τοῦ δευτέρου Ἀσωτίου καὶ τοῦ μαγίστρον Ἀπασακίου, μέχρι ζῶης τοῦ δευτέρου Ἀσωτίου ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων ὑπῆρχον τὰ τοιαῦτα τρία κάστρα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐλάμβανεν ἐξ αὐτῶν πάντα ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων. ἀλλὰ καὶ τὸ κάστρον τοῦ Μαντζικιέρτ, μετὰ τῆς χώρας τοῦ Ἀπαχουνης καὶ τοῦ Χαρκά καὶ τοῦ Κορή, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπικράτειαν τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων ὑπῆρχεν, ἕως οὗτου Ἀποσεβατὰς ὁ ἀμνηρᾶς τοῦ Μαντζικιέρτ μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ τε Ἀπολεσφούετ καὶ τοῦ Ἀποσέλημ ὑπετάγησαν τῷ βασιλεῖ, διδόντες καὶ πάντα ὑπὲρ τε τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν· ἐπεὶ ὁ ἄρχων τῶν ἀρχόντων δοῦλος τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τυγχάνει ὡς παρ' αὐτοῦ προβαλλόμενος καὶ τὸ τοιοῦτον δεχόμενος ἀξίωμα, δηλονότι καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ δεσποζόμενα κάστρα καὶ πολιτεία καὶ χωρία τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τυγχάνουσιν.

Ἵτι τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων τῆς μεγάλης Ἀρμενίας κρατηθέντος παρὰ τοῦ Ἀποσάτα τοῦ ἀμνηρᾶ Περσιδὸς καὶ ἀποκεφαλισθέντος παρ' αὐτοῦ, ἐκράτησεν ὁ Ἀποσεβατὰς, ὁ καθεζόμενος εἰς τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ, τὸ κάστρον τὸ Χαλιὰτ καὶ τὸ κάστρον τὸ Περκρί καὶ τὴν πολιτείαν τοῦ Ἀρζες.

Ἵτι ὁ δεῦτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ ὁ Ἀπολεσφούετ

12 ἐπεὶ γὰρ δ? 13 τῶν Ῥωμαίων add B 19 Ἀποσεβατᾶ M

praedicto principum principe, Symbatii patre, Asotii vero secundi et Apasacii magistri avo, usque ad secundum Asotium principum principem tres istae urbes sub potestate erant principis principum, isque ex iis tributa accipiebat. similiter Mantziciert cum terra Apachunes et Charca et Core sub eiusdem principum principis potestate erat, ad id usque tempus quo ameras Mantziciert Aposebatas una cum duobus fratribus Apolesphuet et Apotelme imperatori se submiserunt, tributa quoque solventes pro urbibus suis et terris, quandoquidem principum princeps Romano imperatori parebat veluti ab eo designatus dignitatemque eiusmodi adeptus. nec ipse tantum, sed urbes omnes quibus dominabatur, item respublicae ac terrae Romano imperatori suberant.

Symbatio principum principe magnae Armeniae capto ab Aposata Persidis amera et capite multato, Aposebatas, qui in urbe Mantziciert regiam posuerat, obtinuit etiam urbes Chaliat et Perceri cum republica Arzes.

Secundus Aposebatae frater Apolesphuet easque patruellis et

Cons. Porph.

13

καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ καὶ ὁ προγονὸς ὁ Ἀχμέτ ἐκράτησαν τὸ κάστρον τὸ Χλιατ καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀρζες καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀλιτζικε, καὶ αὐτοὶ ὑπετάγησαν τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ καὶ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ καὶ παρεῖχον καὶ πάντα P 120 καθὼς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀποσεβατὰς ὑπὲρ τε τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν.

Ὅτι ὁ τρίτος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ καὶ τοῦ Ἀπολεσφουέτ ὁ Ἀποσέλμης ἐκράτει τὸ κάστρον τοῦ Τζερματζῶ μετὰ καὶ τῶν χωρίων αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὑπετάγη τῷ τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖ, καὶ ἐδίδου πάντα καθὼς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ¹⁰ ὁ Ἀποσεβατὰς καὶ ὁ δεύτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπολεσφουέτ.

Ὅτι τοῦ Ἀποσεβατᾶ τελευτήσαντος ἐκράτησε τὸ Μαντζικιέρτ μετὰ τῶν χωρίων αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπικρατείας αὐτοῦ πάσης ὁ Ἀβδηραχίμ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ· τελευτήσαντος¹⁵ δὲ τοῦ Ἀβδηραχίμ ἐκράτησεν ὁ Ἀπολεσφουέτ ὁ δεύτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ, θεῖος δὲ τοῦ Ἀβδηραχίμ, τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ πάσας τὰς προρρηθείσας χώρας· καὶ αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ τρίτος ἀδελφὸς, ἦγουν τοῦ Ἀποσεβατᾶ καὶ τοῦ Ἀπολεσφουέτ, ὁ Ἀποσέλμης τὸ τε²⁰ Μαντζικιέρτ καὶ πάσας τὰς προρρηθείσας χώρας.

Ὅτι ὁ Ἀποσεβατὰς εἶχεν υἱὸν τὸν Ἀβδηραχίμ καὶ τὸν Ἀπελμουζέ.

11 ὁ Ἀποσεβατὰς καὶ ὁ δεύτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ add B 22 υἱοῦς?

privignus Achmet tenuerunt urbes Chliat Arzes et Altzice; et ipsi se submiserunt Romano imperatori, et illi parebant, pendebantque tributa pro urbibus terrisque suis, quemadmodum et frater Aposebatas.

Tertius Aposebatae et Apolesphuet frater Aposelmes possidebat urbem Tzermatzu cum terris eo pertinentibus; et ipse quoque Romano imperatori subiectus erat pendebatque tributa, quemadmodum et frater ipsius Aposebatas necnon alter eiusdem frater Apolesphuet.

Defuncto Aposebata, urbem Mantziciert cum territorio et ditione universa tenuit filius Abderachim; cui fatis functo Apolesphuet successit, secundus Aposebatae frater, patruus Abderachim. huic quoque defuncto tertius frater Aposelmes in principatu Mantziciert et reliquarum, quas diximus, regionum successit.

Aposebatas filios habuit Abderachim et Apelmuze.

“Ὅτι ὁ Ἀπολεσφούετ εἶχε προγονὸν καὶ ἀνεψιὸν τὸν Ἀχάμετ· υἱὸν γὰρ οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ τὸν Ἀχάμετ τὸν προγονὸν καὶ ἀνεψιὸν αὐτοῦ εἶχεν ἀντὶ υἱοῦ.

“Ὅτι ὁ Ἀποσέλμης εἶχεν υἱὸν τὸν Ἀπελβάρετ, τὸν ἀρτίως ἑκρατοῦντα τὸ Μαντζικιέρτ.

“Ὅτι ἀποθανόντος τοῦ Ἀποσεβατᾶ κατέλιπε τὸν Ἀβδηραχειμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀμηνῶν· ὁ δὲ ἕτερος υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπελμουζέ ἦν νήπιος πάνυ, διὸ καὶ καταφρονήθη ἐλθεῖν πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐξουσίαν.

10 “Ὅτι ὁ Ἀποσεβατᾶς ὁ πρῶτος ἀδελφὸς ἐκαθέζετο εἰς τὸ κῆστρον τὸ Μαντζικιέρτ, καὶ ἐκράτει, καθὼς εἶρηται, ταύτας τὰς χώρας, τὸ τε Ἀπαχουνῆς καὶ τὸ Κορη καὶ τὸ Χάρκα, καὶ ἐδίδου τὰ ὑπὲρ αὐτῶν πάντα τῷ Ῥωμαίων βασιλεῖ· καὶ
15 καὶ ἐδίδου καὶ αὐτὸς τὰ προρρηθέντα πάντα διὰ τὸ εἶναι, καθὼς προείρηται, νήπιον παντελῶς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἀπελμουζέ.

“Ὅτι τοῦ Ἀβδηραχειμ τελευτήσαντος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀπελμουζέ ὡς νηπίου καταφρονηθέντος, ἐκράτησε τὸ
20 κῆστρον τὸ Μαντζικιέρτ καὶ τὰς ὑπ’ αὐτῷ προρρηθείσας χώρας ὁ δεύτερος ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ, ὁ προρρηθείς Ἀπολεσφούετ, θεῖος δὲ τοῦ Ἀβδηραχειμ καὶ τοῦ διὰ τὴν νηπιότητα καταφρονηθέντος ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἀπελμουζέ.

“Ὅτι τοῦ Ἀπολεσφούετ τελευτήσαντος ἐκράτησεν ὁ τρίτος

24 Ἀπολεσφούετ] Ἀβδηραχειμ M

Apolesphuet habuit privignum et patrualem Achmet: filios quippe non habuit, sed Achmet privignum et patrualem adoptavit.

Aposelmes filium habuit Apelbart, qui nunc temporis Mantziciert possidet.

Aposebatas autem moriens Abderachim filium ameram reliquit: alter vero ipsius filius Apelmuze puer admodum erat, itaque a patris fratrisque dicione repulsus est.

Aposebatas primus frater sedem habebat in urbe Mantziciert, possidebatque, ut dictum est, terras Apachunes Core et Charca, tributaque pro iis Romano imperatori exhibebat. hoc defuncto tenuit filius eius Abderachim, et tributa eadem pendebat propter infantiam extremam, ut dictum est, fratris Apelmuze.

Mortuo Abderachim, Apelmuze fratre contempto veluti puero, Mantziciert eiusque territorium in potestatem devenit praedicti Apolesphuet, qui secundus Aposebatae frater, patruus Abderachim et nepoti ob infantiam Apelmuze.

Apolesphuet defuncto, urbem Mantziciert cum praedictis locis

ἀδελφὸς τοῦ Ἀποσεβατᾶ, ἤγουν ὁ Ἀποσέλμης, τὸ κάστρον τὸ Μαντζικιέρτ μετὰ τῶν χωρίων τῶν προρρηθέντων. ὁ δὲ προρρηθεὶς Ἀχάμετ, ὁ καὶ ἀνεψιὸς καὶ προγονὸς τοῦ Ἀπολεσφούετ, ἐκράτει εἰδήσει καὶ βουλήσει τοῦ Ἀπολεσφούετ τὸ τε Χλιάτ καὶ τὸ Ἀρζες καὶ τὸ Περκρί· καὶ γὰρ ὁ Ἀπολεσφούετ υἱὸν μὴ ἔχων, καθὼς προείρηται, τοῦτον τὸν Ἀχάμετ τὸν τε ἀνεψιὸν καὶ προγονὸν αὐτοῦ εἶχε κληρονόμον πάσης αὐτοῦ τῆς ὑποστάσεως καὶ τῶν κάστρων καὶ τῶν χωρίων αὐτοῦ.

Ἵτι τελευτήσαντος τοῦ Ἀποσέλμη ἐκράτησε τὸ κάστρον ¹⁰ τὸ Μαντζικιέρτ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Ἀπελβάρτ μετὰ καὶ τῆς περιχώρου αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀχάμετ ἐκράτησε τὰ τρία κάστρα, τὸ ^{P 121 ε} κάστρον τὸ Χλιάτ, τὸ κάστρον τὸ Ἀρζες καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀλτζίκε.

Ἵτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἀχάμετ δούλος ἦν τοῦ βασιλέως, καθὰ ¹⁵ καὶ προείρηται, παρέχων καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπὲρ τοῦ θείου αὐτοῦ τοῦ Ἀπολεσφούετ πάντα. ὁ δὲ Ἀπελβάρτ μετὰ δόλου καὶ γλεῦγς αὐτὸν ἔσφαξε, καὶ ἀνελάβετο τὰ τρία αὐτοῦ κάστρα, τὸ τε κάστρον τὸ Χλιάτ καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀρζες καὶ τὸ κάστρον τὸ Ἀλτζίκε· καὶ ταῦτα ὀφείλει ὁ ²⁰ βασιλεὺς ἀναλαβέσθαι ὡς ἴδια αὐτοῦ τυγχάνοντα, ὅτι ταῦτα πάντα τὰ προρρηθέντα κάστρα καὶ αἱ προρρηθεῖσαι χώραι οὐδέποτε γεγόνασιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Περσίδος ἢ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀμερμουμνη, ἀλλ' ὑπῆρχον, καθὼς εἴρηται, ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ κυροῦ Λέοντος βασιλέως ὑπὸ τὴν ἐξου- ²⁵

16 καὶ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ add B

obtinet tertius Aposebatae frater Aposelmes. Achmet autem, quem diximus, patruelis et privignus Apolesphuet, eo conscio ac volente possedit Chliat Arzes et Percri. Apolesphuet enim cum filium nullum haberet, ut diximus, hunc Achmet patruelem et privignum omnium suae dicionis urbium regionumque heredem reliquit.

Post Aposelme obitum filius eius Apelbart possedit Mantziciert cum omni territorio.

Achmet vero tenuit tres urbes illas, Chliat Arzes et Altzice; subditusque etiam ipse erat imperatori, ut supra dictum est, praebens ei tributa tam pro se quam pro patruo Apolesphuet. interfectus autem fuit fraude doloque Apelbart, qui et tres urbes eius Chliat Arzes et Altzice invasit, quas repetere imperator debet ut suas. et quidem omnes hae urbes terraeque, quarum mentionem fecimus, nunquam sub Persidis aut amer mumne potestate fuerunt, sed impetrante domino Leone parebant Symbatio principum principf, quemad-

σίαν τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων, καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν τῶν προρρηθέντων ἀμηράδων, τοῦ τε Ἀποσεβατᾶ καὶ τοῦ Ἀπολεσφονέτ καὶ τοῦ Ἀποσέλμη, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καὶ εἰδουλώθησαν καὶ ἐπακτώθησαν καὶ ἐγένοντο ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν βασιλέων Ῥωμαίων.

Ὅτι τὰ τρία ταῦτα κάστρα, τὸ τε Χλιὰτ καὶ τὸ Ἄρζες καὶ τὸ Περκρί, εἰ κρατεῖ ὁ βασιλεὺς, Περσικὸν φροσσάτον κατὰ Ῥωμανίας ἐξελθεῖν οὐ δύναται, ἐπειδὴ μέσον τυγγάνουσι 10 τῆς τε Ῥωμανίας καὶ Ἀρμενίας, καὶ εἰσὶ φραγμοὶ καὶ ὑπληκτα τῶν φροσσάτων.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ ε .

περὶ τῶν Ἰβήρων.

Ἰστέον ὅτι ἑαυτοὺς σεμνύνοντες οἱ Ἰβήρες, ἤγουν οἱ τοῦ 15 κουροπαλάτου, λέγουσιν ἑαυτοὺς κατάγεσθαι ἀπὸ τῆς γυναικὸς Οὐβρίου τῆς παρὰ τοῦ Δαβὶδ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως μοιχευθείσης· ἐκ γὰρ τῶν ἐξ αὐτῆς τεχθέντων παίδων τῆ Δαβὶδ ἑαυτοὺς λέγουσι κατάγεσθαι, καὶ συγγενεῖς εἶναι Δαβὶδ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ τῆς ὑπερα- 20 γίας Θεοτόκου, διὰ τὸ ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ ταύτην κατάγεσθαι. διὰ τοῦτο καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῶν Ἰβήρων ἀκωλύτως τὰς συγγενίδας αὐτῶν πρὸς γάμον ἄγουσι, τὴν παλαιὰν οἰόμενοι φυλάττειν νομοθεσίαν· ἐξ Ἱερουσαλήμ τε λέγουσιν εἰ-

modum supra dictum est; inde vero ad tres praedictos fratres ameradas pervenerunt, Aposebata Apolesphuet et Aposelme; illorumque temporibus subiectae factae sunt ac tributariae Romanis imperatoribus.

Tres autem hae urbes, Chliat Arzes et Percrri, si imperatori pareant, Persicus exercitus in Romaniam excurrere non potest, cum mediae sint inter eam et Armeniam, et veluti sepes atque castra exercituum.

45. de Iberibus.

Iberes Curopalatae gloriantes originem se ducere dicunt ab uxore Uriae, quam rex et propheta David adulteravit, siquidem ex liberis inde natis descendere credi volunt, cognatique esse regis ac prophetae Davidis, ac propterea etiam sanctissimae deiparae, quod ex semine Davidis ea oriunda sit. eapropter etiam Iberum magnates inter eos sine ullo impedimento cognatas ducunt, veterem se legem observare existimantes; et Hierosolymis nationem suam ortum trahere dicunt, atque inde in somnis monitos migrasse, sedemque posuisse

ναι τὴν γένησιν αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε κατ' ὄναρ μετελ-
 θεῖν καὶ κατοικῆσαι πρὸς τὰ μέρη Περσίδος ἡγουν εἰς τὴν
 χώραν εἰς ἣν νῦν οἰκοῦσιν. οἱ δὲ χρηματισθέντες καὶ ἐξελ-
 θόντες ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπῆρχον ὁ τε Δαβὶδ ἐκεῖνος καὶ ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ Σπανδιότης, ὅστις Σπανδιότης ἦν ἐκ Θεοῦ λα-
 βῶν χάρισμα, ὡς αὐτοὶ φάσκουσι, τοῦ μὴ ἐν πολέμῳ ἄπτε-
 σθαι αὐτοῦ ξίφος εἰς οἶον δῆποτε μέλος τοῦ σώματος αὐτοῦ
 ἄνευ τῆς καρδίας, ἣν καὶ διὰ τινος περισκεπέωματος ἐν τοῖς
 πολέμοις περιεφρούρει. διὰ τοῦτο καὶ ἐπτοοῦντο τοῦτον καὶ
 ἐδεδείσαν οἱ Πέρσαι· ὁ δὲ νενίκηκεν αὐτούς καὶ αὐ-
 τῶν κατεκράτησε, καὶ τοὺς συγγενεῖς ἐνέγκισεν Ἰβήρας εἰς τὰς
 δυσκολίας τὰς νῦν παρ' αὐτῶν κρατουμένας, ἐξ ὧν κατ' ὀλί-
 γον ἐπλατύνθησαν καὶ ηὔξάνθησαν καὶ εἰς μέγα ἔθνος ἐγένε-
 P 122 νοντο. εἰθ' οὕτω τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου κατὰ Περσίδος
 ἐστρατεύσαντος ἠνώθησαν καὶ συνταξίδευσαν αὐτῷ, καὶ 15
 ἔκτοτε ὑπέταξαν τῷ φόβῳ Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων
 μᾶλλον ἢπερ τῇ ἑαυτῶν ἰσχυρίᾳ καὶ δυνάμει πόλεις καὶ χώρας
 ἱκανὰς τῶν Περσῶν· ἅπαξ γὰρ τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου
 τοὺς Πέρσας τροπωσαμένου καὶ εἰς τὸ μηκέτι εἶναι τὴν του-
 των ἀρχὴν παραστήσαντος, εὐάλωτοι καὶ εὐχείρωτοι οὐ μᾶ-
 νον τοῖς Ἰβήρῃσι ἀλλὰ καὶ τοῖς Σαρακηνοῖς οἱ Πέρσαι γεγό-
 νασιν. διὰ δὲ τὸ κατάγεσθαι αὐτούς, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, ἐκ
 τῆς Ἱερουσαλήμ, διὰ τὸ μεγάλην πίστιν ἔχειν ἐν αὐτοῖς καὶ
 ἐν τῷ τύφῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ τινὰς

12 δυσχωρίας? 23 ἔχουσιν Banduriana nescio unde

in partibus Persidis, quas etiam in hodiernum usque diem incolunt.
 qui autem Hierosolymis excesserunt, David ille erat et frater ipsius
 Spandiates; qui quidem Spandiates, ut ipsi narrant, gratiam a deo
 accepit ut gladio vulnerari in bello nullum ipsius membrum posset,
 excepto corde, quod etiam in praeliis armatura quadam muniebat;
 unde et terribilis Persis erat, quos devicit debellavitque, cognatosque
 Iberes in locis difficilibus, quae nunc etiam temporis occupant, collo-
 cavit; ubi paulatim multiplicati auctique sunt et in magnam gentem
 evaserunt. deinde ita Heraclio imperatore cum armis contra Persi-
 dem proficiscente, icto foedere cum eo militarunt; ex eoque tempore
 metu magis Heraclii Romanorum imperatoris quam suis viribus ac
 armis multas urbes terrasque Persarum subiugarunt. semel enim victi
 ac profligati ab Heraclio imperatore Persae, eorumque principatu de-
 lecto, facile non ab Iberibus tantum sed et a Saracenis vinci in po-
 steriorum potuerunt. quia vero, uti dicunt, Hierosolymis originem du-
 cunt, multumque fidei illis praestant et sepulcro domini nostri Iesu

καιρούς ἀφθόνως ἀποστέλλουσι χρήματα τῷ πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως καὶ τοῖς ἐκέισε Χριστιανοῖς. ὁ δὲ προρρηθεὶς Δαβὶδ, ὁ τοῦ Σπανδιάτου ἀδελφός, ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Παγκράτειον, καὶ ὁ Παγκράτειος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀσώτιον, καὶ ὁ Ἀσώτιος ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Ἀδρανασῆ τὸν καὶ κουροπαλάτην τιμηθέντα παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως Ῥωμαίων. ὁ δὲ Σπανδιάτης ὁ ἀδελφός τοῦ προρρηθέντος Δαβὶδ ἐτελεύτησεν ἄτεκνος. ἀπὸ δὲ τῆς ἐξ Ἱερουσαλὴμ μετοικησεως αὐτῶν εἰς τὴν νῦν οἰκουμένην παρ' αὐτῶν χώραν ἔτη ὕ' ἢ καὶ φ' 10 μέχρι τῆς σήμερον, ἧτις ἐστὶν ἰνδικτιῶν ι', ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζυξ', ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ τῶν φιλοχρίστων καὶ πορφυρογεννήτων βασιλέων Ῥωμαίων.

Ἰστέον ὅτι ὁ φιλοχρίστος καὶ πορφυρογεννήτος καὶ αἰοιδίμος βασιλεὺς Λέων ἀκούσας ὅτι εἰς τόπον τὸν λεγόμενον Φασιανὴν ἐλθόντες οἱ Σαρακηνοὶ τὰς ἐκεῖς ἐκκλησίας ἐποίησαν κάστρα, ἀπέστειλε τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν Ἀρμενικῶν τὸν Λαλάκωνα μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Κωλωνείας καὶ τοῦ στρατηγοῦ Μεσοποταμίας καὶ τοῦ στρατηγοῦ Χαλδίας, καὶ κατέστρεψαν τὰ τοιαῦτα κάστρα, τὰς ἐκκλησίας ἐλυθ- 20 ρώσαντες, ληϊσάμενοι καὶ πᾶσαν τὴν Φασιανὴν τῷ τότε καιρῷ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν κρατουμένην. καὶ εἰδ' οὕτω πάλιν ἀπέστειλεν τὸν μάγιστρον Κατακαλὸν καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν, ὃς ἐλθὼν ἐν τῷ κάστρῳ Θεοδοσιουπόλεως καὶ τὰ περὶξ

3 υἱὸν τὸν add B

Christi, et temporibus quibusdam ubertim pecunias mittunt urbis sanctae patriarchae qui quae in illa degunt Christianis. David autem ille quem dixi, Spandiatæ frater, filium genuit Pancratium; iste Asotium habuit; Asotius vero genuit Adranasæ, qui curopalatae dignitate auctus fuit a Leone Christi amante Romanorum imperatore. at Spandiates frater praedicti Davidis sine ullis liberis decessit. ex quo autem Hierosolymis migrarunt in terram quam nunc incolunt anni sunt quadringenti vel quingenti hodie, quae est indictio decima, a condito vero mundo 6460, Constantino et Romano Christi amantibus ac Porphyrogenitis imperatoribus.

Christi autem amans Leo ille Porphyrogenitus ac praeclarus imperator audiens Phasianes ecclesias a Saracenis invadentibus in castra conversas esse, Lalaconem patricium et Armeniacorum praetorem misit una cum praetoribus Coloniae Mesopotamiae Chaldiaeque, qui huiusmodi castra everterunt, ecclesias liberarunt, totamque Phasianam, quam tunc temporis Saraceni tenebant, devastarunt. postea rursum Catacalum magistrum et scholarum domesticum misit, qui cum urbem Theodosiopolim invasisset, omnem circum regionem populatus,

αὐτῆς ληϊσόμενος καὶ τὴν χώραν τῆς Φασιανῆς καὶ τὰ περὶ αὐτὴν κάστρα τῷ ὁμοίῳ δλέθρῳ παραδούς ὑπέστρεψε, μεγάλην πληγὴν ἐν τούτῳ δούς τοῖς Σαρακηνοῖς. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας κυροῦ Ῥωμανοῦ βασιλέως ὁ μάγιστρος Ἰωάννης ὁ Κουρκούας ἀπερχόμενος κατὰ τοῦ κάστρου Τιβίου εἰς τὴν δίοδον αὐτοῦ ἠφάνισε τὴν πᾶσαν χώραν τῆς Φασιανῆς ὡς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν κρατουμένην. ἀλλὰ καὶ ὁ πατρίκιος Θεόφιλος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος μαγίστρου Ἰωάννου, τὸ πρῶτον αὐτοῦ στρατηγεύοντος ἐν Χαλδίᾳ, ἐπραΐδενε τὴν τοιαύτην χώραν τῆς Φασιανῆς ὡς καὶ τότε ὑπὸ τῶν Σαρακη-¹⁰ νῶν δεσποζομένην. μέχρι γὰρ τοῦ γεγονέναι τὸν λόγον μετὰ τοὺς Θεοδοσιουπολίτας εἰς τὴν χώραν τῆς Φασιανῆς χωρῶν οὐ συνέστη, οὐδὲ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου· καὶ οἱ Ἰβη-¹⁵ ρες πάντοτε εἶχον ἀγάπην καὶ φιλίαν μετὰ τῶν Θεοδοσιου- πολιτῶν καὶ τῶν Ἀβνικιωτῶν καὶ μετὰ τῶν Μαντζικιερωτῶν

P 123 καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν Περσίδα, ἀλλ' ἐν Φασιανῇ οὐδέποτε ἐπεκτίσαντο χωρία.

Ὅτι πολλάκις ὁ κύρις Λέων ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ κύρις Ῥω-
μανὸς καὶ αὐτὴ ἡ βασιλεία ἡμῶν ἐπεζήτησε τὸ κάστρον τὸ
Κετζέον τοῦ ἀναλαβέσθαι αὐτὸ καὶ εἰσαγαγεῖν ταξάτους,²⁰
πρὸς τὸ μὴ ἐκεῖθεν σιταρχεῖσθαι τὴν Θεοδοσιούπολιν, ἔξα-
σφαλιζόμενοι πρὸς τε τὸν κουροπαλάτην καὶ τοὺς ἀδελφούς
αὐτοῦ τοῦ μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν ἀνα-

6 τῆς] αὐτῆς M 19 βασίλισσα vulgo

et Phasianes terra urbibusque vicinis similiter perditis, magno Saracenis hac re vulnere inflicto domum rediit. imperante vero domino Romano Ioannes Curcuas magister contra Tibium urbem proficiscens in transitu omnem Phasianes regionem utpote Saracenorum dicioni subditam vastavit, quemadmodum et ea ipsa de causa ante eum Ioannis istius frater, Theophilus patricius, cum Chaldiae praetor esset. quandiu enim res cum Theodosiopolitanis esset, in Phasianes regione nullus locus illaeus constitit, ne ad urbem quidem Abnicum usque; Iberesque amicitiam semper colebant cum Theodosiopolitanis Abniciotis Mantziciertanis et universa denique Perside; sed in Phasiane nihil terrae possidebant.

Dominus autem Leo et dominus Romanus imperatores, maiestasque nostra saepe numero Cetzeum urbem recipere et praesidarios imponere studuerunt, ne amplius iude Theodosiopoli comestus suppedicaretur; affirmantes curopalatae eiusque fratribus, simul ac capta foret Theodosiopolis, illam se reddituros: sed Iberes hoc facere non sustinuerunt amore Theodosiopolitanorum, ne eorum urbs vastaretur.

λαβέσθαι αὐτοὺς τὸ τοιοῦτον κάστρον. ἀλλ' οὐκ ἠνέσχοντο οἱ Ἰβηρες τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὴν ἀγάπην τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν καὶ διὰ τὸ μὴ πορθηθῆναι τὸ κάστρον Θεοδοσιούπολιν, ἀλλ' ἀντεδήλωσαν τὸν κῦριν Ῥωμανὸν καὶ τὴν βασιλείαν 5 ἡμῶν, λέγοντες ὅτι εἰ τοῦτο ποιήσομεν, ἀτιμία ἔχομεν γενέσθαι εἰς τοὺς γείτονας ἡμῶν, οἷον εἰς τὸν μάγιστρον καὶ εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν Ἀβασγίας καὶ εἰς τὸν Βασπαρακανίτην καὶ εἰς τοὺς ὑπερεξάρχοντας τῶν Ἀρμενίων, καὶ εἰπεῖν ἔχουσι ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀπίστους ἔχει τοὺς Ἰβηρας, τὸν τε κουροπαλάτην 10 καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ οὐ πιστεύει αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἀνελάβετο τὸ κάστρον ἐξ αὐτῶν. ἀλλὰ μᾶλλον ἄς ἀποστείλῃ ὁ βασιλεὺς τουρμάρχην ἢ βασιλικόν τινα, καὶ ἄς καθέλθῃ εἰς κάστρον τοῦ Κετζέου, καὶ ἄς θεωρῇ. καὶ ἐδέξαντο διὰ κελύσεως ὅτι τί ὄφελος ἢ τουρμάρχην ἢ βασιλικὸν ἀποστέλλαι; πάντως εἰς εἰσέλθῃ εἴτε τουρμάρχης εἴτε βασιλικός, μετὰ δέκα ἢ δώδεκα ἀνθρώπων ἔχει εἰσελθεῖν, καὶ 15 καθέζεσθαι ἔχει εἰς τὸ ἀπληκτον ὃ παρ' ὑμῶν λάβῃ. καὶ ἐπεὶ πολλαὶ εἰσιν ὁδοὶ αἱ εἰσάγουσαι εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως, οὐ δύναται ἀπὸ τοῦ κάστρου βλέπειν τὰ εἰσερχόμενα καρβάνια εἰς τὸ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως. δύναται δὲ εἰσερχεσθαι καρβάνια ἐν Θεοδοσιουπόλει τῇ νυκτὶ ἐκείνων μηδὲν νοούντων. ἀλλ' οὖν διὰ τὸ μὴ θέλειν τοὺς Ἰβηρας πορθηθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν ἀλλὰ μᾶλλον σιταρχεῖσθαι, τούτου ἕνεκα οὐχ ὑπήκουσαν καὶ δέδωκαν τὸ κά-

4 βασίλισσαν vulgo

imperatorique Romano et maiestatis nostrae responderunt "si hoc fecerimus, opprobrium erimus vicinis nostris, magistro et principi Abasgiae, Basparacanitae, et gubernatoribus Armeniae: dicere item possent infidos imperatori Iberas esse, nimirum curopalatem ac eius fratres, neque illis confidere, ideoque hanc ab illis urbem cepisse; quin potius mittat imperator turmarcham aut Caesarianum aliquem, qui in urbe Cetzeo resideat et observet." rescriptum autem receperunt in formam mandati "quid proderit, si turmarcha aut Caesarianus mittatur? qui si veniant, cum decem aut duodecim ad summum viris intrare poterunt, et residere in diversorio quod vos iis assignaveritis. et quandoquidem multae viae sunt quibus Theodosiopolim intrare licet, fieri non potest ut ab urbe prospiciantur carvania Theodosiopolim ingredientia, quae noctu intrare possunt illis nihil tale cogitantibus." Iberes itaque, quia vastari Theodosiopolim nollent sed potius commeatus suppeditari, non obedierunt neque urbem Cetzeum

στρον τὸ Κετζέον, καίτοι καὶ ὄρκον ἔγγραφον δεχόμενοι τοῦ μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν ἀποστραφῆναι αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον κάστρον.

Ὅτι οὐδέποτε ἐβουλήθησαν οἱ Ἰβηρες πρῶιδεῦσαι ἢ ἀιμαλωτίσαι τὰ πέριξ τοῦ κάστρον Θεοδοσιουπόλεως ἢ τὰ χωρία αὐτοῦ, ἢ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου ἢ τὰ περὶ αὐτὸ χωρία, ἢ εἰς τὸ κάστρον Μαντζικιέρτ καὶ εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπικράτειαν.

Ὅτι καθὼς ἐνίσταται ὁ κουροπαλάτης περὶ τῶν χωρίων τῆς Φασιανῆς ἐπιζητῶν ὄλην τὴν Φασιανὴν καὶ τὸ κάστρον τοῦ Ἀβνίκου, προσφασιζόμενος χρυσοβούλλια ἔχειν τοῦ μακαρίον βασιλέως τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας, ὧν καὶ τὰ ἴσα πρὸς ἡμᾶς ἀπέστειλε διὰ τοῦ Ζουρβανέλη πρωτοσπαθαρίου τοῦ ἀζάτου αὐτοῦ, ταῦτα ἐπισκεψάμενοι εὗρομεν αὐτὸν μηδεμίαν βοήθειαν ἔχοντα. τὸ μὲν γὰρ χρυσοβούλλιον τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν περιέχει ὑποσχέσθαι τὸν αὐτὸν κουροπαλάτην, ὡς δι' ὄρκου ἐβεβαίωσεν αὐτὸν οἰκείᾳ χειρὶ ἐγγραψάμενος, τοῦ διαμεῖναι ἐν τῇ πίστει τῆς ἡμετέρας βασιλείας καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἡμῶν ἀντιμάχεσθαι τοῖς P 124 δὲ φίλοις ὑπερασπίζεσθαι, καὶ τὴν ἀνατολὴν ὑπόσπονδον ποιῆσαι τῇ βασιλείᾳ ἡμῶν, καὶ κάστρα χειρώσασθαι, καὶ μεγάλα πρὸς θεράπειαν ἡμῶν ἔργα ποιήσασθαι· καὶ ὑπεσχέθη αὐτοῖς παρὰ τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν ἵνα εἰς φυλάξῃ τὴν τοιαύτην πίστιν δούλωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην, διαμείνῃ ἀμετασάλευτος

tradiderunt, licet iuramentum scriptum acceperint, capta Theodosiopolis se hanc urbem recepturos esse.

Nulla enim modo voluerunt Iberes loca Theodosiopolis circumstantia vastari aut diripi, ut neque urbes Abnicum et Mantziciert earumque territoria.

Instabat quoque curopalates de regione Phasianes, eam totam cum urbe Abnico postulans, praetendensque aureas se bullas habere a beato imperatore domino Romano et a nostra maiestate; quarum item exemplaria ad nos misit per Zurbanelen protospatharium Azatum suum; quibus consideratis nihil haec iuvare ipsum comperimus. aurea enim bulla soceri mei continet spondere curopalatem, ut ipse scripto etiam propria manu iuramento confirmavit, in fide se imperii nostri mansurum, amicos quoque et hostes eosdem habiturum, orientem nobis subiecturum, urbes expugnaturum, et res pro nobis magnas gesturum; socerum autem meum respondere, si fidem servet, si servitutum officiaque haec praestet, et ipsum et eius posteros principatum et auctoritatem hanc perpetuo habituros, dum ne dicionis suae fines unquam transferat, sed priorum imperatorum conventis acquiescat,

καὶ αὐτὸς καὶ οἱ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐν τῇ τούτου ἀρχῇ καὶ
 ἐξουσίᾳ, καὶ οὐ μεταστήσει τὰ ὄρια τῶν τόπων αὐτοῦ ἀλλὰ
 κατὰ τῶν πρώην βασιλέων τὰ σύμφωνα στέρξει καὶ περαι-
 5 τέρω μὴ ὑπερβήσεται, καὶ ὅτι οὐδὲ κωλύσει αὐτὸν καταστρέ-
 ψαι τὴν Θεοδοσιούπολιν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα τῶν ἐχθρῶν,
 κἄν τε διὰ [τοῦ] αὐτοῦ μόνου πολιορκηθῶσιν κἄν τε δι'
 αὐτοῦ τοῦ στρατοπέδου ἡμῶν. ταῦτα μὲν τὰ κεφάλαια πε-
 ριέχουσι τὰ χρυσοβούλλια, ἐξ ὧν οὐδεμίαν βοήθειαν ὁ κουρο-
 παλάτης ἔχει· τὸ μὲν γὰρ τοῦ πενθεροῦ ἡμῶν διαγορεύει ὅτι οὐ
 10 παρασαλεύομεν αὐτὸν ἐκ τῶν παλαιῶν ὁρίων τῆς χώρας αὐτοῦ,
 καὶ ὅτι, εἴαν δυνηθῇ, εἴτε καὶ μόνος εἴτε καὶ μετὰ τοῦ στρατο-
 πέδου ἡμῶν, πολιορκήσει καὶ καταστρέψει τὴν Θεοδοσιούπο-
 λιν καὶ τὰ λοιπὰ κάστρα τῶν ἐχθρῶν, οὐχὶ δὲ κατασχεῖν
 αὐτὰ εἰς τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα· τὸ δὲ τῆς βασι-
 15 λείας ἡμῶν περιέχει ἑνα, ὅσους ἂν τόπους δυνηθῇ καὶ αὐτὸς
 καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ μάγιστρος Ἀδρανασῆ ἐξ οἰκείας δυ-
 νάμεως καθυποτάξαι τῶν Ἀγαρηῶν ἢ ἀπὸ τοῦ· νῦν καθυ-
 ποτάξει, κατέχη ἐπὶ δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι. καὶ ἐπεὶ οὔτε
 ἐξ οἰκείας δυνάμεως τὴν Θεοδοσιούπολιν κατεστρέψατο οὔτε
 20 τὸ Ἀβνίκον οὔτε τὸ Μαστάτον, οὐκ ὀφείλει ταῦτα κατέχειν
 ὡς ὄντα ἔνθεν τοῦ Ἐραξ ποταμοῦ ἤτοι τοῦ Φάσιδος, διότι
 τὸ μὲν κάστρον τοῦ Ἀβνίκου μέχρι τοῦ νῦν ἦν αὐτεξούσιον
 καὶ αὐτοδέσποτον, ἔχον ἴδιον ἀμνηρᾶν, καὶ πολλάκις ὁ λαὸς
 τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐπραΐδευσεν αὐτό· ἀλλὰ καὶ ὁ πρωτο-

24 τῆς βασιλείας add B

neque ea transgrediatur, aut Theodosiopoleos eversionem impediatur aut
 aliarum urbium hostilium, sive ab ipso solo eae obsideantur sive ab
 exercitu nostro. atque haec quidem aurearum bullarum summa erant
 capita; quae curopalatae prodesse nihil possunt: nam quae soceri
 nostri est, ea sancit, ne antiquis dicionis suae terminis eum dimo-
 veamus; quodque Theodosiopolim et reliquas hostium urbes vel so-
 lus, si possit, vel cum nostris militibus obsidebit subiugabitque, sed
 dominium ac proprietatem non retinebit. nostrae autem summa est,
 ut Agarenorum quaecunque loca vel ipse vel affinis ipsius magister
 Adranase suis copiis subicere sibi poterit vel ab hoc usque die sub-
 iecerit, eorum et dominium et proprietatem habeat. et quandoqui-
 dem neque suis copiis Theodosiopolim expugnabit neque Abnicum
 neque Mastatum, non debeat ea possidere, utpote quae cis Erax flu-
 men sint sive Phasidem; tum etiam quia Abnicum ad hodiernum us-
 que diem sui iuris fuerit, proprioque domino parens et ameram pro-
 prium habeas, nostris saepe numero illud populantibus. verum etiam

σπαθάριος Ἰωάννης καὶ στρατηγὸς ὁ Ἀρραβωνίτης, καὶ ὁ πα-
 τρικός Θεόφιλος καὶ ἀρίτως στρατηγὸς Θεοδοσιουπόλεως, καὶ
 οἱ λοιποὶ στρατηγοὶ μεγάλην πραιδαν καὶ αἰχμαλωσίαν εἰς
 αὐτὸ εἰργάσαντο, κατακαύσαντες τὰ χωρία αὐτοῦ, μηδέποτε
 τοῦ κουροπαλίτου πραιδευσαντος αὐτό. καὶ ἥνικα ἠφανίσθησαν
 τὰ τούτου χωρία παρὰ τῆς βασιλείας ἡμῶν, ὑπεισηλθόν
 οἱ Ἰβηρες καὶ κατεκράτησαν αὐτά, πειρώμενοι ἐκ τούτου το
 κάστρον κρατῆσαι. ὁ δὲ ἀμνηρᾶς πολλαίς μηνυθεὶς παρὰ
 τοῦ πατρικίου Θεοφίλου καὶ στρατηγοῦ, καὶ ἰδὼν ὅτι οὐδα-
 μῶς ἔχει ἐλπίδα ζωῆς, ὑπετάγη καὶ κατένευσε δοῦλος γενέ-
 σθαι τῆς βασιλείας ἡμῶν, δοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὄψιδα. τὸ
 δὲ Μαστίτον ὑπῆρχε τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν· καὶ ἥνικα ὁ
 μάγιστρος Ἰωάννης ἐπολιόρκησε τὴν Θεοδοσιούπολιν ἐπὶ
 μῆνας διὰ τὸ μὴ δύνασθαι παραλαβεῖν αὐτήν, ἀποστει-
 λας λαὸν παρέλαβε τὸ αὐτὸ κάστρον τὸ Μαστίτον καὶ εἰς-
 ἤγαγεν ἐν αὐτῷ τὸν πρωτοσπαθᾶριον Πετρωνᾶν τὸν Βοῖ-
 λαν, τὸν τότε ὄντα κατεπάνω Νικοπόλεως. ὁ δὲ μάγιστρος
 Παγκράτειος συνταξιδεύσας τῷ αὐτῷ μαγίστρῳ ἐν Θεοδοσιου-
 πόλει, ἥνικα ἔμελλεν ἀναχωρεῖν, παρεκάλεσεν ἵνα δώσῃ αὐτῷ
 τὸ τοιοῦτον κάστρον, ποιήσας ἔγγραφον ὄρκον πρὸς αὐτὸν τοῦ
 P 125 ἐπικρατεῖν αὐτὸ καὶ μηδέποτε τοῦτο τοῖς Σαρακηνοῖς ἐπιδοῦ-
 ναι. καὶ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ Χριστιανὸν καὶ δοῦλον τῆς
 βασιλείας ἡμῶν, πιστεύσας τῷ ὄρκῳ αὐτοῦ δέδωκεν αὐτὸ τῷ
 εἰρημένῳ Παγκρατεῖ· ὁ δὲ πάλιν ἀπεχαρίσατο αὐτὸ τοῖς
 Θεοδοσιουπολίταις· καὶ ἥνικα παρελήφθη ἡ Θεοδοσιούπολις, 25

protosphatharius Ioannes praetorque Arrhabonites et Theophilus patri-
 cius paulo ante Theodosiopoleos praetor, reliquique praetores, praedam
 inde magnam et captivorum multitudinem abduxerunt, incensis pagis
 eius; quod nunquam a curopalate factum est. hisque ita a nobis deletis
 venerunt Iberes, eaque ceperunt, urbem exinde tenere conati. ame-
 ras vero crebro compellatus a Theophilo patricio et praetore, nullam
 sibi vitae spem esse videns, imperio se nostro submitit et filium ob-
 sidem dedit. Mastatum vero Theodosiopolitanorum erat; cumque
 Ioannes magister Theodosiopolim per septem menses obsideret ne-
 que expugnare valeret, misso milite Mastatum cepit, introducto illuc
 protospathario Petrona Boila, qui tunc temporis Nicopoleos capita-
 neus erat. at Pancratius magister, qui uua cum Ioanne ante Theo-
 dosiopolim ordines duxerat, secessurus urbem illam dari sibi ab eo
 petiit, scripto iuramento affirmans sibi perpetuo eam se asservaturum
 neque ullo pacto Saracenis traditurum. Pancratius autem lauda-
 tus quia erat Christianus et imperii nostri subditus, fides iuramento
 ipsius habita est eique urbs concedita: at ille eam rursus Theodosio-

ὑπεισελθόντες οἱ Ἰβηρες ἐκράτησαν αὐτό. διότι οὔτε τοῦ τοιούτου κάστρου τοῦ Μαστάτου οὔτε τοῦ Ἀβνίκου ἔχουσιν ἐξουσίαν ἐπιζητεῖν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κουροπαλάτης πιστὸς καὶ ὀρθὸς δοῦλος καὶ φίλος ἡμῶν ἐστί, διὰ τὴν αὐτοῦ παράκλησιν, ἵνα γένηται σύνορον τῆς Φασιανῆς ὁ ποταμὸς ὁ Ἐραξ ἦτοι ὁ Φᾶσις, καὶ τὰ μὲν ἀριστερὰ μέρη τὰ πρὸς τὴν Ἰλλυρίαν κατέχωσιν οἱ Ἰβηρες, τὰ δὲ δεξιὰ ὅσα εἰσὶ πρὸς τὴν Θεοδοσιούπολιν, κἄν τε κάστρα κἄν τε χωρία εἰσὶν, ὧσιν ὑπὸ τὴν βασιλείαν ἡμῶν, τοῦ ποταμοῦ δηλονότι σύνορον ἀμφοτέρων ὑπάρχοντος, καθὼς καὶ ζῶν ὁ μακάριος Ἰωάννης Κουρκούας περὶ τούτου ἐρωτηθεὶς ἐξείπε συμφέρον εἶναι τὸν ποταμὸν σύνορον. τὸ μὲν γὰρ ἀκριβὲς δίκαιον οὐδεμίαν ἐξουσίαν παρέχει τῷ κουροπαλάτῃ εἴτε εἰς τὰ ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ εἴτε εἰς τὰ ἐκεῖθεν διακράτησιν ἔχειν, διότι τὰ τοιαῦτα πάντα χωρία τῶν Θεοδοσιουπολιτῶν τὰ στρατεύματα τῆς βασιλείας ἡμῶν ἠχμαλώτισαν καὶ ἐπυρπόλησαν, καὶ οὐδέποτε χωρὶς ἡμετέρου λαοῦ Ἰβηρες ἐξῆλθον καὶ ἐπραΐδευσαν Θεοδοσιούπολιν, ἀλλ' αἰεὶ φίλους εἶχον αὐτούς καὶ ἐπραγματεύοντο μετ' αὐτῶν, καὶ τῷ μὲν στόματι ἤθελον πορθηθῆναι τὴν Θεοδοσιούπολιν, τῇ δὲ καρδίᾳ οὐδαμῶς ἐβούλοντο παραληφθῆναι αὐτήν. ἀλλ' ἡ βασιλεία ἡμῶν, ὡς εἴρηται, διὰ τὴν πρὸς τὸν κουροπαλάτην ἀγάπην ἠθέλησε γενέσθαι τὸν ποταμὸν τὸν Ἐραξ ἦτοι τὸν Φᾶσιν σύνορον ἀμφοτέρων, καὶ ὀφείλουσιν ἀρκεῖσθαι εἰς τὴν τοιαύτην διακράτησιν καὶ μηδὲν πλέον ἐπιζητεῖν.

22 Ἰέραξ Μ

politani restituit. cumque Theodosiopolis capta esset, venientes Iberes eam tenuerunt. itaque neque urbis Mastati neque Abnici rependendae facultatem habent. sed postquam curopalates fidus et integer servus ac amicus noster est, ad ipsius postulationem fiat terminus Phasianae Erax fluvius sive Phasis; et sinistras partes Illyrium versus Iberes teneant, dextrae vero versus Theodosiopolim tam urbes quam agri nostri imperii sint, flumine scilicet utrasque distermiante, quemadmodum etiam beatae memoriae Ioannes Curcuas, cum viveret, interrogatus expedire pronuntiavit, ut flumen pro termino esset. nam stricto iare nulla potestas curopalatae competit neque in ceteriora fluminis neque in ulteriora, siquidem omnis ille Theodosiopolitanorum tractus a nostro milite ferro igneque vastatus est, neque unquam sine eo Iberes egressi Theodosiopolim populati sunt, sed mutuam perpetuo amicitiam colentes negotia inter se exercebant, et verbo quidem deleri Theodosiopolim volebant, re tamen ipsa nullo modo cupiebant ut ea caperetur. sed nostra maiestas, ut dictum est, propter affectum in curopalatem terminum intermedium esse voluit fluvium Erax sive Phasin; qua quidem possessione contenti esse neque quidquam amplius petere debent.

Κεφάλαιον μζ'.

περὶ τῆς γενεαλογίας τῶν Ἰβήρων, καὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου.

Ἰστέον ὅτι ὁ Παγκράτειος καὶ ὁ Δαβὶδ καὶ ὁ Μάμπалиς ὁ ἐρμηνεύεται πανάγιος, ὑπῆρχον υἱοὶ τοῦ μεγάλου Συμβατίου τοῦ Ἰβήρος. καὶ ἔλαχε τὸ Ἀδρανουτζίη εἰς κληρονομίαν τῷ⁵ Παγκρατεῖω, τῷ δὲ Δαβίδ ἔλαχεν ἑτέρα χώρα. ὁ δὲ Παγκράτειος ἐποίησεν υἱοὺς τρεῖς, τὸν Ἀδρανασέρ, τὸν Κουρκένιον καὶ τὸν πατρίκιον Ἀσωτίον τὸν καὶ Κισκάσην, καὶ διεμέρισεν αὐτοῖς τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ ἔλαχε τὸ Ἀδρανουτζίη τῷ υἱῷ αὐτοῦ Κουρκενίῳ, κακείνου τελευτήσαντος ἀτέκνου εἴασεν¹⁰ αὐτὸ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀσωτίῳ τῷ καὶ Κισκάσῃ. ὁ δὲ πατρίκιος Ἀσωτίος ὁ καὶ Κισκάσης ἐπήρε γαμβρὸν εἰς θυγατέρα αὐτοῦ τὸν Κουρκένην ἐκεῖνον τὸν μάγιστρον, ὅστις δυναστεύσας ἀφείλετο ἐκ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Ἀσωτίου τὸ Ἀδρανουτζίη κατὰ τυραννίδα, καὶ δέδωκεν αὐτῷ εἰς ἀντισήκωσιν¹⁵

P126 τὸ τε Τυρόκαστρον καὶ τὴν ποταμίαν τοῦ Ἀτζαρά, τὴν οὖσαν σύνορον τῆς Ῥωμανίας εἰς Κώλωριν. εἶχε δὲ γυναῖκα ὁ πατρίκιος Ἀσωτίος ὁ καὶ Κισκάσης τὴν ἀδελφὴν τοῦ μαγίστρον Γεωργίου καὶ ἐξουσιαστοῦ Ἀβασγίας· καὶ ὅτε ἐγένοντο κατ' ἀλλήλων ὁ τε μάγιστρος Κουρκένιος καὶ ὁ μάγιστρος Γεώργιος καὶ ἐξουσιαστῆς Ἀβασγίας διὰ τὸ συναγωνίζεσθαι τὸν πατρίκιον Ἀσωτίον τοῦ ἐξουσιαστοῦ Ἀβασγίας, δυνηθεὶς ὁ Κουρκένιος ἀφείλετο καὶ τὴν ἀντισήκωσιν ἣν δέδωκεν αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ Ἀδρανουτζίου, καὶ ἐδίωξεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀβασγίαν. τελευτήσαντος δὲ τοῦ μαγίστρον²⁵

46. de Iberum genealogia et de oppido Adranutzio.

Sciendum est Pancratium Davidem et Mampalim, quod sanctissimum significat, filios fuisse magni Symbatii Iberis. et Adranutze quidem in hereditatem Pancratio cessit, Davidi vero alia regio. habuit autem Pancratius filios tres, Adranaser Curcenium et Asotium patricium, qui etiam Ciscases nuncupatur; divisitque ipsis terras suas, et Adranutze Curcenii hereditas fuit; qui sine liberis cum decederet, fratri Asotio, qui et Ciscase, id reliquit. at Asotius patricius, qui et Ciscases, generum sibi ascivit Curcenium illum magistrum, qui principatu accepto socero Asotio Adranutze per vim ademit, et compensationis vicem dedit Tyrocastrum, terramque quam Atzara flumen alluit, confinem Romaniae ad Colorin. uxor autem Asocio huic patricio sive Ciscase soror fuit Georgii magistri et Abasgiae principis. cumque dissiderent inter se Curcenius magister et Georgius magister et Abasgiae princeps, quia Asotii patricii partibus faveret Abasgiae princeps, potentia ac viribus antecellens Curcenius eripuit etiam quod

Κουρκενίου κατελείφθη τὸ Ἀδρανούτζη τῆ γυναικὶ αὐτοῦ τῆ τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ Κισκάση θυγατρὶ ὡς πατρικὸν αὐτῆς. ὅτε δὲ διμερίζον τὴν χώραν τοῦ μαγίστρου Κουρκενίου μεθ' ὄπλων ὃ τε Ἀσωτίος ὁ κουροπαλάτης καὶ ὁ μάγιστρος Γεώργιος ὁ ἔξουσιαστὴς Ἀβασγίας καὶ ὁ μάγιστρος Παγκράτειος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος κουροπαλάτου, ἦλθον εἰς συμβίβασιν καὶ ἐπῆρεν ἕκαστος τὸ πλησιάζον αὐτῶ. τὸ δὲ Ἀδρανούτζην ἐπλησίαζε τῷ Συμβατίῳ τῷ τοῦ προρρηθέντος Δαβὶδ υἱῷ. τότε ἐκράτησαν πάντες τὴν γυναῖκα τοῦ

10 μαγίστρου Κουρκενίου ἤγουν τὴν θυγατέρα τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ καὶ Κισκάση, λέγοντες ὅτι σὺ γυνὴ οὐσα οὐ δύνασαι κρατεῖν τὸ κάστρον. τότε δέδωκεν ὁ Συμβατίος εἰς συνάντησιν τοῦ κάστρου χωρὶα τῆ γυναικί, καὶ ἀνελάβετο τὸ τοιοῦτο κάστρον τὸ Ἀδρανούτζην.

15 Ἰστέον ὅτι ἡ συγγένεια τῶν τοιούτων Ἰβήρων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. τοῦ Δαβὶδ ἡ μητὴρ καὶ τοῦ Ἀδρανασῆ τοῦ κουροπαλάτου, τοῦ πατρὸς τοῦ ἀρτίως Ἀσωτίου τοῦ κουροπαλάτου, ὑπῆρχον δύο ἀδελφῶν παιδιά ἤγουν ἐξάδελφαι. εἶχε δὲ Συμβατίος ὁ τοῦ Δαβὶδ υἱὸς γυναῖκα τὴν θυγατέρα

20 τοῦ μαγίστρου Παγκρατείου τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀδρανασῆ τοῦ ἀρτίως μαγίστρου· καὶ τελευτησούσης ἔλαβεν ὁ Ἀδρανασῆ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Συμβατίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ.

Ἵτι τὸ κάστρον τὸ Ἀδρανούτζην ὄχυρόν ἐστι πάνυ, ἔχει δὲ καὶ ῥαπάτιν μέγα ὡς χωρόπολιν· καὶ αἱ πραγματεῖαι τῆς

pro Adranutzio ei dederat, expulitque, et in Abasgiam profectus est. mortuo vero Curcenio magistro Adranutzium accepit uxor eius, Asotii patricii sive Ciscase filia, tanquam patrimonium. at cum Asotius curopalates, Georgius magister Abasgiae princeps, et Pancratius magister, iam dicti curopolatae frater, Curcenii terram armis dividerent, re inter se composita unusquisque propinquas sibi partes cepit. Adranutzium vero Symbatio propinquam erat, Davidis, quem antea diximus, filio: itaque omnes comprehensa Curcenii magistri uxore, Asotii patricii sive Ciscase filia, dixerunt "tu, cum mulier sis, habere illam urbem non potes;" deditque ei Symbatius pro illa pagos quosdam, atque ita Adranutzium ipse accepit.

Et Iberum quidem horum cognatio ita habet. mater Davidis et Adranase curopalatae, patris Asotii quidem curopalatae, duorum fratrum filiae erant. Symbatius autem Davidis filius uxorem habuit filiam Pancrati magistri, qui pater Adranase pridem magistri; eaque defuncta Adranase sororem accepit Symbatii Davidis filii.

Adranutzium vero munitum valde est, habetque vallum magnum instar maguae urbis; et negotia Trapezuntis Iberiae et Abasgiae

τε Τραπεζοῦντος καὶ τῆς Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας καὶ ἀπὸ πάσης τῆς χώρας τῆς Ἀρμενίας καὶ τῆς Συρίας ἐκάισε ἀφικνοῦνται· ἔχει δὲ καὶ κομμέρκιον ἐκ τῶν τοιούτων πραγματειῶν ἄπειρον. ἡ δὲ χώρα τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου ἦτοι τὸ Ἀρζήν ἐστι καὶ πολλή καὶ εὐφορος, καὶ ὑπάρχει κλειδίν5 τῆς τε Ἰβηρίας καὶ Ἀβασγίας καὶ τῶν * Μιοχιῶν.

Ὅτι ὁ μακάριος βασιλεὺς ὁ κῦρις Ῥωμανὸς ἀπέστειλε τὸν πατρίκιον Κώνσταντα καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωῖμου, τῷ τότε καιρῷ πρωτοσπαθαρίου καὶ μαγγλαβίτου τυγχάνοντος, δεδωκῶς αὐτῷ καὶ ἰμάτιον μαγιστράτου πρὸς τὸ ποιῆσαι τὸν 10 Κουρκένιον τὸν Ἰβηρα μάγιστρον. μετὰ δὲ τὸ ἐξελεθεῖν τὸν πατρίκιον Κώνσταντα καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωῖμου μέχρι Νικομηδείας εἰσηλθὼν ὁ μοναχὸς Ἀγάπιος ὁ τοῦ Κυμηναῖ, ὃς ἦν τῷ τότε χρόνῳ εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν εὐχῆς ἕνεκα· καὶ διερχομένου αὐτοῦ τὴν Ἰβηρίαν κατήντησεν εἰς τὸ κάστρον 15 P 127 τὸ Ἀδρανουτζίν. καὶ εἶχεν ὁ πατρίκιος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης καλούμενος ἔχθραν μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ Κουρκένη, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὸν μοναχὸν Ἀγάπιον ὅτι ἐνορκῶ σε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῶν σταυροῦ ἵνα ἀπέλθῃς ἐν τῇ πόλει καὶ εἰπῆς τὸν βασιλέα, ἵνα 20 ἀποστείλῃ καὶ παραλάβῃ τὸ κάστρον μου καὶ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ. ὁ δὲ μοναχὸς Ἀγάπιος εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει διηγήσατο τὸν βασιλέα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν ὁ πατρίκιος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης. τοῦ δὲ προορηθέντος πατρι-

6 Μιοχιῶν cum Meursio Bandurius 10 τὸ vulgo om

totiusque Armeniae et Syriae illic agitantur, unde capit magnum vectigal. territorium vero urbis Adranutzii sive Arzen amplum et fertile, estque clavis Iberiae Abasgiae et Mischiorum. beatus autem imperator dominus Romanus misit Constantem patricium et drungarium rei navalis, qui tum protospatharius et manclabita erat, deditque ei vestem magistri, ut Curcenium Iberem magistrum crearet; qui quidem Constans patricius reique navalis drungarius cum Nicomediam usque progressus esset, accessit Agapius monachus Cymenae filius, qui tum in urbe sancta fuerat voti causa, transiensque Iberiam Adranutzium venit. erat autem Asotio patricio sive Ciscase odium adversus generum Curcenium: itaque Agapio monacho dixit "adiuro te per deum et per virtutem honorandae ac vivificae crucis, ut in urbem abeas, imperatorique nunties, aliquem ad me mittat urbemque hanc meam accipiat et in potestate sua habeat." Agapius autem monachus in urbem veniens imperatori narravit, quaecumque ipsi Asotius patricius, qui et Ciscases, dixisset. cumque Constans, quem diximus, patricius et rei navalis drungarinus Nicomediae esset, ad praefatum magistri

κίου Κωνσταντος και δρουγγαρίου του πλωΐμου ἐν Νικομη-
 δειᾷ τυγχάνοντος διὰ τὴν προρηθεῖσαν τῆς προβολῆς τοῦ
 μαγίστρου τοῦ Κουρκένη Ἰβηρος ὑπόθεσιν, ἐκ προστάξεως
 τοῦ βασιλέως ἔλαβε τὸ πιττάκιον τοῦ πατρικίου Συμεῶν τοῦ
 5 ἀσηκηῆτις, ὡς ὅτι κελεύει ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὁ ἅγιος καταλι-
 πεῖν σε πῦσας σου τὰς δουλείας, καὶ ἀπελθεῖν ἐν συντομίᾳ
 πρὸς τὸν πατρικίον Ἀσωτίον τὸν καὶ Κισκάσην λεγόμενον,
 καὶ παραλαβεῖν τὸ κάστρον αὐτοῦ τὸ Ἀδρανούτζιν, ἐπειδὴ
 διὰ τοῦ μοναχοῦ Ἀγαπίου ἐδηλοποίησε τὸν βασιλέα ἡμῶν
 10 τὸν ἅγιον τοῦ ἀποστεῖλαι πιστὸν ἄνθρωπον καὶ οἰκίον τοῦ
 παραλαβεῖν τὸ κάστρον αὐτοῦ τὸ Ἀδρανούτζιν. καὶ ἀπερ-
 χόμενον σου ἐν Χαλδίᾳ ἀναλαβοῦ ἄρχοντας χρησίμους, οὓς
 ἐπίστασαι εἶναι ἠνδρειωμένους καὶ πιστούς, καὶ εἰσελθε
 καὶ κράτησον τὸ τοιοῦτον κάστρον. τοῦ δὲ πατρικίου Κών-
 15 σταντος και δρουγγαρίου τοῦ πλωΐμου ἀπελθόντος ἐν Χαλ-
 δίᾳ, καὶ ἀναλαβόμενον τουρμιάρχας χρησίμους καὶ ἄρχοντας
 καὶ λαὸν μέχρι τ', εἰσηλθεν ἐν Ἰβηρίᾳ, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν
 ὁ μακάριος Δουβὶδ ὁ ἀδελφὸς Ἀσωτίου τοῦ ἀρετίως κουρο-
 παλάτου, λέγων πρὸς αὐτὸν "ποῦ ἀπεστάλης παρὰ τοῦ βασι-
 20 λέως, καὶ τίνα δουλείαν ὀφείλεις ἐκτελέσαι, ὅτι τοσοῦτον λαὸν
 ἐπιφέρῃ μετὰ σεαυτοῦ"; ἐσκέπτοντο γὰρ διὰ τὸ ἀποθανεῖν
 Ἀδρανασὲ τὸν καὶ κουροπαλάτην, ὅτι μήπως ὁ βασιλεὺς τὸν
 Κουρκένιον ὀφείλῃ τιμῆσαι κουροπαλάτην, ἐπειδὴ ἀναμεταξὺ
 οἱ τοῦ Ἀδρανασὲ τοῦ κουροπαλάτου παῖδες τοῦ πατρὸς αὐ-
 25 τῶν τελευτήσαντος φιλονεικίας τινὰς ἔσχον μετὰ τοῦ ἑξαδέλ-

11 αὐτοῦ add B 21 τὸ] τοῦτο vulgo

Curcenii Iberis negotium deputatus, ex mandato imperatoris literas accepit a patricio Symeone asecretis, quarum haec summa: "iubet te sanctus noster imperator relictis rebus omnibus ad Asotium patricium sive Ciscasen e vestigio abire et urbem Adranutzium ab eo accipere, quandoquidem per Agapium monachum sacrae imperatoris maiestati significavit uti aliquem e suis fidum mittat et Adranutzium urbem ipsius accipiat. ubi autem in Chaldiam veneris, adiunge tibi principes utiles, quos fortes fidosque cognoveris, urbemque ingredero et cape." cumque Constans patricius et rei navalis drungarius, in Chaldiam profectus, ibique strenuis turmae praefectis principibusque et militibus assumptis trecentis, in Iberiam venisset, detinuit eum beatae memoriae David, Asotii pridem curopalatae frater, interrogans quoniam ab imperatore et cuius rei causa missus tantam secum multitudinem traheret. timebant enim propter mortem Adranase curopalatae, ne Curcenus ea dignitate ab imperatore ornaretur, quandoquidem inter Adranase curopalatae filios, post patris eorum obitum, et

φρον αὐτῶν, διὰ τὸ καὶ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον ἀποστῆλαι
 μετὰ μεγάλῳ κενσικίῳ τὸν Κουρκένιον πρὸς τὸν βασιλέα,
 θεατοῦμενον τὸ κουρπαλατικὴν ἢ τὸ μαγιστρίτον, ἐπέλαβον
 αἱ τέσσαρες ἀδελφοί, ἦγον τὸ Ἄδρανασὸ τοῦ κουρπαλαίτου
 αἱ παῖδες, ὅτι διὰ τὸ ποιῆσαι τὸν Κουρκένιον κουρπαλαίτην
 ἀπέρχεται ἐκεῖσε. ὁ δὲ πατρίκιος Κώνστας ἀπελογήσατο ὅτι
 διὰ τὸ μέλλειν με τιμῆσαι τὸν Κουρκένιον μάγιστρον ἐπιφέ-
 ρομαι καὶ τὸν τοσοῦτον λαόν, καὶ ἀποχαρεΐσας αὐτῶν ὅτι
 ἀπέρχομαι εἰς τὸν Δαβίδ τὸν μάγιστρον, εἴχε δὲ ὁ αὐτός
 πατρίκιος Κώνστας καὶ πρὸς τὸν Δαβίδ κέλευσιν ἀπὸ τοῦ
 βασιλέως καὶ ξένια. καὶ ἀπελθόντος τοῦ αὐτοῦ πατρίκιου
 Κώνσταντας εἰς τὴν χώραν τοῦ Κουρκένιου ἐτίμησεν αὐτὸν
 μάγιστρον, καὶ εἰσηλθὼν εἰς τὸ κάστρον τοῦ πατρίκιου Ἀσω-
 τίου τοῦ καὶ Κισκάση, εἰς τὸ Ἄδρανουτζιν, καὶ δέδωκεν αὐτῷ
 P 128 τὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ βασιλέως κέλευσιν, οὗ περὶ τοῦ κάστρου ἵς
 Ἄδρανουτζίου περιέχουσαν τι, ἀλλὰ περὶ ἐτέρων ὑποθέσεων.
 εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ πατρίκιος Κώνστας ὅτι κἂν μὲν ἡ κέ-
 λευσις οὐδὲν περιέχει περὶ τοῦ κάστρου Ἄδρανουτζίου, ἀλλ'
 οὖν τοῦ μοναχοῦ Ἀγαπίου πρὸς τὸν βασιλέα εἰσελθόντος καὶ
 ἀναγγειλαντος αὐτὸν ὅσα καὶ παρηγγειλας αὐτὸν περὶ τοῦ
 κάστρου Ἄδρανουτζίου, διὰ τοῦτο καὶ ἀπέστειλέ με ὄπως πα-
 ραλάβω τὸ κάστρον καὶ εἰσαγάγω ἐν αὐτῷ ὄνπερ περιφέρο-
 μαι λαόν, καὶ ἐπειδὴ, καθὰ προεῖρηται, εἶχεν ἔχθραν ὁ πα-
 τρίκιος Ἀσώτιος ὁ καὶ Κισκάσης μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ

eorum patrualem contentiones ortae essent; et quia primum famulum
 cum ingenti munere ad imperatorem Curcenius misisset ad curpalatae
 aut magistri honorem petendum, quatuor fratres, Adranase curpa-
 latae filii, suspicabantur ideo eum illuc venire ut Curcenum curpa-
 latem faceret. at Constans patricius excusavit, dicens Curcenum
 sibi magistrum creandum, eaque de causa cum tanto comitatu venire;
 atque ab illo discedentem iturum ad Davidem magistrum: quippe
 laudatus Constans patricius habebat etiam ad Davidem mandata ab
 imperatore ac munera. itaque abiens ad Curcenum praedictus patri-
 cius Constans magistri honorem ei contulit; ingressusque patricii
 Asotii sive Ciscase, urbem Adranutzium, dedit illi quae mandata ab
 imperatore habebat, non de Adranutzio, sed de aliis quibusdam re-
 bus. dixit autem ei Constans patricius "quamvis de Adranutzio qui-
 dem nihil mandatum hoc contineat, tamen quia Agapius monachus
 imperatore conveniens rettulit ea quae ei de Adranutzio praecipi-
 sti, ideo me misit uti urbem acciperem, et hos quos adduco illi im-
 ponerem." cumque, ut antea dictum est, inter Asotium patricium
 sive Ciscasem eiusque generum Curcenum inimicitiae essent, urbem

τοῦ Κουρκένη, προσθυμήθη δοῦναι τὸ κάστρον αὐτοῦ μάλλον τὸν βασιλέα, ὃ δὲ πατρικίος Κώνστας εἶχε παρ' ἑαυτοῦ φλάμουλα, καὶ ἐπέδωκε τῇ πατρικίῳ Ἀσωτίῳ τῷ καὶ Κισκίῳ· ὃ δὲ λαβὼν αὐτὸ εἰς κοντάριον περιέθηκε, καὶ ἐπέδωκε τῷ πατρικίῳ Κωνσταντι εἰπὼν ὅτι ἐπίστησον αὐτὸ ἄνωθεν εἰς τὸ τεῖχος, ἵνα γινῶσι πάντες τοῦ βασιλέως εἶναι ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ τοιοῦτον κάστρον. καὶ τοῦτο ποιήσας ὁ πατρικίος Κώνστας καὶ τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ τεύχους, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸ εἰσθῆς εὐφήμησας, πᾶσιν ἐγένετο γνωστὸν ὅτι τὸ κάστρον τὸ Ἀδρανουτζίν ἀπεχαρίσαστο ὁ πατρικίος Ἀσωτίος ὃ καὶ Κισκίῳ τὸν βασιλέα. ὃ οὖν Δαβὶδ ὁ μέγας τὴν ἑαυτοῦ χώραν οὐκ εἰδὼν τὸν βασιλέα, κἄν τάχα συνορῆ τὴν τούρμαν τοῦ Ἀκαμπῆ καὶ τῇ Μουργούλῃ. ὃ οὖν πατρικίος Κώνστας ἀνήγαγε πρὸς τὸν βασιλέα ἐξαποστείλας δύο ἀναφοράς, τὴν μὲν μίαν περιέχουσαν ὅπως ἐτίμησε τὸν Κουρκένιον μάγιστρον καὶ ὅπως ὁ Κουρκένιος ἀπέδεξε τὸ μαγιστράτον καὶ εὐφήμησε τὸν βασιλέα, τὴν δὲ ἑτέραν περιέχουσαν περὶ τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίνου, καὶ ὅπως τοῦτο παρέλαβε παρὰ τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ καὶ Κισκίῳ, καὶ ὅτι μεγάλην διαφορὰν καὶ ἔχθραν ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους ὃ τε πατρικίος Ἀσωτίος μετὰ τοῦ γυμβροῦ αὐτοῦ μαγιστροῦ Κουρκενίου, καὶ ἵνα ἀποστείλῃ ὁ βα-

4 βαλὼν B, omissis περιέθηκε καὶ
Κωνσταντίνος M

5 Κωνσταντίνῳ M 8

nam imperatori dare maluit. habebat autem ad manum Constans patricius flammula, eaque patricio Asotio sive Ciscase dedit, qui ea accipiens conto circumposuit et Constanti patricio dedit, ut in muris ea collocaret, unde omnibus constaret ex illo die urbem illam ad imperatorem pertinere. quod ubi Constans patricius fecisset, flammulumque in muro posuisset, Romanorumque imperatores pro inore faustis acclamationibus prosecutus esset, omnibus iunxit patricium Asotium sive Ciscasen imperatori urbem Adranutzium donasse. magnus vero David terram suam imperatori non dabat, quamvis finitima esset regioni Acampse et Murgule. Constans itaque patricius binas ad imperatores epistolas rerum suarum successum referentes misit, quarum una de Curcenio erat, quem magistrum creasset, et quomodo is eum honorem accepisset imperatoremque faustis acclamationibus prosecutus esset: altera de Adranutzio narrabat, et quomodo illud ab Asotio patricio sive Ciscase accepisset; magnum item dissidium magnaue odia exercere inter sese Asotium patricium et generum eius Curcenium magistrum; item ut auxilia mitteret imperator, quae

σιλευς βοήθειαν τοῦ ταξατεῦσαι τὸ τοιοῦτον κάστρον, καὶ ὅτι, εἰ ἐνδέχεται, ἔλθῃ καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν. ταῦτα ἰδόντες οἱ Ἰβηρες, ὃ τε μάγιστρος Κουρκένιος καὶ ὁ μάγιστρος Δαβίδ καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ κουροπαλάτου Ἀσωτίου, ἔγραψαν πρὸς τὸν βασιλέα ὅτι εἰ τοῦτο καταδέξῃται ἡ βασι-⁵ λεία σου καὶ εἰσέλθῃ μέσον τῆς χώρας ἡμῶν, ἔξερχόμεθα τῆς δουλώσεως τῆς βασιλείας σου καὶ γινόμεθα μετὰ τῶν Σαρακηνῶν, ἐπειδὴ ἔχειν ἔχομεν μετὰ τῶν Ῥωμαίων μάχας καὶ πολέμια, καὶ βιαζόμενοι κινῆσαι ἔχομεν φοσσάτον κατὰ τε τοῦ κάστρου Ἀδρανουτζίου καὶ τῆς χώρας αὐτῶν καὶ αὐτῆς¹⁰ τῆς Ῥωμανίας. ταῦτα καὶ διὰ τῶν γραμμάτων τῶν προρηθέντων ἀρχόντων ἀναμαθῶν καὶ παρὰ τῶν ἀποσταλέτων παρ' αὐτῶν ἀνθρώπων ἀκηκοῶς, καὶ πτοηθεὶς μήπως γένηται μετὰ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐξαγάγωσι τὰ τῆς Περσίας φοσσάτα κατὰ Ῥωμανίας, ἠρνήσατο λέγων ὅτι οὐκ ἔγραψα¹⁵

P 129 τὸν πρωτοσπαθάριον Κώνσταντα τὸν μαγγλαβίτην περὶ τοῦ τοιοῦτου κάστρου καὶ τῆς χώρας αὐτοῦ τοῦ παραλαβεῖν αὐτήν, ἀλλ' ἐξ οἰκείας ὡς εἰπεῖν ἀφροσύνης τοῦτο ἐποίησε. καὶ ταῦτα εἶπεν ὁ βασιλεὺς τελείως ἀποθεραπεῦσαι τούτους βουλόμενος· καὶ ἐδέξατο ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθάριος Κώνστας καὶ²⁰ μαγγλαβίτης κέλευσιν μετὰ ἔβρεων καὶ ἀπειλῶν περιέχουσαν "τίς διωρίσατό σοι τοῦτο ποιῆσαι; ἀλλὰ μᾶλλον ἐξελεθε ἐκ τοῦ κάστρου, καὶ ἀναλαβοῦ Ἀσώτιον τὸν υἱὸν τοῦ τετελευ-

urbi ei praesidio essent; veniretque cum iis, si fieri posset, scholarum domesticus. haec cum viderent Iberes, magister Curcenius et magister David Asotii curopalatae frater, imperatori scripserunt hunc in modum. "si maiestas tua hoc permittit, et in terram nostram veniat, obsequium omne deserentes cum Saracenis nos iungemus, quandoquidem praelia cum Romanis gerere cogimur, et per vim coacti contra Adranutzium eiusque territorium et ipsam adeo Romaniam exercitum ducere debemus." his intellectis cum per literas praedictorum principum tum per homines ab ipsis missos, veritus ne viribus cum Saracenis coniunctis Persiae copias contra Romaniam educerent, Constanti protospathario manclabita de urbe hac eiusque dicione accipienda scripsisse se negabat, sed propria id imprudentia, ut ita dicam, eum fecisse. et haec quidem dicebat imperator omnino eos delinire cupiens; mandatumque ipse Constantinus protospatharius et manclabita accepit cum conviciis et minis cuiusnam iussu hoc fecisset; quin potius urbe exiret, et Asotium defuncti Adranase curopalatae filium secum assumeret atque in urbem adduceret, ut dignitate paterna curopalatae augeretur. haec ubi accepisset patricius Constans

τηκότος Ἀδρανασὲ τοῦ κουροπαλάτου, καὶ εἰσάγαγε αὐτὸν ἐπαῦθα, ὅπως τιμήσωμεν αὐτὸν τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀξίαν τοῦ κουροπαλάτου." ταῦτα δεξάμενος ὁ πατρικίος Κώνστας κατέλιπε τὸν πατρικίον Ἀσωτίον τὸν καὶ Κισκάσην εἰς τὸ ἕαντοῦ κάστρον τὸ Ἀδρανουτζίν, κακείνος ἐξελθὼν ἀπήει πρὸς τὸν Δαβίδ τὸν μέγαν, καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ ἣν περιεῖχε πρὸς αὐτὸν κέλευσιν, καὶ ὑπέστρεψε, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἰβηρίαν, καὶ εὔρεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηθροισμένους τὸν τε μάλιστα Κουρκένιον καὶ τὸν μάλιστα Δαβίδ τὸν ἀδελφὸν Ἀσωτίου τοῦ κουροπαλάτου. καὶ ἤρξαντο φιλονεικεῖν καὶ κατονειδίξειν τὸν πατρικίον Κώνσταντα, λέγοντας ὅτι κρυπτός ἄνθρωπος καὶ κακὸς τυγχάνεις, ὅτι οὐκ ἐφανέρωσας ἡμᾶς περὶ τοῦ κάστρον Ἀδρανουτζίου ὅτι μέλλεις τοῦτο κρατῆσαι καὶ ὅτι συμφέρει τοῦτο κρατεῖσθαι παρὰ τοῦ βυσιλέως· ἡμεῖς γὰρ καὶ περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ἀνηγύγομεν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐδεξάμεθα μηδαμῶς γινώσκειν τὸν βασιλέα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀλλὰ σὲ τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ πατρικίου Ἀσωτίου τοῦ καὶ Κισκάση. ὁ δὲ πατρικίος Κώνστας προσαπολογησάμενος τούτοις τὰ εἰκότα ἀνέλαβετο Ἀσωτίον τὸν υἱὸν Ἀδρανασῆ τοῦ κουροπαλάτου, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐτιμήθη παρὰ τοῦ βυσιλέως κουροπαλάτης.

Ἰσθι δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τισι καιροῖς μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ διαφόρων ἐθνῶν συμβεβηκότων· ἄξιον γάρ, φίλτατε υἱέ, μηδὲ περὶ τὴν τούτων μνήμην διαφυγεῖν σε, ἔν ἐν ὁμοίοις

Asotium patricium sive Ciscasen in urbe sua Adranutzio reliquit, adeoque egressus ad Davidem magnum profectus, cui mandata quae ad ipsum habebat, exposuit; et revertens in Iberiam venit, ubi congregatos super ea ipsa re magistrum Curcenium magistrumque Davidem Asotii curopalatae fratrem invenit. coeperuntque contendere, et conviciari Constanti patricio veluti homini versipelli et maligno, quod consilium suum de Adranutzio occupando ipsis non aperuisset, et quod non significasset id imperatori expedire. sese quoque rem ad imperatorem rettulisse, et comperisse nihil illi de ea constare, sed ipsum hoc sua sponte fecisse in gratiam patricii Asotii sive Ciscase. Constans vero patricius ea pro sua defensione respondit quae necessaria videbantur, et Asotium Adranase curopalatae filium assumptum in urbem duxit, ubi ab imperatore curopalatae dignitatem accepit.

Scias autem etiam ea quae temporibus quibusdam inter Romanos et varias gentes acciderunt: nam aequum est filii carissimo, haec

καιροῖς τῶν αὐτῶν προσηκόντων εἶη σοι εὐχερῆς ἡ ἐπα-
νέρφωσις διὰ τῆς προγνώσεως.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν μ ζ.

περὶ τῆς τῶν Κυπρίων μεταναστάσεως ἔχει ἡ ἱστορία ταῦτα.

Τῆς νήσου ἀλωθείσης ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἐπὶ ἐπιτά-
ῃ ἐτεσὶν ἀοικήτου μεινώσης, καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἰωάννου
μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν βασιλεύουσαν καταλαβόντος,
ἐγένετο οἰκονομία παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐν τῇ ἁγίᾳ
ἔκτῃ συνόδῳ τοῦ τὴν Κύζικον παραλαβεῖν μετὰ τῶν ἐπισκό-
πων αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς νήσου, καὶ ποιῆσθαι καὶ χει-
10 ροτοσίας ἡνίκα ἂν λείψῃ ἐπίσκοπος, πρὸς τὸ μὴ διαπεσεῖν
τὴν ἀδθεντίαν καὶ τὰ δίκαια τῆς Κύπρου (καὶ γὰρ καὶ αὐ-
τὸς ὁ Ἰουστινιανὸς βασιλεὺς Κύπριος ἦν, καθὼς καὶ παρὰ
τῶν παλαιῶν Κυπρίων ὁ λόγος μέχρι τῆς σήμερον ἐπεκράτη-
P 130 σεν), ὥστε καὶ ὠρίσθη ἐν τῇ ἁγίᾳ ἔκτῃ συνόδῳ χειροτονεῖν¹⁵
τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου τὸν τῆς Κυζίκου πρόεδρον, κα-
θὼς ἐν τῷ λθ' κεφαλαίῳ τῆς αὐτῆς ἁγίας ἔκτης συνόδου ἀνα-
γέγραπται. μετὰ δὲ ἐπιτά ἔτη θελήσει Θεοῦ ἐκινήθη ὁ βασι-
λεὺς πάλιν οἰκίσει τὴν Κύπρον, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἀμερ-
μουμνην τοῦ Βαγδάδ τρεῖς τῶν ἐνδόξων Κυπρίων, αὐτόχθον-
20 νας τῆς αὐτῆς νήσου τυγχάνοντας, τοὺς λεγομένους Φαγγου-
μεῖς, μετὰ καὶ βασιλικῷ τινὸς ἀγγίχινου τε καὶ ἐνδόξου, γράψας

17 λθ' Banduricus pro τθ'

te meminsse, ut in similibus casibus facilis tibi correctio sit ex prae-
scientia.

47. de Cypriorum migratione historia ita habet.

Insula a Saracenis capta et per septem annos habitatoribus va-
cua, ac Ioanne archiepiscopo cum suo populo Cpoli commorante, cu-
ravit Iustinianus imperator in sancta sexta synodo ut Cyzicum cum
episcopis suis et cum populo suo occuparet et ordinationes faceret,
cum deficeret episcopus, ne auctoritas et iura Cypri intercederent, si-
quidem ipse Iustinianus imperator Cyprius erat, quemadmodum a ma-
ioribus Cypriis traditum accepimus; Ita ut etiam a sancta sexta syn-
odo constitutum sit ut ordinaretur Cyzici praesul ab archiepiscopo
Cypri, veluti in eiusdem sextae synodi capite trigesimo nono descri-
ptum est. septennio vero post, deo ita volente, animum induxit im-
perator iterum Cyprum habitatoribus frequentem facere, misitque ad
amermumnen Bagdad tres e primatibus Cypriis indigenas, Phangames

τῷ ἀμερμονυμῷ ἵνα τὸν Συρίᾳ ὄντα λαὸν τῆς νήσου Κύπρον ἀπολύσῃ εἰς τὸν ἴδιον τόπον. καὶ ἑπακούσας ὁ ἀμερμονυμῆς τῇ τοῦ βασιλέως γραφῇ ἀπέστειλε κατὰ πάσης τῆς Συρίας ἐπὶ ἄλλοις Σαρακενοῖς καὶ ἐπισώρευσε πάστας τοὺς Κυπρίους 5 καὶ διεπέρασεν εἰς τὸν ἴδιον τόπον. ἀπέστειλε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς βασιλικὸν, καὶ διεπέρασε καὶ τοὺς ἐν Ῥωμανίᾳ οἰκῆσαντας ἧγουν ἐν τε τῇ Κυζίκῳ καὶ τῷ Μιβυρραιωτῶν καὶ τῷ Θρακησίῳ, καὶ ἐνψέσθη ἡ νῆσος.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ η .

10 Κεφάλαιον 18^ο τῆς ἀγίας ἑκτῆς συνόδου, τῆς ἐν τῷ Τρούλλῳ τοῦ μεγάλου παλατίου γενομένης.

Τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ τῆς Κύπρου νήσου προέδρου ἅμα τῷ οἰκείῳ λαῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλησπόντιον ἐπαρχίαν, διὰ τε τὰς βαρβαρικὰς ἐφόδους διὰ τε 15 τὴν ἐθνικὴν ἐλευθερωθῆναι δουλείας καὶ καθαρῶς τοῖς σκήπτροις τοῦ χριστιανικωτάτου κράτους ὑποταγῆσαι, τῆς εἰρημένης μεταναστάντος νήσου προνοίᾳ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ καὶ μόχθῳ τοῦ φιλοχρίστου καὶ εὐσεβοῦς ἡμῶν βασιλέως, συνορῶμεν ὥστε ἀκαινοτόμητα διαφυλαχθῆναι τὰ παρὰ τῶν 20 ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον συνελθόντων θεοφόρων πατέρων τῷ θρόνῳ τοῦ προγεγραμμένου ἀνδρὸς παρασχεθέντα προνόμια,

13 Κυπρίον vulgo Ἑλλησπόντιον Meursius pro Ἑλλισπονδον.

dictos, cum quodam Caesariano prudenti et claro, scribens ei uti Cyprios in Syria agentes ad terram suam dimitteret. et amerimumnes petitioni imperatoris satisfaciens per totam Syriam claros Saracenos misit, qui Cyprios omnes undique coactos in terram suam traicere curarent. praeterea Caesarianum quoque imperator misit ad traiciendam eos qui habitarent vel in Romania vel Cyzici vel inter Cibyrhaeotas vel in Thracasio; atque ita habitari iterum insula coepta est.

48. caput 39 sanctae sextae Synodi, in Trullo magni palatii habitae.

Cum frater et comminister noster Ioannes, insulae Cypri praesul, una cum populo suo et propter barbarorum incursiones, et ut a gentiliis servitutis liberaretur ac soli Christianissimi imperii sceptro subiceretur, e dicta insula in Hellesponticam provinciam migraverit, benigni dei providentia et labore Christum amantis ac pii imperatoris nostri, statuimus ut quae olim a patribus divino numine afflatis Ephesinae Synodi viri supra scripti sedi tributa sunt privilegia, ab omni

ὥστε τὴν νέαν Ἰουστινιανουπόλιν τὸ δίκαιον ἔχειν τῆς Κωνσταντινέων πόλεως, καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ καθιστάμενον θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον πάντων προεδρεύειν τῶν τῆς Ἑλλησποντικῆς ἐπαρχίας καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων χειροτονεῖσθαι κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν (τὰ γὰρ ἐν ἐκάστη ἐκκλησίᾳ ἔθῃ καὶ οἱ θεοφάροι ἡμῶν πατέρες παραφυλάττεσθαι διεγνώκασιν), τοῦ τῆς Κυζικηνῶν πόλεως ἐπισκόπου ὑποκειμένου τῷ προέδρῳ τῆς εἰρημένης Ἰουστινιανουπόλεως, μιμησεί τῶν λοιπῶν ἀπάντων ἐπισκόπων τῶν ὑπὸ τὸν λεχθέντα θεοφιλέστατον πρόεδρον Ἰωάννην· ἀφ' οὗ χρείας καλούσης καὶ ὁ τῆς αὐ-10 τῆς Κυζικηνῶν πόλεως ἐπίσκοπος χειροτονηθήσεται.

Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ περὶ ἐθνῶν οὕτως ἀκριβῶς σοι διευτυπώ-
 P 131 σαμεν καὶ προεξεθέμεθα, δίκαιον μὴ μόνον περὶ τῶν ἐν τῇ
 καθ' ἡμᾶς πολιτείᾳ ἀλλὰ καὶ περὶ πάσης τῆς τῶν Ῥωμαίων
 ἀρχῆς κατὰ τινὰς χρόνους καινοτομηθέντων σαφῆ κεκτηῖσθαι¹⁵
 σε τὴν εἰδήσιν, ὥς ἂν ἡ περὶ τῶν ἐγγυτέρω καὶ οἰκείων γνώ-
 σις πλέον τῶν ἄλλων ἐν σοὶ διαμένουσα ποθεινότερον ἀνα-
 δεῖξῃ πρὸς τὸ ὑπῆκον.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Κωνσταντίου τοῦ καὶ
 Πρωγονάτου καλουμένου Καλλίνικός τις ἀπὸ Ἡλιουπόλεως²⁰
 Ῥωμαίοις προσφυγὼν τὸ διὰ τῶν σιφῶνων ἐκφερόμενον πῦρ

1 Κωνσταντίνου M
 13 περὶ τῶν add B

5 ἔθῃ Bandurius ex canone pro ἔθῃ

innovatione libera conserventur; utque nova Iustinianopolis ius habeat Constantiensium civitatis; quique in illa constitutus est dei amantissimus episcopus, praesit omnibus Hellesponticae provinciae episcopis, et a suis episcopis antiqua consuetudine ordinetur. consuetudines enim quae sunt in unaquaque ecclesia, divini etiam nostri patres servandas statuerunt, Cyzicenorum civitatis episcopo praedictae Iustinianopoleos praesuli subiecto, ad imitationem reliquorum omnium episcoporum, qui subsunt praedicto dei amantissimo praesuli Iosavi, a quo, cum usus postulaverit, etiam ipsius Cyzicenorum civitatis episcopus ordinabitur.

Postquam vero ea quae ad gentes pertinent studiose tibi ordinavimus et supra exposuimus, aequum est non solum eorum quae in nostra republica, sed quoque in universo Romanorum imperio diversis temporibus innovata sunt, certam te cognitionem habere: ut rem magis propinquarum et domesticarum notitia caeteris tibi magis inbaerens, amabiliorem subditis te reddat.

Sciendum itaque 'sub Constantino Constantii filio Pogonato Callinicum quendam ab urbe Heliopoleos ad Romanos profugisse, qui Graecum ignem siphonibus emitti solitum paravit; quo quidem igne

ύγρον κατεσκευάσας, δε' οὗ καὶ τὸν τῶν Σαρακηνῶν στόλον ἐν Κυζίκῳ Ῥωμαῖοι καταφλέξαντες τὴν νίκην ἤραυτο.

Κ ε φ α λ α ι ο ν μ δ'.

ὁ ζητῶν ὅπως τῇ τῶν Πατρῶν ἐκκλησίᾳ οἱ Σκλαβοὶ δουλεύειν καὶ ὑποκεισθαι ἐπέχθησαν, ἐκ τῆς παρούσης μανθανέτω γραφῆς.

Νικηφόρος τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα ἐκράτει, καὶ οὗτοι ἐν τῇ θέματι ὄντες Πελοποννήσου ἀπόστασιν ἐννοήσαντες πρῶτον μὲν τὰς τῶν γειτόνων οἰκίας τῶν Γραικῶν ἐξεπόρθουν καὶ εἰς ἄρπαγὴν εἰσέθεντο, ἔπειτα δὲ καὶ κατὰ τῶν οἰκητόρων 10 τῆς τῶν Πατρῶν ὀρηγῶντες πόλεως τὰ πρὸ τοῦ τείχους πεδία κατεστρέφοντο καὶ ταύτην ἐπολιόρκουν, μεθ' ἑαυτῶν ἔχοντες καὶ Ἀφρικοὺς καὶ Σαρακηνοὺς. ἐπεὶ δὲ χρόνος ἰκανὸς διῆλθε καὶ σπάνις τῶν ἀναγκαίων τοῖς ἔνδοθεν τοῦ τείχους γίνεσθαι ἤρξατο, ὕδατός τε καὶ τροφῶν, βουλήν βουλευόνται 15 εἰς συμβιβάσεις τε εἰσελθεῖν καὶ λόγους ἀπαθείας λαβεῖν καὶ τῆνικαῦτα τὴν πόλιν ὑποτάξαι αὐτοῖς. ἐπεὶ οὖν ὁ τῆνικαῦτα στρατηγὸς ὑπέρχε πρὸς τὴν ἄκραν τοῦ θέματος ἐν κάστρῳ Κορίνθου, καὶ προσδοκία ἦν τοῦ παραγενέσθαι αὐτὸν καὶ καταπολεμῆσαι τὸ ἔθνος τῶν Σκλαβηνῶν, ὡς καὶ πρώην κατα- 20 μὴνυθέντος αὐτοῦ περὶ τῆς καταδρομῆς αὐτῶν παρὰ τῶν ἀρχόντων, ἐβουλεύσαντο οἱ τοῦ κάστρου οἰκήτορες πρότερον ἀποσταλῆναι σκοπὸν εἰς τὰ ἀνατολικώτερα τῶν ὄρεων καὶ ἀπο-

incensa apud Cyzicum Saracenorum classe, victoriam Romani reportarunt.

49. qui scire volet, quomodo Patrensi ecclesiae subiecti fuerint Sclavi, hinc discat.

Romani imperii sceptrum Nicephorus tenebat; et hi in Peloponnesi themate cum essent defectionem cogitantes, primo quidem vicinorum Graecorum aedes vastabant praedaeque ac direptioni exponebant, deinde etiam in Patrenses cives irruentes praedia eorum muris proxima evertabant urbemque obsidione cingebant, adiuti ab Afris et Saracenis. idque cum aliquandiu durasset, iamque rerum necessariorum, maxime aquae et ciborum penuria oppidanos premere coepisset, consilium ineunt de paciscendo et indemnitate accepta urbe illis subicienda. cum autem eius temporis praetor esset in arce thematis in urbe Corintho, sperarentque eum affuturum et Sclavinios oppugnaturum, quia scilicet prius ipse a principibus admonitus fuerat de ipsorum excursione, visum fuit oppidanis speculatorem prius mittere ad orientaliores montium partes, exploraturum an praetor adesset, speculatori

σκοπεῦσαι καὶ γινῶναι εἰ ἄρα παραγίνεται ὁ στρατηγός, παραγγείλαντες καὶ σημεῖον δεδωκότες τῷ ἀπειστολαμέτῃ ἵνα, εἰ μὲν ἴδοι ἐρχόμενον τὸν στρατηγόν, ἐν τῇ ὑποστροφῇ αὐτοῦ κλίνῃ τὸ φλάμουλον, ὅπως γινῶσι τὴν ἔλευσιν τοῦ στρατηγοῦ, εἰ δὲ μὴ γε, κατέχειν ὄρθον τὸ φλάμουλον πρὸς⁵ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς προσδοκίαν τοῦ λοιποῦ παραγίνεσθαι τὸν στρατηγόν. τοῦ οὖν σκοποῦ ἀπελθόντος καὶ μαθόντος μὴ παραγίνεσθαι τὸν στρατηγόν, ὑπέστρεφεν ὄρθον κατέχων τὸ φλάμουλον. καὶ δὴ τοῦ θεοῦ εὐδοκήσαντος διὰ πρῆσβειῶν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου, τοῦ ἵππου ὀλισθήσαντος καὶ τοῦ ἐπιβάτου¹⁰ ὑποπεπιτωκότος ἔκλιγε τὸ φλάμουλον, καὶ οἱ τοῦ κάστρου οἰκήτορες ἰδόντες τὸ γεγονός σημεῖον, καὶ νομίσαντες ἔξ ἅπαντος παραγίνεσθαι τὸν στρατηγόν, ἤνοιξαν τὰς πύλας τοῦ κάστρου καὶ P 132 ἐξῆλθον θαρσαλέοι κατὰ τῶν Σκλαβηνῶν, καὶ εἶδον τὸν πρωτόκληταν ἀπόστολον ὀφθαλμοφανῶς ἵππῳ ἐπικαθήμενον καὶ¹⁵ δρόμῳ ἐπερχόμενον κατὰ τῶν βαρβάρων· καὶ δὴ τρέψας τούτους κατὰ κράτος, καὶ διασκορπίσας καὶ ἀπελάσας πόρρω τοῦ κάστρου φρυγμάδας ἐποίησεν. οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες καὶ καταπλαγέντες, ἔκθαμβοι γεγονότες ἐπὶ τῇ κατ' αὐτῶν κραταιᾷ ἐπελεύσει τοῦ ἀηττήτου καὶ ἀκαταγωνίστου ὀπλίτου καὶ στρα-²⁰τηγοῦ καὶ ταξιάρχου καὶ τροπαιούχου καὶ νικηφόρου πρωτοκλήτου ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, τρόμος ἐπελάβετο αὐτούς, καὶ προσέφυγον εἰς τὸν πάνσεκτον ναὸν αὐτοῦ. τοῦ οὖν στρατηγοῦ μετὰ τὸ τρόπαιον ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καταλαβόντος καὶ τὴν νίκην τοῦ ἀποστόλου μα-²⁵

7 μαθόντος add B 24 στρατηγοῦ add B

signum dantes, ut si venientem praetorem videret, in reditu flammulum inclinaret, unde adventum eius cognoscerent, sin minus, rectum teneret, ne de cetero a futuram eum sperarent. cum itaque abisset speculator et non adesse praetorem intelligeret, rediit cum flammulo erecto. deo vero ita volente propter intercessionem S. Andreae apostoli, accidit ut equo caespitante excussus vector flammulum inclinaret; quod videntes oppidani, veluti signo dato, existimantes omnino praetorem venisse, portis urbis apertis contra Sclavinios strenue egressi sunt, videruntque clare apostolum primo vocatum equo insidentem et in barbaros ruentem, quos terga vertere ac dispersos in fugam se dare procul ab urbe coegit. nam conspecto invicto bellatore contra se irruente, barbari percussis eam vehementi impetu insuperabilis daciae ac victoris, primi vocati apostoli Andreae, necnon supra modum ab eodem perterriti trepidantes ad venerandam eius aedem confuge-

θόντος, κατεμήνησε τῇ βασιλεῖ Νικηφόρῳ τὴν τε ἔφοδον τῶν Σλαβηγῶν καὶ τὴν προσημὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ ἀφανισμόν καὶ τὴν λεηλασίαν καὶ τὰλλα δεινὰ ὅσα καταδραμόντες ἐποίησαν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀχαιῆς, ἔτι δὲ καὶ τὴν πολυήμερον πολιορκίαν καὶ τὴν κατὰ τῶν αἰκητόρων τοῦ κώστρου διηγεμῆ ἐπίδειξιν, ὡσαυτίως καὶ τὴν ἐπισκοπὴν καὶ συμμαχίαν καὶ τρόπαιον καὶ τὴν κατὰ κράτος νίκην τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἀποστόλου, καὶ ὡς ὀφθαλμοφανῶς ἀράτῃ ἐπιτρέχων καὶ δεικνὼν τοὺς πολεμίους κατὰ ὄψον καὶ τρεπομένους αὐτούς, ὥστε καὶ αὐτοὺς τοὺς βαρβάρους αἰσθῆσθαι τὴν τοῦ ἀποστόλου πρὸς ἡμᾶς ἐπισκοπὴν καὶ συμμαχίαν καὶ διὰ τοῦτο προσφθεῖν αὐτούς εἰς τὸν σεβασμιον αὐτοῦ ναόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀναμαθὼν παρεκελεύσατο ὁὔτως· “ἐπεὶ καὶ τὸ τρόπαιον καὶ ἡ κατὰ κράτος νίκη παρὰ τοῦ ἀποστόλου γέγονεν, ὀφειλόμενον καθίστηκε πάσων τὴν ἐπιστρατείαν τῶν πολεμίων καὶ τὰ λάφυρα καὶ τὰ σκῆλα αὐτῷ ἀποδοθῆναι.” καὶ διεώρασατο αὐτούς τε τοὺς πολεμίους μετὰ πάσης τῆς φιλίας καὶ συγγενείας καὶ πάντων τῶν προσηκόντων αὐτοῖς, ἔτι δὲ καὶ πάσης τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, ἀφορισθῆναι εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἀποστόλου ἐν τῇ μητροπόλει Πατρῶν, ἐν ἧ ὁ πρωτόκλητος καὶ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ τὸν τῆς ἀθλήσεως διήνυσεν ἀγῶνα, δεδωκῶς περὶ αὐτῶν καὶ σιγίλλον ἐν τῇ αὐτῇ μητροπόλει. ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι καὶ ἀρχαιότεροι ἀνήγγειλαν παραδόττες ἀγράφως χρόνῳ τε καὶ βίῳ τοῖς ὕστερον, ὅπως

runt. praetor autem cum triduo post advenisset et apostoli victoriam intellexisset, Nicephoro imperatori significavit incursionem Sclaviniorum, item direptionem, captivorum numerum, vastationem, praedam, et quaecumque alia mala Aethiopiae in partibus intulissent, item diuturnam obsidionem continuamque oppidanorum oppressionem, deinde apostoli inspectionem, auxilium, tropaeum et integram victoriam; utque sub oculis hominum visus esset hostes invadere eosque persequi et in fugam convertere, adeo ut ipsi etiam barbari eius vires et superbiae nobis praestitas persentiscerent, ideoque ad sacram eius aedem confugerent. his cognitis imperator iussit, postquam ab apostolo victoria contigisset eique hostium expeditio imputari deberet, omnia ei spolia donari; et statuit ipsos quoque hostes cum omni familia et cognatione ac propinquis universis facultatibusque attribui templo apostoli quod in Patrarum metropoli est, ubi primo vecatus Christianique discipulus pugnam hanc pugnasset; et sigillum super hac re in metropoli illa dedit. atque haec quidem antiqui posteris suis sine scripto tradiderunt, ut secundum prophetam generatio ventura sciret

ἦν κατὰ τὸν προφήτην γυνῆ γενεῆ ἢ ἐρχομένη τὸ γεγονός
 θαῦμα διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἀποστόλου, καὶ ἀναστήσονται καὶ
 ἀπαγγελοῦσιν αὐτὸ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἐπιλάβωται τῶν
 εὐεργεσιῶν ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἀποστό-
 λου. ἔκτοτε δὲ οἱ ἀφορισθέντες Σκλαβηνοὶ ἐν τῇ μητροπόλει 5
 καὶ τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς βασιλικούς καὶ πάντας τοὺς
 δεξιῶν ἀποστελλομένους πρέσβεις ὡς ὁμήρους διατρέφου-
 σιν, ἔχοντες ἰδίους καὶ τραπεζοποιούς καὶ μαγείρους καὶ πάν-
 τως τοὺς πυρωσκευάζοντας τὰ τῆς τραπέζης βρώματα, τῆς
 μητροπόλεως εἰς ταῦτα μηδὲν καινοτομομένης, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ 10
 Σκλαβηνοὶ ἀπὸ διανομῆς καὶ συνδοσίας τῆς ομάδος αὐτῶν
 ἐπισκηνάζουσι τὰς τοιαύτας χρείας. ἐποίησε δὲ καὶ σιγίλλιον
 Λέων ὁ ἀείμνητος καὶ ἀοίδιμος βασιλεὺς λεπτομερῶς περι-
 P 133 χον τὸ τί ὀφείλουσι παρέχειν οἱ αὐτοὶ ἐναπογραφόμενοι τῷ
 μητροπολίτῃ, καὶ μὴ ἀπαργυρίζεσθαι παρ' αὐτοῦ ἢ ἄλλως πως 15
 κατ' ἐπίνοιαν ἄδικον ζημιοῦσθαι αὐτούς.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν γ'.

περὶ τῶν ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου Σκλάβων, τῶν τε Μιληγγῶν
 καὶ Ἐξεριτῶν, καὶ περὶ τῶν τελομένων παρ' αὐτῶν πάντων ὁμοίως
 καὶ περὶ τῶν οἰκητόρων τοῦ κάστρου τοῦ Μαῖνης, καὶ τῶν παρ' 20
 αὐτῶν τελομένων πάντων.

Ἰστέον ὅτι οἱ τοῦ θέματος Πελοποννήσου Σκλάβοι ἐν
 ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως Θεοφίλου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ

2 καὶ ἀναστήσονται — ἀποστόλου add B

16 ἄδικον add B

miraculum factum intercessione apostoli, narraretque fillis suis uti ne
 obliviscerentur beneficiorum quae deus per ipsius intercessionem con-
 tulisset. ex illo autem tempore Sclavinii, qui metropoli destinati
 fuere, praetores, Caesarianos, quoscumque gentium legatos velati ob-
 sides alunt, habentes structores suos coquosque, et quicumque cibos
 apparant, metropoli quidem nihil innovante, sed ipsis Sclavinii ex
 divisione et contributione universitatis suae res huiusmodi necessarias
 colligentibus. dedit vero etiam sigillum Leo semper memorandus ac
 praeclarus imperator, singillatim complectens quid hi adscriptitii me-
 tropolitano praestare debeant; quod quidem neque ipse adaequare ne-
 que quavis alia iniusta ratione damno eos afficere possit.

50. de Peloponnesi thematis Sclavis, Milengis, Exeritis, iique quae
 solvunt tributis. item de habitatoribus urbis Maines, et quae pen-
 dent tributis.

Sciendum et thematis Peloponnesi Sclavos temporibus imperato-

Μιχαὴλ ἀποστατήσαντες γέγονασιν· ἰδιόφυθοι, λεηλασίαις καὶ ἀνδραποδισμοῦς καὶ πραιίδας καὶ ἐμπρησμοῦς καὶ κλοπῆς ἐργαζόμενοι. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Μιχαὴλ τοῦ υἱοῦ Θεοφίλου ἀπειτάλη ὁ πρωτοσπαθᾶριος Θεόκτιστος, οὗ τὸ ἐπίκλην ἔστι τῶν Βροισιῶν, στρατηγὸς ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου μετὰ δυνάμειος καὶ ἰσχύος πολλῆς, ἤγουν Θρακῶν καὶ Μακεδόνων καὶ τῶν λοιπῶν δυτικῶν θεμάτων, τοῦ πολεμῆσαι καὶ καθυποτάξαι αὐτούς. καὶ πάντας μὲν τοὺς Σιλάβους καὶ λοιποὺς ἀννοπιάκτους τοῦ θέματος Πελοποννήσου ὑπέταξε καὶ ἐχειρῶσατο· μόνοι δὲ οἱ Ἐζερίται καὶ οἱ Μιληγγοὶ κατελείφθησαν ὑπὸ τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ τὸ Ἔλος. καὶ ἐπειδὴ ὄρος ἐστὶν ἐκεῖσε μέγα καὶ ὑψηλότατον, καλούμενον Πενταδάκτυλος, καὶ εἰσέρχεται ὡσπερ τράχηλος εἰς τὴν θύλασσαν ἕως πολλοῦ διαστήματος, διὰ τὸ εἶναι τὸν τόπον δύσκολον κατέφυκτοσαν εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ αὐτοῦ ὄρους, ἐν μὲν τῷ ἐνὶ μέρει οἱ Μιληγγοὶ ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ οἱ Ἐζερίται. καὶ ὁ μὲν προρηθῆεις πρωτοσπαθᾶριος Θεόκτιστος καὶ στατηγὸς Πελοποννήσου δυνηθεῖς καὶ τούτους καθυποτάξαι, ἐπέθετο τοῖς μὲν Μιληγγοῖς νομίσματα ξ̄ τοῖς δὲ Ἐζερίταις νομίσματα 20 ἑ̄, ἅτινα καὶ ἐτέλουν αὐτοῦ στρατηγούντος, καθὼς παρὰ τῶν ἐντοπιῶν διωσώζεται μέχρι τῆς σήμερον ἢ τοιαύτη φήμη, ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως στρατηγῶν ὁ πρωτοσπαθᾶριος Ἰωάννης ὁ Πρωτεύων ἐν

2 καὶ πραιίδας καὶ ἐμπρησμοῦς add B 14 τὸ] δὲ vulgo 18
 ἐξέθετο B 23 εἰς τὸ αὐτὸ θέμα M

ris Theophili eiusque filii Michaëlis desciscentes imperium excussisse, et suo libitu viventes direptiones captivitates praedas incendia ac furta exercuisse. imperante vero Michaële Theophili filio missus fuit protospatharius Theoctistus cognomento Broceniorum, praetor ad thema Peloponnesi cum magna manu Thracum Macedonum ceterorumque thematum Occidentalium, ad eos debellandos subiugandosque. et omnes quidem Sclavos reliquosque Peloponnesi nondum subiectos vicit ac subiugavit: soli vero Ezeritae et Milengi relinquebantur sub Lacedaemonia et Elos. ac quandoquidem mons illic magnus est et valde altus, Pentadactylus nomine, qui cervicis instar longe se in mare porrigit, propter loci difficultatem ad latera eius sedes posuerunt hinc Milengi inde Ezeritae. et praedictus quidem protospatharius Theoctistus Peloponnesi praetor cum subiugare illos potuisset, imposuit Milengis quidem nomismata sexaginta, Ezeritis vero nomismata trecenta; quae ipso praetore solvebantur, ut etiamnum constans fama est inter incolas. imperante vero domino Romano Iohannes Ioannes protospa-

τῶν αὐτῶν θέματι ἀνήγαγε πρὸς τὸν αὐτὸν κῆρον Ῥωμαίων περί
 τε τῶν Μιληγγῶν καὶ τῶν Ἐζεριτῶν, ὅτι ἀποστατήσαντες οὐ
 κείθονται οὔτε τῶ στρατηγῶ οὔτε βασιλικῇ κελεύσει ἐπείκου-
 σιν, ἀλλ' εἰσὶν ὡσπερ αὐτόνομοι καὶ αὐτοδέσποτοι καὶ οὔτε
 παρὰ τοῦ στρατηγοῦ δέχονται ἄρχοντα οὔτε συνταξιδεύειν
 αὐτῶ ἐπείκουσιν οὔτε ἄλλην τοῦ δημοσίου δουλείαν ἐκτελεῖν
 κείθονται. καὶ μέχρι τοῦ ἀνελθεῖν τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ συ-
 νέβη προβληθῆναι τὸν πρωτοπαθάριον Κρινίτην τὸν Ἀρο-
 τρῶν στρατηγὸν ἐν Πελοποννήσῳ· τῆς δὲ ἀναφορᾶς τοῦ πρω-
 τοπαθάριου Ἰωάννου καὶ στρατηγοῦ Πελοποννήσου τοῦ πρω-
 10 τεύοντος καταλαβούσης καὶ κατ' ἐνώπιον τοῦ βασιλέως τοῦ κυ-
 P 134 ρεῦ Ῥωμαῖοῦ ἀναγνωσθείσης, καὶ περιεχοῦσης τὴν ἀποστασίαν
 τῶν προρρηθέντων Σκλάβων καὶ πρὸς τὰς βασιλικὰς προσ-
 τάξεις δυσπειθείων· ἢ μᾶλλον ἀπειθειαν, ἐδέξατο ὁ αὐτὸς
 πρωτοπαθάριος Κρινίτης ἵνα, ἐπεὶ εἰς τσαύτην ἤλασαν ἀποσ-
 15 τασίαν καὶ ἀπειθειαν, ἐστρατεύσῃ κατ' αὐτῶν καὶ καταπο-
 λεμησῃ καὶ ὑποτάξῃ καὶ ἐξολοθρεύσῃ αὐτούς. ἀρξάμενος οὖν
 πολεμεῖν αὐτούς ἀπὸ μηνὸς Μαρτίου, καὶ κατακαύσας τὰ
 θέρη αὐτῶν καὶ ληϊσάμενος πᾶσαν τὴν γῆν αὐτῶν, ἔσχεν αὐ-
 20 τοὺς ἀνδισταμένους καὶ ἀντέχοντας μέχρι μηνὸς Νοεμβρίου·
 ἀπὸ τότε δὲ ἰδόντες τὴν ἐαυτῶν ἐξολοθρευσιν ᾗτήσαντο λό-
 γον τοῦ ἔποταγῆναι αὐτοῖς καὶ τυχεῖν συμπαθείας ὑπὲρ ὧν
 κρώην ἐπλημμέλησαν. ὁ οὖν προρρηθεὶς πρωτοπαθάριος

18 αὐτὸς M

tharius eiusdem thematis praetor ad imperatorem per literas rettulit
 Milengos et Ezeritas defecisse, neque aut praetori aut imperiali man-
 dato obedientiam ultra exhibere, sed quasi liberi ac sui iuris essent,
 neque principem a praetore accipere neque cum eo ad bellum profi-
 cisci aut officium denique ullum fiscale praestare velle. dum autem
 hae literae in itinere sunt, contigit ut Peloponnesi praetor destinaretur
 protospatharius Crinites Arotas; cumque allatae essent protospatharii
 Iouanni et Peloponnesi praetoris literae et coram imperatore Romano
 lectae, intellectumque esset praedictos Sclavos defecisse et imperiali-
 bus mandatis aut aegre aut omnino non parere, iniunctum eidem pro-
 tospathario Crinitae fuit ut quandoquidem descivissent atque ad in-
 obedientiam devenissent, arma contra eos sumeret, oppugnaret, sub-
 iugaret exstirparetque. bellum igitur auspiciatus mense Martio, fru-
 gibus exustis et agris eorum omnibus vastatis, repugnantes habuit
 usque ad mensem Novembrem: sed ex eo perniciosam suam videntes
 de subiectione convenire voluerunt, et praeteritorum delictorum veni-
 am postularunt. itaque praedictus protospatharius Crinites et praes-

καὶ στρατηγὸς ὁ Κρινίτης ἐξέδωκε αὐτοῖς πάντα πλείονα ὧν ἐτέλουν, τοῖς μὲν Μιληγγοῖς ἀπὸ τῶν ξ νομισμάτων ὧν πρότερον ἐτέλουν, νομίσματα φμί, ὡς εἶναι τὸ πᾶν πᾶκτον αὐτῶν νομίσματα χ', τοῖς δὲ Ἐζερίταις ἀπὸ τῶν τ' νομισμάτων ὧν πρότερον ἐτέλουν, ἑτερα νομίσματα τ', ὡς εἶναι τὸ πᾶν πᾶκτον αὐτῶν νομίσματα χ', ἕτινα καὶ ἀπήτησε καὶ εἰσεκόμισεν ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθᾶριος Κρινίτης ἐν τῷ Θεοφυλάκτῳ κοιτῶνα. τοῦ δὲ πρωτοσπαθαρίου Κρινίτου ἐν τῷ θέματι μεταπέδοντος Ἑλλάδες, καὶ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Βάρδα τοῦ Πλατυπόδη προβληθέντος στρατηγοῦ ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ τῆς ἀταξίας γενομένης καὶ στάσεως παρὰ αὐτοῦ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Βάρδα τοῦ Πλατυπόδη καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ πρωτοσπαθαρίων καὶ ἀρχόντων, καὶ τὸν πρωτοσπαθᾶριον Λέοντα τὸν Ἀγέλαστον ἀποδιωξάντων ἀπὸ τοῦ θέματος, καὶ ἐνθέντος γενομένης καὶ τῆς τῶν Σκλαβησιανῶν ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀπέστειλαν οἱ αὐτοὶ Σκλάβοι, οἱ τε Μιληγγοὶ καὶ οἱ Ἐζερίται, πρὸς τὸν κῆριν Ῥωμανὸν τὸν βασιλέα, δεξαιτούμενοι καὶ παρακαλοῦντες τοῦ συμπαθηθῆναι αὐτοῖς τὰς προσθήκας τῶν πᾶκτων καὶ τελῶν αὐτοῦς καθὼς 20 καὶ πρότερον ἐτέλουν. ἐπεὶ δέ, καθὼς προεῖρηται, εἰσηλθόν οἱ Σκλαβησιανοὶ ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου, δεδιὼς ὁ βασιλεὺς ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ προστεθέντες τοῖς Σκλάβοις παρτελεῖ ἐξολόθρευσιν τοῦ αὐτοῦ θέματος ἐργάσωνται, ἐποίησεν αὐτοῖς χρυσοβούλλιον ἵνα τελῶσι τὰ πάντα ὡς καὶ πρότερον,

tor tributa illis graviora imposuit, Milengis quidem ad sexaginta nomismata, quae antea solvebant, alia quingenta et quadraginta, ita ut universum ipsorum tributum esset nomismatum sexcentorum, Ezeritis vero supra trecenta nomismata pristina alia trecenta, ut essent sexcenta; quae exegit quoque idem protospatharius Crinites, intuitque in sacrum cubiculum. protospathario autem Crinite in Graeciae thema transposito cum in Pelloponneso successisset protospatharius Bardas Platypus, et turbae ac factio exortae essent inter ipsum protospatharium Bardam Platypodem aliosque eius partis protospatharios atque principes, qui protospatharium Leonem Agelastum themate expulerant, protinus in thema illud Sclabesianis irruentibus, miserunt illi ipsi Sclavi Milengi et Ezeritae ad dominum Romanum imperatorem, commiserationem petentes super auctis tributis, permitterenturque ea pendere qualia pridem pependerant. imperator autem ob Sclabesianorum adventum veritus ne Sclavis coniuncti omnino eum themate Pelloponnesi exuerent, auream illis bullam dedit ut tributa tantum solverent quemadmodum primitus solebant, Milengi scilicet

τούς μὲν Μιληγγούς ἕξ νομίσματα, τοὺς δὲ Ἐζερίτας νομίσματα τέ. αὕτη οὖν ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς προσθήκης καὶ τῆς ἐκκοπῆς τῶν πάντων τῶν Μιληγγῶν καὶ τῶν Ἐζερίτων.

Ἰστέον ὅτι οἱ τοῦ κάστρου Μαΐνης οἰκήτορες οὐκ εἰσὶν ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῶν προρρηθέντων Σκλάβων, ἀλλ' ἐκ τῶν παλαιότερων Ῥωμαίων, οἱ καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ τῶν ἑσποίων Ἕλληνας προσαγορεύονται διὰ τὸ ἐν τοῖς προπαιαίως χρόνοις εἰδωλολάτρως εἶναι καὶ προσκνηπῆς τῶν εἰδώλων κατὰ τοὺς παλαιοὺς Ἕλληνας· οἵτινες ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀοιδίμου Βασιλείου βαπτισθέντες Χριστιανοὶ γεγόνασιν. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ οἰκοῦσιν ἐστὶν ἄνδρος καὶ ἀπρόσοδος ἐλαιοφόρος δέ· ὄθεν καὶ τὴν παραμυθίαν ἔχουσι. διᾶκεῖται δὲ ὁ τοιοῦτος τόπος εἰς ἄκραν τοῦ Μαλέα, ἧγουν ἐκεῖθεν τοῦ Ἐζερού πρὸς παραθαλασσίαν. διὰ δὲ τὸ τελείως ὑποτεταγμένους εἶναι αὐτοὺς καὶ ἄρχοντα παρὰ τοῦ στρατηγοῦ δέχεσθαι καὶ πειθαρχεῖν καὶ ὑπεῖκειν ταῖς τοῦ στρατηγοῦ προσταξίσειν, παρέχουσι πάντων ἐκ παλαιτάτου χρόνου νομίσματα ὕ.

Ἰστέον ὅτι ἡ τῆς Καππαδοκίας στρατηγίς τὸ παλαιὸν τοῦρμα ἦν τῆς τῶν Ἀνατολικῶν στρατηγίδος.

Ἰστέον ὅτι ἡ Κεφαληνίς στρατηγίς ἧγουν τὰ νησία τοῦρμα ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Λογουβαρδίας· ἐπὶ δὲ Αἰόντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου γέγονε στρατηγίς.

nomismata sexaginta, Ezeritae vero nomismata trecenta. atque haec quidem causa fuit aucti imminutique rursus Milengorum et Ezeritarum tributū.

Sciendum vero est habitatores urbis Maines a praedictis Sclavis originem non ducere, sed ab antiquioribus Romanis; qui in hodiernum usque diem ab incolis Graeci appellantur, quod priscis temporibus idololatrae fuerint ac idolorum cultores veterum Graecorum ritu; qui quidem rem publicam Romanam administrante praeclaro illo imperatore Basilio cum baptismo Christianam fidem amplexi sunt. locus vero quem habitant, aquarum expertus est et inaccessus, sed olivifer, quo se consolantur. iacet autem hic locus in Malea promontorio ultra Ezerum versus oram maritimam. et quandoquidem plane subiecti sunt principemque a praetore accipiunt, cuius mandatis obtemperant, ex antiquissimo tempore tributum solvunt nomismata quadringenta.

Cappadociae praetura olim turma erat praeturae Anatolicorum.

Cephaleniae praetura sive insula turma olim erat praeturae Longobardiae, sed in praeturam erecta fuit sub Christi amante imperatore Leone.

Ἰστέον ὅτι ἡ Καλαβρίας στρατηγίς δουκάτον ἦν τὸ παλαιὸν τῆς στρατηγίδος Σικελίας.

Ἰστέον ὅτι ἡ τοῦ Χαρσιανοῦ στρατηγίς τουῖρμα ἦν τὸ παλαιὸν τῆς τῶν Ἀρμενικῶν στρατηγίδος.

- 5 Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία Βάρετας, ἡ τοποτηρησία Βαλβαδῶνος, ἡ τοποτηρησία Ἀσπονας καὶ ἡ τοποτηρησία Ἀκαρχοῦς· καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Ἀνατολικῶν εἰς τὸ Καππαδοκῶν θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία τῆς Εὐδοκιάδος, ἡ τοποτηρησία τοῦ ἁγίου Ἀγαπητοῦ, ἡ τοποτηρησία Ἀφραζείας· καὶ ἐγένοντο ταῦτα τὰ ἐπὶ τὰ βάνδα, ἧτοι τὰ τῶν Βουκελλαρίων τέσσαρα καὶ τρία τῶν Ἀνατολικῶν, τουῖρμα μία ἢ νῦν τὰ Κόμματα λεγομένη.
- 15 Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Βουκελλαρίων εἰς τὸ θέμα Χαρσιανοῦ μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοποτηρησία τοῦ Μυριοκεφάλου, ἡ τοποτηρησία τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ ἡ τοποτηρησία Βερινουπόλεως, καὶ ἐγένοντο τουῖρμα ἡ νῦν Σανιάνα λεγομένη.
- 20 καὶ ἀπὸ τοῦ θέματος τῶν Ἀρμενικῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα μετετέθησαν ταῦτα τὰ βάνδα, ἧτοι ἡ τοῦ Κομοδρόμου τοποτηρησία, ἡ τοποτηρησία Ταβίας, καὶ εἰς τὴν τουῖρμαν τοῦ Χαρσιανοῦ τὴν εἰρημένην προσετέθησαν. ἀπὸ δὲ τοῦ Καππαδοκῶν εἰς τὸ τοῦ Χαρσιανοῦ θέμα ταῦτα τὰ

3 Ἰστέον — στρατηγίδος add B 22 ἡ τοποτηρησία add B

Calabriae praetura ducatus olim erat praeturae Siciliae.

Charsiani praetura turma antiquitus erat Armeniacorum praeturae. sub Leone autem Christi amante imperatore a themate Buccelliariorum in Cappadocum thema translata fuerunt haec banda, vicariatus Baretas Balbadonos Asponas et Acarcus: ex themate vero Anaticorum in thema Cappadocum isthaec quidem banda translata sunt, vicariatus Eudociadis, S. Agapeti et Aphraziae. factaque sunt septem haec banda, nempe Buccelliariorum quattuor et Anaticorum tria, turma una, quae nunc Commata nuncupatur.

Porro sub eodem Christi amantissimo imperatore Leone a themate Buccelliariorum in Charsiani thema translata sunt haec banda, vicariatus Myriocephali, venerandae Crucis et Berinopoleos; factaque ex iis fuit turma, quae nunc Saniana appellatur. ab Armeniacorum vero themate in Charsiani thema haec banda translata sunt, vicariatus Comodromi et vicariatus Tabiae; adiectique fuere praedictae Charsiani turmae. e Cappadocum autem themate in Charsiani itidem

Consl. Porph.

15

βάνδα μετετέθησαν, ἤτοι ἡ τοῦρμα Κασῆς ἐξ ὁλοκλήρου καὶ ἡ τοποτηρησία Νύσσης μετὰ τῆς Καισαρείας.

Ἰστέον ὅτι τοὺς παρελθούσι χρόνοις τὸ τοῦ Χαζάνου θέμα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἦν. ὁμοίως καὶ τὸ τοῦ Ἀσμοσάτου θέμα καὶ αὐτὸ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν ἦν. τὸ δὲ Χανζίτ καὶ ἡ Ῥωμανόπολις κλεισοῦρα τῶν Μελιτηνιατῶν ὑπῆρχον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Φατιλάνου πάντα τὰ ἐκείθεν τῶν Σαρακηνῶν ὑπῆρχαν, τὸ δὲ Τεκῆς ἦν τοῦ Μανουήλ. ἡ δὲ Κάμαχα ἡ τοῦρμα ἄκρα Κολωνίας ἦν, ἡ δὲ τῆς Κελτζίνης τοῦρμα ὑπὸ τὴν Χαλδίαν ἦν. ἡ δὲ Μεσοποταμία τῷ τότε καιρῷ θέμα 10 οὐκ ἦν. Λέω δὲ ὁ φιλόχριστος καὶ αἰόδιμος βασιλεὺς τὸν Μανουήλ ἐκείνον ἀπὸ τοῦ Τεκῆς μετὰ λόγου ἐξήγαγεν, καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτὸν εἰσήγαγε καὶ πρωτοσπαθᾶριον πεποίηκεν. ἔχει δὲ ὁ αὐτὸς Μανουήλ υἱοὺς τέσσαρας, τὸν Παγκρατούκαν, τὸν Ἰαγνούκαν, τὸν Μουδάφαρ καὶ τὸν Ἰωάννην· καὶ τὸν μὲν 15 P 136 Παγκρατούκαν ὁ βασιλεὺς ἱκανάτον πεποίηκε καὶ μετὰ τοῦτο στρατηγὸν εἰς τοὺς βουκελλαρίους, τὸν δὲ Ἰαγνούκαν εἰς Νεκόπολιν στρατηγὸν ἐποίησε, τὸν δὲ Μουδάφαρ καὶ τὸν Ἰωάννην ἐν Τραπεζοῦντι δέδωκε γῆν βασιλικήν, ἅπαντας ἀξιώμασι τιμήσας καὶ δούς αὐτοῖς εὐεργεσίας πολλὰς. καὶ ἐποίησε 20 θέμα τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ τὸν Ὀρέστην ἐκείνον τὸν Χαρσιανίτην στρατηγὸν προεβάλετο, καὶ τότε δέδωκε τὴν τῆς Κάμαχας τοῦρμαν ὑπὸ τὸ θέμα εἶναι τῆς Μεσοποταμίας· εἰθ

6 Μηλιτιανητῶν M

thema translata fuere haec banda, universa turma Cases et vicariatus Nysae cum Caesarea.

Chozani vero thema olim erat sub Saracenis, quemadmodum et Amosati. Chanzit vero et Romanopolis clusurae erant Melitiniatorum. et a monte Phatilano, quae ulterius iacent, sub Saracenis erant, Teces vero sub Manuele. at Camacha turma propugnaculum Colouiae erat, sicuti Celtzines turma ad Chaldiam pertinebat: sed Mesopotamia tunc temporis thema non erat: at Leo ille Christi amans et praeclarus imperator Manuelem securitate verbo data e Teces eductum in urbem protospatharium creavit. erant autem huic Manueli quattuor filii, Pancratucas Iachnucas Mudaphar et Ioannes; et Pancratucas quidem imperator Hicanatum creavit et deinde praetorem Buccelliariorum, Iachnucam praetura Nicopoleos donavit, Mudaphar vero et Ioanni imperialem terram in Trapezunte dedit, dignitatibus omnes et beneficiis multis cohonestans. et Mesopotamiam in thema redegit, ac Oresten illum Charsianitem praetorem designavit, turmasque Camachae et Celtzines tunc temporis sub themate Neso-

οὕτως καὶ τὴν Κελζιγῆς τοῦρμαν ὑπὸ τὸ θέμα καὶ αὐτὴν τῆς Μεσοποταμίας ἐποίησεν. ἀρτίως δὲ ταῦτα πάντα γεγνότα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὸ Μεσοποταμίας θέμα, ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου προσετέθη ἢ τε Ῥωμανόπολις καὶ τὸ Χανζίτ.

Ἰστίον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἡ Λάρισα τοῦρμα τῆς Σεβαστείας ἦν, τὸ δὲ Κυμβαλαῖος ἦν τοῦρμα τοῦ Χαρσιανοῦ, τὸ δὲ Συμπόσιον ἦν ἐρημία πρὸς τὰ μέρη τῆς Ανκανδοῦ παρακείμενον. καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου Εὐστάθιος ὁ τοῦ Ἀργυροῦ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἀνακληθεὶς εἰς τὸ Χαρσιανὸν στρατηγὸς ἐχωρήσθη· ὁ δὲ Μελίας εἰς τὴν Μελιτηνὴν ἔτι πρόσφυγος ἦν, καὶ ὁ Βαασάκιος μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ τε Κρικωρικῆ καὶ τοῦ Παζουνῆ, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἰσμαῆλ ὁ Ἀρμένιος ἐκεῖνος, οἵτινες καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν προρορηθέντα Ἀργυρὸν ἐγραψαν διὰ τοῦ χρυσοβούλλου λόγον λαβεῖν καὶ ἐξελεθεῖν, καὶ τὸν μὲν Βαασάκιον καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ εἰς Λάρισσαν καθεσθῆναι, καὶ ὀνομασθῆναι τὸν μὲν Βαασάκιον Λαρίσης κλεισουριάρχην, ὅπερ καὶ γέγονε, τὸν δὲ Ἰσμαῆλ κλεισουριάρχην εἰς τὸ Συμπόσιον, ὃ καὶ γέγονε, τὸν δὲ Μελίαν εἰς Εὐφράτιαν εἰς τὰ Τρυπία εἰς τὴν ἐρημίαν γενέσθαι τουρμάρχην, ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐξελεθόντων δὲ τῶν Μελιτηνιατῶν καὶ τὸν Ἰσμαῆλ ἐκεῖνον ἀνελόντων ἔμνε το Συμπόσιον ἐρημον· τοῦ δὲ Βαασακίου ὅτι προδοσίαν μελετᾷ διαβληθέν-

potamiae constituit. haec omnia autem cum nuper sub dominium venissent Romanorum, Romano imperante ad Mesopotamiae thema additae quoque fuerunt Romanopolis et Chanzit.

Sub Leone autem Christi amante imperatore Larissa Sebastiae turma erat ut Cymbalaeus Charsiani: at Symposium desertum erat ad Lycandi partes situm. imperante autem eodem Christi amante Leone Eustathius Argyri ab exilio revocatus Charsiani praetor factus est, Melias vero adhuc in Melitene exulabat. et Baasacius cum duobus fratribus Cricorice ac Pazune, item Ismaël ille Armenius, et ad illum simul et ad Argyrum, quem diximus, scriperant ut per bullam auream data sibi securitate exirent, et Baasacius quidem cum fratribus Larissae sedes poneret, vocareturque Baasacius Larissae clisuriarcha, quod etiam factum est, Ismaël autem Symposii clisuriarcha, Melias vero Euphratiae Trypiorum et deserti turmarcha foret; id quod factum est. Melitiniatis vero excursionem facientibus Ismaëleque sublato, Symposium desertum mansit; et Baasacio proditionis accusato ideoque relegato, iterum Sebastiae turma facta est Larissa, praetorque

τος καὶ ἐξορισθέντος πάλιν ὑπὸ τῆς Σεβαστείας ἢ Λαρίσου τοῦρμα ἐγένετο, στρατηγῶν προβληθέντος ἐκέισε τοῦ Ἀργυροῦ Λέοντος τοῦ υἱοῦ Εὐσταθίου, τοῦ μετὰ ταῦτα μαγίστου γεγονότος καὶ δομεστίκου τῶν σχολῶν. ὁ δὲ Μελίας εἰς Εὐφράτειαν καθεζόμενος, ὅποτε προεβλήθη Κωνσταντίνος ὁ δοῦξ⁵ εἰς τὸ Χαρσιανόν, κατῆλθεν οὗτος ὁ προρρηθείς Μελίας, καὶ τὸ παλαιὸν κάστρον τὴν Λυκανδὸν ἐκράτησε, καὶ ἔκτισεν αὐτὸ καὶ ὠχυροποίησε, καὶ ἐκέισε ἐκαθέσθη, καὶ ὠνομάσθη παρὰ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου βασιλέως κλεισοῦρα. καὶ μετὰ τοῦτο διεπέρασεν ἀπὸ Λυκανδοῦ εἰς τὸ ὄρος τῆς Τζα-¹⁰μανδοῦ, κάκελος τὸ νῦν ὄν κάστρον ἔκτισε· καὶ ὡσαύτως κάκεῖνο κλεισοῦρα ἐκαλεῖτο. ἐκράτησε δὲ καὶ τὸ Συμπόσιον, ποιήσας αὐτὸ τουρμαρχάτον. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, τοῦτο πρῶτον, συνοίσῃς αὐτῷ καὶ Ζωῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, γέγονεν ἡ Λυκανδὸς στρατηγίς, καὶ πρῶ-¹⁵τος Λυκανδοῦ στρατηγὸς ὠνομάσθη ὁ πατρίκιος Μελίας, δηλονότι τῷ τότε καιρῷ αὐτοῦ κλεισουριάρχου ἐν Λυκανδῷ τυχάνοντος. ὁ δὲ αὐτὸς Μελίας διὰ τε τὴν συνοῦσαν αὐτῷ πρὸς τὸν βυσιλέα τῶν Ῥωμαίων πίστιν καὶ τὰς πολλὰς καὶ P 137 ἀπειροὺς αὐτοῦ κατὰ Σαρακηνῶν ἀνδραγαθίας μετέπειτα μά-²⁰γιστρος ἐτιμήθη.

Ἰστέον ὅτι ἡ Ἀβαρα τοῦρμα ἦν ὑπὸ τὸ θέμα Σεβαστείας, ἐπὶ δὲ Ῥωμανοῦ δεσπότου γέγονε κλεισοῦρα.

Ἰστέον ὅτι τύπος ἐκράτησε παλαιὸς τὸν κατεπάνω Μαγ-

14 τοῦτο] τὸ?

illuc missus fuit Leo Argyri Eustathii filius, qui magister postea et scholarum domesticus creatus fuit. at Melias, qui Euphratiam habitabat, Constantino Charsiani duce designato hinc discessit et Lycandum urbem antiquam occupavit, quam cum exaedificasset muniissetque, sedem ipse ibi posuit, illaque ab imperatore Christi amante Leone clusurae nomen accepit. deinde Lycando in Tzamandi montem commigravit, ibique urbem, quae in hodiernum usque diem extat, condidit, et similiter clusura nuncupata est. tenuit vero etiam Symposium, fecitque turmarchatum. Constantino autem Christi amantissimo imperante una cum matre sua Zoë, tunc primum Lycandus praetura facta est, primusque eius praetor appellatus est Melias patricius, tunc temporis illic clisuriarcham agens, qui postea quoque propter insignem in Romanorum imperatorem fidem et plurima ac praeclara in Saracenos edita facinora magistrum honore ornatus est.

Quod ad Abaram turmam attinet, ea sub Sebastiae themate erat, imperante vero Romano clusura facta est.

Statutum autem antiquitus fuit ut capitaneus Mardaitarum At-

δαϊτῶν Ἀτταλίας παρὰ τοῦ βασιλέως δηλονότι προβάλλεσθαι·
 διὸ καὶ παρὰ Λιόντος τοῦ μακαριωτάτου βασιλέως κατεπάνω
 προσβλήθη Σταυράκιος ὁ Πλατύς ἐπονομαζόμενος, ὃς χρόνους
 μὲν διέτριψεν ἱκανούς, οὐχὶ καλῶς δὲ καὶ τὰ τέλη διέθηκε.
 5 τοῦ γὰρ πρωτοσπαθαρίου Εὐσταθίου καὶ ἀσηκρηῆτις ἐν τῷ
 τῶν Κιβυρραιωτῶν θέματι ἐκ προσώπου ἀποσταλέντος φθό-
 νοι τιπὲς ἀναμεταξὺ τούτων καὶ μάχαι γέγονασιν· ὃ τε γὰρ
 Σταυράκιος ὁ Πλατύς εἰς τὸν πατρίκιον Ἡμέριον καὶ λογο-
 θέτην τοῦ δρόμου θαρρῶν ὡς ἂν τε παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν βα-
 10 σιλία μεσιτενθεῖς, τῷ ἐκ προσώπου Εὐσταθίῳ ἀντέπιπτε καὶ
 μάλιστα ἐναντίως εἶχεν ἐν οἷς αὐτὸν ἑώρα ἔξω τοῦ δέοντός
 τι διαπραττόμενον ἢ καὶ προστάττοντα· ὃ τε δὲ πάλιν ὃ
 ἐκ προσώπου Εὐστάθιος πρὸς τὸν Σταυράκιον διέκειτο ἐχθρο-
 δῶς, καὶ πολλὰς κατ' αὐτοῦ ἐπιθέσεις καὶ μηχανὰς ἐπλάτ-
 15 τετο. ὅθεν αἰτίας ὁ προρηθεῖς Εὐστάθιος κατὰ τοῦ Σταυ-
 ρακίου ἀνήγαγεν, ὡς τὸ τῶν Κιβυρραιωτῶν θέμα δύο στρα-
 τηγούς ἔχειν οὐ δύναται, δηλονότι ἐμὲ καὶ τὸν Σταυράκιον
 τὸν κατεπάνω Μαρδαϊτῶν· ἄλλα γὰρ ἐμοῦ προστάττοντος
 καὶ διοικεῖν ἐθέλοντος, ἄλλα ποιεῖν ὁ κατεπάνω Μαρδαϊτῶν
 20 βούλεται, καὶ ἀντεξουσίος ὢν τὴν αὐτῆν δοκοῦντα μανικῶς δια-
 πράττεται. ἀνήγαγε δὲ καὶ ἄλλας ψευδολογίας τινὰς, καὶ
 πολλὰς μηχανὰς κατ' αὐτοῦ συνερράψατο, τὰς μὲν πιθανῶς
 ὄνθεις, τὰς δὲ συκοφαντικῶς τε καὶ μανικῶς ἀναπλασάμε-
 νος. καὶ οὗτος δηλονότι τῷ πατρικίῳ Ἡμερίῳ καὶ λογοθέτῃ

taliae ab imperatore designaretur; unde etiam a Leone beatissimo im-
 peratore designatus fuit Stauracius cognomento Platys, qui aliquan-
 diu quidem illic egit, sed tributa non recte ordinavit. cum enim
 Eustathius protospatharius et asecretis in Cibyrhaeotarum thema vi-
 carius missus esset, aemulatio quaedam et contentio inter ipsos ex-
 orta est: quippe Stauracius Platys Hemerio patricio et logothetae cur-
 sus publici confidens, utpote quo intercedente imperatori conciliatus
 erat, Eustathio vicario se opposuit, atque omnino ei contrarium se
 praebuit, ubi praeter decorum committentem aut praecipientem ali-
 quid videbat. vicissim Eustathius vicarius male erga Stauracium affe-
 ctus multas adversus ipsum fraudes machinabatur et querelas contra
 eum producebat, in Cibyrhaeotarum themate duos praetores esse non
 posse, se et Stauracium Mardaitarum capitaneum; quippe cum alia
 ipse iuberet statueretque, alia Mardaitarum capitaneus facere vellet
 et quasi sui iuris esset ea quae ipsi viderentur amenter peragere.
 produxit item alia quaedam mendacia, et multas contra eum fraudes
 excogitavit, quaedam probabiliter quidem, quaedam vero per calu-

τοῦ δρόμου θαρρῶν ταῦτα ἔγραψεν. ἐπὶ δὲ τῷ τότε καιρῷ φίλος Εὐσταθίου μᾶλλον ἦν ὁ πατρικίος Ἡμερίος ἤπερ Σταυρακίου, κἄν ὕστερον ἐχθροὶν θέντες ἀμφοτέροι ἐχθρὰς ἀνάμειστοι καὶ μανίας πλήρεις γέγονασι. τὴν οὖν τοιαύτην ἀναφορὰν Εὐσταθίου δεξιόμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ πατρικίου Ἡμερίου πεισθεὶς, δέδωκε τὴν τοῦ τοιοῦτου καταπάνω ἐξουσίαν τῷ πρωτοσπαθαρίῳ Εὐσταθίῳ τῷ ἐκ προσώπου. τοῦ δὲ μακαρίου βασιλέως τὸν βίον ἀπὸ τῶν κείτω πρὸς τὰ ἄνω μετῆλλαχότος, Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τῆς αυτοκράτορος ἀρχῆς ἐγκρατῆς γεγονώς, ὡς πάντας τοὺς ὑπὸ τοῦ μακαρίου βασιλέως καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ προβληθέντας ἐν τισὶν ἀρχαῖς διεδέξατο, χαιρεκάκοις καὶ κακοβούλοις ἀνδράσι πεισθεὶς, οὕτω δὴ καὶ τὸν προρρηθέντα Εὐστάθιον διεδέξατο καὶ ἀντ' αὐτοῦ πεποίηκεν ἕτερον. ὁ γὰρ Χασὲ ἐκεῖνος ὁ ἐκ Σαρακηνῶν τῷ γένει ὀρμώμενος, Σαρακηνὸς δὲ τῷ ὄντι ἤ γνώμη καὶ τῷ τρόπῳ καὶ τῇ λατρείᾳ διατελῶν, ὁ τοῦ πατρικίου Δαμιανοῦ δούλος, ἐπεὶ πολλὴν παρρησίαν εἶχε τῷ τότε καιρῷ ὁ πρωτοσπαθᾶριος οὗτος Χασὲ πρὸς τὸν κῦριν Ἀλέξανδρον τὸν βασιλέα, ὡσαύτως καὶ ὁ πρωτοσπαθᾶριος Νικήτας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Χασέ, ὁ καὶ τῶν Κιβυρραιωτῶν στρατηγὸς

P 138 γεγονώς παρὰ τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως. ὁ Νικήτας οὖν οὗτος ὁ ἀδελφὸς τοῦ προρρηθέντος Χασέ τὸν βασιλέα ἠτήσατο ὅτι ὡς ἀρχαῖόν σου φίλον εὐεργετεῖν με πρέπον ἐστίν, ἐν δὲ πρὸς τὴν βασιλείαν σου αἴτημα ἔχω,

3 ἐχθροὶν θέντες vulgo
ὡς Meursius pro δε

8 τῷ δὲ μακαρίῳ βασιλεὶ vulgo 10
11 προκληθέντας vulgo

mniam amenter confingens. atque haec quidem Hemerio patricio et logothetae cursus publici confusus scribebat. et is sane tunc temporis Eustathio magis quam Stauracio favebat, etsi postea inimici ambo infestissimi fuerint. eiusmodi igitur Eustathii relatione accepta imperator, et Hemerii patricii petitione persuasus, capitanei istius dignitatem protospathario Eustathio vicario dedit. sed ad superos elato beato illo imperatore, Alexander eius frater imperio potitus ferme omnes a fratre imperatore defuncto honoribus auctos in ordinem rededit, hominum malignorum pravis consiliis persuasus; et sic Eustathio, quem diximus, honorem non prorogavit, sed alium ipsi substituit. nam protospatharius Chase ille a Saracenis genus ducens, et re ipsa eorum quoque sententiam mores ac cultum retinens, Damiani patricii servus, plurimum tunc gratia valebat apud Alexandrum imperatorem, quemadmodum et protospatharius Nicetas eius frater, qui etiam Cibyrhaetarum praetor ab eodem imperatore factus fuit. hic igitur Nicetas praedicti Chase frater imperatorem compellavit, oport-

καὶ δίκαιόν ἐστιν εἰσακοῦσαι μου. τοῦ δὲ βασιλέως διαπο-
 ρουμένον καὶ ἀντρωτῶντος τί ἂν εἶη τοῦτο τὸ αἴτημα, καὶ
 ὅπερ εἴαν ἔστιν ὑπακοῦσαι ὑψηλομένον, ὁ προρρηθεὶς Νική-
 της ἤτησε οὗτι τὸν υἱὸν μου αἰτοῦμαι ἵνα ποιήσῃ ἡ βασι-
 5 λεία σου κατεπάνω τῶν Μαρδαϊτῶν Ἀτταλίας· οὗτινός δὲ
 βασιλεὺς τῇ αἰτήσῃ πεισθεὶς, ἐπὶ προελεύσεως εἰσαγαγὼν ἐπὶ
 τοῦ Χρυσοτρικλίνου τὸν υἱὸν τοῦ πρωτοσπαθαρίου Νικήτα
 τὸν σπαθαροκανδιδάτον Ἀβέρκιον, προεβάλετο αὐτὸν κατεπάνω
 τῶν Μαρδαϊτῶν Ἀτταλίας, καθὼς καὶ ὁ μακάριος Λέων ὁ
 10 βασιλεὺς πρότερον Σταυράκιον τὸν Πλατὺν ἐπονομαζόμενον.
 καὶ ὁ ἐξ ἀρχῆθεν παλαιὸς ἔχων τύπος, καθὼς ἐν ἀρχαῖς εἴ-
 ρηται, ὑπὸ τοῦ βασιλέως προβάλλεσθαι τὸν κατεπάνω Μαρ-
 δαϊτῶν.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ βασιλέως τοῦ Θεοφίλου παρακοιμώμενος
 15 γέγονε Σχολαστίκιος δοσιῦριος, ἐπὶ δὲ Μιχαὴλ υἱοῦ Θεοφίλου
 παρακοιμώμενος Δαμιανὸς πατρίκιος· καὶ μετὰ τοῦτον ἐπὶ
 τοῦ αὐτοῦ γέγονε παρακοιμώμενος Βασίλειος ὁ φιλόχριστος
 βασιλεὺς. ἐπὶ δὲ τοῦ Βασιλείου φιλοχρίστου δεσπότην πα-
 ρακοιμώμενος οὗ γέγονε δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς βασιλείας. ἐπὶ
 20 δὲ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότην παρακοιμώμενος γέγονε
 Σαμωνᾶς ὁ πατρίκιος, καὶ μετὰ τοῦτον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασι-
 λέως γέγονε Κωνσταντῖνος ὁ πατρίκιος. ἐπὶ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ
 βασιλέως γέγονε παρακοιμώμενος πατρίκιος Βαρβάτος. ἐπὶ δὲ

3 ὑπακοῦσαι om M

tere sibi ut amico veteri beneficium conferri, esse autem unum quod
 ab eius maiestate peteret, in quo exaudiri deberet: imperatore vero
 ambigente, interroganteque quidnam illud esset, et pollicente ipsum
 id, quidquid tandem esset, impetratum esse, respondit ut filius meus
 capitaneus Mardaitarum Attaliae creetur; eiusque petitioni satisfaciens
 imperator Abercium spatharocandidatum Nicetae protospatharii filium,
 in processu introductum in trichinium Aureum, Mardaitarum Attaliade
 capitaneum designavit, quemadmodum antea beatus Leo imperator
 Stauracium Platyn cognominatum. et eo quidem ritu, ut initio dixi,
 antiquitus ab imperatore Mardaitarum capitaneus designabatur.

Sciendum autem sub Theophilo imperatore accubitorem fuisse
 Scholasticum ostiarium, et sub Michaële eius filio Damianum patri-
 cium, et post eum sub eodem Basilium qui postea Christi amans im-
 perator fuit. sed sub Basilio Christi amante imperatore, quoad usque
 regnavit, nullus fuit accubitor. verum imperante Leone iterum hac
 dignitate ornatus est Samonas patricius, et post eum sub eodem im-
 peratore Constantinus patricius. Alexandro autem imperium tenente
 accubitor creatus fuit Barbatus patricius; et sub Constantino Christi

Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου γέγονε πάλιν Κωνσταντῖνος πατρικίος ὁ προρρηθεὶς ἐπὶ Λέοντος δεσπότου, ἐπὶ δὲ Ῥωμανοῦ δεσπότου Θεοφάνης πατρικίος· ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τὸ δεύτερον γέγονε Βασίλειος πατρικίος.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου βασιλέως ἦν ὁ Κτενῆς ἐκεῖνος, γέρον κληρικός πάνυ πλούσιος, ὅστις ἦν καὶ δομέστικος εἰς τὴν νέαν ἐκκλησίαν· ὑπῆρχε δὲ τεχνίτης εἰς τὸ ἄσμα, ὅλος τῷ τότε καιρῷ ἕτερος οὐκ ἦν. ὁ δὲ αὐτὸς Κτενῆς τὸν πατρικίον Σαμωνᾶν ἐδυσώπησε, τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμένον αὐτοῦ ὄντος, μεσιτεῦσαι αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα τοῦ γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον καὶ φορεῖν ἐπικουτζουλον καὶ προέρχεσθαι εἰς τὸν Λαυσιικὸν καὶ καθέζεσθαι ὡς πρωτοσπαθᾶριον καὶ ῥογεύεσθαι αὐτὸν λίτραν μίαν, καὶ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἀντιλήψεως δοῦναι τῷ βασιλεῖ λίτρας τεσσαράκοντα. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐκ ἠέσχετο τοῦτο ποιῆσαι, λέγων τῶν ἀδυνάτων τυγχάνειν καὶ εἰς μεγάλην ἀδοξίαν τῆς βασιλείας μου κληρικὸν γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον. ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς Κτενῆς παρὰ τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ ταῦτα προσέθηκεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα λίτρας καὶ σχολαρίκια ζῆνῃ μίαν, ἐκτιμηθεῖσαν λίτρας δέκα, καὶ τραπεζίου ἀσίμιν ἔνζωδον διάχρυσον ἀνάγλυφον, ἐκτιμηθὲν καὶ αὐτὸ λίτρας δέκα.
 P 139 καὶ δυσωπηθεὶς ὁ βασιλεὺς τῇ παρακλήσει τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ καὶ παρακοιμωμένου ἀνελάβετο τὰς τεσσαράκοντα τοῦ

20 καὶ τραπεζίου — δέκα add B 23 τοῦ χρυσοῦ add B

amante imperatore rursum Constantinus patricius fuit, cuius antea mentionem feci sub domino Leone. sub Romano imperatore hunc honorem tenuit Theophanes patricius, sub Constantino autem iterum Basilius patricius.

Sub imperatore illo Christi amantissimo et perpetua memoria digno Leone Ctenas ille vixit, clericus aetate gravis et omnino dives, novae ecclesiae domesticus, qui canendo omnes sui temporis antecelabat. hic Samonae patricio, qui tunc temporis accubitor erat, persuasit uti pro se apud imperatorem intercederet, ut protospatharius fieret et camasum ferret ac in Lausiacum progredereetur, sederetque veluti protospatharius rogamque acciperet libram unam: se huius rei causa imperatori daturum libras quadraginta. at imperator recusabat, dicens fieri non posse, et maiestate sua indignum, clericum fieri protospatharium. quod cum ex Samona patricio idem ille Ctenas intellexisset, ad quadraginta libras inaurium par unum adiecit libris decem aestimatum, et mensulam caelatam ex argento non sigato, inauratam et sculptam, cuius item pretium erat decem librarum. per-

χρυσίου λίτρας καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια καὶ τοῦ τραπεζίου τὸ ἀνάγλυφον καὶ διάχρυσον ἄσιμιν, ὡς γενέσθαι τὸ πᾶν δόμα τοῦ αὐτοῦ Κτενᾶ λίτρας ἑξήκοντα. τότε ἐποίησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς πρωτοσπαθᾶριον καὶ ἐρογεύθη τῷ καιρῷ ἐκείνῳ 5 λίτραν μίαν. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Κτενᾶς μετὰ τὸ τιμηθῆναι αὐτὸν πρωτοσπαθᾶριον ἕτη δύο καὶ ἐτελεύτησεν, ἐρογεύθη δὲ τὰ δύο ἕτη ἀνὰ λίτραν μίαν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν ν ᾶ'.

περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ γέγονε τὸ βασιλικὸν δρομώνιον, καὶ περὶ τῶν 10 πρωτοκαρᾶβων τοῦ αὐτοῦ δρομώνιου, καὶ ὅσα περὶ τοῦ πρωτοσπαθάρου τῆς φιάλας.

Ἰστέον ὅτι μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰοιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὐκ ἦν βασιλικὸν δρομώνιον ἐν τῷ εἰσῆρχετο ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' εἰς ῥούσιον ἀγρᾶριον εἰσῆρχετο. 15 πλὴν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, ὅτε ἐπῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὰ θέματα τῆς Προύσης, καὶ πάλιν ὅτε ἀπῆλθε θεάσασθαι τὸ γεφύριον τοῦ Ῥηγίου δηλονότι τῇ κελύσει αὐτοῦ καὶ προνοίᾳ κτιζόμενον, εἰς δρομώνιον εἰσῆλθε, καὶ ἕτερον δρομώνιον ἠκολούθει ὀπισθεν. οἱ δὲ ἐν αὐτῷ εἰσ- 20 ελθόντες ἐλάται ὑπῆρχον ἀπὸ τοῦ βασιλικῷ ἀγρᾶριου καὶ ἀπὸ τῶν Στενιτῶν πλωϊμων. τὸ γὰρ παλαιὸν εἶχε τὸ Στε-

7 λίτρας χιλίας M

susus Imperator Samonae patricii et accubitoris precibus libras illas auri quadraginta et inaurium par accepit, et mensulam caelatam ex argento non signato inauratam; quod totum Ctenae donum sexaginta librarum erat; fecitque eum protospatharium, et rogam dedit librae unius. vixit autem hic Ctenas post acceptum protospatharii honorem annos duos, et tunc obiit, cum singulis annis unius librae rogam accepisset.

51. *de imperiali dromonio, quomodo factum sit, et de protocarabis eius; item de protospathario Phialae.*

Sciendum est usque ad tempora Leonis praeclari sapientissimique imperatoris dromonium imperiale, quo veheretur imperator, nullum fuisse, sed agrarium tantum russaeum, praeterquam sub Basilio Christi amante imperatore: quippe idem imperator cum ad Prusae thermas ac rursus ad Rhegii pontem videndum abiret, quem extrui ipse iusserat, dromonium conscendit, quod alterum dromonium sequebatur; remiges vero qui in eo, ex imperiali agrario erant et ex nantis Stenitis. ab antiquo enim in Steno chelandia imperialia na-

Κωνσταντίνου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου γέγονε πάλιν Κωνσταντίνος πατρικίος ὁ προρρηθεὶς ἐπὶ Λέοντος δεσπότου, ἐπὶ δὲ Ῥωμανοῦ δεσπότου Θεοφάνης πατρικίος· ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου τὸ δεύτερον γέγονε Βασίλειος πατρικίος.

Ἰατέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου βασιλέως ἦν ὁ Κτενᾶς ἐκεῖνος, γέρον κληρικός πάνυ πλούσιος, ὅστις ἦν καὶ δομέστικος εἰς τὴν νῆαν ἐκκλησίαν· ὑπῆρχε δὲ τεχνίτης εἰς τὸ ἄσμα, ὅλος τῷ τότε καιρῷ ἕτερος οὐκ ἦν. ὁ δὲ αὐτὸς Κτενᾶς τὸν πατρικίον Σαμωνᾶν ἐδυσώπησε, τῷ τότε καιρῷ παρακοιμωμένον αὐτοῦ ὄντος, μαιτεῦσαι αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα τοῦ γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον καὶ φορεῖν ἐπικουτζουλον καὶ προέρχεσθαι εἰς τὸν Λαυσιικὸν καὶ καθέζεσθαι ὡς πρωτοσπαθᾶριον καὶ ῥογεύεσθαι αὐτὸν λίτραν μίαν, καὶ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ἀντιλήψεως δοῦναι τῷ βασιλεῖ λίτρας τεσσαράκοντα. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐκ ἠέσχετο τοῦτο ποιῆσαι, λέγων τῶν ἀδυνάτων τυγχάνειν καὶ εἰς μεγάλην ἀδοξίαν τῆς βασιλείας μου κληρικὸν γενέσθαι πρωτοσπαθᾶριον. ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς Κτενᾶς παρὰ τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ ταῦτα προσέθηκεν εἰς τὰς τεσσαράκοντα λίτρας καὶ σχολαρίκια ζυγὴν μίαν, ἐκτιμηθεῖσαν λίτρας δέκα, καὶ τραπεζίου ἀσίμιν ἔνζω-
 P 139 καὶ δυσωπηθεὶς ὁ βασιλεὺς τῇ παρακλήσει τοῦ πατρικίου Σαμωνᾶ καὶ παρακοιμωμένου ἀνελάβετο τὰς τεσσαράκοντα τοῦ

20 καὶ τραπεζίου — δέκα add B 23 τοῦ χρυσοῦ add B

amante imperatore rursum Constantinus patricius fuit, cuius antea mentionem feci sub domino Leone. sub Romano imperatore hunc honorem tenuit Theophanes patricius, sub Constantino autem iterum Basilius patricius.

Sub imperatore illo Christi amantissimo et perpetua memoria digno Leone Ctenas ille vixit, clericus aetate gravis et omnino dives, novae ecclesiae domesticus, qui canendo omnes sui temporis antecel-
 lebat. hic Samonae patricio, qui tunc temporis accubitor erat, persuasit uti pro se apud imperatorem intercederet, ut protospatharius fieret et camasum ferret ac in Lausiacum progredere-
 tur, sederetque veluti protospatharius rogamque acciperet libram unam: se huius rei causa imperatori daturum libras quadraginta. at imperator recusa-
 bat, dicens fieri non posse, et maiestate sua indignum, clericum fieri protospatharium. quod cum ex Samona patricio idem ille Ctenas intellexisset, ad quadraginta libras inaurium par unum adiecit libris decem aestimatum, et mensulam caelatam ex argento non signato, inauratam et sculptam, cuius item pretium erat decem librarum. per-

χοραίου λίτρας καὶ τὴν ζυγὴν τὰ σχολαρίκια καὶ τοῦ τραπεζίου τὸ ἀνάγλυφον καὶ διάχρυσον ἀσίμιν, ὡς γενέσθαι τὸ πᾶν δόμα τοῦ αὐτοῦ Κτενᾶ λίτρας ἑξήκοντα. τότε ἐποίησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς πρωτοσπαθᾶριον καὶ ἐρογεύθη τῷ καιρῷ ἑκείνῳ 5 λίτραν μίαν. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Κτενᾶς μετὰ τὸ τιμηθῆναι αὐτὸν πρωτοσπαθᾶριον ἕτη δύο καὶ ἐτελεύτησεν, ἐρογεύθη δὲ τὰ δύο ἕτη ἀνὰ λίτραν μίαν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο ν γ α'.

περὶ τοῦ τίνε τρόπῳ γέγονε τὸ βασιλικὸν δρομώνιον, καὶ περὶ τῶν 10 πρωτοκαράβων τοῦ αὐτοῦ δρομώνιου, καὶ ὅσα περὶ τοῦ πρωτοσπαθάρου τῆς φιάλας.

Ἰστέον ὅτι μέχρι τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰοιδίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὐκ ἦν βασιλικὸν δρομώνιον ἐν ᾧ εἰσῆρχετο ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' εἰς ῥούσιον ἀργάριον εἰσῆρχετο. 15 πλὴν ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, ὅτε ἐπῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὰ θέρμα τῆς Προύσης, καὶ πάλιν ὅτε ἀπῆλθε θεάσασθαι τὸ γεφύριον τοῦ Ῥηγίου δηλονότι τῇ κελεύσει αὐτοῦ καὶ προνοίᾳ κτιζόμενον, εἰς δρομώνιον εἰσῆλθε, καὶ ἕτερον δρομώνιον ἠκολούθει ὀπισθεν. οἱ δὲ ἐν αὐτῷ εἰσ- 20 ελθόντες ἐλάται ὑπῆρχον ἀπὸ τοῦ βασιλικῆ ἀργαρίου καὶ ἀπὸ τῶν Στενιτῶν πλωϊμῶν. τὸ γὰρ παλαιὸν εἶχε τὸ Στε-

7 λίτρας χιλίας M

susus imperator Samonae patricii et accubitoris precibus libras illas auri quadraginta et inaurium par accepit, et mensulam caelatam ex argento non signato inauratam; quod totum Ctenae donum sexaginta librarum erat; fecitque eum protospatharium, et rogam dedit librae unius. vixit autem hic Ctenas post acceptum protospatharii honorem annos duos, et tunc obiit, cum singulis annis unius librae rogam accepisset.

51. *de imperiali dromonio, quomodo factum sit, et de protocarabis eius; item de protospathario Phialas.*

Sciendum est usque ad tempora Leonis praeclari sapientissimi- que imperatoris dromonium imperiale, quo veheretur imperator, nul- lum fuisse, sed agrarium tantum russaeum, praeterquam sub Basilio Christi amante imperatore: quippe idem imperator cum ad Prusae thermas ac rursum ad Rhegii pontem videndum abiret, quem extrui ipse iusserat, dromonium conscendit, quod alterum dromonium se- quebatur; remiges vero qui in eo, ex imperiali agrario erant et ex aantiis Stenitis. ab antiquo enim in Steno chelandia imperialia na-

τὸν χελώνδια βασιλικὰ πλωΐμα μέχρι τῶν δέκα. ἔπει δὲ ὁ
 μικάριος βασιλεὺς ὄλα τὰ πλείονα αὐτοῦ μεταστασιμάτα εἰς
 τὰς Πηγὰς ἐποιεῖ διὰ τὸ καὶ ὑπ' αὐτοῦ κτισθῆναι τὰ τοι-
 αῦτα παλάτια, ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Ἑβδομον καὶ εἰς τὴν Ἱερίαν
 καὶ εἰς τὴν Βρύαν, εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἀγρᾶριον κατὰ τὸν πα-
 λαιὸν τύπον. ὅτε δὲ εἰς μακρότερον ἀπήει πρόκενσον, εἶον
 εἰς τὰ θέρμα τῆς Προύσης καὶ εἰς ἐπιτήρησιν τοῦ Ῥηγίου
 τῆς γεφύρας, εἰσῆει, καθὼς προεῖρηται, εἰς δρομώνιον, καὶ
 ἠκολούθει ἕτερον δρομώνιον, διότι καὶ πλείονας ἀρχοντας εἰσ-
 ἔρχεσθαι μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς ὑπολοίπους εἰς το¹⁰
 δευτέρου δρομώνιον. ὁ δὲ ἀοίδιμος καὶ σοφώτατος Λέων ὁ
 βασιλεὺς φιλοτιμότερόν πως πρὸς τοὺς μαγίστρους καὶ πα-
 τρικούς καὶ οἰκείους συγκλητικούς διακείμενος καὶ θέλων
 αἰεὶ τοῦτο συγκαίρεσθαι, λογισάμενος μὴ ἐπαυκεῖν εἰς ὑπο-
 δοχὴν πλείονων ἀρχόντων τὸ ἀγρᾶριον, ἐποίησε δρομῶ-
 νιον, καὶ δὴ ἀπαύστως εἰσῆρχετο ἐν αὐτῷ ὀπουδᾶν ἐβούλετο
 ἀπελθεῖν. συνήρχοντο δὲ μετὰ αὐτοῦ οἶους ἂν ἐβούλετο τῶν
 ἀρχόντων, ἀπὸ τε μαγίστρων καὶ πατρικίων· κατὰ τύπον γὰρ
 ἐν τῷ ἀγρᾶριῳ οὐδεὶς ἕτερος εἰσῆρχετο μετὰ τοῦ βασιλέως
 εἰ μὴ ὁ δρουγγάριος τῆς βίγλης καὶ ὁ δρουγγάριος τοῦ πλωΐ-
 μου καὶ ὁ λογοθέτης τοῦ δρόμου καὶ ὁ ἐταιρειάρχης καὶ
 ὁ μυστικὸς καὶ ὁ τῶν δεήσεων, καὶ ὅτε παρῆν ἐν τῇ πόλει
 P 140 καὶ ὁ δομέστικος τῶν σχολῶν, καὶ ὁ παρακοιμώμενος, καὶ ὁ
 πρωτοβεστιάριος, καὶ ἐκ τῶν κοιτωνίτων οὓς ἂν ἐκέλευσεν ὁ

2 μεταστήματα M 4 εἰρίαν M 5 βροίαν M 9 διὰ τὸ?

vigationi instructa decem erant. cum vero beatae memoriae imperator plerumque ad Pegana migraret, quod ea palatia ab eo aedificata essent, similiter in Hebdomum, in Hieriam et in Bryantem, agrarium de more prisco ingrediebatur: at cum longiorem aliquam profectionem susciperet, veluti ad Prusae thermas et ad Rhegii pontem videndum, dromonium, ut antea dictum est, conscendebat, sequebaturque alterum dromonium, in quo reliquus comitatus esset, cum in priori una cum imperatori essent plerique principes. sed Leo ille praeclarus ac sapientissimus imperator benignius erga magistros patricios et consiliarios suos affectus, gratificarique eis hac in re cupiens, cum ad plerosque principes excipiendos non sufficere agrarium videret, dromonium fieri curavit, eoque semper usus est quocunque demum proficisci vellet; et comitabantur e principibus magistris patriciis, quoscunque vellet. in agrario enim ritu solito nemini cum eo esse licebat nisi drungario excubiatarum, drungario rei navalis, logothetae carus publici, hetaeriarchae, mystico, magistro libellorum supplicum, domestico scholarum, si in urbe esset, accubitori, protovestiario, et e

βασιλεύς. δι' οὖν τὸν τρόπον τοῦτον ἐποίησε Λέων ὁ αἰοῖδι-
 μος καὶ σοφώτατος βασιλεύς τὸ δρομώνιον, καὶ μετὰ τινα
 καιρὸν ἐποίησε καὶ ἕτερον δρομώνιον, ὃ καὶ δευτέρον προ-
 ηγορεύθη καὶ ἀκολούθως ἀνομάσθη. καὶ γὰρ εἰς μακρόκερσα
 5 ἀπῆκει ὁ μακάριος οὗτος βασιλεύς, οἷον εἰς Νικομήδειαν, εἰς
 τὸν Ὀλυμπον, εἰς τὰ Πύθια· καὶ διὰ τοῦτο ἐπειτηδύσατο
 τὰ δύο δρομώνια εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνάπαιυσιν αὐτοῦ τε καὶ
 τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ. πολλάκις γὰρ ἐξερχομένου αὐτοῦ εἰς
 τὰ κλησίον πρόκενσα, τὴν μίαν οὐσίαν κατελίμπανεν εἰς τὸν
 10 Ἰππόδρομον πρὸς φύλαξιν τοῦ παλατίου, διὰ τὸ τύγμα τοῦ
 ἀριθμοῦ κατὰ τὸν ἐπικρατήσαντα παλαιὸν τύπον μετὰ τοῦ
 δομestikou τῶν σχολῶν ταξιδεύειν, καὶ ἐναπομένοντες εἰς τὸν
 Ἰππόδρομον συνέξιοῦσι κατὰ τύπον τοῦ βασιλευσίν εἰς τὰ
 πρόκενσα.

15 Ὅτι ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν βασιλικὸν ὄφθικιον ἦν τῷ προ-
 τοσπαθαρίῳ τῆς φιάλης· οὗτος δὲ ὁ πρωτοσπαθάριος τῆς
 φιάλης ἐπεκράτει καὶ εἶχεν ὑπ' αὐτὸν πάντας τοὺς ἐλάτας
 τῶν βασιλικῶν ἀγραρίων ῥουσίων τε καὶ μαύρων, ἄνευ τῶν
 ἀγραρίων τῆς Ἀγρούστης· τὰ γὰρ ἀγράρια τῆς Ἀγρούστης
 20 τὰ τε ῥούσια καὶ μαῦρα ἐπεκράτει καὶ ἐξουσίαζεν ὁ τῆς τρα-
 πίζης τῆς Ἀγρούστης. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰο-
 δίμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως καινουργηθέντα τὰ δρομώνια
 κελύσει βασιλικῇ εἶχεν ὁ αὐτὸς πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης

11 ἐπικρατήσαν M, idque post τύπον

12 ἐναπομένοντος M

cubiculariis quos imperator iussisset. hac itaque de causa Leo ille
 praeclarus ac sapientissimus imperator dromonium fecit; et aliquanto
 post alterum quoque dromonium fieri curavit, quod secundum appel-
 latum semper nomen retinuit. saepe enim imperator hic longiora
 itinera instituebat, veluti Nicomediam aut Olympum versus et Pythia;
 quamobrem etiam haec dromonia paravit in suum ac principum suo-
 rum usum ac commodum. frequenter vero cum non ita longe pro-
 fecturus esset, partem unam in Hippodromo relinquebat ad palatii
 custodiam, quia ibi iam ex antiquo more numeri cohors cum schola-
 rum domestico in praesidio agere solebant; cumque in Hippodromo
 manerent rita solito, una cum imperatoribus in processum pergebant.

Primitus vero etiam imperiale officium gerebat Phialae protospa-
 tharius, habebatque sub sua potestate remiges omnes agrariorum im-
 peratoris tam russaeorum quam nigrorum, exceptis iis quae ad Au-
 gustam pertinebant: ista enim sive russaea sive nigra sub ipaius men-
 sae domestico erant. sed cum sub Leone praeclaro illo ac sapien-
 tissimo imperatore dromonia primum conficerentur imperiali iussu,

καὶ τῶν τοιούτων δρομωνίων τοὺς ἐλάτας ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ
 ἔξουσίαν. ὁ οὖν προρρηθεὶς πρωτοσπαθᾶριος τῆς φιάλης καθ'
 ἑκάστην ἡμέραν καὶ καθ' ἑκάστην δείλην ἀπὸ παλαιοῦ τύπου
 κατήρχετο καὶ ἐκαθέζετο ἐν τῇ φιάλῃ (διὰ τοῦτο γὰρ καὶ
 ἐλέγετο πρωτοσπαθᾶριος τῆς φιάλης) καὶ τὰς ἀναμεταξὺ δί-5
 κας τῶν ἐλατῶν τῶν τε ἀγραρίων καὶ τῶν δρομωνίων τῶν
 κυρ' αὐτοῦ ἐξουσιαζομένων ἔκρινε καὶ κατὰ τὸ δίκαιον ἐδί-
 καζέ τε καὶ ἐδοίκει· καὶ ἤνικα παρὰ τὸ δέον εὐρισκέ τινα
 ἢ ἐργαζόμενον ἢ τινα ἀδικοῦντα ἢ εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν
 βαγεύοντα, τοῦτον διὰ μαγκλαβίων σφοδρῶν ἐπεξήρχετο. καὶ 10
 καθ' ὃν εἴρηται τρόπον, πάντες οἱ τῶν δρομωνίων ἐλάται καὶ
 οἱ τῶν τοῦ βασιλέως ἀγραρίων, τῶν ῥουσίων καὶ τῶν μαύ-
 ρων, ὑπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὴν θεωρίαν ὑπῆρχον τοῦ πρωτο-
 σπαθαρίου τῆς φιάλης. τὰ δὲ τῆς Ἀγνούστης ἀγφάρια τὰ
 τε ῥούσια καὶ μαύρα ὑπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἐφορείαν ὑπῆρ-15
 χον τοῦ τῆς τραπέζης τῆς Ἀγνούστης, δηλονότι τὸν λόγον
 τῶν ἀγραρίων τούτων ποιούντος τοῦ τῆς τραπέζης οὐχὶ πρὸς
 τὴν Ἀγνούσταν ἀλλὰ πρὸς τὸν βασιλέα. ἐπὶ δὲ Λέοντος τοῦ
 αἰοιδίμου καὶ σφωτάτου βασιλέως ἦν πρωτοσπαθᾶριος τῆς
 φιάλης ὁ Ἰωάννης, οὗ τὸ ἐπίκλην ὁ Θαλάσσων, καὶ μετ' αὐ-20
 τὸν γέγονεν ὁ πρωτοσπαθᾶριος ὁ Ποδάρων, καὶ μετ' ἐκεῖνον
 ὁ πρωτοσπαθᾶριος Λέων ὁ Ἀρμένης ὁ τοῦ πρωτοσπαθαρίου
 Ἀρσενίου καὶ μαγκλαβίτου πατῆρ. οὗτοι δέ, ὃ τε ὁ πρωτο-

7 ἐδικασέ vulgo 10 ἐπεξήρχετο vulgo quanquam infra quoque
 p. 241, 11 ὑπεξῆλθε 22 ὁ Ἀρμένης — ὁ Λέων add B

eorum etiam remiges protospatharii Phialae arbitrio subiecti fuere; fasque quotidie ex veteri consuetudine sub vesperam descendens con-
 sidebat in Phiala, unde et protospatharii Phialae nomen accepit, ac
 inter agrariorum dromoniorumque remiges sibi subiectos lites iudica-
 bat atque ius dicebat administrabatque; et si quid praeter decorum
 commississe aliquem comperisset aut iniuriam culpam fecisse vel offi-
 cium suum deseruisse, eum flagris acriter excipiebat. et, ut dictum
 est, omnes remiges dromoniorum agrariorumque imperialium, tam
 russaeorum quam nigrorum, sub potestate erant ac cura protospatha-
 rii Phialae: sed Augustae agraria sive russaea sive nigra ad mensae
 ipsius domesticum pertinebant, ita tamen ut ille muneris sui ratio-
 nem non Augustae redderet sed imperatori. sub Leone autem prae-
 claro illo ac sapientissimo imperatore Phialae protospatharius erat
 Ioannes cognomento Thalasson, post quem Podaron, cui successit
 Leo Armenius, Arsenii protospatharii et manclabitae pater. hi vero,
 protospatharius Podaron et Leo Armenius, protelatae fuerunt Nasar
 patricii et rei navalis drumgarii; et sub Basilio Christi amantissimo

σπαθάριος Ποδάρων καὶ ὁ Λέων ὁ Ἀρμένης, πρωτελάται γε-
 γόνασι τοῦ πατρικίου Νάσαρ καὶ δρουγγαρίου τοῦ πλωΐμου,
 καὶ ἐπὶ Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου ἀνῆξαν ἀπὸ τοῦ
 πλωΐμου καὶ γέγονασι πρωτελάται τοῦ ἀγραρίου τοῦ βασι-
 5 λέως· ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ αἰδιμοῦ καὶ σο- P 141
 φωτάτου βασιλέως, ἤνικα καὶ τὰ δρομώνια ἐποίησε, διὰ τὴν
 ἀνδρίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῆς θαλάσσης ἐποίησεν
 αὐτοὺς πρωτοκαράβους. καὶ περιστάσεως γενομένης εἰσηγα-
 γεν ὁ βασιλεὺς τῶν δύο δρομωνίων τοὺς ἐλάτας μετὰ τῶν
 10 δύο πρωτοκαράβων τοῦ πρώτου δρομωνίου εἰς χελάνδια πλωΐ-
 ῖμα, δούς αὐτοῖς ἐξόπλισιν πολλὴν καὶ ἀναγκαίαν, οἷον σκου-
 τάρια δόρκας κλιβάνια κάλλιστα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐπιδέονται
 πλωΐμοι στρατιᾶται ἐπιφέρεισθαι· καὶ ἀνελάβετο αὐτοὺς ὁ
 15 βασιλικὸς εὐστάθιος καὶ δρουγγάριος τοῦ πλωΐμου μετὰ τοῦ
 ὄλον ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς διὰ τὸ ἀποβλέπειν τὸν πατρικίον
 εὐστάθιον καὶ δρουγγάριον τοῦ πλωΐμου πρὸς πόλεμον τῶν
 ἐναντίων. καὶ ἀντ' ἐκείνων ἐκυβέρνα τὸ βασιλικὸν δρομώνιον
 Μιχαὴλ ὁ γέρων καὶ συνετός ἐκεῖνος, ὅτων αὐτῶν τῷ τότε
 20 καιρῷ πρωτελατῶν. οἱ δὲ ἐλαύνοντες εἰς τὰ δρομώνια ἕως
 τῆς ἐλευσεως τῶν βασιλικῶν ἐλατῶν ὑπῆρχον Στενίται ἐκ τῶν
 οὐσιῶν τοῦ Στενοῦ. ὅτε δὲ ὑπέστρεψαν ἐκ τοῦ ταξιδίου,
 πάλιν ἦσαν εἰς τὴν ἰδίαν δουλείαν καθὼς καὶ προὑπῆρχον.
 τότε οἰονεὶ φιλοτιμούμενος ὁ βασιλεὺς τὸν πρωτοσπαθᾶριον
 25 τὸν Ποδάωνα διὰ τὸ ἀνδραγαθῆσαι αὐτὸν καὶ εὐδοκιμησαι

19 ἀτφ̄ M

imperatore a re navali translati protelatæ agrarii imperatorii effecti
 sunt; sub Leone vero praeclaro sapientissimoque imperatore, cum
 dromonia is fecisset, propter eorum fortitudinem rei que maritimæ
 peritiam protocarabi facti sunt; cum autem belli necessitas urgeret,
 utriusque dromonii remiges, cum duobus primi dromonii protocara-
 bis in chelandia imperator introduxit, data iis armatura multiplici et
 necessaria, ut sunt scnta, pelles cervinæ, clibana pulcherrima, et
 alia quibus adscitis Eustathius patricius rei que navalis drungarius
 cum classe imperatoria contra hostes profectus est. fecitque totum
 hoc imperator, quia Eustathius patricius rei que navalis drungarius
 bellum cum hostibus gerere cogitabat; et interea vice illorum dro-
 monium imperiale gubernabat Michaël ille senex ac peritissimus
 omnium illius aevi protelatarm. qui autem dromonia agitabant, usque
 dum imperatoris remiges venirent, Stenitæ erant Steni incolæ. cum
 vero ex bellica expeditione redirent, pristina iterum officia prae-
 bant. et tunc honoris ergo imperator protospathario. Podaroni pro-

ἕπερ πάντας εἰς τὸν πόλεμον καὶ μαρτυρηθῆναι καὶ παρὰ τοῦ πατρικίου Εὐσταθίου καὶ δρουγγαρίου τοῦ πλωΐμου ἔτερον τοιοῦτον μὴ εἶναι εἰς τὸ πλωΐμον ἐπὶ τε ἀνδρῶν καὶ διεγέρσει καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς καὶ μάλιστα τῇ πρὸς τὸν βασιλέα εὐνοίᾳ καὶ θερμῇ πίστει, δέδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρωτοσπαθαρίου τῆς φιάλης. διὰ τε τὸ εἶναι αὐτὸν ἀγράμματον, προστάζει τοῦ βασιλέως κατήρχετο κριτῆς ἀπὸ τοῦ Ἰπποδρόμου καὶ συνεκαθέζετο μετὰ αὐτοῦ ἐν τῇ φιάλῃ καὶ ἔκρινε τοὺς ἐλάτας. τὰ δὲ αἰγουστιακὰ ἀγράμματα, καθὼς προείρηται, ἐπεκράτει ὁ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγουστῆς. 10 μετὰ τοῦτο δὲ προεβάλετο ὁ βασιλεὺς τὸν τε Ποδάρωνα καὶ τὸν Ἀβόντα τὸν Ἀρμένην τοποτηρητὰς τοῦ βασιλικοῦ πλωΐμου· πρωτοκαράβους δὲ τοῦ δρομωνίου αὐτοῦ προεβάλετο τὸν Μιχαῆλ ἐναθὸν τὸν γέροντα, πρωτελάτῃν τῷ τότε καιρῷ δρομωνίου τυχάνοντα, δευτεροελάτῃν δὲ γεγονότα τοῦ 15 ἀγραρίου Βασιλείου τοῦ φιλοχρίστου δεσπότου, καὶ τὸν ἕτερον Μιχαῆλ, οὗ τὸ ἐπίκλην Βαρκαλῆς, ὅστις ἦν πρότερον εἰς τὸ πλωΐμον πρωτελάτης τοῦ δρουγγαρίου Εὐσταθίου καὶ πατρικίου, ὅτε ἐπέρασε τοὺς Τούρκους καὶ κατεπολέμησε τὸν Συμεὼν τὸν ἄρχοντα Βουλγαρίας. οὗτος οὖν ὁ Συμεὼν ὁ 20 ἄρχων Βουλγαρίας μαθὼν τὴν τοῦ πλωΐμου πρὸς τὸν ποταμὸν ἄφιξιν, καὶ ὅτι μάλλιν τὸ πλωΐμον τοὺς Τούρκους κατ' αὐτοῦ περᾶσαι, ἐποίησε λέσας ἤτοι πλοκάς ἰσχυράς πάνυ καὶ στερεμνίους, ὥστε μὴ δύνασθαι τοὺς Τούρκους ἀντιπερᾶν·

2 πολέμου Μ

pter rem praeclarissime gestam prae omnibus in bello, et quia Eustathius patricius reiique navalis drungarius hoc illi testimonium perhibuerat, non esse alium in tota classe maiore fortitudine vigilantia et allis virtutibus, maxime vero amore ac fide in imperatorem, potestatem protospatharii Phialae contulit. cumque illiteratus esset, iussu imperatoris ex Hippodromo iudex veniebat, qui cum eo in Phiala sedebat et remiges iudicabat. at Augustae agraria, ut dictum est, mensae Augustae domesticus curabat. postea autem imperator Podaronem et Leonem Armenium classis suae vicarios designavit; protocarabos vero dromonii sui fecit Michaëlem illum senem, qui tunc temporis protelates dromonii erat et ante in agrario Christi amantissimi imperatoris Basilli deuterocelates, et Michaëlem alterum, Barcalan cognominatum, qui ante protelates in classe erat sub Eustathio patricio et drungario, cum contra Turcas proficiaceretur et Symeonem Bulgariae principem debellaret. qui Symeon Bulgariae princeps cognito in flumen deductam esse classem et Turcas contra se transmissuram, funes fecit sive catenas firmas ac duras admodum, quibus im-

- δι' ἣν ἐπίνοιαν καὶ ἐκωλύθησαν οἱ Τοῦρκοι τὸ πρῶτον περᾶσαι. ὁ οὖν προρρηθεὶς Μιχαὴλ ὁ Βαρκαλῆς μετὰ καὶ ἄλλων δύο πλωϊμῶν ἀναλαβόμενοι τὰ σκουτάρια καὶ σπαθία αὐτῶν, ἀνδρείφ καὶ ῥωμαλέφ ὀρμηματι ἐκπηδήσαντες τοῦ χελανδίου P 142
- 5 κατέκοψαν τὰς λέσας ἦτοι τοὺς πλοκούς, καὶ ἤνοιξαν τὸν πόρον Τοῦρκοις. τοῦτον οὖν τὸν Βαρκαλᾶν οἱ Τοῦρκοι ἰδόντες καὶ τὸ ἀνδραῖον αὐτοῦ ὑπερθαναμάσαντες, ὅτι μόνος τῶν δύο προπαρενόμενος πλωϊμῶν πρῶτος κατέκοψε τὸν πλοκόν, θαναμάσαντες εἶπον ὅτι τοῦτον ἔπρεπεν ὀνομαζεσθαι πατρίκιον
- 10 καὶ εἶναι κεφαλὴν τοῦ πλωϊμοῦ. τὴν οὖν τοῦ Βαρκαλοῦ ἀνδριότηστα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν αὐτὸν δευτεροελάττην εἰς τὸ δρομώνιον βασιλικόν. εἰθ' οὕτως τοῦ Ποδάρωνος καὶ τοῦ Λέοντος γενομένων τοποτηρητῶν προεβλήθη ὁ Μιχαὴλ ὁ γέρον καὶ οὗτος ὁ Βαρκαλῆς πρωτοκάραβος τοῦ δρωμονίου.
- 15 Ὅτι ὁ προρρηθεὶς Λέων ὁ Ἀρμένης, ὁ πατὴρ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἀρσενίου καὶ μαγγλαβίτου τοῦ τελευτήσαντος, τελευτᾷ τοποτηρητῆς ὧν εἰς τὸ πλωϊμον· ὁ δὲ πρωτοσπαθῆριος ὁ Ποδάρων μετὰ τινος χρόνου προεβλήθη στρατηγὸς ἐν τῷ θέματι τῶν Κυβυρραιωτῶν.
- 20 Ὅτι τοῦ Ποδάρωνος γεγονότος τοποτηρητοῦ προεβλήθη πρωτοσπαθῆριος τῆς φιάλης ὁ πρωτοσπαθῆριος Θεοφύλακτος ὁ Βιμβιλίδης, ἀνεψιὸς τυγχάνων τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἰωάννου, οὗ τὸ ἐπίκλην Θαλάσσιων, καὶ διήρκεσεν ἐν ἔτεσι τισὶ
- 12 τὸ δρ. τὸ β.?

pediret quo minus in ulteriorem ripam Turcae excendere possent; atque ita primum Turcae excensu cohibiti sunt. quod cum ita esset, Michael, quem diai, Barealas, et cum eo duo alii nautae classarii assumptis scutis et gladiis, viriliter plane ac fortiter chelandio exsilientes, funes sive catenas disciderunt et transitum Turcis aperuerunt. Turcae itaque ubi factum hoc egregium Barcalae vidissent, eum solum duobus nautis classariis praeceuntem primum catenas discidisse, cum summa admiratione dixerunt hunc dignum esse qui patricius fieret et rei navali praeficeretur; quamobrem etiam imperator, Barcalae fortitudine ad ipsius aures delata, dromonii sui deuterocelatem creavit. mox vero Podarone et Leone vicariis constitutis, Michael ille senex et hic Barcalas protocarabi dromonii facti sunt.

Et praedictus quidem Leo Armenius, protospatharil et manclibae Arsenii defuncti pater, diem obiit cum rei navalis vicarius esset: Podaron vero protospatharius quodam elapso tempore praetor creatus est thematis Cibyrhaetarum.

Qui cum vicarius factus esset, Phialae protospatharius creatus est protospatharius Theophylactus Bimbilides, consobrinus protospatharii Ioannis Thalassonis cognominati, perseveravitque aliquot annis ineun-

τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογενήτου καὶ φιλοχρίστου δεσπότη. τούτου οὖν τελευτήσαντος, διὰ τὸ ὑπερρηρᾶσαι τὸν προρηθέντα Μιχαὴλ τὸν γέροντα καὶ εἰς πολλῶν ἐτῶν περιόδους διατρῆναι ἐν τῇ τοῦ πρωτοκαράβου ὑπουργίᾳ ἐτιμήθη τῇ τοῦ πρωτοσπαθαρίου ἀξία καὶ προσβλήθη καὶ πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης. καὶ εἰσερχόμενον τοῦ βασιλέως ἐν τῇ φιάλῃ ἐν τῷ δρομωνίῳ καὶ ἀπίοντος εἴτε ἐν προκένσῳ εἴτε ἀλλαχοῦ, ἴστατο ὁ καλὸς ἐκεῖνος γέρον καὶ ἀείμνηστος κατὰ τὴν τῆς θαλάσσης ἐμπειρίαν μέσον τοῦ δρομωνίου, προθυμοποιῶν καὶ πιστευόμενος τοὺς τοῦ δρομωνίου ἐλάτας γενναιότερον καὶ ἀνδρειότερον ἐλαύνειν τε καὶ κοπηλατεῖν, ἅμα δὲ καὶ τοὺς τότε πρωτοκαράβοις ὑποτιθέμενος κατὰ τὴν δυσκρασίαν καὶ πνεύσιν τῶν ἀνέμων τὴν βασιλείον ναῦν πηδαλιουχεῖν τε καὶ κυβερνᾶν. τούτου οὖν τελευτήσαντος, διὰ τὸ νῆπιον τυγχάνειν τὸν βασιλέα καὶ τὸ ἀδιάκριτον τοῦ πατρικίου Κωνσταντίνου καὶ παρακοιμωμένου γέγονεν ὁ Θεόδωτος ἐκεῖνος πρωτοκάραβος, τῷ τότε καιρῷ πρωτελάτης ὢν, τιμηθεὶς κατὰ διαφόρους καιροὺς κανδιῶτος, στρατῶν, σπαθάριος, σπαθαροκανδιῶτος καὶ μετὰ ταῦτα πρωτοσπαθάριος καὶ πρωτοσπαθάριος τῆς φιάλης. ὅς ἦν γαμβρὸς τοῦ προρηθέντος Μιχαὴλ τοῦ γέροντος. οὐδὲ γὰρ ἀπὸ παλαιοῦ τύπου ποτὲ ἐγγόνει ἢ ἐτιμήθη πρωτοκάραβος τοῦ βασιλέως πρωτοσπαθάριος, ἀλλ' οὐδὲ σπαθαροκανδιῶτος, ἀλλ'

22 τύπου ποτὲ add B

tis imperii Christi amantissimi domini Constantini Porphyrogeniti. hoc igitur mortuo, quia iam aetate confectus esset Michaël ille senex quem dixi, et protocarabi munus plurimos annos sustinuisset, dignitate protospatharii ornatus est factusque Phialae protospatharius; et cum imperator dromonii Phialam ingrederetur atque in processu sive alio iret egregius ille senex et ob rei navalis peritiam semper memorandus, stabat in medio dromonii, remiges exhortans uti alacrius remis incumberent, simul etiam protocarabos docens quomodo pro ratione ac vi ventorum navem imperatoris dirigerent. eo defuncto propter pueritiam imperatoris et fatuitatem Constantini patricii et accubitoris protocarabus factus est Michaëlis illius memorati senis gener, Theodotus, tunc temporis protelates, diversis temporibus creatus candidatus, strator, spatharius, spatharocandidatus, et postea protospatharius atque Phialae protospatharius. neque enim ab antiqua consuetudine protocarabus imperatoris fiebat protospatharius aut spatharocandidatus, sed vel candidatus vel strator vel saepe etiam spatharius. sub Leone autem praeclaro illo ac sapientissimo imperatore

ἡ κἀνδιδᾶτος ἢ στρατῶρ ἢ τὸ πολὺ σπαθάριος. ἐπὶ δὲ Λέον-
 τος τοῦ ἀδιδήμου καὶ σοφωτάτου βασιλέως οὗτος μόνος ὁ
 Μιχαὴλ ἐτιμήθη σπαθάριος καὶ μετὰ ταῦτα σπαθαροκἀνδι-
 δᾶτος. διὰ δὲ τὸ ἀδιάκριτον τοῦ πατρικίου Κωνσταντίνου
 5 παρακοιμωμένου γέγονουσιν οἱ πρωτοκάραβοι σπαθαροκἀνδιδᾶ-
 τοι καὶ οὗτος ὁ Μιχαὴλ πρωτοσπαθάριος. τοῦ δὲ βασιλέως
 τοῦ κυροῦ Ῥωμανοῦ ἀνελθόντος ἐν τῷ παλατίῳ καὶ τῆς βα- P 143
 σιλείας οὐκ οἶδ' ὅπως εἶπειν ἐγκρατοῦς γενομένου, τὸν μὲν
 Θεόδοτον διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν φιλόχριστον δεσπό-
 10 τὴν καὶ βασιλεία εὐνοίαν οὐ μόνον διεδέξατο, ἀλλὰ καὶ
 τὴν διὰ δαρμοῦ καὶ κουραῶς ὑπέξηλθε τιμωρίαν, καὶ ἐν
 διηγεκῆ παρέπεμπεν ἔξορίᾳ, ἐν ἧ καὶ τῷ τέλει τοῦ βίου
 ἐχρήσατο, εἰώσας τὸν σὺν αὐτῷ πρωτοκάραβον Κωνσταντῖ-
 νον ἐκείνον τὸν Ἀωρικᾶτον διὰ τὸ διὰ φόβου εὐνοϊκῶς δια-
 15 κείσθαι πρὸς αὐτόν, καὶ ὄρκῳ ἰδιοχείρῳ ἔξαρησάμενον τὴν
 πρὸς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον εὐνοίαν καὶ ἀγάπην· ὃν
 πρῶτον μὲν σπαθαροκἀνδιδᾶτον ἐτίμησε, καὶ πρῶτον πρω-
 τοκάραβον ποιήσας, καὶ πρωτοσπαθᾶριον τῆς φιλίας προβαλό-
 μενος μετὰ ὀλίγον καὶ πρωτοσπαθᾶριον ἐτίμησεν. οὗτος οὖν
 20 δι' ἔπομνησεως τοῦ κληρικῶ Ἰωάννου καὶ κατὰ συγχώρησιν
 θεοῦ ῥαϊκτωρος γενοῦτος ὑπέθετο τῷ μακαρίτῃ τῷ βασιλεῖ
 κυρῷ Ῥωμανῷ ὅτι ὁ πρωτοσπαθᾶριος Θεοφύλακτος καὶ τῆς
 τραπέζης τῆς Ἀγούστης, ἐπεὶ προβολὴ καὶ ἀντίληψις τῆς

8 οἶδε πῶς M 11 διὰ add B

solus hic Michaël spatharius primo, mox item spatharocandidatus factus est, igitur, ut dixi, propter imperatoris pueritiam et Constantini patricii accubitorisque fatuitatem protocarabi spatharocandidati facti sunt et hic Michaël protospatharius. cum autem in palatium venisset dominus Romanus imperator et imperio nescio quo pacto potitus esset, Theodotum propter benevolentiam erga dominum Constantinum Christi amantissimum imperatorem non solum in ordinem redegit, sed caesum tonsumque perpetuo exilio damnavit, in quo etiam mortuus est, relicto protocarabi munere Constantino illi Loricato, qui cum ipso erat, quia per metum bene erga ipsum adfectus esset et Constantini imperatoris amicitiam eiurasset, syngrapha ad id data, quam sua manu subsignaverat; quem initio quidem spatharocandidatum creavit, mox autem principem protocarabum, deinde protospatharium Phialae, et paulo post protospatharii honore auxit. et hic quidem per Iohannem clericum, qui deo permittente rector fuit, domino Romano imperatori defuncto suggestit, protospatharium Theophylactum et mensae Augustae domesticum, quandoquidem ad partes

Const. Porph.

16

μητρὸς τοῦ βασιλέως τυγχάνει καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ἀνάγκη καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους δεσπότας καὶ εὐεργέτας προσπαθεῖν. καὶ τίς ἢ χρεῖα τὸν λαὸν τῶν ἀγραρίων τῆς φιάλης ἐν δυσὶν ἐξουσίαις δαιρειῶσαι; δύναται γὰρ ὁ τῆς τραπέζης τῆς Αὐγούστης, τῆ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν Αὐγούστην εὐνοίᾳ κρατούμενος, 5 ἔξαπατῆσαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κρατουμένους ἀγροσσιατικοὺς ἀγραριώτας, πολλακίς δὲ καὶ τοὺς τῶν δρομωνίων ἐλάτας, καὶ μελετήσωσί τινα ἐπανάστασιν κατὰ τῆς βασιλείας σου. ταῦτα εἰπὼν πείθει τὸν κακὸν ἐκεῖνον καὶ σκολιὸν ζαίπτωρα καὶ δι' αὐτοῦ τὸν βασιλέα· εὐκόλον γὰρ ἡ κουφότης καὶ ἀδιακρίτος 10 γνώμη πρὸς ἅπαν τὸ κακούργως λεγόμενον καὶ ὑποτιθέμενον ἀποπλανᾶσθαι καὶ ἐκκυλίεσθαι. καὶ εἰπὼν πείθει, καὶ πείσας δίδοται αὐτῷ καὶ ἡ τῶν ἀγροσσιατικῶν ἀγραρίων ἐξουσία· καὶ ἔκτοτε ἐπεκράτησε τὸ τὸν πρωτοκάραβον τοῦ βασιλικοῦ δρομωνίου ἐπέχειν καὶ ἐξουσιάζειν πάντας τοὺς ἐλάτας 15 τῶν τε δρομωνίων βασιλικῶν τε καὶ ἀγροσσιατικῶν ἀγραρίων, καὶ εἶναι καὶ πρωτοσπαθάριον τῆς φιάλης.

Ἰστέον ὅτι ἐπὶ Λέοντος τοῦ ἀειμνήστου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἐγένετο ἀπὸ τῶν τῆς δύσεως θεμάτων λογαρίων ἀπαίτησις διὰ τοῦ πρωτοσπαθαρίου Λέοντος καὶ γεγονότος 20 στρατηγοῦ τοῦ Τζικάνη ἐκ τῶν αἰρουμένων μὴ ταξιδεύειν.

Ἰστέον ὅτι καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φιλοχρίστου καὶ ἀειμνήστου Λέοντος ἐγένετο ἀπὸ τῶν τῆς δύσεως θεμάτων

6 κρατουμένους add B

imperatoris et matris ipsius tutandas pronus erat, necessario ex ipso affectu dominorum suorum rebus advigilare; itaque nihil opus esse agrariorum Phialae populum sub duabus potestatibus dirimi; et posse mensae Augustae domesticum studio ductum erga imperatorem et Augustam agrariotas suos Augustales fallere, ac saepe etiam dromoniorum remiges, et seditionem aliquam contra maiestatem tuam molientur. haec cum dixisset, persuadet primum scelesto illi et versipelli rectori, atque per eum imperatori: quippe facile levis et imprudens animus ad quidlibet fraudulentem dictum fallitur evertiturque. ubi persuasisset itaque, Augustalium agrariorum potestas illi collata est: ex eoque tempore obtinuit ut imperatoris dromonii protoearabus in omnes reliquorum dromoniorum imperialium Augustaliumque agrariorum remiges ius haberet essetque Phialae protospatharius.

Sub Leone vero semper memorando et Christi amantissimo imperatore ab Occidentis thematibus tributii exactio facta est per Leonem protospatharium et Tzicane praetorem ex iis qui castra sequi nollent.

Et rursum sub eodem imperatore Leone alia tributii exactio facta

λογαρίων ἀπαίτησις διὰ τοῦ μαγίστρου Ἰωάννου τοῦ Ἐλαδῶ, τῷ τότε πατρικίου αὐτοῦ ὄντος.

Ἰστέον ὅτι καὶ πάλιν ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου, βουλευθέντος ταξιδεῦσαι τοὺς Πελοποννησίους ἐν Λογουβαρδία, τοῦ πρωτοσπαθαρίου Ἰωάννου τοῦ Πρωτεύοντος ἐν Πελοποννήσῳ τότε στρατηγούντος, ἤρετίσαντο οἱ αὐτοὶ Πελοποννήσιοι μὴ ταξιδεῦσαι ἀλλὰ δοῦναι ἱππάρια χίλια ἐστρωμένα καὶ χαλινωμένα καὶ λογάριον κεντηγάριον ἕν· ἄπερ μετὰ πολλῆς P144 προθυμίας παρέσχον.

10

Κ ε φ α λ α ι ο ν ν β.

ἡ γενομένη ἀπαίτησις τῶν ἱππαρίων ἐν τῷ θέματι Πελοποννήσου ἐπὶ Ῥωμανοῦ δεσπότου, καθὼς προειρήται.

Ὁ μητροπολίτης Κορίνθου ἱππάρια τέσσαρα, ὁ μητροπολίτης Πατρῶν ἱππάρια τέσσαρα, οἱ ἐπίσκοποι πάντες τοῦ 15 θέματος ἀνὰ ἱππάρια δύο, οἱ πρωτοσπαθάριοι ἀνὰ ἱππάρια τρία, οἱ σπαθαροκανδιδάτοι ἀνὰ ἱππάρια δύο, οἱ σπαθάριοι, οἱ στρατῶρες ἀνὰ ἱππαρίου ἐνός, τὰ βασιλικά καὶ πατριαρχικά μοναστήρια ἀνὰ ἱππάρια δύο, τὰ τῶν ἀρχιεπισκόπων μητροπόλεων καὶ ἐπισκόπων μοναστήρια ἀνὰ ἱππάρια δύο, 20 τὰ ἄπορα μοναστήρια σύνδυο ἱππάριον ἕν. οἱ δὲ ἔχοντες βα-

§

1 μαγίστρου — ὄντος] α Λόγος καὶ γεγονότος στρατηγοῦ τοῦ Τριάνη ἐκ τῶν αἰρουμένων μὴ ταξιδεύειν M

est ab occiduis thematibus per magistrum Ioannem Elada tunc temporis patricium.

Sub imperatore autem Romano rursus, cum Peloponnesios ad expeditionem bellicam in Longobardiam mittere vellet, praetore et proteuonte tunc temporis in Peloponneso Ioanne protospathario, maluerunt Peloponnesii, ut immunes essent, equos mille dare cum stratis et frenis et summam centenarii unius; quod quidem libentissime praestiterunt.

52. exactio equorum, quae facta in themate Peloponnesi sub Romano Imperatore, uti dictum est.

Corinthi metropolitanus exhibebat equos quattuor, Patrarum metropolitanus equos totidem, episcopi singuli thematis equos duos, protospatharii equos tres, spatharocandidati duos, spatharii stratoresque equum unum, monasteria imperialia et patriarchalia equos duos; archiepiscoporum item monasteria, metropolitanorum et episcoporum equos duos; indigentiora monasteria quae essent, bina equum unum.

σιλικὰ ἀξιώματα, πλώϊμοι κογχυλευταὶ χαρτοποιοί, ἱππάρια οὐ δεδώκασιν.

Ἰστέον ὅτι καὶ πῶς ὁ στρατὸς Πελοποννήσου ἀπητήθησαν ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ταξιδίου ἀνά νομίσματα εἰ, οἱ δὲ παπτελῶς ἄποροι σύνδυο νομίσματα εἰ, ἐξ ὧν συνέστη καὶ τὸ προρ-5 ρηθὲν διὰ χαράγματος κεντηνάριον ἐν.

Κ ε φ ἄ λ α ι ο γ γ ῆ.

Ἱστορία περὶ τοῦ κάστρου Χερσῶνος.

Βασιλεύοντος Διοκλητιανοῦ ἐν Ῥώμῃ, ἐν δὲ τῇ Χερσωνιτῶν στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύοντος Θεμιστοῦ τοῦ Θεμιστοῦ, Σαυρόματος ὁ ἐκ τῶν Βοσποριανῶν, Κρισκωνόρου δὲ παῖς γενόμενος, συναθροίσας Σαρμάτας τὴν Μαιώτιδα λίμνην οἰκοῦντας ἐστρατοπεδεύσατο κατὰ Ῥωμαίων, καὶ καταλαβὼν τὴν τῶν Λαζῶν χώραν καὶ πολεμήσας τοὺς ἐκεῖσε φθάσει καὶ ἕως τοῦ Ἄλυσ ποταμοῦ. μεθῶν δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός, κορθεῖσθαι τὴν τῶν Λαζῶν χώραν καὶ τὴν Ποντικὴν, ἀπέστειλεν ἐκεῖσε στρατὸν ἀντιπαρατάξασθαι Σαρμάταις βουλόμενος· ἦν δὲ ἔξαρχος τοῦ στρατοῦ Κώνστας τριβούνος. καὶ καταλαβὼν τὸν Ἄλυν ὁ Κώνστας σὺν τῷ στρατῷ κατέστη ἐκεῖσε, κωλύων Σαρμάτας ἀντιπερᾶσαι τὸν Ἄλυν. καὶ μὴ δυναμένον αὐτοῦ ἀντιπαρατάξασθαι αὐτοῖς,

10 Θεμιστοῦ Σαυρόματος, ὁ ἐκ τῶν Βοσποριανῶν Κρισκων, Ὅρου δὲ vulgo. possis et Κρισκορόνου 14 τὴν vulgo om 20 κατέστη vulgo

Qui muneribus imperialibus fungebantur, nautae classarii, conchyliarii et chartarum confectores immunes erant.

Praeterea omnes Peloponnesi milites nomismata quinque pro immunitate a militia solvebant: at qui pauperiores omnino, bini nominata quinque pendebant. unde constitit illud, de quo dixi, monetae centenarium unum.

53. de castro Chersonis historia.

Imperante Romae Diocletiano, apud Chersonitas vero principe ac proteuonte Themisto Themisti filio, Sauromatus Bosporianus, Crisconori filius, collecta Sarmatarum ad Maeoticam paludem habitantium manu adversus Romanos arma movit, cumque ad Lazorum terram pervenisset, bello infestatis incolis ad Halyn usque flumen progressus est. Diocletianus vero ubi rescivit Laziam Ponticamque vastari, exercitum contra Sarmatas misit sub duce Constante tribuno, qui cum ad Halyn flumen pervenisset una cum exercitu, illic substitit

ἐβουλεύετο καθ' ἑαυτὸν ὁ Κωνσταντὸς μηδαμῶς ἄλλως δύνασθαι
 τοὺς Σαρμάτας ἐκδιώξαι, εἰ μὴ τί γε ἐκ τῶν πλησιοχώρων
 τῆς Βοσποριανῶν καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης τινὰς κατ' αὐτῶν
 ἐκπορθῆσαι εἰς πόλεμον καὶ τὰς τούτων φημίλιας ἐκπορθῆ-
 5 σθαι, ὅπως ταῦτα ἀκούσας ὁ Σαυρομάτας ὑποστρέψῃ ἐν τοῦ
 πολέμου· καὶ ταῦτα μὴκρῶν τῷ βασιλεῖ, ἐφ' ᾧτε ἀπέστειλε
 κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν, καὶ τούτους διηγείρε κατὰ τῶν Σαρ-
 μάτων ὡς πλησιοχώρων αὐτῶν ὄντων, καὶ πολεμῆσαι τὰς αὐ-
 10 τῶν φημίλιας πρὸς τὸν τὸν Σαυρομάτιν ἀκούσαντα τὸ τάχος
 ὑποστρέψαι ἐκ τοῦ πολέμου. ὁ δὲ βασιλεὺς Διοκλητιανὸς
 ταῦτα ἀκούσας ἀπέστειλεν εὐθέως κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν,
 προτρέπόμενος συμμαχῆσαι αὐτῷ καὶ ἀπελθόντας τὴν Βοσπο-
 ριανῶν καὶ Σαρμάτων χώραν ἐκπορθῆσαι καὶ τὰς τούτων φα-
 15 μιλίας αἰχμαλωτίσαι. στεφανηφοροῦντος δὲ τότε καὶ προ-
 τεύοντος τῆς Χερσωνιτῶν χώρας Χρήστου τοῦ Παιπίου, ἐβ-
 Χερσωνίται τοῖς τοῦ βασιλέως ῥήμασιν ἀσμένως ἑπακούσαν-
 τες ἐμηχανῶντο λοιπὸν ποίῳ τρόπῳ δυνήθειεν τὴν τε τοῦ
 Σαυρομάτου πόλιν Βόσπορον καὶ τὰ τῆς Μαιώτιδος καστέ-
 20 κατελλίων ἄνδρας καὶ κατασκευάσαντες ἄρματι πολεμικῶ
 καὶ ἐνθόντες ἐν αὐτοῖς τὰς λεγομένας χειροβολίστρας παρεγέ-
 νοντο κατὰ τὴν Βοσποριανῶν πόλιν, καὶ ποιήσαντες ἐγκυλί-
 ματα διὰ τῆς νυκτὸς ὀλίγιατοι προσῆσαν τὸν πόλεμον τῇ πόλει,

6 ἐμήνυσε? ἀποστείλαι? et mox διεγείραι? 12 ἀπελθόν-
 τες vulgo 21 βολίστρας M

et Sarmatas trañtere prohibuit. cum autem opponere se illis non
 posset Constantinus, excogitavit alio quodam modo pellendos esse Sar-
 matas, nimirum Bosporianos ac Maeoticæ paludis finitimos accolas
 adversus ipsos concitandos, qui familias eorum everterent, ut his au-
 ditis Sarmatæ domum reverti cogerentur. et hæc quidem impera-
 tori significat, ut mitteret ad Chersonitas eosque tanquam vicinos ad
 bellum contra Sarmatas capessendum incitaret, ut eversas ipsorum fa-
 milias Sarmata audiens quam occissime ab armis discederet. quod
 cum ad Diocletianum imperatorem delatum esset, confestim ad Cher-
 sonitas misit, ut auxiliarentur sibi petens, et Bosporianorum Sarmat-
 arumque familias delerent ac subiugarent. Chersonitæ vero, qui
 tunc temporis proteuontem habebant Chrestum Papiæ filium, impe-
 ratoris petitione benigne audita de capienda Sarmatarum urbe Bo-
 sposo ac occupandis Maeotidis paludis oppidis consilium ceperunt,
 collectaque a finitimis oppidis manu, fabricatis curribus bellicis im-
 positisque chirobolistris, ad Bosporianorum urbem accesserunt, p.

καὶ τειχομαχῆσαντες ἀπὸ ὄρθρου ἕως ἄραφς τρίτης ἐτεμή-
 μαντο τοῦ φρυγᾶν, μὴ προσδέξαντες τὰς ἐν τοῖς ὕρμασι κατε-
 σκευασμένας χειροβολίστρας. καὶ δὴ τῶν ἐν τῇ Βοσπόρῳ
 ναμισάντων ὡς δι' ὀλιγότητα ἠττημένους φεύγειν τοὺς Χερ-
 σωνίτας, καταδαρρήσαντες ἑαυτῶν ἐξήσαν πρὸς δίοξιιν ἀν-⁵
 τῶν. οἱ δὲ Χερσωνῖται ἠρέμα, φησί, φεύγοντες ταῖς χειρο-
 βολίστρασι τοὺς διώκοιτας ἀνήλισκον Βοσποριανούς. ἀνα-
 στάντες δὲ καὶ οἱ ἐνεδρεύοντες Χερσωνῖται, καὶ περικυκλώ-
 σαντες τοὺς Βοσποριανούς, πάντας αὐτοὺς κατέσφαξαν. καὶ
 ὑποστρέψαντες κατέλαβον τὴν Βόσπορον, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ 10
 πρὸς τὴν Μαιώτιδα λίμνην καστέλλια καὶ πάσας τὰς φامي-
 λίας τῶν Σαυροματῶν, καὶ ἐκαθέζοντο ἐν τῇ Βοσπόρῳ, μη-
 δένα τοῦ λοιποῦ κατασφάζοντες πλὴν τῶν πολεμησάντων. καὶ
 ἐχόμενοι τὴν Βόσπορον ἐφύλαττον αὐτήν. ἡμερῶν δὲ τινῶν
 διαγενομένων λέγει Χρῆστος ὁ τοῦ Παπίου ταῖς τῶν Σαυρο-¹⁵
 ματῶν γυναῖξιν ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν χρεῖαν ὑμᾶς πολεμεῖν,
 ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Σαυρόματος ἀπῆλθε τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν
 πορθῆσαι, τούτου χάριν προτραπέντες ἡμεῖς παρὰ τοῦ βασι-
 λείως Ῥωμαίων ὡς ὑπήκοοι αὐτοῦ ὄντες ἐπολεμήσαμεν ὑμᾶς.
 εἰκὼν οὖν θέλητε ζῆσαι ἐν τῇ πόλει ὑμῶν, δεῦτε ἀποστέλλομεν²⁰
 πρέσβεις πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν Σαυρόματον ἐφ' ᾧτε αὐτὸν
 ποιῆσαι εἰρήνην μετὰ τῶν Ῥωμαίων ἐπ' ὅψει τῶν πρέσβιων
 ἡμῶν καὶ ἀναχωρῆσαι τῶν ἐσεῖσα, καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν ὑμᾶς

2 προσελξαντες? 9 αὐτοῦς add B

sitisque insidiis noctu pauci pugna inita et muro oppugnato a mane
 ad horam usque tertiam fugae signum dederunt, relicti in curri-
 bus chirobolistris. Bosporiani itaque rati propter paucitatem victos
 fugere Chersonitas, fidentiores facti ad persequendos egressi sunt.
 at Chersonitae pedetentim fugientes chirobolistris suis insequentes
 Bosporianos conficiebant; surgentesque illi qui in insidiis, eosque
 circumdantes, ad unum omnes Bosporianos occiderunt, atque ita
 regressi Bosporum ceperunt, cunctaque quae ad Maeotida palu-
 dem oppida, Sarmatarumque familias, et Bospori conederunt, ne-
 mine de reliquo interfecto, nisi qui in armis deprehensus fuis-
 set. atque hoc quidem modo Bosporo potiti eam servarunt. die-
 bus vero aliquot elapsis Chrestus Papiæ filius Sarmatarum uxoribus
 dixit "nihil opus est nos bellum vobiscum gerere, sed Sauromato Ro-
 manorum terram vastante, iussum nobis fuit a Romanorum imperatore
 ut tanquam eius subditi arma contra vos sumeremus et vos debella-
 remus. si igitur in urbe vestra vivere velitis, agite ad dominum ve-
 strum Sauromatum legatos mittamus, ut pacem cum Romanis faciat
 praesentibus nostris legatis, atque illinc discedat, vosque a nobis in

καὶ ἀπερχόμεθα ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, οὕτως μέντοι, προπέμποντος
 Σαυρόματος ἐνταῦθα τοὺς πρέσβεις ἡμῶν, καὶ μετὰ τῶν ἰδίων
 ἀνθρώπων μηνύων ἡμῖν τὰ τῆς εἰρήνης, καὶ οὕτως ἀφίωμεν
 ὑμᾶς καὶ ἀναχωροῦμεν. εἰ δὲ καὶ δοκιμάσῃ Σαυρόματος δόλιχ
 5 τινὶ ἔρχεσθαι ὡς νομίζων ἡμᾶς ἐνταῦθα συγκλεῖσαι καὶ πο-
 λεμῆσαι, καὶ γινώμεν τοῦτο διὰ τῶν σκουλκατόρων ἡμῶν, πάν-
 τας ὑμᾶς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου κατασφάζομεν, καὶ οὕτως
 ἀναχωροῦμεν τῶν ἐντεῦθεν καὶ τί τὸ λοιπὸν Σαυρομάτῃ ὄφε-
 λος τῆς φιλίας αὐτοῦ πάσης καὶ τῆς πόλεως ἀπολλυμένης;
 10 αἱ δὲ γυναῖκες Σαυρομάτου ταῦτα ἀκούσασαι σπουδαίως τοῦ- P 146
 το γενέσθαι παρεσκεύασαν. καὶ δὴ ἀποστέλλουσιν οἱ Χερσωνί-
 ται μετὰ Βοσποριανῶν καὶ ἰδίους πέντε πρέσβεις πρὸς Σαυ-
 ρόματον, μηνύοντες αὐτῷ τὰ γενόμενα καὶ λεχθέντα. καὶ δὴ
 τῶν πρέσβεων καταλαβόντων τὸν Σαυρόματον κατὰ τοὺς τοῦ
 15 ἄλλου ποταμοῦ τόπους, ἀνήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ γενόμενα
 κατὰ τῶν Βοσποριανῶν παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν. ὁ δὲ ἐν
 πολλῇ στενωπῇ γενόμενος, ὡς δῆθ' ἐν, φησὶ, βουλούμενος τοὺς
 τῶν Χερσωνιτῶν πρέσβεις ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἀναπαῦσαι, λέ-
 γει αὐτοῖς "ἐπειδὴ κοπώμενοί ἐστε, θέλω ἔμῳς ὀλίγας ἡμέρας
 20 ὑναπαῆναι, καὶ 'εἰθ' οὕτως πάντα τὰ ὑφ' ὑμῶν λεχθέντα
 ποιήσω. ἐντεῦθεν ἀπέλθετε πρὸς τοὺς Ῥώμης, καὶ μάθετε
 παρ' αὐτῶν, καὶ πείθεσθε ὅτι ἀληθεύω ὑμῖν καὶ μὴ ψεύδο-
 μαί." τῶν δὲ Χερσωνιτῶν ἀπελθόντων πρὸς Κωνσταντα

1 οὕτως μέντοι] cf. p. 256, 18 2 Σαυρομάτου? 5 καὶ post
 συγκλεῖσαι add B 16 παρὰ τῶν Χερσωνιτῶν add B

urbem nostram redituris dimittamini. et Sauromato legatos nostros remittente cum suis qui de pace significant, dimitemus vos ac discedemus. sed si voluerit Sauromatus dolo aliquo circumventos hic concludere belloque infestare, nosque id per excubitores nostros cognoverimus, omnes vos a maximo ad minimum trucidabimus, atque ita hinc abibimus; neque quidquam porro Sauromato id proderit, familia omni et urbe amissa." his auditis Sauromati uxores serio rem fieri curarunt, miseruntque Chersonitae cum Bosporianis legatos quoque e suis quinque, qui rem ei totam exponerent; cumque iuxta Halys flumen ad Sauromatum venissent, quaecumque adversus Bosporianos gesta essent a Chersonitis, annuntiarunt. ille vero animi anxius, voluit scire Chersonitarum legatos ab itinere fessos cupiens, dixit ipsis "cum fatigati sitis, volo quiescere vos paucos dies, et deinde quaecumque dixistis effecta reddam. hinc autem discedite ad Romanos, ab hisque discite et persuadete vobis veracem me esse neque mentiri." Chersonitae vero ad Constantem profecti cum Sauromati legatis, de

μετὰ καὶ πρέσβων τοῦ Σαυρομάτου, ἐπόθεντο τὰ μεταξὺ αὐτῶν γερόμενα. ἀνήγγειλαν δὲ τῷ Κώνσταντι καὶ πάντα τὰ ἐπ' αὐτῶν κατὰ τῶν Βοσποριανῶν καὶ τὴν Μαιωτίδα λίμνην γερόμενα, καὶ τὸ πῶς τὰς φαρμιλίας Σαυρομάτου παρέλαβον, καὶ ὅτι τῇ ἀνάγκῃ ταύτῃ εἰς εἰρήνην ἦλθεν ὁ Σαυρομάτος. 5 ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κώνσταντος πάννυκτον ἐλυπήθη, καὶ λέγει τοῖς Χερσωνίταις "καὶ τί μοι τὸ ὄφελος λοιπὸν τῆς ὑμετέρας συμμάχιας, ἀφ' ἧς ἐγὼ ἐποίησα πάντα δοῦναι αὐτοῖς χρυσίον τοσοῦτον;" λέγουσιν αὐτῷ οἱ Χερσωνῖται "μὴ λυπηθῆς, δέσποτα, καὶ εἰς θάλασσαν, ἡμεῖς ἀναλύομεν τὸ περὶ τῆς θόσεως 10 πάντα." λέγει αὐτοῖς ὁ Κώνσταντος "καὶ πῶς δυνατόν;" λέγουσιν αὐτῷ οἱ Χερσωνῖται "δήλωσον καὶ αὐτὸς τῷ Σαυρομάτῳ ὅτι τὰ μὲν ἤδη μεταξὺ ἡμῶν γερόμενα πάντα πεπραγμένα. ἐπεὶ οὖν τῇ αἰτίᾳ τῇ σῇ καὶ ἐγὼ ἀναλώματα καὶ ζημίας πολλὰς ἐποίησα σὺν τῷ στρατῷ ἀπὸ Ῥώμης ἕως ἔδε, 15 ὁδὸς μοι καὶ σὺ ταῦτα, καὶ ἐγὼ σοὶ ἀποδίδωμι τὰς φαρμιλίας σου πάσας καὶ τὴν πόλιν σου." περιχαρὴς δὲ γερόμενος ὁ Κώνσταντος ἐμήνυσε ταῦτα τῷ Σαυρομάτῳ. ὁ δὲ Σαυρομάτος ἀκούσας καὶ λυπηθεὶς σφόδρα μηνύει τῷ Κώνσταντι λέγων ὅτι οὐ θέλω δοῦναι τί ποτ' οὐδὲ λαβεῖν. ἀλλὰ μόνον ἀπόστειλόν μοι τοὺς Χερσωνίτας, ἵνα τῶν ἐντεῦθεν ἀναχωρήσω. λέγουσιν οἱ Χερσωνῖται τῷ Κώνσταντι "μὴ ἀπολόσης ἡμᾶς ἕως ἂν πάντας τοὺς αἰχμαλώτους ἀπολάβῃς." τότε μηνύει ὁ

3 κατὰ τὴν τῶν?
add B

7 ἡμετέρας M

8 αὐτοὺς M

20 οὐδὲ

iis quae inter ipsos gesta sunt interrogantur, nuntiantque Constanti omnia quae cum Bosporianis et Maeotidis paludis accolis egissent, et quo pacto Sauromati familias cepissent, isque hac necessitate compulsus ad pacem veniret. quibus auditis Constans admodum contristatus inquit Chersonitae "quid mihi prodest de reliquo auxilium vestrum, quandoquidem pepigi me ipsis tantum auri daturum?" respondent ei Chersonitae "noli contristari, domine: nam si vis, dissolvemus pactum de pendenda pecunia." eoque interrogante qua id ratione fieri posset, dicunt ei Chersonitae, significaret Sauromato etiam inter se pacta extare, quandoquidem ipsius causa expensas fecisset damnatae multa passus esset, exercitu Roma eo usque perducto: itaque illa solveret, ipse vero familias cunctas urbemque suam reciperet. laetus hac re Constans consilium secutus Sauromato haec denuntiat; quibus auditis Sauromatus animo contristatus respondit neque dare se quidquam neque accipere velle: mitteret tantum Chersonitas, ut ipse inde discederet. inquit Constanti Chersonitae "ne dimittas nos,

Κώνστας τῷ Σαυρομάτῳ λέγων ὅτι ἀπόστειλόν μοι πάντας
οὓς ἂν ἔχεις αἰχμαλώτους, καὶ ἀπολύω τοὺς Χερσωνίτας. ὁ
δὲ Σαυρόματος ταῦτα ἀκούσας ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος ἀπέ-
λυσεν ἅπαντας οὓς ἂν εἶχεν αἰχμαλώτους ἕως ἐνός. ἀπολα-
5 βῶν οὖν ὁ Κώνστας ἅπαντας τοὺς πραιδευθέντας, δύο τῶν
Χερσωνιτῶν πρέσβεις κατασχὼν παρ' ἑαυτῷ, τοὺς ἄλλους
ἀπέστειλε πρὸς τὸν Σαυρόματον ὅστις Σαυρόματος παραλαβὼν
αὐτοὺς προαπέστειλεν ἐκ τῆς τῶν Λαζῶν χώρας μετὰ καὶ τῶν
ιδίῳν ἀνθρώπων πρὸς τὸ παραδοῦναι αὐτοῖς τὴν τε Βόσπορον
10 καὶ τὰς φαιμίας αὐτῶν. αὐτὸς δὲ Σαυρόματος τὴν πορείαν
μετὰ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἐν καταστάσει ἐποιεῖτο πρὸς τὸ ἀθροί- P 147
λους τοὺς Χερσωνίτας παραδοῦναι τὰς φαιμίας καὶ ἀναχω-
ρῆσαι. οἱ δὲ Χερσωνῖται τοὺς οἰκείους πρέσβεις ὑποδεξάμε-
νοι ἐν τῇ Βοσπόρῳ, καὶ μεμαθηκότες τὰ γενόμενα ἅπαντα
15 ὑπὸ Κώνστατος καὶ τοῦ Σαυρομάτου, παρέδωκαν τοῦ Σαυ-
ρομάτου ἀνθρώπῳ τὴν τε Βόσπορον καὶ τὰ τῆς Μαιωτιδος
καστέλλια καὶ τὰς φαιμίας πάσας ἀβλαβεῖς, καὶ κατέλαβον
ἐν εἰρήρῃ τὴν Χερσωνιτῶν. ὁ δὲ Κώνστας ἀναχωρήσας
τοῦ Σαυρομάτου ἐκ τῶν Ῥωμαϊκῶν τόπων καὶ αὐτὸς ἀνέβηκεν
20 ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ ἀγγέγειλε πάντα τῷ βασιλεῖ τὰ ὑπὸ τῶν
Χερσωνιτῶν γενόμενα, προσαγαγὼν καὶ τοὺς δύο αὐτῶν πρέ-
σβεις, οὓστινας ἰδὼν ὁ βασιλεὺς καὶ φιλοφρόνως ἀποδεξάμενος
καὶ τὰ μέγιστα εὐχαριστήσας εἶπεν αὐτοῖς "τί θέλετε παρ' ὧν
ὑμῖν τε καὶ τῇ πόλει ὑμῶν ὑπὲρ τῆς τοιαύτης εὐνοίας τε καὶ

15 παρέδωκαν τοῦ Σαυρομάτου ἀνθρώπῳ] ἀνέλιπον M

antequam captivos omnes acceperis." tum Constantinus Sauromate re-
nuntiavit, sibi captivos omnes mitteret, tum se Chersonitas dimissu-
rum promittens; quae ubi audisset Sauromatus omnes captivos, quot-
quot essent, vel invidus dimisit. quos cum accepisset Constantinus, duo-
bus Chersonitarum legatis apud se retentis ceteros ad Sauromatum
misit; isque ad illorum adventum e Lazorum regione quosdam una
cum suis destinavit, quibus Bosphorus familiaeque traderentur; ipse
vero cum exercitu iter ordinate instituebat, ut Chersonitae familias
confertim traderent et postea recederent. Chersonitae vero legatis
suis in urbe Bosphoro receptis, intellectoque quid inter Constantem et
Sauromatum actum esset, Bosphorum et Maeotidis paludis oppida fa-
millasque omnes illaesas tradiderunt viris, a Sauromato missis. Con-
stantinus autem, ubi ex Romani imperii locis discessisset Sauromatus, ipse
quoque Romam contendit, omniaque a Chersonitis acta imperatori
indicavit, adductis item duobus legatis, quos cum vidisset imperator,
benigne exceptis gratias maximas egit, inquiring ipais "quid vultis vo-

συμμαχίας;” οἱ δὲ εἶπον τῷ βασιλεῖ ὅτι ἡμεῖς, δέσποτα, οὐδὲν ἕτερον θέλομεν, εἰ μὴ τί γε τοῦτο μόνον αἰτοῦμεν, ἐφ’ ᾧτε δεξιᾷς ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας παρασχεσθῆαι ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κρύτους ὑμῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσμένως ὑποκύψας τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν ἀφθόνως παρέσχεν αὐτοῖς τὰς τοιαύτας τῆς ἐλευ-⁵θερίας καὶ ἀτελείας δεξιᾷς, ἀποστειλάς αὐτοὺς μετὰ καὶ δώρων πλείστων κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν ὡς γνησίους ὄντας αὐτοὺς ὑπηκόους τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. ὁ δὲ Κωνσταντὸς μεγάλως καὶ ἀτὸς ὑποδεχθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως Διοκλητιανοῦ ὡς ἀνδρείως παραταξάμενος κατὰ τὸν τῶν Σαυρομάτων¹⁰ πόλεμον καὶ περιφανῆς καὶ ἐνδοξοῦς γενόμενος, μετ’ ἄλλῳ τινὰ χρόνον τῆς Ῥωμαίων ἀνεδέχθη βασιλείας, Διοκλητιανοῦ ἐπὶ τὴν Νικομηδείαν ἐπαναγαγάντος.

Κωνσταντὸς δὲ τελευτήσας ἐν Ῥώμῃ ἐβασίλευσε Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ· καὶ ἐρχομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὰ Βυ-¹⁵ζάντιον ἀντιτάσεως αὐτῷ ὑπὸ τινῶν ἐν τῇ Σκυθίᾳ γενομένης, ἐπεμνήσθη τὸ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κωνσταντοῦ λεχθὲν περὶ τῆς τῶν Χερσωνιτῶν εὐνοίας τε καὶ συμμαχίας, καὶ ἀπέστειλε κατὰ τὴν τῶν Χερσωνιτῶν πρέσβεις ἐφ’ ᾧτε ἐλθεῖν κατὰ τὴν τῶν Σκυθῶν χώραν καὶ μαχήσασθαι τοῖς ἀνδραγαθήσῃ αὐ-²⁰τῷ. σίφρανηφοροῦντος δὲ τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσωνιτῶν Διογένης τοῦ Διογένους, οἱ Χερσωνῖται τὴν κέλαιον ἀσμένως πειθαρχήσαντες, πάσῃ σπουδῇ κατασκευάσαντες τὰ τε πολεμικὰ ἄρματα καὶ τὰς χειροβολίστρας καταλαμβάνουσι

1 ἡμεῖς] οὐδαίς M

12 ἀνεδέχθη?

his et civitati vestrae dem pro tali benevolentia et auxilio?" illi vero imperatori responderunt "nihil aliud, domine, petimus nisi ut liberi ac immunes simus a tributo." imperator autem quam libenter eorum petitioni obsecundans liberos ac immunes a tributo fecit, multique praeterea muneribus cohonestatos ad Chersonitae remisit, veluti veros ac fideles imperii Romani subditos. et Constantinus magnificus ipse quoque ab imperatore Diocletiano exceptus, veluti re contra Sauromatas praecclare gesta et illustris clarusque factus, paulo post in imperium Romanum successit, Diocletiano Nicomediam secedente.

Constantino autem mortuo imperator fuit filius eius Constantinus. qui cum Byzantium venisset Scytharumque nonnulli rebellarent, revocatis in memoriam quae a patre Constante audivisset de benevolentia et auxilio Chersonitarum, legatos illis misit, postulans ut contra Scythas arma caperent ac rebellatores subiugarent. princeps autem ac proteutor Chersonitarum tunc temporis erat Diogenes Diogenis filius, et libenter mandato Chersonitae obedientes omni studio curribus bel-

τὸν Ἴστρον ποταμόν, καὶ τοῦτον περῶσαντες ἀντεπαρτάξοντο
τοῖς ἀνδραστηκόαι καὶ ἐτροπώσαντο αὐτούς. μαθὼν δὲ ὁ βα-
σιλεὺς τὴν ὑπ' αὐτῶν γαυομένην τροπὴν ἐκέλευσεν αὐτούς
κατὰ τὴν ἐνεγκαμένην ἀπιέναι· τοὺς δὲ τούτων πρωτεύον-
5 τας προσκαλεσάμενος κατὰ τοῦ Βυζαντίου καὶ εὐχαριστήσας
τὰ μέγιστα ἄφη αὐτοῖς "ἐπειδὴ καὶ νῦν εὐνοϊκῶς ὑπὲρ ἡμῶν
ἐκάμετε καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν εὐσεβῶν προγόνων τῆς ἡμετέρας
θειότητος, ἰδοὺ καὶ ἡμεῖς ἐπικυροῦντες τὴς ἡδὴ ἐπ' ἐλευθε-
ρία καὶ ἀτελείᾳ δοθείσας ὑμῖν ἐν τῇ Ῥωμαίων ἐκ τῆς ἡμετέ-
10 ρας βασιλείας δεξιᾶς, παρέχομεν ὑμῖν καὶ ἡμεῖς ἀνδράντα
χρυσῶν μετὰ καὶ χλαμύδος βασιλικῆς καὶ φιβλατούρας καὶ P 148
στέφανον χρυσοῦν πρὸς εὐπρέπειαν τῆς ὑμετέρας πόλεως,
μετὰ καὶ ἐγγράφον ἡμῶν ἐλευθερίας καὶ ἀτελείας ὑμῶν τε
καὶ τῶν πλωζέμων ὑμῶν· καὶ πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς
15 ὑμῶν εὐνοίας δίδομεν ὑμῖν καὶ δακτυλλοὺς χρυσοῦς ἐκτυποῦν-
τας τὰς ἡμετέρας εὐσεβεῖς εἰκόνας, δι' ὧν τὰς κατὰ καιρὸν
μιλλούσας ἀποστέλλεσθαι ἡμῖν παρ' ὑμῶν ἀναφορὰς τε καὶ
δεήσεις εφραγίζοντες ταύτας γνωρίζομεν ἡμῖν ἀποδείκνυτε
τοὺς ἑαυτῶν πρόσβεις. πρὸς ἐπὶ τούτοις δὲ παρέχομεν ὑμῖν
20 καθ' ἑκάστον ἔτος νεῦρόν τε καὶ κίναβον σίδηρόν τε καὶ ἔλαιον
ὑπὲρ κατασκευῆς τῶν βαλιστρῶν ὑμῶν, καὶ δίδομεν ὑμῖν πρὸς
ἀποτροπὴν ὑμῶν χέλλας ἀννόνας ἐφ' ᾗτε εἶναι ὑμᾶς βαλι-
σταρίους, λεγόμενον ὡς τὰς τοιαύτας σιτήσεις τε καὶ συνη-

9 καὶ ἀτελείᾳ add B

licis cum chirobolistris instructis ad Istrum flumen profecti traiecerunt, ac contra hostem tendentes eum superatum in fugam converterunt. quibus cognatis imperator domum eos redire iussit, proteuentibus autem Byzantium vocatis gratias maximas egit, dixitque ipsis "quandoquidem etiam nunc benigne pro nobis laborastis, quemadmodum et pro plis maioribus divinitatis nostrae, ecce etiam nos datam vobis libertatem et a tributo immunitatem per regiones Romani imperii confirmamus; praeterea damus statuam auream cum chlamyde imperatoria, fibulatura et corona aurea, ad ornatum vestrae urbis; item syngrapham nostram super libertate et immunitate tam vestra, quam nautarum vestrarum; insuper propter benevolentiae vestrae sinceritatem annulos quoque damus aureos, in quibus expressa maiestatis nostrae imago, ut his relationibus vestris supplicationibusque signatis, quas per occasionem missuri estis, vestros nuntios dignoscere inde possimus. praeterea damus singulis annis nervum et lignum tenue, ferrum et oleum, ad balistarum vestrarum confectioem; item in allimenta annonas mille, ut sitis ballistarii; quas annonas et cetera consueta quotannis vobis

θείας πάσας καθ' ἕκαστον ἔτος τῶν ἐπιτεῦθεν μέλλομεν ὑμῖν ἀποστέλλειν κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν." οἱ δὲ Χερσωνῖται τὰς τοιαύτας εἰληφότες ἀννόνας, εἰς ἑαυτούς τε καὶ τὰ τούτων τέκνα διαμερίσαντες τὸν ἀριθμὸν συνέστησαντο· διὰ τὸ καὶ ἕως τοῦ νῦν τὰ τούτων τέκνα κατὰ τῶν γονέων τῆς στρατείας⁵ συμπλήρωσιν ἐν τῷ ἀριθμῷ κατατάσσονται. ἐφοδίοις δὲ καὶ δώροις πλείστοις τότε τιμηθέντων ὑπὸ τοῦ Θεοφιλοῦς βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ τε Διογένοους καὶ τῶν αὐτῆ, κατέλαβον τὴν Χερσωνιτῶν ἀποκομίσαντες καὶ τὰς θείας φιλοτιμίας.

Μετὰ δὲ χρόνους τινὰς τοῦ ταῦτα γεγενῆσθαι Σαυρομάτος ὁ ἔγγονος Σαυρομάτου τοῦ Κρισκορόνου τοῦ πολεμήσατος τὴν Λαζικήν, συναθροίσας πόλεμον ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης ἐπαπέστη τοῖς Χερσωνίταις, βουλόμενος, φησί, τὴν τῆς αἰχμαλωσίας ὕβριν τοῦ οἰκείου πάππου ἐκδικῆσαι τὴν παρ' ¹⁵ αὐτῶν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως γενομένην. μαθόντες δὲ τοῦτο οἱ Χερσωνῖται, στεφανηφοροῦντος τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσῶνος Βύσκου τοῦ Σουπολίχου, ἀντιπαραταξάμενοι καὶ αὐτοὶ ὑπήντησαν τῷ Σαυρομάτῳ ἔξω ἐν τοῖς τοῦ λεγομένου Καφᾶ τόποις, καὶ πολεμήσαντες μετὰ αὐτοῦ,²⁰ τοῦ θεοῦ τοῖς Χερσωνίταις βοηθοῦντος, ἐνίκησαν τὸν Σαυρομάτον καὶ ἐδίωξαν, θήσαντες καὶ ὄροθεσίας ἐν τῷ αὐτῆ λεγομένῳ Καφᾶ, ἐν ᾧ τόπῳ πολεμήσαντες τὸν Σαυρομάτον

4 δι' αὐτὸ? 16 ἐπὶ Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως add B 23
ἐν ᾧ — ἐνίκησαν add B

mittemus in Chersonem." Chersonitae vero annonis huiusmodi acceptis, inter se liberosque suos divisione facta numerum constituerunt; propterea usque ad hodiernam diem ipsorum filii ad patrum suorum in exercitu complementum in numero militum recensentur. atque hoc pacto tum Diogenes, et qui cum ipso, commenta ac muneribus a Constantino dei amantissimo imperatore instructi in terram suam reversi sunt, divinos honores secum ferentes.

Annis vero aliquot post Sauromatus Sauromati Crisicoroni, qui Lazicam bello infestaverat, nepos, collecto ad Maeotidem paludem milite contra Chersonitas movit, iniuriam, ut inquebat, captivitatis sui, quas Diocletiano imperante accidit, ulturus. qua re intellecta Chersonitae, qui principem ac proteuontem tunc temporis habebant Byscum Supolichi filium, armis et ipsi sumptis obviam ei facti sunt in locis Capha nuncupatis; initoque praelio, deo opitulante, Chersonitae superiores facti Sauromatum in fugam converterunt, limitempus in eodem loco Capha nominato, ubi victoria potiti sunt contra Sau-

ἐνίκησαν· ἐν ᾧ καὶ ὄρκους ἐπετέλεσεν ὁ αὐτὸς Σαυρόματος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ὑπολειφθέντες τοῦ μηκέτι αὐτοὺς χάριν πο-
λέμου ὑπερβαίνειν τὰς μεταξὺ αὐτῶν τεθείσας ὁροθεσίας, ἀλλ'
ἕκαστον αὐτῶν τοὺς ἰδίους ἔχειν τόπους πρὸς τὰς τεθείσας
5 ὁροθεσίας. καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν Βόσπορον ὁ Σαυ-
ρόματος καὶ οἱ Χερσωνῖται εἰς τὰ ἴδια.

Καὶ δὴ τούτων οὕτω γενομένων πάλιν μετὰ χρόνους
τινὰς ἕτερος Σαυρόματος ἀναστὰς καὶ σὺν αὐτῷ πλήθος ἀν-
δρῶν ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης παρετάξατο πόλεμον κατὰ
10 τῶν Χερσωνιτῶν, καὶ παρελθὼν τὰς μεθ' ὄρκου τεθείσας
ὁροθεσίας ἐν τῷ Καφᾶ ὑπὸ τοῦ πρώτου γενομένου Σαυρομά-
του τοῦ μηδένα ποτὲ ἐπιχειρῆσαι τῶν Βοσποριανῶν πόλεμον
χάριν ταύτας ὑπερβῆναι, οὗτος ὁ Σαυρόματος ὑπερέβη ὡς
οἷα βουλόμενος τὴν μετὰ βίας αὐτῇ ἀφαιρεθεῖσαν γῆν ἐκδι-
15 κῆσαι καὶ ἀπολαβεῖν. καὶ δὴ ἐν τοῖς τότε καιροῖς στεφανη- P149
φοροῦντος καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσωνιτῶν Φαρνάκου τοῦ
Φαρνάκου ἀντιπαρετάξαντο καὶ οἱ Χερσωνῖται τῷ Σαυρο-
μάτῳ, καὶ ἀπαντήσαντες ἀλλήλοις ἐν τοῖς τοῦ προειρημένου
Καφᾶ τόποις ἔστησαν ἑκάτερα τὰ μέρη ἐν τοῖς ὄρεσιν. ὁ δὲ
20 Σαυρόματος ὢν μέγας τὴν ἡλικίαν ἐθάρρησεν ἑαυτῷ καὶ ἔμε-
γαλάνχει κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν φρουαττόμενος, θαρρῶν ἅμα
καὶ ἐπὶ τῷ ἀπείρῳ πλήθει τῷ μετ' αὐτοῦ ὄντι· ὁ δὲ Φάρ-
νακος μικρὸς ἦν τῇ ἡλικίᾳ κατὰ τὸν Σαυρόματον, καὶ ἰδὼν
τὸ πλήθος τοῦ Σαυρομάτου ἐσκέφατο μετὰ τοῦ ἰδίου στρα-

romatum, posuerunt, in quo etiam Sauromatus, et qui cum ipso a
praelio superstitēs erant, nunquam se eum cum armis transgressuros
esse iurauerunt, sed propria utrosque assignataque sibi secundum prae-
stitutos terminos loca habitaturos esse. atque ita Bosporum Sauro-
matus, Chersonitae terram suam repetierunt.

Hisque ita gestis, rursus post aliquot annos alius Sauromatus cum
militum manu ad Maeotidem paludem collecta surgens bellum contra
Chersonitas incepit, limitesque cum iureiurando in Capha a primo
Sauromato positos, ut nemo belli contra Chersonitas gratia illos prae-
tergrederetur, transgressus est tanquam ablatam sibi per vim terram vin-
dicaturus recepturusque. habebant autem principem ac proteuontem
tunc temporis Chersonitae Pharnacum Pharnaci filium. armis et ipsi con-
tra Sauromatum sumptis, et obviam sibi mutuo facti in praedictis Capha
locis, in montibus utriusque constiterunt. Sauromatus vero et corporis
magnitudine et militum multitudine fretus insolenter Chersonitis insul-
tabat: at Pharnacus statura exiguus prae Sauromato, eiusque copias con-
siderans, consilio cum suis inuito statuit, ne infinita multitudo periret,

τοῦ εἶπε ἦτε μοσομαχῆσαι αὐτὸν μετὰ τοῦ Σαυρομάτου καὶ
 μὴ ἄκείρον πληθὸς ἀπολέσθαι. καὶ δὴ σκέψως τοιαύτης
 γενομένης δαλοὶ ὁ Φάρνακος τῇ πλήθει Σαυρομάτου, λέγων
 ὅτι εἰς χρεία ἐστὶ τοσούτου ὄχλου γενέσθαι ἀπώλειαν; οὐ
 γὰρ ὑμεῖς οἰκεία προαιρέσαι πρὸς τὸν πόλεμον ἐτραύπητε, ἀλλὰ ὁ
 Σαυρομάτος ὑμᾶς προστρέψατο. θελήσατε οὖν τοῦτον παρα-
 καλέσαι τοῦ μονομαχῆσαι μετ' ἐμοῦ. καὶ εἴαν διὰ τοῦ θεοῦ
 δυνηθῶ αὐτόν, ὑμεῖς ἀναχωρεῖτε εἰς τὰ ἴδια ἀβλαβῶς, καὶ
 αὐτὸς καὶ ἡ πόλις αὐτοῦ ὑπέπεσαν μοι. εἰ δὲ καὶ δυνηθῆ
 με αὐτάς, καὶ οὕτως ὑμεῖς ἀναχωρεῖτε εἰς τὰ ἴδια, καὶ αὐ-
 τὸς ἐπέβη ἐν τοῖς ἑμοῖς. ὁ δὲ ὄχλος τῶν Σαυροματῶν ἠδέως
 τοῦτο ἀποδεξάμενος προστρέψατο τὸν Σαυρομάτον μονομαχῆ-
 σαι μετὰ τοῦ Φαρνάκου. ὁ οὖν Σαυρομάτος μαθὼν μικρὸν
 πάνυ ὄντα τῇ ἡλικίᾳ τὸν Φάρνακον, ἑαυτὸν δὲ ὑπερμεγέθη,
 ἐχώρη ἐπὶ τούτῳ, πεποιθὼς τῇ οἰκείᾳ δυνάμει καὶ οἷς ἐπέ-
 χρητο ἄλλοις κατατεθωρακισμένους. καὶ τούτων οὕτως δοξάν-
 των λέγει ὁ Φάρνακος τῇ ἰδίᾳ στρατῷ ὅτι ὅταν κατέλθω διὰ
 τοῦ θεοῦ εἰς τὸ μονομαχῆσαι, καὶ ἴδητε ὅτι ὁ Σαυρομάτος
 τὰ νῶτα αὐτοῦ εἶχε πρὸς ὑμᾶς καὶ τὴν ὄψιν πρὸς τοὺς ἰδι-
 ούς, ἐγὼ δὲ τὴν ὄψιν μου πρὸς ὑμᾶς καὶ τὰ νῶτά μου πρὸς
 τοὺς ἐναντίους, ἅπαντες ὑμεῖς βάλλετε μίαν κραυγὴν, καὶ
 μόνον λέγοντες τὸ ἄ ἄ, καὶ μὴ δευτερώσητε ἐπὶ τῇ κραυγῇ.
 καὶ δὴ κατελθόντων αὐτῶν ἀμφοτέρων ἐν τῇ πεδίῳ πρὸς τὴν
 μονομαχίαν καὶ τρακτενύοντων ἑαυτούς, καὶ τοῦ Φαρνάκου γε-
 νομένου εἰς τὸ τοῦ Σαυρομάτου μέρος καὶ Σαυρομάτου εἰς²⁵

singulari certamine cum Sauromato pugnare. reque constituta mili-
 tibus Sauromati nuntiat Pharnacus non opus esse ut tanta multitudo
 pereat, neque sponte illos sua sed Sauromati impulsu ad bellum ve-
 nisse: mallent itaque ipsi auctores esse ut ad singulare certamen de-
 scenderet, et si deo opitulante eum vicerō, vos domum incolumes
 repetetis, ipse vero cum urbe sua mihi subiicietur, sin ipse me su-
 peraverit, vos etiam ita domum redibitis, ipse terram meam occupa-
 bit. haec res cum grata Sauromatis esset, Sauromato singulare cer-
 tamen inire cum Pharnaco suaserunt. Sauromatus itaque cognito
 exiguae staturae Pharnacum esse, magnitudine sua viribusque et armis
 quibus utebatur fretus, condicionem laetus accepit. Pharnacus autem
 pugnaturus militibus suis dixit "ubi cum bono deo singulare certa-
 men ingressus fuero, Sauromatumque tergo vobis obversum, facie vero
 suis videbitis, ego autem faciem vobis, tergum hostibus obvertero,
 uno ore omnes clamabitis A A, neque hunc clamorem iterabitis."
 cum itaque in campum ad singulare certamen uterque venisset, in-

τὸ τοῦ Φαρνάκου, ἔδωκεν ὁ τοῦ Φαρνάκου στρατὸς μίαν φωνήν τὸ ἄ ἄ. ὁ δὲ Σαυρόματος τῆς τοιαύτης φωνῆς ἀκούσας περιεστράφη ἰδεῖν ἐναγώνιος τίς ἢ γενομένη κρηγγή· ἐν δὲ τῷ περιστρέψαι τὸν Σαυρόματον τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν εἰς τὰ ὀπίσω διηκοίχθη μικρὸν τὸ τοῦ κασσιδίου αὐτοῦ πέταλον, καὶ εὐθέως ἐπιδραμὼν ὁ Φάρνακος ἔδωκε τῷ κόντρῳ τὸν Σαυρόματον καὶ ἀνείλεν αὐτόν. πεσόντος δὲ τοῦ Σαυρομάτου κατελθὼν ὁ Φάρνακος τοῦ ἵππου ἀπεκεφάλισεν αὐτόν, καὶ γενομένος ἑγκρατῆς τοῦ πολέμου τὸ μὲν πλῆθος τῆς Μαιώτιδος ἀπέλυσε, τοὺς δὲ τῆς Βοσπόρου αἰχμαλιότους λαβῶν καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἀφελόμενος ἐν Κυβερνικῇ ἄνω τῆς τῶν Χερσονησιῶν ὄροθισίας ἔστησεν, ἄχρι τεσσαράκοντα καὶ μόνον μιλίων γῆν αὐτοῖς ἔασας· αἵτινες ὄροθισίαι μέχρι τοῦ νῦν διαμένουσιν, αἱ δὲ εἰρημέσαι πρῶται ὄροθισίαι ἐν Καφῷ εἰ- P 150
 15 οὖν ἀποκειμέναι. ὀλίγους δὲ τινὰς κακασχῶν παρ' ἑαυτῶν τῶν Βοσποριανῶν ὁ Φάρνακος γεωργῶν ἔνεκα, τοὺς ἄλλους ἅπαντας οἴκτου ἀξιώσας ἀπέλυσε κατὰ τῶν Βοσποριανῶν ἀπελθεῖν· οἵτινες ἀπολυθέντες ὑπὸ τοῦ Φαρνάκου ὑπὲρ τῆς τοιαύτης εὐεργεσίας καὶ φιλανθρωπίας αὐτοῦ τῆς εἰς αὐτοὺς
 20 γενομένης στήλην αὐτῷ ἤγειραν ἐν τῇ Βοσπόρῳ. ἔκτοτε οὖν λοιπὸν ἢ τῶν Σαυρομάτων ἐν τῇ Βοσπόρῳ βασιλεία κατελύθη. Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, Λαμάχου στεφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύοντος τῆς τῶν Χερσονησιῶν, Ἀσάνδρου δὲ τῆς Βο-

16 γεωργῶν?

terque se depugnarent, Pharnacusque Sauromati et Sauromatus Pharnaci partibus obversus esset, uno ore Pharnaci miles exclamavit A A; quo clamore audito Sauromatus convertit se ut videret quisnam esset hic clamor ad certamen compositus qui in Pharnaci exercitu sublatus; dumque se convertit, diducta paullulum cassidis lamina, e vestigio conto eum Pharnacus percussit et occidit. cum autem Sauromatus cecidisset, equo descendens Pharnacus caput ei amputavit. victorque Maeotidis paludis populum dimisit, Bosporianos vero in vinculis detinens, capta eorum terra limites in Cybernico supra Chersonitas statuit, quadraginta tantum miliarium terram ipsis relinquens; manentque isti limites in hodiernum usque diem, cum priores illi, quos dixi, in Capha sint. paucis vero Bosporianorum apud se retentis agriculturæ causa, Pharnæus reliquos omnes misericordia ductus ad sua redire permisit; qui reversi pro beneficio tali benevolentiaque statum ei in Bosporo posuerunt. atque ex eo tempore in posterum Sauromatæ Bospori imperium amiserunt.

His ita gestis, principatum apud Chersonitas tenente ac proteuante Lamacho, apud Bosporianos vero regnante Asandro, male

σποριανῶν βασιλεύοντος, κακῆς πολλῆς μεμειστωμένοι οἱ Βοσποριανοὶ κατὰ τῶν Χερσωνιτῶν καὶ μηδαμῶς δυνάμενοι τῆς πονηρίας ἡρεμεῖν ἔσπενδον ἀεὶ τρόπον τινὸς τὴν ἀνταμοιβὴν τῶν αἰχμαλωσιῶν τοῖς Χερσωνίταις ἀποδοῦναι· καὶ δὴ μεμαθηκότες ἔχειν θυγατέρα μονογενῆ τὴν Γυκίαν, ἔχοντος δὲ 5 καὶ τοῦ Ἀσανδρου υἱούς, ἐμηχανῶντο ἐπιγαμβρίαν ποιήσασθαι, ὅπως διὰ τοῦτου ἀδεῶς ἐπιβαίνοντες τῇ Χερσωνιτῶν ἀμύνασθαι. καὶ δὴ ἀποστέλλουσι πρέσβεις κατὰ τὴν Χερσωνιτῶν παρακαλοῦντες, δὴν οἶδαμεν ὅτι ἀγάπη ἀληθῆς μεταξὺ ἡμῶν ἐστίν καὶ ἀδόλως πρὸς ἀλλήλους ἔχομεν, ἐπιγαμ- 10 βρεύσομεν ἑαυτοὺς· καὶ δότε ἡμῖν εἰς νόμφην τὴν θυγατέρα Λαμάχου τοῦ πρώτου ὑμῶν ἔσκεν τοῦ υἱοῦ Ἀσανδρου τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἣ λάβετε αὐτὸν αὐτόθι εἰς γαμβρόν, καὶ οἶδαμεν ὅτι πιστὰ ἔχομεν εἰς ἀλλήλους, τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλεύοντος μεθ' ὑμῶν. λέγουσιν αὐτοῖς οἱ Χερσωνῖται ὅτι ἡμεῖς πρὸς 15 ὑμᾶς θυγατέρα ἡμῶν δοῦναι οὐκ ἀνεχόμεθα· εἰ δὲ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσανδρου τοῦ βασιλέως ὑμῶν θέλετε δοῦναι ἡμῖν εἰς γαμβρόν, δεχόμεθα, οὕτω μέντοι, μὴ δυναμένου ἔτι τοῦ υἱοῦ Ἀσανδρου, τοῦ ἀρχομένου πρὸς ἡμᾶς ἐπιγαμβρεύσασθαι, καιρῷ ποτὰ ἢ χρόνῳ πειραθῆναι τοῦ ὑποστρέψαι κατὰ τὴν 20 τῶν Βοσποριανῶν χάριν ἐπισκέψεως ἢ προσηγορίας τοῦ οἰκείου πατρὸς· εἰ δὲ τοῦτο βούλει, πάντως ὅτι τῇ ᾠρᾷ ἀποθνήσκει, τῶν δὲ πρέσβεων ἀπολυθέντων καὶ καταλαβόντων τὴν Βοσποριανῶν καὶ ταῦτα ἀναγγελόντων, ἀπέστειλε πάλιν

14 βασιλέως ὄντος?

22 βούλεται?

omnino adversus Chersonitas affecti Bosporiani cum quiescere nequam possent semperque aliquo modo captivitates suas ulcisci studerent, cum intellexissent filiam Lamacho unicam esse Gyciam filiosque haberet Asander, affinitatem contrahere meditati sunt, ut hoc nimirum pacto libere in Chersonitarum terram ingressi vindictam sumerent. mittunt itaque legatos ad Chersonitas suasuros, quandoquidem vera amicitia inter ipsos esset eamque sine dolo colerent, affinitatem secum contraherent, et vel Lamachi principis ipsorum filiam Asandri domini sui filio darent vel eum apud se acciperent: sic enim cognitum iri, fidem inter ipsos constitutam esse, herili filio suo apud eos commorante. responderunt vero Chersonitae filiam se ipsis dare non posse: quodsi aliquem ex Asandri regis sui filiis dare generum vellent, accepturos esse, illa quidem condicione ut qui venturus esset, reditum ad Bosporianos tentare nunquam posset invisendi compellandique patris sui causa: si id nihilominus tentaverit, ipsa hora moriatur. hoc pacto dimissi legati domumque reversi, cum quædam actum

ὁ Ἀσάνδρος πρέσβεις, λέγων τοῖς Χερσωνίταις ὅτι ἐὰν ἀληθῶς λέγετε καὶ πιστοποιεῖτέ με ὅτι Λάμαχος ἀνέχεται ζεύξαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ μειζοτέρῳ μου υἱῷ, ἀποστελῶ ὑμῖν αὐτὸν ἐκεῖνον αὐτόθι ἐπιγαμβρεύσασθαι. ἦν δὲ Λάμαχος τοῖς τότε καιροῖς, ὡς λόγος, πλουτὴρ πολλῶν κομῶν ἔν τε χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ πασι τε καὶ παιδίσκαις καὶ ἀλόγοις διαφόροις καὶ κτήμασι πολλοῖς, καὶ τέσσαρασι δὲ ῥεγυῶσι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐπικρατεῖν ἐν πλάτει καὶ μήκει, ἕως κάτω τῶν λεγόμενων Σουσῶν, ἐν οἷς καὶ ἰδίαν πύλην εἶχεν ἐν τῷ τείχει, καὶ τέσσαρας πυλεῶνας μεγάλους εἰς τὴν εἴσοδον καὶ τὴν ἔξοδον, σὺν ἑτέροις δὲ παραπυλοῖς σεμνοῖς ὥστε εἰστροχόμενων τῶν ἀλόγων αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκάστην ἀγέλην ζῶων, ἵππων τε καὶ φορβάδων, βοῶν καὶ δαμύλεων, προβάτων τε καὶ ὄνων, καὶ δι' ἰδίας πύλας εἰσιέναι καὶ εἰς ἰδίαν στάσιν ἀπιέναι. παρεκάλεσαν οὖν οἱ Χερσωνῖται τὸν Λάμαχον ἅφ' ὅψτε ἐπιγαμβρεύσεσθαι αὐτὸν τὸν τοῦ Ἀσάνδρου υἱόν. τοῦ δὲ Λαμάχου ἐπινεύσαντος τῇ παρακλήσει αὐτῶν ἦλθεν ὁ τοῦ Ἀσάνδρου υἱὸς ἐν τῇ Χερσωνί καὶ ἔγχευε τὴν γυναῖκα. καὶ διετοῦς μικροῦ χρόνου διαγενομένου ἐτελεύτησεν ὁ Λάμαχος· ἡ γὰρ μήτηρ τῆς Γυκίας προτελευτήσασα ἦν. ἡ οὖν Γυκία μετὰ τὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ περὶ τῆς τοῦ πατρὸς ταφῆς τῆς ἐνιαυσιαίας ἡμέρας ἐνστάσης, τὴν μνήμην θέλουσα φαιδρῶναι τοῦ ἰδίου πατρὸς, στεφανηφοροῦντος τότε καὶ πρωτεύοντος τῆς Χερσωνὸς Ζή-

10 τέσσαρασι πυλεῶσι M ἄσιν] καὶ M

esset significassent, iterum ad Chersonitas Asander misit inquiens, si verum dicerent atque bona fide agerent Lamachusque filio maiori suo filiam uxorem dare vellet, eum se illuc missurum esse. erat autem illis temporibus Lamachus, ut ferebatur, dives admodum auro et argento, famulis et ancillis, equis ac fundis quamplurimis, et in quatuor regionibus domum habebat in latitudine et longitudine usque infra Susa quae dicebatur, ubi etiam in muro propriam ianuam habebat et quattuor portas magnas ad introitum et exitum cum aliis ostiis splendidis, ita ut pecoribus eius in urbem venientibus, singuli armentorum greges, equorumque et equarum, bouumque et bucularum, oviumque et asinorum, suas quique per portas introirent et ad proprium stabulum discederent. adhortati igitur Lamachum sunt Chersonitae ut Asandri filium generum adscisceret; quibus cum ille annuisset, Asandri filius Chersonem venit Gyciamque duxit. et exiguo hiennii tempore elapso Lamachus diem obiit, cum iam Gyciae mater antea mortua esset. Gycia autem finito patre a sepulchro patris, annuo die instans, memoriamque patris sui, celebrare cupiens, principatum

θου τοῦ Ζήθου, παρεκάλεσε τοὺς προύχουσι τῆς πόλεως ἐφ'
 ᾧτε ἄνευ ἔβριως ἀναχθῆναι αὐτοὺς τοῦ λαβεῖν παρ' αὐτῆς
 σὺν παντὶ τῷ δήμῳ οἶνόν τε καὶ ἄρτους καὶ ἔλαιον κρέα τε
 καὶ ὄρεα καὶ ὄψια καὶ εἴ τι ἕτερον πρὸς τὴν τῆς εὐφρασίας
 χρείαν, πρὸς τὸ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης τοῦ Λαμάχου ἅπαντας
 τοὺς πολίτας σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ πάσῃ τῇ φημίλιᾳ
 αὐτῶν εὐφρανθῆναι καὶ ἀγάλλεσθαι ἕκαστον ἐν τῷ ἰδίῳ ἔε-
 γεῶνι καὶ δημοσίᾳ χορεύειν καὶ ἔργον τινὸς τὸ σύνολον μὴ
 εἴψασθαι, σκεπαζαμένη τοῖς πολίταις ἐν ὄρκῳ ἐφ' ᾧτε ἅπαντα
 τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῆς οὕτω τὰ τῆς εὐφρασίας καθ'¹⁰
 ἕκαστον χρόνον δίδοναι αὐτοῖς ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Λαμάχου
 μνήμῃ. τούτων δὲ οὕτω γενομένων καὶ ἐν ὄρκῳ ὑπ' αὐτῆς
 παγιωθέντων, ὃ ταύτης ἀνὴρ ὁ τοῦ Ἀσιάνδρου υἱὸς ἔχων ἐν
 κρυπτῷ τὸν δόλον καὶ ἐπιζητιῶν καιρὸν προδοσίας, ἀκούσας
 ταῦτα τὰ παρὰ τῆς Γυκίας λεχθέντα καὶ ἐν ὄρκῳ παγιωθέντα,¹⁵
 ἐθαύμασε καὶ ἐπήνεσε τὴν Γυκίαν ἐπὶ τῇ ἐνὸρκῳ συντάξει
 ὡς γνησίας περὶ τοὺς γονεῖς ἔχουσαν, συνθέμενος δὲ καὶ αὐ-
 τός, φησὶ, χαίρειν καὶ σπένδειν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ συντάξει. καὶ
 μετὰ τοῦτο παρελθούσης τῆς μνήμης καὶ τῆς εὐφρασίας δη-
 λοι τοὺς ἐν Βοσπόρῳ δι' οἰκείου παιδός, λέγων αὐτοῖς ὅτι²⁰
 εὖρον μέθοδον δι' ἧς ἀκόπως τὴν Χερσῶνα μέλλομεν παρα-
 λαβεῖν. ὑμεῖς σὺν ἐκ διαλειμμάτων ἀποστέλλατέ μοι δέκα ἢ
 δώδεκα νεωτέρους χρησίμους ἐπὶ τῶν ἐν τῷ καράβῳ ἑλα-

2 συναχθῆναι?

12 καὶ vulgo om

tenente ac proteuente tum in Chersono Zetho Zethonis filio, primo-
 res urbis hortata est ne iniuriam suam putarent, si et ipsi et popu-
 lus universus ab ea acciperent vinum panes oleum carnes aves pisces,
 et si quas alia ad epulum necessaria, ut diem memoriae Lamachi
 sacrum cives universi cum uxeribus ac liberis omnique familia pu-
 blica laetitia celebrem agerent cum choreis in propria regione sin-
 guli, ac seriatum haberent; promisitque civibus cum iuramento quot-
 annis dum viveret, haec se omnia ad celebrandam diem in Lamachi
 memoriam iis suppeditataram. haec cum ita iureiurando ab ipsa fir-
 mata essent, maritus eius Asandri filius dolum animo occultum ver-
 sans et proditionis tempus quaerens, quae a Gycia dicta iuramentoque
 firmata essent audiens, admiratus laudavit eam, quod iuramento sta-
 billivisset, veluti praeclare erga parentes affectam, adiciens gaudere
 se quoque et libere itidem velle. eumque memoriae dies et epulum
 praestitisset, Bosporianis per famulum suum indicavit invenisse se
 quo pacto sine labore Chersonem capere possent: mitterent itaque
 per intervalla decem aut duodecim iuvenes praestantes praeter cara-
 borum remiges, qui veluti xenia ipsi ferrent. "qui autem

όντων ὡς δῆθεν ξενία μοι πέμποντες, ἐν συμβόλῃ δὲ παρα-
 βαλλόντων τῶν ἐρχομένων καράβων ὑμῶν καὶ ἐκεῖ μενόντων,
 ἐποῦ δὲ πέμποντος καὶ δι' ἵππων φέροντος τοὺς ἐρχομένους
 πωτέρους ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ πεμπόμενα. καὶ δὴ τῷ τρόπῳ
 5 τοῦτο ἐπιδεδειγμένον ἐκ τοῦ κατὰ μέρος ἐρχομένων τῶν Βο-
 σποριανῶν μετὰ τῶν ξενίων, πρὸς τὸ μὴ γνωσθῆναι τῇ πόλει
 τὸν δόλον ἔφερε μὲν αὐτοὺς πεζικῶς ἐκ τοῦ συμβόλου ὁ τοῦ
 Ἀσάνθρου υἱός, καὶ μετὰ ἡμέρας τινὰς πάλιν ἐπὶ πάντων
 πρὸς ἐσπέραν ἀπέλυεν αὐτούς, φησὶν, ἐπὶ τὰ ἔξω, ὡς δῆθεν
 10 βραδέστερον διὰ τὴν ὥραν· οἱ δὲ ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς χώρας
 ἄρχι τριῶν μιλίων σκοτιας βαθείας γενομένης ὑπέστρεφον καὶ
 ἤρχοντο ἐν τῇ λεγομένῃ λίμνῃ καὶ ἐκεῖθεν διὰ καράβου ἔφε-
 ρεν αὐτοὺς ἐν ταῖς Σώσαις, καὶ διὰ τοῦ παραπυλλίου, ὃ εἶ-
 15 χεν ἐν τῷ εἰλίχῃ, εἰσέφερον αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μηδε-
 ριανῶν καὶ μόνον πιστῶν αὐτοῦ ὄντων, ἐνός μὲν τοῦ ἐν συμ-
 βόλῃ ἀπερχομένου καὶ μηνύοντος ἀναχωρεῖν τοὺς καράβους, P 152
 ἄλλου δὲ τοῦ ὑποστρέφοντος τοὺς Βοσποριανούς καὶ φέροντος
 ἐν λιμῶνι, ἑτέρου δὲ τοῦ ἐκ λιμῶνος μετὰ καράβου ἀποκομί-
 20 ζοντος ἐν ταῖς Σώσαις καὶ ἀποκαθιστῶντος ἐν τῇ τοῦ Λαμά-
 χου οἴκῳ, καὶ δι' ὧν ἀπέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀποθήκαις
 αὐτοῦ, μῆτε τῆς Γυκίας εἰδούσης τὸν δόλον, προσδοκῶν, καθὰ
 εἴρηται, κατὰ τὴν ἐνιαυσίαν ἡμέραν τῆς τοῦ Λαμάχου μνή-

4 πόλει καταπεμπόμενα M
 Meursius

12 paulo infra scribitur ἐν λιμῶνι.

carabi in tali loco manebunt, ego vero equos mittam, quibus iuvenes
 ac munera missa in urbem vebantur." cumque per biennium hoc
 modo diversis temporibus in urbem Bosporiani cum xenis venissent,
 ne fraus a civibus agnosceretur, adducebat eos Asandri filius pede-
 stri itinere ex loco constituto, et rursus post aliquot dies coram omni-
 bus eos sub vesperam dimittebat ad campestria, quasi iam tardius
 esset; qui egressi ad tria usque miliaria tenebris iam densis redibant
 et Limonem intrabant, unde carabo Susa devehebantur, ubi, per
 portam minorem, quam in muro habebat, in domum ab eo recipie-
 bantur, nemine conscio praeter tres tantum famulos Bosporianos fidos,
 quorum unus ad locum statutum pergebat et recedere carabos nun-
 tiabat, alter vero in Limonem Bosporianos reducebat, tertius denique
 Limone Susa carabo eos advehebat et in Lamachi domum introduce-
 bat. utebatur praeterea his ad alimenta deferenda illis qui in locis
 additis erant, ipsa quoque Gycia dolum ignorante. expectabat autem,
 ut diximus, anniversario die Lamachi memoriae sacro, urbe tota epu-

μης, τῆς πόλεως πάσης εὐφραινομένης τε καὶ ἀποκοιμωμένης,
 αὐτὸν τὴν νύκτα ἐπαναστῆναι μετὰ τῶν Βοσποριανῶν τε καὶ
 οἰκείων καὶ ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν καὶ πάντας κατασφάζαι.
 συναχθέντων δὲ ἐν τῷ διετεῖ χρόνῳ ἐν τῷ τῆς Γυκίας οἴκῳ
 ἄχρι διακοσίων Βοσποριανῶν, καὶ τῆς μηνῆς τοῦ Λαμάχου⁵
 ἤδη λοιπὸν ἐγγιζούσης, ἐγένετο παιδίσκην τῆς Γυκίας κουβου-
 κλαρέαν, πάνυ αὐτῇ οὖσαν προσφιλέστατον, παισίωσαν ἀπὸ
 ὄψεως αὐτῆς γενέσθαι καὶ ἀποκλεισθῆναι αὐτήν. ἐν ᾧ δὲ
 οἴκῳ ἀπεκλείσθη ἡ παιδίσκη, ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἦσαν οἱ Βο-
 σποριανοὶ ἀποτρεφόμενοι. τῆς δὲ παιδίσκης καθεζομένης καὶ¹⁰
 νηθούσης τὸ λίνον, ἐγένετο τὸ σφοντύλιον τῆς ἀτρακτοῦ πεσεῖν
 καὶ κυλισθῆν ἐισελεθεῖν εἰς βαθυτάτην ὀπήν πρὸς τὸν τοίχον·
 ἡ δὲ ἀναστῆσα πρὸς τὸ ἐπάραι αὐτὸ ὄρᾳ αὐτὸ ἐν βαθυτάτῃ
 ὀπῇ ὄν· καὶ μὴ δυναμένης αὐτῆς ἐκπάσαι αὐτὸ διὰ το
 βάθος, ἠναγκάσθη ἐκ τοῦ πάτου πρὸς τὸν τοίχον ἀναπάσαι¹⁵
 ἕνα βήσαλον πρὸς τὴ τοῦτο. ἐπάραι· καὶ ὄρᾳ διὰ τῆς ὀπῆς
 κάτω ἐν τῷ ὑπογέῳ οἴκῳ τὸ πλῆθος τῶν ὄντων ἀνδρῶν. καὶ
 ἰδοῦσα εὐφυνῶς πάλιν ἀπέθετο ἐν τῷ τόπῳ τὸ βήσαλον πρὸς
 τὸ μὴ γνωσθῆναι τοῖς κάτω· καὶ λαθραίως ἀποστείλασα
 μίαν τῶν παίδων προσεκαλεῖτο τὴν κυρίαν αὐτῆς τοῦ ἐλθεῖν²⁰
 πρὸς αὐτήν, ὀφείλουσάν τι ἀναγκαῖον ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν. ἡ
 δὲ Γυκία ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατανυγεῖσα ἀπῆλθε πρὸς τὴν παι-

ἰ τε καὶ ἀποκοιμωμένης add B 6 κουβικουκλαρίαν? 7 αὐ-
 τῆς add B

lante ac somno sopita, ipse cum Bosporianis atque domesticis suis
 de nocte surgere urbemque incendere et omnes occidere. cumque
 biennii tempore in Gyciae domo congregati essent Bosporiani du-
 centi, instaretque iam celebranda Lamachi memoria, accidit ut puella
 Gyciae cubicularia, quae ei gratissima erat, propter offensam ab ocu-
 lis eius removeretur secludereturque. locus vero in quo concludaba-
 tur, subter Bosporianos habebat, qui illic alebantur. puella autem
 sedente et flum torquente, contigit ut fusi verticillus decidens in
 foramen profundum prope parietem devolveretur; cumque surgeret
 tollendi causa, in foramen delapsam videt, unde cum extrahere pro-
 pter profunditatem non posset, unum e pavimento prope parietem
 laterem extrahere coacta fuit; eoque facto per foramen in inferiore
 aedium parte absconditam illic hominum multitudinem videt. quos
 cum vidisset, laterem in locum suum solerter reposuit, ne ab iis qui
 infra erant deprehenderetur, misitque clanculum puellarum aliquam
 ad dominam suam, quam venire ad se hortabatur necessarium aliquid
 audituram visuramque. Gycia vero deo impellente puellam adit;
 solaque ad eam ingressa cum ianuam clausisset, ad pedes eius pro-

δίσκην· καὶ εἰσελθούσης αὐτῆς κατὰ μόνας ἐν τῇ οἰκίῳματι
 καὶ κλεισάσης τὴν θύραν, πεισοῦσα ἢ παιδίσκῃ πρὸς τοὺς πό-
 δας αὐτῆς εἶπε “δέσποινα, ἔξουσίαν ἔχεις τὴν ἀρχιερίαν σου
 5 δούλην· πλὴν βούλομαι τῇ κυρίᾳ μου ξένον τι καὶ παρῶδο-
 55 ὄσον πρᾶγμα δεῖξαι.” ἢ δὲ Γυκία εἶπεν αὐτῇ “ἀφόβως εἰπέ,
 δεῖξον· καὶ τί τὸ τοιοῦτον;” ἢ δὲ παιδίσκῃ ἀπαγογοῦσα αὐ-
 τὴν πρὸς τὸν τολχον, καὶ εὐφυνῶς ἐπάρασσα τὸ βήσαλον, λέγει
 αὐτῇ “ὄρᾳς διὰ τῆς ὀπῆς, δέσποινα, τὸν κάτω κρυπτόμενον
 ὄχλον τῶν Βοσποριανῶν.” ἢ δὲ Γυκία ἰδοῦσα καὶ ἐκπλαγῆσα
 10 ἐπὶ τῷ πρᾶγματι ἔφη “οὐκ ἀργὸν τὸ σκέμμα τοῦτο.” καὶ
 λέγει τῇ παιδίσκῃ “πῶς εὗρες τὸ πρᾶγμα τοῦτο;” ἢ δὲ παι-
 δίσκῃ λέγει “πάντως, δέσποινα, ὅτι ἐκ θελήματος θεοῦ ἔπεσε
 τὸ σφοντύλιν ἐκ τῆς ἀτράκτου μου καὶ κυλισθὲν εἰσῆλθεν ἐν
 τῇ ὀπῇ ταύτῃ, καὶ μὴ δυναμένης μου ἐπῶραι αὐτὸ ἡναγκά-
 15 σθην τὸ βήσαλον ἀνασπάσαι, καὶ τότε εἶδον αὐτούς.” ἢ δὲ
 ἐκέλευσε τῇ παιδίσκῃ ἀποθίεσθαι τὸ βήσαλον εὐφυνῶς ἐν τῷ
 τόπῳ αὐτοῦ, καὶ ἐπιλαβομένη αὐτῆς καὶ περιπλακίσεια κατε-
 φίλησε γνησίως, καὶ εἶπεν αὐτῇ· “μηδὲν ποτηθῆς, τέκνον. P 153
 συγκεχώρηται σου τὸ πταῖσμα· ὁ γὰρ θεὸς ἠθέλησέ σε πταῖ-
 20 σαι, ἵνα τὸν δόλον ἡμῖν φανερώσῃ. βλέπε οὖν ὄση δυνάμει
 φυλάξαι τὸ πρᾶγμα, καὶ μὴ τολμῆσης τινὶ τὸ σύνολον τοῦτο
 θαρρῆσαι.” καὶ λοιπὸν εἶχεν αὐτὴν δι’ ὄλου μεθ’ αὐτῆς
 πλέον τοῦ πρώτου ὡς πιστὴν αὐτῆν οὖσαν. καὶ προσκαλεσα-

3 ἔχεις εἰς τὴν? 10 καὶ λέγει — τοῦτο add B 14 αὐτὸ
 τότε M 23 αὐτῇ?

voluta puella “potes” inquit, “o domina, inutilem ancillam tractare
 pro arbitrio, attamen ostendam tibi rem novam et inopinatam.” quod
 cum secure facere eam Gycia inisset, ad parietem adductae subla-
 toque solerter latere dixit: “ecce, o domina, per foramen hoc abs-
 conditam inferius Bosporianorum multitudinem vides.” Gycia cum
 eos vidisset, re tali consternata “non frustra” inquit “hoc consilium
 susceptum est,” sciscitaturque puellam quomodo id comperisset: cui,
 “omnino, domina,” respondit puella, “per dei voluntatem fuso exci-
 dens verticillus in hoc foramen devolutus est, quem cum extrahere
 inde nequirem, laterem avellere coacta fui, atque tunc eos vidi.” illa
 vero puellam solerter reponere laterem loco suo iussit; eamque am-
 plexata benigne cum osculo “nihil” inquit “metuas, filia: condonatum
 tibi crimen est; siquidem voluit te peccare deus, ut dolnm hunc mo-
 bis manifestum faceret. vide igitur, quantum potes, uti totam hanc
 rem clam alios habeas, neque cuiquam quidquam concedas.” sum-
 ptiisque eam ex eo tempore secum, habuitque benignius quam us-

μένη ἡ Γυκία δύο τινὰς τῶν συγγενῶν αὐτῆς, πιστοὺς αὐτῇ ὄντας πᾶν, λέγει αὐτοῖς ἐν τοῖς ἰδιάζουσιν "ἀπελθόντες συναγάγετε καθ' ἑαυτοὺς ἐν μυστηρίῳ τοὺς πρωτεύοντας καὶ εὐγενεῖς τῆς πόλεως, καὶ ἐκλεξάτωσαν τρεῖς ἄνδρας πιστοὺς, δυναμένους φυλάξαι μυστήριον καὶ πρᾶγμα ποιῆσαι, καὶ πιστοποιήσουσιν αὐτοὺς οἱ πάντες ἐνόρκως πρὸς τὸ καὶ αὐτοὺς ἐμὲ πληροφοροῦσαι ἐν οἷς μέλλω ἐπερωτᾶν αὐτούς, καὶ ἀποστειλάτωσαν αὐτοὺς πρὸς με ἐν μυστηρίῳ, καὶ ἔχω αὐτοῖς ἀναγκαῖόν τι καὶ ὠφέλιμον τῇ πόλει θάρρησαι. μόνον διὰ τάχους ποιήσατε ὃ λέγω ὑμῖν." ἀπελθόντων δὲ τῶν συγγενῶν αὐτῆς καὶ ἐν μυστηρίῳ ταῦτα τοῖς πρωτεύουσιν εἰρηκότων, εὐθέως ἐξελέξαντο τρεῖς ἄνδρας, οὓς ᾔδεσαν αὐτοὶ πιστοὺς εἶναι, καὶ πιστοποιήσαντες αὐτοὺς πάντες ἐν ὄρκῳ ὅτι εἴ τι συνθῶνται τῇ Γυκίᾳ εἴτε ποιῆσαι εἴτε δοῦναι, μὴ ἀκρωσῶσαι τοὺς λόγους αὐτῶν, ἀλλ' εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὰ ὑπ' αὐτῶν συντατιόμενα αὐτῇ. τούτων δὲ πρὸς τὴν Γυκίαν ἐν μυστηρίῳ ἀπελθόντων, ἐδέξατο αὐτοὺς καὶ λέγει αὐτοῖς "δυνασθέ με ἐν ὄρκῳ πληροφοροῦσαι περὶ ὧν μέλλω ἐπερωτᾶν ὑμᾶς, ὅτι ποιεῖτε ταῦτα;" οἱ δὲ εἶπον αὐτῇ "ναί, κυρία, ἐτοιμῶς ἔχομεν περὶ ὧν μέλλεις ἡμῖν ἐπιζητεῖν πληροφοροῦσαι σε ὅτι εἰς πέρας ἄγονται οἱ λόγοι σου." τότε λέγει αὐτοῖς ἡ Γυκία "πληροφορήσατέ με ὅτι ἂν ἀποθάνω ἐν μίᾳ τῆς πόλεως με θάπτετε, καὶ λέγω ὑμῖν τὸ μυστήριόν μου.

11 ταῦτα add B

quam antea, quia fidelem experta esset. accitis autem Gycia duobus e consanguineis, quibus maxime fidebat, inquit eis seorsim "abite et congregate apud vos clanculum primores et nobiles urbis, iique elegant viros tres fidos, arcanum qui custodire et rem gerere possint, et quibus sacramento se omnes obetringent ut plenam mihi fidem faciant in iis de quibus ipsos rogatura som. mittant vero illos ad me clanculum: habeo enim necessarium aliquid urbiqne huic utile, quod ipsis committam. tantum materate id quod vobis dico." discedentibus igitur hoc pacto eius consanguineis, cum illi haec clam ad primates rettulissent, e vestigio tres viros elegerunt, quos fides esse cognoverant, fide ipsis cum iuramento data ratum se habituros effecturosque quidquid cum Gycia acturi essent. hi ubi clam ad Gyciam venissent, illa eos excepit, interrogavitque eorum promittere cum iuramento possent facturos se quidquid commisisset. illis vero affirmantibus se omnia pro voto eius facturos esse, respondet Gycia "fidem date in urbe me, si moriar, sepeliendam esse, et arcanum meum narrabo vobis; neque grave est quod postulo." quod cum audiret,

ἰδοῦ βαρὺ ἔμην τί ποτε οὐκ ἐπιζητῶ.” οἱ δὲ ἄνδρες ἀκού-
 σαιτες τοῦτο μετὰ πάσης προθυμίας ἐπληροφόρησαν αὐτὴν
 ἐν ὄραφ, λέγοντες ὅτι ἐὰν τελευτήσης ἐν μέσῳ τῆς πόλεως σε
 θάψομεν καὶ οὐκ ἐξάξομέν σε ἔξω τῶν τειχῶν. ἡ δὲ Γυνὴ
 5 πεισθεῖσα τοῖς ὄρακοις αὐτῶν λέγει αὐτοῖς “ἐφ’ οἷς ἐπληροφο-
 ρήσατέ με, καὶ γὰρ λοιπὸν ἐμφαίνω ὑμῖν τὸ μυστηριὸν μου. ἰδοὺ
 εἰδέναι ὑμᾶς θέλω ὅτι ὁ ἀνὴρ μου τὸ ἐμφυτον κακὸν τῆς
 πόλεως αὐτοῦ ἔχων, τὸ τοῦ δόλου καὶ φθόρου καθ’ ἡμῶν,
 ὄχλον ἐκ τοῦ κατὰ μέρος Βοσποριανῶν ἐν κρυφῇ εἰσαγαγὼν
 10 ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄχρως διακοσίων ψυχῶν ἐνόηλον διασρέφει, ἐμοῦ
 μὴ εἰδούσας τὸ πρᾶγμα· ἀλλ’ ὁ θεὸς νῦν διὰ προφάσεως ἐφα-
 νέρωσέ μοι αὐτό. αὐτὸς οὖν ταύτην ἔχει τὴν σκέψιν ἐφ’ ᾧτε,
 φησί, εἰς τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς μου διδούσης μου τὴν εὐ-
 φρασίαν τῇ πόλει καὶ εὐφρανθέντων ὑμῶν ἀποκοιμισμένων
 15 αὐτὸν τὴν νύκτα ἐπαναστῆναι μετὰ τῶν συνόντων αὐτῷ Βο-
 σποριανῶν τε καὶ οἰκείων, καὶ βαλεῖν ἐμπρησμὸν ἐν τοῖς οἴκοις
 ὑμῶν καὶ κατασφάζει πάντας ὑμᾶς. ἰδοὺ λοιπὸν φθίσει καὶ
 ἡ μνήμη τοῦ πατρὸς μου, καὶ δέον μὲν ἐστί μοι πρὸς τὸν ὄρακον
 μου δεῦναι ὑμῖν κατὰ τὸ ἔθος μου τὰ τῆς εὐφρασίας· πάν-
 20 τα γὰρ ἐτοίμως ἔχω. θελήσατε οὖν πάντες προσδραμεῖν 154
 χαίροντες καὶ ζητῆσαι καὶ λαβεῖν πάντα προθύμως, πρὸς τὸ
 μήπω νοῆσαι αὐτὸν ὅτι ἔγνωμεν τὸ πρᾶγμα, καὶ ἄφνω ἐμφύ-
 λιος πόλεμος γένηται. θελήσατε οὖν καὶ δημοσίως κατὰ τὸ
 ἔθος εὐφραίνεσθαι, συμμετρῶς δέ, καὶ χορεύειν ἐν ταῖς πλα-

libenter cum iureiurando promiserunt in urbe se eam, si moretur,
 sepulchros neque extra moenia educturos. itaque persuasa sacramento
 Gycia “nunc” inquit “arcam vobis, quod habeo, aperiam. ecce,
 maritus meus ex ingenito adversus urbem hanc odio atque invidia
 per dolum Bosporianos aliquot in domum meam introductos cum ar-
 mis usque ad ducentos nutrit, me inscia: verum rem hanc nunc deus
 per occasionem mihi manifestam fecit. hoc autem ille consilium agit,
 ut ubi in patris mei memoriam urbi ego epulum dedero vosque epulati
 dormitum iveritis, ipse de nocte cum Bosporianis atque domesticis sur-
 gat, aedibus vestris ignem immittat vosque omnes contrucidet. et ecce,
 inest nunc dies anniversarius memoriae patris mei, oportetque me
 vobis ex iuramento dare pro more meo quae ad epulum necessaria,
 et omnia praestare parata sum. velitis itaque omnes laeti accurrere,
 postulareque et accipere omnia libenter, ne ullo ille pacto intelligat
 nos rem rescivisse, et subito intestinum aliquod bellum oriatur. igitur
 publice, uti mos est, epulum celebrate, sed cum modo, et choreas
 in plateis agite: unusquisque vero in aedibus vestris appareat ligna

ταίς. ἐτοιμάσατε δὲ ἕκαστος ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν ξύλα τε καὶ φορτία καὶ δᾶδας στεγνὰς πρὸς τὸ μισοποιούντων ὑμῶν τὰς εὐφρασίας καὶ τοὺς χοροὺς δόξασθαι πρὸς ἀνάπαυσιν ὑμῶν ἀπιέναι. καὶ ἐμοῦ δὲ ταχέστερον μισοποιησῆς καὶ κελευούσης ἀσφαλισθῆναι τοὺς πυλεωνάς μου, ὑμεῖς εὐθέως⁵ ἐν ἡσυχίᾳ πολλῇ σὺν παισὶ καὶ παιδίσκαις ὑμῶν παροικί παρενεγκόντες τὰ ξύλα καὶ φορτία καὶ δᾶδας παραθήτε ταῦτα ἐν τοῖς πυλεῶσί μου καὶ πυραυλίοις καὶ κύκλῳ τῆς οἰκίας πάσης, ἐπιχέαντες καὶ ἔλαιον τοῖς ξύλοις πρὸς τὸ τάχιστον ἀφθῆναι. καὶ ἡνίκα ἐξέλθω ἐγὼ καὶ εἶπω ὑμῖν, εὐθέως λάβετε¹⁰ τὴν πυράν, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν ὄπλοις παρεστήκετε κύκλῳ τῆς οἰκίας, ἵνα ὅπου τινὰς θεωρήσητε ἐκπηδῶντας ἐκ τοῦ οἴκου διὰ θυρίδος τούτους κατασφάζητε. ἀπελθόντες οὖν τὸ μυστήριον τοῦτο λαλήσατε, καὶ ἐτοιμάσατε πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν." οἱ δὲ πολλοὶ ταῦτα ἀκούσαντες ὑπὸ τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἐποίησαν πάντα ἐν συντομίᾳ κατὰ τὸν λόγον τῆς Γυκίας. ἐνοστάσης δὲ τῆς μηνμοσύνου ἡμέρας, ὡς δῆθεν χαιρομένη ἡ Γυκία μετεπέμψατο τοὺς τῆς πόλεως ἀνδρας, προτρεπομένη τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς τὰ τῆς εὐφρασίας· συνέτρεχε δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπὶ τοῦτο, καὶ παρεκάλει πλεῖον οἶνον δοθῆναι αὐτούς²⁰ ἐπὶ τῇ εὐφρασίᾳ. οἱ δὲ πολλοὶ ἀσμένως πάντα δεξάμενοι ἠὺφραίνοντο καθὼς παρηγγέλθησαν, καὶ ἐχόρευον τὴν πᾶσαν ἡμέραν· φθασούσης δὲ τῆς ἑσπέρας ἤρξαντο μισοποιεῖν οἱ

2 ἡμῶν vulgo

6 παισὶ Bandurius pro παίδες

sarcinas ac taedas solidas, ut me epulum ac choreas detrectante ad quietem vos abire existimet. me vero citius solito detrectante ac fores meas obserari iubente, vos confestim cum multo silentio per famulos et ancillas vestros ex omnibus undecunque aedibus afferentes ligna sarcinas taedasque ad ianuas meas et vestibula apponite, immo circum totam domum, et oleum lignis infundite, quo citius flammam concipiant. cum autem ego egressa fuero vobisque dixerō, ocios ignem iniicite, ac cum armis circumstistite, ut quos per fenestram exsistentes videbitis interficiatis. abite igitur et arcanum hoc narrate, cunctaque quae iussi apparate." cives vero ubi rem intellexissent a tribus his viris quam citissime omnia peragebant ex mandato Gyciae cum itaque instaret dies memoriae sacer, et Gycia laeta ad cives urbis mitteret, hortareturque ut acciperent ad epulum quae pertinerent, accurrat etiam maritus eius et plus vini solito dari iussit. cives autem libenter omnia accipientes epulabantur uti iussi erant, et per totam diem choreas agitabant: sed ingruente vespera quasi epuli longioris pertaesi domum se suam quieturi receperunt. epulabantur au-

πολεται και ἀπιέναι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν εἰς τὸ ἀναπαῖναι.
 ἠφραίνοντο δὲ πανοικί. και ἡ Γυκία ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς
 προτρεπομένη πάντας τοὺς αὐτῆς ἀδελφῶς πίνειν πρὸς τὸ με-
 5 δυοθέντας αὐτοὺς τάχιον κοιμηθῆναι, μόνον ταῖς κουβικου-
 5 λαρίας αὐτῆς παρήγγειλε τοῦ νῆφειν και ἑαυτὴ τοῦ οἴνου
 ἐφύλαττεν. εὐροῦσα γὰρ ποτήριον πορφυροῦν δέδωκε τῇ κου-
 βικουλαρέῳ αὐτῆς τῇ τὸ πρᾶγμα εἰδούσῃ, και παρήγγειλεν
 αὐτῇ ἐν αὐτῷ αὐτην κινῶν σὺν ὕδατι· ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς
 θεωρῶν τὸ πορφυροῦν ποτήριον οὐχ ὑπένοιε σὺν ὕδατι αὐ-
 10 τὴν πίνειν. τῆς δὲ ἐσπέρας φθασάσης και τῶν πολιτῶν, ὡς
 ἦδη εἶπον, μισοποιησάντων, λέγει τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς ἡ Γυκία
 “εὐφρανθῆτων ἡμῶν δεῦρο λοιπὸν ἀναπαυθῶμεν και ἡμεῖς.”
 ὁ δὲ ἄνθρωπος αὐτῆς ἀκούσας μᾶλλον ἐχάρη, και ἔπεσε τοῦ
 κοιμηθῆναι· οὐ γὰρ ἠδύνατο ἀφ’ ἑαυτοῦ εἰπεῖν τοῦτο, μῆ-
 15 πως ὑπένοιαν δὲ τῇ γυναικὶ περὶ οὗ ἐβουλεύετο δόλου. κε-
 λεύει οὖν ἡ Γυκία ἀσφαλισθῆναι τοὺς πυλεῶνας και πάντα
 τὰ παραθύρια και ἐνεχθῆναι αὐτῇ τὰς κλεῖς κατὰ τὸ ἔθος
 και τούτου γενομένου λέγει ἐν τῷ λεληθότι τῇ πιστῇ αὐτῆς
 20 κουβικουλαρέῳ τῇ τὸν δόλον εἰδούσῃ ὡς θέλησον σὺν ταῖς
 20 λοιπαῖς κουβικουλαρέαις εὐφρωῶς ἐπαῖραι πάντα τὰ κόσμιά p 155
 μου και τὸ χρυσίον και εἰ τι χρήσιμον δύνασθε ἐγκολπίσασ-
 θαι, και ἐτοιμάσατε ἑαυτὰς ἵνα ὅταν εἴπω ἔμην, ἀκολουθήσατέ
 μοι. αἱ δὲ ποιήσασαι κατὰ τὴν κέλευσιν αὐτῆς ἦσαν ἐτοι-

5 ἑαυτὴν? 21 ἐγκολπίσασθαι Moursius pro ἐγκαλλωπίσασθαι
 22 ἀκολουθήσατέ?

tem per omnes passim aedes, Gycia vero in suis, largiter potare do-
 mesticos suos iubens, ut ebrii facti citius cubitum discederent, puellis
 tantum cubicularis sobrietate indicta; et ipsa quoque a vino absti-
 nebat: nam poculo purpureo invento puellae cubiculariae, quae ne-
 gotii conacia erat, id dedit, iussitque in eo aquam sibi miscere; quod
 cum maritus eius videret, aquam illam bibere non suspicabatur: ubi
 autem iam vespere venisset, civesque, uti iam dictum est, epulandi sa-
 tietas cepisset, Gycia ad maritum inquit “postquam epulati sumus,
 age etiam nos cubitum eamus;” quem ille sermonem libens audivit,
 et somno se dedit: neque enim iniicere ipse hoc poterat, ne uxori
 de dolo suspicandi causam praeberet. mandat itaque Gycia ianuas
 omnes ac ostiola obserari, et adferri sibi pro more claves; quod ubi
 factum esset, fidae cubiculariae doli gnarae in aurem dixit “abi cum
 reliquis cubiculariis, et solerter aufer omnia ornamenta mea aurum-
 que, et quidquid utile in sinu asportare potestis, ac vos parate ut,
 cum iussero, me sequamini.” at illae quidem mandatis morem gere-
 ra-

μαι. τοῦ δὲ ἀνδρὸς αὐτῆς· θῆθεν ἀνακλιθέντες τοῦ ἐκ συντόμου κοιμηθῆναι διὰ τάχους αὐτὸν πάλιν ἀταστῆναι πρὸς ἐπιβουλὴν τῆς πέλειως, ἣ δὲ Γυκία παρέσυρε τοῦ καθευδῆσαι ἕως ἂν πᾶσα ἡ φασιλία αὐτῶν ἐκοιμηθῆ. ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς ἐκ τοῦ πολλοῦ κέτον ἀφύπνωσεν. ἣ δὲ Γυκία ἰδοῦσα τοῦτων κοιμηθέντα εὐφωῶς τὸν κατώνα τῆ κλειδίῳ ἤσφαλίσατε, ἀποκλείσασα τὸν ἄνδρα, καὶ καταλθοῦσα ἐκ τοῦ οἴκου σὺν ταῖς κουβικουλαρέαις αὐτῆς, ἐξελθοῦσα τῶν παραπυλίων ἡσύχως καὶ κλείσασα, εὐθέως ἐπέτρεψε τοῖς τῆς πόλειως διὰ τάχους ἐμβληθῆναι τὸ πῦρ κύκλῳ τοῦ οἴκου. βληθέντος δὲ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ οἴκου ἀναφθόντες, εἴ ποῦ τις τῶν ἔσωθεν ὄντων ἐκπηδῆσαι ἐδυστήθη ἢ ἑαυτὸν εἶμαι, ὑπὸ τῶν πολιτῶν κατασφάγη. τοῦ δὲ οἴκου παντὸς καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἑως ἐδίφρους καταφλεχθέντων διέσωσεν ὁ θεὸς τὴν Χερσωνιτῶν πόλιν ἐκ τῶν ἐπιβούλων Βοσποριανῶν. ἣ δὲ Γυκία βουλομένη τῶν πολιτῶν τὴν καταφλεχθεῖσαν αὐτῆς οἰκίαν θραῖξαι καὶ καθῆραι τὸν τόπον πρὸς οἰκοδομὴν οὐκ εἴσεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπέτρεψε πάσῃ πόλει φέρειν ἕκαστον αὐτῶν καὶ ἐκθεῖν ἐν τῷ τῆν πᾶσαν αὐτῶν κεκρίαν πρὸς τὸ ἐν αὐτοῖς κατασθῆναι τὴν πᾶσαν αὐτῆς οἰκίαν ὡς πρὸς ἐπιβουλὴν τῆς πόλειως γενομένην. διὸ καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος Λαμμάχου σκοπῆ ἕως τῆς σήμερον.

Τούτων οὖν ἀπάντων γενομένων, ἰδόντες οἱ Χερσωνῖται τὴν τοιαύτην ἄπειρον ὑπὸ τῆς Γυκίας εἰς αὐτοὺς μετὰ θεῶν

tes paratae erant: maritus autem eius cum cubitum se dedisset, pueris dormiturus, ut ocius mox surgere rorsum posset ad urbem ex insidiis opprimendam, Gycia dormire distulit quoad familia-tota somnum cepisset; cumque maritum vino obratum dormire videret, observato tacite cubiculo eum inclusit, discedensque cum cubiculariis suis placide egressa foribus, cum eas clausisset, statim cives quam citissime undique domum incendere iussit. igne vero iniecto et domo incensa, sicubi quispiam eorum qui intus erant prosiliret, a civibus occidebatur. atque ita domo, cum omnibus qui in ea inclusi erant, solo tenus exusta, Chersonitarum urbem ab insidiatoribus Bosporianis deus servavit. Gycia autem, cum domum, quae conflagraverat, restaurare cives vellent, non permisit; quin potius sordes ac stercora omnes illuc congregare iussit, ut tota illi obrueretur, utpote in qua positae urbi insidiae fuissent; unde et in hunc usque diem Lamachi specula locus ille appellatur.

His igitur omnibus sic gestis, videntes Chersonitae infamitatem Gyciae post deum in ipsos beneficentiam, quae omnibus rebus suis sa-

γενομένην εὐεργεσίαν, καὶ ὅτι οὐδενὸς τῶν αὐτῆς τὸ σύνολον ἐφείσατο ἀλλὰ τὴν σωτηρίαν τὴν πόλεως προσημίησεν, ὑπὲρ τῆς τοιαύτης μοσθαποδοσίας δύο χαλκοῦς ἀνδριάντας πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως ἀνήγειραν, νεάζουσιν αὐτὴν τῇ ἡλικίᾳ δεικνύοντες, καθ' ὃν καιρὸν ἦν τότε συμβαίνουσα, ἐν τούτοις δεικνύοντες καὶ τὴν αὐτῆς ἄφατον εὐεργεσίαν καὶ στοργὴν περὶ τοῦς πολίτας, ὅτι καὶ ἐν ἡλικίᾳ νέα οὖσα οὕτως ἐφρόνησεν τὴν ἰδίαν πατριδα μετὰ θεὸν περισώσαι. ἐν μὲν γὰρ τῇ μιᾷ στήλῃ σωφρόνως αὐτὴν κακαλλοποιήσαντες, καὶ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς τοῖς πολίταις ἐμφαίνουσιν, ἐν δὲ τῇ ἑτέρῃ ἐναγώνιον αὐτὴν καὶ ἠκαμνονομένην κατὰ τῶν τῆς πόλεως ἐπιβούλων ἀποδεικνύοντες ἐν οἷς καὶ ἐπέγραψαν ἐν τῇ τοῦ ἀνδριάντος αὐτῆς βάσει ἅπασαν τὴν ὑπ' αὐτῆς μετὰ θεὸν γενομένην τοῖς πολίταις εὐεργεσίαν. εἴπερ μέλλει τις εἶναι φιλόκαλος, τῆς αὐτῆς συνεχῶς κατὰ καιρὸν τὴν βάσιν ἀποσμήχει πρὸς τὴν τῶν ἐν αὐτῇ γενομένων ἀνάγκασιν τε καὶ ὑπόμησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς γενομένων, ἔλεγχον δὲ τῶν ἐπιβούλων Βοσποριανῶν.

Μετὰ δὲ χρόνους τινὰς σταφανηφοροῦντος καὶ πρωτεύοντος τῶν Χερσωνιτῶν Στρατοφίλου τοῦ Φιλομούσου, πάνυ σεφωτάτη οὖσα ἡ Γυκία καὶ θέλουσα δοκιμάσαι τοὺς Χερσωνίτας καὶ γινῶναι εἴ ἄρα ἀληθῶς μέλλωσι τὴν τοῦ ὄρκου ὑπό- P 156
σχεσιν ἐκπληροῦν καὶ θύπτειν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, συλλογισαμένη μετὰ τῶν παιδίσκων αὐτῆς ἐποίησεν ἑαυτῇ

17 γεγραμμένων?

Item urbis potiorē habuerat, grati animi ergo duas ex aere statuas in honorem eius in platea urbis posuerunt, iuvenulam aetate repraesentantes cum haec acciderent, ostendentesque hac re ineffabilem eius beneficentiam amoremque erga cives, quae in iuvenill aetate constituta ita prudens fuerit ut patriam suam post deum conservaverit. ac in una quidem compositam eam ornatamque effinxerunt et mariti insidias civibus patefacientem; in altera vero certantis habitu insidiasque adversus cives vindicantis eam repraesentarunt: in basi autem totam beneficii ab ea civibus post deum praestiti historiam inscripserunt. et si quis honesti amantior haberi cupit, basin illam quandoque purgat, ut legi possit, ad renovandam rei gestae memoriam et ostendendas Bosporianorum insidias.

Aliquot vero annis post, principatum Chersonitarum tenente ac protegente Stratophilo Philomusi filio, cum prudentissima omnino Gycia esset et experiri Chersonitas vellet, ac scire an quod cum instrumento promiserant facturi ipsamque in medio urbis sepulturi essent, communicato cum puellis suis consilio, veluti tristitia ex rebus

τινα ἀηδιζομένην καὶ ἀποθανούσαν· καὶ κηδεύεσθαι αὐτὴν αἱ παιδίσκαι ἐμήνυσαν τοῖς πολίταις, λέγουσαι ὅτι ἡ κορία ἡμῶν ἐτελεύτησε, καὶ ἐν ποίῳ τόπῳ μέλλει θάπτεσθαι, ὑποδείξατε ἡμῖν. οἱ δὲ Χερσωνῖται ἀκούσαντες ὅτι τέθνηκεν ἡ Γυνία, σκεπάμενοι καθ' ἑαυτοὺς οὐκέτι τὸ ἱκανὸν τοῦ ὄρκου ἔσπευσαν ποιῆσαι ὥστε ἐν μέσῳ τῆς πόλεως αὐτὴν ταφῆναι, ἀλλὰ ἄραυτες αὐτὴν ἐξήνεγκαν ἔξω τῆς πόλεως αὐτὴν ταφῆναι. ἀποκειθέντος δὲ τοῦ κραβαίου πρὸς τὸ μνήμα ἀνακαθίσασα ἡ Γυνία, καὶ περιβλεψαμένη πάντας τοὺς πολίτας, λέγει "αὕτη ἡμῶν ἐστὶν ἢ μετὰ ὄρκου ὑπόσχεσις; οὕτως ἀλλ-10 θένετε περὶ πάντων; ἀβάλα λοιπὸν τῷ πιστεύοντι Χερσωνίτη πολίτῃ." οἱ δὲ Χερσωνῖται ἰδόντες τὴν ὑπ' αὐτῆς γενομένην αὐτῶν χλευσὴν, ἀισχυθέντες μεγάλως ἐπὶ τῷ γεγονότι τῆς παραβάσεως πράγματι, παρεκάλουν αὐτὴν πολλὰ τοῦ ἡσυχάσαι καὶ παραχωρῆσαι αὐτοῖς τὸ πταῖσμα καὶ μὴ ἐπὶ πλείον ὅτι-15 δίζειν αὐτοῖς. λοιπὸν δευτέροις ὄρκοις αὐτὴν ἐπιστωσάτω ὥστε μηκέτι ἔξω τῆς πόλεως θάψαι αὐτὴν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς πόλεως. ὃ δὲ καὶ ἐποίησαν· καὶ γὰρ αὐτῆς ζώσης ἔτι ἐν ᾧ τόπῳ ἤρατιστα τὴν σορὸν αὐτῆς ἐστήσαντο, καὶ ἀνδριάντα χαλκὸν καὶ ἕτερον ἡγυῖραν, καὶ τοῦτον χρυσώσαντες ἔστησαν²⁰ πρὸς τῇ ταφῇ αὐτῆς πρὸς περισσοτέραν πίστωσιν.

Ἰστέον ὅτι ἔξω τοῦ κάστρου Ταμάταρχα πολλαὶ πηγαὶ ἐπάρχουσιν ἄφθαν ἀναδιδούσαι.

20 χαλκοῦν?

quibusdam concepta mortuam se simulavit, et curato eius funere puellae civibus indicant obisse dominam suam, itaque locum sepulturae assignarent. Chersonitae vero intellecta Gyciae morte, cum inter se deliberassent, neglecto iuramento quo in media urbe sepeliendam promiserant, extra urbem eam extulerunt, ut illic sepelirent cumque iam depositus esset ad monumentum lectulus, erigens se civisque omnes circumspiciens "haeccine" inquit "vestra cum iuramento data fides? ita in omnibus veraces estis? heu in posterum ei qui civi Chersonitae crediderit." at Chersonitae deceptos se ab illa videntes, erubescentes supra modum quod fidem datam non observassent, rogant uti taceret et delicti huius veniam daret neque ulterius exprobraret; atque iterato sacramento se obstriaxerunt in media urbe, non extra eam, sepulcrum daturus; quod et fecerunt. nam ad huc viventi, quem ipsa locum tumulo elegisset, eum dederunt, statuatque ex aere alteram erexerunt, quam inauratam iuxta sepulcrum collocaverunt, ut plenior fidem facerent.

Sciendum vero est extra urbem Tamatarcha multos esse fontes, qui bibentibus ulcera in summo ore excitent.

Ἰστέον ὅτι ἐν Ζηχίᾳ πρὸς τὸν τόπον τῆς Πλύγης τῆς οὐ-
σης πρὸς τὸ μέρος τῆς Παπαγίας, ἐν ᾗ κατοικοῦσι Ζηχοί,
ἐννεῖα πηγαὶ εἰσὶν ἄφθαι ἀναδιδούσαι· πλὴν οὐχ ὁμοχροοῦσι
τῶν ἐννεῖα πηγῶν τὰ ἔλαια, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἐρυ-
5 θρὰ τὰ δὲ ξανθὰ τὰ δὲ μελανώτερα.

Ἰστέον ὅτι ἐν Ζηχίᾳ ἐν τῷ τόπῳ τῷ καλουμένῳ Πάπαγι,
ἐν ᾗ καὶ πλησίον ἔστι χωρίον ἐπονομαζόμενον Σαπαξί, ὃ
ἐρμηνεύεται κοινοτόκος, ἔστιν ἐκεῖσε βρύσις ἄφθαι ἀναδι-

10 δούσα ἐν τῷ χωρίῳ τῷ καλουμένῳ Χαμούχ. τὸ δὲ Χαμούχ
ἔστιν ὄνομα τοῦ σφιστησαμένου ἀρχαίου ἀνδρός τὸ χωρίον·
τὸ οὖν χωρίον ἐκεῖνο διὰ τοῦτο ἐκλήθη Χαμούχ. ἀπέχουσι
δὲ οἱ τοιοῦτοι τόποι ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὁδὸν ἰδιοκαβάλλον
ἡμέρας μᾶς.

15 Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ θέματι Δερζηνῆς, πλησίον τοῦ χωρίου
τὰ Σαπικίον καὶ τοῦ χωρίου τοῦ ὀνομαζόμενου Ἐπισκοπίον,
ἔστι πηγὴ ἄφθαι ἀναδιδούσα.

Ἰστέον ὅτι ἐν τῷ θέματι τοῦ Τζιλιάπερτ ὑπὸ τὸ Σρε-
χιαβαράξ ἔστιν ἐκεῖσε πηγὴ ἄφθαι ἀναδιδούσα.

20 Ἰστέον ὅτι εἰ ἀντάρωσι ποτε οἱ τοῦ κάστρου Χερσῶνες
ἢ ἐναντία τῶν βασιλικῶν κελεύσεων βουλευθῶσι διακρούξαι-
σθαι, ὀφείλουσι τηρικᾶντα ὅσα εὔρεθῶσιν ἐν τῇ πόλει Χερ-
σωνικὰ καρύβια μετὰ τοῦ γόμου αὐτῶν εἰσακομίζεσθαι· οἱ

7 Ζαπαξί M 9 Ἰστέον — ἀναδιδούσα om M 16 χωρίου
Τασαπίου M 20 εἰ ἀντάρωσι — Χερσῶνος add B

Sic quoque in Zichia ad locum qui Page dicitur, versus Papa-
giam, ubi Zichi habitant, novem fontes sunt, qui ulcera in summo
ore faciunt. sed non eundem colorem habet novem horum fontium
oleum: nam hoc rubrum est, illud flavum, istud subnigrum.

In Zichia, in loco qui Papagi dicitur, cui vicinum est quod Sa-
paxi appellatur, id est pulvis, scaturigo est, quae ulcera in summo
ore excitet.

Exatque altera etiam ibidem scaturigo eiusdem efficaciae in agro
nuncupato Chamuch, qui a Chamuch auctore suo nomen habet. di-
stant vero loca haec a mari spatium quod uno quis die proprio equo
conficere posset.

In Derzenes quoque themate, prope pagum Sapicii dictum et
alterum episcopi nuncupatum, itidem fons est ulcus excitans.

Ut et in themate Tziliapert in loco qui est pagi Srechiabarax.

Sciendum vero, quod si aliquando Chersonitae rebellionem ten-
tent aut imperatoris se iussis opponant, omnia eorum carabia, quae-
cunque invenientur, cum oneribus in urbem introduci debent; nau-

δὲ ναῦται καὶ ἐπιβάται Χερσωνῖται ἵνα δεσμεύωνται καὶ
 P 157 ἐναποκλείωνται εἰς τὰ ἐργαλεῖα, εἰθ' οὕτως ἄφειλοῦσιν ἀπο-
 αιτῆσαι τρεῖς βασιλικοί, εἰς μὲν ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος
 τῶν Ἀρμενιῶν, ἕτερος δὲ ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος Πα-
 φλαγονίας, καὶ ἄλλος ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ θέματος τῶν Βου-5
 κηλαρίων, ἵνα πάντα τὰ Χερσωντικὰ καράβια κρατῶσι, καὶ
 τὸν μὲν γόμον καὶ τὰ καράβια διακομίζωσι, τοὺς δὲ ἀνθρώ-
 πους δεσμεύωσι καὶ ἐναποκλείωσιν εἰς δημοσίους φυλακὰς, καὶ
 ἀναγγάωσι περὶ τούτων καὶ ὡς ἂν δέξωνται. πρὸς τούτοις
 ἵνα οἱ τοιοῦτοι βασιλικοὶ καλύωσι καὶ τὰ Παφλαγονικὰ καὶ 10
 Βουκελλαρικὰ πλοῦα καὶ πλαγιτικὰ τοῦ Πόντου τοῦ μὴ δια-
 περᾶν ἐν Χερσῶνι μετὰ σίτου ἢ οἴνου ἢ οἴας δήποτε χρείας
 ἢ πράγματος. εἰθ' οὕτως ἄφειλεῖ δέξασθαι καὶ ὁ στρατηγὸς
 τοῦ κόψαι καὶ τὰς δέκα λίτρας τὰς διδομένας ἀπὸ τοῦ δημο-
 αίου εἰς τὸ κάστρον Χερσῶνος καὶ τὰς δύο τοῦ πάκτου, καὶ 15
 τρηκαῦτα ἀναχωρῆσαι ἀπὸ Χερσῶνας τὸν στρατηγόν, καὶ
 ἀπελθεῖν ἐν ἑτέρῳ κάστρῳ, καὶ καθοσθῆναι ἐκεῖνος.

Ὅτι εἰάν οὐ ταξιδεύσωσιν οἱ Χερσωνῖται εἰς Ῥωμανίαν
 καὶ πιπράσκωσι τὰ βυρσάρια καὶ τὰ κηρία, ἄνερ ἀπὸ τῶν
 Πατζινακικῶν πραγματεύονται, οὐ δύνανται ζῆσαι. 20

Ὅτι εἰάν μὴ ἀπὸ Ἀμινσοῦ καὶ ἀπὸ Παφλαγονίας καὶ τῶν
 Βουκελλαρίων καὶ ἀπὸ τῶν πλαγιῶν τῶν Ἀρμενιῶν περά-
 σωσι γεννήματα, οὐ δύνανται ζῆσαι οἱ Χερσωνῖται.

Ὁ δέξωνται B vulgo δόξωνται

tae vero vectoresque Chersonitae in carcerem et in vincula conici,
 atque inde tres Caesariani ablegari debent, unus versus oram mari-
 timam thematis Armeniacorum, alter versus Paphlagoniae, tertius ver-
 sus Buccellariorum, qui Chersomitica carabis omnia comprehendant,
 et ea quidem simul cum oneribus in urbem adducant, homines vero
 vinctos in publicis carceribus concludant, ac de iis, et quomodo ce-
 perint, referant. praeterea praedicti Caesariani prohibeant ne Pa-
 phlagonicae Buccellaricae ac Ponticae naves in Chersonem traiciant
 cum frumento vino aut aliis denique rebus necessariis. deinde rescin-
 det quoque praetor decem libras quae e fisco Chersonitis penduntur,
 et aliae duas quae ex pacto dantur, et tunc Chersone discedens in
 aliam se urbem conferet illicque commorabitur.

Chersonitae enim, nisi in Romania praesidia agant coriaque ac
 ceram vendant, quorum commercia cum Patzinacitis habent:

Item nisi ab Amisno Paphlagonia Buccellaris, atque ab iis qui
 Armeniacis obiacent, commeatum advehant, vitam tolerare nequeunt.

ANIMADVERSIONES
IN
CONSTANTINI PORPHYROGENITI
LIBROS
DE THEMATIBUS
ET DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

ERUDITO LECTORI

ANSELMUS BANDURIUS.

De Constantini Porphyrogeniti operibus a nobis editis satis multa diximus in Praefatione: quantum vero literarum studiis idem imperator faverit, et nemo ignorat, et nos initio animadversionum nonnulla tradidimus *). restat ut hic quaedam breviter ad animadversiones moneamus. et quidem varias lectiones, quae passim in hisce nostris animadversionibus occurrunt, ideo apposuimus ut lectiones illas quae auctoris sensum immutare posse videbantur, aliorum ingeniis diiudicandas exhiberem: nam quae parvi momenti sunt, ea nulla apposita adnotatione, vel quod ita in mss Regiis, quos in praefatione citamus, legebatur vel quod ita legi debebat, veluti scribarum menda, qui diphthongos et vocales mire confundere solent, castigamus. loca varia Constantini, praecipue ex libris de Thematibus, quos ex operibus veterum scriptorum et praesertim Stephani Byzantii concinnaverat, auctoritate item veterum scriptorum et imprimis geographorum passim emendamus et illustramus. Hieroclis autem Synecdemum opus de provinciis ac urbibus imperio Orientali olim subiectis, a scriptore nostro citatum, et ex quo multa ad verbum, ut aiunt, exscripsit idem Porphyrogenitus, integrum post libros de Thematibus ideo edidimus, ut facile utrumque opus conferri posset. librum vero de administrando imperio, qui quod multa contineat aliis historicis ac geographis vel ignota vel ab eis silentio praetermissa, difficillimus intellectu videtur, quo potuimus modo illustrare conati sumus, praesertim ea quae de Dalmatia scribit.

*) eas animadversiones homo Ragusinus popularibus suis videtur scripsisse; quos cum forte libris parum instructos novisset, non dubitavit transcribere, quae ab aliis dudum inventa et tradita nec tum (a. 1711) nova essent, et nunc resecuri debuerint. I. B.

P. 11, *inscr.* Constantinus hic pluribus a scriptoribus laudatur a studio literarum: nam et iacentes liberales artes in decus pristinum restituit, et ipse imprimis literis deditus erat, ut testantur Cedrenus Zonaras Glycas aliique. primis porro imperii annis oppressus ille soceri tyrannide, seu necessitate coactus, seu dissimulata quam in Romanum gerebat similitate, libris legendis ac disciplinis ediscendis atque adeo scriptioni totum se dedit, quod prae ceteris testatur Luitprandus 3 9, ubi illius pietatem ac studia commendat hisce verbis: *Constantinus itaque Porphyrogenitus tum orationi tum lectionibus vacans totum se domino commendabat, opere manuum victum quaeritans. sane τὴν ζωγραφίαν, id est picturam, pulcre exercebat.* suae demum factus potestatis, oppresso tyranno Romano ac eius filiis, philosophiae et rhetorices ceterarumque omnium et artium et scientiarum studia pene deperdita ita restauravit ut urbs regia viris eruditus, quos ex universo orbe accivit, abundare coeperit. collectis insuper undique optimorum scriptorum in omni doctrinae genere exemplaribus Palatinam bibliothecam iis instruxit, quae non tam ipsius quam publico omnium usui foret, verum cum tantam tamque immensam librorum molem plerosque ab eorum lectione deterrere posse putaret, ipse, ut principem decuit, singulorum utilitati consulens, auctores omnes qui idem argumentum tractaverant ut in unum corpus compingerentur curavit, resectis superfluis, ac selectis ex unoquoque scriptore locis iis quae quisque elegantissime tractaverat. tales sunt *Γεωπονικῶν* libri ab illo collecti, ut libri titulus et argumentum declarant. alii non ipsius esse Constantini, sed eius iussu collectionem istam factam volunt, quam nescio cui Dionysio Uticensi adscribit Nicolaus Guibertus in Assertionem de Murrhinis p. 23, cum alii, ut Iacobus Maussacus ad Plutarchum de Fluminibus p. 194, auctoris nomen ignorari omnino contendant. ita *Ἰππιατρικῶν* libros ab eodem esse collectos plerique volunt. sed et Nonus medicus in libri de morborum curatione proemio Constantini iussu praeceptiones omnes medicas ex variis scriptoribus (horum tamen suppressis nominibus) collegisse se testatur. eiusdem item argumenti, id est medicinae, habetur anonymi scriptoris liber in bibliotheca Regia *περὶ διαίτης* seu de ciborum facultate; cuius quidem auctor in praefatione Porphyrogeniti iussu id se operis aggressum testatur. verum his, et si qui praeterea eiusmodi libri ad notitiam nostram non venerunt, et magnitudine operis et utilitate longe praestant collectanea historica in 53 titulos seu locos communes ab eodem Constantino aut potius illius iussu comprehensa. Lorum 53 tra-

ctatum (singuli repraesentabant librum in duo volumina divisum) primus imperatorum renuntiationem, vigesimus septimus legationes, quinquagesimus virtutes et vitia commemoravit. sed neque huic consilio, quo Porphyrogenitus praeclarum in modum de literis mereri contendebat, respondit eventus: quippe posteaquam illud pandectarum Historicarum opus solum a plerisque legebatur, Graecorum auctores quamplurimi, ex quibus illud erat compositum, neglecti, cum non amplius describerentur, tandem interierunt non absque magno rei literariae detrimento. quin haec ipsa Porphyrogeniti iussu concinnata miscellanea modo non omnia perierunt, ex quibus libros tantum duos, vigesimum septimum de legationibus et quinquagesimum de virtutibus et vitiis, iniuria temporum reliquit nobis superstites: illum quidem partim Fulvius Ursinus, partim Davides Hoeschelius, hunc vero Nicolai Fabricii Peirescii beneficio servatum Henricus Valesius, iis excerptis omissis quae iam in aetorum operibus separatim emissis reperiebantur, ediderunt. ex libris autem quos Constantinus ipse conscripsit plures editi habentur, quorum aliquot in unum volumen compegit Ioannes Meursius, nimirum libros duos de thematibus Orientis et Occidentis, librum de administrando imperio, novellas constitutiones aliquot, necnon fragmentum ex opere tactico eiusdem Constantini: sed hoc quidem opus tacticum integrum et absolutum extat ms in Bibliotheca Coisliniana. habentur insuper aliquot alia opuscula eiusdem Porphyrogeniti seorsim edita, atque in primis vita Basilii avi imperatoris publicata primum a Leone Allatio, deinde a Combefisio, qui et eius de imagine Edessena narrationem pariter edidit Graece et Latine, ut et anonymi historiam libris 4 comprehensam a Michaële Theophili filio, in quem desinit chronicon Theophanis, usque ad Michaëlem Methystam; quam quidem ipsius Constantini iussu conscriptam testatur in libri titulo ac prooemio, in quo et vitam Basilii Macedonis ab ipso nepote Constantino mira sermonis elegantia conscriptam asserit. laudatur praeterea ab Allatio in syntagmate de Symeonibus sermo de relatione corporis S. Ioannis Chrysostomi in urbem; qui quidem sermo habetur ms in codice Regio olim Telleriano. multa etiam stricta oratione composuisse Constantinum tradit Zonaras. ex quibus omnibus manifesto liquet Constantinum non modo fuisse omnibus disciplinis excoltissimum, sed et literarum extincta pene studia rursus instaurasse virosque eruditos propositis praemiis ad ea promovenda impulsisse *).

11, *ib.* Porphyrogeniti cognomen unde sit ortum pluri-

*) Bandurii sunt quae non aliud nomen subscriptum habent.

ribus a viris doctis iam disputatum est. vide Martinum Hankium de Byzantinarum rerum scriptoribus 1 15, et Ducangii utrumque Glossarium.

11, 1. *ἑμέα* varias significationes obtinet, sed quid hic significet hoc nomen pluribus capite sequenti docet Porphyrogenitus. verum mihi non probatur quod ait Vulcanius in notis ad hunc Porphyrogeniti locum, *ἑμέα provinciam* non significare, neque *ἑματικούς provinciales*. nam licet *ἑμέα* non significet integram provinciam eo modo quo prius divisum fuit in eas Romanum imperium, cum quaelibet ex iis dissecta fuerit in plura *ἑμέατα*, tamen *ἑμέατα* ipsa provincias quasi minores significant et *ἑματικοί provinciales* dicantur, quod non solum patet ex his duobus Porphyrogeniti *de thematibus* libris sed etiam ex aliis historiae Byzantinae scriptoribus. vide Ducangii Gloss. Graec.

Ibid. 10. *κεραυνοβόλος* interpretati sumus *fulminatrix*, id est, legio; quippe legionis fulminatricis mentio occurrit in quinque inscriptionibus, quas profert Ianus Gruterus. quae autem legio in hisce inscriptionibus et etiam alibi dicitur *fulminatrix*, in Notitia dignitatum imperii Orientis appellatur *fulminea* sic: *praefecturae legionis duodecimae Fulmineae, Melitenae*. unde Henricus Valesius Eusebii Ecclesiast. hist. 5 5 *λεγεώνα κεραυνοβόλον legionem fulmineam* interpretatur; monetque in annotationibus ad eundem Eusebii locum *κεραυνοβόλον fulmineam* interpretandum esse, non *fulminatricem*, ut Onuphrius et Scaliger aliique. sed falli Valesium hac in re nemo non videt: nam inscriptiones omnino contrarium docent. et fulminea itaque et fulminatrix legio illa XII, ab Augusto instituta et a Vespasiano imperatore in Cappadocia locata, nuncupata fuit. ceterum quod ait Eusebius l. l., hanc legionem *κεραυνοβόλον* appellatam fuisse MAntonino imperante, quod cum adversus Germanos et Sarmatas pugnaturus aciem instrueret et siti cum exercitu conficeretur, precibus a Christo pluviam legio illa, quae Christiana erat, impetravit, et fulminum iactu hostium copiae in fugam versae ac extinctae fuere, iamdudum monuit Scaliger in animadversionibus Eusebianis legionem fulminatricem ab hoc miraculo nuncupatam non fuisse, quippe quae diu ante tempora MAntonini ita vocata fuerit. docet id manifeste Dio Cassius l. 55, ubi legiones omnes enumerat; quod sane confirmatur ex inscriptionibus a nobis paulo superius adlatis. neque audiendus Xiphilinus, qui *κεραυνοβόλον* legionem illam appellatam esse ait ob miraculum illud quod paulo superius ex Eusebio retulimus, ut putant viri docti. v. Vales. l. l.

Ibid. 10. *ἄλλη Μαρμαριτῶν*] in Notitia dignitatum im-

perii Orientalis habetur *cohors tertia Valeria Marmarae*. et sic fortassis scriptor noster confundit legionem cum cohorte, quae Marmarae degebat.

12, 16. Tot imperii calamitatibus originem Heraclium dedisse provocata in se numinis ira, dum Monothelitarum haeresim temere susceptam pertinacius tuetur, nemo ignorat; quippe ab Heraclii temporibus Saraceni Maomethe duce caput extalere et Romanum imperium iam tum alioqui Persarum armis concussum magnis cladibus affecerunt, Palaestina Syria atque Aegypto ipso Heraclio regnante subactis.

13, 3. Longini appellationem pro eo qui mille viris praeeset non agnosco: nam qui mille militibus praecerat, Romanis tribunus, Graecis *χιλίαρχος* dicebatur, quemadmodum centurio et *ἐκατόνταρχος* qui centum viris praecerat. *λογγῆνος* autem, ut ait Ducangius, idem qui *λογγάρχης*, nimirum *αγμῖνις* seu *λόγον ductor*. Polybius episcopus in vita Eriphanii: *πλοῖα ἔχων ἕξ ἴδια ἐμισθώσατο καὶ ἄλλα πέντε, καὶ δόσους λογγῶν τῷ πιστοτάτῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ χρήματι ἀπέστειλε πρὸς τὸ πρῆσθαι αὐτον.* extat in Anthologia l. 6 epigramma Κορυνηλίου Λογγίνου. laudat item Ducangius seu potius Meursius hunc Porphyrogeniti locum; sed ibi Constantinus *λογγῆνον* cum *χιλίαρχῳ* confundit.

14, 6. In Notitia dignitatum imperii Orientis *Φρυγία Σαλουτάρις*: et quidem in eadem Notitia imperii occurrit mentio cohortis primae Salutariae inter Aeliam et Hierichunta, et alae primae Iuthungorum Salutariae. sed vide Guidi Panciroli Commentarios. vide et Ortelium.

Ibid. 9. *Ἀταλσίας*] hanc urbem expugnavit Iconiensis Sultanus a. 1212, ut est in Chronico Altissiod. describitur vero a Tyrio 16 26. vide Leunclavium Pand. c. 180.

Ibid. 10. *Ἀκροῖνου*] Ostelius ex Hist. misc. 21 refert *Acronium* locum sic dictum circa Phrygiam.

Ibid. 11. *Καπατιανή*] in Notitia dignitatum imperii Orientis dicitur *Phrygia Pacatiana*. ubi v. Pancirolus. unde crederem hic etiam pro Capatianes legendum Pacatiana.

15, 14. *μισσοῦρια*] Vulcanius *tabellae*. at *μισσοῦριον* non *tabellam* sed *lancem* significat. v. Ducangii Gl. Gr. Ovidius, *caelata lanx*.

16, 21. Quid *σχετινῆριος*, v. Ducangii Gl. Gr.

17, 16. *δεξιολάβους*] haec vox occurrit in Actis Apostolorum c. 23, ubi vulgata versio habet *lancearios*. Erasmus eo loco idem facere videtur *δεξιολάβους* quod *δεξιοβόλους*, i. e. *dextros et peritos funditores* aut *iaculatores*. VULC. Suidas et auctor Etymologici *παραφύλακα* interpretantur. Theophylactus Simocatta Hist. 4: *προσάττει δὲ καὶ*

δεξιολάβοις δυνάμειν ἰχνηλατεῖν καὶ τὰς ἀτραποὺς πάσας κατασφύλλασθαι.

18, 6. Menippus iste, quem hic laudat Porphyrogenitus, idem sane est qui Pergamenus, celebris ille geographus, cuius mentio occurrit in epitome Artemidori Ephesii, quae cum Marciano Heracleota edita est. Menippi huius periplus τῶν δύο πόντων citat Stephanus in Ἐρμῶναςσα, Χαδίσιοι et Χαλδία. idem Stephanus eius periplus Bithyniae advocat in Χαλικηδῶν; item periplus Paphlagoniae in Τίος. atque idem periplus signatur in Ἀρμένη, quippe quae vicus Paphlagoniae esse dicatur. vide de Menippis Vossium.

Ibid. 10. At Menander iste Protector non sub Iustiniano sed sub Mauricio floruit, ut ipse de se testatur apud Suidam v. Μένανδρος. ex huius Menandri historia luculenta habes fragmenta in Legationum Eclogis.

Ibid. 12. De Cappadociae laudibus multa Iustinianus imperator Novell. λ. atque inter alia ait: γῆ τε αὐτοῖς ἐστὶ πολλή τε καὶ θανμαστή, καὶ οὕτως ἀρέσασσα τῇ βασιλείᾳ ὡς καὶ ἀρχὴν ἐπιστῆσαι τοῖς ἐκεῖσε κτήσσειν ἰδίαν, τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς οὐκ ἐλάττω, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ μείζω. VULC.

Ibid. 13. De Cataonia videndus praeter geographos Aemilius Probus in Datamene.

Ibid. 15. Καισαρεία] Iustinianus imperator praedarum huic simul et Caesari elogium tribuit eadem Novella: πολυανθρωποτάτη τε γὰρ καθέστηκε, inquit de Cappadocia loquens, καὶ πόλιν τε παρέχεται μεγίστην, τὴν τοῦ φιλιτάτου Καίσαρος ἡμῖν ἐπαύνημον, τοῦ δόντος ἀρχὴν ἀγαθὴν τῇ καθ' ἡμᾶς μοναρχίᾳ, δι' ἃν ἐν ἅπασι τοῖς τῆς γῆς ἔθνεσιν ὀνομασιτότατόν ἐστι τὸ τοῦ Καίσαρος ὄνομα, καὶ ὅπερ ἡμεῖς ἀντ' ἄλλον τιγὸς τῶν τῆς βασιλείας συμβόλων σεμνυνόμεθα. hanc civitatem μίαν μὲν τῷ περιβόλῳ διπλὴν δὲ ταῖς γῶμαις, atque adeo totam Cappadociam sub unum proconsulem redegit Iustinianus; penes quem esset potestas τῶν πολιτικῶν, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ταμειακῶν, quorum officiorum distractio frequentes antea dissensiones excitabat. VULC.

19, 1. De Colonea loquitur Porphyrogenitus infra themate decimo; ubi ait ab hoc castro inditum themati nomen. V. Scylitz. p. 814. Taxara vero postmodum appellatum fuisse tradit Nicetas in Manuèle 1, 2.

Ibid. 21. Ροδεντοῦ] Cedreno et Curopalatae dicitur Radantium.

Ibid. 21. Λούλον] Occurrit etiam locus iste apud eundem Constantinum in Basilio c. 32 et 35 et apud Annam Comnenam p. 411. Scylitzae Λύλον castrum Tarso vicinum.

Ibid. 22. Ποδενδοῦ] Cedreno Curopalatae ac Zonaras

dicitur *Ποδαρός*. appellatur etiam a Porphyrogenito in vita Basilii, c. 50 ed. Combefis., *Ποδαρός*, atque hunc locum Tarso vicinum fuisse statuit, necnon a nomine fluvii loco appellationem inditam scribit. Annae Comnenae dicitur *ἴμα τοῦ Ποδαρόν*.

19, 23. De Adana Ciliciae urbe loquuntur Anna Comnena p. 339, Scylitzes p. 656, Zonaras in Romano Diog. p. 226, Nicetas in Ioanne. *Athena* dicitur Tudebodo p. 784, Roberto Mon. p. 44, Guiberto 3 12, *Addena* Raimundo de Agiles p. 146. Adanum et Tarsum accurate describit Willebrandus ab Oldenborg. in Itin. vide Ios. Barbarum in Itin. Persic. p. 461.

20, 16. *ὁ κηδεστῆς ἦτοι ὁ συμπενθερός Ἡρώδου*] scholium olet. MORELL. sic ms codex. et quidem non abs re: nam sic scriptor declarat quaenam affinitas fuerit inter Archelaum et Herodem; cuius quidem filius Alexander Glaphyram filiam regis Cappadocum in matrimonium duxerat. *συμπενθερία* enim est affinitas inter duos ex filiorum vel filiarum nuptiis, sic ut uterque socer dicatur, hic quidem respectu nurus, alter respectu generi.

Ibid. 20. *ἀπὸ τοῦ μεγάλου Καίσαρος Ἰουλίῳ*] at Suidas v. *Καيسάρεια* tradit Caesaream, quae antea Mazaca, sic appellatam fuisse a Tiberio Caesare, postquam Archelao illam ademisset. Sozomenus vero Hist. Eccles. 5 4 dicit Caesaream a Claudio nomen accepisse. et idem legitur in Hist. Tripart. 6 4. ceterum de *Mazaca* sic loquitur Solinus c. 47: *Mazacam sub Argaeo sitam Cappadoces matrem urbium nominant; qui Argaeus nivalibus iugis arduus ne aestivo quidem torrente pruinis caret, quemque indigenae populi habitari deo credunt.*

21, 7. *Ἄνδρανα* dicitur et Ptolemaeo.

Ibid. 10. hoc epigramma, quod hic Constantinus mutilum duobus ultimis versibus profert, integrum habetur in Anthologia 2 43 *εἰς πονήρους*, auctorque ipsius dicitur Demodocus.

Ibid. 17. *Καππαδόκην*] hoc etiam epigramma habetur in Anthologia l. I.

22, 9. Naucratius appellabatur et non, ut legebatur, Pancratius unus ex decem fratribus S. Basilii.

Ibid. 19. *Θρακῆσιοι δὲ ἐπεκλήθησαν*] aliam *Θρακῆσιῶν* originem adfert Eustathius in Dionysium. de Thracum vero fortitudine praeclare Iustinianus Novella κς: *ἐκεῖνο τῶν ἀνωμολογημένων ἐστὶν ὅτι περ εἴ τις τῶν Θρακῶν ὀνομάσσει χῶραν, εὐθὺς συνεισέρχεται τῷ λόγῳ καὶ τις ἀνδρῶν καὶ στρα-*

τιωτικῶν πλήθους καὶ πολέμων καὶ μάχης ἔννοια· ταῦτα γὰρ ἐγγενῆ τε καὶ πατρία τῇ χώρᾳ καθέστηκεν ἐκείνῃ. VULC. 23, 4. ἡ γυνὴ τοῦ Θρακίος] Aelianus de Animalibus 7 13 aliter hanc historiam narrat, Paconiis mulieribus eam laudem tribuens. quo loco adicit Darium conspecta aliquando muliere Paconia hoc apparatu instructa ad subigendos Paconas accensum. VULC.

Ibid. 7. ἡ στάμνος] dicitur ἡ στάμνος et in epist. ad Hebr. c. 9.

24, 5. In editis εἴκοσι. at vigesima prima urbs Philadelphia in ms dicitur.

Ibid. 9. Chonae olim, inquit Porphyrogenitus, Colossae dictae, urbs episcopalis Laodiceno metropolitano subiecta, atque olim Palassae appellata, ut est apud Nicetam in vita S. Ignatii patriarchae Cpolitani, ob templum S. Michaëlis archangeli, magnitudine pulcritudine et mirabili artificio insigne, celeberrima. et quidem Chonae olim Palassae appellatae dicuntur Nicetae ipsi Choniatae in Manuële 6 1: sed utrobique vitiose scriptum pro Colossae mihi persuadeo. meminit huius templi idem Nicetas et in Isaacio lib. 2 n. 2. celeberrimum autem ac illustre fuit hoc templum; quo miraculum in Archippo illius mansionario patratum; cuius quidem historia passim habetur apud Metaphrastem et alios. ceterum libet hic exhibere binos catalogos urbium, quae subsequenti aeo nomen mutarunt. primus ex Baluziano Codice recenti manu conscripto paululum diversus ab editis, qui sic habet. *)

1) Ὅσαι τῶν πόλεων μειωνομάσθησαν εἰς ὕστερον.

Ἐπίδαμνος τὸ νῦν Δυρράχιον.
Τρίβαλλις ἡ Ἀχρίδα.

Ἡράκλεια ἡ νῦν Πελαγονία.
Σολάσφορος ἡ νῦν Δεάβολις. ¹⁾

Ἰλλυρικὸν τὰ νῦν Κάνινα. ²⁾
Ἐδεσσα τὰ νῦν Μόγλαινα.

Ἄξιός ποταμὸς ὁ νῦν Βαρδάριος.

Ἄγρος Θετταλικὸν ἡ Λάρισσα.
Ἐπεια ³⁾ ἡ νῦν Κορώνη.

Πήδασος ἡ νῦν Μεθώνη. ταύτης πλησίον ἐστὶ χειρρόνησος ἣτις καλεῖται Πύλος,

ἡ πατρίς Νέστορος· νῦν δὲ καλεῖται Ἀβάριτος.

Τρίκη τὰ νῦν Τρίκαλα.
Θεοῦπολις ἡ νῦν Προῦσα.

Ἀπολλωνία ἡ νῦν Ἰερισσός, ἡ πρὸς τῷ Ἄδω ὄρει κειμένη. ⁴⁾

*) edidit hunc Goarus post Notit. Graec. episcopatum p. (Cordini de Offic.) 404. idem breviorē quendam, a Bernardo Medonio e codice Monchalliano sumptum (M), p. 320 posuit.

1) Σελάσφορος ἡ νῦν Διάβολις apud Goarum (G). 2) Ἰλλυρικὴ G alias Ἰάννινα G, καντία καὶ ἡσεβρα M 3) ἄπια M 4) ἡ — κειμένη] ἣτις καὶ Ὀλυγδος ἐγένετο M

Ἀμφίπολις ἡ νῦν Χρυσόπολις.
 Θεοδοσιούπολις ἡ νῦν Ἀπρωσ,¹⁾
 παρὰ τοῦ Ἄπρου πεντηερον-
 Κύρου κτιοθεΐσα.
 Ὀρθαγορία καὶ Στάγειρα ἡ
 νῦν Μάικρη.
 Τόπειρος τὸ νῦν Ρούσιον.
 Πείρινθος ἡ νῦν Ἡράκλεια.
 Τιβεριούπολις ἡ νῦν Στρον-
 μιτζα.²⁾
 Βελεντιούπολις ³⁾ τὸ Βελε-
 βρούδιον. ⁴⁾
 Λάρες τὸ νῦν Ταῦρες.
 Μαρτυρούπολις τὸ νῦν Μερ-
 φεκή. ⁵⁾
 Βέρροια τὸ νῦν Χαλέπε.
 Προποντιδῆς δύο, ἡ μὲν κατὰ
 τὴν Ἄβυδον, ἡ δὲ κατὰ τὸ
 Ἴερόν καὶ Ψαμμαθιον.
 Γερμανικία Συρίας ἡ νῦν Τε-
 λεσαῦρα, Μόψου δὲ κρηναί.
 Σπέρχειός ⁶⁾ ποταμὸς ὁ νῦν
 Ἄγριομέλας.
 Καστάβαλλα Κιλικίας ἡ νῦν
 Μάμιστα.
 αἱ ἀνω Γαλλίαι καὶ τὰ ⁷⁾ ἐπέ-
 κεινα τῶν Ἄλπεων εἰσὶ τὰ
 πρὸς ὠκεανόν. οἶον Γαλατία,
 Ἰσπανία. Γερμανοὶ δὲ οἱ
 Φράγκοι.
 Σύρμιον ἡ νῦν Οὐγγρία καὶ
 Στρίωμος, οἱ δὲ Οὐγγροὶ τὸ
 παλαιὸν ἐλέγοντο Γήπαιδες.⁸⁾
 Δορυστολον ἡ νῦν Δίστρα.

Ὀδρουσὸς καὶ Ὀρρασιὰς ἡ νῦν
 Ἀδριανούπολις.
 Μαιώτις λίμνη ἡ νῦν Γαλατία.
 Ποτιδαία ⁹⁾ ἡ Κασσάνδρεια.¹⁰⁾
 Κολοσσὸς ἡ Τύρος.
 Ἀχαΐα ἡ νῦν Πάτρα.
 Δαναοὶ οἱ Ἕλληνες.
 Ἀσία ¹¹⁾ ἡ Ἐφεσος.
 Ἰωνία ἡ περὶ Ἀσίαν. ¹²⁾
 Εὐβοία ἡ Εὐβοίος.
 Βοιωτία αἱ Θῆβαι.
 Φθία ἡ Φαρσαλία.
 Νικόπολις ἡ νῦν Πρέβεζα.
 Αἰτωλία τὰ Λεχώνια.
 Κέρκυρα ἡ Φαιακία.
 Δωδώνη ἡ Βόνδιτζα.
 Ἠπειρος τὸ Βοθρετόν.
 Δελφοὶ τὸ Χρυσὸς καὶ Δό-
 λων.
 Διόσπολις τὸ Ῥάμπελον. ¹³⁾
 Καισάρεια Φιλίππου ἡ Τονό-
 πουργος. ἡ αὐτὴ καὶ Πα-
 ναταΐας ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ ὄρους
 Παναίου.
 Σαρδιλὴ ἡ νῦν Τριάδιτζα.
 Λαρυμνα ἡ Λάρυσα.
 Θέρμη καὶ Ἡμαθία ἡ Θεο-
 σαλονίκη.
 Κολασσαὶ αἱ Χῶναι.
 Ῥοδόπη ἡ Φιλιππούπολις.
 Ἰταλία ἡ Λογγιβαρδία.
 Μέμφη τὸ νῦν Ταμιάθην.
 Πέρρη τὸ νῦν Πυργίν.
 Λύδεια¹⁴⁾ τὸ νῦν Πολύστελλον.

1) leg. Ἄπρος ἡ νῦν Θεοδοσιούπολις. 2) Στρονμιτζα G,
 στρόνοντζα M 3) Βερροϊόπολις M 4) Βέλος βούδιον G,
 βελεβούδιον M 5) Μαρφεκή G 6) Πάρχεις G, σπαρ-
 κείος apud Bandurium 7) τὰ om G 8) σέρμιον ἡ νῦν
 οὐγκρία, πρώην δὲ γήπεδον M 9) ἡ νῦν GM 10) κασσάν-
 δρεια ἡ βέρροια M 11) αἰά M 12) ἡ Πατριαστὴν G 13)
 Ῥάμπειρον G 14) Λύδεια G Quae solus habet M, haec
 sunt: Βοιωτία ἡ νῦν Λεβαθία. Ἐλισσῶν ὁ Ἐλασσῶν. Ἑλλάς, ἡ
 νῦν ὀνομαζομένη Πελοπόννησος. Ἐδρωπη ἡ δύσις πᾶσα. Ἰλλυ-
 ριοὶ οἱ Ἀλβανῖται. Καππαδοί οἱ νῦν Μακεδόνες. Κιλικία ἡ
 Ἀρμενία. Κίλιξ ὁ Ἀρμένιος. Ὀλυμπία ἐν Ἀρκαδίᾳ. Ἱπτολεματῆς
 ἡ Φιλαδέφεια. Φωτικὴ ἡ νῦν Ἠλλάς.

Alter vero catalogus huiusmodi urbium editus habetur (a Vulcanio) ad calcem libri primi de thematibus, et sic habet.

2) Πόλεων ὀνόματα, ὅσαι τῶν πόλεων ἐν τοῖς ὑστέροις χρόνοις μετωνομάσθησαν.

Ἐπίδαμνος τὸ νῦν Δουρράχιον.
Αἶπεια ἢ νῦν Κορώνη.

Πίδασος ἢ νῦν Μεθώνη. ταύτης δὲ πλησίον ἐστὶν χερρόνησος μικρά, ἣτις τὸ μὲν παλαιὸν ἐλέγετο Πύλος ἢ πατρὶς τοῦ Νέστορος τοῦ παρὰ τῷ Ὀμήρῳ ἀδομένου, νῦν δὲ καλεῖται Ἀβαρῆτος.

Ποτίδαια ἢ νῦν Βέρροια.

Πύδνα τὸ νῦν Κίτρος.

Ἀπολλώνεια ἢ νῦν Ἐρισσὸς ἢ πρὸς τῷ Ἄθῳ τῷ ὄρει κειμένη.

Τρίκη τὰ νῦν Τρίκαλα.

Θερμόπυλαι τὸ νῦν Σκέλος.

Σίπυλον ὄρος ὃ νῦν Κορσινᾶς.

Σωτηρόπολις τὰ νῦν Πύθια.

Ἐμεσα τὸ παρὰ τοῖς Σαρακηνοῖς Χέμψ.

Ἐποπλάκιοι Θῆβαι τὸ νῦν Ἄτραμύτινον.

Ἄργος Θεσσαλικὸν τὸ νῦν Λαρίσσα.

Σίρμιον ἢ νῦν Οὐγγρία οἱ δὲ Οὐγγροὶ οἴτοι ἐλέγοντο τὸ παλαιὸν Γηπαιδές.

Σαρδικὴ ἢ νῦν Τριάδιττα.

Δάρας τὸ νῦν Ταυρός.

Μαρτυρόπολις τὸ νῦν Μιφερκί.

Βέρροια τὸ νῦν Χαλεπ. Κράμμα ἢ νῦν Ἀμαστρίς.

Τόπειρος τὸ νῦν Ρούσιον.

Ἐφυρα ἢ νῦν Κόρινθος.

Περίχθος ἢ νῦν Ἡράκλεια πρὸς δύσιν.

Ἄμιδα τὸ νῦν Ἐμετ.

Ὀδρουσὸς ἢ νῦν Ἀδριανούπολις.

Δουρόστολον ὃ νῦν Δρηστρον.

Ἰστρος ποταμὸς ὃ νῦν Δανούβιος.

Κολόσσαι αἱ νῦν Χῶνας.

24, 16. Ὀψίκιον] vide Vulcanii notas et Gl. Gr. Ducangii.

25, 5. De hisce Pylis loquitur Theophanes ad annum 12 Heraclii, necnon auctor Chronici Alexandrini p. 325.

Ibid. 10. ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Γρανικοῦ] idem postea affert, ubi de dialectis Graecorum agit, et quinam communi dialecto usi sint describit. VULC.

26, 5. Stephanus Μιδάειον. Μήδαιον vero Cedreno et aliis urbs isthaec dicitur.

Ibid. 6. Μύρλειαν] idem quae Apamea Bithyniae, ut tradunt Suidas et Stephanus.

Ibid. 12. Drungi voce usus est Flavius Vopiscus in Probo, omnes, inquit, gentium drungos usque ad quinquagenos homines in triumphum duxit. δρουγγος caterva militum. Leunclavius in Onomastico Turcico ita Graecis ap-

pellari ait *baculum tribuit*, quem instar sceptri gerit et quem Itali *baculum regiminis* vocant, a *tranco* forte. Leo Tact. 14 9, et ex eo Glossae Basilic.: *μοίρα δέ ἐστιν ἤτοι δροῦγος τὸ ἐκ ταγμάτων ἤτοι ἀνδρῶν τῶν λεγομένων κομητῶν συγκείμενον πλήθος.* et 42: *μοίρας τὰς λεγομένας δροῦγους.* S. Ioannes Chrysostomus Epist. 14: *δροῦγος μοναζόντων.* οὕτω γὰρ δὲ εἶπεν καὶ τῇ λέξει τὴν μανίαν αὐτῶν ἐνδείξασθαι. v. Ducangii utrumque Glossarium.

26, 16. *Ἰκανάτοι* scriptoribus Byzantinis milites selecti ad custodiam imperatoris vel palatii dicuntur. huius vocis meminit idem Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 50: *καὶ τὸν μὲν Παγκρατοῦσαν βασιλεὺς ἰκανάτον πεποιήκε καὶ μετὰ τοῦτο στρατηγὸν εἰς τοὺς βουκελλαρίους.* praeterea Leo grammaticus, Symeon logotheta, Anonymus Combesianus, Cedrenus aliique ex scriptoribus Byzantinis passim huius vocis meminere. sed qui Anonymo Combesiano n. 19 dicitur *ἀρχων τῶν ἰκανάτων*, alii peculiari nomenclatura *δομέστικος* nuncupatur. Nicetas Paphlago in Vita Ignatii patriarchae CP: *Νικήταν δὲ πρῶτον μὲν δεκαετῇ τυγχάνοντα τῶν λεγομένων ἰκανάτων δομέστικον* παρὰ Νικηφόρου φασὶ τῶν ἀππου προβεβλήσθαι, δι' ὃν ἐκεῖνον τὸ πρᾶγμα πρῶτον καταστήσαι. ex quibus postremis verbis, inquit Ducangius vel Icanatorum scholam vel dignitatem domestici τῶν ἰκανάτων tum primum institutam a Nicephoro Generali imperatore pro Niceta ex filia nepote. et certe ante haec tempora *ἰκανάτου* mentionem fieri non advertimus, praeterquam in Synaxariis 17 Febr. in S. Mena Callicelada: *ὁ μακάριος Μηνᾶς μιᾷ τῶν νυκτῶν ἐπιστὰς ἀνδρὶ τινι Φιλοβάτῃ λεγομένῳ καὶ τῇ ἰκανάτων κατειλεγμένῳ σχολῇ.* quae quidem referunt ad tempora Constantini M. sed haec sunt subleatae fidei. continuator Theophanis de eodem S. Ignatio: *καὶ Νικήτας, ὃς πρότερον μὲν παῖς ὦν τῶν ἰκανάτων διεῖπεν ἀρχὴν ἄτε δὴ φίλιος τοῖς στρατιώταις καὶ ἐν ὑπαίθρῳ διάγουσιν εἶναί τε θέλων.* unde conicere licet icanatos milites fuisse ex palatina militia, qui sub dio agebant, contra quam excubitores. protospatharii autem ac domestici τῶν ἰκανάτων mentio occurrit in Synodo 8 Cpol. Act. 1: *Οrestes πρωτοσπαθᾶριος καὶ δομέστικος τῶν ἰκανάτων.* sed v. Ducang. Gl. Gr.

Ibid. 17. Quod hic narrat Constantinus de optimatum themate, intelligendum eum loqui de optimatum themate quomodo sua aetate erat; quippe prioribus seculis in pretio fuit optimatum militia.

27, 6. Helenopolis Bithyniae est urbs ad Dracontis fluvii ostium, in Nicomediensi sinu, Drepanum olim dicta, et ab Helena Constantini magni matre, quam in ea natam fuisse

aiunt, nuncupata, ut est apud Cedrenum ad annum 20 Constantini. vide Procopium de Aedif. 5, Eusebium de vita Constantini 4 61, Philostorgium 2 13, Socrat. Nicephor.

27, 9. γέφυρα ἦν] vide Procopium de Aedif. 5 3. Sagaris autem fluvius Asiae minoris seu Phrygiae, de quo multa Philippus Maussacus in notis ad Plutarchum de Fluminibus. ceterum epigramma ponti huic adscriptum refertur etiam a Zonara 16 7.

28, 6. Μαριανδύνοι] sic scribitur apud Stephanum, Eustathium ad Perieg. et apud alios. perperam in editis et in mss Porphyrogeniti Μαριανδηνοί. Mariandyna autem regio sic dicta fuit a quodam Mariandyno Aeolensi, ut ait Stephanus. eadem scribit et Eustathius ad Periegetae v. 787. scholiastes vero Apollonii Rhodii 2 140 Mariandynos dictos ait ἀπὸ Μαριανδύνου υἱοῦ Κιμμερίων.

Ibid. 7. Galatae et Mariandyni Porphyrogeniti aevo dicti sunt *buccellarii* fortassis quod hinc ministerio potissimum addicti essent, seu ut alii volunt, quod milites buccellarii olim in ea regione tuenda excubarent in praesidiis locati. Lexic. Graec. ms Reg. cod. 2662: Γαλογραικία ἡ τῶν βουκελλαρίων χώρα. οἱ αὐτοὶ καὶ Ἑλληνογαλάται γράφομαι ἢ ὀνομάζονται. vide Suidam v. βουκελλάριοι.

Ibid. 17. τὴν Τίον] paulo infra hanc ipsam urbem appellat Porphyrogenitus τὸ Τήιον. sic apud scriptores varie scribitur nomen huius urbis: quippe Τίος, Τιον, Τίσιον, Τήιος et Τήιον scribitur. qui vero hanc urbem cum Amastri confundunt admodum errant: quippe Tius ab Amastri distat viginti stadiis, ut habet Stephanus Byzantius: οἱ πάντες ἀπὸ Τίον εἰς Ἀμαστριν στάδιοι εἴκοσι. at Marcianus Heracleota in Periplo, unde haec videntur deprompta: οἱ πάντες ἀπὸ Τίον εἰς Ἀμαστριν στάδια σκ'.

Ibid. 18. Basilaei episcopatus, sub sede Ancyrana metropoli, mentie occurrit in constitutione Alexii imperatoris. Βασιλαιοῦν autem an idem oppidum quod Βασιλείων apud Annam Comnenam p. 171.

29, 5. ἀρχαιότατον] haec interpretatus sum cum Vulcainio, *stolidissima et contemptissima gens est*: verum ἀρχαιότατον verti posset etiam *vetustissima gens est*; quippe de Paphlagonibus ita Iustinianus Novella xδ': τὸ Παφλαγονῶν ἔθνος ἀρχαῖον τε καὶ οὐκ ἀνώνυμον καθεστὸς, ἀλλὰ τοσοῦτον ὡς καὶ ἀποικίας μεγάλας ἐκπέμψαι καὶ τὰς ἐν Ἰταλίᾳ συνοικίσαι Βενετίας, ἐν αἷς δὲ καὶ Ἀκυλῆϊα πόλις τῶν ἐπὶ τῆς ἐσπέρας μεγίστη κατώκισται, καὶ βασιλικὴν πολλάκις διαίταν δεξαμένη.

30, 5. *Δαύβραν*] sic A et Nicetas. in Authenticis haec eadem urbs dicitur *Δαούβρος*.

Ibid. 16. Gozen fluvius circa Mediam dicitur 4 Reg. 17 et 1 Paralip. 5. eundem Gozen vocat Benjamin Tudelensis.

Ibid. 22. *κλεισοῦρα*] hoc etiam adiciam, Hispanos etiam hodie proprie admodum eiusmodi clusuras *sierras* vocare, quod nihil aliud quam claustra significat, ut *Somosierra* et *la sierra nevada*. vocant vero etiam alio vocabulo *puertos*, eadem plane ratione qua Graeci *πόλας*. VULC.

31, 9. *Κολωνοί*, vel ut Eustathius vult *κολῶναι*, sunt τόποι λήγοντες μὲν εἰς ὄξύ, μὴ ἀκριβῶς δὲ ἀπωξυμένοι, παρὰ τὸ κολουῖν, ὃ ἔστι κολοβοῦν. VULC.

Ibid. 13. Arabracis regionis, Armeniae finitimae, meminit Nicephorus Callisti, qui etiam tradit Eustratium martyrem ex ea fuisse oriundum.

Ibid. 15. De Chrysochiro et eius caede v. Zonaram l. 16 in Basilio, ubi Tephricem Agarenorum et Manichaeorum metropolim appellat. v. praeterea Scylitzem Glycam et alios.

Ibid. 16. De Carbea Manichaeo, duce bellicosissimo, consulendus continuator Porphyrogeniti p. 103 et 110, ubi Tephrices conditor dicitur.

33, 1. *Ἀζῶτον*] huius vocis meminit idem Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 44.

Ibid. 5. τὸν δυστυχέστατον πόλεμον] Leonis exercitus in Macedonia adversus Bulgaros, rege eorum Symeone pacem turbante, infeliciter pugnavit: sed eos subinde Turcarum auxilio devicit. vide scriptores Byzantinos qui Leonis philosophi gesta memoriae prodiderunt.

Ibid. 17. *κουροτρόφος*] Lycandus seu Lycandum olim *Λάπαρα* dicebatur ob pinguedinem et fertilitatem soli. vide Ortelium.

34, 2. Melius ἐν τῷ περιστύλῳ, quippe versus finem huius capituli ait hanc ipsam inscriptionem instulptam fuisse ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως.

Ibid. 5. ὁ μέγας] στρατηγὸν Iustinianum appellat in senatu Proclus quaestor apud Procopium de bello Pers. 1. Caesar vero idem Iustinianus diu post salutatus fuit, ut tradit Procopius l. c. Iustinianus itaque antequam Caesar appellatus esset, magister militiae erat; unde corrigendus hac in re Porphyrogenitus. rem totam clarius refert Cyrillus Scythopolitanus Procopii aequalis: Ἰουστινός Ἰουστινιανὸν ἀνθ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφιδοῦν αὐτοκράτορα κατέστησε, πατρίκιον καὶ ἕπατον ὄντα καὶ στρατηγόν.

Ib. 10. *Θωμᾶς ἐκείνος*] de hoc, ni fallor, Thoma Iustinianus imperator Novella λα', τούτων inquiens οὕτως ἡμῖν διατεταχμέ-

μένων κάκεινα προσδιορίσαι δίκαιον ἔτι νομίζομεν, ἐφ' ᾧ προσηύχθη τῆς τρίτης Ἀρμενίας ἀνδρα σεμνόν, ὑπουργηκότα τε ἡμῖν ἤδη καὶ ἄξιον τοῦ τῆς ἀρχῆς ὄγκου καὶ προσήματος. εὐρόντες τοίνυν Θωμαῖν τὸν μεγαλοπρεπέστατον ἤδη μὲν ἀρχὰς ἐπὶ τῆς Ἀρμενίων ἀνύσαντα χώρας, καὶ τὰλλα δὲ ἀνδρα χρηστόν καὶ γνησίως ἡμῖν ὑπηρετησάμενόν τε καὶ ὑπηρετούμενον, αὐτὸν ἐπὶ τῇ τῆς ἀρχῆς ταύτης προβαλλόμεθα διοικήσει. πρόοικος vero Λυκαυδοῦ vocatur Thomas a Constantino non alia, arbitror, ratione quam quod eam olim, priusquam a Leone imperatore urbis appellationem dignitatemque accepisset, inhabitasset. VULC. quid πρόοικος significet apud scriptores Byzantinos, videatur Gl. Gr. Ducangii eodem v.

34, 20. *πιννινόριχα*] verti *rutilanti vellere*. *pinna* ostrei genus esse scio, et auctore Aristotele in limosis arenosisque locis ex bysso (ita enim legit Theodorus Gaza) hoc est villo sive lana quadam pinnali nasci. verum Athenacus legit ἐκ τοῦ βυθοῦ. vellus tamen hoc *πίννινον* nom esse ἔξ ἐρίων sive lana ovium, sed ex mari colligi, locuples mihi testis Procopius sub initium libri 3 de aedificiis Iustiniani, ubi insignia sive habitum satraparum Armeniae describit. glossae veteres etiam habent *πίννινον marinum*: ubi addendum putarim *vellus* vel alioqui *ostreum*. VULC. cf. Ducang. Gl. Gr.

35, 13. *Κώρυκος καὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον*] vide quae de his habet Ortelius.

Ibid. 15. *Αἰγαῖαι*] in Notitia provinciarum ms *Αἰγεια* dicitur. fortassis eadem quae *Αἰγεια*, inquit Holstenius in notis ad Stephanum in *Αἰγεια*.

36, 18. *Ἰασοῦ*] haec ipsa urbs Cariae Stephano scribitur *Ἰασός*, apud Athenaeum vero in Arcestrati versibus l. 3 *Ἰασός* appellatur: ἦν δὲ ποτ' εἰς Ἰασὸν Καρῶν πόλιν εἰσπέλικται.

Ibid. 18. *Βαργυλιακοῦ κόλπου*] Stephanus: καὶ ἡ θάλασσα Βαργυλικὸς κόλπος. Melae vero hic idem sinus *Bargylicus sinus Iasius* dicitur.

Ibid. 19. *Ἀνδανίων*] sic emendo. Stephanus, *Bargyla*, inquit, urbs Cariae, quam Cares *Andanum* appellant.

Ibid. 20. *Μύνδος* scribendum docemur ex Strabone Ptolemaeo et Stephano. *Mindus* dicitur Pomponio. Strabo l. 14 habet: εἶτ' εὐθύς ἡ *Μύνδος*, λιμένα ἔχουσα, καὶ μετὰ ταύτην *Βαργύλια*, καὶ αὐτὴ πόλις.

Ibid. Quid *Strobilus*, vide Ortelium, v. *Caucasus*.

37, 2. de hoc *Mansoli* sepulcro loquitur Strabo l. 14 p. 454.

37, 11. Legendum esse *Πελαγία* et non *πλαγία*, praeterquam ex ms, docemur ex Antonino qui insulam Rhodum Pelagiam etiam nuncupatam fuisse scribit.

Ibid. 13. *Τελμισσός* haec urbs scribitur apud Ptolemaeum et Plinium, *Τελμισσός* vero Straboni et Arriano, urbs Lyciae.

Ibid. 19. apud Ptolemaeum *Φασήλις* scribitur, Lyciae oppidum, apud vero Plinium et Stephanum Pamphyliac.

38, 1. Castellum nomen loci circa Palaestinam in Vita S. Sabae apud Metaphrastem.

Ibid. 3. *Κιβύρα*] duae huius nominis urbes apud Strabonem habentur, altera *Κίβυρα* magna haud procul a Maeandro flumine, altera vero minor haud procul a Mela fluvio; et de hac quidem secunda videtur hic loqui Porphyrogenitus.

39, 13. *Κωνσταντία*] sic ex ms Salamis etiam Constantia dicta fuit, ut scribit Stephanus. ita habet et D. Hieronymus, qui subiungit eam Traiani imperatoris tempore a Iudaeis deletam, interfectis omnibus eius incolis.

Ibid. 15. *Τύμασος*] apud Ptolemaeum et Strabonem haec ipsa Cypri urbs scribitur *Τυμασός*.

Ibid. 16. Apud Plinium *Carpasium* haec urbs vocatur, Diodoro Ptolemaeo et Stephano *Καρπασία* dicitur. v. notas Holstenii in Stephanum.

40, 1. Pro *Κινύρου* in ms perperam legitur *Κιόρου*: Stephanus quippe Cyprum insulam nomen accepisse ait a Cypro filia Cinyrae, vel a Cypro flore illic nascente. Cinyras rex Cypri fuit, Cilicis filius, qui cum Myrrha filia sua, nutrix astuta, ignarus concubuit, a quo illa Cynareia dicta, ut scribit Ovidius Met. 10. cur autem Philostephanus Cyprius dicatur filia Cinyrae vel Bibli et Veneris, ignoro, nisi dixeris verba *ἰθα ἢ τῆς Βίβλου* addita fuisse a scriba indocto, qui Cinyram Cypri regem confundebat cum altero Phoeniciae rege, cuius regia Byblos urbs fuit; et sic pro *ἢ τῆς Βίβλου* legendum esset *τοῦ τῆς Βύβλου*, subintelligendo *κατήσαντος*. ceterum Eustathius in Dionysium Cyprum vocat filium Cinyrae, cum tamen *Κύπρος* muliebri nomen sit, quod in usu fuit apud Phoenices, ut docet Scaliger ad Eusebium p. 149.

Ibid. 2. Librum de *Insulis* quem Philostephanus scriptor noster adscribit, necnon Servius in 1 Aen. iuxta codicem Fuldensem, Heraclidi tribuit Stephanus in *ᾠλίαρος*. vide Vossium de historicis Graecis.

Ibid. 3. Liber Istri de *coloniis Aegypti* laudatur a Stephano in *Αιγαλός* et *ᾠλενος*, et a Clemente Alexandrino

Στρώματ. 1. quo tempore vixerit Istrus seu Ister, et quos libros scripserit, vide Vossium.

40, 17. Ἀλεξίων] fortassis quidam ex stirpe Alexii Moselis, nobilis Armenii, qui Caesar a Theophilo creatus in matrimonium duxit Mariam Theophili natarum minorem nata.

41, 4. διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς νήσου] Vulcanius haec interpretatur, *quod sublimi ac praerupto loco sita sit.* eandem ferme Sami etymologiam adfert Eustathius in Homerum: *σάμος γὰρ, inquit, ὁ λόφος κατὰ γλώτταν, καὶ ἀλλαχοῦ προσηγορικῶς πᾶν ὕψος κατὰ γλώτταν.* scribit etiam Strabo Samum insulam totam esse montuosam.

42, 7. Αἶγα] Strabo l. 13. p. 423: *δεῖ δὲ μακρῶς τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἐκφέρειν, αἰγᾶν, ὡς ἀκτᾶν καὶ ἀρχᾶν.* corrupte vero apud Stephanum legitur, *Αἰγάτης Αἰολίδος ἄκρα,* cum procul dubio legendum sit *Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα.* VULC. ita legendum monuit et Casaubonus in commentariis in l. 13. Strabonis. verum Holstenius legendum putat *Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα.*

Ibid. 12. *δμωνύμως τῷ ζώῳ]* Strabo l. 13: *αὕτη δὲ μέγρι τῶν Ἀργινοῦσῶν διήκει καὶ τῆς ὑπερκειμένης ἄκρας, ἣν Αἶγά τινες ὀνομάζουσιν δμωνύμως τῷ ζώῳ.* haec ita Xylander interpretatur: *ea regio usque ad Arginusas pertinet, iisque imminens promontorium, quod Aega nonnulli appellant, quasi capram.* cur enim, inquit Casaubonus, addidisset Strabo *δμωνύμως τῷ ζώῳ?* apud Stephanum legitur, *Αἶγα τῆς Αἰολίδος ἄκρα ὡς Στραβῶν, ἣ νῦν Κανὴ καὶ Καναὶ λέγεται.* Ἀρτεμίδωρος δὲ Αἶξ εἶπε τὴν εἰδεῖαν οὐκ ἀναλόγως· τὸ τοπικὸν Αἶγαῖος, καὶ τὸ πέλαγος.

Ibid. 14. *εἰς πέντε διαλέκτους]* Strabo sub initium l. 8 quattuor tantum Graecorum dialectos recenset, easque ad duas praecipuas, Atticam scilicet et Aeolicam, reduci posse: Ionicam enim ex Attica, Doricam ex Aeolica ortam. quod quidem posterius ex Pindari verbis satis liquet, qui cum Dorica dialecto utatur, Aeolice tamen se scribere testatur Olymp. 1 102. VULC.

43, 2. *Λεκτοῦ:* nam a Lecto ad Canas Lesbus porrigitur, *σχεδὸν τι μητρόπολις τῶν Αἰολικῶν πόλεων,* ut Strabo loquitur. VULC.

Ibid. 12. Ἀμολγός] haec insula una ex Cycladibus, quae Porphyrogenito Ἀμολγός dicitur, Straboni et Heraclidi Ἀμοργός vocatur, et Ptolemaeo Ἀμουργός.

IN LIBRUM II DE THEMATIBUS.

44, 14. *Εὐρώπης*] Eustathius in Dionysii *περιγηγήσεως* v. 170 Europam ait vocari omnia ad occasum sita, ducto ab Hellesponto principio; antiquos vero scriptores tradere Vespasianum imperatorem Thraciam ab Europa diremisse.

Ibid. *Βυζάντιον*] urbis Cpolitanae elogium praeter ceteros scriptores adornavit Synesius in extremis Philadelphis. vide item Dionem in Severo.

45, 1. *Μεσημβρία*] cf. Stephanus, ex quo pleraque ad verbum, ut aiunt, exscripsit Porphyrogenitus.

Ibid. 2. Perperam in editis et in A legitur *Συλημβρία* pro *Σηλυμβρία*: Herodoto quippe l. 6 33 et Straboni 7 haec ipsa urbs dicitur *Σηλυβρία*.

46, 1. *ἡ τῶν βαρβάρων περαιώσεις*] de hac Bulgarorum impressione vide Theophanem ad annum 11 imperii Constantini Pogonati.

Ibid. 4. *Ὀνογουνδούρους*] Bulgaros Onogunduros quoque et Controgos dictos fuisse scribit Diaconus: Onogundures vero dicuntur in hist. Miscella 19. hos quidem Unnondobulgaros et Contragos appellat Theophanes ad annum 11 imperii Constantini Pogonati.

Ibid. 5. *ἀπὸ Θρακῆς*] Stephanus Thraciam appellatam fuisse scribit a nymphea Titanide tantum, ex qua et Saturno Doloncus natus est.

Ibid. 19. *τῆς τῶν Δωριέων γλώττης*] Byzantios Dorien-sium dialecto usos fuisse nemo ignorat. vide Demosthenis orationem *περὶ στεφάνου*. a quibusnam autem conditum fuerit Byzantium, 1 Commentariorum exposuimus.

47, 2. *πόλεις ἰδ'*] ita et apud Carolum a S. Paulo. sed quia Eudoxiopolis deerat in codice Vaticano, ex quo ille Hieroclis opusculum seu potius fragmentum ediderat, ideo pro *ἰδ'* legendum monet *ἰγ'*.

Ibid. *Εὐδοξιούπολις*] perperam in editis legitur *Εὐδοξία πόλις*; sed optime Morellus ex coniectura emendat. Eudoxiopolis quippe eadem quae Selybria, urbs episcopalis. vide Ortelium: nam Morellus quae adfert ad verbum, ut aiunt, ex Ortelio exscripsit.

Ibid. Arcadiopolis Thraciae urbs, olim dicta Bergulium et Bergula; postea a Theodosio magno instaurata et Arcadii filii ipsius nomine nuncupata, ut scribit Cedrenus. *Βεργούλη* Ptolemaeo et Antonino. *Μον.*

47, 3. Βιζύη] Stephanus: Βιζύη πόλις Θράκης, τῶν ἁσιῶν βασιλείων. urbs Bizya nobilitata est in hist. ecclesiastica Eustathii Antiocheni exilio. vide quae de hac urbe habet Salmasius Exercitat. in Solinum p. 166.

Ibid. Πάνιον] Hierocles apud Carolum a S. Paulo Πάνιον habet, sed optime emendavit Carolus. Panium autem castrum est Suidae circa littus in finibus Heracleae. Panium item regio est in eadem Thracia super Haemum montem Laonico 4.

Ibid. Ὀρονοι] sic et in Hierocle. at Morellus, de hac urbe, inquit, silent geographi; quid si legas Ὀρεινός; pro oppido Montanorum Thraciae pop. quos Ὀρεινούς vocat Xenophon 7 ἀναβάστως, ubi Gani quoque urbis meminit, ut Aeschines contra Ctesiph.

Ibid. Μήριζος] Hierocles habet Μόριζος. Moriseni Plinio sunt populi Thraciae circa Ponti littora. et eidem Plinio Meritus Thraciae mons dicitur, ubi fortassis urbs eiusdem nominis sita fuit.

Ibid. 4. Σαλτική] Σιλτική habet Hierocles.

Ibid. Σαναδιά] Hierocles Συναδία et Σαναδία habet.

Ibid. Ἀφροδισία] ita legitur et apud Hieroclem; Ptolemaeo autem, Plinio Procopio et Agathiae Ἀφροδισιάς dicitur Thraciae urbs ad Melam fluvium.

Ibid. Ἄπρωσ] Ἄπρος Hierocli et Stephano, urbs Thraciae, quae postmodum Theodosiopolis dicta fuit, ut scribit Cedrenus. catalogus item urbium ms, quem laudat Holstenius in notis ad Stephanum, habet Ἄπρωσ ἢ νῦν Θεοδοσιούπολις, παρὰ Ἄπρου τοῦ πενθεροῦ Κάρου κτισθεῖσα. catalogus vero urbium quae nomina mutarunt, a nobis p. 10 editus sic habet: Θεοδοσιούπολις ἢ νῦν Ἄπρωσ, παρὰ τοῦ Ἄπρου πενθεροῦ Κάρου κτισθεῖσα. verum hic mendum scribae esse nemo non videt.

Ibid. Κοιλία] vide Ortelium: nam quae hic notat Morellus, omnia ad verbum, ut aiunt, ex Ortelio hausit.

Ibid. 5. ἐπαρχία Ῥοδόνης] Hierocles habet ἐπαρχία Ῥοδόνης ὑπὸ ἡγεμόνα. urbes etiam septem ab ipso recensentur, sed diversis nominibus.

Ibid. Παρθικόπολις] huius urbis meminit et Hierocles, eamque decimam octavam ponit in provincia Illyrica 1 Macedonia: nemo autem ex geographis, quod sciam, illius mentionem facit. Stephanus Parthenium tantum agnoscit in Thracia, Parthenopolin in Macedonia, ut monet Morellus.

Ibid. 6. Στρυμόνον] legendum fortassis Strymes. ab

urbe Thraciae ita nuncupata, de qua Herodotus Stephanus alique loquuntur. Μοα.

47, 7. Φίλιπποι] Hierocli et aliis hæc ipsa urbs Φίλιππος dicitur.

Ibid. 8. Pro *Κιμιόντου* legendum esse *Αιμιμόντου* nemo non videt. ita monet et Morellus. Hierocles tertiam provinciam seu potius praefecturam Thraciae ponit, quartam vero *Ἐμιμόντου*, ubi pro *Ἐμιμόντου* legendum quidem est *Αιμιμόντου*. in Thracia quippe fuit et Haemimons et Haemimontum: illud quidem Thraciae montem, hoc vero Thraciae regionem denotat. hæc regio teste Ammiano habet Hadriano-polim et Anchialon praeter ceteras urbes. de praefectura Haemimonti ita legit Iac. Cuiacius 1 Obs. 26 C. de appellat. et consult. 1. 23: *cum appellatio interposita fuerit per Bithyniam Paphlagoniam Lydiam Hellespontum, insulas etiam et Phrygiam salutarem, Europam et Rhodopen et Haemimontum, praefecturae huius urbis iudicium sacrum appellator observet.* ad cuius legis et aliarum eiusmodi mentem percipiendam quis non videt, inquit Morellus, quantam faciem praeferat istud Constantini scriptum? ceterum non me latet Mimantem montem quoque esse in Thracia, ut est apud Ovidium Met. 2, Suidam et Aristophanis scholiastem in Nubibus: verum Mimanti aut Mimantis praefecturae nulli, quod sciam, mentio occurrit; unde pro *Κιμιμόντου* necessario legendum puto *Αιμιμόντου*.

Ibid. πόλεις ξξ] at urbes quinque tantum recensentur: unde legendum est, ut apud Hieroclem, πόλεις θ' pro ξξ.

Ibid. 9. Δεβελτός] perperam Hierocles apud Carolum a S. Paulo Διβέρτιος et apud Holstenium Διρέρτιος habet pro Δεβελτός, et Ἀχιάλος pro Ἀγχιάλος, uti optime idem Carolus notat. vide Ortelium; nam quae hic Morellus monet ex Ortelio exscripsit.

Ibid. Πλουτινόπολις] Ptolemaeo et Antonino hæc eadem urbs dicitur Πλωτινόπολις.

Ibid. Τζόιδος] Hierocles Τζοΐδης habet. at urbis huiusce nominis nulla, quod sciam, mentio apud scriptores occurrit. inauditum nomen, inquit Morellus: nunquid Tzurulum vel Zurulum Thraciae aut Turullus Suidae? *Ciorlo* nunc dici Crusius contendit, Leunclavius *Zoll*.

Ibid. 10. ἐπαρχία Θράκης] ab Hierocle apud Carolum a S. Paulo urbes tantum quattuor recensentur, ex quibus duae diversis nominibus, nimirum Philippopolis, Beron seu Beroë, Diocletianopolis et Sebastopolis; quae quidem duae

ultima non recensentur a Porphyrogenito; in Hierocle vero apud Holstenium additur quinta *Diopolis*. ceterum Thracia hic, inquit Morellus, speciali nomine de Moesia secunda accipitur.

47, 10. *Κλίμα*] Hierocles in provincia Illyrica 1 Macedonia hauc urbem *Κλήμα* appellat. verum apud alios scriptores ipsum nomen non legitur, quod sciam.

Ibid. *Μεστικόν*] Hierocles paulo superius citato loco hanc urbem videtur appellare *Μεντικόν*. at neque Mestici neque Mentici alii scriptores, quod sciam, meminere. fortassis *Νεστός* seu *Νάστος*, quae apud Stephanum Thraciae urbs est, legendum est pro *Μεστικόν*.

Ibid. 11. *Βερόη*] tres urbes sic dictas statuunt geographi, sed inconstanti scriptura. alii *Βεροθα*: sunt et qui uno R *Beroea*; alii *Βερόη* etc. unam autem ex his in Syria ponunt, quae Annae et Cinnamo *Χαλέπ*, hodie *Aleppo* dicitur; alteram in Thracia, Nicopolim Moesiae inter et Philippopolim, Thraciae oppida, ad Bermii montis radices sitam; de qua quidem hic loquitur Porphyrogenitus; tertiam denique in Macedoniae themate, ut Porphyrogenitus capite sequenti habet, in Emathia regione, quam Irenopolim ab Irene imperatrice dictam scribit Cedrenus, et de qua etiam loquitur Anna Comnena p. 18.

Ibid. 13. *ἐπαρχία Μυσίας*] Hierocles hanc appellat praefecturam Scythiae, et in ea sub duce urbes quindecim recenset; et quattuordecim eadem sunt quae apud Porphyrogenitum, quinta decima vero quae apud Porphyrogenitum desideratur est Constantiana. praefectura autem haec, quae Mysiae seu Moesiae scriptori nostro dicitur, Hierocli Scythiae, uti diximus appellatur; quae etiam Zosimo l. 6 Scythia Thracensis nuncupatur; qui in ea Tomin urbem sitam memorat hanc tamen Ovidius vates, cuius exilio nobilitata est, Miletida vocat Trist. 9 1.

Ibid. 14. *Κωνσταντιάνα*] hanc urbem quintam decimam, quae in Porphyrogenito desideratur, ex Hierocle reponimus. sed fortassis quispiam pro *Constantiana* legendum putaret *Constantia*, quae a Niceta in Thracia Rhodopei territorii recensetur.

Ibid. *Ζέλπα*] Hierocli *Ζελδένα* et *Ζεδέλπα*. *Ζελρα*, inquit Morellus, an *Zerinea* ex Theopompi Philippic. 3.

Ibid. 15. Tropaeus, inquit Morellus, an eadem quae *Topos* a Procopio dicitur et *Toparum* de Aedif. 4? Ptolemaeus certe *Topirin* urbem in Thracia collocat, quae in Concil. opere primae Macedoniae adscribitur, et *Pustio* vocatur a Sophiano. *Doberi* meminuit Thucydides.

47, 15. Trosmis dicitur et Antonino, qui legionem 1 Ioviam Scythicam adiungit, cum Notitiae liber legionem 2 Herculanam ei tribuat. Ptolemaeo *Τρισμῖς* appellatur inferioris Mysiae oppidum. MOR.

Ibid. 16. Halmyris, inquit Morellus, quin eadem civitas sit atque Halmydissus Melae et Plinio, ac *Σαλμυδισσός* Xenophonti, et Salmoduris Antonino, non est quod *ἐπιεικῆς* dubitet.

48, 3. ὧς φησιν [*Ἡσιόδος*] versus quos hic laudat scriptor noster tanquam Hesiodi, in operibus quae prostant eius poetae non reperiuntur.

Ibid. 7. *ἱερῶν πρώτῃ*] Porphyrogenitus infra themate decimo laudat Stephani grammatici, hoc est Byzantii, locum, qui in Epitome quae superest eiusdem Stephani non reperitur; Stephanus autem ibi loquens de Sicilia citat Hellenicum sic, ὧς φησιν *Ἑλλάνικος ἱερειῶν τῆς Ἦρας β.* passim autem Hellenicus a Stephano citatur. vide de hoc scriptore Vossium de historicis Graecis p. 8, 440 et seqq.

Ibid. 9. *λέγεται δὲ καὶ Μακεδονίας*] his similia prope modum notantur ab Hesychio, et ab Eustathio in Dionysii *περιηγητοῦ* v. 427. Gellius item N. Att. 9 3: *Philippus Amyntae, terrae Macetiae rex, cuius virtute industriaque Macetae locupletissimo imperio aucti gentium nationumque multarum potiri coeperant.* Ausonius de clar. urb. car. 2: *et vos ite pares Macetumque attollite nomen.* de situ autem Macedoniae et prisca Macedonum origine Marcianus Heracl. *περιηγήσεως* v. 617 ita canit: *ὑπὲρ τὰ Τέμπε δ' ἔστιν ἡ τῶν Μακεδόνων χώρα περὶ τὸν Ὀλυμπον ἐξῆς κειμένη, ἧς φασιν βασιλεῦσαι Μακεδόνας γηγενεῖς.* MOR.

Ibid. 10. Marsyas Pellaeus praeter alia libros decem rerum Macedonicarum edidit, ut scribit Suidas.

Ibid. 11. *Ἡρόστειαν* B. verum Eristea ποῦ κεῖται? num praestaret *Ἐρέτριαν* reponere? Eretria Thucydidi Polybio Straboni urbs non alia ab Eretriis, quas Ptolemaeus in Phthiotide recenset; nec procul distat a Maliaco sinu, qui Macedoniam alluit. MOR. at ipse puto hic pro *Ἡροστειαν* seu *Ἡροστειαν* legendum fortassis esse *Ἡμαθίαν*: quippe regio illa *Emathia* antea dicebatur, ut est apud Plinium Trogam et alios scriptores.

Ibid. 13. *Κλειδῆμος*] at non Clidemus, sed Clitodemus citatur a Pausania in Phocicis tanquam antiquissimus eorum qui res Atticas conscripserunt. ab Harpocrate vero in *Μελανίππειον* Clidemus laudatur tanquam rerum Atticarum scriptor, quemadmodum et ab Athenaeo l. 6. verum viri

docti non abs re ambigunt an non ibi legatur *Clitodemus*, unde *Clidemus* fecerit librarius.

48, 18. ἐν τῷ Ἰπποδρόμῳ] hanc statuam Herculis, quae stabat in Hippodromo Cpolitano, pluribus describit Nicetas Choniates in tractatu de statu is Cpolitaneis quas Latini capta urbe in monetam conflaverunt.

49, 2. τὸ νόμισμα] eiusmodi nummos Morellus se apud Paulum Petavium vidisse narrat.

Ibid. 4 *Καρανοῦ*] Pausanias in Boeoticis narrat Caranum olim in Macedonia regnasse, et victoria de Cisseo finitimae provinciae principe reportata tropaeum Argivorum more legibusque erexisse; quod postea leo ex Olympo egressus evertit ac dissipavit; eoque malo omine tum perculsum regem sibi posterisque suis, Macedoniae regibus, praescripsisse cavisseque ne tropaeum unquam erigerent; cuius constitutionis Philippus Amyntae et Alexander magnus observantissimi extiterunt. Livius etiam l. 45 Caranum primum Macedoniae regem asserit. Mor. Marsyas Pellaeus, cuius supra meminit scriptor noster, historiam rerum Macedonicarum a primo Macedoniae rege Carano orditur, ac terminat Alexandri in Syriam ingressu, ut auctor est Suidas.

Ibid. 8. καταλήξασα δὲ εἰς Περσεά] Livius l. 45 *quadriennium*, inquit, *continuum bellatum fuit inter Romanos ac Persea; idemque belli finis et inclyti per Europae pleraque atque Asiam omnem regni. vicesimum ab Carano, qui primus regnavit, Persea numerabant. Perseus Q Fulvio L Manlio coss. regnum accepit; a senatu rex est appellatus.*

Ibid. 10. Αἰμιλίου ἀνθυπάτου] Perseus qui M Iunio A Manlio coss. a senatu rex appellatus fuerat, victus deinde ac captus fuit ab Aemilio Paulo consule, ut scribit idem Livius, non vero proconsule ἀνθυπάτου, ut ait hic Porphyrogenitus. Pauli autem concio ad suos coram Perseo in tabernaculum introducto habita legitur apud Livium.

Ibid. 11. εἰς τὴν Ῥώμην] Perseus in catenis cum tribus filiis ante currum Aemilii Pauli victoris per urbem deductus est, ut tradit Livius.

Ibid. 12. ἀπὸ βασιλείας εἰς ἐπαρχίαν] victo ac capto Perseo Macedoniae regnum in provinciae formam redactum fuisse scribit Livius l. 1.

Ibid. 15. ὑπὸ κομισιάρχου] in mss Hieroclis legitur ὑπὸ κομισιάρχου et ὑπὸ κομισουλάρχου, nimirum *sub consulari*. at legendum ubique ὑπὸ κομισιάρχου: quippe Porphyrogenitus supra, cum de Thraciae praefectura, docet id

expressis verbis inquitens ὑπὸ κομισιῶν, τουτέστι βουλευτῶν.

49, 15. λα'] in mss et in Hierocle legitur λβ'. at urbes 31 tantum utrobique recensentur. fortassis trigesima secunda Cassandra, quae inter celeberrimas urbes fuit, olim Potidaea dicta, numeranda est; et hanc praetermissam puto potius librarii incuria quam μνημονικῶ auctoris ἀμαρτήματι. urbes autem quae hic recensentur conferendae cum Hierocle, apud quem pleraeque diversae. ceterum pleraeque harum urbium reperiuntur apud Livium l. 45, ubi Amphipolis primae regionis caput fuisse dicitur, Thessalonice secundae, Pelle tertiae, quartae Pelagonia.

50, 4. ις'] perperam in editis ις': quippe urbes 17 numerantur. totidem et Hierocles apud Holstenium recenset; apud Carolum vero a S. Paulo urbes 18 numerantur.

Ibid. 7. Βουραμίνσιος] vide Hieroclem.

Ibid. 11. Στρυμόνος] Strymon fluvius, qui Macedoniam a Thracia dividit, ut scribit Scylax, pluribus a tranquillitate cursus laudatur a Basilio Magno in epistola ad Gregorium Nazianzenum de solitudine Pontica.

Ibid. 18. τοὺς ἐξῶθεν καὶ παλαιούς] hic externos et antiquos appellat Porphyrogenitus, more sanctorum patrum, gentiles seu ethnicos scriptores, Ptolemaeum, Marcianum Heracleotam, Strabonem, etc.

Ibid. 20. Παῦλος] haec habentur Act. 27 2, non a D. Paulo sed a S. Luca scripta. Aristarchum autem ad Coloss. 4 appellat D. Paulus συνέδημον, συναϊχμάλωτον, συνεργόν.

51, 4. τῇ θυγατρὶ καὶ τῇ πόλει] excerpta ex l. 7 Strabonis hanc urbem instauratam fuisse perhibent a Cassandro Philippi socero, qui ab uxore Thessalonica Alexandri magni sorore nomen eidem urbi imposuit, cum antea Therme vocaretur. vide Diodorum l. 19.

Ibid. 6. ἀπὸ Ἑλληνας] vide Strabonem l. 9, Thucydidem l. 1, qui eadem ferme habent. Stephanus vero loquens de urbe eiusdem nominis ait ἐκτίσθε ὑπὸ Ἑλληνας, οὐ τοῦ Δευκαλίωνος ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Χρυσίππης τῆς Ἴρου.

Ibid. 17. πόλεις οθ'] haec 79 urbes in provincia seu praefectura Helladis ὑπὸ ἀνδύπατον recensentur ab Hierocle.

Ibid. Σκαρφίαν] sic et Hierocles. Strabo l. 9. Σκάρφην vocat, Eustathius vero Σκάρφειαν.

Ibid. 20. Εὐβοίαν] de Euboeae insulae situ, gemina appellatione, urbibus et incolis Marcianus Heracl. v. 595. ex quo constat Chalcida maximam Euboeae urbem et quasi metropolin fuisse, ut nihil mirum sit nonnullos insulae nomen eius civitatis tribuisse, ut hic scribit imperator. Mon.

52, 1. *Λεωνίδης*] vide Herodotum I. 7, Plutarchum in Lacon., Tullium Tusc. quaest. 1, Diodorum Bibl. 2.

Ibid. 6. Peloponnesus quae hodie *Morea* dicitur, olim scriptoribus Latinis Achaia vocabatur: sic Orosius 1 2, Apuleius item 6 Asini, ubi Lacedaemona nobilem Achaiae civitatem vocat, et 10 eiusdem Corinthum eius caput nuncupat. Peloponnesi autem situm pluribus describit Marcianus Heracl. v. 510.

Ibid. 8. *ἡ νῆσος*] Peloponnesus peninsula, non vero insula, ut nemo ignorat.

Ibid. μ'] Hierocles sub Corintho metropoli totius Hellados urbes 33 recenset.

Ibid. 20. *πλατάνου φύλλω*] Plinius et Mela Dionysio in hoc consentiunt, licet Plinius Tauricam Cherronesum hederac folio similem esse scribat. vide Morelli notas.

53, 3. *ἔβασιλευετο τὸ πρῖν*] Thucydides I. 1. narrat Dores cum Heraclidis 80 anno post excidium Troiae Peloponnesum tenuisse, cum Dorienses altero oraculo moniti, per angustias Crisaei sinus adorti Heraclidas dominantes fugarunt; qui postea sunt reversi in Peloponnesum duce Caramo. MOR.

Ibid. 6. *ἀφ' οὗπερ ἔπ' ἀμφοτέρων*] hanc victoriam, quam de Persis Graeci reportarunt, fuisse *κοινὸν κατορθώμα Ἑλλήνων* scribit Plutarchus in Aristide. MOR.

Ibid. 7. Mardonii caedem constat ex eodem Plutarcho ab Arimnesto Spartiata patratam esse, qui saxo caput Mardonii contrivit; ut ex Amphiarai oraculo praemonitum fuerat. MOR.

Ibid. 11. *Θουκυδίδης*] vide Thucydidem I. 5.

Ibid. 18. *σθλαβόνειν et σκλαβόνειν in servitutem redigere.* passim autem occurrit haec vox apud scriptores Byzantinos.

Ibid. 19. *ὁ λοιμικὸς θάνατος*] de hac pestilentia, quae imperante Copronymo in omnem terrarum orbem grassata est, mentionem faciunt scriptores illius aevi, et imprimis S. Nicephorus patriarcha CP in operibus mss, quae propediem a nobis edentur.

Ibid. 20. *ὁ τῆς κοπρίας ἐπώνυμος*] Zonarae XV 4 *Κοπρώνυμος* dicitur.

54, 2. *γερασδοειδής pro γεροντοειδής* usurpari videtur, ut sit quod Terentius dicit: *vetus vietus vetermosus senex.* MOR.

Ibid. *Νικῆτας*] Nicetae huius patricii, Christophori socii, praeter Porphyrogenitum meminit et Leo grammaticus p. 494.

54, 11. *Κέρκυρα*] Dionysius περιηγ. 494: καὶ λιπαρὰ *Κόρκυρα*, φίλον πέδον Ἀλκινόοιο. ubi Eustathius monet in antiquis codicibus ambigue scribi Cercyram et Corcyram, et quadrifariam vocari, Phaeaciam Scheriam Drepanon et Argon.

Ibid. 12. Hic Alcinous Homero appellatur βασιλεύς *Θεοιδῆς*. Μορ.

Ibid. 17. δώδεκα] item duodecim numerantur ab Hierocle, et singulae recensentur.

55, 6. *νικήσας ὁ Καῖσαρ*] Navalis haec ad Actium victoria contigit, ut Dio testatur, Caesare tertium et Messala coss., u. c. 723, Iulianae editionis 15, die 2, imo 3 Septembris.

Ibid. 9. *ἰνδικτίωνας*] quae hic tradit Porphyrogenitus ex Hesychio de indictionibus, nugae sunt ac aniles fabulae. vide quae de indictionibus scripsimus comment. in Antiquitates CP. p. 473 n. 21. de Hesychio Milesio comment. aut ac eius scriptis pluribus agit Io. Meursius initio notarum ad librum eius de Viris Claris.

Ibid. 17. *Γρηγόριος*] locus hic laudatus Gregorii Nazianzeni exstat in panegyrico εἰς τὰ ἅγια φῶτα τῶν ἐπιφανίων, non procul ab initio; ubi sic habet: ποῦ θῆσεις Ἐκάτης τὰ φοβερά καὶ σκοτεινὰ φάσματα καὶ Τροφονίου κατὰ γῆς παίγνια καὶ μαντεύματα; ἢ Λαδωναίας δρυὸς ληρήματα; ἢ τρίποδος Δελφικοῦ σοφίσματα; ἢ Κασταλίας μαντικὸν πόμα; τοῦτο μόνον οὐ μαντευσάμενα, τὴν ἑαυτῶν σιωπὴν. Μορ.

Ibid. 18. ἡ πηγὴ Κασταλίας] scholiastem Graecum illius panegyrici Gregorii sic lego: Κασταλία πηγὴ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν, ἐν ἣ καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐφορεύει. μαντεία οὖν τις ἐξεφέρετο κατὰ τὴν τοιάνδε πηγὴν, ἢ τοῦ ναμάτος, οὐ κατὰ φωνὴν· οὐ γὰρ φωνὴ τις ἐξηχετο, ἀλλ' ἀπλῶς ἤχου τινός καὶ πνεύματος ἀναδιδρομένη καὶ ἐκροῆς· πρὸς ἃ τινες ἰστάμενοι, καὶ νοοῦντες τὰ σύμβολα ταῦτα, ἔλεγον ταῦτα. Μορ. verum Castalius fons, qui et Caballinus et Libethris dicitur, de quo hic loquitur scriptor noster, est in radicibus Parnasi Musis sacer, ita dictus a virgine Castalia, quae Apollinem fugiens praecipitata et in fontem versa est.

56, 5. *πόλεις πέντε*] at urbes tantum quattuor numerantur apud Constantinum, ommissa fortassis quinta scribae incuria: sed suppleri potest ex Hierocle; a quo quidem primo loco ponitur *Σαρδικὴ μητροῦλις*.

Ibid. 6. *Ναῖσος Ναισός* et *Ναῖσός* scribitur hoc nomen: at *Ναῖσος* per σ simplex scribendum ait Holstenius, quod in Hierocle ita scribatur, et gentiles *ΝΑΙΣΙΤΑΝΟΙ*

dicantur in nummo vel sigillo plumbeo, quod apud equitem Gualdum Romae viderat idem Holstenius. quod vero ait Porphyrogenitus Naisum patriam Constantini magni esse, id hausisse videtur ex Stephano Byzantio, qui eadem scribit; quamvis de patria Constantini magni controversia sit inter scriptores: alii quippe eum natum fuisse aiunt Naisi oppido Daciae, alii Trasi, alii Drepani Bithyniae urbe ad Nicomediensem sinum, alii vero in Galliis, alii denique in Britannia.

56, 7. *Ῥεμισιάννα*] sic ex Hierocle emendo: nam praeter Hieroclem habetur *Remisiana* in Antonini Itinerario.

Ibid. 8. *ἐπαρχία τῆ παλαιᾶ*] locus corruptus, ni fallor, et hic et apud Hieroclem, ubi sic legitur: *ἐπαρχία τῆ παρὰ . . . ὑπὸ κοινοῦ*. quae sic Holstenius interpretatur ac emendat: *provincia quae est ad . . .* (nempe *ripam Danubii*, estque Dacia Ripensis) *sub consulari*. et ita fortassis legendum etiam hic. urbes autem illae quinque cum Dardaniae tribus Pannoniae duabus recensentur ab Hierocle.

Ibid. 14. *Ἑλληνική*] scribendum puto *Ἰλλυρικὴ*, ut habet Stephanus Byzantius. Dyrrhachium autem urbem Illyricam fuisse et olim Epidamnum dictam scribit et Mela 2 3. de Dyrrhachii situ vide Io. Vossii observationes ad Melam et Iac. Palmerii descriptionem Illyrici, ubi, praeter urbis situm, conditores etiam ac memorabilia fusius commemorantur.

Ibid. *Ἐπίδαμνος κληθεῖσα ὑπὸ Ἐπιδάμνον*] eadem ferme Dio Cassius l. 41. Appianus Alexandrinus Civil. 2 scribit regem quendam barbarorum Epidamnum nuncupatum urbi nomen dedisse. Thucydides Dyrrhachium non noverat, cum de Epidamno pluribus loquatur l. 1, ubi tradit hanc urbem a Corcyraeis missa colonia conditam; id quod Strabo quoque tradit l. 7.

Ibid. 15. *Μέλισσα*] de huius patre inter mythologos non convenit. vide Apollod. l. 2 et Pausan. in Corinthiacis.

Ibid. *ἧς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ Ἰυρράχιος*] sic ex Stephano emendamus; ex cuius quidem opere integro hausit scriptor noster quae hic de Dyrrhachio tradit. perperam enim legitur hic in mss Porphyrogeniti *ἧς ἡράσθη Ποσειδῶν ὁ Ἰυρράχιος, ὅφ' οἷς ἐστὶ τόπος*. at Thomas de Pinedo in notis ad Stephanum hunc Stephani locum emendare aut potius corrumpere conatur Porphyrogeniti lectione seu potius scribae mendo. quod autem scribit Stephanus et ex eo Porphyrogenitus de Dyrrhachii appellatione, fabulas sapit: potior fides adhibenda Plinio, qui 3 23 ait Dyrrhachium propter inauspicatum nomen Epidamni a Romanis eo colonia deducta nuncupatum fuisse. eadem Livius, Strabo, Mela. eodem videtur alludere Plautus in Menaechmis act. 2 scen. 1.

his etiam assentitur Dio Cassius l. 41 1, ita tamen ut subdubitet num duo diversa sint oppida; quod quidem Appianus Alexandrinus Civil. 2 omnino affirmat, inquit Epidamnium paulum remotum a mari, Dyrrhachium vero prope ipsum mare Epidamnique navale esse; additque hoc falso a quibusdam Epidamnium dictum, postea tamen sic nominatum a Corcyrensisibus, quod Dyrrhachii nomen ominosum haberetur; vetustam autem appellationem vicisse et Dyrrhachii nomen manere. sic discrepat a ceteris omnibus Appianus: ille quippe Dyrrhachii nomen ominosum, ceteri Epidamni faciunt; ille nominis mutationem Corcyrensisibus, ceteri Romanis adscribunt, praeterea Dyrrhachium dictum fuisse nonnulli contendunt a nomine illius qui urbi portum adiecit. alii Dysrachium appellarunt, ut Alexander in sua Europae descriptione apud Stephanum. Eustathius item in commentariis ad Dionysium de Situ Orbis inde nominis etymologiam deducit: τὸ Δυρράχιον δηλοῦν ἐκ τῆς τοιαύτης κλήσεως τὴν τοῦ τόπου τραχύτητα. δυσράχιον γὰρ ἐστίν, ὃ ἐστὶ δυσῆξοχον. τρέψαν δὲ τὸ σ εἰς ρ εὐφωνότερον καλεῖται Δυρράχιον, καθὰ καὶ τὸ Τυρρηνὸς Τυρρηνός. vide quae hanc in rem habet Dion Nicaeus l. 41. ceterum Holstenius in notis ad Stephanum laudat collectionem nominum geograph. ex ms cod. Vat., ubi sic de huius nominis etymologia: Δυρράχιον πόλις καλουμένη πρότερον Ἐπίδαμνος. ἀνομάσθη δὲ Δυρράχιον, ὅτι κατὰ τὸν τόπον προεχούσης ἄκρας γεωλόφου τὸ κύμα προσπίπτου καὶ σχιζόμενον ῥαχίαν ποιεῖ μεγάλην, ὅθεν διὰ τὴν ῥαχίαν καὶ τὸ δύσφορον οὕτως ἀνομάσθη.

56, 17. μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον Λισσός] Totidem verbis haec habet Strabo l. 7, nisi quod ibi legitur μετὰ δὲ τὸν Ῥιζόνικον κόλπον; quod quidem in Constantino subintelligitur. unde aut haec Philonem, quem hic laudat Porphyrogenitus, hausisse ex Strabone dicendum est, aut Strabonem ex Philone. sed quis iste Philo sit et quo tempore vixerit, non liquet, cum plures fuerint Philones, ut patet ex Vossio de historicis Graecis. et hic quidem laudatur a Stephano Philo ἐν τοῖς Ἱατρικοῖς, medicus ille fortassis Tarsensis vetustissimus, qui a Galeno citatur. et alibi passim laudatur ab eodem Stephano Philo Byblius, qui Traiani tempore vixit. sed de Philonibus plura, ut dixi, Vossius. ceterum quemadmodum dicitur Corinthus et Acrocorinthus, ita Lissus et Acrolissus: quippe ut Corintho Acrocorinthus, sic Lisso Acrolissus adiacet in alta rupe aedificata. Polybius id docet l. 8.

Ibid. 19. τῇ χερσονήσῳ] Epidamnium in isthmo peninsulae cuiusdam situm docet et Thucydides. ceterum ex hoc

Philonis loco apparet etiam Dyrhachium a loci asperitate, in quo situm est, nomen sumpsisse.

56, 20. Dexippi Herennii Atheniensis, qui, ut scribit Eunapius in Porphyrio, vixit circa Aureliani ac Probi tempora, crebra mentio occurrit apud scriptores qui post illa tempora floruerunt. vide quae de eo ac eius operibus scribit Vossius de historicis Graecis l. 2. ceterum licet etiam in ms legatur ἐν χειρρονικῶν δεκάτῳ, legendum puto cum Henr. Valesio ἐν χρονικῶν δεκάτῳ, cum idem liber decimus chronicorum Dexippi citetur etiam a Stephano in Σουγγαίῳ et duodecimus in Ἐλουροί.

57, 6. ἐμέρισεν] de hac divisione imperii Romani pluribus scriptores.

Ibid. 20. De Dalmatia ac eius populis pluribus agit Constantinus I. de Adm. imp. c. 29 et seqq. sed quod ait hic Dalmatiam Italiae regionem esse, id hausit ex Stephano Byzantio, ex quo et pleraque alia ad verbum, ut aiunt, excipit, uti et alibi monuimus. Dalmatiam autem pro Italica regione hinc puto sumptam a scriptoribus Byzantinis, quod Dalmatia tum fuerit pars Italicae praefecturae. vide quid hac de re Ortelius, licet Berkelius in notis ad Stephanum id pro nugis habeat, quemadmodum et Holstenius in suis annotationibus ad Ortelium. verum ipse puto Berkelium nugari, dum hunc Stephani locum explicare conatur.

Ibid. ἐξ οὐπερ ἐβλάστησεν] de patria Diocletiani imperatoris, de qua controversia est inter scriptores, pluribus alibi loquimur.

58, 13. καθὼς ὁ γραμματικὸς Στέφανος] haec in epitome Stephani non extant; et miror cur Berkelius, qui alia, quae ex Stephani calamo profecta erant et conservata sunt apud scriptorem nostrum, legitimo auctori restituit, haec eisdem non restituerit.

Ibid. 15. Citat eundem Hellenicum scriptor noster supra de Macedoniae themate; ubi vide quae de eo adnotavimus.

59, 6. Ἀλέξιος] hic poeta aliis scriptoribus Alexis dicitur. vide Vossius de poetis Graecis.

60, 15. Postremis temporibus Longobardiae nomine ea potissimum Italiae pars a Graecis donata fuit quae in eorum imperio remansit, nimirum Calabria atque pars regni Neapolitani, ut manifesto apparet ex iis quae hic scribit Porphyrogenitus. olim autem sub Carolo magno Longobardiae nomen tam late patuit ut universa Italia hoc vocabulo intelligeretur, ut constat ex charta eiusdem Caroli magni pro divisione

imperii: *Italiam vero, quae et Longobardia dicitur. quae-
nam vero Italiae pars Longobardiae nomine hodie donetur,
nemo ignorat.*

60, 18. *Λέσβιον]* sic in ms. at Morellus *Ούεσουύβιον*
emendat. sed vide Ortelium verbo *Vesevus*.

Ibid. *Πυρχάνος]* ecquis huius meminit? nunquid Ae-
tuae *κρατῆροι πυριπνόοις* congruit? an Pausilypo, an Plano,
an Taburno, an Purgio, an Puteolis? an peregrina vox est
et *ἀντί τοῦ Ἀόρνου* loco Averni irrepsit? an usquequaque
explodendum videtur a monte Vesuvio *Πυρχάνον* nomen,
cuius etymon *πυρὸς χάσμα*, hiatus ignis, prae se fert? equi-
dem *ἐπέχω*. cedo *πόρον ἐν ἀπόρῳ*. Mor.

Ibid. 21. *Βουτελίνος]* hanc historiam fuse eleganterque
persequitur Agathias Scholasticus de rebus gestis Iustiniani
imperatoris l. 2; ac Butilinum quidem hunc Francorum ducem
vocat, cumque et fratrem eius Leutherim antea cum Gotthis
societatem iniisse, etiam invito Theodobaldo rege. adde
Agath. 1 p. 26 17 Bonn. Sigonius l. 20 de Occid. imp. du-
cem hunc Bucellinum nuncupat, et hanc Francorum cladem
in agro Campano contigisse scribit, ad Casilinum seu Casu-
dinum fluvium. is idem videtur esse cum Vulturno, qui nunc
Sanguino ab hac fortasse strage indigetatur et ex Apennino
monte fluit. Mor.

61, 2. Epigramma quod hic Porphyrogenitus refert de-
pravatum ac corruptum (quod quidem non dubito scribae in-
scitia factum) habetur et apud Agathiam lib. 2. de quo sic
ille: *ἐμοὶ δέ τις τῶν ἐπιχωρίων καὶ ἐλεγείῳν τι ἔφη ἐς κῆρβιν
τινὰ λιθίνην ὑπὸ τοῦ γεγράφθαι, ἀμφὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποτα-
μοῦ ἰδρυμένην, ᾧ δέ πη ἔχον*. ceterum visum est textui Por-
phyrogeniti adscribere epigramma illud emendatum ac inte-
gram, quomodo habetur apud Agathiam p. 87.

Ibid. 11. De themate Longobardiae eiusque principati-
bus ac ducatibus pluribus agit scriptor noster infra de Adm.
imp. c. 27.

Ibid. 13. *ἔχων κεφαλήν]* de hac expeditione Saraceno-
rum contra Dalmatiam et Italiam pluribus agit Porphyrogeni-
tus de Adm. imp. c. 29, ubi vide quae adnotamus.

63, 5. *καθὼς Αἰσχύλος]* hi versus, inquit Morellus,
quos emendatioribus quam in codice Regio exarati sint edidi-
mus, enuntiantur a Prometheo vinculis astricto apud Ae-
schylum.

Ibid. 9. *ἐν δεκάτῳ]* locus Strabonis non 10 l. sed 7
legitur: *ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου τοῖς τοῦ Βοσπόρου δυνασταῖς
ἢ τῶν Χερσονησιτῶν πόλεις ὑπήκοος μέχρι νῦν ἐστί*, post

victoriam nimirum, qua Mithridates Eupator Chersoneso Bosphoroque potitus est. Mor.

63, 11. Παντικῆπιον] de Phlegonte Tralliano, Hadriani, ut aiunt, liberto, vide ex recentioribus Vossium, Meursium, Morellum.

Ibid. 13. Κόνυ] Arrianus in Periplo Ponti Euxini Cotyn βασιλέα τοῦ Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου καλουμένου ab Adriano imperatore diadema et urbes plerasque accepisse narrat.

Ibid. 19. Hoc ipsum epigramma habetur et apud Hesychium Milesium in Originibus CP, ac Anthologiae l. 3 tit. 12 de Mulieribus, necnon apud Codinum in Originibus Cp. emendatum autem ex Hesychio textui inseruimus.

84, 12. τὸ Βυζάντιον πολιορκούντος] Eustathius in Dionysii περιηγ. 140 τῇ δ' ἐπὶ Θρηκίου στίμα Βοσπόρου, huic loco affinia tractat, et commenti lepidi lacunam, quae lacrimam forte an quibusdam pareret, explet, cum ita scribit: ὁ περὶ τὸ Βυζάντιον δὲ λιμὴν οὕτως ὕστερον ἐκλήθη κατὰ παραγραμματισμὸν ἢ μάλιστα κατὰ τὴν παρὰ τοῖς ῥήτορι λεγομένην παραφθοράν, Φωσφόριον ὀφείλων καλεῖσθαι, ὡς φασιν οἱ παλαιοί. Φιλίππου γὰρ ἐν πολιορκίᾳ διορῶσαντος εἰσοδὸν κρυπτήν, ὅθεν ὀρύσσοντες ἔμελλον ἀφανῶς ἐξαναδῦναι τοῦ ὀρύγματος, ἢ Ἐκάτη φωσφόρος οὕσα δᾶδας ἐκείθεν ἔφηρε τοῖς πολίταις. καὶ τὴν πολιορκίαν οὕτω φυγόντες Φωσφόριον οἱ ἐγγώριοι τὸν τόπον ἐκύλεσαν. haec fere ad verbum translata reperiuntur in ἐπιτομῇ τῶν ἐθνικῶν Stephani Byzantii in Βόσπορος, ubi scribendum τοῦ ὀρύγματος ἀναδῦναι vel ἐξαναδῦναι, ut apud Eustathium, qui mox illustratur facula vuculae νύκτωρ in his Stephani, δᾶδας ἐποίησε νύκτωρ τοῖς πολίταις φανῆναι. Mor.

IN LIBRUM DE ADMINISTRANDO IMPERIO.

65, 11. εὐβουλίας] perperam in mss scribitur εὐβουλιίας. Graeci quippe recentiores diphthongos et vocales mire confundunt; ex quo ipsis barbaries, literatis vero dubium quomodo diphthongi et vocales pronuntiandae. hoc autem semel monuisse sufficiat: nam nulla apposita adnotatione veluti scribae mendum castigamus.

66, 10. σταδιασμοῦ] Meursius, ac si legeretur στασιασμοῦ pro σταδιασμοῦ, haec ita interpretatur *seditionis motu*. verum in mss Regiis et in Palatino non solum hic verum etiam 1c. 3 circa finem legitur σταδιασμοῦ, ubi Meur-

sus perperam emendat σταδισμοῦ pro σταδιασμοῦ: quippe idem Porphyrogenitus de Them. 1, ubi de themate secundo Armeniaco, sic habet, οὔτε Μένιππος ὁ τοὺς σταδιασμοὺς τῆς ὅλης οἰκουμένης ἀπογραψάμενος, ubi Vulcanius σταδιασμόν interpretatur dimensionem per stadia. addatur itaque haec vox Glossario Gr. Ducangii.

67, 13. πρὸ προσώπου αὐτοῦ] Meursius perperam haec ab illis πρὸσῶνται πολέμιοι segregata cum iis quae antecedunt coniungit.

Ibid. 19. De Patzinacitis Scythica gente, qui etiam Patzinacae alii dicuntur, vide quae habet Ortelius.

68, 15. ἀποκρισιάριον id est legatum. passim quidem hac significatione occurrit apud scriptores mediae et infimae Graecitatis ac Latinitatis (v. Ducangii utrumque Glossarium), unde nostrates legatum poclisar appellant. inceptit autem hoc nomen et munus Constantini magni tempore, ut scribit Hincmarus epist. 3 c. 13. nec ab origine pro quovis legato sumebatur, sed qui ecclesiae negotia tractabat legatus, apocrisiarius dicebatur; posteriori autem aevo pro quovis legato indifferenter usurpatum est.

Ibid. 16. ὄψις multiplici significatione apud scriptores occurrit, quemadmodum etiam apud ipsum Constantinum; hoc ipso quippe libro c. 53 ὄψις pro vultu accipitur. in Tacticis apud Mauricium ὄψις pro exercitus fronte usurpatur. at in praesentiarum ὄψις est purum putum Latinum obses; qua notione accipitur etiam c. 7 huius libri necnon c. 8 et 45.

Ibid. 20. γεινιᾶζει] ex illis quae in sequentibus habet scriptor noster facile eorum regionis limites dignosci possunt.

Ibid. 22. κουρσεύειν] est cursare, praedari excursiones facere. MEURS. hac notione saepe occurrit apud Theophanem et alios scriptores, necnon ipsum Constantinum in Tacticis. v. Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 23. κλήματα] interpretatus sum pagos, nescio satis an recte. MEURS. interpretatus sum regiones exemplo edit. Lat. Canonum ecclesiae Afric. can. 107: ἐν τῇ Χαλκηδόνι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δευτέρου κλήματος, in basilica regionis secundae. ceterum apud eundem Constantinum scribitur κλήμα et κλίμα, cum η c. hoc primo, cum 1 c. 37 et c. 42. et ita varie scriptum, eadem tamen notione, passim reperitur apud auctores.

69, 3. De Russis et Russia pluribus loquitur infra c. 9 scriptor noster. de Russis autem Symeon Logotheta in chronico ms sic loquitur: Ρῶς δὲ οἱ καὶ Δρομίται, φερών-

μον, ἀπὸ Ῥῶς τινὸς σφοδρῶ διέδραμεν ἀπηχῆματος τῶν
 χρησαμένων ἐξ ὑποθήκης ἢ θεοκλυτίας τινός, καὶ ὑπερεχόν-
 των αὐτοῦς, ἐπιπέκηνται. Δρομῆται δὲ ἀπὸ τοῦ ὄξέως τρέ-
 χειν αὐτοῖς προσγένετο· ἐκ γένους δὲ τῶν Φράγγων καθί-
 στανται. (cf. idem ed. p. 490 A).

69. 5. πραιδεύουσι id est praedantur. hoc verbo
 utitur Constantinus etiam c. 10, 13, 30, 32, 44, 45, et in
 Tacticis nonnunquam. apud alios item scriptores Byzantines
 passim occurrit hoc verbum eadem notione.

Ibid. 22. εἰς τοὺς φραγμοὺς τοῦ ποταμοῦ] nimirum *ad loca
 fluminis praerupta*. perperam haec interpretatur Meursius,
in fluminis munimentis: quippe in Danubio Danapri et Da-
 nastri fluminibus nulla munimenta arte facta, quae navigatio-
 nem impediunt, reperiuntur, loca vero praerupta seu rupes
 transversae, quae navigiis permeari nequeant, frequentissi-
 mae in laudatis fluviis occurrunt. nomina autem eorum lo-
 corum recensentur a Porphyrogenito paulo infra c. 9, ubi
 agit de Russis a Russia Cpolim in lintribus venientibus.

71, 17. καὶ ἕτερος λαὸς] vide quid de Patzinacitis scri-
 bat idem Porphyrogenitus infra c. 37. gens autem Patzina-
 citarum dividitur in 13 tribus, et est magna et populosa, cui
 nulla Scythica resistere potest, ut scribit Cedrenus; qui
 quandam harum tribuum *Belemarmin* et aliam *Pagomania*
 appellat. in horum vero Patzinacitarum sive Patzinacarum
 tractu, inquit Ortelius, hodie Podolia et Moldavia visitur.

Ibid. 20. De Chazaris et Chazaria vide quid Constan-
 tinus c. 10 11 et 12, necnon alibi obiter.

Ibid. τὴν Ζιχίαν] regio ad Pontum Euxinum. pluribus
 de Zichia loquitur Porphyrogenitus infra c. 42 et Gyllius in
 Bosporo Thracio. vide notas ad historiam Ducae p. 232. Xy-
 sander in notis ad Cedrenum nomen fluminis esse ait.

72, 1. *blattia* vel *blatta* est idem quod *purpura* in L. 1.
 c. quae res venund. non poss. *purpurae*, quae *blatta* vel
oxyblatta atque hyanthina dicitur. hinc constat triplicis
 coloris fuisse blattam, purpuream nempe, quae mero blattae
 vocabulo intelligitur, alteram intensioris et vividioris coloris,
 quam ὄξυβλάτταν nuncupant vel βλάττον ὄξύ, ut Cedrenus in
 Tiberio; tertiam denique violaceam sive hyanthinam. fuit
 olim in pretio *blatta Neapolitana et Byzantina*, ut patet ex
 Anastasio Bibliothec. in Leone III et in Paschali. *blattam*
 vero Tyriam commendat Sidonius carm. 5: *Pontus Castorea,
 blattam Tyrus, aera Corinthus*. recentiores vero Graeci
 βλαττίον pro serico usurparunt. vide Salmas. ad hist. Aug.
 item Ducangii utrumque Gloss.

72, 1. *πράνδια*] *prandea* et *brandea* scriptum reperitur. brandeum multiplici significatione apud scriptores occurrit: aliquando enim accipitur pro palla serica vel lintea, qua divorum reliquiae vel corpora involvi a Christianis solebant. Hincmarus in Vita S. Remigii: *ipsam corpus sanctissimum, sicut in anteriori translatione, ab episcopis Remorum dioeceseos integrum inventum est et brandeo rubro involutum. prandeam seu brandeum* accipitur etiam pro zona, fascia, cingulo. apud Isidorum in Glossis *prandeam genus zonarum* fuisse dicitur; ubi quidam temere *brandeum* reponunt, ignorantes quod *prandeam* scriptum reperiatur apud plures scriptores Latinos eadem pariter notione qua *πράνδιον* apud Graecos. Theophanes a. Iustiniani 31 de Avaribus: *εἶχον γὰρ τὰς κόμας ὑπισθεν μακρὰς πάνυ, δεδεμέναις πρᾶνδίοις καὶ πηλεγμένας*. Constantinus *prandea* eadem significatione hic accipit, scilicet pro zona, fascia seu cingulo. vide Ducangii utrumque Gloss. necnon notas ad Theophanem p. 597.

Ibid. 2. *χαρέρια*] ita ms omnes. at Meursius in notis emendat *χαρέρια*, ut sint *armillae*. verum Zosimus Panopolita ms de rotundandis margaritis docet esse *παρμὰν ραριόρεμ*: *ἄστω δὲ ἡ τοιοῦτη ὄπη ἐσκεπασμένη μετὰ παρίου ἀραιού ἐπιλεγόμενου χαρέριον*.

Ibid. *Σήμεριον* esse purum putum Latinum *segmentum* scribit Meursius in notis, nec dissentio: sed quid hic *segmentum* significet non aperit, *segmentum* siquidem multiplici apud Latinos significatione gaudet. Ovidius de arte amandi *tertia: quid de veste loquar? nec enim segmenta requiro, nec quae de Tyrio murice lana rubet*. hoc quidem loco *segmenta* et purpuream vestem eodem sensu Ovidius usurpat, quo Graeci auctores *χρυσόν καὶ πορφύραν* mulieres in luctu deposuisse scribunt. ita etiam accipiendus Iuvenalis l. 1 sat. 2 de veste Gracchi: *segmenta et longos habitus et flammae sumit*. quibus verbis muliebrem vestem designavit, quam Gracchus induerat, et quae *segmentis* ad guttur ornata fuit, hoc est aureis fasciis. *segmentum* vero apud Valerium Maximum est ornamentum colli quod monile vocatur, l. 5 c. 2, in Coriolani mentione. eadem notione usurpavit Servius: *colloque monile ornamentum gutturis, quod et segmentum dicunt*. idem habet Isidorus. et hac etiam significatione *segmenta* in praesentiarum accipiendum esse puto: hisce quoque temporibus illarum regionum feminae collum pluribus monilibus exornant, digitos annulis complent. ceterum recentiores Graeci *segmenta* *σημεντα*, ut *pigmenta* *πήμεντα*, dixerunt.

Ibid. *ἀληθινός purpureus* Graecis. nonnunquam tamen

apud scriptores Latinos eandem vocem usurpatam reperio eadem notione. Anastasius biblioth. in S. Zacharia: *simulque et vela serica alithina quattuor*. occurrit passim apud eum scriptorem. alii vero auctores chlamides purpureas *veri luminis* vocant: sicuti enim Graeci ἀληθινὸν χρώμα dixere pro purpureo vel coccineo, ita κατ' ἐξοχὴν Latinis verus color est purpureus. idcirco δερμάτια ἀληθινὰ πάροδικα pelles pardorum purpureas interpretati sumus. vide Salmasii notas in Trebellium Pollionem et Ducangii utrumque Gloss.

72. 9. βασιλικός id est *Caesarianus*. sic interpretatum sum exemplo Cuiacii, qui ad Nov. 1 Iustiniani *Caesarianum* interpretatur sive *officiale Caesaris*. Divus vero Hieronymus in illo Ioannis 4 46, ἦν τις βασιλικός, interpretatur *erat quidam palatinus*. Ducangius βασιλικοί, inquit, iidem qui μανδάτωρες, qui scilicet imperatoris mandata *perferebant*. vide eiusdem Gloss. med. Graec. v. βασιλικοί, necnon med. Lat. v. *Basilicus*.

Ibid. 11. διασώστας id est *duces viae*; ita et Meursius interpretatur. saepissime hac voce utuntur eadem notione Graeci recentiores. vide Suicerum in *Διασώζειν*, necnon Ducangii utrumque Gloss. v. *Diasostes* et *conducere*.

Ibid. 16. ἑστάσιον hic et c. 48 eiusdem libri idem significat quod apud veteres Graecos ἕξιον.

73. 5. χελώνδιον navigii species, cuius frequens mentio occurrit apud Byzantinos scriptores, notatum apud hunc Constantinum c. 39, 41 et 51. vide Ducangii Gloss. med. Lat. v. *Chelandium*.

Ibid. Δάναροι καὶ Δανάστροι] non solum Porphyrogenito verum etiam Cedreno p. 464 Danaper et Danaster duo sunt flumina diversa, et quidem Danaster fluvius idem qui Borysthenes, Sarmatiae Europaeae fluvius, qui etiam a Iornande Danaster appellatur; unde Danapron et Danastrum pro eodem flumine geographi passim usurpant. sed num Danaster idem qui Marcellino Danastus fluvius diversus a Borysthene, quem idem scriptor inter Danubium et Borystheneam ponit? Martinus Cromerus autem de rebus Polonorum p. 8 sic habet: *Danaster vero, qui Iornandi Borysthenes est, ni fallor, aliis vero Tyras, qui e Sarmaticis montibus profluens etiam Nester sive Dnester ab accolis dicitur, et ipse in Sarmatia est.* et p. 11: *de si quidem Danaster Borysthenes est, ut Iornandes velle videtur et nos ante diximus, quem nos Neprion seu Dneprion vocamus, Valachi ac Podolii nunc ea loca tenent: sin Nester sive Denester, ut etiam nunc ab accolis Russis et Moldavis*

appellatur, quæ veteribus Graecis et Latinis Tyras est, soli Valachi ab eo ad Pontum ac Danubium extenduntur.

73, 12. ἄνθρωπος hic pro *famulo* accipitur, ut apud Codinum de offic. aulae Cp. c. 7 n. 15, et apud Ioannem Glycam de Vanitate vitae.

Ibid. 20. τὰ ζάκανα] vox Illyrica corrupte scripta, uti passim apud Graecos recentiores voces occurrunt alienigenae corruptae: *zakon* quippe in singulari numero, seu ut nostrates scribunt *sakon* vel *sacon*, *legem* significat tam scriptam quam non scriptam, hoc est *legem et consuetudinem*; et in plurali *zakona* seu *sakona* *leges et consuetudines*. eadem voce utitur etiam c. 38. corrige Ducangii Gloss. med. Graec. v. ζάκανον.

74, 11. καὶ κακὰ παῖδια εἰσὶ] Meursius ad verbum, et *mali pueri sunt*. sed perperam idem Meursius in notis ad hunc Porphyrogeniti locum laudat Epimenidis versum, qui habetur apud D. Paulum, sic:

Κοῆτες αἰεὶ ψεῦσαι, κακὰ κωδέτα, γαστέρες ἀργαί.
nam ibi non κακὰ παῖδια sed κακὰ θηρία legitur.

Ibid. 15. καλοκαιριζειν significat *aestatem transigere*: καλοκαίριον quippe c. 29 est *aestas*. vide Meursii Gloss. med. Graec. necnon Ducangii.

Ibid. 17. μονόξυλα sunt lintres minores ex unico ligno confectae. Vegetius § 7 *scaphas de singulis trabibus excavatas* appellat. unde a Latinis *trabariae* dictae, quae ex *singulis trabibus cavantur*, ut est apud Isidorum Orig. 191. hae propriae erant Scytharum Bulgarorum Russorum ceterorumque ad septemtrionem populorum, quibus Istrum et maiora flumina traiciebant. Claudianus in 4 consulatum Honorii: *ausi Danubium quondam transnare Gothum in lintres fregere nemus, cum mille ruebant per fluvium plenae cuneis immanibus alni*. his quoque temporibus lintribus illarum regionum populi utuntur, quas patria lingua *golize* vocant, ut etiam nostrates. eiusmodi *μονόξυλων* frequens mentio occurrit apud scriptores Byzantinos, necnon in Tacticis Leonis et Constantini imp. vide Ducangii Gloss. med. Lat. in *Lintes*, ac med. Graec. v. *μονόξυλα*.

Ibid. 20. Puto hic pro Nemogarda legendum Novogardia, quae et Novogorod appellatur.

Ibid. Σφενδοσθάβος] Wenceslaum ita efferunt Graeci scriptores. Sphendostlabi huius Russorum principis mentio occurrit apud Cedrenum p. 660, 674, 675, 677, 682 et 683, necnon apud Zonaram p. 215.

74, 22. ἀπὸ τὸ κάστρον] sic etiam in ms pro ἀπὸ τοῦ κάστρον τῆς.

Ibid. Czernichoga oppidum in finibus Russiae et Lithuaniae celebre; quae quidem ab incolis Czernichow nuncupatur.

75, 1. τὸ Κιοάβα] et paulo infra hanc ipsam urbem Κιόβη et Κίαβος vel Κίαβον appellat; quae quidem aliis Κιοβία dicitur, nimirum Kiowia, Russiae olim metropolis, ad Borysthenem, cuius amplitudo pluribus describitur ac praedicatur a Ditmaro l. 7 extremo, Adamo Bremensi c. 66, Matthia Michoviensi l. 2 c. 18, Alex. Gagnino et aliis. ceterum legendum εἰς τὸ κάστρον, ut in ms.

Ibid. Meursius πακτιῶται foederati interpretatur, Ducangius tributarii. sic infra καὶ λοιπῶν Σιλαβῶν, οἵτινες εἰσι πακτιῶται τῶν Ρώς.

Ibid. 4. τοῦ καιροῦ ἀνοιγομένον] veteribus hieme maria clauderentur, vere aperiebantur. Theodoretus de providentia serm. 1: τοῦ μὲν γὰρ χειμῶνος λήγοντος καὶ τοῦ ἔαρος ὑπολάμποντος, ἤνικα πλείους τῶν ἀνθρώπων οἱ περὶ τὴν ἐργασίαν πόνοι, ὁδοιπορίαι τε καὶ ἐκδημίαι καὶ ἀπὸ λιμένων ἀναγωγαί, καὶ θάλαττα ἐστορευμένη καὶ τῆς χειμερινῆς ἀηλλαγμένη τραχύτητος. Hieronymus in epistola ad Eustochium: tandemque exacta hieme, aperto mari, redeuntibus ad ecclesias suas episcopis, et ipsa voto cum eis ac desiderio navigavit. clauderentur vero maria apud Graecos quidem sub occasum Pleiadum: ita Hesiodus O. et D. 620. dicebaturque nautis id tempus πανδυσία. Proclus ad illum locum: καὶ οἱ γε ναυτικοὶ πανδυσίαν καλοῦσι τοῦτον τὸν καιρὸν. aperiebanturque Bacchanalibus. patet ex Theophrasto in characterē ἀδολεσχίας: καὶ τὴν θάλατταν ἐκ Διουσίων πλωίμων εἶναι. et tunc Dianae sacerdotes rudem carinam deae dedicabant et comteatus primitias libabant. Apuleius Miles. 11 ex persona Dianae: diem, qui dies ex ista nocte nascetur, aeternam mihi nuncupavit religio; quo sedatis hibernis tempestatibus et lenitis maris procellosis fluctibus, navigabili iam pelago, rudem dedicantes carinam primitias comteatus libant mei sacerdotes. apud Romanos clauderentur 3. Id. Nov. et aperiebantur 6. Id. Mart.: testis Vegetius de re milit. 4 39. et dies aperiendi itidem festus erat, solennique certamine et publico spectaculo celebrari solebat, ut discimus ex eodem Vegetio ibidem. MEURS.

Ibid. 11. κέλλα inter instrumenta navalia hic recensetur. videntur intelligi palae, inquit Ducangius, quibus undae ex navigiis subinde eiciuntur. nos etiamnum pelas dicimus.

75, 11. *σκαρμός* pro *σκαλμός*. sic *κόρπος* pro *κόλπος*, et talia, quae annotamus suo loco in Glossario nostro. *Μεῦρας*. lignum quo alligatur remus. nostrates lingua patria etiamnum illud lignum *scaram* appellant.

Ibid. 18. *ἔσσουνη*] hanc vocem Russorum Sclavorumque lingua inquit Constantinus significare *non dormire*; unde pro *ἔσσουνη* scribendum esse puto *νεσσουνη*, *nessupi* vel *nesupi*, quae vox nostratibus significat *non dormire*.

Ibid. 20. De *τρυκανisterio* pluribus supra in Commentariis nostris ad Antiquitates Cpolitanas.

76, 3. *σκαλώνειν*] *exscendere* et *appellere* significat, inquit Meursius et ex eo Ducangius. hac voce utitur etiam paulo. infra Constantinus eadem notione.

Ibid. 7. *πλώρα* pro *πρώρα*: Graeci enim recentiores ρ et λ inter se confundere solent (sic *καρδηνάριος* pro *καρδηνάλιος*. *Μεῦρας*.)

Ibid. 8. *κοιτοβενόμενοι*] scribe *κοιτοβολουόμενοι* vel certe *κοιτενόμενοι*: nam *κοιτεύειν* est propter incedere, appropinquare. Glossae Graecobarbarae: *ὁ πλησίον βαίνων, ὅπου ἔρχεται σιμά, ὅπου κοιτεύει*. iterum alibi, *παραθαλάσσιος, ὅπου κοιτεύει τῆς θαλάσσης*. occurrit illic pluries. *Μεῦρας*.

Ibid. 13. *ὄστροβουνίπραχ*] *ostrobuniprag* dicitur nostratibus *acutum collis limen*; nec dubito quin ita sit scribendum, quippe Graeci exteras voces passim corruptas ac depravatas proferunt.

77, 6. *πειζιμέντον* e Latino est, *impedimentum*; vox alibi nusquam neque Meursio neque Ducangio, ut ipsi fatentur, lecta.

Ibid. 13. *νερόν aqua*. v. Meursium et Ducangium.

Ibid. 19. *ἔσον τοῦ Ἰπποδρομίου*] vide quae de Hippodromo Cpolitano monuimus Comment. in Antiq. CP I. 3, ubi eiusdem Hippodromi figuram exhibemus.

Ibid. 21. *σαγίττα* vox Latina, qua passim Graeci recentiores utuntur.

78, 23. *παρακλάδιον* nihil aliud est, inquit Meursius, quam quod *divergium* dixit Sículus Flaecus de condit. agror. et auctores de Limit. Ducangius vero inquit, *εἰς τὸ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ παρακλάδιον*, id est, *ubi Danubius in ramos finditur*.

79, 7. *Κωνσταντία*] v. quae de Constantia monuimus Comment. in Antiq. CP I. 1.

Ibid. 9. *εἰς τὰ τῆς Μεσημβρίας μέρη*] Meursius *ad partes meridionales* interpretatur.

Ibid. 14. *ἀπὸ τὸν Κιάβον*] sic passim Graeci recentio-

res pro ἀπὸ τοῦ Κιάβου. perperam legitur in editis ἀπὸ τὸν Κιάβου ποταμὸν; quippe vox ποταμὸν desideratur in B. unde puto eandem urbem, quam superius scriptor noster Κιοάβα et Κιόβα appellavit, hic Κιάβου nuncupare; quod quidem manifesto ex contextu liquet: nam etiam paulo infra Κιάβου habet, neque sermo est de flumine, sed de urbe Κιοωία.

79, 15. πολύδρια legitur in Gloss. Gr. Lat. Phavorinus: πολίχρια πολύδρια, πόλις.

Ibid. 22. Ῥωμανία apud scriptores Graecos recentiores nonnunquam pro imperio Orientali et interdum pro provinciis Asiaticis accipitur. v. Ducangii utrumque Glossarium.

Ibid. 23. οἱ Οὐζοῖ] vide quae de Uzis et Uzis habet Porphyrogenitus infra c. 37 et 42. sunt autem Uzi seu Usi Scythici populi et Hunnici, Patzinacis, et generis praestantia et multitudine haud inferiores, Husi Ramondo de Agiles et Tudebodo l. 2 dicti. de his agunt Zonaras in Const. Duca et Romano Diog., Scylitzes in Monomacho, aliique historiae Byzantinae scriptores.

80, 5. De Alania et Chazaria pluribus scriptor noster infra c. 37 et 42.

Ibid. 21. φοσσάτων exercitus; qua significatione passim occurrit apud scriptores Byzantinos, necnon apud tacticos. Latini quoque recentiores fossatum pro exercitu dixerunt.

81, 8. De Francia Moravia et Chrobatis pluribus infra agit Constantinus; de Sphendoplucio autem Moraviae principe c. 41, ubi vide quae adnotamus. de hac Francia vide quae observat Ducangius in notis ad Chronicon Paschale p. 548.

82, 8. στέμμα hic pro corona sumitur, seu ut verius dicam pro camelaucio illo Constantiniano, quo imperatores Cypolitani caput redimiti cernuntur tum in numismatibus suis tum in figuris.

Ibid. 14. βασιλέα] Graeci recentiores accusativos singulares pro rectis ponunt. hinc βασιλέα hoc loco pro βασιλεύς. sic ἀνδρα pro ἀνήρ. Anonymus de bello sacro: ἐβρεν ἐκεῖ τὸν μισθὸν τῆσαν τὸν ἀνδραν τῆς ἐκείνων. sic γυναῖκα pro γυνή. Corona pretiosa: ἡ γυναῖκα ὀποῦ θεωρεῖ καθ' ἡμερῶν. item εἰκόνα pro εἰκὼν. glossae Graecobarbarae: ἀβιλύκη εἰκόνα. unde icona similiter dixit Metellus in Quirinal-

his confinia nuncta
discernuntur icona,
quae fert saxea saccum
distentum satis, aequae
sexi pandere durum. Mezas.

82, 17. παρ' ἡμῶν] perpetam scribit Meursius παρ' ἡμῶν. nam quae plurimum populi ex illis gentibus borealibus ac Scythiis, de quibus loquitur Porphyrogenitus, Illyrica lingua utebantur, nec alia ab illa qua nostrates; et qua quidem Europae haud minima pars nunc utitur. igitur καμελαύκιον cum non sit vox Illyrica, ut liquet ex Suida (καμελαύκιον, inquit ille, Ῥωμαίων ἢ λέξις, ἣν δεῖν ὅ ἂν καὶ Ἕλληνοι, παρὰ τὸ καῦμα ἐλαύνειν, καμελαύκιον. eadem habent Lexicon Cyrilli et Glossae Basilic.), non videtur quidem scribendum παρ' ἡμῶν sed utrobique παρ' ἡμῶν. quid autem sit camelaucium, supra monuimus.

Ibid. 20. ἀλλ' ὅτε δημοτελής] v. Codinum de Offic. aulae Cpolitanae.

Ibid. 22. De sacra mensa aedis Sophianae pluribus Comment. in Antiq. CP l. 4.

83, 8. Κωνσταντίνου] coronam hanc imperatoris Iapillis ornata[m] depositam fuisse in aede Sophiana alii volunt ab Heraclio, alii a Mauricio, alii denique ab ipso Constantino magno, ut hic videtur innuere scriptor noster.

84, 3. Scribendum κακινκάως docemur ex vita S. Stephani Iunioris edita a doctissimo D. Bernardo de Montfaucon nostro, p. 515: κακινκάως παρενθῦ τοῦ ζῆν ἀπαλλαγεί, et p. 527: κακινκάως τὸ ζῆν ἀπέρρηξεν εἰς ἀτελεύτητον παραπεμφθεῖσα νόλασιν. Meursius legendum ait κακὴν κακῶς ἀπερρήξυτο ζῶν. quae vero hic narrat Porphyrogenitus de morte Leonis Chazari, satis conveniunt cum iis quae de eo habent reliqui scriptores Byzantini. verum fallitur scriptor noster, dum huius uxorem a Chazararia fuisse paulo superius dixit, uti infra ostendemus, ubi scriptor noster eadem tradit.

Ibid. 11. De eiusmodi siphonibus, qui ignem Graecum ciculabantur, pluribus agit Ducangius in notis ad Villharduinum et ad Joivillam, necnon in Gl. Gr.

Ibid. 16. ἀγίῳ Κωνσταντίνῳ] sic supra: κατάρα τοῦ ἀγίου καὶ μεγάλου Κωνσταντίνου. Balsamon de privileg. patriarch. παρὰ τοῦ ἀγίου ἰσακιστόλου μεγάλου Κωνσταντίνου ἄρι πρώτως ὀρθοδοξήσαντος. et certe inter divos relatus fuit cum matre Helena Constantinus, dicaturque ei dies festus 21 Maii, ut videre est ex Menologio Graecorum et Manuelis Comneni constitutione de feriis. Murs.

Ibid. Infra c. 48 ait ignem Graecum eiusque usum primum Callnicum quendam alio advenam Cpolitano docuisse temporibus Constantini Pogonati. et Theophanes ad annum 4 eius Augusti sic de igne Graeco loquitur: ὁ δὲ προλεχθεὶς Κωνσταντῆρος πῆν τοιαύτην τῶν Θεαμάχων κακὴ ΚΣΙ

ἐγνωκώς, κατεσκεύασεν καὶ αὐτὸς διήρεις εὐμεγέθεις κακιοβοροφρυγούς καὶ δρόμωνασι σιφωνοφόρους, καὶ τούτοις προσορμίσαι ἐκέλευσεν ἐν τῇ Προκλιανισίῳ τοῦ Καισαρίου λιμένι. v. de igne Graeco Nicetam in Isaacio Angelo l. 1.

86, 14. τὴν γένεσιν ἀπὸ τῶν τοιούτων ἔσχε μερῶν] at dissentiunt alii historici; et quidem Porphyrogenitus secum ipse pugnare videtur: quippe de Them. 2 9 Constantinum in urbe Naisso Daciae natum fuisse scribit. Iulius Firmicus Math. 2 2 eum ortum fuisse ait Trasi. Nicephorus Callisti Drepani Bithyniae urbe ad Nicomediensem sinum, quam postmodum urbem Helenopolim de matris nomine appellavit, ut tradunt scriptor chronici Alexandrini et Theophanes. alii denique Constantinum in Britannia natum fuisse volunt, hoc praesertim fulti argumento, quod auctor Panegyrici Maximiano et Constantino dicti haec de Constantino dicat: *liberavit ille Britannias servitute, tu etiam nobiles illic oriendo fecisti.* at quod ait alibi Eumenius: *o fortunata et nunc omnibus beatior terris Britannia, quae Constantinum Caesarem prima vidisti!* certe de Caesaris dignitate Constantino dum in Britannia moratur collata probabilius intelligendum.

87, 9. τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα ἔδῃσαν] fallitur Porphyrogenitus, uti supra monuimus, dum Leoni Chazaro Chazaria oriundam uxorem adscribit; quippe hic Chazarus cognominatus fuit propter maternam originem: Irene enim, prima Copronymi axor, Chazarorum chagani filia fuit, quae Christiana facta catholicam fidem, quoad vixit, incolam servavit. Leo autem Copronymi filius Irenem Athenis oriundam in matrimonium duxit; quae quidem post coniugis excessum cum filio Constantino impubere imperium per annos decem administravit; [qui suae aetatis factus matrem in ordinem redegit: at illa comprehenso filio oculisque privato totam rursus imperii auctoritatem in se transtulit; tandem a Nicephoro Generali comprehensa imperio est exuta, et in insulam Proten, deinde in Lesbom deportata, ubi haud multo post fato functa est.

88, 1. Petrus Bulgariae rex, Symeonis filius, pace cum Romanis composita Cpolim venit, et a Romano Lacapeno perhonorifice exceptus Mariam ex Christophoro Caesaris filio septem uxorem duxit.

Ibid. 16. τρίτον καὶ ἑσχάτον] sic a principio imperii tertio loco Christophorus nominabatur. at ubi Christophorus Stephanus et Constantinus Romani Lacapeni filii Augustali dignitate donati fuerunt, eo processit hominis impudentia ut

filium Christophorum Constantino in consessibus et acclamationibus publicis praeponi voluerit, ut patet ex Luitp. 3 9, Scylitz. p. 626, Nov. Romani senioris.

90, 1. ἐπελθὼν αὐτῷ τέλος] quippe Romani in Porphyrogenitum perfidiam vindicavit deus pari in ipsum Stephani filii impietate, qui patrem imperio delectum et in monachum detonsum in monasterium Protes insulae ablegavit, ubi reliquum vitae exegit Romanus, licet non omni abdicata recuperandae potestatis spe, ut scribit Leo grammaticus.

Ibid. 9. σταδιασμοῦ] occurrit etiam c. 1 haec vox, ubi vide quae adnotavimus. Meursius hic legendum ait σταδιοῦ pro σταδιασμοῦ.

Ibid. 15. Qui Porphyrogenito Ζηναρὸς dicitur, Theophani, Anastasio, Cedreno, Landulpho Sagaci et Anonymo in Saracenicis Νήζαρος sive Νίζαρος vocatur. quae vero hic habet scriptor noster de Mahometis genealogia, fere omnia ad verbum, ut aiunt, ex Theophane exscripsit; unde isthaec conferenda iis quae de Mahomete habet idem Theophanes ad annum 21 imperii Heraclii Augusti. comparandus insuper scriptori nostro Abraham Ecchellensis.

Ibid. 17. Μούνδαρον καὶ Παθείαν] ita habet et Anastasius Bibliothecarius: hic gignit filios duos, *Mundarum scilicet et Rhabiam.* sed qui scriptori nostro, Theophani et aliis historicis dicitur *Mundarus*, Cedreno appellatur *Mudarus*, Landulpho Sagaci *Muhdar*; et fortassis idem qui apud Abrahamum Ecchellensem *Massarus* nuncupatur. qui autem Porphyrogenito Anastasio et Cedreno *Rhabia* dicitur, *Arabia* appellatur a Theophane, Anonymo in Saracenicis, et Cyrillo in Epitome chronica; apud Abrahamum vero Ecchellensem *Rabiha* vocatur.

Ibid. 18. Κούσαρον καὶ Κάισον] Theophanes pro Κούσαρον habet Κούρασον, Landulphus vero Sagax *Iliez.* sed perperam legitur apud Theophanem καὶ Ἴσον pro Κάισον, et apud Cedrenum et Anonymum in Saracenicis Κάισον. apud Abrahamum Ecchellensem Caisus hic appellatur. ceterum Corasus, inquit Iac. Goar in notis ad Theophanem, ille idem me iudice qui Ecchellensi *Coraiscius*, a quo *Coraiscitae Mahometi pseudoprophetae cognati et hostes dicti sunt.* quo fit satis admiranti unde Saracenus hic Catabas Mahometi contribules prodiderit ad necem: hostis enim Mahometici sanguinis extitit infensissimus.

Ibid. Θυμίμην] Theophanes et Anonymus in Saracenicis Θυμίμην, Cedrenus Θεμίμην, Anastasius vero et Landulphus Sagax hunc *Theominem* appellant, monente Meursio.

90, 18. Ἀσανδον] hunc Theophanes, Anastasius, et Anonymus in Saracenicis *Asadum* appellant, Cedrenus *Assadum*, Landulphus vero Sagax *Asydum*.

Ibid. 19. ὁμωνίμους] sic habetur etiam in ms. at legendum est cum Meursio ἀνωνίμους, id est quorum nomina non extant vel quorum nomen ignoratur, ut est apud Cedrenum et Anonymum saepius a nobis laudatum. Theophanes habet καὶ ἄλλους ἀγνώστους. ita et Landulphus, dum scribit et alios ignotos.

Ibid. 21. τοῦ Ἰεκτᾶν] Landulphus l. 18: non sunt de tribu ipsorum, sed ex Getham, videlicet hi qui vocantur Amonitae. Theophanes et ex eo Cedrenus αἱ λεγόμεναι Ἀμωνίται, τουτέστιν Ὀμηρίται. Homeritae iidem videntur qui Echellensi Aumaritae, qui relictis sedibus in Arabiam felicem secesserunt, hacque de causa eius regionis incolis ipsorum posterè ascripti sunt. Homeritae vero Ptolemaeo et Plinio Arabiae felicitis populi. Procopio autem de β. Pers. 1 Auzomitae appellantur.

91, 4. Χαδίγα] Anonymus in Saracenicis: εἰσῆλθε πρὸς τινα γυναῖκα πλουσίαν, μισθωθεῖσαι αὐτῇ, συγγενίδα αὐτοῦ οὖσαν, καλουμένην Χαδίγῃ, πρὸς τὸ καμηλεῖσαι καὶ πραγματεύεσθαι μετὰ τῶν δημοφύλων αὐταῦ. Historia Longobardica: quaedam autem matrona nomine Cadigam, quae praeerat quidam provinciae. Landulphus Sagax hanc ipsam matronam Eadigam appellat.

Ibid. 14. Ἀρσιανῶν εἰνὸς μοναχοῦ] Anonymus in Saracenicis hunc monachum Ariannum Cpoli e monasterio Callistrati ob pravos in fide sensus eiectionem fuisse scribit. nomen ei Sergius fuit, ut testantur variae lectiones Theophanis et historia Longobardica: fuit quidam monachus qui Mahometum instruxit, nomine Sergius, qui in errorem Nestorii incidens, dum a monachis fuisset expulsus, in Arabiam venit et Mahometo adhaesit. ceterum perperam scribitur in Chronico monachi Altissiodorensis Selgi monachi pro Sergii monachi. monuit Meursius.

Ibid. 15. καὶ οὕτως ἡ γυνή] Theophanes pluribus rem totam narrat. Cedrenus qui passim Theophanem ad verbum, ut aiunt, excipit, hic ab eodem in multis differt, ut videtur est ad annum 21 imperii Heraclii Augusti.

Ibid. 17. φύλαρχον] ita lego cum Meursio, et ita habetur apud Anonymum in Saracenicis. φύλαρχος, autem recentioribus Graecis dicti fuere ut plurimum Saracenorum principes: hi quippe divisi erant in tribus, quae suos habebant phylarchos, ut scribit Sozomenus 6 38 extr. Procopius de

B. Pers. 1 17: *Σαρακηρῶν ἡγούμενοι, οἱ φύλαρχοι ἐπικαλοῦνται.* v. Ducangii Gl. Gr.

91, 18. *Βουβάχαρ*] varie hoc nomen scribi monet Meursius. Theophanes *Ἀβουβάχαρος*, Anastasius et Cedrenus *Ἀβουβάχαρ*, Anonymus in Saracenicis *Βουβάρχαν*, Landulphus *Eububezer*. ceterum Theophanes et Cedrenus hanc rem diverso modo narrant.

Ibid. 20. *καὶ κατέσχευεν ἢ πονηρὰ πλάνη*] pluribus hac de re scriptor noster infra c. 17. quae quidem omnia ad verbum ex Theophane exscripsit. Cedrenus vero impii Mahometis dogmata fusius exponit, ut videre est a annum 21 Heraclii Augusti.

92, 2. *τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἄστρον*] Cedrenus rem pluribus exponit. Anonymus vero in Saracenicis inquit Mahometanos Veneris effigiem in magno lapide positam colere, credentes in eo Abraham cum Agar' coisise, aut camelum ei alligasse cum Isaac sacrificaturus esset. eadem refert Euthymius Zygabenus Panopliae tit. 28.

Ibid. 13. *Μέκε* sive *Μάκε* aut *Μάκεχ*, vel *Βάκχε* quoque, locus erat in quo domum orationis ab Abrahamo et Ismaële structam Mahomet fabulatur. Catechesis Saracenorum: *ἀναθεματίζω τὴν μυθοποιίαν τοῦ Μωάμεθ, ἐν ᾗ φησὶ γενήσεται τῷ θεῷ οἶκον προσευχῆς παρὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσμαὴλ εἰς τὸ Βάκχε ἦτοι τὸ Μάκεχ ἢ Μάκε, ὃν ὀνομάζει προσκυνητήριον τοῦ παρὰ τῆς ἡμέρας. καὶ προστάσσει, ὅπου ἂν ὦσι καὶ εὐχονται, στρέψωσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.* erant autem illic septem lapides qui a Saracenis iaciebantur contra Christianos. Historia Longobardica: *semel autem per singulos annos causa recognitionis ad domum dei, quae est in Mecha, ire praecipiantur, et ibi adorare, eamque inconsultilibus tegumentis circumire, et lapides per media foramina pro diabolo lapidando iactare. quam domum dicunt Adam construxisse, omnibusque filiis eius et Abrahami et Ismaëli locum orationis fuisse. deum Mahometum eam domum sibi exactisque gentibus suis tradidisse affirmant.* Landulphus *Sagax* appellat locum blasphemiae l. 23. Meurs.

93, 2. Stephanus hic mathematicus Alexandrinus erat, teste Cedreno ad annum 12 imperii Heraclii, ubi rem pluribus narrat. quae sequuntur in Cedreno (post illa *ἀνακυχοῦσαν εἰη τῆς*) mutila mihi ac depravata videntur. caeterum perperam Meursius interpretatur hunc titulum sic: *excerptum canonis quem posuit Stephanus mathematicus de Saracenorum exitu, quo tempore fuerit, et quo Romanorum im-*

peratore. nam hic ἐθεμάτισεν non posuit tantum significat, sed posuit vaticinando ex astris. θεματίζειν futura praenuntiare ex astris significat. vetus schedā a Seldeno edita de Iure Gentium 3 20: ἐθεματίσθη ἡ Κωνσταντίνου πόλις παρὰ Οὐάλεντος ἀστρολόγου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς. v. Ducangii Gl. Gr.

93, 6. ἔτος] ἀπὸ κτίσεως κόσμου 591.] de aera Arabum seu Mahometanorum, quos *Hegirae*, hoc est *διωγμοῦ*, annos appellant, consulendi sunt Scaliger Calvisius Petavius Pagius aliique. quae autem in editis hic statim sequuntur, nimirum *νῦν δὲ ἔστιν 590', ἰνδικτιῶνος δεκάτης πέμπτης, ὡς εἶναι ἀπὸ τότε ἕως νῦν χρόνοι ψμ'*, verba nequaquam Constantini nostri sunt, sed potius glossema, ut aiunt; quippe in codice Regio membranaceo, caractere duodecimi seculi conscripto, praedicta verba non habentur in textu sed ad marginem recenti admodum manu exarata. unde ad locum hunc optime Meursius, qui non viderat codicem illum Regium, sic monet: aut numeri hic vitiatī sunt, aut caput hoc insititium est neque a nostro Constantino, quippe ad quem ab Heraclio usque anni tantum computantur plus minus trecenti. atqui hic inveniuntur anni 740 ab eius imperio, id est, plures 400 post Constantinum nostrum. ergo manifestus error, et alterutrum verum, quod censemus.

Ibid. 7. τὸ θεμάτιον pro θεμάτιον, ut habet Cedrenus l. 1.: γένητο θεμάτιον τῶν Σαρακηνῶν παρὰ Στεφάνου Ἀλεξανδρέως. quid autem θεμάτιον proprie significet pluribus monuimus supra Comment. l. 5 p. 783.

Ibid. 10. Μουχούμετ] Cedrenus ad annum 21 imperii Heraclii: οὗτος ὁ Μωάμεδ ὁ καὶ Μουχούμετ.

Ibid. 14. 591.] optime Constantinus Mahometi mortem hoc anno consignavit, qui fuit imperii Heraclii 22. obiit quippe Mahomet die 17 Iunii, feria secunda, mensis Rabie die 12, nono anno quam imperare coeperat, cum vixisset annos lunares sive Arabicos 63. Theophanes autem Mahometi mortem ad annum 21 eiusdem Augusti refert. sed comparandus huic Theophani Constantiniano Theophanes ipse editus typis Regiis p. 276 et 277, ubi pluribus haec omnia narrantur; unde haec excerpta tantum esse ex Theophane, non vero Theophanis ipsissima verba, ut nonnulli arbitrati sunt, manifesto apparet.

Ibid. 20. τοῦ θείοντος Μωσέως] in Theophane edito post haec verba legitur: ἦσαν δὲ τῷ ἀριθμῷ δέκα οἱ τοῦτο πεποικότες, καὶ σὺν αὐτῷ διῆγον ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ. at puto hic pro ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ legendum ἄχρι τῆς

φαγῆς αὐτοῦ *donec ipsam comedentem viderunt.* φαγῆ quippe et φαγί, ut scribit Ducangius in Gl. Gr., Graecis recentioribus *cibum* seu *edulium* significat; at hic φαγή pro ipso comedendi actu accipitur, ut ex sequentibus intelligi facile potest. corrigendus etiam est Cedrenus ac ipsius interpres; qui eadem ferme habet ad annum 21 Heraclii.

93, 20. Θεωρήσαντες δὲ αὐτὸν ἀπὸ καμήλου ἐσθίουσα] ita habet et Theophanes, sed perperam ipsius interpres sic ista vertit: *cameli vero carnes eo degustare conspecto, quem arbitrabantur eum non esse decreverunt.* sic interpres: *cum autem vidissent eum e camelo comedentem, cognoverant non esse eum quem putaverant.* ita etiam corrigendus interpres Cedreni, qui eadem habet.

Ibid. 21. ὅτι οὐκ ἔστιν ὃν ἐνόμισαν. ἐδίδασκον] haec mutila videntur et re vera sunt, si Theophanem spectes, qui sic habet: *ἔγνωσαν ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτὸς ὃν ἐνόμισαν, καὶ ἠπόρουν τί πρᾶξαι, καὶ ἀφῆσαι αὐτοῦ τὴν θρησκείαν δειλιῶντες οἱ τάλανες διδάσκονται αὐτὸν ἀθέμιτα καθ' ἡμῶν Χριστιανῶν, καὶ διῆγον σὺν αὐτῷ.* deinde pergit Theophanes Mahometis genealogiam texere; ex qua quidem Theophanis narratione Porphyrogenitus caput 14 *de genealogia Mahometis* adornavit.

94, 5. ἐκράτησεν δὲ ἡ αἴρεσις αὐτοῦ] hinc corrigendus est Theophanes editus, qui perperam habet *καὶ ἐκράτησεν ἡ αἴρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίου διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον:* delendum quippe illud *διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον.*

Ibid. 7. ἐδίδαξεν δὲ τοὺς ἑαυτοῦ ὑπηκόους] similia habet et Theophanes; at Cedrenus pluribus vesanam impii Mahometis doctrinam exponit.

Ibid. 18. Abubacharus principatum Arabum tenuit annis duobus et dimidio, ut tradunt Theophanes Cedrenus Anastasius aliique. perperam in notis scribit Meursius Theophanem Abubacharo biennium tantum assignare; quippe tabulae Theophanis eidem annos tres adscribunt, et ad annum 24 Heraclii scribit idem Theophanes Abubacharum extinctum fuisse postquam regnasset annis duobus et dimidio.

Ibid. λαμβάνει τὴν πόλιν Γάζαν] anno secundo sui principatus, 23 Heraclii, misit Abubacharus duces quattuor, qui Heram et universam Gazae regionem cepere, ut scribit Theophanes eodem loco.

Ibid. 21. ἐτη δώδεκα] totidem Umari annos adscribit Theophanes.

95, 6. λόγον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ] v. Theophanem a. 26 Heraclii, Umari principatus 2.

Ibid. 11. τὸν ναὸν ἐζήτησε] a. 10 sui principatus tem-

plum Hierosolymis restaurare aggressus est Umarus, ut tradit Theophanes eodem loco.

95, 18. τῶν Ἀφρων] principatus Uthmani a. 2, Constantis vero imperii a. 6 Saraceni in Africam expeditione suscepta, ac pugna cum tyranno Gregorio commissa, cum in fugam verterent eiusque exercitum deleverunt, ac vectigalibus ex pacto Africae impositis reversi sunt. vide Theophanem ad annum 6 eiusdem Augusti.

Ibid. 19. πορθήσας Κύπρον] Mavias armata classe 1700 navigiis expeditionem in Cyprum suscepit, Constantiam civitatem cepit, universam subegit insulam, eamque magna clade affecit. vide Theophanem a. 7 imperii Constantis, Uthmani vero principatus a. 3.

Ibid. 21. τὴν Ἀραδὸν] Mavias bis Aradum obsidione cingit, primum a. 3 principatus Uthmani, sed frustra: nam conatibus licet strenuis cum nihil proficeret et iam hiems instaret, irrita obsidione Damascum se recepit. anno vero sequenti arma iterum adversus Aradum convertit, eamque ea conditione cepit ut oppidani, ubi libuisset, habitare possent: urbem vero igne vastavit, moenia evertit, et usque in hodiernum diem effecit insulam incolis omnibus desertam. v. Theophanem eodem loco.

Ibid. 23. μετὰ χίλια τῷ ἔτη τῆς αὐτοῦ ιδρύσεως] Rhodum occupant Saraceni et colossum evertunt anno 12 imperii Constantis, Uthmani vero principatus anno 8, ut scribit Theophanes. ex his autem Iac. Goar colossum colligit circa Ezechiae annum 26 vel proximum aliquem Rhodio portui impositum esse.

96, 1. ἑννακοσίας καμήλους ἐφορτώσει] sic ex Theophane et ex ms Regio vetustiore, ubi non solum capite hoc, sed etiam sequenti, in quo loquitur etiam de colosso Rhodio, nota numeralis nongentorum 3 depravata videtur, et manu recentiori nota interlinearis comparat, τριάκοντα χιλιάδας, hoc capite 20. capite vero sequenti prima manu scriptum erat 3π, nimirum ἑννακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα; postmodum vero manu recentiori nota numeralis nongentorum mutata fuit in λ subscriptum, quod quidem significat triginta milia, et ad marginem caractere recentiori legitur τριάκοντα χιλιάδας καὶ ὀγδοήκοντα. ceterum φορτῶσειν Graecis recentioribus onerare seu onus imponere significat. vide Gl. Ducangii; casus addendus erit locus hic Constantini, necnon Theophanis, qui de hac re agit ad annum 12 Constantis.

Ibid. 6. ἔτη εἴκοσι τέσσαρα] Theophanes quoque Maviae annos 21 adscribit.

96, 8. ἐκ τοῦ χρονικοῦ Θεοφάνους] de excursione Mardastarum in Libanum loquitur Theophanes a. 9 Constantini Pogonati; qui fuit annus ab orbe condito, prout Græci recentiores computant, 6184. unde manifesto liquet numerum annorum ab orbe condito huic titulo appositum corruptum ac depravatum esse a scriba indocto, et sic restituendum *ζρηδ.* de Mardaitis autem cf. Iac. Goar.

Ibid. 17. τοῦ ὀρθοδόξου υἱοῦ, τοῦ Πωγωνάτου] sic in ms legitur, nimirum *ab imperatore Constantino Pogonato, orthodoxo filio* scilicet Constantis. in editis perperam habetur, *παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ὀρθοδόξου υἱοῦ Πωγωνάτου*; sed optime Meursius in notis monet scribendum, *παρὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ὀρθοδόξου τοῦ Πωγωνάτου*: quippe haec acciderunt non sub Pogonati filio, sed sub ipso Pogonato.

Ibid. 18. Πιτζηκαύδης] in Theophane Πιτζηγαύδης, in Cedreno Πιτζηκαύδης.

Ibid. 22. χιλιάδας τρεῖς] ita et Theophanes ad annum 9 Pogonati, cui consentit et Landulphus; Cedrenus vero habet *χιλιάδας ι'*. vide Iac. Goar in notis ad hunc Theophanis locum.

97, 1. ω'] Cedrenus habet ρ'. Peyrex. codex ms, continens chronographiam Theophanis, laudatus a Goare, *ὀκτώ* χιλιάδας habet.

Ibid. καὶ ἱππους ἐγγυεῖς ν'] de iis omnibus quae hucusque narravit scriptor noster, loquitur Theophanes a. 9 Pogonati, sed diversis verbis, et sane pluribus, ita ut haec non Theophanis verba sed excerpta Constantini ex Theophane dici verius possint.

Ibid. 2. ἐπὶ τοῦτω perperam Meursius interpretatur *interea*: quippe dissidium hoc inter Arabes, nimirum inter Alim et Maviam, non Constantini Pogonati temporibus sed Constantis eius patris accidit. de hoc dissidio Theophanes ad annum 14 eiusdem Constantis.

Ibid. 6. ὁ δὲ Μαβίας ἀνθωπλίσατο] de hoc bello inter Alim et Maviam scribit Theophanes a. 15 imperii Constantis.

Ibid. 10. ἔτη ο'] optime convenit hic numerus annorum; nam a morte Maviae, quae accidit a. 11 imperii Constantini Pogonati, Christi 678, ad annum 8 Constantini Copronymi, Christi 748, quo Chorasaitae et Maurophori adversus Mauram expeditionem moverunt, anni intercedunt 70. de qua quidem expeditione pluribus agit Theophanes ad annum 8 eiusdem Copronymi.

97, 17. *διεπράσαν εἰς τὴν Ἰσπανίαν*] Maruam a Maurophoris occiso, eius filii ac reliqui affines calamitatibus superstites ex Aegypto migraverunt in Africam; inde maris angusti fretum Libyam ab Europa iuxta Oceanum disterminas traicientes (Septe loco nomen factum est) Hispaniam Europae partem ad hoc usque tempus tenuerunt; alii licet superstitionis eiusdem et ex eadem stirpe nati, quos nimirum navibus deportatos illuc exposuit Mavias, eam regionem prius incoluerunt. sic Theophanes a. 9 imperii Constantini Copronymi. ex quibus apparet scriptorem nostrum hic confundere expeditionem primam, quam Arabes in Africam fecere, cum hac secunda, quae accidit interfecto Maruam a Maurophoris; de qua quidem loquitur Theophanes l. 1.

Ibid. 22. *καὶ οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν*] de Maviae posteris, qui in Hispania regnarunt, vide Rodericum Toletanum in *Historia Arabum*.

98, 1. *ἀνεβίω οὖν ὁ Μαβίας*] Theophanes Maviae mortem a. 11 Constantini Pogonati tradit.

Ibid. 3. *ἔτη κς*] Theophanes editus ex codice Regio habet *ἔτη κ'*. ita et Miscella. codices Theophanis Palatini et Peyresiani habent, ut scriptor noster, *ἔτη κς*.

Ibid. 4. *ἔτη ς*] Tabulae Theophanis Izid annos tres adscribunt. hic autem Cedrena *Ἐζήδ* et Landulpho *Gizid* dicitur.

Ibid. 5. *ἐτραχθήσαν οἱ Ἀραβες*] de hac re loquitur Theophanes a. 15 imperii Constantini Pogonati, sed diversis verbis.

Ibid. 8. *Οὐσάν*] in Theophane legitur.

Ibid. 13. *ἐν τούτοις*] non inter haec, sed annis ferme duobus post moritur Constantinus, non quidem filius Pogonati, sed Pogonatus ipse a. imperii sui 17. unde hic et supra a scriba indocto adiunctum fuisse puto illud *ὁ υἱὸς τοῦ Πρωγάρου*. lege igitur *ὁ Πρωγάρου*.

Ibid. 20. *παρὰ Οὐθμάν*] Mavias primum ab Umaro, non vero ab Uthmano, quemadmodum tradit hic scriptor noster, creatus fuit dux et ameras Saracenorum. auctor est Theophanes ad annum 28 Heraclii.

99, 4. *ἐν τῇ Ρόδῳ*] de hac expeditione Maviae contra Rhodum et altera postmodum contra Cpolim loquitur etiam capite praecedenti scriptor noster. sed Rhodum occupant Saraceni et colossum Rhodium evertunt a. 12 imperii Constantis, ut tradit Theophanes eodem loco; Cpolitanae vero urbis septennem obsidionem refert idem scriptor ad annum 5 Constantini Pogonati, ubi de hac pluribus agit.

90, 5. ἀγάλμα δὲ ἦν] de hoc colosso Rhodio cf. Eudoxia Macrembolitissa, uxor Diogenis Romani, in Ioniis. vide etiam quae de colosso Rhodio supra monuimus, et quae adnotat Leo Allatius ad libellum de 7 orbis miraculis.

Ibid. 6. πῆγεις π'] sic et Cedrenus, sed inscriptionem paulo diversam adfert.

Ibid. 13. ὁ Ἐμμησῆς] sic habetur etiam in ms. at capite praecedenti hunc ipsum Iudaeum Edessenum fuisse ait. et sic quidem legendum: nam hic Ἐδσησῆς dicitur et Theophani.

Ibid. ἐπιφορτώσας αὐτὸν ἀπὸ θυλάσσης καμήλους ἐνακοσίας καὶ ὄγδοηκοντα] sic scriptum erat prima manu in codice Regio vetustiori, uti ad caput antecedens pluribus monuimus.

Ibid. 14. τελευτήσαντος οὖν τοῦ Οὐθμάν] v. Theophanem ad annum 14 imperii Constantis.

Ibid. 21. διηγέρθησαν] de hoc dissidio inter Arabes, nimirum inter Alim et Maviam, loquitur etiam supra scriptor noster circa initium huiusce capituli, ubi vide quae adnotavimus.

100, 19. Καδῆς et καδῖς apud Turcas *iudicem* significat, qui de causis litigantium aliquo in oppido vel urbe vel provincia cognoscit, ut est apud Leunclavium in Pand. Turc. n. 29. vide Gl. Gr. Ducangii.

101, 24. Μαγισδιον et μασιδιον, *Moschea, Meschita*, templum Saracenicum. vide Ducangii Gl. Gr. at fallitur idem Ducangius, dum CP Christ. 2 p. 164 sic habet: *Constantinus Porphyrogenitus de Adm. imp. c. 21 auctor est Saracenorum templum, seu sacellum ritui ac religioni Saracenicae addictum, in urbe demum aedificatum Michaële Balbo imperante, Masalmae, praecipua Valid sultani vel chalyphae copiarum ducis, rogatu, qui ea tempestate urbem obsidione cinxerat.* sic Ducangius, proferens deinde hunc ipsum Constantini locum. verum Constantinus loquitur hoc loco de obsidione urbis Cpolitanae, quae accidit sub Leone Isauro; de qua quidem re pluribus agit Theophanes ad annum primum eiusdem Augusti; unde non sub Michaële Balbo sed multo tempore antea templum Saracenorum in urbe extractum fuit, teste ipso Porphyrogenito: ceterum Saracenorum sacellum in praetorio statuit et Nicetas Choniates, et in quadam seditione eversum Alexio Angelo imperante tradit idem scriptor in illius vita 3 5.

102, 14. καὶ αὐτὸς ὁ Σουλεμάν] de hac Saracenorum strage pluribus loquitur Theophanes a. 2 imperii Leonis Isauro; quae quidem accidit, ut idem scriptor tradit, mortuo

Solecmane et principatum Arabum iam Umare obtinente. unde verba illa postrema, ἧς καὶ τὴν ἀχραντὸν καὶ ἀγίαν σικεῖν καὶ αὐτὸς ὁ Σουλταμῶν ἠδέσθη καὶ ἐνεγράφη καὶ τοῦ ἱεροῦ κατέπεσεν, non esse Constantini puto, sed postmodum ab indocto scriba apposita. vide Cedrenum eodem loco.

102, 20. Ῥωμαίων βασιλεὺς Ἰουστίνος ὁ φρονιμώτης] haec scribenda videntur a linea, vel depravata sunt. Iustinianus autem Rhinotmetus, qui et 2 ac iunior dicitur, a nonnullis Iustinus 3 appellatur.

Ibid. 21. αὕτη ἐστὶν ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ] haec ita intelligenda sunt, nimirum: hoc imperii eius initium est; mittit Abimelech ad Iustinianum legatos, qui hac conditione firman pacem stablilrent. quippe Theophanes, cuius haec excerpta sunt, sic ad annum primum Iustiniani incipit: τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανόν, etc.

Ibid. 22. Ἀψίμαρον] Tiberius Apsimarus statim occupato imperio Leontium naribus mutilatum in Dalmati monasterium relegavit, non vero in Dalmatiam, ut perperam scribunt recentes historiarum scriptores. vide Theophanem ad annum 3 eiusdem Leontii.

Ibid. ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ θριαμβεύσας καὶ ἀποκτείνας] non in Hippodromo occisi fuere, licet in triumphum ducti, sed in Cynegio capite plexi fuere. sic Theophanes a. 1 Iustiniani secundo imperatoris.

Ibid. τούτῳ τῷ ἔτει] sic in B legitur, editi vero habent τούτῳ τῷ ἔτει 597. at numerus hic annorum ab orbe condito in ms in textu non habetur, sed margini utrique manus alia atque alia adscriptus est. et quidem corruptus ac depravatus est numerus ille. vel igitur reponendus est ille quem ab orbe condito praeferunt tabulae Theophanis ad annum 1 Iustiniani Rhinotmeti, nimirum 597, vel hic alter quo Graeci recentiores utuntur 597, qui quadrat cum anno 1 eiusdem Iustiniani. ceterum de hac legatione Abimelech ad Iustinianum 2 pluribus agit Theophanes anno 1 imperii eiusdem Augusti.

Ibid. 5. καθ' ἐκάστην] Theophanes habet καθ' ἐκάστην ἡμέραν.

Ibid. 8. Μαγιστριανός agens in rebus, officialis magistri officiorum. Glossae Lat. Gr. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 16. ὄν] perperam in Theophane legitur τῶν.

Ibid. 17. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει] haec a. 2 Iustiniani Rhinotmeti refert Theophanes.

Ibid. 18. ἐδέξατο τοὺς ἐν τῷ Λιβύῳ] interpretatus

sum haec ad literam, ut aiunt; sed melius fortassis Theophanis interpres: *imperator autem in Armeniam profectus Mardaitarum agmen, aereum illum imperii Romani murum in Libano prius consistentem et a se eversum, illic suscepit.*

103, 21. *ἰσορδίνως* ordinario interpretatur Ducangius; vide eiusdem Gl. Gr. v. *Ῥορδινον*.

Ibid. *ἔτι* v. Theophanem ad annum 3 Leontii, qui fuit principatus Abimelech 15.

104, 2. *Λεόντιος δὲ*] perperam Meursius interpretatur; quippe pro *ἐκράτησεν* lego *ἐκράτει*, et sic verto: *tunc autem Leontius, delecto Iustiniano et in Chersonem relegato, imperium tenebat.* nam illa Arabum in Africam impressio accidit a. 3 Leontii.

Ibid. 7. *τέθνηκεν Ἀβιμέλεχ*] anno nimirum 7 Apsimari, Christi 704 vel sequenti.

Ibid. 8. *ἔτη ἐννέα*] totidem huic annos attribuit Theophanes.

Ibid. 11. *τῆς Ἀφρικῆς*] nullam mentionem de hisce Arabum gestis in Africa Iustiniano Rhinotmeto secundo imperante facit Theophanes.

Ibid. *τότε δὲ τοῦ Μαβίου*] eadem ferme capite praecedenti refert scriptor noster. sed fallitur: nam id accidit non sub Iustiniano Rhinotmeto sed sub Constantino Copronymo. vide Theophanem, qui totam rem pluribus exponit a. 9 eiusdem Constantini.

Ibid. 12 *τινὸς λαοῦ*] praeferenda ms lectio: nam, ut scribit Theophanes, Maruam a Maurophoris occiso eius filii ac reliqui affines calamitatibus illis superstites ex Aegypto migraverunt in Africam; inde vero in Hispaniam, quam ad hoc usque tempus tenuerunt.

Ibid. 18. *ἡ τοῦ Θωμᾶ ἀνταρσία*] de expeditione Afrorum seu Arabum contra Cretam et insulas Cycladas Michaële Balbo imperante, necnon de Thoma contra Michaëlem imperium affectante consule Leonem grammaticum in vita eiusdem Augusti, Cedrenum item ac Zonaram. ceterum in hunc Thomam iambos scripsit Ignatius Diaconus, auctor vitarum SS. Tarasii et Nicephori patriarcharum CP, ut tradit Suidas v. *Ἰγνάτιος*.

105, 3. *τὸν δὲ Οὐαλίδ*] repetit hic scriptor noster ea de quibus capite praecedenti circa finem egit; et proseguitur Arabum principum seriem.

Ibid. 9. *Ἀζήδ*] hic Arabum princeps dicitur Theophani *Ῥζιδ*.

105, 11. κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Μαρούαμ] mortuo Isam Valid Arabum princeps numeratur a Theophane, qui annum unum ei adscribit. vide Theophanem ad annum 3 Constantini Copronymi.

Ibid. 12. Ἀβδελὰς τις τῶν Ἀράβων ἀρχῆς κύριος γίνεται καὶ κρατεῖ ἔτη κα'] Theophanes post Maruam Muamed recenset, eique annos 5 attribuit, ut patet ex iis quae habet ad annum 14 Constantini Copronymi. perperam vero eiusdem tabulae ipsi Muamed annos 9 adscribunt. sed in tabulis praedictis numeri annorum passim corrupti occurrunt: hinc fit ut recentiores historiarum scriptores, dum tabulas illas tantum consulunt et non Theophanis textum, passim in errorem deferantur. ceterum Abdelas hic frater fuit Muamed, ut scribit Theophanes, qui annos ei principatus 21 assignat. obiit is eodem mense quo impius Copronymus, ut tradit idem scriptor a. 35 eius Augusti.

Ibid. 14. Μὰδῖς dicitur et Theophani, qui totidem ipsi annos adtribuit. in editis legitur Μὰδης.

Ibid. 15. Ἀαρῶν τις] a. 4 Irenes et Constantini obiit Mades seu Madi, et ipsius filius Moses principatum obtinuit; qui cum imperasset annum circiter unum obiit, et in locum Aaron frater suffectus est. vide Theophanem a. 6 Constantini et Irenes.

Ibid. 17. ἦγον τῆς τῶν Ῥωμαίων] numerus primus annorum ab orbe condito in B habetur margini adscriptus alia manu et rubris literis: habetur et interlinearis, sed manu admodum recenti. atqui mors Aaronis Arabum principis et dissidium illud inter Arabes neque sub Constantino et Irene neque a. 6288 ab orbe condito accidit, sed a. 7 imperii Nicephori Generalis, Chr. 808, ut habet Theophanes hoc ipso anno, qui rem totam iisdem ferme verbis refert; unde loco Irenes et Constantini scribendum est Nicephori Generalis, et annus ab orbe condito reponendus vel prout computat Theophanes, nimirum στα', 6301, vel ut numerant Graeci recentiores, στίς', 6316.

106, 8. λαυρῶν] quid laurae, et quodnam discrimen inter lauras et coenobia, pluribus docet Ducangius in utroque Glossario.

Ibid. 9. De Charitone monasteriorum et laurarum conditore, Pauli eremitae discipulo, Menaeum Septembris 28. in Anthologio Arcudii: αὐτὸς δὲ τὸ σπήλαιον ἐκκλησίαν ποιήσας καὶ πλήθος μοναχῶν συναγαγὼν εἰς μονὴν ἀποκατέστησεν. vixit hic Charito temporibus imperatoris Aureliani, huiusque λαῦρα παλαιὰ citatur a Georgio Syncello in Chronico p. 107,

eaque non longe a Bethleem et a Rachelis tumulo extitisse videtur. de eadem agit praeterea vita ms eiusdem S. Charitonis eremitae: *διὰ ταῦτα καὶ ἑτέραν ἐκέλευε κατασκευάζειν λαῦραν ὃ θανμαστός οὗτος Χαρίτων, ἥνπερ ἄνιοι μὲν τῇ Σύρα γλώττῃ Σουκάν ὀνομάζουσι, ἄλλοι δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Παλαιάν λαῦραν ἀποκαλοῦσιν.*

106, 9. Κυριακοῦ] hic sub Theodosio magno Corinthi natus, patre presbytero eius ecclesiae; a. aetatis 18 lector fuit, et deinde aliquamdiu praefectus laurae Charitonis. dies ei festus 29. vide Anthologium Arcudii. MEURS.

Ibid. Σάβα] vixit sub Theodosio iuniore. festus ei dies 5 Decembris. MEURS. de hoc pluribus egimus l. 5 Comment. in Antiq. CP.

Ibid. 10. Εὐθυμίου] vixit sub Traiano. dies ei consecratus 20 Ianuarii. MEURS.

Ibid. Θεοδοσίου] celebratur eius memoria die 12 Ianuarii. MEURS.

Ibid. 12. ἔτη πέντε] in Theophane numerus annorum desideratur, ideoque hinc supplendus.

Ibid. 14. Quod legendum sit hic Θεοφάνης et non Ἐπιφάνιος, non est necesse pluribus probari, cum nemo ignoret Theophanem chronographum, ex quo plura capita ferme integra, quae ad historiam Arabum pertinent, hic exscripsit Porphyrogenitus et praecipue caput praesens, condidisse monasterium Magni Agri dictum, in eoque repositum fuisse ipsius corpus. vide Menaea mensis Martii die 12. Epiphanius autem scriptoris rerum Saracenicarum nemo ex scriptoribus meminit. sed haec plus satis dicta sint de re tam manifesta. ceterum corrigendus est Ducangius in vita Leonis philosophi, qui Zoën Carbonopsinam, quartam uxorem eiusdem Leonis, sororem fuisse scribit ex Porphyrogenito S. Epiphanius Magni Agri abbatis.

Ibid. 15. μητρόθεις avunculus interpretatus sum, ita ut Zoë Carbonopsina, quarta Leonis philosophi uxor, soror sit Theophanis. atqui id annorum spatium non patitur, cum Theophanes mortuus dicatur sub Leone Armeno circa finem eius imperii. unde μητρόθεις non solum avunculus fortassis dicitur, sed et magnus avunculus, ut vulgo appellatur, nimirum matris avunculus.

Ibid. 22. πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις] sic in Epitome Stephani in Μαστιανοί: ἕθνος πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις. at in Ἰβηταί legitur πρὸς τὰς Ἡρακλείους στήλας.

107, 1. Apollodori geographi saepe meminit Stephanus

in Ἄβουλλοι, Ἀγύλα et in Ταυγάμηλα. de eodem videtur loqui Tzetzes Chil. 3. Histor. 100. de Apollodori v. Vossium de Historicis Graecis.

107, 4. Ἡρόδοτος] sic emendamus: quippe huius Herodori liber etiam decimus de Hercule citatur a Stephano in Κορητικόν. v. Vossium de Historicis Graecis l. 3.

Ibid. 10. Καλιανός] an legendum Κέλται, quorum regionem subsequitur ea quam Rhodanus alluit?

Ibid. 14. Σπανία] multi ex veteribus Spaniam pro Hispania dixerunt.

Ibid. 18. De Parthenio et Artemidoro vide Indicem Pinedi ad scriptores citatos in Stephano Byzantio.

Ibid. 19. ἡ δὲ ἕτερα Ἰβηρία] de hac Iberia pluribus agit infra Porphyrogenitus c. 45 et 46. hanc ponit Agathemerus Geogr. 2 inter Colchidem et Albaniam. vide Dionysium de situ Orbis et Strabonem l. 1 et 11.

108, 2. Διονύσιος] non est sequens versiculus, inquit Berkelius, desumptus ex Dionysio Alexandrino de situ orbis, imo in illo versu non videtur mentio fieri de Iberis orientalibus, sed de occidentalibus, ἀγγυὸν στηλάων habitantibus. verum versiculum mox secuturum, ex quo usum τοῦ Ἰβηρικῆς confirmat, ex Dionysio transcripsit Stephanus noster.

Ibid. 6. γραμματικῆ δὲ] Strabo l. 3 narrat Hispanorum doctissimos olim Turdetanos fuisse, qui praeter grammaticae usum etiam conscripta servabant antiquitatis monumenta, poëmata et leges metris inclusas. ceterum iisdem literis quibus Itali utebantur. vide Vossium de arte grammatica.

Ibid. 11. Nescio unde Berkelius sic scribit: εἰς δύο ἐπαρχίας διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, εἰς Σπανίαν Βαιτικὴν, Σπανίαν Λουσιτανίαν, καὶ Ταρρακωνησίαν, et hanc lectionem in versione expressimus. Salmasius vero in Plinianis Exercit. ait se in veteri codice hunc locum sic scriptum reperisse: εἰς δύο διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων, νυνὶ δὲ εἰς τρία, ὡς Μαρκιανὸς ἐν τῷ Περιπλῶ αὐτῆς, Βαιτικὴν Λουσιτανίαν καὶ Ταρρακωνησίαν. certum quidem est primum Romanos Hispaniam in citeriorem et ulteriorem divisisse; de quo Plinius et alii: deinde vero cum tota regione essent potiti, in tres partiti sunt provincias. Marcianus, quem hic Porphyrogenitus laudat, sic habet in Periplo cap. de Iberia et Hispania: πρότερον μὲν οὖν ἡ Ἰβηρία διηρεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων εἰς ἐπαρχίας δύο, νυνὶ δὲ εἰς τρεῖς, εἰς Ἰσπανίαν Βαιτικὴν καὶ εἰς Ἰσπανίαν Λουσιτανίαν καὶ Ἰσπανίαν Ταρρακωνησίαν. Agathemerus l. 2 Hispanias item tres recenset:

Ἰσπανίαι τρεῖς, ἃς Ἰβηρίας πρότερον ἐκάλουν· καὶ ὄντιν ἢ μὲν Λουσιτανία πρὸς τῷ δυσμικῷ ὠκεανῷ, ἢ δὲ Βαιτικὴ κατὰ τὴν ἐντὸς θάλασσαν, ὀλίγον τι καὶ τῆς ἐξω μετὰ τὸν πορθμὸν ἐπιλαμβάνουσα. ἢ δὲ Ταρρακωνησία διήκει ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἐντὸς θάλασσης ἐπὶ τὴν ἐντὸς θάλασσαν, sic quidem ante Constantinum magnum; at post illum universa illa regio in sex provincias divisa fuit, ut patet ex scriptoribus.

109, 6. Δεικνυσοφιστῶν β] locus hic Phylarchi apud Athenacum paulo diversus est. eadem refert Eustathius ad Periegetae v. 282.

Ibid. 14. ἀπὸ Ἰσπανίου] Hispania, quae primum dicta fuit Iberia, ut ex praecedenti capite liquet, et deinde Hesperia ab Hespero stella lucidissima, quae vespertino tempore in occidente apparet, solem subsequens, postmodum nuncupata est Hispalia ab Hispali, urbe ad fretum Atlanticum sita, quam hodie Sevilliam vocant; unaque denique litera immutata Hispania appellata fuit.

Ibid. 15. δύο τῆς Ἰταλίας ἐπαρχίαι] divisa fuit olim a Romanis universa Hispania in citeriorem et ulteriorem, uti ad caput praecedens adnotavimus.

Ibid. 16. Χρονικὰ Characis Pergamensi passim citantur a Stephano. v. Vossium de Hist. Graec. l. 3.

Ibid. 20. ἐπὶ Οὐριάθου] vide Livium de bello Viriathico, Florum, Appianum.

Ibid. 21. Hoc intelligit de eodem Charace, qui Suida teste condidit historiarum Graccarum libros 40, in quorum secundo Augusti Caesaris memoriam celebrat; in secundo item Neronis et successorum. ceterum Characis librum secundum Ἑλληνικῶν citat Stephanus Byzantius in Ἀδράστια et Ταύραος. unde facile crederem, et ex eo quod in Stephani epitome de Hispania habetur, Porphyrogenitum hoc integrum caput de Hispania excerpssisse, quemadmodum et praecedens caput, ex opere integro Stephani; et miror cur Berkelius haec item Stephano non reddiderit.

110, 5. Πανίαν] sic emendamus; quippe in mss Porphyrogeniti ac Stephani corrupte legitur Πανωνία pro Πανία. Sosthenes enim l. 13 Ibericorum apud Plutarchum de fluminibus testatur Iberiam Paniam appellatam fuisse a Pane eiusdem regionis praefecto. vide et Plinium 3 1.

Ibid. 7. τοῦ ὄλου Θεοφάνους τῆς Συγγριανῆς] perperam hunc titulum interpretatur Meursius sic: ex historia S. Theophanis Sigriana. nullam quippe historiam Sigrianam conscripsit Theophanes, sed Singrianae monachus fuit, unde

passim a scriptoribus dicitur τῆς Συγγριανῆς, officium Theophanis, quod fronti eiusdem operum praefixit Combefisius, sic habet: τῷ αὐτῷ μηνὶ εἴβ' τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους, τοῦ ὁμολογητοῦ, τῆς Συγγριανῆς.

110; 8. καὶ Γαλλίαν etc] sic in B et in Theophane. in editis corrupta haec ac depravata. Theophanes hanc Vandalorum in Africam irruptionem refert a. 31 imperii Theodosii iunioris: scriptor vero chronici Alexandrini, Prospere Idatius, aliique id annum 21 vel 27 eiusdem Augusti assignant, nimirum coss. Fl. Tauro et Fl. Felice, a. Chr. 428. vide Procopium de B. Vand. 1, unde Theophanes quae hic habet de Vandalorum in Africam irruptione mutuatus est; quae quidem summam ab ipso collecta historice potius quam chronice ad annum 31 Theodosii iunioris referuntur.

111, 10. οἱ δὲ Ἰσίογοι μετὰ Ἀλαρίχου] in editis et in Theophane legitur μετὰ Ἀλάριχον: unde eius interpres sic vertit, *Visigothi post illatas ab Alaricho clades Roma devastata*. Meursius legendum sic monet, οἱ δὲ Οὐισίογοι μετὰ Ἀλαρίχου. in ms scribitur Ἰσίογοι, Ἰσίογοι et Ὑπόγοι. ceterum quo anno a Gothis Roma capta fuerit et quando ab iisdem Gallia occupata, pluribus narrant illius aevi scriptores; qui sane tradunt Gothos non cum Alaricho sed cum Athaulfo eius successore Gallias occupasse.

Ibid. 14. ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαντες] sic habet ms codex Theophanis Palatinus. in textu legitur ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαν καὶ τῆς ἐσπερίου βασιλείας ἐκράτησαν. sed melius codex. in editis Constantini corrupta haec ac depravata sic habent: ἐν τῇ Θράκῃ διατρίψαντος Θεοδορίχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν, πατρικίου καὶ ὑπάτου Ζηνωνος, αὐτὰρ ἐπιστρέψαντος τῆς ἐσπερίου Αἰβύης βασιλείας ἐκράτησαν. Theoderichus autem hic Valameris filius e Thracia Byzantium accersitur consulque renuntiatur et Thraciae praefectura donatur, postmodum a Zenone compulsus in Italiam proficiscitur, et Gizericho vita iam functo priusquam ipse Romam appelleret, urbe tandem totoque simul occidente potitur. v. Theophanem ad annum 11 imperii Zenonis.

113, 6. Ἀμερομμνῆς] paulo infra scribitur Ἀμερομμνῆς, ideoque sic ubique scribendum ait Meursius in notis. verum apud scriptores Byzantinos varie haec vox scripta reperitur; quod quidem factum est librorum inscitia, ut nemo dubitat. ceterum ἀμερομμνῆς dicti supremi apud Saracenos principes, ut patet ex iis quae hoc capite docet scriptor noster.

Ibid. 8. Quae hic narrat scriptor noster de divisione

Saracenorum imperii, conferri possunt cum his quae in diversis locis suae chronographiae scribit Theophaues.

114, 11. *κουράν, Κουράριον et Κοράν, Curan, Leuclavio in Onomast. ad Hist. Turc. Alcoraman Mahumetanorum. v. Ducangii Gl. Gr.*

Ibid. 20. Ugo iste ab Italis vocatus, eiecto Rodulpho, Italiae regnum obtinuit, sed Franciae rex, ut paulo infra a Porphyrogenito appellatur, nusquam fuit, sed comes tantum Provinciae sive Arelatensis.

115, 1. *ἑργάριον* Graecis recentioribus *regnum*, ut *δουράριον, πρυγκιπάριον, etc.* v. Gl. Gr. Ducangii.

Ibid. 6. Lotharius hic Lotharii filius, Ludovici II imperatoris, qui quartus a Carolo magno imperator occidentis numeratur, frater, ab eodem Ludovico contra Saracenos Africanos Italiam vastantes ad auxilium vocatus Romam adiit a. Chr. 869, mortuo iam ante biennium Nicolao pontifice; et ab eius successore Hadriano II per fraudem ac mendacium exorata venia, cum sub communionem dominici corporis Waldrada se pellice post interdictum abstinuisse et in potestate fuisse Nicolai pontificis iurasset, sacrilegii illius in reditu poenas dedit Placentiae letali morbo confectus eodem anno, sexto idus Augusti, ut scribunt nonnulli. alii vero Iulio mense mortuum narrant, neque id cuius causa venerat ab Hadriano impetrasse.

Ibid. 13. *μετὰ δὲ]* diu post Lotharii obitum Ludovicus hic ab Adelberto Tusciae marchione excitus contra Berengarium in Italiam venit; quippe Lotharius e vivis excessit a. Chr. 869, Ludovicus vero hic in Italiam venit a. Chr. 900 vel sequenti.

Ibid. 14. *Λοδῶϊκος]* Ludovicus hic, Bosonis filius, nascitur ex Hermingarde filia Ludovici iunioris imperatoris.

Ibid. 16. *ἦν μὲν ἄσιτερος]* Ludovicus, in fugam coniecto Berengario, Romae a papa imperii donatus est insignibus a. Chr. 901.

Ibid. *ὑστερον δὲ]* anno tertio imperii Ludovicus cum esset Veronae, Adelberti marchionis, a quo vocatus fuerat in Italiam, proditione capitur a Berengario, et oculis atque imperio privatur Augusto mense a. Chr. 904, ut ait Rhegino, etsi Gotfridus Viterbensis et Otto Frisingensis sequenti anno id factum prodant.

Ibid. 21. *ἐστέρθη]* Berengarius sublato Ludovico rursus Italiae occupat regnum; ac Romam cum exercitu adiens coronam imperii a Ioanne papa violenter extorsit, et Septembris mense a. 915 est inunctus, ut ex eius diplomatibus ostendit.

est Sigonius de Reg. Ital. l. 6. sed eo Roma recedente idem pontifex Lambertum Augustum, qui a Formoso papa fuerat coronatus, Romam accessit, ubi habita episcoporum synodo, utriusque regis iuribus examinatis, omnium patrum sententia Ioannes Berengarii coronationem tanquam vi extortam abrogavit et Lamberti legitimam iudicavit; quod quidem comprobatum fuit in synodo Ravennate, paulo post ab eodem pontifice Romano congregata.

115, 21. τῷ Ῥοδούλφῳ] Adelbertus Eporediae marchio alique Italiae proceres Rodolphum Richardi filium, quem Flodoardus Galliae Cisalpinæ regem, Luitprandus Burgundiae principem nuncupant, ad Italiae regnum capessendum vocant. nec ille cunctatus a. 922, ut ait Flodoardus, eo contendit, ac Berengarii fuis copii Italiae rex appellatur. Berengarius Veronae, quo se ex insidiis fuga receperat, Flambergii cuiusdam insidiis occisus est a. 924. sicque Berengarius dignas suscepit poenas, quod foedere cum Hunnis inito eosdem iterum maiori agmine in Italiam intulisset in odium Rodulphi electi Francorum regis, a quo ante annum fuerat bello superatus, ut scribit idem Flodoardus, qui depopulationes Italiae pluribus recenset. ceterum de iis quae hic narrat Porphyrogenitus de iteratis ac variae fortunae praeliis Rodulphi cum Berengario, deque divisione regni inter eos ac de bellica expeditione trium marchionum e Burgundia contra Italiam, consulendi sunt scriptores illius aevi; quippe apud historicos recentiores res gestae illis temporibus in Italia admodum obscurae ac confusae reperiuntur.

116, 7. μετὰ τῆς δορκᾶς αὐτοῦ] interpretatus sum dubius, quod apud Suidam δορκῶν ἔλαφος exponatur, cervus vel caprea. Meursius pelle se sua texit interpretatur, quasi legisset δορκᾶς pro δορκᾶς. Hesychius: δορκᾶ δέσμα. cf. Ducangius. ceterum hac voce utitur Porphyrogenitus etiam infra c. 51.

117, 7. τὰ θεῖα εὐαγγέλια] observandus mos iurandi per sacrosancta evangelia. Harmenopolus l. 1 tit. 7: ὁ ἐκ δικαστικῆς ψήφου ἢ ἐξ αἰτήσεως τοῦ ἀντιδίκου δορκον ἐπέχων ἐπ' ἐκκλησίας, τῶν ἀχράντων ἀπτόμενος εὐαγγελίων, ἐπισφατεῖν δὲ μετὰ ταῦτα ἐλεγχθεῖς, γλωσσοκοπήσθω. cf. Menander de Leg. p. ed. Bonn. 335 ima et Cantacuzenus Hist. 1 15. Μηνς.

Ibid. 11. ἀπέκτεινεν αὐτὸν Φαλάμβερτος ὁ σύντεκνος αὐτοῦ] interficitur Berengarius a Flamberto, uti supra diximus, a. Chr. 924. σύντεκνος vero compater, pater spiritus. vide Gl. Gr. Ducangii.

Ibid. 13. ἐμήνησεν ἡ λαός] post Berengarii obitum Be-

dolphus Italiae regnum haud diu retinuit: quippe popularum conspiratione Hugoni Arelatensi seu Provinciae comiti regnum defertur a. Chr. 926.

117, 20. *τελευτήσαντος αὐτοῦ]* moritur Rodolphus a. Chr. 937, ac primus Burgundiae rex fuit, ut ait Sigebertus, sive Iurensis ac Cisalpinæ Galliae, ut Flodoardus in Chronico scribit.

Ibid. 23. Hanc Adelesam Rodulphi filiam, quæ Lothario Ugonis filio nupserat, Adeleidem scriptores Latini appellant.

118, 1. *τῷ γυνι ὄντι Ἰταλίας ῥηγί]* Lotharius Ugonis filius consors fit regni paterni a. Chr. 932. regno privantur ambo a Berengario secundo a. 945, hac condicione ut Hugo cum filio Lothario regis vocabulo contentus regni usum ac rerum summam Berengario permetteret. sic Lothario filio in Italia relicto in Provinciam Hugo rediit a. 947. biennio vero post moritur Lotharius, et regis titulum assumpsit Berengarius una cum Adalberto filio, a. 950. hinc ergo facile est cognoscere quando hæc Porphyrogenitus scripsit.

Ibid. 4. Bertha hæc, quæ Romano Porphyrogeniti filio nupsit, Hugonis quidem Italiae regis erat filia, sed notha et illegitima, quam ipse ex Baezola concubina suscepit, vide Luitpr. 4 6, 5 5 et 9. sed pudebat procul dubio Constantinum hanc suæ familiae ignominiosam notam scripto consignare. ceterum Bertha a Sigefrido Parmensi episcopo deducta fuit Cpolim sub annum 943, Indict. 2, Romano Lacapeno imperii clavum adhuc obtinente; nuptiae celebratae sunt mense Septembri, cum nondum ætatis annum 14 attigisset Romanus.

Ibid. 7. *ἔτη]* numerus annorum quibus Magna Bertha post Adelberti conjugis obitum regnavit, desideratur cum in editis tum in mss.

Ibid. *μετωνομάσθη]* Berthæ nomen in Eudociam mutatum fuit a Graecis in aviae et sororis Constantini memoriam, ut ipse scribit. sed a quam uxore, cum quattuor habuerit Leo, filiam Eudociam suscepit, pluribus diximus Comment. in Antiq. Cp. l. 6 n. 350. unde ne actum agere videar eo lectorem mitto. hanc autem Eudoxiam pro Eudocia perperam appellat Luitpr. 5 9. vixit vero Eudocia cum coniuge per annos quinque, obiitque intacta ac virgo, ut scribit Scylitzes.

119, 1. *Εὐρήνης τῆς βασιλίδος]* sic habetur et in mss. at mendum hic esse oscitanter exscribentis librarii vidit Meursius: quippe id accidit Iustino imperante, ideoque Sophia

tunc *Angusta* fuit, non *Irene*, ut et papa *Ioannes tertius*, non *Zacharias*. sunt autem qui hanc Longobardicae irruptionis auctore *Narsete* patricio spadone historiam inter fabulas reiiciant. in his est *Baronius*, sed vena quidem est dignus, non solum quia aetas unius hominis non est satis ad singulas res sedulo perpendendas, verum etiam quia quamplurima monumenta antiqua post tanti viri obitum in lucem prodire. plurimi autem sunt qui hanc historiam *Narsetis* veram ac genuinam esse arbitrantur, et facile *Baronii* difficultates eliminant, cum plures *Narsetes* illis temporibus floruisse ex historicis ostendant. praeter *Petavium* in *Rationario* temporum, pluribus veritatem huius historiae asserit *Pagius* ad annum Christi 567. qui tamen fallitur cum ait neminem ex auctoribus Graecis huius historiae *Narsetis* mentionem facere, cum fuse de ea *Porphyrogenitus* loquatur, scriptor Graecus decimi seculi fide dignissimus.

119, 6. *πάκτων* tributum ex pacto indictum, quaevis pensitatio. utitur frequenter hac voce eadem significatione scriptor noster. reperitur et apud alios scriptores Byzantinos eadem significatione. v. *Ducangii* Gl. Gr.

Ibid. 21. *κατ'ἴκον* εἰς *Πανωνίαν*] habitarunt in *Pannonia* Longobardi annos 42, nempe ab a. Christi 526 ad 568. vide *Diaconum* de gest. Longob. 2 7 *MEURS*.

Ibid. 22. *καὶ ἀποστειλας*] *Paulus* *Diaconus* de gestis Longobar. 2 5: itaque odio metuque exagitatus (*Narses*) in *Neapolitanam* civitatem secedens, legatos mox ad Longobardorum gentem dirigit, mandans ut paupertina *Pannoniae* rura desererent et ad *Italiam* cunctis refertam divitiis possidendam venirent. simulque multimoda pomorum genera aliarumque rerum species, quorum *Italia* ferax est, mittit, quatenus eorum ad veniendum animos posset illicere. et *Anastasius* *Bibliothecarius* in *Ioanne* 3: tunc egressus *Narses* de *Roma* venit *Campaniam*, et scripsit genti Longobardorum ut venirent et possiderent *Italiam*. *MEURS*.

121, 2. De *Sico* et *Sicardo* v. *Camillum* *Peregrinum* in historia principum Longobardorum.

Ibid. 3. *Σιπενδοῦ*] non dubito quin hic pro *Sipendi* legendum sit *Siponti*. *Sipontum* quippe *Apuliae* *Dauniae* urbs est et colonia Romana. eadem *Straboni* *Σηπιούς* dicitur, *Σηποῦς* *Ptolemaeo*, et *Σιποῦς* *Stephano*.

Ibid. 14. *Καπαντήν*] sic legitur et in mss. sed perperam: quippe haec urbs quam *Landolphus* episcopus ad pontem *Casilinum* fluminis *Vulturni* aedificaverat, appellatur a

scriptoribus Latinis *Capua Nuova*, unde hic legendum videtur pro *Καπαρτην*, *Κάπυαν νέαν*: nam et paulo infra haec ipsa urbs a Landulpho episcopo constructa dicitur *Κάπυα*.

121, 14. ἀφ' οὗ δὲ ἐκτίσθη] haec *Capua nova* a Landulpho episcopo constructa fuit a. Chr. 856, distatque a veteri duobus miliaribus. — ibi et cathedralem ecclesiam aedificavit, ut videre est in convexo pariete chori, musivo opere adornato. et in eadem urbe nova idem Landulphus evasit comes a. 862: v. Ughellum de episcopis Capuanis p. 380. ex verbis autem illis Porphyrogeniti “*ex quo autem haec Capua constructa fuit anni sunt 73*” colligitur Porphyrogenitum haec scripsisse a. Chr. 929, imperii sui 18: quippe *Capua nova* constructa fuit a Landulpho a. 856, cui numero annorum si addantur anni 73, inveniatur annus 929.

Ibid. 17. *μαστρομήλης* et *μαστρομίλιος* *magister militum*. ita appellabatur urbis in Italia praefectus supremus, inquit Ducangius, citans hunc Porphyrogeniti locum. Venetiis item haec dignitas in usu erat: cf. Andreas Dandulus in Chronico (Murator. Rer. Ital. Script. t. 12. p. 136 E.). de hac pluribus agit Ducangius cum in Gl. Gr. tum in Gl. med. Lat. in v. *Magister militum*. *κατεπάνω* autem *capitaneus*, hoc est *praefectus exercitus*. vide utrumque viri doctissimi Glossarium.

Ibid. 20. Eustathius ad Dionysium: *τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Ἑνετιάν νῦν μὲν Βενετιάν φασίν.* et Arrianus: *καὶ τῇ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ Βενετοὶ εἰς τοῦτο ἔτι ἀντὶ Ἑνετιῶν κληῖζονται.*

Ibid. 22. *Ἰουστινιάνα*] puto hic pro *Iustiniana* legendum *Iustinopolis*, quae hodie Italis dicitur *Capo d'Istria*.

Ibid. *Κάστρον τοῦ Νούνου*] hodie *Nonnum* vel *ad Nonnum*, teste Cluverio.

122, 7. *Κογράδον*] hic pro *Cogradum* Gradum legendum esse nemo non videt: Gradus quippe (vulgo *Grado* et Venetis *Grado*) insula est orae seu ducatus Veneti confinium. huius autem insulae celebre est nomen ob patriarchas Gradenses; sed de origine huius patriarchatus multi multa tradunt.

Ibid. *μητρόπολις*] perperam Meursius legit *ἀκρόπολις*; quippe sequentia suadent *μητρόπολιν* ibi potius legendum quam *ἀκρόπολιν* seu *arce*, dum ait *καὶ πολλὰ λείψανα ἁγίων ἐν ταύτῃ ἀπόκεινται*. *μητρόπολις* autem hic significat *ecclesiam metropolitanam*; in qua quidem asservari reliquias sanctorum verius dixeris quam in acropoli seu *arce*. Gradus autem civitas metropolitana facta a Carolo magno, testibus Eginartha et Rheginone. postmodum vero a. Chr. 967

Ioannes XIII in concilio Romae habito, Othone magno praesente, Venetis legatis petentibus statuit ecclesiam Gradensem Venetiae totius metropolim esse. vide quae de Gradensi patriarchata et patriarchis habet Ughellus t. 5. Italiae Sacrae p. 1164 et seqq.

122, 9. Ῥιβαλινός] fortassis *Ripaltenses* legendum.

Ibid. Λουλιανόν] puto scribendum *Sanctus Iulianus*.

Ibid. 11. Βινίολα] puto *Olivola* legendum, ubi templum S. Petri.

Ibid. 13. Βρόνιον] fortassis *Breonia* insula ad Polae portum.

Ibid. Μαδαῦκον] *Metamaucum* legendum.

Ibid. 14. Κλονγία] scriptoribus *Fossa Clodia* dicta.

Ibid. 15. Βροῦνδον] fortassis *Brondola*.

Ibid. Φοσαῶν] forsan *Foscellum* vel *Foesone* flumina.

Ibid. Λαυριτῶν] scriptoribus *Lauretum*.

Ibid. 19. Κάπρε] fortassis *Capralae*.

Ibid. Αἰκυλον] fortassis *Equilium*.

Ibid. 20. Ἀειμάνας] *Ammianum* forsan scribendum.

Ibid. Μουράν] *Muranum* scriptoribus, sive *Murianum*.

Ibid. 21. Ῥίβαντον] *Ripalta* sive *Rivus Altus*.

123, 2. διήγησις πῶς κατεπίσθη ἡ νῦν καλουμένη Βενετία] quomodo conditae fuerint Venetiae et quando, pluribus narrat praeter alios, scriptores Veneti, imprimis autem Andreas Dandulus serenissimus dux Venetiarum, qui quarto decimo seculo et literis et armis floruit, et ad quem extant quamplurimae epistolae cum editae tum ineditae a Francisco Petrarca, qui illa tempestate florebat, conscriptae. hunc v. apud Muratorium t. 12 p. 69 B.

Ibid. 4. βαλτωίδης *palustris*. haec vox eadem significatione reperitur non semel apud Annam Comnenam. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 5. Φράγγοι] vide quae de Francis habet infra scriptor noster c. 80 et sequentibus.

Ibid. 19. μετὰ χρόνους πολλούς] Pipinus Venetias obsidione cingit a. Chr. 810.

124, 3. Ἀειβόλας] locus hic Dandulo Albiola dicitur.

Ibid. 6. Μαδαμαῦκον] Dandulus L. L. locum hunc *Metamaucum* appellat.

Ibid. 20. ἐπὶ πολὺ δὲ βιασθέντες οἱ Βενέτικοι] de belli

huius Pipini cum Venetis exita varii varia prodiderunt, et praesertim Veneti scriptores cum alii tum Dandulus l. l. p. 156 B. qui falli ostendit scriptorem indoctum libelli cui titulus *squitinio della liberta Veneta*, cum ait recentiores rerum Venetarum scriptores tantum belli, quod contra Venetos Pipinus gessit, a parte Venetorum stetisse victoriam asserere; quippe Andreas Dandulus quarto decimo seculo florebat, unus ex primis rerum Venetarum scriptoribus, vir probus et literis et armis conspicuus, uti testatur Franciscus Petrarcha, qui eodem aevo florebat, in suis epistolis cum editis tum ineditis, quae in bibliotheca Regia et Colbertina asservantur; ex quibus sane quam plurimas eidem Dandulo Petrarcha conscripserat.

125, 2. *διβάρια*] Meursius pro *διβάρια διάρια* legit, non probante Ducangio in Gl. fortassis quispiam putabit hic pro *Dibaria* legendum esse *Divalia*.

Ibid. 7. *ἐγγόνει δὲ ὁ πρῶτος δούξ ἐν αὐτοῖς*] de institutione primi ducis Venetiarum Dandulus l. l. p. 137 A.

Ibid. 11. *εἰς ἔσπερον νησίον*] tunc Veneti Mathemaucio urbe relicta ad Rivoaltum venerunt, ut scribit Dandulus ad annum Christi 809.

Ibid. 16. *Δελμάτιας*] aliis scribitur *Dalmatia* per A in prima; at *Delmatia* scribendum docet Cassiodori Geographia, item nummus Fl. Delmatii imperatoris hoc tractu oriundi, quem historici omnes per A in prima scribunt, male sic Ortelhus. cuius quidem sententiae suffragatur vetus inscriptio Patavina apud Sertorium Ursatum in Monum. Patav. p. 270. verum *Dalmatia* et *Delmatia* dicitur scriptoribus cum Graecis tum Latinis. vide notas Holstenii in Stephanum Byzantium, Velleium Longum de Orthographia, et Laurontium Pignorium in comment. ad laudatam inscriptionem Patavinam p. 270.

Ibid. 17. *ἀπὸ τῆς Πρώμης λαὸν*] Romanorum colonias in Dalmatiam ante Diocletianum rei publicae Romanae tempore deductas patet cum ex scriptoribus tum ex inscriptionibus antiquis ac aliis monumentis, quae in Dalmatia adhuc supersunt. vide Lucium de regno Dalmatiae ac Croatiae l. 1.

Ibid. 20. *ταύτην μέχρι τῆς σήμερον*] Dalmatas, sicut et ceteros imperii Romani provinciales, ab ipsis barbaris, qui imperium occuparunt, Romanos dictos constat, praesertim ubi sedibus fixis Romanos conterminos habebant: nam ipsos non speciali provinciae nomine sed generali Romanorum nuncupabant; qua quidem ut plurimum distinctione auctores post declinationem imperii usi sunt, ut a barbaris distinguerent provinciales Romani imperii, ut constat de Gallis et Hispa-

nis, et hic etiam de Dalmatis apparet ex iis quae toto hoc capite et sequenti scribit Porphyrogenitus.

125, 22. De Spalato sive, ut Porphyrogenitus habet, Aspalatho pluribus loquitur idem scriptor hoc ipso capite paulo infra.

126, 4. Διόκλεια] vide quae de urbe Dioclea et Diocletianis habet infra c. 35 scriptor noster, et nostras ibidem notas.

Ibid. 8. De hac autem expeditione Romanorum, qui Dalmatiam incolebant, in Sclavinos, quos hic Porphyrogenitus Abares sive Abaros appellat, et quomodo Dalmatia ab iisdem Sclavis occupata fuerit, pluribus scriptor noster agit capite sequenti; ubi vide quae adnotamus.

Ibid. 22. Salon colonia, navale Dalmatarum, urbs magna et antiqua: at hodie praeter paucas casas rudera, quae supersunt, sunt testes eius magnitudinis. de ea loquuntur passim scriptores et geographi veteres, sed perperam nonnulli ex recentioribus scribunt Diocletianum in ea condidisse palatia et arcem Clissam ibidem esse; quippe Spalatum sive Aspalathum, ubi erant palatia Diocletiani, quattuor milia passuum distat a Salone, decem milia ab arce Clissa. vide Io. Lucium de regno Dalmatiae et Croatiae, necnon Thomae archidiaconi Spalatensis historiam Salonitanam, et Iac. Sponii itinerarium t. 1. p. 106 sqq.

127, 3. Κλεισα] nimirum *Clissa*, non vero *Clusa*, ut Meursius perperam interpretatur. olim dicta fuit *Andetrium*, ut Lucius opinatur. haec hodie Latinis *Clissa* dicitur, Slavus *Klis*.

128, 4. De Rausio seu Ragusio et aliis Dalmatiae maritimis civitatibus, quae a Slavis non fuerunt occupatae, pluribus loquitur in fine huius capituli scriptor noster; ubi vide quae observamus.

Ibid. 5. ὧν τινῶν καὶ οἰκήτορες] incolae illarum urbium Romani appellati sunt, quod Roma illuc commigraverint, ut scribit Constantinus initio huius capituli, et quod Latinum sermonem diu servaverint, ut tradit Willelmus Tyrius 2 27. et quidem Ragusini cives ad undecimum seculum usque lingua Latina utebantur; postmodum vero quia multae familiae Slavorum Ragusium commigarunt, cives Ragusini paulatim patria lingua posthabita Sclava uti coeperunt, ut scribit Iacobus Luccari l. 1 *degli Annali di Ragusa* 15. quod vero ait Maurus Orbini Ragusinus, abbas Melitensis, in Opere cui titulus *il regno degli Slavi*, p. 173, in Illyrico, antequam a Slavis occupatum esset, Slava lingua semper Illyrici populus

usos fuisse, mihi quidem non probatur; quippe S. Hieronymi testimonium quod profert, non de alia lingua quam de Latina intelligendum est, ut pluribus viri docti probarunt. neque audiendi sunt qui de linguis et earum originibus scripserunt: opera quippe illa nugis plena esse comperio. ceterum licet Ragusini cives circa undecimum seculum uti Illyrica lingua coeperunt, non tamen a Slavis urbs Ragusina occupata fuit, cum ab origine sua urbs illa semper libera ac sui iuris fuerit, uti ex Porphyrogenito facile colligi potest et nos infra adnotabimus.

128, 14. ἐπὶ Μιχαήλ] de hac defectione Dalmatarum sub Michaële Balbo loquitur et continuator Combesianus p. 52. verum urbs Ragusinum nunquam Romano imperio paruit, sed ab ipsa sui origine semper libera suis legibus regebatur; quod quidem facile cognosci potest ex ipso Porphyrogenito.

Ibid. 22. ζουπάνος scriptoribus Latinis *zupanus*, *zupanus* et *Iupanus*. dignitas apud Slavos. vide Io. Lucium de R. Dalm. et Cr. necnon notas Ducangii in Alexiadem p. 347.

129, 2. ἐπὶ δὲ Βασιλείου] plurimae Slavorum gentes baptizantur imperante Basilio Macedone. vide scriptores qui res huius imperatoris memoriae prodiderunt, necnon libellum seu fragmentum de Russorum ad fidem Christi conversione, quod ex codice ms Colbertino infra proferimus, cum de Russis ac Russia agimus.

Ibid. 14. Qui Porphyrogenito Ἀρεντανοὶ appellantur, a Cædreno Πεντανοὶ vocantur, cf. infra 36.

Ibid. 15. καὶ γὰρ Πάγανοι] hanc ipsam rem repetit Porphyrogenitus pluribus infra c. 36, ubi de Arentanis. at fallitur cum hic ubi ibi, dum ait Paganos Sclavorum seu Sclavorum lingua non baptizatos intelligi: quippe Paganus Latinis scriptoribus Christianis dicitur *gentilis* seu *idololatra*. vide Gl. med. et inf. Lat. Ducangii, ubi quamplurima loca praedictorum in medium proferuntur; unde facile quispiam intelligere poterit vocem hanc Latinam et non Slavam esse, maxime cum hac voce nostrates non utantur ad denotandos non baptizatos, neque quidquam apud ipsos significet. verum locus hic Porphyrogeniti ambigendi occasionem Ducangio praebuit in notis ad Alexiadem, ubi ait Anna "Scythas Latinorum more seu recepto Latinos idiomate et vocabulo *Paganos* appellabat." Pagani vox, inquit, Slavorumne propria fuerit an Latinorum, an vero eam Latini a Slavis hauserint, iure controversi potest, cum longe ante Slavorum

auditum nomen usurpent scriptores Christiani, etsi in confesso sit ante Constantinum magnum et Constantium vix usurpatum hac notione pro gentilibus et idololatriis, ut pridem observatum a Baronio in notis ad Martyrologium. verum si Bucangius Sclavam linguam calluisset, et loca scriptorum illa quae in Glossario exhibet sedulo considerasset, procul dubio dixisset Porphyrogenitum hac in re errasse.

129, 19. ὡς προέφημεν] nimirum ab Heraclii imperio et maxime temporibus Michaelis Balbi Dalmatae excusso Romani imperii iugo sui iuris facti sunt, ut paulo superius ait.

130, 2. ἐλθόντων Σαρακηνῶν] de hac Saracenorum expeditione in Dalmatiam loquitur idem Porphyrogenitus de Them. 2 11 et in avi Basilii vita n. 53, unde hausit quae in hanc rem habet Cedrenus. Zonaras autem paulo diversa habet.

Ibid. 3. τοῦ Σάβα καὶ τοῦ Κλαφούς] varie nomen horum ducum Saracenorum a scriptoribus effertur. Porphyrogenitus hoc capite primum *Saba* appellat, ut et Cedrenus: at de Them. 2 11 eundem *Saman* appellat, et in avi Basilii vita *Samban*. Erchempertus in Hist. Langob. ipsum *Seodan* nuncupat; qui quidem Anonymo Casin. et Leoni Ost. *Seodan*, denique auctori Chronici S. Vincentii de Vulturno *Sangdam* vocatur. at quem hic Κλαφούς nuncupat Porphyrogenitus, eundem de Them. 2 11 et in avi Basilii vita Κάλφους appellat. et quidem *Calphon* Soldani meminit etiam Leo Ost. 1 27.

Ibid. 5. Βούροβα] hanc urbem Porphyrogenitus τῆν Βούροβαν appellat de Them. 2 11, et in avi Basilii vita eidem ἡ Βούρομα dicitur, Cedreno vero Βούταμα vocatur. Plinio *Butua* dicitur, hodieque *Budua* appellatur.

Ibid. Ρώσσαν] eidem de Them. 2 11 et in avi Basilii vita Ρῶσα haec urbs appellatur; hodieque etiam *Rosa* dicitur, non longe ab Ascrivio seu Ascrivio posita.

Ibid. τὰ Λεκάτρερα] aliis scriptoribus Graecis Λεκάταρα dicitur, hodie Catarum, Catharum et Cattara, Slavis vero Cotor; de qua quidem urbe pluribus scriptor noster loquitur infra hoc ipso capite. haec autem urbs occupata fuit a Saracenis, excepta superiori tantum ipsius parte in alto ac praerupto monte sita, ubi hodieque arx munitissima cernitur. ceterum de urbe Cataro sic habet Iac. Luccari l. 1 degli *Annali di Rausa* p. 9: ora ruinato il regno di Vladislav, i Bulgari passarono piu oltre, et abbrusciarono Onosocie, Risano e Cataro, qual crebbe dalle ruine d'Ascrivio e di Kotor di Bosna, la qual rocca Rudingoro al 2 lib.

della *Cosmografia* chiamata *Vissikotor*, ove nacquero *Nedor*, *Mirolau* e *Vukasctn*, i quali aiutarono con le falce loro l'edifetto di *Cataro*.

130, 8. 'Ραουσίον] quae 'Ραούσιν et 'Ραούσιον dicitur Porphyrogenito et Cedreno, a Zonara appellatur 'Ραγούσιον.

Ibid. 12. Perperam in Zonara scribitur ὁ Ὀυρίφας pro Ὀρύφας vel Ζούφας. huius autem Nicetae patricii meminit Ludovicus II imperator in Epistola ad Basilium Macedonem imperatorem, ubi *Hadriatici servator* dicitur.

Ibid. 16. πολιορκήσαντες τὸ κάστρον Βάρως] Erchempertus in Hist. Langob. c. 20: per idem tempus *Agureni Barim* incidentes ceperunt, devastantes stirpitus, depraedare totam *Apuliam Calabriam et pedetentim Salernum ac Beneventum depopulari initiarunt*. evocati autem Saraceni fuere a Radelgiso principe Beneventano in auxilium suum contra Capuanos, per Pandonem Castaldeum Barenssem fidelem suum, ut habent Anonymus Casin. c. 8, Leo Ost. 1 27, et Chronicon S. Vincentii de Vulturno p. 694. sed cur dicatur Barium Rausiorum urbs Symeoni logothetae, causam apud alios scriptores non reperio. Sic ille ad annum 17 imperii Basilii Macedonis: Σολδανὸς ὁ τῶν Ἀγαρηνῶν ἀρχηγὸς τὴν Βάρην κρατήσας, ἣτις ἐστὶν πόλις μεγάλη τῶν 'Ραουσιῶν, καὶ ἐν αὐτῇ κατοικήσας, πολλὰς ἐτέρας πόλεις καὶ χώρας κατελυμήνατο.

Ibid. 18. μέχρι 'Ρώμης] ut porro Saraceni in finitimas provincias effusi imperium suum in Italia dilatarint, praeter Porphyrogenitum et alios scriptores Graecos, a nobis supra citatos, pluribus rem prosequitur Erchempertus c. 29, ut et Leo Ost. 1 32.

Ibid. 18. haec paulo diversa a Zonara narrantur; verum in hoc conveniunt omnes Graeci scriptores, Basilium Macedonem non modo destinatum pro Dalmatis classem in Italorum subsidium misisse, sed et Romanum pontificem et Ludovicum Franciae regem, ut suis copiis Italos adjuvarent, per epistolas impulisse. at scriptores Latini, Erchempertus nimirum et auctor chronici S. Vincentii de Vulturno, evocatum produunt Ludovicum Franciae regem a Capuanis et Beneventanis, Beneventi fines per Soram ingressum, Capuaque, cuius princeps rebellaverat, capta, anno sequenti multis fultum auxiliariis Barim perrexisse, ac cum praedicto Sangdam Augustalem exercitum pugnam commisisse fudisque Saracenos; deinde Materam ac Canusium expugnasse; reversum denique Beneventum, cum Saracenorum vires debilitatae admodum essent, misso exercitu Barim cepisse, et in ea Sangdam cum

aliis eius satellitibus. eadem ferme tradit et Leo Ostiensis 128, qui sane Ludovici expeditionem in annum 866 conicit, Barimque quattuor annis ab eo obsessam ait. at Lupus Protospatha et Anonymus Barenis Barim a Ludovico captam fuisse scribunt die 3 mensis Februarii anni 868, Ind. 1. hinc videtur non optime congruere numerus 40 annorum, quem ponit Porphyrogenitus a capta a Saracenis urbe Bario ad diem qua ex Italia pulsati fuere iidem Saraceni a Ludovico II imperatore, Lotharii imperatoris filio. ceterum nomen Ludovici varie a Graecis scriptoribus effertur. Porphyrogenito hoc ipso capite dicitur *Λοδόηχος* et *Δολόηχος*, et de Them. 2 11 *Λοδοῦχος*; quod quidem scribae inscitia depravatum esse non dubito. in avi Basilii vita eidem scribitur *Λοδοῦχος*, Cedreno vero *Δολίχος*. at ubique legendum *Λοδόηχος* vel *Λοδοῖχος*.

131, 8. οἱ τοῦ κάστρου [Ραουσιῶν οὐκλήτορες] satis illustre est hoc Porphyrogeniti testimonium ad urbis Ragusinae, patriae meae, antiquitatem comprobendam: quippe nono seculo, Basilio Macedone imperante, Slavorum principum auxiliares copias ad Barium urbem recuperandam in Apuliam nostrates propriis navibus transportarunt, ut Porphyrogenitus adnotat; quas procul dubio non habuisset Ragusina urbs nono seculo, nisi iam ab aliquot seculis fundata esset et tunc magna esset ac florentissima, metropolis totius Romanae gentis quae in Dalmatia erat, ut infra ex eodem Porphyrogenito dicemus. originem autem ac progressum Ragusinae rei publicae, et quando maxime floruerit in re navali subsequentibus seculis, facile quispiam intelligere poterit ex compendio Aunalium Ragusinorum, edito ab illustrissimo Iac. Luccari patricio Ragusino, Italico idiomate, Venetiis 1605, et ex opere Mauri Orbini Ragusini, abbatis Melitensis, cui titulus *Il Regno degli Slavi*, edito Pisauri 1601; unde vires maritimae Ragusinae rei publicae quales fuerint tum cum haec scriberet, nimirum initio decimi septimi seculi, avorum nostrorum tempore, facile cognosci possunt. earum autem navium Ragusinarum, quibus ab anno Christi 1584 ad annum 1654 veluti auxiliariis reges Hispaniarum usi fuere, catalogus editus est in opere cui titulus: *Le glorie cadute dell' antichissima ed augustissima famiglia Comnena.* *)

Ibid. 10. Βάρως] quod ait hic Porphyrogenitus Barim totamque regionem ac praedam universam sibi habuisse imperatorem Romanum, Soldanum vero cum ceteris Saracenis

*) apposuit eum catalogus Bandurii p. 70—76. I. B.

abductum fuisse a Ludovico Franciae rege Capuam ac Beneventum, in dubium revocant nonnulli, eo quod Erchempertus, auctor chronici S. Vincentii de Vulturno, et Protospatha tradant Graecos demum Barim post excessum Ludovici imperatoris ingressos, ut a Saracenis, quorum vires quotidie invalescebant, sese tutarentur. Erchempertus c. 29 et Chronicon S. Vincentii: *hoc audientes qui Bari residebant, Gregorium Baiulum imperatorem Graecorum, qui tunc in Ydronto degebat, cum multis exercitibus ob Saracenorum metum Barim introduxerunt; qui statim apprehensum Castaldeum illiusque primores Cpolim misit, quibus iureiurando fidem dederat.* quod quidem in annum 875 Ind. 8 rejiciunt Protospatha et Anonymus Barensis, proinde post excessum Ludovici imperatoris, qui Ravennae obiit die 13 mensis Augusti anno 874.

Ibid. 20. ἐγέλασα] quae de Soldani risu, et ut a Capuanis et Beneventanis libertatem adeptus fuerit Soldanus, tradit hic et in avi Basilii vita Porphyrogenitus, eadem ferme Cedrenus ac Zonaras narrant. ceterum his consimilia narrantur a Theophylacto Simocatta 6 11 et a Theophane a. 13 Mauricii imperatoris, de rege quodam a Sesostri Aegyptiorum rege captivo facto.

133, 10. μὴ δάσαντες αὐτὸν εἰσελθεῖν] eadem ferme narrant Cedrenus et Zonaras, sed scriptoribus Latinis non conveniunt, qui Ludovicum custodiae tunc mancipatum fuisse ab Adelgiso scribunt. ita porro Erchempertus c. 34: *quibus ita patratris (capta scilicet Bari) videns diabolus suos eliminari Christoque universa restaurari, et damna inferni dolens, suo instinctu coeperunt Galli graviter Beneventanos persequi ac crudeliter vexare. qua de re et Adelgismus princeps (Beneventanus) adversus Lodogiacum Augustum erectus, cum suis Beneventi infra moenia degentem ac secure quiescentem, astu doloso sanctissimum virum, salvatorem scilicet Beneventanae provinciae, cepit et eustodiis mancipavit, bonaque eius diripiens ditatus est, cunctosque viros exercitales expoliavit et fugere compulit.* iis consona tradunt Leo Ostiensis 1 38 et auctor chronici S. Vincentii; qui Ludovicum custodiae mancipatum fuisse ab Adelgiso narrant; a qua quidem infra 40 dies innumerabili Saracenorum exercitu ab Africa adveniente dimissus est, ut scribit Leo Ostiensis. at scriptor Annalium Francorum Metensium rem paulo aliter narrat a. 871: *Adalgisus imperatorem destitutum suorum viribus cernens iamdudum conceptam iniquitatem parturit, et cum suis fautoribus palatium, in quo imperator meridie quiescebat, occupare nititur. impera-*

tor clamore irruentium excitatus lecto destitit, arma corripit, et cum perpaucis corporis sui custodibus ad ostium domus turbatus procedit, aditumque ferro intercludens hostem a liminibus arceat. Adalgisus sentiens non sine discrimine ostia domus esse penetranda, ab introitu pedem retrahit palatiumque flammis exuri iubet. interea imperator dexteras sibi dari petit, pacemque obnixè deposcit. cui responsum est non aliter petita impetraturam, nisi prius iureiurando promitteret nunquam se diebus vitae suae Beneventi fines intraturum, neque pro calumnia quam tunc patiebatur vindictam aliquando exacturam. allatis itaque sanctorum pignoribus, necessitate constrictus sacramentum quod ab eo exigebatur iuravit, statimque postero die a Benevento exiit. mox narrat ut anno sequenti Ludovicus imperator Romam venerit, et a Ioanne papa absolutus a sacramento Adalgisum tyrannum denuntiatum in Corsicam fugere compulerit, ac tandem Ludovicus a. 874 vitam finierit. ceterum de Ludovici captione similia habet Leo Ostiensis 1 38, ubi de Capua a Saracenis obsessa et a Ludovico fuis ibi Saracenis nonnulla, nihil tamen de legato Capuanorum ad Basilium misso, de quo Porphyrogenitus Cedrenus ac Zonaras loquuntur.

136, 17. λέγεται Ῥωμαῖσι ὁ κρημνὸς λαῦ] sic habetur et in mss. at Graecis λᾶς, τοῦ λᾶος, vel λᾶς, τοῦ λαόν, dicitur lapis. neque sola urbs Rausina, quod in loco praerupto sita fuerit, hoc nomen nacta est: quippe urbs etiam Laconicae aspero in loco sita Λᾶ dicitur apud Lycophrone; unde nomen sumpsere Λαέρσαι Dioscuri. et quemadmodum a principio urbs illa Rausium sive Lausium dicta fuit Graecis, quod in loco praerupto sita esset, qui quidem locus pars est hodie urbis occasum solis hibernum spectans, sic postmodum initio seculi undecimi, cum multi ex gente Slava Rausium venerint inhabitandum, pomeria urbis septentrionem versus protulerunt, domosque ibi exstruxerunt; qui locus cum tunc esset silvoscus et silva Slavis dicatur *dubrava*, urbs Rausium ab illa parte urbis tunc aedificata nomen sumpsit Slavisque nuncupata est *Dubrownik*; quod quidem nomen in hodiernum usque diem servat. ceterum verba illa Porphyrogeniti fortassis quispiam sic intelliget: *urbs Rausium non appellatur Rausium Latina lingua, sed quia in locis praeruptis posita est; praecipitium Graece vocatur Λαῦ, unde inhabitantes* etc. quasi diceret nomen urbis Ragusinae non est Romanum, seu non est a Latinis derivatum, sed a loco praerupto in quo sita est nomen Graecum accepit; quippe praecipitium Graece vocatur λαῦ. Graeci enim recentiores

τῆ Ῥωμαίων διαλέκτῳ et Ῥωμαῖσι acque intelligunt Latinam et Graecam linguam.

136, 22. Hic pro Πύτταρα scribendum esse Ἐπίδαυρον nemo non videt; ideoque in versione hanc vocem emendavimus. urbem vero Epidaurum Dion et Mela in Parthis Dalmatiae populis, quos Plinius Parthenos nominat, ponit. haec autem ipsa urbs Epidaurus colonia ab eodem Plinio dicitur, et legio 9 hic ponitur in antiqua inscriptione, ut scribit Ortelius. huius incolae non solum *Epidaurii* sed etiam Epidaurenses vocabantur, ut liquet ex antiqua inscriptione Aquileiae reperta, quam habet Gruterus. libet etiam proferre ex Io. Lucio antiquam inscriptionem, quae inter Epidauri rudera reperta fuit hodieque ibi permanet:

P CORNELIO DOLABELLAE COS VII EPVLON
SODALI TITIENSI LEG PROP D AVG ET TIB CAE AVG
CIVITATES SUPERIORIS PROVINCIAE HILLYRICI.

sequentes vero duas antiquas inscriptiones, quae olim ad portum Epidauri rupi insculptae cernebantur, hodieque, sive temporum diuturnitate sive fluctibus maris exesae fuerint, non comparent, ad me transmisit vir eruditissimus ac rei antiquariae studiosissimus Io. Natali Alleti, maritus sororis meae; quas quidem ille exscripsit ex libro Statutorum rei publicae Ragusinae; et quod ibi exesae illae essent, contulit cum altero codice, recentiori manu conscripto, qui asservatur cum multis aliis codicibus mss in bibliotheca Illustrissimi Seraphini Bona, patricii Ragusini. prima autem inscriptio sic habet:

LARTIDIA RECEP̄TA
CLARIDI CRISPI
COH. VIII. VOLVNT ANN.
XXVII. PATRONVS POSVIT
H. S. E.

altera vero sic:

T E R T I A.
I S M A R I E N S I S
A N N. X I.
H. S. E.

sed de Epidauro ac eius antiquitatibus agemus pluribus alio et loco et tempore.

137, 1. ἐκρατήθη] quo tempore Epidaurus ac reliquae urbes Dalmatiae maritimae ab Abaribus seu Slavis eversae fuerint, pluribus scribit Lucius *de Dalm. et Cr.*, c. 8 et 9.

Ibid. 4. Quomodo ampliata fuerit urbs Ragusia narrat Lud. Tubero l. 5 Comment. de temporibus suis. deni-

que 15 seculo pars illa urbis Ragusinae quae septentrionem spectat munita fuit, structuram curante Sigismundo Malatesta Arimini domino, ut scribit Iac. Luccari l. 3 Annalium.

137, 10. τοῦ πρωτοσπαθαρίου] perperam legitur in editis τοῦ ἁγίου pro τοῦ πρωτοσπαθαρίου; nec dubito quia in ms, quo Meursius usus fuerat ad suam editionem Constantini adornandam, scriberetur haec vox contracta seu, ut vulgo dicitur, abbreviata, nimirum litera α cum θ superscripto; quod quidem significat πρωτοσπαθαρίου. v. notas ad c. 42.

Ibid. 11. ἀπό Σαλώνα] interpretatus sum ac si legeretur οἱ ἀπό Σαλώνα. hinc manifesto liquet recensitos a Porphyrogenito paulo superius viros, qui Ragusium demigrarunt, fuisse cives Salonitanos, ibique optime legi μετοικησάντων, non vero κατοικησάντων. quae sequuntur in Meursii versione corrupta ac depravata sunt; quod quidem factum puto librarii et non interpretis negligentia ac inscitia. hanc autem Meursii versionem cum secutus esset Lucius de regno Dalm. c. 14, ex his Porphyrogeniti verbis sic ratiocinatur. *at Rausina civitas, quamvis in regno Dalmatiae, de quo tractandum est, inclusa non fuerit, sub nomine tamen Dalmatiae continebatur; sed sicuti Dalmatia in orientalem et occidentalem divisa, orientalis Serviorum censebatur, occidentalis vero Croatorum, ita Rausium in orientali parte situm, a caeteris Dalmatis divisum, ius quoque separatum habuisse inane videtur Porphyrogenitus: nam ait loco supra citato Salonam transiisse Rausium, id est, loco Salonae, totius antiquae Dalmatiae metropolis, Rausium partis orientalis Dalmatiae maritimae, quae Graecis parebat, in metropolim successisse.* atque Porphyrogenitus haec ita non intelligit, uti supra demonstravimus, licet urbs Rausium metropolis ac regina Dalmatiae fuerit hodieque sit, ut tradit Cedrenus, loquens de Saracenorum in Dalmatiam impressione: προχωρούντων δὲ κατὰ τὸν τῶν πραγμάτων τοῖς Ἀγυρηνοῖς ἦλθον καὶ ὑπὸ τοῦ ὄλου ἔθρους μητρόπολιν, ἣ Ῥαούσιον λέγεται. Ragusinam urbem metropolim universae nationis appellat et ipse Porphyrogenitus in avi vita n. 38, ubi de eadem Saracenorum in Dalmatiam impressione. numerum autem hunc quingentorum annorum, quem ponit Porphyrogenitus ab a. Chr. 949, quo haec scribebat, ad illud tempus quo Salonitani cives Rausium transierunt, corruptum fuisse a librario vel perperam Constantinum supputasse putat Lucius, cum Salonae eversio nullo modo ad Attilae tempora referenda sit, utpote quae superstes fuit Iustiniani tempore maxime commoda Iustiniani ducibus bello Gothico praebuit. quomodo autem Dalmatia a variis barbaris vexata ac possessa et a Iustiniano simul cum Italia re-

cuperata fuerit, quomodo eadem Dalmatia a Slavis populata, denique quando Dalmatia ab Abaribus vel Slavis occupata et civitates maritimae destructae fuerint, pluribus haec omnia a Lucio c. 7 8 et 9 pertractantur, sed ita tamen ut non omnem scrupulum mihi demat.

137, 13. τῷ κατὰ τοῦ ἁγίου Στεφάνου] hanc aedem S. Stephani aedificatam fuisse a Polymiro rege, in eaque reliquias Nerei Achillaei et Pancratii martyrum, necnon Petronellae ac Domitillae virginum, ab eodem rege Roma asportatas, repositas fuisse scribit Tubero 5 l. l. templum autem hoc S. Stephani cum aliis omnibus templis ac aedificiis urbis Ragusinae eversum fuit illo horrendo terraemotu qui a. Chr. 1667 accidit.

Ibid. 15. Ἀσπαλάθου] urbs Spalatum sive Aspalatum, quae olim Diocletiani palatium fuit, habitari coepta est a Salonitanis civibus postquam Salona a Slavis seu Gothis eversa fuit, ut scribit Thomas archidiac. Spalat. in Hist. Salon. c. 10. vide et historiam Michae Madii editam apud Lucium c. 15.

Ibid. 19. ἐπισκοπεῖον] hic non significat *aedem sacram episcopalem*, ut Ducangius existimavit in Gl. Gr. ubi laudat hunc Porphyrogeniti locum, sed *domum episcopalem*, quae prius erat domicilium Severi Salonitani civis, qui quod ceteris maiore auctoritate polleret, magnus Severus appellabatur, ut scribit Thomas archidiac. l. l. idem scriptor c. 11 sic de episcopo habet: *tunc praenominatus Severus domicilium suam, quod in Spalato sortitus fuerat, quando de insulis redierunt, donavit ecclesiae cum turri angulari et palatio, episcopium ibi fieri statuens. ibique venerabilis praesul Ioannes primitus habitare coepit. de aede vero sacra episcopali sic idem subiungit: videns ergo populum in divini cultus amore succrescere, statim aggredi coepit opus laudabile, et templum Iovis, quod in ipso Augustali aedificio excelsioribus fuerat structuris erectum, ab idolorum mundavit fymmentis, ianuas in eo serasque constituens. tunc solemnitate dedicationis indicta magnus undique populus coadunatus est. fecit ergo ex fano illo ecclesiam, consecrans eam in magna devotione et tripudio omnium qui convenerant, ad honorem dei et gloriosae virginis Mariae. clerum autem ibi statuit, qui divini cultus obsequia diebus singulis exerceret.*

Ibid. 20. τοῦ ἁγίου Δόμνου] corpus S. Domni seu Domnii et corpus S. Anastasii martyris, de quo loquitur paulo infra scriptor noster, Salona translata fuerunt Spalatum, et

in ecclesia dei genitrici sacra, quae prius fuerat Lovis delubrum, reposita, ut tradit laudatus archidiaconus c. 12.

136, 4. τὸ τεῖχος τοῦ τοιούτου κάστρου] horum autem murorum, inquit Lucius c. 10, pars maior integra extans magnificentiam Romanam testatur; ex iisdemque cognoscitur quam facile a Slavis Salonitanorum reliquiae se defendere possent. urbis vero Spalatensis descriptionem exhibuit lae. Sponius in suo Itinerario. nonnullas item inscriptiones Spalati repertas profert idem t. 3 p. 79 et seqq. sed illae ad Salonam potius quam ad Spalatum pertinent. ceterum qui res Salonitanas ac Spalatenses accuratius discere cupit, consulat Laeii, eruditissimum opus de r. Dalm. ac Cr.

Ibid. 4. βήσालον later. vide Comment. in Antiq. CP. 4 206. quid vero ἐγγώρηγος, vide eorundem Comment. 1 12.

Ibid. 10. κοσμίτης, iuxta Goarum ad Codrurum et ad Euchologium, architectis est tota epistolæ compages ex coronide Zophoro et ei subiecta trabe commentata, sic dicta quod columnarum aedificium κοσμηῖ. vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. 18. Tetrangurium et Tetranguria Plinio et Ptolemaeo *Tragurium*; et ita hodie appellatur; sed vulgo *Trax* dicitur. Tragurium vero, inquit Lucius, in peninsula tunc existens tenui isthmo continenti iungebatur: ideo facile a parte continenti obversa muniri potuit, et ex proxima insula, Bos dicta, portum efficiente ipsique supereminente, defendi. quando autem effosso isthmo in insulam redactum fuerit Tragurium, nulla memoria reperitur: tempore tamen, quo Bela IV rex Ungariae a Tartaris fugatus eo secesserat, insulam fuisse testatur archidiaconus Spalatensis c. 40. Tragurium Io. Laeii patria, quam ille et scriptis et natalibus illustravit.

Ibid. 23. Λαυρέντιος] reliquiae S. Laurentii martyris perpetuo in urbe Roma asservatae fuerant hodieque permanent.

139, 1. τὸ κάστρον τῶν Δεκατέρων] idem Porphyrogenitus paulo superius hoc ipso capite hanc urbem τὸ κάστρον τὰ Δεκάτερα appellat. vide quae ibi adnotavimus. ceterum hanc urbem alii Ascrivium seu Ascrvium appellant; alii vero eam diversam ab Ascrivio esse arbitrantur, sed ab Ascrivii ruinis hanc crevisse aiunt.

Ibid. 12. Ἰὰμ ἔρατ] *Iadera* et hodie *Iadra* urbs et colonia antiquissima: COL. CLAUDIA AUGUSTA FELIX IADERA. notat ex nummo Claudii Ligerius. Italis dicitur *Zara*, Slavis vero *Zadar*. pluribus de hac urbe agit La-

cius. in hac autem urbe supersunt quamplurima monumenta testes ipsius antiquitatis nobilitatisque: cf. Sponius.

139, 12. ἦτον pro ἦν barbarum est. occurrit saepe apud Anonymum de bello sacro et Demetrium Zenum in Batrachomyom. MEURS.

Ibid. 15. Διάδωρα] notandum quod hic ait Porphyrogenitus urbem hanc Iaderam seu Iadram vulgariter appellari Diadoram.

Ibid. 19. τῷ Χαλκοπρατίων ναῦ] de aede deiparae sacra, quae erat in Chalcopratiis, pluribus egimus Comment. 2 76.

Ibid. 21. ἔξ ὕλογραφίας] Meursius ἐκ σηλογραφίας legendum ait, et Salmasius ad Plinium p. 1219 ξυλογραφίας. sed perperam uterque, cum legi debeat, ut in ms cod. Regio habetur ἔξ ὕλογραφίας ἀρχαίας. recentiores quippe scriptores ὕλογραφίαν pro κηρογραφίαν dixere, ut hanc distinguant a musivaria: duplicem enim picturam statuunt, alteram διὰ κηροχύτου ὕλης, id est cum cera et coloribus in quavis materia, alteram διὰ ψηφίδων sive opere musivario. Theodosius episcopus Aemorii in Synodo 7 act. 4: αἱ ἅγιοι καὶ σαβασμιαὶ εἰκόνες καὶ ζωγραφίαι καὶ ὕλογραφίαι καὶ διὰ μουσειῶν. Theophanes a. 27 Copronymi: τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Νικήτας ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης τὰς ἐν τῇ πατριαρχεῖᾳ εἰκόνας τοῦ μικροῦ σεκρέτου διὰ μουσείου οὐσας ἔξεσεν, καὶ τοῦ μεγάλου σεκρέτου τῆς τροπικῆς ἔξ ὕλογραφίας οὐσας ἔξεσεν. ubi S. Nicephorus Cp. loco laudato habet ἐκ κηροχύτου ὕλης. v. quae habet Ducangius in Gl. Gr. v. Κηροχυτος γραφή, ubi de pictura, quae fit resolutis igne ceris cum penicillo, pluribus agit.

Ibid. 22. συγκοπή opus tessellatum significat. Continuator Theophanis 3 7: ἐκ συγκοπῶν δὲ καὶ διαφόρων χροῶν τὸ ἄδαφος πάν.

140, 3. μέχρι Beneβενδοῦ] quasi Beneventum ad mare Adriaticum situm sit: verum trium ferme dierum itinere ab eo distat, et a Neapoli 32 miliaribus.

Ibid. 6. ἡ Βέκλα] quae Porphyrogenito Becla appellatur, Οὐσγία Ptolemaeo dicitur, Plinio vero *Vegium*; *Vigilia* hodie nuncupatur, Italis *Veglia*, Slavis *Kirk*.

Ibid. Ἄρβη Arbum hodie nuncupatur et Arba, Italis *Arbe*, Slavis *Bab*.

Ibid. 7. Ὀσαρα hodie Absarus vocatur. dicta fuit olim haec insula et urbs eiusdem nominis *Absorus* et *Absyrtium*. Italis *Osero* dicitur.

140, 7. *Λουμβρικάτον* hodie Vergada nuncupatur, et a Slavis *Lauca* dicitur.

Ibid. 10. *Πιζύχ* nunc *Sale* appellatam ait Lucius p. 48 ed. Amstel.

Ibid. *Σελβώ* Selva hodie nuncupatur.

Ibid. *Σκερδά* Scherda etiamnum appellatur, ut scribit Lucius.

Ibid. *Ἄλωη* Nun Lucio appellatur.

Ibid. *Σκιρδάκισσα*] id est Scirda, nunc Scherda Cissa, nunc Pagus, inquit Lucius.

Ibid. 11. *Μελετά*] hodie hanc Meladam dici scribit Lucius.

Ibid. *Ἐστιονήζ*] nunc Sestrum nuncupatur.

141, 3. *ἐκ παλαιοῦ μὲν τοίνυν ἡ Δελματία*] Dalmatia hic a Porphyrogenito pro universo occidentali Illyrico praeter Noricos sumitur, ut optime animadvertit Lucius 1 6: cf. Dandulus p. 183 A.

Ibid. 9. *παρὰ τῶν Σλαβινικῶν ἔθνων*] quomodo a Slavis occupata fuerit Dalmatia narrat et capite praecedenti, unde haec cum illis conferenda sunt. quando autem Salona ac reliquae Dalmatiae urbes a Slavis captae fuerint, pluribus tradit Lucius l. 1.

Ibid. 20. *οἱ Τοῦρκοι*] hodie Unni seu Hungari. de Turcis autem pluribus Porphyrogenitus infra.

143, 13. *πόρτα* purum putum Latinum est, *porta*. occurrit passim apud scriptores Graecos aevi posterioris. MEURS.

Ibid. 20. *Βαγιβαρείας* seu *Βαγιβαρεία* est Slavum vocabulum, Graece detortum; id est *Βαβειανορεία*, id est *Babii montes*, Slave *Babie Gore*, videlicet Vetulae vel vetularum montes, quo nomine Carpathii montes Poloniam ab Ungaria disterminantes ab aliquibus nuncupantur. ex his apparet Chrobotas a Sarmatia nunc Polonia dicta, vel Bohemia venisse. sed de Chrobotis, et terra quam illo tempore habitabant, pluribus agit Porphyrogenitus capite sequenti; ubi vide quae adnotamus.

144, 8. *Φραγγίαν*] hic Franciam Porphyrogenitus pro hodierna Germania sumit, ut ad caput sequens adnotabimus. Belochrobotas autem, nimirum *Albos Chrobotos*, ex *beli Hruati* apte deducit, cum *beli* vel *bili*, sive ut nostrates *Bieli*, Slave *albos* significet.

Ibid. 10. *Φραγγίας τῆς καὶ Σαξίας*] sic et in mss habe-

tur. at sunt qui haec ita legenda putent, Φραγγίας τε και Σαξίας.

144, 14. Παννονίαν] cf. Lucius 1 12 p. 47 A.

145, 1. ανέλλον τούς Φράγγους] cf. Lucius 1 11 p. 46 A.

Ibid. 6. ζουπανία Slava vox *regionem* significat, et a Zupa deducitur, quod populum vel regionem aliquam habitam significat. hinc autem *zupanus* seu *zupanus* dignitas apud Servios Hungaros et universim apud Slavicam gentem: *praefectus provinciae vel alicuius territorii aut civitatis*. scriptor noster c. 29: ἄρχοντας δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη μὴ ἔχει, πλὴν ζουπάνους γέροντας, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Σκλαβίνιαὶ ἔχουσι τύπον. pactum Boëmundi cum Alexio imperatore apud Annam Comnenam l. 13 subscribit ζουπάνος ὁ Περγῆς, alter e legatis regis Ungariae. dicitur et μέγας ζουπάνος in Salutat. Epistol. Pontif. qui ἀρχιζουπάνος apud Nicetam in Manuele Comneno 2 7 et Ioannem Cinnanum 3 7. *magnus* autem *zupanus* appellatur Innocentio III papae l. 1 et 2 Epistol. et in Actis eiusdem. ita porro appellatus Serviae princeps. vide Ducangii Glossarium med. Latinitatis necnon Graecit. et notas eiusdem ad Alexiadem p. 347.

Ibid. Chlebianae hodie *Hliumo* nuncupatur.

Ibid. 7. Tzentsena hodie *Cetina* dicitur.

Ibid. Emota nunc *Imota* vocatur.

Ibid. Pleba forsitan *Plieva* in Bosna.

Ibid. Πεσέντα postea in dioecesi Tinninien, inquit Lucius.

Ibid. Παραθαλασσία] Latine *Maritima*, Slave *Primorye*.

Ibid. 8. Brebera hodie vulgo *Bribir*.

Ibid. Nona Slave *Nin*.

Ibid. Τνήνα Latine *Tinninium*, Slave *Knin*.

Ibid. Σίδραγα postea in dioecesi Scardonon.

Ibid. Nina, nisi sit idem ac Nona, et in duas zupantias divisa, inquit Lucius.

Ibid. 9. Βοάνος] Latine *Banus*, idem quod dux, Slave *Ban*.

Ibid. Cribasa Slave nuncupatur *Karbava*.

Ibid. Litza Slave *Lika*.

Ibid. 10. Γουτζηκᾶ postea in dioecesi Signien. ceterum in relatis zupaniis, inquit Lucius, maritimae ut plurimum regiones numerantur; ideo vel duces sive bani a Porphyrogenito nominati maritimam tantum Croatiam possederunt, vel ipse in rebus occidentalibus parum versatus multa omisit.

145, 11. De Diocletianis et eorum regione, de Terbuniatibus, Zachlumis et Paganis loquitur pluribus infra scriptor noster.

Ibid. 24. *Ρασιώζα* eadem fortassis quae hodie Slave *Rat*, regio sub ditione rei publicae Ragusinae.

Ibid. *Μοκρόν* Slave *Mocro*.

Ibid. *Δαλέν* eadem fortassis quae Dalluntum Antonino, nisi ibi pro Dalluntum legendum sit Dalminium, ut Ortelius suspicatur.

146, 5. *Μίλεα* Latine *Melita*, Slave *Mliet*.

Ibid. *Κούρκουρα*] haec ipsa insula infra c. 36 dicitur Porphyrogenito ἢ *Κούρκρα*, Latine *Corcyra*, Slave *Karkar*; nostratibus vero *Corciula* appellatur.

Ibid. *Βάρτζω*] eadem insula paulo superius cit. l. vocatur ὁ *Βράτζης* Porphyrogenito. Latine autem *Brachia* dicitur, Slave *Brac*.

Ibid. *Φάρος*] hanc insulam τὸ *Φάρα* Porphyrogenitus vocat l. l. Latine dicitur *Phara*, Slave *Huar*.

Ibid. 9. ἡ *χωρά τῆς Χρωβατίας*] hic describit Porphyrogenitus regionem Croatorum, qui in Dalmatiae occidentali parte, tam maritima quam mediterranea, sedem fixere et regioni illi Croatiae sive Hruatiae cognomen dederunt, quod etiamnum in parte retinet. hos autem veros terminos Croatiae fuisse ostendit Lucius l. 2.

147, 14. τὸ δὲ *κάστρον τὸ Ραούσιον*] at non longe post Porphyrogeniti tempora Ragusina res publica a Serviae principibus terras et insulas obtinens territorium terra marique dilatavit, ut scribit Iac. Luccari in Annalibus Ragusinis.

148, 4. τὸ δὲ *Χρωβάτοι τῆ τῶν Σκλάβων διαλέκτῳ*] cf. Lucius c. 11.

Ibid. 16. τοῦ βασιλέως *Ἡρακλείου*] quando Dalmatia ab Abaribus vel Slavis occupata fuerit, pluribus agit Lucius 1 9. de baptismo autem Croatorum diximus nonnulla supra ad c. 30, et Lucius loquitur pluribus de eodem c. 11.

149, 2. Chrobatī igitur sub Porino duce, Porgae patre, Abares ex Dalmatia expulerunt tempore Heraclii, ut Porphyrogenitus hic paulo superius et capite praecedenti narrat: deinde Porga eorum duce baptizatos eosdem Chrobatos fuisse ait.

Ibid. 23. *Τερπημέρη τοῦ ἄρχοντος*] de Croatorum duce et eorum stirpe pluribus agit Lucius 2 1.

150, 3. *εὐλαβῶν*] Meursius legendum ait *εὐσεβῶν*, et

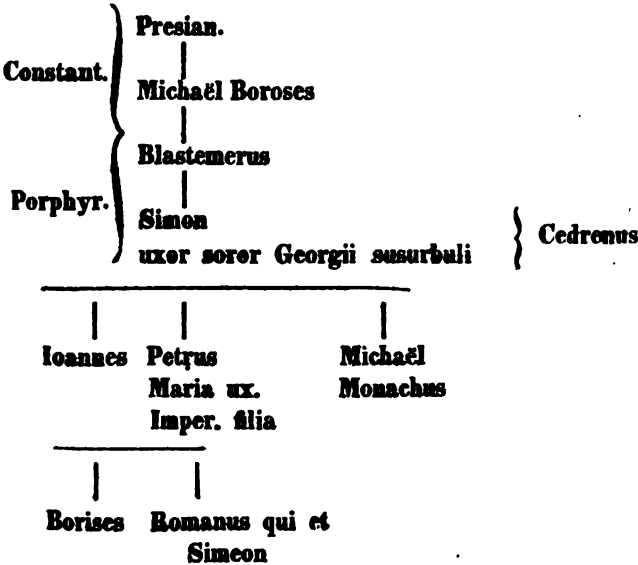
paulo infra pro *εὐλαβῆς εὐσεβῆς*; sed fallitur, cum vox *εὐλαβῆς* apud scriptores Christianos eadem saepe significat quae *εὐσεβῆς*, nimirum *religiosam ac piam*.

150, 11. *κοντοῦρα* et *κονδοῦρα* genus navigii apud Croatos, quod sagena minus est; quippe sagenae, ut scribit Porphyrogenitus paulo infra, 40 viros habent, condurae vero seu conturae, quae maiores sunt, 20 viros habent, minores vero 10 tantum. nostratibus autem hoc navigii genus etiamnum *gawdula* dicitur.

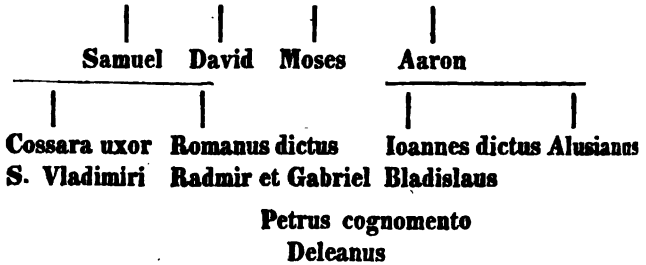
Ibid. 15. τὸν κόλπον τῆς Δελματίας maris Dalmatarum meminit Porphyrogenitus et in avi vita. quando autem mare Illyricum seu Adriaticum *Dalmatici* appellationem acceperit docet Lucius 1 6.

Ibid. 22. Βορώσης] capite sequenti scribitur Βορόσης; ab aliis vero appellatur Vorizes vel Burichius. libet autem hic regum Bulgariae stemma ex Porphyrogenito et aliis scriptoribus Graecis exhibere.

REGES BULGARIAE EX AUCTORIBUS GRAECIS.

Comes Comitopulus

151, 5. *Νόνα*] Slave nuncupatur *Nin*.

Ibid. *Βελόγραδον*] Latine *Belgradum* vel *Alba maris*, ad differentiam tam *Albae Ungaricae*, quae Regalis, quam *Serviae*, quae Graeca dicebatur. nautis autem *Zara vecchia* appellatur.

Ibid. *Βελίτζειν* forsan *Belina* in *Bucoviza*.

Ibid. *Σκόρδονα* Latine dicitur *Scardona*, Slave *Scradia*.

Ibid. *Χλεβένα* vel *Chlebna* Slave appellatur *Hliano*.

Ibid. 6. *Στόλπον* forsan *Stulpa* prope *Bistrizam* flumen *Illiuni*, inquit *Lucius*.

Ibid. *Τενήν* Latine *Tinninium*, Slave *Krin*.

Ibid. *Κόρι* Latine *Corinium*, Slave *Karin*.

Ibid. *Κλαβώκα* forsan *Klapaz* prope fontes *Unae*. ceterum multa nomina civitatum, inquit *Lucius* p. 48, cum ipsis *zupaniarum* nominibus conveniunt.

Ibid. 7. *καβαλλαρικόν* hic substantive pro *equitatu*.

Ibid. 12. τὸ τοῦ λαοῦ πλῆθος] sicuti ex enumeratione civitatum apparet *Porphyrogenitum* hic describere tantum occidentalem *Dalmatiam* maritimam, a *Croatis* tunc possessam, praeter oppida maritima, quae *Romani* vel *Dalmatae* tenebant, ita hic videtur vires integras totius regni *Croatorum* describere: quippe pars illa sola occidentalis *Dalmatiae* neque tot equites ac pedites habere potuit; neque sola loca littoralia continentis sine insulis tot *sagenas* ac *conduras* habuisse probabile est.

Ibid. 13. *Κρασημέρη*] hic *Cresimir* appellatur et maioris cognomine donatur in *Cresimiri* regis abnepotis literis, quae editae habentur apud *Lucium* p. 78.

Ibid. 14. *Μιροσθλάβον*] hic ab aliis *Dircislaus* appel-

latur; et eundem primum titulum regium ab imperatore Cpolitano consecutum argui potest ex eo quod scribit archidiaconus Spalatensis c. 13. sed fallitur archidiaconus, dum Theodosium a. Chr. 970 imperasse scribit; quippe ille annus fuit primus imperii Ioannis Zimiscae.

151, 15. Hic Pribunia vel Pribunius idem fortassis qui in veteribus privilegiis Pribinna Gussichus appellatur. v. Lucium p. 77 seq.

Ibid. 19. *κονδούρας*] puto hic desesse numerum condurum et equitatus peditatusque, ut optime et Meursius monuerat.

152, 12. *εἰς τὸν παρ' αὐτοῖς Βόϊκι τόπον*] ex iis quae supra ait scriptor noster de magnae Chrobatiae Turciae ac Franciae situ, facile cognosci poterit regio illa quam ab initio Serbli possederunt *).

Ibid. 21. *Σέρβλοι δὲ τῇ τῶν Ῥωμαίων διαλέκτῳ*] Seruorum igitur vocabuli originem Graeci a Latino sermone derivant, nimirum a servitute, ut ait hic Porphyrogenitus; ex quo quidem mutuatus est Willelmus Tyrius ea quae scribit 20 4, quando cum imperatore Emanuële in Serbia praeliaturum se venisse ait. atqui in hac Serblorum nominis a servitute denominatione, inquit Lucius in Notis ad Historiam Diocletis de Regno Slavorum, Graecos et ex eis Latinos hallucinatos sciunt, quicunque Slavum idioma callentes contermini Serblianis sunt.

153, 17. *πρεσβύτας*, inquit Meursius, vocat hic τὸς *πρεσβυτέρους*.

154, 15. Michael, qui hic *ὁ Βορίσης* dicitur, capite praecedenti *ὁ Βορώσης* appellatur.

155, 1. *ἕως τῆς Ῥάσης*] sic etiam mss. sed legendum fortassis usque ad Rasciam, non vero Rhasen, ut ait Meursius.

156, 4. *τὴν Δοστινίκαν*] hanc ipsam urbem vocat Porphyrogenitus ad finem huius capituli τὸ *Δοστινίκον*.

Ibid. 12. *ὁ πρωτοσπαθῦριος Λέων*] non possum, inquit Meursius, *divinare quid sibi velit compendium hoc scribendi; itaque in versione mea asteriscum eius loco posui. occurrit autem pluries in hoc nostro. occurrit quidem primum c. 29, ubi perperam legerat Meursius τοῦ*

ἁγίου Σεφάνου, cum ibi legatur τοῦ *α* *Σεφάνου*, id

*) Subiunxit Bandurius p. 99—107 Matthaei Gondolae, patricii Ragusini, libellum de religionis catholicae in Turcia Europaea conditione.

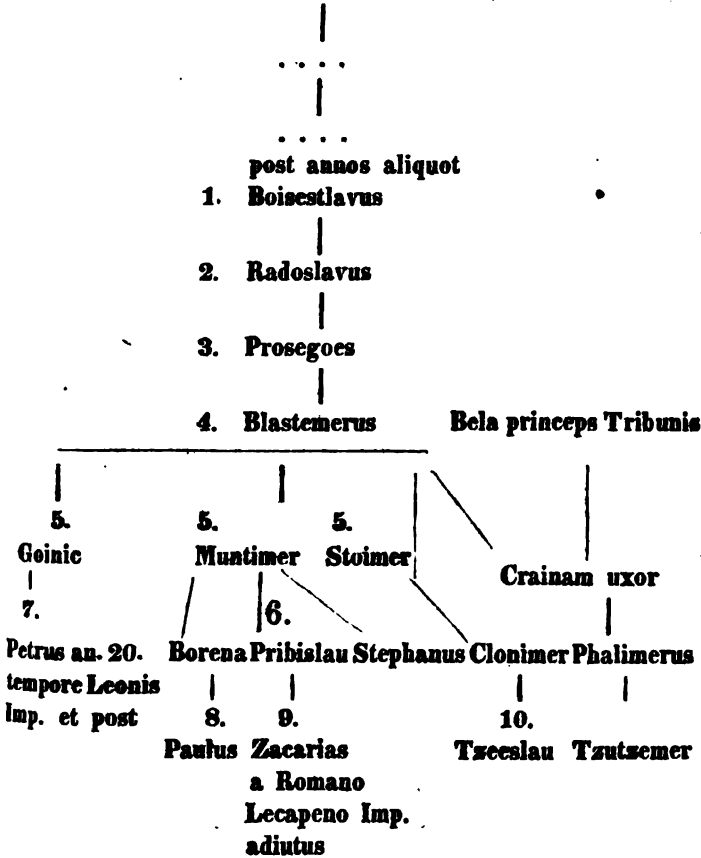
est τοῦ πρωτοσπαθαρίου Στεφάνου; quippe litera α cum θ superscripto πρωτοσπαθαρίου vocem intelligi, ex iis quae infra ad c. 42 dicturi sumus, manifesto constabit. ὁ ῥαβδούχος autem Meursius vertit *licitor*; ita et nonnulli alii ad Cadinum putant hanc vocem Latine interpretandam, ubi inter dignitates aulae Cypolitanae ῥαβδούχος recensetur. Goar. p. 37 οἱ ῥαβδούχοι *satellites virgis armati* interpretatur; putatque rhabduchos haud diversos fuisse a manglabitis, qui et φαβδοφόροι nonnunquam appellantur. observo, inquit ille p. 76, Bardarietas istos, de quibus sermo, ῥαβδούχους a *festibus* gestatis dici apud Nicetam Andronici 2.

156, 21. πόλεμος εἰς Ἀχελών] in editis legitur πόλεμος ἀχελών: ubi Meursius haec adnotat: *quid hoc sit, non intelligo.* at Ἀχελῷος et Ἀχελών Bulgariae castellum reperitur apud Cedrenum, et apud Anonymum Combesianum p. 240 Ἀχελῷος flumen appellatur, ad quod ait idem scriptor inter Romanos atque Bulgaros commissum fuisse praelium, et victoriam a parte Bulgarorum stetisse. quod quidem accidit die 29 Augusti, indictione 5, a. Chr. 917. de quo quidem bello videtur loqui hic Porphyrogenitus.

159, 9. Tzeesthlabus hic Serviae princeps ea ferme qua Porphyrogenitus aetate vivebat, scilicet circa annum 950. horum autem principum series longe alia est apud Diocleatem, nomina etiam et ab iis acta prorsus diversa. quod inde factum puto, quod Dalmatiae continentis et Dalmatiae maritimae, interdum etiam Croatiae principes Diocleates confuderit; qui sane scriptor circa annum 1152 floruit. ideoque haec in re multo maiorem fidem meretur Porphyrogenitus quam Diocleates, utpote qui longe ante ipsum vivebat. horum autem principum Serviae, quorum in praesenti libro mentionem facit Porphyrogenitus, libet hic ob oculos stemma proponere.

CONSTANTINI PORPHYROGENITI PRINCIPES SERBLIAE.

N qui ad Heraclium imperatorem confugit

159, 21. *Βόσωνα*] Bossena Cinnamo *Βόσθνα* appellatur. huius autem regni seu Provinciae principum seriem exhibet Ducangius in *Familiis Dalmaticis*.

160, 3. Zachlunorum regionis terminos describit Porphyrogenitus supra c. 30.

Ibid. 9. *οἱ δὲ νῦν ἐκσλαοὶ οἰκοῦντες*] quomodo Serbii Zachlunorum terram occuparint, pluribus capite praecedenti narrat scriptor noster.

160, 14. ἤγουν ὀπίσω] Zachlumi dicti sunt, inquit Porphyrogenitus, a monte Chlumo nuncupato; et alias Sclavorum dialecto Zachlumi dicuntur ii qui post collem habitant, atqui si ita est, *Sachlumi* appellandi sunt potius quam Zachlumi, neque ita Slavorum dialecto vocandi sunt omnes qui post collem habitant, sed tantum qui post montem Chlumum habitant; quippe *sa Slave post* significat, Chlumus vero nomen proprium montis est.

161, 1. τὸ Σταγνόν] urbs episcopalis sub ditione rei publicae Ragusinae. huic ecclesiae praest hodie Illustrissimus antistes Franciscus Volanti, avunculus meus, vir et pietate et doctrina insignis.

Ibid. 6. χώρα μία ὑπάρχει] eandem terram esse Terbunitarum et Canalitarum docet Porphyrogenitus et supra c. 30, ubi Terbuniae principatus terminos describit. at hodie Terbuniae principatus Turcis paret; episcopus vero Terbuniae, unus e suffraganeis archiepiscopatus Ragusini, eligitur a senatu Ragusino, fortassis quod Mercanensis episcopatus cum Terbuniensi iunctus esset, et Mercana sit sub ditione rei publicae Ragusinae. hodie autem Terbuniensem episcopatum obtinet Illustrissimus Antonius Reghii, consobrius meus, vir a pietate et a studiis omnino laudabilis.

Ibid. 20. Καναλή] Canale seu Canalis sub dominio rei publicae Ragusinae, olim ager Epidaurius. neque Canale seu Canalis regio illa dicta est, ut putat hic Porphyrogenitus, quod Canale Serblorum idiomate *viam plaustris* significet: nam, inquit ille, propter loci planitiem servitutes omnes plaustris praestant; cum nulla hodie ibi sint plaustra. sed regio illa ab aquae ductu lingua Epidauria Canalis appellatur, et scribit Lud. Tubero l. 5 Comment. de temporibus suis.

162, 8. Diocleae regionis terminos describit Porphyrogenitus supra c. 30.

Ibid. 16. ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός] atqui longe ante Diocletianum imperatorem Dioclea urbs extabat, cum huius meminerint Ptolemaeus et Plinius. non igitur huic urbi nomen Diocletianus dedit, sed potius ille ab ea nomen accepit quod in ea natus est, et a matre Dioclea pariter appellata, ut scribit Sex. Aurelius Victor. similia habet Paulus Diaconus l. 10. Diocles vero Diocletianus ante imperium dicitur et Lactantio, seu potius Lucio Caecilio, de Mortib. persecut. c. 9 et 19; ubi vide quae hac de re doceat eruditissimus vir nostrique amantissimus Nicolaus le Nourry, sodalis noster.

Ibid. 17. γυνὴ δὲ ἔστιν ἐρημόκαστρον] Dioclea seu Dioclea urbs eversa a fundamentis fuit circa finem decimi seculi

a Samuele Bulgarorum rege; eiusque vestigia ac ruinae marmoreaue monumenta sub aquis visuntur in lacu Lygnistri, ad quem sita fuit, ut scribit Lud. Tubero l. 8. falluntur ergo scriptores illi qui Diocleam hodie *Antibarim* aut *Medon* aut *Catarum* appellant, cum primum destructa fuerit Dioclea a Slavis, deinde a Bulgaris, tandem erumpentibus subito aquis absorpta. Dioclea autem urbe a Bulgaris, uti iam diximus, eversa Ioannes archiepiscopus Docleensis Ragusium se contulit; atque ab eo tempore ecclesia Ragusina archiepiscopalem dignitatem accepit a Benedicto V pontifice maximo, ut scribit Seraphinus Razzius Florentinus ordinis S. Domiici, in Historia archiepiscoporum Ragusinorum, quae Italico idiomate conscripta, asservatur manuscripta in Bibliotheca S. Marci Florentiae.

163, 4. οἱ Παγανοί] terminos Paganiae describit Porphyrogenitus supra c. 30. unde constat Narentanos sive Paganos eam partem continentis Dalmatiae obtinuisse quae a Cerina Naronem versus protenditur. flumen et zupanias tres habet.

Ibid. 11. μὴ καταδέξασθαι αὐτοὺς τῇ τότε καιρῷ βαπτισθῆναι] Chrobati ac Serbli ac Serbli, uti ad c. 30 adnotavimus, fidem Christi susceperunt Heraclio iuniori imperante; Paganus vero sive Arentani baptizati fuere sub Basilio Macedone, ut Porphyrogenitus scribit c. 29, quemadmodum etiam plures alii ex Slavis, qui Dalmatiam incolebant, ut ipse tradit eodem loco et in vita Basilii n. 54 ed. Reg. quod quidem congruit cum Platina, qui Hadriano secundo pontifice et Suetopolo principe Dalmatiae Sclavos Christi fidem suscepisse ait in vita Ioannis XIII, quem pro XIV ponit. haec autem Platinam ex Blondo, Blondum vero ex chronico Andreae Danduli exscripisse aiunt; ubi sic legitur: *huius autem B. Cyrilli praedicatione Sueropolis rex Dalmatiae, qui ab Odrillo germano Totilae regis Gothorum originem duxerat, cum toto suo populo fidem catholicam suscepit.* verum Dandulus haec sub Michaelle contigisse scribit, Platina vero sub Basilio Macedone. neque soli Arentani ac nonnulli alii ex Slavis Dalmatiae accolis sub Basilio Macedone baptismum susceperunt; verum et Bulgaros ad meliorem frugem revocavit idem imperator, Russisque persuasit ut sacrum baptismum susciperent, quemadmodum narrat laudatus Porphyrogenitus in avi vita n. 95 et 96. de Russorum autem ad fidem Christi conversione libet hic proferre historiam, quae a principio mutila est; quam quidem reperi in codice ms Colbertino recenti manu conscripto n. 4432, et Latinam fecimus. sic igitur habet.

Καὶ τὰ τοῦ σεβύσματος τούτων καλῶς καταμάθωσιν. οἱ δὲ τὸ τοῦ λόγου εἰπεῖν πτερωτοὶ γενόμενοι τὴν Ῥώμην καταλαμβάνουσι, καὶ τὰ ἐκεῖσε πάντα ἐρευνῶσι καὶ σκοποῦσι καὶ καλῶς περιεργάζονται τῶν τε θεῶν νυῶν τὴν εὐπρέπειαν καὶ τοὺς ἐκεῖσε ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸν πατριάρχην⁵ αὐτὸν ὄρωσι, τὸν καὶ πύπαν καλούμενον, καὶ λόγους ὠφελείας παρ' αὐτοῦ πλείστους ἀκούουσιν. καὶ οὕτως σπουδαίως καλιδρομοῦσι καὶ ἑαυτῶν καταλαμβάνουσι χώραν καὶ πρὸς τὸν μέγαν ῥῆγαν ἑαυτοὺς ἐμφρανίζουσι, καὶ ὑπερ εἶδον καὶ ἤκουσαν κἀκεῖσε καλῶς ἐξαγγέλλουσιν· εἶναι δὲ μεγάλα καὶ ἀληθῆ¹⁰ διεβεβαιοῦντο πάντη, καὶ οὐδὲν δέονται ἐτέρας τινὸς ἀναψηλαφήσεως καὶ ἐρεῦνης. καὶ "εἰ θέλεις" ἔφησαν, "λαμπρότατε καὶ ἐνδοξότατε ἡμῶν ἀνθέντα καὶ ἄρχον, τὴν τούτων πίστιν δέξασθαι, 'μῆνυσον αὐτοῖς, καὶ καλῶς τὰ ἐκείνων μνησθῆτι." ὡς δὲ οἱ σὺν ἐκείνῳ ἄρχοντες πάντα ἤκουσαν, μᾶλλον δὲ οἱ¹⁵ τινες καὶ πρώην αὐτῷ συνεβούλευσαν, πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ ἀνθις εἰρήκασι "οὐ καλὸν φαίνεται τοῦτο γενέσθαι πᾶσιν ἡμῖν, εἰ μὴ οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καλῶς δεκιμάσωσι καὶ καταμάθωσιν, ἐπειδὴ καὶ ταύτην πόλιν μεγάλην τινὰ καὶ κρείττονά τινες εἶναι διαφημιζουσι. λοιπὸν²⁰ ἄξιόν ἐστιν ὅπως καὶ ταύτης τὸ σέβας καὶ τὴν λατρείαν οἱ αὐτοὶ ἐρευνήσωσι καὶ ἀναψηλαφήσωσι, καὶ οὕτως ἀμφοτέρων

2 σπερωτοὶ apud Bandurium
ἐλαυῶν?

3 σκοπῶσι ib.

8 καὶ τὴν

Et quae ad religionem eorum pertinent accurate ediscerent. illi vero sciscitandi studio cupidi, Romam se conferunt, isticque omnia perscrutantur et exquirunt, ac curiosissime dispiciunt cum sanctorum templorum decorem tum sacerdotum et pontificum ordinem. imo etiam patriarcham eorum, quem papam vocant, invisunt; a quo verbis et doctrina ad utilitatem suam spectante instituti revertuntur ac regionem suam repetunt. hinc sese magno regi sistunt, ipsique omnia quae viderant et audierant sedulo recensent. affirmabant porro magna illa et verissima existere, nec ulteriori perquisitione et perscrutatione opus esse. "quodsi velis" inquit, "illustrissime et gloriosissime domine princepsque noster, ipsorum fidem amplecti, id ipsis significato, atque eorum misteriis rite initiare." quibus auditis proceres qui cum rege erant, maximeque ii qui ipsi talis propositi auctores fuerant, rursus ipsum ita compellant "non videtur nobis id agendum esse, nisi prius iidem ipsi Cypollitanos ritus explorent et ediscant. fama quippe est eam urbem magnam, imo praestantiorē esse. demumque e re fuerit ut istem huius quoque religionem et cultum examinent ac experiantur; et sic postea ex his duabus meliorem deligamus." tum res

τὸ κρεῖττον ἐκλεξόμεθα.” ἤκουσα πάλιν καὶ τοῦτο ἃ ἐχέφρων
καὶ περιβόητος ῥῆγας ἐκείνων καὶ προσηήκατο καὶ καλῶς ἀπε-
δέξατο. διὰ καὶ τοὺς δηλωθέντας πολλαίκις τέσσαρας ἄνδρας
πάλιν ἐκπέμπει καὶ πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὡς ἵνα καὶ
5 τὰ ἐκεῖσε πάντα κατοπτεύσωσι καὶ ἀποπειράσωνται. καὶ δὴ
μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ταύτην καταλαμβάνουσι, καὶ τῷ τότε
τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα ἰδύνοντι, Βασιλείῳ φημί τῷ ἐκ Μακε-
δονίας, προσέρχονται, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς αὐτῶν ἀφίξεως
ἀπαγγέλλουσιν. ὃ δὲ ἄσμενος καὶ τρισάσμενος τούτους ἀποδε-
10 ξάμενος ἄρχοντας τινὰς παρανατὰ τῶν ἐλλογίμων αὐταῖς ἐπι-
δίδωσιν, ὅπως τὰ κύλλιστα πάντα τῆς πόλεως αὐτοῖς ἐπιδει-
ξωσι καὶ τὰς κενύσεις αὐτῶν πάσας καλῶς διευκρινήσωσι καὶ
ἀπολογήσωνται. οἱ δὲ ἄνδρες παραλαβόντες, καὶ πολλὰ ἐν
τῇ πόλει ἀξιόθεατα ἐπιδείξοντες, εἰσῆλθον πρὸς τὸν περιβόη-
15 τον καὶ μέγαν θεῖον ναὸν τῆς τοῦ θεοῦ Σοφίας. καὶ γὰρ ὡς
ὁ λόγος κρατεῖ, ὅτι καὶ ἑορτὴ μεγάλη τις πρὸς αὐτὸν ἐτελεῖτο
τὸ τότε· εἴτε δὲ τοῦ χρυσορρήμονος εἴτε ἡ κοίμησις τῆς
ὑπεραγίας μητρὸς τοῦ κυρίου μου, ἀκριβῶς λέγειν οὐκ ἔχω.
πλὴν ἑορτὴ ἐτελεῖτο θαυμαστὴ καὶ μεγάλη. καὶ οἱ τέσσαρες
20 ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ μετὰ τῶν ἀρχόντων ἡμῶν ὄντες, τὸν ναὸν
πάντα περισκόπουν, καὶ τῆς τελουμένης ἑορτῆς τὰ πλεῖστα
φῶτα βλέποντες καὶ τὴν μελωδίαν τῶν ἁσμάτων ἀκούοντες,
θαυμάζοντες διηπόρουν, διαβιβάσαντες οὖν ἐκεῖσε τὸν ἑσπε-

ille prudens et conspicuus hoc consilium admisit et amplexus est.
quamobrem quattuor illos saepe memoratos viros Cpolim mittit, ut
omnia quae ad religionem spectabant explorarent ac experirentur. in
hanc vero illi urbem nec sine magno labore concedunt, atque Basilio
Macedoni, tunc Romanorum scepra moderanti, se sistunt, ipsique
tanti suscepti itineris causam renuntiant. is vero ingenti gaudio hos
excipiens mox viros illis eruditos et praeclaros adiungit, qui omnia
in urbe pulcherrima monstrarent, quique rogata eorum recte intelli-
gere possent, iisque satisfacere. hi autem cum multa ipsis in urbe
spectaculo digna ostendissent, in celebratissimum illud magnamque
S. Sophiae templum cum ipsis ingressi sunt. atque ut vulgo fertur, tum
magna sollemnitas celebrabatur, sive S. Chrysostomi sive Dormitionis
sanctissimae matris domini mei; id vero non certo dicere valeo: verum
tamen est tunc fuisse mirabilem magnamque celebritatem. quattuor
porro viri qui cum proceribus nostris erant, totum templum circum-
spexerunt, necnon quae ad celebritatem spectabant; luminaque cer-
nentes ac canticorum melodiam audientes stupebant attoniti. cum
istic autem vespertini et matutini himni tempore venissent multaque
dixissent audivissentque, accedit sacrae et divinae liturgiae tempus;

ριὸν ὕμνον καὶ τὸν ὀρθρινόν, καὶ πολλὰ εἰπόντες καὶ ἀκούσαντες, φθάνει καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἱερᾶς καὶ θείας λειτουργίας καὶ πάλιν οἱ ῥηθέντες ἄνδρες μετὰ καὶ τῶν τοῦ βασιλέως ἀρχόντων εἰς τὸν σεβασμὸν καὶ μέγιστον ναὸν εἰσέρχονται, ὅπως τῆς ἀναιμάκτου καὶ θείας μυσταγωγίας θεαταὶ γενήσονται. ἔνταῦθα τοῦ λόγου γεκόμενος ἐκπλήττομαι τοῦ θεοῦ τὴν φιλανθρωπίαν, τοῦ θέλοντος πάντα σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. καὶ γὰρ ἐπεὶ οἱ ἔθνη καὶ βαρβαροὶ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐν τῇ τρισμυρίστῃ ναφῇ εἰσῆλθον ὡς εἰρηταί, κάκεισε ἰστάμενοι τὰ δρώμενα πάντα ἐν τῇ ναφῇ ἐσκόπουν, καὶ ἀκριβῶς κατεμάνθανον πῶς πρότερον ἢ λεγομένη μικρὰ εἴσοδος γέγονεν, εἶτα καὶ ἡ μεγάλη ἤντηρεπιζέτο, καὶ οἱ ὑποδιάκονοι καὶ οἱ διάκονοι ἐξεπορεύοντο τοῦ ἱεροῦ βήματος μετὰ λαμπάδων καὶ ῥιπιδίων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἱερεῖς πλείστοι καὶ ἀρχιερεῖς κατὰ τὸ σῆμα μετὰ καὶ τῶν φοριζομένων καὶ θείων μυστηρίων, καὶ αὐτὸς ὁ τὴν ἀρχιερωσύνην τότε ἔχων πατριάρχης, καὶ πάντες μὲν ἐπ' ἐδάφους κατέπεσον οἱ ἐκεῖσε ὄντες, καὶ εὐχὴν ἐξετούντο καὶ τὸ κύριε ἐλέησον ἔκραζον· μόνοι δὲ οἱ τέσσαρες ἄνδρες ἐκεῖνοι οἱ ἔθνη ἀσκαρδαμυκτὴ καὶ ἀδεῶς ἐνητέλιζον καὶ πάντων τελουμένω ἐσκόπουν. διὸ καὶ ὁ εὐσπλαγχνὸς ἡμῶν θεὸς καὶ ἐλεῆμων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀνέηξε, καὶ εἶδον φοβερά τινα καὶ πυράδοξα, ὑπερ καὶ ἐρωτήσαντες τὴν ἀλήθειαν

20 ἀνασκαρδαμυκοὶ apud B.

rursusque laudati viri cum proceribus illis ab imperatore missis in venerandum et maximum templum ingrediuntur, ut incruenti et divini misterii spectatores essent. huc deducto sermone, dei erga homines amorem, qui vult omnes salvos fieri et ad cognitionem veritatis venire, stupens considero. nam cum ethnici et barbari illi in templum intrassent, stantesque omnia quae ibi tum gerebantur considerarent, curioseque sciscitarentur cur primum quem parvum vocant ingressus, deinde vero magnus fieret; quare subdiaconi et diaconi ex sacro bematō cum lucernis et flabellis egrederentur, imo etiam sacerdotes et pontifices pro assueto more cum tremendis ac divinis misteriis, necnon patriarcha qui tunc sedem obtinebat, ac turba in pavimento procideret, preces effunderet clamaretque *domine miserere*. illi vero quattuor gentiles soli intactis oculis sine reverentia haec respiciebant, omnesque sacros ritus considerabant. quare misericors ille et miserator deus noster iisdem viris oculos aperuit, ut quaedam tremenda et mirabilia viderent, ac postea sciscitantes rei veritatem ediscerent. absoluto quippe divino illo

ἀκριβῶς ἔμαθον. ὡς γὰρ ἡ θεία ἐκείνη καὶ μεγάλη εἰσοδος
 τέλος ἔλαβε, καὶ ἐκ τῆς κατακλήσεως πάντες ἀνέστησαν, πα-
 ρευθῦ οἱ τὴν ξένην ὀπτασίαν ἑωρακότες ἄνδρες, τοὺς σύνθε-
 γυς αὐτοῖς ἄρχοντας τοῦ βασιλείως ἐπὶ χειρᾶς λαβόμενοι,
 5 τοιαῦτα πρὸς αὐτοὺς ἔφησαν. “ὅτι φοβερὰ καὶ μεγάλα μὲν
 ὑπῆρχον ἄπερ ἕως ἄρτι ἐβλέπομεν πάντα, οὐκ ἔβρομέμεθα·
 τὸ δὲ νῦν δραθὲν ἡμῖν ὑπὲρ τὴν φύσιν ἐστὶ τὴν ἀνθρωπίνην.
 νεανίσκους γὰρ τινὺς ἑωράκαμεν πτερωτούς, στολὴν ξένην
 ὠραίαν ἐνδεδυμένους. οὐ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ
 10 ἐπάτουν, ἀλλ’ ὑπὸ ἀέρος ἐφέροντο ψάλλοντες ἅγιος ἅγιος
 ἅγιος· ὅπερ πάντας ἡμῶς πλέον πάντων τῶν ἄλλων ἐξέπληξε
 καὶ εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν ἐπέβαλεν.” ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσαν
 οἱ τοῦ βασιλείως ἄρχοντες, πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίναντο λέγοντες
 “καὶ ταῖχα πάντα ἀγνοεῖτε τὰ τῶν χριστιανῶν μυστήρια, καὶ
 15 οὐ γινώσκετε ὅλως ὅτι ἄγγελοι ἐκ τῶν οὐρανῶν κατέρχονται
 καὶ λειτουργοῦσι μετὰ τῶν ἱερέων ἡμῶν.” ἐκεῖνοι τοῦτο
 ἀκούσαντες εἶπον “πανάλγηδες καὶ φανερόν ἐστιν ὅπερ ἡμῖν
 λέγετε, καὶ ἐτέρας ἀποδείξεως οὐ δέεται· αὐτοὶ γὰρ πάντα
 οἰκεῖοις ὀφθαλμοῖς ἑωράκαμεν. λοιπὸν οὖν εἴσαυτε ἡμῶς ὅπως
 20 ἵνα ταχέως ἀπέλθωμεν ὅθεν καὶ ἐστάλημεν, ὅπως καὶ τὸν
 κατάρχοντα ἡμῶν καλῶς πληροφορήσωμεν, καὶ βεβαιώσωμεν
 ἄπερ εἶδομεν καὶ ἐμάθομεν καλῶς.” οὐσπερ καὶ ἀπέπεμψαν
 μετὰ χαρᾶς μεγάλης καὶ εὐφροσύνης πάλιν ἐκεῖσε. οἱ δὲ
 ἐπανακάμψαντες καὶ τὴν ἐσωτῶν καταλαβόντες χώραν εὗρον

et magno ingressu, cum signo vocati omnes surrexissent, quamprimum
 viri illi, qui stupendam visionem conspexerant, imperatoris proceres
 secum adstantes, manibus arreptos, sic alloquuntur. “tremenda et
 magna esse quae hactenus videramus non distitemur: quod autem nunc
 vidimus humanam naturam exsuperat: iuvenes quippe quosdam con-
 speximus alatos, specioso nec assueto amictu, qui pavementum minime
 contingebant, sed per aëra ferebantur psallentes *sanctus sanctus*
sanctus. quod sane nos omnes plus quam cetera in stuporem ma-
 gnamque admirationem coniecit.” quibus auditis imperatoris proceres
 ita respondent. “et fortasse omnia Christianorum misteria ignorantes,
 nescitis ipsos angelos de caelo descendere et cum sacerdotibus nostris
 ministerium obire.” tum illi “verissimum sane et manifestum est
 quod vos dicitis; nec alio argumento opus habet: omnia quippe ipsi
 oculis vidimus. demum nos remittite, ut eo redeamus unde legati
 fuimus, quo principem nostrum de iis quae vidimus et probe didici-
 mus certiore faciamus.” quos illi tunc cum gaudio et laetitia ma-
 gna dimiserunt. reversi autem illi in regionem suam, clarissimo et

τὸν λαμπρότατον καὶ μέγαν ῥῆγαν, καὶ προσκνήσαντες αὐτόν, ἄπερ εἶδον καὶ ἤκουσαν πάντα, εἶπαν καὶ διεσάφησαν τραυῶς, λέγοντας καὶ τοῦτο "ὅτι μὲν μεγάλα τιὰ καὶ λαμπρὰ πρῶην ἐν τῇ Ῥώμῃ θθεασάμεθα, οὐκ ἄρνούμεθα· τὰ δὲ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὄραθέντα πάντα νοῦν ἀνθρώπινον κα-⁵ ταπλήττουσι." καὶ ἐν καθ' ἑν λεπτομερῶς διηγήσαντο. ὁ δὲ μέγας ἐκείνων ἄρχων ὡς τὴν ἀλήθειαν παρ' ἐκείνων ἀκριβῶς ἐνάμαθε καὶ ἐβεβαιώθη, μηδὲν μελλήσας ἀλλὰ παραυτὰ στέλλει πρὸς τὸν βασιλέα τὸν εὐσεβέστατον τῶν Ῥωμαίων ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀρχιερέα αἰτεῖ, ὡς ἵνα τὸ ἐκεῖσε μ-¹⁰ ριάρχητον ἔθνος διδάξῃ καὶ βαπτίσῃ. ἦν δὲ τότε Βασιλεὺς ὁ ἐκ Μακεδονίας ὁ τὰ τῶν Ῥωμαίων σκῆπτρα διέπων· ὃς καὶ μετὰ χαρῶς μεγάλης τοὺς σταλόντας ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἀνθρώπους δεξάμενος ἀρχιερέα τιὰ αὐτοῖς ἐξέπεμψε, ἐπ' εὐλαβείᾳ καὶ ἄρετῇ διαβόητον, καὶ σὺν αὐτῷ ἄνδρας δύο, Κί-¹⁵ ριλλον καὶ Ἀθανάσιον, ἐγαρέτους καὶ αὐτοῦς ὄντας καὶ πάνυ λογιωτάτους καὶ φρονιμοτάτους. καὶ οὐ μόνον τῆς θείας γραφῆς ἦσαν ἔμπλοιοι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξω καλῶς ἐξησκημένοι, ὡς τὰ τε γενόμενα ἐπ' αὐτῶν γράμματα μαρτυροῦσι τοῦτο καλῶς. οὗτοι δὲ ἐκεῖσε ἀπελθόντες πάντας ἐδίδασκον καὶ²⁰ ἐβίπτιζον καὶ πρὸς τὴν τῶν Χριστιανῶν εὐσέβειαν ἐνήγον. βάρβαρον δὲ πάντη καὶ σόλοικον βλέποντες τὸ τοιοῦτον ἔθνος, οὐκ εἶχον οἱ ῥηθέντες λογιώτατοι ἄνδρες ὅπως καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων εἴκοσι τέσσαρα γράμματα αὐτοῖς διδάξαι, μήποτε

magno regi se sistentes, post solitum exhibitum obsequium, omnia quae viderant et audierant ipsi renuntiarunt, talia loquentes. "magna et splendida quaedam nos Romae nuper vidisse non negamus: at quae Cpoli' visa nobis sunt, humanam omnem mentem obstupesciunt;" quae illi minutatim recensuerunt. magnus vero princeps rei veritatem ab ipsis edoctus de eaque certior factus, nulla interposita mora, Cpolim ad piissimum imperatorem legatos mittit, qui episcopum peterent, ut innumeram ibi populi multitudinem doctrina imbueret et baptizaret. tunc porro Basilius Macedo Romanorum scepra moderabatur; qui exceptis cum gaudio huiusmodi legatis episcopum eo misit pietate et virtute clarum, cum comitibus duobus, Cyrillo et Athanasio, qui et ipsi virtute eruditione et prudentia ornatissimi erant, neque solum divinae scripturae notitia repleti, sed etiam in humanioribus literis probe exercitati, ut eorum scripta testificauerunt. eo profecti illi omnes edocuerunt et baptizarunt et Christianae pietatis rudimentis instituerunt. cum autem gentem eam omnino barbaram et rudem cernerent, ac nullo modo possent docit-

πάλιν τῆς εὐσεβείας παρεκκλίνουσι. διὸ καὶ τριακόντα πέντε στοιχεῖα γραμμμάτων αὐτοῖς ἐνεχάραξαν καὶ ἐδίδαξαν. ὧν περ καὶ ἡ κλησις ὀνομάτων ἐστὶν αὐτῆ, ἄς, μπουόκη, βέτδ, γλαῶδ, δοφρῶ, γέσσι, ζηβήτ, ζελῶ, ζεπλέα, ἦ, ζεῆ, κάκω, λουδία, 5 μῆ, νᾶς, ὦν, ποκόη, φητζίη, σθλόβω, ντεβέρδω, ἦκ, φέρωτ, χέρ, ὦτ, τζῆ, τζέρβη, σῶα, σθία, γέορ, γερῆ, γέρ, γέατ, γίον, γέους, γέα. ταῦτα μὲν εἰσὶ τὰ λεί γράμματα τῶν Ῥωσῶν ἅπερ καὶ ἕως τοῦ νῦν μανθάνουσι πάντες, καὶ καλῶς τῆν εὐσέβειαν γινώσκουσι.

- 10 *Λέγουσι δὲ καὶ τινες καὶ τοιοῦτόν τι θαῦμα γενέσθαι ἐν τοῖς ἐκεῖσε. εἶ γὰρ τῆ δεισιδαιμονίᾳ κατεχόμενος αὐτός τε ὁ ἄρχων καὶ οἱ μεγαστάνες αὐτοῦ καὶ ἅπαν τὸ ἔθνος, καὶ σκοπούμενοι περὶ τῆς πρώην αὐτῶν θρησκείας καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως, εἰσκαλοῦσι πρὸς αὐτούς τὸν ἕρτε φοιτήσαντα ἀρχιερέα, ὃν καὶ ἐπηρώτησεν ὁ ἄρχων τίνα τὰ κατ' 15 αὐτῶν ἐπαγγελλόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ αὐτὰ τὰ διδάσκουσαι μέλλοντα. τοῦ δὲ τὴν ἱεράν τοῦ θεοῦ εὐαγγελίου προτείναντος βιβλὸν καὶ τίνα θαύματα ἐξηγουμένου τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἐπιδημίᾳ τερατοουργηθέντων, "εἰ μὴ τί τῶν ὁμοίων" τὸ πλῆθος ἔφη τῶν Ῥωσῶν "καὶ ἡμεῖς θεασώμεθα, 20 καὶ μάλιστα ὁποῖον λέγεις ἐν τῇ καμίνῳ τῶν τριῶν παιδῶν γενέσθαι, οὐκ ἂν σοι ὄλωσ πιστεύσωμεν." ὁ δὲ τῷ ἀψέυδει πιστεύσας λόγῳ τοῦ εἰπόντος ὅτι ὁ εὖν αἰτήσησθε ἐν τῷ*

simi viri viginti quattuor Graecorum literas ipsos edocera, ne rursus a pia religione deflecterent, triginta quinque literas ab se inventas et exaratas iisdem tradiderunt, quarum nomina haec sunt, *As, Mpuici, Betd, Glaod, Dopro, Geesti, Zibit, Zelo, Zeplea, I, Sei, Caco, Ludia, Mi, Nas, On, Pocoli, Ritzii, Sthlolo, Nteberdo, Ic, Pherot, Cher, Oi, Tzi, Tzerbi, Saa, Sihia, Geor, Geri, Ger, Geat, Giu, Geus, Gea.* hae sunt triginta quinque Russorum literae, quas hactenus omnes ediscunt, atque rectam piae religionis notitiam obtinent.

Narrant autem quidam miraculum huiusmodi istis in partibus contigisse. cum enim princeps ille optimatesque, imo tota eorum natio pristina adhuc superstitione teneretur, ac nuper inventum cultum Christianorumque fidem considerarent, episcopum qui non diu advenerat evocant; quem princeps ille interrogavit, quid contra religionem suam dicendum haberet, et quaenam ipse docturus esset. illo autem sacrum divini evangelii librum protendente, narrantequē miracula quaedam a deo in humano adventu suo patrata, "nisi quid simile" inquit Russorum turba "nos quoque videamus, maxime vero quale narras in camino trium puerorum factum esse, nullo modo iis

ὀνόματί μου λήψεσθε, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ, καὶ αὐτοὶ ποιήσῃ, καὶ μείζονα τούτων ποιήσῃ, ἔφη πρὸς αὐτούς "εἰ καὶ μὴ ἔξεστιν ἐκπειράζειν κύριον τὸν θεόν, ὅμως εἰ ἐκ ψυχῆς διεγνώκατε προσελθεῖν τῷ θεῷ, αἰτήσασθε ὅπερ βούλεσθε, καὶ ποιήσῃ τούτο πάντως διὰ τὴν αἰτησιν ὑμῶν ὁ θεός, κἄν ἡμεῖς ἐλάχιστοι καὶ ἀνάξιοι." οἱ δὲ εὐθέως ἤτησαν τὴν τοῦ θεοῦ εὐαγγελίον πυκτίδα ἐν τῇ παρ' αὐτῶν ἀναφθεῖση ξιφῆναι πυρκαϊᾷ, καὶ εἰ ἀβλαβῆς αὐτῇ τηρηθεῖη, προσελθεῖν καὶ αὐτούς τῷ παρ' αὐτοῦ κηρυτσομένῳ θεῷ. ἔδοξε ταῦτα καὶ τοῦ ἱερέως πρὸς θεὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς χεῖρας ἐπάραντος καὶ "δόξασόν σου τὸ ἅγιον πνεῦμα, Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ θεὸς ἡμῶν" εἰπόντος, ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ ἔθνους πυρτὸς ἐρρίφη εἰς τὴν κάμινον ἢ τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου βιβλος. ἐφ' ᾧρας δὲ ἰκανῶς τῆς καμίνου ἐκκαιομένης, εἶτα καὶ τέλεον ἐκμαραναθείσης, εὐρέθη τὸ ἱερὸν πυκτίον διαμείναν ἄπαδες καὶ ἀλώβητον, μηδεμίαν ἀπὸ τοῦ πυρὸς δεξάμενος λῆμν. ὅπερ ἰδόντες οἱ βάρβαροι καὶ τῷ μεγέθει καταπλεγέντες τοῦ θαύματος, ἀνευδοιάστως πρὸς τὸ βάπτισμα ἠντομόλουν, καὶ καθαιρόμενοι τὸν νοῦν τὸν σωτήρα ἐδόξαζον κύριον ὃ ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

quae dicturus es credemus." ille vero fidem habens huic verissimo dicto "quodcumque petieritis in nomine meo, accipietis" et "qui credit in me, opera quae ego facio, et ipse faciet, imo maiora eorum faciet," respondit illis "etsi non liceat tentare dominum deum, attamen si ex animo ad deum accedere decrevistis, petite quidquid volueritis; idque deus petitioni vestrae obtemperans exequetur, etiamsi nos quam minimi et indigni simus." illi vero statim petierunt ut liber evangeliorum in rogam ab se accensum mitteretur, et si hic illaesus servaretur, se ad dei, quem praedicabant, cultum accessuros. accepta condicio fuit. sacerdoteque ad deum oculos et manus erigente, ac dicente "spiritum sanctum tuum glorifica Iesu Christe deus noster," in conspectu totius gentis liber S. evangelii in cinerum coniectus est. cumque horis non paucis arsisset caminus, hinc igne pernitus extincto sanctus ille liber illaesus integerque repertus est, nulla ignis nota vel damno remanente. quod conspicati barbari, ac magnitudine miraculi percussi, sine mora vel dubitatione ad sanctum baptismum sponte accesserunt, ac mente purgati salvatorem dominum laudibus celebrarunt; cui gloria et imperium nunc et semper et in secula seculorum. amen.

Libet aliqua hic monere ad praefatam Anonymi historiam de

Russorum ad fidem Christi conversione. et primo quod ait hic scriptor Anonymus, Russos adhaesisse ritui Graecorum propterea quod legati Romam et Cpolim missi ad utrumque ritum contemplandum ritum Graecum Romano praetulerunt, eadem ferme narrantur a scriptoribus de conversione Wlodomiri Russorum ducis, qui fidem Christi suscepit imperatoribus Basilio et Constantino, qui eidem duci sororem Annam in matrimonium dederunt: nam et ille ritui Graeco adhaesit propterea quod legati, quos ea causa Cpolim miserat, homines nimirum militares et adhuc semibarbari, eos vehementer commendassent, Latinorum vero ritus vel iidem vel farinae eiusdem alii nuntii haud satis religiose peragi ac templa parum esse ornata rettulissent; nisi id postea Graeci schismatis propugnatores confinxerint, cum Wlodomirum ac filios plerisque constet catholicae fidei cum primis studiosos extitisse, quorum duo, David ac Romanus sive Borissus ac Glebus, in catalogo sanctorum a Russis etiam Romanae ecclesiae unitis recensentur. quod autem ait de Cyrillo, is est ille episcopus et apostolus Slavorum, S. Methodii Olomucii in Moravia episcopi et Slavorum item apostoli frater; quorum quidem memoria colitur die 9 Martii. S. Cyrillus vero Thessalonicae natus est et prius dictus fuit Constantinus, qui propter mirabile eius ingenium dictus fuit philosophus; postmodum vero de consensu pontificis Cyrillus nuncupatus fuit, ut patet ex vita eorundem SS. Cyrilli et Methodii, ex ms Blaudurano edita in Actis Sanctorum die 9 Martii.⁹ eadem habentur et in alia eiusdem vita ibidem edita, necnon in historia regni Slavorum presbyteri Diocleatis. perperam autem in Breviario, quo hodie Bohemi Moravi et Poloni utuntur, Lect. 1 dicitur Cyrilli et Methodii pater fuisse Constantinus cognomento philosophus: erat quippe hoc ipsius Cyrilli nomen, ut ex supra dictis patet, et ex assertione Anastasii oculati testis in epistola ad Carolum Calvum Francorum regem a. 875 data, qua nuntiat corpus S. Clementis papae a Constantino philosopho Romam allatam; atqui constat a Cyrillo id factum, Methodii fratre; quorum quidem pater fuit Leo patricius, ut scribit Diocleates p. 288 ex editione Io. Lucii. sed quae ibi monet idem Lucius de Constantino philosopho, Cyrillo et Methodio, futilia omnino sunt. eadem dicenda sunt de epistola Ioannis VIII papae Suetoplucho comiti, eiusdem Cyrilli coaevo, scripta, in qua ait Constantinum philosophum fuisse inventorem literarum Slavonicarum: "litteras" inquit "Slavonicas a Constantino quodam philosopho repertas, quibus deo laudes debitae resonant, iure laudamus. Anonymus quippe hic noster, Diocleates, Acta S. Cyrilli æ reliqui scriptores Cyrillo,

qui et Constantinus dictus fuit, uti supra demonstravimus, hoc adtribuunt; quin et perpetua apud nostrates traditio habetur, unum ex duobus alphabetis Slavonicis *Kturalizam* dictum ipsius Cyrilli esse, a *Ktural* nomine Slavo, quod Cyrillum Latine sonat, denominatum; alterum vero *Bukizam* appellatum Divi Hieronymi. de his duobus alphabetis Ioannes Palatinus in opere Italico de arte scribendi, de characteribus vero S. Hieronymi Guillelmus Postellus. quid vero ipse de S. Hieronymi alphabeto et versione sacrae scripturae ab ipso, ut aiunt, in Slavonicam linguam facta sentiam, libenter fatebor. nullibi in operibus Divi Hieronymi ne vestigium quidem reperi linguae Slavonicae: quam quidem si calluisset, in explanandis scripturis, et pluries cum de nominibus Hebraicis, ea procul dubio usus esset. ubi vero Divus Hieronymus patrium sermonem appellat aut nostratum linguam, id de lingua Latina, quae tunc per universum Romanum orbem in usu erat, intelligendum esse nemo eruditus ignorat. ceterum quod ait hic scriptor Anonymus Russos tandem miraculo libri evangeliorum, qui cum in ignem coniectus esset ibi illaesus ac integer repertus est, ad Christi fidem conversos fuisse, satis convenit cum iis quae de eadem re habet Porphyrogenitus in avi vita n. 96.

163, 13. Eadem haec v. supra c. 29.

Ibid. 15. Ἀρέντα] hodie regio illa Narenta et populi illius Narentani dicuntur.

Ibid. 17. Μόκρον Slave *Mocro* nuncupatur.

Ibid. 18. Ὀστρωκ Slave *Ostrog* appellatur.

Ibid. 19. Κούρκρα ἤτοι τὸ Κίκερ] Latine *Corcira*, Slave *Karkar* dicitur.

Ibid. 20. Μέλιτα ἤτοι Μαλοζεάται] Slave *Mliet*, Latine vero dicitur *Melita* Plinio. hinc catuli Melitaci, Callimacho auctore, apud Plinium. huius autem insulae supremum dominium hodie est penes rem publicam Ragusinam, utile vero, ut aiunt, dominium penes monasterium nostrum S. Mariae dictum. de hac insula et monasterio nostro cf. Maurus Orbanius noster in opere cui titulus *Il Regno degli Slavi*.

Ibid. 21. ἐν ταῖς πράξεσι τῶν Ἀποστόλων] c. 28. sed num illud Pauli naufragium acciderit prope Melitam insulam maris Adriatici an vero prope Melitam maris Africi insulam, non facile ex Actibus Apostolorum cognosci potest; et meo quidem iudicio quaestio illa insolubilis videtur.

164, 3. Φάρα] Latine etiam Phara, Slave vero *Husr*.

164, 3. Βράτζης Latine *Bractia*, Slave *Brac*.

Ibid. 5. Χόαρα Antonini in itineraio Corra dicitur.

Ibid. Ἴης Latine *Issa*, Slave vero *Wis* nuncupatur.

Ibid. Λάουστονον Stephani Ladesta, Tab. Pent. Ladestrís. Latine *Laudestina* dicitur, Slave vero *Lastovo*; paretque rei publicae Ragusinae. cf. Lucius p. 49.

Ibid. 8. Patzinacitae, qui et Patzinacae, a principio incoluerunt antiquam magnamque Bulgariam circa flumen *Atel* dictum, quod Theophani *Atalis* dicitur et *Edel* Tartarice, a Rutenis vero *Volga* seu *Volga* appellatur, olim *Rha* Ptolemaeo: postmodum vero lidem Patzinacitae trans Istrum planities incoluerunt a Borysthene fluvio ad Pannoniam usque porrectas. de huius autem regionis incolis Patzinacitis et gentibus ipsis conterminis pluribus agit scriptor noster in principio huius operis, et infra c. 42, ubi terminos illarum gentium assignat. Patzinacitae vero quamplurima bella varia fortuna gesserunt tam cum Romanis quam cum aliis nationibus; tandem devicti fuere a Ioanne Comneno, qui in huius victoriae memoriae diem festum instituit, quem quidem τὴν τῶν Πατζινάκων τέλειτὴν nuncupavit, ut scribit Choniatēs p. 23 2. Patzinacarum autem nomen ex Russico vel Polonico Pyecznicorum desumptum scribit Allutius et ex eo Lucius 6 5, ubi ait Patzinacas, seu Patzinacitas postmodum Vlahos appellatos fuisse.

Ibid. 10. Μαζάρους] sic in mss et in editis: sed sunt qui hic Χαζάρους legendum putent, cum subiungat Porphyrogenitus πρὸ ἐτῶν δὲ πενήκοντα οἱ λεγόμενοι Οὐζ μετὰ τῶν Χαζάρων ὁμονοήσαντες.

Ibid. 22. εἰς θέματα ὀκτώ] et paulo infra tradit idem scriptor, haec octo Patzinacitarum themata dividi in partes 40. Cedrenus vero p. 775 scribit Patzinacitarum gentem magnam ac populosam dividi in 13 tribus. in hoc autem Patzinacarum tractu hodie *Podolia* et *Moldavia* visuntur, ut scribit Ortelius.

165, 1. ὄνομα τοῦ πρώτου θέματος] omnia haec themata paulo infra compositis nominibus insigniuntur, exceptis *Gyla* et *Charoboë*. nec dubito quin plurima horum thematum nomina corrupta ac depravata sint, ut saepe accidere solet scriptoribus Graecis, dum barbara nomina referunt.

Ibid. 9. τὸν Γιαζή] paulo infra idem thema *Γιαζιχοπὸν* appellatur a nomine eiusdem principis.

Ibid. 23. Κουαρτζιζούρ] hoc nomen compositum est ex nomine thematis *Τζούρ* et principis qui in eo tunc regnabat cum haec scriberet Porphyrogenitus: nam ut scribit Ce-

drenus l. c., praeter commune Patzinacitarum nomen quaevis tribus a suo generis principe atque auctore peculiarem sortita est appellationem.

165, 23. Συρουκαλπή] sic et in mss. at fortassis legendum Συρουκουλή: quippe paulo superius hoc thema Κουλή et non Καλή appellatur.

166, 1. Βουλατζοσπόν] thema hoc paulo superius Τζοπόν et non Τζοσπόν vocatur.

Ibid. 7. Γιαζιχοπόν] nomen compositum ex Χοπόν thematis nomine, et Γιαζι seu Γιαζή principis nomine, qui in eo themate regnabat quo tempore Patzinacitae suis sedibus eiectioni fuerunt, ut ait paulo superius Porphyrogenitus.

Ibid. 8. Γύλα] circa finem huius capituli hoc idem thema composito nomine insignitur et Chabuxingyla dicitur.

Ibid. 9. Ίαβδιερίμ] nomen primi thematis compositum: sed supra scribitur Ήριμ, non vero Ήρίμ. ceterum duarum tribuum Patzinacitarum, quarum una *Belemarnis* et altera *Pagumánis* vocabatur, meminit Cedrenus p. 776.

169. 16. Chelandia urbs hic est circa Bosporum, non vero navigii genus, ut putavit Meursius.

170, 15. σικόνειν, σικόνειν et σηκόνειν *sublevare, tollere et erigere* significat, σκουτάριον autem est Latinum *scutum*. sed observandum est hic ritus scuto impositum tollendi principem designatum; qui quidem communis erat tam Romanis quam barbaris. Ammianus Marcellinus l. 20 de Iuliano a Gallicanis militibus principe renuntiato: *impositusque scuto pedestri et sublatus eminens, populo silente, Augustus renuntiatus iubebatur diadema proferre*. Zonaras in Iustiano, ubi de Hypatio a seditiosis in imperatorem electo: *καὶ ἐπὶ ἀσπίδος αὐτὸν μεταρσίον ἄραντες ἀναγορεύουσι βουσιλέα*. ceterum de hoc more eligendi principem pluribus egere Pithoeus Advers. 2 6, Lipsius ad Tacitum, Dempsterus ad Corippum, Valesius ad Ammianum, et alii quamplurimi.

171, 15. Κάβαροι] sic in omnibus codicibus mss et ubique legitur. at Meursius pro Κάβαροι ubique legendum putat Ἀβαροι.

172, 17. καὶ τὸν Συμεὼν πολεμήσαντες] quomodo Bulgari a Romanis et Turcis profligati fuerint imperante Leone philosopho, et quomodo Turcae postmodum a Bulgaris interfectione deleti fuerint, pluribus narrat incertus Continuator Theophanis in vita Leonis imperatoris, necnon Symeon magister in eiusdem Augusti vita.

Ibid. 18. Πρεσλάβον] haec eadem urbs aliis Πρεσλάβα

dicitur; et quidem Perschlavam magnam, Bulgariae regum regiam, expugnavit Ioannes Zimisceus, utramque, magnam et parvam, Basilius. magnam ad Istrum statuit Anna; Zonaras et Scylitzes haud procul a Dorostolo. ad Haemum montem ponitur a Niceta in Isaacio 1 5, quo loco eam describit. vide quae l. 1 Comment. de ea monuimus.

173, 6. *κακινκακῶς*] vide ad c. 13.

Ibid. 12. *Ἐρὸλ*] hoc flumen *Atel* dicitur Porphyrogenito c. 37, sed *Edel* Tartarice vocatur.

174, 8. *πλησιάζουσι δὲ τοῖς Τούρκοις*] Ungariae hodiernae tum cum a Turcis occupata fuit, describuntur hic a Porphyrogenito limites.

Ibid. 16. *κεφαλὴ δὲ αὐτοῦ* *dux exercitus vel cohortis.* hac voce utitur Porphyrogenitus eadem notione c. 26 et infra c. 51. sed et plura alia exempla habes apud scriptores Byzantinos, necnon apud tacticos.

175, 20. Sphendoplocus hic Porphyrogeniti idem qui Suetopolekus, seu ut Annales Francorum, Zuentibolkus; et in epistola Ioannis VIII ad eundem scripta Suetopluchus. hic a Methodio et Cyrillo una cum sua gente ad fidem Christi conversus est circa annum Christi 880. vide Acta Sanctorum Bollandi ad 9 Martii, Lucium de r. Dalm. et Cr. p. 68 et 439.

177, 2. *Γεωγραφία ἀπὸ Θεσσαλονίκης*] in ms eadem manu ad marginem scribitur: *περιήγησις γεωγραφικὴ τῆς Σκυθικῆς γῆς.* et quidem recte, cum capite hoc regiones Scytharum describat Porphyrogenitus et singulis terminos assignet.

Ibid. 18. *Δίστρας*] varie scribitur, *Δίστρα, δρίστα, δρίστρα* et *δρίστον*, olim Dorostolum dicta, Moesiae inferioris urbs ad Istrum sita.

Ibid. 21. *ὄσπίτιον* est Latinum *hospitium.* continuator Theophanis 3 28; ubi pluribus de castro Sarcel, et a quo et quando aedificatum, *ὄπερ*, inquit, *ἐρμηνεύεται μὲν λευκὸν οἶκημα, ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὸν Ταναῖν ποταμὸν, ὃς τοὺς τε Πατζινακίτας ἐντεῦθεν καὶ αὐτοὺς διείργει τοὺς Χαζάρους ἐκεῖθεν.*

178, 9. *εἰς καματερὰ καράβια*] Anonymus Combesianus in Romano n. 10: *δρόμωνες χίλιοι, καράβια καματηρὰ σιτήσεις ἔχοντα καὶ ὄπλα πολεμικὰ λζ. ναυγία ονεργία* interpres: *καματερός* quippe pro *καματηρός activus, laboriosus.*

Ibid. 15. In editis legitur *κοχλιδίων*, sed perperam:

quippe non ex parvis fluvii conchulis calx concinnata fuit, sed ex glareâ seu calculis fluminis, ut scribit continuator Theophanis 3 28.

178, 24. πρωτεύων varie usurpari solet a scriptoribus, ut videre est in Gl. Gr. Ducangii. sed quae scribit hic Porphyrogenitus, Chersonenses primum a proteuentibus ex eadem gente delectis gubernatos fuisse, idque factum ad usque imperium Theophili, confirmantur ex continuatore Theophanis 3 28.

§

179, 5. ὁ α τιμήσας] ex hoc Porphyrogeniti loco palam est quid litera α cum § superscripto significet; quippe continuator Theophanis l. l. eandem rem enarrans sic scribit: ὁ βασιλεὺς Θεόφιλος, τὸν εἰρημένον Πετρῶνῶν ὡς ἔμπειρον κρίνας τῶν τόπων πρωτοσπαθαρῖόν τε ἐτίμησεν καὶ στρατηγὸν ἐξαιέστειλεν.

Ibid. 20. τῶν λ' μερῶν] nimirum *triginta partes seu regiones*; alibi quippe τὰ κλίματα appellat.

183, 21. Γρηγόριος] hic idem Gregorius paulo superius et infra Cricoricus appellatur. vide quae de Taronitarum gente scribit Ducangius in Familiis Byzantinis p. 172.

184, 7. ἐρμηνευτοῦ] apud Eusebium de Vita Constantini 4 32 μεθερμηνευταὶ interpretes variarum gentium ac linguarum dicuntur, ac sub dispositione magistri officiorum olim erant, ut docet Notitia imperii Romani. Graecis autem recentioribus δραγόμενοι δραγόμενοι et δραγούμενοι dicuntur, διερμηνευταὶ Codino: ὁ μέγας, inquit, διερμηνευτής πρῶτος ἐστὶ τῶν ἐρμηνέων, οὓς κοινῶς ὀνομάζουσι δραγόμενους.

Ibid. 9. ὁ τοῦ Λιβός] Libis filius vel Libis cognominatus vel qui Libis monasterium condidit: quippe monasterium Libis nuncupatum imperantibus Romano seniore et Constantino Porphyrogenito aedificatum fuit a Libe patricio et drungario classis, ut scribit Anonymus noster de Antiq. CP p. 52. at Leo grammaticus, qui hunc Libem Constantinum appellat, Leone philosopho imperante monasterium Libis conditum fuisse ait. Scylitzes et Anonymus Combesianus n. 25 id ipsum narrant, situmque hoc monasterium proxime SS. Apostoles aiunt. at sunt nonnulli qui putant hunc Constantinum, cuius meminit Porphyrogenitus, fuisse Constantini Libis filium, monasterii Libis cognominati conditoris. Constantinus autem Lips periit in praelio contra Bulgaros eodem Porphyrogenito imperante, ut tradit laudatus Scylitzes. caeterum ὑπουργία ministerium, officium, seu officiales minores domus regiae,

qui scilicet in variis ministeriis subserviunt, ὑπουργοῦσι, quomodo hanc vocem etiam usurpat Porphyrogenitus in Novella 8, et Harmenopolus l. 1 tit. 5 § 3. eiusmodi autem ministris praeerat domesticus, qui δομέστικος τῆς ὑπουργίας dicebatur, ut decet hic scriptor noster. sed de voce ὑπουργία vide Ioannem Euchaitarum metropolitam p. 70 et Chronicon Alexandrinum.

185, 11. De Barbari domo, quam sub Constantino Porphyrogenito possidebat Basilius cubiculi praepositus, vide quae Comment. l. 1 monuimus. huius autem Basili accubitoris meminit etiam infra Porphyrogenitus c. 50, et Zonaras in eodem Augusto l. 16 p. 193.

Ibid. 22. χρυσοβουλλίου] bullae imperatorum Cpolitatorum aureae argenteae aereae ac plumbeae erant. sed de hac re pluribus Ducangius in Gloss. et etiam alii.

190, 20. τοῦ Ψωμαδέως τὴν μονήν] hoc manasterium videtur ita nuncupatum, quod steterit ad portam Psamati vel Psamateam; de qua quidem pluribus supra Comment. in Antiq. CP. l. 3.

191, 13. Pro Mantziciert Curopolatae dicitur Marziciert locus in Baaspracan, et Matzicier alio in loco apud eundem, Cedreno vero Μαυρικιέρως.

Ibid. 14. τοῦ Περκρί καὶ τοῦ Χλιάτ] sic in ms habetur, et ita legendum esse sequentia suadent. *Percris* oppidum Babyloniae proximum apud Cedrenum, *Chliat* vero oppidum circa Armeniam Curopolatae, et Cedreno *Chleat*.

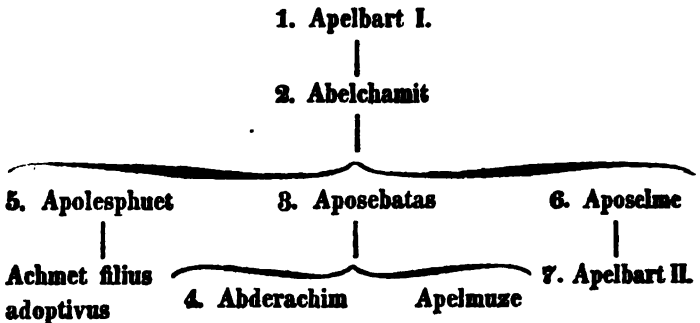
Ibid. Ἄρτζε] Ἄρτζη scribitur Curopolatae, hodieque *Artzerian* vocatur et a Turcis *Rum*, ut scribit Leunclavius. sita est ad Armeniae et Cappadociae fines.

Ibid. 15. Τιβῆ] *Tibium* oppidum circa Armeniam maiorem videtur apud Cedrenum et Curopolatem.

192, 2. Κάρς] urbs Persarmeniae, *Carse* Cedreno et Curopolatae. nunc *Cars*, ut putat Leunclavius.

Ibid. 6. τοῦ Συμβατίου τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀρχόντων] sic ms. locus mutilus in editis.

Ibid. 7. Ἀπελβάρτ] hic etiam tabellam genealogicam Amerarum Mantziciert adiciere visum est, quo hoc Constantini caput illustretur.

193, 2. 'Αποσάσιον] sic supra; at hic in editis et in mss legitur 'Αποσάσιον.

Ibid. 7. Χαρχά] *Charcha* locus circa Assyriam videtur, apud Arrianum.

196, 16. Notandum Apolesphuet, quem hic patrum Achmet scriptor noster appellat, supra patrualem dici.

197, 9. 'Ρωμανία apud Scriptores Byzantinos aliquando *Imperium Orientale*, aliquando vero *provincias Asiaticas* significat.

199, 11. ςυξ'] nimirum a. Chr. 952, imperii Constantini Porphyrogeniti 41.

Ibid. 22. Magistri Catacali seu Catacalonis meminit Cedrenus in eodem Leone p. 597. vide quae de familia Catacalonum tradit Ducangius in *Familiis Byzantinis* p. 178.

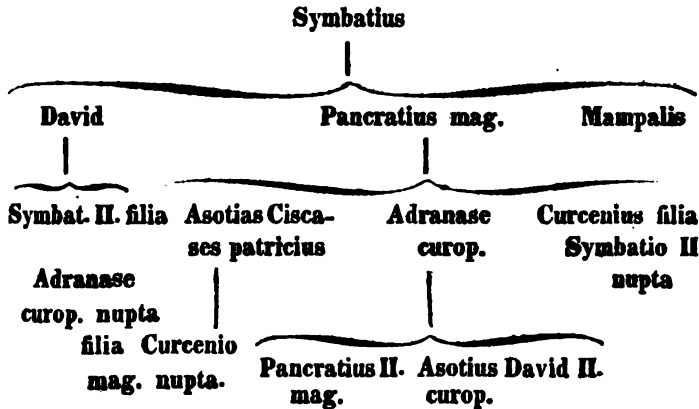
200, 4. Ioannes hic Curcuas fuit domesticus scholarum annis 22 mensibus 7; eiusque res gestas descripsit Manuel protospatharius libris 8, qui non extant. Cedrenus testis est. idem tradit Anonymus Combesianus in Romano Lacapeno n. 41. is Κροκούας dicitur Georgio monacho. ceterum ad marginem ms Porphyrogeniti, ubi loquitur de Ioanne Curcuas, scribitur eodem caractere, οδρος δὲ ὁ Τζιμισοχῆς ἐπικληθεὶς. sed fallitur quisquis illa scripsit, cum Ioannes Curcuas diversus sit a Ioanne Tzimisce, qui postmodum imperator fuit.

201, 11. ἄς pro ἔνα. passim occurrit apud scriptores, quos nobis exhibet in sua *Turco-Graecia* Crusius. MEURS. et alibi etiam passim apud recentiores scriptores.

Ibid. 19. καρβάνιον est Turcicum *caravana*. significat autem ea vox multitudinem mercatorum aliorumque peregrinantium, qui simul iter instituunt, ut tanto tutius commecat. MEURS. vide utrumque Gl. Ducangii.

202, 13. Ζουρβανέλη] ms ad marginem eadem manu scribitur ούτος δὲ Ζουρβανέλη ὁ πατὴρ τοῦ Τορνίκη τῆς Ἀβᾶ, τοῦ ἀρτίως συγκέλλου. ἀζάτος autem vox Armenia est, ut scribit Porphyrogenitus Them. 1 12.

206, 2. Ut Iberum genealogia, quam hic exponit Porphyrogenitus, intelligatur, eam in tabella sequenti exhibere visum est:

Ibid. 6. τῷ δὲ Δαβίδ ἔλαχεν ἑτέρα χώρα] censeo hic desiderari quae de hereditate Mampalis. MEURS.

207, 22. ἔχει δὲ καὶ ῥαπάτιν μέγα ὡς χωροπόλιν] Meursius aliter interpretatur, *habetque territorium magnum instar regionis*; et pro χωροπόλιν scribendum ait χωροπόυλον sive χωριόπουλον. Glossae Graecobarbarae: ἀγρίδιον καμάριον, χωρίον, χωριόπουλον.

208, 10. μαγιστράτον magistratus i. e. magistri dignitas, quomodo δουκάτον, πριγκιπάτον, δομστικατόν et talia. occurrit mox iterum: ἑξαιτούμενον τὸ κουροπαλατικὸν ἢ τὸ μαγιστράτον. de veste autem magistri, quae ea fuerit, ignoramus; neque eam Codinus commemorat usquam, cum tamen de ceterarum dignitatum habitu atque insignibus satis accurate agat. MEURS.

209, 21. κουροπαλατικὸν sive κουροπαλατικὸν (utroque enim modo scribebant, ut omnia talia) curepalatae munus significat. ea forma ἀρχοντίκιον, διακονίκιον, παπαδείκιον et plura ipsius generis. MEURS.

211, 8. τὸ φλάμουλον ἐπιστήσας ἄνωθεν τοῦ τείχους]

hucus in adeunda civitatum ac oppidorum possessione in turribus vexilla erigendi, in adepti domini argumentum, moris exemplum etiam habetur apud auctorem Chronici Alexandrini in Ioviano p. 299, ubi de metropoli Nesibenorum Persis redita. de eadem re sic et Ammianus: *postridie Bineses unus ex Persis, quem inter alios excellere diximus, mandata regis complere festinans promissa flagitabat instanter; et principe permittente Romano civitatem ingressus gentis suae signum ab arce extulit, submigrationem e patris civibus nuntians luctuosam.*

211, 13. τὴν τοῦρμαν] τούρμα hic pro regione; quippe provinciarum praefecturae distinguebantur in τούρμας, turmae vero εἰς βάνδα seu τοποτηρησίας. sic autem propterea appellatae, quod eiusmodi militares turmae in praesidiis essent in statis regionibus provinciarum. et quidem haec vox occurrit non semel eodem significato apud scriptorem nostrum.

212, 8. ἐπειδὴ ἔχειν ἔχομεν] Meursius haec ita interpretatur, *quandoquidem praeliis cum Romanis gerendis peres sumus.*

214, 13. Κύριος ἦν] quod scribit hic Porphyrogenitus de patria Iustiniani Rhinotmeti, nemo, quod sciam, ex scriptoribus prodit. sexta autem synodus contra Monothelitas Constantino patre adhuc vivente habita fuit.

215, 14. τὰς βαρβαρικάς] sic in eodem canone; apud Porphyrogenitum vero τοῦ βαρβαρικοῦ.

Ibid. 19. διαφυλαχθῆναι] perperam legitur in editis διαχθῆναι; sed optime Meursius emendat. in canone legitur διατηρηθῆναι.

216, 1. τὴν νέαν Ἰουστινιανούπολιν] Cyprus νέα Ἰουστινιανούπολις et δευτέρα Ἰουστινιάνα dicebatur. erant vero Iustinianopoles sive Iustinianae tres, prima Achris, secunda Cyprus, tertia Chalcedon. Codinus: ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου πρώτης Ἰουστινιανῆς, Ἀχρίδος, καὶ πάσης Βουλγαρίας, ἐπεὶ δευτέρα Ἰουστινιανή ἐστὶν ἡ Κύπρος καὶ τρίτη ἡ Καρχηδών. Meurs.

Ibid. τῆς Κωνσταντίνου πόλεως legitur et in eodem canone. verum Beveregius in codice Amerbachiano scriptam etiam reperit τῆς τῶν Κωνσταντινέων πόλεως, et hanc veram ac genuinam lectionem esse demonstrat. vide Zonaram et Balsamonem, et quae ibi adnotat laudatus Beveregius p. 154.

Ibid. 20. Καλλινικός τις] de igne Graeco loquitur etiam supra c. 13 scriptor noster; sed vide quae ibi adnotavimus. vide item Cedrenum et Zonaram in eodem Pogonato.

220, 12. *σιγγίλιον*] sic etiam paulo infra *ἐποίησε δὲ καὶ σιγγίλιον. σιγγίλιον sigillam.* proprie vero sumitur pro diplomate aut charta sigillo munita, et hic quidem pro diplomate sumendum. vide Ducangii utrumque Gloss.

Ibid. 11. *τραπεζοποιὸς structor, infertor.* Hesychio *δ τῆς πάσης περὶ τὰ συμπόσια παρασκευῆς ἐπιμελούμενος.* similia habet auctor Etymologici.

Ibid. 20. *Μαῖνη* Laconicae urbs in Peloponneso, sic appellata etiam a Gemisto; Pausaniae vero et Ptolemaeo *Λεῦκτρον* dicitur, Nigro *Μαίνα*.

221, 4. *οὗ τὸ ἐπίκλην ὁ τῶν Βροισινίων*] locus mutilus; desideratur cognomen Theoctisti, quem patricium ac logothetam cursus faciunt Cedrenus et Zonaras. MEURS. at ipse locum integrum esse puto. Georgius monachus in vita Michaëlis huius Theoctisti meminit et canicleo praefectum fuisse ait; Michaëlis tutorem fuisse scribit Zonaras in eodem Augusto.

222, 8. *Κρινίτην*] floruit sub Theophilo imperatore Alexius Moseles ex genere Crinitarum, cui filiam Mariam natu minimam imperator in matrimonium dedit ac Caesarem salutavit; sed postmodum coactus fuit ab eodem Augusto vitam monasticam proferri. vide Zonaram l. 15 p. 147. huius autem Alexii posteri ad extremam tandem redacti erant paupertatem sub Basilio Bulgaroctono, ut ex eius Novella, quae habetur in iure Graeco-Romano t. 2 p. 175, docemur, ubi *τοῦ μεγίστου Ῥωμανοῦ τοῦ Μουσελῆ ἐγγόνους εἰς ἀπορίαν καὶ τελείαν ἔνδειαν* pervenisse ait, cum illi patrimonium suum ab avo et parentibus relictum circa Philomilium possiderent. ceterum *Κρινίτην τὸν ἐπιφανῆ καὶ περιβλεπτόν* Graeciae praetorem seu *στρατηγὸν* nescio quem memorat Anonymus in vita S. Lucae Iunioris p. 996, et alium etiam Anonymus Combesianus in Leone philosopho n. 9.

225, 7. *βάνδον cohors militaris, praesidium militare.* vide Ducangii Gl. Gr.

Ibid. *τοποτηρησία* hic *vicariatus.* idem Porphyrogenitus de Them. 1 16 ait *στρατηγίδας* seu *praefecturas* divisas fuisse *εἰς τούρμας*, turmas vero *εἰς βάνδα ἤτοι τοποτηρησίας.*

226, 3. Quod hic *Χοζάνον* est, Constantinus *Γοιζάνον* scribit de Them. 1 8. MEURS.

Ibid. 14. *τὸν Παγκρατούκαν*] idem Porphyrogenitus de Them. 1 9 tres fratres commemorat tantum, et diversis nominibus.

229, 6. *ἐκ προσώπου*] non est nomen proprium, ut putavit Meursius, sed sicuti Graecis recentioribus *πρόσωπον*

nomen et persona dicitur, ita ἐκ προσώπου qui vices alterius obit, vicarius, legatus. sic passim scriptores Graeci recentiores. ceterum Eustathius hic Argyrus Leonis pater fuit, ut scribit paulo superius Porphyrogenitus, et Romani Argyri imperatoris avus.

231, 7. τοῦ Χρυσορικλίνου] de triclinio Aureo pluribus egimus l. 1 Comment. in Antiq. CP.

232, 9. Samonas hic erat Agarenus spado et Leoni imperatori carus ob detectam Basilii coniurationem; a quo etiam protospatharii honore auctus fuit, ut scribit Zonaras in eo Augusto p. 177. meminit etiam huius Samonae Gregorius in Vita S. Basilii Iunioris n. 3.

Ibid. 11. ἐπικουτζουλον] vide Gl. Gr. Ducangii v. Κουτζουλον. de Lausiaco autem palatio pluribus egimus l. 1 Comment. in Antiq. CP.

233, 14. ἀργάριον imperatoris non solum tectum erat, uti describitur ab Anna Comnena, sed et purpureum vel rubrum, ac velis et aulaeis eiusdem coloris pariter instructum, unde ῥούσιον appellatum; in quo quidem nemini esse licebat praeterquam drungariis excubiarum et rei navalis et aliquot aliis ex primariis palatii officialibus, quos imperator deligebat.

Ibid. 21. Stenum nuncuparunt primum Graeci totum illud maris fretum quod Byzantium inter et Pontum interiacet; quod quidem trecentis plus minus stadiis in longitudinem patet. deinde vero scriptores recentiores Stenum pro ipso Steni littore passim usurparunt; proinde Europaeorum illud littus, a capite portus Ceratini; ubi exstitit monasterium S. Mamantis, ad ostia Ponti Euxini, Stenum dictum fuit. et hac quidem nomenclatura donatur is potissimum maritimus tractus qui supra Galatam ad freti caput urbi obiacet. ceterum a Steno Stenitas dictos nautas, qui supra Stenum chelandia seu alia navigia ducebant, tradit idem Porphyrogenitus.

234, 2, μεταστάσιμα] μεταστάσιμον vide quae de palatio Pegano, de Hebdomo, de Hicria et de Bryante adnotamus supra in Comment. in Antiq. CP.

237, 19. αὐτῶν] in editis legitur αὐτῶ pro αὐτῶν, et ideo Meursius sic interpretatur hunc locum: cum interea illorum vicem cum remigum primis imperiale dromonium gubernaret senex ille prudensque Michael.

241, 20. Ἰωάννου] Ioannes hic est ille monachus et presbyter, cognomento Lazares, quem Alexander imperator

Constantino Porphyrogenito ex fratre nepoti tutorem dedit; cuius quidem meminit Leo grammaticus in Alexandro, et in Constantino p. 497 et 505. praeterea huius Ioannis mentionem faciunt Anonymus Combesianus in Alexandro n. 2, in Porphyrogenito n. 3, in Lacapeno n. 28, Scylitzes p. 607 et 623, et Zonaras p. 148.

245, 21. χειροβολίστραι autem sunt machinae bellicae seu *ballistae* species. Glossae Gr. Lat. χειροβασίτρα *italica*. vide Salmasium de Militia p. 224.

249, 11. ἀθροίλους] mendum est. ΜΕΥΣ.

250, 14. Κώνστα] Κώνσταντος. Constantem vero hic appellat scriptor noster Constantium Chlorum, ut nemo non videt; et ita etiam a Zonara vocatur, et in Menacis 21 Maii.

251, 7. Θεϊότης titulus quo imperatores compellantur etiam in synodo Chalcedonensi part. 1 Epist. 37. Act. 1 p. 246. vide Filesacum de Idololatria politica.

Ibid. 11. φιβλατούραν dixit Porphyrogenitus, quod φιβλατούριον Suidas, qui interpretatur περιβόλαιον Περσικόν. ΜΕΥΣ.

252, 12. Κρισκορόνον] hic princeps Bosphorianus initio huius capituli appellatur a scriptore nostro Κρίσκων Ορον παῖς; unde puto hic duo illa verba in unum ab indocto scriba confusa.

254, 21. μίαν κραυγήν] et paulo infra idem Constantinus μίαν φωνήν, Anna item Comnena l. 8 p. 292 μιᾷ φωνῇ. ea quippe fuit et veterum Tacticorum sententia, *hostes terri si cum telorum iactu clamoris horror accesserit*, ut est apud Vegetium 3 18. hisque consona tradit et Leo in Tact. 20 § 114. erat autem clamor iste permistus exhortatione, quemadmodum ait Sallustius de bello Iugurthino; unde παρακλυσμός dicitur Constantino Manassae. interdum ἀλαλαγμός et λαλαγή ἀρείκη; ἐννάλιος κέλαδος Heliodoro l. 1. barditum vocabant Galli antiqui, ut scribit Tacitus. ex quo autem in orbem Christiana religio invecata fuit, desierunt confusae illae et incertae a militibus ad fiduciae specimen vel notam proferri solitae voces, subitque in earum locum una omnium ore in caelum missa divini auxilii deprecatio. huius autem moris auctorem innuit Constantinum magnum Eusebius de Vita eiusdem Constantini 4 19 et 20 et in oratione de eiusdem Augusti laudibus, quem scribit suis praecepisse militibus ut in pugnae procinctu hacce oratione deum sibi in praeclis propitium conciliarent: σὲ μόνον οἶδαμεν Θεόν, σὲ βασιλέα γνωρίζομεν, σὲ βοηθὸν ἀνακαλούμεθα, παρὰ σοῦ τὰς

νίκας ἡράμεθα etc. atque hinc quidem apud Christianos invaluisse putant nonnulli ut praelia omnia a dei invocatione auspicarentur. sed falluntur; quippe quilibet populus ab invocatione divina praelia auspicabatur; populus electus ab invocatione veri dei, ut passim sacrae literae testantur. Graeci vero pacanes duos canebant, alterum ante praelium Marti, alterum post praelium Apollini et Dianae.

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ
ΣΤΝΕΚΔΗΜΟΣ.

PETRI WESSELINGII

IN HIEROCLIS SYNECEDEMUM

PROLEGOMENA.

Hieroclis Synecdemus quin egregia Itinenariorum *) accessio fuerit nullum dubium est: firmat, quae dubia in illis atque incerta videbantur, indidemque vicissim adiuvantur; uberrime praeterea, quae in Orientis illa provinciis praeterierant, explet. igitur in scriptorem atque ipsam notitiam ante inquiramus quam in rem praesentem veniamus. ne vero a limite progressi in molestissimas salebras incidamus, duce imperatore Constantino Porphyrogenito utemur, qui, quantum rescire licuit, primus in Thematibus imperii ordinandis Hieroclis Synecdemum in consilium adhibuit l. 2 them. 1. μαρτυρεῖ, inquit, τῷ λόγῳ καὶ Ἱεροκλῆς ὁ γραμματικὸς ὁ γράψας τὸν Συνέκδημον, τὸ τῶν Δολόγκων ἔθνος τῆ Ἱερᾶς συναριθμῶν, λέγων οὕτως "εἶσιν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις, αἱ ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων διοικούμεναι τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπαρχίαι μὲν κ. λ." e quibus meritissimo colligas Synecdemi scriptorem Constantino imperatore et seculo nono esse priorem; atque ita viri clarissimi Emmanuel Schelstratenus, Io. Alb. Fabricius et Anselmus Bandurius instituerunt, quamquam hic insuper addit incertum esse omnino quo tempore floruerit. Carolus a S. Paulo circa Saracenorum aetatem scriptum suspicabatur Synecdemum, quod eius codici plures provinciae, quas post Heraclium Graeci amiserunt, de-

*) veterum Romanorum, a Wesselingio Amstelædami a. 1735 editorum.

essent; quae cum ex Farnesiano ms ceteris accesserint provinciae, ruit et illa suspicio.

- 622 Hactenus itaque nisi incertissima de Hierocle sunt prodita. proprius eius aetatem L. Holsteinus finire aggressus est ad Pulcheriopolin Thesauri Orteliani: "civitas" inquit "Epiri novae in Notitia Hieroclis, ubi male Πολυχειριούπολις pro Πουλχειριούπολις editur. accepit autem nomen a Pulcheria Augusta, cuius haec Notitia tempore scripta videtur." optassem plura vir egregius constabiliendae opinioni, quae illi in mundo fuisse non ambigo, produxisset: nam sola eius urbis mentio rem non constituit. quantum coniectura asequi possum, impulsus in eam est sententiam ipsa Syncedemi dispositione: provinciae Orientis eodem hic digestae modo ut in Ephesino et Chalcedonensi conciliis, codice Theodosiano et Notitia imperii Orientis conspiciuntur, nec aliis magistratibus parent; vestigia innovationum, quas deinceps Iustinianus est molitus, vix ulla apparent; omniaque Theodosii secundi et Marciani temporibus prima fronte haud male respondere videntur. atque haec si citra dubium forent, prona ad suspicandum via aperiretur Hieroclem non alium atque eum esse quem φιλιστόρας λόγους reliquisset Io. Τζετζες Chiliad. 7 144 testis his verisimilis est:

Ἰεροκλῆς ὁσαύτως Φιλίστορα ἐν λόγοις
 εἰς δὲ λέγων, εἶδομεν χώραν ἀνύμηροτάτην
 ἤλιψ φλεγομένην τε, καὶ περὶ ταυτήν ἄνδρας
 γυμνοὺς ἀνεστίλους τε, πρὸς χώραις τῆς θέρμου.
 ὧν οἱ μὲν ἀπεσπίαζον τὸ πρόσωπον αἰτίοις,
 τοὺς πόδας δ' ἀνατείνοντες τὸ σῦμπαν ἄλλο σῶμα.
 τούτων δὲ Στράβων μέμνηται, καὶ τε τῶν ἀκεφαίων
 καὶ τῶν δεκακεφαίων τε καὶ τετραχειροπόδων.
 οὐσπερ ἐγὼ οὐκ ὄπωπα, φησὶν ὁ Ἰεροκλῆς·
 ταῦτα Ἰεροκλῆς μὲν.

- 623 liquet inde, quod verissime Io. Pearsonius Proleg. in Comment. alterius Hieroclis ad Aurea Carm. observavit, illum qui Φιλίστορας scripsit quam plurimas regiones peragrasse, resque in itinere visas aut aliunde cognitae scripto tradidisse, et libros quibus haec omnia erat complexus Φιλίστορας nominasse. iam cum Strabone posterior, et Stephano, qui cum in Βραχυμῆνες et Ταρκυνία testem appellavit, aut prior aut aequalis fuerit, non utique, si cetera probe quadrarent, absurdum foret Φιλιστόρων et Συνεκδήμων eundem parentem agnoscere, praesertim cum Syncedemus similis ingentis scriptorem ostentet. quo minus tamen in his acquiescam, pauca faciunt, sed talia quae validissime et huic coniecturae et L.

Holsteinii sententiae pugnant. primo enim Synecdemus in provincia Osrhoëne Leontopolin recenset, quo nomine Callinicum aliquot a morte Marciani imperatoris annis ornatum fuisse suo loco ostendam; deinde in Pisidia reliquis urbibus Iustinianopolin accenset, quae cum a nullo nisi eius nominis imperatore, et mirifice huiusmodi titulis capto, cognominata sit, sine dubio scriptor, qui eam memorat, et Stephano urbium explanatore et Pulcheria Augusta multis annis recentior est. idem colligas ex provincia Pannonia, quae Orientis imperio hic subiicitur: illa Marciani Augusti tempore amissa prorsus erat, praedae Attilae atque Hunnis exposita, praetereaque extra Orientalis imperii fines, ut ex Notitia utriusque imperii certissimum est; quam cum reciperarit virtus et providentia Iustiniani, sicuti Novella 11 praefert, utique ad eius aetatem demittendus Hierocles erit; qua an etiam multo possit esse inferior, nunc circumspiciamus.

Notum in vulgus est multa cum imperatorem in provinciarum administratione mutasse: has aliis magistratibus mandasse, illarum nomina aut sustulisse prorsus aut ex binis unam et vicissim ex una binas fecisse: Hierocles vero cum Orientis nobis annumerarit provincias, singulis suos praepositos imponens, fortasse his in consilium missis et secum invicem comparatis suam nobis aetatem ostenderit. viam hanc nuper ingressus est eruditus auctor Dissert. Chorograph. Ital. med. aevi Sect. 5, cuius ductum, nostra passim adspergentes, in his vestigandis sequemur. ergo cum mutatis a Iustiniano ⁶²⁴ provinciarum magistratibus ordiamur. iubet ille Novella 24 c. 1 ut qui Pisidiae praesit, praetor Iustinianus sit et vocetur; quo eodem honore Lycaoniae praefectus Nov. 25 c. 1 et Thraciae Nov. 26 ornat; quarum provinciarum praepositi Hierocli sunt consulares. decernit praeterea ut Phrygia Pa-catiana et item Galatia prima spectabilem in posterum comitem habeant; cui utrique consularis ab Hierocle imponitur. est in Synecdemo Paphlagonia sub correctore, qui Nov. 29 praetor creatur, et Isauria sub praeside, quem comitem Nov. 27 esse vult. denique Phoenice ad Libanum moderatori Edict. 4, itemque Arabia subiiciuntur, quae hac in Notitia praesidi et consulari dicto sunt audientes. harum autem constitutionum pleraeque cum Belisario V. C. consule sint editae, iure utique optimo statuitur Synecdemum autem Belisarium consulem annumque 535 publicatum videri: ni enim id concesseris, danda ratio erit quamobrem in libello, quo provinciarum magistratus ex sui temporis more Hierocles describit, nulla prorsus de praetoribus Iustinianis moderatoribusque mentio fiat. quo magis vero scriptoris aetas ad liquidum perducatur, in

eas provincias pergamus quas imperator aut sustulit funditis
 aut novis titulis auxit aut etiam plures esset iussit; quarum
 si nullum in Synecdemo indicium reperias, quid aliud profite-
 beris quam illis eum mutationibus esse priorem? memorat
 haec Notitia provinciam Honoriadem et praesidi subiicit: eam
 Iustinianus Nov. 29 c. 1 abrogat et artissime Paphlagoniae
 agglutinatam uni praetori mandat, *ὥστε καὶ τῶν ἔθνων, in-*
quit, τούτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἠνωμένην καὶ μίαν ἀντὶ δυοῖν
τῶν ἔμπροσθεν, φασὲν δὲ Παφλαγονίας τε καὶ Ὀνωριάδος,
καλεῖσθαι πραιτορα. dividit praeterea Cappadociam ex Va-
 lentinis Augusti instituto in binas, consularem utramque, si
 plerosque ms sequere, quos Nov. 30 in unam videtur con-
 flare: *πάσαν, inquit, ἀνθυπάτειαν γενέσθαι τε καὶ καλεῖσθαι*
βουλόμεθα. quae tamen an vincere, quod viro doctissimo
 videbatur, possint, re vera Iustinianum ex duabus Cappado-
 ciis unam exstruxisse, non iniuria dubites: nam discrete Nov.
 20 c. 2 prima Cappadociae praesidem dignatione proconsulari
 condecoratum fuisse docetur; estque in ipsa Nov. 30 c. 10
 625 utriusque Cappadociae mentio: *εἰ δὲ τις ἐξ ἑκατέρας Καππα-*
δοκίας δίκη πεντακοσίων ἐλάττων χρυσῶν ἐφέσιμος γίνηται.
 neque enim, si utramque in unam commutasset, utriusque di-
 stincte deinceps meminisset. esse in Haloandri editione novi
εἰ δὲ τις ἑτέρα ἐκ τῆς Καππαδοκίας δίκη; sed prius praec-
 optaverim, tum quod oratio *ἑτέραν δίκην* vix ferat, tum quo-
 niam Cappadociae duae nusquam una esse iubentur, tum etiam
 quod primae Cappadociae proconsul creetur, secunda non
 addita. utcumque id ceciderit, insignitam Cappadocia muta-
 tionem subiit, Hierocli cum Synecdemum scriberet ignoratam;
 quae etsi ex proconsule Cappadociae prima explorata est,
 negligi tamen nolim eiusdem imperatoris decreto gentis eius
 dispositionem ecclesiasticam in alium ordinem fuisse conver-
 sam. huc usque binae fuerant Cappadocum metropoles, pri-
 mae Cappadociae Caesarea, secundae Tyana: tertiam Mucis-
 son Tyanensi detractam et Iustinianopolin nuncupatam tertiae
 Cappadociae ipse imposuit. operae pretium fuerit ea de re
 perorantem audire Euphratam Tyanensem episcopum Collat. V
 conc. Constantinopol. 2 p. 96. "in illo" inquit "tempore sub
 Tyanensi civitate erat et Dohara et Nazianzus usque ad
 tempora huius pii imperii. piissimus autem imperator cum
 metropolitana iura dedisset civitati quae quondam quidem
 Mucissus, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, cum aliis
 civitatibus et Dohara et Nazianzum subiecit ei." haec si in
 Synecdemo praeteriri potuisse putaveris, quod a Notitia ec-
 clesiastica sit diversus, debuit tamen Mucissus urbium ca-
 talogo inseri, non regionibus sive vicis, ut fit, si post metro-

polis dignitatem illi oppido collatam fuerit scriptus. ad haec accedit, Helenopontum consulari et Polemoniaco Pontum praesidi in hac Notitia attribui, Novella vero 28 abolito Ponti Polemoniaco titulo Helenopontum moderatori Iustiniano committi. porro duae tantum in Synecdemo Armeniae insunt, quas multifariam sectas Iustinianus (non, ut perperam Eustathius in Dionys. Perieges. 694, Iustinus) quattuor Novella 31 esse atque haberi vult. taceo quae Iustinianae primae caussa decreverit Nov. 11, utque in Syria Theodoriadem, ne egregiae Theodoraee honor decset, provinciam, de qua Novella 8, condiderit.

Mihi quae abunde ad aetatem scriptoris eruendam vi-626 dentur. posses alioqui auxilio vocare urbes, quas suo et Theodoraee nomine illustres esse voluit, in unum catalogum a N. Alemanno ad Procopii Hist. Arcan. c. 11 coniectas, ni et aliae forent quarum rationem Hierocles nullam habuit. quod enim Iustinus primus Anazarbo atque Edessae pristinum nomen abstulit, utriusque Iustinopoleos, quo et prior in Mopsuestiana synodo (licet *Iustinianopolitana metropolis* vulgo p. 132 tom. 12 C. G. edatur) superbit, imposito titulo apud Euagrium H. E. 4 8 et Theophanem Chorogr. p. 146, eo nusquam, quantumvis illi tempori proximus, in Synecdemo has urbes dignatur.

Illae ergo quae in medio posui, satis superque evincunt nihil eorum quae Iustinianus novavit Hieroclem, cum hanc Notitiam vulgaret, inaudivisse videri; adeoque ante Belisarium consulem, cuius annum plures illarum constitutionum praeferunt, principe tamen Iustiniano scripsisse. nam ante hunc consulem fato concessisse, quod viro erudito in mentem venit arbitrari, vix indidem coegeris. potuit sane vulgato Synecdemo omnia quae imperator mutaverat addere, novamque eius editionem publicare: at id voluisse unde cognoscemus? quid si etiam priori editioni illa adstruxerit, et in nostram aetatem Notitia, ut primum e scriptoris calamo defluerat, devenerit? itaque ad Synecdemum ipsum descendamus, atque integerne et genuinus, et cuius generis sit Notitia, civilis an ecclesiastica, exploremus.

Non esse genuinum neque integrum Emmanuel Schelstraenus tom. 2 Antiq. Eccles. p. 720 sibi persuasit, tum quod ea quae de civitate Constantinopolitana ex Hierocle Constantinus Porphyrogenitus refert, in Notitia non compareant; tum ex eo quoque probari, quod Hieroclis opus 64 praefecturas seu provincias et 835 seu 935 civitates contineret, Notitia

autem 51 tantum provincias et 751 civitates exhibeat. quae accusationis capita si, ut oportet, expendantur, causam tenere haud poterunt; quod ut unicuique dilucescat, Constantini imperatoris l. 2 them. 1 verba, illis adnexa quae in superioribus exscripta dedimus, inseramus: ἀρχὴν οὖν τῆς Εὐρώπης τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων καὶ τοῦ κόσμου πατὸς, τὴν νέαν Ῥώμην, τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐγὼ τίθημι. διὰ τοῦτο καὶ τὸ περὶ αὐτὴν θέμα, τὸ καλούμενον Θρόνη, τὸ ἐν 627 τοῖς Εὐρώπης μέρεσι, θεμάτων πρώτων τεδείκαμεν. quis enim, quod bene advertit Anselmus Bandurius, non viderit haec non Hieroclis sed Constantini verba esse, causam explicantis cur Thraciae themati inter Europaea primum locum assignarit. iam quod numerum provinciarum non aequare 64 adiungit, id in Caroli a S. Paulo editionem valebit, non eam quam primus ipse in publicum dedit, ab Holsteinio ex Farnesiano ms pluribus provinciis auctam. novi doctissimum Dissert. Chorogr. Ital. auctorem autumasse non 64 provincias sed 65 esse debere, quoniam in Synecdemo Pamphylia secunda memoratur, nusquam prima: cui ego opinionio nullam nisi in Latina versione praesidium reperio. etsi enim ex ecclesiastica dispositione Pamphylia in duas fuerint partiti, ut et duae hic recenserentur nihil fuit necesse, praesertim cum una duntaxat in Notitia imperii Orientis reperiatur, nec duas Iustinianus, ut Novella 8 indicio est, noverit. id infirmari nolim, deesse plures civitates, nec numerum 935 retundari. grassata librorum negligentia, ut in ceteris omnibus, et hic est; multaque, quia vitiosiora videbantur, neglexit, alia turpissimis mendis foedavit. neque nupera ea corruptela est: si de Constantini imperatoris codice ex illis quae in l. 2 Them. inde transtulit, coniecturam feceris, corruptissimum, neque nostris munditie, quamvis admodum inquinatis, praestantiorum reperies: summa ille imis miscuit et provinciarum terminos frequentissime migravit. quae vitia ut agnosco, tamen criminationes quae in hanc Notitiam adferuntur, et quibus peccatorum quorum innocentissima est rea peragitur, repellendus existimem; quod ne nunc exsequar alia prohibent.

Quaerendum est, civilisne an ecclesiastica fuerit? Ia. Harduinus in Antirrhethico et Numis urb. antiq. illustr. litem secundum ecclesiasticam dedit, licet, cur eam tulerit sententiam, docere neglexerit; et post Harduinum plures. haud tamen iure: nihil enim Synecdemus praecipuum habet, unde ecclesiasticis Notitiis accensendus videri possit. nulli, ut bene auctor Dissert. Chorogr., throni, rarae metropoles, nulli archiepiscopi, nulli autocephali; cumque in una saepe provin-

cia plures metropoles, tametsi dignitate impares, fuerint, uti 628
 in Bithynia Nicomedia Nicaea et Chalcedon, vix unam atque
 alteram, saepenumero etiam nullam, eo titulo cohonestat. ad
 hoc, haud paucae recensentur urbes quibus nullus unquam
 episcopus fuit; quarum exempla cum suis quaeque locis ad-
 metiri constituerim, una hic Scythia defungar. illi 15 urbes
 contribuantur; unde singulis episcopis, si ecclesiastica foret
 Notitia, subditas fuisse existimares, cum tamen omnes unius
 Tomitani praesulis curae commissae fuerint. si addubites,
 Sozomenum H. E. 6 21 auctorem dabo: τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος
 πολλὰς μὲν ἔχει καὶ πόλεις καὶ κώμας καὶ φρουρία, μητρό-
 πολις δὲ ἐστὶ Τόμις, πόλις μεγάλη καὶ εὐδαιμόνων, παρύλιος,
 ἐξ εὐωνύμων εἰσπλέοντι τὸν Εὐξείνου καλούμενον Πόντον. εἰσ-
 εἶτι καὶ νῦν ἔθος παλαιὸν ἐνθάδε κρατεῖ, τοῦ παντός ἔθνους
 ἕνα τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἐπισκοπεῖν. utique si Synecdemus episco-
 porum ordinem et dignitates describeret, ut omnes eius pro-
 vinciae urbes enumeraret nihil opus fuisset: unam Tomita-
 nam, ut in Notitiis ecclesiasticis assolet, gentis praesuli dare
 potuisset. deinde plures plerisque in provinciis urbes, quae
 suos sibi episcopos habuerunt, quod in Notitia ecclesiastica
 insolens est, negliguntur. nec eo tamen telo alia omnia sen-
 tentes vehementius urserim: quid si illae exciderint? et sane
 multas negligentia exscriptorum deperditas esse mihi persua-
 deo. nam cui credibile fiet, ut uno exemplo utar, in Meso-
 potamiae provincia solam Amidam Hieroclis aetate Romauis
 fuisse superstitem? imo vero plures ibi florebant, sed a li-
 brariis susque deque habitae; qui, si absque codice Farne-
 siano fuisset, unam itidem Phoenicae maritimae reliquissent
 Tyrum. quid porro tituli magistratuam, quibus provinciae
 administrandae attributae fuerunt, ad Notitiam ecclesiasticam?
 quid Synecdemi nomen, quod huic Notitiae inscriptum est?
 id peregrinationis comitem adsignificat, argumentoque est Hie-
 roclum provincias obituris succurrere et imperii Orientis am-
 plitudinem in brevi quasi tabella praepingere voluisse. quae
 mihi caussa videtur cur provinciarum ordinem, uti praefectis
 et vicariis suberant, accuratissime servarit. libet id osten- 629
 dere, quod illa re suam ab ecclesiasticis Notitiis prorsus di-
 stinxerit. primum Thraciarum dioecsin, in 6 provincias de-
 scriptam et vicario parentem, quo de Notit. imp. Orient.
 c. 132 exsequitur: tum Macedoniae et Daciae dioecsin prae-
 fecto praetorii Illyrici attributam; cui nuper a Iustiano re-
 ciperatam Pannoniam, quae ante praefecto praetorii Italiae
 commissa fuerat, adiungit. hanc excipit Asiana 11 provin-
 ciarum, tum Pontica totidem provinciarum, dein Orientis pro-
 vinciae 15, tandem Aegyptus, prorsus ut in Notitia imp. Ori-

entis c. 1, omnes praefecti praetorio Orientis dispositioni et curae mandatae.

Atque haec de Synecdemo; cuius primam editionem Carolo a S. Paulo debemus, sed 14 provinciis mutilam. aliam animo agitasse Iac. Sirmondum ex quadam eius ad L. Holsteinium epistola p. 471 ed. Venet. suspicere: "de Hieroclis Synecdemo" inquit "gratuler an doleam nescio. imo re vera doleo tibi non a me dono datum fuisse, cum expeteres; et quod ego mihi contingere optabam, ut aliud exemplar nanciscerer, id tibi potius obtigisse gaudeo; atque ut ex animo me gratulari intelligas, si ad reliqua tua Geographica, cum ad Cramosium mittes, Africanam nostram adici iubes, non defugiam." quod, uti advertis, consilium deinceps repudiavit vidit versavitque eum Sirmondi ms Henr. Valesius, sicuti ad Ammian. 31 11 proficitur, haud obscure plurimis eum vitis obsitum fuisse innuens. demum L. Holsteinio bona quadam fortuna plures manu exaratos codices, Vaticanum Altempsianum et Farnesianos, obtulit, quorum ope correctum et 14 provinciis auctiorem Synecdemum praeter alia Geographica, de quibus Lambecius Bibl. Caesar. l. 6 p. 268, vulgare proposuerat; quibus conatibus, ne egregie inchoati absolventur, cum viri praestantissimi fatum obstitisset, latuere diu in Barberina bibliotheca schedae, donec Emmanuel Schelstratenus inde erutas publicaret, et Antiq. Ecclesiast. t. 2. p. 689 Hieroclem variis, quae vocantur, lectionibus et Latina Holsteinii versione instructum insereret. post deinde Anselmus Bandarius dignum censuit qui indidem sumptus tomum I Imperii Orientalis p. 31 ornaret. nos quoniam spe scripti codicis excidimus, eas editiones contendemus, et ex mss variantibus scripturis illas quae veriores aut propius a recto recedentes 630 videbuntur amplexabimur, reliquis, ut diiudicandi facultas ne auferatur, suo loco adscriptis. Latinam versionem, quod nemina urbium ea carere possent, et ne praeter rem libri melles inresceret, recidimus. habes instituti rationem; quam si harum rerum peritis probavero, satis uberem vigilati laboris fructum me percepisse arbitrabor.

Haec scripseram, iamque ad pag. 673. deveneram, cum mihi officiosissime vir clarissimus Sigeb. Havercampus ΤΑΞΙΝ ΠΡΟΚΑΘΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ, ex ms Bonaventurae Vulcanii excerptam, transmitteret. suspicatus fueram ex quadam Cl. Iac. Gronovii post Berkelii Stephanum nota eam τὰξιν aut partem esse Synecdemi aut certe in eodem codice Synecdemum lectitari; neque vana ea fuit suspicio: prorsus enim integer, etsi sine Hieroclis nomine, conspicitur, titulo praescripto quem et Imp. Constantinus l. 2 Them. 1

agnoscit. legit autem *) atque in his praecipue, quodque provinciarum nomina semper in secundo casu ponat, codex ille ab editis discrepat; pro cuius usu gratiae viro clarissimo debentur ingentes.

*) Lectiones codicis suis iam locis positas invenies. IB.

PETRI WESSELINGII

PROLEGOMENA.

ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΣΤΝΕΚΔΗΜΟΣ.

Εἶσιν αἱ πᾶσαι ἐπαρχίαι καὶ πόλεις αἱ ὑπὸ τὸν βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπαρχίαι ζδ', πόλεις ζλε', ὡς ὑποτέτακται.

α'. Ἐπαρχία Θράκης Εὐρώπης, ὑπὸ κομσουλάριον, πόλεις ιδ', Εὐδοξιούπολις, Ἡράκλεια, Ἀρκαδιούπολις, Βιζή, Πάνιον, Ὀρνοι, Γάνος, Καλλίπολις, Μορίζος, Σιντική, Σαυα-¹¹ δία, Ἀφροδισιάς, Ἄπρος, Κοῦλα.

β'. Ἐπαρχία Ῥοδόπης, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ, Αἶτος, Μαξιμιανούπολις, Τραϊανούπολις, Μαρώνεια, Τόπειρος τῶν Ῥούσιον, Νικόπολις, Κερεόπυργος.

*γ'. Ἐπαρχία Θράκης, ὑπὸ κομσουλάριον, πόλεις ε', Θε-¹⁵ λιππούπολις, Βερόη, Διοκλητιανούπολις, Σεβαστούπολις, Διό-
πολις.*

6 post Ῥωμαίων Constantinus I. 2 Them. 1 διοικούμενος 8
κομσουλάριον editi ante Wesselingium (W), κομσουλάριον Const-
tinus (C). 10 πανόγιον ante W γάννος mss σιλια
mss praeter Leidensem (L) συγναδία ante Bandurium, σενά-
δα C 11 ἄπρος C κουλία ante W 13 μαρῶνα τὸ περὶ
ante W 16 βερόν ante W Διόπολις margo Banduri:
ceteri ante W om

δ. Ἐπαρχία Αἰμινόντου, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Ἀδριανούπολις, Ἀγγιάλος, Δεβελτός, Πλωτινούπολις, Τζοΐδης.

ε'. Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ', Μαρκανούπολις, Ὀδησσοσ, Δοροσιόλος, Νικόπολις, Νοβαί, Ἀπ-
5 πιαρία, Ἀβριττος.

ς'. Ἐπαρχία Σκυθίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιε', Τόμις, Διονυσόπολις, Ἀκραι, Καλλιτίς, Ἴστρος, Κωνσταντιάνα, Ζέλδεπα, Τρόπαιος, Ἀξιούπολις, Καπίδαβα, Κάρσος, Τρό-
σμις, Νοβιοδούνος, Αἰγισσος, Ἀλμυρίς.

10 ζ'. Ἐπαρχία Ἰλλυρικοῦ. α'. Μακεδονία ὑπὸ κοινου-
λάριον, πόλεις λβ', Θεσσαλονίκη, Πέλλη, Εὐρωπος, Διον,
Βέρροια, Ἐορδαία, Ἐδσσα, Κέλλη, Ἀλμοπία, Λάρισσα,
Ἡράκλεια Λάκκου, Ἀνταγία Γεμίνδου, Νικέδης, Δόβωρος,
Ἰδομένη, Βράγιλος, Τρίμουλα, Παρθικόπολις, Ἡράκλεια
15 Στρυμνοῦ, Σέρραι, Φίλιπποι, Ἀμφίπολις, Ἀπολλωνία, Νεά-
πολις, Ἀκανθος, Βέρρη, Ἀραυρος, κλίμα Μεστικὸν καὶ
Ἀκόντισμα, νῆσος Θάσος, νῆσος Σαμοθράκης.

η'. Ἐπαρχία Μακεδονίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η',
Στόλοι, Ἄργος, Εὐστράϊον, Πελαγονία, Βάργαλα, Κελαινί-
20 διον, Ἀρμονία, Ζάπαρα.

θ'. Ἐπαρχία Θεσσαλίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιζ',
Λάρισσα, Δημητριάς, Θῆβαι, Ἐχιναῖος, Λάμια, Ὑπάτα,
Μητρόπολις, Τρίκκη, Γόμφοι, Καισαρεία, Διοκλητιανούπολις,
Φάρσαλος, Σάλτος Βουραμίνσιος, Σάλτος Ἰόβιος, νῆσος Σκό-
25 πελος, νῆσος Σκιάθος, νῆσος Πεπάρηθος.

1 ε'] Ξ C 2 ἀγιάλος διερέτριος πλουτινούπολις ante W 3.
ὑπὸ — Σκυθίας om C 6 ιδ' C 7 καλάτης mss, καλα-
ταῖς editi ante W 8 ζέδελπα ante W, ζέπα C, ξέδελπα L
τρόπος L καπίδαβα ante W 9 νοβιοδούνος ἀγισσος
ante W 11 λα' C 12 διος, βέρροια, Ἐορδαία ante W 12
κόλλη ante W 13 ἀλμοπία ante W, ἀλμοπία C 14 ἰδομένη C
om C 13 διόβωρος ante W, διόβουρος C 14 ἰδομένη C
15 φιλιππος ἀμφίπους ante W 16 κλίμα, μετικὸν L, κλίμα,
μετικὸν ceteri 19 κελαιδίον ante W 21 ις' C 22 αι-
χιονίον ante W 23 τρέκας mss, τρέκας editi ante W κα-
πάρειαι omnes. Carolus a S. Paulo Παιονίαν addit, prorsus in-
tempreative, quippe a Thessalia remotissimam. W 24 φάρ-
σαλα ante W 25 σαρτοβουραμίνσιον ante W, qui in textu Σαλ-
τοβουραμίνσιον 26 σατοσιόβιος ante W 27 κεκίλια C, ἀκέκωια
Carolus a S. Paulo 28 πεπαράθηθς idem

ι. Ἐπαρχία Ἑλλάδος ἦγουν Ἀχιῦτας, ὑπὸ ἀνδύνατον, πόλεις οθ', Σκαρφία, Ἐλάτεια, Βοιδὸν καὶ Δρυμαία, Δαυλία, Χαιρώνεια, Νυῦπακτος, Δελφοί, Ἀμφισσα, Τιθώρα, Ἀμβρυσος, Ἀντίκυρα, Λεβαδία, Κορώνεια Βοιωτίας, Στίρις, Ὀπούς, Ἀνάστασις, Ἐκεψος, νῆσος Εὐβοία, Ἀνθηδών, Βουμέλιτα,⁵ Θεσπιαί, Ὑτίης Θύσθαι, Θῆβαι μητρόπολις Βοιωτίας, Τάναγρα, Χαλκῆ νῆσος Εὐβοίας, Πορθμός, Κάρυστος, Πλαταιαί, Αἰγούσθαι, Ἀθῆναι μητρόπολις Ἀττικῆς, Μέγαρα, Παγαί, ἐμπόριον Κρομμυῶν, Αἴγινα νῆσος, Ποιτιοῦσα, Κέα, Κύθνος, Δῆλος ἄδηλος, Σκῦρος Ταλαμένη μέχρι Θερμοπυλῶν,¹⁰ Κόρινθος ἢ ποτε Ἐφύρα μητρόπολις πάσης Ἑλλάδος, Νέα Σικυῶν, Αἴγεια, Αἴγιον, Μεθώνη, Τροιζήν, Ἐπίδαυρος, Ἐρμιόνη, Ἄργος, Τέγαι, Θάρκουσα, Μαντινεία, Λακεδαιμών μητρόπολις τῆς Λακωνικῆς ἢ πρὶν Σπάρτη, Γεράνθραι, Φαραί, Ἀσωπὸς[πόλις], Ἀκριαί, Φιάλεια, Μεσσήνη, Κορώνη,¹⁵ Ἀσίγη, Μεθώνη, Κυπαρισία, Ἥλις μητρόπολις Αἰτωλίας, νῆσος Κεφαλληνία, νῆσος Πάνορμος, νῆσος Ζάκυνθος, νῆσος Κυθηρία, νῆσος Μύκων, νῆσος Στροφαδία, νῆσος Μόλος ἀντικρὺ Κορίνθου, νῆσος Δωροῦσα, νῆσος Ἀἴμνος, νῆσος Ἰμβρος.²⁰

ια. Ἐπαρχία Κρήτης, ὑπὸ κοινουλάριον, πόλεις εβ, μητρόπολις Γορτύνη, Ίνατος, Βιέννα, Ἱερὰπύδνα, Καμάρα, Ἀλλυγος, Χερσονήσος, Λύκτιος, Ἀρκαδία, Κνωσός, Σούβριτος, Ὄαξος, Ἐλευθέρα, Λάμπαι, Ἄπτειρα, Κυθωνέα, Κίσσμος, Καντανία, Ἐλυρος, Λίσσος, Φοινίκη ἦτοι Ἀραδὴν, νῆσος Κλαῦδος.

ιβ. Ἐπαρχία παλαιᾶς Ἡπείρου, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιβ, μητρόπολις Νικόπολις, Δωδώνη, Εὐροία, Ἄκτιον, Ἀθριανούπο-

1 ἦγουν add W 2 ἡλίαινα apud Bandurium βοὲ καὶ δο-
μῦα ante W 3 ἀμφισσα ante W 5 ἀνθηδὼ Carolus a S. Paulo
6 πάναγρα idem 7 χάριστος aut χάρυστος ante W πλαταιαί
L: ceteri πλαταιαί 8 αἰγούσθαι Carolus a S. Paulo 9
κρομμῶν ante W, qui Κρομμῶν. αἰγινῆσος L ποτιοῦσα
ante W, πιδνοῦσα L 10 ταλαμένη L. σὶά λιμένη i. a. Λίμ-
νος Christophorus Wordsworthus (Athens and Attica p. 2). με-
χρι C, μετὰ L, με vulgo Θερμοπυλῶν CL, Θερμοπύλαι vulgo
11 ἐφυρος ante W 12 αἰγειαί L, αἰγαι ante W μεθώ-
να mas ἀρξαινα ante W, qui Τροιζένα 21 ὑπὸ ἡγεμόνα
ante W 22 ἱερὰ πύδνα ante W 24 ὁ ἄξιος ante W 25
φοινίκη ἀραδὴνα ante W

λις, Ἄπκων, Φοινίκη, Ἀγχιασμός, Βουθρωτός, Φωτική, Κέρκυρα νῆσος, Ἰθάκη νῆσος.

14. Ἐπαρχία νέας Ἠπειροῦ, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις θ', Δωρράκιον ἢ ποτε Ἐπίδαμνος, Σκάμπα, Ἀπολλωνία, Βούλις, 5 Ἀμαντία, Πουλχεριούπολις, Ἀυλών, Λυχνιδὸς μητρόπολις, Λιστρῶν καὶ Σκεπῶν.

15. Ἐπαρχία Δακτίας μεσογείου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ε', Σαρδικὴ μητρόπολις, Πανταλία, Γερμανά, Ναϊσός, Ῥεμσιάνα.

16. Ἐπαρχία τῆ παρα . . . ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ε', Ῥατιάρια μητρόπολις, Βογωνία, Ἀκυές, κάστρα Μάρτις, 10 Ἰσκος.

17. Ἐπαρχία Δαρδανίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις γ', Σκοῦποι μητρόπολις, Μηρίων, Οὐλπιάνα.

18. Ἐπαρχία Πρεβάλεως, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις γ', Σκόδρα, Λίσσος, Δωρράκιον μητρόπολις.

19. Ἐπαρχία Μυσίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Βιμενάκιον μητρόπολις, Σιγγιδόνος, Γρατιανά, Τρικάρνια, Ὀρρεον Μάργον.

20. Ἐπαρχία Παννονίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις β', Σέρμιον, Βασιάνα.

21. Ἐπαρχία Ἀσίας, ὑπὸ ἀνθύπατον, πόλεις μγ', Ἐφεσος, Ἀναία, Πριήνη, Μαγνησία Μαιάνδρου, Τράλλεις, Νύσσα, Βρίουλα, Μάσταυρα, Ἀνίγητα, Ὑπαιπα, Ἀρκαδιούπολις, 25 Διὸς ἱερόν, Εὐάζα, Κολοσὴ, Ἄλγιζα, Νικόπολις, Παλαιὰ πόλις, Βαρέττα, Αὐλίου κόμη, Νέα αὐλή, Κολοφῶν, Μητρόπολις, Λέβεδος, Τίος, Σμύρνα, Κλαζομεναί, Σατρώγη, Μαγνησία Σιπύλων, Αἰγάη, Τῆμος, Φώκαια, Μύρινα, Κύμη, Πέργαμος, Ἐλαία, Πιτάνη, Τιάραι, Θεοδοσίου πόλις, Ἄδρα- 30 μύττιον ἢ ποτε Λύρνησος, Ἄντανδρος, Γάργαρα, Ἄσσοι.

4 σκάππα aut σκάπτα, et mox βούλος aut βούλης ante W 5 ἀλήνδος C μητρόπολις λιστρῶν καὶ σκευπῶν L 10 παλαιῆ C 11 βογονία L, μονοπία ceteri μάργυς ἰδαος ante W 15 πρέβαλε L, πρεβάλεων ceteri 24 ἕπηπα L 25 κολοασίης L, κολοασίς ceteri 26 Carolus a S. Paulo Ἀδρηλιούπολις Κύμη emendat, nulla iuxta causam motus. W 28 ἀσπάη L 29 ἀντανδρος L, ἄντανδρος ceteri

κα'. Ἐπαρχία Ἑλλησπόντου, ὑπὸ κομισουλάριον, πόλεις λ',
Κύζικος μητρόπολις, Προικόνησος, ἡ Ἐξορία, Βαρίσπη, Πά-
ριον, Λάμψακος, Ἄβυδος, Δάρδανον, Ἴλιον, Τρωάς, Σκίμαν-
δρος, Πολίχνα, Ποιμανητός, Ἀταρνέα, Ῥέκετα, Βλαυῶνον,
Σκέλεντα, Μόλις, Γέρμαι, Ἄπταος, Κέρρη, Σάγαρα, Ἀδρια-
νοῦ θῆραι, Ἡραι, Πιονία, Κοινοσίγη, Ἀργίτζα, Ξίος Τράδος,
Μανδακάδα, Ἐργαστήριον, Μάνδραι, Ἴπποι, Ὀκη, Σίδηρον,
Σκῆψις.

κβ'. Ἐπαρχία Φρυγίας Πακατιανῆς, ὑπὸ κομισουλάριον,
πόλεις λθ', Λαοδίχεια, Ἰεράπολις, Μόσωνα, Ἄττουδα, Τρα-
πεζούπολις, Κολασσαί, Κερετάπα, Θεμισόμον, Οὐαλεντία,
Σαναός, Κοινοῦπολις, Σιτουῦπολις, Κράσος, Λουῶδα, Πέλια,
Εὐμένεια, Σιβλία, Πέπουζα, Βριάνα, Σεβάστη, Ἴλουζα, Ἀκμο-
νία, Ἄλλιοί, Ἰουχαράταξ, Διόκλεια, Ἀρίστιον, Κύνισσος,
Ἄπτια, Εὐδοκίαις, Ἄζανοί, Τιβεριούπολις, Κάδοι, Θεοδοσία,
Ἄγκυρα, Σύνναος, Τημένου θύραι, Τρανούπολις, Πουλχερια-
νούπολις.

κγ'. Ἐπαρχία Λυδίας, ὑπὸ κομισουλάριον, πόλεις κ',
Σάρδεις, Φιλαδέλφεια, Τρίπολις, Θυάτειρα, Σίται, Μαιονία,
Ἰουλιανούπολις, Τράλλης, Ἀνρηλιούπολις, Ἄτταλία, Ἐρμεκα-
πηλία, Ἀκρασός, Ἀπόλλωνος ἱερόν, Τάβαλα, Βύγισ, Κεράση,
Μεσοσίμωλος, Ἀπολλωνίς, Ἱεροκαστέλλεια, Μοστήγη, Σατα-
λέων, Γόρδος.

κδ'. Ἐπαρχία Πισιδίας, ὑπὸ κομισουλάριον, πόλεις κς',
Ἀρτιόχεια, Νεάπολις, Λιμέναι, Σαβίται, Ἀτμενία, Πάπκα,
Σινιάνδος, Λαοδίχεια κεκανυμένη, Τυραῖον, Ἀδριανούπολις,
Φιλομήλιον, Σωζόπολις, Τύμανδρος, Μητρόπολις, Ἀπάμεια,
Εὐδοξιούπολις, Ἀγαλασσός, Βύρις, Σελεύκεια ἡ σιδηρῶ, ὁ
Τιμβριάδων, Θεμισόσιος, Ἰουστινιανούπολις, Μάλλος, Ἀδάδα,
Ζόρζιλα, Τιτυασσός.

κε'. Ἐπαρχία Λυκαονίας, ὑπὸ κομισουλάριον, πόλεις ιη',
Ἰκόνιον μητρόπολις, Ἀύστρα, Μίσθεια, Ἀμβλαδα, Οὐάσαδα,
Ὀμόναδα, Ἰλιστρα, Λάρανδα, Δέρβαι, Βαρατή, Ὑδη, Ἰσαν-

1 verius λγ'. W 6 θῆραι] καὶ ἤρας L, καὶ θῆραι ceteri 7
ὄκησιδηρον L, ὁ καισίδηρον ceteri 9 πακατιανῆς L, καιπατι-
ανῆς ceteri 30 ζόρζιλα ms Leid. 33 φέρβα, βάρβατα L

ρόπολις, Κόρνα, Σάβατρα, Πτέρνα, Κάννα, Γλαΐαμα, Ρίγνον.

κς'. Ἐπαρχία Θρυγίας Σαλουταρίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις κγ', Εὐκαρπία, Ἱεράπολις, Ὀτρος, Σεκτόριον, Βροῦζος, κληρος Ὀρεινῆς, κληρος Πολιτικῆς, Δεβαλάκια, Λυσιάς, Σύνταδα, Πρύμνησος, Ἴφος, Πολύβοτος, Δοκίμιον, Μητρόπολις, Μῆρος, Νακολία, Δορύλαιον, Μίδαιον, δῆμον Λυκαόνων, δῆμον Αὐράκλεια, δῆμον Ἀμαδάσσης, δῆμον Πραιπενίσσου.

κζ'. Ἐπαρχία Παμφυλίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις μζ', Πέργη, Σύλαιον, Μάγνδος, Ἀτταλία, δῆμον Οὐλίαμβος, Τρέσενα, δῆμον Καναύρα, Ἰοβία, Τερμησσός καὶ Εὐδοκίας, δῆμον Μενδενέω, δῆμον Πώγλα, Ἴσινδα, Βέρβη, Σινδαῦνδα, Μνωδία, χωρία Μιλυαδικά, Ὀλβασα, Παλαιάπολις, Λυσινία, Κόμανα, Κόλβασα, Κρημνα, Πανέμον τεῖχος, Ἀριασσός, Μαξιμιανούπολις, κτήμα Μαξιμιανουπόλεως, Ῥεγθαλάμαρα, Λιμύβραμα, Κόδρουλα, Δεμουσία, δῆμον Σαβαιῶν, Παστοληρισσός, Σέλη, Πριμούπολις, Σίδη, Σέρνα, Αὐρβη, Κασσά, Κότανα, Ὀρυννα, Κορακήσιον, Σῦδρα, Καράλια, Κορυβρασσός.

κη'. Ἐπαρχία Λυκίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις λδ', Φασηλῆς, ὁ Ἄναπος, Γάγαι, Ἀκαλισσός, Ἐδεβησσός, Λίμυρα, Ἀρύκανδα, Ποδάλεια, Χῶμα, Ῥεγκυλιάς, Μύρα μητρόπολις, Ἀρνεαί, Κυάνεαι, Ἀπερλαί, Φελλός, Ἀντιφελλός, Κάνδυβα, Εὐδοκίας, Πάταρα, Ξάνδος, Κόμβη, Νύσα, Πίναρα, Σίδυμα, Τλωῶς, Γελμισσός, Καῦνος, Ἀραξα, Βουβῶν, Οἰνόανδα, Βάλβουρα, Κομιστάρας.

κθ'. Ἐπαρχία Νήσων, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις κ', Ῥόδος, Κῶς, Σάμος, Χίος, Μιτυλήνη, Μέθυμνα, Πέτελος, Τένεδος, Προσελήνη, Ἄνδρος, Τήνος, Νάξος, Πάρος, Σίφνος, Μῆλος, Ἴος, Θήρα, Ἀμουργός, Ἀστυνάλαια.

4 Ἱερόπολις L 5 πολεμῆ vel πολεμηκός editi δεβαλάκια mss
 11 Ἰοβία L: ceteri ζοβία εὐδοκίας L: ceteri εὐδοκία 12
 βερβίη ante W 13 μυοδία L χωρία ante W 16 σα-
 βαίων L 18 δρύμνα ante W δώβασσος ante W ατα-
 πος Bandurius 22 ἀρύκανδα ante W μοίρα Schelstrate-
 nus et Bandurius 23 ἀρνεαί ante W, ἀρνεαία mss 24 μύ-
 σαι mss 25 διδομα πλω editi ante W 26 κομιστάρας L
 30 ἀμολγός mss

λ'. Ἐπαρχία Καρίας, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ι', Μίλητος, Ἡράκλεια Λατμοῦ, Μύνδος, Ἀλικαρνασσός, Κνίδος, Κέραμος, Μύλασα, Στρατονίκεια, Ἀμυζῶν, Ἀλινδά, Ἀλάβανδα, Ὀρθωσία, Ἀρπασα, Νεάπολις, Ὑλάρημα, Ἀντιόχεια, μητρόπολις Ἀφροδισιάς, Ἡράκλεια Σαλβάκιος, Τάβαι, Ἀπολλωνιάς, Σεβαστόπολις, Ἴασος, Ἐρεζος, Μαρμιανούπολις, Ἀναστασιούπολις, χωρία πατριμονιάλια, Κιβύρα, Κοκτημαλικαί.

λα'. Ἐπαρχία Ποντικῆς α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ιε', Χαλκηδών, Νικομήδεια, Πραίνετος, Ἐλενόπολις, Νίκαια, Βασιλινούπολις, Κίος, Ἀπάμεια, Προῦσα, Καισάρεια, Ἀπολλωνία, Δασκύλιον, Νεοκαισάρεια, Ἀδριανοί, Ρεγεταταῖος, Ρεγέδωρις.

λβ'. Ἐπαρχία Ὀνωριάδος, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Κλανδιούπολις, Προουσίας, Ἡράκλειμ, Τίος, Κρατία, Ἀδριανούπολις.

λγ'. Ἐπαρχία Παφλαγονίας, ὑπὸ κορίκτορα, πόλεις ε', Γάγγρα, Πομπηϊούπολις, Σόρα, Ἀμάστριον, Ἴωνόπολις, Δάδυβρα.

λδ'. Ἐπαρχία Γαλατίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ζ, Ἄγκυρα μητρόπολις, Ταβία, Ἀσπωνα, Κίνα, Ρεγελαγανία, Ρεγέμνιζος, Ἡλιούπολις.

λε'. Ἐπαρχία Γαλατίας σαλουταρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ', Πεισινοῦς, Ρεγεμαυρέκιον, Πητινησσός, Ἀμώριον, Κλάνεος, Ρεγετρόκναδα, Εὐδοξιάς, Μυρικιῶν, Γερμία.

λς'. Ἐπαρχία Καππαδοκίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις δ', Καισάρεια, Νύσσα, τὰ Θέρμα, Ρεγεποδανδός.

λζ'. Ἐπαρχία Καππαδοκίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η', Τύανα, Φαυστινούπολις, Κύβιστρα, Ναζιανζός, Σάσιμα, Πανασός, Ρεγεδόρα, Ρεγεμουκισός.

λη'. Ἐπαρχία Ἐλενοπόντου, ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις β', Ἀμασία, Ἰβωρα, Ζήλα, Σάλτον Ζαλίχην, Ἄνδραπα, Ἀμσός Σινώπη.

1 λς' ante W	3 ἀμυζῶν ante W	ἀλάβανδα ante W	4
ἀλάρημα L, ὑλάρημα ceteri	5 τάβας Bandurius	8 α'	
vulgo om	11 ἀδριανός L	ρεγεταῖος L	12 ρεγε-
δωριές L, ρεγοδώριμ ceteri	14 πρασίας editi	πίος μμ	
17 πάγρα Bandurius et Schelstratenus	19 α' mss om	21	
μυρακίων ante W	27 κονσουλάριον vulgo	30 Ἐλενοπό-	
λεως Schelstratenus et Bandurius, ἑλεπόντου L			

19. Ἐπαρχία Πόντου Πολεμωναίου, πόλεις ε', ὑπὸ ἡγεμόνα, Νικοκισαρία, Κόμανα, Πολεμώνιον, Κερασσοῦς, Τραπεζοῦς.

μ'. Ἐπαρχία Ἀρμενίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ε',
5 Σεβάστεια, Νικόπολις, Κολώνεια, Σατάλα, Σεβαστοῦπολις.

μα'. Ἐπαρχία Ἀρμενίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε',
Μελιτηνή, Ἄρκα, Ἀράβισσος, Κουκουσός, Κόμονα, Ἀρια-
ραθία.

μβ. Ἐπαρχία Κιλικίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις η',
10 Ταρσὸς μητρόπολις, Πομπηϊούπολις, Σεβάστη, Κώρυκος, Ἄδα-
να, Ἀγούστα, Μάλλος, Ζεφύριον.

μγ'. Ἐπαρχία Κιλικίας β', ἡ ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ',
Ἀνάζαρβος μητρόπολις, Μοψουεστία, Αἶγαι, Ἐπιφάνεια, Ἀλε-
ξάνδρεια, Ρῶσος, Εἰρηνούπολις, Φλαβιάς, Κασταβάλα.

15 μδ. Ἐπαρχία Κύπρου τῆς νήσου, ὑπὸ κονσουλάριον,
πόλεις ιε', Κωνσταντία μητρόπολις, Ταμασσός, Κίτιον, Ἀμα-
θοῦς, Κούριον, Πάφος, Ἀρσινόη, Σόλοι, Λάπιθος, Κιρβοῖα,
Κύθροι, Καρπάσιον, Κυρηνία, Τριμιθούντων, Λευκουσία.

με'. Ἐπαρχία Ἰσαυρίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις κγ', Σε-
20 λεύκεια μητρόπολις, Κελένδερεις, Ἀνεμούριον, Τιτιούπολις,
Λάμος, Ἀντιόχεια, Ἰουλιοσεβαστή, Κέστροι, Σελινοῦς, Ἰο-
τάπη, Διοκισαρία, Ὀλβη, Κλαυδιούπολις, Ἰεράπολις, Δαλί-
σανδος, Γερμανικόπολις, Εἰρηνούπολις, Φιλαδέλφεια, Μωλώη,
Ἀδρασός, Ζεέδη, Νεάπολις, Αἰζαδος.

25 μς. Ἐπαρχία Συρίας α', ὑπὸ κονσουλάριον, πόλεις ζ',
Ἀντιόχεια ἡ πρὸς Λάφνην, Σελεύκεια, Λαοδίκεια, Γάβαλα,
Πάλτος, Βέροια, Χαλκίς.

μζ. Ἐπαρχία Συρίας β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις η', Ἀπά-
μεια, Ἐπιφάνεια, Ἀρεθούσα, Λάρισσα, Μαριάμη, Βαλανέα,
30 Ῥαφανέαι, Σελευκόβηλος.

2 πολεμωναίου L: ceteri πολεμιακού 2 τολεμώνιον L: ce-
ceteri τολεμόνιον 7 μελιτηνὴ L κόκουσος L ἀραρασθία
ante W 14 φλαβία Schelstratenus et Baudurius 16 ταμα-
σός L 17 κόρην olim ἀρσενός aut ἀρσινόε mss 18
καρπάσιον editi ante W Τριμ. Λευκ.] hae duae recentiori
manu adianctae sunt ms Farnes. 21 ἰοτάπη ante W 23
μωληθαρασός ante W 24 λαυζαδάλη L, λαυζαδαίτε ceteri 30
σελευκόβολος ante W

μη. Ἐπαρχία Εὐφρατησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ιβ', Ἱερὰπολις, Κύρος, Σαμώσατα, Δολίχη, Ζεῦγμα, Γερμανικία, Περρή, Νικόπολις, Σχηναρχαῖα, Σαλγενορατίζενον, Οὐρμα, Εὐρωπος.

μθ. Ἐπαρχία Ὀσροηνῆς, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ', Ἐδεσσα, Κωνσταντία, Θεοδοσιούπολις, Κάρραι, Βάτναι, Νέα Βαλεντία, Λεοντόπολις ἢ καὶ Καλλινίκη, Βίρθα.

ν. Ἐπαρχία Μεσοποταμίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλιν α', Ἄμυδα.

να. Ἐπαρχία Φοινίκης, ὑπὸ κομισουλᾶριον, πόλεις ιδ',¹⁰ Τύρος, Πτολεμαῖς, Σιδῶν, Βηρυτός, Βίβλος, Βόστρυς, Τρίπολις, Ἀρκαί, Ὀρθωσιᾶς, Ἀραδος, Ἀντάραδος, Κωνσταντῖνα Πρωγωνᾶς, Πανειᾶς.

νβ. Ἐπαρχία Φοινίκης Λιβανησίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε', Ἐμισσα, Λαοδίκεια, Λαμασκός, Ἡλιούπολις, Ἄβιλα,¹⁵ Πάλμυρα.

νγ. Ἐπαρχία Παλαιστίνης, ὑπὸ κομισουλᾶριον, πόλεις κβ', Καισάρεια μητρόπολις, Δῶρα, Ἀντιπατρίς, Λόσπολις, Ἄζωτος παράλιος, Ἄζωτος μεσόγειος, Ἐλευθερόπολις, Ἄλβια ἢ καὶ Ἱεροσόλυμα, Νέα πόλις, Λιβιάς, Σεβάστη, Ἀνθηδών,²⁰ Διοκλητιανούπολις, Συκαμάζων, Ὀνούς, Σώζουσα, Τόπη, Γάζα, Ραφία, Ἀσκαλών, Ἀριζα, Βιτύλη.

νδ. Ἐπαρχία Παλαιστίνης β, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ια', Σκυθόπολις, Σέλλα, Γάδαρα, Ἄβιλα, Καπετωλιάς, Ἴππος, Τιβεριᾶς, Ἐλενούπολις, Διοκαισάρεια, Μαξιμιανούπολις,²⁵ Γάβαι.

νε. Ἐπαρχία Παλαιστίνης γ', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ι', Πέτρα, Αὐγουστόπολις, Ἀρίνδηλα, Χαραγμοῦβα, Ἀρεόπολις, Ζωάρα, Μάμψις, Βιτάρους, Ἐλοῦσα, Σάλτων.

2 σαμώσατα ante W 3 πέργη L εὐρωπος ante W 5
 ὄσροηνῆς κοσρωηνῆς L, ὄσρωικην Schelstratenus et Banduricus
 ὄσρωηνῆς ms Holsteinii 6 κάρραι ante W 7 βαλεντίας
 vel οὐαλεντίας mss βίρθα ante W, om L 9 ἄμυδα
 princeps editio, ἔμυδα Band. et Schelstr. 10 πόλιν α' olim
 11 post Τύρος quae sequuntur, Holsteinus addidit e codice Farnesiano. habet etiam L. 12 ὄρκαί L. 13 πανειᾶς L. 15
 ἄβιλλα ante W 19 ἢ ἔλβια καὶ Farn. 21 σώσουσα L. 22
 ῥαμφία mss 24 καπιτωλία L. 27 γ' om L. 28 ἀρί-
 δεια L. 29 ζώορα L.

νε'. Ἐπαρχία Ἀραβίας, ὑπὸ κοινουβάριον, πόλεις ιζ',
 Βόστρα, Νιλακώμη, Ἄδρα, Δία, Ἐξακωμία κώμη, Μήδαβα,
 Γέρασα, Μαιοῦδος, Φιλαδέλφεια, Νεάπολις, Ἱεράπολις,
 Φιλιππόπολις, Φαινὼ, Κωνσταντία, Λιουσιᾶς, Καρόθα,
 5 Ἄδρασσός.

νζ'. Ἐπαρχία Αἰγυπτιακῆς, ὑπὸ αὐγουστάλιον, πόλεις κγ',
 Ἀλεξάνδρεια, Ἐρμούπολις, Μενελαΐτης, Μέτηλις, Βούτος,
 Καβασσά, Σῦϊς, Ναύκρατις, Ἄνδρων, Νικίου, Ξοῖς, Φοῦγω-
 νις, Παχνεμονίς, Διόσπολις, Σεβεννυτός, Ὀνουφίς, Τάνα,
 10 Κλεοπάτρα, Κυνώ, Βούσιρις, Ὅασις, Ἐλευρχία, Παράλιος.

νη'. Ἐπαρχία Αὐγούστα α', ὑπὸ κορηκτορα, πόλεις ιγ',
 Ῥινοκόρουρα, Ὀστρακίνη, Κάσσιον, Πεντύσχοινον, Ἀφναῖον,
 Γέρρας, Σκέννα, Πηλουσίον, Σεθραῖτης, Ἡφαιστος, Πανίδυ-
 σος, Τάννις, Θμοῦις.

15 νθ'. Ἐπαρχία Αὐγούστα β', ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ζ',
 Λεοντώ, Ἄθριβις, Ἡλίου, Βούβαστος, Φάρβαιθος, Ἀραβία,
 Κλύσμα κάστρον.

ξ'. Ἐπαρχία Ἀρκαδίας, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις θ', Κυνώ,
 Ὀξύρυγχος, Ἡρακλέως, Ἀρσενοῖτης, Θεοδοσιούπολις, Νειλό-
 20 πολις, Ἀφροδιτώ, Μέμφις, Λητούς.

ξα'. Ἐπαρχία Θηβαῖδος τῆς ἐγγιστα, ὑπὸ ἡγεμόνα, πό-
 λεις ι', Ἐρμού ἢ μεγάλη, Θεοδοσιούπολις, Ἀντινώ, Κοῦσαι,
 Λύκων, Ὑψηλή, Ἀπόλλων μικρός, Ἀνταίου, Πανός, Ὅασις
 μεγάλη.

25 ξβ'. Ἐπαρχία Θηβαῖδος τῆς ἄνω, ὑπὸ δουκα, πόλεις ια',
 Πτολεμαῖς, Διόσπολις, Τέντυρα, Μαξιμιανούπολις, Κόπτος,
 Οἶκαι, Διοκλητιανούπολις, Ἐρέσβυθος, Λύτων, Ἀπολλωνιάς,
 Ὀμβοι.

ξγ'. Ἐπαρχία Λιβύης τῆς ἄνω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ι',
 30 Σώζουσα, Κυρήνη, Πτολεμαῖς, Τεύχειρα, Ἀδριανή, Βερονίκη.

ξδ'. Ἐπαρχία Λιβύης τῆς κάτω, ὑπὸ ἡγεμόνα, πόλεις ε',

1 φαίνα mss 3 μελέτης mss 8 ζώης Farn. φραυύνης
 Farn., φρανύνης L 9 Τάνα L 10 κλεοπάτρας L δά-
 σης mss 11 κορηκτορος L, κόρηκτος Farn. 12 ὀστρακίνη
 Farn. 16 λεονταί L ἀθρίθης mss φάρβιθος Farn.,
 φάρβιτος L 19 Ἡρακλεώ? 21 τῆς mss om 23 ὑψηλή
 Farn. πάνιος idem 27 φῆβαι L ἐρέσβυθος L 28
 ὄμφροι L, ὄμβροι Farn. 30 ἀδριανοί L ἑβρονίκη L

Παρατόνιον, Ζωγοζυγούλης, Πιδονία, Ἀντιφρώ, Δάρις, Ἀμμωνιακή.

Τέλος τοῦ καταλόγου πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει διοικουμένων.

5

7 τέλος — διοικουμένων] ita L. Farnesianus: εἰσὶν τῆς δύσεως αἱ ἐπαρχίαι ὑπὸ Ῥώμην ζ, Ἰταλίας ἐπαρχία Νωρίκου, ἐπαρχία Γαλήνων, ἐπαρχία Σπανίων, ἐπαρχία Βρισγάμων, ἐπαρχία Πανονίων, ἐπαρχία Ἀφρικής, ἐπαρχία Σικελίας, ἐπαρχία Σαρδηνίας, ἐπαρχία Κορσικῆς.

PETRI WESSELINGII
IN HIEROCLIS SYNECDEMUM
COMMENTARIUS.

390, 8. Θράκης Εὐρώπης] sex Thraciarum provincias Theodoretus H. E. 5 28 et Sextus Rufus Breviar. c. 9, Europam, Rhodopen, Thraciam, Haemi montem, Moesiam secundam et Scythiam fuisse docent: easdem Hierocles, singulis suas urbes et magistratus tribuens, recenset. suberant uni dioeceseos Thraciarum vicario, de quo Notitia imp. Orient. c. 132; Theodoretus propterea H. E. 3 7 ἀρχοντα ἀπάσης τῆς Θρακῆς appellare videtur.

Ibid. ἐπὶ κοινουλάριον] fuit olim proconsularis Europa; quam eius provinciae dignitatem Imp. Constantius creato urbis Cpolitanae praefecto mutavit. Socrates H. E. 2 41: καὶ τότε τὸν ἑπαρχὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατέστησεν, Ὀνωράτου ὄνομα, τὴν ἀνθυπάτων παύσας ἀρχήν. cum enim ea urbs in Europa eiusque fuerit caput, dicaturque proconsulem habuisse, de provincia dubium esse nequit; praesertim cum ex veterum scriptis proconsules Henr. Valesius eruerit, quibus addi Priscus poterit provinciae Europae proconsul ex Menologio Canisiano 11 Iul. sub Diocletiano, et Taurus, qui Constantini M. aetate Thracibus proconsulari imperio praefuit, ex Porphyrogenetae Constantini l. 2 Them. 1. quid itaque Io. Harduino, non Valesio solum obloquente, sed et τὴν ἀνθυπάτων ἀρχήν de duumvirum magistratu ad Themistii orat. 17 interpretante, facias? mihi ambiguum non est quin temere a viro doctissimo dissenserit. operae pretium utique fuerat proconsules e veterum monumentis productos profligare, et exemplis ἀνθυπάτους eosdem ac duumviros esse firmare; quorum neutrum cum fecerit, eius dissensu paucissimi movebuntur. post praefectum autem urbi regiae a Constantio impositum, consularis Europam administravit; unde

Const. Porph.

Aradius Proculus in Thesaur. p. CCCLXI. 1. consularis provinciae Europae sub eo imperatore dicitur. erant consulares *Κονσουλάριοι*, ut in Glossis est Nomicis *ὑπατικοί*, sive consulatu essent functi seu ornamentis consularibus donati: nam Constantinus l. 2 Them. 1 *βουλευτὰς* esse monens, consilarii *κονσουλιαρίον* voce, quam suo in codice legebat, deceptus est. regebant provincias dignatione correctoribus et praesidibus potiores, ut l. unica c. Th. de consular. innuit: habebant lictores et fasces, qui fasces consularitatis in l. 4 c. Th. ad l. Iul. de ambitu vocantur; et numero quidem sex, unde Paulinus Nolanus Natal. 13 §42 de se Campaniae consulari:

ergo ubi bis terno dicionis fasce levatus
deposui nulla maculatam caede securim.

ubi vero eo honore erant defuncti, illum iterare non poterant, sicuti dicta l. ult. de ambitu sciscit; quamquam non desint eorum exempla qui iterum gesto honore claruerunt, de quibus ibi l. Gothofredus. originem consularium ab Augusto esse ad Spartiani Hadrian. c. 22 Salmasius disputat.

390, θ. *Εὐδοξιούπολις*] ab Eudoxia Arcadii hoc nomen Selymbria impetravit. Socrates H. E. 7 36: *Θεόφιλος ἀπὸ Ἀπάμειας τῆς ἐν Ἀσίᾳ μετηνέχθη εἰς Εὐδοξιούπολιν τὴν τὸ παλαιὸν Σαλαμβρίαν καλουμένην.* Selymbriam intelligi et Socrati reddi oportere liquet ex Stephani pontificis ad Basilium Macedonem epistola inter Acta consilii Cp. 4 p. 653, ubi *Σελυβρία*, in quam episcopus ille migraverit, appellatur. alia quidem omnia L. Holsteinius in Caroli a S. Paulo Geogr. S. autumavit, Pisidiae Eudoxiopolin olim Salambriam fuisse opinatus: sed Romanus Eudoxiopolitanus praesul, quo auctore potissimum nititur, auctoritatem defugit, cum tom. 8. C. Geogr. p. 527 actis Chalcedonensibus inserit, *Romanus episcopus Eudoxiopolis, id est Selymbriae provinciae Thraciae, subscripsi.* videntur autem Selymbriani hunc titulum abstulisse, postquam Arcadio se imperatori donassent. hinc Arcadius et Honorius l. 42 C. Th. de oper. publ.: *Eudoxiopolitanæ civitatis cives pro oblata nobis sua patria ergasteriis condonamus.* sic lege et vide l. Gothofredum.

Ibid. *Ἡράκλεια*] secundum dignitatis locum in Europa post regiam urbem tenebat, Procopio Fabr. Justin. 4 9 teste; et quoniam huic metropoli olim subditum Byzantium erat, consuetudo ut Heracleensis episcopus Cpolitano patriarcham inauguraret atque ordinaret deinceps valuit, sicuti Codinus Offic. Cp. c. 20 admonuit.

Ibid. *Ἀρκαδιούπολις*] Bergum Theodosius sive Arcadius (neque enim scriptoribus convenit) instauravit et Arca-

dii nomine praestrem esse iussit. Theophaues Arcadio Chronogr. p. 66, Cedrenus patri Theodosio Compend. p. 266 tribuit. apposita erat Ergina, quo de ad Ant. Itin. p. 230, fluvio: auctor anonymus de Leone Armeno p. 434: *καὶ ἐλθόντος ἕως Ἀρκαδιουπόλεως καὶ περάσαντες τὴν Ῥηγίαν, ποταμὸς δὲ οὗτός ἐστιν, εὐρὸν λαὸν πολὺν.* nam Rbегina non alius est ac Ergina sive Erginus. excerpta e Strabonis l. 7 p. 330: *ὅτι ὁ νῦν ποταμὸς Ῥιγινία ἐν Θρακίᾳ καλούμενος Ἐρίγων ἦν.* imo Ῥηγίνα et Ἐργίνος, Apollonio Melae et Plinio celebratus: nam Erigon Macedoniae erat flumen.

390, 9. Βιζύη] urbs ex Plinio et Ptolemaeo atque aliis est notissima. τὸ τῆς Βιζύης πολίχνηον Zonarae in Michaële Balbo p. 112, Κάστρον Βιζύης in Hist. Disputat. Maximi et Theodosii tom. 3 Op. Sirmondi p. 355. Βύζη in Actis concil. Ephesini et Chalcedonensis passim, sed perperam, dicitur.

Ibid. 10. Πάνιον] hoc ex Constantini l. 2 Them. 1 vulgato praeprenomus. maritimae Thraciae αἱ παράλιοι τῆς Θρακίης πόλεις, τὸ τε Πάνιον καὶ ἡ Ἡράκλεια, sunt in Cedreni Compend. p. 417; unde colligas haud multum Heraclea semotum fuisse oppidum. clarius id videas ex Suida in Πάνιον, et ex concilio Ephesino p. 790, ubi Heraclea et Panion eundem episcopum habent. postea tamen singulis episcopis paruerunt; unde consilio Cp. 3 p. 500 Ῥηγίνος ἐπίσκοπος Πανίου τῆς Θρακῶν χώρας scribendo adfuisse dicitur.

Ibid. Ὀρεινοί] Frid. Morellus in Constantini l. 2 Them. 1 Ὀρεινός legi posse suspicatur pro oppido montanorum Thraciae populorum, quos Ὀρεινοὺς Xenophon l. 7 Exped. Cyri vocet. at huius nominis urbem in Thracia nemo novit; fuisset praeterea extra Europae fines in Scythia provincia ob ea quae Xenophon Exp. Cyr. 7 p. 320 memorat. ego de Arzo et Tonzo cogitaveram: sed cum plura, quae vix apud alios reperias, in Synecedemo sint obvia, nihil constituërim.

Ibid. Γάνος] Suidas τὸ πρὸς τῇ Θρακίᾳ ὄρος ἡ Γάνος. τὰ τοῦ Γάνου ὄρη memorat auctor anonymus de Leone Armeno p. 433. hinc conicere licet urbem Ganum ad Propontidem eiusdem nominis monte fuisse incinctam, pessime autem habitam esse in Libanii Apol. Demosthen. tom. 1 p. 451, ubi Σέρριον τεῖχος καὶ Δόρισκον καὶ Μυρτίνον καὶ Γάνος καὶ Σανίδα χώραν· εἰδ' ὑπὲρ τούτων, ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἴσμεν, ἐξαιισταμεθα; scripsisse Σέρριον, Γάνος et Γανίδα ex Aeschine, quem imitator (in Ctesiphont. p. 65) et Valesio ad Harpocratonis Μύριανον cognosces.

Ibid. Καλλιόπολις] recentioris aevi Graecos Καλλιὸν πό-

λιν appellasse alias animadversum fuit. causam habuere quod eam a Callia, Atheniensium duce, conditam fuisse existimarent, ut Io. Cinnamus 5 3.

390, 10. Μόριζος] Constantinus Μήριζος. unde Morellus: *Merizus an Meritus? ut Plinius vocat montem Thraciae, in quo forte an urbs sita fuit; nam cum nemo noverit, coniecturae haud accesserim. rectius huc referuntur eiusdem Plinii 4 11 Moriseni, qui Thraciae partem incoluerint; laudoque Io. Harduinum, quod in recentata Plinii editione Morizum ad eos firmandos advocaverit.*

Ibid. Σιλτικῆ] Constantinus Σαλτικῆ. posses ex priorē Σιντικῆν, ex posteriore Βισαλτικῆν formare, nisi regionum ea essent cōgnomina et ultra fines Europae versus Macedonia. si Σαλτικῆ potior sit (nam Bisanthen in voce latere non apertum est), a Saltibus, ut pluribus in Synecdemo, nomen venire potuit. [Σιντικῆ cod. Leidensis, et recte. Sintice regio veteris Macedoniae, de qua Livius l. 44 c. ult., intelligitur. *Wesseling. Prolegg. p. 630.*]

Ibid. Σαβαδία] sic malo e ms, quamquam Σαβαδία verius videtur. sola, quod rescire potui, Ephesini concilii Acta urbis memoriam servarunt. supplicat patribus episcopi Europae p. 790 tom. 5 C. G. his verbis: *Vetus mos viget in provinciis Europae, quod singuli episcopi duos vel tres sub se habeant episcopatus. unde Heracleae episcopus sub se habet Heracleam et Panion, episcopus autem Byzaces sub se Byzen et Arcadiopolin, Coelensis vero similiter Coelan et Callipolin; porro episcopus Sabsadiae sub se habet Sabsadiam et Aphrodisiadem.* e quibus paucissimos olim in Europa fuisse episcopos cognoscimus, et Sabadiam Aphrodisiadi vicinam: nam Sabsadiam eandem atque hanc esse nemo addubitaverit. sita fuit in Thraciae regione Sapaica, Σαπαικῆ, de qua Ptolemaeus 3 2, cui a Sapaecis id nomen haesit. habet Appianus B. C. 4 p. 1037 τὰ στενὰ Σαπαίων καὶ Τουρηίων angustias Sapaecorum et Turpilorum in Thracia, quas Norbanus et Ceditius occuparunt; unde perperam p. 1023 eiusdem libri τὰ στενὰ Τουρηίδων καὶ Σαπαίων iidem insedissee feruntur. quamquam ne sic quidem bona omnia fuerint: ignoti enim plane Turpili sunt, in Corpilos ex Plinio et Solino mutandi. Sapaecos, ut ad eos redeamus, Sabos Σάβους alii vocant, ut Eustathius in Dionys. Perieges. 1069, indidemque Sabazii Iovis et Bacchi titulum repetunt: Scholiastes in comici Vespas v. 9: Σαβάζιον δὲ τὸν Διόνυσον οἱ Θράκες καλοῦσι, καὶ Σάβους τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ. a Sabis Thracibus, Sabazii sacerdotibus, σάβη, σαβάζειν, Σαβάζιος formarunt; cumque Sabadius non alius sit (Macrobiius

Saturn. 1 18: *Item in Thracia eundem haberi Solem atque Liberum accipimus, quam illi Sabadium nuncupantes magnifica religione celebrant*), plane mihi persuadeo urbem Sabadium aut Sabasdiam vero fuisse nomine, atque a cultu Sabazii, aut vicissim Sabazium ab urbe, eo titulo esse ornatam. non desunt, fateor, qui Phrygibus Sabazium deberi censent; quae res opinioni nihil nocuerit: Phrygibus enim et Thracibus multa erant communia sacra, quibus τὰ Σαβάζια Strabo 10 p. 471 accenset: ne nunc dicam Phryges e Thracum finibus in Asiam commigrasse perhiberi a Strabone et Herodoto 7 73. utcunque ceciderit, digna utique Sabadia fuerat quae inter episcopales Europae sedes in C. a S. Paulo Geogr. S. locum tueretur.

390, 11. Ἀφροδισία] Ἀφροδισίας praestat. vid. Ant. Itin. p. 333.

Ibid. Κοιλία] Κοίλα oportuerat; quod nomen ex loci natura portus impetravit, prorsus ut τὰ κοίλα τῆς Εὐβοίας, de quibus praeter Herodotum 8 13 egregie Dio Chrysostomus orat. 7 p. 100. erat hic portus circa Sestum, ut ex Niceta Rer. Manuel. 5 p. 81 Valesius ad Ammian. 22 8 docuit, nec longe a Madyto. Anna Alex. 14 p. 429: τοὺς μὲν τοῖς λιμέσι Μαδύτου καὶ Κοίλων προσορμίσαι. atque hoc clarius in Actis concilii Nicaeni secundi indicatur, cum Leonides ἐπίσκοπος Μαδύτου ἦτοι Κόλης p. 351 fuisse perhibetur, et p. 571 Μαδύτου ἦτοι Ἑκοίλα: quantumvis enim male portus edatur nomen (Κοίλων enim, nisi et Κόλης formaverint, ut Coelam Euboeae Valerius 1 8 11 et Coelan Acta concilii Ephesini, appellari debuerat), licet, inquam, in nomine error sit, vicinos fuisse portus, cum eidem paruerint praesuli, apparet. ceterum nulla hic habita ratio est plurium Europae urbium; quae res, nisi falsus sum, non scriptori sed amanuensibus debetur.

Ibid. 12. ὑπὸ ἡγεμόνα] Constantinus l. 2 Them. 1 consulari et hanc mandat, a codice suo, plura in hac provincia turbante, deceptus: praesidialem fuisse Rhodopen Notitia imp. Orient. c. 1 ostendit. erat quidem praesidis nomen generale; eoque et proconsules et legati Caesaris et omnes provincias regentes praesides appellabantur, ut in l. D. de offic. praesid. est: valuit tamen usus ut provinciis quibusdam praesides, a consularibus et correctoribus diversi illisque dignatione inferiores, unde et illis in l. 8. c. Th. de Cohort. postponuntur, imponerentur; cumque consulares fascibilia essent illustres, horum inter insignia vexilla praesidialia l. 4 c. Th. ad l. Iul. de ambitu et Notkerus Martyrol. prid. Cal. Aug.

recensent, qua de re I. Gothofredus. quod vero doctissimus Dissert. Chorogr. Ital. auctor p. XXV scribit, sub provincia Rhodope in Synecdemo 7 urbes designari, vix autem 5 nominari, id festinanti excidisse mihi persuadeo.

396, 12. *Αἶνος*] ab Aenea conditam perhibent; verene ac nominis quadam conformatione impulsus, disputant Cl. Salmasius in Solin. p. 114, Henr. Valesius in Ammian. 22 8, Pier. Valerianus Aeneid. 3 18. Homero si litis arbitrium defertur, Aenus Aenea prior erit: inde auxilia ad Troiam mittit Iliad. 4 520; quorsum cum Hesychius respexerit in *Αἶνος*, forte, ut poëtae scholia, ἀπὸ Αἶνον scripsit. utebantur incolae coelo frigidissimo, quamobrem Stratonicus ἐν Αἶνῳ ἔφη τοὺς μὲν ὀκτῶ μῆνας εἶναι ψῦχος, τοὺς δὲ τέτταρας χειμῶνα. fuit Aenus, si non fallunt Acta concilii Cpolitani secundi, Rhodopes metropolis: collationi enim 8 p. 240 subscribit Paullus episcopus Aemorum (Aeniorum oportuerat) metropolis Rhodopiae provinciae. noli tamen credere: nam et multae ibi metropoles recensentur de quibus, nisi honorariae fuerint, meritissimo dubites. constat etiam aliunde Traianopolin ceteris hac dignitate praecelluisse. vid. Concil. Chalcedon. tom. 8 C. G. p. 91.

Ibid. 13. *Μαρώνεια*] hoc ex Constantino I. 2 Them. 2 praecoptavimus. urbem hanc et Maximianopolin Acta concilii Chalcedon. p. 96 Rhodopae tribuunt.

Ibid. *Τόπειρος*] recte iterum Constantinus ΟΥΑΠΙΑΚ ΤΟΠΕΙΡΟΥ in Getae et Iuliae Domnae numis cognomine superbit. erat vicina mari, nec longe ab Abderitana civitate dissociata. Rusium, quo deinceps nomine fuit, Anna Alexiad. 7 p. 212 habet fluvioque admovet, qui forte Cossinites, de quo ad Itin. A. p. 321.

Ibid. 14. *Νικόπολις*] circa Nessum amnem fuit: unde *Νικόπολις ἢ περὶ Νέστον* Ptolemaeo 3 11; numis ΟΥΑΠΙ. ΝΙΚΟΠΟΛΙΣ ΠΡΟΣ ΝΕΚΤΩ, Socrati 7 36 *Νικόπολις τῆς Θράκης*, Thraciae laxiore significatione. serior aetas Christopolin vocavit, ut scholia Coisliniana Ptolemaei docent. haec itaque est quam Acta S. Germani signant c. 2, nec longe Philippis remouent. adde Theophylactum H. Mauric. 1 7.

Ibid. *Κερεόπυργος*] Constantinus *Κεραϊόπυργος*. Io. Harduinius (Emend. 56 in Plinii l. 4 c. 11) cum Pyrogeris, quos Pyrogoceros, seu permutatis syllabis, quod eodem cedere ait, Cercopyrgos esse iubet, componit. mihi longe ea confidentia. vellem docuisset a Cereopyrgo cives gentili nomine Cercopyrgos recte appellari. ego nusquam Cercopyrgum reperire memini, nisi si lateat in *Κηριοπαρων* castello. quod in Rhodope Procopius Aedif. Iustin. 4 11 describit.

390, 15. ὑπὸ κοινουλάριον] CONSULARIS PROVIN-
CIAE THRACIAE est in Thes. p. CCCLXIII 2 et Notit. imp.
Orient. c. 1.

Ibid. πόλεις εἰ] omnes has urbes praeterit cod. Vulc.,
huic provinciae oppida Haemimontis, illi vero Moesiae con-
tribuens. *Wess. Prolegg.* p. 630.

Ibid. 16. Βερόη] pulchre ita Constantinus l. 2 Them. 1,
nec dissidet Sozomenus H. E. 4 11, cum Liberium εἰς Βερόην
τῆς Θράκης relegatum tradit. Sebastianus Episc. τῆς Βε-
ροίας (Βερόης p. 657) Thraciae concilio Chalcedon. p. 624
adfuit. ut adeo condonari vix possit C. a S. Paulo negli-
gentia qua urbem praeteriit; quae tamen illi cum multis com-
munis est. Augusta Irene, postquam prolapsam excitaverat,
Irenopolin appellavit, Theophane p. 385 auctore. de situ ad
Itin. A. p. 231 disputavimus.

Ibid. 16. Σεβαστούπολις] hanc adhuc quaero.

Ibid. Διόπολις] Διόπολις praestiterat: famosus est
eius ob impudicitiam episcopus Alexander, ὁ ἀπὸ Διὸς πόλεως
τῆς Θράκης ὀνόματι Ἀλέξανδρος Io. Malalae tom. 2 p. 167,
ubi ut quid abs Chilmeado mutaretur, nihil necesse fuerat.

391, 1. Ἀδριανούπολις] provinciae Haemimontis erat
metropolis; unde collat. 8 concilii Constantinop. p. 240 Io-
annes gratia dei episcopus Adrianopolitanorum eminentio-
rum provinciae subscribit, pro Haemimontiorum seu Haem-
imonti.

Ibid. 2. Ἀγγιλαός] recte ita Constantinus l. 2 Them. 1.
et mox Λεβελτός, de qua utraque ad Ant. Itin. p. 229. con-
cilio Ephesino adfuit Athanasius ἐπίσκοπος τῆς κατὰ Σουλιτὸν
καὶ Σωζόπολιν: quod argumento est uni episcopo dicto au-
dientis fuisse; quae forte caussa est quare Sozopolis hic ne-
gligatur. habuit tamen deinceps suum sibi praesulem: nam
Πλέτρος τῆς Σωζοπολιτῶν πόλεως τῆς Αἰμιμοντιῶν ἐπαρχίης
concilio Cp. tertio p. 507 interfuit.

Ibid. Τζοΐδης] Constantinus Τζοΐδος, ubi Morellus in-
auditum: nunquid Tzurulum vel Zurulum Thraciae?
male: nam Zurulum provinciae Europae fuit, Heraclea non
longe separatum, de quo abunde ad Ant. et Hieros. Itinera-
ria. Tzoides mutari non debet: est in alia Notitia Iac. Goari
p. 378 ὁ Τζοΐδων episcopus; habet praeterea Procopius Fabr.
Iustin. 4 11 castellum Τζυεΐδων.

Ibid. 3. Μυρκιανούπολις] provinciae Moesiae secundae
haec metropolis fuit et praesidis sedes. hinc in Severi Ale-
xandri numo *HG. M. TEPEBENTINOT MAPKIANO-*

ΠΟΛΙΤΩΝ I. ε. ἄγεμόνος Μάρκου Τερεβεντίου, praeside Marco Terebentino. Bulgari Preslaw Πρωσλάβαν vocarunt, egregie descriptam ab Anna Alexiad. 7 p. 194; quae tamen cum μεγάλην πόλιν vero olim nomine fuisse arbitratur, a recto tramite recessit. adde Nicetam Annal. Isac. 1 p. 185.

391, 4. Ὀδυσσος] imo Ὀδησος [cum codice Leid.] facit tamen cum nostro Procopius Aedif. Iustin. 4 11, et Theophanes Chorogr. p. 190, qui ceteroqui Ὀδυσσόπολιν appellare consuevit, ut p. 137, et Varnam illi vicinam ait p. 298.

Ibid. Δοροστόλος] Theodoretus in Thracia locat, usu vocis latiore: ἐν Δοροστόλῳ, inquit, πόλις δὲ αὕτη τῆς Θράκης ἐπίσημος. vid. Ios. Scaligerum in Euseb. n. MMCCCLXXVIII et Itin. Ant. p. 223.

Ibid. Νικόπολις] Iornandes Rer. Get. c. 18. *Nicopolis accedit, quae iuxta Iatrum flumen est constituta notissima, quoniam devictis Sarmatis Traianus eam fabricavit, et appellavit Victoriae civitatem.* ad quae Io. Harduinus in Numis antiq. illustr. ex his Iornandis verbis non in loco *Thesaurum suam Ortelius Iatro amne locupletat, cum Istrum legi oportere nemo infitiri possit, qui numos veteres vel obiter viderit, cuiusmodi sunt ΝΙΚΟΠΟΛΙΠΡΟC ICT.* et *ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡ. ICTPΩ* quem si audiveris, Iatrus post haec nullus erit. verum cave faxis: τὸν λεγόμενον Ἰατρὸν ποταμὸν memorat Theophylactus H. M. 7 14, e quo et oppositae urbi Iatri nomen venit, de qua ad Anton. Itin. p. 222. erat Nicopolis ad confluentes Istri et Iatri, recteque in numis priori adstruitur.

Ibid. Νοβαί] binae erant in hac vicinia Novae, alterae Cuppis vicinae, quas τὰς ἄνω Νόβας Theophylactus H. M. 7 7 vocat; alterae Appiariae propriores, Novensis Moesiae civitatis nomine Marcellino Comiti notae. de his Ant. 1 p. 221.

Ibid. 5. Ἐβριτιος] rectius Ἀβριτιος, ut Procopio sine l. 4 de Aedif. dicitur. Iornandi Abrittus, Moesiae civitas in Ambrosiano ms, ut diximus alias. famosa urbs est Decii imperatoris caede, passim male scripta, sicuti exemplis prolatis Ill. Scaliger in Euseb. n. MMCCCLXVII patefecit. sita fuit inter Odesseum et Mesembriam, diciturque in tabula Pentingerorum Erite. falluntur itaque qui Decium ad Tanain perriisse, quemadmodum Zosimus, aut trans Danubium, uti Victor, perhibent.

Ibid. 6. Ἐπαρχία Σουθίας] haec postrema est quatuor Thraciae provinciarum, quae praesidibus suberant, ut Notit. imp. Orient. c. 1 docet. Athanasio variis locis Σιακία dicitur

Apol. contra Arianos p. 123 et 155, et *Hist'or Arian. ad Monach.* p. 360; quibus cum provincias enumerat quarum episcopi aut Sardicensi synodo adfuerunt aut causae suae patrocina- bantur, non dubitem quin *Σκυθίαν* voluerit; neque enim Si- scia eius aetate provinciae nomen erat, sed Pannoniae, quam Athanasius ibidem reliquis accenset provinciis, oppidum. in Procopio errore turpi ex Scythia castellum condiderunt, pa- riterque ex Mysia, sine l. 4 de Fabr. enumerat egregius scri- ptor urbes et castella quae Iustinianus aut instauraverit aut novis operibus exornarit; cumque de Europa et Rhodope dixisset, *παρὰ μὲν ποταμὸν Ἰστρου, Μυσιάς, Ἐρκουλέν τε*, additisque triginta aliis pergit *Σκυθίας Γραψὸ κ. λ.* hinc Mysiam urbem et Scythiam fecere, cum tamen aliud nihil velit quam Mysiae ad Istrum et Scythiae ad eundem eas esse urbes et castella.

391. 6. *Τόμις*] Scythiae erat metropolis, cuius episcopi curae omnes provinciae urbes erant commissae; quam in rem egregia sunt Sozomeni H. E. 6 21 verba; quae quod Prole- legomenis sint intexta, praetereo. id addo, lo. Damascenum Parallel. p. 781 ex Theotimo *τῆς Σκυθοπόλεως* episcopo verba quaedam excerpisse; qui cum Tomitanus fuerit teste So- zomeno H. E. 7 25, maluisse Mich. Le Quien *τῆς Σκυθίας*. potuisset minore molimine *τῆς Σκυθῶν πόλεως*.

Ibid. 7. *Διονυσόπολις*] ita et recte Constantinus l. 2 Them. 1. Theophanes Chronogr. p. 190 *Διονυσόπολιν*, ut editus et ms Synecdemus, probat.

Ibid. *Ἄκρα*] eo nomine urbem in hoc tractu requiro. fuit quidem promontorium Tiristris, *ἄκρα Τηριστρία* Ptole- maeo, cum eiusdem ferme nominis oppido; nec dixero tamen id intelligi. an *Ἄκρα τῆς Σκυθίας* apud Stephanum?

Ibid. *Καλλιαις*] hoc ex Constantino praestat. de urbe et aliis huius orae Anton. Itin. p. 227.

Ibid. *Ἰστρός*] Iul. Capitolinus in Maximo et Balbino c. 6: *sub his pugnatum a Carpis contra Moesos fuit, et Scy- thici belli principium, et Histriae excidium eo tempore; ut autem Dexippus dicit, Histriae civitatis.* fuit sine du- bio in Dexippo *Ἰστρου πόλεως*, quemadmodum in ms Ptole- maei Coisluniano; quam urbem Capitolinus cum non recorda- retur, de Histria, longissimo terrarum intervallo a Moesis et Carpis, Istri fluvii, ut Zosimus 1 31 docet, accolis, remota cogitare coepit, occasionemque Ortelio atque aliis, ut Histri- cam civitatem ab Istro distinctam memorarent, praebuit.

Ibid. *Κωνσταντίανα*] videtur esse CONSTANTIANA DAPHNE, quam e numo Constantini egregie illustravit Hcar.

Valesius in Ammian. 27 5. obest tamen suspicioni Procopius Fabr. Iustin. 4 7 eam in Moesia secunda collocans. an ergo ex superiore in hanc provinciam migravit? Constantinus certe l. 2 Them. 1, ubi reliquas excerpit, hanc praeteriit, 14 tantum urbes provinciae tribuens. utique aut hoc aut simili nomine aliam in Scythia fuisse dicendum erit; tumque Procopius auxilio arcessatur, in Scythia Constantianam Fabr. Iust. l. 4 c. ult. ponens.

391, 8. Σάλδανα] hoc recepimus, quoniam propius a vero abest: Σάλδανα Procopio Aedif. Iustin. 4 11, Σαλπαιδία in Excerpt. Theophylacti apud Labbeum p. 178, sed male, ut ex Hist. Mauric. 1 8. cognosces.

Ibid. Τρόπαιος] Frid. Morellus de Topiro Doberoque cogitavit, quarum utraque citra huius provinciae fines fuit. credo a tropaeo de victis hostibus posito loci nomen esse; quamquam eum huc usque frustra quaesivi. de Axiopoli ad Itin. A. p. 224.

Ibid. Κανίδαβα] sic praestat e mss et Constantino ob Itin. A. consensum. Morellus cum Comidava Ptolemaei Itin. 3 8 eadem censet, Daciam Ptolemaei cum Scythia confundit.

Ibid. Κάροςος] Κάροςος male Constantinus. vid. Itin. A. p. 224 et seq., ubi et hae urbes recensentur.

Ibid. 9. Ἀλμυρίς] vita S. Epicteti et Astionis c. 6: in Scythiarum fines ingressi in Almyridensem civitatem devenerunt. si Morello credis, non alia Halmyris est ac Salmydessus, neque in dubium vocari posse putat; et tamen falsissimum est. Halmyris in ultima fuit Scythia Procopio Aedif. Iustin. 4 7 auctore, proxima Istro fluvio; Salmydessus vero sive Halmydessus vastissimo terrarum tractu inde dissociata et Ponto in Astica regione sive Rhodope provincia apposita. vid. Arriani Periplum circa finem.

Ibid. 10. Ἐπαρχία Ἰλλυρικῶν] haec et sequentes provinciae praefecto praetorio Illyrici suberant: complectebatur enim Illyricum orientale Macedoniam primam, secundam quae et salutaris, Thessaliam, Achaiam, Cretam, Epirum veterem et novam, Daciam mediterraneam et ripensem, Dardaniam et Praevalim, quemadmodum Notitia imp. Orient. c. 1 et 24 docet. additur ab Hierocle Pannonia, quod eam nuper Iustinianus, ut in Novella 11 est, reciperat.

Ibid. 11. Θεσσαλονίκη] erat Thessalonice metropolis et caput provinciarum quae sub dispositione praefecti praetorio Illyrici erant. Theodoretus H. E. 5 17: Θεσσαλονίκη πόλις ἐστὶ μέγιστη καὶ πολυάνθρωπος, εἰς μὲν τὸ Μακεδόνων ἔθνος

τελοῦσα, ἡγουμένη δὲ καὶ Θετταλίας καὶ Ἀχατίας καὶ μέγας καὶ ἄλλων παμπόλλων ἐθνῶν, ὅσα τῶν Ἰλλυρίων τὸν ὑπαρχον ἡγούμενον ἔχει. vide Henr. Valesium ad Socratem H. E. 5. 11, et P. de Marca Dissert. de Primatib. 37 etc.

391, 11. *Ἐὐρωπος*] duae sunt hoc nomine in Macedonia civitates, altera in Almopiis, altera ad Axium flumen. utraque ex Ptolemaeo et Plinio notissima est. mox *Δίον* praestiterit.

Ibid. 12. *Βερροία*] sic Constantinus l. 2. Them. 2; qua de re dictum alias est.

Ibid. *Ἐορδαία*] hoc ut verius ob Polybium 17 19 elegi. vulgo *Ἐορδέα*, Constantino *Ἐορδαῖοι*. regionis est Macedoniae nomen, non urbis: nam Io. Harduinus ad Plinii l. 4 c. 10 Eordeam urbem ex Livio memorans a vero aberravit. vide modo praestantissimi scriptoris l. 31 c. 39 et 40, et l. 42 c. 58, et nihil dubitabis. *Ἐορδία* Thucydidi 2 99.

Ibid. *Κέλλη*] placet hoc praeter mss Constantino imperatori; neque ego pro reiiculo habuerim ob Cellas Itin. H. p. 606.

Ibid. *Ἀλμωπία*] bene ita correxit Harduinus in Plinii l. 4 c. 10. regionis nomen est, cuius incolae *Ἀλμωπες* Thucydidi 2 99.

Ibid. *Λάρισσα*] exulare hanc ex Constantino l. 2 Them. 2, ubi Hierocles exscribitur, monuit L. Hosteinus. forte non male: neque enim inter Larissas, quas scholiastes Apolonii Rhodii 1 40 et Stephanus enumerant, ulla est quae ad Macedoniam hanc referri possit: nisi si ea fuerit quam hic in Ossa collocat.

Ibid. 13. *Λάκκου*] hoc Constantinus, *Λαόκον* mss praefecerunt: utrum verius sit, non temere dixerō. tamen ecquid inde exsculpi possit quaeramus. intelligendam esse Heracleam Pelagononiae, concilium Constantinop. secundum ostendit: subscribit enim collat. 8 p. 238 *Benignus Heracleotanae civitatis, quae est primae Macedoniae, episcopus, vicem agens Eliae archiepiscopi Thessalonicensium civitatis*; qui Collat. I *Benignus Heracleae Pelagoniae* dicitur. nihil Heraclea haec discrepat ab illa quam Ptolemaeus 3 13 in Lyncestide ponit, sita quippe in utriusque regionis finibus; quae caussa est cur Norisius Dissert. de Synodo V, et ego nimis illi credulus ad Ant. Itin. p. 319, ex Actis concilii Chalcedon. p. 98 Dionysium episcopum Heracleae Lyncestidum huic urbi imposuerit, in eum errorem Latina consilii versione impulsus; neque enim is Heracleae Macedoniae primae, cui Chalcedonensis concilii tempore Quintillus praecerant ex Actis

notissimus, praesul fuit, sed Heracleae Latini in Caria, ut Graeca inibi et p. 667 indicant. iam cum Heraclea haec *ΑΠΝΚΗΣΤΙΑΟΣ* diceretur et Pelagonia regio ab Hierocle Macedoniae secundae contribuatur, fortasse *ΛΑΚΚΟΤ* titulum inde librarii, cum in mendo vocabulum esset, nobis reliquerunt, ut multa alia.

391, 13. *Ἀνταγνία Γεμίιδου*] Constantinus *Ἀντανία, Γέμινδος*: quibus ego nominibus in Macedonia urbes legisse non recorder. videndum est an *Ἀντιγόνηα Μυγδονιας*, de qua Plinius Ptolemaeus Stephanus atque alii, huic originem dedit.

Ibid. *Νικέδης*] Nicetam Thraciae urbem ex l. 24 Hist. Miscell. Abr. Ortelius Thesauro inseruit: eam, si bonae fidei esset, huc arcesserem. verba sunt: *τιὰν Ἀνχιάλιαν ἐτ Βεροῖν διμίσσητες Χριστιανὶ φύγουν, νεμὶνε περσευέντε, Νικετὰμ τε ἐτ Βροβὰτι καστράν ἐτ ἀλλὰ τινα ὀχυρώματα.* quo minus tamen Anastasio fidam, Theophanes, quem excersipit, facit Chronograph. p. 420: *τότε καὶ Ἀγχιάλιον καὶ Βεροῖν ἀφέντες Χριστιανοὶ ἔφυγον, μηδενοῦ διαώκοντος, Νικετὰν τε καὶ τοῦ Προβάτου κάστρον καὶ ἄλλα τινα ὀχυρώματα.* unde Nicaeam, Thraciae episcopo subditam, ut concilium Nicaenum secundum p. 590 monstrat, urbem, vertere debuit et fortasse etiam scripsit. sunt enim in historia ea urbium tituli passim corruptissimi, levi opera, si Theophanes in consilium mittatur, refingendis, et saepe maximo huius commodo, velut cum ibidem memorat *ἔξηλθεν Μιχαὴλ κατὰ Βουλγαρῶν συνέξελθούσης αὐτῷ καὶ Προκοπίας ἕως Τζουλοῦ.* ubi *Τζουρολοῦ*, de quo Ant. Itin. p. 139, fuisse Anastasius testabitur, vertens: *egressus est imperator Michael contra Bulgares et cum eo simul Procopio usque Zerulum.* atque hoc obiter. Nicedem inveniri posse, nisi opera meliores manu exarati codices ferant, despero.

Ibid. *Διόβρορος*] verum esse *Διόβηρος* in Plinii l. 4 c. 10 Harduinus monuit. eius episcopus Chalcedonensi synodo adfuit, perperamque p. 317 *ἐπίσκοπος Δουβήρον Μακεδονίας πρώτης* nuncupatur, rectius p. 671.

Ibid. 14. *Ἰδομένη*] non aliter Ptolemaeo dicitur. Thucydidi 2 100 *Εἰδομένη*, e quo pariter videas Dobero haud longe afuisse: Tabulae Idomenia M. P. 35 a Stobis et 53 a Thessalonica. forte ab Idomeneo Cretensi et Homeri versibus celebrato id urbi nomen est. vide Is. Vossium in Catalogum p. 210.

Ibid. *Βράγυλος*] probant hoc mss, [quanquam L. *βράγυλος*.] editi *Δράγυλος*, Constantinus *Βρυγυλος*: e quibus,

nisi Ἄγγιλος sit, de qua non longe a Strymone atque Amphipoli remota Thucydides 4 103, nihil expedito.

391, 14. Τρίμουλα] mss Πρίμουλα, quod nomen L. Holsteinio ad Georg. S. Car. a S. Paulo verius videtur propter Timotheum Primopolis episcopum, qui concilio Constantinop. sub Flaviano scribendo adfuit. at nihil ille iuvat, siquidem Primopoleos in Pamphylia, τῆς Πριμουπόλεως τῆς Παμφυλίας, ut p. 127. conc. Chalcedonensis, ubi Acta synodi Constantinopolitanae repetuntur, praesul fuit. viderint alii lateatne in voce Ptolemaei Τρίστολος in Sentica, illis quae mox sequuntur vicina.

Ibid. Παρθικόπολις] Ptolemaeo Παροικόπολις librarium peccato, ΠΑΡΘΙΚΟΠΟΛΙΝ in ΠΑΡΟΙΚΟΠΟΛΙΝ mutantium; quem eundem errorem in Longaevis Phlegontis Tralliani c. 1 ter erraverunt: Ἀιδέσιος Δίξα Παροικοπόλεως Μακεδών. Βίθυς Διζάστου Παροικοπόλεως τῆς Μακεδόνων. Ζαικεδένθης Μουκάσου Παροικοπολίτης Μακεδών. verum esse urbis, quod Hierocles offert, cognomen, non tantum Ionas a Macedonia de Parthicopoli, quem alibi ex Hilarii fragmentis produximus, patefacit, sed Ioannes Παρθικονπόλεως, qui concilio Chalcedonensi p. 100 et 671 subscripsit, licet prave Παρθενικονπόλεως episcopus p. 566 appelletur.

Ibid. 15. Στρυμονῶ] imo Στρυμόνος. Sentica intelligitur, illi fluvio vicina.

Ibid. Σέρραι] Io. Harduinus in Plinii l. 4 e. 10 Δέρραι corrigit, quo eius scriptoris Derrha esse querit; cui emendationi Maximianus episcopus Derrhensis civitatis Macedoniae ex concilio Chalcedon. p. 387 faveret, nisi Σερρῶν et Σερραίων πρώτης Μακεδονίας p. 100 et 317 vocaretur, et aliunde Serras bene habere constaret. de situ alia lis est. L. Holsteinio si accredis, Serrae et Philippi nominibus duntaxat distinctae fuere. fuit dein, inquit ad Geogr. S. Car. a S. Paulo de Philippis, metropolis Macedoniae Thraciae sive secundae, quae et Salutaris, Serrae postea dicta, ut et hoc tempore, unde Nicetas ὁ Σερρῶν. at enim non in Chalcedonensis tantum concilii Actis Serrensis et Philippensis episcopi perpetuo dissociantur, sed et Notitiis ecclesiasticis; ut satis ea viri egregii verba mirari non possim. Abr. Ortelio Serrae ad Tempe pertinere videntur circa Larissam Berrhocamque; cui opinioni fortean originem Nicetas Choniates in Reb. Balduini p. 295 praebuit. καὶ τὰς πόλεις, inquit, μέτσειν, ὅσαι τε περὶ Σέρρας καθυπτιάζουσι καὶ τοὺς ὄρους τῆς Βερραίας προσήγνωνται, καὶ ὅσαι πρὸς τὰ Τέμνη τῶν Θηταλῶν

παραιτίονοι. quae tamen cum non poterunt firmare sitam, siquidem Serrae Berrhoea et Tempe ut diversissimae positionis loca memorantur. putavero circa Strymonem fuisse, eaque propter τὰ περὶ Σέρρας καὶ Στρυμόνα χωρία Nicetam Her. Alexii Angeli l. 2 p. 241 coniungere, et Nicephorum Gregoram 9 6 Thraciam inter et Thessalonicam, atque Anam Alex. 9 p. 255 haud multum a Christopholi ponere.

391, 15. Φίλιπποι] verius ita, et mox Ἀμφίπολις, codex Constantini l. 2 Them. 1 et 2.

Ibid. Ἀπολλωνία] sita erat in Chalcidice, quam in Olynthum cum 32 aliis urbibus Philippum evertisse Demosthenes Philipp. 3 p. 68 et Suidas in Κάρανος docent. atque huc saepe rhetores respiciunt, ut Aristides tom. 2 p. 225 et Libanias tom. 1 p. 106. Ὀλυνθίοις ἤφριε τί χωρίον ὡς φιλόδοξος, καὶ μικρὸν ὕστερον οὐδαμῶς Ὀλυνθιοὶ, μᾶλλον δὲ Χαλκιδεῖς, δύο καὶ τριάκοντα πόλεις, sive potius καὶ δύο κ. λ., ut ex eiusdem Apolog. Demosthen. p. 451 comperatum est.

Ibid. 16. Βέργγη] male Constantinus Βέρπη. vide Stephanum.

Ibid. Ἄραυρος] Constantino Ἄραλος. fortasse Ἄρωλος Ptolemaei est, in Bisaltarum regione.

Ibid. κλίμα Μεστικόν] Frid. Morellum Νεστικὸν emendantem recte coarguit Schurzfleischius Notit. bibl. Vinar. p. 71, quamquam urbem imprudenter arbitratus. Thraciae fluvium Nestum numi ΜΕΣΤΟΝ et mss Solini et Plinii, teste Salmasio in Solin. p. 112, appellant. κλίμα tractum regionis, more Graecis recentioribus consueto, notat; unde κλιματάρχαι regionum praepositi apud Theophylactum H. M. 39; qui cum Arabibus haud secus atque Hierocles fit prior, eorumque Geographica non videatur tractasse, non accesserim Cangiio climatis eum usum ab Arabibus derivanti; praesertim cum divinus Paullus Galat. 1 21 τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ Κιλικίας et 2 Corinth. 11 10 κλίματα τῆς Ἀχαΐας, et praeter eum plures alii dixerint. nata haud dubie illa voci significatio est, quod geographi climata coeli inclinationes et subiectas terrae regiones nuncuparent. itaque clima Messticon nihil erit aliud ac regio illi fluvio vicina, qua de Livius 45 29. Acontisma alibi tetigimus.

Ibid. 19. Στόλοι] Στόβοι oportuerat; estque vetus hoc peccatum, iam ante Constantini Porphyrogennetae aetatem admissum. Stobi Macedoniae secundae sive Salutaris, ut Notitiae imp. Orient. dicitur, metropolis erat; unde primam et praecipuam Macedoniae urbem, πρώτην τῆς Μακεδονίας πύ-

λεν τοὺς Στόβους, quemadmodum egregie L. Holstinius in Stephan. correxit, Malchus in Excerpt. Hoesch. p. 61 appellat.

391, 19. Ἄργος] Argos Pelasgicum intelligi putabam, cuius Homerus et vetus apud Hephaestionem Enchirid. p. 33 poeta meminit; quod tamen cum in Thessalia fuerit, rectius hinc aberit. sit itaque Argos Oresticum: nam Orestias sive Orestis, in qua illud Argos, pariter ac Pelagonia superiori Macedoniae erant contributae, teste Strabone 7 p. 326. licet autem Pelasgicum Argos in urbium Macedonicarum censum venire haud possit, cur opem veteri Hephaestionis poetae, qua indigere coepit, negabimus? κατὰ τὸ χρυσόκρωτος, αἰτ. βαβάκτα Γάλλων, πᾶν Πελασγικὸν Ἄργος ἐμβατεύων, ita in nupera editione hos versus vir Cl. distinxit, insuper adscribens: *illud πᾶν non potest pendere ab ἐμβατεύων: nam sic ineptum esset. sequebantur igitur alia, cum quibus apte cohaerere poterat: totum Argos Pelasgicon, stimulac intraveris, laetitia afficis et exultare facis tibi. hoc aut simile quid dixerint Graeca. et sic punctum post Γάλλων etiam appositissimum est.* quae ego dicta nollem. dedisse has turbas Pan in versibus reconditus videtur, satis ceteroqui ex titulis conspiciendus. ipsum illud ἐμβατεύων eum requirebat: quid enim poetis magis familiare quam de locis numini sacratis id usurpare? Aeschylus Persis p. 146: νῆσός τις ἔστι πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων, βαία, δύσορμος ναυσίν, ἦν φιλόκορος Πᾶν ἐμβατεύει. quibus tragici versusibus alios ex Sophocle et Euripide praestans eruditione juvenis Georgius D'Arnaud Animadvers. c. 34 apposuit. Aristides tom. 2 p. 307: οἱ Μουσῶν καὶ Χαρίτων χοροὶ οἱ δι' αἰῶνος τὴν πόλιν ἐμβατεύοντες. Libanius Antioch. p. 350: ὡς ὁ θεὸς ἐμβατεῖ τὸν τόπον, sive potius ἐμβατεύει. Euripides apud Dionysium de Composit. Verbor. p. 256 edit. Londin. ὅτε πέτρον Ἀρκάδων δυσχειμέρων ἐπεμβατεύεις. igitur distinctione non est prior a posteriore versu dissociandus; cumque βαβάκτα Γάλλων minus commode Pan nuncupetur, praeferrī oportuerat quod in ms Florentino Is. Vossius in Catullum p. 163 legit, βαβάκτα κήλων. et tanto quidem magis, quoniam Etymologus non aliter versum hunc Cratini, non, ut D. Heinsius in Sillii l. 13 329, quamquam κήλων adprobans, Diphili, scriptum invenerit. κήλων autem cum idem sit ac θερμός εἰς τὴν συνουσίαν, quia de capripede deo verissime pronuntietur, nemo dubitaverit. Atque hoc obiter: nam Cratini Pelasgicum Argos quodnam sit (neque enim Thessalicum videtur) Tl. Hemsterhusius propediem nos docebit.

391, 19. *Ἐυστραϊών*] non aliter Constantinus. rectum esse *Ἀίστραϊον* Ptolemaeus et Aestracenses Plinii 4 10 ostendunt.

Ibid. *Πελαγονία*] non urbis, quod olim opinabar, sed regionis est nomen. fuit utique eo nomine oppidum, sed ab Heraclea Pelagoniae, quam in Macedonia prima vidimus, non diversum. regionis Strabo Plinius Ptolemaeus atque alii meminere.

Ibid. *Βάργαλα*] non alia videtur ac Livii 29 12 Bargulum, fortasse hinc adiuvandam: conspirant enim in urbis nomine mss, nec aliud *Δαρδάνιος Βαργάλων*, qui concilio Chalcedonensi p. 402 subscripsit, requirit. appellatur quidem p. 100 episcopus *Βαργίων* et p. 671 *Παργαᾶ*, sed quisque videt ex nostro ea esse depravata, praesertim cum vetusta versio Dardanium episcopum Bargalae posteriore loco praeferat. peccavit ergo C. a S. Paulo tum quod huic urbi inter Macedonicas locum negaverit, tum praeterea quod Dardanium Bargylliae, Cariae urbi, praesulem, quem Ioannes pars eiusdem concilii eiusdemque oppidi episcopus non poterit ferre, dederit.

Ibid. *Κελαινίδιον*] hoc ex Constantino praecipuè, licet verissimum esse pro comperto non habeam: imo vero Celetrum esse, quod in Orestide regione Livius 31 40 describit, credidero.

Ibid. 20. *Ἀρμονία*] nusquam hanc legere memini. est in Illyrico *τύμβος Ἀρμονίης* apud Dionysium Perieges. 391 et alios, cuius tamen hic ratio esse nequit. videtur ab eadem Harmonia sive oppidum seu castellum id nominis accepisse.

Ibid. *Ζάπαρα*] huic urbi episcopus fuit Sabinianus, quem concilium Constantinopolitanum secundum Collat. 2 p. 28 Zaparenae civitatis Illyricianae dioecesis, ut L. Holsteinus dudum monuit, appellat. eodem pertinere diceret Cyriacum episcopum *Ζυπαρών* ex Actis concilii Nicaeni secundi p. 349, nisi Drizuparorum *Δριζουνάρων* urbi praefuisse ex p. 588 liqueret.

Ibid. 22. *Θῆβαι*] Thebae sunt Phthioticae, ut Livius, sive Thessalicae, ut Plinius dicuntur.

Ibid. *Ἐχινάϊος*] ita ex Constantino praestat ob Procopii Fabr. 4 3 consensum. Theodorus episcopus *Ἐχινάϊος πόλεως ἐπαρχίας Θεσσαλίας* est in concilio Ephes. p. 461 et Petrus *Ἐχινάϊος* in Chalcedon. p. 101. non alia ac Echius videtur.

Ibid. *Ἕγπατα*] additur ab editis et manu exaratis *μητρόπολις*, acsi Hypata Thessaliae caput et metropolis fuisset.

idem velle diceret Apuleium *Metamorph.* 1 p. 104: *comperto itaque Hypatae, quae civitas cunctae Thessaloniae antepollet, esse caseum recentem.* sed res secus habet: Larissa urbium Thessaliae erat caput. rectius itaque *μητρόπολις* in Constantini 1. 2 *Them.* 2 ab hac distinguitur; nec aliud voluit Hierocles, ut ex urbium catalogo provinciae praescripto apparet.

391, 23. *Μητρόπολις*] Thessaliae hanc urbem ex pluribus oppidis conflata et Triccae et Gomphis vicinam memorat Strabo 1. 9 p. 437. huc pertinent *ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ* numi, equo Thessalico insignes apud Goltzium. fuit autem, quod negligi nolim, postea Novarum Patrarum urbi cognomen: Constantinus *Μητρόπολις αἱ νῦν Νέαι Πάτραι.* huic ergo episcopus fuit Euthymius τῶν *Νέων Πατρῶν* apud Nicetam Choniaten Ann. Andron. Comnen. 2 p. 165, de cuius sede omnia incerta Abr. Ortelio videbantur.

Ibid. *Τρίκκη*] sic oportuit, ut vel ex Homero notum est. Procopius Aedif. Iust. 4 3 *Τρικάντους* appellat, sed aliorum peccato: scripserat, credo, *καὶ ἄλλων τῶν ἐπὶ Θεσσαλίας πόλεων ἅπασων, ἐν αἷς Δημητριάδος τέ ἐστι καὶ Μητρόπολις ὄνομα καὶ Γόμφοι καὶ Τρίκκη, τοὺς περιβόλους ἀναγεωσάμενος.* serior aetas Tricala appellavit. catalogus urbium quae nomen mutarunt, Codino a Jac. Goaro p. 404 additus, *Τρίκκη τὰ νῦν Τρίκαλα.* nec alio nomine Annae Alexiad. 5 p. 138 nota est; et Tzetzae Chiliad. 9 280: *χώραν τὴν Θετταλίαν δὲ συνεκτικὴν μοι νόει, Φθίας καὶ Φαρσαλίας δέ, Λαρίσσης καὶ Τρικάλων, Δημητριάδος, Ἰώλκων καὶ Γλαφυρῶν καὶ Φοίβης.* in quibus τὸ *Φοίβης* absurdum est, ex *Βοίβης* natum, sicuti *Ἰλιάδ.* B 712 docemur. itaque longo terrarum tractu a vero aberrat Cangius, cum Not. in Alexiad. p. 100 Tricala urbem ad Strymonem fluvium esse discernit.

Ibid. *Καισάρεια*] Pulchre ita Constantinus. habet eam Thessaliae urbem, a Iustiniano instauratam, Procopius Fabr. 4 3.

Ibid. *Διοκλητιανούπολις*] apposita erat paludi Castoriae; quam dein a barbaris dirutam egregiis operibus Iustinianus munivit Procopio Fab. Iust. 4 4 auctore. fortasse non alia est ac Castoria, cuius Anna in hac vicinia Alexiad. 5 p. 152 et Gaufr. Malaterra Hist. Sicul. 3 29 atque alii eius aetatis meminerunt.

Ibid. *Φάρσαλος*] hoc ex Constantino praestat. est in Ephesino conc. p. 436 *Περρῆβιος Φαρμάλου* pro *Φαρσάλου.* quod vero prae primis operae pretium fuerit notari, idem

praesul p. 478 τῶν Θεσσαλικῶν Σαλτῶν, Thessalicorum Saltuum, quamquam male p. 526 τῶν Θεσσαλονικέων Σαλτῶν dicitur; unde non iniuria colligas Saltus, qui mox sequatur, huic urbi, siquidem eiusdem episcopi curae fuerunt commisi, vicinos fuisse. itaque et hac sede episcopali Geographia S. Caroli a S. Paulo augeatur.

391, 24. Σαλτοβουραμίνσιον] Constantinus Βουραμίνσιος, unde verius videbitur Σαλτός Βουραμίνσιος aut ut Constantinus legit, et mox Σαλτός Ἰόβιος, pro quo Constantinus Ἰωάννον βίος. nomen est a iugis, crebris arboribus consitis, quae in Pharsali vicinia erant. Lucanus 6. 576: *qua iuga devertex Pharsalia porrigit Haemus.* cui, quod Haemus ex ultima Thracia huc transtulerit, si fidere nolis, ex Strabone et Caesare nullo negotio cognosces iugis et saltibus hunc tractum fuisse asperum. de titulis horum saltuum si rogaveris, alio tibi opus erit doctore: ego enim cum ignarissimis scio.

Ibid. νῆσος Σκόπελος] habet eam Ptolemaeus circa Theraicum sinum. Ruben episcopus Σκοπέλου scribendo affuit Concilio Nicaeno secundo; nec asseveraverim tamen, cum plures eo sint nomine, huic insulae impositum fuisse.

392, 1. ἐπὶ ἀνδύπατον] duo erant Orientis imperii proconsules, Asiae et Aethiopiae, ut Notit. imp. Or. c. 1 docet. utriusque meminerunt imperatores, illius in l. 4. c. Th. de Patrocin. Vicorum, huius l. ult. de Bon. Vacant. VETTIVS AGORIVS PRAETEXTATVS PROCONSVL AETHIOPAE est in Thes. p. MCII 2. sedem Corinthi habuisse ex l. 2. c. Th. de Accusat. et Aristide tom. 1 p. 43 recte colligitur.

Ibid. 2. Σαρφία] Σάρφεια rectius alii. erat Locrum Epicnemidiorum urbs, non multum a Thermopylis; quae de viri docti ad Stephan. et Palmerius G. A. 5 3.

Ibid. Ἐλατίνα] sic mss. Constantinus l. 2 Them. 5 Ἐλενοῖνα legit; quae tamen cum in Attica fuerit, longius ab urbibus, quibus hoc loco cincta est, recedit. credo Ἐλατεία venisse ab Hierocle, quae Phocidis urbs non male hic locabitur. reddamus eam Libanio tom. 1 p. 110, ubi de Aeschine; *ἐκείνου ἐγὼ καὶ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ αἰτιῶμαι συμφορᾶς ἥ μὲν γὰρ μάχη ταῦτα ἐποίησε, τὴν δὲ ἔξοδον ἘΩΤΕΙ κατεληγμένη.* sic odunt emendantque ἐν Βοιωτίᾳ. quanto melior Ἐλατεία, quam critice addicente rhetori restituit vir egregius Ti. Hensterhusius, firmatque eiusdem oratoris verbis tom. 1 p. 133: *ἐγὼ δὲ καὶ τῶν ἐν Χαιρωνείᾳ κακῶν αἰτιῶμαι τὸν Διοχίτην. οὐκ ἂν γὰρ ἐξῆλθον εἰς Χαιρωνείαν Ἀθηναῖοι, μὴ κατεληγμένης Ἐλατείας.*

302, 2. *Βοὸς καὶ Δρυμῖα*] coniungi haec in Farnesianis schedis L. Holsteinus monuit, quod facile patiar, modo ne pro eadem habeantur. prius in *Βοίαν* Boion abire debet, oppidum Doridis satis notum, alterum in *Δρυμῖαν*, quae inter Phocidis regiones a Plinio, rectius ab aliis inter urbes refertur.

Ibid. *Δαυλία*] *Δαυλίαν τῆς Φωκίδος* habet Thucydides 2 29, quam Daulidem alii vocant, qua de re L. Holst. in Stephanum.

Ibid. *Χερώνεια*] imo *Χαιρώνεια*, ut Constantinus. Chaeroneam Boeotiae urbem, sed Phocidis finibus proximam, Stephanus a Chaerone, Apollinis et Therus *Θηροῦς* filio, initia et nomen accepisse refert, et ante eum ex Hesiodo Pausanias Boeotic. c. 40. fuerit tamen Chaeroneis mater vero nomine Thuro *Θουρῶ* oportet, si urbi huic vicinus collis *Θούριος* et Apollo Thurius inde nomen acceperint, ut Plutarchus in Sulla p. 463 auctor est; quod ipsum et eorum opinione, quam ibidem Plutarchus commemorat, firmabitur, qui a bove, quo Cadmus duce itineris erat usus, quemque *Θῶρ* Phoenices appellabant, nominis causam repetebant. miror autem Orchomeni nullam hic rationem haberi; quae in transcurso iuvabitur. refert Diodorus 4 p. 226 et hoc inter Hercules stunda opera: *ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ τὸν ἀντιὸν ἐμφράξας τὸ περὶ τὸν Μινυειὸν ἑεῖθρον, ἐποίησε λιμνάζειν τὴν χώραν.* Palmerius Exercitat. p. 100 nescio quod nobis *Μινυήτιον ἑεῖθρον* obtrudit, quo, si mss lectio margini appicta in consilium adhibeatur, facile carebimus: inde enim haud magno molimine exsurget *τὸ περὶ τὸν Μινυεῖον Ὀρχομενὸν ἑεῖθρον.* verum hoc esse Homerus *Iliad.* B 511 et Thucydides 4 76, *Ὀρχομενὸν τὸν Μινυεῖον* appellantes, ostendunt. fluvius est Melas, *ἀνατέλλων ὑπὸ τὴν πόλιν τῶν Ὀρχομενίων πολὺς καὶ πλαιῖμος ἐν πηγαῖς μόνος τῶν Ἑλληνικῶν ποταμῶν*, ut Plutarchus in Sulla p. 465 ait. firmantur reliqua egregio lapide, cuius epigramma Donian. Inscript. Class. 1 98 nuper iusertum est, sed mendosius excerptum. adde eundem Plutarchum in *Pelopida* p. 286.

Ibid. 3. *Ἀμφισσα*] erat in Ozolarum et Phocidis finibus, stadiis 120 Delphis separata. Pausanias Phoc. c. 33.

Ibid. *Τιθώρα*] sita erat ad Parnassum stadiis circiter 80 a Delphis, Pausania, cui *Τιθορέα* et *Τιθοραία*, quod et Stephanus ex eo habet, teste Phoc. c. 32. Plutarchus in Sulla p. 461 paene cum Hierocle consentit, *Τιθώραν* appellant.

Ibid. *Ἀμβροσος*] *Ἀμβροσος*, vel geminata sibilante, ut apud Pausaniam Phocic. c. 36, ubi Parnasso adponitur.

392, 4. *Κωρωνία*] *Κορώνεια*. sita Coronea erat ad Phliarum amnem, si Plutarcho in *Lysandro* p. 450 credis, si Pausaniae *Boeotic.* c. 34. ad Phalarum; ut in altero utro vitium insit, sicuti sine dubio est in Isocrate de Big. p. 521 edit. Basil. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μαχόμενος ἐν Χαίρωνείᾳ τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν: legi enim ἐν *Κορωνείᾳ* debet, adstipulorque emendanti Hemsterhusio nostro. ibi Clinias occubuit, testibus Platone in *Alcibiade* 1 p. 112 et Plutarcho *Alcib.* p. 191.

Ibid. *Στήρις*] Videtur esse *Στίρις*, Phocensium oppidum, de quo Pausanias *Phocic.* c. 35.

Ibid. 5. *Ἀναστάσιος*] mss *Ἀναστάσις*, quo nomine licet nullam huius orae urbem noverim, et plures sese eius occupatae locum offerant, nihil tamen mutare sustineo: quid si enim Boeoticarum aut Phocidis aliqua nomen mutarit? expectemus ergo donec meliori manu exarati codices aliud iubeant.

Ibid. *Ἐκεφος*] haud scio an *Αἰδηφος*, Euboeae oppidum, fuerit; nec morari quemquam debet quod insulae praepositur: apertissimum quippe est iustum ordinem, negligentia, ut puto, librariorum, hic esse neglectum, neque accuratam situs habitam rationem. Carolus a S. Paulo *ἤσον Εὐβοίας* emendat et huic urbi agglutinat; quo modo omnia in vado fuerint.

Ibid. *Βουμέλιτα*] nusquam hanc legere memini. possent, si vocabulum seicaretur, inde *Βούλις* et *Αἰλαία*, Phocidis urbes, nasci; quod mss non addicentibus cum temerarium videri queat, a corrigendo temperare satius erit.

Ibid. 6. *Υτιης Θύσθαι*] monstra haec sunt, quae a profigari valeant videamus. mss *Υτιοί Θίσθαις*, ex quo posteriore levi opera *Θίσθη* exstruitur, urbs Boeotiae, *Statio Thebaid.* 7 261:

Dionaeisque avibus circumsona Thisbe,
ex Homero *Iliad.* B 502. alterum Hylen dare potest, urbem eiusdem orae maritimam, eidem *Statio* v. 267 memoratam. si utramque improbaveris, *Υποθήβας* an malueris perpende, notas Homericum carmine et *Infra Thebas* Plinio dictas.

Ibid. *Θήβαι*] Dionis Chrysostomi aetate maior urbis pars in ruinis erat, ut orat. 7 p. 123 proficitur; nec aliud de suo tempore Pausanias, a Casaubono excitatus, arcem tantum Cadmeam habitari adfirmans. utrum e ruderibus resurrexerit, an Cadmea potissimum incolis fuerit sub Christianis celebrata, in obscuro est. habuit suum sibi epi-

scopum, qui τῆς Ἑλλάδος in conciliis, veluti Ephesino p. 525, dici, ut a Thessalicia Thebis distinguatur, assolet. metropolis autem non ecclesiastica sed civilis et honoraria fuit, prorsus ut Athenae Lacedaemon et Elis. unam duntaxat in singulis provinciis metropolim canones ecclesiastici agnoscunt, ut concilium Chalced. tom. 9 p. 103 docet: ab eius episcopo reliqui provinciales inaugurabantur, eiusque decretis parebant; qua dignitate in Achaia Corinthus fuit illustris. nec impedire tamen poterat quin plures honorariae ab imperatoribus, quibus solis id ius concil. Chalcedon. p. 619 tom. 8 tribuitur, constituerentur; et si potuisset, nihil admodum erat cur vetaret: tantum enim diplomate imperatorio creatae honore ampliore gaudebant, σωζομένων τῇ κατ' ἀλήθειαν μητροπόλει τῶν οἰκισίων δικαίων, uti canon 12 Chalcedonensis concilii sciscit.

392, 7. Χαλκῆ] oportuerat, ut Carolum a S. Paulo coniecisse video, Χαλκίς νῆσον Εὐβοίας. vitium satis vetustum auguror ipsoque Constantino prius: quod enim de Hierocle l. 2 Them. 5 prodit, συναριθμεῖ δὲ ταύταις καὶ νῆσον τὴν Εὐβοίαν, ἣν τις Χάλιν ἢ Χαλκίδα ὀνομάζουσιν, id hinc suam originem accepisse suspicor. Hesiodus cur Χαλκίδα καλλιγύναικα dixerit, explicat Casaubonus in Athenaei l. 13 c. 9.

Ibid. Πορθμὸς] creberrime huius apud Demosthenem est mentio, uti Philipp. 3 p. 69: πέμπει δὲ ξένους, τοὺς μὲν εἰς Πορθμὸν, τὸν ἔθμον ἐκβαλοῦντας τῶν Ἐρετριέων, ubi Ulpianus navale fuisse Eretriensium docet. Philipp. 4 p. 76: κατέσκαπτε Πορθμὸν καὶ τυραννίδα ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετείχισεν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ. de legat. fals. p. 218: καὶ μὴν καὶ μετὰ ταῦτα ὁσάκις πρὸς Πορθμῶ ἢ πρὸς Μεγάρους ἀκούοντες δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους ἐθορυβεῖτε. hinc hausit Aristides tom. 2 p. 240: ἐν Πορθμῶ Φίλιππος, ἐν Μεγάρους Φίλιππος, quod perperam vertitur In freto Philippus. quae cum eius in Euboea situm haud obscure constituent, non utique opera recentiores fuissent geographi, si oppidum sua cura fuissent dignati.

Ibid. Κάρυστος] Κάρυστος suo marmore nobilitata, et mox Πλαταιαί.

Ibid. 8. Αἰγόσθυνα] oppidum erat Megaridis, a Pausania, qui in vocis sono variat, dudum ab Abr. Berkelio adiutus, Attic. c. 44 signatum.

Ibid. Παιαί] iidem in Megaride erant, sed in Boco-tiam vergente, si Pausanias non fallit: nam Strabo et Pto-

Iemaeus sinui Corinthiaco adponunt. vide Ch. Cellarium G. A. 2 13 p. 1168.

392, 9. Ἐμπορίον Κρομμῶν] Κρομμῶν oporacerat, maritimum in Corinthi et Megaridis finibus oppidum. sciorum aetate mercatorum frequentia celebre fuisse et propterea emporii nomen indeptum videtur.

Ibid. Αἴγινα] superbum eius est in vita S. Theodora Thessalonicensis elogium c. 1 quinti Aprilis magni Sanctorum operis: ἔστι τοίνυν αὕτη νῆσος, inquit vitae eius auctor, τῶν ἐν Ἑλλάδι κεφάλαιον, ὡς εἶνεκα μὲν μεγέθους καὶ κάλλους καὶ θέσεως μείζω καθάπαξ τῶν προσοίκων ἀναφανῆται, καὶ οὕτω μεγίστῳ παραλλάττειν τῷ μέσῳ ὡς καὶ δοκεῖν πάσας τὰς νήσους, ὥσπερ οὐκ ἀνταίρειν ἔχουσας Αἴγινη, μεθ' ἧδο- νῆς τῶν πρεσβείων παραχωρεῖν. adduntur plura in laudem, quae non exscribo: id obiter monebo, non videri D. Pappo-brochium recte sententiam horum verborum percepisse, καὶ χορηγεῖν ἔχειν ἐπιτεῦθεν μετὰ πολλοῦ περιότιος δι' ὧν αἱ πόλεις ἀμείνους, cum verteret quo fit ut urbes in ea sint plurimae: id enim falsum est, nec Graeca innamnt, tantum, habere eam quae abundantissime aliis urbibus, unde meliores evadant, praebet, indicantia. adde Pindarum in laudes insulae passim et in primis Ode 5 Nemeorum excurrentem.

Ibid. Ποιτοῖουσα] nec urbem neque insulam eo nomine novi. fors fuerit olim Ποιήσσσα Κέας, ut Poetessa insulae Ceae sit, quam in ruderibus fuisse Strabonis et Plinii aetate, ille l. 10 p. 486, hic l. 4 c. 12 docet; e quibus resurgere potuisset cur negemus? quia dubium tamen id est, vide an Pityusa Melae 2 7 80 esse queat.

Ibid. Κύνθος] Ceae locum in ms Κύνθος occupat, quam illi proximam in integrum restituere placuit.

Ibid. 10. Ἀήλος ἄδηλος] mss haec coniungere Holsteinio doctori credimus; nec sane perperam: quisquis enim Delo insulae id cognomen indidit, in animo atque oculis notissimum Sibyllae versum habuit e l. 3 et 8: ἔσται καὶ Σάμος ἄμμος, δοεῖται Ἀήλος ἄδηλος καὶ Ἐώμη ἔνμη. hallucinantur ergo qui insulam Adelum ceteris mediterranei maris inserunt.

Ibid. Ταλαμένη] conspirant in vitia haec editi et mss; quae si medica manu contrectaveris, sanum colorem facile receperint. Ταλαμένη, ut pulchre Carolus a S. Paulo, obstetricantibus librariis ex Σαλαμῆς νῆσος nata videtur. reliqua, ubi parum auxeris, μέχοι Θερμοπυλῶν dabunt, sicuti ex Hierocle a Constantino l. 2 Them. 5 profertur; Lucas itaque Holsteinus non iniuria id probavit, praesertim cum με Θερμοπυλῶν in principe sit editione. etsi vero bene hactenus

processerit, defecere tamen ea non dubitandum est quibus scriptor omnia Aethiopiae loca usque ad Thermopylas proconsulis imperio mandabat.

392, 11. *Κόρινθος*] Helladis metropolin fuisse locuples testis est Apuleius l. 10 p. 247: *orissimus patria Corintho, quae caput totius Aethiopiae provinciae.* nec alia Dion Chrysostomo orat. 37 p. 464 de urbe sententia fuit, cum cives compellat: *ὑμεῖς γὰρ ἔστε νῦν, τὸ δὴ λεγόμενον, πρῶτα καὶ πρῶτα τῆς Ἑλλάδος.* adde Aristidem tom. 1 p. 43. *μοχ ἢ τότε Ἐθῶρα*, re ipsa adstipulante ex Constantino l. 2 Them. 6 praecoptavi.

Ibid. *Νέα Σικυών*] olim Sicyon Corinthiaco sinui accubabat, inde a Demetrio Poliorcete in proximum et natura munitum collem translata, teste Diodoro 20 p. 827 et Plutarcho Demetr. p. 900; quae novam non male dici adfirmant.

Ibid. 12. *Αἴγιρα, Αἴγιον*] sic oportuit. ms *Αἴγραι* et *Αἴγιον*. utraque urbs veteris Aethiopiae ex tabula Peutingerana, quae 12 M. P. spatio separat, et Pausania 7 24 et 26 notissima est. prior ultimae aetatis Graeciae Botstitsa dicta est, saepe eo nomine apud Georgium Phranziam obvia, ut l. 2 c. 29.

Ibid. *Μεθώνη*] mss hoc probant: Carolus a S. Paulo *Μέθωνα* vulgavit. prius Thucydidis patrocinio tutum est l. 4 c. 45, posteriori Strabonis l. 8 p. 374 et Pausaniae l. 2 c. 34. oppidum erat munitum in isthmo Troezenio.

Ibid. *Τροίξανα*] imo *Τροίξην*, aut *Τροίξηνη* ex Ptolemaeo, nisi et id in vitio sit.

Ibid. *Πίλαυρα*] hoc aut *Πίναυρα* mss praefereunt. verum est *Ἐπίδαυρος*, cultu Aesculapii famosa et Troezeni vicina.

Ibid. 13. *Ἴσθὰ μίονη*] *Ἐρμιόνη*, quae et *Ἐρμιών*, ut bene in Stephano viri docti reflexerunt. Euripides Herc. Fur. 615: *χθονίας νιν ἄλσος Ἐρμιών τ' ἔχει πόλις.* Hesychius ait esse *πόλιν ἐν Ἀργεῖ*, pro *Ἀργεῖα* sive Argolide, quod ipsum de Troezeni Epidauri atque Alope itidem praedicat. colebant Hermionenses praecipuo honore Cererem Chthoniam, quod praeter Pausaniam Corinthiac. c. 35 egregium nos marmor docet Inscript. Donian. cl. 49; in quo etsi nunc Ceres à Chthonia distinguatur, dubitari non potest quin exscriptoribus acceptum id referri, ut plura in eo lapide, legitur non *ΚΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΚΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ* sed *ΤΑΙ ΔΑΜΑΤΡΙ ΤΑΙ ΧΘΟΝΙΑΙ* oporteat.

Ibid. *Θάρπυσα*] *Θάλλησσα*, Arcadiae urbs, Stephano.

392, 13. *Μαντινεία*] ab Antigono Argivi donę acceptam Antigoniā, quo nomine Plutarchi ætate, ut in Arato prodidit p. 1048, tantum nota erat, vocarunt. pristinum nomen beneficio Hadriani recipere, Pausania Arcadic. c. 8 teste.

Ibid. 14. *Γερώνθραι*] verum nomen est *Γεράνθραι*, ut Sylburgius ad Pausan. Lacon. c. 22 docuit. oppidum erat Eleutherolaconum.

Ibid. 15. *Φαραι*] Carolus a S. Paulo *Φεραι* ex Ptolemaeo corrigit; quo facile carebimus, praesertim cum vitio non sit liberum: *Φηραι* enim, quod idem ac *Φαραι*, oportuerat, ut Henr. Valesius in Polybii excerpt. p. 15 ostendit. urbs erat agri Messenii.

Ibid. *Ἀσώπολις*] conflatum hoc perverse est ex *Ἀσπὸς πόλις*, ut ex Ptolemaeo l. 3 c. 16 et Pausania Lacon. c. 22 compertum habemus. verius ad hanc urbem quam ad Asopitidem, agri Sicyonii partem, elegantem e Theobritan. tom. 2 p. 247 nomen retuleris, in cuius altera parte *ΦΟΥΒΙΑ. ΠΛΑΤΤΙΑΛΑ. ΚΕΒ.*, altera Nemesis rotac pedem imponens, addito *ΑΩΠΕΙΤΩΝ* cognomine, conspicitur.

Ibid. *Ἀκραι*] *Ἀκραι* praestant ex Polybio 5 19 et Pausania Lacon. 22 60 stadiis Asopo semovente. Ptolemaeo *Ἀκρεια*, Straboni *Ἀκραία*, haud sane bene.

Ibid. *Φιάλαια*] *Φιάλεια* rectum est, quo nomine Arcadiae oppidum fuit, olim *Φιγάλεια* dictum. colebatur ibi Bacchus, ut ex Diodoro l. 15 p. 357 videas; unde Lycophroni Alex. 212 *δαίμων ἐνόρχης Φιγαλεὺς φανστήριος*. incolae *ΦΙΑΛΕΩΝ* nomine in numis Severi et aliorum insignes sunt.

Ibid. *Κορώνια*] *Κορώνη* vero nomine agri hanc Messeniāci urbs fuit, vicina Pamiso fluvio, quem Ptolemaeus Panisum haud recte appellat, apud Pausaniam Messeniāc. c. 34 turpiter in eo flumine adhaesit Iac. Pontanus: nam cum in Georgio Phranza 2 2 *Πάμισσον ποταμὸν* in sinum Messeniācum evolvi legisset, omnibus odiosum fluvium inde fecit Asine, quae sequitur, Coronae viciniam insedit.

Ibid. 16. *Μοθώνη*] tuebatur se Hierocles tabulae Pentingeranae et Pausaniae suffragio, qui passim *Μοθώνην* et incolae *Μοθωναίους*, ut l. 4 c. 35, appellat. Thucydides Strabo Ptolemaeus atque alii *Μεθώνην* malunt. Mothonem suo quoque calculo ratam habuit Ammianus 26 10 et quos testes ibi appellavit Henr. Valesius.

Ibid. *Κυπριασία*] gemina sibilante omnes scribunt, in

vocis numero variantes. Pausaniae *Κυπαρισσία* Messen. c. 36, Straboni 8 p. 361 *Κυπαρισσία*, oppidum erat Messeni-
orum in Elidis finibus, 15 M. P. a Pylo, ut Tabula, cui Cypa-
rissa, ostendit.

392, 16. *Ἰλις*] novi Elidenses et Aetolos cognatione fuisse
ob Oxylum iunctos, sed eorum urbem Aetoliae tanquam cap-
put fuisse impositam difficulter mihi persuaderi patior. de-
sunt, quibus ea dignitas urbi firmetur, argumenta; longius
praeterea ab Aetolia erat disparata quam ut eius fuisse me-
tropolin opinari possis. puto deficere hic Patras, nobilem
urbem, contra Aetoliam positam: eam metropolin fuisse ex
epistola Leonis imperatoris additoque illi catalogo tom 9
Concil. Labbei p. 267 citra dubium est. habet eandem inter
metropoles ex Hierocle Constantinus l. 2 Them. 6. nec mo-
rari quemquam situs urbis extra Aetoliam debet: neque enim
longo traiectu inde dissociata fuit; et praeterea multa Augu-
stus imperator ex opposita continente oppida Patris condona-
vit, de quibus Pausanias 10 38. vide quoque 7 18 et Ezech.
Sphanhemium dissert. 11 de usu et praest. numism. p. 324.

Ibid. 17. *νησος Πάνορμος*] haud parum molestiae haec
mihi insula adpersit, neque hactenus eam deponere potui:
tantum quae in mentem venerint, adscribam. Panormum in-
sulam veteres circum Peloponnesum ignorant: habet eius no-
minis portum prope Rhium in Naupacti adverso litore Poly-
bius 5 102 et Pausanias Achaic. 22, qui utique nihil ad hanc
insulam. aliam in Cephallenia novit Artemidorus apud Por-
phyrium de Nympharum antro p. 114 edit. Barnes: *τῆς Κε-
φαλληνίας ἀπὸ Πανόρμου λιμένος πρὸς ἀνατολὴν δώδεκα
στάδια νησός ἐστιν Ἰθάκη σταδίων ὀγδοήκοντα πέντε.* et An-
tipater in epigrammate ab Holsteinio ad Stephani *Πάνορμος*
publicato: *Φοίβε Κεφαλλήνων λιμενόσκοπε, θῆνα Πανόρμου
ναίων τρηχέης ἀντιπέρην Ἰθάκης.* hinc ego dedisse Hiero-
clem *Νήσου Κεφαλληνίας Πάνορμος* coniciebam, aut certe
ex portu nobis insulam fecisse. quo minus tamen secure in
his acquiescam, Marcellinus Comes efficit, Zenonis imperato-
ris iussu Pelagii gulam in insula, quae Panormus dicitur,
laqueo fractam a. 390 memorans. etsi enim, ubi posita fue-
rit insula, addere neglexerit, fieri potuit ut non aliam si-
gnarit.

Ibid. 18. *Κυθηρία*] praestiterat *Κύθηρα* et mox *Στρό-
φαδες*, notae Virgiliano versu: *Strophades Graio stant
nominae dictae insulae Ionio in magno.*

Ibid. *Μυκῶν*] forte *Μύκωνος* ab Hierocle venit, nisi
sì et recto casu *Μύκων* insula fuerit dicta: certe *σμικρότητι*

τῆς Μύκωνος νήσου habet Apostolius cent. 13 32, et quem exscripsisse videtur, Zenobius cent. 5 21, hanc in rem a L. Holsteinio iam appellatus. vide Ti. Hemsterhusium in Lacciani dial. 1 Mort., ubi μίαν Μύκωνον egregie lepidissime scriptori et plura de insula reddidit.

392, 18. νῆσος Μόλος] Molum insulam contra Corinthum adhuc quaero. τὴν πύκταν τὴν Μολουρίδα, ex qua se hoc cum Melicerte in Saronici sinus aquas praecipitem dederit, in hac vicinia Pausanias Attic. 44 et Tzetzes ad Lycophramis 229 commemorant.

Ibid. 19. Δωροῦσα] Samus olim Δωροῦσα, testibus Heraclide de Polit. et Hesychio, cui tamen alio loco Δόρνοσα est, appellabatur; quae cum alibi ab Hierocle recenseatur, hinc abesse debet. habet Οἰνούσας insulas in sinu Messenico Pausanias Messen. 34: illae, aut potius Donysa, quam viridem Virgilius vocat, huc pertinere videntur.

Ibid. Αἴμνος] hanc et sequentem proconsulis Aethiopiae imperio fuisse contributam, cum ab Aethiopia longissime versus Thraciam sint semotae, mirandum est. Constantinus, si hac in re Hieroclem fuerit secutus, septem duntaxat insulas circa Peloponnesum l. 2 Them. 6 invenit. quoniam itaque dubium id esse potest, notari operae pretium fuerit M. Constantium praefectum praetorii Orientis amplissima potestate instruxisse, et praeter Asiaticam Ponticamque dioecesin omnes illi Orientis provincias cum Aegypto et Thraciarum dioecesi atque insulis Cycladibus mandasse, δέχα Αἴμνον καὶ Ἰμβρου καὶ Σαμοθράκης, quae praefecti praetorio Illyrici imperio relictae sunt, ut Zosimus 2 33 docet.

Ibid. 21. ἐπὶ κοινουλάριον] in manu exarato codice accuratissimus Holsteinus ita legit, verissimumque nobis videtur. olim Creta provinciae Cyrenaicae coniuncta proconsuli paruit; unde Q. Caecilius Rufinus in Thesaur. p. MXCI 6 ἀνθύπατος Κρήτης καὶ Κυρήνης dicitur. post deinde, mutata Romanae rei publicae a Magno Constantino forma, distractaque hinc Cyrene, Zosimo 2 37 teste, provincia fuit consularis, ut Notitia imp. Orient. c. 1 ostendit, et hoc e Thesaur. epigramma p. MXCIII 4: Φλ. Ὑπάτιον τὸν λαμπρότατον ἐπὶ ἐπαρχῶν πραιτωρίου δόγματι τοῦ κοινῆς πάσης τῆς ἐπαρχίας Οἰκουμένιος Δοσίθεος Ἀσκληπιόδοτος ὁ λαμπρότατος ὑπάτιος τῆς Κρητῶν ἐπαρχίας ἀνέστησεν. Furlanus, qui Flavium virum consulem clarissimum ex hoc Flavio Hypatio fecit, risum omnibus debet: tu Fl. Hypatium intellige, qui praefectus praetorio Italiae fuit Antonio et Syagrio consulibus, virum quieti placidique consilii interque omnes adolescentia et vir-

tutum pulchritudine commendabilem, quo eam elogio ornavit Ammianus 29 2. iam cum huius epigrammatis Asclepiodotus ὁ παρθενὸς τῆς Κρητῶν ἐπαρχίας Thesauri p. MXC 20 dicitur, eo in titulo vitium esse nemo addubitabit.

392, 21. πόλεις κβ] olim centum urbibus insulam fuisse celebrem res est tritissima: bella et rerum humanarum vicissitudines plures dein sustulerunt; quarum tamen cum fuisse numerum, ut paucissimae superstites manserint, licet Servii aetate ita ferrent, nunquam censuero. *primo quidem centum habuit Creta civitates*, grammaticus in Aeneid. 3 106 ait, unde Hecatompolis dicta est: *post viginti quatuor, inde, ut dicitur, duas, Gnoson et Hierapidnam, quamvis Livius plures a Metello expugnatas dicat.* recte Servius Livium illi rumori opponit: sed severius cum ex sui temporis factis castigatum vellem.

Ibid. 22. Γορτύνη] Gortynam Cretae metropolim fuisse ex Actis concilii Ephesini p. 453 citra dubium est.

Ibid. Ἰνάτος] Εἰνάτος Hesychio Etymologo et Stephano. Ptolemaeus nostro consentit. Tabulae Inata M. P. 32 ab Hierapydna in parte insulae australi.

Ibid. Βιέννα] vitio exscriptorum Tabulae Blenna, unde Ravennas Blentiam l. 5 c. 21 fecit, dicitur; Stephano Βιέννος, fortasse invito: nam a Vienna Gallica gentile cognomen Βιέννιος et Βιεννήσιος formari ait, τῆς δὲ Βιέννης Βιεννατός, quod utique et forma et orationis serie ad hanc Cretensium Biennam pertinere videtur.

Ibid. Ἰεράπυδνα] Dion princ. l. 36 τὰ Ἰεράπυδνα vocat. Tabulae Hiera 20 M. P. a Bienna, Ravennati Ierapina; ad quam formam in synodica Cretensium ad Leonem imperatorem epistola Euphronius episcopus Hierapinae. verius est Ἰεράπυτνα, ut lapides inscripti ostendunt. vide B. Montfauconii Diar. Ital. p. 74 C. V., ubi perperam ΙΕΡΑ ΠΙΤΙΝΗ, et Edm. Chishullii Antiq. Asiat. p. 126.

Ibid. Καράρα] olim Late, teste Stephano, cuius verba Io. Meursius l. 1 Cretae suae c. 7 recte constituit.

Ibid. 23. Ἀλλυγγος] hanc insulae urbem nomen reperi. suspicio de mendo esse potest, nisi in Notitia, quam Iac. Goar Codino addidit, inter Cretenses episcopos ὁ Ἀλλύγγου memoraretur.

Ibid. Χερρόνησος] navale erat Lycti, cuius praesul Nisinnius Nicaenae secundae synodo scribendo adfuit p. 354. Χερρόνησος Κρήτης in Actis concilii Ephesini p. 437 dicitur.

302, 23. *Λύττος*] urbem hanc *Λύττον* Polybius 4 53 appellat, et ante eum, Strabone teste, Homerus. sita erat in excellentiore colle, quae et nominis eius caussa: τὸ γὰρ ἄνω, inquit Stephanus, καὶ ὑψηλὸν λύττον φασι. atque hanc scribendae urbis consuetudinem ipsi incolae sunt secuti, ut in Thesaur. p. MLXXXV 5: *Ματιθίαν Σεβαστήν Λυττίων ἢ πόλις διὰ πρωτοκόσμον Τ. Φλαουίου Κωμασιῦ τὸ β.* ubi πρωτόκοσμος est magistratus cognomen, qui inter collegas, κόσμους dictos et numero quidem decem, ut Aristoteles Polit. 2 10 docuit, principe erat loco. in numis non aliud probantur, qua de re Spanhemius in Callimachi Hymn. in Apoll. 33. vide Hesych. *Καρνησόπολις.*

Ibid. *Ἀρκαδία*] Tabulae Arcado, unde Arpade Ravenss exstruxit, 30 M. P. a Bienna, pro Arcades: urbem enim *Ἀρκαδίας* et *Ἀρκαδίαν* teste Stephano appellabant. Arcadia Notitiis ecclesiasticis, ut Ioannes τῆς *Ἀρκαδίας ἐπίσκοπος*, qui pars Nicaenae secundae synodi fuit, testis erit, placet. male vero huic urbi in Geographia Sacra Carolus a S. Paulo locum negavit.

Ibid. *Σύβριτος*] Theodorus ἐπίσκοπος *Σουβρίτων* est in Actis Nicaeni secundi concilii p. 354. Subriti nomine in tabula Peutingerana insignis est; unde *Σύβριτος* non male diceretur, praesertim si *Σίβυρτος*, quam ex Polybio Stephanus habet, hinc originem acceperit. ceteroqui *Σύβριτα* Scylaci et Ptolemaeo esse solet. pertinet huc Cyrillus episcopus Subtuus, ut vitiosissime in synodica Cretensium ad Leonem imperatorem epistola scribitur. paullo melius in Actis Chalcedonensibus tom. 8 p. 671 *Κύριλλος ἐπίσκοπος πόλεως Σουβριτος.*

Ibid. 24. *Ἰάξιος*] immo *Ἰαξος*. aberat haud multum Eleuthernis. vide Edm. Chishull. Ant. Asiat. p. 125.

Ibid. *Ἐλευθέρινα*] multum hoc vulgato praestat, licet Dio l. 36 principio τὴν *Ἐλευθέριαν* vocet. in edito probando numi lapides scriptoresque plurimi, licet in numero vocis variantes, conspirant: τὰς *Ἐλευθέρινας* Scylax, Plinius, *Ἐλευθέρινην* conciliorum Chalcedonensis et Nicaeni secundi Acta, Stephanusque et Tabula, quae 8 M. P. Subriti urbe semovet, mutant.

Ibid. *Λάμπαι*] *Λάμπη*. hinc fuit Demetrius, qui pessime in Chalcedonensi concilio p. 100 *Πάλης* dicitur, ut ex p. 401 compertum est. Lappa *Λάπη* in Tabula, quae a superiore M. P. 32 dissociat, et lapidibus, ut Gruteriano p. MXCI 9: *Λαπναίων ἢ πόλις τὸν Μάρκον Αὐρηλιον Κλήριον τεμιῆς καὶ μνήμης χάριν.* sic enim expleri illud cri-

gramma debet, ut Mabillonius Itin. Ital. p. 33 et Donianae inscript. class. 5 176 docuerunt.

392, 24. *Κυδωνία*] *Κυδωνία*. Cydonea tamen Floro 3 7, ubi Dukerum vide, et Ravennati. *Κυδωνιάτας* habes in Dione 51 p. 507.

Ibid. 25. *Καντανία*] verius est *Κάντανος*. Tabulae Cantano M. P. 24 a Cisamo, Apteræ navali. Catamensis episcopus est in synodica Cretensium epistola ad Leonem imperatorem; ex qua Cisamensem Carolus a S. Paulo facit, cum Cantanensem debuisset.

Ibid. *Ἐλυρος*] montibus fuisse incinctam Pausanias Phocic. 16 docet. Ioannem Meursium Cretæ 1 9 vide.

Ibid. *Λίσσος*] hocine an *Λάσσοσ* amplectare, dubites. Plinius 4 12 Lason in mediterraneo ponit insulae tractu; Lissum Ptolemaeus in australi Cretæ parte, quæ Tabulae M. P. 16 a Cantano Liso dicitur. atque hæc potior erit, tum quod Pliniana Lasos sit obscurissima, tum etiam quod ὁ *Λίσσου* episcopus et aliis insit Notitiis. adde Scholia in Odys. Γ 293.

Ibid. *Φοινίκη ἤτοι Ἀραδένα*] ita mss, ut Holsteinus admonuit. in Notitiis, quam Iac. Goar publicavit, ὁ *Φοινίκης ἤτοι Ἀριάδνης* praesul ceteris Cretensium accensetur; qui cum vitio sit deformatus, parum iuverit. fuisse puto *Φοινίκη ἤτοι Ἀραδὴν*, quam posteriorem Stephanus agnoscit: *Ἀραδὴν*, inquit, πόλις Κρήτης, ἥ καὶ Ἀνώπολις λέγεται διὰ τὸ εἶναι ἄνω. de Phoenice res alia est, vix alibi obvia. est in parte insulae australi apud Ptolemaeum *Φολνιξ*, cuius episcopum, in Nicaeno secundo concilio p. 354 memoratum, negligenter Geographiae S. conditor praeteriit. ea si nostra est, oportet cum Aradene deinceps coaluerit; aut id si spreveris, ut Araden, incerta nobis caussa, Phoenices nomen impetraverit.

Ibid. 25. *νησος Κλαῦδος*] sic et Ptolemaeus et Notitia Iac. Goar appellat: Lucae Act. Apost. 26 16 *Κλαύδη*, variantibus tamen mss, et versionibus plerisque in Gaudem sive Caudon inclinantibus, qua de re Hugo Grotius. Ioannes Millius *Κλαύδην* divini scriptoris Ptolemaei auctoritate haud male firmat, sed Athenaeum, quem auxilio arcessit, vellem missum fecisset. verba Deipnosophistae e l. 6 c. 9 sunt: *Ἀντίδοτος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πρωτοχόρῳ παράγει τινὰ παραπλήσιον τοῖς ἐν τῷ Κλαυδίῳ νῦν σοφιστευούσιν, ὧν οὐδὲ μνησθῆναι καλόν.* putat vir diligentissimus τὸ *Κλαυδιον* esse hanc insulam, quam si Athenaeus signasset, utique ἐν τῇ *Κλαυδίῳ* scripsisset. verius Is. Casaubonus in Sueton. Claud.

c. 42 anbradvertisit Claudium Athenaci non insulam sed maseum esse, quod ab imperatore Claudio ex suo nomine additum est Alexandrino, ut Suetonius docet.

392, 28. *Νικόπολις*] de ea in Ant. Itin. p. 325. metropolin veteris Epiri fuisse conciliorum Acta et Leonis imperatoris epistola tom. 9 Concil. Gener. p. 268 ostendunt.

Ibid. *Λωδῶνας*] sic ms pro *Λωδῶνη*, cuius episcopus Theodorus concilio Ephesino subscribit p. 437.

Ibid. *Εὔροια*] urbem fuisse antiquam, et, quod aquis esset copiosissimis cincta, eo nomine dictam Procopius Fabr. Iustinianum 4 1 adfirmat. Marcus *Εύροίας* saepe in Actis Chalcedonensibus occurrit, ut p. 126, et p. 566, ubi perperam *Εὐβοίας* praesul dicitur. vide Valesium in Sozomen. 7 26.

Ibid. *Ἀκτίου*] vitiosum et ex *Ἀκτίον* natum est. fuit Actium colonia ad sinum Ambracium, qua de Plinius 4 1.

Ibid. *Ἀδριανούπολις*] instaurasse eam civitatem et suo nomine insignem fecisse Iustinianum ex Procopio novimus. sedem habuit in mediterraneis, si Tabulae scriptae fides est: nam Acta S. Leucii 11 Ianuar. mari admovent. *ταῦτα* quidem *ναυγῶντες*, aiunt, *diebus 15 pervenerunt in civitatem Adrianopolim, et illic adhaesit sibi duos sacerdotes Leonem et Sabixam, et inventa navi de Rhegio datoque navis ascendit in eam, Hydruntinamque pervenit*: neque enim dubium est quin barbarus scriptor hanc intellexerit.

393, 1. *Ἄππων*] Argos Amphilochium in hac voce latere, si quid auxilii a mss esset, mihi persuaderem. de Phoenice vide Ant. Itin. p. 324.

Ibid. *Ἀγχισμὸς*] episcopus *Ἀγχισμοῦ Ἡσιῶν καλαιῶς*, qui Anchiaxi in versione, est in Chalcedonensi concilio p. 126. forte portus est Onchesmus, de quo ex Strabone et Ptolemaeo Palmerius Graec. Ant. 2 2 p. 245.

Ibid. *Βούθριος*] *Βουθρωτός*, de qua alias. Stephano *Βουθρωτός νῆσος περὶ Κέρκυραν* in editione Aldina Florentinae et Vossiano ms, ut Berkelius advertit, non, uti addit, corruptissime. fuit sane Buthrotus in Chersoneso, nec tamen necessarium erat ut *Χερρόνησος* urbium descriptori inculcarentur: saepe illi insulae dicuntur quae proxime, ut insulae videantur, accedunt. vide Ant. Itin. p. 522.

Ibid. *Φωτικῆ*] sita in depresso fuit loco, aquis stagnantibus circumdata, Procopio Aedif. Iustin. 4 1 auctore. meminit eiusdem auctor comment. de Petro et Paulo c. 3: *ἐξ ἧς (Ῥώμης) εἰς Μεδιόλανον καὶ Φωτικὴν πόλεις Ἡμερῶν*

τιδας, ἔρχεται. conilicit quidem God. Hensehenius (tom. 5 A. S. Iunii p. 417) urbem Lucam a luce *Φωτεινήν* scriptori dici; quae Epirotarum nunquam fuit: at nostram intelligit, quam imperite Mediolano iunxit: oppida enim, quod Callimachus ait, *τάδε τόσσον ὄσον δια πλείστον ἔχουσι.*

393, 2. ἡ *Θρακή νῆσος*] sic mss; unde sine controversia, eruenda erit *Ἰθάκη*, ut Car. a S. Paulo et L. Holsteinius viderunt.

Ibid. 3. *ὑπὸ κορσουλάριον*] idem in suo codice Constantinus l. 3 Them. 9 legit, et falsum tamen esse arbitror: nam et Notitia imp. Orient. c. 1 utrique, et novae et veteri, Epiro praesidem imponit, et imperatores Valentinianus et Valens ad Zosimum novae Epiri praesidem dant l. unicum cod. Theod. de stratoribus, innuuntque Apolloniae agere solitum. itaque ὅφ' ἡγεμόνα praestiterit.

Ibid. 4. *Δυρράχιον*] metropolis erat Epiri novae; unde Lucas ἐπίσκοπος *Δυρραχίου, μητροπόλεως νέης Ἠπείρου* concil. Chalced. p. 565.

Ibid. *Σκάμπα*] ita recte Constantinus in editione Batava: nam *Σκάμπα*, quod Ans. Bandurius recepit, hinc detortum est. vide ad Ant. Itin. p. 318.

Ibid. *Βούλις*] Ptolemaeo *Βουλλίς*, Stephano *Βυλλίς*, urbs erat maritima, Apolloniae vicina, unde eiusdem episcopi curae fuerunt commissae, qui in Ephesino concilio p. 437 *Ἀπολλωνίας καὶ Βελλιάδος* et p. 524 *Ἀπολλωνίας καὶ Βελλιάδος* vitiose dicitur. vide Holst. in Stephani *Βυλλίς*.

Ibid. 5. *Ἀμαντία*] fuit in Orici finibus, ab Abantibus condita et dicta. vide Palmerium G. A. 1 31 p. 171. Eulalius episcopus ab Amantia est in fragm. 3 p. 1323 Oper. histor. Hilarii.

Ibid. *Πουλχεριούπολις*] recte hoc Holsteinium probasse Constantinus l. 3 Them. 9 ostendit. nomen est a Pulcheria Theodosii secundi sorore, situs vero obscurissimus; qui, si nomen, quo ante usa fuit, esset exploratum, commodius finiretur. Palmerius de Bulgarica Belgrado suspicionem iecit, quae ut probari possit vehementer vereor. de Aulone Itin. Ant. p. 324.

Ibid. *Λυχνίδος μητρόπολις*] fuit olim *Λυχνιδός*, ut bene Palmerius, quae cum Hieroclis aeo Epiri metropolis non fuerit, credibile est *μητροπόλεως* vocem huc a Dyrrachio migrasse, aut Lychnido a recentiore librario fuisse appositam: fuit enim seriore aetate sub Bulgaris metropolis; quod ut appareat, sciendum est urbem hanc a gente Bulgarica Achridam fuisse nuncupatam. Cedreus, Nicephori Gregoras

et Callistus, quibus testimonium denuntiavit Palmerius V. G. 1 35, id haud obscure indicant; nec alia fuit scholiastae Coislino, cum Ptolemaeo adscriberet *Λυχνιδός ἢ Ἀχρίδα*, sententia. sub iisdem Bulgaris Achrida Iustinianae primae et metropolis titulo superbiit, testibus utroque Nicephoro et Wilhelmo Tyrio Hist. Hieros. 20 2. hic vero non immerito quaesiveris; sitne Lychnidus eadem ac Iustiniani patria: patriam enim suam imperator cognomine Iustinianae primae Novella 11 illustrem esse iussit. mihi, quantumvis in eam opinionem doctissimus Palmerius et plures alii concesserint, nullo modo plausibilis videtur. dissentienti causas habeo graves et varias: quid si primo Lychnidum condita Iustiniana prima superstitem fuisse ostendero? exstructa ea est ante Belisarium consulem sive ante annum 535, teste Novella 11; Lychnidus gravissimo terrae motu corruit Iustiniano principe, non, ut Palmerius, Iustino primo, apud Procopium Hist. Arcan. c. 18. movit autem terra per Achaïam et Epirum anno bello Gothici 13, eodem auctore B. G. 3 181, pluresque urbes disiecit. tremuit praeterea anno belli eiusdem 17, B. G. 4 25, et horribilem quidem in modum. altero utro motu Lychnidus corruit: neque enim alius in hoc tractu memoratur. adeoque si priore, 12 ferme annis post conditam Iustinianam primam, si posteriore, 16 post eam annis in ruinas abiit. igitur cum Lychnidus aedificata Iustiniana prima pristinum nomen mordicus retinuerit, florueritque in plures annos, perperam ab Iustiniano ex ruderibus excitata et novo nomine decorata perhibetur. quod ipsum, si quae de utraque urbe praedicantur in examen miseris, liquidius patebit. Procopius in Histor. Arcan. *Λυχνιδόν τὴν ἐν Ἠπειρωτικῇ* sive Epiroticam appellat: at imperatoris patriam Fabr. 4 1 in Dardanis, qui ultra Epidamniorum fines agitent, collocat; quae sane regiones magno terrarum intervallo dissociantur. promptum quidem est cum Palmerio profiteri Procopium nos satis edoctum fuisse limites earum regionum; nec facile tamen illi persuaserit qui eius de bellis Gothico Vandalico et Persico deque aedificiis Iustiniani libros cum cura eolverit; ne nunc dicam imperatorem aperte satis Novel. 11 patriam suam circa Daciam mediterraneam figere et Procopii partibus accedere. ad haec omnia accedit Iustiniani natale solum aut Tauresium aut Bederinam sive Bederianam a Procopio et Agathia vero nomine appellari; qua ergo ratione Lychnidus erit? porro Lychnidus excellenti colli erat imposita et fontibus abundantissima apud Malchum in Excerpt. Hoeschelli p. 64. utrumque defuit Iustinianae primae, debuitque imperator aquae ductibus magnifico opere exstructis sub-

venire civibus, ne sitirent, Procopio indicet. Tandem, ne longum faciamus, si Iustiniana prima eadem est ac Lychnidus, debuit Epirus nova, in qua ea urbs sedem obtinebat, Iustinianae primae esse contributa, aut saltem eius pars: atqui res secus habet. decernit Iustinianus Novel. 11 ut primae Iustinianae, patriae nostrae, pro tempore sacro sanctus antistes non solum metropolitanus sed etiam archiepiscopus fiat; et ceterae provinciae sub eius sint auctoritate, id est tam ipsa mediterranea Dacia quam Dacia ripensis, nec non Moesia secunda Dardania, et Praevalitana provincia et secunda Macedonia, pars etiam secundae Pannoniae. nulla prorsus hic Epiri mentio, in qua non infimo loco Lychnidus. dices Achridam Iustinianam primam fuisse dictam, eam autem a Lychnido nihil discrepare; quod ut libenti animo admitto, ita ea quae disputavi prohibent ut ab Iustiniano eo nomine insignitam fuisse agnoscam. omnia nisi me fallant, Bulgaris ad Christianorum sacra traductis, Lychnido, quae gentis praecipua in hoc tractu urbs, et metropolis dignitas venit et Iustinianae primae cognomen: religione enim meliore recepta, et sacerdotibus et, qui eos inauguraret, episcopo fuit opus. lecta ergo urbs quae Bulgaris caput erat, et metropolitano assignata, appellataque Iustiniana prima, sive quod eandem, quamquam non sine errore, eius temporis Graeci opinarentur; seu potius quod vera Iustiniana prima, ut plures in hac vicinia aliae, per tracta diu bella esset desolata, nec alius titulus ad novam metropolim decorandam videretur accommodatior.

303, 6. *Λιστρῶν καὶ Σκεπῶν*] *Λιστρῶν καὶ Σκεύπτων* codex Vulcanii. haec quid velint, non facile dixero, viri docti, qui occasione oblata in ea inciderunt, coniecturis, sed parum certis, indulserunt. Palmerio G. A. 1 31, quod Constantinus l. 2 Them. 9 *Ἀύλων, Ἀηστρων, Σκεύπτων* praefereat, in mentem venit posse legi *Ἀηστῆριον* vel etiam *Ἀηστῶν*, ut sit velut epithetum Aulonis, navale piraticum vel piratarum, ut in Attica erat *Φῶρων λιμὴν*, furum portus: cui suspitioni mss, verborum ordinem aliter digerentes, contra veniunt; obstant quoque Romanorum leges, piraticam proscribentes. L. Holsteinius in Thesauri Orteliani Aestraeum *Ἀιστρων* praecoptat, Aestraeumque pariter ut Carolus a S. Paulo intelligit; quod oppidum cum in Macedonia secunda ab Hierocle fuerit collocatum, hic sedem obtinere non potest. de altero *Σκεπῶν* non minor haesitatio: Carolus a S. Paulo videndum esse monet an *Καισκεπῶν* legi possit; ubi maxime vellem ut, quid tandem Caescepon fuerit, docuisset. Palmerio *Σκεπῶν* quae sit non succurrit. equidem, si sententia sit ferenda, *Λιστρῶν* esse dixero novae Epiri castellum, cui

apud Procopium Fabr. Iust. 4 4 nomen est Ἀλιόρας; in Σκεπῶν autem sive Σεύπτων voce latere eiusdem Epiri urbem, quae Σιδρέων et in Augustano codice Σουδεῶν eidem Procopio audit.

393, 7. ἐπὶ κονσουλάριον] consulari Daciam mediterraneam paruisse Notitia imp. Orient. c. 1 confirmat. est in l. 2 c. Theod. de inoffic. testam. Claudius praeses Daciae; quae cum et Sardicae meminerit, diceres Daciam mediterraneam fuisse praesidialem provinciam; quae tamen res secus habet. Sardicae a Constantino M. ea lex data est ad praesidem Daciae, qui propterea Daciae mediterraneae praeses non fuit, ut I. Gothofredus censebat.

Ibid. 8. Σαρδική] Daciae metropolin fuisse Theodoretus H. E. 2 4 docet. Constantius, inquit, προσέταξεν εἰς τὴν Σαρδικὴν (Ἰλλυρικὴ δὲ αὕτη πόλις, τοῦ Λακῶν ἔθρους μητροπόλις) καὶ τοὺς τῆς ἐπῶς καὶ τοὺς τῆς ἐσπέρας συνδραμεῖν ἐπισκόπους. ubi ne ad Illyricam urbem offendaris, ita dici obiter observa, quod praefecto praetorii per Illyricum subesset, quae ratio et Iornandem R. Got. c. 56 permovet ut Naissum Illyrico contribueret. vide de Sardica Ant. Itin. p. 135.

Ibid. Πανταλία] Πανταλία vero nomine fuit, nomen ΟΥΑΠΛΙΑ ΠΑΤΤΑΛΙΑ titulis inscriptis, et tabula, quae Peutaliam 28 M. P. Sardica separat, indicibus. ter idem commissum est peccatum in Malchi Excerpt. Legat. Hoesehelii p. 62, quae accuratissimus L. Holsteinus ad Stephani Πανταλίαν optime eluit. sita erat non longe a Thraciae introitu: παραγγείλας χώραν μὲν αὐτῷ δοῦναι ἐν Πανταλίᾳ, Malchi verba sunt, ἢ τῆς μὲν Ἰλλυρικῆς μοίρας ἐστὶν ἐκασχία, οὐ πολὺ δὲ ἀπέχουσα τῶν εἰσβολῶν τῆς Θράκης. Procopio non dissimili vitio Παντάλεια Aedif. Iust. 4 1 dicitur.

Ibid. Γερμανή] Constantinus l. 2 Them. 9 Γερμανός habet. verum est Γερμανή, quo nomine Procopius Aedif. Iust. 4 1 in hac Dacia novit urbem. nec diversa, puto, est Germania, quam B. Vand. 1 11 in finibus Illyrici et Thraciae, Θρακῶν τε καὶ Ἰλλυρίων μεταξύ, ponit, Belisarū patriam. vide N. Alemannum in Histor. Arcan. c. 2, et cave credas in sanctionibus antistitum Orientalium, quod inibi fidenter et Ortelianis verbis asseritur, metropolin esse: longe enim haec ab ea dignitate afuit.

Ibid. Ναισός] recte ita mss et Constantinus. vide Holst. ad Stephan. et quae Itiner. H. p. 566 adscripta sunt.

Ibid. 9. Πευσιόανα] de hac urbe ad Anton. Itiner. p. 135 disputavimus. id mirandum est, in Actis Chalcedonensibus

p. 323 Ἀφροῦπόλιν appellari: subscribit Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροῦπόλεως Ῥεμισσιάνων, qui in Latina veteri versione episcopus civitatis Remissianensium et p. 126 Ῥεμισσιάνης τῆς Δακίας recte dicitur. putem librariorum Ἀφροῦπόλεως esse conditores, et cum in Actis esset Διογενιανὸς ἐπίσκοπος Ἀφροῦ, Διογενιανὸς ἐπίσκοπος πόλεως Ῥεμισσιάνης, neglecto alterius Diogeniani nomine novae urbis fundamenta posuisse. Ἀφροῦ ἐπίσκοπος, ut hoc addam, episcopus Afer in his conciliorum Actis esse solet, ut p. 402.

393, 10. τῇ παρὰ . . . ὑπὸ κοινουλάριον] Ripensis Dacia cum intelligatur, fortasse τῆς παραποταμίας Δακίας iustum erit: Procopio Aedif. 4 5 Ῥιπησία est Δακία. quod autem consulari administranda mandatur, id a recto longe abest: fuit enim praesidialis provincia, uti praeter Notit. imp. Orient. c. 1 ex l. 2 c. Theod. de inoffic. test. pro comperto habemus.

Ibid. 11. Ῥαξαρία] Ῥατιαρία oportuerat. hanc et duas sequentes Theophanes Chronograph. p. 217 non praeteriit. καταστρέψας τὴν τε Ῥατιάρων, inquit, καὶ Κωνωνίαν καὶ Ἀκῆς καὶ Δωροστόλον καὶ Ζάνδαπα καὶ Μαρκιανούπολιν. quae ex Theophylacto H. M. 1 8 decerpta indidem facile sanioerem recipient colorem. vide Ant. Itin. p. 219.

Ibid. Βηρονία] Βονονία codex Vulcanii. Βονωνία est, ut Henr. Valesius in Ammian. 31 11 dudum vidit. quod sequitur Ἀχοίνας, Latini Aquas, Graeci Ἀκῆς vocitant; qua de re dictum alias est.

Ibid. Κάστρα Μάρτις] Sozomenus H. E. 9 5 Κάστρα Μάρτις πόλιν τῆς Μυσίας appellat, recte si urbis nomen spectes, non item si provinciam: fuerunt enim haec Castra in Dacia, ubi Procopius ea Fabr. Iust. 4 6 agnoscit et a Danubii ripa removet; quod sane mirandum est, siquidem Gratianus permeato Danubio delatus Bononiam, Sirmium introiit, et quatrimum ibi moratus per idem flumen ad Martis Castra descendit apud Ammianum 31 11.

Ibid. Ἰακός] ita mss, Henr. Valesii coniecturam adfirmantes. vide Ant. Itin. p. 221.

Ibid. 13. Δαρδανίας] sita haec provincia erat ad Macedoniae occidentem plagam: codex missorum Theodosii, ab Emmanuele Schelstrate tom. 2 Antiq. Eccles. p. 526 editus: Macedonia et Hellespontus et pars Ponti finiuntur ab oriente mari Pontico, ab occidente desertis Dardaniae, a septentrione flumine Histro, a meridie Aegaeo. Harduinus, qui ad Plinii 4 11 deserta Candaviae substituit, causam nullam habuit.

393, 13. *Σκούποι*] sic Ptolemaeus, Stephanus *Σκίονος* vocat: Scupum Marcellinus Comes a. 518, cum de aerumnabili Dardaniae calamitate *Scupus namque metropolis, ait, licet sine civium suorum hostem fugientium clade, funditus tamen corrui.* melius Paullinus Scupos Propemptico ad Nicetam:

tu Philippeos Macetum per agros,
per Tomitanam gradieris urbem,
ibis et Scupos patriae propinquos
Dardanus hospes.

quamquam si iter consideres quo amicum Remesianam, patriam in urbem, mittit, maximas ambages meritissimo mirere. quid opus Philippeos agros et Tomitanam urbem, ut Scupos devenias, invisere? Ant. Pagius Critic. a. 397 9, quo Paullinum ignoratae geographiae culpa liberet, nescio quos Philippeos agros, nusquam lectos, comminiscitur, et pro Tomitana urbe Stobitanam restituit sive Stobos. equidem a Stobis Stobensem recte formari, nusquam Stobitanum, legi. at demum hoc: cui bono per geminam Epirum Thessalonicen Nicetam amandat, cum brevius per Praevalitanam Dardaniamque provincias iter, in Tabula signatum, in Scupos et Remesianam versus pateret? sed haec missa faciamus. sita urbs fuit ad Axium sive, ut serior aetas maluit, Bardarium. Nicephorus Bryennius Comment. 4 18: *ὁ δὲ Βαρδάριος καταρρεῖ μὲν ἐκ τῶν τῆς νέας Μυσίας ὄρων, καὶ διὼν διὰ Σκούπων καίτοις μεταξὺ Στρονμπίτης.* quae cur Possinus vertere neglexerit, divinare non possum; nihil utique habebunt obscuro, si Nicephorus Gregoras in consilium adhibeatur, Scopia, quo nomine deinceps claruit, Triballorum in montibus oppidum, Axio summi adstruens l. 8 c. antepenult. p. 266 edit. Genev.

Ibid. 14. *Μηρών*] fortasse haec delitescit inter castella quae plura Dardaniae Procopius Aedif. Iust. 4 4 nobis annumerat; proxime accedere *Βεσμέριον Ἄρια* et *Μαριανὰ* videntur.

Ibid. *Ὀύλιανὰ*] urbem hanc longa temporis iniuria labantem Iustinianus erexit et Iustinianae secundae cognomine superbire iussit apud Procopium Aedif. Iust. 4 1. habes eandem in his Iornandis *Rer. Getic. c. 56: Theodemir Naissam primam urbem invadit Illyrici, filioque suo Theodorico consociatus adstat et in villam comites per castram Herculis transmittit Ulpianam, qui venientes tam eam quam et opes mox in deditionem accipiunt.* sic edunt, intricatissimam verborum sententiam susque deque habentes. codex Ambrosianus *sociatis adstat et in villa comitibus et tam*

eam quam Mestulus mox praefert: unde ego fuisse credidero filioque suo Theodorico sociatis adstat et III millia e comitibus per castrum Herculis transmittit Ulpianam; qui venientes tam eam quam Metulum mox in deditionem accipiunt. Castrum Herculis, ut obiter ea illustrem, Tabula 14 M. P. Naisso semovet; Metulum autem in hac vicinia oppidum erat natura et operibus munitum. Appianus Illyr. p. 10 ed. Hoesch. ἐπὶ δὲ ἑτέραν πόλιν ἔχῳρει Μετοῦλον, ἢ τῶν Ἰαπόδων ἐστὶ κεφαλὴ, κεῖται δὲ ἐν ὄρει σφόδρα ὑλῶδει, ἐπὶ δύο λόφων, οὓς διαίρει χαράδρα στενὴ. reliqua a vestigiis manu exarati codicis proxime recedunt.

393, 15. Πρεβάλεως] provincia Praevalitana inter Epirum novam et Dalmatiam ad Adriaticum erat protenta sinum, Procopio B. G. 1 15 auctore. paruisse praesidi Notitia imp. Orient. c. 1 adfirmat.

Ibid. Σκόδραι] verius [cum L] Σκόδρα. situm urbis Livius 44 31 describit.

Ibid. 16. Λίσσος] haec et eius arx Acrolissus ex Polybio 8 10 et Livio 43 20 notissima est. Ἐλισσος Constantino dicitur imperatori de Administ. Imper. c. 30.

Ibid. Δωράκιον] diceres hinc fuisse Eucharium Δωρακίου praesulem, qui pars Ephesini fuit concilii, nisi p. 496 adderetur τῆς νέας Ἠπειρώου, atque inde Dyrrhachinus esset. est inter Gudianas ex Ligorio inscriptiones p. CLXXI hoc epigramma: D. M. S. C. IVLIVS. C. F. AEMILIA. RVFVS DVRRACI MIL. COH. XII. VRB. quod et ego ad Dyrrhachium pertinere existimem. quid ergo huic Doracio fiet? equidem legere id nusquam memini. fuit praeterea Praevalitanae provinciae metropolis Scodra, ut ex Gregorii M. 1. 10 epist. 34 apparet; quare, donec aliunde firmiore Doracium hoc tibicine fulciatur, arbitror Docleam sive Diocleam, non quidem metropolin sed celebrem tamen post Diocletianum eius instauratorem urbem, hic suum etiam locum obtinuisse. vide de ea Constantini. Administ. Imp. c. 35 et Cinnamum Histor. 6 1.

Ibid. 17. Μνοσία] Moesia haec prima est sive superior, ut Tabulae dicitur; Socrati H. E. 1 27 ἡ ἄνω Μνοσία. LEG. AVG. PR. PR. PROVINC. PANN. ET. MOESIAE SVP. sub Septimio Severo est in Thesaur. p. CCCCVII. 1. postea praesidialem fuisse testis Notitia imp. Orient. c. 1 est.

Ibid. Βιμενάκιον] Βιμενάκιον rectius Theophylactus H. M. 1 5, qui πόλιν λαμπράν ad Illyricum pertinentem appellat. in Gordiani et Philippi numis P. M. S. COL. VIM., quos ridicule admodum Harduinus in Num. urb. illustrat. ex-

pliat de provinciae Macedoniae superioris colonia Vimina-
cio. adeone Moesia superior ignorata fuit, ut his in numis
cognosci haud potuerit?

393, 18. Συγγιδόνος] Συγγιδών aut Συγγιδουρον oportue-
rat. Socrates H. E. 1 27 et 2 12 episcopum Συγγιδόνος τῆς
ὑπὸ Μυαλας Ursacium inter Arianismi defensores numerat:
ut mirer Carolum a S. Paulo Socratem notasse ob Singidu-
num Pannoniae transcriptam. certe l. I c. 20, quorsum lecta-
res amandat, nihil huius legitur. vide Ant. Itiner. p. 132.

Ibid. Γρατιανὰ] est in Notitia imp. Orient. c. 153 in-
ter Moesiae primae urbes, deque ea disputavimus ad Itiner.
H. p. 566.

Ibid. Πρικουρία] imo vero Τρικύρια aut Τρικύριον
potius. vide idem Itiner. p. 565.

Ibid. Ὀρθέμαρχος] pro Ὀρθεο μάρτυρον, ut diximus ad
Ant. Itin. p. 134.

Ibid. 20. Παννονίας] Pannonia secunda est, quae olim
praefecto praetorii Italiae parebat, pars imperii Occidentis,
ut Notitia imp. Occid. c. 2 docet: eam autem cum Iustinia-
nus reciperasset, sicuti Novella 11 significat, provinciis Orica-
tis Hierocles accenset. quod autem praesidi mandatur, id
Iustiniano credo debetur; est sane Munatius Plancus v. c.
praeses Pannoniae per annos 24 in lapide Reinesiano class.
6 71; sed is Pannoniae primae praepositus fuit: nam secun-
dam consularem fuisse Notitia eadem c. 1 confirmat.

Ibid. Σέρμιον] urbium mater et populosa et cele-
bris Ammiano 21 10. unde in concilio Aquileiensi sub Da-
maso Amenius caput, inquit, *Illyrici non nisi civitas est*
Sirmiensis tom. 3 Concil. Labbei p. 391. non dissimilia
leges Iustiniani in Novella 11, cuius tamen verba si ita ac-
ceperis acsi Thessalonicensi ecclesiae post Attilae et Sirmii
eversa tempora demum ea dignitas accesserit qua omni Illy-
rico praestabat, erroris Tribonianum absolvere non poteris:
multis enim ante annis, ut ex Theodoro supra monuimus,
Illyricum Orientale illi urbi paruit. vide P. de Marca Dis-
sert. de Primat. c. 38. et de Basianis sive Bassianis Itiner.
A. p. 131.

Ibid. 22. ὑπὸ ἀνθύπατον] Aristidi tom. 1 p. 611 ἀρχων
τῆς Ἀσίας, et p. 572 ac 600 ἡγεμῶν τῆς Ἀσίας, quibus at-
que aliis in locis cum praetorem aut praesidem interpres ver-
terit, praebita magno Usserio in Smyrnesium Epist. p. 46
ed. Ruinarti ut scriberet occasio est, totius provinciae pro-
prie dictae Asiae proconsulem tunc fuisse praesidem; quod
tamen a vero procul abesse cognitissimum est. erat procon-

sulis Imperium latissimum, suis terminis ab eodem Aristide tom. 2 p. 501 circumscriptum: longe tamen accuratius, quamquam eius scriptoris aetate tantum non erat, ab Eunapio in Maximo p. 101 ed. Plantin. ἀλλ' εἰς ἀρχὴν μετέστησε μείζονα (Valens Clearchum), ἀνθύπατον αὐτὸν ἐπιστήσας τῆς νῦν ἰδίως Ἀσίας καλουμένης. αὕτη δὲ ἀπὸ Περγάμου τὸ ἀλιγεγεῖν ἐπέχουσα πρὸς τὴν ὑπερκειμένην ἤπειρον ἄχρι Καρίας ἀποτέμενται, καὶ Τρωάδος αὐτῆς περιγραφεῖ τὸ πρὸς Ἀσσίαν, ἔστι δὲ ἀρχῶν ἐνδοξατάτη, καὶ οὐ κατήκοος ταῦ τῆς αὐτῆς ἐπάρχου. iam si observaris huic proconsuli Hellesponti consularem et insularum praesidem dicto fuisse audientem, amplissimam utique potestatem illi iniunctam agnosces. quod vero praefecti praetorii imperio exemptum fuisse affirmat, id, quamquam ab eo ad praefectum appellatio in l. 19 cod. de Appellat. permittitur, ex Notitia imp. Orient. c. 1 quoque cognoscas; neque enim Asia provinciis annumeratur quae sub dispositione praefecti praetorii per Orientem fuerunt. ceterum in Eunapii verbis, quod nec interpretem fugit, non τὸ ἀλιγεγεῖν sed τὸ ἀλιτενεῖν, ut apud Polybium 4 39 de ora Ponti πᾶν δ' ἐστὶν ἀλιτενεῖν, legi oportet. simile vitium e Strabone l. 13 p. 595 eluit Paul. Leopardus Emendat. 4 15.

393, 22. πόλεις μγ'] olim quingentae urbes Asiae proconsulis iurisdictioni erant contributae; unde Agrippa apud Iosephum B. l. 2 16 § 4: τί δὲ αἱ πεντακισχίαι τῆς Ἀσίας πόλεις; οὐχὶ δίχα φρουρᾶς ἕνα προσκυνουοῦν ἡγεμόνα καὶ τὰς ὑπατικὰς ῥάβδους; tumque in plures descripta erat conventus, de quibus Plinius 5 29. deminui eius amplitudo coepta est, postquam vicinis provinciis sui magistratus sunt impositi, et alterius imperio subiecti. vide Usserium de Asia procons. p. 32 etc.

Ibid. Ἐφεσος] provinciae erat metropolis; et quamquam olim eam urbi dignitatem vicinae invidabant, ab Antonio tamen imperatore proconsuli necessitas imposita est per mare applicare καὶ τῶν μητροπόλεων Ἐφεσον (i. e. inter matrices urbium Ephesum) primam attingere, ut Ulpianus l. 4 § 5 D. de offic. Procons. admonet. nec tamen Ephesum imperator Smyrnae aut Pergamo ita praeponit ut prae illis primas auferret: tantum ut e metropolitibus provinciae primam eam adiret edixit, ut pulchre demonstravit Ezech. Spanhemius Dissert. 9 de Usu et Praest. Numism. p. 614. sequiore demum aetate reliquis est antelata, factusque eius episcopus Asianae dioeceseos exarchus, et iure quidem Patriarchico, apud Evagrium H. E. 3 6. adde Usserium de Asia Procons. p. 49.

Ibid. 23. Ἐνδα] Ἀναία verum oppidi, quod Cariae Πε-

Iemaeus et Stephanus, Scylax Lydiae circa Magnestam attribuit, cognomen erat. Soticus πόλεως Ἀναίης inter Asiae episcopes Chalcedonensi concilio p. 675 subscribit, concilio vero Cpolitano tertio p. 666 Ioannes ἐπίσκοπος Ἀνείων τῆς Ἀσιαῶν ἐπαρχίας, qui p. 500 τῆς Ἀναειῶν πόλεως dicitur. prave ergo in concilio Ephes. p. 465 Modestus fertur τῆς Ἀνείων πόλεως τῆς Φρυγίας et p. 527 τῆς Νεαιῶν πόλεως praesul. apud Stephanum gentile nomen est Ἀναῖος et Ἀναίτης, ad quam formam ea quae produxi facile corrigentur.

393, 23. Μαγνησία Μεάνδρου] numis Μαγνησία ἡ πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ, concilio Cpolitano tertio p. 666 Μαγνητίων ἡ Ἡρωτομαιανδρούπολις. aberat haud multum Epheso. vide Ezech. Spanhemium Dissert. 9 de Usu et Praest. Numism. p. 656.

Ibid. Τράλλεις] neque haec longe Epheso remota fuit. oracula quae Sibyllae accepta feruntur, l. 3: Τράλλεις δ' ἡ γείτων Ἐφέσον σεισμῷ καταλύσει τείχεα. dubium autem est, fueritne Maeandro adstructa. Stephanus adfirmat: negantium partibus Strabo accedit l. 14 p. 648; cui Whelerus numum ΤΡΑΑΛΙΑΝΩΝ nomine inscriptum et amnis figuram praeferentem Itiner. p. 288 opponit. nec is tamen fluvio acubuisse Maeandro probaverit, tum quod numi subinde fluvium, qui urbis agrum radit, ostendent, ut Nicaeensium amne Sagari insignes, tum maxime quod numi eius flumen possit esse Esdon, quem circa Trahianorum urbem defluxisse Etymologus cum Plinio docet.

Ibid. Νύσσα] Νύσα Straboni atque aliis. Actis concilii Ephesini p. 527 subscribit Theodotus episcopus Μύσης, qui Νύσης fuit. Νυσσαέων πόλις concilio Constantinop. tertio p. 667.

Ibid. 24. Πριούλλα] Βριούλα oportuerat, ut apud Strabonem l. 14 p. 650 et in egregio Thesaur. Britan. tom. 2 p. 102. ΒΡΙΟΥΛΑΙΩΝ numo. idem adfirmaverit Rufinus episcopus πόλεως Βριούλων Nicaen. concil. sec. 349. corrigit ergo, quem in Actis Ephesin. p. 528 reperies, Βαριουλίτων praesulem. quae sequitur Mastaura, a Strabone Stephano et conciliorum Actis saepe memoratur.

Ibid. Ἀνίετα] Ἀνιήτιον videtur praestare ob Theodorum episcopum Ἀνιήτιον in Ephesino c. p. 466, licet prave p. 528 Ἀνηνυσιῶν vocetur praesul: Mamas enim Ἀνιήτιον Chalcedonensis conc. p. 522 illud sua subscriptione firmat, quantumvis p. 664 ἐπίσκοπος πόλεως Ἀνηρίτου dici videatur. de situ nihil finivero.

Ibid. Ὑπαιτα] Ὑπαιπα, unde Iulianus episcopus πόλεως Ὑπαιπῶν in Chalcedon. synodo p. 665 et Antonius Ὑπαιπῆ-

των πόλεως conc. Constantinop. tert. p. 500; quod posterius saepe in numis apud Harduinum Vaillantium et Haymium conspicitur. oppidum Tmolus accubabat. Ovidius *Metamorph.* 11 150: nam freta prospiciens late riget arduus alto Tmolus in adscensu; clivoque extensus utroque Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hyraepris.

393, 24. Ἀδριούπολις] verum esse Ἀρχαδιούπολις Alexander Ἀρχαδιουπόλεως τῆς Ἀσίας concil. Ephes. p. 463 et 528 testabitur, qui si nomen, quo urbs antea fuerat usa, adposuisset, eius sedem quam frustra vestigamus, eadem opera indicasset.

Ibid. 25. Διὸς ἱερῶν] imo ἱερῶν, Ioniae Lebedum inter et Colophonem apud Stephanum oppidum: numus ΔΙΟΚΛΕ-ΠΙΤΩΝ habet Harduinus, qui ex concilio Constantinop. tertio p. 500 ed. Labbei Χριστούπολιν deinceps fuisse non praeteriit.

Ibid. Εὐάζα] Liberatus Diaconus Breviar. c. 13: *nono quoque Secretario acta est actio, ubi Bassianus, qui ad civitatem Euazensem episcopus ordinatus est, et ecclesiae incubuerat Ephesinae.* quam civitatem cur in Labbeana editione asterisco notarint, causam non video: bene enim omnia habent. fuerat Bassianus invitus Εὐάζων civitati a Memnone Ephesio episcopus impositus: Memnone et eius successore Basilio fato functis idem Epheso est praepositus; quae omnia fusius concillii Chalcedon. Acta tom. 9 p. 7. L. Holsteinus in Car. a S. Paulo Geogr. S. huc refert Basilli epist. 251 nov. edit., τοῖς Εὐασιηνοῖς inscriptam, auctorque est ut Εὐαζηνοῖς legatur. mihi, pace eius dixerim, alia est sententia. in Basilli epist. 278 Εὐήσος Euesus Cappadociae montibus proxima, ut ex serie epistolae cognoscas, invenitur; huius incolis missam eam epistolam arbitror, proptereaque Εὐησηνοῖς, praecipue quod posteriore in epistola manu exarati codices, non item priore, in vocabuli scriptura consentire videantur, praepro.

Ibid. Κολοση] manu exarati codices Κολοασίς praeferebant: ego neutrum probavero, tametsi quo vero nomine fuerit pro comperto nondum habeam. in binis Iac. Goar Notitiis inter Asiae praesules est ὁ Καλόης, subscribitque Nicaeno secundo concilio p. 50, 350 atque alibi Theophanes ἐπίσκοπος Καλόης et p. 153 mendose Κάλπης. diceres itaque Καλόη iustum esse urbis titulum, nisi Aphobius, qui synodo Ephesinae adfuit, contraireret, et se Κολῶνος p. 465 sive Κολώνης p. 528 aut, quod mss dant, Κολόης episcopum fuisse testaretur; cui ultimo cetera postponerem, illique nomen venisse

a Coloë lacu haud multum a Sardibus apud Strabonem l. 13 p. 626, si aberrandi metus abesset, autumarem. quamvis autem de urbis nomine pleraque dubia sint, non poterit Car. a S. Paulo negligentiam in ea praetereunda excusare.

398, 25. *Ἀργίζα*] hoc Acta concilii Nicaeni secundi p. 153 atque alibi, quibus Leo *ἐπίσκοπος Ἀργίζων* nomen adscripsit, firmabunt. In Chalcedon. p. 96 habebis Proclum *Ἀργίζης* et p. 398 *Ἀργίζων*. de eius et Nicopolis, quam frustra quaero, situ, Scepticos imitatus, nihil auivero.

Ibid. *Παλαιὰ πόλις*] eandem esse volunt ac *Παλαιὰ κατοικίαν*, de qua 130 stadiis ab Anderis remota Strabo l. 13 p. 614, dubia tamen coniectura: nam *Παλαιῶν* praesul in Nicaeno secundo p. 51 inter Hellespontios subscribit et a Palaeopolitano distinguitur. eius episcopi in conciliorum Actis saepe obvii sunt. vide Nicaenum secundum p. 153 et Ephesinum p. 437.

Ibid. 26. *Βαρέττα*] constabit hocce oppidi cognomen Ioannes *Βαρέττων* episcopus in Actis Chalced. p. 675. *Βαρέτων* praesul est in Constantinop. tertio p. 697 et Nicaeno secundo p. 153.

Ibid. *Ἀύλιον Κώμη*] Thomas *πόλεως Ἀυλίου Κώμης* est in Chalcedon. concilio p. 96 et 675.

Ibid. *Νεαύχη*] *Νέα Ἀύλη* oportuerat ob Philippum *Νέας Ἀύλης* in Chalced. conc. p. 96, qui perperam p. 675 *Μεγαύλης* et in Latina versione Naulochi, unde Car. a S. Paulo Naulochum urbibus Asiae, quibus olim episcopus fuerit, adstruxit.

Ibid. *Κολοφών*] Emman. Schelstratenus et Ans. Bardurius Colophoni arctissime *Μητροπόλεως* vocabulum adstringunt; qua ratione Colophon metropolis, cuiusmodi non fuit, creatur, Ionicaeque urbs Metropolis prorsus praeteritur. rectius itaque Carolus a S. Paulo distinxit. abest Colophon, si recta naviges, Epheso stadiis 70, Strabone teste l. 14 p. 643, aut, ut Xenophon Ephesius l. 1 p. 8, stadiis 80.

Ibid. *Μητρόπολις*] numi *ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΙΩΝΙΑ* et *ὄνοσ Μητροπολίτης* Strabonis l. 14 p. 637, et Marcellinus *Μητροπόλεως* episcopus ex conc. Chalcedon. p. 96 huc pertinent. mox *Τέως*, Anacreontis Lyrici *ποῦτις* patria, potior erit.

Ibid. 27. *Σατρώγη*] nisi omnia me fallunt, *Ἐρυθραί* in voce latent: ea huic loco accomodatissima urbs est, et huic provinciae a conciliorum Actis et Notitiis transcripta. paullo ante *Κλαζομεναί* praestiterant.

293, 27. Μαγνησιασούπολις] sic mss, pro Μαγνησία Σινύλου. unde numi ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΤ. peccato non dissimili Basilius episcopus Μαγνησίας Ἡπύλου concilio Nicaeno secundo subscribit p. 571.

Ibid. 28. Ἀπάη] natum hoc videtur ex Ἀγάη, cuius episcopus Constans in Nicaeno secundo p. 350 πόλεως Ἀγάης dicitur. id vero ex Αἰγάη; unde Cyriacus Αἰγίλης pro Αἰγάης Actis Chalcedon. p. 127 inseritur, qui p. 322 Αἰγέας et p. 508 Αἰγέης et p. 664 Αἰγάης πόλεως. intelliguntur Aegae Aeolicae, quarum nomen seriore aetate in aliam formam diceres prociusum, si quid his inesset auctoritatis monumentis: ducimur enim illis ad Αἰγέαν atque Αἰγάην. florente Graecia non Αἰγὰς tantum sed Αἰγαίαις appellabant; quod posterius etsi certi usus est, non tamen solum pro bono est habendum. Suidas Πόλλης Αἰγίεύς, ἀπὸ Αἰγῶν τῆς Ἀσίας, κεῖται δὲ πλησίον Μαγνησίας καὶ Σμύρνης. in quibus Grammatici, licet Aegae longissimo terrarum intervallo Smyrna remotas non dixerō, rectius putem καὶ Μυρσίνης: illi enim proximae erant et propterea Αἰγαί ἐν Μυρσίνη Stephano dictae. idem Galenus περὶ εὐχομίας p. 358 edit. Basil. firmat: τοιοῦτος δὲ ἐστὶ παρ' ἡμῶν ἐν Αἰγαίς καὶ Περπερίνη, τῇ μὲν ὁμοίῳ Μυρσίνη, τῇ δὲ Περγαμῶ. et brevi post: ὁ δὲ ἐν Αἰγαίς καὶ Περπερίνη, μέσοι τούτων εἰσὶν. quae utique Αἰγὰς et nostram coniecturam probabilem faciunt. possunt haec cum Theod. Laurentio Gronovio in Marmor. Basin c. 32 in Αἰγαίαις, quod unice verum existimabat, perverti, at non sine aperta vi. incolas Tacitus Annal. 2 47 Aegeatas appellat, qui quantumvis Aegeatae ms Florentino, ut vir doctissimus animadvertit, vocentur, non ausim tamen Aegeatas prorsus spernere: neque enim οἶνος Αἰγεάτης eiusdem Galeni Method. Therap. l. 12 p. 164 id permisit, qui perperam Ὑγιεῖν l. 5 p. 270 Αἰγανούσης scribitur. vide et Anton. Itiner. p. 146.

Ibid. 28. Τέμνος] imo Τῆμνος, pro quo Τύμνος in concilio Nicaeno secundo p. 350 et mox Φώκεια.

Ibid. Μυρσίνα] sicuti huius locum in Suida occupavit Smyrna, ita subinde in conciliorum Actis et Aristidis Sermon. Sacr. 5 tom. 1 p. 618 et 619, sicuti Palmerius Exercitat. p. 471 admonuit, idem molita est.

Ibid. Μύκη] scribe Κόμη, quo vitio laborant Acta Chalcedon. p. 675, cum Chrysogonum πόλεως Μύκης praesulem fuisse adfirmant.

Ibid. 29. Ἐλαία] Pergamenorum erat navale, stadii 120 ab eorum urbe distans apud Strabonem l. 13 p. 615, cui Aristidem iunge tom. 1. p. 620 et Galenum l. 1 de Antidot.

p. 427. incolae *ΕΛΛΙΤΑΙ* in numis et Chalcedon. conc. p. 398, non *ΕΛΛΙΤΑΙ*, ut Stephanus, cui propterea recte subvenit L. Holsteinius.

393, 29. *Πιτιάνη*] *Πιτιάνη*, de qua Strabo l. 13 p. 614. Pardus episcopus πόλεως *Πιτιάνης* eodem peccato in Nicaeae secundo p. 571.

Ibid. *Τιάνας*] nisi a vero aberro, *Κάναι* fuit; quod oppidulum ad eiusdem nominis promontorium idem Strabo l. 13. p. 615 adponit. Melae Pomponio 1 18 *Cana*. [codex Leid. *Τιάραι*, quod verum est ob Plinii 5 30 *Tiaren* seu *Tiaras* potius. W. Prolegg. p. 630.]

Ibid. *Θεοδοσίον πόλεως*] πόλις praestat. situm urbis ignoraremus, nisi ex Notitia Iac. Goar Perperinam eandem esse constaret: ea vero haud longe afuit Pergamo, ut ex Galeno *περί ευγυμίας* p. 358 constat. Ptolemaeo *Τερμέρη*, et ms Palatino *Περμέρη*, Coisliniano *Περπέρη* dicitur, unde verum nulla opera eruitur. nobilis erat eius urbis atque agri vinum, de quo Galenus eisdem locis in quibus de Aegeate. vide Sirmundum in Triplic. numo et Anti-Tristano II.

Ibid. *Ἀδραμόντιον*] de eo ad Anton. p. 335. mox *Ἀνταδρος* verius erit, tametsi Marinus episcopus πόλεως *Ἀνταδρον* in Actis sit Nicaeni secundi p. 589.

Ibid. 30. *Γάδαρα*] *Γάργαρα* lege, et Strabonem l. 13 p. 606 adi. *Γαργάρων* προεβύτερος Nicephorus est in Nicaeae secundo conc. p. 350.

394, 1. *ὕπὸ κορσουλάριον*] fuisse hanc consularem provinciam Notitia imp. Orient. c. 1 et l. unica c. de offic. comit. sacr. patrim. ostendunt. hinc Anicius Paullinus Thes. p. MXC 19 consul provinciae Asiae et Hellespontii.

Ibid. *Κύζικος*] nobilissimae urbi metropolis Hellespontii dignitatem Leo imperator et Io. Malala tom. 1. p. 364 asserunt: *ἐπαθεν*, inquit, *ὕπὸ θεομηνίας σεισμὸν ἢ Κύζικος*, *ἣτις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας*.

Ibid. 2. *Προικόνησος*] in principe editione *Προκόνησος*, sicuti et in Stephano inest: Ptolemaeo *Προικόννησος*, unde Ioannes *Προικοννήσου* in Actis Ephes. p. 436 et Acacius *Προικοννήσου* in Chalcedonens. p. 673. ceteris *Προκόνησος* esse solet. vocis originationem critici in Apollonium 2 278, quos Etymologus ab Is. Vossio ad Scylacem optime, ut indidem apparet, restitutus exscripsit, tradidere. de marmore Proconnesio Gothofredum in l. 9 c. Th. de indul. debit. vide.

Ibid. ἢ *Ἐξορία*] regionis insulae nomen sit, incertum

est. de Propontidis insula quaedam memoriae ex Sanctorum Actis inhaerent, sed obscura; quorum cum nec auctor nec verba ad officium redeant, non liquere pronuntio.

394. 2. Βαρύση] fuitne Ἀγίαση, Abydo atque Ilio haud multum separata? Acta S. Parthenii Lampsaceni c. 2: *Alexandria autem quaedam ex Arisba, quae est iuxta Abydam.* Lucanus Idalin l. 3 204 appellat, quod agri esset Troiani et circa Idam: *Mysiaque et gelido tellus perfusa Caico, Idalis et nimum glebis exilis Arisbe.* Carolo a S. Paulo Bares ex Barispe placet, cuius episcopum Euty-chianum Chalcedonense concilium p. 673 Hellespontis annu-merat.

Ibid. Πάριον] Lampsaco 270 stadiis, sicuti Polyaeus 6 24 indicat, distabat, sequentes urbes ad Anton. Itin. p. 334 attigimus.

Ibid. 3. Σκάμανδρος] videtur Scamandria parva civitas, de qua Plinius 5 30, esse.

Ibid. 4. Πολίχνα] Troadis hanc circa Aesepum urbem Strabo 13 p. 603 et Plinius 5 30 norunt; nec aliam multi censent quam Thucydides 8 14 et 24 a Clazomeniis munitam commemorat. ego vero accesserim Acacio, Clazomeniorum eam urbem ab hac distinguenti: clarissime enim Thucydides eam in continente contra Clazomenas longaeque adeo a Troadis Polichna collocat.

Ibid. Ποιμάνενος] lege Ποιμανητός. Aristides tom. 1 p. 596: ἐτι δὲ Ποιμανητός, χωρίον τῆς Μυσίας, καὶ ἐν αὐτῇ ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ ἁγίον τε καὶ ὀνομαστόν. ἐνταῦθα ἐτελέσαμεν σταδίους ἑξήκοντα μάλιστα καὶ ἑκατόν. fuit ergo Mysiae oppidum (nam agrum male vertunt) 160 circiter stadiis ab Hadrianis, Aristidis patria. Stephano et Nicetae Choniatae Annal. l. ult. p. 296 est Ποιμανινόν, et Actis concilliorum: subscribit enim Constantinopolitano tertio p. 501 Mercurius episcopus πόλεως Ποιμανινού τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας, et Nicaeno secundo p. 572 Leo Ποιμανינוῦ; qui cum p. 51 episcopus Ποιμανητῶν seratur, et Io. Masson, ut in Aristidis Vita 3 6 perscriptum est, Parisiis numum Ποιμανητῶν tractaverit, non dubium est quin Ποιμανητός Stephano reddi debeat. scio aliam virum doctissimum ingressum esse viam et Ποιμανητῶν Aristidi restituisse: sed cum Ethnicographus τὸ ἔθνηκὸν ὁμοίως inflecti adfirmet, Ποιμανητός utique ab eo venit. ceterum series Aristideae orationis ἐστι δὲ Ποιμανητός requirere videtur.

Ibid. Ἀρρεμία] assentior Io. Harduino in Plinii 5 30

Ἀταρνεά legenti. habet Atarneam Plinius, quae Straboni *Ἀταρνεύς*, Stephano *Ἀτάρνα*.

394, 4. *Ῥέκετα*] nisi *Ῥοίτειον* in voce reconditum sit, nihil de ea novero. Rhoeteum a Plinio Strabone atque aliis non est neglectum.

Ibid. *Βλάδος*] *Βλανδόν* sive *Βλαῦνδον* potius concilium Chalcedonense p. 575 urbibus Lydiae contribuit; nec dissident veteres Notitiae. *Βλαννδέων* numi, in quibus flavius *Ἰανούριος*, sunt in Thes. Britan. tom. 2 p. 100. *Βλαῦδον* in Lydiae finibus memorat Strabo l. 12 p. 567, et ex eo Stephanus, modo id diversum a conciliis Blando, qua de re equidem dubitaverim, fuerit; quae cum ab Hellesponti provincia longius distent, nihil iuvant. itaque huic et τῷ *Σκέλευτα* alius opituletur.

Ibid. 5. *Μόλις*] Carolus a S. Paulo Melis seu Melitopolis suae editioni adscripsit. Melitopolitae et *Μελιτηπολεῖται* sunt in numis et Plinio inter Hellesponti accolae scribendo quoque adfuit concilio Constantinop. tertio p. 501 Ioannes *ἐπίσκοπος τῆς Μιλητουπολιτῶν πόλεως τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας*, et Nicaeno secundo Michael *τῆς Μελικουπόλεως*, ut perperam p. 592 atque alibi scribitur. nec asseveravero tamen, nisi meliores manu exarati codices propius abierint, eam esse.

Ibid. *Γέρμαι*] *Γέρμη*. non longe a Cyzico afuisse Stephanus auctor est, ubi Holsteinium vide. Ptolemaeo *ἱερὰ Γέρμη*, unde solo *ἹΕΡΑΣ* titulo signari in egregio numo Nic. Haymius Thes. Britan. tom. 2 p. 115 arbitratur; quae mihi coniectura multo videtur incertissima. plura de urbe ad Anton. Itiner. p. 335.

Ibid. *Ἄνταος*] hanc et sequentem frustra quaero: forte tamen in *Κέργη* latebit *Κέβρη*, urbs Troadis, sicuti Scylaci et Harpocratiōis ex Demosthene in Aristocratem p. 428 dicitur. *Κεβρηνία* aliis, *Κέβρη* Sibyllinis oraculis l. 3 p. 243, quemadmodum et Holsteinius in Stephanum monuit.

Ibid. *Σάγαρα*] nec hanc expedio. Sangarum, Bithyniae vicum maritimum, non longe ab Helenopoli Sosomenus l. E. 7 p. 18 fuisse refert, situ ipso multum hinc discrepantes *Σαγάρων* episcopus Andreas est in Chalcedon. p. 574, sed Lydiae contributus et *Σατάλων* p. 399 verius appellatus: nihil ergo et is auxilium feret. restat Cleodemus Flavianus *Σαγαραιτης* ex Reinesiana cl. 1 p. 72, quem hinc fuisse non inusta suspicio est.

Ibid. *Ἀδριανῶ Ἰῆραι*] sic oportuit: oppidum enim Ha-

drianus in Mysia Hadrianotheras M. P. 8 a Pergamo, nisi Tabula fallit, quod illic et feliciter esset venatus et ursam occidisset, constituit, ut Spartianus in Hadriano c. 20 et Dio docent. ter oppidi meminit Aristides tom. 1 p. 500, semel Ἀδριανῶν Θήρων, librariorum manifesto peccato, appellans. Ἀδριανουθήρων episcopus est in Nicaeno secundo p. 352, qui p. 592 Ἀδριανουθήρων paullo rectius dicitur. cives Ἀδριανουθήρων in numis apud Harduinum et Vaillantium insunt. vide Io. Massonum Vitae Aristidis 3 9 12, ubi plurimum de hac urbe aberrationes in ordinem rediguntur.

394. 6. Ἡραι] oppidum Ἐρὰς circa Erythras et Teum Thucydides 8 19 et Strabo 14 p. 644, sed a Palmerio emendatus, memorant: id quo minus nostrum putemus, locorum intervallo prohibemur. alius ergo, ubi in Hellesponti provincia fuerit, atque utrum ex Plinii 5 30 Tiare sive Tiaris sit ortum, docebit.

Ibid. Πιονία] est apud Strabonem 13 p. 610, et Pionitae apud Plinium. Eulalius Πιώνων et in mss Παιονίων, sive, ut vetus interpres, Eulalius Poniae Hellesponti synodo Chalcedonensi p. 398 subscribit.

Ibid. Κοινισίη] estne Conisium, quod Plinius 5 30 inter huius orae oppida connumerat?

Ibid. Ἀργίζα] in Asiae provincia urbem, cui Ἀλιζα nomen erat, vidimus; a qua, si nomen spectes, haec haud multum distat, si situm, plurimum. Plinius 5 30 Miletopolitis huius provinciae Erezios iungit, quos si hinc derives, in vitio nomen urbis adhaerescet. Harduinus Ereso, Cariae urbi, eos dedit cives, verum imprudenter: Caria longissime ab Hellesponti ora, quam Plinius describit, semota est.

Ibid. Ἐίος Τράδος] iungunt haec artissime Schelstratenus et Bandurius, non item Carolus a S. Paulo: utrum praestet, mihi in ambiguo est. nihil quod alterum utrum possit illuminare, mihi occurrit: etsi enim Trarium vicum Strabo l. 13 p. 607 circa Perperenem locet, et Tragasae, unde sal Tragasacum, de quo egregie Galenus περὶ ἀπλῶν Φαρμ. 11 p. 151, ab aliis memorentur, huc referre non sustineo.

Ibid. 7. Μανδακάδα] hinc Cilices Mandacadeni inter Hellesponti accolae Plinio 5 30 ex Harduini pulchra emendatione.

Ibid. Ἐργαστήριον] vicus Cyzicum inter et Pergamum, sed hinc stadiis 440 separatus, metallis celebris atque Ergasteria dictus, uti Ortelius admonuit, occurrit apud Galenum περὶ ἀπλῶν Φαρμ. 9 p. 127. καλεῖται δ' Ἐργαστήρια, inquit, κωμη τις, ἐν ᾗ καὶ μέταλλα ἔστι, μεταξύ Περγύμου καὶ

Κυζίκου, σταδίου ἀπέχουσα Περγάμου τετρακοσίους τεσσαράκοντα: cum a nostro nihil discrepare certum habeo.

394, 7. *Μάνδραι*] *Νεανδρία* Troadis oppidum, de quo Strabo 13 p. 603 et p. 604, ubi tamen *Κλεανδρία*, male, nisi fallor, olim mihi videbatur; quam ego opinionem, etsi plausibilem, urgere nolim: quid si enim a caulibus boum atque ovium loco nomen haeserit? ut Mandris circa Bysantium in Dionysii descriptione Bospori apud Pet. Gyllium 2 4, et Mandrae in Palaestina quam Iosephus A. I. 10 9 § 7 memorat. atque hoc pro comperto esset habendum, si quid auctoritatis Ioanni Malalae inesset: adfirmat enim tom. 1 p. 114 Priamum seposuisse filium Alexandrum in agro *ὀνόματι Μάνδρα, γαλακτοτραφήναι παρά γηπόνω τινί.* est quidem in Malala *Μαίνδρα*: sed rectum esse quod sequimur, Cedreni *Μανδρῶν*, tametsi vitioso, ostenditur.

Ibid. *Ἴπποι*] habet Strabo 14 p. 644 circa Erythras, Ioniae urbem, *νησίδας προκειμένας τέτταρας, Ἴππους καλεμένας:* quae quamvis ab Hellesponto afuerint longius, in caesum venire possent, quod insulae pariter ac Hellespontus Asiae proconsulis imperio fuerint subiectae. tutius tamen est nihil finire, siquidem et simili nomine vicus esse queat, et insulae rectius proconsulari Asiae contribuantur.

Ibid. *ὁ Κισιόθρον*] haud magno molimine procudi *Ἰση* sive *Ἰση* ex vocabuli initio posset; quam urbem conciliorum Acta provinciae Hellesponti inserunt. vide Chalcedonens p. 673. tumque *Σιόθρον*, quod restat, aut retineri, ut vicus ferri metallis copiosi, nomen sit, aut in *Σίγσιον*, quam Troadis urbem nemo ignorat, converti oportebit. sed haec coniecturae sunt, quibus ipse nihil fido. viderint ergo peritiores.

Ibid. 8. *Σκέψις*] imo *Σκῆψις*, de qua Strabo 13 p. 608.

Ibid. 9. *ὑπὸ κονσουλάριον*] vereor vehementer ut hoc rectum sit: Notitia imp. Orient. c. 1 provinciam hanc praesidalem facit, et l. 3 c. Theod. de Protostas. nunc quidem ea praesidi Frygiae Palaestinae inscribitur, quod non aliud est, quam *humano capiti cervicem pictor equinam iungere si velit, et varias inducere plumas undique collatis membris, ut turpiter atrum desinat in piscem mulier formosissimae superne.* animadvertit et hoc eruditissimus Gothofredus, sed infelici coniectura Hygiae Palaestinae, ut Palaestina Salutaris sit, nomina substituit: ut enim Palaestina Salutaris sive *Σαλονταρία* in conc. Ephesino p. 470 et Notitia imp. Orient. atque alibi legitur, quis unquam Hygiam appellavit aut vocari posse censuit? cautius navigasset, si Phrygiam Pacatia-

nam, quam aliis haud displicituram augurabatur, amplexus esset: nam quod sub Theodosio nulla eius in indice provinciarum Schoonhoviano fit mentio, id enimvero emendationi nihil oberit. scribunt imperatores Valentinianus et Valens episcopis Asianae dioeceseos interque eos *τοῖς ἐπισκόποις Καροφρυγίας Πακατιανῆς* apud Theodoretum H. E. 4 8 et 9, nullumque de Pacatiana Theodosio imperatore priore dubium relinquunt. maneat ergo provincia haec praesidialis, quam etsi Capatianam cum Constantino imperatore l. 1 Them. 1 et patribus synodi Laodicensae apud Beveregium tom. 1 p. 458 et mss quibusdam Paullinae primae ad Timotheum epistolae noster appellet, tamen Pacatianam, fretus imperatorum et conciliorum Ephesini, Chalcedonensis, Constantinopolitani tertii Nicaenique secundi, praetereaque Novellae 20 et plurium epistolae Paullinae codicum auctoritate, maluero. idem vocabuli origo suadet, quam Latinis acceptam refero, tametsi nominis in obscuro caussa; quod enim de Pacatiano, qui anno 332 cum Hilariano consul processit et sub Constantino praetorii praefecturam administravit, G. Pancirolus in Notitia imp. Orient. c. 125 iecit, id in eorum genere censetur quae speciem prae se ferunt, at vero sunt cassa, praesertim cum praefectum praetorii Orientis, quod vir doctus adfirmabat, egisse non appareat; imo vero praefectum Italiae fuisse l. 2 c. Th. de Sponsal. et l. 1 c. Th. de Suar., quod Gothofredo non latuit, docent. Carophrygia vero, ut eo redeam, nisi cum Valesio vocem in duas provincias distraxeris, dicta censerit poterit, quod Cariae proxime adhaeresceret.

394, 10. *Λαοδικεία*] hanc provinciam metropolin subscriptio epistolae Paullinae primae ad Timotheum et concilia Constantinop. tertium p. 496 et Chalcedonense imponunt; quorum etiam posterius *Τριμηταρίαν* novo titulo appellat p. 127. Latina quidem versio p. 92 Nunechium metropolis Phrygiae Pacatiana Trimitariae episcopum facit, ac paene L. Holsteinio ad Stephanum, ut provinciae id fuisse cognomen coniiceret, persuasit: at praeter Graeca eius concilii verba urbis esse titulum Acta Cosmae et Damiani in Nicaeno secundo concilio p. 272 perspicue docent: *ἐπιστάς δέ, inquit, τῆ Λαοδικέων πόλει, ἧτις ἐπωνομάσθη ἡ Τριμηταρία.* cur autem Trimitaria sive Trimetaria (nam *Τριμηταρία* et *Τριμητανία*, e mss Actorum profertur) fuerit nuncupata Laodicea, non temere dixero. fuit cum opinarer ex situ id nominis eam accepisse, quem in Phrygiae Cariaeque finibus, ut ex Philostrato et rarissimo numo, de quo Io. Masson Vitae Aristidis 5 11, constat, pariterque et Lydiae, cui propterea Stephanus attribuit, obtinebat. a meta Arnobius metarias circumscriptiones for-

mavit; hinc Laodicea Trimetaria, quae in finibus trium esset provinciarum, dici posse videbatur. verum urgere illa non ausim.

394, 10. *Ἱεράπολις*] metropolium catalogo et hanc Carolus a S. Paulo inseruit non sine consensu concilii Constantinop. tertii, cui Sisinius episcopus τῆς Ἱεροπολιτῶν μητροπόλεως τῆς Φρυγῶν ἐπαρχίας p. 496 subscribit. nec censenda tamen veri nominis est metropolis, sed honoraria; quo iure nec in Ephesino neque Chalcedonensi, etsi de priore L. Holsteinius suspicionem iniecit, usa fuit. vide Ephesi Acta p. 533 et Anton. Itin. p. 337.

Ibid. *Μόσυνα*] Gennadius *Μοσύνης* est in Chalcedon. p. 228 et *Μοσύνων* p. 668, in Constantinopol. tertio p. 678 Ioannes τῆς Μοσυνέων πόλεως ἐπαρχίας Φρυγῶν, atque hinc Mossyni conventus Pergameni apud Plinium 5 30. nomen urbi ab aedibus turribusque ligneis venisse videtur: μόσυν Hesychio et Apollonio Rhodio 2 383 est πύργος. μόσυναι, scholiastes Apollonii ait, οἱ ξύλινοι οἴκοι. quod ipsum adfirmat Xenophon Exped. Cyr. 5 p. 276: ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὁ ἐν τῷ μόσυνι τῷ ἐπ' ἄκρον φκοδομημένῳ οὐκ ἤθελεν ἐξέλθειν, οὐδὲ οἱ ἐν τῷ πρότερον αἰρεθέντι χωρίῳ, ἀλλ' αὐτοὺς σὺν τοῖς μοσύνοις κατεκαυθήσαν. et Orpheus Argonaut. 739: λαοὶ τε βίχαιρες μύδην ἐν μοσύνοισι πέδον περιγαιεταῖον. sic enim scripsit: nam λαοὶ τ' ἐπίχαιρες obstetricante inscitiā librariorum geniti sunt, ut bene Holsteinius. longe quidem Mosynoeci, quos Xenophon et Apollonius describunt, a Phrygia distabant: quid autem prohibet quo minus multa cum antiquissima Phrygum gente, si sermonem spectes, communia habuisse fateamur?

Ibid. *Ἄττουδα*] rectius *Ἄττουδα*, unde Symmachius πόλεως Ἄττουδῶν in Chalcedonensi p. 674. et Ephesino p. 533 Hermolaus πόλεως Σαττουδέων, litera prioris vocabuli última intempestive urbis vocabulo connexa. peius in Constantinop. tertio p. 678 Stephanus πόλεως Ἀττάδου Φρυγῶν ἐπαρχίας. numos Ἀττουδέων, Diana Ephesia et Cybele ac Baccho inscriptos, Thesaur. Britan. exstructor N. Haynius tom. 2 p. 91 dedit egregios; neque praeteriit Harduinus, etsi male Plinii 5 32 Attusam, quippe Bithyniae urbem et Plinii aetate subversam, cum hac contenderit.

Ibid. *Τρανζούπολις*] memorat praeter Ptolemaeum hanc Phrygiae urbem Socrates H. E. 7 36, cuius episcopus in concilio Constant. tertio p. 674 Eugenius πόλεως Τρανζῶν Πακατιανῆς dicitur. Harduinus cum eam in iterata Plinii editione ad promontorium Trapezam Hellesponti, quo de N.

H. 5 30, refert, et Ptolemaei et Plinii sui, Trapezopolitas haud sane negligentis, oblitus videtur.

394, 11. Κολασσαί] rectum hoc est: ἐν Κολασσαῖς τῆς Φρυγίας Polyaeus 7 16. Theodoretus in Paulli ad huius urbis incolae epistolam: τῆς δὲ Φρυγίας αἱ Κολασσαί· μητροπόλις δὲ αὐτῆς καὶ γείτων ἡ Λαοδίκεια. unde haud longe Laodicea dissociatam fuisse apparet: Herodotus 7 30 Lyco amni apponit, et πόλιν μεγάλην Φρυγίας appellat. incolae in multis Paullinae epistolae mss Καλασσεῖς et concil. Actis dicuntur. serior aetas Chonas vocavit, unde Dositheus episcopus Χωνῶν in Nicaeno secundo p. 596; quare perperam idem praesul p. 574 Φόνων ἦτοι Κολασσῶν et p. 357 Φονούντος ἦτοι Κολασσέων audit. vide et Nicetam, cuius ea patria fuit, Annal. l. ult. p. 313 et p. 89, ubi Χῶνας, πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πάλαι τὰς Παλασσᾶς in Basil. edit., perperam.

Ibid. Κερετᾶνα] Κερεταπέων numi apud Harduinum et Vaillantium hoc firmant. corrigi ergo debent Theodulus Χαιρετᾶπων τῆς Φρυγίας apud Socratem H. E. 2 40, Philetasque πόλεως Χαιρετᾶπων Chalcedon. p. 674, et Michael Χαιρετόπων in Actis Nicaeni secundi concil. p. 356, atque Andreas episcopus Ἀερυγαπῶν Πακατιανῆς in Constantinop. tertio p. 674.

Ibid. Θεμισόγιος] ita manu exarati codices, qui Θεμισώνιον verius probassent ob Strabonis Pausaniae et Stephani concordiam. Θεμισωνέων nummum habet Thes. Britan. tom. 1 p. 269. Θεμισωνέων plures Vaillantius, si tamen earundem urbium illi incolae fuerint, qua de re alias quaeremus.

Ibid. Οὐαλεντία] Pantaleon episcopus Οὐαλεντίας Nicaeno secundo p. 356 adfuit, perverseque p. 597 Γαλατίας fuisse dicitur. potuisset Carolus a S. Paulo has urbe Geograph. Sacr. locupletare.

Ibid. 12. Σαναός] sic et Strabo 12 p. 576 et Chalcedon. concil. p. 674, ubi Antiochus πόλεως Σαναῶν.

Ibid. Κοινοῦπολις] Conna et apud Ptolemaeum, et Conium inter Phrygiae urbes in Plinio 5 32, sed ex Harduini commendatione: ante Iconium erat. Situpolis, quae sequitur, nondum alibi lecta.

Ibid. Κράσος] Phrygiae urbem Crasum, Κράσον τῆς Φρυγίας, ad quam Nicephorus imperator a Saracenis praelio uerit victus, Theophanes Chronograph. p. 406 obiter commemorat. quam vero huc retulit ex Galeno περί τροφ. δυνάμ.

p. 312 Crassopolin Abr. Ortelius, ea diversissima est, ut suo loco ostendam.

394, 12. Λουῦνδα] rectum hoc esse Nicephorus episcopus πόλεως Λουῦνδων in Actis Nicaeni secundi p. 574, tametsi p. 357 Λουῦδων feratur praesul, patefacit. Nicetas inter Phrygiae circa Maeandrum urbes τὰ Λουῦμα Annal. Manuel. 6 p. 97 recenset; quae si haec fuerint, de situ non omnia obscura erunt. utcumque ceciderint, non utique indignum oppidum quod Geographiam Sacram Caroli a S. Paulo orna- ret fuerat.

Ibid. Μόλπη] mss Μόλιη, quod si parum iuvenis, ad verum nos ducet. Πέλται sunt, quas Xenophon (Exped. Cyr. 1 p. 196) 10 ferme parasangis Celaenis semovet. perperam itaque Pella in Tabula et Georgius episcopus Πέλτων concil. Chalcedon. p. 574. rectius p. 356 et Constantinop. tertio p. 674 Πέμπων Πακατιανής.

Ibid. 13. Εὐμενία] scriptis codicibus Εὐμένεια, neque aliter Actis Nicaeni secundi concilii. vulgatum Tabula Ptolemaeus et Strabo ratum habent. numi Εὐμενέων sacerdotum nominibus fere inscripti sunt; quo in genere egregius est Thes. Britan. tom. 2. p. 186, ubi Εὐμενέων Ἰούλιος Κλέων ἀρχιερεὺς Ἀσίας. videtur Iulius Cleon, ut obiter eius dignationem illustrem, Asiae et patriae urbis fuisse sacerdos summus; quo modo in Thyatirena inscriptione Sponii Itin. tom. I p. 394 M. Aurelius Diadochus ἀρχιερεὺς τῆς Ἀσίας ναῶν τῶν ἐν Περγάμῳ καὶ ἀρχιερεὺς κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν τῆς πετρίδος, et M. Ulpianus Appulianus in Aphrodisiensi marmore, cuius partem exscripsit Io. Masson Vit. Aristidis a. v. c. 918 12, ἀρχιερεὺς Ἀσίας ναῶν καὶ τῶν ἐν Σμύρνῃ τὸ β fuisse traditur. Asiae sacerdotium multo erat amplissimum ac magnis opibus praestabat: στέφανος δὲ οὗτος πολὺς καὶ ὑπὲρ πολλῶν χρημάτων, inquit in Scopeliano Philostratus. Sacra, ceremonias ludosque, unde in Aphrodisiensi marmore Appulianus ea mandat quae ludos spectant, curabant; quod ipsum urbium quoque sacerdotibus erat iniunctum. de Pergamensis sane a Galeno Comment. περὶ ἀγμῶν 3 p. 565 docemur, quod annis munera gladiatoria edere solitos: καὶ μάλιστα ἐν θίρει, καθ' ὃν καιρὸν αἰεὶ παρ' ἡμῶν ἐν Περγάμῳ τῶν ἀρχιερέων τὰς καλουμένας μονομαχίας ἐπιτελούντων: qui quamvis multitudinis utatur numero, unius tamen Pergamensis eodem tempore summi praesulis dispositioni sacra suberant. bini singulis annis, alter sub autumnis, sub veris alter initium, creabantur, sicuti idem περὶ φαρμακ. κατὰ γένη 2 p. 350 significat. quod vero ναῶν τῶν ἐν Σμύρνῃ et ναῶν τῶν ἐν Περγάμῳ illis cura committitur, forte ex ea causa est, quo-

niam illae aedes communibus Asianorum impensis sartae tectae erant. hoc, nisi fallor, significat Dio Chrysostomus orat. 35 p. 434, ubi Apamiensibus καὶ μὴν τῶν ἱερῶν τῆς Ἀσίας μέτεσθιν ὑμῖν τῆς τε δαπάνης τοσοῦτον ὅσον ἐκείναις ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς ἔστι τὰ ἱερά. iam si ἀρχιερεὺς τῆς Ἀσίας princeps collegii fuit Asiarcharum, quod vir doctissimus autumnavit, oportet in communi gentis concilio ex Asiae urbibus pro arbitrio legatorum fuerit lectus: vidimus enim Eumeniensem et Thyatirenum; Scopelianum eiusque maiores Clazomenios Philostratus V. Soph. 1 21 2, Philippum Tral- lianum Acta S. Polycarpi c. 21 offerunt. verum haec non- dum ad liquidum perducta spatiosiore requirunt campum. vide Io. Massonum et Ezech. Spanhem. dissert. 12 de V. et P. Num. p. 416.

394, 13. Σιβλία] Ptolemaeo Σιλβιον, unde Plinii sunt Silbiani. Nicaeno secundo concilio p. 574 Ioannes Σιβέως, qui versioni episcopus Silbios et p. 596 Σουβλίου dicitur, nomen adscripsit, Chalcedonensi vero Eulalius πόλεως Σιβλείας, sive, ut vetus interpres, civitatis Silbii p. 668. Σούβλεον etiam Nicetas Chon. Ann. Manuel. 6 p. 88.

Ibid. Πέπουζα] Phrygiae urbem desertamque suo tem- pore et solo aequatam Epiphanius Haeres. 48 14 adfirmat. ab ea Pepuzitis nomen venit in l. 59 c. Th. de Haeret.; quos cum probe Iac. Gothofredus noverit, mirere utique τὴν Πέ- τουζαν τῆς Φρυγίας apud Philostorgium H. E. 4 8 illi ne- gotium facessivisse. Valesius urbi suum nomen reddidit. πο- λίχιον τῆς Φρυγίας τὴν Πέζουσαν Aristaenus Comment. in Canon. 8 concilii Laodicensi apud Beveregium tom. 1 p. 456 appellat.

Ibid. Βριάνα] suspicarer gentile huius Ovidio esse red- dendum, si paullo mihi notius esset, Metamorph. 8 719: ostendit adhuc Tyaneus illic incola de gemina vicinos arbore truncos. neque enim, quod Farnabius pulchre adver- tit, Tyaneus rectum esse poterit. Tyana erant in Cappadocia, longe terrarum a Phrygia semota: in Phrygia Philemonem et Baucidem in arbores conversos esse poeta v. 620 significat: tiliæ contermina quercus collibus est Phrygiis, modico circumdata muro. Brianeus si legeretur, res foret difficul- tatibus exempta et poetae sua laus sine errore constaret.

Ibid. Σεβάστη] huius episcopus Plato πόλεως Σεβάστης Πακατιανῆς in conc. Constantinop. tertio p. 674 legitur. huc citra dubium pertinet Σεβαστηνῶν numus Thes. Britan. tom. 2 p. 148. iuvenis Phrygia tiara et hasta conspicendus hanc, non Tectosagum Galatiae requirit.

394, 13. Ἰλουζα] Patricius πόλεως Ἰλουζῶν ἐπαρχίας Πακατιανῶν concil. Constant. tertio p. 534 urbis nomen bene habere patefacit.

Ibid. Ἀκμῶνα] Ἀκμονία oportuerat, uti Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 150 iam monuit. Gennadius Ἀκμοναίων Chalcedonensis concilii decretis nomen apposuit p. 668, pro Ἀκμονέων, ut p. 400: Ἀκμονεῖς enim in numis incolae dicuntur, cuiusmodi Thes. Britan. tom. 2 p. 189. iure ergo ab Ezech. Spanhemio Dissert. 11 de V. et P. Num. p. 280 Stephani Ἀκμονιεύς proscribitur.

Ibid. 14. Ἀδιοί] imo Ἀλιοί. Leo episcopus Ἀλεῶν inter Phrygas in Nicaeno secundo p. 596 et Gains πόλεως Ἀλιάνων in Chalcedon. p. 674 subscribit. numos Ἀλιηρῶν post L. Holsteinium recte lo. Harduinus huc revocavit. quod sequitur, ut sano sit colore vehementer vereor. forte Κάραῖς, de quo Stephanus, in voce delitescit.

Ibid. Διοκλία] Ptolemaeo inter Phrygiae urbes Δόκεια memoratur, quam nostram esse praestantissimus Cellarius adfirmare non ausus est. tollit dubitandi causas codex Coislinianus, Διοκλεια praeferens, idque Euander Διοκλείας concilio Chalcedon. p. 98 tuebitur; atque hinc Constantinus τῆς Διοκλητιάνων πόλεως concil. Ephesi p. 533 corrigendus est.

Ibid. Ἀρίστιον] Paullus huius urbis praesul Ἀρίστιον in Chalced. p. 528 et 668 inter Phrygas nomen suum praetetur. augeatur ergo Sacra Geographia et hoc oppido huc usque neglecto.

Ibid. Κίδυσσος] verum est Κυδίσσος; unde prave apud Ptolemaeum vulgo Κυδδησεῖς, pro quo ms Coislinianus Κυδεσσεῖς et Barberinus ab L. Holsteinio inspectus Κυδισσεῖς concilio Chalcedon. p. 674 Heraclius πόλεως Κυδίσσου et Nicaeno secundo p. 574 Andreas Κιδέστου, sed mendose, subscribit.

Ibid. 15. Ἀπία] praestat Ἀππία, unde Appiani apud Plinium et Ciceronem Epist. 3 7. Ἀππίας praesul est in Nicaeno secundo p. 574. de sequenti nihil dixere.

Ibid. Ἀζανοί] sic Stephanus et manu exaratus bibliothecae Coislinianae codex Ptolemaei, saepeque conciliorum Acta: numi Ἀζανιῶν plures Ἀζανούς postulant. vide Holsteinium in Stephanum, et Ezech. Spanhemium Dissert. 9 de P. et V. Num. p. 628, et Harduinum.

Ibid. Τιβεριούπολις] Τιβερίου πόλιν τῆς Φρυγίας habet Socrates H. E. 7 46 et Ptolemaeus, et Τιβεριούπολιν Πακατιανῆς Constantinop. tertium p. 674.

394, 15. Κάδοι] notissima urbs est, cuius episcopus Philippus πόλεως Κάδων Πακατιανῆς concilio Constantinop. tertio p. 674 subscribit. sita urbs fuit in finibus Lydiae Phrygiae et Mysiae, unde modo huic modo illi a veteribus contribuitur, et quidem circa Hermum. id docemur egregio numo gazae Wildianae, altera parte ΑΤΤ. Κ. Μ. ΓΟΡΔΙΑΝΟC inscripto, altera ΕΡΜΟC. ΕΠΙ. ΚΛΕΘΠΑΤΟΡΟC. ΑΡΧΟΝ. Α. ΚΑΔΟΗΝΩΝ, et fluvii urnae aquam eructanti incumbentis figura. similem Vaillantius in Num. imp. Graecis p. 183 profert, sed alium archontem, nisi si nomen eius vitiosius sit excerptum, sine Hermi adscripto vocabulo, ostentantem.

Ibid. Θεοδοσία] nec haec nec mss Θεοδοσιανὰ recta videtur. potior est Θεοδοσιούπολις, cuius praesul concilio Chalcedon. p. 244 Thomas Θεοδοσιουπολιτῶν πόλεως ἐπαρχίας Φρυγίας Πακατιανῆς vocatur.

Ibid. 16. Ἄγκυρα] non alia est ac Strabonis l. 12 p. 576 Ἄγκυρα τῆς Ἀβασιτίδος: cuius episcopus in concilio Constantinop. tertio p. 482 Curicus Ἄγκυροσυννάου et p. 465 Ἄγκυρας Συννάου dicitur, haud dubie quod Synnao esset vicina.

Ibid. Σύνναος] Ptolemaeo Συναός: nostrum probat Aramius πόλεως Συννάου ex Chalcedon. conc. p. 674, et quae de Ancyra dixi. vitiosi in urbis nomine Socrates et Nicephorus sunt. ille H. E. 7 3 ἐν Συνάδῳ inquit πόλει τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας Θεοδόσιός τις ἐπίσκοπος ἦν: hic H. E. 14 11 Συναδα πόλις τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας ἐστί. priori Συνάδῳ inculcat Henr. Valesius ut Synnada marmore nobilitate intelligantur: at ea Synnada Graecis omnibus, fueruntque extra Pacatianam in Salutari Phrygia. Συννάῳ si rescripseris, salva omnia erunt. posterior mendosa Socratis scriptura videtur impulsus ut ex Salutari in Pacatianam Phrygiam Synnada transferret.

Ibid. Τεμένον Θύραι] Τημένον Θύραι Pausaniae, qui Lydiae non magnam urbem esse fert Attic. 35; unde Νεικόμαχος ἀρχιερεὺς Τημενοθυρεῦσιν in optimo Thesaur. Britan. tom. 2 p. 268 numo. nostrum tueri se posset Matthia πόλεως Τεμένον Θύρων ex concilio Chalcedon. p. 674, nisi pariter ille ac Gregorius Τιμένον Θήρων Nicaeni secundi p. 507 vitio esset obsitus. Ptolemaei Τριμενοθυρεῖται, ab Holsteinio in Ortelii Thesaurο correcti, originem dedere Io. Tzetzae Chiliad. 11 396 Τριμενοθυρεῖταις.

Ibid. Τανούπολις] Τρανούπολις, unde Philippus Τρανονπόλεως in Nicaeno secundo p. 506; quam vocem Carolus a S. Paulo ex Traianopoli contractum ait ob Assignium

Traianopolitanum, qui Collat. 8 conc. Constantinop. secundo p. 240 vices agit Ioannis episcopi Laodicensium metropoles Phrygiae Pacatianae. cui et ego assentirer, ni plurima in ea collatione essent mendosissima et Notitiae et concil. Acta obstarent. novi quid Cellarius G. A. 3 4 de Traianopoli Ptolemaei disputarit, necdum tamen eam nostram esse constat sequens *Πουλυκεριανούπολις* forte verius *Πουλυκεριούπολις*, etsi nusquam mihi visa, a Pulcheria Augusta appellabitur.

394, 18. *ὑπὸ κοινουλάριον*] consularis Lydiae l. 17. c. Th. de petitionib. meminit et Synesius epist. 127; cui *ἄρχων τῆς Λυδίας*.

Ibid. 19. *Σάρδεις*] de hac et tribus insequentibus Ant. Itin. p. 336. hic obiter illustremus Thesaur. Britan. tom. 2 p. 145 numum, in quo e dimidiata luna iuvenale caput, Phrygia tiara ornatum, promicat, additis *MHN ACKHNOC*, et altera parte Hermus urnae leniter incumbit, subscripto *EP-MOC*, circa vero *CAPAIANON. B. NEOKOPON.* vir doctus, qui numum publicavit, deum Lunum esse ait, et Asceni nomine, quod sine tentorio agat, perpetuo circumactus motu, donatum; quae mihi explicatio longius arcessita videtur. potius arbitrer non esse Graecae originis sed barbarae vocem, ut *Μηρός Κάρον*, cui templum fuisse Laodiceam inter et Carura e Strabone 12 p. 560 novimus, et *Μηρός Καμαρσίον*, quem Nysaeorum in Caria numi praeferunt, et *Μηρός Φαρνάκου*, cui circa Cabira templum erat apud eundem Strabonem 12 p. 557, eoque deum Lunum et sub eius figura Adonin designari; quem et matrem deum seu Venerem Lydi vicinaeque gentes barbaris ornatos titulis coluerunt. Proclus Diadochus in Tetrabybli Ptolem. Paraphrasi p. 97: *ἐν ταύταις χώραις σέβουσι μὲν ὡς ἐπὶ πολὺ τὴν Ἀφροδίτην ὡς θεῶν μητέρα, διαφόροις αὐτὴν καὶ ἐγχωρίοις ὀνόμασιν ὀνομάζοντες ὁμοίως καὶ τὸν τοῦ Ἄρεως, καλοῦντες αὐτὸν Ἄδωνιν καὶ ἄλλοις τισὶν ὀνόμασιν.* e quibus, quae de Adonide dixi, firmantur, clarissimeque apparet nullam esse causam, quamobrem Livii 38 15 vicum, quem Adonidos Comen vocant, viri docti mutent: cum enim Lydi Phryges Lydi Pamphylii, de quibus omnibus Proclus, Adonin praecipuo honore coluerint, quid impedit Comen Adonidos in Phrygiae finibus fuisse, si Livio credamus? ceterum, ut ad Ascenam redeam, non dubitem quin idem atque ille sit quem Antiochiae in Pisidia maximo honore prosequabantur. Strabo, modo parum adiuvetur nobis eum ostendit l. 12 p. 577: *ἦν δὲ ἐν ταύτῃ, ἰνκὺιτ, καὶ ἰερωσύνη τις Μηρός Ἀρχαίου, πλήθος ἔχουσα ἰεροδούλων καὶ χωρίων ἰερῶν.* sic vertunt eduntque: *ms*

'Ακαίου, ut L. 10 p. 577, quod ex Ἀσκηγος sive Ἀσκανος natum videri locorum nominumque similitudo dissuadet.

394, 19. Σίται] verum urbis nomen quod fuerit dubium est. Vaillantius numos CAETΩN in Graec. imp. Num. p. 36 huc retulit, sed perperam: sunt enim Samosatensium, ut ex numis Thesauri Britannici p. 211 tom. 2 apparet. rectius CAITTH-
NΩN numos huius urbis incolis Harduinus tribuit. itaque Σαῖτ-
ται rectum erit, a quo non longe abest Ptolemaei e mss Palat. Σάτται, pro quo Σέται Coislinianus codex. in Actis concilio-
rum modo Σετῶν πόλις, ut Nicaeno secundo p. 591, modo Σετῶν πόλις ἐπαρχίας Λυδίας, sicuti Constant. tertio p. 502, modo Σεπτῶν πόλις, quo modo in Chalcedon. p. 666, pro qua p. 97 Σεττῶν, p. 527 Σέλλων et Σεύγων p. 399.

Ibid. Μαιονία] sita fuit in radice Tmoli, teste Plinio 5 29. Μαιονιόπολις τῆς Λυδῶν ἐπαρχίας in Constant. tertio p. 668. Μιονία mendose in Nicaeno secundo p. 591. sequentem legere non memini.

Ibid. 20. Τράλλης] Δάλδη potior erit, cuius episcopus Ioannes Δάλδης Nicaeno secundo subscribit, et Ephesino p. 535, quamquam prave, τῆς Λυδίας Δαρδάνης. numum Δαλ-
διανῶν Thes. Britan. tom. 2 p. 104 N. Haymius inseruit; qui dum adscribit nusquam eam nisi in Suida reperiri, usque veterum scriptorum parum se instructum prodit. Carolus a S. Paulo Daldis inquit Suidae in voce Artemidorus, qui hanc urbem MYSSEN ab incolis dictam scripsit; quibus gemina Abr. Ortelius in Thesauri sui Dalden commentatur. utrumque Artemidorus, quantum a vero ea absint, si patrio sermone loquentem audire voluissent, docuisset Oneirocr. 2 c. ult. οὐδὲν οὖν θανμαστόν ἐν Δαλδία Ἀπόλλωνα, ὃν ΜΥ-
ΣΤΗΝ καλοῦμεν ἡμεῖς πατρὶς ὀνόματι, ταῦτά μιν προτρέ-
ψασθαι. intellexissent Apollinem Mysten a Daldianis fuisse cultum, nec unquam Daldiam eo nomine fuisse. erat Daldia Lydiae nec magnum neque memorabile oppidum: Δαλδία δέ, verba eiusdem Artemidori Oneir. 3 c. ult. sunt, πόλισμα Λυ-
δίας καὶ οὐ σφόδρα ἐλλόγιμον. quae etsi haud male disputa-
tata videri queant, fortasse tutius erit Τράλλην retinere: hoc enim nomine urbem a Trallibus diversam et Notitiae veteres et conciliorum Acta agnoscunt. ita Constantinop. secundo p. 243 Uranius episcopus Trallenorum civitatis Lydiae provinciae, et Nicaeno secundo p. 51 Michael Τράλλης inter Lydiae episcopos, cum paullo ante Theophylactus Τραλλέων inter Asianos nomen esset professus, subscribit.

Ibid. Ἀφρηλιούπολις] Theodotus Ἀφρηλιουπόλεως τῆς

Αυδῶν ἐπαρχίας Constantinop. tertio p. 668 scribendo adfuit. adde Nicaenum secundum p. 591.

394, 20. *Ἀτταλία*] habet eam Stephanus et Lydiae contribuit; ubi recte L. Holsteinus et aliam eo nomine in Pamphylia, quam suo loco videbimus, fuisse observat. huc numus *Ἀτταλέων* Thes. Britan. tom. 2 p. 229, sicuti *Ἀτταλεατῶν* ad alteram in Pamphylia p. 90 eiusdem tomi referri oportebit, qua de re N. Haymius. Dionysius tamen *Ἀτταλεωτῆς* *Αυδός* est in Chalcedon. p. 666.

Ibid. *Ἐρμιοκαπηλία*] Theopistus *Ἐρμιοκαπηλίας* est in Nicaeno secundo p. 51, qui p. 591 *Ἐρμιοκαπηλίου* dicitur. Hermocapelitas novit et Plinius 5 30.

Ibid. 21. *Ἀκρασός*] sic mss, nec male, ut ex numis *Ἀκρασιωτῶν* Thes. Britan. tom. 2 p. 87, et quos Vaillantius inspexit, constat. Chalcedonensi concilio Patricius *Ἀκρασσου* provinciae Lydiae p. 574 adfuisse legitur.

Ibid. *Ἀπόλλωνος ἱερὸν*] hinc Apollonos hieritae Plinii 5 29, et Lucius episcopus *Ἀπόλλωνος ἱεροῦ* in Chalcedon. p. 666. meminit *Ἀπόλλωνος ἱεροῦ* in monte positi Aristides tom. 1 p. 625 et 629; quod si nostrum est, 300 ferme stadiis Pergamo semotum fuit.

Ibid. *Τάλαζα*] *Τάβαλα* rectum est. non diffiteor plebisque in Notitiis *τὸν Γαβάλων* praesulem inter Lydiae episcopos recenseri, neque etiam Polycarpum *Γαβάλων* concilio Chalcedon. p. 97 subscribere, eundemque in Latina epistola episcoporum Lydiae ad Leonem imperatorem Gabalorum dici: necdum tamen permoveri possum ut id rectum esse credam, aut cum Harduino numos *Ταβαλέων* vitii arguam ob Notitias ecclesiasticas: quis enim ignorat quam frequentatum librariis sit *T* et *Γ* permiscere? iam *Τάβαλα* vero nomine urbem fuisse ex conciliorum Actis patefaciam. primo Polycarpus, qui Chalcedonensi adfuit, etsi passim *Γαβάλων* dicitur, *Τραβάλων* inscribitur p. 399, nosque ad legitimum urbis nomen perducit. deinde Ioannes episcopus *Ταβάλων* constanter Actis Nicaeni secundi appellatur, ut p. 51, 352, 591 atque alibi. itaque Notitiae omnes et Chalcedonense concilium hinc emendentur. sita urbs fuit circa Hermum; unde Thes. Britan. 2 p. 150 *Ταβαλέων* numus recubantem atque urnae inmixtum cum fluvium ostentat, adscripto *Ἐρμος*. quod vero N. Haymius similem numum vulgatum negat, id secus est: fecerit diligentem virum Harduinus, qui numi inscriptione correcte, seu depravata verius, *Γαβαλέων Ἐρμος* in Num. urb. illust. ad Gabala retulit.

Ibid. *Βάγης*] aliis Notitiis *Βάγη*, unde *Βαγῆροι* in Thes.

Britan. tom. 2 p. 249. Harduinus numum vidit Βαγηνῶν, cui aderat Ἐρμος. unde haud multum inde dissitam fuisse colligas.

394, 21. Κήραος] forte Κεράση. Menecrates Κερασσῶν et Κερασσῶν inter Lydos Chalcedon. conc. p. 526 atque alibi subscribit, et Nicaeno secundo p. 358 Michael Κερασίων. nec aliter Not. Iac. Goar p. 384.

Ibid. 22. Μεσοτύμελλος] Μεσοτίμωλος ex Iure Graeco Romano Leunclavii p. 91 praestiterit. hinc Mesotimolitaе apud Plinium 5 29, ex Harduini emendatione, quem vide.

Ibid. Ἀπολλώνης] Ἀπολλωνίς est Strabonis 13 p. 625, Pergamum inter et Sardes, utrimque 300 stadiis separata. Cyriacus episcopus Apolloniadis synodicae Lydorum epistolae nomen adscripsit. numos Apollonidensium Ἀπολλωνιδέων habent Vaillantius et Harduinus. vide Th. Laur. Gronovium in Bas. Marmor c. 29.

Ibid. Ἴεροκαστέλλεια] sine dubio Ἴεροκασαρία rectum est, cuius episcopus Ἴεροκασαρείας Cossinus Chalcedon. p. 665 scribendo adfuit. haud longe Hypaepis distabat, famosa cultu Dianae Persicae, qua de Tacit. Ann. 3 63, a Persicis, inibi incolentibus apud Pausaniam 5 27, ut viri docti monuerunt, dictae. quae cum non ignoraret Io. Harduinus, ausus tamen est iteratae Plinii editioni adscribere (5 29) nullos illic Persicos nullamque Dianam Persicam fuisse: ΠΕΡΣΙΚΗ notari ΠΕΡτίνακα Σεβαστόν Ἱερεῖς Καθιέρωσαν Ἡρακλέους, Pertinacem Augustum sacerdotes consecrarunt Herculis. ea cor Zenodoti, en iecur Cratetis.

Ibid. Μυστήνη] Μοστήνη, ut numus Μοστήνην Ἀυδῶν perspicue docet. Iulianus πόλιος Μοστήνης est in Chalcedon. p. 240. vide L. Theod. Gronovium in Bas. Marmor. c. 31. ceterum quae ultimo loco legitur Μοστίνα, nostrae correctio atque ex margine in catalogum imprudenter recepta est, ut Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 131 animadvertit.

Ibid. Σαυαλέων] scribe Σάταλα, pro quo prave Ptolemaeus Σάταλα et Nonnus Dionys. 13 474 Σάταλα. Andreas Σάταλων Ἀυδίας interfuit Chalcedon, p. 97, vitioseque p. 574 Σαγάρων Ἀυδίας et p. 665 ἐπίσκοπος Ἀγαλῶν dicitur.

Ibid. 23. Γόρδος] Γόρδος τῆς Ἀυδίας Socrati H. E. 7 36, cuius episcopus Gregorius Γόρδου Nicaeno secundo p. 358 nomen adscripsit. Carolus a S. Paulo eandem esse censet ac Iuliopolin, quae ante Gordu Come, apud Strabonem 12 p. 574, sed errans: illam in Galatia prima videbimus; haec Iuliogordus Ptolemaeo et numis, cuiusmodi Thes. Britan. tom. 2 p. 116, una parte turribus ornatum caput et circa Ἰουλια-

γράφος, altera Ephesinam Dianam et *Τουλιγορδῶν* titulum repraesentans.

394, 24. ὑπὸ *κωνσουλάριον*] fuit praesidialis provincia Pisidia, ut Notit. imp. Orient. c. 1 et Novella 24, cuius c. 4 provinciae praeses praetor Iustinianeus esse iubetur, indicant; estque eius praeses in Actis Zosimi tom. 3 Iul. p. 813 etc.

Ibid. 25. *Ἀντιόχεια*] provinciae erat metropolis, ut ex provincialium ad Leonem imperatorem epistola constat, Lycaoniae finibus proxima; quae caussa est quare Basilio Seleuciensi Vit. S. Theclae 1 p. 255 edit. Paris. τῆς Πισιδῶν τῆς καὶ γείτονος Λυκαόνων dicatur. Ancyrae synodo adfuisse fertur Sergianus Antiochiae Pisidiae sive Cariae, quorum alterum haud dubie a correctore est. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 187.

Ibid. *Νέα πόλις*] Hesygium Neapolitanum inter Pisidiae episcopos in mss vetustissimo Nicaeni primi invenit L. Holsteinius. Bassonas τῆς Νέας πόλεως inter provinciae praesules in Chalcedonensi p. 670 nomen proficitur. habet etiam Ptolemaeus.

Ibid. *Λιμένας*] Limenopolis in provincialium ad Leonem imperatorem epist. pro *Λιμενῶν πόλις*. sane Musianus *Λιμενῶν* Pisidiae episcopus in Chalcedon. p. 670 dicitur, ut Constant. tertio p. 676 Patricius τῆς *Λυμναίων πόλεως Πισιδῶν ἐπαρχίας*. unde an *Λιμναί*, quo nomine urbes Stephanus recenset, potiores sint, haud immerito dubites.

Ibid. *Σαβίνας*] hanc atque Armeniam nondum reperi. posterior, si Graecae sit originis, a servorum copia id nomen accipere potuit. vide scholia in Nicandri Alexipharm. 176.

Ibid. *Πάπνα*] novit eam Ptolemaeus, estque in Nicaeno secundo Michaël *ἐπίσκοπος Πάπων* sive *Πάπνων* inter Pisidas p. 348 et 575. negligi ergo a Geographiae Sacrae conditore haud debuerat.

Ibid. 26. *Σινῆθανδος*] *Σινιάνδος*, ut Cyrillus *Σινιάνδου* concilio Chalcedon. p. 670, et Conon *πόλεως Σινιάνδου τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας* Constant. tertio p. 676 ostendunt.

Ibid. *Λαοδικεία*] non aliter Strabo l. 14 p. 603. alii *Λαοδικεῖαν τῆς Πισιδίας* malunt, ut Socrates H. E. 6 8. Palladius satis oratorie (Vit. Chrysostomi p. 78) *συγκλωσθεῖς*, inquit, *Ἀμμωνίῳ τῷ Λαοδικείας τῆς κεκαυμένης κεκαυμένην ἐποίησεν τὴν ἐκκλησίαν*. caussa cognominis ex soli ingenio, quod ignis ibi quaedam quasi scaturigines essent, sumpta videtur.

Ibid. *Τυραίων*] rectum est. Theotecnus *Τιραίων* Chal-

cedon. p. 401 et *Τυρασίον* p. 689 subscribit, male utrobique: facile tamen videas unde ea sint depravata. meminit eiusdem in Phrygia, finibus eius longius prolatis, Xenophon Exped. Cyr. 1 p. 194, sed *Τυριαῖον* appellans; quod ipsum Straboni, si mss valeat auctoritas, cum Ortelio restituendum erit l. 14 p. 663: ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ πέρας τῆς παρωρείου τὸ Τυριαῖον διὰ Φιλομηλίου μικρῶ πλείους τῶν πεντακοσίων. sic enim illi, non *Τυριάριον*, ut vulgo, nec *Τετράδιον*, quod ex Ptolemaeo Palmerius advocabat, probantes; ut adeo circa Lycaoniae montana non multum a Philomelio positum fuerit; quod et Plinii Tyrienses 5 27 Philomeliensibus paene coniuncti suadent. poterit autem Tyriacum numerum urbium Geographiae Sacrae, in qua nulla eius mentio, augere.

394, 26. *Ἀδριανούπολις*] Florentius *Ἀδριανουπόλεως* Pisidiae est in Chalcedon. concilio p. 670, et Thalalaeus Hadrrianopolitanorum Pisidiae provinciae Collat. 8 Constantinop. sec. p. 241.

Ibid. 27. *Φιλομηλίον*] nota urbs ex Strabone et conciliorum est Actis, non item, turpi vitio deformatam esse in Procopii Hist. arcana c. 18. narrat plures urbes vehementi terrae motu corruisse, praeterque ceteras *Πολύβοτόν τε τὴν ἐν Φρυγίᾳ καὶ ἦν Πισιδίαι Φιλομηδὴν καλοῦσιν.* imo *Φιλομηλίον*, quo nomine Pisidis urbem fuisse, non altero, citra dubium est.

Ibid. *Σωζόπολις*] patria fuit Severi, qui Flaviano depulso Antiochenis episcopus est datus. Euagrius H. E. 3 33: ὁς πατρίδα τὴν Σωζοπολιτῶν κληρωσάμενος, ἣ μία τοῦ Πισιδῶν ἔθνος ἐστίν. in Actis Zosimi tom. 3 Iul. *Σωζοπολιτῶν πόλις* circa Antiochiam Pisidiae et Conanam c. 1 collocatur.

Ibid. *Τυμανθρος*] iungitur huic artissime in Schelstrateni et Bandurii editione *μητρόπολις*, quam Carolus a S. Paulo iure optimo hinc distinxit: neque enim Pisidiae metropolis unquam fuit, *Τυμανθός* appellanda, si Longino, qui synodo Constantinopolitanae sub Flaviano adfuit, credimus, episcopum se *τῆς Τυμανδητῶν πόλεως ἐπαρχίας Πισιδίας* inter Acta Chalced. p. 244 professo, etsi *τῆς Μανδητῶν πόλεως* prave p. 247. ὁ *Τομάδου* et *Τυμάνδου* est in Notitiis lac. Goar.

Ibid. *Μητρόπολις*] Exorticius *Μητροπόλεως Πισιδίας* Chalcedonensi p. 401 et 644 subscribit, perperam *Νικοπόλεως*, quo nomine in Pisidarum gente urbem ignoramus, p. 670 dictus. hinc campus Metropolitanus apud Livium 38 15.

394, 27. Ὀπαμεία] Ἀπάμεια est, de cuius amoeno situ multa viri docti ex Xenophonte Strabone Livio Maximoque Tyrio. vide Ch. Cellarium G. A. c. 3 4 p. 158 et Cl. Salmasium in Solin. p. 561. vulgo Phrygiae adscribitur, neque id male: sub Christianis tamen Pisidiae est contributa, unde Sisianius Ἀπαμείας τῆς Κιβωτοῦ inter Pisidas Nicaeno secundo p. 358 subscripsit. nimirum in Phrygiae Pisidiaeque finibus erat, quod egregie docet Dio Chrysostomus orat. 35 p. 432, cum Apamienses compellans τῆς τε Φρυγίας inquit προκαθήσθαι καὶ Λυδίας, ἔτι δὲ Καρίας· ἄλλα τε ἔθνη περιουκεῖ πολυανθρώπιστα, Καππάδοκες τε καὶ Πάμφυλοι καὶ Πισίδαι. ubi plura in laudem urbis adduntur, quae non exscribo.

Ibid. 28. Εὐδοξιούπολις] quo olim nomine fuerit, ignoratur. doctissimus Holsteinius ex Socratis H. E. 7 36 suspicionem iecit, sed debili tibicine faltam, ut ad Eudoxiopolin Europae admonuimus.

Ibid. Ἀγαλασσός] sic quoque in altera Notitia Iac. Goar et Nicaeno secundo p. 575, ubi Theodosius τῆς Ἀγαλασοῦ, qui Σαγαλασοῦ p. 358; similiter mss quidem Liviani 38 15 voci sibilantem literam demunt, et Pliniani 5 27. diceres propterea urbem inter eas esse referendam, quae modo sibilantem sibi praeponi modo auferri patiuntur: at obstant Graeci, ut Polybius, quem Livius exscripsit, et plures alii, nunci quoque Σαγαλασσέων apud Vaillantium Harduinum et Haynesum. scribatur ergo Σαγαλασσός, quam diei itinere Apamea dissociatam fuisse Strabo l. 12 p. 569 docet.

Ibid. Βάρις] ὁ Βάρως episcopus est in Notitia Iac. Goar, qui perperam πόλιος Βάρης in Nicaeno secundo p. 358. Ptolemaeo prorsus ut hic Βάρις, cui Κόμανα proxime iungitur et in veteri versione Conana, haud dubie verius: nam et Constans Κονάνης est in Nicaeno secundo p. 575, et discrete Κονανέων πόλις in Pisidia locatur in Actis Zesimi tom. 3 Iunii p. 815 et 816.

Ibid. ἡ σιδηρᾶ] utraque Iac. Goar Notitia hoc cognomine Selenciam ornat, quod a ferri metallis accipere potuit. Nicaeno secundo p. 575 Petrus Σελευκίας τῆς Ἰδίας pro Πισιδίας subscripsit.

Ibid. 29. ὁ Τιμβριάδων] sic mss neque huius Notitia Iac. Goar dissidet. videtur librarius haec ad normam ecclesiasticae Notitiae exegisse, et episcopum huius urbis solciani in illis si species, difficulter inveniri. Xenophon Exp. Cyr. 1 p. 194 Θύμβριον 10 parasangis a Tyriaco, de quo supra, semovet. id si nostrum, vitii ma-

nifestum erit: nec mutari tamen sustinerem, quoniam Constantianus huius urbis praesul in Constant. tertio p. 505 *Τιβριάδων* et in veteri versione *civitatis Tibriadorum Pisidiae provinciae*, quamquam male p. 676 *τῆς Μαμβιαδῶν πόλεως*, dicitur; nisi et Plinius Timbrianos inde formasset 5 27. ergo Geographiam Sacram et hac urbe augeamus.

395, 29. *Θεμισόνιος*] nusquam in Pisidia mihi lecta est. Phrygiae cognominem urbem supra vidimus, forte a Pisidica nomen habentem: Strabo enim 13 p. 629 fuisse Phrygiae urbes, quae a Pisidicis nomen traxerint, docet. posses cum doctissimo Geograph. Ital. medii aevi p. XXVII auctore de Termesso, quam Stephanus Pisidiae urbem facit, nisi eam Pamphyliae Hierocles contribuisset, cogitare.

Ibid. *Ἰουστινιανούπολις*] nec hanc urbem, si alteram Iac. Goar Notitiam exceperis, legere memini. vir doctus, quem tantum quod appellavi, quoniam Alemannus in Procopii Hist. arcana c. 11 inter Iustinianopoles Pamphyliae urbem, quae in Notitia veteri Myloma sit, recenset, de Myliade coepit autumare, acsi et illa Iustinianopoleos nomen induisset. at ea et ab hac provincia distat, et in Pamphylia fortasse reperietur. equidem suspicatus sum Conanam sive Conana Iustiniani nomen accepisse: caussam habeo, quod Notitiarum una Iacobi Goar Iustinianopolim inter Tymandum et Malum interponant, reliquae vero, Iustinianopoli neglecta, Conanam. quae tamen mera suspicio est neque admodum firma.

Ibid. *Μάλλος*] reliquis Notitiis *Μάλος*: unde *Μαληνῶν* episcopus in Iure Graeco Romano p. 190, et Constant. tertio p. 676 Sisinnius *τῆς Μυνοπόλεως τῆς Πισιδῶν*, sed vitiose. vide L. Holst. in Stephan. *Μάλλος*. auctor Dissert. Chorogr. Ital. cum huius Mali occasione p. XXVII asseverat nullam Mallum in duabus Ciliciis Hieroclem adnotare, haud sane advertit *Μάλλος* Ciliciae primae vitiosum esse et Mallum nobis offerre.

Ibid. *Ἰδαδα*] imo *Ἰδαδα*, ut ms Palatinus Ptolemaei. Ioannes episcopus *τῆς Ἰδαδῶν πόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας* concilio Constant. tertio p. 676 adfuit. Artemidorus apud Strabonem 12. p. 570 inter Pisidiae urbes *Ἰδαδάτην Βριαδα*, pro *Ἰδαδα τὴν Βριαδα*, seu *Τιμβριάδα* potius, annumerat.

Ibid. 30. *Ζόρξιλα*] ὁ *Ζαρζήλων* constanter in Notitiis Iac. Goar, et ea quam Beveregius Comment. in Canon. concilii Trullani p. 140 vulgavit. videtur non alia ac *Ζόρξιλα* Ptolemaei, Z et Δ, ut assolet, permutatis.

Ibid. *Τινασσός*] sanum hoc est, ut et ὁ *Τινασσού* veteris Notitiae male Petrus *Τοριασσού* in Nicaeno secundo p. 358 et *Τνασσού* p. 53, nec melius Stephanus *τῆς Τνασίων*

πόλεως τῆς Πισιδῶν ἐπαρχίας Constantinop. tertio, p. 676. perperam etiam Πιτυασσός, Artemidoro apud Strabonem 12 p. 570.

394, 31. ἐπὶ κουσουλάριον] et haec praesidialis fuit, uti Notitia imp. Orient. c. 1 et Novella 25 docemur. meminit quidem Theodorus Iconiensis in epist. de Cyrico et Iulitta tom. 3 Iul. p. 26 Domitiani comitis Lycaoniae, κόμητος Λυκαονίας, qui mihi rei militaris per Lycaoniam comes fuisse videtur: Notitia eum non habet: at praeter praesidem in provincia, qui rem militarem curaret, fuisse, Novella 25 dubitare vetat. Iustinianus uni Lycaoniae praetori Iustiniano et rem civilem et militarem mandavit.

Ibid. 32. Ἰκόνιον] Lycaoniae fuisse metropolin ex Chalcedon. p. 670 constat. sita erat in Pisidarum et Phrygum finibus, nec multum ab Orientis diocesi neque Asiana dispersata. Basilius Seleuciensis Vit. S. Theclae 1 p. 232: πόλις δὲ αὕτη Λυκαονίας, inquit, τῆς μὲν ἐφ᾽ αὐτῆς οὐ πολὺ ἀπέχουσα, τῇ δὲ Ἀσιασῶν μᾶλλον τι προσορμίζουσα, καὶ τῆς Πισιδῶν καὶ Φρυγῶν χώρας ἐν προοιμίῳ κειμένη. coloniae eam dignatione illuminavit Imp. Gallienus, si fides rarissimo, et fortasse in hoc genere unico Thesauri Wildiani numo, cuius uni paginae IMP. C. P. LIC. GALLIENVS. P. F. alteri ICONIEN. COLO. S. R. inscripti sunt. ceterum Basilio illud τῆς χώρας ἐν προοιμίῳ admodum familiare est: nam et Seleucia Vit. Theclae 1 p. 275 τῆς ἐφ᾽ αὐτῆς δριῶν ἐν προοιμίῳ positam ait, et 2 11 προοίμιον τῆς ἀτραποῦ, et c. 17 τῆς ἡμέρας προοίμιον, quin et orat. 27 p. 150 τῆς ὄργῆς τὰ προοίμια dixit; quam vero recte atque ex usu veteris Graeciae, ex egregia Hemsterhusii nostri ad Luciani Somnium animadversione cognosces.

Ibid. Ἀύστρα] Luca Act. A. 14 6. τὰς πόλεις Λυκαονίας Ἀύστραν καὶ Δεσβην, et v. 21: at v. 8 ἐν Ἀύστρῳ. unde τὰ Ἀύστρα et Ἀύστραν in promiscuo usu fuisse diceres, nisi passim alii numerum pluralem mallent. ὁ Ἀύστρων est in pluribus Notitiis, subscribitque Chalcedonensi p. 90 Plutarchus Ἀύστρων. Ptolemaeo Ἀύστρα, in Palatino m, pro quo verius scriptus Coislinianus Ἀύστρα.

Ibid. Μισθία] est huius praesul in Chalcedon. p. 674 Armatius πόλεως Μισθίας, et Longinus Μιστιανῶν πόλεως Λυκαονίας in Constantinop. tertio p. 670. Theophanes Chronogr. p. 320 Μισθίαν et Mistiam Ravennas l. 2 c. 17 appellat. non longe Vasadis a fuisse colligas ex Basilio M. epist. 118. τὸν ἀγρὸν ἐπέκεινον, scribit, τὸν ὑποκείμενον τῇ Μηστιαί, ἧ ἐπεκηρύχθη ὁ ἀνδρωπος, κέλευσον Οἰασσάοις ὑποταλαί.

agrum illum Mestiae subiectum, cui addictus est homo ille, Vasodis subesse iube. sic Iul. Garnerius vertit ediditque, admonens *Μησιών* in quattuor esse mss, Vasoda vero in plerisque. veteres editi *Μισθία*, Balsamon et Zonaras tom. 2 Beveregii Canon. p. 66 *Μισθία*, quod vir doctus spernere non debuerat, utpote solum cum vero consentiens.

394, 32. *Ἀμβλαδα*] Philostorgius H. E. 5 2 urbem arido ac pestilenti fuisse solo, incolas barbaro atque ab humanitate alienissimo ingenio docet. oppidi episcopus πόλεως *Ἀμβλάδων* in Chalcedon. p. 675, et Constant. tertio p. 675, sed perperam, *Ἀμιλάνδων πόλεως ἐπαρχίας Λυκαονίας*. vulgatum praeter Stephanum et Philostorgium Ptolemaei mss Palatinus Coislinianus et Barberinus, de quo L. Holst. in Steph., probant.

Ibid. *Ουάσουδα*] Ptolemaeus *Ουάσατα*, quod emendari debere ex mss Coislin. certissimum est. Basilius M. *Ουάσουδα* in nupera editioe, cui hinc facillime et ex Beveregio tom. 2 p. 66, tametsi pessime ibi Balsamon et Zonaras *Μάσαδα* legunt, succurri potuerat. Conon episcopus πόλεως *Ἀουάδων ἐπαρχίας Λυκαονίας* Constant. tertio p. 675 et Olympius *Ουάδων* Chalcedon. p. 674 subscripserunt, male uterque.

Ibid. 33. *Ουμάνουδα*] *Ομόναδα* oportuerat, ut belle Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 205, licet operarum peccatum *Όμόμαδα* inibi legatur. hinc gens Homonadum apud Plinium 5 27 et Strabonem 12 p. 569. hinc Tyrannus *Όμονάδων* in Chalcedon. p. 400, qui prave p. 99 *Μανάδων*, et peius in Constantinop. tertio p. 675 Alexander πόλεως *Σουμάνδων* provinciae Lycaoniae.

Ibid. *Ἰλιστρα*] hoc in ms fuisse ex Holst. in Geogr. S. novimus: editi omnes *Λίστρα*. oppido episcopus Martyrius *Ηλίστρων*, qui rectius mss *Ἰλίστρων*, Ephesini concilii p. 534 et Onesimus πόλεως *Ἰλίστρων* Chalcedon. p. 674 fuit.

Ibid. *Λαρανδα*] Anton. Itin. p. 211 vide.

Ibid. *Δέρβη*] *Δέρβη*, ut Act. A. c. 14 et apud Strabonem 12 p. 569; ubi in Isauriae confinio locatur.

Ibid. *Βαράτη*] Ptolemaeo *Βάραττα*, Tabulae Peutinger. M. P. 50 ab Iconio Barathe. nomine metropolitae sui Constantinus *τῆς Βαρατίων μητροπόλεως τῆς Λυκαόνων ἐπαρχίας* Constantinop. tertio p. 526 subscribit. noli tamen putare metropolin fuisse, quam dignitatem librariis debet, intempestive et satis inique eam Iconio auferentibus. paullo itaque rectius p. 675 πόλεως *Βαρίτης* dicitur.

Ibid. *Ἰδη*] Plinius Lycaoniae urbem in confinio Galatae atque Cappadociae fuisse l. 5 c. 27 scribit. Rufus πό-

λεως Ὑδης est in Chalcedon. p. 526 qui Σίδης mendose p. 400.

394, 33. Ἰσαυρόπολις] Lycaoniae partem ad Taurum Ἰσαυρικὴν Strabo 12 p. 568 facit; nec male ergo Isauropolis huic provinciae tribuitur. Aëtius Ἰσαυροπόλεως Chalcedonensi adfuit p. 673. alii Isaura appellant, Ἰσαυρέων πόλιν Diodorus 18 p. 605, de qua Henr. Valesius in Ammian. 14 8. fuisse urbem atrociniis infamem nemo ignorat; atque haud scio an Laestrygonia sit Basilii Seleuciensis Vit. S. Theclae 2 12, sceleratorum hominum atque ex rapto viventium receptaculum. situs haud male convenit: dicit eam in Seleucia Isauriaeque fuisse confinio, sed versus occasum eius provinciae totiusque Orientis, altissimis montibus impositam: διαχειμένην ὡς πρὸς ἑσπέραν καθ' ἡμᾶς τε καὶ σύμπασον ἑῶαν γῆν, πολλοῖς δὲ καὶ ἰσυνεφέσιν ὄρεσι διειλημμένην. incolis atque urbi a Laestrygonibus, quod eorum sectam atque instituta probarent, id nomen venit. sane Isauros Basilii actate ab improba praedandi cupiditate fuisse instructissimos ex Chrysostomi epistolis, Zosimo atque aliis pluribus cognitissimum est.

395, 1. Κόρυα] haud eam Ptolemaeus, nec concilium Constantinop. primum, ut Carolus a S. Paulo monuit, ignorat.

Ibid. Σάβατρα] consentit Tabula, quae Iconio M. P. 44 semovet. Ptolemaeo Σαύατρα, unde in Chalcedon. p. 673 Eustathius πόλεως Σαυάτρων. quae differentia ex sono est, uti in Σαναδία et Σαβαδία, Καλανρία et Καλαβρία, καλανροψ et καλάβροψ, innumerisque aliis. Straboni 12 p. 568 Σατρα, quam eandem esse recte Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 205 animadvertit.

Ibid. Πτέρτα] Πέρτα Ptolemaei est, cuius praesul Cennon πόλεως Περσῶν Chalcedon. concilio p. 674 (et in veteri versione, quam L. Holsteinus versavit, Pertorum) subscripsit, et Nicaeno secundo p. 53 Epiphanius Πέρτων.

Ibid. Κάρυα] imo Κάννα, ut apud Ptolemaeum et Chalcedon. concil. p. 646, ubi Eugenius Cannorum et p. 526 πόλεως Κάννων nomen inter Lycaoniae praesules adscribit.

Ibid. Γλαύαμα] suspicor hanc in Ptolemaei Δαύαμα, ut ms Palatinus praefert, absconditam latere; nec forte alia habenda est Ὑδαμαντὸν concilii Chalcedon. p. 674; quamquam quo vero nomine fuerit, prorsus ignorem. Πίγγον nequam inveni.

Ibid. 3. ἐπὶ κονσουλάριον] Phrygia Salutaris praesidi paruit, non consulari, ut ex Notitia imp. Orient. c. 1 con-

pertam habemus. Amachius ἀρχων τῆς ἐπαρχίας τῆς Φρυγίας, qui dein ἡγεμῶν praeses iteratis vicibus, est apud Socratem H. E. 3 15. Suidas rem eandem referens in Ἀμάχιος parvae urbis Phrygiae praesidem facit, ἀρχοντα μικρᾶς πόλεως Φρυγίας, satis imperite exscriptis Malchi aut alius auctoris verbis. suspicor scriptorem, quicumque fuerit, τῆς μικρᾶς Φρυγίας dedisse, idque, cum in parva urbe Mero res fuerit acta, πόλεως addito vocabulo auctum. parvam autem Phrygiam hanc fuisse dictam ex Stephano in Εὐκαρπία constat.

395, 4. Εὐκαρπία] pagus fuit Phrygiae, ab ubere frugum viniq̄ue proventu id nominis sortitus, Metrophane, quem Suidas Eucarpia ortum adfirmat, apud Stephanum auctore. quod vero primo loco ponitur, id metropolin fuisse Phrygiae Salutaris, uti L. Holsteinus in Geograph. S. autumabat, argumento non est: nam et alia sunt in Synecdemo exempla urbium, qui principem locum in catalogo occupant nec metropoles fuerunt; et Synecdemus civilis est, neque ad metropoles semper attendit. Synnada provinciae caput fuisse suo loco dicitur.

Ibid. Ἱεράπολις] celebrem hoc nomine urbem in Pacatiana vidimus; diceretur ex ea provincia librariorum socordia in Salutarem Phrygiam migrasse, nisi concilium Nicaenum secundum Hierocli adstipularetur: cum enim p. 346 Nicolaus Hierapoleos Pacatiana subscripsisset, nomen suum inter Salutaris Phrygiae praesules p. 357 Michael Ἱεραπόλεως profitetur; et ne de vitio cogites, p. 597 atque alibi eundem reperies. itaque duas Phrygiae, alteram Pacatiana alteram Salutaris, Hierapoles agnoscamus, et hac Geogr. S. ornemus.

Ibid. Ὀστρουός] Ὀτρος, cuius episcopus πόλεως Ὀτρον in Chalcedon. p. 673, in Nicaeno secundo τοῦ θρόνου Ὀστρουον p. 358 dicitur. Plutarchus τὰς λεγομένας ἐν Φρυγίᾳ Ὀτρίνας in Lucullo p. 497 appellare videtur.

Ibid. Στεκτόριον] hoc, utpote proxime ad Στεκτόριον, quo vero nomine fuit, accedens, e mss arripuimus. Ptolemaeo vulgo Ἰστροόριον, sed vetus interpretes Stectorium legit, quod et mss Coislinianus et Barberinus, de quo Holsteinus ad Geograph. S., praeferunt. Ioannes presbyter τοῦ θρόνου Ἐκτορείου Nicaeno secundo p. 357 nomen adscripsit, et p. 53 Ἐκτορείου.

Ibid. Βρονύξος] verum est Βρούξος, unde numi Βρονύξων et Βρουζίνων, ut in Thes. Britan. tom. 2 p. 234, de quibus egregie Harduinus in Num. urb. illustrat. Ptolemaeus, cui Δρούξον, hinc auxilium accipit.

395, 5. κλήρος Ὀρίνης] lege ὄρεινης. intelligi credo Phrygiam Paroreiam sive montanam, de qua Strabo 12 p. 577: ἡ μὲν οὖν παρωρία ὄρεινήν τινα ἔχει ὄρειν, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἐκτεινομένην ἐπὶ δύοσιν. Κλήρος dicitur solemnī more, quo vox de agris sorte divisīs et dein de aliis quibusvis usurpatur. vide Cl. Dukerum in Thucydidem 3 50, et quos ille appellavit.

Ibid. κλήρος Πολιτικῆς] sic mss edere, Holsteinio accedimus, etsi quae Phrygiae pars sit, in obscuro maneat. si coniecturis in re incerta indulgere liceat, dixerim eos Phrygiae agros signari qui usui publico reipublicae serviebant, atque eos in primis in quibus greges dominicos pascebant fuisse in Phrygia imperatores Valentinianus et Valens l. 19 c. Th. de Praetoribus testabuntur; *satos de Phrygiae*; *aiunt, gregibus 20 quatuor equos, subiugandos quadrigis, hoc est, simul octo, duobus maximarum editionum praetoribus dari sanctimus.* simili fortasse ex causa regio Aphrodisias antea Politice Orgas fuit appellata apud Plinium N. H. 5 30. de Debalacia nihil habeo monere, utpote usquam lecta.

Ibid. Ἀσσίας] nota e Strabone Plinio et Ptolemaeo urbs, cuius nūmi Ἀσσιαδέων nomen praeferebant. Philippus Lysiadis est in Chalced. p. 646.

Ibid. Σύναδα] hanc provinciae metropolin concilium Chalcedonense p. 673 imponit; unde Synodorum metropolita, quamquam non sine vitio l. 24 Hist. Miscell. Tabula 32 M. P. Docimeo semovet. vide Vales. in Socrat. H. E. 7 3.

Ibid. 6. Πρύμνησος] Prymnesia Ptolemaeo et Chalced. concil. p. 673. vulgo quidem Πρυμνιάσση ibi appellatur, sed verum Latinus interpres servavit, et Constantinop. tertium p. 675.

Ibid. Ἴψος] urbem nobilitavit, quod prope eam depergnatum est, memorabile praelium, quo Antigonus a coniuratis ducibus victus atque interfectus est apud Plutarchum in Pyrrho p. 384. Ἴψος perperam Nicaeno secundo p. 161.

Ibid. Πολύγωτος] Πολύβοτος oportuerat. Georgius presbyter πόλεως Πολυβαίου est in Nicaeno secundo p. 358, hinc refingendus. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 168.

Ibid. Δοκίμιον] addunt Schelstratenus et Bandurius μητροπόλεως titulum; quo ornatum unquam fuisse exiguum oppidum et solo marmore nobile haud constat. verius sibi locum Μητρόπολις in principe editione occupavit: binas enim eo nomine in Phrygia fuisse e Stephano novimus, quo-

rum fortasse haec apud Athenaeum l. 13 p. 574 obvia. *Δοκίμειον*, ut eo redeamus, Stephano, *Δοκίμειον*, non sine errore, Ptolemaeo, *Δοκίμια κώμη* Straboni l. 12 p. 577. *Δοκίμιον*, plane ut hic, *ἐπαρχίας Φρυγίας Σαλουταρίας* Ephesino concilio p. 534. vide Norisium Dissert. 1 de Epoch. Syro - Maced. p. 14.

395, 7. *Μῆρος*] est apud Socratem H. E. 3 15 et Socraten. 5 11, ubi Valesium vide. nec crede tamen posteriore aetate Comopolin fuisse appellatam; neque enim Constantinus imperator l. 1 Them. 1 id adfirmabit, sed Merum fuisse *κωμόπολιν* sive grandem vicum, qui ad urbis amplitudinem proxime accederet, uti in Marci Evang. 1 38. Carolus a S. Paulo cum Myrum vocat, ab Actis conciliorum, ut Nicaeni secundi p. 357, ubi Damianus *Μύρων*, in fraudem impulsus est.

Ibid. *Νακολία*] urbem Phrygiae, cui Nacolia nomen, πόλιν τῆς Φρυγίας ἢ *Νακώλεια προσωνυμία*, ad quam Valens Procopium profligaverit, Socrates H. E. 4 5 vocat. Basilius *Νακωλείας Φρυγίας* Chalcedon. concilio p. 578 subscripsit. ceteris *Νακώλεια*, ut Ptolemaeo et Zosimo 4 8. vide Ch. Cellarium G. A. 3 4 p. 144.

Ibid. *Δορύλλιον*] *Δορύλαιον*, uti Strabo; nisi forte *Δορύλλειον*, modo sanum id sit, cum Eustathio in Dionys. 815 voluerit. proxime fluvium sedem habuit, qui in Thes. Britan. tom. 2 p. 257 numo *Δορυλαίων* urnae incumbit, quamquam quo nomine fuerit nondum pro comperto habetur. Nic. Haymius Sangarium arbitratur, cui sane in Tabula Peutingerana accubat. at id flumen urbem alluisse cum certo haud constet, malim alterutrum amnium credere de quibus Cinnamus 5 1, ubi de Manuele Comneno, *διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου πορθμοῦ ἐπὶ Ἀσίας διαβάς ἄχρι Δορυλαίου ἦλθε, περὶ ἄμφω τῷ ποτομῷ, ὧν ὁ μὲν Βαθύς πρὸς τῶν ἐγχωρίων, Θύαρις δὲ ἄτερος ὀνομάζεται.* adde 6 14 Nicetam Choniat. Annal. Manuel. 6 p. 88.

Ibid. *Μίδαιον*] *Μίδαιον* sive *Μιδαίον*, unde *Μιδαίων* numi apud Harduinum et Holst. in Stephanum.

Ibid. *δήμον Λυκαῶν*] pesterius e ms eruit Holsteinus, e quo *Λυκαίωνων δήμος* formari oportet. *δήμος*, ut saepe, pagum notat: Stephanus *Εὐκαρπία δήμος τῆς μικρᾶς Φρυγίας*, et in *Δήμος*. Lycaones in Phrygia Plinius 5 29 agnoscit, probe contra Harduinum a Ch. Cellario G. A. 3 4 p. 164 defensos.

Ibid. 8. *δήμον Αὐλοκλεία*] forte *δήμος Αὐλοκρήναι*. Plinius Aulocrenas Phrygiae tribuit 5 29. *Marsyas*, inquit,

ibi redditur, ortus ac paullo mox conditus, ubi certati tibiaram cantu cum Apolline, Aulocrenis: ita vocatur conuallis decem mill. passuum ab Apania Phrygiam petentibus. et 16 43. favet suspicioni Aquilas episcopus Ἀνιοκρῶν, qui inter Phrygiae Salutaris praesules Chalcedon p. 400 nomen suum profitetur. quia tamen Ἀνροκλίτων p. 246. dicitur, nihil decreverim. id addam, in Geograph. Sacra praeriri haud debuisse.

395, 8. δῆμον Ἀλαμασσῶ] in concilio Chalcedonensi eius episcopus memoratur, diciturque πόλις Ἀμαδάσση p. 673, et in Constantinop. secundo p. 244 civitas Amadassorum rectius itaque δῆμος Ἀμαδάσσης.

Ibid. δῆμον Προπνίασα] forte δῆμος Πραιπένισος. Praepenissus est inter Phrygiae urbes apud Ptolemaeum, subscribiturque Auxanon πόλεως Πραιπένισσου Chalcedonensi p. 673. quod vero his pagis episcopi fuerint impositi, id argumento est fuisse κωμοπόλεις sive amplos et civium frequentia celebres pagos, unde et πόλεις Chalcedonensi concilio dicuntur. ceteroqui canones pago aut parvae urbi, cui vel unus presbyter sufficeret, episcopum negabant, ut synodi Sardicensis 6: μὴ ἐξεῖναι καθιστᾶν ἐπίσκοπον ἐν τινὶ κώμῃ ἢ βραχεῖ πόλει, ἢ τινὶ καὶ εἰς πρεσβύτερος ἐπαρχεῖ. et synodi Laodicensae 56, qui περιοδεύτας sive visitatores, ut Dionysius Exiguus vertit, de quibus Beveregius plura, in eiusmodi pagos mandat; quamquam et id citra dubium est, haud raro praesulum ambitione optime decreta fuisse proterve conculcata, et quo plures suffraganeos, quos vocant, acciperent, pagis atque oppidulis episcopos datos. in Africa certe per contentiones Donatisticas incredibilem in modum praesulum numerus increvit, paullatimque villae fundi et vici suos sibi praepositos viderunt, sicuti et Collat. Carthagin. c. 181 colligas. sed haec ab instituto nos avocarent longius.

Ibid. 9. ὑπὸ κοινουλάριον] olim Lycia et Pamphylia uni proconsuli paruerunt; unde C. Porcius procos Lyciae et Pamphyliae in Thes. p. CCCCLVIII 6. sub Constantino praesidem habuerunt, ad quem l. 2 c. Th. de censu data est. dicitur Decii tempore a Lycia iam fuisse distractam ob Pamphyliae praefecturam Martino ab eo imperatore mandatam, in Actis S. Achatii apud Ruinart. p. 155, si bonae fidei semper ea essent monumenta. forte Theodosius secundus Lyciae suam praesidem imposuit, qua de re alias. fuisse vero consularum Pamphyliam Notitia imp. Orient. c. 1 docet.

Ibid. 10. Πέργη] editi omnes Σύλλαιον iungunt, acsi eadem urbs esset, prorsus contra verum: distinctissimae enim

fuerunt, singulis episcopis, ut ex Chalcedonensi concilio novimus, subditae. seriore quidem aevo dignitas metropolitana Sylaeum ornavit, eaque causa est, cur in aliis Notitiis ὁ Πέργης ἤτοι Σύλαιον episcopus memoretur. at nondum, cum Hierocles suam digereret, eo res redierat: distinguuntur enim utriusque episcopi in Constantinop. tertio. erat Perge provinciae metropolis, sicuti praeter Chalcedonense concilium p. 656 scholiastes Callimahi hymn. in Dian. v. 187 et egregius numerus ab Ezech. Spanhemio (dissert. 9 de V. et P. Num. p. 591) productus ostendunt. secta dein in duas Pamphylia, quae tamen divisio Hierocle, quod supra patefecimus, posterior est, Perge Pamphyliae secundae, primae vero Side metropolis esse coepit.

395, 10. Σύλαιον] Σύλαιον Constantino l. 1 Them. 14 et Constantinop. tertio p. 677, ubi Paullus πόλις Σύλαιον τῆς Παμφυλίων επαρχίας, nec aliter Actis S. Stephani Iunioris, a Benedictinis vulgaris, p. 452, quae Lyciam hinc ordiuntur, etsi ipsi Σύλειον maluerint. putares itaque rectum id esse: at obstat Σύλειον Stephani et Sylaeum Livii. Salmasius in Solin. p. 549 Σύλλιον, nisi error ibi sit ab operis commissus, verum esse pertendit. Holsteinus Σύλαιον praefert ad Stephanum, atque Arriani Exped. Alexand. 1 27 Σύλλιον, χωρίον οχυρόν ad hanc normam corrigit. ego in Arriano nihil muto, Σύλλιον et Σύλλιον ceteris praestare arbitratus. habet id Polybius Leg. 30, et, quam conformatione literarum A et A deceptam nemo dixerit, Tabula Peutingerana. perperam ergo Ptolemaeus Σύλονον, et Chalcedonense p. 402 Σύλον. oppidum haud multum Perga distabat.

Ibid. Μαγνός] sic et Palat. et Colslin. mas Ptolemaei pro vulgato Μάτυλος. numi Μαγνδέων Thea. Britan. tom. 2 p. 189 id probant. quare non recte satis Magaedensium civitas Pamphyliae Constantinop. secundo p. 241, nec Μαγίδων πόλις Constantinop. tertio p. 502, nedum πόλις Μαυδος Chalcedon. p. 672. verius Magydensium civitas p. 646 veteri interpreti.

Ibid. Ἀττάλεια] nota urbs e Strabone est circa Corycum posita. Suidas in Κορυναίος sitam ait ad Corycum promontorium, haud obscure Corycum Ciliciae cum cognomine Pamphyliae oppido confundens; quem eundem errorem Salmasius in Solin. p. 545 reprehendit in Demetrio, quo Stephanus teste usus fuit. Ἀτάλων episcopus, qui Ephesino interfuit concilio p. 585, hinc fuit, appellarique Ἀττάλων debuerat. ceterum seriore aetate urbs ab Alexio imperatore metropolitana iura, quemadmodum Notitia Iac. Goari, docemur, impetravit. hinc explia, quod ceteroqui absurdum videri

posset, schollon Balsamons et Zonaræ tom. I Canon. Bene-
regii p. 107: Παμφυλία ἐστὶν ἡ τῆς Ἀτταλίας ἐπαρχία. vide
quoque Tzetzen Chiliad. 6 72.

395, 10. δῆμον Οὐλίμβος] ab aliis ut hic nobis pa-
gus explicetur exspecto, gratiam relaturus si eadem opera
binis sequentibus, qui meam frustra implorarunt, succurrere
voluerint. meminit sane Notitia Iac. Goari Δικιοτανάβρων,
videnturque eadem ac Κάνανρα, nec hilum tamen iuvant. Ca-
rolus a S. Paulo non aliam esse ac Zenopolim fidenter ad-
firmat, quam nos Isauriæ fuisse pro comperto habemus.

Ibid. 11. Ζοβία] lege Ἰοβία et mox Τερμεισοός. tribus
his oppidis tempore synodi Constantinopolitanae sub Flaviano
unus episcopus fuit, qui inter Acta Chalcedon. p. 239 τῆς
κατὰ Τερμεισοὸν καὶ Εὐδοκιάδα καὶ Ἰοβίαν ἀγίας Θεοῦ ἐκκλη-
σίας dicitur. Ephesinae synodo p. 535 Timotheus πόλεως
Τερμεισοῦ καὶ Εὐδοκιάδος subscripsit, unde alii Ioviam pa-
ruisse coniciunt. Leone vero imperatore, quod synodica pro-
vincialium epistola docemur, et Eudocias et Termessus sin-
gulis praesulibus dicto audientes fuere. montibus Termessus
supra Phaselidem circa angustias, per quas in Milyadem trans-
itus, erat adposita. vide Cellarium G. A. 3 4 p. 196.

Ibid. δῆμον Μενδετέω] nisi me omnia fallunt, est hoc
Ptolemaei Μενεδήμιον. itaque Δήμος Μενεδήμιον reſta-
gamus.

Ibid. 12. δῆμον Σώκλα] imo Πώγλα, ut idem geogra-
phus. Paulus πόλεως Πούγλων inter Pamphylios nomina in
Chalcedon. p. 672 profitetur.

Ibid. Σίνδα] Σινδα oportuerat, quod L. Holsteinus ad
Geogr. S. monere haud praeteriit, simile mendum e Strabone
et Stephano ad huius Ἀμβλαδα eluens. concilio Ephesio
p. 585 πόλις Ἰσιωδῶν perperam appellatur, rectius Chalcedo-
nensi p. 672.

Ibid. Βέρβη] sic mss. Βάρβη aliis notitiis. utrum praes-
tet, in tam pertinaci veterum de oppido silentio haud temere
finivero.

Ibid. Σινδανδα] et hoc e mss. crederes hinc fuisse
Neonem episcopum πόλεως Σιλιάδου Παμφυλίας in concilio
Chalcedon. p. 556, nisi aliunde liqueret Syllii, de quo supra,
praesulem fuisse. vide p. 672 Actorum eorum. itaque de hac et
sequenti Myodia nihil profitebor aliud quam obscurissimas
videri. inveni quidem in Notitia Iac. Goari Μυλόμην ἢτοι
Ἰουστινόπολιν, pro qua Iustinianopolin N. Almannam in Pro-
copii Hist. Arc. c. 11 legisse constat: sed ea ab auxiliis
ferendo tantum abest ut omnia conturbet.

Ibid. 13. Χωρομυλιαδικά] iungere haec manu exar-

tos codices Holsteinio accedimus, nec tamen urbem eo nomine Pamphyliæ fuisse, quæ eiusdem in Stephani *Μιλύας* suspicio erat. Milyas a Ptolemaeo Pamphyliæ contribuitur: hinc τὴν *Μιλυάδα χώραν* in Lyciæ Phrygiæ et Pamphyliæ finibus apud Arrianum Exped. Alexandr. 1 25 et Strabonem 12 p. 570 appellarunt. verum ergo fuerit *χωρία Μιλυαδικά*, ut pagi eius regionis intelligantur.

395, 13. *Ὀλβασα*] iurares *Ὀλβίαν* esse, quam omnes, si Stephanum exceperis, meritum propterea Casauboni Salmasii atque aliorum animadversionem, Pamphyliæ transcribunt. ne quid tamen mutetur, Ptolemaeus auctor erit, *Ὀβασα*, sive, ut Coisl. ms, *Ὀλβασα* Pisidiæ haud multum a Comana, quo de oppido mox, contribuens. nec Pisidiæ mentio illi nocere debet, cum finitimas esse provincias et plura eius oppida Hieroclem Pamphyliæ suæ vindicare apertissimum sit.

Ibid. *Αυσήγαρα*] *Αυσινίαν* Ptolemaei esse non dubito: nam et reliquæ Notitiæ urbem agnoscunt, et Theodotus *Αυσινίων* in Chalced. concilio p. 402, sive Lysiniensis, ut in synodica ad Leonem imperatorem epistola, memoratur.

Ibid. 14. *Κόμανα*] non aliter Ptolemaeus, cui Ephestius Comanenus in synodica epistola ad stipulatur: nam operam Carolus a S. Paulo abutitur, cum Comacenum cum esse iubet. huc refert Harduinus numum *ΙΕΡΟΚΑΙΣΑΡ. ΚΟΜΑΝΕΩΝ*, probabili coniectura: propius enim hinc Hierocaesarea quam ab oppido Pontico Cappadocicove distat.

Ibid. *Κόλβασα*] *Κόρβασα*, quemadmodum Ptolemaeus, unde Corbaseus episcopus, ut Carolus a S. Paulo admonuit, in concilio Constantinop. sub Menna.

Ibid. *Κρέμνα*] *Κρημνα*, quam coloniam Romanos deduxisse Strabo et Ptolemaeus testantur. sita erat in loco prærupto, quæ fortasse nominis causa, undique fossis depressissimis munita apud Zosimum 1 69, ubi tamen male Lyciæ tribuitur.

Ibid. *Παμένου τείχος*] *Ἀνεμοτείχος* mendose Constantino l. 1 Them. 14, ut *Πανεμοσιχειρών* numi mostrant. *τείχος* autem in hac compositione arcem notat; quam rem cum pluribus exemplis L. Holsteinus ad Stephanum stabilire constituerit, eaque absint ab eius notis, en tibi ea ex schedis, quarum mihi copiam fecit vir clarissimus I. Ph. D'Orville. *τείχος* multis in locis veterum non solum murum sed et castellum vertendum est: significat enim locum munitum. ita ferme semper apud Scylacem et Herodotum. sic l. 1 c. 83 *Sardes* vocat *τείχος τῶν Λυδῶν*, ubi inepte interpres

murum *Lydorum*, et l. 7 c. 59, quem locum notavi ad *Stephanum*. *Iustinus Cohort. ad Graecos*: ἐπὶ τοὺς γὰρ (τοὺς φιλοσόφους) ὡσπερ ἐπὶ τείχος ὄχυρόν καταφύγειν εὐθυσίαν. et *Orat. ad Graecos Hercules inter alios labores Augiæ ὄχυρόν τείχος a sordibus purgasse dicitur*: utrobique validam muram reddunt perverse. ita νέον τείχος, Ἀβύρον τείχος, Ἡραίων τείχος et παλαιὸν τείχος in *Steph. Γάγαι*. atque ita vocipe in oraculo *Apollinis Atheniensibus* dato ξυλίον τείχος, et vide ipsum *Stephanum* in τείχος, κβι φρονύριον exponit. idem *Iustinus dialogo cum Tryphono Platonem scribit et Pythagoram esse ὡσπερ τείχος καὶ ἄρεισμα τῆς φιλοσοφίας*: velut muram et columen ait interpretes, ego potius arcem et munimentum: nam et *Homerus Iliad. A 407 τείχος Ἄρειον vocat Thebas, quasi locum ab ipso Marte munitum, Martis propugnaculum*. haec vir doctissimus; quae etsi verissime observata sint, non ivero tamen infitias, murum apud Latinos eandem hand rare significationem possidere. vide *Anton. Itiner. p. 446 et Wassum ad Sallust. Catilin. c. 61*.

395, 14. Ἀρμισσοῦ] gemina sibilante *Ptolemaeus* et *ms Leid.*, nec discordante *Theophilo τῆς Ἀρμισσοῦ* in *Chalced. p. 672*, tametsi perperam *p. 556 πόλιος Ἀρμισσοῦ Παμφυλίας*.

Ibid. Μαξιμανούπολις] est in *Notitiis* et conciliorum *Actis*, sed situs, ut pleraeque huius provinciae, incertissimi. *Κτήμα*, quod sequitur, publicum urbis agrum sive praedia indicat; quo modo βασιλικά κτήματα in *Herodiani l. 1 c. 11* sunt villae principis, et l. 2 c. 6 τὰ πορρωτάτα τῆς πόλιος κτήματα, praedia ab urbe remotiora.

Ibid. 15. Πεγησαλάμαρα] credo pagi aut oppiduli esse nomen: solet enim *Hierocles τὰ ῥεγέ*, ex ῥεγεῶν accusum, illis praeponere; qua de re infra cum in *Bithyniam* devenimus. pagus ipse, pariter ac *Limobrama*, mihi nusquam occurrit.

Ibid. 16. Κόδρουλα] forte *Κόρδυλα* praestiterit: certe *Maras* urbis episcopus in veteri Latina versione concilii *Chalcedon. p. 100 Cordylorum* et *ms Κορδύλων*, etsi vulgo nunc *Κοδρύλων*, et pessime *p. 557 Κοδραλαίων*, atque in epistola provincialium synodica *Codri*, appellatur. accedit *Stephanus, Κόδρυλος, πόλις Παμφυλίας*. hand equidem ignoro quid *Abr. Berkelius* ex eo fuerit architectatus, quo utique sine incommodo nunc facile carebimus.

Ibid. Δημονσία] sanissime hoc sit an mendosum, quaeve locum cum insequente insoderit, ut doceatur, aliunde expectamus.

395, 16. Παστοληρισσός] si mss addicerent, Πεδνηλι-
σόν Ptolemaei et conciliorum praeferram.

Ibid. 17. Σέληη] Σέληη haud dubie est, quod et animad-
versum a Ch. Cellario G. A. 3 4 p. 198 videbis. monti erat
imposita. πολίχηη δ' αὐτή Παμφυλίας ἐστίν, ἐπὶ λόφου κει-
μένη Zosim. 5 15.

Ibid. Τριμούνολις] vero nomine Πριμούνολις erat.
hinc Timotheus Πριμουνόλεως τῆς Παμφυλίας in Chalcedon.
p. 127 et p. 240 male Πριαμούνολις in Ephesino p. 528. id
enimvero negligi non oportet, Tribonianum Primupoleos praes-
ulem, qui Ephesino concilio scribendo adfuit p. 438, Ἀσπέν-
δου τῆς Παμφυλίας dici, nec usquam Primupoleos episcopum
ab eo distingui; praeterea in veteribus Notitiis Aspendi praes-
ulem saepe memorari, et Primupoleos nullam esse mentio-
nem. quae mihi res argumento est Aspendum nihil prorsus a
Primupoli discrepasse, atque adeo perperam in Geographia
S. distingui.

Ibid. Σίδη] lege Σίδη, quae deinceps metropolis Pam-
phyliae primae fuit. primum ea dignitate in concilio Con-
stantinop. secundo p. 240 illustrata conspicitur, etsi in Chal-
cedonensi p. 437 Amphilocheus eius episcopus inter metropo-
litanos, quos vocat, nomen adscripserit. numum Σιδητῶν
πρῶτα Παμφύλων et alterum Σιδητῶν λαμπροτάτης ἐνδόξου
explicuit Spanhemius dissert. 6 de V. et P. Num. p. 591.

Ibid. Σέρνα] assentior Holsteinio Sennensem in conci-
lio Ephesino episcopum huic urbi imponenti: tametsi enim Ne-
ctarius Συνέων p. 439 scribatur, alibi τῆς ἐν Σενέα καθολικῆς
ἐκκλησίας nominatur. vide p. 529.

Ἀύβρη] sic et Dionysius Perieges. 859 in editione Guil-
Hilli, quod sphalma typographi Ch. Cellarius G. A. 3 4 p. 199
putaret, nisi in Hieroclis notitia Pamphyliae etiam Ἀύβρη
scriptum inveniretur. ego contra sentio. Dionysii plerae-
que omnes editiones Ἀυρβρη, etiam Ferraricensis a. 1512,
prae se ferunt: nostrum vero a librario parum diligente est:
nam ceteri scriptores consentiunt Ἀυρβειτῶν numis.

Ibid. Κάσσα] non alia est ac Ptolemaei Κάσαι, pro
quo Cassae vetus eius interpret.

Ibid. 18. Κότανα] si Acta Ephesini concilii haud fal-
sunt, Κότανα praestiterint: subscribit enim p. 549 Acacius Κο-
τένων τῆς Παμφυλίας, et p. 529, quamvis non sine levi men-
do, τῆς ἐν Κοπένοισ ἐκκλησίας.

Ibid. Ὀρυμνα] hoc mss approbant. huic episcopus fuit
Paullus Orymnorum Ephesin. concil. p. 674, qui vitiose τῆς ἐν
Θρύμνοισ ἐκκλησίας p. 535. vide Nicaen. sec. p. 598.

395, 18. *Κορακήσιον*] situm erat in saxo praerupto, olim Ciliciae asperae initium apud Strabonem 14 p. 668. Matidianus *Κορακισίων* est in Ephesino p. 438, quicum pacae conspirat *Κορακήσιον* numus Thes. Britan. tom. 2 p. 282.

Ibid. *Συέδρα*] desertum Ciliciae scopulum Florus a Salmasio emendatus 4 2, Lucanus parva Suedra 8 250, ab eodem sanitati restitutus, appellat: olim Synedris legebatur, prorsus ut Coislin. mss ex Suedra Ptolemaei *Συνέδραν* 5 8 fecit. vide in Solin. p. 542, et Kuster. ad Suidae *Αλιανός*.

Ibid. *Καραλία*] *Κάραλλις* ἢ *Καράλλεια* Stephano. concilii Ephesini Actis adfuit Solon *Καράλλιας*, p. 438, et Chalcedon. p. 672 Marcianus *πόλεως Καραλλίας* rectius Constantinop. tertio *τῆς Καραλλέων πόλεως τῆς Παμφυλίων ἐπαρχίας* p. 503. vide Holst. in Stephanum, et gentile hoc a *Καράλλις* derivatum atque ab Ethnicographo neglectum observa.

Ibid. *Ὀλίβρασος*] *Κορυβρασός* vere Holsteinus, cuius praesul, ab eodem appellatus in hanc rem, Nesius *Κορυβρασού* Ephes. concil. p. 438, perperam vero *τῆς κατὰ Κορυβασύνην ἐκκλησίας* p. 529.

Ibid. 20. *ἐπὶ κορσουλάριον*] praesidi Lyciam Notitia imp. Orient. c. 1 subiicit, estque in Actis S. Claudii apud Ruinart. p. 866 Lysias praeses provinciae Lyciae; qui tamen non huic sed Ciliciae, quoniam in civitate Aegea commoratus dicitur, praefuisse videtur, ut bene vir doctus. iunctam Pamphyliam paullo ante observavimus. Malala tom. 2 p. 69 Lycaoniae olim connexam, sed a Theodosio secundo inde divisam ac provinciam esse factam, Myrensi urbe ad metropoles dignitatem provecta, adfirmat; quod si verum est, fortasse ultimis Theodosii primi imperatoris annis Lycaoniae est adiecta: tum enim Lyciae gravis inusta nota est, permissumque ut provinciales contumelioso nomine vulnerarentur. nec cum veritate tamen consentiet, a Theodosio iuniore Lyciam pristina iura reciperasse, siquidem priorem illi famam meritumque inter ceteras renovari censuerunt imperatores Arcadius et Honorius in l. 9 c. Th. de indulgent. crimin. forte rem eandem repetita lege Theodosius secundus iussit, eorumque scribendorum Malalae occasionem praebuit.

Ibid. *πόλεις λδ'.*] Plinius N. H. 5 27 suo tempore oppida 36 Lyciam habere, Strabo 14 p. 664 communem Lyciam cum τὸ *Λυκιακὸν σύστημα* ex 23 civitatibus fuisse compositum, in quo Lyciarches aliique magistratus crearentur, refert. hoc loco numerus catalogo, qui mox sequetur, maior est.

Ibid. 21. *Φασούδης*] imo *Φασηλός*, in finibus Lyciae et Pamphyliam posita apud Strabonem 14 p. 667. de Cylabra

quem tanquam heroem venerabantur, Athenaeus 7 13. ex sequenti nihil, quod placeat, emergit. vide Ciceron. Verr. 4 10.

395, 21. Γάγα] Holsteinio in Stephanum Γάγα hoc neutrum videtur plurale, cui si quod simile esset exemplum, nec tot vitia huic notitiae inessent, assentirer: ab urbe et vicino amne, quem tamen Galenus ἀπλ. φαρμακ. 9 p. 123, etsi Lyciae oram parva navicula legeret, invenire potuisse negat, lapidem Gagatem appellatum volunt, qua de re Saracenus in Dioscorid. 5 146 et Rhodius in Scribonii Larg. Composit. 225, cuius tamen omnia puto non probabis. vide vero quas turbas hoc oppidum leviter in Eusebio de Martyr. Palaestin. c. 4 depravatam dederit: εἴ τις ἄρα Πάγας ἐπιστάται, τῆς Λυκίας οὐκ ἄσημον πόλιν. si quis, inquit, Pagas novit, urbem Lyciae non obscuram. Valesius Araxa, quod mss ἀραπαγὰς aut ἀραγὰς offerrent, quo nomine nusquam urbs in Lycia, videtur maluisse: Henschenius tom. 1 April. p. 50 Patara praecipit; Ruinartus Actis Sincer. M. p. 320 in dubio est utri accedat. tu mecum Γαγὰς scribe, et compositos hos fluctus agnosces.

Ibid. Ἀκαλισσός] si hanc et alias Notitias exceperis, inventu difficilis erit.

Ibid. Ἐλεβησός] legendum haud dubie est Ἐδεβησός, quam urbem e mss Stephano L. Holsteinius et Abr. Berkeleyus restituerunt. Ἐδεβησός, ait, πόλις Λυκίας, ὡς Καπίτων Ἰσαυρικών α'. nollem vero a Berkelio probari coniecturam Hermolai Barbari in Plinio 5 27 Habessum in Edebessum mutantis. oppida, inquit, Apyre et Antiphellos, quae quondam Habessus, atque in recessu Phellus. nam comperitissimum hinc est diversa oppida Lyciae Antiphellum et Edebessum fuisse, utpote distincte ab Hierocle memorata.

Ibid. Λίμυρα] hoc e ms vulgato [λύμυρα] praefendum. sita urbs erat ad eiusdem cognominis amnem apud Strabon. 14 p. 666. videntur autem τὰ Λίμυρα et τὴν Λιμύραν dixisse; sane τὸν ἐν Λιμύρα Διάτιμον Basilium M. epist. 218 laudat, et ex Ovidio Metamorph. 9 v. 645 haud ignotus est, iam Cragon et Limyren Xanthique reliquerat undas.

Ibid. 22. Ἀρυκανδα] nota satis urbs est ex Strabone Stephano et aliis, forte adposita ad Arycandum fluvium Plinii 5 27. male Petrus Diaconus Ὀρικάνδων Nicaeno secundo concilio p. 52.

Ibid. Ποδαλία] Stephanus Ποδάλεια πόλις Λυδίας, quod iure viri docti ex Ptolemaeo et Notitiis mutarunt: Ly-

ciac enim fuit. vide epist. provincialium synodicam tom. 9 concil. Labbei p. 339.

395, 22. *Χάμα*] haud aliter Plinius et Ptolemaeus. Eudoxius πόλεως *Χάματος επαρχίας Λυκίας* in Ephesino p. 536 memoratur. quae hanc excipit, mihi inaudita est, vercorque ut sine mendo sit. arbitrabar *Κορυδαλλα*, unde *Κορυδαλλίων* numus Thea. Britan. tom. 2 p. 262, et *ἐν Κορυδαλούς* (sive potius *Κορυδαλλούς*) *Ἀλέξανδρος ἀπὸ μοναζόντων ἐπίσκοπος* Basilio M. epist. 218, legi posse: sed id oppidum longius a vulgato distat, et fortasse in *Κομιστάραος*, quo Lyciae urbium index finitur, delitescit.

Ibid. *Μύρα*] bene ma. metropolin fuisse praeter Maliam concilium Chalced. et Synodica provincialium ad Leonem epistola dubitare vetant. Basilius Seleuciensis Vit. S. Theclae 1. p. 272: *ἀπαγγέλλεται εἶναι κατὰ τὰ Μύρα ὁ Παῦλος τῆς Λυκίας δὲ ἐστὶν αὕτη βελτίστη καὶ φαιδρωτή πόλις*. vetera Theclae Acta a Grabio Specileg. 1 p. 114 publicata *Μύραν τῆς Λυκίας* appellant, male, ac propterea corrigenda: paullo enim ante *ἐν Μύροις*.

Ibid. 23. *Ἀρνεά*] *Ἀρνεαί*, unde in pluribus Notitiis *ἰ Ἀρνεών*. Stephanus *Ἀρνεαί πόλις Λυκίας μικρά*. Cynaeae sunt apud Plinium 5 27.

Ibid. *Ἀπερραί*] ita manu exarati libri. Ptolemaeus *Ἀπερραί*, Notitiis lac. Goari *ὁ Ἀπερραίων* episcopus, perperam.

Ibid. *Φελλός*] hanc et illi oppositam Antiphellum Strabo 14 p. 666 atque alii describunt. *ἐν Φέλω Λολλιανὸν ἐπίσκοπον* Basilius M. epist. 218 commendat; ubi ex Vaticano ms *ἐν Φελλῷ* admitti oportuerat.

Ibid. 24. *Κόνδυβα*] Plinius et Stephanus hoc probant, *Κόνδυβα* Ptolemaeus, haud bene. Constantinus πόλεως *Κανδήρων* Nicaeni secundi p. 52 et *Κανδίκων* p. 355 hinc fuit; inserique adeo urbs haec Geographiae S. debuerat.

Ibid. *Εὔδοκίας*] Notitiae haud praeterierunt, estque, quod et Holsteinius monuit Photinus Eudoxatorum provinciae Lyciorum in concilio Constantinopolitano sub Menna.

Ibid. *Πάταρα*] hanc nobilem fecit *delubrum Apollinis*, quondam opibus et oraculi fide Delphico simile. *ultra est Xanthus flumen et Xanthus oppidum*, inquit Mela 1 15 adde Strabonem 14 p. 665.

Ibid. *Κόμβη*] Ptolemaeo *Κόμβα*, et forte verius: nam *ὁ Κόμβων* non tantum est in Notitiis lac. Goari, sed et Constantinus πόλεως *Κόμβων* Nicaeno secundo p. 356 subscripsit: unde mirere et hanc in Geographia S. esse neglectam.

305, 24. *Μίσιαι*] verum est *Νίσα*, sive *Νύσα*, ut Coisl. ms e Ptolemaeo. ὁ *Νύσων* est in Notitiis. praefuit huic urbi episcopus Georgias, qui πόλεως *Νισσα* Nicaeni secundi concil. p. 52 et *Νασα* p. 355 dicitur.

Ibid. *Πίναρα*] sita urbs fuit ultra Xanthum flumen, non, uti vulgo locant, cis eum fluvium, si verum tradidit Arrianus Exped. Alexand. 1 25. episcopus τῶν *Πινάρων* Theodorus cum Nicaeno secundo p. 52 inter Lycios nomen profiteatur, digna utique urbs fuerat cui in Geographia S. locus assignaretur.

Ibid. 25. *Σίδυμα*] ita ms, et verissime, ut ex Ptolemaeo et Plinio constat. addo Zemarchum πόλεως *Σιδύμων* τῆς *Λυκίας* concilio Constantinop. tertio p. 505 et Nicodemum πόλεως *Σιδύμων* Nicaeno secundo p. 52 subscripsisse. Theophanes de Marciano Chronogr. p. 89: καὶ γενόμενος ἐν *Λυκία*, ἀρρωστία περιπεσὼν καὶ καταλειφθεὶς ἐν πόλει *Σύδημα*, ubi sine dubio *Σίδυμα* oportet, quo et ms Barberini *Σίδημα* ducit. Holsteinius in dubio utram *Σίδυμα* an *Σίδυμα* probaret fuit. vide ad Stephanum in *Σίδυμον* et *Σίδυμα*.

Ibid. *Τλω*] hoc e mas verum fuerit, modo *Τλω* legeris, quam urbem inter sex maximas Lyciae Strabo 14 p. 665 refert. Andreas πόλεως *Τλωαίων* Chalcedon. p. 97 et *Τρόλων* p. 889, ac Constantinus *Τλών*, qui *Τλωίων* dici debuerat, Nicaeno secundo p. 52 adfuerunt.

Ibid. *Τελμισός*] praestat sibilantem geminari, etsi Hesychius *Τελμισοίς* ἔθνος περὶ *Λυκίαν*, et Clemens Alexandrinus Stromat. 1 p. 361 edit. Oxon. ὡσπερ *Τελμισοίς* τὴν δι' ὀνείρων *μαντικὴν*, et Basilius M. epist. 218 ἐν *Τελμισῷ* *Γλαίριος* ἐπίσκοπος: alterum enim plerique veterum probare solent, interque eos Clemens ipse Protrept. p. 40. posita urbs erat in colle praerupto circa mare apud Arrianum Exp. Alexand. 1 28., sinuique nomen fecit. Lucanus 8 248: *magnosque sinus Telmissidos undae compensat medio pelagi*. sic malim: nam et Themissidos in manu exarato libro Fr. Oudendorpius invenit. vide Cellar. G. A. 3 3 p. 107 et Holstein. in Stephanum.

Ibid. *Καῦνος*] Cariae hanc urbem serior aetas Lyciae contribuit. arces eius Heracleum et Persicum Diodorus Siculus 20 p. 766 non praeteriit. ager circa urbem satis uber et fertilis erat, sed aër per aestatem et autumnum pestilentissimus, auctore Strabone 14 p. 651, unde valetudine habitantium, quod Mela ait, oppidum erat infame: passim cives febricitabant, pallidoque vultu morbum probebant, quam in rem praeter Strabonem egregia habet Dio Chrysostomus orat. 32 p. 390. Hesychius

in *Καῦνος* dicit *Ῥόδον* esse πόλιν, quoniam Rhodiis subiecta fuit. descivere quidem ab his Caunni apud Livium 45 25, sed et in ordinem sunt redacti et a Romanis deinceps iisdem addicti, indice Strabone; quo iugo necdum exsoluti erant, cum Rhodiacam Dio Chrysostomus recitaret. *τίς γάρ παρὰ Καυνίους, inquit p. 349, γέγονε γενναῖος ἀνὴρ; ἢ τίς πωποτε ἐκείνους ἀγαθὸν τι πεποιήκεν; οὐ γὰρ δουλεύουσιν οὐχ ὑμῖν μόνοις ἀλλὰ καὶ Ῥωμαίοις, δι' ὑπερβολὴν ἀνοίας καὶ μοχθηρίας διπλὴν αὐτοῖς τὴν δουλείαν κατασκευάσαντες.* quare cum ea fuerint misera conditione et inconsiderata temeritate, ne mirerur ab eodem oratore p. 326 τὸς κακοβούλους τοῦτους *Καυνίους pessime sibi consulentes Caunios* appellari.

395, 25. *Ἀραῖα*] habent urbem Stephanus et Ptolemaeus. Theodorus episcopus πόλεως *Ἀραῖων ἐπαρχίας Λυκίας*, sive *Ἀράζων*, ut perperam p. 673 concilio Constantinop. tertio, peius Stephanus πόλεως *Ἀράζου Nicaeno secundo p. 356.* subscripsisse dicitur. Bubon ex Plinio nota est.

Ibid. 26. *Ἰνδιάνδα*] *Οἰνιάνδα* ex Plinio et Stephano: nam Ptolemaei *Οἰνιάνδα* recta non sunt. prave concil. Constantinop. tertio p. 673 Georgius praesul *Ἰνιανδοῦ ἐπαρχίας Λυκίας*, et p. 538 *Οἰνιάνδων*, ac Nicaeno secundo p. 326 Georgius *Οἰνιάνδων* scribitur.

Ibid. *Βαλούρα*] *Βάλβουρα*, ut in Plinio et Ptolemaeo, cuius oppidi episcopus Chalcedon. concilio p. 524 Philippus *Βαρβουρέων*, et p. 666 πόλεως *Βαλβουραίων*, optime *Βαλβουρέων* p. 97 vocatur.

Ibid. *Κομισιάρως*] mihi, nisi Corydalla sit, nihil de ea innotuit.

Ibid. 27. *ὑπὸ ἡγεμόνα*] *sub Vespasiano principe insularum provincia facta est*, Sextus Rufus ait Breviar. c. 10, *praesidisque imperio subiecta*; unde Diocletianus imperator ad Diogenem insularum Praesidem scribit l. 5 c. ubi constat, eiusdemque meminerunt imperatores Honorius et Theodosius in l. 32 c. Th. de Navicul., ubi plura Gothofredus agere praeses plerumque Rhodi solebat, quorsum cum hieme periculosus et saepe incertus esset cursus, frustra Rhodiis quarentibus, imperatores Valens Gratianus et Theodosius aliud edixerunt l. 6 c. de Offic. rector. provinc. *civitas Rhodiarum, aiunt, iniuriam suam non tam decenter quam sero conquesta est. unde inviolabili observatione sancimus ut, quoniam tempore hiemis navigatio saepe periculosa est et semper incerta, in illis quinque urbibus, quae potiores esse ceteris asseruntur, vicissim hiemandam sibi iudices recognoscant.* neque enim dubitandum videtur quin sub iudicum nomine

praesidis complectantur; tantoque minus quod et alias iudices in Ictorum fragmentis praesides adsignificent, ut exemplis Corn. van Binkershoek Observat. 1 2 docuit pluribus. cave vero quinque urbes, in quibus vicissim hiemem transigere iuventur, de insulae Rhodi urbibus cum Guid. Pancirolo in Notit. imp. Orient. c. 102 interpreteris: tot illa non vidit, tribus olim superba, unde *τριπολις νᾶσος* Pindaro Olymp. od. 7, sed quae in unam Rhodum, eiusdem cum insula nominis, deinceps coaluerunt, Strabone teste 14 p. 655. quinque urbes, nisi fallor, insulae sunt totidem, in hac provincia ceteris potiores: hoc ipsa imperatorum constitutio, ut admittas, requirit. nec obest sermonis usus: nam et Virgilius Delum Apollinis urbem vocat; neque Graecis quicquam familiarius quam insulam *πόλιν* appellare. vide Anton. Itin. p. 523.

395, 27. [*Ρόδος*] insularum provinciae metropolis Ephesino concilio p. 453 dicitur; Iornandi de Regn. Succes. *Rhodus opinatissima insula et totius Adriae insularum metropolis*, qui rectius *Aegei maris aut Asiae* scripsisset. libertate a Vespasiano privata est apud Sueton. c. 8; unde citra dubium est Dionis Chrysostomi Rhodiacam ante fuisse recitatam quam Rhodiis libertas auferretur, in provinciae formam redactis: salvam illis libertatem p. 344 D, beatamque satis insulae conditionem, cui in Caria et Lycia civitates tributariae essent plures p. 341 C; adfuisse illis praeterea *τὸ ἐαυτῶν προστάται καὶ τὴν πόλιν διοικεῖν καὶ τὸ βουλευσασθαι καὶ τὸ δικάσαι* p. 359 B significat; quae omnia inter provincias transcriptae haud sane conveniunt.

Ibid. 28. *Κῶς*] de hac et sequentibus Anton. Itin. p. 522. addam iustam Sopingio caussam defuisse cur haec Hesychi de Samo *Φυλλίς ἢ Σάμος τὸ πάλαι, mutaret et Φυλλάς* mallet. vulgato patrocinium nunquam Nicander negaverit Ale-xipharm. 149, ubi scholiastes *Φυλλίς ἢ Σάμος*.

Ibid. *Μεθύμνα*] sic et Scylax, quem Ch. Cellarius G. A. 3 2 p. 15 ut sine vitio sit veretur, quoniam Strahoni et Thucydidi *Μηθύμνα* placeat. ego haud damnaverim: nam et *Μεθύμνα* in Nicaeno secundo p. 349 legitur, et *Μεθύμναίων* numum Thes. Friderician. c. 5 29 ostentat. videtur et assentiri Galenus Method. Therap. 12 p. 166: *τριῶν γὰρ οὐσῶν ἐν Λέσβῳ πόλεων ἦτις μὲν εὐώδης καὶ γλυκύς (οἶνος) ἐν Μιτυλήνῃ γεννᾶται, μᾶλλον δ' εὐώδης καὶ γλυκύς ἐν Ἐρέσσῳ, κάπειτα ἐν Μεθύμνῃ.* qui tamen cum de Antidot. 1 p. 427 *ἐν Μηθύμνῃ* praeferat, incertum relinquit utrum probaverit. itaque succedat *Μεθύμναίος* apud Athenaeum l. 8 c. ult. et Maximum philosophum *περὶ Καταρχῶν* 459:

ἢ γόροις ἐν κλῆμα Μεθυμναίου λελίχσαι κατθέμεναι. iam si μέθρ originem dederit Μεθυμναίω, ut Athenaeus voluit, aut Μεθυμνα potius, utique ea se tueri poterit.

395. 28. Πέτελος] hoc nomine cum insulam nemo noverit, Carolus a S. Paulo Ἀήλος substituit, quam supra sub Achaiae proconsulis ditione vidimus. mihi Τῆλος, de qua Strabo 10 p. 488, ex parte vocabuli haud male exstrui posse videtur, etsi gravius latere ulcus arbitrato. auctor catalogo praescrisit urbes se 20 recensurum, et 19 tantum memorantur: defuit praeterea Carpathus celebri satis fama in hac provincia; itaque opem e mss fidelioribus optamus.

Ibid. 29. Προσελήνη] insula Πορδοσελήνη est, quam vocabuli foctorem vitantes Προρροσελήνην alii, alii Προσελήνην vocarunt: prius est apud Stephanum et plures alios, posterius in Chalcedon. synodo cui p. 530 et tom. 9 p. 173 Florentius Τενέδου, Λέσβου, Προσελήνης καὶ τῶν Αἰγιαλῶν subscribit, testificaturque se illis insulis episcopum fuisse; quas et coniunctas atque uni praesuli subditas ex Ephesino p. 671 colligas: videbis enim Lesboselenensem Ioannem, haud dubie Lesbo et Pordoselenae impositum. quae vero τῶν Αἰγιαλῶν nomine in Chalcedonensi signantur? novimus Αἰγιαλήν, sive Αἰγιαλον, ut Suidas maluit, insulae Amorgi urbem, sed longius in Carpathium mare proiectam quam ut Lesbi episcopo subditam arbitremur. ergone a vero multum aberrabimus, si καὶ Αἰολίδων scribamus? constat enim Lesbum earum insularum principem et metropolin fuisse ex Eustathio in Dionysii Perieges. 536.

Ibid. Σύφρος] Σίφρος, ut ms Leid.; quam cum Stephano male Μερόπην vetusto nomine dici et Μερόπην substituendam suspicatur Abr. Berkelius, haud sane attendit ad Plinii cum Stephano consensum 4 22.

Ibid. 30. Ἀμοργός] non aliter Ptolemaeus, Ἀμοργός alii. quod autem e mss profertur Ἀμολγός, id ex posteriore natum est, prorsus ut rempublicam depeculantes Attici poetae ἀμολγούς et ἀμοργούς appellabant. vide Kusterum ad Suidae Ἀμολγούς, et de insula Bochartum de Colon. Phoenic. 1 14.

Ibid. Ἀστυδάλεια] notissima insula est, cui cognominem in Samo urbem Polyaeus Stratag. 1 23 habet, sitam, ut Etymologus docet, παρὰ τὸν ποταμὸν Σήσιον, qui forte Χήσιος esse debet. Χήσιον eius insulae promontorium Alexipharm. 151 Nicandri scholiastes novit, unde Χησιάδες nymphae isti poetae, et Diana Χησιῆς Callimacho hymn. in Dian. 228.

396, 1. ὑπὸ κορσουλάριον] in Notitia imp. Orient. c. 1 praesidem Caria habet, atque apud Sozomenum H. E. 5 21: scribit enim τῷ ἡγεμόνι τῆς Καρίας Iulianus.

Ibid. Μήλιτος] Μιλητος est, urbs nobilissima, de qua Strabo 14 p. 635.

Ibid. 2. Ἡρακλείας Ὑγμοῦ] iungunt haec mss: verum est Ἡράκλεια Λάτμον, ita, quod Latmo monti assideret, dicta. quin et Λάτμος urbi nomen fuit, uti Strabo 14 p. 635 et Apollonii scholiastes 4 57. monuerunt, quo insignis etiam est in Polyaei Stratag. 7 23 et Chalced. concil. p. 561, ubi Dionysius Λάγμον Καρίας, pro Λάτμον, qui p. 667 Ἡρακλείας Ἀτάλμον graviore peccato dicitur. in Nicaeno secundo Ἡράκλεια τοῦ Λατόμον p. 356. melius Constantinop. tertio p. 673 Ἡράκλεια Λάτμον ἐπαρχίας Καρίας.

Ibid. Ἀμυνδός] Μύνδος, de qua Strabo 14 p. 656 et Pausanias 2 30. perperam Nicaeno secundo p. 356 πόλις Μύβδος. Halicarnassus et Cnidus nobilitatae sunt et stilo minus egent; etsi hoc addi poterit, posteriorem deinceps Stadium esse appellatam eoque nomine insigniri in Nicaeno secundo p. 52.

Ibid. 3. Κέραμος] neque maritimam hanc urbem, unde sinui nomen venerit, Strabo 14 p. 656 praeteriit. meminit etiam Galenus περὶ τροφ. δυναμ. p. 517. Hesychius: Κέραμος πῖθος καὶ πᾶν ὄστρακον, καὶ δεσμοτήριον, καὶ ὄχρωμα, καὶ πόλις Καρίας· ἢ δὴ δὲ ἐπὶ ὄχρωματος. sic forte ultima ea legenda sunt. putem grammaticum illa ex criticorum scholiis in Homerum esse mutuatum: soliti enim fuere Iliad. ε 387 χαλκῆν δ' ἐν κεράμον δέδετο diversis explicare modis atque aut de carcere aut de Cariae urbe Ceramo, loco munito posita, accipere. Eustathius in eum poetae versus p. 425: ἄλλοι δὲ φασὶ δεσμοτηρίῳ στερεῶν, λέγοντες Κυπρίους κέραμον καλεῖν τὸ δεσμοτήριον. οἱ δὲ πόλιν Καρίας φασὶ τὸν κέραμον, χάλκεον οἶον δοκοῦσαν καὶ τροπικῶς λεχθεῖσαν διὰ τὸ στερεὸν τοῦ τειχίσματος.

Ibid. Μύλασσα] sic et Polybius Leg. 93 et Ptolemaei ms Coislin. et Μυλασέων numi. Μύλασσα Athenaeus 8 18, Dio 48 p. 425, atque alii, quos testes appellavit Ch. Cellarius G. A. 3 3 p. 104. est et in Thes. Fridericiano c. XII 17 numus Μυλλασσέων nomen praefrens, qui si huc pertineret, ut viro docto visum est, multa conturbaret. sed cave illi fidas, aut vera opineris quae de novem Cariae dynastis ad eum disputata sunt. numi inscriptio alia omnia docebit, si componatur cum illis quos Io. Massonus memorat Vitae Aristid. 2 7: inde enim ΜΥΛΑΣΣΕΩΝ legi oportere ap-

parebit, et in corruptis Theophrasti. Frider. iteris *ΟΑΒΗΝΩΝ* nomen dillescere; praeterea *ΚΑΙ ΚΕΝΝΑΤ. ΔΙΝΑΣΤΩΤ* sanum esse, neque inde *ΚΑΙ ΕΝΝΑΤΟΝ ΔΙΝΑΣΤΗΝ* effici posse, cetera expediri nondum possunt, cum laceri et detriti fere hoc genus sint numi. erant Mylasa templorum multitudine referta magis quam hominum; quae causa fuit quare Stratonicus, cum urbem ingressus esset eaque animadverteret, mutata solenni formula, *ἀκούετε ναοὶ* clamaret. vide Casaub. in Athen. 8 8.

396, 3. *Στρατονικήα*] Dio 48 p. 425 Labienum, Particum imperatorem, Ciliciam occupasse atque Asiae urbes in continente sitas praeter Stratoniceam; qui si Cariam pro Asia scriptam reliquisset, cuius sane urbes Mylasa et Alabanda et Stratoniceam in primis nominat, rem nobis, quae veri fidem haud excederet, prodidisset. corruptissimum urbis nomen est concil. Constantinop. tertio p. 673, ubi Theopemptus *πόλεως Τροτολυκείας ἐπαρχίας Καρίας* subscribit.

Ibid. *Ἀμυζῶν*] sic, uti apud Strabonem et Ptolemaeum, ms Leidensis. hinc Ioannes *Ἀμυζόνος* in Chalcedon. p. 400, et Philetus *Ἀμαζόνος*, levi peccato, in Ephesin. p. 437. Alinda ex Ptolemaeo et Stephano, a viris doctissimis correcto, atque aliunde notissima sunt.

Ibid. *Ἀλαβανδα*] ita vulgo. ms Leid. *Ἀλάβανδα*, quomodo praeter alios Dio 48 p. 425. tumultus fere incincta est apud Strabonem 14 p. 680, ut pleraeque in hac provincia urbes, collibus impositae. Aristophanes Avib. 293: *ὡσπερ οἱ Κάρως μὲν οὖν ἐπὶ λόφων οἰκοῦσιν, ὃ γὰρ ἀσφαλείας οὐνεκα.*

Ibid. 4. *Ὀρθοσιὰς*] *Ὀρθωσία*, quomodo Polybius Leg. 93 et ms Ptolemaei Coislin., Strabo atque alii. Diogenes *Ὀρθοσιαιῶν* est in Chalcedon. p. 98.

Ibid. *Ἀρπασα*] sita fuerunt ad amnem Harpassum apud Plinium 5 29. Phantias *πόλεως Ἀρπάσων τῆς Καρίας* adfuit Ephesino concilio p. 526.

Ibid. *Νεάπολις*] meminit eius Ptolemaeus. fuit hinc Dorotheus *Νεαπόλεως*, qui Nicaeno secundo p. 159 subscripsit. Bassonas enim *τῆς Νέας πόλεως* Chalcedon. concil. p. 99, quem huic urbi imposuit Carolus a S. Paulo, Pisidiae eisdem nominis urbis praesul fuit, ut ante diximus.

Ibid. *Υλαρίημα*] Stephano *Υλλάριμα πολίχμιον Καρίας ὑπερθε Στρατονικήας*, quemadmodum ea verba Is. Vossius ad Melam 1 16 correxit. *Υλαρίμα* conciliorum Acta praebant, ut Georgius *πόλεως Υλαρίμων ἐπαρχίας Καρίας* Constant. tertio p. 673 et Anthimus episcopus *πόλεως Υλαρίμων*

Nicaem. secundo p. 52. qui praesules etiam haud dubie indignarentur, si nullum sibi in Geographia Sacra locum viderent relictum.

396, 4. Ἀντιόχεια] Sozomenus H. E. 7 2 Ἀντιόχειαν τῆς Καρίας vocat, Phlegon Rer. mirab. 6 Ἀντιόχειαν τὴν πρὸς Μαιάνδρου ποταμῷ: huic enim urbs assidebat, mirandi operis ponte iuncto; quem horum Ἀντιοχέων nummus ob oculos ponit in Thes. Britan. tom. 2 p. 269.

Ibid. 5. Ἀφροδισιάς] metropolin fuisse Cariae imperator Leo significat in epistola tom. 9 concil. Labbei p. 267, et Chalcedon. concil. p. 656. ἡ πόλις τῆς Ἀφροδίτης Damascio dicitur apud Suidam in Ἀσκληπιόδοτος: nam nostram esse dubitare vetat Photius cod. 242 p. 1050, e quo praeterea discimus haud multum afluisset a Maeandro fluvio. adde Stephan. Νινὴ et Μεγάλη πόλις.

Ibid. Ἡρακλείας Ἀλαβοκόνος] sic ms Farnes., nec sine vitio tamen; quod qui tolli debeat, discordantium opiniones satis dubium fecerunt. Holsteinio, quoniam Stephano Heracliarum undevicesima est Καρίας ἡ λεγομένη Ἀλμύκιος μεσόγειος, et ab eodem Σαλμακίς urbs Cariae recensetur, Ἡρακλεία Σαλμακίς vero nomine fuisse videtur, praesertim cum ab Arriano neglecta non sit. cui accedere, etiamsi Menander episcopus opinioni favere videtur, cum Σαλμάκης Ἡρακλείας Chalcedon. concil. p. 667 dicitur, non possum. agnosco urbem Salmacida esse in Stephano, sed Heracleam fuisse nemo dixi. de Arriano alia res est, qui Σαλμακίδα quidem memorat Exped. Alexand. 1 p. 26, at Halicarnassi arcem; unde Heracleam hanc esse haud posse apertissimum est. praeterea haec Heraclea, Stephano teste, fuit mediterranea; cuiusmodi, si propter Salmacin fontem Halicarnassi posita fuit, ut vir egregius arbitratur, minus recte appellabitur, quod Halicarnassus mari paene esset incincta. ergone cum Berkelio in Stephano amplexabimur ἡ λεγομένη Ἀλκμῦνι Λάτμος? equidem Heracleam Latmum Cariae urbibus libens asseruerim, nec probavero tamen viri confidentiam, qua coniectura, eaque incertissima, Stephani orationi inculcatur; ne nunc addam plurimum ea correctione a vestigiis mss recedi. quid itaque, dices? putem ἡ λεγομένη Ἀλβάνιος a scriptore venisse, eandemque esse prorsus quae Ptolemaeo in Caria Ἡράκλεια πρὸς Ἀλβάνω pro Ἀλβάνω appellatur. auctores habeo Suidam in Λογευσιανός, ubi ὁ ἐκ τῆς Ἀλβάνης Ἡρακλείας τῆς ἐν Καρία Ἰατρός, et veteres Notitias, quae Ἡρακλείας Σαλβάνης et Σαλβάνης saepe meminerunt; Acta quoque concilii Chalcedonensis, quibus Menander Ἡρακλείας Σαλ-

βάκης Καρίας p. 361 subscribit. non diffitobor eum *Σαλμύκης* p. 667 nuncupari; quod cum ex priori facillime nasci posse constet, nihil nocebit; tantoque minus, quia *Salbaccæ* vetus interpretis ibidem legit. itaque eadem urbs *Heraclea Ἀλβύκιος Ἀλβύκη* et *Σαλβάκη* dicta videtur ab Albaco Ptolemæi sive monte seu flumine: neque enim temere finiverim. nec quemquam morabitur sibilans litera urbis cognomini modo connexa modo detruncata, si meminerit quæ ad Anton. lita. p. 206 et 479 disputata fuerunt.

396, 5. *Τάβαι*] sic codex Lugdunensis et Stephanus Basilius *Ταβῶν* est in Nicaeno secundo p. 52, numos *Ταβηκῶν* dabit Thes. Britan. tom. 2 p. 150.

Ibid. *Ἀπολλωνιάς*] credo non aliam esse ac Apolloniam ad Lambanum, *Ἀπολλωνιάς πρὸς Λαμβάνω*, pro quo *Ἀλβύκη* malim: certe *Ἀλβάνω* est in ms Coisliniano, in quo si et *Ἀπολλωνιάς* inesset, quod mihi verissimum videtur, bene omnia haberent. Tynchanus *πόλεως Ἀπολλωνιάδος* Cariae provinciae est in Chalcedonensi conc. p. 667. *Sebastopolis* in Caria, nisi fallor, Theophanes Chronogr. p. 305 ad mare habet,

Ibid. 6. *Ἰασος*] sic et Arcestratus, quod Holsteinum non fugit, apud Athenæum Deipnosoph. 3 23: *ἦν δὲ ποτ' εἰς Ἰασον Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι*. ceteri *Ἰασσον* malunt, quam in insula eiusdem nominis positam ostendit Strabo 14 p. 658. Diodorus 13 p. 223 *Θάσον τῆς Καρίας* habet, quam Palmerius *Ἰασσον* facit, probabili coniectura: Xenophon tamen eandem rem describens H. G. 2 p. 355 *Cedreas* ad *Cerameum sium* a *Lysandro* occupatas adfirmat.

Ibid. *Ἐρεζος*] Notitiae ecclesiasticae *Ἐριζα* probant, unde Papias *Ἐριζῶν* in Chalcedon. p. 399. vide Ch. Cellar. G. A. 3 4 p. 164. *Marcianupolis* quo olim nomine fuerit, cum nondum mihi pro comperto sit, de situ quidpiam finire nolim. idem de *Anastasiopoli*, cuius aliqua, ut e *Carolo a S. Paulo* videbis, in conciliorum Actis memoria est, dictum esto.

Ibid. 7. *χώρα πατριμόνια*] credo regionem indicari quæ principis patrimonio erat contributa. commodissime autem *Anastasiopoli* iungitur, siquidem rei auctor perhibetur Imp. *Anastasius* in Gloss. Nomic. *Πατριμονιάλια, ὅσα ἕκαστος βασιλεὺς ἐαντιῶ κτᾶται ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου. ἐν τὸς γὰρ ἐστιν ὁ ἐξευρῶν καὶ τὴν προσηγορίαν ταύτην καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόμητος τοῦ πατριμονίου.* quæ tamen an in omnibus bonæ fidei sint, sine crimine dubitari potest: nam cum coloni patrimoniales diu ante *Anastassium* imperatorem,

ut l. 1 et 2 c. de Fugitiv. et Colon. docetur, fuerint noti et a patrimonio nomen habeant, omnino res ipsa Anastasio videtur prior. atque in his ne ambigamus, possessiones faciunt patrimoniales per Asianam et Ponticam dioecesium et fundi patrimoniales per Mesopotamiam et Osdroënam provincias, quorum imperatores Arcadius Valentinianus et Theodosius in l. 6 et 8 c. de Fund. Patrimon. meminerunt, et Sacrum patrimonium l. 13 de Vectigal.; quod ultimum, tametsi Th. Reinesius App. Inscript. XX ita censuerit, comitem sacri patrimonii requirere merito addubites, eundemque adeo Anastasio priorem et sub Theodosii et Valentiniani principatu iam fuisse notum: nulla enim eius in Notitia imp. Orient., quod sciam, mentio; in qua sub dispositione comitis rerum privatarum praepositi gregum et stabulorum procuratoresque saltuum fundos patrimoniales c. 88 curant. fateor Fl. Peregrium Saturnium moderantem inlustrem sacri patrimonii comitivam esse in veteri lapide. largior etiam eundem videri, qui comes et procurator in l. 16 c. Th. de Bon. Proscript. Arcadio et Honorio principibus dicitur. at is, ut legis argumentum indicat, patrimonii Gildoniaci comes, quem Notitia imp. Occid. c. 42 memorat, et procurator fuit. iam quod forma huius comitivae sit apud Cassiodorum ep. 6 9, id; ut comes patrimonii ante Anastasium fuerit, efficere non poterit, cum ab Anastasio Theodoricus eius rei exemplum sumere potuerit. verum hoc obiter. mss *χωρὰ πατριμόνια*, e quibus si *πατριμονιάλια* formaveris, fundos patrimoniales habebis.

396, 7. *Κίβυρα*] magna haec est Cibyra, a qua conventus Cibyriticus apud Plinium 5 29, in Phrygiae Cariaeque finibus posita, nec longe ab Antiochia ad Macandrum teste Strabone 13 p. 630. itaque falsus est scholiastes Horatii Cruquianus in Ep. 1 6 33 scribens, *Cibyra vicus maritimus in Paphlagonia aut Lydia*. fuit quidem altera eodem nomine sed minor in Pamphylia apud eundem Strabonem 14 p. 667, quam si intellexit, errorem excusare quoque non poterit. a minore hac Cibyra Thema Cybyrrhaeotarum appellavit Constantinus l. 1 Them. 14; quod cum patria Anastasii Thaumaturgi in Synaxario Divionensi feratur, *χωρὰς μὲν ἦν Κιβυρραιωτῶν*, merito mireris D. Papebrochium tom. 1 Iun. p. 326 scribentem, *nihilò facilius explicuerim quae S. Athanasio patria: nam Kibyrrhoitarum in elogio nominata regio nulla nobis innotuit.*

Ibid. *Κοκτημαλικαί*] alio tibi coniectore, qui verum divinet, opus est, ego nihil hinc expedio.

Ibid. 8. *ἐπαρχία Ποντικῆς α'*] sic mss; quae lacera

casē apparet. credo ab Hieroclis manu venisse *ἐπαρχία Ποντικῆς διοικήσεως α' Βιθυνία, provincia Ponticae dioeceseos prima Bithynia*. orditur hinc dioeceseos Ponticae provincias, quas 11 fuisse, Bithyniam, Honoriadem, Paphlagoniam, Galatiam primam et secundam, Cappadocias duas, totidem Armenias, Helenopontum et Pontum Polemoniacum, ex Notit. imp. Or. c. 1, quae et Bithyniam consulari mandat, explorate novimus.

396, 9. *Χαλκηδών*] etsi primo loco inter Bythyniae urbes ponatur et concilio Constantinop. tertio p. 495 Ioannes τῆς *Καλχηδονέων μητροπόλεως τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας* subscribat, non tamen nisi nomine tenus metropolis fuit, salvis Nicomediae suo iure et privilegiis, ut Marcianus, cui honorarium hunc titulum debet, in Chalcedon. conc. p. 681 sciscit. τὴν *Καλχηδονέων πόλιν*, inquit, ἐν ἧ τῆς ἀγίας πίστεως σύνοδος διεκροτήθη, μετροπόλεως ἔχειν πρεσβαῦ ἐθεοπίσασμεν, ὀνόματι μόνῳ ταύτην τιμήσαντες, σωζόμενου δηλαδὴ τῆ *Νικομηδέων μητροπόλει τοῦ ἰδίου ἀξιώματος*. qui cum *Καλχηδόνα urbem* appellat, haud multum abest a *Καλχαδονίων* numis: olim enim *Καλχηδών* nuncupabatur. quod nomen atque *Καρχηδών* cum sono parum distent, praebita saepe librariis est occasio urbis utriusque confundendae, veluti cum Apsyrto Hippiatr. c. 33 p. 113 tribuunt καὶ τοῦτο δὲ ἐκ τῶν *Γεωργικῶν Μάγων* τοῦ *Χαλκηδονίου* εὑρηται, et Hierocli p. 116 *Μάγων* δὲ ὁ *Χαλκηδόνιος* ἐν τοῖς *Γεωργικοῖς*. neque enim Mago Chalcedonensis, sed Carthaginensis fuit, cuius de R. R. libros, Punico sermone scriptos, Cassius Dionysius Uticensis Graeca lingua vertit apud Varronem R. R. 1 1. atque haud scio an huius Magonis nomen in his Stephani lateat: ὁ πολίτης *Καρχηδόνιος*. *Καρχηδόνιος* ἦν σοφὸς μέγας καὶ *Κλειτόμαχος* ὁ *Διογνήτου*. sic lacerum ante locum Menagius in Diogenem Laert. 4 67 et Berkelius constituerunt, recte, si quid ego video; qui si praeterea σοφὸς *Μάγων* (nam alterum tolerabile non est) correxissent, locum me iudice persanassent. ne vero a proposito longius aberremus, idem mihi vitium in his Strabonis videtur admissum 13 p. 609, ubi de Metrodoro Scepsio διὰ δὲ τὴν δόξαν ἐν *Καρχηδόνι* γάμου λαμπροῦ πένης ὧν ἔτυχε καὶ ἐχρημάτιζε *Καρχηδόνιος*. de Carthagine enim vera non videntur, siquidem Metrodori aetate nulla fuit, dudum a Scipione solo aequata. dicere posses Metrodorum aevum extendisse vixisseque donec a Caesare urbs instauraretur, ex Plinio, a Scaligero emendato, 36 6: hic namque est *Mamurra Catulli Veronensis* carminibus proscissus, quem *Metrodorus Scepsius* clarius quam *Catullus* dixit habere, quidquid habuisset *Cemala*

Gallia. at obstat Strabo, qui Metrodororum nondum victo Tigra-
grane Mithridatis iussu peremptum prodidit; nec dissentit
Plutarchus in Lucullo p. 580. itaque cum Is. Vossius in mas
Plinianis ad Catullum p. 71 invenerit, et post cum Hardui-
nus, *quem et res et domus ipstus clarius quam Ca-
tullus*, id et ego probavero, re, ut saepe, rem familiarem
notante.

396, 9. *Νικομήδεια*] de nobilissima metropoli tantum
dicam, anni fuisse appositam, quem Phrygem Themistius Orat.
24 p. 305 vocat: Nicomedienses enim rogat, arbitrentur ne se
ποιαμοῦ τοῦ Φρυγῶς τῆ φιλανθρωπία ad ipsos complecten-
dos esse accensum? nec verum tamen id eius fuisse nomen,
sed Gallum. id ex Passione Cypriani, quam tom. 3 Thesauri
Anecd. p. 1648 ed. Martene complexus est, discimus: *ducti
autem ad fluvium, qui vocatur Gallus, in Nicomediam ci-
vitatem, ut decollarentur.* Gallus autem cur Phrygius di-
catur, cum simili cognominae Phryges fluvium habuerint, non
egret verborum ambitu.

Ibid. *Πρέντος*] *Πρέντος* Socrati H. E. 6 16, ubi em-
porium ex adverso Nicomediae situm perhibetur; atque ibi in
Tabula Peutingeri M. P. 28 a Nicaea conspicitur. vide Va-
lesium in eum Socratis locum. *τὰ κατὰ Πραίητον τῆς Βι-
θυνίας ἀγορία* Palladius Vit. Chrysostomi p. 75. continuator
Theophanis, cuius verba exscripsit A. Pagius in Critic. An.
960 5, urbem nomen id indeptam adfirmat a Praeneto Bithy-
norum quondam tutelari deo.

Ibid. *Ἐλενόπολις*] Preneto vicinam Stephanus in *Πρό-
νεκτος* facit: neque enim alia est eius Drepane, ut ex Socrate
H. E. 1 18 constat. apposita fuit fluvio Draconi a Constan-
tino M, novo nomine decorata in matris honorem, quae ibi
nata ferebatur, apud Procopium Fabr. Instin. 5 2. Helenae
instaurationem tribuunt Acta S. Luciani c. 5: *postea autem,
inquiunt, quae nobis salutarem domini restituit crucem et
magnum inter claros imperatores genuit Constantinum,
veneranda Helena, quando revertebatur Hierosolymis, lo-
cum honorans in eo condidit civitatem, convocatisque ha-
bitatoribus ex iis quae circum circa erant regionibus, et
effectis operibus publicis, validis eam cinxit moenibus et
templum martyri exaedificavit maximum.* similia leges in
Philostorgii H. E. 2 13; qui sane propterea coërcitionem Go-
thofredi non meruerat: neque enim aliud dicere voluit quam
Helena auctore ac suadente Drepanen a Constantino fuisse ex
vico in urbem commutatam. propter urbem erant calidarum
aquarum balinea, ad quae Constantinus sub extrema vitae

properasse dicitur a Socrate H. E. 1 4 et Socrone 3 34. Eusebium paria scribentem vit. Constant. 4 61 interpretes aliud dicere cogit. seriore aevo, ut id addam, Helenopolis miserabili conditione fuisse videtur: refert enim Glycas Annal. 4 p. 327 Manuelem Comnenum appulisse οὐκ ἔν τινι τόπῳ διαφανεί, Ἐλενοπήλει δέ τινι, ἣν οἱ ἀγροικότεροι ἑλενοπόλιν καλοῦσιν, appulisse Helenopolin, quam rusticiores Elecinopolin, quasi dicas oppidum miserabile, vocant: recte enim Leucclavius hanc indicari animadvertit, et vocabuli paronomasia eius opinionem firmat; ut prorsus sine ratione illi Ph. Labbeus sit oblocutus.

396, 9. *Nίκαια*] Bithyniae metropolin esse ait Strabo 12 p. 565, notissimaeque eius et Nicomediae de primatu sunt contentiones; in quibus etsi victa discesserit, Nicomedia ad metropolis dignitatem elata, tamen Imp. Valentinianus et Valens, quoniam ea in urbe Augusti erant creati, eandem sed secundi loci metropolin esse iusserunt. verba legis Actis concilii Chalcedon. tom. 9. p. 101 inserta sunt; unde natam credidero multorum persuasionem, qua Chalcedonensis concilii tempore Nicaeam hac dignatione auctam arbitrati sunt. διὸ δὴ ἐπειδὴ μητρόπολις, inquit Augusti, πόλις ὠνομάσθη καὶ τοῦτο νόμοι παλαιοὶ περιέχουσι, τὰ αὐτὰ ἄπερ Νικομηθοῦσι νομοθετούντων ἡμῶν ὑπῆρξεν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἔχειν δύναται τὸ ἀσάλευτα καὶ ἰσχυρὰ μένειν, καὶ εἰς τὸ ἔπειτα ἀξιοθετούμενα. sic illi, verborum ordine satis aspero, quem cum paulle aliter vetus interpretes expresserit, cum audiamus. *propterea licet metropolitana olim est nominata et hoc leges antiquae continent, tamen legem nobis profertentibus nulla dubitatio esse poterit, eo quod haec immutata et firma permanent et temporibus futuris augenda praeterit ἄπερ Νικομηθοῦσι ὑπῆρξεν*, et bene me arbitro: non enim Nicaea prorsus Nicomediae fuit aequata, sed secundi loci metropolis, salvis omnibus verae metropoli, creata. ἢ ἐν δευτέρῳ τόπῳ οὕσα μητροπόλεως ὀνόματι καλεῖται, iidem Augusti aiunt in Epist. ad Nicomedienses p. 103. adduntur in eadem constitutione, qua Nicaea metropolis fit, quaedam de Bithynarcha eiusque solenni in metropoli processu, προοῦψ, quae vix alibi reperias.

Ibid. 10. *Βασιλεινούπολις*] gravis hac de urbe contentio inter Eunomium Nicomediensem et Anastasium Nicaeam in Chalcedonensi fuit synodo, utroque urbem sibi asserente. praeter alia Anastasius tom. 9 p. 98 ἐγὼ δὲ δεῖκνυμι, inquit, Βασιλεινούπολιν αἰεὶ ὑπὸ Νίκαιαν γενομένην· καὶ γὰρ ἔγραψον ἦν αὐτῆς. ταῦτα καὶ βουλευτήρια οἶδε· καὶ εἴπω, ὑπὸ τίνος ἦν Βασιλεινούπολις, εἰ μὴ· ἔγραψον ἦν Νικαίας, ἐγὼ οὐκ

dam Basilinopolim sub Nicaea semper fuisse: non regio fuit eius: id curia novit, et dicat curia, sub quo fuit Basilinopolis, si non fuit regio Nicaeae. sic vetus interpret. post dein plura in hanc rem addit, et Iulianum aut alium eo antiquiorem Basilinopolim urbis dignitate ornasse (*βασιλεύς τις Ἰουλιανός, ἢ οὐκ οἶδα τίς πρὸ αὐτοῦ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν*), eumque ex Nicaea sumpsisse τούς πραγματευόμενους, curiales, et Basilinopoli constituisse, valuisseque deinceps consuetudinem ut quoties Basilinopoli curiales deessent, Nicaea arcesserentur. e quibus manifesto apparet olim Basilinopolin fuisse vicum, atque urbis demum privilegia ab Iuliano aut alio quovis impetrasse; quamquam ego Iulianum fuisse putem, qui matri Basilinae eiusque memoriae id dedit. *ἡ Βιθυνῶν Βασίλου πόλις* in Epist. Synesii 66 non alia est, ut Abr. Ortelius iure suspicatus est, forte etiam ex animadversis emendanda: Basilinopolim enim constanter appellant, Liberatus etiam Diaconus Breviar. c. 13.

396, 10. *Κίος*] eandem ac Prusidem esse nemo ignorat; etiam enim Cius novo eo nomine fuerit donata, pristini usus perpetuus mansit, qua de re Ch. Cellarius G. A. 3 8 p. 285.

Ibid. *Ἀνάμεια*] olim Myrlea, ut praeter ceteros Suidas in *Ἀσκληπιάδης* docet. coloniam fuisse ex Plinio Ep. 10 56 et ex Dione Chrysostomo orat. 41 p. 501 numoque Thes. Britan. tom. 2 p. 264, atque haud multum Prusa ad Olympum, quae et eius portu, si quidem nullo alio posset, uti solebat, fuisse disiunctam ex eiusdem Chrysostomi orat. 40 p. 495 novimus. adde p. 492 et quae ibi Casaubonus.

Ibid. *Προύσα*] Plinius l. 5 c. ult. Prusam sub Olympo ab Hannibale conditam professus reprehensionem Salmasii in Solinum p. 616, Cellarii G. A. 3 8 p. 585 commeritus est, haud scio an iniuria; nisi enim fallor, Dio illi patrociniabitur orat. 43 p. 511. *εὐ γὰρ ἴστε*, ait Prusensibus, *ὅτι οὐ μεγίστη τῶν πόλεων οὖσα, οὐδὲ πλεῖστον χρόνον οἰκουμένη, πολλῶν γνωριμωτέρα ἐστὶ.* si enim Prusa Dionis aetate longissimum tempus non fuerit habitata, utique verius eius origo referetur ad Prusiam Hannibalis amicam, quam ad antiquiorem aliam: Dio certe si Cyri aetate exstructam autumasset, non infatias ivisset *πλεῖστον χρόνον* fuisse cultam et civibus frequentatam. abit Strabo 12 p. 563 in alia omnia, et a Prusia, cui bellum cum Croeso fuit, aut, uti Stephanus legit, cum Cyro, excitatam adfirmat; quod tantum indicio est de urbis origine variatum fuisse sententiis. quin si Palmerii opinionem aequaris atque in Strabone et Stephano τοῦ πρὸς Κίον πολέμησαντος legas, Straboni et Plinio optime conveniet:

Prusias enim Claudus, quem Cicero occupasse et Prusiam appellasse Memnon c. 29 prodidit, Hannibalem hospitio excepit. id si nolis, ut ego sane sprevero: neque enim credibile est geographum Prusiam signare et ab aliis discernere ex bello cum ignobili oppido, et quod in alterius ditioe erat, cuiusque nusquam praeterea meminit, gesto, voluisse. huc adde a Strabone Prusiam qui bello Croesum oppugnavit, apertissime distingui ab eo Prusia qui Hannibalem amicitia complexus est; a quo diversus non erit, si viri docti coniectura valeat. at nulli reges Bithynis Croesi fuerunt tempore: tacent enim Herodotus et Xenophon. quorum silentium etsi agnosco, vereor tamen ut recte inde cogatur nullos Bithyniae fuisse tum reges: nam quae Memnon c. 21 de Dydalso et Botira refert, ea mihi ad Xenophontis aetatem ascendere posse videntur; et cum primos gentis eos reges fuisse non constet, quid vetat alios illis priores admittere? atque his firmandis Appianum Mithridat. p. 297 advocarem, nisi ampliorem is, ab eodem Palmerio Exercit. p. 156 in aliam formam mutatus, campum postularet. itaque praestiterit discrepantes Plinii et Strabonis de Prusae initio opiniones et sibi contrarias fuisse profiteri.

396, 10. *Καيسάρεια*] in Vita Nicetae Hegumeni c. 1 *Καيسάρεια τῆς Βιθυνίας*. urbs haud magna erat in Prusae vicinia. Dio Chrysostomus orat. 47 p. 526, postquam de Nicomediensibus et Nicaenis non multum Prusa disiunctis dixisset, *τούς Καيسαρείς*, inquit, *τούτους εὐγενεῖς μὲν ἀνθρώπων καὶ σφόδρα Ἑλλήνας, πολὺ δὲ μικροτέραν οἰκοῦντας πόλιν.*

Ibid. *Ἀπολλωνιάς*] scribe *Ἀπολλωνία*. intelligitur huius nominis urbs ad Rhyndacum, quae in lapide LVIII, quem Praefat. Append. Inscription. Gudian. Fr. Hesselius vulgavit, *ἡ Ἀπολλωνιατῶν πρὸς τὸν Ῥυνδακὸν πόλις* dicitur. adde Plutarchum in Lucullo p. 498 et Tournefort Epist. 22 p. 192. est in concilio Constantinop. tertio p. 502 Anastasius episcopus *Θεοδοκιανῶν πόλεως ἦτοι Ἀπολλωνιάδος τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας*, qui vulgatum etiam in usu fuisse testatur. adde Nicænum secundum p. 353.

Ibid. 11. *Δασκύλιον*] Dascylos Melae 1 18, ceteris cum nostro fere consentientibus. a Dascyle dictam voluit plerique, a loci ingenio Is. Vossius ad Melam, quem vide. Dascylae servata memoria est, ut Holsteinus admonuit, in epigr. Alexandri Actoli, quod multo correctius quam apud Plutarchum legitur, Salmasius in Solinum p. 580 vulgavit. sic enim Aicman: *καὶ Μούσας ἐδάην Ἑλικωνίδας, αἱ με τρεῖς τῶν θῆκων Δασκύλειο μίζονα καὶ Γύγω.* . erit tamen Dascy-

lae mentio hic incommoda, si valeat eruditissimi Bentleyi animadversio in Horatii Od. 2 17: neque enim tyrannum Dascylen, Gygis patrem, fuisse, sed privatum, proptereaque, nisi auctori potius errorem quam librariis impingas, *Κωνσταντῆσ* scripsisse, certe scribere debuisset. at quid si Alexander non fuerit secutus Herodoti de Gyge narrationem, sed Plutarchi in *Ἑλληνικοῖς*? quae utique maiorem veri umbram praese fert. quid si etiam alium Dascylen ac Gygis patrem spectaverit? Dascylen Periaudi, a quo Dascylium fuerit appellatum, memorat Stephanus, atque eiusdem nominis Tantalii filium scholiastes Apollonii 2 725 et 754.

396, 11. *Νεοκαισάρεια*] eius praesul Constantinop. tertio p. 668 *Νεοκαισαρέων τῆς Βιθυνίας* vocatur. Ariste deinceps dicta est, ut Acta Nicaeni secundi p. 353 innunt.

Ibid. *Ἀδριανοῖ*] numi *Ἀδριανῶν* (πρὸς Ὀλυμπον urbem Olympo monti assedisse ostendunt; quam Aristidis patriam magna diligentia examinavit, veterum scriptorum locis in consilium missis, Io. Masson. Vit. Aristidis 3 3 etc. oppidi episcopus Nicephorus saepe in Nicaeno secundo πόλεως Ἀδριανῶς, ut p. 51 et 572, dicitur, rectius David *Ἀδριανῶν* Chalced. tom. 9 p. 176.

Ibid. *Ῥεγεταῖος*] hanc et quae sequitur *Ῥεγδάωρις* (id enim verum nomen opiner) ad Itin. Hieros. p. 573 abunde illustravimus. restat ut quid *Ῥεγδ* velit quaeramus. utraque mansio in l. 119 c. Th. de Decurion., altera *mutatio* Itinerario H. dicitur; unde colligas nominis utriusque initium mansionem vicumve notare. quod clarius patebit, si eam ex *Ῥεγεῶν* detruncatam animadverteris, qua voce vicos et loca, quae urbe sunt minora atque inferiora Notitiae, ut illa Iac. Goari p. 365 signare solent. idem citra dubium faciet Anastasius praesul Nicaenus, in Chalcedon. concilio tom. 9 p. 98 de Tattaio et Doride haec profatus: *ὡσπερ Τατταῖος καὶ Δωρίς Ῥεγεῶνές εἰσιν ὑπὸ τὴν Νίκαιαν, οὕτως ἦν πρὸ τοῦτου καὶ Βασιλινούπολις ὑπὸ τὴν Νίκαιαν.* utramque *Ῥεγεῶνα* sive vicum nuncupat; et cum paullo post de Basilinopoli καὶ ἡ πρότερον οὐσα Ῥεγεῶν, ait, *πάλιν μετὰ ταῦτα ἐγένετο πόλις*, apertissime significat eo se vocabulo locum urbis amplitudine et dignitate multo minorem intelligere. dictae autem regiones Nicaeae videntur, quod eius magistratibus ibi ius dicendi et coercendi esset facultas: *regiones dicimus*, Siculus Flaccus de Agr. condition. p. 1 inquit, *intra quarum fines singularum coloniarum aut municipiorum magistratibus ius dicendi coercendique est libera potestas.*

Ibid. 13. *ἐπαρχία Ὀνοριάδος*] facta haec et a Bithynia

abscissa est provincia a Theodosio secundo, cognominemque patri eius donata. Io. Malala tom. 2 p. 69: ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἣντινα ἐκάλεσεν Ὀνωριάδα, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ θεοῦ Ὀνωρίου, δεῦς δίκαιον μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα Ἡρακλεία, πόλει τῆς Πόντου. qui tamen fallitur, cum Heracleam metropolin creatam adfirmat: ea enim dignitate Claudiopolis insignis fuit, uti Leo imperator in epist. tom. 9 Concil. p. 267 et Iustinianus Novella 29, qua Honoriadis abolito nomine provincia haec Paphlagoniae artissime connectitur, docuerunt.

396, 13. Κλαυδιόπολις] Bithyniae passim contribuitur a Ptolemaeo Galeno atque aliis; quod quare factum sit, facile perspicitur. vide Ant. Itin. p. 200. haud multum ab hac urbe Mantinium distabat; quod quoniam magni Sanctorum operis conditores nusquam reperire se potuisse professi sunt, ex Historia martyris Titionis apud Lambocium Biblioth. Caesar. 8 p. 212 firmabimus: ὁ ἅγιος μάρτυρ Τίτιων ἦν ἐκ τοῦ Μαντινίου τοῦ ὑπὸ Κλαυδιόπολιν τὴν μητρόπολιν τελούτοσ. adde Socratem H. E. 2 38.

Ibid. 14. Προυσιάς] recte mss. est Prusias iuxta Hyppium flumen, cuius cives in Doniana Inscriptione Class. V 177 ΠΡΟΥΣΙΕΙΣ ἈΠΟ ΤΗΠΙΟ dicuntur. Memnon c. 49 olim Cierum, a praeterfluente amne, fuisse appellatam indicat: assentiar enim Palmerio et Holsteinio hanc eum Prusiadem, non illam quae et Cius, innuisse. πόλιν Ἡρακλεωῶν pariter ac Tium c. 29 nuncupat, atque, utraque in potestatem redacta, regem Prusiam ἐκ θαλάττης εἰς θύλασσαν τὴν Ἡρακλείαν περιγύψαι, Heracleam undique ad mare circumdedisse; quae de Prusiae ad sinum Cianum vera esse haud possunt, in hanc vero egregie quadrant. sita haec erat ad Heracleae occidentem, ad orientem Tius; unde utraque potitus Prusias prorsus incinctos videbat Heracleenses. quae etsi bene habere videantur, non nega-vero tamen Memnonem utramque Prusiadem confudisse: nam quae de Argonautis c. 43 refert, acsi illi ad Cierum appulerint atque in eius vicinia Hylam amiserint, ea alii circa Cium contigisse adfirmant constanter. vide Apollonium 1 1178, Orpheum 635 et Valerium Flaccum 3 484.

Ibid. Ἡρακλεία] colonia Megarensium ad amnem Sounauten fuit, testibus criticis in Apollon. 2 748; quae cum magnam sibi potentiam multasque opes peperisset, gravissima calamitate a Triario, Mithridatici belli tempore, est oppressa apud Memnonem c. 53.

Ibid. Τίος] posita urbs erat ad flumen Billacum, ut scholia Apollonii, ab Holsteinio in Stephanum correctis, 2

791 ostendunt. adde Eszech. Spanhemium Epist. 4 ad Mellium.

396, 14. Κρατία] de hac Ant. Itin. p. 200. corrupta videtur in his Galeni *περὶ τροφ. δυναμ.* 1 p. 312, cum in gelidissimo Bithyniae tractu collocantur *Νίκαια καὶ Προῦσα καὶ Κράσσου καὶ Κλαυδιούπολις καὶ Ἰουλιούπολις, ἀλλὰ καὶ Δορύλαιον, ἣ ἔστι μὲν ἐσχάτη τῆς Ἀσιανῆς Φρυγίας*: nam Κράσσου, etsi vocem πόλιν ex sequentibus addas, nihili est: ubi enim Crassopolis lecta scriptave? nihilo magis proficies, si cum Abr. Ortelio Κράσου legas et Crasum Phrygiae urbem intelligas, quoniam extra Bithyniae illa fines. sin, ut ego putem, Κράτεια scribatur, plana res erit: ea in Bithynia et Claudiopoli vicina, nec longe ab Iuliiopoli, et recte propterea illis lungetur.

Ibid. Ἀδριανούπολις] meminit eius Imp. Novella 29 et Nicaenum secundum p. 52. unde locum illi in Geographia S. esse oportuerat.

Ibid. 16. ὑπὸ κορίκτορα] correctorem intelligit, cui et Notitia imp. Orient. c. 1 Paphlagoniam mandat. erat in medio loco consularem inter et praesidem, si dignitatem atque amplitudinem spectes, ut ex l. 8 C. Th. de Cohort. cognosces. in Italia correctorum, de quibus Ursatus de Notit. Roman. p. 641 edit. Graevii, antiquissima mentio est: extra eam rarius occurrunt, et binis tantum in provinciis, Paphlagonia et Augustamnica, cui utrique praeter Hieroclem Not. imp. Orient. hunc magistratum imponit. Synesius huius provinciae correctorem Marcianum philosophum τὸν ἀρχαῖοντα Παφλαγόνων generali vocabulo appellat epist. 109. adde Pancirolum in Notit. imp. Orient. c. 156.

Ibid. 17. Γάγγρα] probe mss. concilio Ephesino p. 532 Bosphorius subscribit *Γάγγρων τῆς μητροπόλεως ἐπαρχίας Παμφυλίας*, perperam pro *Παφλαγονίας*, ut Sozomeno H. E. 3 14 *Γάγγραι μητρόπολις Παφλαγόνων*. dixisse veteres τὰ Γάγγρα, τὰς Γάγγρας et τὴν Γάγγραν ex Stephano notissima res est. adde Ch. Cellarium G. A. 3 8 p. 318.

Ibid. Πομπηίουπολις] condita a Pompeio est apud Strabonem 12 p. 562. Iudit ergo in voce imp. Constantinus l. 1 Them. 7, cum *πομπή γάρ εἰσι αἰτ καὶ ὄνειδος καὶ ἐξουθενήμα τοῦ ἀνθρωπείου γένους*, simul indicans urbem suo tempore villissima fuisse conditione.

Ibid. Σώρα] sic Nicaenum secundum p. 52. Chalcidense p. 664 *Σούρα*, Constantinus *Σώραν* l. 1 Them. 7, *Σωρά* Iustinianus Novella 29, ubi cumulos sive tumulos male verti Probabil. c. 13 ostendi, mecum, quod deinceps edoctus

sum, contentiente L. Holsteinio in Ortelii Sora. superest in
 iisdem Novellae verbis aliud quod morari possit; unde et
 hic illis locus dandus. φαμέν δὲ Γερμανικοπόλεως τε καὶ
 τῶν πρὸς Γάγγραν καὶ Πομπηίου πολιτῶν καὶ Δαδύβρων καὶ
 Σωρῶν Ἀμαστρίδος καὶ πρὸς γὰρ Ἴωνοπολιτῶν. sic Holoander
 vulgavit, natiq̄ue hinc sunt tumuli Amastridos. Hombergius
 in notis e ms, puto, adfert φαμέν δὲ Γερμανικοπόλεως τε τῆς
 πρὸς Γάγγραν, Πομπηίου πόλεως, Δαδύβρων καὶ Σωρῶν καὶ
 Ἀμαστρίδος καὶ πρὸς γὰρ Ἴωνοπόλεως, multo, me iudice re-
 ctius. difficile autem est, qui sex imperator Paphlagoniae
 has urbes dixerit, cum plane septem recensere videatur, Ger-
 manicopolin, Gangram, Pompeiopolin, Dadybra, Sora, Ama-
 strin et Ionopolin; neque suspicio de numeris vitiatas incidere
 potest, siquidem diserte in sequentibus 12 urbes praetoris
 Paphlagoniae ditioni, sex Honoriadis et totidem Paphlagoniae,
 subiicit. mihi, ut Novellae sententia constet, Germanicopo-
 lis Gangrae videtur contributa ob viciniam ac propterea pro
 una sumi. metropolis provinciae Gangra praeteriri haud po-
 tuit, quippe ceteris dignitate praestans; illi vicinam Germa-
 nicopolin facit aperte imperator, Γερμανικόπολιν τὴν πρὸς
 Γάγγραν appellans. atque hinc videtur etiam derivandum,
 cur Germanicopolin Hierocles ceteraeque Notitiae spreverint,
 curque eius in conciliorum Actis mentio nulla.

396, 17. Ἀμάστριον] Ἀμαστρίς Luciano passimque aliis
 et concilio Chalcedon. p. 96. Nicaeno secundo Ἀμάστρα,
 Constantino imperatori, itemque Nicetae Paphlagoni orat. in
 S. Hyacinthum XVII Iulii magni Sanctorum operis, qui eam
 Paphlagoniae aut orbis potius ocellum, in cuius portum Eu-
 xini Ponti accolae tanquam communem quandam mercatum
 commeent, appellat: Ἀμάστρα ὁ τῆς Παφλαγονίας, μᾶλλον δὲ
 τῆς οἰκουμένης ὀλίγον δεῖν ὀφθαλμός, εἰς ἣν οἱ τε τὸ βόρειον
 τοῦ Εὐξείνου μέρος περιρροῦντες Σκύθαι καὶ οἱ πρὸς νότον
 κείμενοι ὡσπερ εἰς τι κοινὸν συντρέχοντες ἐμπόριον τὰ παρ'
 ἑαυτῶν τε συνεισφέρουσι, καὶ τὰ παρ' αὐτῆς ἀντιλαμβάνουσι,
 πόλις ἑώας τε πάσης λήξεως καὶ ἐσπερίου μεταξὺ κειμένη:
 ubi plura in eius laudem sequuntur. adde schol. Apollonii
 l. 2 948, ubi perperam Δάματρις.

Ibid. Ἴωνόπολις] sic et Chalcedonensi concil. p. 95 et
 Nicaeno secundo p. 52. rectius Constantino l. 1 Thom. 7
 Ἴωνόπολις. petiit impostor Alexander παρὰ τοῦ αυτοκράτο-
 ρος μετονομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος καὶ Ἴωνόπολιν κληθῆ-
 ναι, apud Lucianum in Pseudomante: voti damnatum fuisse,
 Ἴωνοπολεϊτῶν numi, ab Harduino Vaillantio Spanhemioque
 producti, confirmant.

Ibid. Δαδύβρα] Δαδίβραν Constantinus l. 1 Thom. 7,

sed perperam, appellat. peius multo Chalcedon. p. 664 Polychronius *Λαδύρων* dicitur: rectius Nicaeno secundo p. 52 Nictas *Λαδύβρων*. vide Probabil. c. 13.

396, 19. *Γαλατίας*] deest *πρώτης*. Socrates H. E. 1 26 et 2 15 *μικράν Γαλατίαν* sive parvam Galatiam appellat et vetus lapis in Roma Subterranean. p. 154, quod et Holsteinus vidit, ubi *Δόκιμος. χωρίου Γολόης μικρᾶς Γαλατίας, Ἀγκυρογαλατία* dicitur in Sardicensis synodi epist. tom. 3 Concil. Gener. p. 51, quod Ancyra huius esset metropolis. subditam autem consulari, quem τοῦ ἔθνους ἄρχοντα Sozomenus 5 11 nuncupat, fuisse, ex Notitia imp. Orient. c. 1 constat.

Ibid. 20. *Ἀγκυρα*] hoc iustum est. *πρώτη καὶ μεγίστη Γαλατῶν πόλις* Libanio Apologet. orat. p. 599, metropolis Galatiae in Theodori Syciotae Vita XXII April. saepissime dicitur. vide Ant. Itin. p. 143.

Ibid. *Ταβία*] erat in Trocmis, unde numus CE. TPO. ΤΑΟΤΙΑΝΩΝ, Severianorum Trocmorum Tavianorum, in Thes. Britan. tom. 2 p. 233. plura Anton. Itin. p. 202, et de Aspona p. 143.

Ibid. *Κίρνα*] habet hanc urbem Galatiae Vita Theodori Syciotae c. 8, et Nicaenum secundum p. 50. *Κεννηῶν πόλις* concil. Constantinop. tertio p. 501. Ptolemaeo perperam vulgo *Κίαινα*, quod hinc corrigi debere codicis Coisliniani *Κίρνα* adfirmat.

Ibid. *Ῥεγαναγαλία*] *Ῥεγλαγανία* oportuerat, quippe Lagania Tabulae et Itin. Ant. p. 142. eius praesul Euphrasius *Λασιανίας* dicitur p. 95 concil. Chalcedon., verius *Λαγανίας* p. 662. dicta deinceps Anastasiupolis videtur, quoniam in lac. Goari Notitiis illa memoratur, nusquam Lagania; quam conjecturam situs plausibilem facit. Lagania 24 M. P. Iuliopoli distabat, spatii medium secante Siberi fluvio, cui Syceon oppidum vicinum erat, Procopio Aedif. Iust. 5 4 auctore: Syceon vero cum 12 M. P. Anastasiupoli afuerit, non alia utique ea ac Lagania dicenda est. Vita Theodori Syceotae c. 2: *in Galatarum regione est oppidum, quod Syceon appellatur, subiectum Anastasiopoli primi Ancyranorum principatus: distat autem Anastasiopoli 12 M. P.; ubi P. Franciscus Zinus, cui Latinam eam vitam debemus, haud dubie offendit ad πρώτην Ἀγκυρανῶν ἑπαρχίαν, ut ex primo Ancyranorum principatu perspicitur.*

Ibid. 21. *Ῥεγέμνηζος*] *Μνίζος* est, cuius episcopus Andreas πόλεως *Μνίζου τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἑπαρχίας* concilio Constantinop. tertio p. 501 subscribit. Nicaeni secundi concilii adfuit Actis eiusdem episcopus Leo, sed qui vitiosis-

sime p. 51 πόλεως Ἀμύναον et p. 501 Μιζούης dicitur, melius p. 351. digna itaque fuerat quae in Geographia S. locum occuparet. vide Ant. Itin. p. 142: nam ὅτις ut deano explicemus, nihil fuerit necesse.

306, 21. [Ἠλιούπολις] Heliopolin Galatiae Vita Theodori Syceotae c. 5 et 9 memorat; praeterea Meliphthongus Ἠλιουπολιτῶν Chalcedon. concilio p. 195 interest: unde sanum hoc esse diceres, siquidem et ceterae Notitiae conspicerent. corruptum tamen est, et in Ἰουλιούπολις mutandum, tum quod Meliphthongus constanter alibi, ut p. 243 et 663 Ἰουλιουπόλεως scribatur, et concilio Constantinop. tertio p. 501 Martyrius τῆς Ἰουλιουπολιτῶν πόλεως, τῆς πρώτης τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας appelletur; tum maxime quod nulla in Galatia fuerit Heliopolis. de Iuliopoli Ant. Itiner. p. 142.

Ibid. 22. [Γαλατίας Σαλονταρίας] Galatiam secundam appellat concilium Constantinop. tertium et passim alii. Zosimo est ἡ κατὰ Φρυγίαν Γαλατία, 4 7, quod Phrygiae esset finitima. Notitiae imp. Orient. c. 1, uti nostro, Galatia salutaris, praesidi subiecta.

Ibid. 23. [Πισινούς] verius Πισαινούς vel Πισινούς, de qua A. Itin. p. 201. metropolis provinciae erat; unde in concilio Constantinop. tertio p. 663 Constantinus Πισαινουτίων τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας inter metropolitānos connumeratur. Vitae Theodori Syceotae c. 11 Pisinuntium metropolis, haud dubie quod in Graeco inesset Πισιουοντιῶν μητρόπολις.

Ibid. [Ῥεγεμανορέκιον] sic mss., unde vicum fuisse, quem legere non memini, apparet.

Ibid. [Πητηνησός] non alia est ac Ptolemaei Πετεινός, sive, ut Palat. et Coislina. mss., Πετηνησός. habet et Notitia Iac. Goari.

Ibid. [Αἰώριον] putabam, eum primum hoc oppidum considerare, lucem hinc atque auxilium accipere Philostratum Vit. Sophist. 2 11 posse, καὶ Ἀκύλας ὁ ἐκ τῆς ἐώλου Γαλατίας: latere enim in voce ἐώλου Galatiae quandam urbem dudum mihi persuaseram, mirabarque doctissimum Olearium, sprete Salmasii admonitione, orientalem Galatiam vertisse, et serio defendisse ἐώλον Γαλατίαν recte, si opponatur Gallicae Europaeae, dici, praesertim cum nemo Graecorum (nam Hesychii verba aliorum spectant) aut Galatiam aut aliam quamvis ad orientem positam regionem tali titulo ornarit, postquam vero Αἰώριον pravum esse animadverti, suspicio incidit, fuissetne olim ἐκ τῆς Ὠλέου Γαλατίας in Philostrato; quam coniecturam Ptolemaei auctoritate constabilitam,

donec mss aliud iusserint, haud spernendam arbitrer. *Ἀμώριον* idem est ac *Αἰώριον*, eiusque vitiosi locum occupare debet: etsi enim id oppidum a multis Phrygiae tribuitur, superior tamen aetas Galatiae secundae accensuit, ut Constantinop. tert. p. 672, cui Theodorus *Ἀμωρίου τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας* scribendo adfuit.

396, 24. *Κλάνεος*] sic mss, quorum auctoritatem non esse spernendam Salomon *Κλανέου τῆς δευτέρας τῶν Γαλατῶν ἐπαρχίας* Constantinop. tert. p. 504 et 672 et Nicephorus *Κλανέου* Nicaen. sec. p. 355 ostendunt. male haec urbs ex *Geographia S.* exulat.

Ibid. *Ῥεγενακάδη*] ita e mss profertur: tamen Holsteinus in *Geograph. S.* manu exaratum codicem *Trocna*da sive *Ῥεγετρόκναδα* praeferre monet, quod sine dubio rectius est: nam et Cyriacus *Τροκνάδων* Chalcedon. p. 663, et Theodorus *Τροκνάδων τῆς δευτέρας Γαλατῶν ἐπαρχίας* Constantinop. tertio p. 672, et Leon. *Τροκνάδων* Nicaeno secundo p. 355 subscribit. quoniam vero Cyriacus, cuius memini, *Τροκμάδων* in Chalced. p. 125 et 309 dicitur, forte *Τρόκμαδα* praestiterint ut a *Trocemis*, gente Galatica, nomen descendat.

Ibid. *Εἰδοξιάς*] haud multum disiunctam fuisse a Germaniorum civitate, ex *Vita Theodori Syceotae* c. 8 apparet. eius episcopus Aquilas est in Chalcedon. p. 663, ut perperam nulla eius sit ratio in *Geographia S.* habita.

Ibid. *Μυρικιῶν*] hoc mss dant; nec quicquam mihi de urbe innotuit, quam *Iac. Goari* Notitiam non prorsus eam damnare.

Ibid. *Γερμία*] *Γερμοκολώνεια* Notitiae *I. Goari* p. 344, nec male, ut ad *Itin. Ant.* p. 201 videbis. aetate seriore *Myriangelorum* nomine haec colonia celebris fuit. *Theophares* p. 203: *ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς χάριν ευχῆς ἐν τοῖς Μυριαγγέλοις ἤγουν ἐν Γερμίοις, πόλει τῆς Γαλατίας.* fallit enim *I. Goar*, cum *Pythiae* thermas, de quibus *Procopius Fabr. Iustin. 5 3*, intelligendas censet: illae in *Bithynia* fuerunt, *Germia* 16 M. P. a *Pessinunte*.

Ibid. 25. *ὑπὸ κοινουλάριον*] *Vespasianus* Cappadociae propter assiduos barbarorum incursus legiones addidit, consulareque rectorem imposuit pro equite Romano, apud *Sueton. c. 8.* sub *Constantino* praesidi, cuius in *l. 41 c. de libral. caus.* mentio est, paruit; neque alium *Basilii M.* aut *Chrysestomi* tempore magistratum habuisse videtur. ille *epist. 78 et 94 ἀρχοντα τῆς ἐπαρχίας* et *epist. 86 ἡγεμόνα*, hic *ἡγεμόνα* *epist. 14 p. 596* nov. edit. nuncupat. denuo consulari mandata est a *Theodosio secundo*, cuius mihi rei

auctor est Firmus Caesariensis episcopus, in epistolis, quas A Muratorius in Anecd. Graec. vulgavit, sic enim epist. 17 ad Soterichum: ποιήσατε δὲ ἡμῖν καὶ τὸν ἀρχοντα μείζονα μὴ τῷ ὀνόματι μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει: nam si provinciae praepositus, quem praesidem vidimus, titulo excellentiore fuerit donatus, utique ad consularis dignitatem evectus erit censendus, atque hoc epist. 16 ad Thalassium clarius innuit: καὶ τὸν ἀρχοντα, ὃν ἐπιφανέστερον ἡμῖν πεποίηκας σῆ σπουδῇ, χάρισι τοῖς πράγμασιν, ὡς προσήκοντά σοι, γνωρίζεσθαι. postulat Firmus ut Cappadociae primae consularis latiore campum, ubi excurrere eius virtus et prudentia possit, accipiat, atque ad eam redeant urbes quae a Valente imperatore fuerant distractae et praesidi Cappadociae secundae subiectae. ea est sententia verborum, ad quae vir doctissimus offendisse videtur: δὸς δὲ καὶ πόλεων προσθήκη τὴν ἀρχὴν εὐθνητοῦσαι, ἵνα σοι περιβλεπτος διὰ πάντων ἢ πατρίς γένηται. recte ergo consularem Hierocles huic Cappadociae dedit; nec quicquam illi officii Notit. imp. Orient. c. 1, ubi praesidi committitur, modo cum Theodosio secundo et Firmo episcopo esse priorem meminervis.

396, 26. Καισάρεια] olim totius Cappadociae fuit metropolis, sed provincia in duas a Valente imperatore secta hanc illi dignitatem invidisse Tyana videntur. litem sub Theodosio secundo sopitam fuisse et veterem dignationem Caesareae stabilitam Firmus epist. 17 indicat. sitam fuisse ad Argaeum montem norunt omnes, non item propter amplissimum lacum, qui in Halyn influebat: operae itaque pretium fuerit paullum huic rei immorari, et quae loca Halys praefusa inquirere. lacus distincta mentio apud Strabonem 12 p. 538 est, et incertum auctorem epistolae quae inter Basilianas novissimae editionis 365. is cum immanem nivis et pluviae copiam in eum depluisse narrasset, ἀθρόος οὖν γενομένη, inquit, τῆς τήξεως ἀνείκαστα ἐκινήθη ῥεύματα, ἀεὶνὰν ποταμῶ συνεπιμιγνύμενα τῷ Ἄλνι ἐναύλω τε ὄντι: quae nix subito liquescente, fluctus incredibiles, iugi fluvio atque arto alveo ruenti Halysi commixti, surrexerunt. quae Halym, licet Cotelerius tom. 2 Monum. Graec. p. 97 et superius editor eum videre noluerint, haud multum Caesarea removeat. nec alius, puto, est γείτων ποταμός, cuius Firmus epist. 35 meminit, nisi tu Melanem esse malis, quem Strabo 12 p. 538 stadiis 40 ab urbe scaturire prodidit. quod utcumque ceciderit, Halym agro suo, etsi saepe perincommodum, Caesariensis eripi non patientur. huc a Sebastia defluebat, in Armeniarum ditione ortus: οὗτος δὲ λοχῶν (sic cum Hemsterhusio nostro lege: nam λαχῶν multo ineptissimum est) οὗτος δὲ λα-

χῶν ἡμῶν, inquit epistolae scriptor, γείτων ποταμὸς, ἐκβλύζων μὲν ἐκ τῆς τῶν Ἀρμενίων, ἐμβιβάζομενος δὲ ἐν τῇ ἱερωτάτῃ λίμνῃ τῶν Σεβαστηνῶν κ. λ. atque hoc cum Strabone 12 p. 546 bene satis convenit: Halym enim ex magna Cappadocia circa Cambysenem, Armeniae contributam, derivat. nec longe aberit Herodotus 1 72, si per Ἀρμένιον ὄρος montem Armeniae intellexerit. optime vero cum Gregorio Nysseno epistolae auctor consentit, qui orat. 1 in 40 Martyr. Sebastenos p. 501: τοῦτον λέγω τὸν γείτονα ποταμὸν, ὃς διὰ τὸ μέγεθος τοῖς ὀνομαστοῖς τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμῶν ἐναρίθμιος ὢν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀρχόμενος ἐν χρόνῳ παραμείβει τὴν πόλιν. non ille quidem Halym nominat; sed nec in Iria neque Lycum quadrant quae de fluvio praedicat: neuter enim tam large et ample fluxit ut cum nobilissimis orbis terrarum fluviis contendere possit. in Halym convenire nemo negaverit. ne dicam nullius auctoritate liquere Sebastiam Lyco fuisse appositam; cuius fontibus assidebat Sebastopolis, ni fallat Ptolemaeus, a qua versus interiorem Armeniam plus 40 M. P. Sebastia distabat. itaque si recte haec disputavimus, non video qui excusari Plinius possit 6 2 anem Halym per Cataoniam in Cappadociam immittens: defluerit enim oportet ex regionibus longe ultra Taurum positis, siquidem Cataonia Commagenae fuit praetenta. multo minus sese tuebuntur recentiores geographi, passim hoc flumen ex intima Asia, meridiem spectante, emittentes contra Arriani monita in Periopl. Pont. Euxin. p. 16 ed. Oxon., neque urbes, quas dixi, illi adstruentes. ceterum, quod propemodum neglexeram, in Gregorii Nysseni verbis non ἐν χρόνῳ sed ἐν χρόνῳ παραμείβει scribi debet, ut pulchre amicus noster.

396, 26. Νύσσα] hanc metropolin, sed titulo tenus sine re Is. Casaubonus in epist. Gregorii Nysseni ad Eustathiam p. 116 fuisse autumabat, quod haud iniuria negavit Spanhemius Dissert. 9 de Usu et Praest. Num. p. 599, tametsi erret vir nobilissimus, cum Casaubonum ibi fugisse opinatur Mosis tertiae Cappadociae fuisse metropolin: diserta enim eius inibi mentio est; nec unquam in iisdem notis a viro magno, licet a Spanhemio adfirmetur, tertiae Cappadociae metropolin Nyssam fuisse scriptum memini: tantum honorario metropoleos titulo in conc. Constantinop. secundo condecoratam censuit ob Socratem H. E. 5 8, ubi tamen πατριαρχίας nec metropoles nec patriarchatus, quos vocant, sed regimen ac gubernationem, ut bene Henr. Valesius, notant.

Ibid. Θέσμα] vide Ant. Itin. p. 202.

Ibid. Πρεσβυτέρου] Vita Eutychii patriarchae Cpoli-

tanl c. 6: *Ἐτερός τις ἄνθρωπος ἦλθε πρὸς τὸν δαίον λέγων ἑαυτὸν ἀπὸ Κομανῶν εἶναι τοῦ πολυάνδρου.* sic D. Papebrochius correxit, cum in mss πολυάνδρου legeretur, deceptus corrupta Ptolemaei scriptura. mihi omnino ἀπὸ κόμης Ποδανδοῦ dedisse scriptorem probabile fit: neque enim Comaa Podando fuere iuncta. plura in Hieros. et Anton. Itin. p. 145 et 578.

396, 27. *Καππαδοκίας β*] secunda haec Cappadocia originem suam debet Valenti imperatori, qui circa annum 371 eam, primae distractam, Tyanis tanquam metropoli addidit Basilius eam aegerrime tulit divisionem, ut eius epist. 74 et 75 testantur; tantoque magis quod Anthimus Tyanensis, civili ea divisione instituta, multa sibi arrogaret et reditas ecclesiae Caesariensis intervertere conaretur, qua de re Gregorius Nazianzenus orat. 20 p. 355. rectissime vero mss haec Cappadociam praesidi, pariter ut Notit. imp. Orient. c. 1, mandat.

Ibid. 28. *Τύανα*] Gregorius Nazianzenus epist. 33 *τίαν μητρόπολιν*, cuiusmodi eius aetate re vera erat, appellat. adde orat. 20 p. 355 et Itin. H. p. 577, et de Faustino poli Ant. Itin. p. 145.

Ibid. *Κύβιστρα*] situm Cicero Ep. 15 4 ad Catonem signat: *itaque in Cappadocia extrema non longe a Turo apud oppidum Cybistra castra feci, ut et Ciliciam tuerer et Cappadociam tenens nova finitimorum consilia impedirem.*

Ibid. *Ναζιανζός*] Gregorius Nazianz. epist. 50 ab Olympio Nazianzum primae Cappadociae attributam fuisse, sed mox in secundae ditionem rediisse significat; in qua ad Iustiniani tempora mansit, quando Mucisso, tertiae Cappadociae tum constitutae metropoli, subdita est; unde Theodosius Mucissi episcopus (Collat. 5 synodi Constantinopol. secundae p. 97) *sub mea gubernatione*, inquit, *modo est Dohara et Nazianzos, sub qua Nazianzo et Arianzos praedium constitutum est.* id ab instituto nostro alienum non erit, si inquiremus an Nazianzus eadem ac Diocaesarea, cuius in Cappadocia Ptolemaeus et Plinius meminerunt, fuerit. Baronius Cardinalis in Gregorii vita, quae a D. Papebrochio IX Maii est edita, ita consulit; et favere opinioni Gregorius videtur, cum de se carm. 5 25: *Γρηγορίου μνήσαιτο, τὸν ἔτρεφε Καππαδόκεσσι ἢ Διοκαισαρέων ὀλίγη πόλις.* se enim Diocaesarae nutritum canit, quem certum est Nazianzi praecipue fuisse educatum atque edoctum. huc adde Diocaesarae nullam in conciliorum Actis et Notitiis esse mentionem, frequentem Na-

zianzi; quod utique mirandum foret, si diversae fuissent. necdum tamen his moveor ut cum Cardinale paria faciam: ultima enim ratio levis est, siquidem plures urbes, nobiles olim, in Notitiis et conciliis nullum sibi episcopum habent, neque adeo de Diocaesarea mirabimur, quae parva admodum erat, Gregorio *carm. 32* in *Anecdot. Graec. Muratorii* teste: *τυτθὸν μὲν πολίσιθρον, ἀτιὰρ πολὺν ἀνέρα δῶκα βήμασιν ἰθυδίκης ἢ Διοκαισαρέων, Ἀμφιλοχον*. altera speciosior est: sed cum Arianzi Gregorius fuerit natus, idque praedium acque Nazianzo ac Diocaesareae fuerit vicinum, fieri utique potuit ut Diocaesareae, antequam pater Nazianzo episcopus daretur, nutriretur. vicina autem oppida fuisse ex Ptolemaeo 5 6 colligitur, ubi artissime Diocaesaream et Neanessum sive, ut *ms.* Nanessum, quam Nazianzum esse debere mihi persuadeo, iungit. ad hoc, nihil Gregorius *ep. 49*, qua pro Diocaesariensibus deprecatur, de patre suo matreque; quod argumentum aptissimum fuerat ad iram Olympii molliendam. ait praeterea se Diocaesareae deo templum excitasse; quod si eadem ac Nazianzus foret, a vero discederet: basilicam quippe miri operis pater eius Nazianzi exstruxit, ut *orat. 19 p. 313* docemur. de *Sasimis Itin. Anton. p. 144.*

396, 28. *Παρασὸς*] gentile huius *Παρασσηνὸς* est in *Basilii epist. 239.* vide *Itin. H. p. 576.*

Ibid. 29. *Ῥεγεδῶα*] vicus olim erat, unde *Basilii epist. 239 ἐν Δοῦροις τῇ κώμῃ.* idem episcopum illi imposuit, qua occasione Gregorius Nazianzenus orationem 30 recitavit, uti ad eam *Ellas Cretensis* animadvertit. nec vincere tamen *Basilium* potuit ut primae Cappadociae adscripta maneret, si quidem *Tyanensi* deinceps subdita fuit, ut mox videbitur.

Ibid. *Ῥεγεκουκουσὸς*] omnino *Ῥεγεμουκιὸς* sive *Ῥεγμουκιὸς* legi oportet: nam et *Constantinus* imperator *I. 1 Them. 2 Μωκιὸν* hinc habet, et *Cucusus* Armeniae secundae fuit. *Procopius Fabr. Iust. 5 4* castellum Cappadociae, plano solo situm, ait, atque ab *Iustiniano* instauratum: *ἦν δὲ τι ἐν Καππαδόκαις φρούριον, Μωκησὸς ὄνομα, ἐν μὲν τῷ ὁμαλεῖ κείμενον.* nec restituit tantam imperator, sed suo nomine urbem, tertiae Cappadociae metropolin impositam, illustrem esse iussit. hinc *Collat. 5 concil. Constantinop. sec. p. 96: in illo autem tempore sub Tyanensi civitate erat et Dohara et Nazianzus usque ad tempora huius pii imperii. piissimus autem imperator cum metropolitana iura dedisset civitati, quae quondam quidem Mucissos, nunc vero Iustinianopolis nuncupatur, cum aliis civitatibus et Dohara et Nazianzum subiecit et.*

396, 30. [Ἐλενοπόκτου] sic oportet ex Constantino I. 1 Them. 2, quod illi nomen ab Helena imperatoris Constantini M. matre, venisse Iustinianus Nov. 28 c. 1 adfirmat. Notitia imp. Orient. c. 1 praesidi Helenopontum committit, quem Iustinianus, abolito Ponti Polemoniaci titulo eiusque urbibus huc provinciae contributis, moderatorem creavit.

Ibid. 31. [Ἀμασία] metropolis Helenoponti dicitur Gregorio Nysseno orat. de Theodoro p. 582, Novel. 28 c. 2, et in Vita Eutychii c. 6. Acta S. Basilei c. 5 satis ambigue *μητρόπολιν τῆς Ποντικῆς ἐπαρχίας* appellant: dubites enim dioecesium Ponticam, cuius metropolis Caesarea, an Helenopontum intelligant. *μητρόπολις πρώτη πόντου* pluribus in numis apud Harduinum et N. Haymum tom. 2 Thes. Britan. p. 232. situm urbis accuratissime Strabo 12 p. 651 descripsit.

Ibid. [Ἰβωρα] rectum Ἰβωρα, et ex orat. 3 Gregorii Nysseni in 40 Martyr. p. 212, ubi *πολίχνην* vocat, apertissimum est, atque ex Eutychii Vit. c. 11 et Nov. 28. appositum oppidum erat Euxino ponto apud Sozomenum H. E. 6 30, etsi male ibi atque apud Palladium Ἰβήρων πόλις: hic enim fuisse Enagrium, quo de duumviri illi, Hieronymus epist. ad Ctesiphontem significat. vulgo quidem Hyperborita ibi audit, quod iure Valesius in Sozomenum et Rosweidus in Palladium mutarunt, quando et ms Corbeiensis Hiberitam pro Hiborita ostendat. Photius πόλεως Ἰβώρων τῆς Ἑλλησποντίων ἐπαρχίας concilio Constantinop. tertio p. 670 pro Ἐλενοποντίων dicitur.

Ibid. [Ζῆλα] haud multum aberat Amasia. Vita Eutychii c. 6: *πολίχνη τίς ἐστὶ, Ζῆλα προσαγορευομένη, γειτνιάζει δὲ τῇ μητροπόλει Ἀμασιᾶ.* Plutarchus Caesar. p. 731 πόλιν Ζῆλαν vocat cumque vetustae Hirtii de bello Alexandr. c. 72 editiones et ms Norvic. Zelam exhibeant, id a Davilio defendi, neque Ζίηλα Plutarcho et Dionii inculcari debuerat. Stephano Ποντικῆ Ζῆλα.

Ibid. [Σάλτων Ζαλίχην] sic mss, et recte, modo Σάλτες Ζαλίχης refingatur. puteum urbem saltibus fuisse incinctam, et propterea Σάλτων praeponi. Nicaeno concilio secundo Andronicus presbyter nomine Ioannis episcopi Ζαλίχων p. 355 subscribit, qui cum p. 163 presbyter Λεοντοπόλεως ἦτο Ζαλίχου dicatur, certus nobis index est non aliam atque hanc Leontopolin esse, cuius imperator Novella 28 communit. corruptum saepe id nomen est in Vita Eutychii c. 2, ubi Amaseno subditus episcopus τῆς τῶν Λαζιχηρῶν πόλεως et Λαζιχων προεδρία et τοῦ Λαζιχου ἐπισκοπή. forte et huc re-

ferenda est oratio quae Basilio M. tom. 2. p. 567 tribuitur, ἐν Λακίβοις: quod utut fuit, negligi urbs in Geographia S. non oportuerat.

396, 31. Ἀνδρανα] huius episcopus Paralius Ἀνδράπων τῆς Ἑλλησπόντου (pro Ἐλεσπόντου, quod nec L. Holsteinius ad Geogr. S. fugit) concilio Ephesino p. 438 dicitur. adde de urbe Acta Hesychii Thaumaturgi ex Synaxario Graeco VI Mart. Operis Sanctorum, ubi plura.

Ibid. Ἀμισός] Constantino l. 1 Them. 2 Ἀμισός, et Suidae, haud sane bene. aberat Amisus stadiis 900 Sinope, ut e Straboni 12 p. 547 prodidit Stephanus.

Ibid. 32. Σινώπη] Σινώπη, ut ms Leidensis. nobilem hanc urbem, peninsulae impositam, Strabo 12 p. 545 describit, et Turnefort epist. 17 p. 91. de conditoribus scholiastes Apollonii 2 948.

397, 1. Πόντου Πολεμωνιακού] a Polemone, Ponti huius regē, nomen ei venisse Iustinianus Novella 28 c. 1 indicat. provinciis annumerari coeptus est sub Nerone, qui Ponti regnum, concedente Polemone, in provinciae formam redegit apud Sueton. c. 18. praesidi itidem mandatur in Notit. imp. Or. c. 1.

Ibid. 2. Νεοκαισάρεια] ΚΟΙΝΟΝ. ΝΕΟΚΑΙ. ΜΗΤΡΟ. vidit in numo Mediceo Holsteinius, cui geminum habet Theobritan. tom. 2 p. 236. Gregorius Nyssenus (in cognominis sibi Thaumaturgi Vita p. 537) communi gentis consensu κορυφήν πάσης τῆς περιουκίδος haberi, ac a Romanorum Caesare, loci amoenitate capto, novo nomine esse donatam refert. Plinius Lycum flumen urbem praefluere 6 3 adfirmat; quod utrum verum omnino sit dubites, praesertim si cum radere Neocaesaream intelligas: nam agrum urbis alluere manifesto ex eadem Thaumaturgi vita p. 557 colligitur. dubitandi causae sunt, quod Nyssenus Gregorius, urbem eiusque situm describens, nihil de Lyco memoret. praeterea Gregorii frater Basilius epist. 210 apud Neocaesarienses in aviae acerbibus et dein in monasterio multum se temporis contrivisse testatur: atqui illud monasterium propter Iridem flumen erat, eodem epist. 223 et Gregorio in Vita Macrinae p. 182 auctore. his adde Neocaesaream et Comana Amasiae, quae Iridi assidebat, vicina perhiberi in Actis Eutychii c. 7. fortasse itaque rectius Iridem inter et Lycum collocabitur.

Ibid. Κόμανα] sita erant ad annem Iridem apud Strabonem 12 p. 547, nec longe a Neocaesarea; unde πόλιν ἀστυγείτονα Gregorius Nyssenus in Thaumaturgi Vita p. 561 et τῆν Κομαναίων ταύτην ἀστυγείτονα πόλιν orat. de Baptismo

p. 220 appellat. quod autem Ch. Cellarius G. A. 3 8 p. 327 Comana ab Iridis fontibus parum distare ex Strabone colligit, id amnis ex intima Armenia ortus et per Pontum hunc decurrens apud eundem Gregorium in Macrinae Vita p. 182 non feret.

397, 2. Τολεμόνιον] rectum est Πολεμώνιον, quod oppidum inter Thermodontem et Cotyora situm obtinebat apud Arrianum in Periplo p. 17. de Cerasunte, maritimo oppido, Xenophon. Exped. Cyr. 5 p. 273 et Tournefort epist. 17 p. 98.

Ibid. 3. Τραπεζοῦς] circa Nicaeni secundi concilii tempora Phasis et Trapezus uni episcopo paruisse videntur; unde Christophorus τοῦ Φάσιδος ἦτοι Τραπεζοῦντος p. 345 subscribit. vide Ant. Itin. p. 216.

Ibid. 4. ὑπὸ ἡγεμόνα] sic mss, quibus praeter Not. Imp. Orient. c. 1, quae praesidiale hanc facit, assentitur Basilius M. epist. 112: nam Andronicum ἡγεμόνα, ad quem illae litterae mittuntur, Armeniae primae praefuisse ex Sebastiae in illis mentione haud obscure colligitur. ceterum primam hanc Armeniam idem Basilius epist. 195 et 268 μικρὰν Ἀρμενίαν vocat.

Ibid. 5. Σεβίστεια] provinciae metropolis est in Theodoret. H. E. 2 25 et Novella 31. sita erat loco ameno, praeterque Halym, qui urbis moenia radebat, mediam secabat alius amnis, qui mox in vicinum lacum abdebatur Gregorio Nysseno orat. 1 in 40 Martyr. p. 501 et orat. 2 p. 510 auctore. vide Itin. Ant. p. 177.

Ibid. Νικόπολις] non longe Colonia dissociata erat, quicum et Sacra Christiana communicaverat; unde τὴν μητέρα ὑμῶν τὴν ἐν Νικοπόλει ἐκκλησίαν Basilius epist. 227, Coloniensibus inscripta, appellat; nec dissimilia tribus sequentibus epistolis reperies. Lycus fluvius in spatio 6 M. P. ab urbeolvebatur, si Actis 40 Mart. tom. 3 Jul. p. 46 fides est. plura Anton. Itin. p. 182.

Ibid. Κολωνία] Κολωνία sive Κολώνεια. Liberatus Breviar. c. 6 Cappadociae secundae, nihil dissidente concilio Chalcedon. p. 557, transcribit: at Basilius epist. 228 ἐν τῇ ἐσχατιᾷ τῆς Ἀρμενίας, et epist. 195 μακρὰν ἀπὸ κείνου τοῦ ὀδευομένου τόπου τὴν Κολωνείαν adfirmat. ergo circa Chalcedonensis concilii tempora Colonia Cappadociae fuit contributa; rediisse dein ad Armeniam primam ante Iustiniani aetatem Novella 31 docemur.

Ibid. Σάταλα] Basilium vide epist. 89. et Anton. Itin.

p. 183. fundes Satalenae civitati contiguos Theodosius secundus in Novella 3 tit. 12 memorat.

397, 5. Σεβαστοπόλις] Novella 31 Armeniae primae itidem tribuit. adde Itin. A. p. 205.

Ibid. 6. ὑπὸ ἡγεμόνα] assentitur Notit. imp. Orient. c. 1. Ioannes Chrysostomus epist. 64. ἀρχοντα τῆς Ἀρμενίας (nam secundae Armeniae praesidem intelligere epistolae argumentum patefact) appellat.

Ibid. 7. Μελιτηνή] Μελιτηνή quam περιφανῆ τῶν Ἀρμενίων μητρόπολιν Illustrem Armeniorum metropolin Cyrillus in Vita Euthymii vocat, ut Anton. Itin. p. 209 adscriptimus. de Arca p. 211.

Ibid. Ἀράβισος] patria Mauritii imperatoris fuit; quorum respiciunt quae in Vita Eutychii c. 7 referuntur: ὁσάκις μνήμην ἐποιεῖτο τῆς Ἀραβισσηνῶν πόλεως, οὕτως ἔλεγεν χαριέντως, ἀκούοντων πάντων ἡμῶν καὶ τῶν ἐκείθεν ὀρωμένων ἀρχόντων, "μεγάλη ἐστὶν ἡ πόλις ὑμῶν. διὰ τοῦτο εἰρηται περὶ αὐτῆς, ἐκ Ναζαρεθ δύναται τι ὑγαθὸν εἶναι." plura ad Ant. Itin. p. 181, quibus Suidam in Εὐδόξιος iunge.

Ibid. Κουκουσός] de eo Chrysostomus epist. 30: οἰκοῦμεν γὰρ χωρίον ἐρημώτατον καὶ πάσης τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης ἐρημώτερον. quae nobis, si addantur ad Anton. Itin. p. 179 ex eodem observata, urbem fuisse desertissimam ostendunt. quod vero epist. 125 Κουκουσός τῆς Κιλικίας, id Montfauconius mss auctoribus recte mutavit: nunquam enim Ciliciae Cucusus fuit.

Ibid. Κόμονα] Κόμονα, de qua et Ariarathia (eo enim nomine utebatur) abunde Itin. Ant. p. 181.

Ibid. 9. Κιλικίας α'.] orditur Hierocles Orientis provincias 15, quarum prima haec Cilicia, postrema Arabia, omnes sub dispositione comitis Orientis, quo de Hear. Valesius in Ammiani l. 14 c. 1 et Th. Bezaeus Class. VI. Inscript. 47. recta vero primam Ciliciarum consulari regendam tradit, prorsus ut Notit. imp. c. 1 et l. 1 c. de General. Abolition.

Ibid. 10. Τύρσος] metropolis dignitatem Leo imperator in epist. tom. 9 Cencil. Labbei et Conciliorum Acta illi adfirmant. sita erat commodissimo loco, ὅστις Ἰσαύρους καὶ Κιλικίας Καππαδοκίας τε καὶ Σύρους δι' ἐναντίας συνάπτειν, auctore Basilio M. epist. 34. idem profitetur alter Basilius, Seleucia episcopus, Miracul. Theclae 2 13, cum de Tarso ἐπὶ τῆς κάλλει καὶ μεγέθει, καὶ οἷς ἂν ἀπλῶς πόλις λαμπρὰ καὶ εὐδαίμων γνωρισθεῖη, πῶσιν ἐπιγαυρουμένη, καὶ τὸ πρῶ-

την μάλιστα τῆς ἐφ᾽ αὐτὴν ἀνίσχαι, καὶ πρώτην πάλιν προσβάλ-
 λειν τοῖς ἐξ ὁποιασοῦν γῆς ὁρμωμένοις πρὸς τὴν ἐφ᾽ αὐτήν : aperte
 enim indicat tali positam esse loco ut, si quis ex vicinis pro-
 vinciiis in Orientis dioecesein pergere aut ex ea in Ponticam
 sive etiam Asianam transire velit, adeunda ea primum sit.
 vide Itin. H. p. 579.

397, 10. Πομπηϊούπολις] mari assidebat, eo nomine a
 Pompeio donata, cum Solorum ante fuisset usa. auctor Vitae
 Arati in Uranologio Petavii: οἱ δὲ Σόλοι πόλις ἐπιφανεστάτη
 τῆς Κιλικίας, ἀφ' ἧς πολλοὶ κάγαθοὶ γέγονασιν ἄνδρες· κα-
 λεῖται δὲ νῦν Πομπηϊούπολις. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς
 Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλοι καλοῦνται, οἱ δὲ Κι-
 λίκιοι Σολεῖς. cui gentile nomen distinguenti adstipulatur
 Diogenes Laërtius 1 51, ubi Menagii diligentiam verba ex
 Arati vita non effugerunt.

Ibid. Σεβαστή] olim Elaeussa contra Corycum in in-
 sula nec longe a Tarso, quamobrem conc. Charcedon. p. 126
 Σεβάστη ἢ Τάρσου. est inter Gazae Wildianae numos, qui
 antica parte CABINA TPANKTAA et postica
 CEBACTH. IEP. AC. APT. NATAPXIC. EABTΘEPA
 cum turrato velatoque capite praefert, certoque nobis est ar-
 gumento, Gordiani aetate urbem satis illustrem fuisse et re
 nautica valuisse. adde H. Norisium dissert. 2 de Epechis
 Syro-Maced. p. 136.

Ibid. Κώρυκος] Κώρυκος, ut Lugdun. Oppianus Halicat.
 3 208: ἕσσοι δ' Ἐρμείου πόλιν, ναυσίκλυτον ἄστυ Κωρύκιον
 ναῖουσι· qui versus Valeriani numum, ΚΩΡΤΚΙΩΤΩΝ.
 ACT. NATAPXIC insculptam explicant. Ioannes πόλεως
 Κουρουκουτιῆς τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας subscribit Constantinop.
 tertiae synodo p. 670, pro Κωρύκου τῆς Κιλικίων.

Ibid. Ἄδανα] in Actis Theophili, de quibus Lambecius
 Bib. Vindob. 8 p. 75, Ἄδανα τῆς τῶν Κιλικίων δευτέρας
 ἐπαρχίας, et apud Eutychnum in eiusdem Vita c. 1 die IV
 Febr. Oper. S., sed perperam: primae enim Ciliciae in Chal-
 ced. concil. p. 660 atque aliis accensetur.

Ibid. 11. Ἀγούσια] Ἀγούσια, ut bene Ch. Cellarius
 G. A. 3 6 p. 241 correxit; quam urbem Latino nomine de-
 coratam credibile est, ut a Sebaste huius provinciae discerui
 posset. Theodorus πόλεως Ἀγούσιης est in Chalcedon. p.
 660, et numi ΑΤΤΟΓΤΑΝΩΝ in Thesauro Britan. tom. 2
 p. 242.

Ibid. Μάλλος] verum Μάλλος erit, quod oppidum loco
 edito non longe a Pyramo positum erat, neque multum a
 Tarso, cum cuius etiam civibus de vicino litore et agris circa

lacum disceptabant apud Dionem Chrysostomum Tarsica 2 p. 426. reddere urbem Is. Casaubonus eidem Chrysostomo orat. 45 p. 516 voluit. *τί οὖν ἐπὶ δύο ἡμέρας ἢ τρεῖς*, inquit orator, *γενομένης χειρονομίας; ἐξῆλθον, οὐδὲ μᾶλλον παρατυχῶν τοῖς γεγονόσιν.* cum enim τὸ μᾶλλον quid in vulgata vellet lectione, non appareret, *ἐξῆλθον εἰς Μᾶλλον, οὐ παρατυχῶν τοῖς γ.* refluixit, plausibili, nisi Mallos plurimum a Prusa distaret, coniectura. aliter Seldenus in Anecd. Wolfii tom. 1 p. 273 instituit. *mihi parvo molimine, οὐδὲ μέλλων παρατυχεῖν τοῖς γ. cum decrevissem factis non adesse, succurri posse Dioni videtur.*

397, 11. *Ζεφύριον*] in Menaeis VI Iun. de Dula: οὗτος ἦν ἐκ Ζεφυρίου Πραιτωριάδος, ἐπαρχίας τῆς Κιλικίας. unde Praetoriadem dictam fuisse putares. at non ipsa urbs, sed vicus illi vicinus eo cognomine fuit: nam Dulas ipse in Actis tom. 2 Iun. p. 1044 *ἔθρους μὲν εἰμὶ*, inquit, *Κελίκων, κώμης δὲ Πραιτωριάδος.* aberat Zephyrium M. P. 34 Tarso, si iisdem Actis fidere fas est. eius episcopus Petrus πόλεως τοῦ Ζεφυρίου τῆς πρώτης τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας in Constantinop. tertio p. 670 dicitur.

Ibid. 12. *Κιλικίας β'*] hanc provinciam, priori abstractam, et Anazarbum metropolin Theodosius secundus fecit, Malala tom. 2 p. 69 auctore: *καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομετροπόλεως ἀπὸ τῆς πρώτης ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δούς δίκαιον μητροπόλεως. Ἀναζάρβω τῇ πόλει.* cui tamen utrum tuto assentiaris dubites: nam in Notitia imp. Orient. utraque Cilicia memoratur; et praeses Ciliciae, cuiusmodi magistratus huic fuit impositus, est in Actis Claudii sub Diocletiano apud Ruinart. p. 266, et sub Constantio in l. 24 c. Theod. de Appellat. atque in Ammian. 23 c. 2.

Ibid. 13. *Ἀναζάρβος*] hanc metropolin praeter Malalam synodus Mopsuestena frequenter memorat. vide concil. Constantinop. secundum p. 119 et Ant. Itin. p. 213.

Ibid. *Μοψουεστία*] Mopsuestia colonia Christianissima in Actis Constantinop. secundi p. 118, quo titulo quando ornari fuerit coepta equidem ignoro. *ἰσραὶ καὶ ἔλευθέρω καὶ ἄσυλος* in Thes. p. CLV 4 et liberum oppidum Plinio. Vide Itin. H. p. 580.

Ibid. *Αἰγυαί*] civitas Aegea in Actis S. Claudii c. 1, et Aegaea in Synodo Mopsuestana inter concil. Constantinop. sec. decreta p. 118. *Αἰγυαία* Constantino imperatori l. 1 Them. 13, Basilio M. epist. 244 Patrophilus episcopus τῆς ἐν Αἰγυαίς ἐκκλησίας, prorsus ad Hieroclis mentem. vide Anton. Itin. p. 146. situm oppidi Acta S. Zenobii in Lam-

heci. Bibl. Caesar. 8 p. 256 accurate ita describunt: *Αἰγαὶ πόλις ἐστὶν ἐπὶ κόλπῳ μὲν Ἰονίῳ κειμένη, ὑπὸ Κιλικίων δὲ οἰκουμένη. ἧς τὸ μὲν πρὸς ἤπειρον οὐ πολὺ. πλατεῖαν καὶ ἰκανῶς εἰς μῆκος διήκουσαν ὁ τῆς γείτονος θαλάσσης ὄρμος ἐκδέχεται. male tamen κόλπῳ Ἰονίῳ adstruitur, quae Ἰσσικῆ vicina fuit.*

397. 13. Ἐπιφανία] Eriphaniam Ciliciae oppidum Ammianus 22 11 appellat. Basilius πόλις Ἐπιφανείας τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας Constantinop. tertio p. 670 et Nicetas Eriphaneorum civitatis Constantinop. secundo p. 132 subscripsit. de Alexandria Itiner. H. p. 580.

Ibid. 14. Ῥῶσος] assidebat Issico sive Rhosio, ut Polyaeo dicitur, sinui. Theodoretus Philoth. c. 10: Ῥῶσος ἐστὶ Κιλικίσα πόλις, ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι τὸν Κιλικίον κόλπον. proxi- me urbem saxum erat excelsum, quod Ptolemaeus et Stephanus Ῥωσικὸν σκόπελον vocant. eiusdem meminit Polyaeus 4 6 9, etsi nunc vitio deformati. ὁ μὲν Σωσιγένης, inquit, ἐπὶ Ὀρθιουμάγου διέτριβεν, ἀποσκοπῶν τὴν τοῦ πελάγους κίνησιν: nihil enim hic est Ὀρθιουμάγου, Celticum quid spirans, vocabulum. Abr. Ortelius de Orthosiade, Phoenices oppido, cogitavit; quod cum longius a Rhoso et vocabuli ductibus distet, ὄρθιου πάγου malim, quo modo ὄρθιους πέτρας 4 3 23 dixit. posses etiam ὄρθοπάγου legere ob haec Plutarchi in Sylla p. 463: ἐστὶ δὲ κορυφὴ τραχεῖα καὶ στρωβιλῶδες ὄρος, ὃ καλοῦμεν ὄρθοπάγον.

Ibid. Εἰρηνοῦπόλις] Paullus Εἰρηνοῦπόλις τῆς δευτέρας τῶν Κιλικίων ἐπαρχίας est in Constantinop. tertio p. 670, et in Hilarii Fragm. Operis histor. Narcissus Irenopolis, qui cum Νάρκισσος ἀπὸ Νερωνιάδος Athanasio Apolog. Arian. p. 155 sit, monuerunt Benedictini Neropolis in Hilario olim fuisse, parum sane considerate, siquidem Neronias et Irenopolis eadem urbs est, et Narcissus Sozomeno H. E. 3 10 praesul Εἰρηνοῦπόλιος τῆς Κιλικίας dicitur. videtur Neroniadis nomine donata a Claudio, quod sub Domitiano imperatore iam deposuerat: discimus hoc ex egregio Gasae Wildianae numo, qui una parte ΑΥΤΟΚ. ΚΑΙΣΑΡ. ΔΟΜΙΤΙΑ . . . et altera ΕΙΡΗΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ET. ΒΜ. cum figura turribus ornatae mulieris, rupibus insidentis, e quorum pede amnis emergit. aera in Claudii principatum, si conferantur numi quos Vaillantius habet, incidet.

Ibid. Φλαβιάς] Φλαυτιόπολις Ptolemaeo et numis Φλαυτιοπολιτεῶν in Thes. Britan. tom. 2 p. 250 et Vaillantio p. 378, e quorum signata epocha a Vespasiano imperatore instauratam dicere oportet. Flavius Itin. Anton. p. 212 et Chalcedon. concil. p. 660, ubi Ioannes ἐπίσκοπος Φλαβιάδος.

397, 14. *Καστάβαλλα*] *Καστάβαλα*. Appianus Mithridat. p. 403 τῆς Κιλικίας πόλιν Καστάβαλα, quam ego Καστάβαλα credo, memorat. adfuit concilio Constantinop. tertio p. 670 Theodorus πόλεως τῶν Καστευλῶν, pro Κασταβάλων. vide Itin. A. p. 146.

Ibid. 15. ὑπὸ κενουλάριον] sub Augusto provincia erat στρατηγική sive praetoria, teste Strabone l. 14 p. 684 et sine l. 17, etsi postea ad ius populi redierit, ipso concedente Augusto, et proconsuli paruerit, ut ex Dione 54 p. 589 Io. Alberti in Act. Apost. 13 7 ostendit, recte ergo Sergius Paullus ibi ἀνθύπατος dicitur, praesertim cum et Cominius Proclus in Cypriorum apud Vaillantium numo ἀνθύπατος, et Caius Antius Quadratus Κρητης καὶ Κύπρου ἀνθύπατος in lapide Sponii tom. 1 Itiner. p. 413 appelletur. post dein consulari subdita est, cuius et Notitia imp. Or. c. 1 meminuit.

Ibid. 16. πόλεις 16.] L. Holsteinius in ms Farnesiano, cui et duae ultimae urbes manu recentiore erant additae, πόλεις 17' reperit. idem in pristinis Constantini l. 1 Them. 15 editionibus inerat, sed et aliis dein ex mss 15 urbes in Constantino sunt expletae; cumque ultimae urbes ante Hieroclis aetatem fuerint satis celebres, nihil causae video quam ob rem quid mutetur.

Ibid. *Κωνσταντία*] Salamis est, quam insulae metropolitin Ephesina synodus p. 779 et Imp. Leo in epist. tom. 9 concil. Labb. p. 267 imponunt. de ea abunde Io. Meursius l. I Cypri c. 20.

Ibid. *Ταμασός*] sic praeter Ptolemaeum Strabo. Constantino imperatori *Ταμασός*, cui Nonnus Dionys. 13 445 et Epaphroditus πόλεως *Ταμασοῦ* concil. Chalcedon. p. 670 ad stipulantur. cum vero *Ταμασιωτῶν* sit apud Goltzium nomen, non dubium est quin id praestet. adde Ovidium Metamorph. 10 644.

Ibid. *Κίτιον*] aberat stadiis 200 Salamine apud Diodorum 20 p. 785. de eo praeter Meursium l. 1 c. 10 Bochartus Phalég. 3 5.

Ibid. *Ἀμαθούς*] hoc malim ex mss Lugdun. et Constantino: nam *Ἀμαθουσία* gentile est, cui si πόλις addatur, ferri poterit. Helioderus πόλεως *Ἀμανθούωνος* est in Chalcedon. p. 670.

Ibid. 17. *Κούριον*] et hoc ex Constantino praefero, cuius episcopus Curiensis in Ephesino p. 779 appellatur. Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 273 nostri *Κόριν* cum Plinii Corineo

aliquid commune habere suspicabatur, quod ego, cum dubiae sit fidei, et Constantinus *Κούριον* hinc depromserit, hac accessere nolim.

397, 17. Πάφος] Cyprum insulam huic urbi cognominem fecisse Servium Isidorum atque alios, Anton. Itiner. p. 526 adscriptus. Ovidium addo *Metamorph.* 10 297: *illa Paphon genuit, de quo tenet insula nomen.*

Ibid. Ἀρσινόη] recte Constantinus. olim haec urbs Marium erat, Stephano teste; estque eius rex apud Diodorum 19 p. 701: ὁ δὲ Κιτιεύς καὶ Λαπίθιος, ἐπεὶ δὲ Μάριος καὶ Κερωνίτης τὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν συντίθεινται. ubi tamen *Μαριεύς* oportuerat: id enim urbis gentile. eundem *Στασιόικον τὸν βασιλέα τῶν Μανίων* p. 704 et *Στασιόικον τὸν τοῦ Μαλιέως* p. 719 vulgo libri appellant, rectius utrobique *τῶν Μαριέων* nuncupaturi. scio Ch. Cellarium G. A. 3 7 p. 273 posteriorem advocasse, ut *Μάλον* eiusdem Diodori 12 p. 73 tueretur; quod cum nusquam alibi sit lectum et *Στασιόικος* Mario imperaverit, putem ad eandem formam esse reāgendum. nam Arrianus, cui testimonium Io. Meursius 1 13 denuntiavit Mali caussa, nihil prodest: meminit sano de *Exped. Alexand.* 3 20 Solorum et Malli, quae Ciliciae oppida fuisse nemo ignorat. adde Iac. Gronovium, mihi consentientem, in *Scylacem* p. 98.

Ibid. Σόλοι] Acta Auxibii c. 1 pagum Limna M. P. 4 ab urbe semovent et *Σολίων πόλις* appellant, et iure: nam *Σόλιοι* ab hac urbe, sicuti ab eiusdem nominis in Cilicia *Σαλεῖς*, appellabantur, qua de re supra ex Arati Vita. Galenus *ἀπλ. φαρμακ.* 9 p. 125. τῶν ἐν Κύπρῳ Σόλων meminit et metallorum, quae stadiis 30 ab oppido aberant.

Ibid. Λαπίθος] non aliter Acta Auxibii c. 1, Ptolemaeus, Didymus *πόλεως Λαπίθου* in Chalcodon. concil. p. 670, et βασιλεὺς *Λαπίθιας* apud Diodorum 19 p. 719 et *Λαπίθιος* p. 701. tamen cum *ΛΑΠΗΘΕΩΝ* numus sit apud Goltzium, et veterum plures, a Meursio 1 12 conducti, *Λαπηθον* vocent, id malim.

Ibid. Κιρβοσία] Constantino l. 1 Them. 15 *Κερμία*, quam Io. Meursius 1 9 a Ceronia sive Cerunia haud differre autumat. at eam post deinde Hierocles et Constantinus recensent; quare, donec felicior manus vitium deteraserit, *Cremascan* arbitrabor, qua de Nonnus 13 455:

οἱ τ' εἶχον *Κρεμάσιαν*, ἀλυστὰς οὐδας ἀρούρης.

Ibid. 18. Κύθροι] *Κυθηρία* Carolus a S. Paulle margini editionis suae adscript, favetque Constantinus; quae tamen conjectura, quoniam hoc nomine urbem Cyprum igne-

ravit, ut bene contra Meursium Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 382 asseruit, relicula esse debet. intelligitur mediterranea insulae urbs, quae *Χύθροι* aliis et concilio Chalcedon. p. 671. cum nostro facit Spyridon praesul *Παλαίας ἤτοι Κύθρων* in Nicaeno secundo p. 351 et 571.

397, 18. *Καρπύσιον*] ex Constantino recepimus, sententiam L. Holsteinii in Stephanum secuti ob Plinii 5 31 *Carpasium*. ceteri *Καρπασίαν* probant.

Ibid. *Κυρήνια*] *Κυρήνεια* Constantino, Stephano in *Πηγή* dicitur *Κυρήνια*, quam Berkelius imprudenter *Κυδωνίαν* esse iussit, Cretam cum Cypro confundens. nec dissentit Menologium Carisianum VI Maii. verior tamen, nisi diversa fuerint urbes, erit *Καρυνία*, cuius rex *Κερυνίτης* Diodoro dicitur 19 p. 701, etsi male p. 704 *Κερυνία* et p. 719 *Κερυνία*. putarem non aliam etiam esse 20 p. 788 *Ούρανίαν*, nisi illius patrocinium Nonnus profiteretur 13 452: *καὶ Ούρανίης πέδον ἔδρης, αἰθέριον κενεῶνος ἐπιώνυμον*. ubi cum aetherium ventrem vertunt, non bene ad Nonni consuetudinem dictionemque animum advertisse videntur. *αἰθέριον κενεῶνα* ipsum appellat coelum, ut 9 82 *χθόνιον κενεῶνα* terram, et 41 3 *ὄλης κενεῶνας ἀρούρης* agros, quamquam, ut vere dicam, satis insolenter.

Ibid. *Τριμιθούνητων*] Ch. Cellarius G. A. 3 7 p. 276 *Τριμιθούνητων* legi posse arbitratur, sicuti ex *Hydras* fit Latinae *Hydruntum*, ex *Sipus* *Sipuntum*; cui, si usquam *Τριμιθούνητων* legeretur, haud difficulter adstipularer. videntur librarii ὁ *Τριμιθούνητων* dedisse, ut eius episcopus, sicuti in aliis *Notitiis* assolet, intelligeretur, male tamen, siquidem haec ab ecclesiastica distat.

Ibid. *Λευκωσία*] diversis haec nominibus fuit usa. Hieronymus *Catal. Script. Eccles.* c. 92: *Triphyllius, Cypri Ledrensis sive Λευτεῶνος episcopus, eloquentissimus suae aetatis et sub rege Constantio celeberrimus fuit*. Sozomeno H. E. 1 10 *Triphyllius τῶν Λεδρῶν* dicitur; quem hinc fuisse ex *Actis* eius c. 1 colligo, ubi *Τριφύλλιος ἐπίσκοπος Λευκωσίας, τῆς νῦν μητροπόλεως Κύπρου*. et c. 3: *ψῆφφ θεία τῆς Καλλινηκῆσεων μὲν πρὶν, νῦν δὲ Λευκωσίας προχειρίζεται*. non diffiteor Papebrochium tom. 2 Iul. p. 682 duos nobis *Triphylios* esse commentum, quorum alter *Ledrorum* alter *Leucosiae* fuerit praesul; qui si ad ea attendisset quae ex *Actis S. Spyridonis* *Lambecius Bibl. Caesar.* 8 p. 311 excerpit, eam haud dubie coniecturam damnasset: inibi enim *Τριφύλλιος ἐπίσκοπος τῆς Καλλινηκῆσεων πόλεως ἤτοι Λευκῶν θεῶν ἀγίας τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας*, quae perspicue docent in *Triphyl-*

Num Spyrthoensis aequaltem ea omnia convenire, atque eandem proceris esse Ledrorum Callinicensium et Leucosiae urbem, imo vero in Hieronymi catalogo non *Λευκοῦ* sed *Λευκῶν* *θεῶν* rectam esse.

397, 19. *ὁπὸ ἡγεμόνα*] praesidem Diocletiano imperatore Isauriam habuisse Theodorus Iconiensis in epistola, quae tom. 3 Iul. ab Antwerpiensibus est vulgata p. 26, ostendit. Notitia imp. Orient. eum non habet, sed comitem rei militaris Isauriae, cuius etiam Ammianus 14 2 et 19 13 commemorat. puto et praesidem et comitem habuisse, quorum hic rei militaris curam gereret et Isaurorum atrocinita compesceret, ille vero rem civilem curaret. Iustinianus dein Novella 28 utramque administrationem coniunxit et uni comiti mandavit.

Ibid. *Σελύκεια*] provinciae metropolin Theodoretus H. E. 2 26 facit, et maxime Basilius Seleuciensis extremo l. 1 de Vita S. Theclae: *πόλις δὲ ἐστὶν αὐτῆ τῶν τῆς ἐρίας ὁρίων ἐν προσιμῆ κειμένη, προεδρεύουσα δὲ καὶ προκαθεζομένη πάσης Ἰσαυρίδος πόλεως, πρόσσικος θαλάττῃ, ποταμοῦ γειτῶν. Κάλυδνος ὄνομα τῷ ποταμῷ, ἐρχομένη μὲν ἀνωθεν ἀπὸ τῶν τῆς Κητίδος μυχαιάτων χωρίων.* quae et metropolin fuisse et maritimam ac Calycadno, quem Calydnium appellat, id quod Stephanus in *Ἰσρία* prodit firmans, vicinam. addit dein tanto splendore atque amoenitate esse ut multas exsuperet et quibusdam exaequetur, cum Tarso autem, elegantissima urbe, montibus, situ, aëris temperie, fructuum copia et rerum venalium abundantia aliisque ad elegantiam et utilitatem rebus de palma certet. celebrari in urbe quotannis varia ludorum genera, quae Olympia appellent, et in quae non immerito *orat.* 27 p. 148 invenitur. Zosimus 1 27 *Σελύκειαν τὴν μετὰ Κιλικίαν* vocat, et Apollinis Sarpedoni, in quo oracula redderentur, templo insignem fuisse, cuius et Basilius Vitae Theclae 1 p. 275 et de Mirac. Thecl. 2 2 et 26 mentionem fecit. perperam *Σελύκεια ἢ ἐν Καισαρεία* in Symeonis Stylitae Actis c. 25 tom. 5 Maii p. 384. rectius *Seleucia Τραχίτια* aliis, quod in Isauria *Τραχίτια*, de qua Candidus apud Photium cod. 79, esset.

Ibid. 20. *Κλεοθέρη*] *Καλένδορις* est, quae Celenderis Melae, quamquam Citandaris ms D'Orvilliani ad Celenderim propter est. condita est a Sandoco sive Sandaco, si Apollodorus Bibl. 3 p. 193 ad eum meretur, patre Cinyrae, quam ex Pharnace, quam Apollodorus *Θανάκη* vocat, genuit. vide Hesychium in *Κενύρας* et Suidam in *Καταγγήσας*, ubi mallem nihil a Kastero mutatum.

397, 20. Ἀνεμούριον] sita erat in eiusdem nominis promontorio, olim Ciliciae contributa. meminerunt urbis Acta S. Barnabae, quae Ioannes, eius comes, videri vult digressisse, tom. 2 Iun. p. 432: refert se cum Barnaba Laodiceae in Syria navim, ut Cyprum peterent, conscendisse, adversoque conflictatus fuisse vento. sed ipsum quid dicat audire est operae pretium. ἤλθομεν ἐν τῷ Κορασίῳ. ἐκεῖθεν δὲ ἤλθομεν εἰς Παλαιάς τῆς Ἰσαυρίας, καὶ ἐκεῖθεν ἐλθόντες ἐν τῇσιν τινὶ Πιτυουσίᾳ καλομένῃ. ἐκεῖθεν δὲ παρεπλευσαμεν τὰς Ἀκονησίας, καὶ ἤλθομεν ἐν πόλει Ἀνεμουρίῳ. ubi observari velint insulas Pityusam et Aconesias, vix alibi obvias; praeteres Corasium idem ac Pseudocorasium esse Stephani et Παλαιάς Palaeas ab Ammiano bene describi, etsi male eius libri Palaeas vocent, 14 2.

Ibid. Τιτιουπόλις] habet urbem Constantinus I. I Theod. 13, quam Domitius praesul Τιτιουπόλεως τῆς Ἰσαυρῶν ἐπαρχίας concilio Constantinop. tertio p. 671 firmat.

Ibid. 21. Λάμος] situm ad eiusdem nominis amnem habebat, unde et vicina regio Λαμοῦτις apud Stephanum in Ἀντιόχεια. vide Nicaenum secundum p. 599.

Ibid. Ἀντιόχεια] posita in Lamotide erat, quamobrem Ἀντιόχεια τῆς Λαμοῦτιδος in concilio Chalcedon. p. 528 dicitur, et quidem in colle circa mare, ut Theophanes Chronograph. p. 119 docet: τοῦτῳ τῷ ἔτει, inquit, Λογγίνος τις ὁ λεγόμενος Σελινοῦντιος, τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Ἰσαυρίας οἰκῶν, ἐπὶ τινος ὄρους κειμένην ὑψηλοῦ κατὰ τὴν μεσημερινὴν τῆς χώρας θάλασσαν, εἰσήγεν τοὺς Ἰσαυροὺς τὰ τροφίμα. mons, cui imposita erat, Cragus dicebatur, ut Ptolemaeus docet.

Ibid. Ἰουλιουσεβαστή] huius episcopus in Synodica provincialium epistola tom. 9 Concil. Labb. p. 319 Sebastianus Sebastiae dicitur: nam quod Carolus a S. Paulo vitium ibi suspicatur, atque ex Cilicia prima eam inter Isauros migrasse, id hac Notitia falsi arguitur.

Ibid. Κέστροι] Epiphanius πόλεως Κέστρων est in Chalcedon. p. 659, qui pessime p. 573 Κέστρων τῆς Συρίας, pro Ἰσαυρίας, scribitur. Ptolemaeo Κλῦστρος, et in Palatino et Coislin. mss Καῦστρος, unde Κέστρος formari oportet.

Ibid. Σελινοῦς] Traianopolin, quod Traianus ibi vitae finem habuisset, dictam fuisse ex Ulpiano Xiphilinoque compertissimum habemus. rediit dein pristinum urbi nomen, cuius situm egregie describit Basilius Seleuciensis Mirac. S. Theclae 2 11: Σελινοῦς ἐστὶ πόλις μικρὰ μὲν καὶ θφάλιος, μεγίστη ποτὲ καὶ εὐδαιμονοῦσα τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, ἐπίφθορος δὲ καὶ τότε καὶ νῦν οὖσα τοῖς πολεμίοις. parvam suo tempore ait urbem esse et maritimam, olim cum pax esset,

magnam et felicem et propterea hostium invidiae expositam. ταύτην, περγίτ, τοιγαρουν και θάλαττα μὲν ὑποζώνουσι ὡσπερ τις περιεληλαμένη τάφρος ἀχειροποίητος, και κρημνός δὲ ὑπερανεστηκώς, καθάπερ τι κρήνος κεφαλὴν, φυλάττει τε και οὐ ποιεὶ πολεμίοις ἐπιδρομον. itaque cum mari, tamquam a natura facta fossa, fuerit incincta, et prærupta rupes eam, ut caput galea, defenderit, apparet munitissimo fuisse loco. vide Corn. van Binkershoek Observ. Iur. 5 21.

397, 21. Ἰωάνη] ita mss. Ptolemaeo Ἰωάνη et Chalcedon. concil. p. 659. vide H. Norisium dissert. 2 de Epochis p. 135.

Ibid. 22. Διοκαισάρεια] eius episcopus Ioannes πόλεως Διοκαισαρείας in Chalcedon. p. 659 dicitur. vide Norisium dissert. 5 de Epoch. p. 562.

Ibid. Ὀλβη] non multum a Seleucia separatam fuisse Basilius Mir. S. Theclae 2 8 significat, ἀστυγείτονα πόλιν, ἣ ὄνομά ἐστιν Ὀλβα, appellans. Theodorus πόλεως Ὀλβης τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας Constantinop. tertio subscripsit. plura in Anton. Itin. p. 212.

Ibid. Κλαυδιούπολις] colonia erat a Claudio deducta, Ammiano teste 14 8, olim, si Theod. Ruinartus ad epist. Theodori Iconiensis Act. Sincer. p. 478 non fallit, Isaura. falsum tamen puto, et Ammiani verbis non ut oportuerat intellectis deceptum: nam et Ptolemaeus et Hierocles et ipse Ammianus utramque distincte memorant. vide quem signavi locum cum Valesii nota. sita Chaudiopolis erat in Isauriae mediterraneis inque planitie inter duo Tauri iuga, μεταξὺ τῶν δὲ Ταύρων ἐν πεδίῳ κειμένη, inquit Theophanes Chronograph. p. 119.

Ibid. Ἰεράπολις] novit hanc Isauriae Hierapolin Chalcedon. concil. p. 674. fortasse et huc pertinet rarissimus Ἰεροπολιτῶν τῶν πρὸς τῷ Πυράμῳ numus Thes. Britan. tom. 2 p. 114: etsi enim Pyramus Ciliciae sit flumen, nihil impediet si ad eius fontes, unde et iuvenis specie in numo emergit, hanc urbem quaeramus atque extra eius provinciae terminos, praesertim cum plura veteris Ciliciae oppida Isauriae deinceps sint transcripta.

Ibid. Δαλισανδός] apposita erat monti excelso sed amoeni et irriguo, ad vilem et miseram conditionem redacta Basilii tempore. Δαλισανδός ἐστι πόλις, inquit Mirac. S. Theclae 2 10, ἣ πόλεως εἶδωλον, ἐν τοῖς ἀφανέσει μὲν και ἀνωρύμοις ἀπερριμμένη. Credebatur a Sanda Herculis filio et Damalide esse dicta. idem Basilius Mir. S. Thecl. 2 15, de Eusebio et Hyperechio: και γὰρ ἐκ μιᾶς πόλεως ὄρημητο

της Δαμιλλίδος τε καὶ Σάνδα τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Ἀμφικρότωνος. ad hanc enim urbem ea pertinere cum Tl. Hemsterhusio existimo, non ad Tarsum, quae Henr. Valesii in Ammiani. 14 8 erat sententia: etsi enim Ammiani Sandan viri doctissimi opinionem quodammodo patrocinetur, obstat tamen Damalis, quae cum Sanda coniuncta Δαμιλλισανδὸν et contracto Δαλλισανδὸν format: ne dicam Basilium Tarsi cum meminit semper honoris titulos addere, ut Vit. Theclae 1 p. 275 Τάρσος ἢ καλῆ, 2 10 ἢ μεγάλη, et 13 ἢ κάλλι καὶ μεγέθει λαμπρὰ καὶ εὐδαίμων. ad hoc, urbis apud Basilium conditor Sandas Herculis filius fuit, cum Ammiani Sandan ex Aethiopia sit profectus, vir opulentus et nobilis, et diversae propterea originis videatur. quod tamen urgere nolim, cum in heroum genere secum invicem saepe dissentiant veteres; certo non laudavero nec Valesii, qui pro *ex Aethiopia*, quoniam miss quidam *ex Aechio* scribunt, *ex Chio profectus* emendavit, conatum, nec Gronovii *ex Metachio* vel *Metachio* corrigentis. Sandes enim sive Hercules seu Herculis filius peregrinus fuit, et ex ultimis Indiae locis, quam cum Aethiopia saepe permisceri notum est, in Ciliciam invasit. docemur hoc a Nonno 34 198, cum Morrhœum, Indorum regis generum et copiarum ducem, Ciliciam domuisse ac Sandam inibi appellari perhibet: ὄθεν Κιλίκων ἐνὶ γαίῃ Σάνδης Ἡρακλέης κικλήσκειται εἰσέτι Μόρρηυς, ubi, ut a doctissimo Cumanæo quid mutaretur, nihil fuerat necesse, uti nec ad Harduino in Plinii 6 20: Indus enim fluvius, incolis Sandus appellatus, Herculi huic Indico videtur merito cognominis. nec Indis tantum Sandes in honore erat, verum et Persis, quos Agathias, cuius mihi indicium fecit Hemsterhusius noster, 2 p. 62 Herculem Sanden nuncupare testificatur. itaque si a Damalide et Sanda Dalisandus sit, vix mihi persuaderi poterit Δαλλισανδα urbem fuisse, tametsi testem citet Stephanus Capitonem l. 1 Isauricorum, unquam dictam. novi quid Victorinus Grammat. p. 2470, quid alii de *A* et *Δ* inter sese commutatis scripserint: sed alia hic et multo diversa est ratio: neque enim Damalin et Lamalin dixisse credibile est. potius arbitror in Capitonis Isauricis conformatione literarum *A* et *Δ* errasse librariorum, eaque ratione Δαλλισανδα esse nata.

397, 23. Γερμανικόπολις] inter Isauriae mediterraneas Constantinus l. 1 Them. 13 locat. Γερμανικούπολις τῆς Ἰσαυρίας concil. Chalcedon. p. 659.

Ibid. Εἰρηνόπολις] distinguenda haec est ab eiusdem nominis in Cilicia secunda urbe, ut studiose fit in Constantinop. secundo p. 670 et 671: nam et Paullus Εἰρηνονόπολις τῆς δευτέρας τῶν Κιλίκων ἐπαρχίας, et Georgius Εἰρηνο-

πόλεως τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας subscribunt. Basilus Mirac. S. Thecl. 2 18 τὴν καὶ ἡμῶς Εἰρηνούπολιν, ut a Cilicia urbe distinguat, nuncupat.

397, 23. Φιλαδέλφει] est in Ptolemaeo et concilio Chalcedon. p. 650. sequentem legere non memini. habet Stephanus Isauriae urbem Μονόβας ex Capitone, quam nostram esse non finivero.

Ibid. 24. Λαρασός] puto Carolum a S. Paulo Ἀδρασὸν recte correxisse. Stephanus πόλεως Ἀδρασοῦ τῆς Ἰσαύρων ἐπαρχίας. eam urbem, male in Geographia S. neglectam, requirit Concil. Constantinop. tert. p. 671.

Ibid. Ζεῶδη] Σβίδη aliis Notitiis, Βίδη Chalcedon. Synodo p. 674.

Ibid. Νεάπολις] de hac nihil dixero, nisi Suidam eius nobis memoriam servasse in Ἰνδακος.

Ibid. Λαύζαδος] ita Constantianus l. 1 Them. 13, ubi eam in Isauriae mediterraneis fuisse adfirmat.

Ibid. 25. ἐπὶ κοινουλάριον] inscripta est Io. Chrysostomi epist. 139 Theodoro τῆς Συρίας κοινουλαρίῳ. vide et Enc. Gothofredum in l. 11 c. Th. de Cohortal.

Ibid. 26. Ἀντιόχεια] Coeles Syriae metropolin agnoscunt omnes. vide Spanhemium Dissert. 9 de Usu et Praest. Num. p. 586. hinc Eunapio in Libanio ἡ τῆς κοίλης καλουμένης Συρίας πρώτη πόλεως. quam illi dignitatem Theodosius primus ob motam seditionem, prorsus ut olim Severus imperator, abstulit et Laodiceae transscripsit, teste Theodoro H. E. 5 20, cui egregiam Io. Chrysostomus Homilia 17 ad Antiochen. p. 175 edit. nov. lucem feret.

Ibid. Σελεύκεια] auctori l. I Maccab. c. 11 8 Σελεύκεια παραθαλάσσια, cuius situm accuratissime descripsit Pelybius 5 59. Libanius τὴν Σελεύκου appellat, quod cum non animadverteret interpres, turpiter lapsus est in Antiochico p. 363, τὸν ἐκ τῆς Σελεύκου τυραννον (sic enim scripsit Libanius) tyrannum a Seleuco vertens. Eugenius intelligitur, qui Seleucia, cum imperio Diocletianus praeesset, tyrannidem invaserat; quo de egregie, ut solet, Henr. Valesius in Eusebii H. E. 8 6. Seleucensium numi superant plures, e quibus hic Gazae Wildianae notandus est; ΑΤΤΟΚΡ . . . ΝΕΡ. ΤΡΑΙΑΝΟC. ΑΡΙCΤ. CΕΒ. ΓΕΡΜ. ΔΑΚ. et parte altera CΕΑΕΤΚΕΩΝ. ΠΙΒΙΕΡΙΑC. B. cum templo quattuor columnis suffulto, in cuius medio mons, infra quem ΖΕΤC ΚΑCΙΟC. huic similem in Thes. Frider. c. IX 11 cum Δ et in Num. Impp. Graec. Vaillantii p. 30 cum nota senarii re-

peries; quae litterae nec Traiani annos (obstant quippe Dacici atque Optimi tituli) nec novam designant aeram, cuius initium repetendum foret a Traiani pietate, quam Iovi Casio in iis partibus probaverit, quae cl. Liebe sententia: vetant Beroënsium numi, isdem Traiani titulis inscripti, inter Wildianos, quorum unus *ΒΕΡΟΛΑΙΩΝ. Β*, alter *Γ*, tertius, quem vir egregius Select. Numis. tab. XVII vulgavit, *Η* praefert, et Chalcidensium apud Vaillantium cum signis *Α* et *Δ*. neque enim, puto, vir doctus arbitrabitur ad omnes Syriae urbes eam aeram pervasisse, et passim Syros ex cultu Casii apud Seleucienses Iovis annos sub Traiano numerasse. forte verius monetariorum notae credentur, nobis nunc ignotae. de Laodicea dictum alias est.

397, 26. *Γάβαλα*] πόλις τῆς πρώτης Συρίας Io. Malalae tom. 2 p. 68. Theodoretō πόλις σμικρὰ καὶ χαρισιστάτη Hist. Religios. c. 28. vide Ant. Itin. p. 148.

Ibid. 27. *Πάλτος*] aberat 20 M. P. Laodicea. vide Ant. Itin. p. 147. Iustinianus hanc et Laodiceam et Gabala, Antiochiaē quodammodo adeptas, novae provinciae, cui Theodoriadis nomen fecerat, praetereaque ex Syria secunda Bala-neas contribuit apud Io. Malalam tom. 2 p. 163.

Ibid. *Βέροια*] de hac et Chalcide disputavimus ad idem Itiner. p. 193. obiter hic Socrati auxilium feremus § 16. ἐν Ἰμμοστάρ, inquit, οὗτω καλουμένῳ τόπῳ, ὃς κείται μεταξύ Χαλκίδος καὶ Ἀντιοχείας τῆς ἐν Συρίᾳ, Ἰουδαῖοι συνήθως ἑάντοῖς παίγμα ἐπιτέλουν τινά. flagitiose enim corruptum est vici nomen, in quo scelus quod Socrates enarrat Iudaei patrarunt. lege ἐν Ἰμμοῖς γάρ, et vicum habebis, 20 M. P. a Chalcide disiunctum apud Theodoretum Hist. Relig. c. 7 atque in Tabula Peutingerorum. firmat coniecturam, etsi in vocabuli numero et genere dissentiens, Theophanes Chronograph. p. 71: τούτῳ τῷ ἔτι Ἰουδαῖοι εἰς τὸ Ἰμμον παιδίον Χριστιανὸν συλλαβόντες, et Cedrenus, quamquam per παιδίον Theophanis in errore impulsus, p. 276: Ἰουδαῖοι εἰς τὸν Ἰμμον πεδίον Χριστιανὸν παῖδα συλλαβόντες. fecit ex vicinia soni τοῦ παιδίου et πεδίου Immu campum, quem, si ad haec attendisset Abr. Ortelius, circa Byzantium non quaesivisset.

Ibid. 28. ἐπὶ ἡγεμόνα] distracta haec est provincia a Coele Syria, ut Euagrius H. E. 3 §2 docet, et quidem, si qua Malalae tom. 2 p. 69 fides, a Theodosio secundo, quem et Apamiae ius metropoleos dedisse adfirmat, praesidi paruisse Notitia imp. Orient. c. 1 monere haud neglexit.

Ibid. Ἀπάμια] provinciae erat metropolis, quamobrem

τοὺς ὑπὸ Ἀπάμειαν ἱερέας, episcopus huius urbis metropolitanae subditos, Euagrius H. E. 3 34 appellat. erat circa urbem vicus, χωρίον, cui Μάρατος Ζαβδύλης erat nomen, tom. 11 Concil. Labb. p. 403 et 408 memoratus: vicinos ille habuisse videtur Maratocuprenos, de quibus in Ammian. 28 2, adfirmatque primam tituli grassatorum illorum, de qua dubitatum vides, partem. sequentes tetigimus in Anton. Itiner. p. 187.

397, 29. Μαριάμη] sic et Ptolemaeus. Arrianus Exp. Alex. 2 13 Μαριάμμη, Concil. Acta Μαριάμμη vocare ad-sueverunt. vide Synod. Constantinop. sub Menna tom. 11 Conc. p. 402 et Chalcedon. p. 659. L. Holsteinus et Ch. Cellarius ex Alexandrino Chron. Κώμην Μαριάμμη, in qua Gelasius martyr fuerit contumulatus, cum hac urbe componunt; quod ut recte fecerint, vereor. plane proxime Heliopolin ibi collocatur, a qua Ptolemaeus hanc longius removet. provinciae quoque diversae sibi vindicant, hanc Syria secunda, illam Phoenice ad Libanum. de sequente Ant. Kin. p. 148.

Ibid. 30. Παφαναί] Παφαναί Ptolemaeo et Stephano, qui urbis gentile Παφανσώτης esse addit. Lampadius Παφαναίων πόλιος est in Chalcedon. p. 660, et Zoilus Παφανης in Constantinop. sub Menna p. 402, satis vitiose.

Ibid. Σελευκόβηλος] Seleucia est ad Belum sive amnem seu montem: neque enim alterutrum pro comperto est. vide Ch. Cellarium. G. A. 3 12 p. 420. sita erat in finibus Apamiensium. Theophanes Chronogr. p. 289: οἱ δὲ Σκλαβῖνοι τοῦτη προσρύντες ἀνὰ αὐτῷ ἐν Συρία κατήλθον, χιλιάδες πέντε, καὶ ᾤκησαν εἰς τὴν Ἀπάμειαν χώραν ἐν κώμῃ Σελευκοβόλῃ. Vertit Miscellae Hist. l. 19 auctor: porro Scлавини ad hanc confluentes cum ipso descenderunt in Syriam, numero quinque millia, et habitabant in Apamiensium regione in castello Seleucobori. unde vides legisse cum εἰς τὴν Ἀπαμείων χώραν, et bene; dein Σελευκοβόρα, quod ex Σελευκοβήλω natum est. Stephanus Σελευκόβηλον et Σέλευκον, περὶ τῆ ἐν Συρία Ἀπαμεία ἀρσενικῶς λεγομένην πόλιν, distinguit, perverse, si quid in his video: eadem enim est, et Σελευκόβηλος et Σέλευκος πρὸς τῷ Βήλω appellata, ac, uti vidimus, Apamiae, unde longius Seleucia Pierinae distabat, vicina.

398, 1. Εὐφρατησίας] olim Comagene erat. Procopius B. Pers. 1 17: χώρα γούν, ἣ ἐν Σαμοσάτων ἐκτὸς Εὐφράτου ποταμοῦ ἐστὶ, πάλαι μὲν Κομαγηνὴ ἐκλήθη, τὰ νῦν δὲ καταμῶ ἐστὶν ἐπώνυμος. et 2 20: ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Κομαγηνῶν χώραν ὁ Χοσρόης ἀφίκετο, ἣν καλοῦσιν Εὐφρατησιαν. Augusto - Euphratesia in Chalcedon. p. 565 dicitur, et Leonii imperatori l. 10 c. de Divers. Offic. provincia facta est et a

Syria et Osdroëna dissociata iussu Constantini M., teste Malala tom. 2 p. 3. praeses eius est in Notitia imp. Orient. c. 1 et praesidiale officium Euphratense l. 2 c. Th. de Venat. Fer.

398, 2. Ἱεράπολις] metropolin huic provinciae fuisse praeter Imp. Leonem atque alios testis est Euagrius H. E. 6 19. quo nomine Arabibus et Syris sit, Imp. Constantinus Porphyrog. orat. de imagine Edess. p. 51 edit. Combesisii docet: εἰς τὸ κάστρον Ἱεραπόλεως ἐφθάσεν, ὃ τῇ μὲν Σαρακηνῶν φωνῇ Μεμμίχ λέγεται, τῇ δὲ τῶν Σύρων Μαβούκ. unde egregia Hydii in Itin. Peritz, p. 43 coniectura constabillitur, qua in Plinio 5 23 *Bambyce*, quae alio nomine *Hierapolis* vocatur, Syris vero *Mabog*, expulso atque ad tenebras damnato *Magog*, emendat. vide Alb. Schultens indicem Bohadino annexum, in Manbesium.

Ibid. Κύρος] Cyrestana civitas Imp. Iustiniani epistolae Collat. 7 Concil. Constantinop. sec. p. 219. cives D. Pappbrochius Cyropolitano, qui Actis Iuliani οἱ τῆς πόλεως Κύρου, tom. 2 lun. p. 178 appellat, haud recte. vide Ant. Itin. p. 189.

Ibid. Δολίχη] πολίχνη μικρὰ Theodoreto H. E. 5 4, Δουλικία Theophani Chronogr. 354; ad quem modum Philoxenus Dulichii episcopus in Collat. inter Catholicos et Severianos tom. 11 Concil. Labb. p. 137. plura supra p. 184, ubi de Zeugmate etiam et Germanicia.

Ibid. 3. Περρῆ] Liberatus Diaconus Breviar. c. 13 ecclesiae Parensium Sabianum fuisse ait episcopum, quem Perrensiensis fuisse Acta concilii Chalcedon. tom. 9 Conc. Labb. p. 106 clamant. v. Ant. 1 p. 210.

Ibid. Νικόπολις] non aliam esse puto atque eam quam Iosua Stylites in Chron. Syriaco sub Imp. Anastasio vehementi terrae tremore corruisse refert tom. I Bibl. Orient. Assemani p. 271, nec diversa fortasse est Itin. Ant. p. 190.

Ibid. Σενναρχαία] Σηνή ἀρχαία. viderint peritiores an loco nomen venerit a tentoriorum copia, et quid Σαλυενορατίξενον sibi velit.

Ibid. Σύριμα] putares Συρά sive Σούρον, ut Euagrius H. E. 4 25, urbem in Euphratis ripa positam (Vita Symeonis Stylitae c. 26: ἦν τις ἐν Συροῖς στρατιώτης, πολίχνην δὲ τι τοῦτο τῶν ἐπευφρατιδίων), nisi propius abessent Οὔριμα, pro quibus Οὔρημα editus Ptolemaeus, sed hinc et ex Coislin. ms adiuvandus. Ὅριμα et Ὀριμα Chalcedon. concil. p. 676. erat Euphrati adsita, unde *castellum Urima Euphrati accubans* in veteri codice Syriaco tom. 1. Biblioth. Orient. p. 172 Assemani.

378; 4. *Ἐβρωπός*] *Iosua Stylites castrum* ait *Europus*, quod in provincia *Mabugensi*, sive *Hierapolitana*, ad occidentem *Euphratis* est positum *Bibl. Orient. tom 1 p. 232*; cui *Procopius Fabr. Iustinian. 2 9* et *B. P. 2 20* adscitur. merito ergo *Lucianus* insulsum scriptorem *historiarum* taxavit, qui de urbe hac ἡ δὲ *Ἐβρωπός* κείται μὲν ἐν τῇ *Μεσοποταμίᾳ* σταθμούς δύο τοῦ *Ἐβρωπίου* ἀπέχουσα, ἀπὸ τῆς αὐτῆς *Ἐδεσσαίου*. *Europus sicut quidem est in Mesopotamia, mansionibus ab Euphrate duabus disiuncta, et ab Edessenis condita.* nomen est a *Macedonibus*, qui urbium patriae suae nomina oppidis *Syriae* indiderunt. vide *Appianum Syriac. p. 201* et *Abr. Berkelium in Stephan. Ἐβρωπός*, ubi commixta videbis quae longo terrarum situ distinctissima fuere.

Ibid. 5. Ὀσροήνης] *Ὀσροήνης* nomen provinciam ab *Osroë* *Procopius B. P. 1 17* accepisse memorat, nec multam, ut alias observavimus, ab eo dissidet *Dionysius Patriarcha* provincia post *Constantinum* a *Mesopotamia* videtur divisa, qua de re *Norisius diss. 2 de Epoch. p. 110.* praeses *Osroënes* est in *l. 105 c. Th. de Decur. et Notitia I. O. c. 1.*

Ibid. Ἐδεσσα] provinciae metropolis fuit, περιβόητος τῆς *Ὀσροήνης* ἐπαρχίας μητρόπολις *Theophani Chronograph. p. 146. Acta S. Thaddaei apud Lambecium Bibl. Caesar. 8 p. 202: ἦν μὲν ἀπὸ Ἐδέσσης τῆς πόλεως, μητρόπολις δὲ ἐπάρχου αὐτῆς, Ὀσροήνη καλουμένη, Ἀρμενοσύρων μεσόγειος: quae cum urbem Osroënem vocitant, videri possent vitiosa, nisi et *Syri Orrhoam* et *Osrhoam* appellarent. vide *Anton. Itin. p. 165.**

Ibid. 6. Κωνσταντία] *Κωνσταντίνη* aliis, *Suidae Κωνσταντία*, cuius episcopus *Sophronius* est in *Actis synodi Antiochenae*, intextis *Actioni 14 concilii Chalcedon. tom. 9 Concil. p. 120:* olim *Nicephorium* dicebatur, *Stephano teste, Syris autem Tela κῆρη*, quod utrumque nomen mutavit *Constantii imperatoris* iussu, quemadmodum *Chron. Edessenum tom. I Bibl. Orient. p. 395* refert, quod vero a *Chronici* auctore additur, quae olim *Antipolis* dicebatur, non mihi satis rectam videtur. succurrit *Ammianus 18 9*, ubi *Amidam* et *Antoniopolin*, prorsus ut scriptor *Edessaeus*, eodem tempore a *Constantio* instauratas fuisse memorat. male itaque *Assmann* dissert. de *Monophysitis tom. 2 Bibl. Orient. ex Antipoli* facit *Anthemusiadem Taciti* sive *Anthemusiam* aliorum, reprehenditque *Ch. Cellarium*, qui *Stephanum Suidamque* sciat *Nicephorium* a *Constantina* nihil differre recte affirmaverat. aberat ad occasum *Nisibis* et septentrionem *Amidae* stadiis 56, si quae fides *Theophani Chronogr. p. 124; quae sac,*

nisi culpa recidat in librariorum, exigua esse debet: longius enim intervallum in eas urbes interiectum fuisse Peutingerorum Tabula vetat dubitare. vide etiam Procopium Aedif. Iustin. 2 5.

398, 6. Θεοδοσιούπολις] posita erat ad flumen Chaboram loco munito. Procopius Fabr. Iustin. 2 5: Θεοδοσιούπολις ἢ παρὰ ποταμὸν Ἀβόρραν γῆς τῶν Ῥωμαίων προβεβλημένη. distinguenda ergo ab altera eiusdem est nominis urbe in Armenia, qua de Fabr. Iust. 3 5.

Ibid. Κάρραι] recte ita codex Laodamensis. urbem Christiani, quod cives sacris paganorum deditissimi essent, Ἑλλήνων πόλιν vocarunt. libellus Samuelis et reliquorum presbyterorum contra Ibam tom. 9 concil. Labb. p. 37: οὗτοι ἐχειροτόνησαν Δανιῆλον τὸν αὐτοῦ ἀδελφίδου ἐπίσκοπον τῆς Ἑλλήνων πόλεως. ubi eos Carras intelligere libelli principium ostendit: συνήλασαν ἡμᾶς, inquit, ἐπὶ τῆνδε τὴν κατηγορίαν εἰσεῖν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δανιήλου, καὶ αὐτοῦ ἐπισκόπου Καρρήνων πόλεως, tametsi male ἀδελφός Ibae frater Daniel vocetur, qui ἀδελφίδου sive fratris Ibae filius fuit. peius vero commonitorium Damascio tribuno missum p. 26 Δανιῆλον τὸν εὐλαβέστατον Θεοδοσιουπόλεως ἐπίσκοπον nuncupat: neque enim ille Theodosiopolitanus fuit praesul, sed Ioannes; quare verius vetusta versio et *Danielem Car-rhenorum civitatis episcopum, et Ioannem reverendissimum Theodosiopolitanum episcopum* praefert. consentit in Carrarum illo titulo scriptor Syrus Vitae S. Ephraëmi, qui tom. I Bibl. Orient. p. 51 de Iuliano: *et divertit Carras, urbem paganorum refertamque simulacris.* vide itaque hucine referri oporteat l. 8. c. Th. de Pagan, qua Theodosius duci Osdroënae scribit: *aedem olim frequentiae dedicatam, coetui etiam, populo quoque communem, in qua simulacra feruntur posita, artis pretio quam divinitate metiendā, iugiter patere publici concilii auctoritate decernimus.* mihi sane, tametsi pro Edessa Gothofredus disputaverit, aedes illa Carris fuisse videtur, praesertim quod Edesseni, ut ex eorum chronico Syriaco patet, Theodosio imperatore sacrorum Christianorum essent studiosissimi atque a simulacris aversissimi. plura Ant. Itin. p. 193 et de Batnis p. 190.

Ibid. Νέα Βαλεντία] nusquam, quod quidem recordor, hanc Valentiam reperire potui. videtur e castellis fuisse quae Euphrati assidebant.

Ibid. 7. Λιοκόπολις] praestiterat ἢ καὶ Καλλίνικος, quomodo Libanius Theodoretus Procopius atque alii, iam ante ad Ant. Itin. p. 191 appellati. urbem restauravit Imp. Leo

circa a. 466, suoque nomine insignem esse voluit, uti Chron. Edesseno tom. I Bibl. Orient. p. 405 perscriptum. adde Assemano notata tomi eius p. 258.

398, 7. Βίρθα] *Virta munimentum valde vetustum, in extremo Mesopotamiae situm* Ammianus 20 7 memorat, quod cum BIRTHA videatur Ptolemaei ad Tigrim, nostra esse nequit. forte haec latet in Binta, cui in Osdroēna locum dedit Notitia imp. Orient. c. 169.

Ibid. 8. ἐπαρχία Μεσοποταμίας] praesidi quoque partem in Notitia imp. Orient. c. 1. quod vero una illi urbs Amida datur, id ne librariis acceptum referri oporteat vereor: erant quippe Hieroclis aetate plures in ea provincia urbes et castratella. Daras paulo ante muniverat Imp. Anastasius apud Euagrius H. E. 3 37, ne de arcibus dicam, quas Procopius de Fabr. Iustina. 2 4 describit.

Ibid. 9. Ἀμιδα] πόλιν δρυρὰν τῆς μέσης τῶν ποταμῶν Euagrius H. E. 3 37 appellat. situm signat Ammianus 18 9, Procopius atque alii, quos nunc praeterco. id quaeram, tametsi ab instituto recedat, verumne sit Nisibin, celebrem olim huius provinciae urbem, Σιβάνοлин fuisse nuncupatam. abiit in hanc opinionem D. Papebrochius tom. 5 Iun. p. 15 ad vitam S. Febroniae, in cuius Actis c. 1 Σιβάνολις, ἧτις δέκαται ἐν ὁρίοις τοῖς πρὸς τοὺς Ἀσσυρίους. censet vir doctus Syrorum sermone Nisibin et Sibapoliū rem eandem significare; quod, puto, nunquam probabitur. nihil quoque in Actis, unde Nisibin intelligendam esse colligas. ego τὴν Σιβάνοлин non aliam esse autumo atque eam quae Syris Sibabarech, cuiusque haud obscura mentio in Bibl. Orient. tom. 2 p. 361; Actorum autem Febroniae interpretem Sibacarech legisse et propterea Σιβάνοлин vertisse: Syris enim ܒܪܝܘ seu ܒܪܟܐ oppidum significat, et proxime a productione urbis Sibabarech, unde facilis errori via, distat. posita urbs erat intra Mesopotamiam, ut ea Acta ostendunt; quae res Assemano in disert. de Monophysitis tom. 2 Bibl. Orient. dubia atque incerta visa est. hoc obiter: nunc in viam redeamus.

Ibid. 10. Φοινίκης] haec est Φοινίκη παράλος, uti Euagrius 3 33 et Io. Malalae tom. 2 p. 73 dicitur. subditam fuisse viro consulari I. 52 de Decurion. et Notitia imp. Orient. c. 1 testantur. facta provincia est, sed multo amplior et Phoenicem secundam complexa, ab Hadriano apud Spartian. c. 14.

Ibid. 11. Τύρος] provinciae erat metropolis, quo titulo etsi in numis ante Hadrianum insignis est, Phoenice tamen a Syria devulsa, provinciae caput est imposta, ut Suidas in

Παῦλος Τύριος significat. vide Norisium diss. de Epoch. 5. p. 396 et Spanhem. Dissert. 9 de Us. de Praest. N. p. 588.

396, 11. *Βηρυτός*] metropolitano nomine ac dignitate civitatem Berytum exornaverat Theodosius secundus l. un. c. de metrop. Beryt.; qua re Eustathius urbis eius praesul accensus Phoenices urbes Byblon Botryn Tripolin Orthosiadem Arcas atque Antaradon sibi, utpote novae metropoli subiiciendas, vindicavit. contra venit Photius Tyriorum praesul, questusque est patribus Chalcedonensibus ab Eustathio iniuriam sibi illatam canonemque Nicaeni primi concilii quartum proterve esse proculcatum. patres secundum Photium litem dedere, iusseruntque Tyrum esse metropolin, Berytum vero nihil praeter ceteras provinciae urbes sibi sumere p. 622. adde Balsamonem in can. 29 Chalcedon. concilii apud Beveregium tom. I p. 148. plura Itin. H. p. 583 et de sequentibus Ant. Itin. p. 148.

Ibid. *Βόστρυς*] lege *Βότρυς* et *Βύβλος*, etsi *Βίβλος* sit in Actis Chalcedon. p. 618, *Βόστρυς* in Chronogr. Theophanis p. 193.

Ibid. 12. *Ἀρκαί*] recte mss, ut alias diximus. Aurelius Victor duplex illi nomen fuisse Arcae et Caesareae in Alexandro Severo asseverat; cumque urbs Libano fuerit vicina, uti Gesta Tancredi c. 105 indicant, haud spernenda videtur N. Haymii coniectura, qua numum *Καισαρίας Λιβάνου* huic tribuit tom. I Thes. Britan. p. 252.

Ibid. *Ὀρθωσιὰς*] *Ὀρθωσιὰς* vicina fluvio Eleuthero apud Strabonem 16 p. 758. vide Noris. Epoch. diss. 2. p. 103.

Ibid. *Ἀραδος*] uni episcopo Aradum atque Antaradum subditas fuisse Acta concil. Ephesini et Chalcedon. vetant dubitare; nec iusta tamen propterea haec Harduini animaversio. in Notitia, ait in Num. Ant. Illustr., *Hieroclius Aradus et Antaradus ceu duo diversa oppida, episcopati decore insignia, appellantur in provincia Phoeniciae paraliae sive maritimae, credo mendose, cum utriusque oppidi amicum fuisse antistitem merito suspicemur ex epistola Orientalium* 13 in auctario Theodoretii p. 564. neque enim ecclesiastica haec Notitia; nedum omnia oppida, quae Synecdemo comprehensa sunt, suos sibi episcopos hubuerunt. plura Itin. Ant. p. 148.

Ibid. *Κωνσταντίνα*] nusquam eam reperio, vereorque ne quid hic a librariis sit neglectum. si *Ἀντάραδος ἢ καὶ Κωνσταντία* legeretur, salva res foret: Constantius enim urbem instauratam suo nomine donavit. Theophanes Chronogr. p. 31: *καὶ πόλιν ἔκτισεν ἐν τῇ Φοινίκη, ἣν Κωνσταντίαν κέκληκεν, τὴν πρότερον καλουμένην Ἀντάραδον.* atque hinc

Atticus episcopus Aradiae Constantiae provincialium ad Leonem imperatorem epistolae tom. 9 Concil. p. 812 subscribit, ut iam ante diximus.

398, 13. Πρωιάς] codex Leidensis Πρωιάς, quo ego nomine oppidum in hac ora ignoro. si rectam est, potuit ex simili causa locus dici quo portus Troezenius Πρωίων, de quo Suidas. fortasse tamen Saltus Gonaticus, quem altae Notitiae in hac provincia agnoscunt, et cuius possessionum imp. Xen. l. 2 c. de Praed. Tamiac. meminisse, sub vocabuli involucre latet. vide Jac. Rhenferdii diss. de Angulo Arab. p. 821, nec crede tamen saltum Gonaticum esse angulum illum cavum ex concursu Libani et Antilibani ortum, de qua Strabo agat, ut ait: nihil enim huius in Strabone reperies. habet sane Bonfrerius ad Antilibanum Hieronymi, atque ex eo Rhenferdii, haec Strabonis e l. 16: *duo sunt montes, qui eam faciunt, quae Concavus Angulus dicitur, quasi inter se pares Libanus et Antilibanus, paullo ultra mare incipientes.* at si l. 16 p. 754 inspexeris, cavam quidem Syriam, nusquam eam angulum, invenies.

Ibid. Πανειάς] vitiose Σπανιάς in Vita S. Sabae, quam a Cyrillo conscriptam Cotelerius tom. 3 Mon. Gr. inseruit, p. 252. multo pelius in Actis Procopii, seu fabula potius, cum Caesarea Palaestinae metropoli sive Stratonis turre confunditur c. 3: *Καισαρείαν δὲ ταύτην φασὲν ἦν καὶ Φιλίππου καλεῖν εἰδώμεν. αὕτη δὲ καὶ Σράτινος μὲν πύργος τὸ πρότερον ἐκαλεῖτο: Φοινίκης δὲ Πανεία κατὰ νομᾶζουσι, ἀπὸ τοῦ γείτονος αὐτῆ ὄρους Πανέου τὴν ἐκωνομίαν θέμενοι.* quem eundem errorem scriptor Vitae Epiphanii erravit, dum c. 44 ex Cypro se navi Caesaream Philippi traiecissee narrat: *ἀπάραντες δὲ ἀπὸ Κύπρου ἀπεπλευσαμεν ἐν Καισαρείᾳ τῇ Φιλίππου.* neque enim Pancadem sive Caesaream Philippi appellere potuit.

Ibid. 14. Φοινίκης Ἀβανησίας] fuit provincia haec coniuncta superiori, donec a Theodosio M. distraheretur et suam sibi praesidem acciperet. vidit hoc H. Norisius ex conciliorum Actis dissert. 4 de Epochis p. 356, tametsi per errorem Arcadio originem huius provinciae tribuerit: Theodostum enim auctorem esse Io. Malala tom. 2 p. 39 perspicue docet. ὁ δὲ αὐτός, inquit, βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ τὴν Φοινίκην Ἀβανησίαν ἀπὸ τῆς Πρωιάλου, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαια μητροπόλεως καὶ ἄρχοντα ὀρθοτάτην Ἐμεσση τῇ πόλει. quamquam quae de Emessa addit, a vero abeunt: neque ea enim metropolis provinciae, sed Damascus fuit. nec succurres homini, si civilem metropolin eam urbem factam dixeris, quo-

niam iura et dignitatis civilis privilegia ecclesiastica secum trahebant. sic cum Tyanis Valens ius metropolitanum contribueret, eius urbis antistes iura ecclesiastica statim sibi arrogavit; quae eadem res Eustathium Berytensem, postquam Berytus a Theodosio secundo metropolis esset constituta, ut sibi vicinas urbes subiceret, impulsisse videtur. id superest, ut honorariam metropolin Emesam, etsi verbis Malalae non satisfaciatur, creatam praefectis praesidem huic provinciae praefuisse Notitia imp. O. c. 1 ostendit. cave tamen haec referas cum Pancirolo c. 112 Notitiae eius praesidem provinciae Phoeniciae, ad quem Diocletianus l. 3 c. de Divers. Rescript. et Constantinus l. unico c. de Form. et Impetrat. sublat. mittunt. is totius Phoenices, antequam in duas secaretur, curam gessit, propterea PRAESES PROVINCIAE SYRIAEE PHOENIC. in inscriptione Sponissae Miscellan. p. 270, quae in paucis diversa et inter Gudianas p. LXLX 1 legitur, appellatur.

898, 15. Ἐμισσα] Ἐμισσα τῆς τοῦ Λιβάνου Φοινίκης πόλις Io. Malalae tom. I p. 391. vide Ant. Itin. p. 188.

Ibid. Λαοδίκεια] Laodicea est ad Libanum, de qua Ant. Itin. p. 198.

Ibid. Δαμασκός] provinciae erat metropolis, unde Theodorus episcopus τῆς μητροπόλεως Δαμασκῶ in Chalcedon. concil. p. 676, et in Actis Stephani Sabaitae c. 6 tom. 3 Iul. p. 555 ἡ ἐπίσημος καὶ πανευδαίμων μητρόπολις. plura alias.

Ibid. Ἐλιούπολις] diutissime huius cives paganicae superstitioni studuerunt. urbs ipsa altissimis montibus undique erat incincta. vide Theodoretum H. E. 4 22 p. 183 et Ant. Itin. p. 189, ubi et de Abila.

Ibid. 16. Παλμύρα] Theophanes πάλιν Φοινίκης Λιβανισίας Chronogr. p. 148, Procopius de Fabr. 2 11 Φοινίκης τῆς παρὰ Λιβανόν, et ab imp. Iustiniano instauratam prodit. Palladius Vit. Chrysostom. p. 194 Παλμύραν τὸ τῶν Περσῶν φρούριον, quod ad Persas compescendos commodissima esset, appellat, 80 ML. P. Emesa removens. fuit itaque in finibus Romanae Persicaeque ditionis, nec longe ab Euphrate, ut Appianus B. Civil. 5 p. 1079 ostendit. quare Ulpianus l. 1 D. de Censib. §. 5 prope barbaras gentes et nationes collocatam in provincia Phoenice ait, gentium et nationum nominibus vicinos Arabes Parthos ceterosque eius orae barbaros complexus. Cicero in simili re voces iungit de Provinc. consul. c. 9: celebrantur aures quotidie meae novis nominibus gentium, nationum, locorum. et c. 13: ceterae partes a gentibus aut inimicis huic imperio aut infidis aut incognitis aut

certe immanibus et barbaris et bellicosis tenebantur; quas nationes nemo unquam fuit qui non frangi domarique cuperet. neque aliter Velleius 2 110: gentium nationumque, quae rebellaverant, omnis numerus amplius 800 milia explebat. vide et c. 98 et Curtium in Sallustii Catilin. c. 10.

398, 17. *Παλαιστίνης]* excidit *πρώτης*: tres enim ordine recensentur Palaestinae, quarum et Imp. Theodosius in 1.30 c. Th. de Eroгат. milit. et Notitia imp. Orient. c. 1 meminit; quae res parum animadversa saepe doctis, quos Jac. Rheinfertius dissert. II in Euseb. Onomast. p. 788 ab errore revocare admissus est, negotium facessivit. iunctae fuere ad Arcadii usque tempora: nam quod Io. Malala tom. 2 p. 5 Constantinum M. Palaestinam tertiam provinciam constituisse asseverat, id Hieronymus Quaest. in Genes. c. 21 convellit, ante non grande tempus Palaestinam Salutarem, quae eadem ac tertia, ex divisione praesidum esse factam et dictam adfirmans. idem et hinc statuminatur, quod omnis Palaestina sub Theodosio M. uni proconsuli paruerit, quemadmodum ex Zosimo 4 41 liquet. vide H. Norisium diss. 5 de Epoch. p. 474. consularis Palaestinae primae est in Notit. imp. Orient. c. 1 et apud Palladium Histor. Lausiaca. c. 65.

Ibid. 18. *Καισάρεια]* metropolin huius provinciae caesus 7 Nicaeni primi apud Beveregium tom. I p. 68 et Hieronymus in epist. ad Pammachium agnoscunt; quae dignitas urbi mansit, postquam tres Palaestinae episcopo Hierosolymitano in Synodo Chalcedonensi tom. 9 p. 2 subditae, atque eidem iura patriarchalia fuerunt aucta, uti Novella 103 ostendit.

Ibid. *Δῶρα]* Stephanus maritimam hanc urbem egregie illustrat in *Δῶρος*. adde H. Relandum Palaest. 3 p. 739 et Probabil. nostrorum c. 25.

Ibid. *Λιόσπολις]* Lydda est. Cyrillus Hierosolymitanus Catech. 17 p. 204: *Λύδδα ἡ νῦν Λιόσπολις*. vide Itin. H. p. 600, ubi et de Antipatride.

Ibid. *Ἀζωτος παράλιος]* duplicem Azotum, si Notitias exceperis, vix alibi reperies. videtur Azotus mediterranea ea esse cuius Sacrae literae, Herodotus, Diodorus, Iosephus atque alii meminerunt. posita illa non longe a mari erat, nec illi tamen iuncta. Iosephus inde B. I. I 7 § 7 inter *ταῖς ἐν τῇ μεσογείῳ πόλις* recenset, et *ταῖς παραλίους* ab ea distinguit. idem facit Wilh. Tyrius Hist. Hieros. 12 6 et 15 24. nec dissentire videtur Fulcherius Carnotensis c. 52, qui praeterea suo tempore vicinam fuisse, quam Ibenum indigenae vocabant: forte is non alius est ac Iebna, qui H. Relando Palaest. 3 p. 608 molestus fuit. maritima Azotus prioris esse portus potest: quomodo Ascalon, etiam mari praetenta apud Wilh. Tyrium

17 22, suum sibi portum habuit, episcopo aequae ac Ascalon subiectum: subscriptum enim rescripto Ioannis Hierosolymitani ad Ioannem Constantinop. et Antonius Ascalonis et Stephanus Maiumae Ascalonis tom. 11 Concil. Labb. p. 376. Maiuma autem Ascalonis eius portus est, ut Maiuma Gazensium et Maiuma Alexandriae, quam alias, hactenus minus notam, illustrabo. de Eleutheropoli et ceteris, quas intactas praeterco, vide H. Relandum.

398, 19. *Αἰλία ἢ καὶ Ἱεροσόλυμα*] recte ita ms Lugdunensis. Aeliae nomen diutissime Hierosolymis haesit. Ioannes Chrysostomus orat. 5 in Iudaeos p. 645 ed. novae: ἐπειδὴ γὰρ Αἰλίος ὁ Ἀδριανὸς ἐχρημάτισεν, οὕτω καὶ τὴν πόλιν καλεῖσθαι ἐνομοθέτησεν, ἐκεῖθεν τε Αἰλία μέχρι καὶ νῦν ὀνομάζεται. plura, quae in Iustiniani usque aetatem eum urbi titulum durasse adfirmant, Beveregius in can. 7 Nicaeni primi coacervavit. adde Vales. in Euseb. H. E. 7 5.

Ibid. 20. *Λιβιάς*] olim Betharam, teste Eusebio, sed in Liviæ Augustae honorem novo titulo decorata. erant circa eam, trans Iordanem et 12 M. P. ab Hierichunte positam, balnea aquarum calidarum. Gregorius Turonensis Miracul. 1 18: *sunt autem et ad Liviada civitatem aquae calidae, in quibus Iesus Nave lavare solitus erat; ubi similiter leprosi mundantur. est autem ab Hiericho duodecim millibus.* qui locus situm egregie firmat.

Ibid. *Σεβαστή*] urbem hanc in Trachonitidem transportavit Io. Malala apud Io. Damascenum orat. 3 p. 368, ubi de Ioanne Baptista *καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν Ἡρώδης ὁ τοπάρχης, εἰς τὸ βασιλεῖον τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ τῇ πόλει.* paullo melius, nec tamen sine errore, in Chilmead editione tom. 1 p. 305 legitur *ὁ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὁ Φιλίππου, ὁ τοπαρχῶν ἦτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος:* neque enim Herodes Trachonitidi, ut bene vir doctus, praefuit; et cui bouo ὁ βασιλεὺς ὁ τοπαρχῶν ἦτοι βασιλεύων coacervantur? forte ex Damasceno ita refingenda omnia: *Ἡρώδης ὁ τοπάρχης ἦτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος κ. λ.;* quo quidem modo erroris non absolvitur Ioannes, eripitur tamen graviori.

Ibid. *Ἀνθηδών*] Gaza stadiis 20 aberat, Sezomeno H. E. 5 9 auctore, mari proxima. Diocletianopoleos, si Notitias et Conciliorum Acta exceperis, rara mentio. vide H. Relandum Palaest. 3 p. 736.

Ibid. 21. *Συκαμάζων*] *Ἐύκομάζων* in Notit. Iac. Goari, Estomason in Notitia quae Wilh. Tyrio adiuncta est, Ascotom Gervasio Tilbergiensi tom. 2 Script. Brunsvicens. p. 760. nostrum rectum est, etsi situs eius ignotus.

396, 21. Ὀνοῦς] creditur esse Ono, de qua 1 Chronic. 8 12. sequentem habet Staphanus, quamquam nihil de loco quem occupaverit.

Ibid. 22. Γάζα] duplicem olim fuisse Gazam, quarum vetustior Apostolorum aetate fuerit eversa et deserta, ad Anton. Itin. p. 151 disputavimus. mecum sentit Hieronymus de Loc. Sac. quaeritur, inquit, *quomodo in quodam propheta dicatur Gaza futura in tumultum sempiternum. quod solvitur ita, anti- quae civitatis locum vix fundamentorum praeberere vestigia; hanc autem quae nunc cernitur, in alio loco, pro illa quae corruit, aedificatam.* cui oculato testi, et hac in parte aliis consentienti, cur fidem negemus? erat urbs Gordiasi imperatoris aetate sacra, sui iuris et admodum splendida, ut egressus hoc epigrammate inter Doniana Class. III. 45 docemur: ἀγαθῇ τύχῃ αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Ἀντωνίου Γορδιανόν, εὐσεβῆ, εὐτυχῆ, σεβαστόν, κοσμοκράτορα, ἡ πόλις ἡ τῶν Γαζαίων, ἱερὰ καὶ ἄσυλος καὶ ἀυτόνομος, πιστῆ, εὐσεβῆς, λαμπρὰ καὶ μεγάλη, ἐξ ἐκκλύσεως τοῦ πατρῖου Θεοῦ, τῆν ἑαυτῆς εὐεργέτην, διὰ Τιβ. Κλ. Παπείρου ἐπιμελητοῦ τοῦ ἱεροῦ. id mirere, virum eruditum, qui inscriptionem Latinam fecit, in ea deum Enclyseum invenisse: vertit enim media ex *Enclyseo patrio deo*; qui nullus fuit et ex corrupta EN-ΚΑΥΣΕΩΣ voce natales accepit. fuit in marmore ENΚΕ-ΑΕΥΣΕΩΣ, certe esse debuit; quod ex iussu, ut saepe in his monumentis, notat. κατὰ κέλευσιν Θεοῦ in simili re habes in Thes. p. XXI. 1. deus autem patrius Gazensium est Mar- nas, cuius iussu lapis est dedicatus. vide de eo H. Norisium dissert. Epoch. 5 494.

Ibid. Ἀριζα] nisi erro, Γάδαρα sive Γάζαρα, quam urbem seu vicum Notitiae in Palaestina prima non longe ab Azoto agnoscunt, praestiterit. de ea Relandus Palaest. 3 p. 679. quae sequitur Βιτύλη, Bethelne an Betulia sit, in dubio est. aliis Notitiis dicitur Βιτέλιος.

Ibid. 23. Παλαιστίνης β] huius et superioris provinciae incolas totiusque caevae Syriae audaces atheos atque insidiosissimo ingenio perhibet Proclus Diadochus in Paraphrasi Tetrabibli Ptolem. p. 95: ὡς ἐπὶ πολὺ θρασεῖς εἰσὶ καὶ ἄθεοι καὶ ἐπιβουλευτικοί. idem Anonymus scholiastes, Basileae editus, in eandem Tetrabibl. p. 62, sed verbis mire turbatis, profertur. ὁ γὰρ, inquit, τῆς Ἀρροδίτης τῆς Ἀρεὶ συμπλακεῖς τῶν οὐτόνους ποιεῖ (καὶ ἄθεους ἡμέλει Ἰουδαίους) τοὺς Ἰουδαίους ἐκ ταύτης ὄντας τῆς θέσεως φησὶν. ὅθεν κατὰ τὴν προσεγορίαν σημεῖον σοὶ γινέσθω τῆς κατὰ τὴν χώραν εὐθρησίας γόητος γὰρ ὁ τοῦ Διὸς υἱὸς ἐν τοῖς φθιάσασιν ἐλέγεται. να-

ria enim scholia in unum sunt conflata; quae facile distinguas, si observaris καὶ ἀθέτους esse Ptolemaei verba, eaque breviori scholio explicari ἀμέλει Ἰουδαίους: mox alium idem paullo pluribus interpretari. quae vero adduntur ὅθεν κατὰ τὴν προσηγορίαν κ. λ. ea Iudaeam non spectant, sed Arabiam εὐδαίμονα, quem eius titulum haud obscure respiciunt. vide Proclum 2 p. 95, et me falsum negabis. nata ea persuasio paganis est, quod Iudaei in summi numinis cultu cum reliquis omnibus dissiderent. hinc et Lucanus 2 593: et dedita sacris incerti Iudaea dei. et Aristides tom. 3 p. 514: τοῖς ἐν Παλαιστίνῃ δυσσεβέσι παραπλήσιοι τοὺς τρόπους· καὶ γὰρ ἐκείνοις τοῦτ' ἐστὶ σύμβολον τῆς δυσσεβείας, διὰ τοὺς κρείττους οὐ νομίζουσι. quo tamen loco si et Christianos notari cum Iebbio velis, nihil intercedam. ceterum praesidem huic provinciae etiam Notitia imp. Orient. c. 1 imponit.

398, 24. Σκυθόπολις] provinciae fuit metropolis; quare ex ea ortus Cyrillus (in Vita S. Sabae c. 80) γυνή τις, inquit, ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς μητροπόλεως ὁμοιωμένη, et c. 75: καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ ἐν Σκυθοπόλει, ἐξήλθεν ὁ μητροπολίτης Θεοδόσιος μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. Aristidi tom. 3 p. 595 Σκυθῶν πόλις, quo de nomine ad Itin. H. p. 586.

Ibid. Σέλλα] imo Πέλλα. quod nomen a Macedonibus accepit, solitis patriae suae oppidis cognomines devictas urbes facere apud Appian. Syriac. p. 201. Pella παρὰ τοὺς πέλας, τοὺς λίθους κατὰ τὴν Μακεδόνων φωνήν, quod Macedones lapides pellas vocarent, est dicta, ut ex Ulpiano in Demosthenis orat. de Legat. Fals. p. 234 Spanhemius diss. 9 de Usu et P. N. p. 654 patefecit. perperam ergo a nescio quo Pella Stephanus nomen derivat, meritoque Ti. Hemsterhusius eorum mutandi libidinem compescit, qui Hesychanum Πέλλα λίθος corrigere instituerunt. sedem urbs, nobilis mora Hierosolymis digressorum Christianorum, in Peraea obtinebat.

Ibid. Γάδαρα] non longe ab urbe fluvius Hieramax decurrebat, quem propterea τὸν λεγόμενον ποταμὸν Γαδάρων Cyrillus in Vita S. Sabae c. 33, et Antoninus Martyr in Itiner. fluvium calidum, qui dicitur Gadara, appellat. de sequentibus Relandus et nos alibi.

Ibid. Ἴππος] aberat stadiis a Tiberiade 30. Iosephus Vitae suae c. 65: ἡ δὲ σὴ πατρίς, ὃ Ἰουδαίαι, κειμένη ἐν τῇ Γεννησαρίτιδι λίμνῃ καὶ ἀπέχουσα Ἴππου μὲν στάδια τριάκοντα, Γαδάρων δὲ ἐξήκοντα, Σκυθοπόλεως δὲ εἴκοσι καὶ ἑκατόν.

Ibid. 25. Ἐλείου πόλις] Magni Constantini matri hoc

nomen debet, teste Sozomeno H. E. 2 2. si pristinum, quo ante utebatur, notius esset, de situ, qui obscurissimus, fortasse certiora haberemus.

398, 25. Διοκείσα] lege Διοκαισάρεια, quae in media Galilaea posita (apud Iosephum Vitae suae c. 65) olim Sephoris erat. Hieronymus de Loc. Sacris: *parro et alia villa Araba nomine in finibus Diocaesareae, quae olim Sephorine dicebatur.* vide Palladium Histor. Lausiac. p. 65 et H. Norisium dissert. 5 de Epoch. p. 563, et de Maximianopoli Itin. H. p. 586.

Ibid. 26. Γάβαι] hinc fuit Anastasius, qui Γαβῶν sive Gabenorum antistes in synodo Hierosolymitana dicitur. aberat urbs M. P. 16 a Caesarea, ut Eusebius et Hieronymus in Onomastico monuerunt. vide eundem Norisium dissert. 4 p. 460.

Ibid. 27. Παλαιστίνης γ'] olim haec Arabia erat, sed Palaestina in plures divisa provincias, illis accenseri coepta est. Procopius de Fabric. 5 8: *ἐν δὲ τῇ πάλαι μὲν Ἀραβία, νῦν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ τρίτῃ καλουμένη, χώρα μὲν ἔρημος ἐπὶ μακρὸν κατατείνει.* notitia Imp. Orient. Palaestinam Salutarem, praesidi subiectam, appellat.

Ibid. 28. Πέτρα] Ἀδριανὴ Πέτρα μητρόπολις in nemis: Πέτρας πρὸς ἐσχατιαῖς τῶν Παλαιστίνων κειμένας Eusebius H. E. 3 32 vocat, quod in ultimis Palaestinae finibus essent. Sozomenus Πειραιῶν et Ἀρεοπολίτας H. E. 7 15 in Arabia, ad quam olim pertinuerunt, locat. passim alii in Palaestina tertia, ut Stephanus. vide Renferdii dissert. 2 in Euseb. Onom. et Relandi Palaest. 3 p. 927.

Ibid. Ἀγουστοῦπολις] Ioannes Ἀγουστοῦπόλεως subscripsit synodo Ephesinae p. 529.

Ibid. Ἀρίνδηλα] Stephanus Ἀρίνδηλα τρίτης Παλαιστίνης, cuius nomen in Actis conciliorum varie esse vitiatum admonuit L. Holsteinus. vide Ephesin. p. 487 et 530.

Ibid. Χαραμοῦβα] illustris urbs in Actis S. Stephani Sebaitae c. 4 tom. 3 Iul. p. 545: memorant enim Ioannem τῆς περιφανοῦς καὶ ἐνδόξου πόλεως Χυραχμόβων. adde Stephanum in Χαραμοῦβα.

Ibid. Ἀρεοπολις] olim Ar et Moab dicebatur, ut Eusebius in Onomast. et Hieronymus in Esai. c. 15 testantur. Polychronius Areopolitanus subscripsit rescripto Ioannis Hierosolymitani tom. 11 Concil. Labb. p. 376.

Ibid. 29. Ζωάρα] Hebraeorum נַחַשׁ est, sita ad lacum Asphaltiten. Cyrillus in Vita S. Sabae c. 22: καὶ περὶ τῆς

νεκρὰν θάλασσαν ὀδεύων τὴν ἐπὶ Ζώορα ἴδεν ἐν θαλάσῳ, νῆσόν τινα χέρσον καὶ μικροτάτην. adde H. Relandum Palaest. 3 p. 1065.

398, 29. Μάμφις] aliis Notitiis Μάμφης, quo nomine Ptolemaeus Idumaeae urbem ad Iordanis occasum agnoscit, Μάψ tamen scribens.

Ibid. Βιταροῦς] in Iac. Goari Notitiis Βιροσάμων et Βιροσάβων hac in provincia recensetur; quae mihi acque est obscura. fortasse nostri Βιταροῦς est Notitiae imp. Orient. c. 145 Bethora, quae sub dispositione ducis Arabiae praefecturam legionis quartae Martiae habet; quorsum et Gothofredus eleganti coniectura l. 15 c. Th. de Eroga. militar. refert. aut certe vicus Idumaeae Βηθόρις apud Iosephum B. Iud. 4 8 § 1; atque hoc malim, etsi Rufinus aliter legisse videatur: neque enim praeter morem id accidit.

Ibid. Ἐλοῦσα] posita fuit in partibus veteris Moabitidis, teste Hieronymo in Esai. c. 15; urbis episcopi saepe in conciliis obvii sunt, et ab H. Relando recensiti.

Ibid. Σάλτων] deest aliquid: solet saltibus, quorum in provinciis meminit, addere titulos, ut cognoscantur. Iac. Goari Notitia Σάλτων Ἱερατικὸν appellat, quod verum videtur.

399, 1. ὑπὸ κομισουλάριον] fuit Arabia Constantii imperatoris tempore praesidialis, ut ex l. 3 c. Th. de Poenis apparet: habuit praeterea ducem, qui rei militaris curam administraret. ab eo vero cum praeses penderet, tandem soli duci Arabia est commissa. docemur haec a Iustiniano Nov. 102. erat enim, inquit, ita tenui potestate praeditus is qui civili magistratu defungebatur, ut ei qui praesesset armis servili propemodum more manciparetur, et in illius arbitrio huius salus esset posita, aut ut ne esset quidem omnino hic magistratus; unde adeo et longum tempus est ex quo is desierit, et militaris ea quae civilem magistratum concernunt peragat. idem Notitia imp. Orient. c. 1, ducem quidem Arabiae, nusquam praesidem aut consularem, nisi c. 145, ubi dux et praeses qui ante dux tantum, memorans, affirmat. itaque dubium esse non potest quin hic error sit, et in consularis locum dux succedere debeat.

Ibid. 2. Βόστρα] provinciae metropolis erat. Eusebius in Βοσὸρ: αὕτη ἐστὶ Βόστρα, ἡ νῦν μεγάλῃσι τῆς Ἀραβίας. adde concil. Chalcedon. p. 676. Isidorus (apud Photium p. 1060) Βοστρα οἰστρον τῆς βοός, quasi Io in vaccam versa nomen urbi fecerit, notare auctor est, sed errans: est enim בוסטרא, quae Hebraei et vicinae gentes locum munium describunt.

399, 2. *Νιλακάωμη*] ignota mihi est: cogitaveram *Νεὴ κώμη*, quae in Goari Notitia et Concil. Chalcedon. p. 676 conspicitur, an *Πεντακωμία*, an *Νεέλη κώμη*, cuius episcopus in eodem est concilio, praestaret; forte posterior suspicio non longe a vero aberit. id praeterire nolo, ibidem Ioannem *πύλεως Ἐρρης* inter Arabas nomen profiteri, et mansionem *Itin.* Ant. p. 196 Aere, sive, ut in Vaticano ms legitur, Ere tueri.

Ibid. *Ἄδρα*] sic et Ptolemaeus. Tabulae Peutingerorum Adraba M. P. 24 a Bostris, Eusebio in Onomast. Adara, cum de urbe Esdrai *καὶ νῦν*, inquit, *ἐστὶν Ἄδαρα πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας, δισοῦσα Βόστρων* (sic praestat) *σημείοις κδ.* vertit Hieronymus: *nunc autem est Adarā insignis civitas Arabiae in vicesimo quarto lapide a Bostra.*

Ibid. *Δία*] *Δίαν τὴν ἔρημον πόλιν* Isidorus in Vita Damascii apud Photium Biblioth. p. 1061 vocat, addens prope urbem esse campum, in quo aqua stygia ebulliat: fortasse ergo huc pertinet epigramma apud Stephanum, quod ipse ad Dium Syriae, si tamen alia ac nostra est, transtulit, quo aqua Diensis potu quidem dulcis, sed et mortifera perhibetur: *νῦμα τὸ Διηρὸν γλυκερὸν ποῖόν· ἂν τὸ δὲ πῆγς, παύσῃ μὲν δίψης, εὐθὺ δὲ καὶ βίότου.*

Ibid. *Ἐξακωμία*] habetur et in Iac. Goari Notitia. nomen illi a sex pagis, ut Pentacomiae, quam eadem agnoscit, a quinque, venit.

Ibid. *Μηδαβα*] Medeba est in portione tribus Rubenios. c. 13 16. Cyrillus in Vita S. Sabae c. 45: *Μηδαβα πόλις ἐστὶ πέρα τοῦ Ἰορδάνου κατ' ἀνατολάς, ὑπὸ τὴν Ἀραβίαν τολοῦσα.* meminit eius Eusebius in *Κυριαθεῖμ* et *Ἰεσοά*, ubi pro μεταξὺ *Μηδαμών*, quod Martianeii editio praefert, *Μηδάβων* legi oportet.

Ibid. 3. *Γέρασα*] πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀραβίας Eusebio Onomast. in *Γεργασεί*, semota a fluvio Iaboc M. P. 4, teste Hieronymo in Iaboc eiusdem Eusebii. episcopus eius Placas est in Chalcedon. concil. p. 675.

Ibid. *Μαιουῶδος*] nihil mihi de hac innotuit: posset ex Notitiis et conciliorum Actis alia non magno molimine substitui, nisi ea res periculosae plena foret aleae.

Ibid. *Φιλαδελφία*] non alia est ac Rabbatamana, quae a Ptolemaeo Philadelpho nove donata est nomine. Hieronymus in Ezech. c. 25: *filiū Ammon habebant metropolin nomine Rabbath, quae hodie a rege Aegypti Ptolemaeo, cognomento Philadelpho, qui Arabiam tenuit cum Iudaea,*

Philadelphia cognominata est. aberat haud longo intervallo ab amne Iaboc apud Eusebium Onomast. in *Ἰαβόκ.* plura Eduard. Bernardus in Iosephi A. Iud. 4 5.

399, 3. *Νέα πόλις*] Chilon *πόλεως Νέας πόλεως* inter Arabes antistites concilio Chalcedon. p. 675 nomen adscripsit.

Ibid. *Ἱεράπολις*] alii hanc explicuerint; mihi ignota est.

Ibid. 4. *Φιλιππόπολις*] condita est a Philippo Arabe, ut Victor Zonaras et Cedrenus docent et viri docti dudum mouerunt. quod vero Bostra eandem atque hanc arbitrantur, id et haec Notitia et concilium Chalcedonense convellit: distinguunt enim Bostra et Philippopolin. vide tom. 8' Concil. Labb. p. 644 et 675, praetereaque Spanhemium dissert. 13 de Us. et P. N. p. 612.

Ibid. *Φαινῶ*] ita legendum vidit L. Holsteinus. sita erat Petram inter et Zoora, aeris metallis et exiliis multorum infamis. Eusebius in *Φινῶν*: *αὕτη ἐστὶ Φαινῶ, ἔνθα τὰ μέταλλα τοῦ χαλκοῦ, μεταξὺ κειμένη Πέτρας πόλεως καὶ Ζοορῶν.* sic Io. Clericus, et recte, emendavit, quem et in *κατὰ τὰ χρόσια* et *Λαιδῶν* vide. Hieronymus, *Fenon, castra filiorum Israel in deserto. fuit autem quondam civitas principum Edom, nunc viculus in deserto; ubi aeris metalla damnatorum suppliciis effodiuntur inter civitatem Petram et Zoaram.* adde S. Bochartum P. 2 Hierozoic. 3 13.

Ibid. *Κωνσταντία*] Notitiae Iac. Goari *Κωνσταντινή,* concilium Chalcedon. p. 676 *Κωνσταντιάνη,* et in veteri versione Constantia.

Ibid. *Διονυσιάς*] Maras *Διονυσιάδος* sub Bostreno metropolitae in eodem est concilio. incolae *Διονυσιαεῖς,* non multum a Bostris, Isidoro apud Photium Bibl. p. 1660.

Ibid. *Κανῶθα*] *Κανῶθὰ* Concilium Chalcedon. p. 660, numus *Κανῶθαιῶν* apud Vaillantium. Harduinus Domitiani numum *ΚΑΝΑΘΑΙῶΝ ZNP.* inscriptum in Num. Urb. Illust. edidit, cui similem Wildiana gaza servat. consentit Eusebius in Onomast. *Κανῶθ κώμη τῆς Ἀραβίας, νίστι Κανῶθὰ λεγομένη.* et post pauca: *κείται δὲ εἰσὶν καὶ νῦν ἐν Τραχωνίτιδι πλησίον Βοστρων.* fuit ergo propter Bostra.

Ibid. 5. *Ἀδρασός*] H. Relande non alia est atque Adrafavet illi Notitia Iac. Goari, Adrassum memorans, non illam. cum tamen Hierocles distinguat, praestiterit eum, etsi solae Notitiae eius meminerint, audire.

Ibid. 6. *ἐπαρχία Αἰγυπτιακῆς*] orditur diocesis Aegy-

ptiam, quae Ammiani aetate quinque provinciis, Aegypto, quae sub Iustiniano duplex erat, ut Edict. 13 indicat, Thebaide, Libya, Augustamnica et Pentapoli absolvebatur, uti l. 22 c. 16 scribit. addita dein ab Arcadio imperatore Arcadia est, cuius Notitia imp. Orient. c. 117 meminit. post dein Augustamnica in duas est secta. omnes praefecto Augustali, etsi Aegyptus provincia praecipua eius esset sors, subiectae. primus horum Augustalium, *Ἀγουσταλίων*, si non fallit Io. Malala tom. 1 p. 290, Cornelius fuit Gallus: Augustus enim domitiae Aegypto equitem imposuit apud Dionem l. 51 p. 521, interque alia dominationis arcana vetuit, nisi permissu, ingredi senatores, Tacito Annal. 2 59 teste. sollemnis praefecti Augustalis sedes Alexandriae erat; unde *ὑπαρχος τῆς Ἀλεξανδρείας* Sozomeno H. E. 7 15 dicitur. Theodorus *Ἀγουσταλίος* est in Isidori Pelusiotae epist. 3 50, alius in Synesii epist. 105. de officio eius vide l. 1 et 2 c. de Offic. Praef. August. atque Edict. Iustiniani 13, et Pancirolium in Notit. imp. Orient. c. 117.

399, 7. *Ἀλεξάνδρεια*] Dio Chrysostomus orat. 32 p. 372 totius orbis sua aetate emporium fuisse atque undique in eam omnes confluisse mercatores, *ὥστε τὰς ἐμπορίας, inquit, οὐ νῆσων, οὐδὲ λιμένων, οὐδὲ πορθμῶν τινῶν καὶ ἰσθμῶν, ἀλλὰ σχεδὸν ἀπάσης τῆς οἰκουμένης γίνεσθαι παρ' ἑμῶν*: quam rerum copiam et incolarum frequentiam diu illi durasse aliunde constat. haud longe aberat Pharus, dein urbi coniuncta ac Maiumae nomine celebris. Acta S. Cyri c. 3 tom. 2 Ianuar. p. 1090: *Maiumetes hic erat, non ex Gazensium Maiuma prodiens, sed ex illa Alexandrinorum, quam Pharus, quondam insula, complectitur, quaeque nunc Alexandriae cum insulana civitate coniunctae pars habetur, vetere Maiumae nomine adhuc tetento*. Philonis aetate *ἐσχῆν ὑποταίνιος* ex insula ad urbem pertinebat, quae taenia, de qua et Strabo 17 p. 800, aut si brevia malis, paulatim alluvionibus videtur aucta, de Vita Mosis 2 p. 659. ceterum urbis episcopi per universam Aegyptum auctoritas amplissima erat, sibi que subiectos centum circiter antistites habebat, ut Athanasius Apolog. c. Arian. p. 187 adfirmat.

Ibid. *Ἐρμονόπολις*] Parva Hermupolis, quae τῆς Ἀλεξανδρείων χώρας metropolis Ptolemaeo dicitur, unde Athanasius Dracontium eius praesulem modo τῆς Ἀλεξανδρείων χώρας sive ἐν τῇ Ἀλεξανδρείων χώρᾳ, ut tom. 1 p. 263, modo Ἐρμονόπολιως μικρῶς, sicuti in Epist. ad Antiochem. p. 776, nuncupat.

Ibid. *Μαρσλαίτης*] vicina erat Schedia, unde Agatha-

daemon *Σχεδίας και Μενελαΐτου* episcopus in epist. Athanasi ad Antiochen. intellige autem nomum Menelaisten: nam urbs Menelaus. si tamen urbem esse velis, Iustinianus Edit. 13 c. 18 auxilio erit. Schedia prope Chaereu mansionem, de qua Itin. Ant. p. 154, erat. Schol. Nicandri Theriac. 623: *Σχεδία δὲ πόλις Αἰγύπτου, πλησίον Χαιρέου.* adde l. 3 Maccab. c. 4 11, ubi Latinus interpres Schediam videre non potuit.

399, 7. *Μέτηλις*] recte L. Holsteinius correxit. aberat haud longe Alexandria Stephano auctore. numi *METHAL-*των sunt apud Harduinum et Vaillantium, ac episcopus Macarius *Μετηλιτών* in Ephesino concilio p. 531.

Ibid. *Βουτος*] haud longo intervallo semota fuit ab ostio Sebennitico, *Βουτώ* quoque, uti Epiphanio tom. 1 p. 1092, Aegyptiorum more dicta. Theonas episcopus *Βουτιτών* subscribit Synodo Constantinop. sub Gennadio apud Lambecium Bibl. Vindob. 8 p. 423, Ammon *Βουτητών*, levi vitio, Ephesinae p. 531.

Ibid. 8. *Κάβασσα*] *Κάβασσα* Ptolemaeus, et *ΚΑΒΑΚΙ-*των numi. Theopemptus *Καβάσων*, pro quo ms *Κανύσων*, nomen Ephesino concilio p. 531 et Chalcedon. p. 127 adscripsit.

Ibid. *Σαΐς*] ita codex Lugdunensis. nobilem hanc cognominis nomi urbem Nicander Theriac. 567 *Σαΐν αἰθαλόεσσαν* appellat, ubi scholiastes, *Σαΐς*, inquit, *πόλις Αἰγύπτου, γέμουσα ἵπποποτάμων· αἰθαλόεσσαν δὲ φησιν, ἐπεὶ μελανόγειός ἐστι.* incolae *Σαΐται*, ut ab eiusdem nominis in Thracia civibus distinguantur. Vita Arati in Uranolog. Petavii p. 184: *καὶ γὰρ Σαΐς πόλις ἐστὶν ἐν Θράκη, καὶ ἕτερα ταύτη ὁμώνυμος ἐν Αἰγύπτῳ· ἀλλ' ἀπὸ μὲν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ οἱ πολῖται Σαΐται καλοῦνται, οἱ δὲ τῆς Θράκης Σαΐοι.*

Ibid. *Ναύκρατις*] in eodem erat nomo, flumini accubans. Esaias *Ναυκρατιτών* synodo Constantinop. sub Gennadio apud Lambecium Bibl. Caesar. 8 p. 423 subscripsit.

Ibid. *Ἀνδρών*] habet Ant. Itin. p. 154. Carolus a S. Paulo in Athanasii ad Antiochenos epist. p. 776 Andromenam appellari censet, errore ridiculo. memorantur inibi *Ζωΐλος Ἀνδρώ, Μηρᾶς Ἀντίφρων* episcopi: hinc Andromenam extruxit, ut Benedictini pridem monuerunt. vide Xenophontem Ephes. l. 41.

Ibid. *Νιούου*] vide Ant. Itin. p. 155. episcopus *τῆς Νικιωτών* est in Synodica Gennadii apud Lambecium.

Ibid. *Ἐοῖς*] urbs insulam in nomo Sebennytico insidebat, Orac. Sibyll. l. 5 p. 307 *Ἐοῖς* dicta:

Θμοῦς καὶ Ἐοῦς θλίβεται καὶ κόπτεται βούλη
Ἡρακλέους τε Διός τε καὶ Ἑρμείου.

qui versus, si in prioris fine *Βουτῶ* scripseris et posteriori addideris, ne claudicet, πόλῆς, melius decurrent pluresque Aegypti comprehendunt urbes.

399, 8. Φραυύνης] Φράγωνις rectum videtur: certe Athanasius epist. ad Antiochen. p. 776 Agathum ait antistitem Φραγώνεως καὶ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας τῆς Αἰγύπτου fuisse, quibus pariter, ubi quaerenda sit, indicavit. in Liberrati Breviario c. 14 memorantur Athanasius episcopus Basirios et Nestorius Phlagoneos et Auxonius Chabasensis, quorum medius Phragoneos, ultimus Cabasensis, de cuius urbe ante, verius appellabitur. Φραγονέας sive Φλαγονέας (variant enim mss) praesul adfuit concilio Ephesino. vide p. 439 et 530.

Ibid. 9. Παχνημόης] Ptolemaeo Παγναμοννίς, Athanasio Παχνημοννίς: episcopum enim in epistola ad Antiochenos Ammonium fuisse ait Παχνημοννέως καὶ τοῦ λοιποῦ μέρους τῆς Ἐλεαρχίας: unde apertum mihi est hanc superiori fuisse vicinam, et in Elearchia, de qua postmodum, positam.

Ibid. Σεβόντος] Σεβεννυτὸς praestat, sita ad eisdem nominis fluvium apud Ptolemaeum et Stephanum. Paulus Σεβεννυτοῦ subscribit Synodicae Gennadii apud Lambecium B. Caes. 8 p. 423.

Ibid. Ὀνουφίς] Stephano πόλις οὐκ ἄγνωστος, Athanasio Ὀνουφίς τῆς Λύχων epist. ad Antioch. p. 776, haud scio qua de caussa. de Tava Itin. Ant. p. 153.

Ibid. 10. Κλεοπάτρα] Κλεοπατρίς alia in Notitia; quam Carolus a S. Paulo prope Hermopolin parvam locat, indignatibus et nullo auctore id fieri asseverantibus Benedictinis ad tabellam geographicam, quam Athanasio addiderunt. neque sane iniuria: quis enim veterum hunc illi locum assignavit? nollem tamen Cleopatridem nullam aliam esse atque Arsinoën, tanta cum confidentia adfirmassent. Arsinoën Cleopatridis nomine insignem fuisse, Straboni 17 p. 804 accredimus: at ea ab hac provincia longissime abest, sinui Arabico apposita. hanc vero cum Notitiae agnoscant, et Κλεοπατρίδος antistes sit in Concilio Ephes. p. 531, distinguaturque ab episcopo ἐν Ἀρσινόιτῃ in Meletii Breviario p. 187, haud sane absurde Cleopatris suum sibi locum tuebitur. dices τοῦ Ἀρσινόιτον praesulem non urbis Arsinoës sed agri vicini fuisse: unde vero probabitur? neque enim sine testimonio in hoc genere cuiquam credimus. addo superioribus, Cleopatridem in Eph-

sivo p. 430 Tavae et Chalced. p. 127 Busiridi; urbibus huius provinciae, iungi.

399, 10. Κυνώ] haec est ἡ κάτω Κυνώ, a Tava 30 M. P. remota et Busiri vicina; unde Hermaeon ἐν Κυνώ καὶ Βουσίρι antistes in Meletii Breviario p. 188. vide Anton. Itin. p. 153.

Ibid. Βουσίρης] praestat Βουσίρις. Zonaras a Diocletiano eversam et imprudentissime Thebis Aegyptiis vicinam tradit: erat enim intra Delta. paria de Diocletiano Acta S. Procopii c. 1 tom. 2 Iul. p. 557. et libros chemicos, ne Aegyptii artis, multis desideratissimae, auxilio sese locupletarent, ab eodem exustos referunt, plane ad Suidae mentem in Διοκλητιανός. Io. tamen Pinius, Actorum interpres, Busirin urbem videre noluit, cum προσῆλθε δὲ καὶ μέχρι Βουσίρεως ad Busiridis usque immanitatem processit vertit. Athanasius in Vita Antonii c. 58 Βουσίριν τὴν τριπολιν habet, quam nostram esse Acta Chalcedonensia, quibus Athanasius antistes Βουσίρεως τριπόλεως κατ' Αἴγυπτον p. 188 subscribit, dubitare vetant.

Ibid. Ὠασίς] Ὠασίς. est autem parva Oasis: duas enim Ptolemaeus et Notitia imp. Orient. c. 143 atque alii norunt, tres Strabo 17 p. 813 et Olympiodorus apud Photium cod. 89 p. 191. haec circa Moeridis fuit lacum: fortasse eadem quam Palladius in Vita Chrysostomi p. 195 Ὠασιν τὴν γείτονα τῶν Μαζίκων, et Ioannes Romanae ecclesiae diaconus in Vitis Patrum c. 12 Oasa, ubi genus est Mazicorum, appellant: Mazyces quippe Marmaricam huic confinem incolebant, Pentapollitanis saepe infesti, ut diximus alibi. Iosephus in Ap. p. 2 3 ἐν Ὠάσει τῆς Αἰγύπτου Apionem fuisse natum adfirmat, qui cum cap. 4 eundem ἐν τῷ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου editum proficitur, hanc an maiorem Oasis intellexerit incertum reliquit. mirum autem est Mareoten nomen ab Hierocle praeteriri, quem aliae Notitiae et Conciliorum Acta saepe memorant. obiter notabimus ridiculum Corderii errorem, haec Ioannis Philoponi l. 5 de Mundi Creat. c. 5. ἐλλειπῆς ποτε τοῦ Νείλου γέγονεν ἡ ἐπίβασις, καὶ τῆς λίμνης τῆς καλουμένης Μαρίας βάθος οὐκ ἐχούσης πολὺ διὰ τὴν τοῦ ὕδατος ἔνδειαν, vertentis, contigit aliquando ut Nili ascensus esset pertenuis, et cum lacus, Μαρίας βάθος appellatus, deficeret propter aquae penuriam. fefellit hominem distinctio male posita: debuerat, cum lacus, Maria dictus, profundus non esset. patebat lacus, supra quem Nitria, monachis olim celeberrima, sese porrigebat, M. P. 70, si Palladius Histor. Lausiaca c. 9 non fallit: nam aliter Pli-

nus N. H. 5 10. adde Euagrium tom. 3 Monument. Cotelierii p. 101 et Philonem in Flaccum p. 971.

399, 10. Ἐλεαρχία] provinciae aut regionis nomen est, etsi Isaac Ἐλεαρχίας in concilio Ephesino p. 439 et Chalcedon. p. 127 memoretur: ille enim aut Pachnemunis aut Phragonis, quae utraque in Elearchia sedem habuit, antistes fuit. sita provincia sive ea regio erat inter ostia Sebennyticum et Phatnicum: priori vicinam fuisse ex Ptolomaeo 4 5, posteriori ex Diodoro 20 p. 806 apertum est. nomen accepit a paludibus, quae ibi plurimae. Thucydides I 110: Αἴγυπτος δὲ πάλιν ὑπὸ βασιλεῖ ἐγένετο, πλὴν Ἀμυρταίου τοῦ ἐν τοῖς ἔλεσι βασιλέως· τοῦτον δὲ διὰ μέγεθός τε τοῦ ἔλους οὐκ ἐδύναντο ἐλεῖν, καὶ ἄμυ μαχιμώτατοί εἰσι τῶν Αἴγυπτίων οἱ ἔλειοι. adde Herodotum 2 152. quae omnia cum illas paludes, τὰ ἔλη, in aperta luce ponant, mirabere viris eruditione celebrimis saepenumero parum animadversas negotium facessivisse, solidamque adeo restitutarum gloriam Hemsterhusio nostro esse relictam: quis enim dubitaverit quin in his Polyacni Stratag. 2 16 κρύψας δὲ τοὺς Αἴγυπτιοὺς ἐν τοῖς Ἐλλησι, παρατάξας προῆγς τοὺς Ἐλληνας, legi ἐν τοῖς ἔλεσι oporteat? aut ambigat Aristidem tom. 3 p. 591 dedisse ἦτε γὰρ Μοίριδος λίμνη καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλεσι κάτω, καὶ ἡ πρότερον μὲν ὑπὲρ Φάρον νῦν δ' ἐξόπισθεν τῆς Ἀλεξάνδρου πόλεως Μαρία, ἐξ ὑρχῆς τέ εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι, non, ut nunc editi prae se ferunt, πρὸς τοῖς Ἐλλησι κάτω: id enim multo ineptissimum, quemadmodum etiam p. 612, cum de Nilo κάτω δ' ἐν τοῖς Ἐλλησιν εἰς ἑπτὰ καταβαίνειν, ubi itidem ἔλεσι reliquerat. par ratio est in his scholiastae Aristophanis Plut. 178: οἱ τινες καὶ διαπεράσαντες εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἐν τινι τῶν τοῦ Νείλου στομάτων ἀναπλεύσαντες, προσέσχον τοῖς Ἐλλησι. reliquit commentator τοῖς ἔλεσι, tantoque beneficio collegae meo obstrictus, medicam eiusdem manum in plerisque aliis supplex sibi expostulat.

Ibid. Παράλιος] ita mss. L. Holsteinius Πάραλος emendat, cuius praesul in Ephes. Concilio p. 439 Athanasius Παράλου et in Chalcedon. p. 127 Pasmelius Παράλου dicitur, et in Latina versione Parali, etsi Ephesinae synodi interpres Paralii maluerit. de eius situ, nisi intra Delta fuisse, nihil certi constat.

Ibid. 11. Ἀγούστα] forte Ἀγουσταμνικῆς, quemodo Constantius imperator apud Athanasium Apolog. Arian. p. 174 τοῖς ἐν Ἀγουσταμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύαις ἡγεμόσι: pro quibus Metaphrastes in Athanasii Vita c. 11 τοῖς ἐν Τεμνικῇ καὶ Θηβαΐδι καὶ Λιβύῃ ἡγεμόσι. perperam diceret,

nisi Nilus Doxopatrius tom. 1 Var. Sacror. Le Moyne p. 223 τὴν πρώτην Σταμνικῆς, ἐν ἣ πρώτῃ μητρόπολις τὸ Πηλοῦσιον et mox τὴν δευτέραν ἐπαρχίαν Σταμνικῆς haberet, suspicionemque iniiceret seriore aevo Stammicam provinciam pro Augustamnica fuisse usurpatam. Latini Augustamnica et Augustanicam, qua de re Henr. Valesius in Ammian. 22 16, vocitant; Epiphanius Haeres. 73 c. 26 Ἀύγουστονικήν, Cyrilus epist. ad Atticum p. 205 Ἀύγουσταλικήν. speculator ἐν τῇ Ἀύγουσταλιανῇ est in Athanasii eadem Apolog. p. 199, sed is cohortis fuit Augustalianae, cuius Imp. Iustinianus Edict. 13 c. 2 meminit. dicta Augustamnica ab amne Nilo est, quem amnem Augustum nominasse videntur. provinciae correctorem et Notitia imposuit c. 1, estque Isidori Pelusiotae l. 2 Ep. 15 ad Serapionem Κοροίκτορα, et plures ad Ausonium correctorem, ut l. 1 ep. 116 et l. 2 ep. 25 et passim.

399, 12. [Ῥινοκόρουρα] non haec provinciae metropolis, sed Pelusium, ut ex Nilo Doxopatrio vidimus. Plinius extra Aegypti terminos 5 12 Rhinocorura locat. nostro consentiunt Ptolemaeus, Ammianus 22 16 et Hieronymus in Esai. c. 19, omnesque Notitiae. vide Ant. Itin. p. 152.

Ibid. [Ὀστρακίνη] recte ita ms Leidensis. haud longe aberat ab urbe lacus Sirbonis, teste Aristide tom. 3 p. 591. plura de ea et Casio ac Pentaschoeno alias.

Ibid. [Ἀφραῖον] est in Ephesino p. 439 Hierax Ἀφραῖον, agnoscuntque urbem ceterae Notitiae. Carolus a S. Paulo Itin. Ant. p. 162 Daphno sive Daphnen Stephani eandem arbitratur; cui suspicioni etsi situs nihil obstat, vix se tamen tueri ea poterit, nisi in aliam formam nomen deinceps procusum fuisse appareat.

Ibid. 13. [Γέρρας] sic prae se mss ferunt. Ptolemaeus Gerrhum et ante eum Plinius 6 29, cognomento Adipson, vocat: Gerrha Strabo 16 p. 760, nihil dissidente Peutingerorum Tabula. nostro adstipulari videtur Sozomenus H. E. 8 19: ἀπὸ τοῦ πελάγους ὧδε συμβάν κατήρην εἰς Γέραν, πόλιν μικράν, ἀμφὶ πενήκοντα σιῦδια τοῦ Πηλοῦσιον ἀφεστῶσαν. verius tamen Gerrhum. sive Gerrha fuerit, siquidem ἀπὸ τῶν γέροντων, quatenus tabernacula, σκηνάς, notant, nomen acciperint. scholiastes Luciani in Ἀνάχαρο. p. 32 edit. Amst.: Δημοσθένης δὲ ἐπὶ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν περιφραγμάτων (pro Coron. p. 168 ed. Paris.) “καὶ τὰ γέρρα ἐνεπίμψουσιν.” καὶ παρ’ Αἰγυπτίους δὲ τὰ κατὰ τὸ Πηλοῦσιον καλούμενον διὰ τοῦτο ὀνομάσθη, ἐπεὶ σκηνώματα ἐστίν, ἐν οἷς παραφυλάττοντες τὰς εἰσόδους διατρέβοναι. quibus critici verbis et Gerrhorum positura confirmatur, et id docemur, fuisse ibi

custodes sive praesidiarios milites, qui Aegypti aditus contra hostium incursiones tuerentur. erat Gerrhum loco commodissimo positum, atque ad initium quidem Barathrorum sive voraginum, quae Pelusium versus porrigebantur; quod si ergo cum cura servaretur, ad claustra Aegypti aditus erat hostibus interclusus. de Barathris illis Diodorus 16 p. 444 et Strabo 16 p. 760.

399, 13. Στέλλα] Σέλα, cuius episcopus Alypius Σέλης ἐπαρχίας Ἀγυουσταμνικῆς in Ephesino concilio p. 478 dicitur. vide Itin. Ant. p. 171.

Ibid. Σεθροῦτης] Straboni in mss Σεθροῦτης 17 p. 804. sed nostro accedit Ptolemaeus. cuius nomi metropolis Herculis parva urbs erat. neque alia hic intelligitur: nam in concilio Ephesino modo Theon, ut p. 472, antistes Σεθροῦτον, modo Ἡρακλέους τοῦ Σεθροῦτου, quemadmodum p. 531, dicitur. Pelusio Itin. Anton. M. P. 22 separat.

Ibid. Ἡφαιστος] Ioannes Ἡφαιστού Ἀγυουσταμνικῆς subscripsit Ephesino concilio p. 471.

Ibid. Πανίθυσος] adscripsit L. Holsteinius Πανίφυσος, Πανείφυσος et Παναίφυσος. Ptolemaeo dicitur Πανέφυσος metropolis nomi Neut, Ephesino concilio p. 478 Πανέφυσος ἐπαρχίας Ἀγυουσταμνικῆς, et p. 440 Πανέφυσος. Cassianus Collat. 11 c. 3 oppidum Panephisin appellat, et satis miserabili fuisse conditione prodit.

Ibid. 14. Πάννις] ita mss. sed verum Τάννις sive Τάνις est. Harpocras Τάνεως Gennadii Synodicae apud Lambecium Bibl. Caes. 8 p. 423 subscribit. vide Itin. Ant. p. 153.

Ibid. Θμουῆς] Θμουῖς. Pindarus apud Strabonem 17 p. 802 Mendetem mari apponit, merito castigatus ab Aristide tom. 3 p. 610: φησί γάρ Αἰγυπτίαν Μένδητα παρὰ κρημὸν θαλάσσης· καίτοι οὔτε κρημὸς ἐστὶν οὐδεὶς ἐκεῖ, οὔτε θάλαττα προσηγεῖ, ἀλλ' ἐν πεδίῳ κεχυμένῳ ὁ Μενδήσιος ἄπασ νομὸς οἰκεῖται, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν, ἣν ὀνομάζουσιν Θμουῖν.

Ibid. 15. Ἀγούστα] Ἀγυουσταμνικῆς. post Theodosii secundi tempora haec videtur provincia facta. unam tantam Augustamnicae Notitia imp. Orient. novit, unam etiam Cyrillus in epist. ad Atticum p. 205. praesidem habuisse Hierocli credimus. est Augustamnicae praeses in l. 34 c. Th. de Decurion. et apud Athanasium Apol. contra Arian. p. 174; qui toti Augustamnicae, nondum in duas distractae, sub Constantio imperavit. post dein sub Arcadio eadem correctorem, ut ex Isidoro ostendimus, habuit. ubi vero ex una binae sunt creatae Augustamnicae, prima correctorem, secunda, uti olim, praesidem, cui pareret, uacta est.

399, 16. *Λεοντώ]* πόλις *Λεόντων* Ptolemaeo circa Busiriticum amnem, unde eius in Ephesino concilio p. 474 episcopus Metrodorus *Λεόντων* dicitur. nec damnum nostrum est, quod formam Aegyptiam praefert, et receptum satis est. Xenophon Ephesius 4 p. 56: *διελθόντες μὲν δὲ Ταῦτα ἐπὶ Λεοντῶ ἔρχονται πόλιν.* sic enim ingeniosissime vulgatum *ταῦτα* Ti. Hemsterhusius refluxit. Nilus Doxopatrius (tom. I Var. Sac. Le Moyne p. 223) *τὴν Λεοντῶ* metropolin Augustamnicae secundae esse ait. vide Itin. Ant. p. 153.

Ibid. *Ἀθριβίς]* fuit in cognomine nomo, non multo a Leonum urbe dissociata spatio apud Ptolemaeum. habet etiam Palladius Hist. Laus. c. 35, ubi maximopere vellem ab Io. Meursio nihil fuisse adscriptum *περὶ τῆς Αἰθριβίου πόλεως*, ex qua sectam Muhammedis prodiisse Zonaras Cedrenus Constantinusque imperator prodidere: ea enim ab Athribe hac multo est diversissima, quippe in intima Arabia posita: non aliam enim esse ac Medianam, quae Iatrib olim, certissimum est. vide Iac. Golium in Alfergan. p. 97. de Heliopoli sive *Ηλίου* Ant. Itin. p. 169.

Ibid. *Βούβαστος]* apposita fuit Bubastico fluvio, a Diana, quae Aegyptiis *Βοιβασις* apud Herodotum 2 137, id nominis sortita. Hermon *τῆς Βουμαστικῶν* pro *Βουβαστικῶν* est in tom. 3 Mail Act. S. p. 71.

Ibid. *Φάρζιθος]* rectum est *Φάρβαιθος*, ut Ptolemaeus et Stephanus, aut *Φάρβητος*, quomodo Strabo et Epiphanius in Expos. fidei c. 12 p. 1093. sedem urbs inter Bubasticum et Busiriticum amnes habebat.

Ibid. *Ἀραβία]* intelligitur nomus Arabicus circa Bubasticum fluvium Arabiam versus protentus. ceteroqui et alia Arabia cognomini sinui confinis et in Aethiopiam pertingens in Aegypto erat. nobilis ea est marmore porphyrite, cuius ibi metalla, sed et aridissimo solo atque arenis infamis apud Aristidem tom. 3 p. 587. atque hic, puto, fuit *πορφυρίτης τόπος*, cuius Palladius Hist. Laus. c. 42 meminit, et eremus Porphyrio, quam ab oppidis aut habitabili terra septem mensionibus vel eo amplius separatam Cassianus de Spir. Acediae 7 24 prodit: bene enim illi in eremi descriptione cum Aristide convenit. id vero mirum accidit, Babylonem ab Hierocle in hac provincia negligi, satis sua aetate celebrem. aberat ab Arabico sinu, si iumentis sarcinalibus iter ingrederentur, intervallo quattuor dierum, quod tamen expeditus eques unius diei et noctis decursu absolvere poterat. hoc Io. Philoponus de Mund. Creat. 4 5 his verbis, quae Corderius non

intellexit, docet: πλησιάζει δὲ οὗτος (ὁ Ἀράβιος κόλπος) τῆ κατ' Αἴγυπτον Βαβυλωνί, ὁδὸν ἐξ αὐτῆς ἔχων ἀχθοφόροις μὲν ζώοις ἡμερῶν ἑγγύς πον τεσσάρων, ὄξυτάτῃ δὲ δρομίϊ ἵππον ἐλαύνοντι νυχθήμερον. vide et Ant. Itin. p. 196.

199, 17. Κλύσμα κάστρου] lege cum Holsteinio Κάστρον: sic enim Epiphanius Haeres. 66 c. 1 et incertus auctor in Bibl. Coislinaiana p. 399. Palmerius Exercit. p. 546 Clysmā ad fluvium sive fossam Ptolemaei, a Traiano renovatam et repurgatam, appositum fuisse censet ex his Luciani in Pseudomant. p. 773 ed. Amst.: ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ Κλύσματος, πλοίου ἀναγομένου, ἐπέισθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδιάν πλεύσαι. recte quidem Latinum interpretem castigavit, qui Clysmā non observaverat; quod ipsum et Beveregius fecit in Canon. concil. Trullani p. 151: at de fossa Ptolemaei res alia est. illa Arsinoëa usque fuit producta apud Strabon. 17 p. 804, Traiani vero ad Heroum urbem Arsinoae vicinam, teste Ptolemaeo 4 5. ab utraque amplius 60 M. P. Clysmā erat semotum, quemadmodum Ant. Itin. indicat, longeque adeo a fossa Traiana Ptolemaei. si praeterea Luciani orationem recte consideraveris, nullum huic opinioni praesidium auxiliumve invenies: neque enim ἄχρι Κλύσματος πλοίου ἀναγομένου recte verteris usque ad Clysmā adducto navigio, quandoquidem naves ἀνάγεσθαι dicuntur quae solvunt et ex portu provehuntur. Polybius 1 60: ὅς ἀναχθεῖς καὶ κατὰρας ἐπὶ τὴν Ἰερὰν καλουμένην νῆσον, et 5 2: ἀνήχθη καὶ κατῆγε δευτεροῦτος εἰς Πάτρας, et passim alii, a viris doctissimis ad Act. 27 2 3 excitati. itaque hoc Lucianus voluisse videtur, juvenem eum in interiorē Aegyptum navigasse et Clysmā adiisse, cum vero navis inde solveret, persuasum fuisse ut eam conscenderet et Indiam peteret: erat quippe Clysmatis portus ad iter Indicum, ut Epiphanius significat, accommodatus. vide et Ant. Itin. p. 170.

Ibid. 18. Ἀρχαδίας] nomen provincia ab Arcadio indēpta est, estque prima eius, quod sciam, apud Cyrillum epist. ad Atticum p. 205 et Concilio Ephesino p. 474 mentio. Arcadium illi nomen dedisse Eustathius in Dionysii Perieges. 251 testabitur; facileque adeo Harduini carebimus commento, quo provincia eo titulo donata perhibetur, quod totius Aegypti esset media uti Arcadia Peloponnesi; quae si solida foret ratio, cur nusquam id nomen obvium est nisi post Imp. Arcadii aetatem? praeses Arcadiae est in Notitia imp. Orient. c. 1.

Ibid. Κυνὼ] haec superior est Cyno, ἣ ἄνω Κυνὼ, in Meletii Breviario p. 187; quae etsi principem in urbium catalogo locum teneat, metropolis tamen censenda non erit cum

L. Holsteinio: saepius enim vidimus seu consulto seu librariorum negligentia metropoles aliis fuisse postpositas.

399, 19. Ὀξύρυγος] haec provinciae metropolis est apud Nilum Doxopatrium p. 223 tom. 1 Var. S. Le Moyne. urbs erat amplissima et incredibili monachorum frequentia celebris; qua de re Rufinus ad Ant. Itin. p. 157 a me appellatus, et maxime Paradisus seu Hist. Monach. Aegypti tom. 3 Monum. Cotelerii p. 175.

Ibid. Ἡρακλέως] Ἡρακλέως voce πόλις subintellecta. Ephesino concilio 531 ἢ ἄνω Ἡράλεια, et Ἡρακλεωτῶν πόλις τῆς Ἀρκαδίας, ut p. 474 dicitur. in eius vicinia natus fuit Antonius, monachorum parens, cuius vitam Athanasius nobis reliquit. Sozomenus H. E. 1 13: ἐγένετο δὲ αὐτός Αἰγύπτιος τῷ γένει, τῶν εὐπατριδῶν ἀπὸ Κομαῖ· κώμη δὲ αὐτῆ ὁμοῦ Ἡρακλείας τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἄκρασι. sic edidit H. Valesius, secutusque coniecturam, qua Heracleam minorem a Sozomeno signari arbitratur, vertit: *fuit hic Aegyptius, ortus genere nobili in vico Coma. est autem hic vicus iuxta Heracleam, urbem Aegypti, quae cognominatur minor.* ego aliter sentio, et maiorem Heracleam indicari opinor. invenerat vir egregius in codice Fuketiano τῆς παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκασί: unde colligas fuisse Arcadium aut Arcadiae ibi mentionem. idem confirmat Nicephorus, qui ex Sozomeno habet ὁμορος δὲ αὐτῆ Ἡρακλεία τῶν παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκαδῶν. forte ergo verum fuerit, κώμη δὲ αὐτῆ ὁμορος Ἡρακλεία τῆς παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκαδίας. certe articulus τῆς Fuketiani ms hoc requirit: posses ceteroqui, si τοῖς παρ' Αἰγυπτίοις Ἀρκασί aliorum codicum retinendam censeas, praepositionem addere atque ἐν τοῖς κ. λ. legere, sententia eadem. alterutrum prorsus necessarium est.

Ibid. Ἀρσενοῖτης] ita codex Leidensis. intelligit Arsinoën et nomum ad occasum insulae Heracleoticae, cuius episcopus Andreas Ἀρσενοῖτου in epist. ad Antiochenos p. 776 ab Athanasio memoratur.

Ibid. Θεοδοσιούπολις] habent eius episcopum Acta conc. Chalcedon., cumque is pro Arsinoita antistite subscribat, urbs Arsinoae vicina fuisse videtur. forte statio Ptolemais apud Ptolemaeum id nominis a Theodosio est sortita.

Ibid. Νικόπολις] L. Holsteinius Νειλόπολις corrigit, rectissime, me arbitro. fuit sane Nicopolis in Aegypto, sed Alexandriae vicina apud Iosephum B. Iud. 4 11 § 5, a qua longius discessimus. Nilopolis erat in insula Heracleotica, cuius episcopus Ephesino p. 531 Eusebius Νειλουπόλεως cum ceteris Aegyptiis nomen adscribit.

899, 20. Ἀφροδιτώ] forma haec Aegyptia est, ut *Acortō*, *Ανκώ*. Ptolemaeo Ἀφροδίτης πόλις. Chrysarius Ἀφροδιτών Ephesino p. 439. vide Ant. Itin. p. 168.

Ibid. Πέμφις| Μέμφις. quam urbem cultu Apis famosam olim fuisse constat; de quo cum omnia iam sint vulgata, circumspiciamus tamen ecquid lucis obscurioribus Lucani verbis de Achoreo adferri possit 8 477: *hunc genuit custos Nili crescentis in arva, Memphis vana sacris: illo cultore deorum lustra suae Phoebes non unus vexerat Apis.* in illis enim, qui Apis lustra suae Phoebes vehere dicatur, vix intelligas. equidem, cum in Regio ms et uno Pulmanni Oudendorpius *duxerat* offenderit, *luxerat* maluero, ut Apis lustra suae Phoebes, quibus sacerdotum in fonte mersus enecabatur, luxisse perhibeatur; idque mihi propterea arrisit quod sacra illa summo cum luctu Aegyptii obirent; unde Tibullus I 8 27: *te canit utque suam pubes miratur Osirim barbara, Memphiten plangere docta bovem*, et Statius, simili metaphora, Theb. 1 265: *et aerisoni lugentia flumina Nili*. neque oherit coniecturae luctus bovi tributus, siquidem poetae id sibi licere arbitrantur. idem Statius Theb. 5 334: *regemque peremptum ipse ager, ipsi amnes et muta armenta queruntur*. etsi autem Lucanus id mihi voluisse videatur, ultro suspicionem, ubi meliora fuero edoctus, damna-bo; neque tamen eripi mihi patiar praesidium, quod hinc Ammiano veniet. scribit 22 14 Apin Lunae fuisse sacratum, meritus propterea Salmasii in Solin. p. 311 castigationem: *quod contra omnes est*, inquit, *qui ὁμοθρομαδὸν Apin Osiridi, id est soli, dicatum dixere*. atqui Lucanus Phoebae sive Lunae Apin evidentissime adscribit; et Porphyrius apud Euseb. Praep. Evang. 3 13: *Σελήνη δὲ ταῦρον ἀνέθεσαν, ὃν Ἀπιν ἐπονομάζουσι*. nunc e diverticulo in viam atque ad Latonae urbem.

Ibid. Αἰττούς] Αἰτιούς, unde Isaac *ἐκ Αἰτιούς* in Meletii Breviario p. 187. vide Ant. Itin. p. 156.

Ibid. Θεβαΐδος] unam Thebaidem Aegyptus Constantii imperatoris aetate habebat, ut ex eius epistola apud Athanasium tom. 1 p. 174 videas. Notitia imp. Orient. c. 1 unam quoque novit. secta postea in duas est, quarum Iustinianus Edicto 13 c. 22, praesidiibus subditarum, meminit.

Ibid. 22. Ἐρμούνη] ita ms Leidensis, alii Ἐρμάη, male omnes. Ἐρμούπολις vero nomine fuit, quam *μεγάλην* vocabant, ut ab altera, quam supra tetigimus, discernere. Genadius Ἐρμουπόλεως μεγάλης adfuit Ephesinae secundae Synodo, estque in Chalcedonensi p. 127. vide Itin. Ant. p. 127. sequentem legere non recorder.

309, 22. Ἀκινὼ] sic et Moschus in Prat. Spirit. c. 37 et Rufinus in Vit. Patrum c. 12: *vidimus et alium senem venerabilem, Eliam nomine, in finibus civitatis Antino, quae est metropolis Thebaidis*. Palladius Hist. Laus. c. 85 et 87 πόλιν Ἀκινώου vocat. plura ad Itin. Ant. p. 167.

Ibid. Ἀκούα] ita schedae Leidenses. Holsteinius Φάουσα emendat, et ms Κάσος legere admonet; cui adstipulari, etsi magnopere vellem, non possum. Phacusa vicus erat, Stephano teste, Aegyptum inter et Arabicum mare, sive, ut Ptolemaeus, metropolis nomi Arabiae. praeterea Strabo 17 p. 805 fossae Ptolemaicae, quae ex Bubastico amne in sinum Arabicum erat perducta, a Phaccusa (sic enim appellat) initium esse adfirmat. quae omnia Phacusam in Augustamnica prima fuisse et longissime hinc semotam indicant. verum est Κούσαι, unde Cusis Itin. Ant. p. 157, quod adi.

Ibid. 23. Λύκων] si πόλις addatur, bonum erit: ceteroqui Λυκὸ Aegyptiorum more dici assolet, ut Palladio Hist. Laus. c. 41 et Cassiano de Instit. Renunt. 4 23: *primum abbatem Ioannem, qui commoratus est iuxta Lyco, quod est oppidum Thebaidos*. et Collat. I c. 21. adde canonem Theophili apud Bevereg. tom. 2 p. 371, et quae ibi Balsamon. Cusis M. P. 36 Itin. Ant. dissociat.

Ibid. Ὑψηλῆ] hoc manu exaratus liber, qui Lugduni in Batavis est, probat. Athanasio Apolog. c. Arian. p. 165 Ὑψηλιτῶν πόλις, Epiphanio Haeres. 66 c. 2 Ὑψηλῆ πόλις οὕτω καλουμένη περὶ τὴν Θηβαΐδα. vide Ch. Collarium G. A. 4 1 p. 70, et de sequenti Itin. A. p. 158.

Ibid. Ἀνταίου] pro Ἀνταίου, solemnibus recentioribus more, ut ad Anton. Itin. vidimus. caussam nominis locique situm Diodorus 1 p. 18 signat, γενέσθαι inquiens τὴν μάχην παρὰ τὸν ποταμὸν, πλησίον τῆς νῦν Ἀνταίας κόμης καλουμένης, ἣν κείσθαι μὲν λέγουσιν ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρει, τὴν προσηγορίαν δ' ἔχειν ἀπὸ τοῦ κολασθέντος ὑφ' Ἡρακλέους Ἀνταίου, τοῦ κατὰ τὴν Ὀαίριδος ἡλικίαν γενομένου. Rhodemannus vicam vortendo in parte quadam Arabiae collocans, haud sane attendit rem in Aegypto esse gestam. posita urbs sive vicus ad orientem erat Nili, ut Ptolemaeus quoque docet; quem tractum Arabiae vicinum faciunt. vide Itin. Ant. p. 164, et de Μανός (sic enim recte ms Leidensis) urbe p. 166.

Ibid. Ὀασίς μεγάλη] Ὀασίς μεγάλη, uti Socrati H. E. 2 28 dicitur. Athanasio ἡ ἄνω Ὀασίς Hist. Arian. p. 387 et μεγάλη Ὀασίς Apolog. ad Constantium p. 316. siccam et exiliis famosam fuisse praeter alios Diodorus Tarsensis apud

Photium cod. 223 p. 671 docet. Zonaras, qui in Theodosio secundo Oasin Arabiae regionem ait, errorem excusare non poterit.

399, 25. ὑπὸ δούκα] unum Constantii imperatoris tempore Aegyptus ducem habebat, qui rei militaris curam ageret. Athanasius Hist. Arian. p. 394 modo λαμπρότατον δούκα, modo στρατηλάτην, ut Apolog. ad Constantium p. 310, appellat. postea duo constituti sunt, alter Thebaidos, Libyae alter, cuius utriusque Notitia imp. Orient. c. 1 et l. ult. c. de Divers. Offic. meminit. Iustinianus dein Edicto 13 c. 22 duas Thebaidas uni duci mandavit, eique utriusque provinciae praesides parere iussit.

Ibid. 26. Πτολεμαῖς] haec est Ptolemais Hermi. Ἐομίον Πτολεμαῖς non apud Ptolemaeum tantum sed et Theodorum Meliteniotam Prooemio in Astronom. tom. 9 Bibl. Graec. Fabricii p. 212. Zosimo ἡ κατὰ τὴν Θηβαΐδα Πτολεμαῖς 171. auctor l. 3 Maccab. c. 7 17 Ptolemaidem habet, quae ex loci ingenio ῥοδοφόρος dicebatur: nostrane an statio Ptolemais in Arsinoita nomo sit, non temere dixero. de Diospiti Ant. Itin. p. 159.

Ibid. Τέντυρα] lege Τέντυρα. vide ibidem.

Ibid. Μαξιμιανούπολις] nomen a Maximiano Hercules impetrasse videtur. in Meletii Breviario p. 187 Μαξιμανούπολις vitiose dicitur. adde Notit. imp. Orient. c. 143.

Ibid. Κῶπτος] Κόπτος. Xenophon Ephes. 4 p. 56 Κόπτος τῆς Αἰθιοπίας πλησίον vocat, et frequentia mercatorum in Aethiopiae Indianae cogitantium celebrem ait. Statio Theb. 1 265 Mareotica Coptos, satis audaci figura. quae vero illic a Lactantio de Iside notantur, plenius scholiastes Luciani tom. 2 p. 35 exponit.

Ibid. 27. Φίλαι] rectum est Φίλαι, de quibus Ant. Itin. p. 164.

Ibid. Διοκλητιανούπολις] est in aliis quoque Notitiis condita videtur, cum Diocletianus in Achilleum arma moveret et Aegyptios in ordinem cogeret: tum enim varia per hanc provinciam castella excitavit, de quibus Io. Malala tom. 1 p. 409.

Ibid. Ἐρέσβυθος] vereor vehementer ut se tacri hoc possit. nusquam, quod quidem sciam, eo nomine urbem in Thebaide inveni; et nisi me omnia fallunt, Ἐρμονθίς, de qua Itin. Ant. p. 160, erit.

Ibid. Λάττων] Λάτων, quamquam et Λάττων in Vita S. Pachomii c. 7 § 52. Latopolis est, ad Itin. Ant. satis illustrata.

309, 27. Ἀπολλωνίας] Ἀπόλλωνος, uti aliae Notitiae malunt: Ptolemaeo magna Apollinis urbs, Itin. Ant. Apollonos superioris et Notit. imp. Orient. c. 143. mox Ὀμβροι lege.

Ibid. 29. Λιβύης τῆς ἄνω superior Libya Notit. imp. Orient. c. 1, ubi et praesidem habet, obvium quoque in Actis S. Lucii apud Lambecium l. 8 p. 206 Bibl. Vindeb. et Athanasii Apol. cont. Arian. tom. 1 p. 174.

Ibid. 30. Σαΐζουσα] huius antistes Zosimus Σαΐζούσης concilio Ephesino secundo inter Acta Chalcedonensia p. 127 subscripsit. Σαΐζουσα τῆς Πενταπόλεως dicitur Epiphanio Haeres. 73 c. 26, satis recte: nam Libya superior Pentapoli complexitur.

Ibid. Κυρήνη] nobilissima olim urbs Synesii aetate deploranda erat conditione, prorsus neglecta et in ruinam procumbens; unde orat. de Regno p. 2 meritissimo imperatoris opem implorat, πόλις Ἑλληνίς, inquit, παλαιὸν ὄνομα καὶ ἐν αὐτῇ μυρία τῶν πάλαι σοφῶν, νῦν πένης καὶ κατηφῆς καὶ μέγα ἑρείπιον, καὶ βασιλέως δεόμενον, εἰ μέλλει τι πράξειν τῆς περὶ αὐτὴν ἀρχαιολογίας ἐπάξιον. plura in Ant. Itin. p. 68. portu utebatur Phycunte, de quo praeter Ptolemaeum idem Synesius epist. 51: ἄραυτες ἐκ Φυκοῦντος ἀρχομένης ἑώας, δειλῆς ὄψιας τῷ κατ' Ἐρυθρὰν κόλπῳ προσέσχομεν. ubi male de mari rubro D. Petavius cogitavit, quod fortasse in altera editione correxit. scribi debet Ἐρυθρὸν, quo nomine locum maritimum in Pentapoli Ptolemaeus habet et Synesius ipse epist. 67. adde epist. 100.

Ibid. Πτολεμαΐς] provinciae est metropolis apud Synesium epist. 67 et Nilum Doxopatrium p. 223. non longe ab erat Barce, quae festinanti manum iniicit. puto eam in animo atque oculis fuisse scriptoribus vetustis, qui Iacobi Martiris exitum descripsere; quod ut pateat, ipsos audiamus. Isidorus, seu quis alius auctor, in libro de Vita et Obitu Sanctorum, hic ab Herode, inquit, tetrarcha gladio caesus occubuit, sepultus in arce Marmaria. sic ms Iesuitarum Antwerpiensium praefert, ut ipsi profitentur tom. 6 Iul. p. 85. alii codices, quos Mariana in disputat. de Adventu S. Iacobi in Hispan. c. 7 inspexit, in arce aut arca Carmarica, Marmarica, Marmorica, Achimarmarica edunt; Martyrol. vetus tom. 3 Anecd. ed. Martene p. 1549 in Αἰαία Marmarica. e quibus mirificis lectionibus Hispani scriptores multa comminiscuntur, ut Iacobum intra suae regionis fines tumulatum fuisse vincant. Mariana arcam marmoricam effingit, in quam Iacobus fuerit illatus, prorsus, ut de vocabulo sileam, contra

scriptoris mentem: solet enim locum, in quo viri pietate illustres fuerint sepulti, apponere. aliud ergo Maurus Castellus Ferrerius et Gaspar Sanctius apud extractores magni operis Sanct. tom. 6 Jul. p. 14 inde eruerunt, opinati Tamaricam rectam esse; Tamaricam autem Gallaeciae esse partem, quam Tamarici apud Melam 3 1 olim habuerunt; quod posterius ut verum esse demus, magna tamen differentia inter Tamaricam et Marmaricam sese offert: et quae arca illa sive arx Tamarica? aut ubi tandem lecta? enimvero si partium seposito studio rem ipsam consideraveris, quid magis Isidori verbis accommodatum esse potest Barce Marmarica? praesertim cum Freculphus tom. 2 l. 2 c. 4 Iacobum intra Marmaricam, et Anonymus scriptor operibus Oecumenii praepositus *ἐν κέλει τῆς Μαρμαρικῆς* sepultum fuisse tradat, librarii que in Marmaricae vocabulo saepe peccarint turpiter, ut Ios. Simlerus et H. Surita in Ant. Itin. p. 70 monuerunt. dices Graeculum illum esse nullius fidel et multa perperam miscere; neque ego negavero: satis tamen indicat de Marmarica se aliquid inaudivisse, non de Tamarica, neque de arca marmarica. probe vero Barcen Marmaricam appellari nemo facile negaverit, qui Marmaridas a Paraetonio ad Syrtin usque maiorem porrectos fuisse e Plinio 5 5 didicerit.

399, 30. *Τεύχηρα*] imo *Τεύχειρα*. vitiosum urbis huius nomen est in Diodoro Siculo 18 p. 605: *μπαὶ δὲ ταῦτα Διορσίας, καὶ τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ταριχα ἐκπολιορτίας*. lege *Τεύχειρα*, quorsum res ipsa et mss variantes scripturae ducunt, et vide Anton. Itin. p. 67 et schol. Pindari Pyth. Od. 4, ubi Cyrenae huius originem vindicat. de sequentibus duabus Itin. Anton.

Ibid. 31. *Λιβύης τῆς κίτω*] Athanasius τὴν ἄγιστα *Λιβύης* appellare solet, ut epist. ad Antiochen. p. 776. cum Hierocle Notitia imp. Orient. c. 1 facit, quae eius etiam administrationem praesidi, sicuti Imp. Iustinianus Edicto 13 c. 17, committit.

400, 1. *Παραιόνιον*] Libyae hinc initium sumit Iustinianus Edicto 13 c. 18. Lucanus Syrtibus appositum fuisse videtur censuisse, cum 3 295 canit *usque Paraetoniae Bos ad litora Syrtes*, haud dubio perperam: longe enim Syrtes a Paraetonio distabant. tamen, quasi certus huius opinionis, et alibi Syrtes Aegypto paene iungit, veluti 7 444: *Syrtibus hinc Libycis tuta est Aegyptus*, et 540: *et vada testantur iunctas Aegyptia Syrtes*.

Ibid. *Ζωροζαγούλης*] L. Holsteinius in Caroli a S. Paulo Geograph. S. duabus vocibus *Ζώγρα Ζόγυλις* locu-

dum aut duas illas urbes in unam deinceps coaluisse arbitrat; quod et mihi arrisit. Philocalus Ζαγυλέων antistes est in concilio Chalcedon. p. 127, et apud Lambecium Bibl. Vindeb. 8 p. 423 Maximus Ζαγυλέως Gennadii Synodicae subscribit. Athanasius ad Antiochen. 767 Marcum Ζύγρων τῆς ἔγγιστα Λιβύης memorat. Ptolemaceo utraque est κώμη vicus, non longo quidem inter se intervallo, nec iuncti tamen artissime.

400, 1. Πιδονία] Πηδωνία et Ptolemaci prope Cata-bathmon parvum; atque haud scio an hinc fuerit Apollon Πιδωνίας in Synodica Gennadii.

Ibid. Ἀντιφρώ] eidem Synodicae Apollon Ἀντιφρών subscribit. Ἀντιφραι Straboni, qui 17 p. 799 non longe a mari locat.

Ibid. Δάρεις] haec provinciae fuit metropolis, nisi Nilus Doxopatrius fallat, certe corruptus cum urbem Δαρικῶ p. 223 vocat. plura Ant. Itin. p. 69.

Ibid. 2. Ἀμμωνιακή] recte ita ms Lugdun. non alia est ac Ptolemaci χώρα Ἀμμωνιακή, coeli solique siccitate aspera. Athanasius Ἀμμωνιακήν τῆς Λιβύης Apol. ad Constantium p. 317 appellat, et exiliis episcoporum frequentem fuisse tum eo loco tum Histor. Ariān. p. 387 significat. fortasse et huc pertinet Oasis Strabonis, quam prope Ammonis oraculum collocat. recte sane Ammoniacae appellabitur.

Ibid. 6. Εἰσὶ τῆς δύσεως] haec et quae sequuntur, a ms Leidensi exulant, hanc clausulam addente, τέλος τοῦ κατὰ λόγον πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, διοικουμένων: quae mihi multo quoque iustior et verior illis videtur quae L. Holsteinus ex suis codicibus excerpserat: neque enim commode occidentis imperio ab Hierocle provinciae tribuentur, quae ipsius aetate amissae prorsus erant; cuiusmodi ple-raeque sunt quas subiunctas vides.

Ibid. 7. Γαλήνων] Γάλλων aut Γαλατῶν aut Γαλλιῶν oportuerat.

Ibid. 8. Σπανίων] solenni more pro Ἰσπανίων. ita Paulus epist. ad Roman. 15 28 τὴν Σπανίαν, et Galenus περὶ τροφ. δυναμ. 2 p. 328 κατὰ τὴν Ἰβηρίαν τε καὶ Σπανίαν ὀνομαζομένην, et Athanasius τὸν τῶν Σπανίων Ὅσιον nuncupat. similiter Σπάνιοι ἔπποι apud Apsyrum Hippiat. c. 115, et Melane τὸ γένος Σπάνη in Hist. Louv. Palladii c. 65. adde Salmasium in Spartian. Hadrian. c. 1, et Io. Rhodium in Lexico Scriboniano.

Ibid. Βριγαίων] Βριτάνων scribere voluit.

400, 9. *παρχία Σικελίας*] has tres ad Italiam pertinere L. Holsteinius margini adscripsit, eaque ratione numerum VII provinciarum rotundari; quod uti verum est, ita scriptorem id voluisse dubites: ea enim si homini opinio fuit, cur Italiae tres has provincias non addidit? putem hoc auctarium non unius esse auctoris, novisque accessionibus in hanc formam a diversis fuisse exstructum. certe dignum non est quod nos multum, metam tandem assecutos, morctur.

INDEX GRAMMATICUS

LIBRORUM DE THEMATIBUS ET DE ADMIN. IMPERIO.

- Ἀβάλα* 268, 11.
ἀγράριον 233, 14. 235, 18.
ἀγραριώτης 242, 7.
ἀληθινός 72, 2.
ἀλλόπιστος 86, 12.
ἀλωδεσίας τῆς νήσου 214, 5.
ἀμετασάλευτος 202, 24.
ἀνάγειν 186, 15. 188, 5. 211, 14. 213, 15. 222, 1. 229, 16.
ἀναπαῆναι 247, 20. 265, 1.
ἀναφορά 211, 15. 222, 7. 230, 4.
ἀννῶναι χίλια 251, 22.
ἀποσκαλώνειν 78, 20.
ἀποσώσται 72, 17.
ἀρχιδιάκων 138, 23. cf. *ὁ ἔγγων*.
ἡ ἀρχοντία 145, 15. 18.
ἀρχοντόπουλος 157, 2. 11.
ὁ ἀρχων τῶν ἀρχόντων 183, 16. 187, 16. 191, 16. 192, 6. 25. 193, 18.
ἄς 201, 11.
Ἀσιάρχης 22, 15.
ἀγνουσριακός 238, 9.
ἀγνουσριατικός 242, 6.
βαγεύειν 236, 10.
βαλιστάριος 251, 22.
βάλλειν κραυγὴν 254, 21.
βαλτώδης 123, 4.
βάνδα 225, 7. 17.
βαρύπλους 43, 15.
βασιλικός 184, 8. 214, 22. 220, 6. 270, 3.
βερζήτικον 181, 2.
βήσαλον 138, 4. 178, 13. 260, 16.
βόανος 145, 9.
βοέβοδος 168, 5.
βολιάς 154, 18.
βουκελλάριος 28, 2.
βούκελλος 28, 4.
βραδέστερον 259, 10. *ταχύτερον* 264, 4.
βυρσάρια 270, 19.
γένειεν 136, 8.
γούνα 155, 4.
σαρμός 241, 11.
δεξιά 250, 3. 6. 251, 10.
δευτεροελάτης 238, 15. 239, 11.
διαδέξασθαι τινα successorem dare alicui 230, 13. 241, 10.
διακράτησις 205, 14.
διασώσται 72, 11.
διαφόρως subinde 182, 17. 192, 21.
διβάριον 125, 2.
διέγερσις 238, 3.
δόμα 233, 3.
δόρη 237, 12.
δουκᾶτον 125, 9. 225, 1.
δρομῶνιον 233, 9.
ἔγγων 175, 9.
ἐγγόρηγος 138, 5.
ἐγγυλιασμένος 138, 9.
εἰδοῦσα 259, 22. 265, 7.
ελληματικός 137, 22. 138, 11. 139, 10. 23.
ἐπλάγιοι 165, 17.
ἐλώνες 146, 7.
ἐμβλήσκεισθαι 77, 6.
ἐνορθίνως 103, 21.
ἐνταγματικῶς 184, 10.
ἐξουθένημα 30, 7.
ἐξουσιαστής 201, 7. 206, 21.
ἐξουσιασικῶς 80, 4. 12.
ἐπικουτζουλον 232, 11.
ἐρημόκαστρον 140, 9. 146, 6. 162, 17. 167, 7.
ἐκάγον 73, 20.

- ζάκανος 170, 15.
 ζουπανία 145, 6. 146, 1.
 ζυγή 232, 19.
 θέλης — θέλης 117, 18.
 θέμα 12, 14.
 θήσαντες 252, 22.
 ιδιοκάβαλλος 269, 13.
 ιδιοκρατεῖν 114, 5.
 ιδιοκρατορία 58, 8.
 ιδιόχειρον 149, 14.
 ἐνδοκτιών 55, 9.
 ἐπιπάριον 243, 7. 11.
 Ἴσα 202, 13.
 πακινάκως 84, 3.
 καλοκαίριον 139, 6.
 καματερά καθόβια 178, 9.
 καμελαυχιον 82, 11.
 κημηλεύειν 91, 4.
 καρβάνιον 201, 20.
 κασσίδιον 255, 5.
 ὁ κατεπάνω 228, 24. 229, 18.
 πατιοῦν 40, 12.
 κελάριος 28, 5.
 κερτάριον 124, 7.
 κλειδῖν 208, 5.
 κλεισουριάρχης 227, 19. 228, 17.
 κλιβάνιον 237, 12.
 κογχυλευτής 244, 1.
 κομμερκιάριος 190, 20.
 κομμέρκιον 208, 3.
 κορτεῦρα ἱμάτια 167, 1.
 κορτοβέουσαι 76, 8.
 κορτοῦραι 150, 11.
 κραταϊόφρων 33, 20.
 κροκίλοιδεις φασίον 28, 5.
 λέσα 238, 23. 239, 5.
 ληστουργία 33, 12.
 λογαρίου ἀπαίτησις 242, 19. 243, 8.
 λογγίνοι οἱ χιλιάρχοι 13, 3.
 λόγον λαβεῖν 227, 16. λόγῳ 72, 16.
 μακρόπενσον 235, 4.
 μαγίσδιον 102, 1.
 μανίκιον 167, 2.
 μειζότερος 257, 3.
 μεναῦλον 116, 9.
 μεταστασιμῆτον 234, 2.
 μητρόθειος 106, 15.
 μινσύρια 15, 14.
 μισοποτεῖν 264, 2. 23. 265, 11.
 μονοστράτηγος 16, 9. 34, 7.
 νερόν 77, 13.
 ξανάλια 72, 16. 184, 12.
 ξανάζειν 150, 23.
 τὸν δάεινα 179, 2.
 δλιγωρεῖν 91, 13.
 ἄμας 220, 11.
 δροθόπλωρος 76, 22.
 οὐσία 235, 9. 237, 22.
 δψίχιον 24, 14.
 δψις 68, 16. 72, 16. 204, 11.
 τὸ πάγος 79, 19.
 παιδία κακὰ οἱ Παιζινακίται 74, 11.
 πακτιώται 75, 1. 79, 17.
 πακτιωτικός 75, 14.
 πακτωδῆναι 197, 5.
 παλαιόκαστρον 167, 12.
 παρακλάδιον 78, 23.
 παραπύλιον 257, 11. 259, 13.
 πέραμα 77, 17. 167, 6. 181, 8.
 πετζίμεντα 77, 6.
 πέχ 178, 2.
 πεττάκιον 209, 4.
 πλαγιτικά 209, 4.
 πλώρα 76, 7.
 πρᾶνδια 72, 1.
 προγκιπᾶτον 120, 24.
 πρόκενσον 234, 6. 235, 9.
 πρόκοικος 34, 10.
 προπαλαιός 224, 7.
 πρόσφυγος 227, 12.
 πρωτελάτης 237, 1.
 πρωτεύων 178, 21. 221, 23. 244, 10.
 πυκτεύειν 134, 18.
 ραπάτιν 207, 24.
 ῥηγάτον 115, 1. 23. 117, 13.
 ῥιζικαίος 75, 21.
 ῥεπτάριον 124, 15.
 ρούσιος 233, 14.
 σαγήναι 146, 2. 150, 10. 151, 8.
 σαγίτα 77, 21. 78, 3.
 σέρβουλα 153, 1.
 σημεντα 72, 2.
 σθλαβωδῆναι 53, 18.
 σιγίλλιον 219, 22. 220, 12.
 σκαλώνειν 76, 3. 21. 79, 2.
 σκλαβάρχοντες 131, 7.
 σκουλάτωρ 247, 6.
 σκυλιον 155, 4.
 σοῦδα 180, 15.
 σταδιασμός 18, 6. 66, 10.
 στοιχεῖν φόρους 95, 17. 100, 13.
 103, 9.
 στρατηγεῖν 200, 9.
 συγκοπή 139, 22.
 συμπενθεριάζειν 86, 2. 67, 19.
 συμφιλιουῦσαι 171, 21.
 συμψευδομαρτυρεῖν 91, 14.

- συνάντησις i. q. ἀντισήκωσις 207, 12.
 συνδιατριβή 89, 13.
 συνομιλία 89, 13.
 συνορβίης 154, 5.
 συνταξιθεύειν 198, 15. 204, 18.
 222, 5.
 συντεκνία 157, 5.
 σύντεκνος 156, 10.
 σχολαρχία 232, 19.
 σχολιάζειν 42, 4.
 ταξατεύειν 212, 1.
 ταξατίων 104, 2.
 ταξάτος 200, 20.
 τετραπέδικος 138, 5.
 τζερβουλιανός 153, 2.
 τοποτηρησία 225, 11.
 τούρμα 224, 19. 225, 14. 226, 1.
 227, 7.
- τουρμαρχάτον 228, 13.
 τρακτεύειν 254, 24.
 τροπούσθαι 91, 12.
 ύλογραφία 139, 21.
 ύπερεξάρχοντες 201, 8.
 ύπερούσιος i. q. πλούσιος 91, 20.
 φαλκώνιον 155, 3.
 φθάζειν 244, 14. 263, 17.
 φιβλατούρα 251, 11.
 φοσσατικώς 143, 8.
 χάλρεσθαι 264, 17.
 χαμηλός 181, 10.
 χαρίρια 72, 2.
 χειροβολίστρα 245, 21. 246, 3.
 χρεωποιηθῆ αὐτούς 73, 22.
 χωρόπολις 207, 24.
 ψυχάρια mancipia 77, 1. 155, 3.

INDEX HISTORICUS.

- Aaron** Arabum princeps 105, 15.
eius filii inter se de principatu
certant ibid. 22.
- Abara** 228, 22.
- Abares** sive **Avares** 111, 9. 123, 7.
148, 9. a Dalmatis infestati,
Dalmatiam fere omnem occupant
126, 14. 141, 19. 153, 13. 162,
12. a Chrobatibus postea expulsi
144, 3. 148, 9.
- Abasgia** 177, 10. 182, 3. 201, 7.
206, 19.
- Abdelas** Arabum princeps 105, 12.
- Abdelas** Arabum tyrannus ab **Abi-**
melecho principe victus 98, 13.
- Abdelas** Aaronis Arabum princi-
pis filius bellum contra fratrem
Mahometem gerit 105, 22.
- Abderachim** **Aposebatae** filius,
ameras **Mantziciert** 194, 15.
- Abelchamit** **Apelbarti** filius, ame-
ras **Mantziciert** 192, 13.
- Abercius** **spatharocandidatus** **Mar-**
daitarum Attaliae capitaneus ab
Alexandro imp. designatur 231, 8.
- Abimelech** Arabum princeps quot
annis 98, 11. pacem cum **Rhi-**
nozmeto quibus conditionibus
faciat 103, 2. **Africam** invadit
ib. 22.
- Abniciotae** 200, 15.
- Abnicum** urbs 200, 13. 202, 6. 203,
20. eius pagus Romani depopu-
lantur 204, 4. eius ameras **Por-**
phyrogenito se subiicit ib. 8.
- Abro** 109, 4.
- Abubacharus secundus** Arabum
princeps quot annis 94, 17. **Ga-**
sam urbem capit ib. 18. item
Cyprum insulam 40, 14.
- Abydus** 25, 17. 43, 2.
- Acampse** 211, 13.
- Acanthus** 49, 20.
- Acarcus** 225, 9.
- accubitor sub **Basilio** nullus fuit
231, 18.
- Achaei** 52, 7.
- Achaia** 52, 6. 219, 4.
- Achelous** fl. 55, 20.
- Achmet Apolesphueti** privignus et
filius adoptivus ei mortuo suc-
cedit 195, 1. ab **Apelbarto** **Apo-**
selme filio occisus 196, 17.
- Acontisma** 47, 11.
- Acrae** 47, 14.
- Acrolnum** 14, 10.
- Acrolissus** 56, 18.
- Actium** prom. 55, 6.
- Adana** 19, 23.
- Adara** 180, 1.
- Adelbertus** **Lotharii** filius, **Hego-**
nis regis Italiae pater 115, 12.
- Adelessa** **Rodulphi** filia, **Lotharii**
Italiae regis uxor 117, 23.
- Adranase** **Agostii** filius, Iberiae cu-
ropalates a **Leone imp.** factus
199, 5.
- Adranase** **Pancratii** magistri filius,
Iberiae curopalates 207, 20. fi-
liam patris **Davidis** uxorem du-
cit ib. 21.
- Adranase** magister affinis curopa-
latae Iberiae sub **Porphyroge-**
nito 203, 16.

- Adranutium Iberiae urbs ditissima et fertilis soli** 206, 24. 208, 4. 210, 21.
Adrianopolis 47, 8.
Aeculum 122, 19.
Aega prom. 42, 11.
Aegaeae 35, 15.
Aegaeum pelagus et thema 42, 2. eius urbes et insulae ib. sqq.
Aegeaticus sinus 42, 8.
Aegialus 29, 14.
Aegina ins. 51, 22.
Aegissus 47, 16.
Aegyptii 13, 15. 30, 1. 55, 3.
Aegyptus 57, 18. 91, 4. 97, 4. 99, 17. 106, 3. 113, 17.
Aenus 47, 6.
Aeoles 42, 12.
Aeolis 15, 8. 42, 7.
Aeschylus 63, 5.
Aesopus ex urbe Cotyaeo 25, 15. S. Aetherii ins. 78, 11.
Aethiopes 13, 15.
Arthribus 91, 21. 94, 5. 97, 3. 99, 19.
Aetius Bonifacium apud Placidiam Valentiniani matrem calumniatur, eundemque ad rebellandum compellit 110, 14.
Aetna mons 58, 18.
Afri 57, 13. 62, 3. 95, 18. 121, 10. 133, 21. 217, 12.
Africa 61, 12. 95, 17. 97, 16. 104, 1. 113, 2. 114, 3. 133, 15.
S. Agapeti vicariatus 225, 12.
Agapius monachus Cymenae filius sub Romano 208, 13. apud eum pro Asotio Ciscase legatione fungitur 208, 18.
Agareni 16, 6. 96, 22. 100, 4. 104, 11. 186, 19. 203, 17.
Agathias 18, 9.
agmina militaria quot in partes olim divisa 15, 3.
agraria imperatoris et augustae sub quorum potestate 236, 14. 242, 13.
Agrigentum 59, 17.
Aibolae 124, 3.
Aimanas 122, 20.
Aiphar 76, 19.
Alabanda 24, 11.
Alani 80, 91. 111, 17. 181, 24. Chazares bello infestare possunt illosque aditu in Chersonem prohibere 80, 6.
Alania 80, 4. 166, 4. 177, 10. 181, 19.
Alaricus Visigothorum rex 111, 10.
Alba 167, 8.
Albunus 146, 11.
Albus fl. 78, 21.
Alcinous Corcyrae rex 54, 12.
Alemus Phatimen Mahometis filiam uxorem ducit 99, 18. Arabum imperio qua ratione delicitur ib. sqq. eius filii a Mavia Arabum principe victi 97, 8. 101, 16.
Alenidus 56, 4.
Alexander historicus 51, 10.
Alexander imperat. mutationes plurimas induxit 230, 9.
Alexander praefectus Asiae 22, 17.
Alexius Armenius Cyprae insulae praefectus sub Basilio Macedone 40, 17.
Alexius comicus 59, 6.
Alinda 24, 11.
Almatae fl. 179, 15.
Almopia 49, 17.
Aloep 140, 10.
Alpes 57, 9.
Altzice 194, 3. 196, 14.
Alyattus Lydorum rex 22, 20.
Amalphis 118, 21. 120, 22.
Amanitae 91, 1.
Amantia 56, 3.
Amasea 18, 5. 21, 6.
Amastra 29, 18. 30, 5.
Amathus 39, 14.
amerae Arabiae et Persiae rebellant, et amermumnes se dici volunt 114, 10.
amermumnes Africae ex prosapia Alemi, et Phatimes Mahometis filiae 113, 9. Hispaniae ex progenie Maviae ibid. 12. Bagdadensis ex prosapia Mahometis ib. 8. quot amerdias olim sub se habuerit ib. 6.
Aminsus 21, 7. 29, 19. 270, 21.
Amiraei 101, 12.
Amolgus ins. 43, 12.
Amorium 14, 11.
Amphipolis 49, 19.
Amphissa 51, 19.
S. Anastasiae virginis templum

- Diadorae** 139, 19. eius corpus in eo depositum ib. 16.
S. Anastasi corpus ubi asservatum 138, 3.
Anatolicum thema 225, 9. cur sic dictum: quibus ex provinciis constet, quibusque circumscribatur 13, 10.
Anaxarchus philosophus a tyrannide Cypri ins. sublatus 40, 7.
Anchialus 47, 9.
Ancyra 28, 21.
Andani 36, 19.
Andrapa 21, 7.
Anemotichos 38, 15.
Anemurium 38, 2.
Antania 49, 17.
Antibaris 141, 4. 145, 13.
Antiochia 90, 17. minor 38, 2. antiquus portus 38, 6.
Apachune 191, 13. 193, 7.
Apausea 26, 5.
Apasacius magister, Symbatii principis principum filius 191, 20.
Apate 50, 5.
Apelbart ameras Mantziciert 192, 7.
Apelbart alter, ameras Mantziciert, Aposelme filius 195, 4.
Apelmuze secundus. Aposebatæ amerae Mantziciertani filius 195, 8.
Aphrazia 225, 12.
Aphrodisia 47, 4.
Aphrodisias 35, 15.
Apia 52, 16.
Apoganem Crisicordi Taronitæ frater protospatharius, ac deinde patricius factus, Constantini filii Libii filiam uxorem ducit, domumque barbari IC. ab imperatore accipit 184, 23.
Apolesphuet secundus Abelchamiti filius 193, 24. ameras Mantziciert 195, 21.
Apollodorus 107, 1.
Apollonia 49, 19. 56, 8.
Apollonius 108, 14.
Aposatas Persidis ameras Symbatium principem principum interficit 191, 18. 192, 16.
Aposebatas Abelchamiti filius, ac post eum ameras Mantziciert, Romano imperio se subicit 193, 9.
Aposelmes tertius Abelchamiti filius 194, 8. ameras Mantziciert 196, 1.
Apros 47, 4.
Apsanum 122, 9.
Aquileia 123, 5. ib. 9.
Arabes 93, 11. 96, 5. 98, 18. 103, 14. 113, 7. in Christianos deserviunt 106, 6.
Arabia felix 113, 17. petraea 99, 20.
Aradus ins. 95, 21.
Aralus 49, 20.
Arbe 140, 6. 147, 11.
Arcadiopolis 47, 2.
Arcaicae filii a Crisicordio Taronite capti, et petente Leone imp. liberati 183, 13.
Archelaus Cappadociae rex 20, 16.
Arenta 163, 15.
Areptani 163, 2.
Argivi 39, 3.
Argos 52, 9.
Argus 50, 2.
Ariaratha Cappadociae rex 20, 13.
Ariaratha Iacus 20, 15.
Aristophanes 108, 3.
Armenia 103, 18. 192, 2. 193, 19. 197, 10. 201, 8. minor 19, 18. 31, 10. quarta 103, 15.
Armeniacum thema 199, 16. 225, 20. 270, 3. cur sic dictum 17, 29. Cappadociae pars 20, 7. eius urbes 21, 6.
Armenii 18, 1. 19, 12. 31, 21. 33, 1. 184, 6. 227, 14.
Arpades Salmutzis filius, Turcarum boebodus ac deinde princeps 170, 5. eius filii 174, 22.
Arthabonites praetor 204, 1.
Arsenius protospatharius et manclabita sub Porphyrogenito 236, 23.
Arsinoe 39, 14.
Arelaxezem quem illo invaserat Pema quidam liberat 19, 3.
Artemidorus 42, 9. 107, 11.
Artemisia 37, 1.
Arzes 192, 4. 196, 5. 197, 7.
Asandus Mundari filius 90, 18.
Asia 22, 14. 24, 5. minor sub Persis, posteaque sub Macedonibus in satrapias divisa 15, 17. 17, 8. sub Romanis ab uno

- proconsule administrata 13, 14.
 in eadem unus magister militum ad Iustinianum usque 15, 5.
 Asmosatum 226, 4.
 Asotius primus principum princeps 191, 16.
 Asotius alter, sive Asoticus prioris nepos, principum princeps 187, 16. 193, 3.
 Asotius Iberiae curopalates Adranase curopalatae filius 207, 17. 209, 18. 212, 4.
 Asotius Ciasces patricius Pancratii magistri Iberis filius 199, 4. 206, 8. filiam Carcenio magistro dat uxorem ibid. 18. Adranantzum urbem Romano imp. donare vult, sed frustra 208, 16. 210, 13. eandem postea ab ipso gener suus aufert 206, 14.
 Asotius Cricoricii Taronitae filius protospatharius a Leone imp. factus 184, 18. postea patricius a Romano renuntiatur 188, 16.
 Asotius protospatharius Cricoricii sive Gregorii patricii filius 183, 14.
 Aspalathum urbs 128, 4. 137, 15. 141, 10. 147, 9. 149, 8. a Diocletiano condita 125, 22. 137, 15. eius descriptio 125, 22. 137, 15.
 Aspar Romani exercitus dux a Gerzericho victus in Africa 112, 21.
 Asponas 225, 8.
 Aspron 167, 8.
 Assyrii 30, 16.
 Astacenus sinus 25, 1.
 Astacus 27, 7.
 Atech ins. 181, 10.
 Atel fl. 164, 9.
 Atelcusus 169, 13.
 Athenaeus 109, 6.
 Athenienses 53, 5. ibid. 9.
 Atramyttium 41, 14.
 Attalia 14, 9. 37, 19. 229, 1. 231, 5.
 Attalus Pergamenus 28, 14.
 Attila Avarum rex Italiam universam devastat 123, 12.
 Atzara fl. 206, 16.
 Aulon 56, 3.
 aureum littus 179, 24.
 Ausones 58, 16.
 Axiopolis 47, 15.
 azatus curopalatae Iberiae 202, 14.
 Azed Arabum princeps 105, 9.
 Azotus Armenus Angurines Laecastriae gener praefectus excubitorum sub Leone 33, 1. contra Bulgaros pugnans occiditur ibid. 6.
 Baasacius Larissae cilsuriarcha sub Leone Phil. 227, 18.
 Baetica Hispania 108, 13.
 Baetis fl. 107, 16.
 Bagdad 113, 8. 114, 4. 214, 20.
 Bagibarea 143, 20.
 Bal fl. 181, 3.
 Balbadonos 225, 8.
 barbari domus CP. Apoganemo, posteaque Cricoricio Taronitae data 185, 11. hanc Cricoricus, cum Gregorae suburbio in Celtrene commutat 186, 23. sed utrumque sibi vindicat imperator 189, 2.
 Barbatus patricius accubitor sub Alexandro imp. 231, 23.
 Bardas Platypus protospatharius et Peloponnesi praetor sub Romano 223, 9. Leonem Agelastum protospatharium expellit ib. 14.
 Baretas 225, 7.
 Bargala 50, 2.
 Barygia 36, 20.
 Barygiacus sinus 36, 18.
 Baris 62, 16. 121, 3. 131, 5.
 Bartzus ins. 146, 5.
 Baruch fl. 171, 10.
 Baruphorus 77, 8.
 Basilaenum 28, 18.
 Basiliscus archiepiscopus Comanensium et martyr 22, 2. eius corpus cum reliquiis D. Ioannis Chrysostomi conditum ib. 4.
 Basilius magnus Caesareae episcopus, Cappadox 22, 4. eius fratres ib. 9.
 Basilius Macedo accubitor antequam imperium adeptus esset 233, 15. Chrysocher et Carbeam Tephrices principes vicit 31, 18. Cyprum insulam a Saracenis recepit 40, 16. Saracenos ab Italia expulit 130, 1.
 Basilius patricius accubitor sub Porphyrogenito 231, 17.
 Basparacaca 187, 15.

- Basparacanitæ 201, 7.
 Becla 128, 5. 140, 6. 147, 11.
 Belæ Terbuniae zupanus 161, 12.
 Belegrada 173, 17. 177, 12.
 Belisarius magister Orientis 16, 9.
 Belitzin 151, 5.
 Belochrobati 143, 21. eorum vi-
 res 148, 1.
 Belogradum 151, 5. 153, 8.
 Beneventum urbs 120, 22. 131, 14.
 a Longobardis capta 120, 5. a
 Soldano oppugnata ab impera-
 tore CP. liberatur, eique se sub-
 iicit 133, 18. 136, 11.
 Berbiani 79, 16.
 Berengarius Italiae regnum adit,
 et Romæ coronatur 115, 19.
 cum Rodulpho regnum partitur
 116, 16. marchiones Burgundos
 vincit 117, 1. a Phalamberto
 compatre occiditur ib. 11.
 Berinopolis 225, 19.
 Beroe 47, 11.
 Berpe 49, 20.
 Berrhoea 49, 16.
 Berta Adelberti Italiae regis uxor
 115, 12.
 Berta Rodulphi ac postea Hugonis
 uxor 117, 22.
 Berta Hugonis filia, Romano Por-
 phyrogeniti filio nupta, Eudo-
 cique a Graecis appellata 118, 5.
 Berullia 163, 18.
 Berutze 77, 13.
 Billaeus fl. 29, 21.
 Riniola 122, 11.
 Biscus Chersonis princeps Bospo-
 rianos vincit 252, 18.
 Bislas fl. 160, 20.
 Bitetzebe 75, 14.
 Bithyni 17, 8. 25, 8. 26, 1. 29, 3.
 Bithynia 15, 9.
 Bixya 47, 3.
 Blastemerus Serviorum princeps
 Bulgaros vincit 154, 8. eiusdem
 liberi ibid. 13.
 Blastemerus Michaelis Bulgariae
 principis filius, a Serviis in bello
 captus 154, 18.
 boebodi Turcarum duces 168, 5.
 Boeoti 46, 18.
 Boes 122, 11.
 Bogu fl. 179, 15.
 Boici 152, 12.
 Boisesthlabus Serviorum princeps
 154, 1.
 Bonifacius Libyae occidentalis
 praefectus Africam Vandalis pro-
 dit 110, 13. ab iisdem postea
 cum eos expellere vellet, victus
 112, 18.
 Borotalmat 166, 1.
 Boso Hugonis Italiae regis frater,
 Burgundiae marchio a Berenga-
 rio victus 116, 22.
 Bosona 159, 21.
 Bosporiani 63, 10. 244, 11. La-
 zicam et Ponticam temporibus
 Diocletiani invadunt ib. 16. a
 Chersonitis pacem petere com-
 pelluntur 247, 12. 249, 13. ab
 iisdem saepe victi parte regio-
 nis suae multantur 251, 2. 253,
 5. 255, 10. insidiis Chersoni-
 tas frustra petunt ib. 22 sqq.
 Bosporus Ponti civitas regni Bos-
 poriani caput 63, 3. unde sit
 dicta 63, 10. Thracius unde
 sit dictus 62, 23. Byzantius 61,
 19. Cimmerius ib. 16. 166, 17.
 177, 6. 179, 19. 245, 18. 249,
 14. 255, 10. 21.
 Bothrenotus 60, 17.
 Bragylus 49, 18.
 Branus Muntimeri filius Serviis
 principatu a patruuele Petro de-
 iicitur 155, 17. ab eodem, cum
 in eo movisset arma, capitur,
 et oculis orbatur ib. 23.
 Bratzes ins. 164, 3.
 Brebera 145, 8.
 Britannia 110, 8.
 Bronium 122, 13.
 Brundus 122, 15.
 Brutus fl. 171, 12.
 Buccellariorum thema 14, 18. 19.
 20. 225, 6. 16. eius populi et
 urbes 28, 8. 21.
 Bulatzospon 166, 1.
 Bulgari 44, 17. 73, 24. 103, 20.
 154, 4. 156, 18. 174, 9. 176, 24.
 Onogunduri olim appellati 46. 4
 quando Istrum fluvium traieci-
 rint ib. 2. a Patzinacitis saepe
 victi 71, 12.
 Bulgaria 45, 15. 146, 16. 153, 20.
 156, 9. 159, 4. 228, 20. agra
 81, 3. 180, 12.

- Bullis 56, 3.
 Bulneprach 77, 9.
 Bultzus Turcarum carchas, filius
 Cale carcha 175, 12.
 Buraminsius 50, 7.
 Burat 179, 20.
 Burgundia 115, 22.
 Burlic fl. 181, 3.
 Burlic Maeotidis paludis ostium
 181, 5.
 Busebutze Zachlumorum princeps
 160, 19.
 Busegrade 74, 23.
 Butelinus Francorum dux a Nar-
 sete victus 60, 21.
 Butoba 61, 15. 130, 5.
 Byzantii 43, 4. quorum coloni ib.
 4. 46, 18.
 Byzantium 13, 12. 44, 9. 112, 21.
 250, 15.
 Cabari Chazarorum gentiles ab iis
 victi ad Turcas secedunt 171,
 15. patria et Turcarum lingua
 utuntur ib. 21. iis coniuncti
 Patzinaciam invadunt, Syme-
 onemque Bulgarum fugant 172,
 14. postea a Symeone et Pa-
 tzinacitis eiciuntur ib. 17.
 Cabertzentza 122, 22.
 Cacicus Basparacaca 187, 15.
 Cades 100, 19.
 Caesar cur sit dictus 34, 8.
 Caesarea 36, 10. 50, 6. 226, 2.
 Cappadociae 18, 15. 19, 19.
 eius urbes a quo sic dictae 20,
 20.
 Caesarianus qua ratione in Cher-
 sonem eat, et foedera cum Pa-
 tzinacitis ineat 72, 9.
 Caesarius Gregorii Nazianzeni fra-
 ter 22, 9.
 Caius Mundari filius 90, 18.
 Calabria 118, 20. 120, 17. 123, 14.
 225, 1. eius urbes 62, 7.
 Callatis 47, 14.
 Callinicus Graecum ignem primus
 imp. Pogonato reperit 216, 20.
 Callipolis 47, 3. 120, 18.
 Calphus Saracenorum dux 61, 14.
 130, 3.
 Calpiani 107, 10.
 Camacha 226, 8.
 camelancia Constantino a deo per
 angelum missa, et in S. Sophia
- deponi iussa 82, 17. quando
 imperatores iis utantur ib. 20.
 Camirus 39, 9.
 Canale 161, 20. Terbuniae pars
 162, 3. 14.
 Canalitae 128, 19. 131, 2. 153, 11.
 161, 6.
 Cancar 167, 16. Patzinacitarum
 pars 169, 7.
 Capante 121, 14.
 Capha 252, 20. 255, 14.
 Capidava 47, 15.
 Cappadoces 225, 10. famosi 21, 8.
 Cappadocia 14, 14. 224, 18. unde
 sit dicta 19, 2 sqq. quot in
 partes diversis temporibus dis-
 tributa 18, 12. eius urbes 20,
 20. montes 14, 14.
 Capre 122, 19.
 Capua a Vandalis bis capta et de-
 leta 121, 8. in eius locum alia
 urbs a Landulpho episcopo a-
 edificata ib. 12. quae a Soldano
 obsessa, ab imperatore CP. li-
 beratur, eique se subicit 133,
 18. 136, 11.
 Caranus tertius Herculis filius pri-
 mus Macedoniae rex 49, 4.
 Caratia lacus 20, 14.
 Carbeas Tephrices princeps a Ba-
 silio Mac. victus 31, 16.
 carchan tertia Turcarum dignitas
 174, 18.
 Care 172, 13.
 Cares 17, 7. 23, 20.
 Caria 14, 12.
 Carolus magnus monasteria in Pa-
 laestina excitavit 114, 22.
 Carpasium 39, 16.
 Carpus 47, 15.
 Cars 192, 2.
 Carthago 57, 12. nova 107, 16.
 Casachia regio 181, 17.
 Case 172, 13. 226, 1.
 Castalium fons 55, 19.
 Castellium mons 38, 1.
 Casulinus fl. 61, 2.
 Catacalus magister et scholarum
 domesticus sub Leone, Phasia-
 nem devastat 199, 22.
 Cataonia Cappadociae pars 18, 13.
 Catautrebene 140, 10.
 Catera 159, 21.
 Caucasus mons 181, 18.

- Cazachia 177, 9. 181, 17.
 Celaenidium 50, 2.
 Celle 49, 17.
 Celtzene 30, 13. 186, 24. 226, 9.
 Cephallenia 224, 20. thematis Pe-
 Ioponnesi pars 54, 7. eius in-
 sulae ib. 10.
 Coraeopyrgus 49, 20.
 Ceramicus sinus 37, 3.
 Cornia 39, 15.
 Cetzeum urbem ab Iberibus fru-
 stra petunt Leo et Romanus
 imp. 200, 20.
 Chabuxingyla 167, 18.
 Chader fl. 181, 4.
 Chaeronea 51, 18.
 Chalcis ins. 51, 20.
 Chaldaei 30, 19.
 Chaldiae thema 185, 5. 199, 18.
 209, 12. 226, 10. unde sit di-
 ctum 30, 17. quibus gentibus
 et urbibus contineatur ib. 9.
 Chalep 113, 23.
 Chaliat 191, 14. 192, 3.
 Chalis ins. 51, 20.
 Chamuch 269, 10.
 Chanzit 226, 5.
 Charan 114, 1.
 Charax 109, 16.
 Charca 193, 7. 195, 12.
 Charoboe 165, 3.
 Charsianum 227, 11. mediterranea
 Cappadociae pars 20, 4.
 Charsias dux Romani exercitus
 contra Persas 20, 4.
 chartularius cursus publici 184, 1.
 Chase protospatharius a Saracenis
 oriundus sub Alexandro 230, 14.
 Chazari 164, 12. 171, 15. 177, 19.
 eos Alani bello infestare pos-
 sunt et aditu in Chersonem pro-
 hibere 80, 3. item Bulgari 81, 3.
 Chelandia 169, 16.
 Chemps 113, 22.
 Cherronesus 52, 19.
 Chersonis thema 62, 19. 68, 21.
 71, 18. 77, 18. 104, 4. 179, 19.
 257, 17. ad Theophilum usque
 a proteunte administrata 178,
 22. deinde praetor in illud ab
 imperatore missus 179, 1.
 Chersonitae 77, 18. 266, 14. Bo-
 sporianos Lazicam et Ponticam
 devastantes pacem a Romanis
 petere cogunt 244, 9. 247, 11.
 249, 13. saepe victos parte re-
 gionis suae mutant 253, 6. 255,
 11. insidiis a Bosporianis pe-
 tuntur, sed frustra 255, 22
 sqq. Scythas defectionem spe-
 ctantes ad deditionem compel-
 lunt 250, 22. privilegiis a Dio-
 cletiano et Constantino plurimis
 ornati 249, 21. rebellantes qua-
 nam ratione reprimi possint 269,
 20. 270, 15. iis Patzinacitae
 mercenariam operam praestant
 71, 21.
 Chert 191, 15. 192, 4.
 Chidmas fl. 168, 9.
 Chingylus fl. 168, 9.
 Chius ins. 42, 20.
 Chlebena 146, 13. 151, 5.
 Chlebiana 145, 6.
 Chliat 191, 14. 192, 9. 196, 5.
 Chlum 160, 16.
 Chlunus mons 160, 12.
 Choara ins. 164, 5.
 Chonae 24, 9.
 Chopon 165, 3.
 Choracul fl. 181, 2.
 Chorasani vel Chorassani 105, 20.
 113, 19.
 Chozani thema 226, 3.
 Christophorus Romani imp. filius
 54, 4.
 Chroboti 162, 10. 174, 12. eorum
 pars Abaris expulsis Dalmatiam
 occupant, et a Francorum domi-
 nio se subtrahunt 144, 3. 148, 17.
 bellum extra fines non ferunt 149,
 9. a Bulgaria frustra lacessiti
 150, 20. eos tandem ad inter-
 necionem caedunt 158, 18. e-
 orum vires et urbes 151, 4. ru-
 paniae 145, 6. eorum par-
 quaedam Illyricum et Pannoniam
 occupat 144, 13.
 Chrobotia 144, 6. 146, 9. 158, 9.
 162, 14. alba 151, 21. eius situs
 145, 10.
 Chrysocher Manichaeorum pri-
 ceptus a Basilio Mac. victus 31, 15.
 S. Chrysogoni monachi et marty-
 ris corpus ubi asservatum 130,
 17.
 Chrysopolis 63, 20.
 Ciabus 79, 14.

- Cians sinus 44, 1.
 Cibyrrha 38, 3.
 Cibyrhaeotae 229, 16. 239, 19.
 res novas frequenter moliti 38,
 21. Cibyrhaeotarum thema quas
 urbes contineat, quibusque cir-
 cumscribatur 36, 15. 38, 18.
 Cicer ins. 163, 19.
 Cilicia 19, 17. eius montes 35,
 12.
 Cimmerius sinus 63, 3.
 Cioba fl. 75, 8.
 Cilium 39, 13.
 Civita nova Italiae urbs prope Be-
 neventum a Longobardis exstruc-
 ta 120, 9. olim sedes ducatus
 125, 9.
 Claboca 151, 6.
 Claudiopolis 28, 22. 36, 9.
 clausurae Strymonis 50, 12.
 Clazomene 42, 19.
 Clidemus 48, 13.
 Clima 47, 10.
 climata 68, 23. 80, 8. eorum ur-
 bes 180, 6.
 Clissa Dalmatiae urbs 127, 3. qua
 ratione ab Abaris capta 127, 20.
 Clonimerus Stroemerii filius a pa-
 truele Petro Serviae principa-
 tum invadens occiditur 155, 13.
 Clugia 122, 14.
 clusura 226, 6.
 Cnaeus Bulgarorum exercitus dux
 158, 7.
 Cnidus 37, 5.
 Coelia 47, 4.
 coenobia SS. Enthymii et Theo-
 dosii ab Arabibus vastata 106, 10.
 Cogradus 122, 7.
 Coloneae thema 19, 1. 91, 12. 199,
 17. 226, 9. initium minoris
 Armeniae 31, 10. quibus ter-
 minis circumscribatur ib. 13.
 Colophon 24, 7. 42, 18.
 Coloris 206, 17.
 Colossae 24, 9.
 comes 13, 4.
 Commata 225, 14.
 commerciaris Chaldaiae 190, 20.
 Comodromus 225, 22.
 Comopolis Domateri 25, 18. Me-
 ri 14, 5. 25, 16. Modrenae
 28, 8.
 Concordia 121, 21.
 condurae navium genus 150, 11.
 Conopa 79, 6.
 Constans a Diocletiano contra Bo-
 sporianos missus, bellum cum
 iis infeliciter gerit 244, 19. sed
 Chersonitis adiuvantibus eosdem
 ad pacem petendam compellit
 247, 23. postea imperator 250, 8.
 Constans protospatharius et man-
 clabita sub Romano, patricius et
 drungarius rei navalis sub Por-
 phyrogenito 208, 8. legatus ad
 Asotium Ciscasem, Cursenium
 et Davidem Iberes ib. 8 sqq.
 Constantia 39, 13. 79, 7. eius
 episcopus Cyzicum ex decreto
 synodi in trullo transfertur, et
 Hellespontii episcopis praestet
 216, 1.
 Constantiana 47, 14.
 Constantiensium urbs 216, 1.
 Constantinopolis 44, 11. 46, 11.
 74, 19. 96, 3. 101, 23. 134, 8.
 159, 7. 184, 19. 214, 7. a Ma-
 via Saraceno duce frustra ob-
 sessa 99, 2.
 Constantinus M. imperium in tres
 filios qua ratione diviserit 57, 7.
 Constantinus patricius accubitor
 sub Leone, et sub Porphyroge-
 nito 231, 22. 240, 16.
 Constantinus Libis filius protospa-
 tharius et domesticus inferiorum
 ministerorum aulae CP. sub Leone,
 sub Porphyrogenito proconsul,
 patricius et magnus hetaeriarcha
 184, 8. eius legationes ib. 11.
 Constantinus loricatedus protocara-
 bus, et Phialae protospatharius
 sub Romano 241, 13. qui etiam
 ei attribuit agraria Augustae 242,
 13.
 Corcyra 54, 11.
 Corcyraei 56, 18.
 Core 193, 7. 195, 12.
 Cōri 151, 6.
 Corinthus 52, 5. 217, 18.
 cortelini 26, 19.
 Corus 21, 5.
 Corycus 35, 13.
 Corychum antrum 35, 14.
 Cotyaenum 25, 14.
 Cotys Thracum rex 23, 15.
 Cotys Bosporianorum rex 63, 13.

- Cotzilis Francorum dux a Chrobatis in bello occisus 145, 2.
 Csacnacatae 167, 10.
 Crainaꝝ Belaë zupani filius Blastermeri Serviae principis filiam uxorem ducit, et primus Terbuniae princeps renuntiatur 161, 11.
 Crarium 77, 17.
 Crasemere Chrobatorum rex, Terpemere filius 150, 1.
 Cratia 28, 18.
 Crota ins. 21, 10. 59, 11. 104, 16.
 Cribasa 145, 9.
 Cribetaeni 75, 2.
 Cribitzae 79, 16.
 Cricoricus Taronis princeps Saracenis adversus Romanos favet 182, 12. Arcaicae filios capit, et petente Leone imp. liberos abire sinit 183, 12. 185, 1. CP. renuntiatur magister et praetor Taronis ib. 10. plurima ab imperatore CP. accipit, posteaque amittit ib. 11. 186, 15.
 Cricoricus, seu Gregorius patricius 183, 21.
 Crinitae protospatharii legationes ad Tornicum Apoganemi filium 190, 12. 21.
 Crinites Arottras protospatharius et Peloponnesi praetor sub Romano 222, 8. Sclavos rebellantes reprimit, novaque iis tributa imponit 223, 1. postea Graeciae praetor ib. 8.
 Criscon Bosporianorum princeps sub Diocletiano Lazicam et Ponticam devastat, sed Bosporo a Chersonitis capta pacem petere cogitur 244, 11 sqq.
 Crisus fl. 174, 7.
 crociferum pratium 35, 14.
 Cromna 29, 14.
 Croto 60, 3.
 S. crucis vicariatus 225, 18.
 Ctenas clericus et novae ecclesiae domesticus protospatharii dignitatem a Leone imp. emit 232, 6. 233, 4.
 Cuartzitzur 167, 18.
 Cabu fl. 171, 10.
 Culpee 165, 7.
 Cuphis 179, 15.
 Curcenus Pancratii magistri filius, Symbatii magni Iberiae principis nepos 206, 7.
 Curcenus alter Asotii Ciacase patricii filiam uxorem ducit, et ab ipso Adranutzium urbem auferit 207, 1. magister a Romano imp. factus 208, 11. 210, 7.
 Curcra ins. 163, 19.
 Curcura ins. 146, 5.
 Curium 39, 15.
 Curtugermati 172, 12.
 Cusarus Mundari filius 90, 18.
 Cuzu 173, 12.
 Cybernicum 255, 11.
 Cybistra 21, 4.
 Cyclades insulae 43, 6. 11. 51, 21. 57, 15.
 Cymbalaeus 227, 7.
 Cymetes 107, 8.
 Cyprii 214, 4.
 Cyprus insula 59, 12. 95, 19. unde sit dicta 40, 1. quorum olim in potestate ib. 5. a Romanis provincia facta, deinde a Saracenis capta et vastata est ib. 11. postea tamen impetrante Rhinotmeto habitari coepta 214, 4. quot in ea urbes 39, 13.
 Cyrenaea 39, 14.
 Cyrene 112, 10.
 S. Cyriacae urbes 60, 2.
 Cyrnus ins. 59, 11.
 Cytheraea 39, 15.
 Cytorus 29, 12.
 Cyzicus 26, 6. 43, 2. 217, 1. eius episcopus a quo ordinari debeat 214, 16.
 Daciae praefectura 56, 5.
 Dadibra 30, 5.
 Dagottheni 25, 7.
 Dalenus 146, 3.
 Dalisandus 36, 11.
 Dalmatae 141, 21. cur dicti Romani 125, 19. ab Abaris paene delati 127, 10. Sclavorum tributarii 147, 8.
 Dalmatia Italiae regio 57, 20. 61, 14. 128, 9. 146, 17. 150, 15. 163, 6. a Diocletiano novis urbibus aucta 125, 22. ab Abaris qua ratione occupata 141, 1. 143, 15. deinde in Chrobatorum potestatem venit 144, 3. 147, 21. eius fines 141, 3.

- Damascus 79, 4. 113, 22.
 Damianus patricius et accubitor
 sub Michaelē 230, 17. 231,
 16.
 Danapris fluvius 73, 5. 78, 18.
 177, 5. 179, 13.
 Danastria 73, 6. 179, 13.
 Danubius fl. 73, 5. 78, 22. 111, 7.
 126, 8. 141, 6. 153, 7. 174, 10.
 179, 10.
 Dardani 26, 2.
 Dardaniae praefectura 56, 9.
 Dascylium prom. 25, 1. 44, 1.
 Dasymon 19, 13.
 Daulium 51, 18.
 David Iberum pater Hierosolymis
 migrat in Persidem 197, 20.
 198, 4.
 David Symbatii magni Iberiae prin-
 cipis filius 206, 3.
 David Adranase curpalatae Ibe-
 riae filius 209, 18. 213, 6.
 Debeltus 47, 9.
 Decapolis ubi, et quas urbes con-
 tineat 36, 7.
 Decatera 61, 15. 139, 1. 145, 15.
 Delphi 51, 18.
 Delus ins. 43, 9.
 Demetrias 50, 5.
 Demonicus Cypri rex 40, 8.
 Derzene 269, 15.
 Desnec 159, 22.
 Dexippus 56, 20.
 Diadora urbs 128, 5. 147, 10. cur
 sit dicta 139, 11. aliquot eius
 templorum brevis descriptio ib.
 19.
 dialecti linguae Graecae quot, et
 quinam populi iis usi sint 42,
 13.
 Dioburus 49, 18.
 Dioclea urbs a Diocletiano condi-
 ta 126, 4. 162, 8.
 Dioclea regio ubi 145, 11. ab
 Abaris occupata, deinde Serviis
 ad habitandum concessa 162,
 12. eius urbes ib. 19.
 Diocletiani 126, 4. 162, 7.
 Diocletianopolis 49, 21.
 Diocletianus Salona oriundus 58,
 1. Dalmatiam novis urbibus
 auxit 125, 21.
 Diogenes Chersonis protehon sub
 Constantino Scythas rebellantes
 vincit, donisque plurimis ab
 imperatore cohonestatur 250, 22.
 252, 8.
 Dionysius Periegetes 39, 18. 43,
 10. 52, 20. 108, 2. 9.
 Dionysopolis 47, 13.
 Ditzice fl. 160, 21.
 Ditzina fl. 79, 8.
 Dius 49, 16.
 Dobricic 161, 2.
 Dodone 55, 15.
 Dolonchi Thraciae populi 46, 9.
 undę sint dicti ib. 7.
 Domaterus 25, 19.
 Dometiopolis 36, 8.
 S. Domni corpus ubi asservatum
 137, 20.
 Dorienses 39, 2.
 Dorylaeum 25, 13.
 Dostinica 156, 4. 159, 20.
 Dresnec 159, 20.
 dromonium imperiale quondam
 in usu esse coeperit 233, 9.
 quinam in illud cum impera-
 tore ascenderint ib. 18. 234, 8.
 Dyrrhachium 145, 12. 153, 14.
 156, 12. olim Epidamnus, urbs
 Macedonica 57, 2. nunc the-
 matis caput 56, 1. quatenam
 in eo themate urbes et praefe-
 cturae ib. 2.
 Echinaeus 50, 5.
 Edessa 49, 16.
 Elbysinii 107, 9.
 Eleusin 51, 18.
 Eliassus 145, 12.
 Elituaiba 122, 12.
 Elos 221, 11.
 Emessa 113, 22.
 Emet 114, 2.
 Emota 145, 7.
 Eneti 29, 11.
 Eordaei 49, 16.
 Ephesii 22, 18.
 Ephesus 23, 21. 41, 13. 96, 4.
 Ephyra 52, 5.
 Epicurus Neoclis, Samius 41, 8.
 Epidamnus 56, 2.
 Epidaurus urbs a Sclavis capta
 136, 22.
 epigrammata 21, 11. 16. 27, 12.
 61, 2. 63, 19.

- Epirus nova 56, 11. Phocensis 54, 16.
 Episcopium 269, 16.
 Erax fl. 203, 21. 205, 22.
 Ertem 165, 6.
 Erysimia 21, 4.
 Erythinni 29, 14.
 Esibe 114, 2.
 Essupe 75, 18.
 Estiunez 140, 11.
 Etel 173, 12.
 Etzboclias Bulgarorum exercitus dux 158, 7.
 Euboea ins. 51, 20. 59, 12.
 Eudocia Constantini Porphyrogeniti avia 118, 7.
 Eudocia Constantini Porphyrogeniti soror 118, 7.
 Eudocia Romani Porphyrogeniti uxor 118, 7.
 Eudocias 225, 11.
 Eudoxiopolis 47, 2.
 Euphemius grammaticus sub Romano 54, 1.
 Euphrates fl. 97, 8. 100, 1.
 Euphratia 227, 21.
 Europa 13, 12. 44, 8. 111, 20.
 Europa 49, 16.
 Eustathius patricius, reique navalis drungarius sub Leone 237, 14.
 Eustathius Argyri Charsiani praetor sub Leone 227, 10.
 Eustathius protospatharius, asecretis, et Cibyrhaeotici thematicis vicarius inimicitias cum Stauracio Platy exercet, eumque apud Leonem imp. calumniatur 229, 5.
 Eustraeum 50, 2.
 S. Eustratius martyr, Arabracenus 31, 14.
 Ezelech Ielechi filius, Arpadae nepos 175, 5.
 Ezeritae Sclavi sub Theophilo et Michaelae rebellantes ad tributa pendenda damnantur 221, 19. ea tributa sub Romano iisdem defectionem parantibus augentur ac non multo post immiunantur 222, 2.
 Ezerum 224, 13.
 Faustimopolis 21, 3.
 Favorinus 63, 18.
 fluvii Sarcel inter et Danubium 179, 12.
 fontes qui ulcera in ore excitant, ubi 268, 22.
 Franci 28, 13. 60, 21. 86, 13. 111, 18. 123, 5. 22. 152, 2. Chrobatorum Dalmatiae dominium amittunt 145, 1.
 Francia 62, 12. 123, 5. 133, 20. 144, 8. 152, 13. magna 115, 15. 132, 9.
 frigidus montes 14, 8.
 Gabriel clericus ad Turcas legatus 74, 3.
 Gades 107, 13.
 Gaieta 120, 19.
 Galatae 29, 3. Francorum coloni 28, 12.
 Galatia 15, 9.
 Gallia 111, 11.
 Galumaenic 161, 1.
 Gangra 30, 4.
 Ganos 47, 3.
 Gaza 94, 18.
 Geech fl. 164, 10.
 Gelandri 76, 17.
 Gemindus 49, 17.
 Genach 172, 13.
 Georgius magister et Abasgiae princeps 206, 19.
 Gepedes Gotthica gens quam regionem incoluerint 111, 8.
 Germani 111, 18.
 Germanicopolis 36, 8.
 Germanus 56, 6.
 Gezerichus Vandalorum princeps Libyam occidentalem occupat, Asparemque ac Bonifacium Romanos duces vincit 112, 22.
 Giniucatae 167, 11.
 Giachichopon 166, 7.
 Gletes 107, 9.
 Goezanum 30, 16.
 Gogidiscus Vandalorum princeps 111, 19.
 Goinicus Blastemeri Serviae principis filius, a Muntimero fratre captus, et in Bulgariam missus 154, 14.
 Gomphi 50, 5.
 Gottharus Vandalorum princeps Libyam occidentalem occupat 112, 4.
 Gotthi 60, 20. sub Arcadio et

- Honorio Romanorum in terris sedes ponunt 111, 6. Pannoniam primo, deinde Thraciam ac denique Libyam occidentalem incolunt 111, 12.
- Gradetæ 162, 20.
- Graeci 25, 10. 51, 8. 217, 8.
- Graecia 53, 17.
- Graecus ignis quando inventus 84, 11. 216, 21. sermo deficiente Romano Imperio affectus 13, 2.
- Granicus fl. 25, 11. 43, 3.
- Gregoræ suburbium 186, 24.
- S. Gregorii ins. 78, 1.
- S. Gregorius Thaumaturgus Neocaesareae episcopus Cappadox 21, 21.
- S. Gregorius Nazianzenus, Cappadox 22, 5. in aede SS. apostolorum CP. sepultus ib. 6.
- S. Gregorius Basilii magni frater 22, 9.
- Gregorius patricius 183, 21.
- Gregorius theologus 55, 17.
- Gutzæca 145, 10.
- Gycia Lamachi filia Asandri Bopori principis filio nupta 256, 5. memoriam patris quotannis celebrat 257, 20. patriam ab insidiis viri qua ratione liberet 262, 1. privilegio donata 263, 3. ei statuas Chersonitæ erigunt 267, 3.
- Gyla 165, 7. 166, 8.
- Gylas secunda Turcarum dignitas 174, 20.
- Gyra 79, 15.
- Haemimonti praef. 47, 8.
- Haemus mons 45, 17.
- Hagia 38, 13.
- Halicarnassus 37, 1. 96, 4.
- Halmyris 47, 16.
- Haly 18, 18. 28, 19. 247, 15.
- Harmonia 50, 2.
- Hebola 122, 14.
- Hedomene 49, 18.
- Helcynium 145, 13.
- Helenopolis 27, 6.
- Heliopolis 216, 20.
- Hellanicus 48, 7. 58, 15.
- Hellas 43, 14. 51, 6. eius thematis praecipuae urbes et insulae ib. 17. Achillis urbs ib. 16.
- Hellenes 51, 8. quinquam proprie dicti ib. 12.
- Hellespontica provincia 216, 3.
- Hellespontus 43, 21.
- Hemerius patricius et logotheta cursus publici sub Leone 229, 8.
- Hemnecus Bulgarorum exercitus dux 158, 7.
- Henetici 121, 20.
- Heraclea 28, 16. 47, 2. Lacci 49, 17. Strymni 47, 6.
- Herculis columnae 106, 22:
- Herodorus 107, 4.
- Herodotus 19, 15. 41, 6.
- Hesiodus 48, 3.
- Hesperia 27, 12.
- Hesychnius Illustrius historicus sub Iustiniano 18, 10. 55, 10.
- Hierapolis 24, 8.
- Hierocles grammaticus 46, 8. 51, 1.
- Hierosolyma 95, 4. 198, 4.
- Hispania 97, 18. 104, 13. 109, 14. 113, 12.
- Homeritæ 91, 1.
- Homerus 22, 22. 29, 7. 39, 4. 54, 9. 55, 20.
- Hormus 162, 4.
- Hugo Adelberti ex Bertha filius, Lotharii nepos 115, 13. a Berengario Italiae rege victus ibid. 19. Rodolpho expulso Italiae rex renuntiatur, eiusque mortui uxorem Bertham matrimonio sibi copulat 117, 21.
- Hugo Taliapherni Burgundiae marchio, a Berengario victus 116, 21.
- Hybul fl. 179, 14.
- Hydruns 120, 18.
- Iabdiertim 166, 9.
- Iachnucas Manuelis Teces principis filius, Nicopoleos praetor sub Leone 226, 15.
- Ialysus 39, 9.
- Iapyges 58, 16.
- Iasus 36, 18.
- Iberes 108, 1. 109, 6. 212, 3. a Davide genus se ducere gloriantur 197, 14. Hierosolymis excedunt, et in quadam Persidis parte sedes ponunt 198, 2. et icto cum Heraclio foedere Persas infestant ibid. 14. Persis Saracenis contra Romanos sub

- Leone et Romano favent 200, 13. 201, 2. foedera cum Romano, posteaque cum Porphyrogenito ineunt, et male observant *ibid.* 23. Phasianes partem a Porphyrogenito accipiunt 205, 5. munera Hierosolymorum patriarchae frequenter mittunt 199, 1. cognatas uxores ducunt 197, 21.
- Iberia ad columnas Herculeas quot in gentes et provincias divisa 106, 22. 107, 3. Spania postea dicta *ib.* 14. occidentalis *ib.* 7. 14. orientalis 103, 8. 107, 19. 184, 4. 208, 15. 213, 8.
- Iberus fl. 107, 1. 2.
- Iborra 21, 6.
- Icanati 26, 16.
- Iconium 14, 6.
- Ielech alter Arpadæ filius 175, 1.
- Ies ins. 164, 5.
- Ilium 51, 16.
- Illyricum 47, 19. 144, 13.
- imperatores olim expeditionibus intererant 12, 3.
- Indi 13, 14.
- indictiones cur sint dictæ 55, 9.
- Ingor Russiæ princeps 74, 21.
- inscriptiones 15, 7. 34, 2.
- Ioannes Lydus 17, 16.
- Ioannes Eladas magister et patricius sub Leone 243, 1.
- Ioannes Manuelis Teces principis filius 226, 15.
- Ioannes Thalasson Phialæ protospatharius sub Leone 236, 20.
- Ioannes clericus et rector sub Romano 241, 20.
- Ioannes Curcuas magister sub Romano Phasianem devastat 200, 4. 205, 10. Theodosiopolim frustra oppugnat 204, 13. Mastatum capit, et Pancratio custodiendam tradit *ib.* 15. 24.
- Ioannes protospatharius Peloponnesi praetor sub Romano 222, 10. 239, 22.
- Ioannes protospatharius, et praetor Arrhabonites sub Porphyrogenito 204, 1.
- Ioannubius 50, 7.
- Jones 17, 6. 23, 20.
- Ionia 15, 8. 96, 5.
- Ionicus sinus 57, 5.
- Ionopolis 30, 6.
- Iordanes patricius et magister Orientis sub Arcadio, eius lanceas sculptiles 15, 14.
- Iosle 161, 1.
- Irenopolis 36, 10.
- Isam Arabum princeps 105, 10.
- Isauri 14, 7. 38, 17.
- Isauria 35, 10. eius montes 14, 17.
- Ismael Armenius Symposii cliurarcha sub Leone 227, 14.
- Ismaelis filii Abrahami posterii 90, 15.
- Issicus sinus 35, 16.
- Issus 35, 16.
- Ister 40, 2. fluvius 44, 17. 174, 9. urbs 47, 14.
- Istria 146, 10.
- Itali 108, 6.
- Italia 114, 19. 118, 14. 125, 2. universa post translata CP. imperii sedem a duobus patriciis administrata 118, 19. eius pars a Narsete Longobardis cur prodita 119, 5.
- Ithaca ins. 54, 10.
- Ithapolis 49, 20.
- Iustiniana 121, 22.
- Iustinianopolis nova metropolis Hellesponti 216, 1.
- Iustinianus ante imperium unicus praetor Romanorum agminum 34, 6.
- Iustinianus Rhinotmetus Cyprius 214, 13. pacem cum Saracenis quibus conditionibus faciat 103, 2. Mardaitas sedibus suis abducit *ib.* 3. 16. pacem cum Bulgaris factam dissolvit *ib.* 20. Cyprium iterum habitari curat 214, 19. eiectus restituitur 104, 9.
- Iytotzas tertius Arpadæ filius 175, 2.
- Izid Arabum princeps 98, 4.
- Labinetza 163, 18.
- Lacedaemonia 52, 9. 221, 11.
- Lacedaemonii 38, 1. 46, 18.
- Lagobardia 60, 15.
- Lalaco patricius et Armeniacorum praetor sub Leone Phasianem vastat 199, 17.

- Lamachus Chersonis proteuon ditissimus 255, 22. eius memoriam filia Gycia singulo queque anno celebrat 257, 20.
- Lamia 50, 5.
- Lampsacus 26, 6. 102, 6.
- Laudolphus Capuae episcopus Capuam novam in locum veteris urbis a Longobardis destructae excitat 121, 12.
- Laodicea 24, 10.
- Lapithus 39, 14.
- Larissa 50, 4. 227, 6.
- Laryma 37, 9.
- Lastobon ins. 164, 5.
- Lau 136, 17.
- laurae SS. Charitonis et Syriaci et S. Sabae ab Arabibus vastatae 106, 8.
- S. Laurentii archidiaconi et martyris corpus ubi asservatum 138, 23.
- Lauriton 122, 15.
- Lausaei 136, 18.
- Lauzadus 36, 10.
- Lazi 249, 8.
- Lazica 244, 16. 252, 13.
- Leanti 77, 12.
- Lebedia 168, 9.
- Lebedias Turcarum boebodus uxorem Chazaram ducit 168, 6. principatum a Chazariae chagano sibi oblatum respuit 169, 17.
- Lebedus 24, 12. 41, 14.
- Lectum 43, 2. 19.
- legiones per singulas Romani imperii provincias distributae 11, 8. legio fulminatrix, Marmaritarum, Pisidica, quadraginta martyrum, Thessalica ib. 10.
- Lemnus insula 43, 8. 12.
- Lenzaneni 75, 2. 166, 11.
- Leo Armenus filiam chagani Chazariae uxorem ducit 87, 9. eius mors 84, 4.
- Leo Rhabduchus protospatharius, Dyrhachii praefectus, magister et logotheta cursus publici sub Leone 156, 12. legatus ad Petrum Serviae principem ib. 16.
- Leo Argyri Eustathii filius, Sebastiae praetor posteaque magister et scholarum domesticus 227, 9.
- Leo protospatharius et Tzycaene praetor sub Leone 242, 20.
- Leo Armenius Phialae protospatharius fit, et postea classis vicarius 236, 22. 239, 15.
- Leo Agelastus protospatharius sub Romano 223, 14.
- Lesbus ins. 59, 13.
- Lesnec 159, 21.
- Lestron 56, 4.
- Leucas ins. 54, 10.
- Leucosyri 19, 14.
- Leucusia 39, 15.
- Libanus mons 96, 10. 103, 4.
- Libya 92, 12. occidentalis 110, 14.
- Ligures 59, 14. 109, 3.
- Limon 259, 12. 19.
- Lindus 39, 9.
- Lissus 56, 17.
- Litumancerses 122, 13.
- Litza 145, 9.
- Liuntica Turcarum princeps, Arpadae filius 172, 21.
- Longini 13, 3.
- Longobardi Gepedum gens 61, 9. 111, 9. 120, 23. Pannoniam primo incolunt, ac postea a Narsete invitati Italiam fere universam occupant 119, 20.
- Longabardia 130, 15. 224, 21. 243, 4. quibus urbibus contineatur 60, 15. in duos principatus quando divisa 121, 1. postea imperatori CP. subiecta 62, 19.
- Lontodocla 162, 20.
- Lotharius Italiae rex Hugonis avus 114, 19. Romam bello capit, ac non multo post Placentiae moritur 115, 6.
- Lotharius Hugonis filius Italiae rex 118, 1.
- Lucabete 162, 4.
- S. Lucas 22, 16. 163, 22.
- Ludovicus Italiae regnum invadens oculis orbatur 115, 14.
- Ludovicus Franciae rex Soldanum Saracenorum ducem capit 131, 12. eius fraude Capuam ac Beneventum amittit 132, 4.
- Luli 19, 21.
- Lulianum 122, 9.
- Lumbricatum 140, 7.
- Lusitani 109, 17.

- Lusitania** 108, 13.
Lycandus vetustissima Armeniae urbs 33, 21. quandonam inter themata censerit coeperit ib. 19, 228, 7.
Lycaines 15, 21, 20, 9.
Lycania 14, 7, 18, 21, 19, 19.
Lycia 14, 12.
Lycii 38, 18.
Lydi 17, 6, 23, 19.
Lydia 15, 6, 23, 2.
Macedones 17, 4, 221, 6.
Macedonia unde sit dicta 48, 2. eadem Macetia nuncupata ibid. 12. sub regibus primum, deinde Romani imperii provincia, ac denique thema ib. 15. quot in ea praefecturae et urbes 49, 15. eius reges Herculis nepotes 48, 15. eorum insignia ib. 22.
Maceta 48, 10.
Madamaucus ins. 124, 6.
Madaucum ins. 122, 13.
Madianitica solitudo 90, 19.
Madis Arabum princeps 105, 14.
Maeander fl. 41, 3.
Maeones 23, 19.
Maeonia 15, 8.
Maotis palus 177, 7, 181, 4, 245, 3, 246, 11, 252, 13.
magistrarianus 103, 8.
Magnesia 24, 8, 41, 13.
Mahometes pseudopropheta genus ab Ismaele ducens 90, 13. primum camelorum ductor, mox heram suam uxorem ducit 91, 2. Phatemitarum copiis adiutus victoriis suis novam sectam nobilitat 92, 15. quo anno ad bellum egressus 93, 5. eius imperii anni ib. 9. quaedam eius nugae 91, 12, 92, 2. a Iudaeis aliquandiu pro Christo habitus, multa ab iis mutuatus est 93, 17.
Mahometes Aaronis filius Arabum princeps 105, 21. eius tempore bellum civile inter Arabes ortum 106, 2.
Maine urbs ubi 224, 4, 12. quae nam tributa pendat ib. 17.
Malea prom. 224, 13.
Malozeatae ins. 163, 21.
Mampallie Symbatii magui Iberia filius 206, 3.
Mantziciert 191, 13, 192, 5, 202, 7.
Mantziciortani 200, 15.
Manuel Taces princeps protospatharius a Leone factus, urbem suam ei tradit 226, 12.
Marcianus 108, 11.
Marcianus, qui postea imperator contra Vandalos pugnavit in Africa capitur 113, 3.
Mardaitae 103, 3, 228, 24, 231, 9.
Libanum et Palaestinam devastant 96, 10. sedibus suis a Rhinotmeto abducti 103, 12.
Mardaitarum Attaliae capitaneus ab imperatore quoniam ratione designaretur 228, 24.
Mardonius Persarum dux a Laedaemoniis victus 53, 7.
mare nigrum 152, 6.
Mariandyni 15, 9, 28, 6.
Marmaes Bulgarorum exercitus dux 157, 1. a Servilis in bello occisus ibid. 23.
Marsyas 48, 10.
Martinus quidam apud Chrobotos miraculis clarus 150, 3. quae nam iis mandata dederit ib. 8.
Maruam Arabum princeps 105, 11.
Masalmes Sulecmani militiae praefectus, a Graecis victus 102, 9, 105, 4.
Mastatum Ioannes magister capit, eandemque Pancratius magister qui custodiendam acceperat, Theodosiopolitanis reddit 204, 15, 24.
Mastieni 107, 10.
Matarcha 177, 8.
matrimonia Romani quibuscum contrahere possint 86, 1.
Maurophori Mavise posteros ciunt 97, 11.
Mavias Uthmanni militiae praefectus Rhodum, Cyprum et Aradum insulas capit 95, 19, 22.
CP. frustra obsidet 99, 2. post haec Arabum princeps pacem cum Pogonato sancit, et Aleni filios rebellantes profligat 96, 18. eius posterum in Hispaniam a Maurophoris expulsi traiciunt, Cretamque insulam non

- ita multo post captiunt 97, 17.
 104, 12.
 Mazaca 20, 21.
 Mazari 164, 20.
 Meca 92, 13.
 Medi 27, 12.
 Megarenses 46, 18.
 Megere 172, 12.
 Megyretus 159, 20.
 Melanosyri 19, 17.
 Melas fl. 38, 5.
 Meleta 146, 5. 163, 20.
 Melias Euphratiae turmarca sub Leone 227, 20. Lycandum urbem instaurat itemque Tzaman- dum 35, 5. 228, 7. Symposium occupat ib. 12. Lycandi prae- tor primus a Porphyrogenito de- signatur, posteaque patricius et magister ib. 16.
 Melissonium 56, 16.
 Melissus philosophus Samius 41, 9.
 Melitena 18, 19. 227, 12.
 Melitiniati 226, 6.
 Melus 43, 12.
 Menander historicus sub Iustiniano 18, 10. 108, 8.
 Menippus geographus 18, 6. 59, 1.
 Merizus 47, 3.
 Merus 14, 5.
 Mesembria 45, 1.
 Mesopotamia 199, 18. sub Leo- ne primum inter themata cen- seri coepta 31, 5. 226, 21. eius fines Romanus extendit 227, 3.
 Mesticon 47, 10.
 Metropolis 50, 6.
 Michael Boroses Bulgariae prin- ceps Chrobatos bello frustra la- cessit 150, 21. a Serviis victus 154, 15.
 Michael Busebutae filius Zachlu- morum princeps, patricius et proconsul 156, 17. 160, 18.
 Michael protospatharius, et Chal- diae commercarius 190, 19.
 Michael Phialae protospatharius sub Porphyrogenito 240, 3. 241, 6.
 Michael Barcalas protocarabus dro- monii imperialis 238, 17. 239, 14.
 Midaeum 26, 5.
 Milengi Sclavi sub Theophilo et Michaelo rebellantes ad tributa pendenda damnantur 221, 19. ea tributa iisdem defectionem parantibus sub Romano augen- tur, et paulo post imminuuntur 223, 16.
 Miletus 24, 6. 36, 17. 38, 11. 42, 17.
 Milinica 74, 22.
 Mirosthabus Chrobatorum rex a Pribunia Bano interfectus 151, 14.
 Mischii 208, 6.
 Mitylene 42, 20.
 Mociusus 21, 4.
 Mocriscie 161, 1.
 Mocrum 145, 24. 163, 17.
 Modrena 28, 8.
 Mogola 38, 12.
 monasterium Magni Agri a Theo- phane constructum 106, 14.
 Mopsuestia 19, 23. 103, 14.
 Moravia 81, 9. 173, 22. 175, 20. eam Turcae occasione belli ci- vilis inter principes orti arrepta invadunt 81, 11. 176, 21.
 Moreses fl. 174, 7.
 Mosoch Cappadocum pater 20, 21.
 Mudaphar Manvelis Teces princi- pis filius 226, 15.
 mulae ubi primum ortae 29, 11.
 Mundarus Zenari filius 90, 17.
 Mundraga 172, 19.
 Muntimerus Serviae princeps fra- tres capit et in Bulgariam mit- tit 155, 7.
 Mura 122, 20.
 Murgule 211, 14.
 Musel 114, 3.
 Mylassa 36, 19.
 Myndus 36, 20.
 myra 37, 17.
 Myrina 41, 13.
 Myriocephalum 225, 17.
 Myrlea 26, 6.
 Mysia 22, 21. 47, 13.
 Mysii 25, 9.
 Naisus 56, 6.
 Napresi 77, 16.
 Narses Butelinum Francorum ducem vincit 61, 1. Italiam Lon- gobardis prodit 119, 7.
 Nasar patricius et rei navalis drun- garius 237, 2.

- Naukratius S. Basilii frater** 23, 9.
Naupactus 51, 18.
Nazianzus 21, 4.
Neapolis 36, 9. 49, 19. 60, 18. 120, 19.
Neaset 76, 20.
Nece 172, 11.
Necropylae 177, 4. 180, 2.
Nemevus 39, 15.
Nemogarda 74, 20.
Neocaesarea 18, 22. 21, 7. 31, 11.
Neocastrum 122, 19.
Nicaea 26, 4.
Nicides 49, 17.
Nicetas Oryphas patricius et rei navalis drungarius sub Basilio Mac. 130, 11.
Nicetas protospatharius Cibyrhaetarum praetor sub Alexandro 230, 19.
Nicetas Sophiam filiam Christophoro Romani imperat. filio in matrimonium locat 54, 3.
Nicolaus Damascenus historicus, Herodis scriba 24, 1. 52, 12.
Nicomedia 27, 5. 208, 13. 250, 13.
Nicopolis urbs 31, 15. 204, 17. cur sit dicta 54, 17. caput thematis olim veteris Epiri Phocensis ib. 16.
Nicopsis fl. 181, 13. 182, 2.
Niger mons 96, 11.
Nina 145, 8.
Nona 145, 8. 151, 5.
Novae Patrae 50, 6.
Noviodunum 47, 15.
Nugrade 162, 20.
Nunum 121, 22.
Nyssa 24, 10. 226, 2.
Obsequium thema 14, 17. unde sit dictum 24, 15. quibus populis circumscribatur ibid. 20. eius urbes et populi 26, 1.
Oceanus occidentus 112, 1.
Oedemus sinus 37, 8.
Oeniades 38, 14.
Olympus 235, 6. **Mysius** 25, 6.
Onogunduri 46, 4.
Opsara 128, 5. 147, 11.
Optimatum thema 26, 8. cur sit nuncupatum ibid. 9. e quibus populis et urbibus constet 27, 2.
Orestes Charsianites Mesopotamiae praetor sub Leone 226, 21.
Orni 47, 3.
Orontius fl. 145, 19.
Ostrobuniprach 76, 13.
Ostroc 163, 18.
Oxianus piscis 181, 2.
Pagani Serviorum gens cur sint dicti 163, 11. **Arentani etiam appellati ibid.** 16. eorum urbes et insulae 146, 5. 163, 17. 19.
Pagania 153, 10. 156, 14. 163, 17. regionis situs 145, 21. eius zapaniae ib. 22.
Page 269, 1.
Palaeestina 95, 3. 97, 4. 98, 7. 115, 5.
palus Maeotis 180, 7.
Pamphylia 14, 9.
Pamphylia 15, 21. 17, 7.
Pamphylia sinus 39, 18.
S. Pancratii corpus ubi asservatum 137, 13.
Pancratius Cricoricil Tarontiae filius, patricius factus et Tarontis praetor 189, 12. **Theophylacti magistri filiam uxorem dicit ib.** 17.
Pancratius magister Adranase europalatae filius 207, 20.
Pancratius magister Mastatum urbem sibi commissam Theodostopolitanis reddit 204, 18.
Pancratius Davidis Iberis filius 199, 4.
Pancratius Manuelis Teces principis filius 31, 2. 226, 14. **hicanatus et Buccelliariorum praetor sub Leone ib.** 16.
Pania 110, 5.
Panion 47, 3.
Pannonia 56, 10. 111, 12. 144, 14.
Pantalia 56, 6.
Panticapaeus 63, 11.
Papagia 181, 16. 269, 2.
Paphlagonae 17, 7. eorum thema 178, 7. quibus finibus circumscribatur 29, 20. eius urbes 30, 4.
Paphlagonia 28, 19. 178, 7. 270, 21.
Paphus 39, 14.
Papia 115, 9. 116, 11. 120, 18. 123, 20.
Paracladium Danubii 78, 23.

- Parathalassia 145, 7.
 Parius 25, 4. 43, 20.
 Parusius 21, 4.
 Parthenius fl. 28, 16. 29, 13.
 Parthenus 107, 18.
 Parthenopolis 27, 7.
 Parthicopolis 47, 5.
 Patara 37, 13.
 Patrae urbs 52, 11. a Sclavis Pe-
 loponnesi obsessa a B. Andrea
 liberatur 217, 10. 218, 10. no-
 vae 50, 6.
 Patzati suburbium 186, 17.
 Patzinacia 179, 18. eius situs 165,
 22. 179, 18. quatenam in ea
 monumenta 173, 15. eius flu-
 vii 171, 9. themata 164, 22.
 Patzinacitae 152, 3. 171, 20. 174,
 11. 180, 21. 270, 20. ab Uzis et
 Chazaris eiecti, Turcarum regio-
 nem invadunt 164, 12. quibus
 formidolosi 70, 9. 72, 14. 74, 2.
 76, 24. 79, 3. ubi aetatem
 transigant 74, 14. eorum qui-
 dam Cancar appellati 167, 16.
 eorum principes quo ordine sibi
 succedant 165, 11. Patzinaci-
 tarum quidam cum Uzis habita-
 runt, et ab iis vestitu differe-
 bant 166, 18.
 S. Paulus 50, 20.
 Paulus Serviae princeps Zachariam
 principatum inadvertentem capit,
 et Bulgariis tradit 157, 9. ab
 eodem Bulgariis iuventibus eii-
 citur ib. 18.
 Paulus magistrianus legatus ad Sa-
 racenos 163, 8.
 Pausanias Damascenus scriptor
 18, 7.
 pechus Chazariae 178, 2.
 Pelagia ins. 37, 11.
 Pelagonia 50, 2.
 Pelasgia 52, 16.
 Pelle 49, 16.
 Peloponnesii immunitatem a mi-
 litia a Romano imperat. tribu-
 tum extra ordinem pendendo
 obtinent 243, 6.
 Peloponnesus 39, 3. 217, 7. olim
 Apia, deinde Pelagia et Argos
 dicta 52, 16. eadem Achaia nun-
 cupata ib. 6. post Heraclidarum
 et Macedonum imperium Ro-
 mani imperii provincia facta 53,
 17. quatenam eius praecipuae
 urbes 52, 9.
 Pentadactylus mons 221, 12.
 Peparethus ins. 50, 8.
 Percri 191, 14. 192, 9. 196, 5.
 Pergamus 24, 7. 42, 21.
 Perge 37, 20.
 Persae 17, 4. 30, 17. ab Athe-
 niensibus et a Lacedaemoniis
 victi 53, 6. 9. post Heraclium
 a barbaris infestati 198, 21.
 Persia 97, 12. 105, 20. 113, 16.
 191, 18. 192, 16. 198, 2. 212,
 14.
 Persthlabus 172, 18.
 Pesenta 145, 7.
 Petronas Camaterus Sarcel urbem
 iubente Theophilo condit, et pro-
 tospatharius, primusque Cher-
 sonia praetor renuntiat 177,
 22.
 Petronas Boilas Nicopoleos capi-
 taneus 204, 16.
 Petrus S. Basilii frater 22, 9.
 Petrus Goinici filius patraeles
 Serviae principatu deficit 155,
 19. Branum arma moventem
 capit et oculis orbat ib. 23. Clo-
 nimerum qui et ipse principatu-
 tum invadere parabat, interficit
 156, 2. ab Bulgariis deceptus
 capitur 157, 4.
 Petrus Bulgarem neptem Romani
 imp. uxorem ducit 88, 1.
 Phaeaces 54, 12.
 Phaedimus Amasaeus, Cappadox
 21, 22.
 Phalacrus mons 31, 12.
 Phalambertus Berengarium Italiae
 regem interficit 117, 11.
 Phalitzis Iutotzae filius, Arpadae
 nepos et Turcarum princeps
 175, 6.
 Phanaagorium 63, 12.
 phangumes Cyprii sub Rhinotmeto
 legati ad Saracenos 214, 21.
 Phara ins. 164, 3.
 Pharnacus Chersonis proteuon Sau-
 romatum Bosporianorum princi-
 pem singulari proelio vincit,
 Bosporianosque parte regionis
 suae multat 253, 16. 255, 6.
 Pharsalus 50, 6.

- Pharus ins. 146, 5.
 Phasianem quam Saraceni invaserunt Leo ac post eum Romanus devastant, tandemque recipiunt 199, 14 sqq. eius partem Iberibus donat Porphyrogenitus 205, 7.
 Phaselis 37, 19.
 Phasis fl. 205, 6.
 Phatema 92, 11.
 Phatemitae 113, 11. Arabiae populi 92, 11. Libyae populi ib. 12.
 Phatitanus mons 226, 7.
 Phatime Mahometis filia 92, 10.
 Philadelphia 24, 12.
 Phileta 38, 14.
 Philippi 47, 7.
 Philippopolis 47, 11.
 Philistim 113, 21.
 Philostephanus 40, 2.
 Phines 122, 19.
 Phineus Aegyptius Paphlagonum pater 30, 1.
 Phlegon 63, 12.
 Phocensis Epirus 54, 16.
 Phoenice 98, 7.
 Phoenix fl. et urbs 37, 18.
 Phosson 122, 15.
 Phosphorium 64, 10.
 Phryges 17, 6. 25, 10. 26, 2.
 Phrygia Capatianes 14, 11. salutaris ib. 6. minor 23, 22.
 Phtiotis 51, 7.
 Pinetae 122, 10.
 Pipinus Italiae rex Venetos multo tempore obsidet 124, 1.
 Pisidae 15, 21.
 Pisidia 14, 10.
 Pisuch 140, 10.
 Pisyra 38, 12.
 Placentia 115, 10.
 Pleba 145, 7.
 Plutinopolis 47, 9.
 Podalia 38, 15.
 Podaron Phialae protospatharius, posteaque vicarius classis 236, 21. denique Cibyrrhaeotarum praetor 239, 18.
 Podendus 19, 22.
 Polybius 19, 11.
 Polyorates Sami ins. tyrannus 41, 6.
 Pompeiopolis 30, 6. 35, 15.
 Pontica 244, 17.
 Ponticum mare 18, 18.
 Pontus 43, 17. 45, 16. 181, 6.
 Porga primus Chrobatorum rex christianus 149, 2.
 Praenetus 27, 6.
 Presiam Bulgariae princeps a Seruis victus 154, 8.
 Pribana 49, 18.
 Pribesthlabus Serviae princeps a patruelo Petro deicitur 155, 21.
 Priene 24, 6.
 principes 16, 1.
 principum princeps cui regioni dominaretur 192, 1.
 Pristena 122, 14.
 Procopius historicus sub Iustiniano 18, 9.
 Proconnesus 25, 3. 43, 21.
 Propontis 43, 2.
 Prosegoes Serviorum princeps 154, 2.
 protelates 237, 1. 240, 17.
 proteuon Chersonis 178, 21.
 protocarabus 237, 8. 239, 14.
 protospathariorum vestis et roga 232, 11. protospatharius Phialae cur sit dictus 236, 5. quinam sub eius potestate 235, 15.
 provinciae Occidentis immunitatem a militia a Leone imp. tributum extra ordinem pendendo obtinent 242, 18.
 Prusa 233, 16.
 Prusias 29, 1.
 Pteleae 181, 24.
 Publii Asiae minoris proconsulis inscriptio 15, 7.
 Pulcheriopolis 56, 3.
 Pucricas Armenius 31, 3.
 Pylae 25, 5.
 Pyrchanus 60, 18.
 Pyrenaei montes 107, 15.
 Pyrotima 140, 11.
 Pythagoras Mnesarchi, Samius 41, 8.
 Pythia 235, 6.
 Quadratus 109, 2.
 Ragusaei vel Ragusini 130, 8. olim Lausaei dicti 136, 18. eorum origo ib. 21. tributa pro vineis quibus pendant 147, 17.
 Ragusium urbs 137, 8. 145, 16. Dalmatiae metropolis 61, 16. a Saracenis obsessa a Basilio Mac. liberatur 130, 6. in ea corpus

- S. Pancratii aservatum** 137, 13.
 eius situs 147, 14.
Rastotza 146, 1.
regum libri 30, 15.
Rhabias Zenari filius 90, 17.
Rhamble 113, 21.
Rhegedora 21, 4.
Rhegepodandus 21, 2.
Rhegium 60, 1. eius pons 233, 17.
Rhemesiana 56, 7.
Rhenea 43, 13.
Rhenus fl. 111, 19.
Rhibalensis 122, 9.
Rhibantus 122, 21.
Rhisena 162, 4.
Rhodanus 107, 11.
Rhodopes praefectura 47, 5.
Rhodus ins. 95, 22. 99, 1. Do-
 rum colonia 38, 22. eius co-
 lossus a quo factus 95, 19. a
 Mavia Arabum duce sublatus
 ib. 22.
Rhomatina 122, 10.
Rhusium 49, 19.
Rhyndacus fl. 25, 9. 43, 21.
Risonicus 56, 17.
Rodentus 19, 21.
Rodosthlabus Serviorum princeps
 154, 2.
**Rodolphus Berengarium Italiae re-
 gno deturbat, posteaque victus
 regnum cum eo partitur** 116, 5.
**rebellante populo in Burgundiam
 secedit** 117, 19.
Roma 62, 8. 123, 13. 125, 17. 153,
 17. 247, 21. 249, 20. eius prin-
 ceptus legitimus papa 58, 9.
Romani 69, 19. 86, 3. 98, 15. 106,
 19. 111, 7. 124, 20. 125, 19.
 134, 5. 136, 12. 150, 19. 153, 12.
 156, 22. 158, 24. 162, 8. 172,
 22. 182, 10. 190, 17. 192, 24.
 198, 16. 211, 9. 217, 2. 227, 3.
 244, 13. 246, 22.
Romania 79, 22. 206, 17. 212, 11.
 270, 18.
Romanopolis 226, 6.
**Romanum imperium regnante He-
 raclio mutilari coeptum** 12, 17.
**Romanus imp. neptem Petro Bul-
 garo uxorem dedit** 87, 22. eius
 aurea bulla seu foedus cum Ibe-
 ribus 202, 11.
Rusianum 120, 19.
Russi 179, 17. **Patzinacitas ma-
 xime omnium reformidant** 69,
 15. eorum iter in Romaniam,
 et superstitiones 74, 17. 78, 1.
Russia 71, 20. 77, 18. 179, 19.
Subartocaspali 168, 11.
Sabas fl. 177, 16.
**Sabas vel Samanus Saracenorum
 Afrorum dux** 61, 13. 130, 3.
Sacacatae 167, 11.
Sagalassus 38, 16.
saganae navium genus 150, 10.
Salamas 191, 15. 192, 4.
Salenes 159, 21.
Salernum 118, 15.
Salmacatae 167, 10.
SalmuzesTurcarum boebodus 170,
 4.
Salona 137, 11. 149, 7. **Dalma-
 tia caput** 141, 15. aquis ad
 potum suavissimis commendata
 58, 2. ab Abaris qua ratione
 capta 126, 22. 142, 11.
Saltice 47, 4.
Saltus 50, 7.
Samaria 30, 15. eius incolae ab
 Assyriis quo translati 30, 16.
Sambatas fl. 75, 1.
**Samonas patricius et accubitor
 sub Leone** 231, 21.
Samothrace ins. 47, 12.
**Samus insula, et thema unde sit
 dicta** 41, 2. quaenam in eo
 themate urbes et turmae 41, 17.
**Sangarius fluvius ponte iunctus
 a Iustiniano** 27, 8. in eum epi-
 gramma ib. 12.
Saniana 28, 11. 225, 19.
Sapaxi 269, 7.
Sapicium 269, 16.
Saraceni 100, 15. 101, 24. 182, 16.
 212, 7. 226, 4. 230, 15. e re-
 gione/sua quando egressi 93, 5.
Ragusium frustra obsident 62, 16.
 130, 2. iidem **Barim** capiunt, in-
 deque post aliquot annos a
 Graecis et a Francis eiiciuntur
 62, 16. 130, 16. **Phasianem
 sub Leone invadunt, et sub Ro-
 mano amittunt** 199, 15. 200, 1.
 eorum classis apud **Cysicum** sub
Pogonato incensa 217, 1.
Sarat 179, 20.
Sarcel Chazarorum oppidum 80, 17.

- ad Tanaism quando et a quo aedificatum 177, 19.
- Sardini 23, 21.
- Sardinia 57, 11. 59, 10.
- Sardis 23, 3.
- Sarmatae 244, 17. 250, 10. 255, 21.
- Sauromatus Bosporianorum dux a Chersonitis vincitur 244, 11.
- Sauromatus alter a Pharnaco Chersonis proteuonte singulari certamine vincitur 153, 8.
- Savada 47, 4.
- Saxonia 144, 10.
- Scampta 56, 3.
- Scarphia 51, 17.
- Scepila ins. 50, 8.
- Scerda 140, 10.
- Sceupton 56, 4.
- scholarum domesticus destinatus cum cohorte ad palatii custodiam 235, 12.
- Scholasticus ostiarius accubitor sub Theophilo 231, 15.
- Sirdacissa 140, 10.
- Sclabesiani in Peloponnesum sub Romano irrumpunt 233, 15.
- Sclavi 75, 1. 79, 17. 127, 6. 136, 23. 146, 16. 147, 3. 161, 17.
- Dalmatiae ditioni Romanae se subtrahunt 127, 10. baptismum Basilio imperante suscipiunt, eique se subiciunt 129, 1. eorum duces zupani 128, 22.
- Sclavi Peloponnesi Patras sub Nicephoro obsident 217, 4. inde a Beato Andrea repulsi attriuntur eius apostoli templo Patris celebri 218, 10. 219, 20. v. etiam Ezeritae, Milengi.
- Slavonia 123, 22.
- Scordona 151, 5.
- scriniarii 16, 21.
- Scylax Caryandenus scriptor 18, 7.
- Seyrus ins. 43, 12.
- Scythae 50, 13. 182, 7. rebellantes a Chersonitis ad deditionem compelluntur sub Constantino 250, 14. eos Rhinotmetus in montibus Strymonis collocat 50, 14.
- Sebasteae thema 32, 1. 228, 12.
- Sebastopolis 49, 21.
- Selbo 140, 10.
- Seluciae thema 35, 9. quibus ex uribus constet ib. 13. quando inter themata censi coeperit 36, 2.
- Selga 37, 21.
- Selinas fl. 78, 8.
- Selinus urbs et fl. 38, 4.
- Selymbria 45, 2.
- Serbula 153, 1.
- Serbuliani 153, 2.
- Seretus fl. 171, 13.
- Serrae 47, 6.
- Servia 145, 14. 152, 16. 153, 10. 156, 4. 161, 9. eius situs 146, 13. urbes 159, 19.
- Servii 79, 17. 128, 9. 157, 19. albi 152, 10. Serviorum pars ad Heraclium imperatorem confugit, et in themate Thessalonices primum, deinde in Dalmatia sedes ponit ib. 18. baptismum suscipiunt 153, 18. Bulgaros saepe repellunt 154, 9. ab iis denique decepti, et in Bulgariam abducti sunt 158, 13. sed adiuvantibus Graecis regionem suam recipiunt, et imperatori CP. se subiciunt 159, 11.
- Sesamus 29, 12.
- S. Severinae urbs 60, 2.
- Sicania 58, 14.
- Sicardus Longobardiae princeps 121, 4.
- Siceliotae 59, 15.
- Sicilia ins. 57, 12. 104, 22. 121, 8. 225, 2. olim Sicania, maxima insularum mediterranei maris 58, 14. olim sub regibus postea in Romanorum potestatem venit ib. 5. CP. imperatori cur subiecta ib. 10. paene universa a Saracenis capta 59, 18. eius praecipuae urbes ib. 16.
- Sico Longobardiae princeps 121, 2.
- Siculi 59, 14.
- Sicyon 52, 9.
- Side 37, 21.
- Sidraga 145, 8.
- Sigrianae montes 25, 2.
- Singidon 111, 9.
- Sinope 21, 7. 29, 18.
- Sinutes eunuchus, chartularius curus publici sub Leone, et legatus ad Adranasē 184, 13.
- Sipendus 121, 3.

- Sirmium** 111, 9. 173, 20.
Smyrna 96, 4. praetorium thematis Sami 41, 18.
Soldanus Saracenorum Afrorum dux Ragusium frustra obsidet 61, 13. 130, 3. inde Barim capit, et Longobardiam aliquandiu tenet ib. 16. inde pulsus, et a Ludovico Franciae rege captus Capuae ac Beneventi princeps in eum suscitatur 131, 11. 132, 2. in patriam reversus Capuam et Beneventum oppugnatum venit, sed frustra 133, 12.
Soli 35, 15. 39, 14.
Sophia Nicetae filia Christophoro Romani imp. filio nupta 54, 4.
Sophianus Maviae avus 101, 22.
Sophronius Hierosolymorum episcopus Palaestinae ecclesias inita cum Arabibus pactione servat 95, 5.
Sora 30, 5.
Soteriopolis 183, 3.
Spandiates Iber toto corpore excepto corde invulnerabilis 198, 5.
Spania 107, 14.
Sparta 52, 10.
spatharocandidatus 177, 22.
Sphendoplocus Moraviae princeps 81, 10. 174, 1. 175, 20. regionem in tres filios dividit ib. 22.
Sphendosthlabus Russiae princeps 74, 20.
S. Spiridion ex Trimytho urbe in Cypro insula 39, 16.
Sporades insulae 43, 7. 57, 15.
Srechiabarax 269, 18.
Stauracius Platys Mardaitarum Attaliae capitaneus inimicitias cum Eustathio Cibyrhaeotarum vicario exercet, et a Leone imperat. revocatur 229, 3.
Stenitae 237, 21. remiges agrariorum imperialium 233, 21.
Stenum 237, 22.
Stephanus grammaticus 58, 14.
Stephanus mathematicus 93, 2.
Stephanus Serviae princeps a patrele Petro eiicitur 154, 23.
Stoli 50, 1.
Stolpon 151, 6.
- Strabo geographus Cappadox ex Amasea** 18, 4. 42, 6. 63, 9.
Stratonicia 24, 10. 38, 11.
Strobelus 36, 20.
Strobilus 122, 11.
Stroemerus Blastemeri filius a Muntimero fratre captus, in Bulgariam mittitur 154, 13.
Strubun 77, 15.
Strymonis thema 50, 10. in eo Scythae a Rhinotmeto collocati ib. 13.
Suleemanus Saracenorum princeps a Graecis victus 102, 8. 105, 3.
Supolichus Chersonita 252, 18.
Surrentum 120, 20. 121, 16.
Susa 257, 9. 259, 13.
Syce 38, 6.
Sylaeum 37, 20.
Symbatius principum princeps 183, 16. 191, 17. 192, 6. ab Aposata Persidis amera interfectus 191, 18. 192, 15.
Symbatius magnus Iberiae princeps 206, 4.
Symbatius Davidis filius, et Symbatii magni nepos 207, 8. Paneratii patris filiam uxorem ducit ibid. 19. Adranutzium ab Asotii Ciscasis filia aufert ibid. 12.
Syme ins 37, 9.
Symeon Bulgariae princeps Petrum Serviae principem in vincula comiecit, eique Paulum substituit 156, 23. idem Paulum eiicit et Zachariam Serviae principem renuntiat 157, 18. quo et ipso expulso, Servios omnes in Bulgariam abducit 158, 13.
Symeon a secretis patricius sub Romano 209, 4.
Symposium clusura ubi 227, 8. a Melitiniatis capitur, sed iterum a Melia occupatur, et turma fit ib. 23.
Syngul fl. 179, 14.
synodus in Trullo 215, 10.
Syracusae 59, 19.
Syri 19, 16.
Syria 57, 17. 96, 19. 106, 2. 180, 12. 182, 17. 215, 1.
Syrucalpee 165, 23.
Sysperites 30, 13.

- Tabla 225, 22.
 Talmat 165, 3.
 Tamasus 39, 15.
 Tamatarcha 181, 7. 268, 22.
 Tanais fl. 178, 10. 181, 1.
 Tarcatzus primus Arpadæ filius 175, 1.
 Tariani 172, 12.
 Taro 182, 6. 184, 2. 189, 15.
 Taronitæ 186, 23.
 Tarrhaconesia 108, 13.
 Tarsia 15, 9.
 Tarsiatæ 27, 4.
 Tarsus 35, 19.
 Tartessii 107, 9.
 Tase Arpadæ nepos 175, 9.
 Taurica Cappadociae pars 18, 14.
 Tauromenium 59, 17.
 Taupolis 38, 13.
 Taurus mons 14, 7. 35, 11. 38, 17.
 Taurus Thraciæ sub Constantino proconsul 45, 11.
 Tautucas Armenius 31, 3.
 Taxis Zeltæ filius, Arpadæ nepos 175, 10.
 Tebele Tarcatzi filius, Arpadæ nepos 175, 4.
 Tece 226, 8.
 Teim 29, 2.
 Teliutza 74, 22.
 Telmissus 37, 13.
 Tenen 151, 6.
 Teos 24, 11. 41, 14.
 Tephricæ 31, 15.
 Terbunia 147, 15. 153, 11. 161, 12. eius regionis situs 145, 16.
 Terbuniatæ Serviorum pars olim sub zupanis, postea sub principibus 161, 12. cur sint dicti ib. 16. eorum urbes 162, 4.
 Termatzus Arpadæ abnepos 175, 12.
 Terpemere Chrobatorum princeps 149, 23.
 Tetrangurium urbs 147, 9. cur sit dicta 138, 21. eius situs ib. 18.
 Thasus ins. 47, 11.
 Thebæ 50, 5.
 thema quid 11, 6. unde sit dictum 13, 5. thematum nomina alia antiqua, alia recentia 11, 3. themata quando constituta 12, 14. eorum sub Leone et Romano mutationes 225, 5. 226, 10.
 Themistus Chersonis proteuon Bosphoriano pacem a Diocletiano petere compellit 244, 10 sqq.
 Theoctistus Broeeniorum, Peloponnesi praetor sub Michaele Theophili filio, Slavos rebellantes ad tributa pendenda damnat 221, 4.
 S. Theodori martyris scutum ubi 36, 12.
 Theodorus Sigriztes Bulgarorum exercitus dux, a Serviis in bello occisus 158, 1.
 Theodorus Armeniorum interpres sub Leone 184, 6.
 Theodosiopolis a Graecis post diutinum bellum capta 199, 24 sqq.
 Theodosiopolitani 201, 2. 205, 15.
 Theodosius protovestiarius sub Leone contra Bulgaros pugnavit occiditur 33, 9.
 Theodotus protocarabus dromonii imperialis sub Porphyrogenito 240, 17. eum caesum tonsumque Romanus perpetuo exilio damnat 241, 9.
 Theophanes monasterii Magni Agri conditor 106, 14. eius genus ib. 15. e chronicis eius loci laudati 93, 13. 96, 8. 102, 17. 110, 7.
 Theophanes patricius accubitor sub Romano 232, 3.
 Theophilus patricius et Chaldae praetor sub Romano Phasianem devastat 200, 8.
 Theophilus patricius et Theodosiopolets praetor sub Porphyrogenito 204, 2.
 Theophylactus Bimbilides Phialæ protospatharius sub Leone et Porphyrogenito 239, 21.
 Theophylactus protospatharius et mensae augustae domesticus sub Romano 241, 22. bene erga Porphyrogenitum animatus 242, 10.
 Theophylactus magister sub Porphyrogenito 241, 22.
 Thera ins. 43, 13.
 Therasia ins. 43, 13.
 Therma 21, 2.

- Thermopylae** 51, 22.
Thessali 51, 3. 13.
Thessaliae praefectura 50, 4.
Thessalonica urbs Macedoniae 152, 20. 177, 2. unde sit dicta 51, 3. nunc thematis caput 50, 22. quantum a Danubio distet 177, 2.
Theudericus patricius, consul et Gotthorum princeps Libyam occidentalem occupat 111, 15.
Thomas Lycandi prooecus quae munera Iustiniano obtulerit 34, 10.
Thracae 22, 21. 221, 6. eorum thema 44, 9.
Thraceis Asiae minoris incolae 22, 13. eorum thema ib. 12. 38, 10. 215, 8. unde sit dictum 22, 19. eius urbes 24, 5. eius praetor equestris agminis dux 41, 15.
Thracia 23, 14. 102, 6. 111, 14. unde sit dicta 46, 4. olim in duo regna divisa 44, 18. deinde provincia Romani imperii ab uno proconsule administrata, denique in exigua segmenta divisa 45, 11. eius praefecturae et urbes 47, 1.
Thucydides 53, 11.
Thyatira 24, 7.
Thymimes Mundari filius 90, 18.
Thyni 27, 4.
Tibe 191, 15. 192, 4.
Tibium 200, 5.
Ticrit 114, 3.
Timeses fl. 174, 6.
Titiopolis 36, 8.
Titza fl. 174, 8.
Tius 28, 17.
Tlon 38, 14.
Tomis 47, 13.
Topirus 49, 19.
Tornicius Apoganem Taronitae filius patricius 187, 4. 188, 19. regionem suam imperatori CP. donat, sed eam imperator patruelibus Torniciis reddit 189, 8. eius vidua in monasterium Psomatheii CP. secedit 190, 20.
Tortzeli 122, 20.
Traiani pons 173, 16.
Traianopolis 47, 7.
Trallis 24, 8. 41, 13.
Trapezus 30, 10. 226, 19.
Trice 50, 5.
Trimythus 39, 16.
Tripolis 112, 10.
Triton 25, 2.
Troiani 26, 2.
Tropaeus 47, 15.
Trosmis 47, 15.
Trullus fl. 171, 11.
S. Tryphonis corpus ubi asservatum 139, 8.
Trypia 227, 21.
Tungatae 167, 9.
Turcae 144, 11. 152, 3. 156, 20. 164, 18. 171, 20. 238, 19. 239, 1. olim Sabartoeasphali dicti 168, 10. a Patzinacitis eiecti, pars in Perside, pars in Atelcusu regione sedes ponunt 169, 5. hi Moraviam invadunt 170, 21. 177, 14. a Patzinacitis saepe victi 70, 6. 73, 24. in octo gentes divisi 174, 12. eorum principes ex Arpadae prosapia ib. 17. eorum dignitates ib. 20.
Turcia 148, 2. 166, 8. ubi 177, 14. quinam in ea fluvii, quibusque gentibus circumscribitur 174, 6. 9.
Turganerch ins. 181, 22.
turmarum mutationes sub Leone 224, 21.
Tutes fl. 174, 6.
Tyana 21, 3.
Tyrocastrum 206, 16.
Tzamandus 32, 18. ea occupata Melias eius clisuriarcha factus 228, 10.
Tzarbagani ins. 181, 22.
Tzeesthlabus Clonimeri filius Serviam a Bulgaris devastatam occupat, et adiuvante imperatore CP. habitatoribus frequentem reddit 158, 11. Romano imperio se subicit ib. 24.
Tzena 145, 8.
Tzentina 146, 12.
Tzentzena 145, 7.
Tzermatzu 191, 15. 194, 8.
Tzernabusce 159, 20.
Tzernigoga 74, 22.
Tzicane 242, 21.
Tziliapert 269, 18.
Tzoidus 47, 9.

- Tropon** 165, 10.
Tzur 165, 6.
Ueruch fl. 181, 12.
Ulborsi 76, 13.
Ulnutes 191, 7.
Ultini 166, 9.
Umarus classis Arabum praefectus, ac deinde princeps 105, 5. eius expeditiones et imperii tempus 95, 3.
Usa Palaestinae ameras 98, 8.
Uthmanes Arabum princeps 95, 16. eius expeditiones ib. 17.
Uzi 164, 11. 166, 20. Patinacitis formidolosi 79, 23. iidem Chazaros facile infestant 80, 3.
Uzia 166, 3.
Valid Arabum princeps 104, 8. universam Africam capit ib. 11.
Vandali 121, 9. Hispaniam primo, deinde Africam occupant 111, 17.
Varnae fl. 79, 7.
Veneti olim Henetici in insulas secedunt 121, 19. 123, 11. Pipino tributa solvere compelluntur 124, 21. eorum insulae et urbes in Italia 122, 17.
Venetia 150, 2.
Venetiae 122, 3. 150, 16. earum ducis sedes 122, 3.
Venetum mare quot flumina influant 122, 4.
Verona 117, 11.
Vesuvius mons 60, 18.
Wisigotthi Roma devastata Gallias primum, deinde Hispaniam occupant 111, 10. 112, 10.
Xanthus 37, 14.
Xenophon 30, 10.
Zacharias Atheniensis papa 119, 3.
Zacharias Pribesthlabi filius a Paulo Brani filio Serviae principatum invadens capitur, et Bulgaris traditur 157, 11. eundem adiutantibus Bulgaris deicit ib. 17.
Bulgaros vincit, posteaque ab iis eicitur ib. 20. 158, 9.
Zachluma fl. 160, 22.
Zachlumi Serviorum pars cur sint dicti 160, 11. regionis situs 145, 18. eorum urbes 160, 23.
Zachlumitae 128, 10. 147, 15. 153, 10. 156, 17. 162, 14.
Zacynthus ins. 54, 10.
Zalichus 21, 7.
Zaltas quartus Arpadae filius 175, 2.
Zapara 50, 3.
Zelpa 47, 14.
Zenarus Ismaelis pronepos 90, 15.
Zenopolis 36, 9.
Zentina fl. 145, 22.
Zetlebe 162, 5.
Zichi 181, 22. 182, 1. 269, 2.
Zichia 71, 20. 269, 1. ubi 181, 15. eius insulae ib. 19.
zupani Serviae a Bulgaris eiecto principe Zacharia decepti, et in vincula coniecti 158, 10.
Zurbaneles protospatharius azatus curopalatae Iberiae 202, 13.

I N D E X

A D H I E R O C L E M .

- Ἄβιλα Παλαιστ.* 398, 24.
Ἄβιλα Φοινίκ. 398, 15.
Ἄβριτος Μυσ. 391, 5.
 Abydus Hellesp. 394, 3.
 Acalissus Lyc. 395, 21.
 Achrida eadem quae Lychnidus,
 nec tamen Iustiniani imp. pa-
 tria 432, 7. quando Iustinia-
 na I. dici coepta 433, 22.
 Acmonia Phryg. 394, 13.
 Aconesiae insulae circa Isauriam
 et Ciliciam 515, 11.
 Acontisma 391, 17.
 Acrasus Lyd. 394, 21.
Ἀδάδα Πισιδ. 394, 29.
Ἄδανα Κιλίκ. 397, 10.
 Adonis in Phrygia et vicinia va-
 riis nominibus olim cultus 456,
 26. eius Come ib. 35.
Ἄδρα Ἀραβ. 399, 2.
 Adramuttium Asiae 393, 29.
Ἀδρασσός Ἀραβ. 399, 5.
 Adrasus Isaur. 397, 24.
Ἀδριανοὶ Ποντ. 396, 11.
Ἀδριανούπολις Αἰμιν. 391, 1.
Ἀδριανούπολις Ἡπειρ. 392, 28.
Πισιδ. 394, 26. *Ὀνωριάδ.* 396,
 14.
Ἀδριανὸς Θῆραι Ἑλλησπ. 394, 5.
 Aegae circa Myrinam an semper
 Aegaeae 443, 19.
 Aegaeae Asiae 393, 28.
 Aegeae Cilic. 397, 13.
 Aegina insula Graec. 392, 9.
 Aelia Palaest. 398, 19.
- Aeliae cognomine diutissime usa
 Hierosolyma 529, 10.
 Aenus in Thracia coelo utebatur
 frigidissime 406, 11.
 Afrodito 399, 20.
Ἀγαλασσός Πισιδ. 394, 28.
Ἀγχιταλος Αἰμιν. 391, 2.
Ἀγκυρα Γαλατ. 396, 20.
Ἀγάη Ἀστ. 393, 28.
Ἀγαῖος, Ἀγεάτης, Ἀγιεύς 443,
 15.
Ἀγέαι Κιλίκ. 397, 13.
Ἀγεῖρα Ἑλλ. 392, 12.
Ἀγιον Ἑλλ. 392, 12.
Ἀγισσος Σχυθ. 391, 9.
Ἀγρόσθενα Ἑλλ. 392, 8.
Ἀγυπτιακή (Ἐπαρχία) 399, 6.
τοῦ Αἰμινόντου (Ἐπαρχ.) 391, 1.
Ἄγιος Ροδόπ. 390, 12.
Ἄκανθος Ἰλλυρ. 391, 16.
Ἄκραι Σχυθ. 391, 7.
Ἄκτιον Ἡπειρ. 392, 28.
Ἄκνὲς Σακ. 393, 11.
Ἀλάβανδα Καρ. 396, 3.
 Alexandria Aegypt. 399, 7. Cili-
 ciae 397, 13.
 Alexandrinus patriarcha centum
 episcopos sibi subditos habebat
 536, 19.
Ἄλιζα Ἀστ. 393, 25.
Ἄλιανδὰ Καρ. 396, 3.
 Allii Phryg. 394, 14.
Ἄλλυγος Κορί. 392, 23.
Ἄλωπτα Ἰλλυρ. 391, 12.
Ἄλωρις Σχυθ. 391, 9.

- Ἀμαγία Ἡπειρ. 393, 5.
 Ἀμασία Ἐλενοπ. 396, 31.
 Ἀμάστριον Παφλ. 396, 17.
 Ἀμαθούς Κύπρ. 397, 16.
 Ἀμβλαδα Λυκαον. 394, 32.
 Ἀμιδα Μεσοπ. 398, 9.
 Ἀμιός Ἐλενοπ. 396, 31.
 Ἀμώριον Γαλ. σελ. 396, 23.
 Amphipolis Illyr. 391, 15.
 Ἀμφισσα Ἑλλάδ. 392, 3.
 Ἀμουργός Νῆσ. 395, 30.
 Ἀμυζών Καρ. 396, 3.
 Ἀναία Ἀσι. 393, 23.
 Ἀναπος Λυκ. 395, 21.
 Ἀνάσσις Ἑλλάδ. 392, 5.
 Ἀναστασιούπολις Καρ. 396, 6.
 Anastasiupolis Galatiae olim La-
 gania appellata 497, 28.
 Ἀνάζαρθος Κιλικ. 397, 13.
 Anchesmus Epir. 393, 1.
 Ancyra Phrygiae 394, 16.
 Ancyro - Galatia 497, 7.
 Ἀνδραπα Ἐλενοπ. 396, 31.
 Ἀνδρῶν Αἴγυπτ. 399, 8.
 Andros ins. 395, 29.
 Ἀνεμοθύριον Ἰσαυρ. 397, 20.
 Antaeu 399, 23.
 Antaeus inter Osiridis amicos 547,
 34.
 Ἀνταγγία Ἰλλυρ. 391, 13.
 Ἀντανδρος Ἀσι. 393, 30.
 Ἀντάραδος Φοιν. 398, 12.
 Ἀνθηδών Ἑλλάδ. 392, 5. Πα-
 λαιστ. 398, 20.
 Ἀνθύλατοι an municipiorum et
 coloniarum duumviri 401, 25.
 Antigonía eadem ac Mantinea
 424, 1.
 Ἀντίκυρα Ἑλλάδ. 392, 4.
 Antinou 399, 22.
 Antiochia Cariae 396, 4. Isaur.
 397, 21. Pisid. 394, 25. Sy-
 riae 397, 26.
 Ἀντιφιέλδης Λυκλ. 395, 23.
 Ἀντιφρώ Ἀβ. 400, 1.
 Antonius, monachorum parens, ubi
 natus 545, 12.
 Ἀπάμεια Πισιδ. 394, 27. Συρ.
 397, 28.
 Aramia Cariae 396, 10.
 Ἀπερλαί Λυκ. 395, 23.
 Ἀφράϊον Ἀγούστ. 399, 12.
 τῆς Ἀφρικής (Ἐπαρχ.) 400, 9.
 Aphrodisia Europ. 390, 11. Ca-
 riae 396, 5.
 Aphroditon Arcad. 399, 26.
 Apis Lunae sacratus 546, 25.
 Apollo Mystes apud Daidianos
 457, 31.
 Apollonia Cariae 396, 5. Epiri
 nov. 393, 4. Illyr. 391, 15.
 Ponti 396, 10.
 Ἀπολλωνίς Ἀυσ. 394, 22.
 Ἀπόλλωνος ἱερὸν Ἀυσ. 394, 21.
 Apollonos minoris 399, 23. su-
 perioris ib. 27.
 Appia Phryg. 394, 15.
 Ἀππιαρία Μυσ. 391, 4.
 Ἀππων Ἡπειρ. 393, 1.
 Apris Europ. 390, 11.
 Artaus Helleesp. 394, 5.
 Ἀπτερα Κρήτ. 392, 24.
 Ἀραβία Ἀγούστ. 399, 16.
 τῆς Ἀραβίας (Ἐπαρχ.) 399, 1.
 Ἀράβισσος Ἀρμεν. 397, 7.
 Ἀραδὴν Κρήτ. 392, 25.
 Ἀραδος Φοιν. 398, 12.
 Ἀραυρος Ἰλλυρ. 391, 16.
 Araxa Lyciae 395, 25.
 Arcadiae Aegypti unde nomen
 venerit 544, 33.
 Arcadiopolis eadem quae Bergule
 Thrac. 402, 43.
 Ἀρεόπολις Παλαιστ. 398, 28.
 Ἀρεθούσα Συρ. 397, 29.
 Ἀργίτζα Ἑλλησπ. 394, 6.
 Ἀργος Μακεδ. 391, 19. Ἑλλάδ.
 392, 13.
 Ἀριαραθία Ἀρμεν. 397, 7.
 Ἀριασσός Παμφ. 395, 14.
 Ἀρίσθηλα Παλαιστ. 398, 28.
 Aristium Phryg. 394, 14.
 Ἀριζα Παλαιστ. 398, 22.
 Ἀρκα Ἀρμεν. 397, 7.
 Ἀρκαθία Κρήτ. 392, 23.
 τῆς Ἀρκαδίας (Ἐπαρχία) 399, 18.
 Ἀρκαδιούπολις Ἀσι. 393, 24.
 Θράκ. 390, 9.
 Ἀρκαί Φοιν. 398, 12.
 τῆς Ἀρμενίας α' (Ἐπαρχ.) 397, 4.
 τῆς Ἀρμενίας β' (Ἐπαρχ.) 397, 6.
 Ἀρμονία Μακεδ. 391, 20.
 Arnea Lyciae 395, 23.
 Ἀρπασα Καρ. 396, 4.
 Ἀρσενότης Ἀρκαδ. 399, 19.
 Ἀρσινόη Κύπρ. 397, 17.
 Ἀρύκανδα Λυκ. 395, 22.

- Ascenus et Arcaeus Del Lunl cognomina 456, 18.
 Asia quot olim urbes habuerit 439, 22. eius templa communibus urbium impensis sarta tecta 453, 1.
 τῆς Ἀσίας (Ἐπαρχία) 393, 22.
 Ἀσίγη Ἑλλάδ. 392, 16.
 Ἀσκαλῶν Παλαιστ. 398, 22.
 Ἀσωπὸς [πόλις] Ἑλλάδ. 392, 15.
 Aspendus dein Primopolis 475, 15.
 Ἀσπωνα Γαλατ. 396, 20.
 Ἀστυπάλεια Νήσ. 395, 30.
 Ἀταρνεά Ἑλλησπ. 394, 4.
 Ἀθήναι Ἑλλάδ. 392, 8.
 Athribis Aegypt. 399, 16.
 Atmenia Pseud. 394, 25.
 Attalia Lyd. 394, 20. Pamphyl. 395, 10.
 Attuda Phryg. 394, 10.
 Ἀυγούστα α' (Ἐπαρχία) 399, 11.
 Ἀυγούστα β' (Ἐπαρχία) 399, 15.
 Ἀυγούστα Κιλικ. 397, 11.
 Augustalis in Aegypto praefectus 536, 6.
 Augustamnica Aegypti unde appellata 541, 11.
 Ἀδίου κόμη Ἀσί. 393, 26.
 Aulona Epir. nov. 393, 5.
 Ἀθρηλιούπολις Ἀιδ. 394, 20.
 Ἀξιούπολις Σκυθ. 391, 8.
 Azani Phryg. 394, 15.
 Ἀζωτὸς παράλιος Παλαιστ. 398, 18. μεσόγειος Παλαιστ. ibid. 19.
 Azotus duplex, maritima et mediterranea 528, 34.
 B et T in Graecis permiscuntur 466, 27.
 Βαβάκτης Pan 415, 35.
 Babylon Aegyptia quam longe a sinu Arabico 543, 39.
 Βάγεις Ἀιδ. 394, 21.
 Βάλβουρα Λυκ. 395, 26.
 Βαράτη Λυκαον. 394, 33.
 Βαρέττα Ἀσί. 393, 26.
 Βάργαλα Μακεδ. 391, 19.
 Βάρεις Πισιδ. 394, 28.
 Βαρίσση Ἑλλησπ. 394, 2.
 Basiana Mys. 393, 21.
 Βασιλιούπολις Βιθυν. 396, 10.
 Basilinopolis Bithyniae a Iuliano in matris honorem condita 491, 4
 Bathnae Osroen. 398, 6.
 Bathys fl. circa Dorylaeum 469, 32.
 Βέροβη Παμφ. 395, 12.
 Βέργγη Ἰλλυρ. 391, 16.
 Bergule Thrac. Arcadiopolis 402, 43.
 Beroa Thr. cons. 390, 16.
 Beroea Syr. cons. 397, 27.
 Beroea Thrac. apud recentiores Geographos neglectior 407, 11.
 Irenopolis quando dici coepta ib. 14.
 Beronice Libyae 399, 30.
 Berroea Illyr. 391, 12.
 Berytus Phoenic. 398, 11.
 Berytus Phoenic. metropolis et cuius generis 525, 3.
 Βίβλος Φοιν. 398, 11.
 Βιεννα Κρήτ. 392, 22.
 Βιμενάκιον Μυσ. 393, 17.
 Βιρθεα Ὀσροην. 398, 7.
 Βιτάρους Παλαιστ. 398, 29.
 Bithynarcha eiusque solemnium e metropoli processus 490, 37.
 Βιτύλη Παλαιστ. 398, 22.
 Βιζύη Θράκ. 390, 9.
 Βλαυῦndon Ἑλλησπ. 394, 4.
 Boium Ins. 392, 2.
 Βονωνία 393, 11.
 Βόστρα Ἀραβ. 399, 2.
 Βόστρους Φοιν. 398, 11.
 Βράγμιος Ἰλλυρ. 391, 14.
 Briana Phryg. 394, 13.
 Βρίουλα Ἀσί. 393, 24.
 τῶν Βρισγάμων (Ἐπαρχία) 400, 8.
 Βροῦζος Φρυγ. Σαλ. 395, 4.
 Bubastus Aegypt. 399, 16.
 Βουβῶν Λυκί. 395, 25.
 Βούλις Ἠπειρ. 393, 4.
 Βουμβίτια Ἑλλάδ. 392, 5.
 Busiris Aegypt. 399, 10.
 Buthrotum Epir. 393, 1.
 Βούτος Αἴγυπτ. 399, 7.
 Cabassa Aegypt. 399, 8.
 Cadi Phryg. 394, 15.
 Cadi Phryg. ad Hermum 455, 5.
 Caesarea Cappadociae 396, 26.
 Palaest. 398, 18. Pont. 396, 10.
 Thessal. 391, 23.
 Callatis Scyth. 391, 7.
 Callinica Osroen. 398, 7.
 Callinicus quando Leontopolis appellata 523, 42.
 Camara Cret. 392, 22.
 Candyba Lyc. 395, 24.

- Cantania Cret. 392, 25.
 Capidaba Scyth. 391, 8.
 Cappadocia quo tempore rectorem Consulare accepit 499, 36. a Valente imp. in duas secta 502, 8. in tres a Iustiano 503, 38.
 Caralia Pamph. 395, 18.
 Cariae urbes pleraeque in collibus 484, 26.
 Carpasium Cypr. 397, 18.
 Carpi ubi habitarint 409, 40.
 Carrae cur urbs paganorum 523, 11.
 Cassa Pamph. 395, 17.
 Castabala Cilic. 397, 14.
 Castoria Thessal. 417, 39.
 Castra Martis 393, 11.
 Caunus Lyciae 395, 25.
 Caunus urbs conditionis miserae 480, 10.
 Cellae Illyr. 391, 12.
 Cephaleniae ins. Graec. 392, 17.
 Cerase Lyd. 394, 21.
 Cerasus Pont. Polem. 397, 2.
 Cercyra ins. Epir. 393, 2.
 Ceres Chthonia apud Hermionenses 423, 37.
 Ceretapa Phryg. 394, 11.
 Cestri Isaur. 397, 21.
Χαιρώνεια Ἑλλάδ. 392, 3.
Χαλκηδών Ποντ. 396, 9.
 Chalcedonia cuiusmodi Metropolis 488, 11.
 Chalcis ins. Euboeae 392, 7.
 Chalcis Syr. cons. 397, 27.
 Charagmuba Palaest. 398, 28.
Χερσόνησος Κρήτ. 392, 23.
Χώρα Αρκ. 395, 22.
Χωρία Μιλυαδικά Παμφ. 395, 13.
Χωρία πατριμονιάλια Καρ. 396, 7.
 Christopholis eadem ac Nicopolis Thraciae 406, 34. et Dioshiron Asiae 441, 15.
 Cibyra Cariae 396, 7.
 Cibyrheotarum Thema quodnam 487, 36.
 Cierus deinceps Prusias ad Hypium amnem 494, 22.
 Cinna Galat. 396, 20.
 Cios Pont. 396, 10.
 Cisamus Cret. 392, 24.
 Citium Cypr. 397, 16.
 Claneus Gal. sal. 396, 24.
 Claudiopolis 396, 13.
 Clazomene Asiae 393, 27.
 Clysma castellum ad Arabicum sinum accubans 544, 8.
 Cnidus Cariae 396, 2.
 Codrula Pamph. 395, 16.
 Coela portus Thrac. 405, 17. in Euboea ib. 27.
 Colassae Phryg. 394, 11.
 Colassae et Colassenses Phryg. 451, 9.
 Colbasa Pamph. 395, 14.
 Colonia Armen. 397, 5.
 Colosa Asiae 393, 25.
 Comana Pamph. 395, 14. Ponti Polem. 397, 2.
 Comanae quot fuerint in Pamphylia 473, 21.
 Comba Lyciae 395, 24.
 Comes Isauriae 514, 8. Lyconiae 464, 7. patrimonii sacri a quo institutus 487, 9.
 Comistararus Lyciae 395, 26.
 Comona Armen. 397, 7.
 Conana urbs Pisid. 461, 30. 463, 21.
 Conionisa Hellesp. 394, 6.
 Coniupolis Phryg. 394, 12.
 Constantia Arab. 399, 4. *Cyp.* 397, 16. *Osořn.* 398, 6.
 Constantiana Scyth. 391, 7.
 Constantina Phoen. 398, 12.
 Consulares provinciarum quas fuerint dignitate 402, 2.
 Copton Theb. 399, 26.
 Coracasium Pamph. 395, 18.
 Corrector Augustamnicae 541, 13. Paphlagoniae 495, 18.
 Corycus Cilic. 397, 10.
 Cotana Pamph. 395, 18.
 Cos ins. 395, 28.
 Crasus Phryg. 394, 12.
 Cratia Honor. 396, 14.
 Cremna Pamph. 395, 14.
 Cucusus Armen. 397, 7.
 Cucusus oppidum Armen. desertissimum 507, 23.
 Curium Cypr. 397, 17.
 Cyanae Lyciae 395, 23.
 Cybistra Cappad. 396, 28.
 Cydissus Phryg. 394, 14.
 Cydonea Cret. 392, 24.
 Cydonia et Cydonea 429, 3.

- Cynum Aegypt. 399, 10.
 Cyparisia Graec. 392, 16.
 Cyrenia Cypr. 397, 18.
 Cyrus Euphrat. 398, 2.
 Cytheria ins. Graec. 392, 18.
 Cythri Cypr. 397, 18.
 Dadybra Paphl. 396, 17.
 ἡς Λακτίας (Ἐπαρχία) 393, 7.
 Daldia Lydiae 457, 32. an Myssa
 dicta ib. 25.
 Δαλίσανδος Ἰσαυρ. 397, 22.
 Dalisandus Isaur. a quo condita
 517, 10.
 Damascus Phoen. 398, 15.
 ἡς Δαρδανίας (Ἐπαρχία) 393, 13.
 Dardanum Hellesp. 394, 3.
 Darnis Liby. 400, 1.
 Dascylae plures in Bithynia 492,
 37.
 Δασκύλιον Ποντ. 396, 11.
 Δαυλία Ἑλλάδ. 392, 2.
 Δεβαλάκια Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
 Δεβελιός Αἰμω. 391, 2.
 Delos ins. Graec. 392, 10.
 Δελφοὶ Ἑλλάδ. 392, 3.
 Delus insula cur ἄδελος Hierocli
 422, 31.
 Δημητριάς Θεσσαλ. 391, 22.
 Δήμος de pago 469, 38.
 Δήμου Ἀμαδάσσου Φρυγ. Σαλ.
 395, 8. Ἀδράκλεια Φρυγ. Σαλ.
 ibid. Καναύρα Παμφ. ib. 11.
 Μυκαόνων Φρυγ. Σαλ. ib. 7.
 Μενεδενέω Παμφ. ib. 11. Οδ-
 λαμβος Παμφ. ib. 10. Πραι-
 πενίσσου Φρυγ. Σαλ. ib. 8.
 Σαβασιών Παμφ. ib. 16.
 Demusia Pamph. 395, 16.
 Δέρβαι Αὐκαον. 394, 33.
 Δία Ἀραβ. 399, 2.
 Diana Persica 459, 20. Chesias
 482, 43.
 Dio-Caesarea Isaur. 397, 22. Pa-
 laest. 398, 25.
 Dioclea in Praevalitana 437, 31.
 Dioclea Phryg. 394, 14.
 Diocletianopolis Palaest. 398, 21.
 Thessal. 391, 23. Thrac. 390,
 16.
 Diocletianus libros Chemicos Ae-
 gyptiorum exussit 539, 10.
 Dioecesis Aegyptia quot fuerit provin-
 ciarum 535, 43. Pontica
 488, 3.
 Διον Ἰλλυρ. 391, 11.
 Dionysopolis Scyth. 391, 7.
 Διὸς ἱερὸν Ἀσί. 393, 25.
 Diospolis Aegypt. 399, 9. Palaest.
 398, 18. Thrac. 390, 16.
 Δόβρορος Ἰλλυρ. 391, 13.
 Δωδώνη Ἡπειρ. 392, 28.
 Doliche Euphrat. 398, 2.
 Δοκίμιον Φρυγ. Σαλ. 395, 6.
 Δώρα Παλαιστ. 398, 18.
 Δωράκιον Πρεβ. 393, 16.
 Δοροστόλος Μυσ. 391, 4.
 Dorusa ins. Graec. 392, 19.
 Δορύλαιον Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
 Draco fl. Bithyniae 489, 29.
 Drepane Bithyn. postea Heleno-
 polis dicta 489, 28.
 Δρυματὰ Ἑλλάδ. 392, 2.
 Dulichia pro Doliche Syr. 521, 21.
 Dux Aegypti 548, 5. Arabiae 533,
 24.
 Dyrrhachium Epir. nov. 393, 4.
 Ἐχινάϊος Θεσσαλ. 391, 22.
 Ἐδεβησσός Αὐκ. 395, 21.
 Edebessus Lyciae urbs 477, 25.
 Edessa Osroën. 398, 5. Illyr. 391,
 12.
 Εἰρηνόπολις Ἰσαυρ. 397, 23.
 Εἰρηνούπολις Κιλικ. 397, 14.
 Ἐκεφός Ἑλλάδ. 392, 5.
 Ἐλαία Ἀσί. 393, 29.
 Ἐλάτεια Ἑλλάδ. 392, 2.
 Ἐλεαρχία Αἰγυπτ. 399, 10.
 Elearchia Aegypt. unde dicta 540, 9.
 Ἐλενόπολις Ποντ. 396, 9.
 Ἐλενούπολις Παλαιστ. 398, 25.
 Ἐλευθέρινα Κρήτ. 392, 24.
 Ἐλευθερόπολις Παλαιστ. 398, 19.
 Ἐλίον Ἀδγούστ. 399, 16.
 Ἐλιούπολις Γαλατ. 396, 21. Φοιν.
 398, 15.
 Ἐλῆς Αἰτωλ. 392, 16.
 Elis Aetoliae metropolis fuerit
 an Patrae 425, 5.
 τοῦ Ἑλλησπόντου (Ἐπαρχία) 394, 1.
 Ἐλοῦσα Παλαιστ. 398, 29.
 Ἐμυρος Κρήτ. 392, 25.
 Ἐμβατεύειν de paganorum Diis
 415, 13.
 Ἐμισσα Φοιν. 398, 15.
 Ἐμπόριον Κρομμυῶν Ἑλλάδ. 392,
 9.
 Ἐορδαία Ἰλλυρ. 391, 12.

- Eordea utrum urbs Macedon. 411, 12.
 τῆς Ἡπειροῦ παλαιᾶς (Ἐπαρχία) 392, 27.
 τῆς Ἡπειροῦ νέας (Ἐπαρχία) 393, 3.
 Ἐφεσος Ἀσι. 393, 22.
 Ἐπίδαμος Ἡπειρ. 393, 4.
 Ἐπίδαυρος Ἑλλάδ. 392, 12.
 Ἐπιφάνεια Συρ. 397, 29.
 Epirhania Cilic. 397, 13.
 Episcopus an pagis dari potuerit 470, 16. pauci olim in Europ. provincia 404, 28.
 Ἡράκλεια Λάκκου Ἰλλυρ. 391, 13.
 Στρομυνοῦ Ἰλλυρ. ibid. 14. Λατιμοῦ Καρ. 396, 2. Σαλβάκιος Καρ. ib. 5. Ὀνωρ. ib. 14. Θράκ. 390, 9.
 Ἐρεϊός Καρ. 396, 6.
 Ergasterium Hellesp. 394, 7.
 Erginus fl. Regina etiam dictus 403, 6.
 Ἐρμιόνη Ἑλλάδ. 392, 13.
 Ἐρμοκαπῆλια Ἀσδ. 394, 20.
 Ἐρμούπολις Αἴγυπτ. 399, 7.
 Erre, Aere urbs Arabiae 534, 6.
 Εὔαξα Ἀσι. 393, 25.
 Eudocia Phryg. 394, 15.
 Εὐδοκίᾶς Ἀσ. 395, 24.
 Εὐδοκίᾶς Γαλ. σελ. 396, 24.
 Eudoxiopolis eadem quae Selymbria Thraciae 402, 19.
 Εὐδοξιούπολις Θράκ. 390, 9. Πισιδ. 394, 28.
 Euesus Cappad. 441, 29.
 Εὐδαρπία Φρυγ. Σελ. 395, 4.
 Εὐμένηα Φρυγ. 394, 13.
 Euphratesia quae olim Commagene 520, 38.
 τῆς Εὐφρατιῆς (Ἐπαρχία) 398, 1.
 Εὐρώα Ἡπειρ. 392, 28.
 Europa utrum Proconsularis 401, 12.
 Εὐρωπος Εὐφρατ. 398, 4. Ἰλλυρ. 391, 11.
 Εὐστράτιον Μακεδ. 391, 19.
 Ἐξ ἑγκελεύσεως quid in lapidibus literatis 530, 23.
 Ἐξακωμία κόμη Ἀραβ. 399, 2.
 Ἐξορία Ἑλλησπ. 394, 2.
 Faustinae Cappad. 396, 28.
 Fundi patrimoniales 487, 5.
 Γάβαι Παλαιστ. 398, 26.
 Gabala utrum in Lycia 458, 23. in Syria 519, 14.
 Γάβαλα Συρ. 397, 26.
 Gadarorum fl. Hieramax 531, 34.
 Gaga Lyciae 395, 21.
 Γάγγρα Παφλ. 396, 17.
 Galatia parva quae 497, 5.
 τῆς Γαλατίας (Ἐπαρχία) 396, 19. σαλουταρίας (Ἐπαρχ.) ib. 22.
 τῶν Γαλήνων (Ἐπαρχία) 400, 7.
 Gallus fl. circa Nicomediam 489, 15.
 Γάνος Θράκ. 390, 10.
 Gaza Palaest. 398, 22.
 Gaza duplex in Palaest. 530, 4.
 Gentes et nationes saepe comiunguntur 527, 38.
 Γεράνθροι Ἑλλάδ. 392, 14.
 Γέρασα Ἀραβ. 399, 3.
 Germa Hellesp. 394, 5.
 Germanicopolis Isaur. 397, 23.
 Gerras Aegypt. 399, 13.
 Γλαύαμα Λυκαον. 395, 1.
 Γόμφοι Θεσσαλ. 391, 23.
 Γόρδος Ἀσδ. 394, 23.
 Γορτύνη Κοχτ. 392, 22.
 Gratiana Mys. 393, 18.
 Greges equorum dominicorum in Phrygia 468, 12.
 Gregorius Nazianz. ubi educatus 502, 42.
 Halicarnassus Cariae 396, 2.
 Halmyris Scyth. 391, 9.
 Halmyris et Salmydessus diversae in Scythia urbes 410, 26.
 Halys fl. unde oriatur et an Sebastiam et Caesaream Cappadoc. praeterfluit 500, 27.
 Helenopolis Bithyn. a quo condita 489, 42.
 Helenopolis Pont. 396, 9.
 Heraclea Pelagoniae et Lyncestidis eadem 412, 3. Albace et Salbace in Caria 485, 38.
 Hierapoles duae in Phryg. 450, 4. 467, 27. in Isaur. 516, 30.
 Hierapolis Isaur. 397, 22. Phryg. 394, 10. 395, 4.
 Hierosolyma Aelia ad Iustiniani Imp. aetatem 529, 9.
 Histrica civitas ubi 409, 36.
 Homonada Lyacon. 465, 21.
 Iacobus Apost. utrum in Marmaricae Barce an in Hispan. sepultus 549, 31.

- Ἰασος Καρ. 396, 6.
 Iatrus fl. Moesia 408, 16.
 Ihora Helenoponti 504, 16.
 Ἰβωρα Ἐλενοπ. 396, 31.
 Iconium Lycaon. 394, 32.
 Iconium Lycaon. an colonia 464, 19.
 Ἰδομένη Ἰλλυρ. 391, 14.
 Ἰεράπολις Ἀραβ. 399, 3. Ἐδ-
 φρατ. 398, 2. Ἰσαυρ. 397, 22.
 Φρυγ. Πακατ. 394, 10. Φρυγ.
 Σαλουτ. 395, 4.
 Ἰεράπυθνα Κρήτ. 392, 22.
 Ἰεροκαστέλλεια Λυδ. 394, 22.
 Ἰεροσόλυμα Παλαιστ. 398, 20.
 Ἰλιστρα Λυκαον. 394, 33.
 Ilium Hellesp. 394, 3.
 Illyrici provinciae quot 410, 35.
 τοῦ Ἰλλυρικῆς (Ἐπαρχία) 391, 10.
 Iluzza Phryg. 394, 13.
 Imbrus ins. Graec. 392, 20.
 Ἰνατος Κρήτ. 392, 22.
 Insula Claudus Cret. 392, 26.
 Cytheria Graec. ib. 18. Dorusa
 Graec. ib. 19. Imbrus Graec.
 ib. 20. Lemnus Graec. ib. 19.
 Myconos Graec. ib. 18. Molus
 Graec. ib. Strophades Graec.
 ibid.
 Insularum provincia a quo facta
 480, 29.
 Ἰοβία Παμφ. 395, 11.
 Ionopolis ante Abonuteichos 496,
 41.
 Ἰωνόπολις Παφλ. 396, 17.
 Ἰόπη Παλαιστ. 398, 21.
 Ἰος Νήσ. 395, 30.
 Ἰοιόπη Ἰσαυρ. 397, 21.
 Ἰπποι Ἐλλησπ. 394, 7.
 Ἰππος Παλαιστ. 398, 24.
 Ἰψος Φρυγ. Σαλ. 395, 6.
 Irenopolis quando Beroea Thrac.
 dici coepta 407, 14. in Cilicia
 510, 26. in Isauria 517, 42.
 Iris fl. Ponti 505, 36.
 Isauri ob atrocinita infames 466,
 17.
 τῆς Ἰσαυρίας (Ἐπαρχία) 397, 19.
 Ἰσαυρόπολις Λυκαον. 394, 33.
 Ἰσινδα Παμφ. 395, 12.
 Ἰσκος 393, 12.
 Ἰστρος Σχυθ. 391, 7.
 Istrus et Istropolis eadem 409, 33.
 Iucharata Phryg. 394, 14.
 Iudaei Athei habiti a paganis 530,
 41.
 Iudices pro Praesidibus 480, 44.
 Iulianopolis Lyd. 394, 20.
 Iulio-Sebasta Isaur. 397, 21.
 Iupiter Sabadius et Sabazius in
 Thrac. 404, 41.
 Iustiniana I an Lychnidus 432, 7.
 Iustinianopolis in Cappadoc. est
 Mocisus 503, 44.
 Iustinianupolis Pisid. 394, 29.
 Iustinianus ubi natus 432, 8.
 Καληγηδών et Καρχηδών saepius
 a librariis confusae 488, 21.
 Καλλιτις Σχυθ. 391, 7.
 Καλλιπολις Θράκ. 390, 10.
 Κάμνα Λυκαον. 395, 1.
 Καπετωλιάς Παλαιστ. 398, 24.
 τῆς Καππαδοκίας α' (Ἐπαρχία)
 396, 25.
 τῆς Καππαδοκίας β' (Ἐπαρχία)
 396, 27.
 τῆς Καρίας (Ἐπαρχία) 396, 1.
 Κάραϊ Ὀροην. 398, 6.
 Κάρσος Σχυθ. 391, 8.
 Κάριστος Ἑλλάδ. 392, 7.
 Κάσσιον Ἀργούστ. 399, 12.
 Κατὰ κλειυσίω quid in literatis
 lapidibus 530, 25.
 Κελαινίδιον Μακεδ. 391, 19.
 Κεκαυμένη Πισιδ. 394, 26.
 Κήλων cur Pan 415, 40.
 Κερωὶν αἰθέριος de coelo 513, 19.
 Κέραμος Καρ. 396, 3.
 Κερεόπυργος Ῥοδόπ. 390, 14.
 τῆς Κιλικίας α' (Ἐπαρχία) 397, 9.
 τῆς Κιλικίας β' (Ἐπαρχία) 397,
 12.
 Κισροῖα Κύπρ. 397, 17.
 Κλαυδιούπολις Ἰσαυρ. 397, 22.
 Κλεοπάτρα Ἀλγυπτ. 399, 10.
 Κλήρος Ὀρεινῆς Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
 Κλήρος Πολιτικῆς Φρυγ. Σαλ.
 395, 5.
 Κλήρος de agris et praediis 468, 4.
 Κλίμα et Κλιματάρχης 414, 27.
 Κλίμα Μεσσιχὸν Ἰλλυρ. 391, 16.
 Κλύσμα κάστρον Ἀργούστ. 399, 17.
 Κνωσός Κρήτ. 392, 23.
 Κοίλα Θράκ. 390, 11.
 Κοκτημαλικαί Καρ. 396, 7.
 Κομποπολις de ampliore vico 469,
 10.
 Κόρινθος Graec. 392, 11.

- Κόρυς Λυκαον.* 395, 1.
Κορώνη Ἑλλάδ. 392, 15.
Κορώνεια Βοιωτίας Ἑλλάδ. 392, 4.
τῆς Κοροικῆς (Ἐπαρχία) 400, 10.
Κορυβρασσός Παμφ. 395, 18.
Κόσμοι magistratus apud Cretenses 428, 9.
τῆς Κρήτης (Ἐπαρχία) 392, 21.
Κτήμα de praedio 474, 26.
Κτήμα Μαξιμιανουπόλεως Παμφ. 395, 15.
Κύμη Ἀσί. 393, 28.
τοῦ Κύπρου τῆς νήσου (Ἐπαρχία) 397, 15.
Lacus Marea in Aegypto 539, 37.
Laestrygonia quae Lycakon. urbs 466, 9.
Λακεδαίμων Λακων. 392, 13.
Λάκκος Ἰλλυρ. 391, 13.
Λαμία Θεσσαλ. 391, 22.
Λάμος Ἰσσυρ. 397, 21.
Λάμπαι Κρήτ. 392, 24.
Lampsacus Helleesp. 394, 3.
Laodicea Phryg. 394, 10.
Laodicea Phryg. cur Trimitaria 449, 31.
Λαοδικεῖα Πισιδ. 394, 26. *Φων.* 398, 15. *Συρ.* 397, 26.
Λάπιθος Κύπρ. 397, 17.
Larissa Illyr. 391, 12. *Syr.* 397, 29. *Thessal.* 391, 22.
Latmus et Heraclea Latmi in Caria 483, 7.
Λαύζαδος Ἰσσυρ. 397, 24.
Λεβαδία Ἑλλάδ. 392, 4.
Λέβεδος Ἀσί. 393, 27.
Ledrorum in Cypro urbs eadem ac Callinicensium 514, 2.
Lemnos ins. Graec. 392, 19.
Λεοντώ Ἀγούστ. 399, 16.
Leontopolis in Helenoponto ante Zaliche 504, 39. in Osrhoene quae prius Callinicus 523, 42.
Leontopolis Osroën. 398, 7.
Leucosia Cypri eadem ac Ledri 514, 2.
Leucusia Cypr. 397, 18.
Libani provincia quando a Phoenice distracta 526, 33.
Λιβιάς Παλαιστ. 398, 20.
τῆς Λιβύης τῆς ἄνω (Ἐπαρχία) 399, 29. *τῆς κάτω (Ἐπαρχία)* ib. 31.
Λιμένας Πισιδ. 394, 25.
Limobrama Pamph. 395, 15.
Λίμυρα Λυκ. 395, 21.
Λίσσος Κρήτ. 392, 25. *Πρεβ.* 393, 16.
Λιστρῶν Ἡπειρ. ν. 393, 6.
Lugere de animalibus 546, 12.
Lunda Phryg. 394, 12.
Λυχνιδὸς μητρόπολις Ἡπειρ. 393, 5.
Lycus fl. Ponti 505, 28.
τῆς Λυδίας (Ἐπαρχία) 394, 18.
τῆς Λυκαονίας (Ἐπαρχία) 394, 31.
τῆς Λυκίας (Ἐπαρχία) 395, 20.
Λύκτος Κρήτ. 392, 23.
Λύρβη Παμφ. 395, 17.
Λυσιᾶς Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
Lystra Lycakon. 394, 32.
Macedones captis in Syria urbibus nomina ex Macedonia dedere 522, 10.
Μαγνησία Μαιάνδρου Ἀσί. 393, 23. *Σιπύλου Ἀσί.* ib. 27.
Mago Carthaginiensis de R. R. scripsit 488, 26.
Μάγυδος Παμφ. 395, 10.
Μαιονία Λυδ. 394, 19.
Μαιουδὸς Ἀραβ. 399, 3.
Maiuma Alexandriae 536, 26. *Ascalonis* 529, 4.
τῆς Μακεδονίας (Ἐπαρχία) 391, 18.
Μάλλος Κιλικ. 397, 11. *Πισιδ.* 394, 29.
Μάμψις Παλαιστ. 398, 29.
Mandacada Helleesp. 394, 7.
Μάνδραι Ἑλλησπ. 394, 7.
Μαντινεία Ἑλλάδ. 392, 13.
Mantinium circa Claudiopolin Honoriadis 494, 14.
Marcianopolis Cariae 396, 6. *Mysiae* 391, 3.
Marnas Gazensium in Palaest. deus 530, 26.
Μαρώνεια Ῥοδόπ. 390, 13.
Μάσταυρα Ἀσί. 393, 24.
Mauritius Imp. unde ortus 507, 13.
Maximianopolis Palaest. 398, 25. *Pamph.* 395, 14. *Rhodop.* 390, 13.
Μήδαβα Ἀραβ. 399, 2.
Megara Graec. 392, 8.
Melitene Armen. 397, 7.

- Μῆλος Νῆσ.* 395, 29.
Μῆν de Luno 456, 15. *Ἰαση-
 νος, Κάρος, Καμαρεῖτης, Φαρ-
 νάκης* ib. 22.
Μενελαΐτης Αἴγυπτ. 399, 7.
Μηρίαν Φαρδ. 393, 14.
Μῆρος Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
τῆς Μεσοποταμίας (Ἐπαρχία)
 398, 8.
Μεσοτίμωλος Αὐδ. 394, 22.
Μεσσόνη Λακων. 392, 15.
Metalla aeris in Arabia 535, 23.
in Cypro circa Solos 512, 29.
Βιέτης Αἴγυπτ. 399, 7.
Methone et Mothone Peloponnesi
 424, 40.
Μεθώνη Ἑλλάδ. 392, 12.
Μέθυμνα et Μήθυμνα Lesbi 481,
 33.
Μέθυμνα Νῆσ. 395, 28.
*Metrodorus Scepsius utrum Chal-
 cedonensis dictus* 488, 37.
Μητρόπολις Θεσσαλ. 391, 23. *Πι-
 σιδ.* 394, 27. *Φρυγ. Σαλ.* 395, 6.
Metropolis Ecclesiastica una in
provincia, etsi plures civiles et
honorariae 421, 2.
Metulus urbs Illyrici 437, 6.
Μίδαιον Φρυγ. Σαλ. 395, 7.
Μίλητος Καρ. 396, 1.
Μίσθαια Λυκαον. 394, 32.
Μιτυλήνη Νῆσ. 395, 28.
*Mocissus Metropolis III. Cappa-
 doc. a Iustiniano facta* 503, 33.
Μόλις Ἑλλησπ. 394, 5.
Μωλώη Ἰσχυρ. 397, 23.
Molus ins. Graec. 392, 18.
Mopsuestia Cilic. 397, 13.
Μοστήνη Αὐδ. 394, 22.
Mosyna Phryg. 394, 10.
Μοσύνοι, Μόσσυνοι turres 450, 17.
Μοθώνη Ἑλλάδ. 392, 16.
Murus de propugnaculo 473, 41.
Myconos et Mycon 425, 43.
Μύλασα Καρ. 396, 3.
Μύνθος Καρ. 396, 2.
Μυωδία Παμφ. 395, 13.
Μύρα Λυκ. 395, 22.
Myriangeli Galat. urbs 499, 30.
Μυρικιών Γαλ. σαλ. 397, 24.
Myrina Asiae 393, 28.
τῆς Μυσίας (Ἐπαρχία) 391, 3.
Nacolia Phryg. Sal. 395, 7.
Ναϊσός Λακ. 393, 8.
Ναύκρατις Αἴγυπτ. 399, 8.
Naupactus Graec. 392, 3.
Naxos ins. 395, 29.
Nazianzus Cappad. eademno ac
Diocaesarea 502, 36.
Ναζιανζός Καππαδ. 396, 28.
Νέα αὐλή Ἀστ. 393, 26.
Νέα Βαλεντία Ὀσροην. 398, 6.
Νέα πόλις Παλαιστ. 498, 20.
Νέα Σικυών Ἑλλάδ. 392, 11.
Νεάπολις Ἀραβ. 399, 3. *Πισιδ.*
 394, 25.
Neapolis Cariae 396, 4. *Illyrici*
 391, 15. *Isaur.* 397, 24.
Neo-Caesarea Pont. 396, 11. 397, 2.
Neocaesarea Ponti utrum Lyco an
Iridi apposita 505, 28.
*Neronias in Cilicia a quo Ireno-
 polis appellata* 510, 33.
τῶν Νήσων (Ἐπαρχία) 395, 27.
Νῆσος Εὐβοία Ἑλλάδ. 392, 5.
Ἰμβρος Ἑλλάδ. ib. 20. *Λή-
 μνος Ἑλλάδ.* ib. 19. *Πεπάρη-
 θος Θεσσαλ.* 391, 25. *Σαμο-
 θράκης Ἰλλυρ.* ib. 17. *Σιτάδος*
Θεσσαλ. ib. 25. *Σκόπελος Θεσ-
 σαλ.* ib. 24. *Θάσος Ἰλλυρ.* ib.
 17.
Nestus et Mestus fl. Thrac. 414, 26.
Nicephorium Syris Tela et dein
Constantina 522, 31.
Nicia, Nicea et Nicaea cuiusmodi
metropolis 490, 12.
Nicomedia Bithyniae metropolis
 489, 8. 490, 32.
Nicomedia Pont. 396, 9.
Nicopolis in Thrac. 406, 31. 408,
 15.
Nicopolis Armen. 397, 5. *Asiae*
 393, 25. *Epir.* 392, 28. *Euphr.*
 398, 3. *Mys.* 391, 4. *Rhodop.*
 390, 14.
Νιλακώμη Ἀραβ. 399, 2.
*Nisibis Mesop. an unquam Siba-
 polis appellata* 524, 19.
Nitria quam longe ab Alexandria
Aegypt. remota 539, 42.
Νοβιδοῦνος Σκυθ. 391, 9.
τοῦ Νωρῆκου (Ἐπαρχία) 400, 7.
Novae Moes. 391, 4.
Novae circa Moesiam duae 408, 29.
Νύσα Λυκ. 395, 24.
Nyssa Asiae 393, 23. *Cappad.* 396
 26.

- Oases in Aegypto tres 539, 22.
 Ammoniacae 400, 2. 551, 18. Magna 399, 23. 547, 41. Parva 399, 10. 539, 20.
- Ὁαξος Κρήτ. 392, 24.
- Ὁδησσοῦ Μυσ. 391, 4.
- Ὁιδόανδα Λυκ. 395, 26.
- Ὁκη Ἑλλησπ. 394, 7.
- Ὁλβασα Παμφ. 395, 13.
- Ὁλβη Ἰσαυρ. 397, 22.
- Olympii ludi Seleucia in Isauria 514, 29.
- Ὁμόνδα Λυκαον. 394, 33.
- τῆς Ὀνωριάδος (Ἐπαρχία) 396, 13.
- Ὀνούρις Αἴγυπτ. 399, 9.
- Ὀνούς Παλαιστ. 398, 21.
- Ὀρνοι Θράκ. 390, 10.
- Ὀρρειον Μάργου Μυσ. 393, 18.
- Orrha et Rhoa cur Edessa Mesopot. appellata 522, 27.
- Ὀρθοῦ πάγος et Ὀρθόπαγος de colle excellentiore 510, 22.
- Ὀρθωσία Καρ. 396, 4.
- Ὀρθωσιὰς Φωκ. 398, 12.
- Oryzina Pamph. 395, 18.
- Osthoënae provinciae unde id nomen venerit 522, 15.
- τῆς Ὀσροηνῆς (Ἐπαρχία) 398, 5.
- Ὀστρακίνη Λυγούστ. 399, 12.
- Οἱτρος Φρυγ. Σαλ. 395, 4.
- Ὀδαλεντία Φρυγ. 394, 11.
- Ὀδάσδα Λυκαον. 394, 32.
- Ὀλλπιάνα Λαοδ. 393, 14.
- Ὀύρεια Εὔφρατ. 398, 3.
- Oxyrychus Arcad. 399, 19.
- Pacatiana Phrygia 448, 40.
- Παχνημονίς Αἴγυπτ. 399, 9.
- Παγαί Ἑλλάδ 392, 8.
- Pagis an episcopus dari potuerit 470, 16.
- Palaestina in quot provincias descripta 528, 6. tertia olim Arabia 532, 16 Salutaris eadem ac III. 528, 15. nunquam Hygia dicta 448, 40.
- Palaestinae omnes Hierosolym. Patriarchae in Chalcedonensi concilio subditae 528, 17.
- Παλαιὰ πόλις Ἀσί. 393, 25.
- Παλαιάπολις Παμφ. 395, 13
- τῆς Παλαιστίνης (Ἐπαρχία) 398, 17.
- τῆς Παλαιστίνης β (Ἐπαρχία) 398, 23.
- τῆς Παλαιστίνης γ (Ἐπαρχία) 398, 27.
- Πάλμυρα Φωκ. 398, 16.
- Πάλτος Συρ. κοιν. 397, 27.
- Paludes in Aegypto plures 540, 9.
- τῆς Παμφυλίας (Ἐπαρχία) 395, 9.
- Πανείας Φωκ. 398, 13.
- Πανέμου τείχος Παμφ. 395, 14.
- Panhorum insula ubi 425, 22.
- Πάνιον Θράκ 390, 10.
- Πανίδυσος Λυγούστ. α' 399, 13.
- τῆς Παννονίας (Ἐπαρχία) 393, 20.
- Πάνορμος νῆσ. Ἑλλάδ. 392, 17.
- τῆς Πακλαγονίας (Ἐπαρχία) 396, 16.
- Paphos Cypr. 397, 17.
- Paphos insula habita 512, 4.
- Pappa Pisid. 394, 25.
- Paraetium Liby. 400, 1.
- Parium Hellesp. 394, 2.
- Παρνασσός Καππαδ. 396, 28.
- Paros ins. 395, 29.
- Παρθηκόπολις Ἰλλυρ. 391, 14.
- Parthicopolis urbs Macedon. 413, 16.
- Παστοληρισσός Παμφ. 395, 16.
- Patara Lyciae 395, 24.
- Patrae novae ubi in Thessal. 417, 12.
- Patrimonium Sacrum 487, 7.
- Παυταλία Λακ. 393, 8.
- Πελαγονία Μακεδ. 391, 19.
- Pella unde appellata 531, 23.
- Πέλλη Ἰλλυρ. 391, 11.
- Peltae in Phrygia 452, 12.
- Πέλται Ἑλλησπ. 394, 12.
- Pelusium August. 399, 13.
- Πεντάσχονον Λυγούστ. 399, 12.
- Pezuza Phryg. 394, 13.
- Pepezitae 453, 23.
- Pergami in Asia duo quotannis summi sacerdotes, qui sacra et ludos curarent, creabantur 452, 40.
- Pergamus Asiae 393, 29.
- Πέργη Παμφ. 395, 10.
- Perperine eadem ac Theodosiopolis 444, 13.
- Πεσινοῦς Γαλ. Σαλ. 396, 23.
- Πέτιλος Νῆσ. 395, 28.
- Πητινησός Γαλ. Σαλ. 396, 23.
- Petra Palaest. 398, 28.
- Phacusa vicus Aegypti ubi 547, 8.
- Φαινώ Ἀραβ. 399, 4.

- Φαραί Ἑλλάδ. 392, 15.
 Φάρβαιδος Λύγους. 399, 16.
 Φάρσαλος Θεσσαλ. 391, 24.
 Φασηλὶς Λυκ. 395, 21.
 Φελλὸς Λυκ. 395, 23.
 Φιάλεια Ἑλλάδ. 392, 15.
 Phigaleus Bacchi titulus 424, 25.
 Philadelphia Arab. 399, 3 Isaur.
 397, 23. Lydiae 394, 19.
 Philippi Macedon. 391, 15.
 Philippopolis Arab. 399, 4.
 Philippopolis Thrac. cons. 390, 15.
 Φιλομήλιον Πισιδ. 394, 27.
 Φλαβίας Κιλικ. 397, 14.
 Phoenice Cret. 392, 25. Epiri
 393, 1.
 τῆς Φοινίκης (Ἐπαρχία) 398, 10.
 τῆς Φοινίκης Ἀβανησίας (Ἐπαρχία)
 398, 14.
 Φωτική Ἠπειρ. 393, 1.
 Φράγωνις Αἴγυπτ. 399, 8.
 τῆς Φρυγίας Πακατιανῆς (Ἐπαρχία)
 394, 9.
 τῆς Φρυγίας Σαλουταρίας (Ἐπαρχία)
 395, 3.
 Phrygibus et Thracibus pleraque
 eadem sacra 405, 7.
 Πίναρα Λυκ. 395, 24.
 Pionia Helleesp. 394, 6.
 τῆς Πισιδίας (Ἐπαρχία) 394, 24.
 Πισάνη Ἀσί. 393, 29.
 Pityusa circa Ciliciam insula 515,
 11.
 Πλαταιαὶ Ἑλλάδ. 392, 7.
 Πλωτινούπολις Αἴγυπτ. 391, 2.
 Πογωνᾶς Φοιν. 398, 13.
 Ποιμανηδὸς Ἑλλησπ. 394, 4.
 Ποιοιοῦσα Ἑλλάδ. 392, 9.
 Πολεμώνιον Πόντ. Πολεμ. 397, 2.
 Polichna Helleesp. 394, 4.
 Πόλις de insula et quare 481, 14.
 Πολύβοτος Φρυγ. Σικλ. 395, 6.
 Πομπηίουπολις Κιλικ. 397, 10.
 Πισφλ. 396, 17.
 τῆς Ποντικῆς (Ἐπαρχία) 396, 8.
 τοῦ Πόντου Πολεμωνιακοῦ
 (Ἐπαρχία) 397, 1.
 Pordoselene, Poroselene, Prosele-
 ne insula 482, 12.
 Porphyrites lapis e qua Aegypti
 parte eruebatur 543, 32.
 Πορφύριος Εὐβοῶν 392, 7.
 Porthmus urbs Euboeae 421, 24.
 Praesides provinciarum 405, 38.
 Praetorias Cilic. vicus 509, 14.
 Πραγματευόμενος Curiales 491, 7.
 Πραίνειος Ποντ. 396, 9.
 τῆς Πρεβάλεως (Ἐπαρχία) 393, 15.
 Πριήνη Ἀσί. 393, 23.
 Primopolis quae Aspendus ante
 475, 7.
 Primopolis Pamph. 395, 17.
 Proconsules duo in Orientis Im-
 perio 418, 22.
 Proconsulis Asiae amplissima po-
 testas 438, 44.
 Προικόνησος Ἑλλησπ. 394, 2.
 Προοίμιον χώρας, τραποῦ 464,
 19.
 Προσελήνη Νῆσ. 395, 29.
 Πρωτόκοσμος quid Cretensibus
 428; 8.
 Provincia Arabiae 399, 1. Arme-
 niae 397, 4. 6. Asiae 393, 22.
 Augusta I. 399, 11. Augusta II.
 ib. 15. Cappadociae 396, 25.
 Cariae ib. 1. Ciliciae 397, 9,
 12. Cretae 392, 21. Cypri
 397, 15. Daciae 393, 7. Dar-
 daniae ib. 13. Epiri novae ib.
 3. Epiri veteris 392, 27. Eu-
 phratesiae 398, 1. Europae 390,
 8. Galatae 396, 19. Galatae
 Salutaris ib. 22. Haeminonti
 391, 1. Helenoponti 396, 30.
 Hellesponti 394, 1. Honoriadis
 396, 13. Illyrici 391, 10. In-
 sularum 395, 27. Isauriae 397,
 19. Lycaoniae 394, 31. Lyciae
 395, 20. Lydiae 394, 18. Ma-
 cedoniae I. 391, 10. Macedo-
 niae II. ib. 18. Mesopotamiae
 398, 8. Mysiae 391, 3. 393, 17.
 Osroënae 398, 5. Palaestinae ib.
 17. 23. 27. Pamphyliae 395, 9.
 Pannoniae 393, 20. Paphlago-
 niae 396, 16. Phoenices 398,
 10. Phrygiae Pacatianae 394, 9.
 Phrygiae Salutaris 395, 3. Pi-
 sidiae 394, 24. Ponti Polemo-
 niaci 397, 1. Ponticae 396, 8.
 Prebalis 393, 15. Rhodopae 390,
 12. Scythiae 391, 6. Syriae
 397, 25. 28. Thessaliae 391,
 21. Thraciae 390, 8. 15.
 Προῦσα Ποντ. 396, 10.
 Prusa ad Olympum a quo condita
 491, 29.

- Προυσιάς Ὀνωρ.* 396, 14.
Prusias ad Hypium antea Cierus
 494, 20.
Πρύμνητος Φρυγ. *Σαλ.* 395, 6.
Πτέρνα Λυκαον. 395, 1.
Ptolemais Phoen. 398, 11.
Pulcherianupolis Phryg. 394, 16.
Pulcheriopolis Epir. nov. 393, 5.
Rabbath nomen Arab. quando Phi-
ladelphias nomen acceperit 534,
 42.
Ῥαφανίαι Συρ. 397, 30.
Ῥαφία Παλαιστ. 398, 22.
Ῥατιάρια 393, 11.
Ῥεγέ et ῤεγεών de vico 493, 24.
Ῥεγεόαρα Καππαδ. 396, 29.
Ῥεγέωρις Ποντ. 396, 12.
Ῥεγελαγανία Γαλατ. 396, 20.
Ῥεγεμαυρέκιον Γαλ. σαλ. 396, 23.
Ῥεγέμνιζος Γαλατ. 396, 21.
Ῥεγεμουκισός Καππαδ. 396, 29.
Ῥεγεποδανδός Καππαδ. 396, 26.
Ῥεγησαλάμαρα Παμφ. 395, 15.
Ῥεγεταταίος Ποντ. 396, 11.
Ῥεγετρόνανα Γαλ. σαλ. 396, 24.
Ῥεγκυλιάς Λυκ. 395, 22.
Ῥέκεια Ἑλλησπ. 394, 4.
Rhinocorura August. 399, 12.
Ῥήνον Λυκαον. 395, 2.
τῆς Ῥοδόπης (Ἐπαρχία) 390, 12.
Ῥόδος Νῆσ. 395, 27.
Ῥώσος Κιλικ. 397, 14.
Rusium Rhodop. 390, 14.
Rusium Thrac. ante Topirus 406,
 28.
Sabadius et Sabazius Iupiter 404,
 41. unde dictus ib. 31.
Σάβατρα Λυκαον. 395, 1.
Sabi Thrac. populi 404, 40.
Sabinae Pisid. 394, 25.
Sacerdos summus Asiae an Asi-
archarum princeps 453, 5. crea-
 batur in communi gentis con-
 cilio ib. 6.
Sacerdotium Asiae multo amplis-
simum 452, 30.
Sagalassus et Agalassus Pisid. 462,
 20.
Sagara Hellesp. 394, 5.
Σάις Ἀγυπτ. 399, 8.
Saitae in Aegypto. Sali in Thrac.
 537, 30.
Σαλιγενορατίξενον Ἐδφρατ. 398,
 3.
Salmyris alia ac Salmydessus 410,
 26.
Σάλτων Παλαιστ. 398, 29.
Σάλτων Ζαλίχην Ἑλενοπ. 396, 31.
Σάλτος Βουραμίνσιος Θεσσαλ. 391,
 24.
Σάλτος Ἰόβιος Θεσσαλ. 391, 24.
Samos ins. 395, 28.
Σαμόσατα Ἐδφρατ. 398, 2.
Σαναός Φρυγ. 394, 12.
Sandes Herculis fil. 516, 42.
Sandus cur Indus fluv. appellatus
 517, 26.
Sapaci et Sabi Thrac. populi 404,
 44.
Σάρδεις Ἀσδ. 394, 19.
τῆς Σαρδηρίας (Ἐπαρχία) 400, 9.
Sasima Cappad. 396, 28.
Σατάλα Ἀρμεν. 397, 5.
Σαταλέων Ἀσδ. 394, 22.
Σατρώτη Ἀσλ. 393, 27.
Σαυαδία Θράκ. 390, 10.
Scamandrus Hellesp. 394, 3.
Scopia Dardan. non alia ac Scu-
pi 436, 1.
Scyros ins. Graec. 392, 10.
Scythia Thrac. provincia 408, 42.
Scythopolis Palaestat. 398, 24.
Σεβάστη Παλαιστ. 398, 20. *Φρυγ.*
 394, 13.
Σεβάστεια Ἀρμεν. 397, 5.
Sebastopolis Cariae 396, 6.
Sebastupolis Armen. 397, 5. *Thrac.*
 390, 16.
Σεβεννυτός Ἀγυπτ. 399, 9.
Sectorium Phryg. Salut. 395, 4.
Seleucia Isaur. 397, 19. *Pisid.* 394,
 28. *Syriae* 397, 26.
Seleucobelus Syr. 397, 30.
Seleucobelus et Seleucus ad Be-
lum Syriae eadem urbs 520, 22.
Σέλη Παμφ. 395, 17.
Selinunte Traianus Imp. mortuus
 515, 38.
Σελινούς Ἰσσυρ. 397, 21.
Σέλλα Παλαιστ. 398, 24.
Sepphoris Palaestin. deinde Dio-
caesarea appellata 532, 5.
Σέρμιον Παννον. 393, 20.
Σέρνα Παμφ. 395, 17.
Serrae utrum caedem ac Macedon.
Philippi et ubi tandem 413, 32.
Σέρραι Ἰλλυρ. 391, 15.
Σεθραϊτῆς Ἀγούσι. á 399, 13.

- Sibapolis Mesopotam. ubi 524, 20.
 Sibia Phryg. 394, 13.
 Sicyon Graec. 392, 12.
 Σίδη Παμφ. 395, 17.
 Σίδηρον Ἑλλησπ. 394, 7.
 Sidyma Lyciae 395, 25.
 τῆς Σικελίας (Ἐπαρχία) 400, 9.
 Σινδαῦνθα Παμφ. 395, 12.
 Σιγγιδόνος Μυσ. 393, 18.
 Σινιανδός Πισιδ. 394, 26.
 Sinope Helenop. 396, 32.
 Σιντική Θράκ. 390, 10.
 Σίφνος Νῆσ. 395, 29.
 Σίκαι Λυδ. 394, 19.
 Situpolis Phryg. 394, 12.
 Σκάμπα Ἡπειρ. γ. 393, 4.
 Σκαρφία Ἑλλάδ. 392, 2.
 Σκίαντα Ἑλλησπ. 394, 5.
 Σκηναρχαία Εὐφρατ. 398, 3.
 Σάονα Ἀδγούστ. α' 399, 13.
 Σκεπών Ἡπειρ. γ. 393, 6.
 Σκόδρα Περσ. 393, 15.
 Σκοῦποι Λαρδαν. 393, 13.
 τῆς Συνδίας (Ἐπαρχία) 391, 6.
 Σμόρνα Ἀσί. 393, 27.
 Σολεῖς a Solis Cilliciae 508, 13.
 Σόλοι qui Cypri Solos incolabant 508, 12. 512, 26.
 Σόλοι Κύπρ. 397, 17.
 Σόρα Παφλαγ. 396, 17.
 Σούβριτος Κρήτ. 392, 23.
 Σωζόπολις Πισιδ. 394, 27.
 Σώζουσα Λιβ. 399, 30. Παλαιστ. 398, 21.
 τῶν Σπανίων (Ἐπαρχία) 400, 8.
 Σπάρτη Ἑλλάδ. 392, 14.
 Σπίρις Ἑλλάδ. 392, 4.
 Στόλοι Μακεδ. 391, 19.
 Στρατονίκεια Καρ. 396, 3.
 Στροφαδία νῆσ. Ἑλλάδ. 392, 18.
 Sura oppidum ad Euphratem 521, 36.
 Syedra Pamph. 395, 18.
 Συναμάζων Παλαιστ. 398, 21.
 Σύλαιον Παμφ. 395, 10.
 Syllium an Sylacem Pamphyl. 471, 14.
 Σύνναδα Φρυγ. Σαλ. 395, 5.
 Synnaus Phryg. 394, 16.
 τῆς Συρίας α' (Ἐπαρχία) 397, 25.
 τῆς Συρίας β' (Ἐπαρχία) 397, 28.
 Τάβαι Καρ. 396, 5.
 Tabala Lyd. 394, 21.
 Tabala Lydiae, male Gabala 458, 22.
 Taenia pro litorum tractu et brevibus 536, 32.
 Ταμασσός Κύπρ. 397, 16.
 Tanagra Graec. 392, 6.
 Τάννις Ἀδγούστ. α' 399, 14.
 Tarsus Cilic. 397, 10.
 Ταῦνα Ἀλγυπ. 399, 9.
 Τέγνα Ἑλλάδ. 392, 13.
 Τελμισσός Λυκ. 395, 25.
 Τημέρον Θύραι Φρυγ. 394, 16.
 Τήμνος Ἀσί. 393, 28.
 Tenedos ins. 395, 28.
 Τῆνος Νῆσ. 395, 29.
 Τερμησσός Παμφ. 395, 11.
 Τεύχειρα Λιβ. 399, 30.
 Θάρπουσα Ἑλλάδ. 392, 13.
 Thebae Boeot. 392, 6. Thessal. 391, 22.
 τῆς Θηβαίδος τῆς ἑγγιστά (Ἐπαρχία) 399, 21. τῆς ἄνω (Ἐπαρχία) ib. 25.
 Θεμισόγιον Φρυγ. 394, 11.
 Θεμισόγιος Πισιδ. 394, 29.
 Theodosia Phryg. 394, 15.
 Theodosiopolis Asiae antea Perperiae 444, 13.
 Θεοδοσίου πόλις Ἀσί. 393, 29.
 Theodosiupolis Arcad. 399, 22. Osroën. 398, 6.
 Θήρα Νῆσ. 395, 30.
 Therma Cappad. 396, 26.
 Θερμόπυλαι Ἑλλάδ. 392, 10.
 Thespias Graec. 392, 6.
 τῆς Θεσσαλίας (Ἐπαρχία) 391, 21.
 Thessalonica Illyr. 391, 11.
 Θμοῦτῆς Ἀδγούστ. α' 399, 14.
 τῆς Θράκης (Ἐπαρχία) 390, 15.
 Thraciae quot provinciae 401, 4.
 Thracum et Phrygum eadem paena sacra 405, 7.
 Thyarisfl. circa Dorylaeum 469, 32.
 Θυάτειρα Λυδ. 394, 19.
 Τιάραι Ἀσί. 393, 29.
 Τιβερίαις Παλαιστ. 398, 25.
 Tiberiupolis Phryg. 394, 15.
 Τιμβριάδων Πισιδ. 394, 29.
 Τίος Ἀσί. 393, 27. Ὀνωρ. 396, 14.
 Τιθώρα Ἑλλάδ. 392, 3.
 Τιτιούπολις Ἰσανρ. 397, 20.
 Τίναςσός Πισιδ. 394, 30.
 Τλάς Λυκ. 395, 25.
 Tomis Scyth. 391, 6.

- Tomitanus solus in Scythiae provincia episcopus 409, 16.
 Tragasaenum sal 447, 36
 Traianopolis Rhodop. 390, 13.
 Traianopolis quae ante Selinus in Isaur. 515, 38.
 Traianus ubi mortuus 515, 38.
 Tralle in Lydia a Trallisbus distincta 457, 37.
 Τράλλεις Ἀσι. 393, 23.
 Τράλλης Ἀνδ. 394, 20.
 Trallis an Maeandro occubuerit 440, 22.
 Tranupolis Phryg. 394, 16.
 Tranupolis Phrygiae an Traianopolis 456, 5.
 Trapezupolis Phryg. 394, 10.
 Τραπεζοῦς Πόντ. Πολεμ. 397, 3.
 Τράσινα Παμφ. 395, 10.
 Tricala et Tricca Thessal. eadem 417, 22.
 Τρίκκη Θεσσαλ. 391, 23.
 Τρικόρνια Μυσ. 393, 18.
 Τριμιθούντων Κύπρ. 397, 18.
 Τριμουλα Ἰλλυρ. 391, 14.
 Triphyllius Ledrorum Cypri autistes utrum diversus a Leucosiae eiusdem nominis episcopo 513, 31.
 Tripolis Lyd. 394, 19. Phoen. 398, 11.
 Τρίπολις ῥᾶσος Rhodus 481, 7.
 Τρωάς Ἑλλησπ. 394, 3.
 Τροίην Ἑλλάδ. 391, 12.
 Τρόπαιος Σκυθ. 391, 8.
 Τρόσιμις Σκυθ. 391, 8.
 Tyana Cappad. 396, 28.
 Τύμανδρος Πισιδ. 394, 27.
 Τυραῖον Πισιδ. 394, 26.
 Τύρος Φοιν. 398, 11.
 Τζοδής Αἰμυν. 391, 2.
 Valentia Phryg. 394, 11.
 Vasada Lycaon. 394, 32.
 Vasada Lycaoniae 465, 14.
 Vicis et pagis in Asia episcopi erant 470, 16.
 Ξάνθος Λυκ. 395, 24.
 Ξόις Αἴγυπτ. 399, 8.
 Ὑδη Λυκαον. 394, 33.
 Ἰλάριμα Καρ. 396, 4.
 Ἰπαιτα Ἀσι. 393, 24.
 Ἰπαιτα Θεσσαλ. 391, 22.
 Ἰτιης Θύσθαι Ἑλλάδ. 392, 6.
 Zacynthus ins. Graec. 392, 17.
 Zaliche Helenopont. 396, 31.
 Zaliche Helenoponti deinceps Leontopolis 504, 39.
 Zapara Maced. 391, 20.
 Ζείδη Ἰσαυρ. 397, 24.
 Ζήλα Ἑλενοπ. 396, 31.
 Ζέλενα Σκυθ. 391, 8.
 Zephyrium Cilic. 397, 11.
 Ζεύγμα Εὐφρατ. 398, 2.
 Ζωάρα Παλαιστ. 398, 29.
 Ζωργοζαγούλης Αἰβ. 400, 1.
 Zorzila Pisid. 394, 30.

B O N N A E

TYPIS CAROLI GEORGII.